DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD

VAN HET

KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP
VOOR GESLACHT- EN WAPENKUNDE

1959
76STE JAARGANG

INHOUD

1959

Bestuursberichten: .... 1-3; 33-34; 69—70; 149—150; 189; 229; 269—270; 349-351; 389—391; 445

Een onderzoek naar de herkomst der Haitsma Mulier's, door Mr. Dr. J. C. Maris van Sandelingenambacht 3-13

Het geslacht Hoogendijk, door Ir. J. Mac Lean en Ir. J. F. Straatman 14-26

Notulen van de Algemene Vergadering, gehouden op 13 december 1958 in de Burgerhal van het Stadhuis te Gouda. 34-36

De oudere generatiën van het geslacht Diepenhorst (geïll.), door W. A. van Rijn 36-45

Aantekeningen van Reinier Moons (1523—1571), advocaat bij het Hof van Holland, medegedeeld door G. J. W. de Jongh 45-54

Boekbespreking ..... 54—56; 102—103; 141—142; 215—217; 340—341; 440—441; 476-478

Jonkheer H. H. Röell †, door F. Teding van Berkhout 70-71

Genealogie van het geslacht Kerens, door W. Muusse 71-90

(Von) Creuznach(er), door J. K. H. de Roo van Alderwerelt 91-96

De Eltense ambtmannen en de Van de Pavorts (geïll.), door Mr. J. Belonje 97-100

De naaste verwanten van de architect Pieter Post, door A. H. Drijfhout van Hooff .... 109—125

Belkmeer, door 0. Schutte 125-133

Van der Paadevoort Pronk, door S. E. Pronk Czn..... 133-135

Inhoud van buitenlandse boeken en tijdschriften ... 137—140; 341—344; 473-476

Nederlandse afstammelingen-naamdraagsters van gravin Juliana van Stolberg (geïll.), door Jhr. Mr. C. C. van Valkenburg 150-160

Het geslacht van Hogendorp te Haarlem in de 15de eeuw (geïll.), door M. Thierry de Bye Dólleman 161-181

De kwartieren van de domheer Engelbrecht van Nassau, door Mr. A. P. van Schilfgaarde . . . 181-183

Nederlanders als Lutherse geestelijken in Sleeswijk-Holstein, door Th. 0. Achelis 189-193

De Sigers ther Borch, door Mr. H. L. Hommes... 193-204

Middeleeuwse Van der Nath's, voorzaten van de rijksgraven Von Dernath, door Mr. Dr. J. C. Maris van Sandelingenambacht ..... 204—214

Antonie Mor van Dashorst „vermaard schilder van Utrecht" en Zijn' naaste familie, door W.' A. Wijburg Jr. 230-248

De oudere generatiën en de herkomst van het geslacht Muysson, door W. A. van Rijn 249-252

Metelerkamp, door Mr. J. Belonje 252-256

In memoriam Dr. Johan E. Elias 18 augustus 1875-1 augustus 1959, door 1. H. van Eeghen . . 271-272

Staat van aanwinsten 272-273

Notulen van de Algemene Vergadering: gehouden 'op' 4 juli' 1959 in De Beyerd te Breda. . . 274-275

Jaarverslag 1958 275-279

Genealogen, ikonografen en de musea, door 0. L. van der Aa 279-281

Het geslacht (de Vos) van Steenwijck, door Mr. A. N. baron de Vos van 'Steenwijk 281-314

De oudste generaties van het geslacht Michiels van Vaerlaer, door Jhr. Mr. C. C. van Valkenburg 314-321

Rosmolen, door Dr. J. Mac Lean 321-339

In memoriam G. C. Ansoul 349-350

In memoriam Dr. J. P. de Bie 351

Ridderlijke Duitsche orde balije van Utrecht. Verruiming eisen van toelating,' door Jhr. Mr.' C. C. van Valkenburg 351-353

Het geslacht Huising uit de buurschap Wachtum onder Dalen in Drenthe, door Ir. G. L. Meesters en Ir. T. W. Siertsema 353-372

Het Doopsgezinde geslacht van der Wissel, door O. Schutte 372-385

Aanwinstenlijst der biblotheek 391-410

Problemen rond de kwartieren van Elisabeth Gratiana Sayer (1726—1788), 'echtgenote van Albert Dominicus graaf van Limburg Stirum, door Mr. W. de Vries 410-419

Herkomst en oudste generaties van het adellijke geslacht Stern, door † J. J. Vürtheim Gzn. . . 420-429

Van Hille(n) of Von Hill, door Dr. A. Johanna Maris 429-434

De nalatenschap van Pieter Huising, door Ir. T. W. Siertsema 434-439

De oude hofstede te Sassenheim en haar bewoners (geïll.), door L. J. van der Klooster 446-472

Korte mededelingen: De pseudo-graaf von Sprengstain verwant aan Marie de Brimeu? 100—101; Kwartierstaat van Jan Maurits Drijfhout van Hooff 136; Een portret van Hans van Hogendorp? (geïll.) 183-185; Het Museum van de Kanselarij der Nederlandse Orden 214-215; Archieven Ginneken, Bavel en Princenhage 215; van Egmond te Leiden 256-258; Hooftman van Eychelbergh 258; Het geslacht Hoogendijk 258-260; Huyssen van Kattendijke 260-261; De van Rensselaer's in Nederland 261; De militaire loopbaan van Gijsbert van Hogendorp 339; Van Hogendorp 339—340.

Vragen en antwoorden: Aalst, van 56-57; Ackema 61; Aken, van 441; Alderwereld, van (portretjes) 57; Alkemade, van 104; Andrä 142; Bakker 57; Barends 217; Beeke, van der 57-58; Beets, van der 441; Bercker, de 385; Bert 143-145; Beijeren, van 58; Beyeren Schagen, van 104; Blo(c)kpoel, van 478; Bocking (h) (Buckingh(c)) 442, 478-479; Bockstael, van 185; Boeckholt, van 148, 266: Boekaart 484; Bokhoven, van 185; Bor 186-188; Bosscher 186; Boucardus 385; Bourgondië, van 59; Bovy 387, 442; Breet 186; Broek, van den 221; Bruyn, de 188, 221; Bruyne (n) 386: Buck, de 344—345, 385—386, 441; Buckingh(c) (Bocking(h)) 442, 478-479; Burch, van der 386; Bij, van der 479; Campen, van 104; Cappron 225; Carmiggelt 387; Cate, ten 218; Cattepoel 27-28; Coehoorn, de Girard de Mielet van (familie-archief) 218; Coetsee 28; Coomans 60-61, 263-264; Cort 347; Cortswager (Korswagen) 188; Couwenhoven (, van) 387: Craykamp 27; Crocq 104, 223-225; Cysoing, van 482; Dammartin, de 386, 479—480; Das 442; Dashorst, van 480; Datema 27; Deurnagel 30-32, 265-267, 348; Diemen, van 261; Diest, van 442; Dinter, Hesselt van 386; Doll 217, 262, 345; Dijck, van 30-32, 265-267, 348: Egidii 59-60, 103; Egmond, Grau van 386: Elffrink 27; Enterman 145, 217-218; Fricke 145: Gellis 387-388; Geniets 218, 262-263, 345-346; Gevers 186: Girard de Mielet van Coehoorn, de (familie-archief) 218; Grau van Egmond 386; Groeningen, van 104: Grypskercke, van 104; Heemskerk (, van) 186; Hell, van der 186-188; Hensbeeck, van 388; Hesselt van Dinter 386; Heyden, van der 188, 221, 442; Hobers 67; Hooft, 't 443; Horst, van der 346-347, 386-387; Hulsbosch 186-188; Isendoorn, van 387; Jager, de (Jaegers) 188; Jamez 188, 221; Jon(c)ker 479; Kleyn, de 219; Korswagen (Cortswager) 188; Krans 219, 347; Kroon 188; Kubbe, van der 146, 219; Kuyk, van 219; Lange, de 387; Langelaan 146; Langenberg 387, 442; Langeveld 219; Lasschuyt 220; Laurin 104; La Via 347; Lecq, van de 220, 347; Leithen, van der 27-28; Levelt (Leeveld) 220; Lobbrecht, van 28, 480—481; Lovix 222; Lust 444; Maelson 388; Magnus 104; Malharbe 104, 223-225; Malherbe 220; Mercier 220; Mertens 480; Mesjan 226; Meyers 481; Mielet van Coehoorn, de Girard de (familie-archief) 218; Moeskop 221; Monjé, de 442; Mouthaan 61; Muller 442-443, 484; Muts 188, 221: Mijs 61-62; Neste, van der 221, 347-348; Odinck (Roelofs) 146; Oostveen, van 146, 221; Palmer 481-482; Potter 388, 443; Prenne (Praine, Preynen), du 221; Raadt, de 185; Ravekes 66-67, 105-107, 221-222; Rees, van 484; Ripperbant 59-60, 103; Roeffs 385; Roelofs (Odinck) 146; Rombout 442; Roo, de 482; Ruyneman 146: Rijckers 443; Sacré 222; Sandbrink 28: Sante, van 28-29, 62-66; Saysoms 387; Schagen, van Beyeren 104; Scheffer 66: Sissingh 27; Slotemaker 444; Sluisdam, van 481; Someren, van 444: Spaander 387-388; Stael, van der 482; Steenler, van 146-147, 222-223; Steenwijk, de Vos van 148; Stuel 444; Tass 104; Temperman 481; Timmerman 66-67; Tjallis 388; Turnor 67, 147, 483-484; Vallée, de 67: Veer, ter 67: Velse(n), van 484; Verhaar (Verhaer) 264-265; Vermaat (Vermaet) 388, 484; Vernatti 29; Verwest 481: Verweij 30, 67-68, 147-148; Via, La 347; Villegas, de 107, 223-225: Villers au Tertre, de 225; Vinne, van der 484; Vlisseghem, van 225; Vo(o)gel(, de) 444; Voorne, van 482; Voort, van der 225-226, 484; Vos van Steenwijk, de 148: Vrijlandt 30-32, 60-61, 263—264, 265-267, 348; Vyffhuysen, van 148, 226; Washington 107-108; Wassenaar 442-443; Wassenaer, van 104; Wely, van 267-268; Wessels 32; Wit, de 443; Witbolts 226; Worst, van der 27; Wijk, van 32; Wijnbergen, van 186—188; Zijl, van 108; Burcht van Gross-Midlum (Oostfriesland) 32; Onbekend borstbeeld 68; Wapenboek van Brederode van Veenhuijsen 68, 108; Album amicorum van Nicolaas Ruychaver 226; Kohier van het Hofstedegeld te Gouda 226-227; Onbekende wapens 108, 227-228, 268.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

BESCHERMHEER Z.K.H. DE PRINS DER NEDERLANDEN, PRINS VAN LIPPE BIESTERFELD

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, gelieve men te richten tot de Hoofdredacteur MR. W. W. VAN VALKENBURG, *„Nijenstede", Backershaegenlaan 70, Wassenaar.*
De jaarlijkse contributie (abonnement) ad *f* 20,— gelieve men steeds vóór 1 februari te voldoen door storting op postrekening no. 20910 ten name van het Genootschap te 's-Gravenhage.

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot de Secretaris IR. C. M. R. DAVIDSON, *Jacob de Graefflaan 17, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie), zomede opgaven van adresverandering, te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleijenburg 6, 's-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of de inhoud der ondertekende stukken.

No. 1 **LXXVIe Jaargang** **januari 1959**

BESTUURSBERICHTEN.

Tot lid zijn benoemd:

TH. ARP . . . . . *Scheveningen. Haagsestraat* 8.

MEJUFFROUW E. CRANS . . . . . *Wassenaar. Anth. Duyckplein 6.*

J. G. C. VAN DIJK VAN 'T VELDE . . . . *post Amersfoort Doornseweg 12.*

J. F. JACOBS . . . . . *Voorburg. van Halewijnlaan 131.*

H. A. VAN KRIMPEN . . . . . *Rotterdam. Nic. Beetsstraat 98b.*

DR. G. J. TER KUILE . . . . . Zwolle. *p/a Rijksarchief in Overijssel.*

MR. H. MEES . . . . . *Rotterdam. Essenlaan* 6.

MR. A. K. H. S. HAITSMA MULIER . . . . Nijmegen. *Bijleveldsingel 32.*

JHR. G. PLOOS VAN AMSTEL . . . . . *Oegstgeest. Prinses Marijkelaan* 26.

JHR. MR. G. J. PLOOS VAN AMSTEL . . . *Leiden. Apothekersdijk 11a.*

JHR. MR. J. J. D. P. REUCHLIN . . . *Huis ter Heide (Utr.). Huize Panheuvel.*

MEVROUW DR. M. L. A. C. H. F. VAN RIJCKEVORSEL, geb. REICHSFREIIN VON FÜRSTENBERG . . . . . *Berlicum (N.Br.). Huize de Wamberg.*

JHR. MR. L. H. SANDBERG . . . . . *'s-Gravenhage. Nieuwe Parklaan* Ta.

MR. D. C. M. STIGTER . . . . . *Voorburg. Laan. van* N.O. *Einde 135.*

J. E. H. TISSOT VAN PATOT . . . . . *Overveen. Bloemendaalseweg 194.*

Adreswijzigingen:

G. W. ENGER . . . . . *Heiloo. (N.H.) Burg. van Vladerackenlaan 1a.*

J. E. M. KRAMERS . . . . . *Amsterdam. C. Herengracht 619.*

JHR. MR. A. F. DE SAVORNIN LOHMAN . . *'s-Gravenhage. van Dorpstraat 6.*

H. LOURENS . . . . . *Amersfoort. Bachweg 880.*

MR. H. F. REYNVAAN . . . . . *Dordrecht. Singel* 104.

Abonnement tegen gereduceerde prijs voor de leden van het Genootschap op het tijdschrift De Middelaar tussen de Genealogische Navorsers - L'Intermédiaire des Généalogistes.

De mogelijkheid bestaat voor de leden van het Genootschap om zich voor de verminderde prijs van *f* 8,— per jaar te abonneren op De Middelaar tussen de Genealogische Navorsers - L'Intermédiaire des Généalogistes, het tweemaandelijkse tijdschrift van de Centralisatiedienst van de Genealogische en Demographische Navorsingen in België - Service de Centralisation des Etudes Généalogiques et Démograhiques de Belgique.

Men geve zich hiervoor op aan het Bureau van het Genootschap onder gelijktijdige overschrijving van ƒ 8,— op postrekening no. 20910 ten name van het Genootschap te 's-Gravenhage.

Een onderzoek naar de herkomst der Haitsma Mulier's,

door MR. DR. J. C. MARIS VAN SANDELINGENAMBACHT.

§1. Inleiding+

De gedrukte genealogie *Mulier in* „Nederland's Patricaat" VIII a° 1917 begint met *Gaspard Mulier,* gehuwd in de Walenkerk van Nijmegen op 30 december 1646 met *Maria Labbat.* Blijkens de akte van afkondiging van dit huwelijk in de Gereformeerde gemeente aldaar, van 15 november, was de bruidegom jonge man van Fleury in Vlaanderen. Zijn geboortestreek was al tevoren vermeld toen *Pierre Mulier* „Walon" et *Jaspar Mulier* son frère, soldats sous Mr. Beshevel ordinairement à Nimègue op 3 oktober 1643 binnen 's-Hertogenbosch deelnamen aan een avondmaal in de Franse kerk, De trits Walen-Fleury-Vlaanderen verwijst naar het Vlaamse land van Rijssel en Kortrijk, waarvan later het gebied van Rijssel door Lodewijk XIV bij Frankrijk ingelijfd werd. In het werk „De statistique et d'archéologique du Département du Nord" 1e partie, uitgave Lille-Paris 1867, wordt genoemd le Fleury, hameau près de Wattrelos, canton de Roubaix, arrondissement de Lille, en evenzo rangschikt A. Pruvost in „Histoire de Wattrelos", uitgave Tourcoing 1865, Les Fleury onder de drie en twintig buurtschappen van Wattrelos. Men kan deze plaats le Fleury thans vinden, palend noordwestelijk aan Tourcoing nabij het station dezer stad en, noordoostelijk aan de frans-belgische grens. De hoge heerlijkheid Wattrelos, welke in 983 door keizer Otto 11 aan de St. Bavo abdij te Gent gegeven was, bestreek het ganse grondgebied Wattrelos in de kasselrij van Rijssel, uitgezonderd enkele lenen, toekomende aan La Salle de Lille, en strekte zich uit over een gedeelte van Herzeele (= Herseaux) in de kasselrij van Kortrijk (thans België).

De heer *W. J. H. Mulier* — de vooral in sportkringen bekende *Pim Mulier, † 1954* — die een door hem ondernomen uitgebreid onderzoek in deze streek wegens hoge ouderdom niet meer kon volbrengen, heeft schrijver dezes enkele jaren vóór zijn dood uitgenodigd dit onderzoek over te nemen. Het hierbij bereikte resultaat is voornamelijk te danken aan de medewerking van de Eerwaarde heer Jos. Mulier uit Leuven, die reeds in 1938 een zestiental stambomen van belgische naamgenoten in druk had doen verschijnen.

In de kasselrij (châtellenie) van Rijssel waren de naamgenoten reeds in de middeleeuwen talrijk, geschreven in de varianten *Mulier, Desmulier, de Mulier, Mulie,* ook wel met twee l.l. Albert Duzal „Dictionnaire étymologique des noms de famille et prénoms de France", uitgave Librairie Larousse, Paris 1951, merkt de naam *Mulier-Lemulier-Mullier* aan als een afleiding van mule, nom de l'animal. In dit verband zou men opmerken, dat *François Mullier* (zie hieronder VI) a° 1503 zegelend met l'âne bridé passant (of, anders gezegd: une m u l-e 1 ié e passante) zich bediend heeft van een sprekend wapen. [1]) Wij ontmoetten ook enige plaatsnamen

[1]) Zegel aan een akte van 12 maart 1503 betreffende de aan hem uitgegeven cense du Metz van het hôpital comtesse de Lille (Staatsarchief Rijssel Demay 4684).

Mulliers: a. la cense (= cijnsplichtige hoeve) des. Mulliers in Flers, toebehorende aan de voorzaten van de groningse hoogleraar *Nicolaas Pieters Mullier (1564-1639)* [2]); b. een seigneurie des Mulliers, blijkens een grafsteen te Utrecht van *Jean Vivien,* heer van Mulliers, † 1668; c. de hof de Mullier in het kwartier van de Oude markt te Wattrelos [3]), d. le lieu-manoir (= een niet versterkt herenhuis met erf, m.a.w. een buitenplaats) Mulier te Herreele, circa 1570 toebehorende aan *Jan Mulier* (zie hieronder VIII) annex de driesch Mulier bij de kerk aldaar aan de weg naar de molen, in 1595 toebehorende aan *Andries Mulier* (hieronder VIII, 9); e. la cense Les Mulliers te Roubaix tussen de wijken Barbieux en Favreules, in 1520 toebehorende aan *Pierre Mafhon* [4]); f. de buurtschap Les Mulliers te Roubaix [5]); alwaar in 1602 de weduwe van *Robert des Mulliers* een woning en acht bunders land bezat; g. ten slotte un lieu dit Mulliers bij Croix-Wasquehal [6]). De oorsprong van deze naam en de reden van de veelvuldigheid juist in deze streek bleven ons onbekend, het muildier was eertijds aldaar het gebruikelijke lastdier bij het handelsverkeer.

Voor de ingezetenen van le Fleury lag de kerk van Tourcoing het meest nabij, daarna die van Roubaix en die van Wattrelos. De doop+ en trouwboeken van Wattrelos reiken niet verder terug dan tot 1631. In Tourcoing en Roubaix werden de doopakten gevonden van vijf zoons van *Oste Mulier* of *Desmuliers* en *Marie Philippine Sandra,* onder wie te Roubaix *Gaspard:*

> 1601-31 jauvier *Jaspardus* filius *Osti Mulier,* mater *Marie Sandre,* patrinus Jacobus Lecompte, matrina Johanna Sory.

De doopgetuigen behoorden tot de inheemse families: *Jacobus Lecompte* werd schepen van Roubaix 1619, en een *Martin Sory was* schepen 1565. In de Tables des registres paroisseaux van Roubaix vindt men,, zonder nadere datering, opgegeven onder de vóór 1601 gehuwden: *Oste Mulier* en *Marie Philippine Sandra.* Op *23* oktober 1601 was Osfe *Desmulier* beau frère getuige te Roubaix bij het huwelijk tussen *Jacques Sandra en Philipotte Prens.* Een broer van Jacques, *Jean Sandra* [7]), geboortig van Tourcoing, week naar Middelburg uit, alwaar hij in *1618* bij de Walenkerk als lidmaat aangenomen werd; de genealogie van zijn aanzienlijk nageslacht verscheen in het „Algemeen Nederlandsch Familieblad" -1890, bladz. 145. Hun vader *Philippe Sandra,* koopman, geboortig van Fleury, werd te Sédan begraven 1 september 1626, oud 87 jaren. Het is wel duidelijk, dat het gezin *Mulier-Sandra* de zijde van de hervorming gehouden heeft, ook al werden de zoons in de rooms-katholieke kerk gedoopt; men bedenke, dat in deze streek het gezag der kerk met geweld van wapenen weder hersteld was! In de voorhanden archivalia — hoewel overvloedig aanwezig — is geen spoor te vinden van onroerend goed van *Oste Mulier,* en de veronderstelling ligt voor de hand, dat hij ingetrouwd was in de koopmanszaken van zijn schoonvader te, Fleury. Het archief van Sédan is door oorlogsgeweld verloren gegaan, zodat aldaar van de

[2]) W. M. C. Regt in „De Navorscher" ao. 1905.
[3]) A. Pruvost „Histoire de Wattrelos", uitg. Tourcoing 1865, p. 32.
[4]) Th. Leuridan „Roubaix ancien et moderne", p. 27.
[5]) Register 1640 (Areh. Dép. du Nord, Xérie C. Intendance Flandre Wallone) p. 28 vs.
[6]) Th. Leuridan „Département du Nord", inv. des arehives communales de Wasquehal antérieures à 1790, uitg. Lille 1890, p. 37.
[7]) „Intendance Flandre Walloune", registre n° 1642, 20e penning a° 1601, sub voee Tourcoing: Jean Sandra occupe à luy appartenant une maison avec 12 cent de gardins et vingt et un cent de terre à labeur, estimé par an LXXVIII £ 11 s.

nalatenschap van vader *Philippe Sandra* niets te vinden is.

Hiermede was het onderzoek naar het voorgeslacht van *Oste Mulier* op een dood spoor. Er waren alleen een tweetal aanwijzingen, dat hij de zoon van een *Jan geweest* was; de éne aanwijzing kan worden ontleend aan de doopnaam Jan van zijn oudste zoon, en de andere aanwijzing aan het optreden van *Jean Desmulier* als getuige bij de doop van het eerste kind van Oste's zuster *Joanna Desmulliers* en *Melchior Decrèm,e* te Roubaix op 18 mei 1593.

Intusssen heeft een oude familie overlevering uitkomst gebracht, nadat de zakelijke juistheid daarvan kon worden bewezen. Deze overlevering is op schrift'gesteld door *Christoffel Mulié,* geboren 1719, in een memorandum van omstreeks 1750-60 als volgt:

> „Mijn lieve en seer waarde kinderen, die ik de liefste „hebbe nae uwe waarde moeder op aarde. Also ik bij mij „selve hebbe voorgenomen in dit boek eenige reegelen „aan uw Lieden op te draagen raakende onse afkomst en „onse geboorte: Egter ben'ik niet in staat Ulieden onse „afkomst op te geven van heele oude teyden. Ook van „geen hooge of adelijke geboorte... Onze voorouders van „mijn vaderszeyde soo als mij bij monde is overgelevert „van mijnen vader, hebben hunnen oorspronck uyt „Vrankreyk, onder wellken zich eene zoude hebben be„vonden die opperjagermeester bij den prince van Condé „zoude zijn geweest. Wat daar van zij dat is seeker dat „zijlieden om de reliegie uyt Vrankreyk voor een gedeelte „gevlugt zijn.. . Mijn overgrootvader van vaderszijde „heeft gewoont in stad Emmerik, die diverse kinderen „heeft nagelaten. Mijn grootvader is geweest *Willem „Mulié* (= 11 *Willem Mulier* in Nederland's Patriciaat „VIII, schr.). Mijn grootmoeder *Elisabeth, Rheben„schydt* zijnde geweest de dochter van eenen predikant, „*Rhebenscheydt* die predikant in het Bergsland geweest „is.....''

Wij hebben hierboven de afkomst van *Christoffel's* overgrootvader uit de streek van Rijssel vastgesteld, waarmede de overlevering van de franse oorsprong bewezen is. In aansluiting op het memorandum van *Christoffel* heeft zijn dochter *Geertrui* (1762-1851) nog een nadere mededeling gedaan aan Mr. *Gerrit Nicolaas Mulier* (1791—1862), namelijk, dat hun voorvader *Jan. Mulie* metzeszoons in dienst van de prins van Condé zou hebben deelgenomen aan de godsdienstoorlogen in Frankrijk en gewoond had in C., waar hij, na eerst te zijn gevlucht, weder teruggekeerd was en gedood is. De aanduiding van de woonplaats met alleen de letter C doet vermoeden, dat Geertrui geput heeft uit een handschrift, waarin deze plaatsnaam voor haar niet leesbaar was. Wij moesten dus op zoek naar een Jan met zes zoons, die gevestigd was in C... en ook overigens voldeed aan de overlevering. Dit onderzoek werd met succes bekroond, want het bestaan van deze *Jan Mulier* kon bewezen worden. Deze was poorter van Kortrijk (Courtrai-Curteryck) , waarmede het mysterie van de C. in het verhaal van Geertrui opgehelderd is!

De familieoverlevering, welke aanvankelijk slechts als een leidraad dienst kon doen, heeft, nu de zakelijke inhoud vaststaat, de waarde van bewijs, dank zij de minitieuze en uitputtende nasporingen in de rijkelijk voorhanden archivalia.

De bedoelde *Jan Mulier* werd ,in 1518 als *Jan Mulier fs Jan* tot poorter van Kortrijk aangenomen, en was gegoed op de „lieu-manoir Mulier'' te Herzeele (= Herseaux) in de kasselrij van Kortrijk. Ten tijde dat de Vlamingen in massale opstand ter wille van de gereformeerde leer de wapens

opnamen onder aanvoering van Louis 1 de Condé, had *Jan Mulier zes* weerbare zoons. Het brandpunt van de strijd lag in deze streek, toen Noircarmes einde december 1566 de Vlamingen versloeg tussen Wattrelos en Lannoy en hen op de vlucht dreef. Voor een uitvoerige geschiedschrijving zij verwezen naar „L'Eglise sous la Croix", Chronique des événements de 1524 à 1667, par le pasteur Frossart de l'église reformée de Lille (Lille, 1857), en naar „Histoire de Wattrelos" par A. Pruvost (Tourcoing, 1865) p. 170 en vlg. Na het herstel van de rooms-katholieke. kerkorde vonden wij het gezin *Mulier* als voorheen ter plaatse gevestigd. Vader *Jan* is vóór 1570 overleden. Dit alles strookt met de familieoverlevering. Wij hebben bij de zes zoons niet medegerekend de oudste zoon Jan, omdat deze, aangezien hij priester was, tijdens de woelingen de wijk naar Italië genomen had zonder orde op zaken te stellen [8]). Van de zes zoons komen wij dan door *Jan Mulier de jonge* — zich ook wel schrijvende *Jan Osso Mulier* — op *Oste Mulier. Jan (Osso) Mulier* heeft in 1597 zijn vast goed gelikwideerd, zodat het thans wel begrijpelijk is, dat in de archivalia geen spoor te vinden is van onroerend bezit van *Oste.*

Verder kan men de stamreeks verhogen met een viertal generaties aan de hand van de geschiedenis van Les Mottelettes, een leengoed groot vijf bunders onder Ennetières en Weppes, uitgegeven door La Salle de Lille [9]). Dit leen vererfde in de familie *Mulier* als volgt:

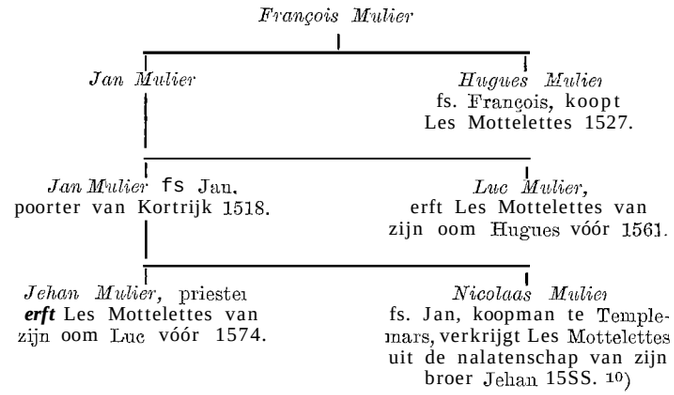

Dit schema zal men in de ondervolgende genealogie terugvinden: de priester *Jehan* en de koopman *Nicolaas* waren oudere halfbroers van *Jan (Osso) Mulier,* generatie VIII, 1, 2 en 8).

Boven *François,* die aan het hoofd staat van het schema! kan men nog vijf Muliers plaatsen, veelal wonende in Flers-Annappes en poorters van Rijssel. Vier deskundigen, mademoiselle E. Lancien, de heren W. Wijnaendts van Resandt, H. Blériot, Jos. Mullie, hebben de Mulier's in de streek van Rijssel-Kortrijk nauwkeurig „uitgekamd", zodat het vrijwel uitgesloten lijkt, dat daarbij nog één Mulier achtergebleven

8) Hij overleed in Rome; de erfgenamen ah intestato hebben uitvoerig onderling geprocedeerd; zie noot 24.

9) Th. Leuridan „Statistique féodale du département du Nord", Châtellenie de Lille V, Le Weppe, Bulletin de la commission historique du département du Nord, tome XX, Lille a° 1897.

10) Nicolaas verkocht Les Mottellettes in 1603 **aan** Pierre Robette en deze' in 1605 aan de weduwe van Robert Desmulliers, die niet in onmiddellijk familieverband te plaatsen is; haar zoon Jean Desmulliers, burger en inwoner van Riissel, was de leenhouder in 1615. Van laatstgenoemde kwam het leen" aan zijn schoonzoon Etienne Imbert, wiens nazaat Ch. F. J. Imbert seigneur des Mottelettex in 1816 opgenomen werd in de adel van ons koninkrijk.

is. Wij hebben het 'gevonden materiaal, aangevuld met gegevens uit Gent en Brugge, op iedere Mulier hoofdelijk verzameld, waardoor een aantal naamgenoten geëlimineerd kon worden en rangschikking van een verantwoorde stamreeks mogelijk bleek.

Het wapen van de familie *Haitsma Mulier,* drie St. Jacobsschelpen, vindt men, vergezeld van een keper, op het zegel van *Miquel Mulier,* homme de fief de la seigneurie du Breucq, aan een charter van 20 december 1432 (Staatsarchief Rijssel, „cumulus non encore completement classé" n° 15901). Deze *Miquel,* die in Flers woonde en ook leengoed bezat van de heerlijkheid La Mousonnerie, was wellicht een broer van IV *Francois* in § 2.

De lange stamreeks *Mulier* bestrijkt de ganse glorieuze bloeitijd van de vlaamse steden, ingeluid op 11 juli 1302 door de Guldensporenslag bij Kortrijk. Van vader op zoon zijn de *Mulier*'s poorter geweest was Rijssel of van Kortrijk en ruim gegoed met landbezit in de omgeving. In deze omlijsting is, volgens de rijmkroniek (circa 1350) van Melis Stoke, het karakteristiek van de middeleeuwse genealogie *Mulier* dat van de aanzienlijke „ervachtige mannen in die laghe landen bi der see".

§ 2. **Stamreeks Mulier.**

(kasselrij van Rijssel)

1. *Collard Mulier,* wonende te Flers, burger van Rijssel 1349, tr. N.N.

11. *Jean Mulier,* woonde te Flers, werd als zoon van Collard burger van Rijssel 1371, † vóór 1397, bezat leengoed van de heerlijkheid la Mousonnerie of Duretête [12]), onder Annappes 1365, tr. N.N. [13])

111. *Thomas Mulier,* werd als zoon van wijlen Jan burger van Rijssel 1397 par raccat [14]), † vóór 1426, tr. N.N.

IV. *François Mulier,* werd als zoon van wijlen Thomas burger van Rijssel 1426 par raccat, † vóór 1470, tr. N.N.

V. *Jean Mulier,* † vóór 1492, bezat leengoed van de heerlijkheid la Mousonnerie onder Annappes 1470, ontvanger van de Maladrerie de Canteleu en van het bagijnenklooster buiten de poort St. Pierre van Rijssel [15]), tr. N.N.

VI. *François Mulier,* gezegd *Gallon,* bezat leengoed van la Mousonnerie onder Annappes 1496, bewoonde de cijnsplichtige hoeve du Metz in de parochie St. André-Rijssel 1493, tr. *Jeanne du Marez.*

Uit dit huwelijk o.a.:

1. *Jean, volgt'* VII.
2. *Allard Mulier,* werd als zoon van François ongehuwd geboortig van St. André burger van Rijssel 1514, heer van La Vacquerie te St. André door koop 1496 [16]), gegoed op een lieu-manoir onder Flers.
3. *Hugues Mulier,* werd als zoon van François, ongehuwd, geboortig van Annappes, burger van Rijssel 1514, heer van La Vacquerie te St. André door koop van zijn broer 1526 [16]), bezat het leengoed Les Mottelettes onder Ennetières en Weppes door koop 1527 [17]).

VII. *Jean Mulier,* † Annappes 1529 [18]), bezat leengoed van La Mousonnerie onder Annappes, „lieutenant du majeur-heriditaire de la mairie" van Annappes 1496, baljuw van de heerlijkheid la Mousonnerie 1503, woonde te Flers 1503, tr. *Catharine Fauchille,* † Annapes 1541 [18]).

Uit dit huwelijk:

1. *Jan,* volgt VIII.
2. *Luc Mulier,* bezat in 1561 het leengoed Les Mottelettes en liet dit vóór 1574 na aan Jean Mulier, priester, zoon van zijn broer [19]), woonde te Templemars, aldaar zeer gegoed blijkens het kohier van de 20e penning; begiftigde het Hôpital Sainte Elisabeth van Roubaix met 200 pond parisis voor het lezen van missen te zijner nagedachtenis [20]).

VIII. *Jan Mulier,* † vóór 1570, eigenaar en bewoner van de „lieu-manoir Mulier" binnen Herzeele (kasselrij van Kortrijk), bezat leengoed van de heerlijkheid la Mousonnerie en andere goederen onder Wattrelos, Flers, Templemars, Herzeele en elders in de kasselrijen Rijssel en Kortrijk. Hij werd. als „Jan Mulier filius Jans met Hakinot Mulier zijn zoenken" poorter van Kortrijk 28 sept. 1518, tr. 1° *Jehenne Le Febure,* † vóór 19 april 1540, dr. van *Pierre;* tr. 2° *Jacquemiene de Ladezou,* † *c. 1558. Zie* de weesakten van 1540 [21]), 1560 [22]) en 1570 [23]).

11) In deze genealogie is eensluidend de huidige schrijfwijze „Mulier" gevolgd. Volgens het in § 1 Inleiding vermelde memorandum van Christoffel Mulié heeft Pieter Mulier (1706-1785) deze schrijfwijze op deskundige voorlichting aangenomen. Sindsdien is de naam in het nageslacht van Pieter ongewijzigd gebleven.

12) De heerlijkheid Mousonnerie strekte zich uit over Flers, Asque en Annappes; vgl. Th. Leuridan t.a.p.: De in deze stamreeks vermelde beleningen vanwege la Mousonnerie zijn ontleend aan „Cumulus non encore completement classé" (Staatsarchief Rijssel E 715).

13) Bos was een gehucht onder Wattrelos (R.A. Gent K. 1730 Livre de rentes de l'Eglise de S. Bavon à Wattrelos et ses dependances", alwaar reeds in 1410/1425 geboekt staat cijns van Jehanne wed. Jeh. Mulier onder Bos (wellicht de weduwe van 11 Jean).

14) Uit de vermelding „par raccat" volgt de identiteit van zijn vader Jan met 11 Jean, poorter van Rijssel.

15) Jean Mulier fils de Francois stelde als zodanig zekerheid 11 sept. 1472; borg was zijn broer Jacques Mulier, procureur van dit klooster, die als zoon van wijlen François in 1470 par raccat burger van Rijssel geworden was en in" 1497 nog gegoed was-onder Flers (Paul Denis des Péage, „Documents sur le Béguinage de Lille 1245—1841", uitgave Lille 1942). Rekening van „feu" Jean Mulier, receveur du Beguinage de Lille et de la Maladrerie de Canteleu en 1492 (Staatsarchief Rijssel, cumulus non encore complètement classé B 17762).

16) Th. Leuridan „Statistique féodale du département du Nord", La Châtellenie de Lille", p. 172 St. André: La Vacquerie à St. André tenue de la Salle de Lille à une blanche lance de relief, comprenait une maison de plaisance et deux censes avec huit bonniers tenant au ehemin de Lille à Ypres et à Deûls. Le propriétaire de ce fief avait le droit d'avoir dans la Deûle, depuis le rivage de Lille jusqu'au rabat de Marquette, deux cygnes et leurs fennnes. La Vacquerie appartient ensuite à Alard Mulier, qui la vendit vers 1528 à son frère Hues Mullier; celui-ci la vendit à Jean Fremault.

17) Zie noot 9.

18) Vermeld door Ern. Lotthé „Les églises de la Flandre Francaise", p. 261 (inscription funéraire). Zie voor zijn commissie als baljuw van la Mousonnerie d.d. '9 nov. 1503 „Cumulus non encore compïètement classé,, Staatsarchief Rijssel E 2244).

19) Zie noot 9.

20) G. A. Roubaix. G.G. 285.

21) Stadsarchief Kortrijk „Wapen Martin onder Herzeele" LVIII fol. 2 vo., weesakte 19 april 1540 boedelscheiding van † Jehenne le Febure, moeder van Hanneken, Colin, Lucket, Pierchon, Blotine, Marion en Pierone Mulier fi. Jan; voogden Pieraert le Febure, Pieter Fremault, en, sinds 1548 Nicolaas Mulier in Templemars. Borg voor de vader, die in de boedel bleef, was Oste Meuwels fs Oste in Kortrijk. De voogd Nicolaas Mulier verklaart op 24 april 1553, dat alle kinderen gehuwd zijn, behalve Pierone. Pierre Carrette getrout hebbende Pierone déchargeert de voogden 9 mei 1558.

22) Stadsarchief Kortrijk „T pays in Herzeel" LVIII, weesakte 22 april 1560 boedelscheiding van † Jacquemine de Ladessou, moeder van Hansken, Andries, Teunisje, Jenette, Beelken, en Margriete Mulier; voogden Pieter Casteleyn fs Pieter in Moeskroen en Jan Cuvelle fs Pieter in Herzeele; 2 maart 1579 Pierke Carrette, getrout hebbende Margriete, déchargeert de voogden.

23) Stadsarchief Kortrijk „De Hont-Herzeele" LVIII, weesakte 10 maart 1570 boedelscheiding van † Jan Mulier × † Jaquemiene de Ladezou,

Uit het eerste huwelijk:

1. *Jan Mulier,* geb. c. 1517, † vóór 1588, priester, week bij de reformatie uit naar Italië en is aldaar overleden, poorter van Kortrijk, woonde 1547 te Herzeele, erfde van zijn oom Luc Mulier het leengoed Les Mottelettes vóór 1574, gegoed onder Herzeele, Moescroen Luinge, Templemars en Flers. Zijn nalatenschap werd tussen zijn broers en zusters van hele en halve bedde verdeeld bij akte van 6 febr. 1588 voor notaris Pierre du Pont te Rijssel [24]).
2. *Nicolaas Mulier,* nog minderjarig bij de weesakte van 1540, poorter van Kortrijk 1547, erfde van zijn broer Jan het leengoed Les Mottelettes dat hij in 1603 verkocht, koopman woonde te Templemars; blijkens het kohier 20e penning a° 1572 ald. zeer gegoed, voorts gegoed te Herzeele, Flers, Asq, Hem; voogd over zijn minderjarige broers en zusters 1548.
3. *Luc Mulier,* nog minderjarig bij de weesakte van 1548, poorter van Kortrijk 1552, † vóór zijn oudste broer, woonde te Templemars, evenals zijn broer Nicolaas gegoed ald., tr. c. 1552 *Lucquette de Fromont,* † na 1591 [25]).

   Uit dit huwelijlc:

   Pieter Mulier, brouwer in Fives bij Rijssel 1591, erfde met zijn broer Luc van hun oom de priester Jan Mulier land in Herzeele, Templemars en Moescroen, en van zijn vader een aandeel in behuisde hofstede met landerijen in Templemars.

   b. *Luc Mulier,* nog minderjarig 11 jan. 1591 onder voogdij van zijn oom Nicolas Mulier, zijn broer Pieter Mulier en Michiel Goube Es Anthonis [25]). Hij erfde van Ysabeau Le Febure, zijn oude moeye paternel, land in Herzeele.
4. *Pieter Mulier,* nog minderjarig bij de weesakte van 1548, poorter van Kortrijk 1557, woonde te Templemars, †1566/70, tr. c. 1550 *Louise Bataille.* Volgens het kohier van de 20e penning van Herzeele a° 1571 waren beiden overleden en bij plaatsvervanging vertegenwoordigd door hun kinderen [26]).

   Uit dit huwelijk:

   a. eendochter, tr. vóór 1588 *Martin de Roubaix,* die het leen „le petit Wasquehal" onder Fives en Flers bezat, gekocht door diens vader Jan in 1545.

   b. *Johan Mulier,* erfde met zijn zuster van hun oom, de priester Jan Mulier, rentebrieven, allodiaal goed in Luïnge, land onder Templemars en leengoed van de heerlijkheid la Mousonnerie.

ouders van Haenken, *Andries,* Antheunys, Ysabeele en Maergriete; voogden Pieter Casteleyn Pieters in Moescroen en Nicolaes Mullyer fs Jans in Templemars, later opgevolgd door de oudste der mezen Haenken na diens meerderjarigheid. Andries Mulier gehuwd zijnde en Jacques du Gaerdin na huwelijk met Ysabeelc Mullier déchargeren voogden 15 april 1574. De voogd Jan Mulier doet rekening 10 juli 1576 present de beide overige wezen „ghenough bejaert". Pieter Carrette gehuwd met Maergriete déchargeert voogden S april 1591; id. Anthony Mullier 19 maart 1.601, gehuwd zijnde.

24) R.A. Gent, scheidingsakte in procesdossier n° 6192 Raacl van Vlaanderen, processen le reeks. De erflater, messire Jehan Mullier, was reeds gedurende twaalf jaren afwezig geweest zonder bekende woon- of verblijfplaats; zijn onbeheerd vermogen was inmiddels bij wijze van zaakwaarneming door enige van zijn broers geadministreerd, on omtrent de onderlinge verrekening hiervan liep genoemd proces.

25) Stadsarchief Kortrijk „Wullins-Herzeele" fol. 2 vo., weesakte van 11 januari 1591.

26) G.A. Gent, 36—123, kohier Herseaux a° 1571 fol. 8 vo.

5. *Jossine Mulier,* † tussen (volgens weesakten) 1540 en 1548.
6. *Marie Mulier,* nog minderjarig bij de weesakte van 1548, compareerde als weduwe in Kortrijk 3 april 1598 [27]), tr. c. 1552 *Nicolas Jacobs Nicaisen, Zij* erfde — vertegenwoordigd door haar zoon Jacques Nicaisen — van haar broer, de priester Jan Mulier, o.m. leengoed van St. Pieter bij Gent, en een aandeel in de lieu-manoir te Herzeele.
7. *Pieronne Mulier,* nog minderjarig bij de weesakte van 1548, tr. 1553/58 *Pierre Carrette.*

Uit het tweede huweliik:

8. *Jan (Osso),* volgt IX.
9. *Andries Mulier,* nog minderjarig bij de weesakte van 1570, † vóór zijn onder 1 vermelde broer Jan, eigenaar en bewoner van een cijnsplichtig huis te Herzeele 1571 [28]), kreeg als huwelijksgift mede 600 pond parisis in land, poorter van Kortrijk 1580 als Andries de Mulier fs Jans onder Herzeele, tr. c. 1572 *Sebilla Fervaques,* die vóór 1588 hertr. *Jacques Hespeel,* baljuw en later (1595) heer van Herzeele.

   Uit dit huwelijk:

   a. *Jacquemine Mulier,* tr. c. 1595 *Jan du Prez Gillisz.*

   b. *Isabeau Mulier,* tr. c. 1595 *Jacques de Roules Davidsz*

   c. *Philippotte Mulier,* tr. c. 1597 *Jacques Castel.*

   Deze dochters hadden tot voogden hun oom *Jan Mulier* (= VIII. 8) in Herzeele en Christoffel Pervaques in Tourcoing, en erfden van hun vader een vordering op hun stiefvader *Jacques Hespeel,* de boomgaard genaamd den Driesch Mullier in Herzeele, zaailand onverdeeld en gemeen met de erven van hun oom de priester *Jan, Mulier* in de straat gaande van de Lespinette te Wattrelos belend Nicolaas *Mulier* en Louis Bataille [29]); zij erfden van hun oom de priester *Jan Mulier* land onder Luinge in leen van St. Maerten te Doornick en rentebrieven. De voogden renuncieerden de moederlijke nalatenschap. Tenslotte werd aan *Philippotte* toebedeeld o.m. de Driesch Mullier te Herzeele aan de weg van de kerk naar de molen.
10. *Antoine Mulier,* nog minderjarig bij de weesakte van 1570, † c. 1624, eigenaar en 'bewoner van de „lieu-manoir Mulier" binnen Herzeele, kreeg als huwelijksgift mede 600 pond parisis in huizen, land en vorderingen, poorter van Kortrijk 1580 als Antheunis du Mulier Es Jans wonende te Herzeele, verkreeg uit de nalatenschap van zijn onder 1 genoemde broer Jan Mulier leengoed te Flers en rentebrieven: voor cijns aangeslagen op de belastingkohieren van Herzeele 1571, van Luïnge 1577/1617 [30]), van Roubaix

27) Stadsbibliotheek Kortrijk Az. C. 1598-1600 fol. 58.

28) G.A. Gent 36-123, kohier Herseaux a° 1571. *Andrien Mullier* occupe à tiltre de cense de Isabeau le Febure maison, porte, grange et autres ediffyces, gardinage, faisant 24½ hont, et auclict tiltre 6 bonniers de prets et de gardin de messire *Johan Mulier* presbyter, *Nicolas, Luc Mulier et* des enfants de fen *Pierre Mullier et Loyse Bataille.*

29) Stadsarchief Kortrijk „Wullins-Herzeele onder Russelede" fol. 2 vo, weesalrtc 8 mei 1591 boedelscheiding t *Andries Mullier,* weesakte 4 aug. 1.592 boedelscheiding † *Sebilla Fervaques* tussen de weeskinderen *Jacquemine Isabeau* en *Philippotte;* voogden *Jan Mulier fs* Jans in Herzeele en *Christoffel Fervaques* in Tourcoing. *Jacques Castel* gehuwd met Phelypote déchargeerd de voogden.

30) G.A. Gent 36-123, kohier Herseaux a°. 1571, fol. 6 vo., *Johan Mulier* et *Pierre Castellain* comme tuteurs de *Thonin, Isabelet* et *Margueritte Mulliers* 5 bonneirs 12 c. de gardin et de terre à labeur; kohier Luinge, a° 1571, fol. 13 *Anthoine Mullier* tient en, cense do Jeh. de Febuerte une

1588 voor land onder Wattrelos: hij hertr. c. 1600 *Jeanne de Smet.*

Uit dit huwelijk:

a. *Catherine Mulier,* tr. *Etienne Glorieux.*

b. *Josyne Mulier,* tr. *Jan de Man (Leman),* koster te Luïnge. Blijkens weesakte Kortrijk 9 sept. 1642 was voogd over hun kinderen Jan Mulier te Herzeele een broer van Josyne.

c. *Jan Mulier,* † *vóór* 12 april 1650, die op 25 nov. 1624 te Moescroen veroordeeld werd zijnde fils de feu Anthoine: „pour avoir été callengé par le lieutenant de ceste court, jouant la carte durant le saint sacrifice Divint, lendemain de la bonne Pasques dernier"[31]); tr. N.N., die hertr. *Anthone Loosveldt.* Blijkens weesakte Kortrijk 12 april 1650 was Jan's broer Anthone Mulier voogd over hun kinderen.

d. *Anthone Mulier,* † *vóór 9* mei *1661,* tr. 1° *Jenne Carrette,* † vóór 29 maart 1651; tr. 2° *Pollone Leclercq,* die hertr. *Jacques Leperre.* Blijkens weesakte Kortrijk 29 maart 1651 liet de eerste vrouw na een behuisde hofstede en land te Herzeele en land in Sweveghem; voogd over de kinderen was *Jan Carrette fs. Maerten* in Herzeele. Blijkens weesakte Kortrijk 5 mei 1661 waren kinderen uit het tweede huwelijk: *Maria* en *Anfhone,* onder voogdij van *Jan Vercruysse fs Gillis* in Sweveghem en *Antone Leman fs. Jan* in Herzeele.

11. *Margriete Mulier,* nog minderjarig bij de weesakte van 1570, tr. vóór 1579 *Pieter Carrette.* Zij verkreeg een gelijk erfdeel als haar broer Antoine, voorts land en een boomgaard genaamd „gaerdijn du Roy". Van haar halve broer Jan Mulier (VIII, 1) erfde zij leen-, goed onder Flers en rentebrieven.

12. *Jehanne Mulier,* tr. vóór 1570 *Louis Bataille.* Zij was medeërfgenaam van haar halve broer Jan Mulier, presbyter.

13. *Isabel Mulier,* nog minderjarig bij de weesakte van 1570, tr, c. 1574 *Jacques du Gardin.* Hun dochter *Isabeau du Gardin* erfde van haar onder VIII, 1 vermelde oom Jan Mulier, bij plaatsvervanging van haar overleden ouders, land in Templemars en rentebrieven.

IX. *Jan Mulier,* ook wel genaamd *Jan Mulier de jonge en* zich tekenende *Jan Osso Mulier*[32]), geb. c. 1540, † c. 1610; verkreeg een akte van venia aetatis [33]); was voogd over zijn jongere broers en zusters: werd — wonende in Herzeele — in 1580 poorter van Kortrijk als Jan du Mulier Es Jans; ontving een huwelijksgift van 600 pond parisis in geld en in land bij de kerk van Herzeele; erfde van zijn ouders land aan de Meulenstraat aldaar ter waarde van 941 pond parisis; tr. *Jacquemine de la Rue.*

Uit de nalatenschap van zijn halfbroer *Jan Mulier* werd hem toebedeeld leengoed van Nivelle onder Herzeele en verder bezat hij met zijn broers en zusters onverdeeld land onder Wattrelos. Volgens de kohieren van de 20e penning bewoonde hij a° 1571 een gehuurd huis met tuin te Herzeele. 34). Op 21 juni 1597 verklaarde hij als getuige in meergenoemd proces *voor de* Raad van Vlaanderen, over de nalatenschap van *Jan Mulier* (VIII, 1), genaamd te zijn *Jehan Mulier,* thans „gardinier de monsieur de Mouscron" oud omtrent 58 jaren en wonende te Moescroen. Kort te voren had hij bij akte van 18 maart 1597 zijn vaste goederen overgedragen aan zijn broer Anthoine in ruil voor een rente.[35]) Blijkens de poorterslijst van 1605 van Kortrijk van *Jan Mulier* metterwoon weer in Herzeele teruggekeerd. Hij is ook nog voogd geweest over de kinderen van zijn broer Andries (VIII, 9), onder wie *Philippotte Mulier,* later gehuwd met *Jacques Castel,* en in dit verband verklaarden haar zoons *Jacques en Philip Castel filii Jacques* in Tourcoing hem op 11 januari 1608 schuldig te zijn dertig pond Vlaams. [36]). Dit is de laatste akte, waarin *Jan Mulier* werd aangetroffen.

Uit dit huwelijk (o.a.?):

1. *Oste,* volgt X.

2, *Joanna Mulier,* tr. vóór 1593 *Melchior Decrème,* vermeld op de belastingkohieren van Roubaix 1596-1600.

3. *Louise Mulier,* tr. Roubaix 1602 *Jean Broccart,* vermeld op de belastingkohieren van Roubaix 1624; hij hertr. vóór 1628 *Jeanne le Febure.*

4. *Marie Mulier,* tr. Roubaix 15 aug, 1609 *Jacques le Febure,* die in 1601 woonde te Lys les Lannoy, vermeld op de belastingkohieren van Roubaix 1596-1600.

X. *Oste Mulier* tr. c. 1597 *Marie Philippine Sandra.* Dit huwelijk is met datering: „avant 1601" vermeld in de tables de mariage van Roubaix [37]). Hij liet kinderen dopen in Roubaix en in Tourcoing, onder wie *Gaspard,* wiens huwelijksakte de geboorteplaats „Fleury" aangeeft, een gehucht, dat grenst aan Tourcoing in de richting naar Roubaix. In Le Fleury heeft ook gewoond Oste's schoonvader *Philippe Sandra* [38]), zoals reeds in § 1 is

maison avec cinq quartron de courtil et le fruit; kohier Luinge a° 1577 fol. ? *Antoine Mulier* ticnt comme heretier 1 c. de gardin.

31) Coulon „Histoire de Mouscron" 1 p. 406. In dit werk komen nog enige *Mulliers* voor als schepen of burgemeester van Moeskroen, tot in de 19de eeuw. Deze kunnen echter ook afstammen uit *Philippe Mulier fs Jans,* heer van del Valx onder Moeskroen en wonende ald., poorter van Kortrijk 1547, gehuwd met *Josyna van Haelewijn,* die wij in ons familieverband niet kunnen plaatsen en die tenminste drie zoons met nageslacht achtergelaten hebben.

32) In meergenoemd proces — zie noot 24 — werden kwitanties geproduceerd d.d. 26 juni 1594 en 28 april 1595 ondertekend door hem als Jan. 0 *s s o Mullier.* Dit Osso zou kunnen zijn een soort merkteken tussen vóórnaam en achternaam, zoals men in die tijd wel placht te doen. Bij de afdeling naamkunde van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen is men echter geneigd Osso als een patronymicum aan te merken. Aan wie Jan Osso dan dit patronymicum ontleend zou hebben is niet bekend. Wij merken op, dat voor zijn vader, toen deze na het overlijden zijner vrouw in de boedel bleef, zich borg stelde een Oste Meevels fs Oste; Jan Osso heeft voorts zijn zoon Oste genaamd.

33) Volgens aantekening op de weesakte van 1570 — zie noot 23 — certificeerde Loys van Ackere, stedeknape (van Kortrijk), dat *Hanskin Mulier* bij scepenen zijn zelfs ghemaeckt was", op grond waarvan deze *Jan Mulier fs. Jans* „naerdien hij zijn selfs bedeghen was" de voogdij inmiddels aanvaard had over zijn broers en zusters.

34) G.A. Gent 36-123 kohier Herseaux a° 1571 fol. 7 *Johan Desmulliers* tient en lonage des enffans de feu Pierre Candrelier une maison fonrnie e trois quartrons de gardin.

35) R.A. Brugge n° 4143, seigneurie Mouscron n° 6, 18 maart. 1597 comparut personellement *Anthoine Mulier* fils de Jan, demorant en Herseaux et recogn. d'avoir transporté la droicte moitié d'une rente au prouffit de *Jan Mulier* son frère; ce transport faict moiennant les héritables quo le dit *Jan Mulier* a transporté au prouffit dudit *Anthoine* tenu de la seigneurie de Lespinette en Herseaux avecq les autres affaires qu'ils ont eu ensemble.

R.A. Brugge n° 4143, seigneurie Mouscron n° 20 fol. 47 vs. (ongedateerd, 1590—1600) *Jan Desmullier* et *Jacquemine* de *la Rue,* sa femme, ont vendus jardin et près à labeur, gits au dit Mouscron et tenant de la seigneurie de Mouscron.

36) Stadsbibliotheek Kortrijk Az. C.; *zie* ook t.a.p. 14 nov. 1592 en 18 januari 1599.

37) De huwelijksregisters van Roubaix, welke nog bewaard zijn, beginnen pas in 1604.

38) Fiche in de bibliothèque Wallonne te Leiden: „enterrée à Sédan le le septembre 1626 Sandra, *Philippe, agé 87,* natif de Fleury, marchand. Een *Jacques* Sandra in 1577 was eigenaar van land gelegen onder Luinge

medegedeeld+ Nadat IX Jan Mulier in 1597 zijn onroerend goed van de hand gedaan had, heeft Oste — blijkens nauwkeurig onderzoek in de voorhanden archivalia — geen vast goed bezeten en wij mogen van geluk spreken, dat er uit zijn tijd doop- en trouwregisters bewaard gebleven zijn, waaruit enkele personalia en familiebetrekkingen geput konden worden. Behalve bij de doop zijnder kinderen verscheen Oste als beau-frère ten huwelijk van Jacques Sandra en Philippote Prens te Roubaix op 23 oktober 1601, en als getuige van de bruid bij het huwelijk van Jacobus le Febure [39]) en Maria Desmulliers te Roubaix op 15 augustus 1609. Maria Demullier was doopgetuige bij de doop in Tourcoing op 1 februari 1612 van Oste's zoon Antonius. Jean Broccart [40]), echtgenoot van Louise Mulier, stond als peter over de doop van Oste's zoon Pierre-te Roubaix 11 maart 1605.

Uit dit huwelijk:

1. *Jan Mulier,* ged. Tourcoing 6 okt. 1598, (*Joannes Desmulie* Es. *Othonis,* peter *Joannes Le Compfe* [41]), meter *Chrisfina De le Dicque).*
2. *Gaspard Mulier,* geb. Le Fleury, ged. Roubaix 31 jan. 1601 (*Jaspardus Mullier* Es *Osfi Mulier,* mater *Marie Sandre,* patrinus *Jacobus Lecompte* [42]), matrina *Johanna Sory).* Hij was tamboer in de compagnie De Béschevel in garnizoen te Nijmegen; tr. ald. 30 dec. 1646 *Marie Labbaf Pefersdr.,* j. d. van Breda,
3. *Pierre Mulier,* geb. le Fleury; ged. Roubaix 13 maart 1605 *(Pefrus* Es. *Oste Desmulier,* mater *Philippa Sandre,* patrinus *Johannes Brocarf* [43]), matrina *Anfhonia Roussel).* Hij was soldaat in de compagnie de Béscheve1 in garnizoen te Nijmegen, pestmeester te Nijmegen 1637 en vlg.
4. *Jacques Mulier* [44]), † Nijmegen zomer 1666 aan de pest, soldaat in de compagnie De Béschevel, later koster Walenkerk te Nijmegen 1644-1666; tr. 1° — ondertr. Nijmegen 28 febr. 1636 — Grave 10 maart 1636 (in welke akte hij *d e Mulier* genaamd werd) *Marrifgen Cornelissen* wed. *Mathijs Libborch;* tr. 2° *Beatrix Cornelissen.*
5. *Gillis Mulier;* ged. Tourcoing 24 jan. 1609 (*Egidius Desmulier* fs *Ofhonis,* peter *Hugo Goddin,* meter *Philippa Leclercq).*
6. *Anfoine Mulier;* ged. Tourcoing 1 febr. 1612 *(Antonius Demulier* filius *Osfei;* susc. *Antonius Wilpart* et *Maria Demulier).*

De tegenwoordige familie *Haifsma Mulier* stamt uit *Willem Mulier,* gedoopt Emmerik 9 augustus 1665, het zevende kind van *Gaspard (X, 2)* en *Maria Labbaf. Zie* voorts „Kwartieren Haitsma Mulier-Labouchere in „De Nederlandsche Leeuw" a° 1954.

Een heropname van de genealogie Haitsma Mulier in „Nederland's Patriciaat' is in voorbereidig.

---

en Dottenijs, dat hij in cijns uitgegeven had (G.A. Gent 36-123, kohier Luinge a° 1577).

39) *Jacques le Febure* komt in 1596 en vlg. voor in de belastingkohieren van Roubaix (G.A. Roubaix C.C. 1 Enquètes fiscales).

40-43) Overeenkomstig noot 39.

44) Zijn doop werd niet gevonden. In het archief te Nijmegen wordt nog bewaard een brief d.d. 17 april 1660 van de Waalse predikant Ds. G. Soudan aan de magistraat, waarin hij de koster Jan een broer noemt van Gaspard .

Het geslacht Hoogendijk,

door IR. J. MAC LEAN *en* IR. J. F. STRAATMAN.

Het w a p en van dit geslacht, beschreven in dl. 1, p. 111 van het boek „Nederlandse Familiewapens" door Dr H. Kits Nieuwenkamp is: In groen(?) drie blauwe (?) papegaaien (2-1). Helmteken: een papegaai van het schild.

G e n e a l o g i e :

I. *Hendrick Hoogendijk,* geb. ca. 1525.

II. *Adriaen Hendricksze Hoogendijk,* leeft te Rhoon, geb. ca. 1560, tr. *Hillefje Fonckerf,* dr. van *Adriaan* en *Claasje Dirksdr Koornneef.*

Een *Adriaan Henrixsz.* is in 1601 heemraad van van Rhoon (Ned. Leeuw, 1930 kol. 13).

Kinderen:

1. *Heyndrick Adriaensz. Hoogendijk,* volgt IIIa.
2. *Pieter Adriaensz. Hoogendijk,* geb. te Rhoon, koopman te Rotterdam, tr. Poortugaal 17 dec. 1627 *Adriana Hoogwerf,* ged. Poortugaal 30 okt. 1606, dr. van *Willem Hendriksz.,* schout van Poortugaal, en *Neeltje Aarfsdr. van Driel.*

   Zie verder over hem en zijn nakomelingen „De Ned. Leeuw" jrg. 1956, kol. 289—290. Wij merken nog op, dat zijn zoon Adriaan enige kinderen te IJsselmonde laat dopen.

3. *Haesje Adriaens Hoogendijk,* tr. *Hendrik Aartsz. van Driel,* alias *Groenendijk,* zn. van *Aert Hendrickse van Drie1* en *Geerfruyf Adriaensdr. van Driel.*
4. *Aegtje Ariensdr. Hoogendijk,* tr. *Maarten Basfiaansz. de Regt,* schepen en heemraad van Oud-Beierland, †1637/38, zn. van *Basfiaen Leenderfsz.* schepen van Oud-Beierland, en *Maertje Maertensdr.,* en wedr. van *Geerfruyf Cornelisdr.* Zie nader Bijblad van de Ned. Leeuw, deel 2, pp. 118 etc.
5. *Geerfruy Ariensdr. Hoogendijk,* tr. *Jacob van Gijsse,* zn. van *Hendrik* en *Lidewij Jacobs Goufswaarf.*
6. *Marijfge Ariensdr. Hoogendijk,* tr. 1° *Seger Jacobs Cranendonck,* dijkgraaf voor de gronden van Cromstrijen, Striemond en de Group 1637-1653, zn. van *Jacob Segertze Kranendonk* en *Lidewij Jacobs Goutswaart* (deze *Lidewij* was weduwe van *Hendrik van Gijsse,* en † Oud-Beierland 7 maart 1627; zie Ned. Leeuw 1926, kol. 74); tr. 2° (ondertr. Oud-Beierland 9 maart 1653) *Jan van der Graeff Willemsz.,* te Oud-Beierland wonende. Zij testeert in 1661 voor notaris Basius te Rotterdam.

IIIa. *Heyndrick Adriaensz. Hoogendijk,* „van Rhoon", † in april 1634, oud 63 jaar, begr. te Barendrecht, tr. Barendrecht 6 dec. 1620 *Ariaentge Franckendr. de Vos,* „van West-Barendrecht", † 17 okt. 1679, oud 67 jaar, begr. te Barendrecht, dr. van *Franck Gheerifsz;* zij hertr. Barendrecht 13 sept. 1637 *Hendrick Cornelisz. Aendewech.*

De hierboven opgegeven leeftijden hij overlijden van *Heyndrick Hoogendijk* en zijn echtgenote zijn ontleend aan de grafschriften vermeld bij Bloys van Treslong Prins: de opgegeven leeftijd van *Ariaentge de Vos* is in elk geval Onjuist, daar zij clan op 8-jarige leeftijd voor de eerste maal gehuwd zou zijn.

Zie voor nadere **gegevens** over *Heyndrick Adriaensz. Hoogendijk* en zijn kinderen „De Ned. Leeuw" jrg. 1956, kol. 60-61 en 221-223.

Uit dit huwelijk:

1. *Lijntje Hoogendijk*, ged. Barendrecht 17 april 1622, vermoedelijk dezelfde als *Leentgen*, † in febr. 1636, begr. te Barendrecht.
2. *Hilletje (Hillegonda) Hoogendijk*, ged. Barendrecht 16 juli 1623, tr. *Gillis Jansz. Herweyer*, wonende te Zuid-Beierland.
3. *Geertje (Geerfruid) Hoogendijk*, ged. Barendrecht 30 nov. 1625, † vóór 27 dec. 1669, tr. *Rutger van der Lith*, schout van Klaaswaal, schout en rentmr. van Cromstrijen ca. 1644-1673, † vóór 24 mei 1681, zn. van *Cornelis* en *Maria Hanecops*.
4. *Adriaen Hendriks Hoogendijk, volgt* IVa.
5. *Hester Hoogendijk*, † na 15 mei 1684.
6. *Margarita Hoogendijk*, geb. omstr. 1632, † 27 aug. 1680, oud 48 jaar, begr. te Barendrecht, tr. als j.d. van Barendrecht, ald. 20 sept. 1671 *Cornelis Andeweg*, j.m. van Barendrecht, penningmr. van Barendrecht en Carnisse, zn. van *Cornelis Lauwerijs* en *Pietertje Cornelisdr. Andeweg:* hij hertr. Barendrecht 28 juni 1682 *Lijntje Bastiaensdr. van der Ca.*
7. *Heyndrick Hendricksz. Hoogendijk*, ged. Barendrecht 17 dec. 1634, is op 2 mei 1670 getuige te Geervliet bij de doop van Hendrik Ariens Hoogendijk. Misschien is hij de *Hendrik Hoogendijk*, die op 24 maart 1671 in een acte te Brielle vermeld wordt (zie De Jager, De Brielsche Vroedschap, p. 18).

IVa. *Arie Hendrickszе Hoogendijk*, ged. Barendrecht 20 juli 1630 (get. Lijsbetje Coene), tr. (ondertr. Barendrecht 31 okt. 1660, de naam van zijn vrouw is niet ingevuld) *Ariaentje Hoenderhoek*, ged. Geervliet 20 febr. 1633 (get. Arien Dircksz. Hoenderhoek, Leendert Ingels uyt Suytland en Pietertje Janse, sijn schoonmoeder), dr. van *Ari Dammis* en *Pietertje Janse*.

Te Geervliet bezat Arie *Hoogendijk de* boerderij „Hoogendijks Stee". Volgens „Ons Voorgeslacht" no. 34 deden hij en zijn echtgenote op 4 jan. 1667 te Geervliet belijdenis. Zij worden ook vermeld in „Ons Voorgeslacht" nos. 35 en 37. Zij komt nog voor op de lijst van 1697 (zie no. 41).

Kinderen:

1. *Pietertje Hoogendijk*, ged. Geervliet 30 okt. 1661 (get. Hendrik Cornelisz. Aandeweg, Damis Dircse Hoenderhoek en Jannetje Jans), belijdenis 29 maart 1682. (zie no. 37 van „Ons Voorgeslacht"), tr. *Jan Jansz. Vrij. Zij* woonden te Westmaas, waar kinderen gedoopt werden sedert 1689.
2. *Maria Hoogendijk*, ged. Geervliet 5 aug. 1663, belijdenis 29 maart 1682 (no. 37 van „Ons-Voorgeslacht"), tr. Geervliet 20 april 1692 *Cornelis Boender*, ged. Numansdorp 10 nov. 1662, zn van *Pieter* en *Ariaantje Cornelisdr Andeweg;* zij testeerden 10 juni 1693 (not. prot. 544). Zie voor *Boender:* „Ons Voorgeslacht" nrs. 39-41-51-55.
3. *Geertruy Hoogendijk;* ged. Geervliet 17 jan. 1666 (get. sijn swager schout van Claeswael, sijn broeder Heynderik Heynderixe Hogendijk en Haesie Heyndrix sijn suster), belijdenis 30 maart 1687 (no. 39 van „Ons Voorgeslacht")', tr. 1° *Willem van der Seyden*, ged. Heinenoord 31 januari 1666, secretaris van Heinenoord alsmede penningmeester, hoogdijkheemraad van de Somerlande, † Heinenoord 5 mei 1705 (zie Bloys van Treslong Prins), zn. van *Pieter* en *Grietje Cornelisdr. Aendewegh;* tr. 2° Heinenoord 29 mei 1718 (huw. voorw. voor nots. Du Clou te Rotterdam 5 mei 1718, prot. 1876, acte 84) *Jacob van Gilst*, secretaris" van Heinenoord, † (aang. ald. 11 januari 1719 (f. 15).)
4. *Dammis Hoogendijk*, volgt Va.
5. *Hendrik Hoogendijk*, volgt Vb.
6. *Ary Hoogendijk*, volgt Vc.

Va. *Dammis Hoogendijk*, ged. Geervliet 4 nov. 1668, deed belijdenis 15 april 1691 (no. 39 van „Ons Voorgeslacht"), † (aang. ald. 20 nov. 1727 door zijn zoon Ary (f. 30), tr. 1° *Cornelia Merenburgh*, ged. Strijen 17 dec. 1672, zij kwam 30 sept. 1696 met attestatie te Geervliet (no. 40 van „Ons Voorgeslacht"), dr. van *Andries Aryensz.* en *Neeltje Dirks van der Swaen;* tr. 2° *Jannetje Vrij*, † aang. Geervliet 14 dec. 1758 (f. 6), dr. van *Jan Vrij*.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Neeltje Hoogendijk*, ged. Geervliet 18 nov. 1696 (get. Maria Merenburgh), † aang. ald. 27 mei 1715 (f. 12).
2. *Ariaentje Hoogendijk*, ged. Geervliet 6 april 1698 (get. Jan Verrey en Pietertje Hoogendijk), † jong.
3. *Ary Hoogendijk*, volgt VIa.
4. *Ariaentje Hoogendijk*, ged. Geervliet 1 jan. 1702, † jong.

Uit het tweede huwelijk:

5. *Jan Hoogendijk*, ged. Geervliet 21 maart 1706 (get. Johanna Verrey), jong overl.
6. *Adriana Hoogendijk*, ged. Geervliet 5 febr. 1708 (get. Hendrik Hoogendijk en Pietertje Verrey), tr. Geervliet 11 febr. 1731 *Ary van Willigen*, j.m. van Amsterdam, gerechtsbode van Geervliet, hij leeft nog in 1750.
7. *Jan Hoogendijk*, ged. Geervliet 9 febr. 1710, (get. Johanna Verrey) overl. aang. ald. 17 april 1715 door zijn oom Hendrik Hoogendijk (f. 6).
8. *Jaapje Hoogendijk*, ged. Geervliet 31 juli 1712 (get. Johanna Verrey), belijdenis 22 dec. 1729 (no. 55 van „Ons Voorgeslacht"), overl. aang. ald. 27 jan. 1777 door haar broer Dammis (f. 6), tr. (aangifte Geervliet 19 april 1730) *Gerrit van Huchtenburg*, ged. Rotterdam 1 mei 1701, (get. Bastiaan Havelaer en Sebylla van Angermont), *woont* bij zijn huwelijk in de Lombardstraat aldaar, † vóór 25 aug. 1766 (zie protocol 2988-220 van Rotterdam), zn, van *Gerrit* en *Adriana Havelaer*.

G. van Huchtenburg verliet zijn echtgenote *J. Hoogendijk* kort na het huwelijk (zie not. protocol 4827 van Zuid-Holland.)

9. *Dammis Hoogendijk*, volgt VIb.
10. *Pietertje Hoogendijk*, ged. Geervliet 30 mei 1717 (get. Geertruy Hoogendijk), overl. aang. ald. 8 juli 1717 (f. 6).
11. *Jan Hoogendijk*, ged. Geervliet 6 aug. 1718 (get. Johanna Verrey), overl. aang. ald. 6 sept. 1718 (f. 6).
12. *Pietertje Hoogendijk*, ged. Geervliet 9 mei 1719, (get. Geertruy Hoogendijk, wed. van wijlen de secretaris van Heinenoord van Gils), tr. Geervliet 1 jan. 1741 *Willem Smitskam*, geb. te Spijkenisse, † vóór 1750.

VIa. *Adriaan Hoogendijk*, ged. Geervliet 15 juni 1699 (get. Aryantie Dammis), begr. Brielle 28 juni 1769; op zijn grafzerk te Brielle leest men: „Hier rust den Weled. gestrenge Heer *Adrianus Hoogendijk* in sijn leven heer van Nieuw Kleyburg, out schepen der stad Brielle, out leenman en heemraedt van den lande van Voorne, ge-

boren den 15 Juny 1699 overleeden den 24 Juny 1769 en zijn Ed. geb. gestr. echtgenoot Vrouwe *Johanna Straatman* vrouwe van Nieuw Kleyburgh overleden te Brielle den 14 mey 1786 en geboren te Helvt-sluis den 20 Maart 1709";

Adriaan Hoogendijk tr. 1° Brielle 22 mei 1725 *Soeta Ruygrok,* ged. Geervliet 22 aug. 1694 (geheven van Jacoba Lydius i.p.v. Juffr. van Aeken), † 1732, dr. van *Karel,* secretaris van Geervliet, en *Agatha van Munster;* tr. 2° (ondertr. Hellevoetsluis 1 mei 1733) *Johanna Straatman,* geb. 10 maart, ged. Hellevoetsluis 20 maart 1709, † Brielle 14 mei 1786, dr. van *Benjamin* en *Aeltge van Horsse.*

Bij Magistrale resolutie Brielle van 24 juni 1769 (de overl. datum van haar man) werd *Johanna Straatman* als zijn weduwe als grossierster in zout, azijn enz. en haar zoon *Damas Cornelis Hoogendijk als* panneman geadmitteerd. Op 24 maart 1770 richt zij een request aan de Vroedschap te Brielle inzake de begrafenis van een dienstbode-uit een huis naast haar zoutkeet.

Johanna Straatman, testeerde voor nots. Kruyne te Brielle op 3 jan. 1786, waarbij zij haar zoon het buitenverblijf Duinzicht onder Oostvoorne aanbedeelde. Executeur testamentair werden haar oudste zoon *Damas Cornelis* en haar neef *Assuerus Bresser.*

Uit het eerste huwelijk:

1. *Carel Hoogendijk,* ged. Brielle 22 mei 1727, begr. ald. 6 juni 1727.
2. *Damas Hoogendijk,* ged. Brielle 11 sept. 1729 (get. Jannetje Verrey, wed. van Damas Hoogendijk), begr. ald. 2Ó nov. 1729.

Uit het tweede huwelijk:

3. *Damas Cornelis Hoogendijk,* volgt VIIa.
4. *Benjamin Hoogendijk,* volgt VIIb.
5. *Aletta Cornelia Hoogendijk,* ged. Brielle 10 juni 1740 (get. Ammerentia van der Sluis, 'vrouw van Pieter Straatman), † jong.
6. *Matthys Hoogendijk,* ged. Brielle 17 jan. 1744 (get. Aletta van Horsen), jur. stud. te Utrecht, † Tiel 8 dec. 1765 (graf Maartenskerk).
7. *Aletta Cornelia Hoogendijk,* volgt VIIc.

VIIa. *Damas Cornelis Hoogendijk,* ged. Brielle 12 febr. 1734 (get. (de oom) Damas Hoogendijk), hij werd 24 juni 1769, enkele dagen na het overlijden van zijn vader, van Hellevoetsluis te Brielle geadmitteerd; reeds in 1759 en later in 1774 werd hij benoemd te Brielle tot raad in het College van Magistraten,- 31 oktober 1771 benoemd in de Vroedschap van Brielle, achtmaal schepen van Brielle, 1 okt. 1785 burgemeester van Brielle, in 1781 treedt hij op als rentmeester van het Weeshuis van Brielle, in 1781 werd hij heemraad van Voorne, reeds in 1776 nam hij zitting in het College van Leenmannen van Voorne (o.a. op grond van het bezit aan leenland dat kwam van zijn grootouders Benjamin Straatman en Aeltge van Horsse), † ongehuwd, aan een beroerte, Brielle 8 juni, begr. ald. 13 juni 1787.

Zijn oom *Pieter Straatman* (een broer van zijn moeder Johanna *Straatman,* liet hem bij zijn testament (Nots. Leendert de Mey, Brielle, 19 augustus 1770) na zijn tuin aan het eind van de straatweg buiten de Zuidpoort van Brielle, zijn visschuit, zijn hengels en alle andere vistuig. Deze Pieter *Straatman* was gedoopt 3 april 1707 te Hellevoetsluis, begraven 5 september 1770 te Brielle als weduwnaar van *Emerentia* van *der Sluys,* kinderloos.

Na het overlijden van *Damas* Cornelis *Hoogendijk* kwam het leenland aan zijn broer Dr. *Benjamin Hoogendijk.* Erfgenaam van zijn andere bezittingen werd niet zijn broer Dr. Benjamin *Hoogendijk* of zijn zuster *Aletta Cornelia Hoogendijk,* doch een achterachternicht Petronella *van Eden.* Deze Petronella *van Eden* stierf 7 juli 1787, dus een maand na hem, zij was ongehuwd en 52 jaar en 4 maanden oud. Van haar nalatenschap kwam de helft (wat met de andere helft gebeurde is tot dusverre nog niet gevonden) aan *Assuerus Bresser, de* esecnteur-testamentair van Johanna Straatman, als in huwelijk hebbende *Maria* de *Vouw,* die een halfzuster was van Petronella *van* Eden. Tot die helft behoorde ook de Hofstede Duinzicht onder Oostvoorne groot 24 gemeten en 147½ roeden. belast met een schuldbrief van 2600 gulden ten behoeve van de erfgenamen van Mejuffrouw de weduwe Adriaan Hoogendijk, dat zijn dus de erfgenamen van Johanna Straatman (dus Dr. Benjamin Hoogendijk en Aletta Cornelia Hoogendijk) getaxeerd boven de belasting op 3200 gulden. ("zie De Jager, De Brielsehe Vroedschap, in voce *Hoogendijk van Domselaar*).

VIIb. Dr. *Benjamin Hoogendijk* , ged. Brielle 6 mei 1736 (get. Jannetje Verrij); in 1759 te Utrecht ingeschreven in het Album studiosorum („Benjamin Hoogendijk Brielliensis") en op 10 maart 1760 aldaar in het Album Promotorium (Medisch Doctor, Ventriculi phlegmae,, Hahn). Er zijn aanwijzingen dat hij vóór 1759 elders studeerde, vermoedelijk in Amsterdam, hij werd in 1785 burgemeester van Tiel, † Tiel 11 sept. 1806, (graf Maartensk. ald.), tr. Tiel (ondertr. 14 sept. 1763 vandaar op 2 okt. 1763 naar Drumpt om te trouwen) Drumpt 5 okt. 1763 (deze datum staat niet vast, omdat de trouwboeken van Drumpt over deze jaren ontbreken) *Johanna Cornelia van Dompselaar,* ged. 27 okt. 1727 te Utrecht (Buurkerk), † Tiel 20 dec. 1796, dr. van de zeekapitein *Johan Rijcke van Dompselaar* en *Cornelia Margaretha Bartens.*

Hij was, als enige van al de familie van hem en van zijn vrouw, patriot.

Een portret van Dr. *Benjamin Hoogendijk* (schilderij, 1785) in het familiebezit Van Lidth de Jeude te Tiel.

Uit zijn huwelijk slechts één kind:

1. *Adrianus Johannes Hoogendijk van Domselaar,* volgt VIIIa.

VIIIa. *Adrianus Johannes Hoogendijk van Domselaar,* geb. 23 nov., ged. Tiel 25 nov. 1764, (get. Mevr. Cornelia Margarita Bartens, wed. van de heer Johan van Domselaar, Peter en Meter Adrianus Hoogendijk en Johanna Straatman, echtelieden), op 11 aug. 1781 geadmitteerd als burger en poorter van Brielle, schepen van Brielle 1 okt. 1784 (dus toen hij nog geen twintig jaar oud was; over zijn verkiezing zie De Jager, De Brielsche Vroedschap, in voce Hoogendijk van Domselaar), 12 febr. 1784 lid van de Vroedschap van Brielle, 1 okt. 1785 raad in het College van Magistraten van Brielle, 1 okt. 1788 burgemeester van Brielle, in 1790 trad hij af als ontvanger ordinaris en' extraordinaris van de verpondingen, het brandgeld, lantaarngeld en straatgeld van Brielle, bij resolutie van de Vroedschap van Brielle van 1 okt. 1789 werd hij vanaf 1 mei 1790 voor drie jaar benoemd tot gecommitteerde raad van de Admiraliteit op de Maze; sedert zijn huwelijk in 1790 woonde hij te Tiel, doch hield zijn huis en vele functies te Brielle aan, pas in 1795 nam hij zijn ontslag als vroedschap van Brielle en verhuisde officiëel naar Tiel, aldaar was hij lid van het Gemeentebestuur, van het Gerecht en van de Dijkstoel, en in 1806 heemraad van de Neder-Betuwe, † Tiel 28 jan. 1811,

tr. (ondertr. Brielle 28 febr. 1790 en op 15 maart 1790 van Brielle met attestatie naar Tiel om te trouwen) Ochten (Betuwe) 21 maart 1790 *Cornelia van Eck,* geb. 15 febr., ged. Tiel 22 febr. 1758 (get. de Heer en Meester Joachim van Eck, secretaris van 't Jachtgericht in Veluwe), † Tiel 14 maart 1822, dr. van *Otto van Eck* en *Cornelia Maria van den Steen.*

Uit dit huwelijk:

1. *Benjamin Johannes Cornelis Hoogendijk van Domselaar,* volgt IXa.
2. *Otto Cornelis Jacob Hoogendijk van Domselaar,* volgt IXb.
3. *Margaritha Johanna Cornelia Hoogendijk van Domselaar,* geb. *30* maart, ged. Tiel 10 april 1800, (meter vrouwe Margaretha Lamberta van Lidth de Jeude geboren van Eck), † Tiel 10 juni 1801 (graf Maartenskerk).

IXa. *Benjamin Johannes Cornelis Hoogendijk van Domselaar,* geb. 1 april, ged. Tiel 5 april 1792 (peter en meter de Weledelgestrenge Heer Benjamin' Hoogendijk, Med. Dr., en oud-burgemeester, schepen en raad dezer stad, en Vrouwe Johanna Cornelia van Domselaar, E.L.) op 17 sept. 1810 te Utrecht (B. Hoogendijk van Domselaar, Tilia-Gelrus, M) ingeschreven in het Album Studiosorum, en op 24 dec. 1811 (Benjaminus Johannes Cornelius Hoogendijk van Domselaar, Tilia-Gelrus, Jur.) in het Album Promotorum (Questiones juridicae, Arntzenius), lid van de Raad te Tiel, † Tiel 2 febr. 1857 (des avonds te half negen uur, aangifte door Abraham Pijnacker Hordijk, medicinae Doctor, 47 jaar, en Dirk van Empel, koetsier, 32 jaar), tr. Utrecht 2 sept. 1813 *Martinetta Elisabeth van Doelen,* geb. Utrecht ca. nov. 1789, † Utrecht 19 juni 1814 in het kraambed, dr. van *Johannes van Doelen* en *Johanna Arnodina Loten.*

Uit dit huwelijk:

1. levenloze zoon, geb. Utrecht 9 juni 1814.

IXb. *Otto Cornelis Jacob Hoogendijk van Domselaar,* geb. *28* febr., ged. Tiel 5 maart 1794, (meter Vrouwe Cornelia Maria van den Steen, douairière van wijlen de Weledelgestrenge Heer Mr. Otto van Eck, secretaris van de stad Tiel; ontvanger-generaal van de twintigste en andere penningen des Quartiers van Nijmegen), op 23 sept. 1811 (Otto Cornelis Jacob Hoogendijk van Domselaar, Tilensis, J.) te Utrecht ingeschreven in het Album Studiosorum en op 4 okt. 1814 in het Album Promotorum (Questiones Juridicae, Arntzenius), in 1813 Garde d'Honneur, lid van de Provinciale Staten van Gelderland, † Tiel 3 maart 1874 (aangifte door Jan Karel Pameyer, medicinae doctor, 30 jaar en Dirk Blom Johanneszoon, 62 jaar).

O. C. J. *Hoogendijk van Domselaar* was een hoogst eigenaardig mens, die trachtte aan de deprimerende invloed van zijn broer en van het familiehuis te Tiel te ontvluchten door herhaalde bezoeken, eerst aan Amsterdam, daarna (tot midden 1828) aan Brussel, en enkele andere steden in België daarna aan Oostvoorne (1529, aan het landgoed Duinzicht). Na de dood van zijn broer in 1857 vegeteerde hij te Tiel of op het aan hem toebehorende huis Rijswijk (G.) Na zijn overlijden werden kelders vol met verschaalde wijn aangetroffen, secretaires met stapeltjes half vergaan bankpapier, er in neergelegd net zoals jaren geleden de pachtboeren die gebracht hadden.

Na 3 maart 1874 kreeg Notaris van Everdingen te Tiel de boedel af te wikkelen; hij was gedwongen om dat te doen op basis dat de erflater, zoals uit de

Registers van de Burgerlijke Stand te Tiel bleek. ongehuwd was. Of de erflater inderdaad ongehuwd was, of hij inderdaad geen kind of kinderen nagelaten had, is een andere zaak, die misschien nog eens op een andere plaats ter sprake kan komen. Notaris van Everdingen had dus uitsluitend te maken met de erfgenamen in de „vaderlijke" en in de „moederlijke" lijn. De erfgenamen in de moederlijke lijn kon de notaris gemakkelijk vinden, want ze "waren allen cliënten van zijn notariskantoor.

Moeilijker was het. voor de notaris om de erfgenamen in de vaderlijke lijn te vinden. Immers dat waren cie afstammelingen van VIIIb, *Johanna Cornelia Benjamina van Domselaar,* gehuwd met *Frederik* Willem Baron *von Bassewisz.* Dat die afstammelingen familie van de erflater waren, had de erflater te Tiel steeds als een dien geheim bewaard. Zijn broer kende hen, hij kende hen zeer goed en bezocht hen regelmatig tot midden 1828 in ieder geval, misschien zelfs later ook nog wel. Maar in Tiel kwam noch bij hem, noch bij zijn broer, ooit een woord over de lippen inzake deze familieleden. Misschien was de levenswijze van *Johanna Carolina Wilhelmina* Baronesse *von Bassewisz* te Amsterdam, en de geboorte van haar illegitieme zoon wel daarvan de oorzaak. Zelfs notaris van Everdingen wist niets van het bestaan van deze afstammelingen van Jolaanna Cornelia *Benjamina van* Domselaar en *Fredrik Willem.* Baron *von Bassewisz.* Onder deze omstandigheden maakte notaris van Everdingen een Memorie van Successie waarin stond:

De erfgenamen in de vaderlijke lijn zijn nog onbekend.

Nagelaten tot erfgenamen volgens de Wet in de moederlijke lijn:

1. Mejuffrouw *Diederika Adriana Jacoba van Eck;*
2. Vrouwe *Jacoba Barbara Maria van Eck,* weduwe van Meester *Cornelis Christiaan van Lidth de Jeude;*
3. Vrouwe *Charlotte Amelia van Eck,* weduwe van *Otto Cornelis Adriaan van Lidth de Jeude, en* Vrouwe Johanna *Henriette van Eck,* gehuwd met Jonkheer *Gerhard Willem* Jan *van Spengler;*
4. Meester *Bernhard Lambert Rasch,* zoon van wijlen Vrouwe *Pauline Françoise van Eck,* zuster van (2);
   en de kinderen van wijlen *Peter Hendrik Rasch;*
   en de kinderen van wijlen Meester *Jacob Cornelis Rasch."*

Bovendien liet notaris van Everdingen in reeksen couranten advertenties plaatsen waarin hij de erfgenamen in de vaderlijke lijn opriep om zich te melden. Deze advertenties kwamen onder de ogen van de families *Brulé, Cluzeau* en *Biebuyck* te Brussel, die, zoals verder uit deze genealogie blijkt, de afstammelingen waren van Johanna Cornelia *Benjamina van* Domselaar en *Fredrik Willem* Baron *von Bassewisz;* zij meldden zich bij notaris van Everdingen te Tiel. Noch de notaris, noch do families *Van Eck, Van Lidth de Jeude, Pan Spengler, Rasch,* hadden ooit van deze familieleden gehoord. 'Zij lieten het op een proces aankomen. een proces dat logischerwijze door hen verloren moest worden. Dc stukken betreffende dit proces liggen in het Rijksarchief te Arnhem, in het familiearchief Van Lidth de Jeude-Van Eek-Van den Steen, afdeling Van Eek, ongeclassificeerd.

De volmaakt verklaarbare uitspraak in het proces luidde, dat als erfgenamen in de vaderlijke lijn erkend moesten worden :

5. de kinderen van wijlen *Hermanus Els Diederick Brulé,*
6. *Jeanette* Denise *Henriette Brulé,* gehuwd met *Theodore Cluzeau.*

Gezien de genealogie, was deze beslissing volkomen juist, als de erflater 'inderdaad ongehuwd was. Do erfenis werd derhalve verdeeld als volgt:

1/8 aan *Diederica Adriana Jaooba van Eck;*
1/8 aan *Jacoba Barbara Maria van Eck,* weduwe van Mr. *Cornelis Christiaan van Lidth de Jeude;*

1/16 *aan Charlotte Amelie van Eck,* weduwe van *Otto Cornelis* Adriaan *van Lidth de Jeude;*
1/16 *aan* Johanna *Henriette van Eck,* gehuwd met Jonkheer *Gerhard Willem* Jan *van Spengler;*
1/24 aan Mr. Bernhard *Lambert Rasch;*
1/24 aan de kinderen van *Pieter Hendrik Rasch;*
1/24 *aan de* kinderen van Meester *Jacob Cornelis Rasch;*
1/16 aan *Eugène Henri Joseph Brulé;*
1/16 aan *Léon Théodore Joseph Brulé;*
1/16 aan *Marie Emilie Eugenie Brulé,* gehuwd met *Léon François Biebuyck;*
1/16 aan *Emile* Henri *Victor Brulé;*
1/4 aan *Jeanette Denise Henriette Brulé,* gehuwd met *Theodore Cluzeau.*

'Twee van hen, elk op 1/16 part, werden rentenier.; *Theodore Clazeau* en zijn vrouw *Jeanette Denise Henriette Brulé* belegden het geld in de firma Cluzeau-Brulé, Rue des Boiteux 14, Brussel (tissus tous genres pour dames), een voortzetting van de manufacturicrswinkel die Johanna Carolina Wilhelmina en Hendryetta Aletta Cornelia Baronesse von Bassewisz in 1810 in. Amsterdam opgericht hadden. Deze firma bestaat thans nog.

VIIc. *Aletta Cornelia Hoogendijk, ged.* Brielle 26 aug. 1746 (get. Matthys Verschoor), † na 1791, tr.1° (ondertr. 14 sept. 1763 te Tiel en 18 sept. 1763 te Brielle, (de man op 1 okt. 1763 van Tiel naar Brielle met attestatie om te trouwen), Brielle 4 okt. 1763 Johan *Rijcke van Dompselaar,* geb. Utrecht, kap. der inf., † Tiel 26 april 1770, zn. van *Johan Rijcke van Dompselaar* en *Cornelia Margaretha Bartens;* tr. 2° (ondertr. Rotterdam 30 juni 1771, att. naar Brielle 13 okt. 1771) Brielle 16 okt. 1771 *Dirk de Bark,* ged. Rotterdam 7 okt. 1736 (get. Dirk van Hensbergen), commandeur ter zee, begr. Brielle 19 sept. 1776, nalatende een weduwe en een kind, zn. van *Anthony de Bark* en *Johanna van der Sluys;* tr. 3° (ondertr. Brielle 14 dec. 1777 en op 29 dec. 1777 van Brielle met attestatie om te trouwen naar Simonshaven) *Hendrik Braaf,* j.m. wonende te Simonshaven, ord. luit. ter zee ter Adm. op de Maze, contrarolleur der convoyen en licenten te Muiden, zn. van *Jacobus Braat* en *Alida. Hoogendijk.*

Tijdens haar eerste huwelijk woonde *Aletta Cornelia* met haar man en kinderen te Tiel. Na het overlijden van haar eerste man ging zij terug naar Brielle en woonde bij haar moeder Johanna *Straatman* en haar ongehuwde broeder *Damas Cornelis Hoogendijk* in het huis naast de zoutkeet.

Reeds op 30 juni 1771 was *Dirk* de *Bark* te Rotterdam ondertrouwd met Aletta Cornelia *Hoogendijk,* maar pas op 13 okt. 1771 ging hij van Rotterdam met attestatie naar Brielle om te trouwen. Deze vertraging wordt verklaard doordat op 4 juli 1771 (Resolutie Burgemeesteren van Rotterdam, Register No. 8, folio 430) de huwelijksproclamatiën gestuit werden door *Anna van der Vorst.* De onderhandelingen tussen *Dirk de Bark* en *Anna van* der Vorst verliepen niet erg vlot en het duurde tot 11 okt. 1771 alvorens overeenstemming bereikt werd, welke vastgelegd werd in een op die datum voor notaris P. C. van Rijp opgesteld contract, waarbij *Dirk* de Bark aan *Anna van* der *Vorst f* 1400 en de proceskosten betaalde. Twee dagen later vertrok hij met attestatie naar Brielle en kon het huwelijk doorgaan.

Dirk de Bark was zee-officier. Op 4 april 1759 was hem commissie verleend tot ordinaris-luitenant bij de Admiraliteit op de Maze, en op 30 jan. 1760 legde hij als zodanig de eed af. Op 15 maart 1765 kreeg hij commissie als commandeur en op 19 april 1768 legde hij de eed af. Vóór zijn huwelijk woonde te Rotterdam, sedert zijn huwelijk in 1.771 tot zijn overlijden in 1776 te Brielle.

Hendrik Braat werd 1757 benoemd tot Appointé Adelborst, 1760 extraordinaris luitenant ter zee, 1766 ordinaris luitenant onder de Admiraliteit op de Maze en legde als zodanig op 22 dec. 1766 de eed af. Toen gaf hij als woonplaats op bij Dr. *de* Moor te Gouda. Dat is *Bartholomeus Hermannus* de *Moor,* weduwnaar van *Geertruy* de *Visscher,* die op 23 aug. 1747 te Schoonhoven ondertrouwde met Johanna *Braat,* j.d., geb. Vlaardingen en wonende te Schoonhoven (op attestatie van Bergambacht). Op 3 ang. 1774 is *Hendrik Braat* gedemitteerd. In 1752 wordt hij beschreven (7 febr. 1752 Nots. J. van Wageningen, Brielle) als luitenant-ter-zee te Oosterhout. Blijkbaar waren hij, zijn vrouw en de kinderen uit de twee voorafgaande huwelijken van zijn vrouw toen van Simonshaven naar Oosterhout gegaan, doch wat hij daar moest doen als (toen weer) luitenant ter zee is onduidelijk. Op 14 maart 1785 werd hem commissie verleend als contrerolleur der convoyen en lieenten te Muiden en hij legde 7 april 1785 de eed als zodanig af.

Op 11 okt. 1794 requestreerclen *Hendrik* Graat en *Aletta* Cornelia *Hoogendijk* inzake de uitbetaling van hun erfportie onder het testament van *Johanna Notemans,* weduwe van *Woltherus Straatman.* Ook toen woonde hij, blijkens de tekst van dat request, nog te Muiden.

Sindsdien zijn hij, noch zijn vrouw, noch het enige kind uit het tweede huwelijk, terug gevonden.

Kinderen uit het eerste huwelijk van *Aletta Cornelia Hoogendijk:*

1. *Johanna Cornelia Margarita van Domselaar,* ged. Tiel 6 april 1766 (peter en meter de heer Joan van Rijcke van Domselaar en Vrouwe Cornelia Margarita Bartens), protocol Notaris J. van Wageningen, Brielle, 7 febr. 1782: Aletta Cornelia Hoogendijk huisvrouw van Hendrik Braat, lnitenant ter zee te Oosterhout, Johanna Straatman, weduwe van Adriaan Hoogendijk en Dammis Cornelis Hoogendijk, de beide laatsten te Brielle, machtigen Assuerus Bresser, schepen van IJsselstein, inzake de ontvoering van Johanna Cornelia Margarita van Domselaar, dochter van eerstgemeldc uit haar vorig huwelijk met Johan Rijcke van Domselaar; zij tr. Jan Jacob *Bresser,* (dit volgt uit het testament van Johanna Straatman) ; beiden waren nog in leven op 3 Januari 1756 zonder kinderen.
2. *Johanna Cornelia Benjamina van* Donaselaar, volgt onder VIIIb hieronder.
3. *Hendrica Johanna van Domselaar,* ged. Tiel 24 aug. 1769 (peter en getuige de Weledelgestrenge Heer Jan Bartens, oud-Burgemeester, Schepen en Raad van de Stad Tiel), † vóór 3 jan. 1786 (volgt uit het testament van Johanna Straatman).

Uit het tweede huwelijk:

4. *Anthony Heyndrick Johannes Adrianus* de *Bark,* ged. Brielle 20 dec. 1772 (get. de grootmoeder Johanna Straatman), begr. Brielle 25 febr. 1773.
5. *Johannes Damas* Cornelis de *Bark,* ged. Brielle 13 febr. 1773, hij leefde nog op 3 jan. 1786 (volgt uit het testament van Johanna Straatman) ; vermoedelijk is hij met zijn moeder meegegaan naar Simonshaven, vandaar naar Oosterhout, vandaar naar Muiden, doch in Muiden is tot dusverre geen spoor van de familie gevonden.
6. Antonetta *Heinderika* de *Balk,* ged. Brielle 1 mei 1776 en vermoedelijk dezelfde als *Hendrietta Barendina* de *Barck,* begr. 22 juli 1776 te Brielle.

Uit haar derde huwelijk geen kinderen gevonden.

VIIIb. Johanna Cornelia *Benjamina* van *Domselaar,* ged. Tiel 27 dec. 1767 (get. vrouwe Johanna Cornelia Hoogendijk-Van Rijcke van Domselaar), tr. Brielle 20 april 1753 *Fredrik Willem* Baron van *Bassewisz,* luitenant in garnizoen te Brielle.

Volgens het Krijgsgeschiedkundig Archief van de Generale Staf was de man *in* 1755 geboren te Hoch Heismar in Hessen (waarvan tot dusverre, na veel nasporingen, moeite en kosten, alsnog geen verificatie te vinden is) en van de gereformeerde religie (ook

dit is niet geheel zeker, en het is best mogelijk dat hij eigenlijk Rooms Katholiek was). Op 1 San. 1775 was- hij nog ongehuwd en in Hessendienst, Vanenjonker 31 maanden bij het Regiment Infanterie op Friesland „von Baden Dürlach" 24 maanden. Op 23 maart 1780 werd hij luitenant bij dit Regiment in de compagnie De Tallat. Op 11 juni 1780 kapitein-titulair. In 1792 geplaatst als kapitein-commandant bij hetzelfde -Regiment, 4e compagnie Lijfgrenadiers, le Battallion, le Regiment Infanterie De Thouars. In 1788 wordt dit Regiment het Regiment Von Quadt. Op 1 jan. 1793 had hij drie kinderen. In ieder geval waren dat *Johanna* Carolina *Wilhelmina* en *Hendryetta Aletta Cornelia*. Het derde kind kan *Johanna Cornelia Frederika* geweest zijn, of *Damas Cornelis*, of *Benjamin Johan*. Er kan na 1793 nog een kind geweest zijn dat in leven gebleven is, n.l. *Carolina* Wilhelmina; het is waarschijnlijk dat zulks het geval was.

Volgens Staten van Oorlog 1793-1795 was hij kapitein met 53 voetknechten. Na 1 jan. 1794 is hij niet meer aangetroffen in het Krijgsgeschiedkundig Archief van de Generale Staf. Wat er daarna met hem, mot zijn vrouw en met twee van de misschien overlevende vier kinderen gebeurd is, is een raadsel. Slechts van twee kinderen weten wij iets met zekerheid.

Zijn doop is niet gevonden in Hof-Geismar, in Hof-Geismar-Neustadt en in Geismar über Fritzlar.

Hij *is* niet aangetroffen in Genealogisches Taschenbuch der Adeligen und Graeflichen Familie Von Bassewitz (Schwerin in Mecklenburg, Eduard Herzberger, Hofdrucker, 1901, 3e druk). Voor Peter Karl Friedrich Wilhelm von Bassewitz zie Briefadliges Taschenbuch 1917 en 1923, geadeld in 1810, gesproten uit een bastaardtak der Graven von Bassewitz, *zie* Graefliches Tasehenbuch 1828. Voor de overige genealogie Von Bassewitz, zie Uradeliges Taschenbuch 1900 en 1923.

Uit dit. huwelijk *(zie* ook „De Ned. Leeuw", 1949, kol. 53-59) :

1. *Johanna Cornelia Frederika* Baronesse *von Bassewisz,* ged. Arnhem 8 jan. 1754, misschien (het kan ook het kind sub (3) geweest zijn) begr. te Rhenen 22 mei 1789.
2. *Johanna* Carolina *Wilhelmina* Baronesse *von Bassewisz,* ged. Grave 3 april 1785, vermoedelijk overl. te Brussel, zij richt circa 1810 te Amsterdam een winkel op als manufacturierster. Of zij trouwde, of zij nog meer, wettige dan wel onwettige, kinderen had, is onbekend. Zij schonk te Amsterdam het levenslicht aan :
   Eduard Henry Charles von Bassewisz, geb. Amsterdam 23 jan. 1813 (bij die inschrijving wordt de woonplaats der moeder opgegeven als te zijn Rotterdam), † Amsterdam 25 febr. 1815 (bij deze gelegenheid wordt de woonplaats van de moeder opgegeven als Brussel).
3. *Damas Cornelis* Baron *von Bassewisz,* ged. Nijmegen 18 april 1787, misschien (het kan ook het kind sub (1) geweest zijn) begraven 22 mei 1789 te Rhenen.
4. *Hendryetta Aletta Cornelia* Baronesse *von Bassewisz,* volgt onder IXc.
5. *Benjamin* Johan Baron *von Bassewisz,* ged. Hulst 2 okt. 1791. verder niet gevonden.
6. *Carolina Wilhelmina* Baronesse von *Bassewisz,* geb. te Hulst of Leeuwarden in 1793; de gegevens over haar zijn nog niet volledig.

IXc. *Hendryetta Aletta Cornelia* Baronesse *von Bassewisz,* ged. Rhenen 28 juni 1789, t Brussel 28 okt. 1836, als weduwe van Jean François Girerd, circa 1813 winkelierster te Amsterdam (samen met haar zuster Johanna Carolina Wilhelmina Baronesse von Bassewisz), op 6 maart 1826 woonde zij met haar eerste man nog te Amsterdam, zoals blijkt uit de geboorteinschrijving van haar dochter *Jeannette Denise Henriette,* op 3 sept. 1829 woonde zij te Brussel zoals blijkt uit het overlijden van haar eerste man. Zowel

te Amsterdam als later te Brussel werd zij geregeld bezocht door haar achterneef Otto Cornelis Jacob Hoogendijk van Domselaar (IXb), tr. 1" Amsterdam 13 nov. 1814 *Pierre Denis François Brulé,* geb. ca. 1794 te Hauteville (Seine Inférieure), in 1814 employé der Stedelijke Belastingen te Amsterdam, t Brussel 3 sept. 1829, zn. van *Pierre Savignien Brulé* en Anna *Françoise Renaut;* tr. 2" (aanget. 10 april 1531 te Amsterdam) Brussel 4 mei 1831 *Jean François Girerd,* die vóór 28 okt. 1836 overleed.

Kinderen, alleen uit het eerste huwelijk:

1. *Hermanus Els Diederick Brulé,* volgt Xa.
2. *Jeanette Deaise Henriette Brulé,* geb. Amsterdam G maart, 1526, † Brussel, als weduwe, na 1874, tr. *Theodore Cluzeau* te Brussel; zij stichtten de thans nog bestaande firma Cluzeau-Brulé. 14 Rue des Boiteux, Brussel.

Xn. *Hermanus Els Diederick Brulé,* geb. Amsterdam 23 sept. 1519, † Brussel 15 febr. 1879, tr. N.N. Kinderen :

1. *Eugene* Henri *Joseph Brulé,* rentenier te Brussel.
2. *Léon Théodore Joseph Brulé,* koopman te Brussel.
3. Marie *Emilie Eugenie Brulé,* tr. Léon *François Biebuyck,* divisiechef van de geheimschriftafdeling van het Belgische Ministerie van Buitenlandse Zaken te Brussel.
4. Emile Henri *Victor Brulé,* rentenier te Saint Gilles.

VIb. *Dammis Hoogendijk,* ged. Geervliet 5 augustus *1714* (get.: Marytje Cornelisd. Lem), schepen 1761 en burgemeester van Geervliet 1762 en 1766, leenman der Lande en hoogheemraad des Rings van Putten, † na 21 febr. 1784, tr. Geervliet 7 juni 1739 (huwelijksaangifte te Geervliet op 15 mei 1739 (2 x *f* 6) *Trijntje Rijkaert,* geb. te Ouderkerk aan de IJssel, overl. aang. Geervliet 10 febr. 1784 (*f* 15) dr. van *Arie Rijkaert.*

Kort na het overlijden van zijn vrouw benoemt *Dammis Hoogendijk tot voogden* over zijn nalatenschap: *Eeuwout Rijkaard,* schout en secretaris van Stolwijk, alsmede zijn schoonzoon *Pieter Zoeteman* (21 febr. 1754, not. protocol 3848 *van* Zuid-Holland.)

Uit dit huwelijk:

1. *Cornelia Hoogendijk,* ged. Geervliet 5 maart 1741 get.: Marijtje Rijkaart,) † Brielle 24 febr., begr. ald. 26 febr. 1821, tr. Geervliet 13 sept. 1789 *Cornelis Kluit,* geb. Oudenhoorn 6 jan. 1746, ontvanger, † Brielle 29 juni 1813, zn van *Jan* en *Catharina Mack,* en weduwnaar van *Neeltje Jongejan.* Voor nadere gegevens zie men het Algemeen Ned. Familieblad van 1892, p. 272.
2. *Johanna Hoogendijk,* geb. Geervliet 10 febr. 1743 (get. Adriaantje Dammis Hoogendijk), † Charlois 7 maart 1821, tr. Geervliet 1 mei 1768 *Pieter Zoeteman,* ged. Charlois 3 mei 1739, landbouwer, † aang. ald. 14 nov. 1808, zn van *Jakob* en *Cornelia de Man.*
3. *Dammis Hoogendijk,* ged. Geervliet 12 dec. 1745 (get. Adriaantje Hoogendijk), † jong.
4. *Arie Hoogendijk,* ged. Geervliet 14 april 1748 (get. Maria Rijkaard,, gepresenteerd door Ariaantje Dammis Hoogendijk), overl. aang. ald. 14 juni 1752 (*f* 6).
5. Ongedoopt kind, overlijdensaangifte Geervliet 7 oktober 1752 (*f* 6).
6. *Dammis Hoogendijk,* ged. Geervliet 11 nov. 1753 (get. Jannetje Verrey), overl. ald. 31 juli 1766 (*f* 15).
7. *Adriana Hoogendijk,* ged. Geervliet 12 dec. 1756 (get. Marijtje Rijkaard), overl. aang. ald. 10 juni 1762 (*f* 15).
8. *Arie Hoogendijk,* volgt VII d.

VII d. *Adriaan Hoogendijk,* ged. Geervliet 16 maart 1760 (get. Cornelia Hoogendijk), hoogheemraad des Rings van Putten, † Gcervliet 19 mei 1808, tr. ald. 18 januari 1789 *Aaltje van Weel,* ged. ald. 19 maart 1769, † ald. 22 febr. 1838, dr. van *Anthony,* mr. broodbakker, en *Krijntje Stok.*

Zij testeerden op 10 april 1789 voor notaris Aarnout Hoogendijk Roosendael en zijn clan beneden de *f* 20.000,— gegoed (not. prot. 3849 van Zuid-Holland).

Uit dit huwelijk:

1. *Dammis Hoogendijk,* ged. Geervliet 12 juli 1789 (get. Cornelia Hoogendijk), winkelier te Heenvliet in 1806.
2. *Antonie Hoogendijk,* ged. Geervliet 15 aug. 1790 (get. Krijntje Stok), overl. ald. 19 april 1791 (*f* 30).
3. *Trijntje Hoogendijk,* ged. Geervliet 23 okt. 1791.
4. *Krijntje Hoogendijk,* ged. Geervliet 19 mei 1793.
5. *Anthony Hoogendijk,* geb. Geervliet 30 jan. 1795, overl. aang. ald. 28 april 1795 (*f* 30).
6. *Anthony Hoogendijk,* geb. Geervliet 26 jan. 1796, overl. aang. ald. 1 sept. 1803 (*f* 30).
7. *Adrianus Hoogendijk,* geb. Geervliet 28 maart 1798, overl. aang. ald. 22 nov. 1800 (*f* 30).
8. *Cornelia Hoogendijk,* geb. Geervliet 12 sept. 1799.
9. *Adrianus Hoogendijk,* geb. Geervliet 12 sept. 1799, † aang. ald. 18 april 1801.
10. *Adriana Hoogendijk,* geb. Geervliet 4 april 1802, † aang. ald. 18 febr. 1803 (*f* 30).
11. *Catharina Hoogendijk,* geb. Geervliet 14 april 1804, † aang. ald. 23 juni 1804 (*f* 30).
12. *Catharina Hoogendijk,* geb. Geervliet 1 april 1805, tr. ald. 19 juli 1829 *Jan Kans,* sjouwersman, zn van *Pieter,* visser, en *Elizabeth van der Weyde.*
13. *Anthony Hoogendijk,* geb. Geervliet 26 juni 1806, † ald. 15 febr. 1807.
14. *Johanna Hoogendijk,* geb. Geervliet 27 juni 1807, † ald. 1 okt. 1807.

V b. *Hendrik Hoogendijk,* ged. Geervliet 2 mei 1670 (get. Hendrik en Margaretha Hoogendijk), belijdenis 15 april 1691 (no 39 van „Ons Voorgeslacht"), schepen van Geervliet 1732,† aang. ald. 28 dec. 1734 door zijn zoon Ary, tr. *Marijtje Lem,* overl. aang. Geervliet 3 nov. 1727 (*f* 30), dr. van *Cornelis Ymantse* en *Aeltje Cornelisdr. Boender.*

Uit dit huwelijk:

1. *Adriana Hoogendijk,* ged. Geervliet 30 nov. 1704 (get. Pietertje Hoogendijk), overl. aang. Oude Tonge tussen 3 en 16 nov. 1736 (*f* 30), tr. Geervliet 6 maart 1735 *Cent Moris,* geb. te Oude Tonge,† aang. ald. 28 febr. 1766 (*f* 30), zn. van *Adriaan Moris;* hij hertr. (aang. Oude Tonge 22 febr. 1742) *Maria Vrankestijn,* van Hendrik Ido Ambacht. Adriana Hoogendijk deed belijdenis te Geervliet in 1724 (no 53 van „Ons Voorgeslacht").
2. *Alida Hogendijk,* ged. Geervliet 17 april 1707 (get. Ariaantje van der Waal), overl. aang. Simonshaven 29 april 1782 (*f* 30), tr. Geervliet 1 aug. 1734 *Jacobus Braat,* schout en secretaris van Heer Simonshaven en Biert, overl. aang. Symonshaven (*f* 30) 21 nov. 1775,
3. *Ary Hoogendijk,* volgt VI c.

VI c. *Ary (Adriaan) Hoogendijk,* ged. Geervliet 22 dec. 1710 (get. Marijtje Hoogendijk nu Boenders), schepen 1737,

burgemeester 1742, '45, '51 '56 en gaarder der verpondingen in 1756 te Geervliet, † 19 sept. (zie not. prot. 3848 van Zuid-Holland), overl. aang. door zijn zoon Hendrik, Geervliet 23 sept. 1773 (*f* 30), tr. (huw, aang. Hellevoetsluis 4 aug. 1735) *Barbara Roosendaal,* overl. aang. Geervliet 10 april 1793 (*f* 30), dr. van *Aarnout Stephanusz.* en *Johanna van Luytelaar.*

Enige gegevens over het voorgeslacht van *Barbara Roosendaal* zijn te vinden in „De Nederlandsche Leeuw" 1919, kol. 41 en 42. Wij wijzen er nog op, dat de door Bloys van Treslong Prins beschreven zerk onder Geervliet onjuiste gegevens bevat.

Uit dit huwelijk:

1. *Hendrik Hoogendijk,* ged. Geervliet 14 okt. 1736 (get. Adriaantje Hendriks Hoogendijk, Huysvr. van Cent Moris), ruwaard van den lande van Putten, opperdijkgraaf van den ring van Putten, burgemeester van Geervliet, volgde zijn broer Aernout op als secretaris van Geervliet en was tevens schout en secretaris van Heer Simonshaven en Biert, † Geervliet 28 febr. 1815. tr. Zwartewaal 25 augustus 1765 *Alida Preuyt,* ged. ald. 19 okt. 1738, overl. aang. Geervliet 28 jan. 1800 (*f* 30), dr. van *Cent,* burgemeester van Zwartewaal en *Neeltje van Vliet.*

   Hendrik *Hoogendijk* testeerde op 3 februari 1800 te Rotterdam voor notaris J. Nozeman, en is boven de *f* 100.000,— **gegoed.**

   Hendrik Hoogendijk en Alida Preuyt hebben een door Bloys van Treslong Prins beschreven grafzerk te Geervliet, waarop echter enkele data fout vermeld zijn.
2. *Johanna Hoogendijk,* ged. Geervliet 29 mei 1740, overl. aang. ald. 28 april 1741 (*f* 30).
3. *Aarnout Hoogendijk Roosendaal,* ged. Geervliet 3 nov. 1743 (get. Johanna Roosendaal, huysvrouw van Wolfert Abraham Roosendaal), † Geervliet in 1798, tr. (ondertr. Hekelingen 28 juni 1768, ondertr. Brielle 12 juli 1768) *Geertruyd Jongejan,* ged. te Hekelingen 29 januari 1747, † Geervliet 5 okt. 1822, dr. van *Joan* en *Helena van Eyk.*

   Volgens Bloys van Treslong Prins was *Aarnout Hoogendijk* Roosendaal baljuw en secretaris van Geervliet. Zijn geboortejaar wordt onjuist vermeld als 1739. Hij was notaris te Geervliet. sedert 1766.

   Uit dit huwelijk slechts één kind:

   Adriaan Hoogendijk, ged. Geervliet 25 juni 1769 (get. de grootouders Adriaan Hoogendijk en Barbara Roosendaal), † aang. ald. 6 sept. 1769 (*f* 30).

Vc. *Ary Hoogendijk,* ged. Geervliet 28 aug. 1672 (get. Andries), belijdenis paeschen 1697 (no. 40 van „Ons Voorgeslacht"), overl. aang. Heinenoord 1 1 febr. 1746 (*f* 30), tr. (huw. voorw. voor nots. van Gesel te Rotterdam 20 juli 1701) *Cornelia van der Seyde,* ged. Heinenoord 4 aug. 1669 (get. Pietertie Cornelis en Cornelis Cornelisse), overl. aang. ald. 5 okt. 1743 (*f* 30), dr. van *Pieter* en *Grietje Cornelisdr. Aendeweg.*

Zij testeerden op 23 jan. 1737 voor nots. Panneboeter te Heinenoord. 7 aug. 1734 wordt hij vermeld als hoogdijkheemraad van Oud-Heynenoort (zie not. prot. 4827 van Heinenoord).

Uit dit huwelijk:

Margrietje Hoogendijk, ged. Heinenoord 10 april 1712 (get. Grietje Cornelis dr aan de Weg), overl. aang. ald. 30 juli 1712 (f6).

VRAGEN EN ANTWOORDEN+

Elffrink-Datema-Sissingh, (LXXV 560) . Naar aanleiding van deze vraag noteer ik het volgende uit de kwartierstaat van mijn kinderen: *Lambert Elfrinck* (ook *Elferingh*) tr. Groningen (Herv.) 19 jan. 1671 *Jantjen Jacobs,* geb. Groningen 3 febr. 1648, † ald. 27 juli 1689. Hieruit:

1. *Judith,* ged. Groningen (Herv.) 19 okt. 1671:
2. *Trijntien,* ged. Groningen (Herv.) 5 jan. 1673;
3. *Trijntien,* ged. Groningen (Herv.) 8 okt. 1675;
4. *Jan,* ged. Groningen (Herv.) 10 mei 1678;
5. *Grietjen,* ged. Groningen (Herv.) 12 juni 1681;
6. *Annichien,* ged. Groningen 14 aug. 1683, later *Anna* genaamd, † ald. 12 maart 1748, tr. in 1706 *Lambertus van Giffen,* geb. Groningen 30 juli 1676, zilversmid ald. (Akerkhof-hoek Lutkenieuwstraat) , hopman, in het Borgerregiment, en vanaf 1705 lid van het Koopmansgilde, † ald. 13 nov. 1738, zn. van Dr. *Lucas* en *Grietje Broeils.* Hieruit 8 kinderen,

Bovenstaande heeft waarschijnlijk betrekking op een vroeger huwelijk van de door vragensteller vermelde *Lambert Elffrink.* Mochten omtrent deze persoon en zijn voorgeslacht nadere gegevens achterhaald worden, dan houd ik mij voor opgave gaarne aanbevolen.

Hillegersberg. F. W. WEGENER SLEESWIJK.

Elffrink-Datema-Sissingh, (LXXV 560). Blijkens welwillende mededeling van de heer Ploeger van de Krijgsgeschiedk. Afd. v/d. Gen. Staf werd *Johan Elfrink* op 24 febr. 1729 wegens zijn overlijden vervangen als majoor en commies van het Fort de Knokke.

REDACTIE.

Craykamp-van der Worst, (LXXIV, 28). De genealogie *Knoppert (Knoppers) -Kreykamp* samengesteld door de heer A. N. Knoppers (Rijksarch. Utrecht, afd. Handschriften no. 395 x, waarvan ook een exemplaar aanwezig is op het Centr. Bureau voor Genealogie) verschaft de volgende gegevens:

I. *Gerrit Hendricks. van de Crayencamp,* geb. ca. 1545 te Barneveld, tr. *Neeltje Jansdr,* van Amersfoort.
II. *Jan Gerritz. Kraaykamp,* geb. Barneveld in 1578, tr. ca. 1610 *Evertge Tonisdr.,* van Amersfoort.
III. *Cornelis Jans Kraaykamp,* ged. Amersfoort 29 mei 1616, tr. ca. 1642 *Aafje Dircksdr.,* van Jutphaas.
IV. *Dirck Cornelisz. Kraaykamp,* geb. ca. 1645, † Jutphaas 24 nov. 1708, landbouwer, tr. ca, 1675 *Joanna Evertsdr.,* van Jutphaas, † Jutphaas 21 okt. 1728.
V. *Evert Dircks Craykamp,* geb. ca. 1683, tr. *Anna Roemersdr. van der Worst,* dr. van *Roemert Jansz. te* Jutphaas.

Utrecht. W. A. WIJBURG JR.

van der Leithen-Cattepoel. (LXXV 569)). Jv. *Johanna Geertruida le Chasfelain,* wonende te Alkmaar, verleende voor de aldaar residerende notaris A. Klaver d.d. 3 sept. 1734 (invent. not. archief gem. Alkmaar deel 497) volmacht om het haar doos *Dirk Cattepoel,* in leven capitein-luitenant in het Regiment van de Heer Boncour, gelegateerde op te vorderen ingevolge het testament van de erflater, gepasseerd te Bergen-op-Zoom voor notaris Simon Petrus' Stouten op 14 aug. 1733. Blijkens acte voor notaris Klaver vnd. d.d. 6 okt. 1734 was de bewuste kapitein-luit. *Cattepoel* weduwnaar van *Cornelia Wilhelmina Cabeljouw,* n i c h t van de comparante jv. *Joh. Geertr. le Chastelain. Over* hetzelfde legaat 'werd nog een derde acte gepasseerd t.o.v. notaris Klaver d.d. 26 okt. 1734. Theoretisch kan deze *Dirk Cattepoel* op grond van leeftijd en bereikte rang wel identiek zijn met de in kolom 570 genoemde naamgenoot.

Jv. *Joh. Geer. le Chasfelain,* genoemd in mijn „Gedenkwaardigheden Noord-Holland", 1, bl. 56 sub 154, overleed te Alkmaar 14 april en werd begraven 23 april 1771 in de Grote Kerk aldaar, nalatende blijkens aangifte sucessie ƒ 337912-8-12. In acten, verleden t.o.v. notaris Th. Heijmenbergh te Alkmaar d.d. 10 en 11 dec. 1729 heette zij 35 jaar oud. Voor haar verdere familierelaties zie men. bovengenoemde „Gedenkwaardigheden" en mijn bijdrage „De Molen van Piershil" in „Ons Voorgeslacht", X111, 1958, bl. 115/6. Zelf testeerde zij, na verkregen octrooi van de Staten. van Holland d.d. 13 april 1752, waar bij licentia testandi verleend was in verband met haar bezit aan leengoederen,. op 19 april 1767 voor notaris Jacob van Bodeghem te Alkmaar, waarbij zij o.m. legaten maakte ten gunste van ha ar neef, Mr. *Hermanus van Gesseler,* secretaris van Groningen, gehuwd met *Enna Hillegonda Geertsema,* dochter van burgemeester *Johan* en *Hermanna Verhagen (vgl.* Ned. Adelsboek XL, 1942, bl. 51 sub VIII) en aan *Hendrik van der Burgh* zoon van de Vrijheer *Hoofd van Maalstede.*

Tenslotte moge niet onvermeld blijven, dat zich ten N. van Arnhem een Cattepoelse weg bevindt.

Alkmaar. MR. J. BELONJE.

Coetsee. (LXXV 530). Volgens „Die deutsche Einwanderung in die niederländische Kapkolonie 1652—1806" door E. Moritz (1943), blz. 18 is *Dirk Coefsee (Coetche)* afkomstig uit Kampen en een zoon van *Gerhard* en *Margaretha Claasdogter,* van Kampen.

's-Gravenhage. INLICHTINGENDIENST.

van Lobbrecht, (LXXV 410, 530-532)

Getr. te Buren 21 nov. 1686: *Willem van Lobbregt,* j.m., en *Adriana van Wesfreenen,* j.d., beide wonende alhier.

Uit dit huwelijk gedoopt te Buren:

1687 mei. 25. *Aelbert.* Getuige *René Gon.*

1689 febr. 10. *Adam.* Getuigen *Johanna van Wesfrenen* en *Willemina van der Lingen* (Vgl. Ned. Leeuw, 1940, k. 466).

1691 sept. 27. *Renetta.*

Arnhem. MR. A. P. VAN SCHILFGAARDE.

Sandbrink (LXXV 411, 488, 570-572). Een gedeelte van noot 6 op kolom 571 van het decembernummer 1958 is uitgevallen: deze noot moet luiden:

6) Haar doop te Dodewaard niet gevonden. Mogelijk was zij de dochter van één der drie aldaar gehuwde echtparen Buddingh:

a. 22 juni 1741 Willem, *Buddingh,* j.m. *te* Ochten, en *Maria Buddingh,* te Dodewaard.
b. 9 nov. 1745 *Anthony Buddingh,* j.m. in de Buurtschap Eldik onder Ochten en Jenncke *van Ingen,* j.d. te Dodewaard.
c. 17 april 1750, op att. van Andelst *Willem Buddinck,* j.m. van Wely, en *Hendrina Deys,* j.d. *van* Andelst, att. op Aalst.

van Sante. Bestaat er een genealogie van de zaanse makelaarsfamilie van deze naam? Onder mijn kwartieren komen voor: *Grietje van Zanten (van Sante),* † Amsterdam 17 april 1813, gehuwd met *Bastiaan Keyzer,* † Amsterdam 15 aug. 1812, zn. van *Jan Jansz.* en *Grietje Klaasdr, van Eys.* De ouders van *Grietje van Sante* waren de zaandamse makelaar *Gerrit Jacobsz. van Sante* (samensteller van het belangrijke

boek „Naamlijst van alle de Groenlandsche en Straat Davissche Commandeurs", in 1770 bij Johannes Enschedé te Haarlem verschenen), begr. Zaandam 20 nov. 1779, en *Duifje Gerrits Ales,* die 11 dec. 1788 te Zaandam werd begraven.

Alle aanvullende gegevens met betrekking tot het echtpaar *Keyzer-van Sante* en hun beider kwartieren worden zeer op prijs gesteld.

Alkmaar. K. P. ACKEMA.

Vernatti, De eerste hier te lande gevestigde drager van deze naam, *Gabriël Vèrnatti* (Chieri 1559—Delft 1625), voerde hetzelfde wapen' dat beschreven wordt onder „Pièces Originales, 2970, p. 65.970", in de Bibliothèque Nationale te Parijs, Afd. Manuscripts: Onder het hoofd „Savoye", *Vernatti:* d'arg. aux plantes diverna dans un pré de sinople, au chef d'az. à l'estoile d'or. Met de vermelding „Fiori di blasoneria di Chieri". Wat onder „diverna" verstaan wordt is mij niet bekend: alle mij bekende afbeeldingen van het wapen vertonen drie populieren, overigens in goud, niet zilver.

Dit stamwapen werd ook verder gevoerd door de afstammelingen van de jongere zonen van *Gabriel.* Zijn oudste zoon echter, Sir *Philibert Vernatti* (1590—1643), alsmede diens nakomelingen, voerde sedert zijn verheffing tot Baronet in *1634* een sterk vermeerderd wapen: Gedeeld: rechts: *Vernatti,* links: rechts-geschuinbalkt van rood en goud van 6 stukken. Een hartschild: In blauw een zilver schuinkruis, beladen met een tweede hartschild: In goud een klimmende rode leeuw.

De verklaring van dit hartschild bleek mij onlangs uit Lynch-Robertson's „Intelligible Heraldry", blz. 22: Insignia.. . Nova Scotia baronets hang below their shields a badge consisting of a crowned shield on which is the blue St. Andrew's Cross. In the centre of this is a little gold shield charged with the arms of Scotland.

Sir *Philibert Vernatti* was inderdaad een der Baronets die een concessie van land in Nova Scotia ontvingen (16.000 acres waarop overigens hij noch zijn erfgenamen hun eigendomsrechten lieten gelden), en hij zal de insignia in zijn schild gevoerd hebben i.p.v. op de boven omschreven wijze. Bovendien verwisselde hij de kleuren van het schotse St. Andrieskruis, en liet de gebruikelijke rode dubbele, geleliede binnenzoom van het schotse wapen achterwege.

Wat was echter de origine van de geschuinbalkte schildhelft?

In het British Museum, onder de Sloane MSS,, 2035-A, bevindt zich het prachtige Album Amicorum van Sir *Philibert Vernatti,* waarin o.m. een serie superbe uitgevoerde wapens van zijn, meest hoog-adellijke en vorstelijke duitse studiegenoten in Herborn, alwaar hij 1616 student werd. Het titelblad, gedateerd 1615, vertoont het wapen *Vernatti* in het midden, met in de vier hoeken links boven *Vernatti,* links onder *Bom van Cranenburg* (van zijn moeder), rechts boven: links-geschuinbalkt van rood en goud van 6 stukken. Rechts onder: In goud drie natuurlijke lelies (irissen?) op een groene drietoppige heuvel.

Kan iemand enig licht werpen op de betekenis van deze beide laatste wapens, en hun eventueel verband met de families *Vernatti* c.q. *Bom?* Waren zij wellicht een aanduiding van stad of landstreek van herkomst? Enig verband zal wel mogen worden aangenomen tusen het hier afgebeelde geschuinbalkt wapen en de 20 jaren later gevoerde wapenvermeerdering, zij het ook dat daarin de schuinbalken dan in tegengestelde richting gevoerd worden.

Cambridge. JHR. F. G. L. O. VAN KRETSCHMAR.

Verweij, Wie kent het wapen van het geslacht *Verweij..* waartoe behoorde Ds. *Jan Verweij,* geboren Deventer 2 december 1826, † Rijswijk (Z.H.) 11 april 1908, zoon van *Jan Verweij* en *Gerharda Hendrika Laonora Meendering.*

Hij was te Deventer gehuwd 10 april 1862 met *Maria Elisabeth Ankersmit,* aldaar geboren 16 februari 1837, †'s-Gravenhage **23** juni 1926, dochter van *Willem Ankersmif en Elizabeth de Lange.*

Zeist. M. C. SIGAL.

Vrijlandt-Deurnagel-van Dijck, In het Bijblad van de Ned. Leeuw 1950, blz. 60/62, verscheen een fragment-genealogie *Vrijland.* Deze moet echter gesplitst worden in een geslacht Vrijlandt, mogelijk vroeger *(van) Deurnagel(e)* geheten, en een geslacht *Vrijlandt van Dijck.*

Het weergegeven wapen: een zwarte keper op een hermelijnen veld komt voor in het handschrift van Dorp. Het is het wapen van *Pietertgen Gerritsdr. Vrijland(t)* (gen. 11, 5).

Haar vader *Gerrit Cornelisz. Vrijland(t) is* echter geen zoon van *Cornelis Hendricksz. Vrijlandt van Dijck* maar van *Cornelis Gabriëlsz.* (Polderarchief te Poortugaal: 'Keuren en Schouwen d.d. 4 april 1646 folio 8v. *Gerrit Cornelisz. Vrijlandt* mag n.l. bij de woning van zaliger zijn vader, *Cornelis Gabriëlsz.,* afheinen. Er zijn trouwens in 't Notarieel Archief te Schiedam nog meer actes o.a. 740/31, waaruit blijkt dat *Gerrit Cornelisz.* een zoon is van *Cornelis Gabriëlsz.).*

Men kan nu de volgende genealogie opstellen.

1. *Gabriël* (een *Gabriël Willemsz.* bezat a° 1543 ruim 31 gemeten land in Poortugaal, A.R.A. Staten van Holland voor 1572, 1 350).

Hieruit:

11. *Cornelis Gabriëlsz.,* heemraad van Langebakkersoord, tr. Poortugaal 28 november 1585 *Ariana Gerritsdr.,* weduwe van *Jan Gijsz.*

Uit dit huwelijk:

1. *Crijn Cornelis,* ged. Poortugaal 19 april 1587, tr. Poortugaal 9 augustus 1615 *Leijchje Claesdr.* Zij hertr. *Frans Gijsbrechtsz.,* die in 1646 te Heiningen woonde.

2. *Gabriël Cornelis in 't Vrijlandt* (Recht. Arch. Pernis 1286/81 d.d. 13 augustus 1649), ged. Poortugaal 22 sept. 1591, tr. N.N., geb. Pernis, begr. Poortugaal (kerk) 17 nov. 1655.

3. *Gerrit Cornelisz. (van) Vrijlandt,* ged. Poortugaal 8 aug. 1593, schepen van Deyffelsbroek en Madroel, dijkgraaf van Smalland en Oostbroek, begr. Poortugaal (kerk) 11 febr. 1653, tr. *Neeltje Leendertsdr. Smitshoeck, alias Hameetersdr.,* waaruit bovendien *Ariaentje Gerrits Vrijlandt,* tr. in 't Vrijland, huw.voorwaarden 8 mei 1642 (R.A. Poortugaal E 36/23, blz. 53) *Adam Ariensz. Corporael,* „Caeghenaar van Maessluys", wedr. van *Geertje Pieters,* zn. van *Arie Heyndricksz.".*

4. *Willem Cornelisz. (Hoogste Werf?),* † vóór 1641, tr. N. *Cornelisdr. Jongeboer de Oude.*

IIbis. *Jan Gabriëlszn.,* woonde in Hoogvliet, † na 13 okt. 1625 (testament), tr. (ondertr. Poortugaal 20 juni) Pernis in juli 1593 *Claesje Ariansdr.,* j.dr. van de Hije, dr. van *Adriaen* en *Adriaantje Huigen.*

Uit dit huwelijk:

toch 1. *Gabriël Jansz. van de Heyde,* tr. *Maertgen Jansdr.*

2. *Claes Jansz.*

3. *Arie Jansz.*

4. *Willem Jansz. van de Heyde,* tr. *Neeltje Cornelis Jongebroer* weduwe van *Willem Cornelisz. Hoogstewerf* en dr van *Cornelis Cornelisz.*

5. *Adriaantje Jansdr. tr. Engel.*
6. *Neeltje Jansdr. tr. Arien.*

IIter. *Henric Gabriëlsz.*, woonde op de Hije, ondertr Poortugaal 28 januari 1598, tr. Poortugaal 19 febr. 1598 *Neeltje Lenertsdr.*, uit Hoogvliet.

Uit dit huwelijk:

1. *Gabriël Henricsz.*, ged. Poortugaal 19 april 1604.
2. *Lenert Henricsz.*, ged. Poortugaal 19 april 1604.
3. *Gabriël Henricsz.*, ged. Poortugaal 1 januari 1606.
4. *Arjaentje Henricsdr.*, ged. Poortugaal 23 maart 1608,

Het merkwaardige is, dat het beschreven wapen geheel overeenstemt met dat van de adellijke Vlaamse familie *(van) Deurnagel (e)* die de heerlijkheid Vroylant bij Kemmel (Ieperen) bezat (Recueil généalogique de Familles orginaires des Pays-Bas ou y établies, Rotterdam 1775, Kon. Bibl. 280 h 18 èn Karel de Flou: 280 h 18 èn Karel de Flou: Woordenboek der Toponymie van Westelijk Vlaanderen ... deel 16). In ,,Le Jardin d'armoiries contenant les armes de plusieurs Nobles Royaumes & Maisons de Germanie Inferieure ..." (a° 1567, Kon. Bibl. o.a. 280 K 41) wordt de familie *Deurnagel* ook alleen naar de heerlijkheid *Vroylant* genoemd.

Men zou kunnen vermoeden, dat de polder het Vrijland te Pernis vernoemd is naar dit Vlaamse Vroylant. Onze polder was bovendien niet een echt vrijland, daar de Ingelanden, zoals uit een 17de eeuwse „Demonstratie" (in het polderarchief van Poortugaal) blijkt wel degelijk hun eigen dijk moesten onderhouden. Dit vernoemen moet echter voor 16 aug. 1422 gebeurd zijn, daar dan 't Vrijlant al genoemd wordt (cartularium van het Klooster Nieuwlicht folio 48, R.A. Utrecht). Bij het overdragen van goederen van het dichtbij gelegen Schoonderloo getuigde 2 sept. 1355 *Dirck van den Vrijenlande*, ridder (Geschiedenis van Rotterdam IV door J. H. W. Unger).

Een relatie met het Vlaamse Vroylant, dat al (als Fronland geschreven) in 1185 genoemd zou worden (Toponymie .. door Karel de Flou) wordt nu wel moeilijk. Ook in Ieperen kwam men toen de familienaam tegen *(Willem van den Vrijlande* a° 1329). De benamingen Vroland - Vroyland - Vrijland voor hetzelfde goed komt men ook elders tegen.

Kent een van de leden een relatie?

Het geslacht *Vrijlandt van Dijck* was eveneens gegoed in 't Vrijland. De naam *van Dijck* kwam van moederszijde.

Cornelis Hendricksz. Vrijlandt van Dijck, heemraad van Langebakkersoord, schout van Pernis, schepen van Deyffelsbroek, Madroel, heemraad van 't Roozand en 't Vrijland, † vóór 6 juni 1640, tr. *Maria Crijnen van Dijck*, † Pernis 1650/1653, dr. van *Crijn Jansz. van Dijck* en *Oede Lenertsdr.* (uit Overschie).

Hieruit (Recht. Arch. Pernis 15 d.d. 27 januari 1654):

1. *Heyndrick Cornelisz. Vrijlant van Dijck*, dijkgraaf en secretaris van Langebakkersoord, schepen van Hoogvliet en Pernis, tr. 1° *Maartje Joostens Vroom, alias Schouten*, dr. van *Joost Pietersz. Schouten*, schepen van Pernis, Langebakkersoord, Deyffelsbroek en Madroel, en van *Baertge Cornelisdr. Vlieger;* tr. 2° *Trijntje Jansdr.;'* ondertr. 3" Westmaas 28 okt. 1654 *Lysbeth Joosten*, jd. van Puttershoek, wonende te Westmaas.

Uit het eerste huwelijk: 1. *Cornelis Hendricksz. Vrijlant van Dijck, geb.* omstreeks juni *1637 en 2. Joost Hendricksz. Schoutten van Dijck,* geb. omstreeks juni 1639, ondertr. Pernis 12 juni 1672 *Marijtje Pieters Visser,* dr. *van Pieter Huybrechtsz. en* van *Annetgen Stoffels.*

2. *Crijn Cornelisz.*
3. *Leendert Cornelisz. van Dijck*, jm. van Pernis, wonende Westmaas-Groep, ondertr. 19 okt. 1653 *Pietertje Gerrits*, jd. van Heinenoord.
4. *Gerrit Cornelis van Dijck.*
5. *Maria van Dijck* tr. *Connelis Ariensz. Brommer(t).*
6. *Cornelis Cornelisz. Vrijlandt van Dijck*, schout van Pernis, schepen van Deyffelsbroek en Madroel, ondertr. Poortugaal 25 januari en tr. Pernis 15 febr. 1637 *Adriaantje Jacobsdr. Porre,* dr. van *Jacob Leendertsz.*, schepen van 's-Gravenambacht

Gevraagd worden eventuele relaties met de andere geslachten *Vrijland (t)*.

Verder woonde er in 1674 te Pernis en Schiedam (O.N.A. Schiedam 764/483) *Emmetje Gerritsdr. Vrijlandt*, tr. 1" *Pieter Jansz. in 't Roosant;* tr. 2° *Heyndrick Jansz. Kerbijn*, en haar twee broers *Gerrit* en *Leendert Gerritsz. Vrijlant. Gerrit Geritsz. van Vrijlandt*, van de Hil te Poortugaal, ondertr. Poortugaal en tr. Schiedam 28 aug. 1644 *Annetje Jansdr. van der Gouw*, ondertr. 2° Delft 4 sept. 1677 en tr. Schiedam 22 sept. *Lijsbeth Cornelisdr. van der Beeck.*

Te Schiedam woonde omstreeks 1690 een familie *Vrijland,* waar tegenwoordig in de manstam nog afstammelingen van bestaan. Een relatie met de andere geslachten wordt ook gezocht.

Thomas Vrijland, † *te* 's-Hertogenbosch, waaruit (Schiedam O.N.A. 787/289 d.d. 4 dec. 1710):

1. *Mathijs Vrijland,* † (aangifte Schiedam 28) nov. 1697, tr. *Lena De Yell (Degel).*
2. *Grijssela van Vrijland* tr. *Adriaen van Nieuwenhuysen. Overveen.*

MR. C. W. D. VRIJLAND.

Wessels. Te Arnhem huwden op 28 november 1745 *Willem Wessels* en *Hermina Jacobse;* kinderen uit dit huwelijk: *Ida, Jacobus, Anna Gertrudis en Matthias.*

Bekend is nog, dat deze *Willem Wessels* een zuster *Machtildis* had, eveneens te Arnhem gehuwd. Onder haar kinderen komen eveneens de namen *Ida* en *Matthias* voor.

Gezocht worden de ouders van deze *Willem Wessels.*

Utrecht. A. C. E. TROMP.

van Wijk. Gevraagd kwartieren van *Johanna van Wijk*, gehuwd met *Cornelis Verkerk* (ged. Utrecht (Achterclarenbrug - oud Kath.) 17 december 1696?), waaruit *Maria Verkerk;* ged. Vreeswijk 6 januari 1726.

Den Helder. W. ENTERMAN.

Burcht van Gross-Midlum (Oostfriesland). Gezocht wordt een oude tekening of schilderij van deze burcht. Er werd vermeld, dat er een afbeelding van deze burcht op een slot of huize in de provincie Groningen of Friesland omstreeks 1900 geweest is. De burcht van Gross-Midlum — in 1830 gesloopt — was vroeger in bezit van het adellijk geslacht *von der Appelle.*

Is iemand de verblijfplaats van deze afbeelding bekend, of heeft iemand een photo ervan? Inlichtingen verzocht,

Emden, GESELLSCHAFT FÜR BILDENDE KUNST
'Grosse Strasse 46. UND VATERLÄNDISCHE ALTERTÜMER.

INHOUD VAN DIT NUMMER.

Bestuursberichten. — Een onderzoek naar de herkomst der Haitsma Mulier's, door Mr. Dr. J. C. Maris van Sandelingenambacht. — Het geslacht Hoogendijk, door Ir. J. Mac Lean en Ir. J. F. Straatman. — Vragen en antwoorden.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht-, en Wapenkunde.

BESCHERMHEER Z.K.H. DE PRINS DER NEDERLANDEN, PRINS VAN LIPPE BIESTERFELD

Dit blad' verschijnt aan het begin van iedere maand on wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het **Maand** blad, gelieve men te richten tot de Hoofdredacteur MR. W. W. VAN VALKENBURG, *„Nijenstede", Backershaegenlaan 70, Wassenaar.*
De, jaarlijkse contributie' (abonneme nt) ad *f* 20,— gelieve men steeds vóór 1 februari te voldoen door storting op postrekening no. 20910 ten name van het Genootschap te 's-Gravenhage.

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot de Secretaris IR. C. M. R. DAVIDSON, *Jacob de Graeffiaan 17, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie), zomede opgaven van adresverandering, te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleijenburg* 5, 's-Gravenhage.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of de inhoud der ondertekende stukken.

No. 2 | LXXVIe Jaargang | februari 1959

BESTUURSBERICHTEN.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van de Heren H. Koot en J. E. H. Kruys, respectievelijk sedert 1952 en 1944 gewoon lid van het Genootschap.

Tot lid zijn benoemd:

I. C. ALBRICHT . . . . . *Boekeloo. Oude De denerweg 220.*

P. VAN AMELROOY . . . . . *Castricum. Prinses Beatrixstraat 23.*

F. C. J. M. VAN ETTRO . . . . . *Eindhoven. Pointerslaan 40.*

D. M. M. VAN HANGEST Baron D'YVOY VAN MIJDRECHT . . *Rozendaal, post Velp (Gdl.) Berklaan 1.*

JHR. MR. W. L. M. VAN DE POLL . . . . *'s-Gravenhage. Sporilaan* 974.

JHR. J. W. QUINTUS . . . *Le Pecq (S. et O.) Frankrijk. 21 Allée des Terrasses.*

JHR. MR. J. W. RÖELL . . . . . *'s-Gravenhage. Schiefbaanstraat 17.*

MR. W. H. T. C. Baron THOE SCHWARTZENBERG EN HOHENLANSBERG . . . . . *Assen: Wilhelminastraat 29.*

H. G. Baron TAETS VAN AMERONGEN TOT WOUDENBERG . . . . . *Amsterdam. Z. Minervalaan 25.*

MEVROUW B. THÖNE geb. SIEMENS . . . *Haarlem. Kleine Houtweg 77.*

Adreswijzigingen:

JHR. W. A. VAN DEN BRANDELER . . . . *Driebergen/R. Hoofdstraat 252.*

G. J. VERMAAT HZN . . . . . *Poortugaal. (Z.H.)' Huize Buitenlust.*

JHR. DR. F. VAN REIGERSBERG VERSLUYS . . *Madrid. (Spanje) Ferraz 37 30 centro.*

MR. A. N. Baron 'DE VOS VAN STEENWIJK . *Wassenaar. Prins Frederiklaan 28.*

Het Genootschap is in ruil getreden met: Die Heraldiese Genootskap van Suidelike Afrika, Postbus 3427, Kaapstad (Zuid-Afrika) ; tijdschrift: „Arma."

Het Genootschap heeft zich geabonneerd op: Bulletin van de Historische Kring „Het Land van Herle", Heerlen.

Notulen van de Algemene Vergadering,. gehouden op 13 december 1958 in de Burgerbal van het Stadhuis te Gouda.

Aanwezig: de bestuursleden Jhr. Dr. D. P. M. Graswinckel, voorzitter, Ir. C. M. R. Davidson, secretaris, Jhr. Mr. C. C. van Valkenburg, penningmeester, W. F. del Campo Hartman, Dr. R. F. P. de Beaufort: de- ereleden Jhr. H. Trip en Mr. W. W. van Valkenburg; het corresponderende lid Dr. J. P. F. Chevalier Ruzette; de gewone leden J. K. H. de Roo van Alderwerelt, Mejuffrouw-Th. J. van Alff, Mr. F. J. J. Besier, C. W. L. Baron van Boetzelaer, J. H. Brakke, Mr. M. J. H. de Bruyn van Melis en Mariekerke, Mr. F. Daniëls, A. B.

Dull, Mr. E. A. Engelbrecht, J. E. J. Hemmes, G.' Heuff, C. Hoek, Mr. F. A. Holleman, Mr. H. L. L. van Hoogenhuyze, F. van Hoogstraten, Mr. N. H. de Lange, J. W. G. van Lansberge, Mevrouw T. van Lennep, geb. van der Heijden, Mr. Dr. J. C.. Maris van Sandelingenambacht, Mr. 0. A. van der Meer,, Ir. G. L. *Meesters, Mr. J. H. de Vey Mestdagh, Mevrouw H. Mommaal geb. Quispel, G. Haitsma Mulier, Mr. S. E. Sibmacher van Nooten, J. Bleuland van Oordt, Mr. H. J. Pabbruwe, Mejuffrouw Mr. E. C. M. Prins, Mr. H. F. Reynvaan, W. A. van Rijn, Mr. Dr. H. P. Schaap, J. Scherpenhuyzen, Kl. Sierksma, Mr. A. W. L. Talma Stheeman, Mr. E. Stricker, H. F. Heerkens Thijssen, Dr. W. Vinkhuyzen, J.' J. Vürtheim Gzn., Mr. J. W. Steens Zijnen en één lid met onleesbaar handschrift+

1. De Voorzitter opent de vergadering te 15.05 uur en brengt hartelijk dank uit aan het Gemeentebestuur van Gouda, dat niet alleen de Burgerhal van het Stadhuis ter beschikking heeft, gesteld voor deze Najaarsvergadering,' maar bovendien een ontvangst aanbiedt.

2. De notulen van de Algemene Vergadering op 12, juli 1958 worden goedgekeurd.

3, De Penningmeester licht de begroting toe. Daar wij veel leden hebben verloren door overlijden en enkelen door bedanken, wekt de Penningmeester vooral op nieuwe leden te werven.

De heer Vürtheim merkt naar aanleiding -van de begroting op dat de post „stock Kwartierstatenboek" ontbreekt, De penningmeester antwoordt dat dit geen begrotings- doch een, balanspost is.

Verder merkt de heer Vürtheim op, dat hij bij ledenwerving de moeilijkheid ondervindt, dat men vraagt: „Wat heb ik eigenlijk aan het lidmaatschap van het genootschap?" Hij wijst er op dat er een groot ledenverloop is en is van mening dat de bibliotheek te weinig open is en vooral één of meer avonden ,per week opengesteld moet worden.

Een verder bezwaar is dat de in het maandblad aangekondigde tijdschriften te lang rouleren voordat zij door de leden kunnen worden ingezien.

De Voorzitter antwoordt hierop dat het verloop van de leden zeker niet groot is en zegt toe deze kwesties in het bestuur te zullen bespreken.

Nadat de heer Maris de wenselijkheid heeft uitgesproken de tijdschriften de eerste veertien dagen na de aankondiging op De Leeuw te houden, wordt de begroting vastgesteld.

5. De Voorzitter deelt mede, dat deel 3 van het Bijblad binnenkort verder zal verschijnen.

De heer Ir. G. L. Meesters deelt mede, dat het Rijksarchief in Utrecht voortaan opengesteld is op donderdagavond van 7.30-9.30.

De heer Hemmes breekt een lans voor verlaagde contributie voor studenten. De Voorzitter deelt mede, dat er voor minderjarigen reeds verlaagde contributie bestaat, doch dat het Bestuur zijn suggestie in overweging wil nemen.

De heer Viirtheim zag gaarne dat het Kwartierstatenboek wordt voortgezet. Hij stelt voor telkens acht kwartierstaten, waarvoor de leden betalen, in „De Leeuw" af te drukken en deze in een boek te laten binden. Hierdoor dalen de drukkosten van het maandblad, want de inzenders betalen de drukkosten van deze kwartierstaten. De redacteur deelt mede, dat dit idee technisch uitvoerbaar is, waarop de Voorzitter toezegt dit nader met het bestuur te zullen bekijken.

De heer Heerkens Thijssen wil de initiatiefnemer voor het Kwartierstatenboek nogmaals dankzeggen en hulde brengen voor het tot standkomen van dit buitengewoon interessante boek.

Tenslotte wekt de Voorzitter op lid te worden van het tijdschrift Archivum Heraldicum (kosten *f* 4,50 per jaar; opgave: Mej. Mr. E. C. M. Prins).

De vergadering wordt te 15.30 gesloten, Daarna vindt een ontvangst plaats door de Burgemeester van Gouda met thee en, stroopwafels,, waarna deze persoonlijk het buitengewoon fraaie stadhuis toont.

Vervolgens vindt een bezoek plaats aan het Museum St.-Catharina-Gasthuis en aan het Pijpenmuseum, waar de directeur, de heer J. Schouten, een interessante toelichting verstrekt.

Ten slotte verenigt een aantal leden zich aan een opgewekte maaltijd in hotel „De Zalm".

De oudere generátiën van het geslacht Diepenhqrst,

door W. A,. VAN RIJN.

In het voorjaar van 1953 verscheen er een voor de familie bewerkte gestencilde genealogie *Diepenhorst.*

Als stamvader wordt daarin opgegeven een *Cornelis Diep-(en) horst,* geboren omstreeks 1585, van wie niets positiefs vermeld wordt, doch die alleen gecreëerd werd omdat de geregelde afstamming begint met *Dirck Co r n e l i s z. Diep(en)-horst,* die omstreeks 1615 geboren zou zijn en te Moordrecht woonde..

In de inleiding worden nog namen vermeld van 15de eeuwse Diephorsten en naamgenoten te Gouda in de 16de en 17de eeuw.

Onderzoek had o.a. aan het licht gebracht „een zekeren Pieter Cornelisz. Diephorst in 1567 notaris te Gouda" en „aan verband werd gedacht tusschen dezen met de een eeuw later in Moordrecht en Nieuwerkerk geleefd hebbende Diepenhorsten, die aanvankelijk immers ook Diephorst schreven, Dit leidde tot een verder onderzoek te Gouda, alwaar echter geen nakomelingen van bedoelden notaris werden gevonden."

Toen de familie *Diepenhorst* mij verzocht een onderzoek naar de oudere generatiën van dit geslacht in te stellen, heb ik mij door het beweerde niet laten ontmoedigen, maar ving het onderzoek te Gouda aan, in de stellige overtuiging dat daar toch wel iets te vinden moest zijn.

Aanvankelijk hadden de vondsten te Gouda betrekking op een andere tak der familie, n.l. op die waartoe o.a. *Cornelis Adriaensz. Diephorst* behoorde, de kanunnik-regulier van Steyn of Emmaus, een klooster gelegen hebbende onder Haastrecht ,waar Erasmus van 1470-1475 zijn schooljaren doorbracht. Dit klooster werd in 1549 door brand verwoest. Het Convent der Regulieren kocht in 1551 het klooster der Brigittinen op de Raam of Koningstraat te Gouda en vestigde zich daar, nadat de Brigittinen „al weenende vertrokken" waren. In 1572 ging het in handen der Hervormden over.

De belangrijke bibliotheek, waarvan vele boeken het eigendom der kloosterlingen zelf waren, liet men in het bezit der voormalige conventualen. Zij stonden de boeken aan de Librye af ten dienste van hun klooster. Tenslotte ging de boekerij geheel in handen van *Cornelis Adriaensz. Diephorst* over. In 1602 kocht hij zich in in het Oude Mannenhuis, onder conditie over twee kamers te mogen beschikken, waarvan één kamer voor het plaatsen van de bibliotheek en één ter vrije beschikking, Tot aan zijn dood in 1631 bleef hij collator en daarna waren dat zijn broeder *Jan Adriaensz. Diephorst* en diens zoon *Adriaen Jansz. Diephorst.* De laatste deed afstand van zijn rechten in 1641.

Geruime tijd woonde *Cornelis Adriaensz. Diephorst* in bij zijn neef *Adriaen Jansz. Diephorsf,* scheepmaker, die 20 juli 1614 te Gouda gehuwd was met *Aelbertgen Aelbertsdr. van Grutershoff,* 'doch welk huwelijk kinderloos bleef. Hij woonde op de Raam.

Cornelis Adriaensz. Diephorst had ook nog een zuster *Marrifgen Adriaensdr. Diephorst,* die na een smartelijk lijden op 4 mei 1636 te Gouda begraven werd. Op haar grafzerk in de St. Janskerk te Gouda staat te lezen:

Maritgen Diephorst Adriaensd Ruste den 17 April a° aetat. 77 C 1636

Hic Maria Diephorst Adriano nata recumbit, somnus adest placidus, non opus est opia / Ah per lustra decē medicus haerentibus asper / calculus hic utero dira Gehenna fuit

M.H.B.M.D.

Maria Diephorst maakte 22 juni 1624 een testament voor notaris Thomas Evertsz. Puttershouck, „sieckelicken, eñ seer van tgraveel gequelt te bedde leggen."

Cornelis *Adriaensz. Diephorst, Jan Adriaensz. Diephorst* en *Maria Adriaensdr. Diephorst* waren vermoedelijk kinderen van *Adriaen Cornelisz. Diephorst,* die een broeder van *Pieter Cornelisz. Diephorst,* de goudse notaris, geweest kan zijn.

De tak waartoe *Cornelis Adriaensz. Diephorst* behoorde, werd te Gouda voortgezet door zijn broeder *Jan Adriaensz. Diephorsf* en diens nageslacht. In het begin der 18de eeuw stierf deze tak te Gouda uit. In 1647 woonde er nageslacht te Heusden, waarnaar niet verder onderzocht werd.

Aanhoudend onderzoek naar de tak van *Pieter Cornelisz. Diephorsf* bleef niet zonder resultaat. Op 3 febr. 1637 compareerden voor notaris Mr. Barend Rhijnenburgh: „deersame *Jan Woufersz Backer* poorter deser stede &sz getrout hebbende *Geerfgen Jansdr* ende *neelfgen Jansdr* hare suster met haer gecoren vooght vervangende tzamen hare suster *grietgen Jansdr* alle dochters van z. *neelfgen Piefersdr Diephorst* ter eenre Item *neelfgen gijsberts Pater* met haer gecooren voocht Meē Nicolaes Huijgen Hopcooper horologiemaker vervangende bij haerluijder toestaen *Cornelis michielsz, Jan michiels* eñ derffgenamen van z. *Grietgen michielsdr* alle wonende buijten deser steede &sz, *melchior andries ouferkens* als man en vooght van *geerfgen Huijgendr, Neeltgen Raesdr* weduwe wijlen *aerf pietersz &meij* met haer gecooren vooght in desen, *Mees dircksz mofreghen* getrout hebbende *Aechgen andries dr Pieter Cornelisz de graeff* &vangeñ zijne meede Crediteuren van z. *Grietgen cralen* overleden tot Amsterdam Item *Cornelis cornelisz Diephorsf* &vangende sijne mede Erffgenamen van wegen de staeck van zijne za. beste vader *Cornelis piefersz. diephorsf* in zijn leven Secretē tot moordreght Doctor *Martinus blonck* nomine uxoris &vangende sijn mede Erff genamen van wegen sijn z. moeder *Cecilia Piefersdr diephorst* Ende Mr Barent Rhijnenburg voor mijn selven uijt wettelicke actie hebbende van *Willem Jansz Kouwenhove* z. die een soone was van za. *Suzanna pieters Diephorst* ter Andere zijde de welcke alle &claarden eñ &claren mits deesen hoe dat sij metten anderen zijn &dragen ende geaccordeert nopende seeckere questie van seven hondert Carolus gulden met den Intrest van dien de welcke de &noemde Jan Woutersz Cum socius (op den boel van za. *Huijberf cornelisz. pater* eñ *maritgen piefersdr diephorsf* zijne huijsvrouw za) hadden pretenderen Ende noch in proces ongedeert was hangende voor den Hove van Hollant staende p̄thien mits desen aff alle Pretensien en questien dies aengaende Ende sij p̄thien bekenden mits deesen Int minnēl &dragen ende &accordeert te zijn op conditie dat den voornoemden Jan Woutersz cum socius voor

uijt de gereetste pen van &copinge van huijs en erff staende opten corten tiende wegh naest daer tmelckmeijsgen uijthangt van zaliger *Huijberf cornelisz pater* eñ *marifgen Piefers diephorst* naergelaten dat de &sz Jan Woutersz cum suis sal hebben eñ genieten de somme van drie hondert ende vijftigh Carolus gulden eens, dat mits desen bij den selve &sz erffgenamen wort &staen tot openbare &copinge vant zelve huijs ende Erve met cōpensatie van costen on&mindert haere vorder actie die zij als mede erffgenamen hebben te pretenderen op de selve erffnisse voor haer Contingent", etc.

De in deze acte genoemde Diephorsten hadden alle een Pieter tot vader en het lag wel voor de hand dat dit de notaris *Pieter Cornelisz. Diephorst* geweest moest zijn. Een andere Pieter Diephorst werd te Gouda niet gevonden.

Cornelis Pietersz. Diephorsf, „in zijn leven Secretē tot moordreght (lees Gouderak, hij woonde te Moordrecht), wordt in gemelde acte de bestevader genoemd van *Cornelis Cornelisz. Diephorsf.* De vader van deze *Cornelis Cornelisz. Diephorst* moest dus ook *Cornelis Cornelisz. Diephorst* hebben geheten. Wie zijn moeder was blijkt uit een acte in het Eigenboek op 11 aug. 1630. Dan compareren: „Dr. *Martinus Blonck,* vervangende eñ hem sterckmaeckende voor *Beuckel Janssz Schoemaecker,* beijden als voochden vant naergelaten weeskindt van wijlen *Thijs Hendricxssz sa.* geprocreert bij *Leentgen govert Mangelaersdr,* voor d'een helfte eñ *Jan Cornelissz de Jonge* mitsgaders *Corñ arijenssz verboon* beijde als voochden van weeskinderen van *Marifgen Cornelisdr* geprocreert bij *Corñ cornelissz diephorsf* voor d'ander helft", etc.

Nu de naam van de moeder bekend was, viel het niet moeilijk het huwelijk der ouders op te sporen. De inschrijving daarvan op 13 dec. 1603 luidt:

Cornelijs cornelijssz van moortdrecht, met
Margen cornelijs van der goude.

Na het overlijden der moeder hertrouwde zijn vader te Gouda op 6 dec. 1617:

Cornelis Cornelisz weden van der Gouw, Ende
Marifgen Willemsz, weduwe van der Gouw
beijde hier woonachtich.

Blijkens het Hoofdgeldregister van 1622 waren er in dit jaar drie kinderen, nl. *Neeltgen, Cornelis* en *Cornelis.* De laatste *Cornelis* wordt later altijd *Cornelis Cornelisz. Diephorsf de Jonge* genoemd.

Voor de notaris Th. Vlack werden op 31 jan. 1634 de huwelijkse voorwaarden verleden van:

„d'E. *Cornelis Cornelissz van Dijephorsf,* Jonghman, toecomende bruijdegom, geassiteert met d'E doctor Martinus Blonck, oudt Schepen der voorsz Stede, Jan Wouterssz Doen, Dirck Henrickxssz Teems, eñ Jan Corñsz de Jonghe, alle als zijne vooghden, Ter eene, en *Leenfghen Meessz dr* Jonge dochter, toecomende bruijdt, geassisteert met Jan Crijnen van der IJssel, en Evert Janssz backer, haere vooghden Ter andere sijde", etc.

Het huwelijk werd te Gouda voltrokken op 4 febr. 1634:

Cornelis oornelissz diephorst, J. G. van Gou, *won.* int Mad. clooster, met
Leenfgen Meessen J.d. vañ Goude, woñ int Lombertsteech.

In een acte verleden voor notaris Cornelis Evertsz. Puttershouck wordt op 6 mei 1637 *Cornelis Cornelisz. Diephorst* „cennipcooper" genoemd.

In het Eigenboek op 26 juni 1640 en in het Schuldboek op 27 juni 1640 wordt *Cornelis Cornelissz. Diephorsf* de Jonge de zwager genoemd van *Dirck Willemsz. de Vefh.* Dirck

Willemsz. de Veth was gehuwd met *Neeltgen Cornelisdr. Diephorsf,* zijn zuster.

Voor de notaris G. Hola compareerden op *2* sept. 1627; *„Cornelis cornelissz Diephorst,* poorter deser Stede, *Willem jansz Couwenhoven* woneñ *tot* Amersfoort, *Aelbert Jansz Spelt,* eñ *Jan Woufersz Doe,* Alle erfgenamen van *Marritien piefers de S o os* In haer leven huijsvrouwe van *Huijbert cornelis pater* za., In dijer qualite voor hen zelven en &vangeñ eñ sterck makende voor heure mede erfgenamen Ende hebben geconstitueert eñ volmachticht, constitueerden ende volmachtichden bij desen d E. Doctor *Martinus blonck,* oudt Schepen deser Stede, heuren mede erfgenaam", etc.

Wat in deze acte vooral opviel, was de naam *d e So o s.* Volgens de acte van *3* febr. 1637 werd de overleden echtgenote van *Huijbert Cornelisz. Pakr Maritgen pietersdr d i e p h o r s t* genoemd en in deze acte *Marritien piefers d e s o o s.*

Ik besloot verder ook op de naam *de Soos te* letten en het gedeelte dat reeds onderzocht was opnieuw te onderzoeken op de naam *de Soos.* Gebleken is intussen dat de familie veel meer voorkwam op de naam Soos, dan op de naam *Diephorst.*

De in de acte van 3 febr. 1637 genoemde *„Cornelis pietersz diephorst* in zijn leven Secretš tot moordrecht", compareerde 17 okt. 1605 voor notaris Frans Pietersz. Vereijck, als: *„Corñ Pieterssz S o o s* eertijds Secretaris In Goudenrack". Secretaris van Moordrecht is *Corneiis Pietersz. Diephorsf* waarschijnlijk nooit geweest. Toen hij secretaris van Gouderak was, woonde hij te Moordrecht en dat heeft mogelijk aanleiding gegeven tot een verschrijving die een en andermaal in acten voorkomt.

Voor het eerst vond ik *Cornelis Piefersz. Diephorst* vermeld als „Seckeretaris tot gouderack" op 2 jan. 1585 in een acte voorkomende in het rechterlijk archief van Moordrecht, aanwinsten 1896, No. 32. Hij heet dan „Cornelis pietersz." In een acte van 2 juni 1585 van dat zelfde archief wordt hij *„Cornelis piefersz Soes"* genoemd. Voor het laatst komt hij als secretaris van Gouderak voor in een acte van 18 nov. 1603, verleden voor notaris Cornelis Jorisz. Boslandt. Daarna komt hij enige malen voor als procureur te Moordrecht. Het laatst als zodanig op 17 aug. 1607 in een acte gepasseerd voor notaris Frans Pietersz. Vereijck: „Neeltgen Ghijsbertsz dr weduwe wijlen Jacob Henricxssz Inde gouwe waghen, poortersse deser Stede vander Goude, met haer gecoren voochdt, Ende heeft gheconstitueert Daem Janssz Secretaris tot Moordrecht en *Cornelis Pieferssz Soos* procureur aldaer", etc. Kort daarop is hij vermoedelijk overleden. In elk geval vóór 18 aug. 1612, want op die datum compareerde voor notaris Cornelis van de Houff: *„Marrichge Jansdr* weduwe wijlen *Cornelis Pieterssz Soos* wonende tot Moordrecht".

Daar de familie *Diephorst* ook onder de naam Soos voorkwam, hoopte ik acten te zullen vinden waarin de namen gecombineerd waren. B.v. Diephorst anders genaamd, of ook genaamd of alias Soos. Slechts éénmaal trof ik dat aan in de honderden acten die ik van deze familie vond. Op 27 aug. 1601 compareerde voor notaris Thomas Evertsz. Puttershouck: „Gerrit Gerridts sz verheuvel Laeckencooper poorter der stede vander Goude Ende heeft ad lites geconstitueert en volmachticht, constitueerde ende volmachtichde bij desen *Corñ Pieters sz Diephorst alš S o o s,* secretaris tot Gouderack ad lites", etc.

Na het vinden van de vorenstaande gegevens, vermoedde ik, dat de aansluiting van *Dirck Cornelisz. Diep(en) horst, met* wie *de* genealogie begint, met *Cornelis Pietersz, Diephorst*

alias Soos te Moordrecht wel te vinden zou zijn. Vroegere onderzoekers hadden alleen gelet op de naam *Diephorst* en dat de familie meestal Soos werd genoemd, was hun onbekend. Het onderzoek te Gouda liet ik even rusten en ik stelde eerst een onderzoek in in het rechterlijk archief van Moordrecht.

Voor schout en schepenen van Moordrecht compareerde op 5 sept. 1621: *„Maritgen Jans* weduwe van *cornelis pietersz Soos* zäl ende adriaen dircksz van Zalen Secretarijs alhijer haren gecooren vocht in desen ende bekende voor haer ende haren erven en nacomelingen &coft opgedragen geseedert eñ getransporteert te hebben aen *dirck corñ Soos* ha e r en *z o o n* een erve met een schuijer daerop staende geleegen aent dorp van Moordrecht voorsz streckende vanden dijck aff tot Inder Issel toe", etc.

Door deze acte is voldoende bewezen dat *Dirck Cornelisz. Soos,* later weer *Diephorst* genoemd, een zoon was van *Cornelis Piefersz. Diephorst,* secretaris van Gouderak, en van *Maritgen Jansdr.*

Aangezien *Dirck Cornelisz. Soos* reeds op 5 sept. 1621 handelend optrad, is het duidelijk dat hij niet omstreeks 1615 zou geboren zijn, zoals de genealogie aangeeft. Ik meende zijn geboortejaar 20 jaar vroeger te moeten stellen, dus op omstreeks 1595. Hoezeer deze schatting juist was, blijkt uit een attestatie gepasseerd op 30 jan. 1667 voor notaris Jacobus Puttershouck. Op die datum compareerden voor hem: *„Dirck Cornelissz Diep e n horst* (oudt 72 Jaren is doorgehaald), Daniel Jansz Smit, Cornelis arienssz Sticker en Brant Janssz Cos alle van Competenten ouderdom wonende tot Moordrecht de welcke ten versoecke vande opsienders vande Remonstrantse gemeente tot Moordrecht voorsz getuijcht gecertificeert eñ &claert hebben sulcx sij doen midts desen, waerachtich te (sijn) dat het huijs ofte leerplaets vande voorsz Remonstranten tot Moordrecht, twelcke Inden Jare 1655, eñ 1656 is vernieuwd geworden, staet op een en dezelfde plaetsche daer het oude Leerhuijs ofte leerplaets heeft gestaen, eñ dat tselve leerhuijs &nieuwt is geworden Is gecomen omdat het oude niet langer con staen, eñ om In te leeren door den ouderdom, eñ t'lecken bij regen, gans onbequaem was, dat mede het voorsz huijs (als opde selve plaets staende) is geweest een gedeelte vant huijs vanden voorn *Dirck Cornelisz. Diepenhorst",* etc. Wel is de leeftijd van *Dirck Cornelisz. Diephorst* doorgehaald, doch dit is gebeurd omdat later vermeld wordt dat alle attestanten „van Competenten ouderdom" waren. De aanvankelijk opgegeven leeftijd van *Dirck Cornelisz. Diephorst* zal wel juist geweest zijn.

Was *Dirck Cornelisz. Diephorst* omstreeks 1595 geboren, dan kon het geboortejaar van zijn vader niet op omstreeks 1585 worden gesteld, zoals de genealogie aangeeft. Gezien het feit dat Dirck Cornelisz. Diephorst waarschijnlijk het jongste kind van *Cornelis Pietersz. Diephorst* geweest is, moet het geboortejaar van de laatste op omstreeks 1550 worden gesteld.

De voornaamste taak bij het verdere onderzoek was het bewijs te leveren dat *Cornelis Pietersz. Diephorst* een zoon was van *Pieter Cornelisz. Diephorst,* de notaris en procureur te Gouda.

Door het vinden van de acte van 3 febr. 1637, en andere ongeveer gelijkluidende acten, had ik voor kinderen van *Pieter Cornelisz. Diephorst* gehouden:

1. *Cornelis Piefersz. Diephorst alias Soos,* secretaris van Gouderak.

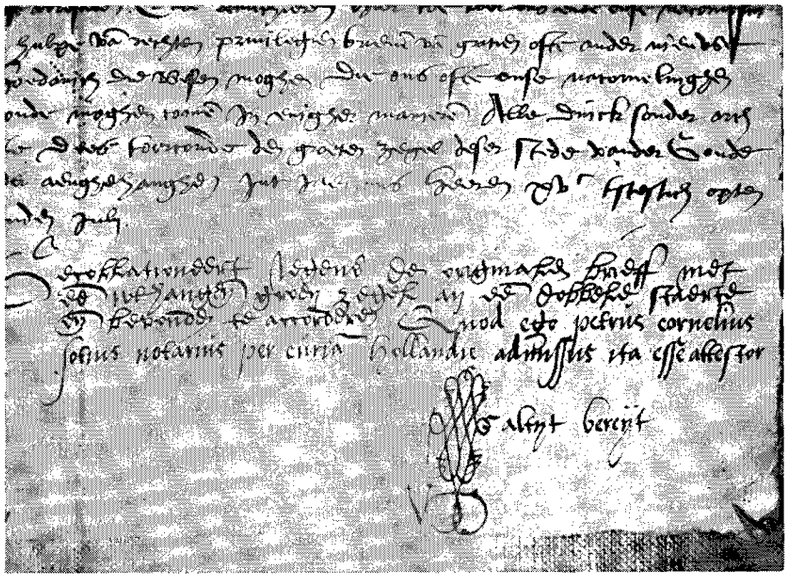

Afb. 1.

2. *Neeltgen Diephorst (Soos), eerst* gehuwd met *Jan Jansz.,* lijndraier, en daarna met *Gerrit Goossensz.,* timmerman.
3. *Cecila Diephorst (Soos),* gehuwd met *Aert Jansz. (de Jong).*
4. *Susanna Diephorst (Soos),* gehuwd met *Jan Willemsz. (Couwenhoven),* lijndraier.
5. *Maritgen Diephorst (Soos),* eerst gehuwd met *Engel Cornelisz.,* scheepstimmerman, en daarna met *Huybert Cornelisz. Pater,* hennipkoper.

Blijkens het Eigenboek verkoopt op 13 mei 1595: *„Sanna pieters dochter* weduwe wijlen *Jan Willemsz* lijndraijer", „een huijs ende erve staende ende gelegen opten langen tiendewech" en op 25 juli 1595 verkoopt *„Sanne pieters dr* met *Pieter cornelis sz Soos* haervader ende gecoren voocht In desen", „Willem Joosten een lijnbaen gelegen aen de noordsijde van Jan verswollenbrugge".

Is door deze laatste acte bewezen, dat *Susanna Pietersdr. Diephorst (Soos)* een dochter was van *Pieter Cornelisz. Soos,* dan geldt dit evenzeer voor haar zusters en was *Cornelis Pietersz. Diephorst alias Soos* een zoon van *Pieter Cornelisz. Diephorst (Soos).* Wat deze laatste betreft, vond ik zelfs het afdoende bewijs. Volgens het Verlijboek compareerde op 8 aug. 1576: *„Pieter Cornelis sz Soos* procur voor de gerechte deser Stede Ende constitueerde hem zelven borge voor *Cornelis pieters* sz z *ij* n z o o n, Daem Joppen, en Henrick ariens sz alle poorters deser Stede", etc.

De echtgenote van *Pieter Cornelisz, Diephorst (Soos)* leren we kennen uit een acte in het Verlijboek van 5 aug. 1587. Dan compareert: *„Geerte Jansdr.,* huyssvrouw van *Pieter corn Soos* procur, ende belooffde alle de goederen binnen haren huijsse syn zoe wel mobilia, linne, tinne, huysraet als anderts egeen wtgesondert wel en getrouwelicken by den' anderen te houden en bewaren, Sonder dselve daer wt te &vreempden, ofte doen vervreempden directel noch Indirectel op pene van aen haer &haelt en gestraft te worden als diefte Ende Jan dircx van berghen (mede compeereñ) Constitueerde hem borghe ome de voorsz goederen tallen tijden des &maent syn In sulcker state te leveren, daer Inne de selve' Jegenwoordich zijn, zonder datter eenighe &minderinghe aff sall zijn gedaen".

De admissie van *Pieter Cornelisz. Diephorst (Soos)* als notaris komt voor in de Admissien van het Hof van Holland op 10 febr. 1563.

Goude

Up huijden heeft *Pieter cornelis sz Soos* woonende ter Goude als Notaris apostolijck bij doctorem Johannem Drolshagen canonick en scholaster tot Sinte Marien tvuijtrecht, en tot dexercitie vandien bij den Hove van Holl deur nominatie vanden burgemrs Schepenen ende Raede der stede vander goude, geadmitteert den behoirlicken eedt gedaen, In handen van mr Boudewijn Jacobs sz Raedt ordinaris vanden voorsz Hove als Daertoe bijden zelven Hove gecomiteert zijn den xen Februarij año xv^c lxiij stilo cur."

De vraag dringt zich op waarom de familie *Diephorst* meestal Soos werd genoemd. Een verder onderzoek zou daarop misschien antwoord kunnen geven. Wel is gebleken dat de familie Soos reeds in het begin der 16de eeuw te Gouda voorkwam en daar wellicht nog vroeger gevestigd was.

Een enkele maal komt *Pieter Cornelisz. Diephorst* voor met de naam S o *t i u s*. Aldus op een charter van 15 juli 1560, vermeld als No. 944 in de Inventaris van de Archieven van de Goudse Kloosters door Drs. J. Taal. (Zie afb. 1). Vermoedelijk heeft hij zijn notariële acten altijd op dezelfde wijze bekrachtigd en moet dat merk de letters P. C. S. met enige krullen voorstellen. Want in het Verlijboek is op 28 juni 1571 een acte opgenomen van *Pieter cornelis sz Soos* notarys by den Hove van Hollant geadmitteert", „Ende was geteyckent P.C.S. altijts bereyt".

De hoofdredacteur van ons maandblad, Mr. W. W. van Valkenburg, vestigde mijn aandacht op het zojuist verschenen eerste deel van het dagboek van Wouter Jacobsz (Gualtherus Jacobi Masius), prior van Stein, uitgegeven door Dr. 1. H. van Eeghen. In noot 5, op fol. 341, wordt gezegd, dat „een soos of socius de onderpriester van een vrouwenconvent was". Of de familie Soos daaraan haar naam dankt, is nog niet bewezen.

Verder worden in genoemde uitgave bijzonderheden medegedeeld over *Cornelis Adriaensz. Diephorst,* o.a. dat hij op 29 sept. 1573 s o c i u s werd van het St. Agnietenconvent te Amsterdam. (fol. 82) Zijn broeder *Jan Adriaensz. Diephorst*

Afb. 2.

was „clerck van der Goude, student tot Utrecht". Op reis naar IJsselstein, „daer hij sekere van sijns moeders sculden soude maenen, overvielen die goesen (geuzen) ende gevangen nemende bedwangen (hem) met haer doer het velt over sloot ende anders te loepen recht toe ende recht an, om reden want sij den dijck scuyden, besorcht voer des conincks soudaeten. Ende brochten hem sulx nat ende cout binnen Oudewaeter in den Doelen met meeninge dat sij rantsoon van hem crigen souden, sonder anschou te nemen dat dese een arm scamel clerck was". Hij wist te ontvluchten, eerst naar Amsterdam en daarna naar Gouda. (17 apr. 1574, fol. 394, 395)

Ook *Pieter Cornelisz. Soos* wordt enige malen genoemd in verband met de aanslag op Gouda in febr. 1574, waaraan zijn schoonzoon, *Aert Jansz. (de Jongh)*, meestal *Aert Jan Teeuwensz* slotenmaker genoemd, had deelgenomen. Hij wist echter de gevangenis te onvluchten. Er zou een prijs van „duysent R.gl." beloofd zijn „dengheene soe wie hem weder in handen wist brengen". Wanneer na de pacificatie van Gent de ballingen kunnen terugkeren naar Gouda, worden daarvan bij resolutie van 11 dec. 1576 elf verraders uitgesloten, w.o. *Aert Jan Teeuwensz.* (fol. 287, 373 noot, 379, 386, 394) In 1579 begaf hij zich onder de predicaties der Gereformeerden te Amersfoort en was daar boelmeester.

Pieter Cornelisz. Diephorst moet omstreeks 1521 geboren zijn, zoals nader blijken zal. Voor het eerst vond ik hem vermeld in het Verlijboek op 5 okt. 1551. Tot aan het einde van zijn leven heeft hij als notaris en procureur een zeer drukke

Afb. 3.

praktijk gehad; hij genoot een groot vertrouwen, hetgeen blijkt uit de vele acten die van hem werden gevonden. In het Verlijboek komt hij op 14 febr. 1569 voor als: „Procur̄ en ta el - m a n". De laatste acte waarin hij als procureur wordt vermeld, is die van 14 okt. 1599, verleden voor de notaris Johan Florisz. de Jager. Hij was toen bijna 80 jaar oud en ik vermoedde dat- hij kort daarop overleden zou zijn. Volgens het Gravenboek van de Kerkmeesters van de St. Janskerk werd in de week van 28 nov.-5 dec. 1599 verantwoord:

Pieter cor̄ Zoes	*2- 8-9*
overgeluijt 3 middaechs poessen	3-12-0

In het Museum te Gouda bevindt zich een schilderij van *Pieter Cornelisz. Diephorst*, dat reeds in 1647 bekend stond als: „de Laarzeman". De schilder ervan is onbekend, maar men vermoedt dat het Pieter Aertsz. geweest is.

In de linkerbovenhoek is het wapen aangebracht, n.l.: Gevierendeeld: 1 en IV in rood een gouden burcht; 11 en 111 in zilver een rode gekanteelde balk en daaronder een zwarte windhond. Hartschild: in zwart een hertengewei met schedeldak van natuurlijke kleur. Helmteken: een gouden vlucht. Dekkleden: goud en zwart.

In de rechterbovenhoek staat: ANNO DNI 1567 en daaronder ÆTATIS 46. Hieruit blijkt dus dat Pieter Cornelisz. Diephorst omstreeks 1521 moet geboren zijn.

Op de lijst staat: OMNIS LAVS IN ACTIONE CONSISTIT VIRTVTIS.

Op een enigszins accoladevormig uitgesneden bord, dat aan de onderzijde van de lijst is aangebracht, staat te lezen:

Dit paer laersen wil ick vrolick schincken De man, die zijn wijf niet en ontsiet
verre heb ick mij belle doen klincken roupen en wincke Maer noch en heb ick hem gevonde niet
Aldus coem ick om weten alsomen mij ziet of hij mach zijn int goudtse dal
Die mij Dese laersen of halen zal,

PIETER CORNELISZ. DIEPHORST.

± 1521—1599.

BELLUM PRECOR ITA SVSCIPIATVR
VT NIHIL ALIVD NISI PAX
QVESTTA VIDEATVR

Dat *Pieter Cornelisz. Diephorst* ,,zijn wijf" ook niet ontzien heeft, heb ik nergens kunnen vinden. Of wijst de acte van 5 aug, 1587 enigszins in die richting?

Op de achterzijde van het schilderij staat: P. C. Diephorst nots. publ. et proc. en M. H. Bloncq (gest. 1659). Dr. *Martinus Blonck* kocht het schilderij op 27 maart 1647 uit de boedel van *Adriaen Jansz. Diephorst*. Dr. *Martinus Blonck*, med. doctor, schepen, tresorier te Gouda, was op 9 dec. 1612 te Gouda gehuwd met *Adriana de Jong*, geb. te Amersfoort omstreeks 1587, overl. Gouda 24 mei 1632, dochter van *Aert Jansz.* en *Cecilia Pietersdr. Diephorst* en een kleindochter dus van de notaris *Pieter Cornelisz. Diephorst*.

Bij de familie berust nog een paneeltje met het wapen *Diepenhorst*. Het is afkomstig van *Cornelis Leendertsz. Diepenhorst*, een kleinzoon van de reeds genoemde *Dirck Cornelisz. Diephorst (Soos)*. Het stemt in grote trekken overeen met het wapen van *Pieter Cornelisz. Diephorst*, voorkomende op het schilderij van 1567, zoals de vergroting daarvan (afb. 2) laat zien. De burchten hebben echter een groen dak, terwijl het hartschild aldus wordt beschreven: in groen een zwarte inktpot met 2 zilveren kokers en veren pennen erin geplaatst. Het helmteken is een zilveren vogel met gouden borst en tot een vlucht opgeheven vleugels. Dekkleden: zilver en rood. Op een lint onder het wapen: C. L. Diepenhorst, ANNO 1719 (zie afb. 3). Bij vergelijking met afb. 2, is het duidelijk dat het daarvan geen copie is. maar wellicht gemaakt is naar een minder duidelijke afbeelding, die toentertijd nog in het bezit der familie was.

Hoewel de mogelijkheid niet uitgesloten was, dat verder onderzoek nog oudere generaties aan het licht zal brengen, moesten de nasporingen voorlopig worden gestaakt. De afstamming van *Dirck Cornelisz. Diepenhorst* kan thans luiden:

1. *Pieter Cornelisz. Diephorst (Soos)*, geb. omstreeks 1521, notaris, procureur en taalman te Gouda, overl. Gouda in nov. 1599, tr. omstreeks 1550 *Geerte Jansdr.*

11. *Cornelis Pieterz. Diephorst alias Soos, geb.* omstreeks 1550, secretaris van Gouderak, later procureur te Moordrecht, overl. tussen 17 aug. 1607 en 18 aug. 1612, tr. *Maritgen Jansdr.*, overl. vóór 29 mei 1640.

111. *Dirck Cornelisz Diep (en) horst (Soos)*, geb. omstreeks 1595.

Aantekeningen van Reinier Moons (1523 — 157 1) , advocaat bij het Hof van Holland,

medegedeeld door G. J. W. DE JONGH.

Sinds 1950 bewaart het Algemeen Rijksarchief het archief van het in dat jaar in de mannelijke lijn uitgestorven geslacht *van Persijn* (zie: Ned. Patriciaat nr. 3, blz. 195).

Onder deze stukken valt een perkamenten katern in octavoformaat uit de eerste helft van de zestiende eeuw op als een vroeg staaltje van de behoefte om lotgevallen van het eigen gezin en contemporaine familieleden vast te leggen. Dit ,,memoriael" — de term zal wel ontleend zijn aan de kanselarijtaal van het Hof van Holland — werd aangelegd door *Reynier Moons*, advocaat bij dit Hof, met gebruikmaking van gegevens, die al eerder door zijn vader *Pieter Moons* waren opgetekend, en werd na de dood van Reynier nog van enkele

aanvullingen voorzien door zijn kinderen *Hendrik* en *Margareta*. Het kwam in het archief van Persijn terecht, doordat deze *Margareta Moons* huwde met *Jan van Persijn* (1524-1602).

De tweede ondertitel van het stuk (dat 28 beschreven pagina's telt) luidt ,,Register van diversche saicken myn ende den mynen aengaende, etc." en inderdaad zijn het niet uitsluitend, zoals de eerste ondertitel (,,Genealogia") zou doen verwachten, data en plaatsen van geboorten, huwelijken en sterfgevallen, die men hier vindt. Zo wordt bij de geboorten consciëntieus de stand van de zon en de maan vermeld, en bij de dopen behalve de namen van peters en meters ook nauwkeurig de bedragen van hun ,,pillegiften"! Maar bovendien bevat het ,,memoriael", zij het summier, enige bijzonderheden over de plundering van 's-Gravenhage door de Geldersen en over Reyniers studietijd in Leuven, deze laatste in het latijn.

De Moonsen moeten tot de kring van hoge grafelijke ambtenaren hebben behoord, men treft althans onder de getuigen bij de doopplechtigheden en het aangaan van de huwelijksvoorwaarden verscheidene aanzienlijke Hagenaars aan. Als tijdsbeeld van het Den Haag van Karel V leek mij deze tekst waard om in zijn geheel voor zichzelf te laten spreken.

Memoriael *Reynier Moons Pieterss.* van de mynen ende myne kinderen geboerte, 1546.
Genealogia.

Register van diversche saicken myn ende den mynen aengaende by my begonst te schryven int iaer XLVI, eens deels uyt myns vaders register geextraheert.

Pieter Moons, myn vader, is geboeren, zoe zyn moeder hem geschreven hadde, up een donredach tusschen drie ende vier uren nae den middach, en de des anderen daechs, twelck was vrydach, wast den eersten toochdach van de beestemarct in octobri anno LXXXVIII; zyn peeters waren heer *Jan* de canonick tot Geervliet, *Margriete Pellen Frans Dircxzn.* huysvrouwe, ende was geconfirmeert tot Coelen te Minrebruederen,

Myn groote vader, *Willem Moons*, wordt oflyvich den XXIIIen septembris anno XVCXII ende is begraven te Geervliet achter tnyeuwe werck in zyn ouders graff; God sy hem genadich.

Nelleken, myn oude moye, ... (onleesbaar), starf upten vyften decembris anno XIII tsavonts omtrent ses uren ende werdt tsanderen daechs up sinte Nicolaes dach begraven omtrent ende tegens den uytganck van de groote poorte van myn joffrouwe van Ryswyck.

Myn groet moeder *Henrick van de Mase* van myns vaders weegen starf upten derden octobris anno X1111 ende is begraven tot Geervliet omtrent myns groete vaders ende zyn ouders graf.

Meester *Reynier de Jonge*, myn groote vader, starf int jaer ons Heeren XVCXIIII den IIIIen van november ende leyt begraven ande eerste pylaer van de noertzy van de groote kercke in den Haghe omtrent tegenen de stoel van tgeslacht van Pynss. over.

Dirck, myns vaders broeder, starf upten XVIIen september anno XVIII ende werdt begraven in zyn ouderen graff tot Geervliet.

Vranck, myn naetuerlicke brueder, gewonnen by *Aechte Pouwels dochter*, wert geboeren up ten vrydach IIen octobris anno XVII tusschen elf ende twaelf uren upte middach, ende waeren zyn peeters den ouden proost alsdoen de coster *Jan*

ende *Willlemken*, die alsdoen woende in de Veenstraete tegens *Frans Dirckszn.* over, ende zyn tsamen overleden.

Anna, myn suster, is geboeren up een woensdach den XXVIIIen martii anno XIX stilo curie Hollandie ende was sonnnendachs voir Palmdach upte slach van half negen uren smorgens, de sonne wesende in ariete, de maen in leone, ende werdt up den selven dach des avonts te loftyt by den proest den pastoers broeder van die tyt was gekerstent, ende waeren de peeters meester *Wolbrandt Aernts zoon*, die te pillegifte gaf een ..... (onleesbaar), *Fye Aerntz dr.*, myn susters grootmoeder, di die gaff eenen gouden leuwe mit een ..... (onleesbaar) stuver daer up, ende joffrouwe *Marie Gozzdfs, Willem Goudts* huysvrouwe, die gaf een henrics nobel met een vieryser daer up.

Upten XIIIen february anno XXI stilo curie Hollandie donderdach tsavonts was ten huyse van de ontfanger *Willem Goudt* thylick geslooten tusschen myn vader ende *Margriete Reyniersdochter*, myn moeder, by den voornoemden *Willem Goudt, Jacob de Jonge*, ende meester *Aernt Sandelyn*, greffier, haer oems, ende dat achtervolgende de condicie in de hylicxe voerwaerden verclaert, ende trouwde deselve des saterdaechs avont XV february daeran in de cappelle te Hout, ende troude haer heer *Frans* de onderpastoer. Ende wart de bruvloft gehouden des dynxdaechs daeran tsavonts den XVIIIen february ten huyse van den voernoemden meester *Aernt Sandelyn*.

Ick ben geboren up een sonnendach smorgens in den dageraet tusschen een ende twee uren recht voer halff tween, den XXIen juny anno XXIII, de zonne wesende in cancero. de maen in libra, ende ben upten selven dach tsavonts tusschen vier ende vijf uren te hove by heer *Frans* gekerstent, ende waren myn peeters meester *Aernt Sandelyn*, griffier van den hove van Hollandt, myn oudoem, ende gaf tot pillegifte drie goude halve realen, tstuck doende XXXIII st., den ontfanger *Willem Goudt*, ende gaf drie guilhelmusschilden, tstuck doende XXXI st., ende joffrouwe *Margriete de Jonge*, myn oude moye, die gaf oick drye halve realen.

Myn lieve moeder is gestorven den XXen dach van julio up een manendach sdaechs voer sinte Marie Magdalenen avont smorgens voer zeven uren anno XVcXXIII, ende leyt begraven in meester *Reynier de Jonge*, haer ouders, graff ande eerste pilaer van de noertzyde van de groete kerck in den Hage, ende starf des manendachs als zy sdaechs te voeren van myn in de craem een maendt oudt geweest hadde. God wil haer siele genadich zyn.

Willem myn brueder, is geboren op een zonnendach den XXVIen novembris anno XVc vijf ende twintich, de zonne weesende in sagittario ende de maen in cancero, ende is daechs daeran in de haechse kerke gekerstent by den proost, ende waren gevadere de huysvrouwe van heer *Jan Ruychrock*, zyns moeder suster, die gaf te pillegave zeven gouden philippusguldens, meester *Jan van Aelmonde*, die gaff vier philippusguldens, ende *Adriaen van Borsselen heer Adriaens zoon*, ende die gaff een loevensche pieter, een philippusschilt ende een snaphaen.

Agatha, myn suster, is geboren up een vrydach den eersten dach van maerte anno XXVI stilo curie Hollandie des avonts te acht uren, de son ende maen wesende in piscibus, ende was den lesten dach van de mane alzoe des anderen daechs ten een uren een nyeuwe mane was. Ende is des saterdaechs in de haechse kerck gekerstent ende waren gevaders *Bartholomeus van Egmondt*, die te pillegave gaf drie karolusguldens, myns vaders nichte *van Cronesteyn, Jan van Wingaerdens*

eerste huysvrouwe, die gaf drie halve realen ende de joffrouwe *van Chanu*, joncker *Pieters van Chanu* huysvrouwe, die gaff twee philippusschilden tstuck van XXI st.

Dympna, myn suster, is geboren up een woensdach den XXIXen january anno XV (sic) stilo curie Hollandie des middachs recht voor de slach van half twaelf uren, de sonne weesende in aquario ende de mane in geminis ..... (onleesbaar) eerste quartier maens, ende is op den selven dach tsavonts te loftyt in de haechse kerck gekerstent, ende waren gevaders *Jacob de Jonge*, die tot pillegifte gaf twee halve realen, joffrouwe *Anna van de Werve*, outste dochter van heer *Jan Ruychrock*, die gaf tot pillegifte drye karolusguldens, ende myn nichte *Cleverdam, heer Adriaensdr.* in wiens plaetse quam de huysvrouwe van *Adriaen van Borsselen*, dochter van mr. *Florys Oem*, die gaf twee philippusguldens ende een karolusgulden. Ende starf de voerss. *Dympna* opten Xen may daeran ende is begraven opt kerckhoff ontrent thoefken by den houck van thuys.

Jan, myn brueder, is geboren op een manendach den XVen dach van maerte XVcXXVIII stilo curie Hollandie des morgens in den dageraet een luttel nae halff van vieren, de zonne weesende in ariete, de maen in gemini, sdaechs voer teerste quartier maens, ende is op den selven daech in de haechse kerck gekerstent, ende waeren gevaders heer *Aelbrecht van Egmondt*, commanduer van Maeslandt, ende gaf te pillegave drie gouden philippusguldens met een vlies, ende joffrouwe *Machtelt de Jonge*, myn oude moye, de huysvrouwe van mr. *Aernt Sandelyn*, die gaff eenen gouden reael, doende drie karolusguldens met een vlies daerop. Ende meester *Gielis van Zoutelande*, die gaf, te pillegave drie karolusguldens met een vlies.

Upten VIen martii anno XVcXXVII stilo curie Hollandie quamen de Gelderschen ende Uytrechtschen verraetsgewijs zonder ontseggen in den Hage, dien zy plonderden, ende namen myn vader gevangen ende brochten hem tot Utrecht, daer hy drie weecken lanck gevangen was, te weeten de eerste weeck in boyen, ende was jammerlicke getracteert, ende dander twee weecken was hy tot *Lubbert de Waele* in huescher gevangenisse, ende rantsoende hem selver voer drye hondert philippusguldens, ende hadde an oncosten van schencken, bonnetten, sluyer en de montcosten tsamen DXXVIII philippusguldens, belopende tesamen vyfhondert vyf ende dertich ponden van XL gr. vlaems tpont, ende de Geldersche namen myn vader daerenboven een groote somme van penningen, die hy in zyn tassche hadde, met zyn ende zyns huysvrouwen clederen, lynwaet ende andere. Upte selven tyt namen de Gelderschen myn oick een fluwelen tasken, daer vyf hollantsche penningen in staecken, ende een myte, ende om dat ick daer schreyde ende haer luyd dieven hiete stieten sy myn mette voet int vier, daer ick van een vrouwe, die by geluck daer by quam, wederomme uytgetogen wert. Int eynde wilden zy myn oick gevangen nemen, mer om dat ick zeer jong ende cleyn was ende myn minne seyde, dat ick noch vader noch moeder en hadde, lieten zy myn weederomme gaen.

Helena, myn suster, was gebooren op een dynxdach den derden may up Heylich Cruysvindinge dach, smorgens upte slach van vyf ure, de zonne wesende in tauro ende de maen in leone, sdaechs voor ..... (onleesbaar) teerste quartier maens, ende wart up den selven te loefftyt in de haechse kerke gekerstent, ende waren die peeters Heer *Jan Ruychrock*, ridder, die tot pillegifte gaf zes gouden karolusguldens, joffrouwe *Jacopmyne van Greneroede*, die gaf twee karolusgul-

dens met eenen vreemden nyeuwen silveren penninck, ende *Jacopmyne*, huysvrouwe van *Jorys Jacobsz.*, ende gaff twe halve gouden realen met een stuver daerup. Deselve *Helena*, myn suster, starf op den XXVIIen may pynxteravont anno XXXI ende leyt begraven by *Dympna*, haer suster.

Karolus, myn brueder, is gebooren up een saterdach tsavonts, een wynich nae half acht uren, den XXIXen july anno XXXI, de sonne weesende in leone ende de mane int leste deel van aquario, ende was smorgens te vijf uren ende XLVI minuten oppositie geweest, ende wart op den sonnendaech daeran tsavonts te loeftyt in de haechse kerke gekerstent, ende waren peters meester *Jan de Jonge*, griffier van den Hove van Hollant, ende *Vincent Dammaszoon*, auditeur van de Rekencamere, die elcx gaven twee halve realen, ende de huysvrouwe van *Gerryt van Loe*, doen rentmeester van Vrieslandt, ende gaff twee guilhelmusschilden, tstuck van XXIX st. Deselve *Kaerle* is gestorven op den XXIII septembris daeran anno XXXI op de haechse kermesavont, ende leyt begraven bij zyn zusterkyns.

Maria, myn suster, is geboren up een zonnendach den eersten septembris anno XXXII des morgens een luttel nae halff vyven, de sonne weesende in virgo, de maen in libra, den IIIen dach van de nyeuwe mane, ende wart op denselven tsavonts te loftyt in de haechse kerck kersten gedaen, ende waren peeter *Carolus van Borssele*, casteleyn tot Muyden, die te pillegifte gaf NIET (sic), *Jooste Jans dochter*, huysvrouwe van *Augustijn van Teylingen*, die te pillegifte gaf een dubbele poorteguelsche schilt, waerdich ontrent 111 £ X s. van XL gr. vlaems pont, ende *Katharyne Laurensdr.*, huysvrouwe van *Lenaert Boen*, thollenaer van Geervliet, die te pillegave gaff VII gouden philippusguldens. Deselve *Marie*, myn suster, is gestorven upden XVIIen doch van november anno XXXII 's nachts tusschen elf ende twaelf ure sint Andriesnacht, ende leyt begraven by haer susterkens ende broeder voerss.

Karolus, de tweede, myn broeder, is gebooren op een saterdach ontrent den slach van vyf uren tsavonts upten XXVIIen septembris anno XXXIII, de mane weesende in aquario, ende wort des zonnendachs, ende was kermisdach, by den proost op die tyt in de haechse kerck gekerstent na de vesper, ende waren gevaders joncker *Kaerle van Sombeecke*, zyns moeders brueder, ende gaf tot pillegave een goeden henricusnobel mit een vlies, ende joffrouw *Anna* ..... (wit gelaten), de huysvrouwe van meester *Gerryt van Renoy*, auditeur van der camere van de Rekeninge, inden Hage, die tot pillegave gaf een dubbelen spaenschen ducaet, een karolusgulden ende een vlies.

Anna de IIe, myn suster, is geboren up een vrydach de XIe decembris anno XXXIIII des avonts te half achten, ende wordt des zaterdaechs daeran te vespertyt in de haechse kercke by den nyeuwen cappellaen van Delft, heer Harman, gekerstent. Ende waren peeters mr. *Gerryt van Renoy*, auditeur van de Rekencamer, die tot pillegifte gaf twee gouden engelen, joffrouw *Agnyse, Cryspyn van Boshuysens* huysvrouwe, ende gaf te pillegave twe philippusguldens, ende joffre *Appolonia*, mr. Claes *Bartelmeuszoens* huysvrouwe, ende gaf te pillegave een gouden castiliaen ende een guilhelmusschilt. Ende is gestorven opten XIIIIen february daeran ende is begraven by haer brueder ende zusteren.

Pieter, myn brueder, is geboren up een manendach den XXXen novembris anno XXXV des morgens te half twee uren, ende wart upten zelven tyt gedoept ende des avonts te vespertyt gekerstent by heer *Harman* den cappellaen, ende waren gevaders meester *Jan van Uytrecht*, baeliu ende dyckgrave van Delflandt, die te pillegave gaf drye gouden guilhelmusschilden, meester *Cornelis Barthouts*, die gaf een gouden bourgondische ryder, een guilhelmusschilt ende een lovenschen pieter, ende joffrouwe *Johanna Mersch*, huysvrouwe van meester *Gielis van Zoutelande*, die te pillegave gaff een goude halven reael van dertich stuvers ende een philippusgulden. Upten XIIIIen decembris anno XXXIIII starf *Heyltgen*, myns vadersoem *Adriaens* huysvrou, ende in decembri daeran anno XXXV starf den voerss. *Adriaen*, myns vaders oem.

Dympna, de IIe, myn zuster, is geboren op eenen vrydach den XIIIen octobris anno XXXVI des nachts een luttel nae halff twaelf uren, de mane weesende in libra, ende ginck de zonne up den zelven dach in scorpio, ende werdt des sonnendaechs daeran smorgens nae de preecke in de haechse kerck gekerstent by heer *Harman* den cappellaen, ende waren gevaders *Lenardt Boen*, baeliu van de lande van Putte, die te pillegifte gaff een roesennoebel, joffre *Marie de Jonge*, weduwe van *Cornelis Suys*, die te pillegifte gaff een gouden leuw, ende joffre *Belye*, huysvrouwe van meester *Cornelis Morsche*, die tot pillegave gaff drie gouden halve realen van XXX st. tstuck mit een vlies daer up.

Upten achtsten dach van november anno XVc zessendertich ist hylick gesloten ten huyse van mynen vader tusschen meester *Aelbrecht Janss* ende *Anna*, myn outste suster, by meester *Willem Pynss.*, raedt ordinaris van den Hove van Hollant, *Pieter Vranckenzoon*, burgemeester van Diest, ende meester *Jan de Heuyter* an meester Aelbrechts zyde, ende by *Huych Aernts zoon, Willem Goudt*, ontfanger generaal van der beeden over Hollant ende Vrieslandt, ende mynen vader an myns zusters zyde, achtervolgende de hylicxe voerwaerden daer van gemaect, ende werden op sinte Katharyn dach daeran den XXVen dach der zelver maendt op een zaterdach tsavonts tot myns vaders huyze getrout by de cappellaen, heer *Harman*, ende daechs daeran aldaer de bruyloft gehouden.

Opten XIIen octobris anno XXXVII werden *Willem, Jan, Karolus*, myn brueders, ende *Aechgen*, myn suster, ten huyze van heer *Anthonis Egbertszoon*, provisoer, gevormt by den suffragaen van Uytrecht, biscop van Ebron, dominus *Laurentis* ..... (onleesbaar), ende was haer peter meester *Aelbrecht Janss*. Des daechs daeran werdt ick meede aldaer by den selven suffragaen gevormt ende was myn peeter den voerss. heer *Anthonis Egbertszoon*. Opten zelven dach ende ure ontfinck ick meede tonsuram clericalem by den selven suffragaen, ende quam mede opten selven dach uyt *Pieter Floryszoon* huys wonen ten huyze van mynen vader, aldaer ick twee jaeren by bleef wonen.

Marie de IIe, myn suster, is geboeren op eenen woensdach den XXIen novembris, ende was den dach van Onser Liever Vrouwen Presentatie anno XVczeven ende dertich ontrent de clocke half elve voir den middach, de zonne weesende in sagittario ende de mane in leone, ende was den Ven dach nae de volle mane, ende wert upten selven dach te vespertyt by den cappellaen heer *Harman* gekerstent. Ende waeren gevaders meester *Aelbrecht Janss.*, myn schoenbrueder, die te pillegave gaff een gouden karolus reael ende een zilveren dicken gulden, joffre *Aleyt Jan Hannemans* huysvrouwe, die te pillegave gaff een ouden francken croon (?) ende een philippusschilt, ende joffre *Gysberte heer Jan Ruychrocxs dr.*, die tot pillegave gaff drye gouden karolusguldens.

Margriete, myn suster, is. geboren op een woensdach den XXVIIen novembris anno XXXVIII des avonts tusschen

zeven ende half acht uren, de sonne weesende in sagittario ende de mane in aquario, den VIIen dach nae de nyeuwe mane, ende wart daechs daeran opten donderdach te vespertyt by den proost gekerstent, ende waren gevaders *Dirck van Tey-Zingen,* rentmeester van 't graefscap van Egmondt, ende gaf te pillegave twee gouden toysonnen ende een schonen philippusgulden, joffre *Marie Domens (?)* ,weduwe van *Thomas Cachyopyn,* die te pillegave gaff twee gouden zonne cronen, ende joffre *Luytgaert,* huysvrouwe van mr. *Rombout Steynemolen,* ondergreffier van 't Hoff van Holllant, die te pillegave gave gaf een halven rosennobel ende een halven philippusgulden met een vreemden silveren penninck, waerdich zynde ontrent drie st. Ende starf den XXIIIen aprilis anno XL nae paeschen, ende leyt begraven op t kerckhoff by haer brueders ende susters.

Upten XXIIIIen septembris anno XXXIX ben ick te Loeven commen wonen ten huyze van meester *Gysbrecht Boyden van den Bosch,* ende werde den lesten february daeran geintituleert in matriculum universitatis cum logicis pedagogii porti, daer ick alsdoen schoele ginck, rectore predicte universitatis per facultatem medicine electo utriusque juris doctore *Heronimo Blioulxo.*

Anna de IIIe, myn suster, *is* geboeren op *een* donderdach den XVIen septembris anno XL des morgens ontrent half acht uren in de oppositie van de mane, die ginck in ariete, de zonne wesende in t beginsel van lybra, ende wardt opten selven dach tsavonts gekerstent by den proost in t gasthuys van Ste Niclaes, ende waren gevaders meester *Adriaen van der Goes,* die te pillegave gaff een gouden reael van drie guldens ende een vlies, *Vincentia,* huysvrouwe van *Dirck Coebel,* die te pillegave gaff vijf gouden philippus clinckaerts van XXI st. tstuck, ende *Anna,* myn suster, huysvrouwe van meester *Aelbrecht,* die tot pillegave gaf een gouden leuwe, doende XLIIII st., een bourgonschen ryder van XXXIX st., een guilhelmusschilt van XXIX st. Ende starf den IIIIen octobris daeran ende is begraven upt haechse kerckhoff by haer susters ende brueders.

Magdalena, myn suster, is gebooren op eenen dynxdach den XXIIIIen january anno XLI stilo curie Hollandie smorgens luttel nae twee uren, de mane weesende in tauro, ende wart opten selven dach ontrent neegen uren gekerstent in sinte Nycolaes gasthuys, ende waren gevaders *Jan de Pape* van Antwerpen, *Agniese van der Houve,* ende joffrouwe *Marie Dirck Goedscalcxz dochter.* Ende gaff *Jan de Pape* te pillegave twee gouwen leeuwen, *Agnies van der Houve* drie karolusguldens ende een sassens cleyn silveren pennincken van vyf off zes stuvers,ende joffrouw *Marie* een halven gouden reael mit vier stuvers daerup.

Anno Domini millesimo quingentesimo XL111 XXIII aprilis repetente doctissimo viro *Martino de Millebrugensi,* preside consultissimo legum doctore *Johanne Hazio* promotus sum ad gradum baccalaureatus in legibus atque repetenti solvi sex karolinos.

Anno a nativitate Domini 1545 VIIa julii repetente eximio viro magistro *Andrea Guederthuys* Bruxellano preside eodem *Johanne Hazio* promotus sum ad gradum baccalaureatus in jure canonico atque repetenti solvi quinque karolinos.

Eodem anno XXIIa septembris postridie Sancti Mathei apostoli preside eximio utriusque juris doctore *Dominico Cackaert* a Teneramonda pro gradu licentie in utroque jure adipiscendo repetii legum edita de edendo, atque eodem die mecum creati sunt baccalaurei N *Jacobus de Querceto* in legibus, qui adhuc duos karolinos mihi ex ea causa promissos

debet, *Johannes Wyfflet* itidem in legibus, et N. *Guilhelmus Mechlinensis,* in jure pontificio.

Sequenti die doctissime repetiit studiorum meorum commilito et confrater *Franco Petri* a Monte Delphensis legem vinum ff si certe petatur, preside predicto *Johanne Hazio.*

Deinde vigesima quarta predicti mensis eodem die quo sex annis antea Lovanum studii causa veneram una sub horam decimam matutinam *in* templo Domini Petri gradum licentie in utroque jure assumpsimus, eodem rectore et cancellario universitatis sacre theologie doctore M. *Reynardo Tappaert* ab Enchusia et priore facultatum utriusque juris de predicto *Dominioo Cackaert,* atque fuimus primi nova institutione promoti.

In den voerss. jaere 1545 opten lesten dach van october op eenen saterdach is myn beminde vader *Pieter Moons* smorgens tusschen zes ende zeven uren by zyn huysvrouwe up een bedde doot gevonden daer hy nochtans daechs te voren tsavons hartelick gelyck een gesondt mensche gegeeten ende gedroncken hadde; ende is des derden daechs daeran up Alresielen dach begraven in de haechse groote kerck voir sinte Crispiaens outaer in den ganck; God wil hem genadich zyn.

Opten IXen dach van december 1545 voerss. heb ick mynen eedt gedaen als advocaet van den Hove van Hollant in handen van heer *Abel van Coulster,* ridder, raedt ordinaris van den selven Hove, in presentie van *Jan van Dam,* griffier. God geef, dat het myn salich mach zyn.

Anna Moons Pietersdochter, myn beminde suster, geprocreert by *Aechtgen Deym,* myns vaders eerste huysvrouwe, *is* deezer werlt overleeden den XXVen january swoensdaechs op sinte Pouwels bekeringen dach anno XVc zeven ende veertich stilo curie hollandie, alzoe zy des woensdaechs den XXVIIen martii dairan volgende, XXVIII jaeren out geweest hebbende, ende starff, nae dat zy een zoon, die *Pauwels* genaemt was, ter werlt gebracht hadde, van het elfde kindt dat zy noch in haer lichaem hadde, ende heeft achtergelaten zeven kinderen, by meester *Aelbrecht Janszn van der A,* advocaet postuleerende voor den Hove van Hollant, geprocreert, daervan den outsten genaempt is *Jan,* de tweede *Geertruydt,* de derde *Marie,* de vierde *Aelbrecht,* de vyfde *Pieter,* ende was nae myn vader genaempt, de zesde *Aechte,* den zevenste *Pauwels,* daer myn suster aff sturff, ende leyt begraven in haer moeders graff by myns heeren van Assendelft cappelle in de groote kerck van den Hage. God wil haer siele genadich zyn.

Op den eersten dach van september des sonnendaichs tzavonts tusschen vier ende vyff uren anno XVc negen ende veertich werdt geslooten thuwelick tusschen myn, *Reynier Moons Pieterszoon* ende *Cunera van der Haer Heynricxdr.* ten huyze van joffrouwe *Cornelie van Essche,* haer moeder. Daerover waren van mynentweegen meesters *Jacob de Jonge,* eerste meester van de camere van de Rekeninge in Hollant, myn oudtoem, *Aelbrecht Janszoon van der A,* advocaet, postulerende voer den Hove van Hollant, myn schoenbrueder, ende van des bruyts zyde *Otto van Malsen,* secretaris ordinaris van den voerscr. hove, *Vinchent van Lebensteyn,* baeliu van den Hage, *Claes Janss. van Persijn,* meede secretaris van den voirss. hove, ende de voirn. joffre *Cornelie,* des bruyts moeder, opte conditien ende voorwaerden breder verhaelt in de huwelicxe voorwaerden. Ende des dynxdaechs den derden septembris daeran werdden wy tzamen getrouwt by den proost van sinte Barbaren susterhuys, heer *Vinchent,* in de groote kerck van den Hage in de cappelle onder 't heylich graff.

God geeff, dattet ons beyden salich mach zyn ende God ter eeren.

Margriete, myn eerste dochter, is geboiren op een donderdach den XIIIen novembris anno XVc vijftich tzavonts recht als de clock acht uren sloech, de sonne opten voerss. dach gaende in sagittario,. de maen in capricorno de leste graedt, ende werdt des anderen daechs in de groote kerck van den Hage gekerstent by heer Sweer, alsdoen cappellaen van de kercke, ende waeren gevaders meester *Jacob de Jonge,* eerste meester van de Rekeninge in Hollant, myn oudtoem, ende gaff te pillegave twee gouden leuwen, tstuck van XLVIII st., joncfrouwen *Cornelie van Essche,* mynder huysvrouwen moeder, ende gaff te pillegave een rosennobel, doende alsdoen vier ponden zesthien schellingen van XL gr. vlaemssch tpondt, met een henricusnobel, doende ..... (onleesbaar) ten pryze voerss,, ende joffrouwe *Janne van Sompeecken,* myn schoonmoeder, weduwe van myn schoonvader, die te pillegave gaff een rosennobel ten pryze als voeren, een halven gouden karolusreael, geestimeert een ende dertich ende een halve st. ende een silveren keysersgulden van een ende twintich stuvers. God wilde selve *Margriete* zyn gratie verleenen om guedt mensch te werdden. Ende starff opten XVI en novembris daeran volgende smorgens ontrent VI uren, ende leyt begraven in de kerck in *Jacoby van Essche* graff.

Henrick, myn zoon, is geboren up een vrijdach den XXVen decembris op den heyligen Kersdach smiddachs als de clock hallf twaelff sloech, de sonne weesende in capricorno, de mane in sagittario anno XVc een ende vyftich. Ende werdde des IIen daechs up sint Jan Evangelistendach in de Groote kerck van den Hage gekerstent by heer *Hubrecht Byl,* pastoir derzelver kercken, ende waeren gevaders *Willem Boudewijnszoon van Drenckwaert,* burgemeester der steede van Dordrecht, ende gaff te pillegave twee keysers zonnen cronen, elck van XXXVIII st., twee halve realen tstuck tot XXXII st., ende een soudenier off zilveren vier st. penninck, beloept tsamen VII £ 1111 st. van XL groten vlaemsch tpondt, *Jan Sasboutszoon,* burgemeester van Delff, ende gaff te pillegave een rosennobel, waerdich zynde 1111 £ XVI st. met een soudenier off zilveren vier stuvers penning, maect tsamen V £ ten pryze voerss., ende joffrouwe *Marie van Essche,* mynder huysvrouwen moeders suster, huysvrouwe van *Vinchent van Levenstein,* baelliu van den Hage, ende gaff tot pillegave eenen zilveren cop, geestimeert ontrent XI carolusguldens. God wil denzelven *Henrick* zyn gracie verleenen om een guedt mensch te werdden.

Margriete de tweede, myn dochter, is geboren op eenen donderdach smorgens recht voor zes uren den XXIXen junii anno XVc drye ende vyftich op sinte Pieters ende sinte Pouwels dach, de sonne weesende in cancro, de maen in piscibus. ende werdde denselven dach tzavonts onder 't loff gekerstent in de groote kercke van den Hage by heer *Hubrecht Byl,* pastoir van de selve kercke, ende waren haer peeters meester *Aelbrecht Janss. van der A,* mynen zwager, die te pillegave gaff eenen gouden rosennobel, waerdich zynde alsdoen vyff ponden van XL groten vlaemsch tstuck, met eenen zilveren heelen spaenschen reael van XIIIIst., facit tsamen V £ XIII st., ten pryze voirss.,, *Frachyne Jacob Heyen dochter, we*duwe wylen *Jan Splinter,* die te pillegave gaff oick eenen rosenobel ten pryze voirss. met eenen gouden engel, doende 111 £ 111 st. ten pryze voirss, ende joffre *Cornelie Pietersdochter,* huysvrouwe mr. *Christiaen de Waert,* procureur generael van den Hove van Hollant, die te pillegave gaff eenen gouden engel ten pryze als voeren, met twee gouden karolusgulden,

facit tsamen V £ V st., beloept al dit pillegifte ter somme van XIX £ 11 st. ten pryze als voiren. God wil dezelve *Margriete* zyne gracie (is den XXIX julii LVIII tvyffde jair nae den dach van haer geboorte van de pest zieck geworden ende met Gods hulp geneezen) verleenen om een guedt mensch te moigen werdden off haeltse vrouch in zyn eeuwige ryck.

Pieter, myn zoon, is geboren up sinte Michiels avont den XXVIIIen septembris anno XVcvyff ende vyfftich upten middach recht voer den slach van half XII uren, de zonne weesende in libra, de mane in ariete, ende werdt den selven dach gekerstent zavonts nae 't loff in sinte Jacobs kerck in den Hage by heer *Jan Harmansz.,* pastoir van deselve kercke, ende waeren zyne peeters Mr. *Hyppolifus van Persijn,* president van Vrieslandt, die te pillegave gaff eenen dubbelen spaenschen ducaet, die men begeeft voor 1111 £ VIII st., ende een guilhelmusschilt, die men begeeft voor XXXII st., facit VI £, *Otto van Malsen,* secretaris ordinaris van den Hove van Hollant, die te pillegave gaff een halven reael van Oestenryck, waerdich alsnu ontrent V £ 11 st., met een soudenier van vier st., tsamen V £ VI st., ende joffrouw *Marie de Jonge,* weduwe wylen *Cornelis Suys,,* myn oude moye, die te pillegave gaff 11 guilhelmusschilden, facit 111 £ 111 st. met een loevensche pieter, waerdich XXVIII st.,, facit 1111 £ VI st., al van XL groten vlaemsch tpondt. God wil den voirss. *Pieter* zyn gracie verleenen omme een guedt mensch te werdden ofte hael hem vrouch in zyn ryck. Deselve is van de pest gestorven den eersten julii LVIII.

[Hierop volgt nog in de hand van Heinrick Moons:]

Meester *Reinier Moons,* myn lieve vader, is deser werlt overleden t Antwerpen den sesten septembris smorgens ontrent seven uren anno MCCCCCLXXI ende leit aldaer begraeven in sinte Jacobs kerck in het koor van die Heylige Drievoldicheyt. God wil hem genadich zijn.

Upten VIII septembris sterff meester *Henrick van der Haer* int jaer van veertigen.

Joannes van der Haer is geboiren den tweetsten dach in maerte XVcXXVIII op een maenendach smorgens voir ses uren. De voirss. *Jan van der Haer* is deser werlt overleden den XIII dach van ougst op sinte Ipolitus dach anno XVc negen ende veertich, ende leit begraeven tot Loeven in de Minnebroederskercke voir sinte Franciscus altaer binnen de tralien van de voirss. kercke. God si hem genadich.

Joffrouwe *Cunera van der Haer,* weduwe van mr. *Reynier Moons,* myn moeder, overleedt den XXen february anno sesthienhondert ende een.

[En in de hand van Margareta Moons:]

Heinrick Moons, myn broeder, is overleeden den negentienden junius op sinte Pieter en sinte Paulusdach anno sestienhondert achtien. God die heer wil hem genadich syn ende ons mede.

BOEKBESPREKING.

M. P. van der Linden, De Burggraven van Montfoort in de geschiedenis van het Sticht Utrecht en het Graafschap Holland (± 1260—1490), proefschrift Gem. Universiteit van Amsterdam 1957. Van Gorcum & Comp. N.V. — G. A. Hak & Dr. H. J. Prakke, Assen, 197 blz. met stamboom en kaart.

In dit met grote toewijding samengestelde proefschrift heeft de schrijver getracht een beeld te schetsen van de merkwaardige politieke rol, welke de burggraven uit het geslacht *De Rover* hebben gespeeld in Utrecht en in Holland. Gezeten op de grens van twee werelden wisten zij het stichtse erfborgleen Montfoort uit te doen groeien tot een practisch nagenoeg zelfstandige heerschappij: het land van Montfoort. Afwisselend dienden zij de bisschop van Utrecht, aan wie zij het burggraafschap dankten, en de graaf van Holland. Zij behoorden tot de voormannen der Hoekse partij zowel in het Stichtse als in Holland. Jarenlang waren zij verbonden met de Brederodes, met wie zij in 1449 een geheim verdrag hadden aangegaan. De ongelukkige afloop van de jonker Fransenoorlog in 1490 betekende het einde van deze politiek. In zijn „Samenvatting" merkt de schrijver op, dat zich bij de politieke gebeurtenissen, waarbij de montfoortse burggraven optraden, twee maatschappelijke vormen naast elkaar manifesteren: de oude vorm van de edelman, die de zelfstandigheid van zijn heerlijkheid tegenover zijn leenheer tracht te handhaven, en de nieuwe vorm van de edelman, die zijn landsheer dient als raad en ambtenaar, Aan deze opmerking herkent men de sociograaf met mediævistische scholing.

Het uitstekend geschreven verhaal berust op een uitgebreid archiefonderzoek, voornamelijk in de Utrechtse archieven en in het Algemeen Rijksarchief te 's-Gravenhage, aangevuld door gedrukt materiaal. Uit genealogisch oogpunt merkwaardig is het door de schrijver geraadpleegde aantekenboek van *Marten Henricz.*, goudsmid en burgemeester van Woerden, en enige latere burgemeesters (1551, lopende tot in de 17de eeuw, handschrift der 3de afdeling, Alg. R.A.). Hierin komt een afschrift voor van een „Genealogia" der heren van Montfoort, welke gevonden was in de nagelaten papieren van *Huych Willemsz. van Swieten,* burgemeester van Oudewater. De in het afschrift vermelde bijzonderheden werden ontleend aan een oud katerntje, hetwelk was geschreven door de peetvader van zekere *Aert die Douwer,* eveneens *Aert die Douwer* genaamd, naar hem door burggraaf *Johan II van Montfoort* (overl. 1448) verschafte gegevens [1]).

Ofschoon het in dit bestek niet mogelijk is om nader op de verschillende aspecten van Dr. Van der Linden's geschiedverhaal in te gaan, zou ik nog een enkele opmerking willen maken. Over de vermoedelijk brabantse herkomst der *De Rover's van Montfoort weet* de schrijver helaas geen nieuwe bijzonderheden te vertellen; hij maakt melding van de oude „Van Royen"-legende, evenwel met verwijzing naar het artikel van B. W. van Schijndel, „*De Roovere*", verschenen in „Gens Nostra", X, blz. 22. Ook krijgt men de indruk, dat de door de schrijver voor zijn werk gekozen opzet te weinig gelegenheid liet om ruimschoots aandacht te besteden aan genealogische vraagpunten. De bijgevoegde stamboom is opgesteld aan de hand van de stamboom van Fruin en Le Cosquino de Bussy, „Catalogus van het archief der heeren van Montfoort" en van een aantal in schrijver's verhaal verwerkte bijzonderheden.

Aan het boek is een kaart van het land van Montfoort toegevoegd, welke werd ontleend aan een kaart van de provincie Utrecht van B. de Roy van 1676 (waarschijnlijk een proefdruk), bewaard ten Rijksarchieve te Utrecht.

1) De aandacht zij er op gevestigd, dat het in een hs. van A. van Buchell voorkomende afschrift van een necrologium van de abdij van Sint Servaas te Utrecht in druk geraadpleegd kan worden in het Archief voor de Geschiedenis van het Aartsbisdom Utrecht, XXVII, 1901, blz. 106—180.

Het boek is uiterlijk welverzorgd en is voor de prijs van *f* 11,90 (ing.) - *f* 13,75 (geb.) in de handel,

Dr. A. Johanna Mare.

Dr. D. P. Oosterbaan. Kroniek van de Nieuwe Kerk te Delft, met inleiding en aantekeningen (1958).

Deze kroniek van de Nieuwe Kerk te Delft — door de huidige gemeente-archivaris in het Brits Museum aangetroffen en aanvankelijk in de Haarlemse Bijdragen, Bouwstoffen voor de geschiedenis van het Bisdom Haarlem, doch thans ook als afzonderlijk boek gepubliceerd — bestrijkt, afgezien van enkele latere toevoegingen, de jaren 1381 tot 1516. Voor de geschiedenis van Delft is de uitgave van te meer betekenis, omdat ten gevolge van de brand, die in 1536 het stadsarchief heeft geteisterd, het overige bronnenmateriaal uit de betrokken periode vrij schaars is.

Vele personen komen in deze kroniek voor, vaak alleen met patronym, maar soms met een familienaam — *Duyst, Van Beest, De Groot, Paeu* en wat dies meer zij, ook wel nader gekenmerkt door hun beroep: pastoor, orgelmaker, klokkengieter, weversknecht etc. Voor de genealoog wordt de waarde van deze persoonsnamen verhoogd door de voetnoten, die niet zelden uitvoerig zijn, want de bewerker heeft geen moeite ontzien om bij elke naam zoveel mogelijk toelichting te geven, en een index vergemakkelijkt het naslaan.

Opvallend zijn in de kroniek de vele wondergenezingen, toegeschreven aan Onze Lieve Vrouwe ter Nood Gods, die in de Nieuwe Kerk te Delft werd vereerd en wier beeltenis bij processies werd rondgedragen. Hoe men overigens ook over deze verhalen moge denken, ze werpen een helder licht op de medische noden van de middeleeuwse mens, die leefde in een tijd, waarin de toenmalige artsen, de chirurgijns, zoveel minder vermochten dan tegenwoordig het geval is. Niet het minst vanwege deze sociale achtergrond kan de kroniek ter lezing worden aanbevolen.

J. Fox.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

van Aalst. Deze familie was gegoed, zowel in de omgeving van Hazerswoude, Woubrugge en Oudshoorn (Z.-H.) als te Hof van Delft. Zij was zeer gefortuneerd en voerde als wapen: een rood schild met 3 palen van vair en gouden schildhoofd, beladen met een rode gaande vos.

Tot dit geslacht behoorden:

1. *Johannes van Aalst,* wiens doop, dood, alsmede verdere gegevens onvindbaar, tr. *Martje Spruyt,* over wie eveneens geen verdere gegevens bekend.
   Uit dit huwelijk:

II. *Hendrik van Aalst,* ged. Woubrugge **12** mei 1748, † ald. 12 aug. 1812, tr. 25 sept. 1781 *Meyntje Catsburgh,* ged. Woubrugge 15 mei 1757, † ald. 2 mei 1831.
   Uit dit huwelijk:

III. *Johannes van Aalst,* ged. Woubrugge 13 okt. 1782, tr. ald. 22 jan. 1816 *Arjaantje Visser,* ged. Hekelingen 17 sept. 1786.
   Uit dit huwelijk:

IV. *Arendje van Aalst,* geb. Woubrugge 14 nov. 1817, † 's-Gravenhage 25 maart 1867, tr. Hof van Delft 9 juni 1847 *Johannes Cornelis van Beemen.*

De naam *Spruyt* komt voor in de buurt van Oudshoorn

(zie ook Ned.- Patriciaat 1930, p. 210 e.v.). Wie kan mij nadere gegevens verschaffen -over de sub 1 genoemde *Johannes van Aalst* en zijn voorouders.

's-Gravenhage. I. VAN BEEMEN.

van Alderwerelt (Portretjes). In mijn bezit zijn een tweetal miniaturen, nl. van „Vrouwe *Alida Anna van Alderwerelt* geboore *de Roo van Rosenburgh*" en van „*Rugier van Alderwerelt*"; in beide gevallen is de naam op de achterzijde ver.-meld. Beide zijn gemaakt door G. Kamphuis en respectievelijk gedateerd 29 aug. 1761 en 10 sept. 1761. Laatstbedoeld portretje gold destijds als dat van de echtgenoot van Alida Anna de Roo, docht dit berust op een 'vergissing. Er bestaat ook een dergelijk portretje van die echtgenoot, *Joan Carel van Alderwerelt*. Dit werd:geveild bij de Vries 16 juni 19... en komt in de catalogus voor onder „no. 19 „Portrait à mis-corps de Mr. *Joan Carel van Alderwerelt* raad in de Vroedschap en Oud Weesmeester der Stad Delft, oud 35 jaar, geportraiteerd 3 sept. 1761" Ivoire. Format carré, haut. 5.5 larg. 7.2 cm. Signée G. Kamphuis", welke beschrijving geheel overeenkomt met die van de eerste twee.

Voorts werd bij Frederik Muller, 23-26 april 1912, geveild onder „no 1344: Portrait-miniature représentant: „*Joan Carel van Alderwerelt*, geboore 28 juli 1752, geportraiteerd 10 septemb: 1761", miniature sur ivoire, signée: G. Kamphuis. — Encadrée. Haut 5.5, large 7.5 cent.". Dit betreft een andere zoon van genoemd echtpaar, ongehuwd overl. in 1774.

Kan één onzer leden mij inlichten over de tegenwoordige verblijfplaats van laatstbedoelde twee portretjes en mij in contact brengen met de eigenaar?

S-Gravenhage. J. K. H. DE ROO VAN ALDERWERELT.

Bakker. Wie kent het wapen van het geslacht *Bakker*, waartoe behoren *Andries Harmanusz. Bakker*, geb. ?, organist te Bolsward, † ?, tr. Bolsward 6 maart 1740 *Maayke Banten*, ged. Bolsward 23 nov. 1717, †?, dr. van *Rein Rintjes* en *Janke Simons*. Waaruit: Ds. *Simon Bakker*, geb. Bolsward 15 okt. 1747, pred. 1771 te Lollum, 1794 te Kimswerd, † Bolsward 26 sept. 1837, tr. Lollum 29 mei 1774 *Dieuwertje Blaumus Tegge*, geb. Bolsward 16 nov. 1751, † Kimswerd 21 april 1814, dr. van *Pieter Jochums* en *Hiltje Simons Blaumus*. Waaruit o.a.: 1. *Hiltje Blaumus Bakker*, geb. Lollum 6 sept. 1775, † Dordrecht 24 april 1850, tr. Kimswerd 28 juni 1801 *Isaac Verweij*, geb. Ylst 14 jan. 1777, † Leiden 23 juni 1829, zn. van Ds. *Wybrand* en *Henrika Susanna Cahais*. 2. Dr. *Andreas Blaumus Bakker*, geb. ± 1778, chir., med. doctor en vroedmeester te Sneek, † 29 aug. 1805.

Hengelo (Ov.). D. A. N. VRIESENDORP.

van der Beeke. (LXXI 352). Als aanvulling op mijn vraag, gesteld in dit maandblad jrg. 1954, naar de voorouders van Mr. *Willem van der Beeke* volgen de onderstaande gegevens, welke ik voor de souvereiniteits-overdracht van het Landsarchief te Batavia mocht ontvangen. Blijkens zijn testament d.d. 28 dec. 1791 Landgoed Weltevreden (zie Alg. Rijksarchief, Indische Testamenten nr. 7698) was Mr. *Willem van der Beeke* nimmer gehuwd geweest. Wel had hij de volgende natuurlijke kinderen, gesproten uit verschillende inlandse vrouwen:

1. *Jacoba Louise van der Beeke*, begr. Batavia 5 mei 1792, tr. *Albert Coblijn*, kapitein ter zee der O.I. Comp. Uit dit huwelijk een dochtertje, *Johanna Wilhelmina Coblijn*, ged. Batavia (Maleise Kerk) 19 sept. 1788; deze *Johanna Wilhelmina Coblijn* komt in mijn kwartierstaat voor.

2. *Johanna Susanna van der Beeke*, tr. Japara 19 mei' 1790 *Jan Jacob Vogelaar*, onderkoopman. Johanna Susanna wordt te Batavia begraven op 22 april 1793. (Zie Ned. Patriciaat 1950, blz. 341).
3. *Anna Maria van der Beeke*, geb. in 1784, † in 1825, tr. 14 juni 1818 *Ferdinand Joseph Groenewald*.
4. *Jacoba Albertina van der Beeke*, geb. eind maart 1791 (17 juni 1791 door haar natuurlijke vader geadopteerd), begraven te Batavia 23 sept. 1817, tr. Batavia 24 maart 1811 *Ferdinand Joseph Groenewald* (zie onder 3).

Voorts blijkt uit het testament, dat Mr. Willem van der Beeke nog een geadopteerde zoon had, n.l. *Willem Adriaan Palmbeek*, op het tijdstip van het opmaken van het testament onmondig en wonende te Veere. Deze Willem Adriaan Palmbeek was eerder geadopteerd door een in 1788 overleden *Willem Adriaan Palmbeek*.

De inschrijving van *Willem van der Beeke* als student vond ik in het Album Studiosorum Academicae Rheno-Traiectinae, blz. 151. Daar staat: *W. van der Beke*, Slusa Batavus. (jaar 1752).

Onderzoekingen in het lidmatenregister van de Hervormde Kerk te Sluis hadden het volgende resultaat:

17 september 1750: *Willem van der Beeke*, met attest. naar Utrecht.

21 december 1755: *Willem van der Beeck* versoekt attestatie naar Batavia.

Meer heb ik tot nu over Mr. *Willem van der Beeke* niet kunnen vinden. Ook niet wie zijn ouders waren. Toen hij stierf had hij geen nog levende ascendenten, evenmin wettige descendenten,

Na lezing van het artikel van de Heer Drijfhout van Hooff komt het vermoeden bij mij op, dat genoemde Mr. Willem van der Beeke een zoon zou kunnen zijn van het echtpaar *Willem van der Beeke-Rebekka Cornelis Goetiers*, vermeld in „De Nederlandsche Leeuw", LXXI, kol. 355/356.

Over luitenant *Willem van der Beeke* vond ik in het lidmatenregister van Sluis nog de volgende aantekening:

2 jan. 1727 met attestatie te Sluis gekomen de Hr. luytenant *Willem van der Beeck*.

Overigens komen in het lidmatenregister van Sluis tussen 1670 en 1755 nog andere van der Beeke's voor.

Amstelveen. G. FRANSEN.

van Beijeren. (LXXV 529). *Adriaen Gerritsz. van Beijeren* ondertr. Delft met att. op den Hage 6 sept. 1609 *Abigael Saysoms*, jonged. op den Hage. Hij is jongman en boekverkoper. Te Delft wordt gedoopt Nwe. Kerk 16 april 1620 *Abraham*, doopgetuigen Beatrijs Gerrits en Claes Cornelis. Waar hij als jongman van Den Haag betiteld wordt is het misschien van belang mede te delen dat te Delft 26 juli 1637 trouwt *Heyndrick Gillis van Beijeren*, wedr. van Den Hage met *Marya van Linschoten* jongedochter en voorts dat in Den Haag in 1627 *Nicolaes van Beijeren*, juwelier, woonachtig is op het Spoy O.Z.

In 1568 komt te Monsterambacht als belender voor *Jan van Beijeren* van 2½ morgen land in het ambacht, in leen bij Jacob Cornelis (Zie Nassau Domein Arch. inv. nr. 6502 fol. 8).

De naam *van Beijeren* komt ook voor te Brielle-Rotterdam *Huich Willemsz van Beijeren*, jongman, coeckebacker van Rotterdam tr. Delft 26 nov. 1606 met att. op Brielle *Cunierfje Pieters*, jonged. in Den Briel.

Rotterdam, J. H. BRAKKE.

van Bourgondie. (LXXV 559). *Johanna van Bourgondie* vindt men in kolom 227 van deel 11 van het werk van Eberhard Winkhaus: Ahnen zu Karl dem Grossen und Widukind, onder het hoofd „*von Burgund-Artois*". In de laatste regel staat „Hauptband Seite 38"; dit moet. zijn Seite 58 (drukfout).

De gehele ascendentie, in alle liniën, van Johanna — voor zover die bekend is — kan men dan verder in de beide delen van het genoemde werk vinden.

's-Gravenhage. MR. J. KUNST.

van Bourgondië. (LXXV 559). Volgens tabellen van Winkhaus, Deel 1, 68, 58; Deel 11, 227 is:

1. *Otto* IV *van Chalon, 1279* Graaf *van Bourgondië,* zoon van:
2. *Hugo van Chalon,* geb. in 1220, † in 1266, 1248 Heer van Salins, door zijn huwelijk Paltsgraaf van Bourgondië, tr.
3. *Alis* (*Adelheid*) van *Meran,* † in 1279, 1248 erf-Paltsgravin van Bourgondië; zij hertrouwde in 1267 *Philips van Savoye* en was uit het huis *Diessen-Andechs,* dochter van *Otto* 1 van *Meran* en zijn eerste echtgenote *Beatrix van Hohenstaufen* (erf-Paltsgr. van Bourgondië).

Hugo is uit het huis Chalon (sur Saone), zoon van *Johan de Wijze* en *Mathilde van Bourgondië-Capet.*

Eindhoven. H. F. J. HESSELFELT.

Egidii-Ripperbant. Gegevens gevraagd betreffende *Samuel (von) Egidii,* tr. ca. 1660 *Geertmidt Ripperbant.*

Blijkens de tekst van het „Reichsadel-Diplom" d.d. 21 okt. 1687 is *Samuel (von) Egidii* een zoon van *Johann Egidii* uit Elbingen, die daar tot de „patritii" behoorde: na verscheidene buitenlandse reizen is hij „Hofmeister" geworden bij generaal-luitenant van Stirum in de Nederlanden, hij heeft onder diens regiment als volontair te paard gediend, is daarna kapitein van de lijfgarde te voet van de Keurvorst van Brandenburg geworden en is in de slag bij Fehrbellin tot generaal-adjudant bevorderd, waarna hij tenslotte door de Keurvorst van Saksen aangesteld is tot „Ober-Küchenmeister". Hij was — eveneens blijkens dit diploma — met een *Ripperbant* gehuwd.

Een, op instigatie van Mr. J. Belonje in het rechterlijk archief van Hattem ingesteld onderzoek bracht een akte d.d. 4 september 1683 aan het licht, blijkens welke aan het echtpaar *Samuel Aegidii* en *Geertruidt Ripperbant* op die datum een rente uit een hof in Hattem wordt opgedragen.

Uit andere acten in genoemd archief blijkt, dat haar ouders *Johan Ripperbant* en *Johanna Buissonet* zijn, terwijl daarin ook de namen van haar broers en zusters worden genoemd,

Samuel von Egidii is de 8ste januari 1710 in Dresden gestorven. Hij had volgens opgave van zijn nazaat, de Heer Horst von Egidy te Bramsche, één zoon *Otto Heinrich,* geboren in Borculo of Bredevoort op 23 juni 1662 [1]), † Posen 30 november 1702, tr. *Rachel Lemmel,* en vier dochters, met name: *Louise Charlotte,* geb. **23** aug. 1664, † 11 sept. 171?, tr. 1° *von Roth Ullow* in Augsburg: tr. 2° *Joh. Seb. von Hoggen* († *1709*) [2]); *Johanne Catharina,* tr. *Heinrich Günther von Gersdorf* auf Baruth; *Elisabeth,* † *1700,* tr. *Ullrich Adolf von Pistoris* auf Horbach; *Anna Christiane,* tr. *Jobst Friedemann von Schlotheim* auf Almershausen.

1) Zijn doopacte is niet gevonden.

2) Blijkens brieven in het archief van Boecop is zij ca. 1713 ten derde male gehuwd met.. . *von Peres.*

In het archief-van Boecop, dat als bruikleen bij de verzamelingen van ons Genootschap is geplaatst, bevinden zich o.m. brieven uit de jaren 1702 tot 1716 van *Catharina Ripperbant,* een oudere zuster van *Geertruidt,* waarvan de meeste zijn gericht aan haar schoonzuster *Francina Margareta de Reijger,* de weduwe van *Johan Ripperbant,* en aan hun beider zoon *Johan Godfrisd.* Blijkens een acte in het rechterlijk archief van Hattem heeft *Catharina* n.l. in 1685 huis en hof in Hattem verlaten, vermoedelijk om reeds toen met het echtpaar *Egidii* te gaan samenwonen. Wij vinden haar in 1696 en 1699 in Dresden, in 1701 in Stettin en in de jaren 1702-1710 in Dresden in het huis van haar zwager. Na diens dood heeft zij nog 6 jaar eenzaam en in kommervolle omstandigheden in Dresden geleefd, alwaar zij de 24ste mei 1716 op 84- of 86-jarige leeftijd is overleden. Zij maakt in haar brieven naar Holland wel melding van haar zwager en diens kinderen: maar feiten van genealogisch belang ontbreken daarin vrijwel geheel.

Het schijnt helaas niet mogelijk te zijn, in Elbing nasporingen te verrichten naar de ouders en voorouders van *Samuel von Egidii.* Wel is bekend, dat in „Die Matrikel des Gymnasiums zu Elbing (1598-1786) " door Hugo Abs (Danzig 1936) van 1628-1751 verscheidene personen van de naam *Egidi, Aegidii,* etc. voorkomen, o.m. een *Samuel Aegidii 1636* classis VII en een *Samuel Aegidii* 1645 classis V. Deze laatste zal waarschijnlijk met onze *Samuel (von) Egidii* identiek zijn. Dat ook in nederlandse archieven nadere gegevens betreffende het geslacht *Egidii te* verwachten zouden kunnen zijn, achten wij niet uitgesloten. Het is n.l. zeer wel denkbaar, dat behalve *Otto Heinrich* ook één of meer andere kinderen van *Samuel von Egidii* in de Nederlanden geboren of wel gehuwd zijn.

Uit brieven van *Louise Charlotte* uit het jaar 1713, uit Warschau aan haar familie in Holland geschreven, aanwezig in het archief-van Boecop, blijkt, dat zij de hollandse taal machtig was. Ook vestigde Mr. Belonje reeds de aandacht op een akte in het oud-rechterlijk archief van Echt (L.) uit het jaar 1686 (no. 2262), waarin voorkomt *Catharina Egidij,* gehuwd met luitenant *Valck,* welke Catharina, naar ik vermoed, identiek is met Samuel von Egidii's dochter *Johanne Catharina,*

INLICHTINGENDIENST.

Coomans-Vrijlandt. (LV 28; LXXV 565 e.v.). De in Ned. Leeuw LXXV, kol. 568, vermelde *Cornelis Janse Koome (Koman)* tr. Overschie 1665 met *Grietje Cornelis de Bij.* Hij is jongman van Schiebroek en zij jonged. van Schiebroek volgens de inschrijving. Kinderen van dit echtpaar, gedoopt te Overschie, Herv. Kerk:

2 nov. 1659 *Maria,* doopget. Jac. Leenderts Krijger, Aaltie de Bij, Katharina de Bij.

19 nov. 1662 *Jan,* doopget. Jac. Leenderts Krijger, Aeltie Cnelis.

1 maart 1665 *Cornelis,* doopget. Japic Crieger, Maddaleentje Jans, Aeltie Cornelis.

20 febr. 1667 *Aechtie,* doopget. Jacob Leenderts Krijger, Pieter Leenderts Krijger, Geertie Gerrits, Magdaleentje van Rijn.

Grietje de Bij voornoemd is als dochter van *Cornelis Meesse* en *Magdaleentje Jans* gedoopt Overschie (Herv. K.) 1 juli 1635, doopgetuigen Joris Meesse en Trijntje Jans. (Dit strijdt met de mededeling in de trouwinschrijving, dat zij jonged. van Schiebroek is).

Magdaleentje Jans is dochter van *Jan Jacobsz. Hambrouck* en *Annetje Gerritsdr.* en in 2de huwelijk getrouwd met *Arent*

Michielsz van Rijn (Ned. Patr. 1948, pag. *252).*

In het quohier van de Xe penning van Schiedam heb ik aangetroffén in *1553:*

Adriaen Coeman bruykt *2* morgen in het Frankenland *Maryfgen Coomen Jorisdr.* een losrente van 1 pond 10 sc. terwijl verder twee malen de naam *Coman Jaep,* één maal *Coeman Thielman* en één maal *Coman Pier* voorkomt.

Rotterdam. **J. H. Brakke.**

Mouthaan-Ackema. (LXXV *570). Basfiaan Mouthaan,* ged. Loon op Zand *28* juni 1767, schoenmaker, † 's-Gravenmoer 17 maart 1826, tr. circa 1800 met *Cornelia Leonardina Ackema.*

Kinderen van *Basfiaan Mouthaan* en C. *L. Ackema:*

1. *Maria,* geb. 's-Gravenmoer 14 febr. 1801, † 's-Gravenmoer 9 mei 1859, tr. 's-Gravenmoer 19 nov. *1835 Wijnand van de Laar,* ged. Dongen 28 juni 1801, mr. schoenmaker, † vóór 1859, zn van *Frans* en *Sebilla Cafharina Durselen.*
2. *Segerdina,* geb .'s-Gravenmoer 22 april 1803, † ald. 20 maart 1806.
3. *Nicolaas,* geb. 's-Gravenmoer 20 maart 1806, schipper, later schoenmaker, † ald. 25 april 1877, tr. Capelle 13 juni 1841 *Cornelia Okkers,* geb. Capelle 27 sept. 1813, † 's-Gravenmoer 11 okt. 1849, dr. van *Hendrik* en *Huybertje Pols,* weduwe van *Johannes Vos.*

Uit het huwelijk *Moufhaan-Okkers:*

1. Cornelia Leonardina, geb. 's-Gravenmoer in 1841, † ald. in 1858.
2. *Huybertje,* geb. 's-Gravenmoer in 1843, † ald. in 1856.
3. *Basfiana,* geb. 's-Gravenmoer in 1845, † ald. in 1847.
4. *Hendrika.* geb. 's-Gravenmoer in 1847, † ald. in 1847.
5. een zoon, doodgeboren 's-Gravenmoer 1 okt. 1849.

Ouders van *Basfiaan Mouthaan:*

Nicolaas Claasse Moufhaen, ged. Loon op Zand 14 sept. 1727, schepen te Loon op Zand 1768/1771, † aldaar 4 mei 1814, tr. 1° Loon op Zand 30 nov. 1755 *Willemijntje .de Bie,* geb. te 's-Grevelduin Capelle; tr. 2° 4 maart 1764 *Maria Mouthaan,* ged. Capelle 12 mei 1704, † Loon op Zand 27 dec. 1807, dr. van *Basfiaan Gerrifszn.* en *Anna' Leempoel,*

Ouders van *Nicolaas Mouthaan:*

Claas Janszn. Moufhaen, schepen in Loon op Zand in 1720 en 1734, † vóór 1747, zn. van *Jan* en *Mary Cornelisse,* tr, Loon op Zand 29 jan. 1713 *Aarjaantje Janse Swarf,* dr. van *Jan* en *Huyberfje de Haan.*

Laren (N.H.) *N.* **J. Mouthaan.**

Mijs. (LXXV 80).

I. *Jacob Jacobs Mijs,* compareert te Etten 3 mei 1513.

II. *Cornelis Jacobs Mijs,* geb. ± 1515 te Etten, † tussen 5 januari 1555 en 25 maart 1556. Op laatstgenoemde datum werd zijn boedel gescheiden tussen zijn kinderen *Lieven: Frans; Jacob; Adriaanfje,* gehuwd met *Wouter Peter Wouters,* en de voogd van zijn vooroverleden zoon *Cornelis Cornelis Jacobsz. Mijs.*

111. *Cornelis Mijs,* geb. ± 1541, † te Willemstad in 1603, tr. 1° *Adriaanfje Anfhonisdr.;* tr. 2° *Leenfje Claasdr.;* tr. 3° *Derikske Franken,*

Uit het eerste huwelijk:

IV. *Cornelis Mijs,* geb. ± 1565, † Middelharnis vóór 23 dec. 1626, woonde sinds ± 1600 onder Middelharnis, in 1606 vermeld als ouderling te Stad aan het Haringvliet, in hetzelfde jaar tevens als wonend onder Middelharnis

(not. arch. Z.H. 6403, 16 juli 1606), tr. *Lyncke de Groote Adriaansdr.,* † Middelharnis in 1620.

Uit dit huwelijk:

1. *Jan,* ged, Fijnaart 15 januari 1595.
2. *Maayke,* ged. Fijnaard 15 januari 1595, † vóór 23 dec. 1626, tr. *Gijsbert Marinus van der Das,* te Nieuwe Tonge.
3. *Cornelis,* volgt onder V.
4. *Adriaantje,* † vóór 23 dec. 1626, tr. *Roeland Jans Steyl.*

V. *Cornelis Mijs,* ged. Fijnaart 21 sept. 1597, landbouwer, begr. Ooltgensplaats 26 nov. 1638, tr. vóór 1624 *Agniesje Woufers,* geb. in 1601, begr. Ooltgensplaat 5 aug. 1675, dr. van *Wouter Arends* en *Maria Hendriksdr. Flensshoorn,* en vermoedelijk wed. van *Hendrick Hendriks; zij* hertrouwde in derde huwelijk *Jacob Piefers van Rest.*

Kinderen uit haar tweede huwelijk:

1. *Wouter,* tr. *Neelfje Cornelisdr. Wadde.*
2. *David,* volgt onder VI.

VI. *David Mijs,* geb. in 1630 (Ger. Arch. Ooltgensplaat D XXIV vermeldt hem 8 sept. 1668 als oud omtrent 35 jaar en 30 nov. 1689 als oud 59 jaar), marktschipper, schepen, weesmeester te Ooltgensplaat, begr. Ooltgensplaat 17 nov. 1690, tr. ± 1648 *Geerfruyd de Jonge,* geb. Ooltgensplaat in 1631, † na 1689, dr. van *Cornelis Johannesz.* en *Jannetje Cornelisdr. Spaan.*

Uit dit huwelijk:

1. *Cornelis,* geb. ± 1650, marktschipper, tr. Ooltgensplaat in nov. 1684 *Agneta Matthijsdr. van Putten.*
2. *Johannes,* volgt onder VII.
3. *Adriaan,* ged. Ooltgensplaat 27 juni 1666, marktschipper te Ooltgensplaat, tr. 1° *Neelfje Lelienburg;* tr. 2° *Sara Cornelisdr. de Bruyne.*

VII. *Johannes Mijs, geb. ± 1655,* † (impost betaald voor begraven 24 nov.) 1732, marktschipper, schout, secretaris, dijkgraaf, thesaurier en kolonel van de schutterij te Ooltgensplaat, tr. Middelharnis 20 aug. 1688 *Arendje Vink,* ged. Middelharnis 11 januari 1670, † Ooltgensplaat (impost betaald voor begraven 7 dec.) 1732, dr. van *Andries Matthijsz. Vink* en *Heilfje Mlchielsdr. van Voorne.*

Bij bovenstaande gegevens werd gebruik gemaakt van gegevens mij verschaft door Mr. J. C. Maris die naast hetgeen „Een honderdtal Nederlandsche families" vermeldt, ook de hiervoor als oudste twee generaties vermelde vond en voorts van diverse gegevens mij verschaft door de Heer J. L. Braber te Dreischor.

's-Gravenhage. **Mr. E. van Weel.**

Mijs. (LXXV 80). *Johannes Davidsz. Mijs* en *Arentje Andries&. Vinck* maakten een testament te Ooltgensplaat op 14 maart 1689 (recht. arch. Ooltgensplaat, D XXIV, nr 112). Vermoedelijk zijn broers van hem *Cornelis Dauidse Mijs* (testeert Ooltgensplaat (112) 3 april 1686) en *Adriaan Davids Mijs* (testeert Ooltgensplaat (112) 3 febr. 1691).

David Mijs (se) en *Zara de Haas* testeren op 23 mei 1724 (Ooltgensplaat, recht. arch. 114).

's-Gravenhage. **Ir. C. M. R. Davidsom.**

van Sante. (LXXVI 28). 1. *Gerrit Jacobsz. van Sanfe,* geboorteplaats en datum onbekend, † West-Zaandam in juni 1726 (begraven 30 juni), tr. vóór 10 juli 1692 *Trijntje Klaas Schaap,* geb. te West-Zaandam, † ald.

3 aug. 1724, dochter van *Klaas Jansz. Schaap,* houtkoper en houtzager te West-Zaandam op het Schapepad, en *Trijntje Lijnsdr.*

Gerrit Jacobsz. van Sante was koopman en grutter en later ook gerstpeller te West-Zaandam en verkreeg op 28 oktober 1699 het windrecht voor de door hem gestichte pelmolen „de Hoop", in de wandeling genaamd „de Zandkraai" aan de Watering aldaar. Hij is opgetreden als armenvoogd van West-Zaandam.

Omtrent Klaas *Jansz. Schaap* en zijn vrouw is het volgende aangetekend in het ledenboek van de Friesch-Doopsgezinde Gemeente, genaamd „het Oude Huis", van West-Zaandam.

Op 18 februari 1652 wordt gedoopt: „*Trijntje Lijnses, Lijns Heynderikses* dog&, huysvrou van *Klaes Janse het Jonge Schaep.*"

Op 25 februari 1652 wordt gedoopt: „*Klaes Janse het Jonge Schaep.*"

De vrouw sterft 30 januari 166. (het laatste cijfer ontbreekt.) Bij de naam van de man is aangetekend: „doet een buytetrou den 11 September 1672, wort de broederlijcke gemeenschap ontseyt 16 October 1672."

Op 13 november 1672 wordt gedoopt: „*Lijsje Pieters,'t* Sckaep sijn vrou."

En op dezelfde dag weder aangetekend: „tot de broederlijcke gemeenschap toegelaten *Klaes Jansz.* Schaep. Is begraven 6 September 1678."

De kinderen van *Gerrit van Sante* en *Trijntje Schaap* zijn (volgorde onbekend):

a. *Jacob Gerritsz, van Sante, volgt* 11.

b. *Klaas Gerritsz. van Sante,* geb. West-Zaandam, † Oost-Zaandam 26 april 1753, tr. 1718 (register Impost op het trouwen 4 maart 1718) West-Zaandam *Trijntje Michiels Bruynvis,* geb. West-Zaandam, † Oost-Zaandam 3 juli 1774, dochter van *Michiel Klaasz. Bruynvis,* „ijser- en victualy-kooper" te West-Zaandam aan de Hogedijk, reder ter walvisvaart (op eigen naam 49 schepen, in compagnie met Jan Louwen Jr. 20 schepen en in compagnie met zijn zoon Klaas 3 schepen), en van diens eerste vrouw *Trijntje Arens Blaauw.* (Haar grootouders waren *Klaas Jacobsz. Bruynvis,* zeilemaker te Oost-Zaandam, en *Grietje Michielsdr.,* en *Arent Klaasz. Blaauw,* olieslager te Oost-Zaandam, en *Guurtje Cornelis Schoen.)*

Klaas Gerritsz. van *Sante* en zijn vrouw werden tezamen op 20 januari 1719 gedoopt in de Doopsgezinde Gemeente „het Nieuwe Huis" te West-Zaandam; hij werd in 1736 aangesteld tot „buitenvader" van het weeshuis dier Gemeente, zijn vrouw in 1743 tot „buitenmoeder". Hij was lijnslager van beroep en bezat en bewoonde een huis aan de Zuiddijk te Oost-Zaandam, dat volgens de Personele Quotisatie van 1742 een huurwaarde had van *f* 70,— en waar hij een dienstbode en een chais en paard hield.

Hun kinderen waren:

1. *Trijntje Klaas van Sante,* † *24* sept. 1745, tr. *Simon Dirksz. Bleeker.*
2. *Grietje Klaas van Sante,* † 18 okt. 1778, tr. 6 aug. 1747 *Simon Simonsz. Onderwater,* stijfselmaker op de Koog,
3. *Stijntje Klaas van Sante,* † ongehuwd 31 okt. 1796.
4. *Guurtje Klaas van Santé,* geb. 22 nov. 1729, † Zaandijk in dec. 1792, tr. 10 juli 1757 *Adriaan Cornelisz, Honigh,* geb. Zaandijk 16 febr. 1713, papierfabrikeur te Zaandijk, † ald. 11 jan. 1795, zn. van *Cornelis Adriaansz. Honigh* en *Neeltje Gerrits Wittebrood* en wedr. van *Trijntje Cornelis Honig* en van *Klaartje Jans Schenk.* Uit zijn huwelijk met *Guurtje van Sante* stamt de familie *Honigh.*

5. *Jannetje Klaas van Sante,* † *17* juli 1777, tr. 10 april 1763 *Pieter Klaasz. Swaardemaker.*

c. *Trijntje Gerrits. van Sante,* geb. West-Zaandam en † ald. 14 mei 1722, tr. mei 1721 *Jan Dirksz. Ouwejan,* † West-Zaandam 6 okt. 1725.

d. *Grietje Gerrits. van Sante,* geb. West-Zaandam en † ald. 14 nov. 1753, tr. 1° 26 maart 1727 *Baart Klaasz,* mosterdmolenaar met de molen „de Karper", † West-Zaandam 1 september 1728; tr. 2° 25 juni 1730 *Jacob Jansz. Nomen,* † 30 jan. 1740, zn. van *Jan Pietersz. Nomen* en *Guurtje Jacobs van Bentem;* tr. 3° 17 aug. 1749 *Jan Jansz. Potas,* houtkoper en houtzager te West-Zaandam, † 22 okt. 1773, zn. van *Jan Jansz. Potas* en *Aaltje Karels Verkruysen.*

11. *Jacob Gerritsz. van Sante,* geb. West-Zaandam en † ald. 11 dec. 1759, tr. 1° 23 dec. 1725 *Guurtje Cornelis Mens,* geb. West-Zaandam en † ald. 28 april 1743, dochter van *Cornelis Pietersz. Mens* en *Guurtje Hendriks Cardinaal (ex Hendrik Hendriksz. Cardinaal* en *Jannetje Simons Louw);* tr. 2° 24 april 1746 *Dieuwertje Maartens Nomen.* geb. West-Zaandam 1719, † juni 1782, dochter van *Maarten Dirksz. Nomen* en *Neeltje Jacobs.* Volger.

Jacob van *Sante* en zijn eerste vrouw werden gelijktijdig gedoopt op 17 januari 1727 in de Doopsgezinde Gemeente „het Nieuwe Huis". In 1731 werd hij aangewezen tot „buitenvader" van het weeshuis dier Gemeente, zijn vrouw in 1.734 tot „buitenmoeder". Jacob *van Sante* bezat en bewoonde een huis te West-Zaandam vooraan op het Schapepad en was houtzager en houtkoper met de molen „het Witte Schaap". Deze beide onroerende goederen werden aan hem toebedeeld bij de scheiding van de nalatenschap van zijn oom en tante *Lijns Klaasz. Schaap en Trijntje Cornelis* Veen, gepasseerd voor notaris Jurriaan Faber op 9 juli 1727. Voorts trad hij op als makelaar en kocht op 10 oktober 1745 het makelaarsambt van West-Zaandam.

Kinderen uit het eerste huweliik:

a. *Gerrit Jacobsz. van Sante,* volgt 111.

b. *Cornelis Jacobsz. van Sante,* tr. 1° *Neeltje Cornelis Pel;* tr. 2° *Maritje Keyzer.*

c. *Pieter Jacobsz, van Sante,* tr. *Grietje Pietersz. Kray* of *Krayer.*

d. *Jan Jacobsz. van Sante,* tr. *Maartje Cornelis. Barkhorn.*

e. *Trijntje Jacobs van Sante,* tr. *Jacob Tin.*

Kinderen uit het tweede huwelijk:

f. *Neeltje Jacobs van Sante,* tr. 1° *Jan Rog-aar,* zeilemaker te West-Zaandam; tr. 2° *Muus Vet.*

g. *Maarten Jacobsz. van Sante,* volgt IIIa.

h. *Grietje Jacobs van Sante,* tr. *Jacob Lam.*

i. *Klaas Jacobsz. van Sante,* tabakskoper te Amsterdam, tr. *Maria Courier.*

111. *Gerrit Jacobsz. van Sante,* geb. West-Zaandam en † ald. 14 nov. 1779, tr. 12 nov. 1747 *Duifje Gerrits Ales,* geb. West-Zaandam en † ald. 5 dec. 1788, dr. van *Gerrit Jansz. Ales* en *Jannetje Jans Backer.*

Gerrit van Sante en zijn vrouw werden gedoopt in de Doopsgezinde Gemeente „het Nieuwe Huis" op 22 januari 1751. Hij zette het makelaarsambt van zijn vader voort en treedt op 23 maart 1758 voor het eerst als zodanig op. Op 14 januari 1783 koopt hij bovendien het ambt van traanroeier. Hij is de samensteller van de bekende „Alfabetische Naamlijst van alle de Groenlandtsche en Straat Davissche Commandeurs, die zedert het jaar 1700 op Groenland en zedert het jaar 1719 op de Straat Davis gevaaren hebben."

Op 21 januari 1780 en 26 juni 1753 wordt ten overstaan van Notaris Albert Booker te 'Zaandam een acte van compagnieschap gesloten tussen *Duifje Ales,* weduwe van *Gerrit* van, Sante, *Meyndert der Kinderen,* makelaar, en *Elbert Rep, wegens de verdiensten* van de makelaarsambten, staande ten name van *Meindert* der *Kinderen* en van zijn schoonvader *Wijnant Bijman.* Bij de laatst regeling zullen Duifje *Ales en Elbert Rep* elk 3/32 part van de netto winst ontvangen en *Meindert der Kinderen* 26/32 parten. *Meindert* der Kinderen heeft later zijn schoonzoon *Willem* van Orden in zijn zaken opgenomen, die zijn naam heeft gegeven aan de nog te Zaandam florerende makelaarsfirma W. van Orden.

Gerrit *van* Sante bezat en bewoonde het voorvaderlijk pand aan het begin van het Schapepad; op 26 januari 1789 verkopen de erfgenamen van Duifje Ales deze percelen, te weten: „twee Huysen, Thuyn, Erve en Voorerve, benevens een erv met de daarop staande Coepel" voor tezamen *f* 2.985,— aan Hendrik Christiaan Göbel, secretaris van West-Zaandam.

Hun kinderen zijn:

a. *Jacob. van Sante, volgt* IV.

b. *Gerrit van Sante,* † als kind.

c. *Grietje van Sante,* geb. West-Zaandam *16* juli 1767, † Amsterdam 17 april 1813, tr. *Bastiaan Keyzer,* † Amsterdam 15 okt. 1812, zn. van *Jan Jansz. Keyzer* en *Grietje van Eys.*

IV. *Jacob van Sante,* geb. West-Zaandam 3 febr. 1753, † ald. 16 aug. 1813, tr. West-Zaandam 29 aug. 1773 *Wilhelmina Middelhoven,* † jan. 1802, dochter van *Jacob Jacobsz. Middelhoven,* houtzager en houtkoper te West-Zaandam, en *Aagje Jacobs Groot.*

Jacob *van* Sante en zijn vrouw werden 25 februari 1776 gedoopt in de Doopsgezinde Gemeente „het Nieuwe Huis". Hij behoorde tot het Patriottische schuttersdetachement van West-Zaandam, dat in september 1787 ter assistentie naar Utrecht is getrokken. Hij kocht het ambt van makelaar en scheepsmeter van West-Zaandam op 5 juni 1794.

Hun zoon is: *Gerrit van Sante,* volgt V.

V. *Gerrit van Sante,* geb. West-Zaandam 1 juni 1778, † ald. 28 dec. 1831, tr. *Hendrika de Winter,* geb. Edam, † Zaandam 25 mei 1830, dochter van *Barend de Winter* en *Anna Hagedoorn.*

Het echtpaar trad door de doop toe tot de Doopsgezinde Gemeente „het Nieuwe Huis" op 25 februari 1802. Ook *Gerrit van Sante* oefende het ambt van makelaar uit.

Kinderen:

a. *Wilhelmina van Sante,* tr. *Fredrik Kuyk,* korenmolenaar te West-Zaandam, zn, van *Klaas Kuyk* en *Trijntje Molenaar.*

b. *Johanna Margaretha van Sante,* tr. Mr. *Dirk Merens,* kantonrechter te Zaandam, zn. van Mr. *Allard Merens,* te Hoorn, en *Maria Jacoba van de Blocquery.* Zie de gedrukte publicaties over het geslacht *Merens.*

c. *Barend van Sante,* apotheker te West-Zaandam, tr. *Guurtje Hondius,* dochter van *Pieter Hondius* en *Guurtje Kroeger.*

d. *Pieter van Sante,* schrijnwerker te West-Zaandam, tr. *Elisabeth ven der Horst,* dochter van *Gerrit van der Horst* en *Bregje de Jong.*

IIIa. *Maarten Jacobsz. van Sante,* geb. West-Zaandam 18 maart 1750, † ald. 22 juli 1814, zijn beroep blijkt niet, tr. 1° 4 aug. 1776 *Neeltje Pieters Blok:* tr. *2"* 11 april 1784 *Maria Petronella de Bruyn* (zij was Rooms Katholiek), geb. Weesp 11 febr. 1763, † Zaandam 5 maart 1823, dochter van *Anthony de Bruyn* en *Petronella Koeks.* Kinderen uit het eerste huwelijk:

a. Dieuwertje van Sante, tr. *Cornelis Nel.*

b. *Neeltje van Sante.*

Kinderen uit het tweede huwelijk:

c. *Jacob van Sante,* houtzager te Zaandam, was Rooms Katholiek, tr. *Antje Spelder,* dochter van *Bernardus Spelder* en *Maria Schorel.*

d. *Anthonie van Sante,* houtzager te Zaandam, was Doopsgezind, tr. 1° *Bregje Schermer,* dochter van *Broer Schermer* en *Geertje Winkel:* tr. 2° *Maria Straatman,* dochter van *Willem Straatman* en *Maria Harts.*

e. *Maarten van Sante,* houtzager te Zaandam, was Rooms Katholiek, tr. *Maria Wijsenseel,* dochter van *Jurriaan Wijsenseel* en *Johanna van Olst.*

f. *Gerrit van Sanfe,* houtzager, later scheepsbevrachter, te Zaandam, was Doopsgezind, tr. *Grietje Outhoff,* dochter van *Daniel Outhoff* en *Tjieske Jelles Valk.*

De 19de eeuwe afstammelingen zijn in dit antwoord niet vermeld, Eventuele belangstellenden kunnen zich hierover vestaan met de Heer *J. W. van Sante,* Lagedijk 41 te Zaandijk, afstammeling van *Gerrit van Sante* (sub IIIa, f.), aan wie ik verscheidene van bovenstaande gegevens dank.

Wormerveer. JAN ATEN.

Scheffer, (LXXIII 90). *Willem Scheffer,* bij huwelijk luitenant in het regiment van overste Abodije, komt voor in de Staten van Oorlog 1725-1771 en in de Extraordinaris Staten v. 0. 1750-1771, later in zijn leven luitenant en commandant van de Kruysschans bij Lillo, ondertrouwt Sluis 8 aug. 1718, met att. om elders te trouwen, met *Gidiá Catharina Pottey,* jongedr. van Sas van Gent en vermoedelijk dochter van *Dionisius* en *Maria Coole.* Uit hun huwelijk: *Johan George,* ged. Maastricht; *Dionicius Daniel Egidius,* ged. ?; *Maria Goverdina,* ged. ? Kan deze *Willem* de te Breda 11 jan. 1686 geboren zoon zijn van *Johan George Scheffer,* vendrig i/d comp, v. d. Heere van Luchtenberg die 17 juni 1680 te Beers trouwt met *Gudelina Nicolay,* wonende te Grave, welk echtpaar te Grave 31 aug. 1681 laten dopen *Agatha Anthonia,* te Breda *Wilhelm* op 11 jan. 1686, te Grave *Daniel Lambertus 28* april 1688, te Maastricht *Johan George 5* nov. 1690, te Maastricht *Godela Maria 6* april 1701 en ten slotte ook aldaar *Willem Hendrik 31* mei 1702.

Volgens „De Navorscher" 1911, pag. 213, wordt te Utrecht 17 april 1637 begraven *Johan George Scheffer* in zijn leven lt.kol. en kapitein, nalatend zijn huisvrouw en echte onmondige kinderen. Deze had uit zijn huwelijk o.a. een *Wilm,* ged. Utrecht (Domkerk) 15 okt. 1626, Een verdere aantekening geeft: *Willem Scheffer,* wedr. van *Geertruyd Barten,* ondertr. Grave 12 jan. 1680, tr. Berghem 4 febr. 1680 met *Hendrijn van de Par.* wed. van *Willem van Uden.*

Bestaat tussen deze *Scheffer*'s enig familieverband? Zo ja, welk? Kan iemand mij de kwartieren der aangehuwde vrouwen geven?

Rotterdam, J. H. BRAKKE.

Timmerman-Ravekes. Bestaat er verband tussen de *Raveke*'s vermeld in Ned. Leeuw LXXIV, kol. 20 en *Christina Ravekes,* gehuwd met *Dirck Timmerman,* in de Nieuwe Leliestraat te Amsterdam, die in 1742 als kaarsenmaker wordt aangeslagen voor een inkomen van *f* 1000.—, houdende 1 dienstbode, en een huis van *f* 300,— huurwaarde bewonende. Zij waren de ouders van *Johanna Timmermen,* geb. in 1740, tr. Amsterdam 14 mei 1762 *Willem Hendrik*

Tencking(ck), in de Heerenstraat, ged. Winterswijk 14 febr. 1740, als zoon van *Hendrick Tenkinck en Elisabeth ter Pelkwijk.* Deze laatsten waren op 28 maart 1734 te Winterswijk gehuwd. De bruidegom was, zwager van *Jacobus van Hengel* en diens broer *Dirk van Hengel,* zie Ned. Leeuw 1945/46.

Alle aanvullingen *Timmerman* en *Ravekes* welkom.

Cambridge. JHR. F. G. L. O. VAN KRETSCHMAR.

Turnor. Als ouders van *Margaretha Turnor,* echtgenote van *Godard Adriaan van Reede-Amerongen* vindt men alom vermeld *George Turnor* en *Elisabeth Salomé van Meetkercken,* en ook in het recente werk van Dr. Anne Mulder over het Huis Amerongen wordt daarbij aangaande haar vader vermeld dat deze was een engels edelman, kapitein in de compagnie van Thomas Yorke, gesneuveld voor Maastricht 26 okt. 1632. In de engelse genealogische literatuur is echter van hem geen spoor te vinden, noch in de lijsten van English Knights. Evenmin komt er in Engeland een familie *Turnor* of *Turner* voor met het door *Margaretha Turnor* gevoerde wapen met de merletten en golvende dwarsbalken. Verwonderlijk is dit niet wanneer men in aanmerking neemt dat volgens een kwartierstaat in de Handschriften verzameling op de bibliotheek van ons Genootschap *George Tumor* de zoon was van *Jacob Turnor, ex* matre *Wiltfelt,* en van *Louise Morin, ex* matre *van Santvoort;* niet bepaald engels klinkende namen! Kan iemand meer over deze familie *Turnor* mededelen?

Cambridge. JHR. F. G. L. O. VAN KRETSCHMAR.

de Vallée. *Johanna Ackema* (dr. van *Johannes Melgerts en Janneke Boorsma)* lidm. Herv. Kerk te Dongen 19 april 1764, † Loon op Zand 2 dec. 1797, trouwde met *Abraham de Vallée;* uit dit huwelijk sproten:

1. *Juliana de Vallée,* ged. Loon op Zand 29 sept. 1775.
2. *Gillis de Vallée,* ged. Loon op Zand 20 sept. 1778, trouwde met *Dirkje de Rooy,* waaruit (o.a.?): a. *Johannes de Vallée,* ged. Loon op Zand 12 april 1807 en b. *Juliana de Vallée,* ged. Loon op Zand 5 febr. 1809.
3. *Johannes de Vallée,* ged. Loon op Zand 18 maart 1781, trouwde met *Wouterina Link,* waaruit (o.a.?) : a. *Johanna Sophia de Vallée,* ged. Loon op Zand 19 dec. 1808, en b. *Johan Caspar de Vallée,* ged. Loon op Zand 23 sept. 1809.
4. *Maria de Vallée,* ged. Loon op Zand 4 april 1782.
5. *Petronella Zegerdina de Vallée,* ged. Loon op Zand 20 dec. 1789.

Gevraagd, voor parenteelstaat, nadere gegevens en verdere afstammelingen van bovengenoemde personen.

Alkmaar. K. P. ACKEMA.

ter Veer-Hobers. Gevraagd personalia en voorouders van het echtpaar *Gerrit ter Veer-Alida Hobers,* ouders van Ds. *Dirk ter Veer,* **ged.** Amsterdam 15 juli 1778, predikant te Zoelmond (1779). Wanneer en waar huwde deze laatste met *Aletta Clemensdr. Lens?*

Lunteren. F. VAN HOOGSTRATEN.

Verweij. (LXXVI 30). Lakstempel van *Dieuwertje Blaumus Verweij,* geb. Workum 26 maart 1806, met wapen in ruitvorm. Wapen: gedeeld, 1. een geplante boom; 2. de friese adelaar. Helmteken: een fleuronkroon. Archief Familie-Vereeniging Vriesendorp, doos V lakstempels, - Verweij. Wapen: gedeeld, 1. in goud een geplante, boom: 2. -in blauw de friese adelaar. Helmteken: een vlucht. Opgave Muschart: Collectie lakafdrukken in dozen op het Archief te Rotterdam. In 1939 verklaarde de toen 80-jarige Dr. M. E. Houck te Deventer, dat de familie Verweij (zeker tot ± 1785 officieel) geen wapen of zegel voerde, terwijl in het zelfde jaar Mr. B. van 't Hoff, gemeenteachivaris van Deventer, mededeelde, dat hem een wapen Verweij in het archief niet bekend was.

De stamreeks van *Dieuwertje Blaumus Verweij* luidt:

1. *Teunis Verweii* tr. *Geertruid Wolssinks.* Waaruit:

II. *Berent Verweij,* ged. Deventer 13 juli 1704, begr. ald. 8 nov. 1783, tr. Leeuwarden 10 maart 1737 *Vroukjen Buma,* ged. Leeuwarden 4 nov. 1711, begr. Deventer 19 maart 1781, dr. van *Wijbe Sjoerds* en *Hinke Hansen.* Waaruit:

III. Ds, *Wybrand Verweij,* geb. Deventer 20 sept. 1742, † Franeker 22 mei 1822, tr. Wolsum 15 okt. 1769 *Henrika Susanna Cahais,* geb. Workum 2 okt. 1747, †?, dr. van Ds. *Isaac en Lupkjen Buma.* Waaruit:

IV. *Isaac Verweij,* geb. IJlst 14 jan. 1777, † Leiden 23 juni 1829, tr. Kimswerd 28 juni 1801 *Hiltje Blaumus Bakker,* geb. Lollum 6 sept. 1775, † Dordrecht 24 april 1850, dr. van Ds. *Simon en Dieuwertje Blaumus Tegge.* Waaruit:

V. *Dieuwertje Blaumas Verweij,* geb. Workum 26 maart 1806, † Dordrecht 5 aug. 1850, tr. Leiden 26 maart. 1834 *Henri Vriesendorp,* geb. Dordrecht 1 nov. 1804, † ald. 15 dec. 1864, zn. van *Hendrik* én *Machalina van Dorsser.*

Hengelo (Ov.). D. A. N. VRIESENDORP.

Onbekend borstbeeld. (LXXV 492). Na vergelijking met een zich in het Toneelmuseum te Amsterdam bevindend afgietsel van een borstbeeld in de Stadsschouwburg aldaar, van de bekende acteur *Andries Snoek* (geb. Rotterdam 14 nov. 1763, † Amsterdam 3 jan. 1829), meen ik, dat dit, in het oktobernummer 1958 van „De Ned. Leeuw" afgebeelde, zilveren borstbeeld hem eveneens voorstelt, en wel in een der laatste jaren van zijn leven. (Het beeld in het Toneelmuseum geeft hem op jongere leeftijd weer). Inmiddels heeft een der lezers van „De Nederlandsche Leeuw" mij een ivoren replica van dit zilveren beeldje getoond.

Amsterdam. K. A. CITROEN.

Wapenboek van Brederode van Veenhuijsen. Volgens H. J. A. van Son: „Geschiedenis en genealogie van het geslacht van Son", deel VI, blz. 23, noot 55 zou zich in de verzamelingen van het Genootschap een wapenboek van Brederode van, Veenhuijsen uit het begin van de 16de eeuw bevinden. Deze aantekening schijnt niet juist te zijn, daar van de aanwezigheid aldaar niets is gebleken. Weet één onzer leden, waar zich dit wapenboek bevindt?

INLICHTINGENDIENST.

INHOUD VAN DIT NUMMER.

Bestuursberichten. — Notuleu van de Algemene Vergadering, gehouden op 13 december 1958 in de Burgerhal van het Stadhuis te Gouda. — De oudere generatiën van het geslacht Diepenhorst, door W. A. van Rijn. — Aantekeningen van Reinier Moons (1523—1571), advocaat bij het Hof van Holland, medegedeeld door G. J. W. de Jongh. — Boekbespreking. — Vragen en antwoorden.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD, VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

BESCHERMHEER Z.K.H. DE PRINS DER NEDERLANDEN, PRINS VAN LIPPE BIESTERFELD

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, gelieve men te richten tot de Hoofdredacteur MR. W. W. VAN VALKENBURG, *„Nijenstede", Backershaegenlaan* 70, Wassenaar.
De jaarlijkse contributie (abonnement) ad *f* 20,— gelieve men steeds vóór 1 februari te voldoen door storting op postrekening no. 20910 ten name van het Genootschap te 's-Gravenhage.

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot de Secretaris IR. C. M. R. DAVIDSON, *Jacob de Graefflaan 17, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie), zomede opgaven van adresverandering, te richten aan het Bureau van het Genootschap> *Bleijenburg* 5, 's-Gravenhage.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of de inhoud der ondertekende stukken.

No. 3 **LXXVIe Jaargang** **maart 1959**

BESTUURSBERICHTEN.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden Mr. F. M. Wibrenninck, sedert 1955 gewoon lid van het Genootschap.

Tot **lid zijn benoemd:**

IR. J. T. M. BROEKHUIZEN ..... *Wageningen-Hoog Posf Bennekom. Jac. P. Tijsselaan 60.*

J. FRASER ..... *Hengelo (Ov.). IJsselstraat 21.*

J. W. GÜLCHER ..... *Meppel Oranjelaan* 5.

MR. C. J. DE BRUYN KOPS .....*Utrecht Stadhouderslaan* 77.

MR. TH. F. VALCK LUCASSEN... *Hamburg (Duitsland). Neuer Jungfernsteg 6 a.*

JHR. J. SIX ..... *Amsterdam-Z. Diepenbrockstraat 28.*

J.M. PRINS VISSER ..... *Kinderdijk West 341.*

MR. S. J. J. BARON VAN VOORST TOT VOORST ..... *Parijs (7). Frankrijk. 64 me de Varenne.*

Adreswijzigingen:

MR. B. VAN HAERSMA BUMA ..... *Assen Parkstraat 14.*

MR. G. J. J. VAN WIMERSMA GREIDANUS . . *'s-Gravenhage p Ja Mevrouw E. Stevens-Stevens Slachthuisstraat 1.*

H. LOURENS ..... *Oegsfgeesf p/a Mevrouw J. Cornelisse Van Cuyckiaan* 2.

MR. M. F. F. A. DE NERÉE TOT BABBERICH VAN CAMPHUYSEN .... *Luxemburg (Luxemburg). Avenue Pasteur 8.*

PROF. A. A. M. STOLS ..... *Mexico 6 D.F. c/o United Nations Calle Hamburgo 63 -2" piso.*

MEJUFFROUW MR. A. J. VERSPRILLE ... *Leiden Cobetstraat 22.*

H. DE WAAL ..... *Noordwijk aan Zee. Pickéweg 22.*

Penningmeester van het Genootschap+

Het bestuurslid Jhr. Mr. C. C. van Valkenburg heeft de functie van penningmeester met ingang van 1 februari 1959 overgedragen aan het bestuurslid W. A. H. C. Boellaard.

Jonkheer H. H. Röell †.

Op 31 januari 1959 leed ons Genootschap een groot verlies door het heengaan op 83-jarige leeftijd van één zijner oudste leden, Jhr. Herman Hendrik Röell, oud-gemeentearchivaris van Haarlem, lid van „De Leeuw" sedert 1899.

Geboren genealoog en heraldicus, begaafd met een uiterst scherp geheugen, en steeds bereid zijn kennis ten dienste van anderen te stellen, heeft Röell zich gedurende die 60 jaren

zeer verdienstelijk gemaakt voor de genealogische wetenschap. Sedert 1917 in de omgeving van Zutphen gevestigd, was hij als geen ander thuis in de genealogie van de adellijke en patricische geslachten van Zutphen en de Graafschap, waaromtrent hij een uitgebreide documentatie had aangelegd. Verder zullen velen zich de interessante artikelen over Deventer families herinneren, die hij samen met zijn vriend Mr. H. Kronenberg publiceerde.

Zijn kennis beperkte zich echter geenszins, tot de streek, waar hij ruim 40 jaren gevestigd was, en als men in onze vriendenkring iets weten wilde omtrent adel en patriciaat in Nederland, eigenlijk zelfs van geheel West-Europa, dan was het steeds: „vraag het maar aan Röell", en op het verkregen antwoord kon men bouwen.

Zijn gedachtenis zal in onze kring blijven voortleven.

F. TEDING VAN BERKHOUT.

Genealogie van het 'geslacht Kerens,

door W. MUUSSE.

W a p e n :

In zilver drie naast elkaar geplaatste bomen op grasgrond, waarop tussen de tweede en derde boom een zittende eekhoorn, een noot etende, alles in natuurlijke kleur. Helmteken: een groene boom. Dekkleden: zilver en groen.

Bron: J. M. van de Venne „Limburgsche Wapens" Maastricht, 1925.

Volgens Nederland's Adelsboek (1943-1948, bl. 163) werd dit wapen door de familie Kerens overgenomen van het geslacht *Heymerick (Heymricken) (Zie* IV C a, 3 van deze genealogie).

N a a m :

De naam van dit geslacht komt in de kerkelijke registers en in notariële akten in alle mogelijke variaties voor: naast *Kerens* en *Keerens* ook *Keerns, Kerns, Kernen* en zelfs *Kien* en *Kein.*

In de hiervolgende stamreeks volgde ik de schrijfwijze, gelijk die in de registers wordt aangetroffen.

V o o r w o o r d :

In „De Limburgse Leeuw", Vde jaargang, No. 5, bl. 95-97, zijn enige aantekeningen aan dit geslacht gewijd en werd het voornemen kenbaar gemaakt om de genealogie van dit geslacht opnieuw te bewerken. Daaraan is thans uitvoering gegeven: alle daarvoor in aanmerking komende gegevens zijn in de navolgende genealogie bijeengebracht en tesamen tot een geheel verwerkt, ook die van het Manuscript *Kerens* (R.A. Limburg Inv. Hs No 197), van Nederland's Adelsboek en van het boekwerk „Geschiedenis van het Huis der XII Apostelen, genaamd „De Belick" te Maastricht" door A. J. Flament. Hierbij dient echter opgemerkt, dat niet alle gegevens daaruit ongewijzigd konden worden overgenomen, omdat deze niet overal met die van de geraadpleegde registers overeenstemmen, terwijl verder de gegevens, welke uitsluitend de aanverwanten betreffen, hierin niet werden overgenomen.

Op het volgende punt dient in het bijzonder de aandacht gevestigd:

In het Ms.-Kerens komt de vermelding voor, dat *Joannes Kerens* (zoon van de daarin als oudst bekende *Andreas Kerens)* geboren zou zijn in 1590 en kapitein zou zijn geweest in Spaanse dienst, tijdens het beleg van Maastricht in 1632

door Prins Frederik Hendrik, dat hij daarbij gewond zou zijn en bij diploma van 5 januari 1633 door de Koning van Spanje tot Ridder geslagen.

Nederland's Adelsboek heeft waarschijnlijk aan die passage de oudste gegevens omtrent dit geslacht ontleend, er aan toevoegende, dat hij gehuwd was met *Maria Volden* (of *Volders),* als gehuwd voorkwam van 1585-1609 en getesteerd heeft 15 maart 1631 ten overstaan van de pastoor van de Sint Maartenskerk te Wijk-Maastricht.

Zonder ook maar enigszins aan de waarde van die vermeldingen tekort te willen doen, moet toch worden opgemerkt, dat zij in de geraadpleegde archivalia geen bevestiging vonden en voorts:

1. dat daarin wel een *Joannes Kerens* voorkomt, doch deze huwde eerst in 1609 met *Wendelina Hoofts* en is reeds in 1621 overleden;
2. dat een andere *Joannes Kerens* — zoon van *Judocus* — in 1613 werd gedoopt; het is niet aan te nemen, dat deze in 1632 reeds in de rang van kapitein aan de verdediging van Maastricht zou hebben deelgehad, omdat hij toen pas 19 jaar oud was;
3. dat gelijke overweging geldt voor een derde *Joannes Kerens,* zoon van een gelijknamige vader.

Ik wil hiermee te kennen geven, dat in de door mij geraadpleegde bronnen niemand wordt aangetroffen, die met de in het handschrift-Kerens en de in het Adelsboek genoemde *Joannes Kerens* kan worden geïdentificeerd. Dit moet temeer opmerkelijk zijn, omdat in de bronnen van die tijd nog een vierde naamgenoot — n.l. een broer van *Andreas Kerens* — voorkomt, wiens huwelijk met *Mayke Driesen* uit Meerssen in 1581. wel wordt vermeld.

De overige gegevens van het manuscript stemmen echter overigens vrij goed met die van de kerkelijke registers overeen, zodat inzake de betrouwbaarheid van evenbedoelde passage in het manuscript geen twijfel behoeft te rijzen.

Verwonderlijk is ook de vermelde ridderverheffing niet, omdat ter beloning van betoonde dapperheid alle officieren en minderen van het Spaanse garnizoen in Maastricht, hetzij in de adelstand werden verheven, hetzij met een ridderorde werden beloond [1].

Niet onmogelijk blijft — doch dat kon nu niet meer worden geverifieerd — dat de oudste gegevens in het manuscript-Kerens ontleend zijn aan oudere bronnen in Aken, waar de oorsprong van dit geslacht waarschijnlijk moet worden gezocht. (Zie daartoe b.v. onder 111 3 hieronder.)

Met bijzondere erkentelijkheid wordt vermeld, dat de meeste in deze genealogie voorkomende akten welwillend en belangeloos door de genealoog de Heer *Jan Verzijl* werden gecopieerd en in afschrift ter beschikking gesteld.

G e n e a l o g i e :

Deze vangt aan met de als oudste in de geraadpleegde bescheiden voorkomende *Cornelis Kerens,* waarmee de stamreeks in Nederland's Adelsboek nog met één generatie kon worden opgevoerd.

---

[1]) In „Maastricht in de Tachtigjarige Oorlog" door Br. Borromeus. (Maastricht 1948, bldz. 30) wordt gezegd: „Aan het Spaanse garnizoen werd vrije aftocht verleend. Ondanks het verlies van Maastricht was de Spaanse Koning tevreden over de wijze waarop zijn soldaten zich zo lang tegen een grote overmacht hadden verdedigd. Als beloning voor hun dapperheid werden alle officieren en soldaten van het voormalige Maastrichtse garnizoen in de adelstand verheven en zij, die hiertoe reeds behoorden, werden met een ridderorde begiftigd".

I. *Cornelis Kerens,* als getuige optredende bij een in Maastricht 28 juni 1580 gesloten huwelijk, alsook bij het huwelijk van zijn zoon *Joannes Kerens* met *Mayke Driesen* uit Meerssen, hierna onder II genoemd. Hij zal omstreeks 1540 geboren zijn.

Trouwregister St Mathias Maastricht.
28 juni 1580 celebravit *Adolphus Duyker* .. en *Hoske Berkers.*
Testes: *Cornelis* Kerens ab aliquid parte,
Joanna Kerens sponsae habuit soror *Joes Kerens.*

Als zijn kinderen komen de hierna onder 11 genoemden in aanmerking:

11. 1. *Joannes Kerens,* gedoopt Maastricht (St. Jac.), die aldaar 21 jan. 1581 huwde met *Mayke Driesen* uit Meerssen. Als getuige treedt daarbij zijn vader *Cornelis Kerens* op.

Doop-, trouw- en sterfteregister van *Gerardus Segers,* pastoor der kerk van St Mathias te Maastricht, overleden 20 sept. 1581 en opvolger van *Jan van Proemeren* alias *Cuypers:*
Anno 1581, januari 21 eelebravit *Jos* Eerens ex parochie Sancti Jois en *Mayke Driese* van Meersen.
Testes : *Cornelis Keerns* pater sponsi
Andries frater sponsae
Marten eonsaquines sponsae
Uti sponses et pater sponsae promiserunt si aliquid molestas occurit, se satis faeturos pastori St Joannis. Actum 21 januari.

Uit dit huwelijk werden geen kinderen aangetroffen.

2. *Cornelis Keerns (Keerens)* die *te* Maastricht (St. Math.) 24 aug, 1580 huwde met *Fijke Wijnants.*

Huwelijksregister St Mathias Maastricht.
24 augustus 1580 celebravit *Neelis Keerens* en *Fij Wijnants.*
Testes: *Joannes Kerens*
Joannes *Fabri* (koster)

Ook uit dit huwelijk werden geen kinderen aangetroffen.

3. *Andreas* Kerens, die volgens het manuscript-Kerens in 1576 kapitein was in Spaanse dienst onder Alphonso de Vargas. Hij zou in 1581 gehuwd zijn met *Christine N.*

Deze De *Vargas* is in de Maastrichtse stadsgeschiedenis niet onbekend : in 1576, nadat de Spaanse stadscommandant door een list van de Magistraat was gevangen gezet, nam een compagnie Spanjaarden onder aanvoering van deze De Vargas, deel aan de bloedige straatgevechten tegen de Maastriehtse burgerij en tegen dat deel der bezetting, dat de zijde van de Maastriehtenaren had gekozen, met het doel de Spanjaarden uit de stad te verdrijven, hetgeen echter mislukte.
Niettegenstaande de naam van Andreas *Kerens,* noch ook die vau zijn vrouw *Christine* in de geraadpleegde registers voorkomen, behoort dit echtpaar toch ongetwijfeld in deze genealogie thuis, omdat hij **de enige** *Andreas Kerens* is, die als vader van do hierna onder 111 volgende kinderen in aanmerking komt.

Kinderen volgen onder III.

4. *Joanna Kerens,* die met haar vader bij het huwelijk in Maastricht op 28 juni 1580 als getuige optreedt. Omtrent haar wordt verder niets meer vernomen.

III. Kinderen uit het huwelijk van *Andreas Kerens* en *Christine N:*

1. *Judocus Kernus* (ook genaamd *Keents*), † Maastricht en begr. ald. (St. Nic.) 21 febr. 1658, tr. omstr. 1608 *Maria (wan) Valckenborgh, alias Sleutels,* welke aliasnaam zij waarschijnlijk ontving wegens het door haar bewoonde huis in de Vijfharingenstraat, genaamd „De Sleutel". Ook komt haar naam voor in een akte van 1673 [2]).

Hun kinderen volgen onder IVA.

2. *Joannes Kerens,* volgens het manuscript-Kerens geboren omstreeks 1590, kapitein in Spaanse dienst, begr. Maastricht (St. Jac.) 7 nov. 1621, tr. omstreeks 1608 *Wendelina Hoofts,* waarschijnlijk afkomstig van Visé.

Hun kindren volgen onder IVB.

3. *Andreas Kernen,* „Aquensis" staat er in het begrafenisregister bij, † te Maastricht en begr. aldaar (St. Nic.) 27 april 1662, tr. le omstreeks 1610 *Anna van Middelburch,* dr. van *Joannes van Middelburch* en *Catharina* Boschouwers. (Mogelijk waren het háre zusters, die te Maastricht in dezelfde tijd in het huwelijk traden, n.l.: *Lucia van Middelburch* in 1625 met *Petrus van Geffen* en *Maria van Middelburch* in 1627 met *Andreas Nypels*); tr. 2e omstreeks 1640 *Engelberfa* of *Angela N.* Iets naders omtrent dit huwelijk werd in de registers niet aangetroffen.

De kinderen uit deze beide huwelijken volgen onder IVC a en b.

4. *Philippus Kerens* (volgens het Handschrift-Kerens), omtrent wie verder niets meer wordt vernomen.

En wellicht ook nog:

5. *Maria Kerens,* die te Maastricht (St. Jac.) 14 okt. 1618 huwde met *Gisbert Fredericx,* die te Maastricht bij avond (St. Jac.) 15 sept. 1630 werd begraven.

IVA. Kinderen uit het huwelijk van *Judocus Kerens* (III, 1) en *Maria van Valckenborgh* alias *Sleutels:*

1. *Catharina Kerens,* ged. Maastricht (St. Nic.) 1 febr. 1609 (doopgetuige o.m. Margaretha Valckenborgh).
2. *Margaretha Kerre,* tr. 1° Maastricht (St. Nic.) 25 jan. 1631 *Joannes Richards;* tr. 2° Maastricht (Herv.) 19 jan. 1639 *Henricus Sferrenberch.* Bij haar tweede huwelijk wordt zij *Kern* genoemd.
3. *Joannes Kiens,* ged. Maastricht (St. Nic.) 17 nov. 1613 (doopgetuige o.m. *Maria Kiens* (III-5)), maasschipper, tr. omstreeks 1640 *Gertrudis Ernou.*

Ten behoeve van zijn dochter *Petronella,* liet zijn moeder *Maria van Valckenburch* bij versterf een hypotheek na van 200 gulden. Hijzelf ontving 1/3 deel van een hypotheek groot 1000 gulden, door zijn moeder op het huis „De Cloet" geplaatst 3).

Hun kinderen volgen onder VA.

4. *Nicolaus Keents* ged. Maastricht (St. Nic.) 4 april 1619 (doopgetuige o.m. *Gisbert Fredricx* (III-5)), † te Maastricht en begr. aldaar (St. Jac.) 11 juni 1658, tr. 1° Maastricht (St. Jac.) 28 aug. 1639 *Lucia van Aelbeeck,* begr. Maastricht (St. Jac.) *28* dec. 1640; tr. 2° Maastricht (St. Jac.) 5 febr. 1641 *Aleyd van Clermont,* begr. Maastricht (St. Jac.) 8 april 1655; tr. 3° Maastricht (St. Jac.) 24 aug. 1655 *Ida Diricks: zij* hertr. Maastricht (St. Nic.) 10 mei 1661 *Paulus Bours* (of *Boers).*

[2]) Akte Nots. G. *Bodson te* Maastricht 11 maart 1673.
[3]) Akte Nots. G. *Bodson* te Maastricht 18 sept. 1664 en 9 dec. 1666.

Aleyd van Clermont bezat het huis „De Cloet" in de Brusselsestraat, dat door haar broer Gerard *van Clermont* werd bewoond [4]) en dat, na haar overlijden, in eigendom overging aan *Nicolaus'* moeder Maria *van Valckenburch.*

In 1673 is *Ida Diricks* **nog** getuige bij het verlijden van een akte betreffende haar zoon *Lambert Kerens* [2]) (vermeld onder VB, 5).

Hun kinderen ontvangen 1/3 deel van een hypo. theek staande op „De Cloet", nagelaten door hun grootmoeder, die het huis van *Aleyd van Clermont* had verkregen [4]).

De kinderen van *Nicolaus Kerens volgen* onder **VB** a, b en c.

5. *Lucas Kerens* ged. Maastricht (St. Nic.) 10 jan. 1622.
6. *Judith Kerens,* ged. Maastricht (St. Nic.) 25 maart 1627.

IVB. Kinderen uit het huwelijk van *Joannes Kerens* (III, 2) en *Wendelina Hoofts:*

1. *Maria Kern,* ged. Maastricht (St. Nic.) 10 jan. 1610 (bij deze doop wordt de moeder *Wenselaa* genoemd).
2. *Bartholomeus Kernen,* ged. Maastricht (St. Nic.) 3 juli 1611 (hierbij wordt de moeder *Wencelae Hooffts* genoemd), tr. Maastricht (Herv.) in 1633 *Margarefha Crijns* (of *Krins).*

Hun kinderen volgen onder VC.

3. *Joannes Kiens,* ged. Maastricht (St. Nic.) 13 jan. 1613 (de moeder wordt hierbij *Wendelin* genoemd), omtrent hem wordt in de geraadpleegde registers geen verdere aanwijzing aangetroffen.
4. *Elisabefh Kein,* ged. Maastricht (St. Nic.) 13 juli 1614 (bij deze doop wordt de moeder *Wendelina* genoemd), begr. Maastricht (St. Jac.) 31 maart 1619.
5. *Nicolaus Kerens* (of deze als zoon uit dit huwelijk kan worden aangemerkt, was niet met zekerheid vast te stellen).
   Hij zou gedoopt zijn omstreeks 1616-1617 en gehuwd zijn geweest met *Margarefha N.* Verder wordt niets meer omtrent hem vernomen en ook werden geen kinderen uit dit huwelijk aangetroffen.
6. *Henricas Keins,* ged. Maastricht (St. Jac.) 8 april 1618, begr. aldaar (St. Jac.) 8 febr. 1619.
7. *Johan Baptist Keens,* ged. Maastricht (St. Jac.) 23 juni 1620 (ook omtrent hem bevatten de geraadpleegde registers geen verdere aanwijzingen).

IVCa. Kinderen uit het huwelijk van *Andreas Kerens* (111, 3) en *Anna van Middelburch:*

1. *Maria Kern,* ged. Maastricht (St. Jac.) 15 dec. 1613, (doopgetuige o.a. *Wendelina van Wessef,* die waarschijnlijk dezelfde is als *Wendelina Hoofts,* afkomstig van Visé (zie 111-2)), † ald. weduwe en begr. Maastricht (St. Mart.) in mei 1657, tr. *Wilhelmus Douven* (of *Doeven*), begr. Maastricht (St. Mart.) 13 april 1655.

   In 1651 verbindt *Wilhelmus Douven* zich met zijn zwager *Philippus Kerens* (in de desbetreffende akte wordt diens vrouw genoemd *Magdalena van Heymelrijck*) en met *Mathijs van Herve* om voor gezamenlijke rekening de „meutwaer" van de stad Maastricht in pacht te nemen [5]).

   In 1655 verkoopt *Philippus Kerens* twee stukken land gelegen onder Buitenbilsen, uit de opbrengst waarvan hij **Willem** *Douwen* en *Mathijs van Herve* voldoet [6]).

2. *Joannes Kern,* ged. Maastricht (St. Jac.) 11 nov. 1615 (hem komen we in de registers niet meer tegen).
3. *Philippus Kernes* (ook *Kerns* genoemd), ged. Maastricht (St. Mart.) 22 dec. 1628, brouwer wonende in Wijk-Maastricht, begr. Maastricht 30 okt. 1687, tr. Wijk-Maastricht (St. Mart.) 31 jan. 1650 *Maria Magdalena van Heymerich,* begr. aldaar 1 sept. 1689, dr. van *Theodorus van Heymerich* en *Elisabeth van Eys.*

   Volgens Nederland's Adelsboek 1943-1948 was zij dochter van ***Pad van Heymerich*** en van *Magdalena van Eus-Beusdael* en volgens het boekwerk „Geschiedenis van het Huis der XII Apostelen, genaamd „De Belick" door A. J. Flament, was zij een kleindochter van dat echtpaar.

   Ik verkies de door mij hierboven gegeven lezing, welke o.m. gesteund wordt door het feit, dat ***Elisabeth van Heymerich,*** geboren van ***Eys*** bij de doop van een der kinderen, n.l. op 9 juli 1672 als doopgetuige fungeert, terwijl noch de in het Adelsboek als hare ouders genoemden. noch een hunner bij de doop van een der twaalf kinderen als doopgetuige optreedt.

   Aan de andere kant wil ik niet verhelen, dat er voor de lezing, dat ***Pad*** haar vader was, ook te zeggen valt, want alzo werd een hunner kinderen genoemd.

   Philippus Kerens kocht van zijn zwager ***Willem*** *Douwen* het huis genaamd „Het Ceullen", gelegen in Wijk, neemt in 1658 daarop een hypotheek, lost in 1673 enige lasten daarop staande, af en verkoopt in 1660 zijn huis „'s-Hertogenbosch" gelegen op de Boschstraat te Maastricht [7]).

   De goederen van dit echtpaar worden in 1690 onder de vijf dan nog in leven zijnde kinderen — Paulus, *Jan,* Dirk, ***Anna en*** de minderjarige Andreas, over welke laatste de schepenen *Nicolaus Ghijsen* en Chris*tophorus Mouwen* als voogden stonden — verdeeld. Ieder van hen kreeg G tot 8 percelen land met een geschatte waarde van 4925 gulden en bovendien 730 gulden in contanten [8]).

   Twee zusters van Maria *Magdalena van* ***Heymerich*** n.l. *Joanna* en *Gertrudis,* traden resp. in 1650 en 1653 in het Annunciatenklooster te Maastricht [9]).

Hun kinderen volgen onder VD.

4. *Lucia Kerens,* ged. Maastricht (St. Mart.) 4 okt. 1631.

IVCb. Kinderen uit het huwelijk van *Andreas Kerens* (111, 3) en *Engelberfa (Angela) N.:*

5. *Andreas Kerens,* ged. Maastricht (St. Nic.) 9 mei 1641; wellicht is hij identiek met *Aerf Kerns,* gehuwd met *Joanna (Jenneke) Kilens,* die als weduwe in 1666 een hypotheek neemt op haar huis „De Pauw" gelegen op de Houtmarkt [9a]).
6. *Anna Cafharina Kerns,* ged. Maastricht (St. Nic.) 7 jan. 1646, tr. Maastricht 11 juni 1669 *Joannes Rensen.*
7. *Gerard Kerns,* ged. Maastricht (St. Nic.) 27 okt. 1647.
8. *Anna Maria Kerns,* ged. Maastricht (St. Nic.) 28 jan. 1651.

4) Akte Nots. G. *Bodson* te Maastricht 11 maart 1667.
5) Akte Nots. *Veestraten* **te** Maastricht 31 okt. 1651.
6) Akte Nots. *A. Vrancken* G juli 1655.
7) Akten Nots. **L. de** *Visch* 3 nov. 1654 en 19 sept 1658, 28 aug. 1658 en 12 maart 1673 en van Nots. N. *Bemelmans* te Maastricht 4 okt. 1673.
8) Akten Nots. N. *Bemelmans* te Maastricht G en 7 april 1690.
9) Maasgouw 1914, blz. 54 en akte Nots. **L.** *Natalis* te Maastricht 15 nov. 1653.
9a) Akte Nots. *N. Bemelmans* **te** Maastricht 19 jan. 1666.

9. *Angela Kerens,* ged. Maastricht (St. Nic.) *27* juli *1654.*

10. *Margaretha Kerens,* ged, Maastricht (St. Nic.) 25 april 1658.

11. *'Maria Kerens,* ged. Maastricht (St. Nic.) 27 okt. 1660.

VA. Kinderen uit het huwelijk van *Joannes Kerens* (IVA, 3) en *Gertrudis Ernou.*

1. *Petronella Kens,* ged. Maastricht (St. Nic.) 1 febr. 164 1, (doopborgen: *Tilman Raedts* en *Margarefha Duer),* † op jeugdige leeftijd

2. *Joannes Kents,* ged. Maastricht (St. Nic.) 10 juni 1643 (doopborgen: *Arnoldus de Motte* en *Aleyd Clermonts),* † op jeugdige leeftijd.

3. *Petronella Kernens,* ged. Maastricht (St. Nic.) 7 aug. 1644 (doopborg was o.m. *Mathias van Valckenborch).*

   Zij ontving uit de erflating van haar grootmoeder *Maria van Valckenburch* een hypothecaire inschrijving, groot 200 gulden [10]).

4. Joannes *Kernens,* ged. Maastricht (St. Nic.) 26 maart 1646, † op jeugdige leeftijd.

5. *Joannes Kernen,* ged. Maastricht (St. Nic.) 24 juli 1651 (doopborg o.a. *Judocus Kerns,* zijn grootvader).

6. *Cafharina Kernens,* ged. Maastricht (St. Nic.) 4 mei 1653 (doopborg o.a. Aleydis Clermont).

7. *Paulus Kerns,* ged. Maastricht (St. Nic.) 3 jan. 1655.

VBa. Kinderen uit het huwelijk van *Nicolaus Kerens* (IVA, 4) en *Lucia van Aalbeeck:*

1. *Judocus Kerens,* ged. Maastricht (St. Jac.) **1** okt. 1640.

VBb. Kinderen uit het huwelijk van *Nicolaus Kerens* (IVA, 4) en *Aleyd van Clermonf:*

2. *Maria Kerns,* ged. Maastricht (St. Jac.) 6 nov. 1641, tr. Maastricht (St. Math.) 5 sept. 1677 met *Henricus Habets.*

3. *Nicolaus Kerns,* ged. Maastricht (St. Jac.) 6 dec. 1643.

4. *Joannes Keerns,* ged. Maastricht (St. Jac.) 1 mei 1646, (doopgetuige o.a. Johannes Keens (Zie IV A, 3)), tr. Maastricht (St. Nic.) 4 aug. 1678 *Joanna Cremers.*

   Joannes is universeel erfgenaam van zijn broer *Lambert* [2]).

   Hun kinderen volgen onder VIA.

5. *Lambert Kerens,* ged. Maastricht (St. Jac.) 24 nov. 1648, † 9 maart 1669 aan boord van het schip „Ternate", waarmee hij als adelborst in november 1668 naar Oost-Indië vertrokken was in dienst van de Oost-Indische Compagnie [2]).

6. *Cecilia Kerens,* ged. Maastricht (St. Jac.) 25 sept. 1651, begr. ald, (St. Nic.) 3 juli 1699 op de begraafplaats.

VBc. Kinderen uit het huwelijk van *Nicolaus Kerens* (IVA, 4) en *Ida Diricks:*

7. *Judith Keins,* ged. Maastricht (St. Jac.) 11 juli 1656, tr. aldaar (St. Jac.) 2 aug. 1677 *Henricus Carolus Dupont,* † aldaar 8 juni 1724.

[10]) Akte Nots. G. *Bodson* te Maastricht 18 sept. 1664.

8. *Mathias Kerens,* ged. Maastricht (St. Jac.) 19 nov. 1657 (doopgetuigen: Johan Valckenburch en Joannes Dresens), begr. Maastricht (St. Cath.) 11 juli 1694, tr. 1° Maastricht (St. Nic.) 15 juni 1676 *Anna Bosch;* tr, 2° Maastricht (St. Nic.) 26 febr. 1678 *Johanna Huynen;* tr. 3° Maastricht (St. Nic.) 8 dec. 1683 *Oda Knouwen.*

   Johan van Valckenborch, optredende voor de in 1673 nog minderjarige kinderen uit de huwelijken van *Nicolaus* Kerens, ontvangt voor hen 1300 gulden wegens verkoop van het huis „De Sleutel" gelegen in de Vijfharingenstraat [11]).

Het eerste huwelijkwas kinderloos.

De kinderen uit het tweede en derde huwelijk voigen onder VIB a en b.

VC. Kinderen van *Bartholomeus Kerens* (IV B, 2) en *Margaretha Crijns:*

1. *Wendel Kerens,* ged. Maastricht (St. Jac.) 6 mei 1635 (doopborg o.m. de grootvader Andreas Kerens en Aleyd Clermonts).

2. *Joannes Kerens,* ged. Maastricht (St. Jac.) 28 juni 1637 (doopgetuige o.a. Wilhelm Doeven), † te Maastricht en begraven aldaar (St. Nic.) 5 mei 1687; waarschijnlijk bleef hij ongehuwd.

VD. Kinderen van *Philippas Kerens* (IVC, 3) en *Maria Magdalena van Heymerich:*

1. *Andreas Kerens,* ged. Maastricht (St. Mart.) 18 april 1651 (doopgetuige o.a. Wilhelm Douven), † jong.

2. *Magdalena Kerens,* ged. Maastricht (St. Mart.) 27 okt. 1652 (doopgetuige o.m. Goswin van Eys), † op jeugdige leeftijd.

3. *Anna Maria Kerens,* ged. Maastricht (St. Mart.) 5 nov. 1653. † jong.

4. *Paulus Kerens,* ged. Maastricht (St. Mart.) 20 aug. 1656 (doopgetuige o.m. Maria Kerns), † Maastricht 21 sept. 1742, en begr. aldaar 24 d.a.v. in de Dominicanerkerk, tr. Maastricht (St. Mart.) 7 febr. 1694 *Anna Brocx,* begr. Maastricht (Dominicanerkerk) 26 dec. 1743. Uit zijn' huwelijk werden geen kinderen aangetroffen

   Hij woonde van 1666-1673 in „De Poort van Godsdael", het voormalige refugiehuis van de Abdij „Val Dieu" [11a]), koopt in 1691 het huis„ Het Ancker", gelegen te Wijk in de Corverstraat, naast „De Wan" en verhuurt dat aan *Jan Webels,* corver [12]).

   Gezamenlijk met zijn broer *Theodorus* neemt hij op hun huizen „'t Wapen van Vriesland" en „'t Hooghuis" een hypotheek van 4000 gulden [13]), verstrekt een hypotheek van 2000 gulden op het huis „De Dobbelde Sleutel" gelegen in de Rechtstraat te Wijk [14]) *en* verhuurt in 1713 en 1720 „Het Wapen van Vrieslandt" gelegen op de Bokstraat [15]) en [16]).

   Zijn testament van 24 sept. 1737 [17]) bevat o.m. de volgende bepalingen : „Na afloop van de bewaking van het lijk zullen aan de Paters Predikheren gegeven morden sesthien potten mijn, -twee en sestig stuyvers

[11]) Akte Nots. *W. Costerus* te Maastricht 16 febr. 1673.
[11a]) Akte Nots. G. *Schaepen* te Maastricht 8 aug. 1718.
[12]) Akte Nots. *A. van Buren* te Maastricht 2 febr. 1691 en 19 febr. 1691.
[13]) Akte Nots. G. en *H. M. Schaepen* te Maastricht 21 maart 1701.
[14]) Akte Nots. *J. W. de la Haye* te Maastricht 16 febr. 1713.
[15]) Akte Nots. *J. W. de la Haye* te Maastricht 22 maart 1713.
[16]) Akte Nots. G. *Schaepen* te Maastricht 23 dec. 1720.
[17]) Akte Nots. *L. Thielen* te Maastricht 24 sept. 1737.

witte broodjes en een vetten hamel van 40 à 50 pond".
Hij fundeert tevens een eeuwige jaardienst voor 2200 gulden en legateert:

1. aan 2 nichten: *Anna Elisabeth en Maria Geertruydt Jorissen* alle klederen en „elck een gouden rinck";
2. aan zijn neef Jan *Dreesens,* Canoniek te Tongeren de rente uit 1000 gulden „voor een speelrente";
3. aan zijn nicht *Dorothea Kerens,* religieuse in het Witte -Vrouwen Klooster te Maastricht eveneens de rente uit 1000 gulden „voor een speelrente";
4. aan ziin neef *Michael Jorissen,* Cruysbroeder alhier eveneens de rente uit 1000 gulden „voor een speelrente" ;
5. aan zijn nicht *Maria Magdalena Keerens,* dogter van zijn broer *Jan,* 4000 gulden die na haar dood zullen gaan aan de beide kinderen van haar broer, „de out-borgemeester *Keerens,* verwekt bij wijlen Mevrouw *Neeven*" ;
6. aan zijn „neve de heer Out-borgemeester *Philippus Kerens* soone van gemelde *Johan Kerens*", 4000 gulden die na zijn dood zullen overgaan naar de „nae-kinderen" verwekt en nog te verwekken bij *Mevrouw Smits*" ;
7. aan zijn „neve *Paulus Keerens* soone van Andries *Kerens* 6000 gulden":
8. aan zijn „neve *Piet Kerens,* zoon van *Theodorus Keerens* 1000 pattacons, die daaruit ieder jaar 10 pattacons zal uitkeren aan de Pater-Jezuiet *Kerens* desselffs broeder" ;
9. aan *Philip,* soone van *Andries Kerens,* 200 gulden;
10. aan zijn nicht *Catharina Dreesens* gehuwd met de Licentiaet en outschepen *Nootstock,* 500 gulden voor rouwklederen en 6000 gulden waarvan de rente zal worden besteed voor haar kinderen. (De hoofdsom zal worden beheerd door *Tilman Kerens* soone van *Dirick Kerens* of zijn gemelde neve *Paulus* Kerens).
11. De overige goederen zoo hypotheken, gronden, erven, landerijen, capitaelen en renthen, actien en credieten zullen gaan naar zijn 2 neven en 2 nichten *Pieter en Tilman Kerens en Anna Maria en Anna Elisabeth Kerens,* alle kinderen van zijn broer *Dirck.*[17])

5. *Andreas Kerens,* ged. Maastricht (St. Mart.) 10 nov. 1658, † op jeugdige leeftijd.

6. Joannes *Kerens,* ged. Maastricht (St. Mart.) 16 jan. 1661 (doopgetuige o.m. Mechteld van Heymerich), † tengevolge van een trap van een paard en begr. (St. Mart.) 9 sept. 1709 in de Dominicanerkerk, tr. Maastricht (St. Nic.) 16 juli 1687 *Maria Nypels,* † Maastricht 30 nov. 1722; zij testeerde 8 aug. 1715 [18]) en was dr. van *Pierre Nypels* en *Catharina Hanen.*

Joannes *Kerens* draagt een hypotheek van 750 gulden over aan zijn zuster *Anna,* gehuwd met Joannes *Dreesens,* koopt de brouwerij „Het Ceullen" van de erven *Philip Kerens* voor 6900 guldens) en verhuurt die brouwerij gelegen te Wijk. Hij testeerde 27 sept. 1704 [19]).

Hun kinderen volgen onder VI C.

7. *Theodorus Kerens,* ged. Maastricht (St. Mart.) 12 aug. 1663, † aldaar en begr. 7 sept. 1728 in de St. Nicolaaskerk, tr. 1° Maastricht (St. Mart.) 28 dec. 1688 *Anna Maria Solders,* geb. Maastricht 28 mei 1658, † aldaar 28 juli 1703 en 30 d.a.v. begraven, dr. van *Lambert Solders* en *Walburg Smeets,* en weduwe van *Wilhelmus Terbarghorst;* tr. 2° Maastricht

18) Akte Nots. *F.* B. *Demelinne te* Maastricht S aug. 1715.

19) Akte Nots. G. *Schaepen* te Maastricht 27 sept. 1704, van notaris *P. de Marres* 18 jan. 1690 en 8 april 1691, van notaris *N. Bemelmans* te Maastricht 3 jan. 1690 en van notaris *J. W. de la Haye* te Maastricht 15 sept. 1698.

(St. Nic.) 31 maart 1704 *Elisabeth Wolffs,* geb. Maastricht 9 nov. 1664, † ald. 27 mei 1725, begr. ald. (St. Nic.) 28 d.a.v., dr. van *Jan Wolffs* en *Maria N.* en wed. van *Matthieu Jorissen* (uit welk huwelijk een dochter *Anna Judith Jorissen* geboren werd, die in 1719 huwde met *Tilman Kerens (Zie* VI D, 4)).

Een zoon uit het eerste huwelijk van *Anna* Maria *Solders,* was *Lambert Terbarghorst,* geb. Maastricht 21 jan. 1681, die in 1699 bij de Jezuieten te Mechelen zijn intrede doet. Een andere zoon was *Joannes Terbarghorst,* doctor in de Godgeleerdheid en kanunnik te Keyzersweert [20]) en [21]).

Theodorus Kerens verhuurt zijn huis, op de Brusselsestraat gelegen, in 1710 aan de zilversmid *Andries Lijssens* en in 1725 aan *Johannes Havelange* [22]).

Zijn kinderen uit beide huwelijken volgen onder VI D a en b.

8. *Anna Kerens,* ged. Maastricht (St. Mart.) 22 juni 1665, † ald. 17 mei 1701, tr. Maastricht (St. Mart.) 22 april 1694 *Joannes Dresens,* geb. Maastricht 9 april 1675.

Uit dit huwelijk werd o.m. geboren:
Maria Catharina Dresens, † 20 *dec. 1759* tr. in 1715 met *Hendrik Pascal* **Nootstock,** licentiaat in de rechten en schepen van Maastricht in 1718 en 1719, † 30 juni 1750.
Uit hun huwelijk werd te Maastricht 27 nov. 1727 als vierdc kind geboren *Hubert Nicolaas* Nootstock, die op het landgoed „Hoog Caestert" nabij Eysden 21 sept. 1808 overleed, 30 jan. 1786 was hij gehuwd met *Isabella Agnes Roosen,* die toen weduwe was van *Andreas Kerens,* zoon van *Paulus Kerens* en *Ida Maria Delhougne.*
Eerstgenoemde *Maria Catharina Dresens* ontving uit de nalatenschap van haar grootvader 500 gulden voor rouwkleding en de rente van 6000 gulden voor hare kinderen uit haar eerste huwelijk. Haar broer *Joannes Dresens* kanunnik te Tongeren ontving daaruit de rente van 1000 gulden.

9. *Magdalena Kerens* ged. Maastricht (St. Mart.), † in 1667 op jeugdige leeftijd.

10. *Andreas Kerens,* ged. Maastricht (St. Mart.) 25 aug. 1669, † aldaar (St. Cath.) 15 febr. 1735, oud 66 jaar, tr. Maastricht (St. Mart.) 21 febr. 1700 *Maria Joanna Lenaerts,* geb. aldaar 5 dec. 1671, † Maastricht 10 jan. 1743, dr van *Daniel Lenaerts* en *Cornelia Germain,* die hun huis „Den Swarten Ruyter" in de Gubbelstraat verhuren aan hun schoonzoon Andreas Kerens, die daarvan later eigenaar werd [23]).

De echtelieden *Kerens-Lenaerts* testeerden op de langstlevende in 1720 [24]).

Hun kinderen volgen onder VI E.

11. *Maria Magdalena Kerens,* ged. Maastricht (St. Mart.) 9 juli 1672, (doopgetuige o.m. Elisabeth van Heymerich), † vóór 6 april 1690 [8]).

12. *Philippus Kerens,* ged. Maastricht (St. Mart.) 7 aug. 1674. begr. ald. 18 sept. 1687.

20) Akte Nots. *J. W. de Zn Haye te* Maastricht 22 okt. 1707 en 1 aug. 1714. De gezamenlijke kinderen uit het huwelijk Kerens-Solders, te weten *Peter, Philip, Tilman, Jan, Magdalena* en *Anna Maria* zullen, indien *Joannes Terbarghorst* zonder nakomelingen overlijdt, de goederen van hun halfbroer *Lambertus Terbarghorst, als* Jezuiet in de Orde getreden, ontvangen.

21) Album Noviciorum Prov. Flandro-Belgicae S. J. 1675—1699, fol. 405.

22) Akte Nots. *G. Schaepen* te Maastricht 4 febr. 1710 en 28 maart 1725.

23) Akten Nots. *P. Strouwen* te Maastricht 27 juli 1701 en van Nots. *J. C. Ruyters te* Maastricht 3 nov. 1727.

24) Akte Nots. *G. Schaepen* te Maastricht 30 april 1720,

VIA. Kinderen van *Joannes Kerens* (V B,4) en *Joanna Cremers:*

1. *Johan Kerens,* ged. Maastricht (St. Nic.) 8 okt. 1679.
2. *Cornelius* Kerens, ged. Maastricht (St. Nic.) 1 sept. 1681 (doopgetuige o.m. Judith Keyns (Zie V B, 7)).

VI Ba. Kinderen van *Mathias Kerens* (VB, 8) en *Joanna Huynen:*

1. *Gertrudis Kerens,* ged. Maastricht (St. Nic.) 19 jan. 1679, † op jeugdige leeftijd.
2. *Petrus Kerens,* ged. Maastricht (St. Nic.) 30 maart 1681, † aldaar en begraven in de Nicolaaskerk 29 sept. 1738, tr. omstreeks 1700 *Maria Stom.*

Hun kinderen volgen onder VIIA.

VI Bb. Kinderen van *Mathias Kerens* (VB, 8) en *Oda Knouwen:*

3. *Johan Kerens,* ged. Maastricht (St. Cath.) 16 juni 1686, † aldaar (St. Cath.) 2 maart 1687.
4. *Matthias Kerens,* ged. Maastricht (St. Cath.) 21 febr. 1688, tr. aldaar (St. Nic.) 1 jan. 1713 *Apollonia Martens.*

Volgens het Schippers-register (aanwinsten R.A. Limburg 19364), „hebben de Regeerende Meesters van het Schipperambagt kennis gegeven voor den soon van *Matthijs Keerns* genaempt *Matthijs Keerns;* de rechten daertoe staende betaelt den 15 Augusti 1706".

5. *Barbara Kerens,* ged. Maastricht (St. Cath.) 27 aug. 1690, begr. aldaar 4 dec. 1758.
6. *Goswinus Kerens,* ged. Maastricht (St. Cath.) 19 febr. 1691.
7. *Gertrudis Kerens,* ged. Maastricht (St. Cath.) 10 jan. 1694, † aldaar en begr. (St. Nic.) 16 jan. 1733, tr. Maastricht (St. Mart.) 28 maart 1717 *Lamberfus Nolle.*

VIC. Kinderen van *Joannes Kerens* (VD, 6) en *Maria Nypels:*

1. *Philippus Kerens,* ged. Maastricht (St. Nic.) 29 sept. 1688 (doopgetuigen: Servatius Lenaerts en Magdalena Heymerich), licentiaat in de rechten, schepen 1714 en 1716 en burgemeester 1726 van Maastricht, † aldaar (St. Nic.) 19 okt. 1761, tr. 1° Maastricht (St. Nic.) 22 nov. 1716 *Maria Catharina Neven,* † aldaar (St. Nic.) 25 febr. 1719, dr. van *Hieronimus Neven* en *Margarefha Crutsers;* tr. 2° Maastricht (St. Nic.) 30 mei 1723 *Anna Cafharina Smifs.*

Philippus Kerens was universeel erfgenaam van zijn zuster Maria Sophia, die hierna onder 4 volgt; tevens ontving hij uit het testament van *Paulus Eerens* gehuwd met *Anna Brocx* 4000 gulden, welke na zijn dood moesten overgaan naar de na-kinderen uit zijn huwelijk met *Anna Catharina Smits* [17])

Zijn kinderen uit beide huwelijken volgen onder VIIB a en b.

2. *Guillielmus Kerens,* ged. Maastricht (St. Nic.) 31 jan. 1691, over wie niets meer wordt vernomen.
3. *Maria Magdalena Kerens,* ged. Maastricht (St. Nic.) 16 april 1693, ongehuwd, begr. aldaar (St. Nic.) 15 febr. 1768.

Zij ontving uit de erflating van *Paul Kerens* een bedrag *van* 4000 gulden, welke na haar dood moesten overgaan naar de kinderen van haar broer, gehuwd met *Maria Catharina* Neven [17]).

4. *Maria Sophia Kerens,* ged. Maastricht (St. Nic.) 30 juli 1695, † aldaar 21 juni 1765.

Onder de naam van zuster *Maria Dorothea* trad zij in 1715 ir. het Witte Vrouwenklooster te Maastricht, waarvan zij van 1739 tot 1762 priorin was. Uit het testament van *Paul* Eerens verkreeg zij een speelrente uit 1000 gulden [17]). Bij haar testament van 8 aug. 1715 verleden ten overstaan van Notaris F. B. Demelinne te Maastricht bedingt zij voor zichzelf sleehts een lijfrente van 15 rijksdaalders.

Uit de getuigenverklaring [20]), die zij voor haar intrede over haar afkomst moest indienen en die in het bijzijn van *Johan Terbarghorst,* doctor in de Godgeleerdheid te Keyzersweerdt en van *Servatius Eugenius van* den *Bosch,* cantor van de O.L.V. kerk te Maastricht werd opgemaakt, volgt,

1. dat hare ouders waren: *Johan* Eerens en *Maria* Nypels, dat haar moeder dochter was van *Willem* Nypels en *Elizabeth Hanen* en een kleindochter van Jan Nypels en Sophia *Nijst;*
2. dat haar grootouders waren: *Philip Kerens en Maria Magdalena* van *Heimerick* en
3. dat hare overgrootouders waren: *Andries Kerens en Anna van Middelborgh.*

5. *Joannes Guillaume Kerens,* ged. Maastricht (St. Nic.) 27 jan. 1698.
6. *Johan Kerens,* ged. Maastricht (St. Nic.) 17 juni 1700.

Over deze beide laatste kinderen werden in de registers geen nadere gegevens aangetroffen.

VI Da. Kinderen uit het huwelijk van *Theodorus Kerens* (VD, 7) *en Anna Maria Solders* [20]):

1. *Philippus Kerens,* ged. Maastricht (St. Nic.) 19 okt. 1689, † aldaar (St. Nic.) 25 okt. 1691.
2. *Petrus Kerens,* ged, Maastricht (St. Nic.) 10 maart 1691, † ald. 26 sept. 1738 en 29 sept. d.a.v. begraven (St. Nic.).

Hij ontvangt *uit de* erfenis van zijn oom *Paul Kerens* 1000 pattacons met verplichting daaruit aan zijn broer *Johan* (Zie 5) een jaarlijkse speelrente uit te keren groot 10 pattacons.

3. *Philippus Kerens,* ged. Maastricht (St. Nic.) 12 jan. 1693, priester, † Maastricht (St. Nic.) 20 jan. 1725.

Hij droeg 5 maart 1720 een prebende in de kerk St Swibert onder Keulen over aan de Kanunnik te Luik *Joannes Terbarghorst.*

4. *Tilman Kerens,* ged. Maastricht (St. Nic.) 28 okt. 1694, † aldaar 5 april 1760 en 8-4 d.a.v. begraven (St. Nic.) , tr. Maastricht (St. Nic.) 11 nov. 171 9 *Anna Judith Jorissen,* geb. Maastricht 18 juni 1697, † aldaar 21 maart 1756, dr. van *Mafthieu Jorissen* en *Elisabeth Wolffs* (zie V D, 7).

Tilman Kerens was stadsbouwmeester te Maastricht en heeft ook de Sint Catharina-kerk herbouwd; hij woonde in 1720 in „Het Wapen van Vriesland" gelegen in de Bos-straat [16]).

Uit naam van zijn zuster *Anna* Maria, (Zie no 9) die toen in Doornik woonde, verkocht hij in 1733 haar huis en stalling gelegen in de Stokstraat, aan de brandewijnstoker *Willem Hamelers* gehuwd met *Johanna Crijns.*

Hun kinderen volgen onder VII C.

5. *Johan Kerens,* ged. Maastricht (St. Nic.) 17 mei 1696, deed 17 sept. 1716 zijn intrede bij de Paters-Jezuieten te Mechelen, werd 18 sept. 1728 tot priester gewijd en werd rector in 1741, † Maastricht 15 jan. 1759.

Zie „De Maastrichtse Jtzuieten" in „De Limb. Leeuw" V, blz. 81 [24a]).

Uit de erfenis van zijn oom *Paul Kerens* ontving hij een jaarlijkse lijfrente van 10 pattacons [17]).

6. *Andreas Kerens,* ged. Maastricht (St. Nic.) 2 febr. 1698, 16 maart 1698 in de St. Nicolaaskerk begraven.
7. *Ludouicus Kerens,* ged. Maastricht (St. Nic.) 10 april 1699, † aldaar 15 nov. 1700 en 16 d.a.v. in de Sint Nicolaaskerk begraven.
8. *Maria Magdalena Kerens,* ged. Maastricht **(St. Nic.)** 11 febr. 1701, werd religieuse en † 31 aug. 1736.
9. *Anna Maria Kerens,* ged. Maastricht (St. Nic.) 16 juni 1703, † ongehuwd aldaar 21 dec. 1740 en 23 dec. d.a.v. in de Sint Nicolaaskerk begraven.

In 1733 woonde zij te Doornik en liet door haar broer *Tilman* een huis in de Stokstraat verkopen. (Acte notaris L. Thielen te Maastricht d.d. 20 april 1733.)

VI D b. Kinderen van *Theodorus Kerens* (V D, 7) en *Elisabeth Wolffs.*

10. *Theodorus Kerens,* ged. Maastricht (St. Nic.) 8 febr. 1705, † op jeugdige leeftijd.
11. *Maria Elisabeth Kerens,* ged. Maastricht (St. Nic.) en aldaar overleden en begr. (St. Nic.) 9 okt. 1706.
12. Maria *Kerens, ged.* Maastricht **(St. Nic.)** 15 okt. 1708, † aldaar 25 febr. 1712 en aldaar 26 febr. d.a.v. begraven.
13. *Anna Elisabeth Kerens,* ged. Maastricht (St. Nic.) 14 okt. 1708, † ald. 18 april 1779 en 21 april d.a.v. in de Sint Janskerk begraven, tr. Maastricht (St. Nic.) 25 juli 1740 *Theodorus Henricus Boten,* licentiaat in de rechten en schepen van Maastricht, begr. ald. (St. Jan) 7 jan. 1773.

Uit dit huwelijk werden 3 kinderen geboren. waartoe behoorde als "vierde kind: *Maria Anna Bot&,* ged. Maastricht (St Jac.) 23 jan. 1747, tr. aldaar (St Jac.) 18 jan. 1784 *Guillielmus Dominicus Josephus Ludovicus* baron 'de *Crassier,* ged. Maastricht (St. Math.) 4 aug. 1752 en aldaar overleden 30 nov. 1547. Bij dit huwelijk waren o.m. aanwezig: *Leonardus Josephus* baron de *Crassier* en *Maria Catharina Boten* (ged. Maastricht, (St Jac.) 8 febr. 1744, zuster van de bruid).

VI E. Kinderen uit het huwelijk van *Andreas Kerens* (VD, 10) en *Maria Joanna Lenaerts:*

1. *Philippus Kerens,* ged. Maastricht (St. Cath.) 9 juni 1700, † Nijmegen 19 april 1757, tr. 1° Maastricht (in de St. Mathiaskerk ?) in april 1720 *Margaretha Vlieckx,* ged. Maastricht (St. Cath.) 15 maart 1685, † aldaar en begr. (St. Cath.) 27 mei 1725, dr. van *Petrus Vlieckx,* schepen van Maastricht, en *Mechtildis Cruts; tr.* 2° (waarschijnlijk buiten Maastricht) *Petronella Plateel,* die te Furnes overleed.

Philip *Kerens* diende als luitenant in het regiment Baden-Baden in dienst van de Nederlanden.

In het testament van zijn ouders wordt hij van ieder aandeel in hun nalatenschap uitgesloten, vooral omdat hij nog niet ten volle 20 jaar zijnde, en geheel tegen de wil der ouders in het huwelijk is getreden met een „befaamde vrouwspersoon, genaemt *Margaretha Vliex,* die bevoorens in oncuys leven bastaardkinderen voortgebragt heeft". [24])

Van zijn oom *Paul* ontving hij niettemin een legaat van 200 gld. [17])

[24a]) Zie ook Album Novieiorum Prov. Flandro-Belgicae S. J. 1700-1724.

Zijn kinderen uit beide huwelijken volgen onder VIID a en b.

2. *Daniel Kerens,* ged. Maastricht **(St.** Cath.) 11 mei 1702, † 21 juni d.a.v. en in de Predikherenkerk begraven.
3. *Paul Kerens,* ged. Maastricht (St. Cath.) 29 maart 1704, † aldaar **(St.** Jac.) 3 okt. 1776 en 5 okt. d.a.v. in de Dominicanerkerk begraven, tr. Maastricht (St. Mart.) 29 juli 1725 *Ida Maria Delhougne,* geb. Maastricht 18 dec. 1697, † aldaar (St. Nic.) 29 maart 1789 en 1 april d.a.v. in de Dominicanerkerk aldaar begraven, dr. van *Pierre Delhougne* en *Catharina Dolmans.*

Hij ontvangt een legaat van zijn oom *Paul* [17]) en zij verhuurt in 1780 het' goedje „Nazareth" bij Limmel gelegen. aan de pachter Math. Damoisseau, die met de wed. van de vorige pachter van Engelen' was hertrouwd.

Haar geschilderd portret is in het bezit van Mevrouw *Regout-Stevens* te Maastricht volgens „De Limb. Leeuw" IIe Jrg., p. 305.

Zij vermaakt in haar testament aan hare dochters:
1. *Maria Joanna,* gehuwd met *Maximiliaan Fock,* het goed „Jerusalem" te Limmel alsmede het Banenshof ke.
2. *Catharina,* het huis „De Klok".
3. Maria *Isabella,* enige huizen en land.

en aan do kinderen van haar zoon *Andreas, het* buitengoed „Hoog Caestort" gelegen bij Eysden [25]).

Hun kinderen volgen onder VIIE.

4. *Cornelia Kerens,* ged. Maastricht 16 febr. 1706, † aldaar 24 juli 1707 en in de St. Catharinakerk begraven.
5. *Daniel Kerens,* ged. Maastricht (St. Cath.) 3 mei 1708 en † op jeugdige leeftijd.
6. *Joannes Kerens, ged.* Maastricht (St. Cath.) 13 maart 1710, † aldaar 18 jan. 1737 en in de Augustijner kerk aldaar begraven.
7. *Anna Joanna Kerens,* ged. Maastricht **(St.** Cath.) 5 maart 1712, † op jeugdige leeftijd.

Van de kinderen uit het huwelijk *Kerens-Lenaerts* waren *Philippus* en *Paulus* in 1737 alleen nog in leven.

VII A. Kinderen uit het huwelijk van *Petrus Kerens* (VIB 2) en *Maria Stom:*

1. *Petrus Kerens,* ged. Maastricht (St. Cath.) 10 mei 1700, † op jeugdige leeftijd.
2. *Petrus Kerens,* ged. Maastricht (St. Cath.) 24 mei 1701, omtrent wie niets, meer wordt vernomen.
3. *Joanna Maria Kerens,* ged. Maastricht (St. Cath.) 1 sept. 1702.

VII B a. Kinderen uit het huwelijk van *Philippus Kerens* (VIC, 1) en *Maria Catharina Neven:*

1. *Jean Dominique Kerens,* ged. Maastricht (St. Nic.) 15 nov. 1717. Hij werd priester en 'kanunnik van de O.L.V. te Maastricht, † aldaar 14 nov. 1808.
2. *Hieronimus Paulus Kerens,* ged. Maastricht (St. Nic.) 12 febr. 1719, ook hij werd priester, begr. Maastricht 15 juni 1785.

In de Sint Nicolaaskerk te Maastricht bevond zich voorheen één gebeeldhouwde zerk, waarop in een cartouche het familiewapen, voorzien van de volgende inscriptie:
„D.O.M. Hic Jacet Sepultus V.D. Hieronimus Paulus Kerens Sacerdos et Altaris Sti Rumoldi in Ecclesia

[25]) Akte Nots. *A. Ruyters* te. Maastricht, 30 mei 1789.

Parochiali Sti Nicolai Rector et Benefactor Qui Obiit 15 junii 1785" [26]).

Na de dood in 1793 van hun halfbroer *Philippus Josephus* oud-burgemeester van Maastricht, verviel een legaat groot 4000 gulden uit de nalatenschap van hun oom Paul Kerens aan deze sub 1 en 2 genoemde kinderen [17]).

VIIB b. Kinderen uit het huwelijk van *Philippus Kerens* (VI C, 1) en *Anna Catharina Smifs:*

3. *Henricus Joannes Kerens,* ged. Maastricht (St. Nic.) 22 mei 1725, bisschop van Roermond, daarna van Wiener-Neustadt en Sankt-Pölten, † Wenen 26 nov. 1792.

   Deed zijn intrede als Priester 29-9-1740, gewijd in 1750, werd Rector van het Collegium Theresianum te Wenen in 1760, deed zijn intrede te Venlo volgens de Maasgouw 1899—89 in 16-8-1770 nadat hij in 1769 tot bisschop van Roermond was gewijd, vertrok daarna naar Wiener Neustadt en Sankt Pölten alwaar in de Kathedraal door zijn neef *Godfried Cruts* een prachtig grafmonument werd opgericht. In het Groot Seminarie te Roermond is een geschilderd portret van hem aanwezig.

4. *Maria Magdalena (Josepha Xaveria) Kerens,* ged. Maastricht (St. Nic.) 20 maart 1724, † ald. (begr. St. Nic.) 7 juni 1814, tr. Maastricht (St. Nic.) 29 aug. 1751 *Wilhelm Hubert Cruts,* licentiaat in de rechten, burgemeester van Maastricht 1764 en 1778. † Maastricht en begr. (St. Nic.) in febr. 1780.

   Uit hun huwelijk werden 7 kinderen geboren. Hij was broer van *Maria Oda Cruts* (VII C, S).

5. *Philippus Josephus Kerens,* ged. Maastricht (St. Nic.) 8 sept. 1726, licentiaat in de rechten, schepen van Maastricht 1762, 1764, 1780 en 1788 en burgemeester van Maastricht 1778, 1779 en 1786, † aldaar en begr. (St. Nic.) 9 mei 1793, tr. Maastricht (St. Jac.) 2 dec. 1760 *Anna Catharina Cuypers,* die te Maastricht 18 febr. 1842 op 95-jarige leeftijd overleed.

6. *Paulus Josephus Kerens,* ged. Maastricht (St. Nic.) 22 nov. 1727 en 21 aug. 1728 bij het Koor in de Sint-Nicolaaskerk aldaar begraven.

7. *Joannes Baptist Josephus Ignatius Kerens,* ged. Maastricht (St. Nic.) 24 sept. 1730 en 26 d.a.v. in de St. Nic. kerk begraven.

VII C. Kinderen uit het huwelijk van *Tilman Kerens* (VI D, 4) en *Anna Judith Jorissen:*

1. *Anna Maria Kerens,* ged. Maastricht (St. Nic.) 2 sept. 1720 en 16 d.a.v. in de St. Nic.-kerk begraven.

2. *Matthias Kerens,* ged. Maastricht (St. Nic.) 29 aug. 1721 en 30 dec. d.a.v. in de St. Nic.-kerk begraven.

3. *Anna Maria Kerens,* ged. Maastricht (St. Nic.) 28 nov. 1722, † Gent 26 maart 1751, tr. Maastricht (St. Nic.) 18 jan. 1742 *Jean Ludovicus Cafers, ged.* Doornik 18 jan. 1716, schepen van de Keure te Gent 1768, zn. van *Jean Caters* en *Jeanne Pétronille Dr(i)esen(s);* hij hertr. Antwerpen 22 april 1754 *Elisabeth Marie van Cranenbrouck.* (zie Ann. de la Noblesse de Belgique 1854, p. 76.)

4. *Maria Elisabeth Kerens,* ged. Maastricht (St. Nic.) 14 febr. 1725, religieuse, † ald. en begr. (St. Nic.) 4 mei 1780.

[26]) Publications 1937, tome 73, bladz. 278.

5. *Theodorus Paul Kerens,* ged. Maastricht (St. Nic.) 30 april 1727, † ongehuwd ald. 2 juli 1746 en op 5 juli 1746 in de St. Nic.-kerk begraven;

6. *Judith Ursula Kerens,* ged. Maastricht (St. Nic.) 21 okt. 1728, † ald. 8 juli 1736 en 9 d.a.v. in de St. Nic.-kerk begraven.

7. *Mafhias Aloysius Kerens,* ged. Maastricht (St. Nic.) 20 juni 1731, licentiaat in de rechten en commissaris-instructeur van de Prins-Bisschop van Luik (1761-1782), schepen van Maastricht 1758 en gezworene 1760, † te Maastricht en begr. te Heer 20 juli 1808, tr. Maastricht (St. Nic.) 24 nov. 1754 *Maria Helena van der Biessen, ged.* Maastricht 13 sept. 1733, † ald. 17 mei 1807 en begraven te Heer 20 juli 1808, dr van *Martinus van der Biessen en Maria Helena Roosen.*

   Hun kinderen volgen onder VIIIA.

8. *Lambertus Petrus Kerens,* ged. 'Maastricht (St. Nic.) 14 nov. 1733, † ald. 29 juni 1795 en 1 juli d.a.v. in de St. Nic.-kerk begraven, tr. Maastricht (St. Jac.) 13 nov. 1757 *Maria Oda Cruts,* geb. Maastricht, † ald. (St. Cath.) 19 febr. 1767 en 19 d.a.v. in de St. Nic.-kerk begraven.

   Hun kinderen volgen onder VIII B.

9. *Maria Magdalena Kerens,* ged. Maastricht (St. Nic.) 25 febr. 1736 en ald. (St. Nic.) 20 nov. 1736 begraven in de St. Nic.-kerk.

VII D a. Kind uit het huwelijk van *Philippus Kerens* (VIE, 1) en *Margaretha Vlieckx:*

1. *Andreas Gisberfus Kerens,* ged. Maastricht (St. Cath.) 23 mei 1725 („ill."), waaruit dus zou volgen, dat dit echtpaar eerst na deze doop zou zijn gehuwd, † 1807, tr. 1° Maastricht (St. Mart.) 1 juni 1752 *Maria Hartoghs;* tr. 2° Maastricht (St. Mart.) 1 juli 1754 *Anna Erens.*

   Uit het eerste huwelijk zijn geen kinderen bekend.

   De kinderen uit het tweede huwelijk volgen onder VIIIC.

VII D b. Kind uit het huwelijk van *Philippus Kerens* (VIE, 1) en *Petronella Plateel:*

2. *Servatius Josephus Kerens,* ged. Bergen (L.) 29 april 1744, priester-augustijn, † 12 april 1776.

VII E. Kinderen uit het huwelijk van *Paulas Kerens* (VIE, 3) en *Maria Delhougne:*

1. *Andreas Kerens,* geb. Mechelen 15 sept 1726, ridder, licentiaat in de rechten, advocaat-fiscaal en raadsheer in de Grote Raad van Mechelen, † Leuven 28 juni 1781, alwaar hij 29 d.a.v. in de St. Quintinus-kerk werd begraven, tr. Maastricht (huwelijkscontract 20 jan. 1766) 7 april 1766 *Isabella Agnes Roosen,* vrouwe van Wolfrath (welk kasteel in 1803 door koop van Maximiliaan van Bentinck werd verkregen), geb. Maastricht 21 jan. 1744 en 24 d.a.v. in de St. Nic.-kerk gedoopt, † op „Hoog Caestert" 6 okt. 1808 en werd in de grafkelder te Breust 8 d.a.v. begraven, dr. van *Otto Roosen* en *Isabella Dorothea de Poilvache; zij* hertr. (huwelijkscontract van 3 jan. 1786 en testament van 2 aug. 1808) Maastricht 30 jan. 1786 *Hubert Nicolaas Nootstock,* écuyer, laatste mannelijke afstammeling van zijn geslacht, geb. Maastricht

27 nov. 1727, † op „Hoog Caestert" 21 sept. 1808 en in de grafkelder te Breust bijgezet, zn. van *Henricus Paschasius Nootstock* en *Maria Catharina Dresens,* welke laatste kind was uit het huwelijk *Dresens-Kerens.* (Zie „Limb. Leeuw" 11, blz. 305.)

In 1780 verkopen de gezamenlijke kinderen *Roosen* aan *Reinier Nijsten,* een huis gelegen op de Houtmaas te Maastricht, naast dat van de weduwe Ban *der Biessen-Roosen.* De verkopers waren: *Wilhelmus,* Mr. *Victor, Petrus Servatius* (Cantor en Kanunnik van de O.L.V. te Maastricht) Maria *Catharina, Isabella Agnes,* gehuwd *met Andreas Kerens,* alsmede de kinderen van Mr. *Otto Roosen,* gehuwd met *Louise de la Hault,* dochter van wijlen *Anthonius Ludovicus de la Hault.*

Hun kinderen volgen onder VIIID.

2, *Catharina Kerens,* ged. Mechelen 13 mei 1728, † ongehuwd Maastricht 31 dec. 1813.

Uit de ouderlijke goederen ontving zij het huis „De Klok".

3, *Maria Joanna Kerens,* ged. Maastricht (St. Jac.) 13 juni 1730, † ald. 13 mei 1804, tr. 1° *Pierre François Pelsers,* licentiaat in de rechten, geb. Beringen (B.) 5 mei 1723, † Maastricht 15 nov. 1774 en 18 d.a.v. begraven; tr. 2° Maastricht (St. Nic.) 21 jan. 1776 *Maximiliaan Nenricus Franciscus Antonius Fock.* med. doct., geb. Munsterbilsen 6 juli 1736, † Maastricht 30 jan. 1810.

Uit de ouderlijke erfgoederen ontving zij het goed „Jerusalem" te Limmel gelegen en het Banens-hofke.

4. *Maria Isabella Kerens,* ged. Maastricht (St. Jac.) 28 aug. 1732, † ald. 18 juli 1819.

Uit de ouderlijke erfgoederen ontving zij enige huizen en land, zij ruilt in 1794 19 percelen land te Mheer tegenover twee huizen in de St Antoniusstraat plus 600 gld. [27]).

5. *Maria Magdalena Kerens,* ged. Maastricht (St. Jac.) 26 jan. 1736, † ald. 27 d.a.v. en 4 febr. 1736 begr.

6. *Maria Anna (Elisabeth) Kerens,* ged. Maastricht (St. Jac.) 9 dec. 1738, † 12 d.a.v. en 13 d.a.v. begraven in de kerk van St. Jacob.

VIIIA. Kind uit het huwelijk van *Mathias Aloysius Kerens* (VIIC, 7) en *Maria Helena van der Biessen.*

Jhr. *François Xaverius Matthias Aloysius Lamberfus Otto Kerens de Wylré,* ged. Maastricht 8 dec. 1775 (deze doop is op een los briefje, bijgevoegd in het doopregister, ingeschreven), lid Prov. Staten van Limburg, schout, daarna burgemr. van Heer en Keer, werd bij K.B. d.d. 3 maart 1821, no. 1, in de Ned. adelstand verheven, † Maastricht 17 april 1856, tr. aldaar 5 februari 1802 *Eugenie Eleonore Charlotte de Massen,* ged. Maastricht 1 juni 1784, † aldaar 13 sept. 1867, dr. van *Guillaume Eugène de Massen* en *Guillemine Cafharine van Velpe.*

Uit dit huwelijk drie ongehuwde zonen, met wie deze tak in 1883 uitstierf: zie Nederl. Adelsboek 1943-1948, blz. 164-165.

VIIIB. Kinderen uit het huwelijk van *Lambertus Petrus Kerens* (VIIC, 8) en *Maria Oda Cruts*[28]).

[27]) Akte Nots. *H. Nierstrasz te* Maastricht 9 april 1794.

[28]) De gezamenlijke kinderen uit het huwelijk *Kerens-Cruts* verwerpen in 1833 de nalatenschap van *Jean Henri Cruts,* in leven scholaster en kanunnik van St. Servaas te Maastricht (R.A. Limburg, dossier 1152, akte 10 juni 1833.).

1. *Maria Cafharina Helena Kerens,* ged. Maastricht (St. Jac.) 8 aug. 1758, † ald. 18 jan. 1835, tr. Maastricht 22 'sept. 1782 *Mathias Lucas Franciscus Nypels,* ged. Maastricht (St. Nic.) 20 okt. 1761, leerlooier, lid en pres. der Municipaliteit te Maastricht, administrateur Dépt. de la Meuse Inférieure, conseiller de Préfecture, † Maastricht 29 mei 1849, zn. van *Andreas Nypels* cn *Anna Maria Breuls.* (Zie Ned. Patriciaat 21e Jrg. (1933—'34), blz. 333/334.)

2. *Maria Elisabeth Joanna Judith Kerens,* ged. Maastricht (St. Cath.) 11 juni 1761, religieuse in het Klooster der Witte Vrouwen aan het Vrijthof te Maastricht, † ald. 27 juli 1844.

3. *Maria Anna Judith Kerens,* geb. Maastricht 14 jan. 1763, † ald. 29 sept. 1847, tr. Maastricht (St. Math.) 19 mei 1783 *Thomas Alexander Coenegracht,* ged. Maastricht 4 april 1753, † ald. 9 jan. 1810, zn van *Nicolaas Coenegracht* en *Anna Catharina Goessens. (Zie* Stam- en Wapenb. van Aanz. Nederl. Familiën, deel 1, blz. 160.)

4. *Maria Sophia Godefrida Kerens,* ged. Maastricht (St. Cath.) 14 mei 1765, † Hasselt 8 dec. 1852, tr. *Aenold Claessens,* van Beek (L.).

Uit dit huwelijk werden drie kinderen geboren.

5. *Tilman Theodorus Xaverius Kerens,* ged. Maastricht St. Cath.) 27 nov. 1766, president van de Rechtbank te Maastricht, † aldaar 7 juni 1854. tr. (huwelijkscontract Luik 18 aug. 1819) Luik 2 sept. 1819 *Maria Theresia Agnes Vlecken,* geb. Maastricht 13 nov. 1775, † aldaar 13 dec. 1842.

Hij kocht in 1826 een stuk bouwland te Schimmert. De successie-memorie betreffende haar nalatenschap is te Maastricht 8 maart 1843 ingediend. Hare, in 1543 nog in ieven zijnde broers en zusters' waren:

1. *Maximiliaan Egidius Arnoldus Vlecken,* oud-burgemeester van Maaseik (B.), hij was ongehuwd.
2. Anna *Hubertina Barbara Vlecken,* weduwe van *Antoon Joseph Nagels,* wonende te 'Maaseik.
3. Maria *Elisabeth Mechtildis Vlecken,* gehuwd met *Andries Servatius Lulsdorf.*
4. *Maria Theresia Josephina Vlecken, weduwe* van Jan *Lodewijk Kosters,* wonende te Rothem.
5. Van haar reeds overleden broer *Gerard Hendrik Joseph Vlecken,* gehuwd geweest met Maria *Theresia van Holthuizen* leefden nog de kinderen: *Maria Jacoba Juliene, Elisabeth Gerardina, Antoine Elizius* en *Justin Joseph Vlecken.* Zijn weduwe woonde eveneens te Maaseik.
6. Uit het huwelijk van haar zuster Maria *Anna Jacobina Vlecken,* gehuwd geweest met Gerard *Laurens Stoffels,* leefde nog een dochter *Ida* Maria *Hubertina Stoffels* gehuwd met *Josephus Andreas Pollenus,* vrederechter te Kermpt.

VIIIC. Kinderen uit het huwelijk van *Andreas Gisbertus Kerens* (VIID, 1) en *Anna Erens:*

1. *Maria Margaretha Kerens,* ged. Maastricht (St. Cath.) 4 juni 1755, † Münster (Westfalen) 5 maart 1837, tr. Amsterdam 12 dec. 1784 *Louis Antonius* graaf *de Looz-Corswarem de Merdorp,* geb. Jandrenouille 20 febr. 1758, lid Ridderschap van Luik 18 17—1830, † Munster 5 nov. 1846, zn. van *Joseph Clément de Looz-Corswarem,* Comte de Niel, en *Marie Catherine du Jardin dite de Jardin de Blehem de Merdorp.* (Zie Geneal. Handbuch der Gräfl. Häuser A Band 11, pag. 284 en Ann. de la Noblesse de Belgique 1855, p. 34-36.)

2. *Maria Joanna Kerens*, ged. Maastricht (St. Cath.) 20 febr. 1757.
3. *Petrus Andreas Kerens*, ged. Maastricht (St. Cath.) 15 nov. 1758, tr. Maastricht (St. Mart.) 23 jan. 1791 *Maria van Stockem*, afkomstig uit Eygenbilsen.

   Zijn natuurlijke zoon, geboren uit *Sophia Janssen*, volgt onder IXA.

   De kinderen uit zijn huwelijk volgen onder IXB.
4. *Anna Petronella Gerardina Kerens*, ged. Maastricht St. Cath.) 4 sept. 1760.
5. *Johannes Josephus Kerens*, ged. Maastricht (St. Cath.) 16 febr. 1763, † aldaar 12 okt. 1767.
6. *Maria Henrietta Ketens*, ged. Maastricht (St. Cath.) 18 dec. 1764, was getuige bij het huwelijk van haar broer Petrus Andreas op 23 jan. 1791.
7. *Maria Catharina Kerens*, ged. Maastricht (St. Cath.) 8 jan. 1767.
8. *Paul Andreas Guilielmus Kerens*, ged. Maastricht (St. Cath.) 11 dec. 1768.
9. *Maria Gertrudis Kerens*, ged. Maastricht (St. Cath.) 6 april 1771.
10. *Maria Elisabeth Wilhelmina Kerens*, ged. Maastricht (St. Cath.) 12 sept. 1774, tr. aldaar (St. Math.) 6 dec. 1795 *Petrus Franciscus Dinouare*, afkomstig uit Vaire (Fr.)

VIIID. Kinderen uit het huwelijk van *Andreas Kerens* (VIIE, 1) en *Isabella Agnes Roosen:*

1. *Isabella Dorothea Ketens*, geb. Mechelen 6 jan. 1768, † aldaar 17 aug. d.a.v.
2. *Maria Ida Kerens*, geb. Mechelen 7 sept. 1769, † huize Jeruzalem onder Limmel 15 april 1854, tr. Maastricht 19 mei 1803 *Johannes Fredericus Wilhelmus Josephus* baron *de Crassier*, geb. Maastricht 20 maart 1759, lid van het Luikse Gerecht te Maastricht, † huize Jeruzalem onder Limmel 9 aug. 1841, zn. van *Wilhelmus Johannes Josephus* des H.R. Rijksbaron *de Grassier*, heer van Parfondrie en Henorie, en *Agnes Loyens*, vrouwe van Graessen en Nyssem (zie Ned Adelsb. 1913, blz. 130/131).
3. *Paulus Kerens*, écuyer, geb. Mechelen 16 okt. 1777, licentiaat in de rechten, schepen van Maastricht, provisor der XII Apostelen, † Breust 19 febr. 1816.
4. *Maria Henrietta Louisa Johanna Kerens*, geb. Mechelen 14 maart 1773, † Luik 23 febr. 1842 (Memorie van successie Maastricht d.d. 1 juli 1842), tr. Maastricht 2 mei 1800 (huw. contract voor Nts. H. Nierstrasz te Maastricht d.d. 8 april 1800) Mr. *Gisbertus Joannes Alexander van der Vrecken*, geb. Maastricht 16 aug. 1768, advocaat, woonde te Luik, † aldaar 8 okt. 1845, zn van *Franciscus Johannes* van *der Vrecken* en *Maria Elisabeth Andrea Lenarts* (zie ,,De Limburgse Leeuw", jrg. 1, blz. 95/96).
5. Jhr. *Guillaume Dominique Aloysius Kerens de Wolfrath*, geb. Mechelen 10 jan. 1775, districts-commissaris te Maastricht, lid 2° Kamer der Staten Generaal, bij K.B. d.d. 20 cov. 1816. La D., werd hij benoemd in' de Ridderschap van Limburg en bij K.B. d.d. 28 mei 1842, no. 1, in de Ridderschap van het Hertogdom Limburg, ridder Ned. Leeuw, † Maastricht 7 jan. 1845, begr. te Limmel, tr. Venlo 27 nov. 1819 27 nov. 1819 Jkvr. *Maria Lucia Eugenia Ruijs de Beerenbrouck*, geb. Venlo 12 juli 1792, † Maastricht 10 juli 1875, dr. van Jhr. Mr. *Edmond Hieronymus Ruijs de Beerenbrouck* en *Clara Maria Anna Philippina van Aefferden*, vrouwe van Beerenbrouck.

   Uit dit huwelijk vier kinderen met wie deze tak in 1904 uitstierf: zie Ned. Adelsboek 1943-'48, blz. 166.
6. *Maria Johanna Kerens*, geb. Mechelen 6 sept. 1776, † ald. 9 sept. 1776.
7. *Maximiliaan Henri François Antoine Kerens*, geb. Mechelen 6 dec. 1777, † Montpellier 21 aug. 1810.
8. Jhr. *Pierre André Seruais Kerens*, geb. Mechelen 22 juli 1780, kapt. der inf., lid Gedep. Staten van Limburg, lid 2de Kamer der Staten-Generaal, plaatsverv. gouverneur in Limburg 1831—'40, benoemd in de Ridderschap van Limburg bij K.B. d.d. 13 sept. 1817, no. 95, en in de Ridderschap van het Hertogdom Limburg bij K.B. d.d. 8 mei 1842, no. 1, ridder Ned. Leeuw, † Maastricht 6 april 1862, tr. aldaar 15 mei 1834 *Marie Philippine Louise Josephe* barones *de Bounam de Ryckholt*, vrouwe van Overst Voerendael, geb. Maastricht 8 jan. 1799, † Limmel 16 febr. 1882, dr. van *Charles Henri François Joseph* des H.R. Rijksridder *de Bounam de Ryckholt* en *Marie Philippine Cathérine Joséphine de Hoyos.*

   Uit dit huwelijk vijf kinderen, met wie deze tak in 1920 uitstierf; zie Ned. Adelsboek 1943-1948, blz. 166/167.

IXA. Natuurlijke zoon van *Petrus Andreas Kerens* (VIIIC, 3)' en *Sophia Janssen:*

Wilhelmus Kerens, ged. Maastricht (St. Cath.) 5 dec. 1786, † Heerlen 20 aug. 1856, tr. 1 ° Heerlen 5 mei 1826 *Johanna Margaretha Cuypers*, † Heerlen 15 aug. 1852, dr. van *Nicolaas Cuypers* († Heerlen 14 aug. 1821) en *Maria Agnes Starmans* († Heerlen 2 okt. 1839) en weduwe van *Hendrik Eymael;* tr. 2° Heerlen 12 okt. 1853 *Maria Gertruida Lodeur*, geb. Nuth 6 nov. 1813, † Heerlen 31 okt. 1890, dr. van *Leonard Lodeur* en *Maria Gertrudis Habets.*

De, thans nog in mannelijke lijn voortlevende, afstammelingen uit het tweede huwelijk zijn vermeld in ,,De Limburgse Leeuw", Vde jrg., blz. 97.

IXB. Kinderen uit het huwelijk van *Petrus Andreas Kerens* (VIIIC, 3) en *Maria van Stockem:*

1. *Anna Theresia Kerens*, ged. Maastricht (St. Cath.) 5 mei 1791,
2. *Andreas Hubert Kerens*, ged. Maastricht (St. Cath.) 21 maart 1794.

(Von) Creuznach(er),

door J. K. H. DE ROO VAN ALDERWERELT.

Wanneer de geachte schrijver van het belangwekkend artikel „Het breken van een wapen" in „De Nederlandsche Leeuw", 1958, kol. 24, de heer G. 't Hart, zijn betoog besluit, dan doet hij dit met de wens nog eens nadere gegevens over zijn interessante hoofdfiguur, *Leonard Stephan* Baron *von Creuznach te* mogen vernemen.

De levensbijzonderheden, die ik in eerste instantie destijds gaf over deze generaal van de artillerie en die door de schrijver worden aangehaald, deed ik in 1947 volgen door een bijdrage in het Iste Jaarboek van het Centraal Bureau voor Genealogie (1947), blz. 45, „De meester-generaals en bevelhebbers der artillerie in de Nederlanden tot 1795". Uitgangspunt waren de gedrukte bronnen en veel nieuws kon ik toen niet brengen.

In het volgende is nu uitsluitend uitgegaan van door archiefonderzoek bijeengebrachte gegevens, tenzij anders is vermeld. De gedrukte bronnen wezen de weg naar Nürnberg.

Het Stadtarchiv Nürnberg kan slechts weinig over *Creuznach(er)* geven, omdat dit archief slechts „einen Rest" van het archief van de Reichsstadt Nürnberg in bewaring heeft. Het „Aemterbuch" van 1735-1808 (Bürgermeisteramt Nr. 11, S. 471) noemt *Leonhard Stephan Creuznacher* „Zeugmeister" (kwartiermeester-generaal) (der Reichsstadt Nürnberg) van 5 aug. 1728 tot 6 sept. 1749 met de aantekening, dat hij daarna generaal-majoor in Hollandse dienst geworden is.

Het Landeskirchliches Archiv, Nürnberg, bracht evenmin veel licht in de herkomst van deze persoon. Zijn huwelijk vond daar plaats:

„1726, 12 Nov., ohne Procl. Hr. *Leonh, Steph. Creuzenacher* des 1. Fränk. Crais. u. hiesig. Republiq Artillerie Lieutenant u. Ingenieur. Hr. *Joh. Georg Creuznacher von Wilbach* E(helicher). S(ohn). mit Fräul. *Regina Rosina.* Hr. *Joh. Adam von Permair* S(elige). N(achgelassene). E(heliche). T(ochter). im Hohmannsgarten beym h. Creuz. völlig ein Halb Votiv. Den Copulierthaler u. Altärlein bezahlt." (Traubuch der Pfarrei St. Sebald in Nürnberg S 27, -1726 Seite 1897).

De bruid is gedoopt in dezelfde Pfarrei St. Sebald 5 febr. 1699. „Vater: Hr. *Joh. Adam Permair.* Mutter: *Margaretha Esther.* Kind: *Regina Rosina* Patin: Frau Regina Rosina, Gräfin von Wels. Tauftag: 5 Februar." (Taufbuch der Pfarrei St. Sebald in Nürnberg S 10. 1699. Februarius. Seite 1021).

Noch de doop van *Leonhard Stephan Creuznacher,* noch die en het huwelijk van zijn vader, noch doop en huwelijk van de dochter *Susanna Barbara Regina,* die later (in Nederland?) C. *E. Ph. von Bose* zal huwen, zijn in Nürnberg gevonden. Evenmin is iets over een broer *Johan Christoph* baron *van Creutznach* „Lieutenant Collonel in dienste van zijn Ceurvorstelijcke Doorluchtigheijd van Sacxen" gevonden, genoemd in zijn Haagse testament van 2 juni 1758 (protocol not. Johannes Arnold nr 2536 acte nr 36) en in dat van, 26 aug. 1759 [1]).

'Van de' in het testament van 22 maart 1751 (t.a.p. kol. 30) genoemde gezusters zijn de huwelijksakten wel gevonden:

„1714. d. 8, Maii H. *Gottlieb Trost* [2]), des Hochlöbl. Fränk. Craises, wie auch E. H. E. u. H. W. Raths alhir, bei dero Artillerie wolbestalter Obrist-Lieutenant, auch Ober-Ingeneur u. Zeugmaister, mit Fräul. *Elisabeth Esther von Peermayer.* H. *Johann Adam von Peermayer, S. N.* Fräul. Tochter, ohne vorhergehende Proclamation, in Zeughaus cop." (Traubuch St. Sebald S 27, 1714, S. 506).

„1715. den 21 May Herr *Johann Andreas Viatis,* Officir, mit Fräule *Eleonora Regina Permayrin,* in der Grünerischen Behaussung ohne vorhergehende Procl. copulirt worden, als ein 'Votiv bezahlt." (Traubuch St. Sebald S 27, 1715, *S. 535).*

Het testament, dat *Leonhard Stephan Creuznach* en zijn echtgenote op 17 juni 1737 te Nürnberg zouden hebben laten inschrijven, is aldaar niet gevonden.

Enig licht is nu wel op de omstandigheden geworpen.

Nu wordt in verschillende acten soms wel, soms niet *Creuznach von Wilbach (Wilfbach))* geschreven gevonden. De Ortslexica Bayerns und des Deutschen Reiches vermelden echter geen plaats van die naam. Wel is er een dorp „Willenbach" en een Pfarrdorf „Wielenbach", doch het Stadtarchiv Nürnberg acht het onwaarschijnlijk, dat *Creuznacher* uit een van deze rooms-katholieke plaatsen afkomstig zou zijn. Dit archief veronderstelt, „dass die Ortsbeifügung willkürlich gewählt wurde, um eine adelige Herkunft anzudeuten. Es konnte vorkommen, dass für solch einen Zweck Namen von Orten gewählt wurden, die es tatsächlich gar nicht gab". Het Stadtarchiv merkte hierbij nog op: „*Creuznacher* gehört hier offenbar dem bürgerlichen Stand an und hat wie es im 18. Jahrhundert vorkommt, den Adelstitel eigenmachtig angenommen, wenn nicht ein Privileg des Kaisers oder der niederländischen Generalstaaten nach zu weisen ist".

Het „Oesterreichisches Staatsarchiv", Wenen, deelde desgevraagd mede, dat een adelsverlening noch in acten, noch in de literatuur gevonden is, en de laatste mogelijkheid kunnen wij buiten beschouwing laten.

Dat *Creuznacher* niet in de adelsboekjes gevonden is, is nu wel duidelijk, doch de herkomst is nog niet opgehelderd en de pogingen om die in Nürnberg te vinden waren tevergeefs.

In het Staatsarchiv, Nürnberg, is echter veel materiaal over *Leonhard Stephan Creuznacher* aanwezig en wel in: a. de Kreistagsakten des Fürstentums Ansbach; b. de Kreistagsakten der Reichstadt Nürnberg en c. de Akten der Kriegs- und Zeugamtes der Reichsstadt Nürnberg, waarbij dan nog de rekeningen van dit Amt. Voor ons doel komen alleen de eerste twee in aanmerking, waarvan alleen die ad a. geklapperd zijn (over Creuznacher wel 14 bladzijden!). De van belang zijnde acten uit het archief ad a. zijn vergeleken met de corresponderende acten uit het archief ad b.. De nadruk is gelegd op de militaire loopbaan van *Creuznacher.*

Een uitvoerige beschrijving van *Creuznacher's* loopbaan voordat hij in de Nederlanden kwam zou hier te ver voeren en is elders meer op zijn plaats. Met enkele grepen moge worden volstaan.

De eerste vermelding is die als C. op 14 juni 1726 een verzoek doet om plaatsing in een officiersfunctie bij de artillerie van de Kreis in Nürnberg. Hij zegt dan, dat hij drie

[1]) De vermelding in de testamenten dank ik de heer G. 't Hart.

[2]) *Gottlieh Trost (Theophilius),* geb. 3.672, leerling van zijn vader, volgt hem op 1700, kolonel van de artillerie van de Fränkische Kreis, kwartiermeestergeneraal van het Nürnbergsche Zeughaus, 1718 bouwmeester van de Egidienkirche te Nürnberg naar de plannen van zijn vader, begr. te Nürnberg 6 juni 1728, is do jongere zoon van Johann Trost, geb. 2 nov. 1639, „Architekt u. Ingenieur i.d. Geometrie u. Fortification", 1672 korte tijd in dienst van de Republiek der Verenigde Nederlanden, versterkt onder „Prinz Wilhelm v. Oranien den Ort Bodegraven am Alten Rhein u. dessen Pässe mit guten Retrenchements (Doppelmauer)", in hetzelfde jaar terug in Nürnberg en „Allmos Baumeister", overl. ald. 2 juli 1700 (Thieme-Becker, Allgemeines Lexikon der bildenden Künste, Bd. 33, blz. 434).

jaren geleden — dus in 1723 — toen hij als busmeester of artilleriemeester (Büchsenmeister) in dienst en in betaling van de Frankische Kreis in de vesting Philippsburg geplaatst was, de toestemming van de Kreistag verkreeg om verschillende vestingen aan de Boven-Rijn te bezoeken. Na terugkeer van deze reis was hij door de Kriegsrat van de stad Nürnberg eerst als „Corporal", daarna als „Stückjunker" (d.i. in de adspirant officiersrang) aangesteld.

In deze tijd was kolonel *Gottlieb Trost* „Obrist-Lieutenant der Artillerie des Fränkischen Kreises und Zeugmeister des Niirnb. Zeughauses" (kwartiermeestergeneraal). *Trost,* die dus later zijn zwager zou worden, leidde hem op behalve in de artilleriewetenschappen — en hieronder behoort ook de vuurwerkerij in haar volle omvang van de munitien, de springstoffen en de „lustvuurwerken" — ook in de „architectura civili et militar", zoals dat in die dagen gebruikelijk was. Op voorstel van Trost en met goedkeuring van de „Herren Kriegsräthe" heeft C. een studiereis van twee jaar gemaakt naar — zoals hij zelf schrijft — „Italien, Savoyen, Franckreich, Engelland, dann in die samtl. Niederlande, Holland und ein Theil von Teutschland mit vielen Recommendationen an hohe Generals und Commendanten der Artillerie, auch mit Assistirung einer nahmhafften Summe Gelts".

Creuznacher besluit zijn sollicitatiebrief alsvolgt:

„Gleichwie aber nun mehro, das Erlernete zur Uebung zu bringen und, da es zu einem Krieg kommen sollte, ad praxin zu schreiten mir die Gelegenheit zuvorderst aber in eines hochlöbl. fränck. Craisses Diensten mich ferner qualificiert machen zu können, das hohe Glück wüntsche, als gelanget an Ew. etc. mein untertheniges Ansuchen und Biten, mir die hohe Gnade zu thun und in eines hochl. Craisses Dienste an- und aufzunehmen.

Ich werde nicht ermangeln jederzeit mich so aufzuführen gleich einem ehrliebenden Officier wohl und zu verantworten stehet, auch jederzeit die auff mich legende Befehle und Ordren nach aller Schuldigkeit zu beobachten mich ouserist bestreden

Ew. Hochw. etc. untherth. Diener
Leonhard Stephan Creuznacher"

18 juni 1726 wordt hij tot luitenant aangesteld „ohne Aggravis der Creysscassa", en in november d.a.v. treedt hij in het huwelijk. Uit de Kriegsamtsrechnung 1726, fol. 27, lezen wij nog:

„Den 12, November wurden auch dem Stück-Lieutenant *Leonhard Stephan Creuznache,* welcher sich mit Fräulien *Regina Rosina Beermeyrin* ehelich copuliren lassen, auf oberherrlichen Befehl zu einer Hauss-Schenk übersendet.. .... 25 fl.".

Zijn militaire loopbaan laat zich daarna als volgt samenvatten: Artillerielieutnant 1726, Artilleriehaubtmann 1732, Ingenieur-Major 1735, Artillerie Obrist-Lieutenant 1741 (in de plaats van majoor Viatis, die de dienst bij de artillerie van de Kreis zal verlaten), Artillerie-Obrist 1747 (25 aug. na terugkeer van zijn reis naar Wenen). In 1749 verlaat hij dan de dienst van de Frankische Kreis.

Op verzoek van de Keizer krijgt Creuznacher 20 febr. 1747 toestemming voor een reis naar Wenen om aldaar „mit des kay. königl. Herrn Generalfeldmarschalls Fürsten von Lichtenstein Durchl., in Artilleriesachen Ein und Anders zu regulieren" in verband met „vorhabender Abänderung und Einrichtung dero kay. königl. ungar. Zeughäusser". Het is na dit verblijf, dat de Keizer *Creuanacher* tot kolonel benoemt, waarop de benoeming in die rang bij de Frankische Kreis —

zij het niet zonder enige moeite — moet volgen. Lang is het verblijf te Wenen niet geweest, want reeds 3 juli 1747 legt hij de Kreistag een tevredenheidsverklaring van de Keizer voor mede inhoudende zijn benoeming tot kolonel van 12 juni t.v..

Spoedig daarop moet *Creuanacher* door de „Erbstatthalter, Prinzens von Oranien, hochfürstl. Durchl." uitgenodigd zijn „sich auf etliche Monathe in Holland zu begeben, urn sich dessen Raths in Artilleriesachen zu bedienen". 24 mei 1748 wordt hem de toestemming door de Kreistag verleend.

Het schijnt *Creuznacher* aanvankelijk niet medegelopen te zijn in Holland, want 11 april 1749 schrijft hij uit Den Haag, „dass — ohnerachtet ich vom Anfang meiner Hierherkunft niemand ausser dess Herrn Prinzen v. Oranien Hoheiten vor, hingegen die ganze holländische Regierung und alle Officiers von dem Artillerieregiment gegen mich gehabt und mir alles Thun und Vornehmen sehr schwer gemacht worden, sodass ich Sr Hoheiten verschiedene Mahlen um meine Entlassung untertänigst gebetten, aber nichmahlen erhalten — inzwischen aber doch allezeit in dem Artillerie-Metier Vieles gearbeidet und verschiedene denen holld. Artillerie-Officieren unbekannte Dinge zu Sr Hoheiten vielen Vergnügen an dem Tag und glücklich zu werck brachte.

So hat sichs dann successive durch die überzeugenden Proben meiner Diensten also gefüget, dass meine anfangs gewesene gröste Feinde nunmehro mir sehr gewogen sind und mich mit vieler Distinction consideriren, auch Sr Hoheiten wegen meiner Anheroberuffung gedancket und mich nichtmehr wegzulassen, ersucht haben, auch der gröste Theil dess ganzen Regiments sich an mich attachiren und mir mit aller Hülffe assistiren.

Da nun Höchstgedacht dess Herrn Statthalters Hoheiten mir so gnädige Offerten gethan, mich beij dem Artellerie-Regiment als würckl. Generalmajor und Obristen anzustellen, auch unter bemelten Regim. mir eine eigene Compagnie zu geben und folgende Appointements beyzulegen. nemlich qua Generalmajor jährl. *2400* fl. und qua Collonel auch *2400* fl., sodann die 'Revenuen von der Compagnie qua Capitain jährl. *6000* fl., ferner vor mein Freyquartier jährl. 1000 fl. und endlich von der Provinz Holland wegen der Direction ihrer Arsenals zu Delfft und des grossen Giesshausses hier im Haag jährl. 1200 fl., mithin zusammen jährl. 13th fl. Auch weilen nun das Regim. Artill. so in 3000 Mann bestehet, in 3 Bataillons, jedes ad 1000 Mann, gestellet worden, so hat der alte Artillerie-Cheff, Generallieuten. Glabbeck, das 1.ste, ich das 2.te und der Brigadier Steffens das 3.te Battaillon bekommen. Mein Bataillon bekomt die Garnison in Namur, Tournay und Yperen und meine Compagnie nacher Namur, ich aber solle in Friedenszeiten beständig hier im Haag wohnen und nur alle Jahr eine Tour in die Vestungen successive herum machen.

In denen fränck. Creyssdiensten aber ich dermahlen nichts als *450* fl. und in denen 'Nürnberg. inclus. Quartier und allen Einkünften nicht über *700* fl., folgl. in Summa daselbst nicht höher als 1150 fl. jahrl. stehe, von solche Tractament aber als Obrister ohnmögl. länger bestehen könte, so habe ich mich endlichen resolviert, solche favorable Conditiones alhier zu acceptiren und sobald des Feuerwerck, welches ich unter meiner Direction führe wird verbrant seyn, sogleich nach Nürnberg zu gehen und sowohl bey dem hochlöbl. fr. Creyss als der Stadt Nürnberg um meine Dimmission zu bitten und nach abgelegter Charge widerum anhero zu gehen und die würckl. Dienste anzutretten, in Hoffnung,

wann ich das Leben noch einige Zeit habe, mein Glück noch weitters zu poussiren, gestalten der Cheff des hiesigen Artillerie-Corps, Herr Gener. Lieuten. Glabbeck, ein Mann von 76 Jahren, mit vielen Beschwerl. Umständen behafftet ist, welcher Cheff von der Artillerie noch um ein Considerables höher in Revenuen stehet, auch, wann dieser Glabbeck nur selbst gewolt hätte, schon vor einigen Jahren ein Gouvernement von einem Barrierplaz hätte haben können, welche Occasion ich zu seiner Zeit nicht refusiren wurde." Hij tekent deze brief dan: „L.S. de Creuznach".

In een brief van 15 april 1749 herhaalt hij nog eens:
„Gleichwie nun dieses eine solche glückseelige Offerte war, die ich in der Welt wohl niegendmehr erleben noch anhoffen dürffte....."

Voorwaar, het is wel een aanstelling op zeer gunstige voorwaarden!

Hij schrijft elders op 9 sept. 1749:
„Meiner Tochter will Holland je langer je weniger gefallen und das Andenken ihrer verlassenen Freunde zu Nürnberg ist dermassen bei ihr eingewürzelt, dass sie täglich wünschet wieder nach Nürnberg zu gehen."

De vele overigens zeer interessante brieven en acten zal ik hier voorbijgaan en hiermede de Neurenbergse artilleriedienst van Creuznach besluiten.

Creuznach heeft in 's-Gravenhage gewoond in het Voorhout in het huis, thans het gebouw van de Rekenkamer, genaamd „Het Logement van Gouda". Hij had dit huis gekocht en schitterend doen inrichten, waarna hij het tesamen met het grootste deel van de inrichting met aanzienlijke winst in april 1758 aan de stad Gouda verkocht moet hebben [3]).

Wat zijn dienst in de Verenigde Nederlanden betreft zij verwezen naar Kuipers, Geschiedenis der Nederlandsche Artillerie, deel 111 (1872), waarin zijn verrichtingen voor de artillerie alle uitvoerig te boek zijn gesteld. Zijn verdiensten zijn inderdaad van belang geweest. De deplorabele toestand, waarin 's lands strijdkrachten zich na de vredepreliminarien van Aken (begin mei 1747) bevonden maakte ingrijpen zeer noodzakelijk en Creuznach heeft voor de verbetering voortreffelijk werk geleverd.

Wat *Creuznach's* verdiensten als bouwmeester betreft vinden deze wel hun hoogtepunt in de herbouw van het Ebracher Hof te Nürnberg, waarvan hij toch wel de eigenlijke bouwmeester geweest schijnt te zijn. De prachtige fassade van dit in barokstijl in de jaren 1739 tot 1742 gebouwde huis, is in 1901 door een nieuwbouw vervangen. In 1740 kocht hij een stuk grond buiten de Frauentor bij de Tafelhof en in 1747 bouwde hij daar een groot huis. Creuznacher behield bij zijn vertrek naar Holland het huis met het omliggend park; hij verkocht het eerst in 1754. In de 19de eeuw viel het ten offer aan de bouw van het Nürnbergse spoorwegstation.

In de Nederlanden is mij niets bekend geworden van mogelijk bouwkundig werk van betekenis, althans in de civiele sector. Ongetwijfeld heeft hij een belangrijk aandeel gehad in verbetering van verdedigingswerken.

3) Vriendelijke mededeling van Mr. J. E. J. Geselschap door bemiddeling van de heer 't Hart.

Creuznacher werd in 1753 op voorstel van Professor Schwencke te 's-Gravenhage benoemd tot lid van de Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen. Deze benoemingen geschiedden als beloning voor wetenschappelijke verdiensten, maar in de notulenboeken worden die verdiensten nooit afzonderlijk genoemd, ook in dit geval niet. Het ligt voor de hand deze verdiensten te zien in de verbetering van de artillerie, daar hij in de voordracht genoemd wordt „Generaal van de Artillery ten dienste van dezen Staat". In die beginjaren waren de leden min of meer verplicht een artikel te schrijven voor de Verhandelingen van de Maatschappij en Creuznacher beloofde er een over het gloeiend maken van een ijzeren kogel, die na de gloeiing dikker blijft dan hij te voren was. Dit artikel is nooit in de Verhandelingen verschenen; later wel andere artikelen zowel op ballistisch gebied als op het gebied van de bouwkunde, waarschijnlijk in verband met de bouw van verdedigingswerken [4]).

Een portret van *Creuznacher* wordt in de Nederlandse documentatie niet vermeld en is ook bij het Germanische Nationalmuseum, Nürnberg, dat een uitgebreide documentatie bezit, niet bekend.

De oogst aan genealogische gegevens is niet bijzonder groot en kan aldus worden samengevat:

1. *Johann Georg Creuznacher ('von Wilbach)* leeft nog in 1726, zijn vrouw in dan overleden, twee zoons:
   1. *Leonhard Stephan,* volgt 11.
   2. *Johan Chrisfoph,* genoemd in het testament van zijn broeder van 2 juni 1758 als „Lieutenent Collonel in dienste van sijn Ceurvorstelijcke Doorluchtigheijd van Sacxen" en bedacht met een legaat van ƒ 6000,—„ opnieuw genoemd in een testament van 26 augustus 17591).

11. *Leonhard Stephan (von) Creuznach (er) (von Wilbach),* leerling van Gottlieb Trost, kolonel der artillerie en kwartiermeestergeneraal in Fränkische Dienst tot 1749, daarna luitenant-generaal en bevelhebber der artillerie en commandant van het Korps Artilleristen, bekend geschutgieter, ballisticus en organisator van, de artillerie in de Republiek der Verenigde Nederlanden, lid van de Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen, † 's-Gravenhage 20 februari 1773, begr. ald. (Kloosterkerk) 27 februari d.a.v., tr. Nürnberg (St. Sebald) 12 nov. 1726 *Regina Rosina (von) Permair (Peermayer).* ged. ald. (St Sebald) 5 febr. 1699, † 's-Gravenhage 14 januari 1758, begr. ald. 21 januari d.a.v., dr. van *Johann Adam en Margaretha Esther.*

111. *Susanna Barbara Regina von Creuznach* tr. *Carl Ernst Philip von Bose,* aangesteld als majoor en kapitein bij het Regiment Saksen-Hildburghausen 24 okt. 1747, als luitenant-kolonel en kapitein bij het Regiment Infanterie Markgrave van Baden Durlag 15 febr. 1748 (comm. 20 febr. d.a.v.) [5]).

4) Vriendelijke mededeling van wijlen Dr. J. A. Bierens de Haan.
5) Ned. Leeuw 1945-46, kol. 72.

De Eltense ambtmannen en de Van de Pavsrts,

door MR. J. BELONJE.

In de XVIIIde eeuw was bij de keizerlijke vrijwereldlijke Rijksabdij Elten, zoals vanouds bij dergelijke instellingen wel meer voorkwam, de bijzonder lucratieve betrekking van ambtman practisch gesproken erfelijk geworden. Deze functie, welke min of meer te beschouwen was als het penningmeesterschap van abdis en kapittel in het Stift, werd destijds achtereenvolgens door verschillende leden van het geslacht *Streuff* bekleed. De familie *Streuff* kwam uit Kleef, waar zij tegen het einde der XVIIde eeuw een woning bezat „devant la chancelerie de Cleve... un jardin avec une maisonnette dans le lieu appellé a Cleve Kermisdael". De tot dusverre bekende stamvader was Dr. *Everhardt Streuff*, J.U.D. en schepen van Kleef, die op 6 november 1,656 trouwde met *Anne de Haene geboren de Kirbergh*, weduwe van *Johan Willich*.

Bij acte van *20* juli 1740 had de toenmalige ambtman van Elten *Herman Theobald van Megen*, die tevens Hofraad van de Paltz was, van alle rechten op het eerstgenoemde ambt vrijwillig afstand gedaan ten behoeve van Dr. *Johan Hendrik Streuff*, die daarin aanstonds door de Vorstin-Abdis bevestigd werd. Naderhand heeft tot de opheffing der Abdij een *Streuff* steeds deze functie van ambtman bekleed, want na de dood van *Johan Hendrik Streuf* J.U.D. verkreeg zijn weduwe *Gerharda Frederica Speckeslager* [1]) van de Abdis *Maria Francisca* des H.R. Rijksgravin *van Manderscheid-Blankenheim* d.d. 15 september 1753 de survivance en vervolgens heeft de „regerende Abdis" op 13 september 1765 opnieuw goedgevonden, dat de zoon van het echtpaar *Streuff-Speckeslager*, Mr. *Johan Nepomucenus Streuff*, na zijn moeders dood in de ambtmannie zou mogen opvolgen. Mocht hij bij het overlijden van zijn moeder nog minderjarig zijn, dan kon zijn neef, *Alexander Joannes van de Sandt*, die raad, richter, „Lehndirector" en secretaris van het Kapittel van Elten was, zolang als beheerder optreden. Na zijn moeders dood is Mr. *J.* N. *Streuff* inderdaad in functie gekomen en hij is ambtman gebleven tot na de overdracht der administratie van het Stift aan Pruissen, waarna hij in 1806 te Elten gestorven is. Hij bezat slechts een zuster, *Antoinetta Streuff*, die in 1802 mede aldaar, evenals hij ongehuwd, overleden is. Hierbij zij nog aangetekend, dat, hoewel het ambtshuis eigenlijk op de Eltenberg stond, Mr. *J.* N. *Streuff* voor zich een eigen woning heeft laten bouwen in de Kloosterstraat te Laag-Elten (N.Z.). Hij was een bijzonder gefortuneerd man, die ook o.m. nog bezitter was van de havezathe de Boetzelaersborg te 's-Heerenberg. In twee testamenten, gedagtekend 5 april en 26 augustus 1804 waarbij hij zijn familieleden van moederszijde, de *Hövel's*, tot erfgenamen maakte, heeft hij tenslotte over zijn talrijke goederen beschikt.

Begrijpelijk is het, dat bij het ontstaan ener vacature in de „ambtmannie" de familieleden van de overledene er steeds op uit zijn geweest de vervulling daarvan voor de eigen kring te behouden en zij maakten dan handig gebruik van de omstandigheid, dat op het moment van de dood de rekening van de ambtman practisch steeds onvoltooid lag en door onoverzichtelijkheid dan onmogelijk dadelijk afgehoord kon worden. Dat de werkkring voor iemand, die een financier met inzicht was, tot aanzienlijke winsten en emolumenten leiden kon, wordt duidelijk, wanneer men de instructie beziet, die voor de ambtman was vastgelegd [2]). En degene, die zijn vak kende en tevens met mensen wist om te gaan, kreeg automatisch belangrijke geldsommen in handen, op de belegging waarvan hij zich doorgaans met vlijt heeft toegelegd. Zulks had tot gevolg, dat de *Streuff*'s in de streek, waar zij woonachtig waren en in de verre omtrek tot de allerrijksten zijn geworden. Zij kochten telkens landerijen aan, verpachtten gronden en leenden geld uit. Voor de pastoor van Elten, de canonici en vicarii aldaar, voor de adel uit de ganse omgeving, ja zelfs voor de dorpsgemeenschap van Elten en de abdijen van Vreden en Elten waren zij tenslotte de gewone en enige geldschieters geworden!

Door aankoop bij het antiquariaat Geert's Boekhuis te Arnhem kwam ik in het bezit van een viertal rekeningboeken, die toebehoord hebben aan deze familie *Streuff* [3]). *Zij* bevatten een overzicht van haar privé-bezittingen over het tijdvak 1750-1802. In deze registers staan de eigendommen opgesomd: huizen en landen bijeen en de uitstaande vorderingen afzonderlijk, terwijl onder ieder hoofd met zorgvuldigheid de jaarlijkse inkomsten verantwoord zijn.

De bovenstaande vrij uitvoerige inleiding was nodig om de relaties duidelijk te maken tussen de familie *Streuff* enerzijds en een aantal leden van het geslacht *Van de Pavort* anderzijds.

Aan de *Van de Pavort*'s, die vanouds onder de riddermatigen uit het land van den Bergh gerekend werden, heeft ons medelid, Mr. W. de Vries, een belangrijke en uitnemend gedocumenteerde studie gewijd [4]). Daarnaast is door Mr. de Vries de geschiedenis van de havezathe de Padevoort, het stamhuis van deze familie, bij Zeddam behandeld in de „Bijdragen en Mededeelingen" van Gelre. [5])

Uit de bovenaangehaalde registers blijkt' nu het volgende over de Van de Pavorts:

In de eerste plaats vermeldt het „Pacht Boek" 1770-1784 op bl. 161 deze post:

> „Den grooten Millingsen Kamp a 9 Morgen 2 Hondt „verpagt pro 1769 en volgende jaeren aen *Jorden van de „Pavordt* voor vrij geld f. 140-:-:"

In dit geval blijkt de pacht betaald te zijn tot 1774 incluis, waarna het bewuste goed in veiling is gebracht en op 7 november 1774 door *Hendrik de Bruijn* „ten huyse van Jan Brants" te Millingen voor *f* 4310,—. Hollands is verkocht.

Bovendien vermeldt ditzelfde Pacht Boek op bl. 169 deze post:

> „De Krümpte te Millingen, zijnde groot 1. mergen ver- „pagt pro 1769 en volgende 5 jaeren aen *Bart van de*

---

[1]) Zij hadden huwel. voorwaarden gemaakt 9 dec. 1740; hij was zoon van Mr. Johan *Diederik Streuff;* zij was dochter' van de rentmeester *Ant. Speckeslager* en diens vrouw *Antonette van Wevelinkhoven*. Zie ook A. P. van Schilfgaarde „Register op de Leenen v. h. Huis Bergh", Arnhem, 1929, bl. 113, 162, 173 en 188.

[2]) Een overzicht van de bepalingen der instructie van de ambtman vindt men bij Leo Gies „Elten, Land u. Leute". Kleve 1951. S. 131-134; zie ook A. Fahne: „Das Fürstliche Stift Elten", Bonn, 1850, S. 64 — Als ambtman komen voor: *Johan. Kaeck*, 1391; *Herman* Wever, priester, 1433; *Johan van Bransenborch*, 1454-79; Johan *Steinbicker, 1482-90; Albert Kloeck*, 1490-1515; *Rickwijn Kloeck*, 1524-45; *Cracht Kloeck*, 1551; *Gisbert van Meeckeren*, 1566; *Henrich van der Stegen*, 1596-1602; *Wolter van der Stegen*, 1642: *Bernhard Hunterlers*, 1643 : Dr. *Ignatius Knippenborch* J.U.D. tevens Richter van het Stift, 16'63-66; *Johan Jacob Schultze*, 1675-91; Dr. *Johan Karckbahr, 1707;* Dr. *Johan Everhardt Grondt* J.U.D. tevens raad en ambtman van het Stift.

[3]) Gedrukte catalogus „Handschriften. Archivalia", no. 57 (1951), bl. 11 sub 185-189.

[4]) De Ned. Leeuw LVII, **1939,** kol. 120 sqq, kol. 148 sqq. en 223 sqq.

[5]) XLIII, 1940, bl. 249. Reeds in 144 7 komt de stamvader, *Rutger van den Paedevoirt* (zie Ned. Leeuw 1939, kol. 148), voor onder de Kleefse vasa 11 ex; vgl. MSS. inventaris no's 97 en 98 collectie Van Spaen LaLecq, Hoge Raad van Adel te 's-Gravenhage.

„*Pavordt* aen vrij geld, verponding en amptslasten tot „pachters last s' jaers voor f. 22-:-:"

Ook dit perceel is, nadat Bart was blijven betalen tot 1 april 1773 en de betaling vervolgens door *Jorden van de Padevorf* was overgenomen, te beginnen 7 juli van het volgende jaar, tezamen en gelijktijdig met het voorgaande en nog twee andere stukken land („de Cras" en „Saeren Heuve") te Millingen in veiling gebracht. De pachters *van de Pauorf* werden in dit geval al evenmin kopers.

Twee andere registers van pachten en obligatiën, respectievelijk de tijdvakken 1750-1770 en 1752—1784 bestrijkende, houden op bl. 11 en bl. 13 de vermeldingen in van een geldlening ad ƒ 100 Hollands rentende 4% ten laste van een derde *van de Pavorf, Willem* genaamd, welke gevestigd moet zijn per 16 maart 1749 terwijl de rente-termijnen, die daarop werden afgeboekt, liepen van genoemd jaar tot en met 1766.

Het vierde register, dat op het tijdvak 1783—1802 betrekking had, bewijst ons, dat er een vrij nauwe relatie bestond tussen de reeds eerder genoemde *Jorden en Bart van de Pavord,* daar de laatste voor de eerste borg is gebleven. Bl. 188 van dit deel vermeldt n.l. een nieuwe geldlening, ten laste van hen beiden:

„Obligatie handschriftelijk de dato den . . . . . (niet inge-
„vuld) 1775 groot 1800 gulden, waarop afgelegt sijn
„400 gulden dus nogh blijvende 1400 gulden tot laste
„van *Jordan van de Pavord,* onder borgtocht van *Bard*
„*van de Pavord* a 3¾ procent dus sjaers 52 gulden 10
„stuivers".

Betalingen werden hierop geboekt tot en met het jaar 1801, terwijl uit de vermelding op bl. 102 van het voorgaande register nog voortvloeit, dat deze obligatie oorspronkelijk als een „gerechtelijke" was aangegaan.

Een omstandigheid, die niet onvermeld mag blijven is, dat hier en daar tussen de bladen der registers losse kwitanties liggen of aangehecht zijn met een oude speld, waardoor wij toevalligerwijze met de handtekening van *Jorden van de Pavord* bekend worden. Een daarvan luidt n.l. letterlijk als volgt:

„Bekenne ick onderschreven qntfangen te hebben van
„Jan Gijllen de verpondynge en amslachte van de Kamp
„en de Krumt van mefrou Struf van het jaar 1700 vijer
„en sueventygh een sommen van sueventijen gulden en
„aechtijen st. aecht pingh en hijer meden voldaen 17-18-8.

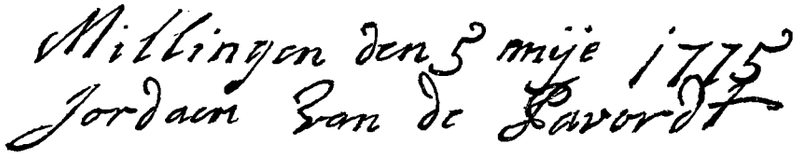

Uit het vorenstaande vloeit duidelijk voort, dat de hier genoemde *Van de Paaorf's* zonder uitzondering zich te Millingen met het boerenbedrijf hebben bezig gehouden. Grote boeren waren zij zeker niet, waarop het feit wijzen kan, dat zij vrij grote geldsommen leenden en terrein van tamelijke omvang in pacht namen. Stellig en zeker behoorden zij ook weer niet tot de laagste volksklasse, hetgeen het goede schrift en de duidelijke handtekening van een hunner ons hier demonstreert.

Opmerkelijk is de naam *Jordaan.* Ook Mr. de Vries wees hierop reeds [6]). Deze voornaam is er een, die over het algemeen maar uiterst weinig toepassing vindt. En nu is het hier

6) N.L. 1939, kol. 124.

zo gesteld, dat hij bovendien voorzover bekend bij de *Van de Pavort's* eigenlijk alleen in de riddermatige stam, reeds op het einde der XVIde eeuw en bepaald bij de tak tot de Oevelgunne voorkomt. Het ligt dus voor de hand om bij het zoeken naar relaties in eerste instantie te denken aan een mogelijk rechtstreeks verband met deze adellijke *Van de Pavord's.*

Ik meende daarom goed te doen hier eens de aandacht te vestigen op een tot dusverre vrijwel onbesproken gebleven groep van de Van de Pavords, waaraan ik voorshands de naam „t a k M i 11 i n g e n" zou willen toekennen.

KORTE MEDEDELING.

De pseudo-graaf von Sprengstain verwant van Marie de Brimeu?

In zijn lezenswaardige studie *„Marie de Brimeu",* gravin *van Megen,* jongste dochter van *Georges de Brimeu,* heer van Quierieu, de broeder van de bekende Gelderse stadhouder *Charles de Brimeu,* noemt de Heer Van der Gouw de naam van Marie's moeder niet. Volgens oudere, weinig betrouwbare genealogische aantekeningen [1]) zou zij geheten hebben *Anna de Walfhuseren* of *Walfhausen.* In eerste echt was zij gehuwd geweest met . . . *van Hille,* bij wie zij o.m. een zoon *Jan van Hille* (alias *Juan de Gylle)* had, die 3 september 1580 als getuige optrad bij het opmaken van het huwelijksverdrag van zijn halfzuster *Marie de Brimeu* en *Charles de Croy,* prins *van Chimay,* zoon van *Philippe de Croy,* hertog *van Aerschof.* De genoemde . . . *van Hille* is hoogstwaarschijnlijk een bloedverwant van *Georges* en *Charles de Brimeu* geweest, aangezien hun vader *Eusfache* gehuwd geweest is met *Barbara van Hille,* dochter van *Frans* en van *Margarefha,* natuurlijke dochter van *Maximiliaan van Oostenrijk.*

Kanselier en raden van het Hof van Gelderland schreven 27 juni 1554 aan de Gelderse stadhouder Philippe de Lalaing, graaf van Hoogstraten, o.a. „Nous vouldrions aussy bien prier Vre. Srie. parler ung mot a la Reyne (de Regentes) et nous faire scavoir, comment nous aurons a rigler avecq ce *George Springher,* prisonnier ichy en lAigle dOr, dont sommes journellement poursuyviz de Ihostesse pour en estre delivree". De stadhouder achtte de gelegenheid nog niet gunstig om de Regentes hierover te benaderen, zodat het Hof zijn verzoek 15 september d.a.v. herhaalde. De naam van de aangehoudene luidde *George Sprengstain.* De bekende Viglius ab Aytta, president van de Geheime Raad en voorzitter van de Raad van State, die in de zaak gekend werd, adviseerde de stadhouder om het Hof om nadere inlichtingen te vragen. De 9de oktober schreef het Hof aan de Regentes: „Alzoe die grave van Hoichstraten, stadthouder deser landen

1) J. L. van der Gouw, Marie de Brimeu, Nederlandsche Leeuw, XIV, 1947, kol. 7 en de in noot 17 aangeh. litteratour. De Navorscher, 1852, blz. 140.

Het door mij medegedeelde is ontleend aan het archief van het Hof van Gelderland (R.A. in Gelderland), algemene briefwisseling van het Hof no. 916 (9 oktober 1554), no. 918 (16 oktober 1554) ; briefwisseling met de stadhouder no. 216 (27 juni 1554), no. 225 (15 september 1554), no. 229 (4 oktober 1554), no. 231 (9 oktober 1554) ; alsmede criminele processtukken van het Hof a°. 1554, „depositie Georgien graff zu Sprengstain" en bijbehorende stukken.

van Gelre, in Aprili lestleden hadde doen aenholden eenen *George Sprengstain*, die sich seyde te zyne een grave ende last te hebben van Key. Mat., onsen allergen heeren, een goet getal van kryechsvolck aen te nemen, daertoe hy van Syne Mat. een groote sommme van pennongen ontfangen soude hebben", is gebleken, dat hij „vol loeghenen ende seer lichtfeerdigh is", maar gehandeld heeft uit geldgebrek en zonder twijfel een goede straf verdient. „Maer aengemerckt wederomme, dat hy als bovenges(eid) zeer licht is van woirden ende van allen synen dinghen ende nyetten besten mitten zinnen verwaert, oick dat wy (kanselier en raden) zedert anders nyet bevonden hebben, dat hem eenichsins meer mocht bezweren ende sunderlinghe in aenschouw zijns adels ende gueden vrunden, a l s z i j n d e d i e huysfrouwe des heren van Quierre zijn naenichte als bruers ende susters kinderen, soude ons wel duncken, dat men hem benedighen ende nae huys laeten gaen mochte". De Regentes bewilligde bij haar brief van 16 oktober 1554 op de door het Hof genoemde gronden in de vrijlating van de pseudo-graaf *Sprengstain*.

Tijdens zijn verhoor op 22 april had de zich noemende *Georgien* graeff *zu Sprengstain und Pignaq etc.* o.m. beweerd, „das es morgen zu XII uhren vier tag wirdt sein, das er von Key. Mat. zu Brussel1 ritter geslagen sey worden..., dat baldt darnach Ire Mat. imh bevelch und bestellongh gegeben von VI geschwad reyter und X fenlin knecht und darzu VIten (?) ducaten..., das sein bestellongh und gelt zu Deventer bleyven sey bey hauptman Thonis von Deventer". Na veel verwardheden verklaarde hij nog, „das der brutter des graff zu Meghen *Jorgien van Brimeu* sein schwester hatt, genant *Barbara Maria*, welliche voirhin ein man habt genant *Von Hill*, von welliche sey 111 son behalten, wellicher ein bey dem hertzogen von Cleff, der ander bey dem bisschoff zu Ludich und der dritt bey die alte frouwe von Meghen yetzundt zu Loven sein".

Bij een volgend verhoor, twee dagen later, „hatt er mit schreyenden augen gesaght und beclaght, das er in ein jar khein wharheyt gesprochen und wass er auch bisher gesaght nit so sey... Saght, dat er im hoff des hertzoge zu Cleff XVI wochen gewesen und in den selbige zeyt zwey mal seiner sinn beraubt, und offt als er khein gelt gehabt willens gewesen sich selbe zu erwurgen. Saght auch, d a s e r k h e i n graff, das auch des herrn *zu Quiere* hauszfrouwe nit sein schwester, sonder seiner mutterschwester dochter sey, die man in Tirol schwester heyscht".

Indien men aan deze mededeling enig geloof zou mogen hechten, zou de moeder van *Marie de Brimeu* uit een Tirools geslacht stammen en een volle nicht zijn van de zonderling, die in april van het jaar 1554 te Arnhem aangehouden en in het logement „De Gouden Arend" geïnterneerd werd op last van de stadhouder van Gelderland. [2])

DR. A. JOHANNA MARE.

[2]) Het buis De Vergulde Arend stond naast het op de Grote Oord, hoek Weverstraat, staande huis De Weerhaan, zie Inv. van Arnhemsche Regentenpapieren (Versl. van 's Rijks Oude Archieven 1922, bijl. III), no. 259, acte van 24 maart 1676.

BOEKBESPREKING.

Oskar Frh. v. Mitis, Die Siegel der Babenberger. Ergänzt und mit einer Einleitung versehen von Franz Gall. Urkundenbuch zur Geschichte der Babenberger in Osterreich, 111. Band, Wien 1954.

Het Vorstenhuis *Babenberg* heeft -bijna drie eeuwen in Oostenrijk geheerst (976—1246), vóór in 1282 de Oostenrijkse hertogshoed overging aan *Albrecht* 1 graaf *van Habsburg*, aan wiens huis de heerschappij over dit land de eerstvolgende vijf eeuwen zou blijven. De beoefenaars van de zegelkunde in West-Europa kunnen niet dankbaar genoeg zijn, dat dit prachtwerk na vele tegenspoeden toch tot stand is gekomen. Oskar Freiherr v. Mitis moet een jongeling zijn geweest, toen hij — blijkens het voorwoord tot dit boek — in de negentiger jaren van de vorige eeuw zijn studie van oorkonden en zegels van de „Babenberger" begon en een grijsaard, toen het onderhavige deel in 1954 afgedrukt vóór hem lag! Zijn manuscript was in 1912 zover gereed, dat een inschrijving op het werk kon worden geopend; een combinatie van banken en bankiers heeft ten slotte de uitgave ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van het Institut für Oesterreichische Geschichtsforschung in 1954 mogelijk gemaakt.

De eerste regerende vorsten uit het huis *Babenberg* heetten Markgraven: *Heinrich* 11 *„Jasomirgott"* werd in 1156 tot Hertog van Oostenrijk verheven, Hertog *Leopold* V werd in 1192 tevens Hertog van Stiermarken en ook twee zijner zoons hebben deze waardigheid bekleed. Een takje van dit huis, *Heinrich* de oude (1158-1223) en zijn zoon *Heinrich* de jonge (c. 1180— c. 1236), regeerde nog in het „hertogdom" Mödling. Van deze vorsten (sedert c. 1055), van verscheidene vrouwen, van talrijke geestelijke vorsten (sedert c. 1016) en bovendien van de troonpretendenten uit de periode 1246-1282 vindt men de zegels hier bijeengebracht, te zamen 79 stuks. Ter omlijsting is een tweede afdeling bijgevoegd, waarin de zegels van beklederS van hoge Oostenrijkse en Stiermarkse hofambten (mareschalk, schenker, drost of dapifer en kameraar e.a.), van enige ministerialen en van de steden uit de betrokken periode zijn behandeld, Nrs. 80-116.

Het werk is uitgegeven in een royaal kwarto-formaat. Op de zeer lezenswaardige inleiding van F. Gall (35 blz.) volgt de eigenlijke publicatie van de zegels, tekst zowel als afbeeldingen op kunstdrukpapier. In beginsel 'vindt men van elk zegel opgenomen: 1) personalia omtrent de zegelaar, 2) het randschrift, 3) een foto (van oorspronkelijk, afgietsel of tekening), 4) de afmetingen, 5) een summiere opsomming van de bekendgeworden exemplaren en tenslotte uitgebreide gegevens over afgietsels, afbeeldingen en litteratuur, benevens allerlei belangwekkende mededelingen van de auteur aan de lezer (zo b.v. bij No. 91, zegel van de drost *Heinrich v. Brunn*, die in 1218 het beleg van Damiate meemaakte, het bericht, dat deze de antieke gemma, die klaarblijkelijk in zijn zegelstempel is verwerkt, van deze Kruistocht moet hebben meegebracht).

Men vraagt zich met enige verwondering af, waarom bij zoveel royaliteit van opzet niet bij de behandeling van elk zegel een korte b e s c h r i j v i n g is opgenomen? Nu moet men eventuele bijzonderheden zoeken in de inleiding, herhaaldelijk zonder succes, soms onder Die Siegelbilder. De Nederlandse sphragist, wiens onderzoekingsmateriaal omstreeks vijftig jaren later begint dan het onderhavige, verheugt zich

bij het zien van een voor hem nieuw type: de bereden, doch ongewapende hoge hofambtenaar, maar hoe gaarne zou hij zich door deskundigen als deze schrijvers voorgelicht zien over hun attributen: de maarschalkstaf, de bokaal van de schenker. Slechts een enkele maal, ter motivering van de opneming van een bepaald zegel, wijken Schrs. van hun systeem af en lichten de lezer in over wat zij in de onderhavige voorstelling zien (No. 103 *Herrand von Wildon,* in geen enkele oorkonde aangeduid als maarschalk van Stiermarken, voert boven zijn familiewapen een rechtop geplaatste maarschalkstaf en daaroverheen de Stiermarkse panter).

Door dit gemis aan beschrijving van de zegels is ook de heraldiek enigszins in de verdrukking gekomen: wapenkundige verschijnselen of bijzonderheden worden niet bij de behandeling van het betrokken zegel, doch alleen zijdelings belicht, zo bv. het eerste optreden van de adelaar als wapenfiguur, onmiddellijk na de verheffing van Oostenrijk tot hertogdom in 1156, in zegel No. 12, alleen in Inleiding p. XL, de verschijning in 1230 van de (zilveren) dwarsbalk (op het rode veld) — alle Nederlandse beoefenaars van de heraldiek bekend uit het wapen: van Philips de Schone en Karel de Vijfde —, zegel No. 41, alleen Inleiding XLI. Dat de Schrijvers zelf in de wapenkunde bijzonder zijn geschoold, blijkt uit een opmerking bij zegel 113, van de Stiermarkse ministeriaal *Gundakar von Steyer, c.* 1200, „sein Dienstverhältnis kommt auch in der oberen Hälfte seines Wappens zum Ausdruck". Gundakar blijkt in zijn doorsneden wapen, boven, een uitkomende panter te voeren. Het opnemen van het wapen of de wapenfiguur van de vorst in het zegel van steden (Wenen de adelaar, Krems en Linz de dwarsbalk van de Hertogen van Oostenrijk, Graz de panter van de Hertogen van Stiermarken) beschouwen Schrijvers als normaal.

Aan valse zegels is volkomen dezelfde aandacht geschonken als aan echte. De inleiding deelt nuchter mede, dat van de (eigenlijke) 79 Babenbergse zegels (afd. I) er bewijsbaar dertien vals zijn en acht verdacht. De uitgave is dan ook ondernomen in het kader van een oorkondenboek en voor de beoefenaar van de oorkondenleer of diplomatiek is nu eenmaal een vals stuk nog belangwekkender dan een echt, omdat het problemen schept !!

Schrikbarend is het aantal zegels, dat nu nog slechts in de vorm van een afgietsel of tekening aan de vergetelheid wordt ontrukt. Behalve de tand des tijds zijn een grote brand in Admont in 1865 en oorlogsgeweld in Rein in 1945 oorzaken van deze verliezen. Des te meer mag men zich verheugen over het vastleggen van zoveel gegevens door zo deskundige geleerden als thans is geschied.

Elisabeth Prins.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Egidii-Ripperbant, (LXXVI 59) Bij een proces, gevoerd door Jkvr. *Petronella van der Hoeven* tegen Jr. *Gerrit Fockink* in 1664 en 1665 (recht. archief Borculo) treedt als één der getuigen op „de Hoofmeister *Samuel Egidy*". Bij de doop van een zoon Otto van Jr. *Jan Vocking (Fockinck)* in 1661 treedt als „gevadersche" op Jr. *Ripperbant* (Doopboek Borculo 1616 -1665).

In de Index op het werk van Count R. Przezdziecki: „Diplomatic ventures and adventures", waarin zeer veel over Elbing verteld wordt, komt de naam *Egidy* niet voor.

Assen. **C. J. Siertsema-Heuvelink.**

van Groeningen, Bij de komst van koning Gustaaf Adolf van Zweden vluchtte graaf *Lodewijk von Grüningen* om des geloofs wille uit Duitsland naar de Nederlanden. Al zijn goederen moest hij achter laten. Volgens een familie-overlevering, die ik met alle reserve vermeld, zou deze graaf *von Grüningen* de stamvader zijn van het thans nog in de Nederlanden bloeiende geslacht *van Groeningen.*

Wie onzer leden kan hier enig licht brengen? In Band II van het „Stammbuch des blühenden und abgestorbenen Adels in Deutschland, Regensburg 1863", komt de volgende korte mededeling voor: *„von Grüningen, S c h w ä b.* Grafengeschlecht, mit dem Hause *Württemberg* stammverwandt, *Hartmannus* dei Gratia comes de G. 1263 usw.".

Groenlo. F. J. H. Weyn **Banningh.**

Crocq. *Anthony Crocq* was kwartiermeester-generaal en ritmeester in Staatse dienst. Hij huwde vóór 1648 *Marie Andre,* weduwe van N.N. *Malharbe. Zij* woonden van 1651-1658 te Breda. Hij is aldaar overleden in 1658, zij in 1673. Gevraagd zijn geboorteplaats, -jaar en ouders.

Oosterhout. J. H. **van Mosselveld.**

Laurin-van Grypskercke-Tass-van Campen. Gevraagd de kwartieren van *Marie Laurin,* eerste vrouw van *Philip van Borssele van der Hooghe,* † 5 maart 1662. (Zijn 2° vrouw was *Helène de Turchi).* Zij was een dochter van *Laurent Laurin* en van *Anne Tass* en volgens de grafsteen van haar kleinzoon waren haar 4 kwartieren *Laurin — van Grypskercke — Tas — van Campen.* Naar alle waarschijnlijkheid behoort zij tot de familie *Laurin,* waarvan Gaillard de genealogie heeft beschreven in „Bruges et le Franc", maar waar zij niet in voorkomt, evenmin als in de genealogieën van de aangehaalde families, die in „Batavia Illustrata" van Van Leeuwen voorkomen,

Namen. **Chevalier J. P.** Ruzette.

Magnus-van Alkemade-van Wassenaer-van **Beyeren** Schagen, Gevraagd de kwartieren van *Agatha Magnus,* vrouwe van Nieuwvliet, welke huwde met *Marcelis van der Goes,* zoon van *Cornelis van der Goes,* schepen van Middelburg, en *Cornelia van Eversdyck* (welke laatsten in 1604 huwden). Volgens een grafsteen van hun nazaten, behoorde zij tot de familie *Magnus,* die voerde een gedeeld en ingehoekt schild van zilver en rood met een blauw schildhoofd beladen met drie zilveren lelies en waren haar vier kwartieren *Magnus-d'Alckemade* (met leeuw) en *van Wassenaer-van Beyeren Schagen,* welke beide laatste kwartierwapens gelijk waren aan die van de bekende adellijke geslachten. Obreen vermeldt het echtpaar *van Wassenaer-van Beyeren Schagen* niet. Deze *Beieren-Schagen* hebben wij niet kunnen terugvinden in de manuscripten van „Lefort" te Luik, noch in de collectie „Houwart" te Brussel.

Namen. **Chevalier J. P. Ruzette.**

Malharbe. *Geertruydt Malharbe (Malherbe)* is vóór 1652 gehuwd met Jonker *Jan de Villegas.* Gezocht haar geboortejaar, -plaats en huwelijk. Zij was een dochter van N.N. *Malharbe* en *Marie Andre.* De laatste hertrouwde vóór 1648 *Anthony Crocq.*

Oosterhout. J. H. **van Mosselveld.**

Ravekes *(LXXVI 66).* De door Jhr. van Kretschmar vragenderwijs onderstelde verwantschap heeft zeer waarschijnlijk inderdaad bestaan. De in jaargang LXXIV, k. 20, genoemde wijnkoper *Willem Ravekes* (±1689—1751), zoon van N.N. en *Anna Hardenberg,* was immers te Uelsen (graafsch. Bentheim) geboren; waar ± 1674 ook geboren werd *Harmen Ravekes,* zoon van *Andries Ravekes,* te Uelsen (aldaar nog wonende in 1705, en † na 1 juli 1718), welke *Harmen* kaarsenmaker was te Amsterdam, begr. ald. (Westerk.) 18 nov. 1747, en vader werd van *Christina Ravekes,* de vrouw van *Dirk Timmerman.*

Voornoemde *Harmen Ravekes* ondertr. te Amsterdam 28 aug. 1705 *Geertje Tenkink,* ged. Winterswijk 11 febr. 1672, dr. van *Hendrick* en in 1705 wed. van *Anfoni ten Bosch.* Uit dit huwelijk sproten o.a.:

1. *Christina Ravekes,* ged. Amsterdam, (Westerkerk) 28 mei 1706, begr. ald. (Westerkerk) 11 juli 1776; tr. Amsterdam (ondertr. 28 juli) 1730 *Dirk Dirkse [sic!] Timmerman,* geb. Amsterdam ± 1704, kaarsenmaker, begr. ald. 21 april 1772, zn. van *Hendrick.*
2. *Aeltje* (of *Alida*) *Ravekes,* ged. Amsterdam (Noorderkerk) 15 juni 1707, begr. ald. (Westerkerk) 4 nov. 1788, tr. 1° Amsterdam (ondertr. 6 sept.) 1731 *Jan Barent Swierink,* geb. Zwolle ± 1697; tr. 2° Amsterdam (ondertr. 21 sept.) 1748 *Harmen Ravekes,* geb. Uelsen ± 1702, kaarsenmaker te Amsterdam, begr. ald. (Westerkerk) 1 april 1783.

Harmen Ravekes Andrieszoon (de man van *Geesje Tenkink);* had een zuster *Hilletje Raveke,* geb. Uelsen ± 1677, begr. Amsterdam (Oude Kerk) 23 nov. 1741, in 1718 gehuwd met *Anfonie Fels* (of *Vels*) *Jurriaanszoon* uit Zelhem. Vermoedelijk was hij een jongere broer van de kaarsenmaker *Barend Ravekes,* geb. Uelsen ± 1672, wiens ouders nog in 1702 aldaar woonden, toen Barend op 22 april van dat jaar te Amsterdam ondertr. met *Stijntje Alberts Andelaar* (of *Handelaar*), geb. Amsterdam ± 1674. Ook deze Barend had een dochter *Alida* (ged. Amsterdam (Westerkerk) 17 sept. 1706), terwijl hij zijn beide zonen (ged. Amsterdam (Nieuwe kerk) 2 april 1713, † jong; en ged. ald. (N.Z. kapel), 15 jan. 1717) *Andries* noemde.

Een andere (derde) *Harmen Ravekes,* geb. Uelsen ± 1686, die eveneens kaarsenmaker was, ondertr. Amsterdam 28 juli 1708 met *Maria Middelkoop,* geb. IJsselstein ± 1684. Vóór 1742 heeft zich te Amsterdam ook gevestigd een kaarsenmaker *Hendrik Ravekes,* geb. Uelsen ± 1715, wonende in de Leidsestraat (1742), begr. Amsterdam 23 jan. 1764, die uit zijn in 1742 (ondertr. 6 juni) gesloten huwelijk met *Anna van Dockum* (ged. ald.. (Nieuwe kerk) 2 febr. 1723, dr. van *Jan* en *Hermina van Dockum,* vijf kinderen had; zijn oudste dochters noemde hij *Harmina* (resp. geb. en † 1743 en ged. Amsterdam (Nieuwe kerk) 27 mei 1744, begr. ald. 18 okt. 1775). In 1756 (10 dec.) ondertr. te Amsterdam een *Dirk Ravekes,* geb. Uelsen ± 1730, begr. Amsterdam (Westerkerk) 15 sept. 1788 met *Bartha Ravekes,* geb. Uelsen ± 1721, begr. Amsterdam (Westerkerk) 11 mei 1759 [1]). (Dirk hertr. in 1760 met *Anna Magdalena Croese uit* Kampen [2])). *Bartha* had een broeder *Gerrit Ravekes,* geb. Uelsen ± 1725, en uit diens ondertr. acte (Amsterdam 26 nov. 1756) met *Gesina Stokman* (ged. Amsterdam (Zuiderkerk) 4 aug. 1723, begr. ald. (Zuiderkerk) 23 juni 1786, dr. van *Harmen)* blijkt, dat zijn moeder *Anna Guda Lankhorst* in 1756 nog te Uelsen woonde. Mogelijk was deze *Gerrit Ravekes* identiek met de gelijknamige oom van *Lamberfus Ravekes,* geb. Uelsen ± 1'756, die geassisteerd door die oom op 16 okt. 1789 te Amsterdam ondertr. met *Gesiena Calmius,* geb. Uelsen ± 1756.

Een oudere *Dirk Ravekes,* geb. Uelsen ± 1699, wiens vader *Jan Ravekes* in 1728 nog aldaar woonde, ondertr. op 9 sept. 1728 te Amsterdam met *Elisabeth Huuns,* geb. Witmond ± 1703.

Ook in de tweede helft van de XVIIIde eeuw blijken nog verschillende leden van de familie *Ravekes* uit Uelsen naar Amsterdam getrokken te zijn, terwijl andere daar slechts tijdelijk verblijf gehouden schijnen te hebben. Dr. L. Edel te Schiittorf berichtte mij in jan. 1933, dat in 1724 een *Gerrit Ravekes* glasmaker in Uelsen was. Uit zijn brief citeer ik het volgende:

> „Aus der Zeit vor 1713 irgendwelche Nachprüfungen anzustellen, wird sehr schwierig sein, ds Kirchenbücher aus dieser Zeit nicht mehr vorhanden sind. Eventuell wäre noch die Möglichkeit vorhanden unter dem Grundbesitz aus dem Jahre 16G0 nachzusehen. Diese Tabellen ... befinden sich im Staatsarchiv in Osnabriick. Heute gibt es noch in Uelsen die Familie *Jan Ravekes* (ca 50 Jahre alt)".

Bij navraag antwoordde laatstgenoemde op 28 jan. 1935 mij tot zijn spijt niet nader te kunnen inlichten:

> „Die Kirchenbücher reichen nicht so weit zurück und Papiere aus diesen Jahren sind nicht mehr vorhanden. Ein Schreiben aus 1740 ist noch da, worin mehrere *Ravekes* genant werden, unter diesen sogar ein Biirgemeister Gerrit Ravekes. Hier in unsere Familie sind immer Schmiede gewesen."

In mijn bezit bevinden zich een groot aantal fragmenten genealogie van Amsterdamse leden der familie *Ravekes,* die allen uit Uelsen afkomstig waren, de fragmenten kan ik daarom niet in elkander sluiten'. Een nader onderzoek in de nog wel bewaard gebleven (?) kerkboeken der Ev. Gemeente te Uelsen uit de XVIIIde eeuw en de door Dr. Edel genoemde „Tabellen" in het Staatsarchief te Osnabriick kunnen misschien toch nog tot een gedeeltelijke samenvoeging leiden. Voorshands [3]) volsta ik met een overzicht van de nakomelingen van *Willem Ravekes* en *Johanna Vledder* (LXXIV 20):

'1. *Catharina Ravekes,* geb. Amsterdam ± 1714, begr. ald. (Oude kerk) 4 sept. 1765; tr. Amsterdam (ondertr. 21 aug.) 1739 *Bartholomeus van Petersom,* ged. ald. (Nieuwerkerk) 11 dec. 1715, zn. van *Bartholomeus* en *Francina Halling.* Hij hertr. in 1766 *Anna Christina Woesthoff.*
2. *Jan,* volgt onder 11.
3. *Ger(re)brant Ravekes,* ged. Amsterdam (Nieuwe kerk) 30 mei 1717, makelaar op 't Singel, begr. ald. (Oude kerk) 17 aug. 1789; tr. (ondertr. Amsterdam 7 april) 1758 *Maria van der Meulen,* begr. Amsterdam (Oude kerk) 25 febr. 1789, wed. van *Jacobus van Ieperen.*
4. *Willem Rijnier Ravekes,* ged. Amsterdam (Nieuwe kerk) 1 okt. 1719, begr. ald. (N.Z. kapel) 28 sept. 1757.
5. *Anna Elisabeth Ravekes,* ged. Amsterdam (Nieuwe kerk) 25 dec. 1721; tr. Amsterdam (ondertr. 12 aug.) 1746 *Jan Langerak Mor.*

[1]) Uit dit huwelijk sproot één dochter *Margaretha* Ravekes, ged. Amsterdam (Noorderkerk) 12 april 1755, begr. ald. (Oude Kerk) 26 okt. 1787; tr. Amsterdam 24 aug. 1781 *Fredrik Woutman,* geb. Vlissingen (20 febr. 1759?), t Amsterdam (als wedr. van *Aletta* Elisabeth *Cannegieter) 5* april 1838, zn. van *Fredrik* en, *Christina* **Pil.**

[2]) Uit welk huwelijk twee dochters en een zoon.

[3]) Gaarne houd ik mij ook aanbevolen voor gegevens uit de Amsterdamse notariele archieven!

6, *Herman Ravekes,* ged. Amsterdam (Nieuwe Kerk) 29 dec. 1723 (vermoedelijk jong overleden).

7-9 drie jong overleden zonen.

II. *Jan Ravekes,* ged. Amsterdam 1 dec. 1725, † ald. 10, begr. (Oude kerk) 14 sept; 1777; tr. Amsterdam (Oude kerk) 5 mei 1744 *Anna Verschoor,* geb. Vlissingen 1718 / 19, † Amsterdam 5, begr. ald. (Oude kerk) 9 dec. 1777.

Uit dit huwelijk:

1. *Jacoba Johanna Ravekes,* ged. Amsterdam (Zuiderkerk) 23 juni 1745, † ald. 29 april 1776, begr. (Zuiderkerk) 3 mei 1776; tr. Amsterdam (Waalse kerk) 25 nov. 1771 *Godefridus Buys,* ged. Grave 2 okt. 1737, † Amsterdam 11 mei 1811, zn van Ds. *Petrus* en *Jacoba Johanna Jamin,* en eerst wed. van *Maria van der Vorm,* en later van *Petronella Hendrica Scheidius* [4]).

III *Bartholomeus Pieter Ravekes,* ged. Amsterdam (Amstelkerk) 26 jan. 1747, begr. ald. (Oude kerk) 1 febr. 1779; tr. Amsterdam (ondertr. 10 aug.) sept. 1775 *Maria Christina Follé,* ged. Amsterdam (Westerkerk) 13 aug. 1745, † nà 28 sept. 1804, dr. van *Abraham* en *Johanna Maria Hondecoeter.*

Uit dit huwelijk:

1. *Jan Abraham Ravekes,* ged. Amsterdam (Zuiderkerk) 24 sept. 1777; tr. (ondertr. Amsterdam 28 sept.) 1804 *Wilhelmina Frederica Rant,* geb. Heusden 31 okt., ged, ald. 5 nov. 1783, dr. van *Frederik* en *Anna Geertruid Vermeer,*

Vught (N.B.). MR. W. DE VRIES.

de Villegas, Gezocht geboortejaar, -plaats en ouders van Jonker *Jan de Villegas* (ook wel geschreven *Villegars, Willegers).* Hij was luitenant te paard in Staatse dienst, woonde sedert circa 1652 te Breda en is vóór dat jaar gehuwd met *Geertruyt Malharbe.*

Oosterhout. J. H. VAN MOSSELVELD.

Washington. (LXXV 489). 1. *Jacobus Gerrit Hillebrand Washington,* zoon van *Joan Washington,* in leven capitein, en *Johanna Catharina van Bommel,* (beiden op 7 juni 1815 reeds overleden), werd geboren te Halsteren 9 nov. 1790, hij was in 1822 ontvanger der belastingen van de vierpolders genaamd Nieuwland en huwde, als commis op het postkantoor, Brielle 7 juni 1815. *Wilhelmina Dorothea Lux,* geb. *te* 's-Gravenhage in 1785 en ald. Ev. Luth. gedoopt, † Gouda 11 dec. 1843, dr. van *Johannes Hendrik Lux,* kapelmeester aan het Hof van wijlen de Prince van Oranje-Nassau, en *Juliana Dorothea Seyffardt.*

Uit dit huwelijk.

II. *Johanna Catharina Juliana Washington,* geb. Brielle 27 aug. 1817, † Grave 11 maart 1870, tr. *Johannes Hendrik Lux,* geb. Brielle 8 febr. 1817, † 's-Gravenhage 24 mei 1885, zn. van *Johannes Hendrik Lux,* luit.-kol. der Art., en *Henriette Maria Wipperman.*

Uit dit huwelijk o.a.:

III. *Jacobus Gerardus Washington Lux,* geb. Breskens 26 juli 1857, controleur le kl. B.B. in Ned. Oost-Indië, gepens. 1905, ridder Oranje-Nassau-orde, † ongehuwd Brussel 25 okt. 1908.

's-Gravenhage. W. MUUSSE.

4) Vergelijk Ned. Leeuw LXX, kol. 283; LXXI, kol. 98 en 132.

Washington+ (LXXV 489). In het bezit van Jhr. W. H. Calkoen, Schiefbaanstraat 8, te 's-Gravenhaae, is een familie-Statenbijbel van *James Washington,* gehuwd met *Clara van der Lanen.* In deze bijbel is een familieregister ingeschreven, bijgehouden tot medio 19de eeuw. Genoemde *James Washington* had een broer, welke naar Amerika uitweek en de grootvader werd van *George Washington,*. de stichter der U.S.A.

Wassenaar. K. VAN SOMEREN GRÉVE.

van **Zijl. C.** M. de Jong van Rodenburgh publiceerde in het „Algemeen Nederlandsch Familieblad" van 1891 een uitvoerig artikel over het Leidse geslacht *van Zijl* (ook wel geschreven met S en/of eij en/of 11). In velerlei publicaties, zowel van oudere als van jongere datum, worden leden van „het bekende Leidse geslacht *van Zijl*" genoemd, doch vrijwel nooit kan men ze terugvinden in de stamboom uit het bovengenoemde artikel van C. M. de Jong van Rodenburgh. Bestaat er een uitgebreidere genealogie van het Leidse geslacht *van Zijl?*

In „Inventarissen van Rijks- en andere Archieven 1930-III" wordt familierelatie verondersteld tussen het Leidse geslacht *van Zijl* en het geslacht *van Zijl* te Oudewater (15e eeuw). Is deze familierelatie te bewijzen ?

In de Goudse archivalia komen meermalen Leidse *van Zijl's* voor terwijl de *van Zijl's* uit Oudewater er vrij veelvuldig in voorkomen (15e en 16e eeuw).

In Gouda woonden in de 15e en 16e eeuw ook *van Zijl's.*

Jan van Zijl Jacobsz. was in 1442 en latere jaren schepen van Gouda. Het wapen der Leidse *van Zijl's* toont, volgens het bekende werk van W. van Gouthoeven: „een gulden enckelen Arent in een root velt, met lazuyren beck ende clauwen".

Het zegel van *Jan van Zijl Jacobsz.* schepen van Gouda, toont: een achtpuntige ster met in de heraldische linkerbovenhoek een arend van hetzelfde type als in het wapen van de Leidse *van Zijl's.*

Was het Goudse geslacht *van Zijl* verwant aan het geslacht *van Zijl* uit Leiden en/of Oudewater.

Rotterdam. D. J. KNOOPS.

Onbekend wapen. In de collectie van het Textielmuseum te Tilburg bevindt zich een, waarschijnlijk 19de eeuws, stempel voor het bedrukken van stoffen, voorstellend een gekroond en door leeuwen geflankeerd wapenschild. Het wapen kan als volgt worden beschreven: ín ... drie dwarsbalken van ..., waaroverheen een St. Andrieskruis. Kan één onzer leden dit wapen thuis brengen?

INLICHTINGENDIENST.

Wapenboek van Brederode van Veenhuijsen. (LXXVI 68). Veenhuysen kwam eerst in de tweede helft van de 16de eeuw in het geslacht *Brederode.* Van Son zal bedoelen het album amicorum van *Reinier van Brederode* in de Universiteits-Bibliotheek te Leiden. Daar staan inderdaad nog al wat wapens in.

Leusden (U.) MR. J. DEN TEX.

INHOUD VAN DIT NUMMER.

Bestuursberichten. — Jhr. H. H. Röell †. — Genealogie van het geslacht Kerens, door W. Muusse. — (Von) Creuznach(er), door J. K. H. de Roo van Alderwerelt. — De Eltense ambtmannen en de Van de Pavorts, door Mr. J. Belonje. — Korte mededeling: De pseudo-graaf van Sprengstain verwant aan Marie de Brimeu ? — Boekbespreking. — Vragen en antwoorden.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

BESCHERMHEER Z.K.H. DE PRINS DER NEDERLANDEN, PRINS VAN LIPPE BIESTERFELD

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maand blad, gelieve men te richten tot de Hoofdredacteur MR. W. W. VAN VALKENBURG, *„Nijenstede", Backershaegen*laan 70, Wassenaar.
De jaarlijkse contributie (abonnement) ad *f* 20,— gelieve men steeds vóór 1 februari te voldoen door storting op p os t-rekening no. 20910 ten name van het Genootschap te 's-Gravenhage.

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot de Secretaris IR. C. M. R. DAVIDSON, ***Jacob de** Graefflaan 17, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie), zomede opgaven van adresverandering, te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleijenburg* 5, *'s-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of de inhoud der ondertekende stukken.

No. 4 — LXXVIe Jaargang — **april 1959**

De naaste verwanten van de architect Pieter Post,

door A. H. DRIJFHOUT VAN HOOFF.

In mijn bezit bevindt zich een parenteelstaat van de glasschilder *Jan Jansen Post*, vader van bovengenoemde Pieter Post, „geformeert", zoals daarop is aangetekend, door Mr. *Jan François Drijfhout*, anno 1743. Helaas zijn alleen namen vermeld, doch geen enkele datering of plaatsnaam.

Ik heb mij tot taak gesteld deze zoveel mogelijk op te sporen en aan te vullen met enkele bijzonderheden, doch alleen wat betreft de nakomelingen *Post*, waarbij ik dus de takken, gesproten uit vrouwelijke familieleden, buiten beschouwing zal laten, op een enkele wenselijke uitzondering na. In noten zal ik aangeven welke familienamen in genoemde takken' voorkomen.

In de genealogische literatuur is weinig te vinden over deze familie *Post*. Een summier fragmentje geeft Bredius in zijn „Künstlerinventare", deel V; voorts komen enkele onvolledige aantekeningen voor in het Algemeen Nederlandsch Familieblad 1894, **98** naar aanleiding van het familiewapen, door mij nader te bespreken. Destemeer is echter geschreven over *Post* als architekt, zodat ik mij ontheven acht van de verplichting over zijn werken uit te wijden, hetgeen ook niet de opzet van dit artikel is geweest.

Niet aan iedereen zal bekend zijn de dissertatie van de ingenieur G. A. C. Blok uit 's-Gravenhage, in 1936 voorgelegd aan de Technische Hoge School te Aken ter verkrijging van het diploma van Dr. Ir., een vermoedelijk volledige studie over *Post's* werken. Zij is getiteld „Pieter Post 1608-1669, der Baumeister der Prinzen von Oranien und des Fürsten Johann Moritz von Nassau-Siegen". Deze studie heeft mij nog enkele genealogische bijzonderheden 'opgeleverd maar zij vertoont ook d.a.g. enige onjuistheden en omissies.

Wij kunnen thans aanvangen met *Post's* vader:

1. *Jan Jansz. Rost.* Zijn doop is, bij gebreke van oude doopboeken van Leiden niet te vinden. Hij werd namelijk in die stad geboren volgens zijn ondertrouwinschrijvingen te Leiden en te Haarlem.

   De eerste luidt: 18 Mai 1604. *Jan Jansz.* glaesschrijver jongesel van Leyden met *Franshyntje Pieters jonge* dochter van Haerlem. Attestatie naar Haerlem. Daarop werd 30 mei 1604 te Haarlem ingeschreven: *Jan Jansz.*, jongesel van Leyde, woonende aldaer met *Francijnken Pieters*, jonged. van Haerlem woonende in de Smestraet.

   Het huwelijk werd 29 juni 1604 in de Grote Kerk te Haarlem gesloten. Bovengenoemde inschrijvingen, waarin hij telkens, „jonggezel" wordt genoemd, zijn voldoende om af te rekenen met de mening van enkele oudere schrijvers, dat hij zou zijn te vereenzelvigen met zekere *Jan Jans*, lyndewever uit Leiden, die aldaar 21 april 1600 in ondertrouw ging met *Hendricje Willems*, jonge dochter uit Haarlem.

   Wel wordt de familienaam *Post* bij geen van beiden in de acten genoemd maar bij de dopen van het eerste kind van de linnenwever en het tweede kind van onze glasschilder worden de resp. vaders beide *Jan Jansz. Post* genoemd. De vergissing is dus enigermate te verontschuldigen.

   Evenmin als in de ondertrouwinschrijvingen de naam *Post* voorkomt, wordt de familienaam van zijn bruid *Francijntje Pieters* genoemd. Uit tal van latere acten blijkt, dat zij *Verbraak* heette.

   Haar doop wordt te Haarlem gevonden in het Hervormde doopboek op 9 april 1581: *Francina*, dochter van

Piter Pitersoon Verbraken en Maria Thoenisdr, Getuige: Mr. Isebrand barbier.

Het ,,doodboek" in het gemeentearchief te Haarlem vermeldt, dat in de week van 16-23 november 1614 werd begraven: *Jan Jansz. Post,* glasschrijver. Op 14 nov. 1614 werd nog een dochter uit zijn huwelijk gedoopt, zoals wij later zullen zien. Zijn vrouw *Francijntje* overleefde hem vele jaren. Zij was inmiddels hertrouwd.

Het genoemde doodboek bericht op 12 oktober 1656: ,,dito een openingh in de Groote Kerck voor *Francijntje Post,* Suydertrans No. 38."

Een acte verleden voor notaris W. van Kittesteijn te Haarlem van 10 oktober 1656 luidt in uittreksel: Compareerden ..... *Pieter Jansz. Post* (IIA) wonende in Den Haag, *Antonis Jansz. Post* (IIB) wonende te Amsterdam en *François Jansz. Post* (IIC) wonende te Haarlem, voor henzelven en voor *Sebastiaen Wendel,* getrouwd met *Jannetje Jans Post* (1. 5), kinderen van wijlen *Francina Post,* ,,staende tegenwoordich boven der aerde".

Zij verklaarden toestemming tot de begrafenis te geven. Voorts dat hun overleden moeder in tweede huwelijk was gehuwd met *Harman Adolffsz.* wonende buiten Haarlem, zonder scheiding van goederen, dat hun moeder door hem verlaten was en dat zij gescheiden waren.

Comparanten wensten niets met *Harman Adolffsz.* van doen te hebben. Zij zagen van de erfenis af.

Het huis in de Smestraat, waar *Francijntje Piefers* bij haar huwelijk met *Post* in 1604 woonde, is vermoedelijk in de familie gebleven. Althans werd na haar dood doos haar erfgenamen een huis in de Smeestraat verkocht.

In het transportregister van Haarlem (G 13 fol. 156v) vinden wij op 17 februari 1657 een acte, welke in het kort het volgende behelst:

Pieter Post en *Frans Post* voor hemselven en als last en procuratie hebbende van *Anfhonis Post,* procureur voor de vierschaar der stede Amsterdam, volgens de acte gepasseert voor Jan Quirijnen Spithoff, notaris aldaar van 16 februari 1657, mitsgaders *Bastiaen Wendel,* als getrout hebbende *Jannetie Post,* kinderen en erfgenamen onder beneficie van inventaris van zalige *Francijntje Pieters Verbraecken,* verkopen een huis en erf, staande en gelegen binnen deser stad in de Smeestraat, daer de Posthoorn en de Vergulde Lijst uithangen. Dit huis is thans politiebureau.

In de betrokken acte van notaris Spithoff te Amsterdam wordt gezegd het huis, daar van ouds de posthoorn uitgehangen heeft. Het komt mij waarschijnlijk voor, dat deze posthoorn als naamkaartje voor de familie *Post* heeft gefungeerd, evenals een posthoorn in het wapen *Post* voorkomt.

Voor wij tot de kinderen uit het huwelijk van *Jan Post* en *Francijntje Verbraak* overgaan+ wilde ik nog iets zeggen over mogelijke broeders of zusters van *Jan Jansen Post.*

Een huwelijk te Haarlem ongeveer gelijktijdig met dat van Jan Post in 1604 is het volgende: *Antoni Post,* j.m. van Wezel 2 januari 1605 met *Josijntje van Balbergen,* j.d. van Brugge.

Ik heb wel eens gedacht, dat hier van een broeder van *Jan Post* sprake zou kunnen zijn, hoewel de afkomst uit Wezel hier niet op wees. Hierop ben ik echter terug gekomen toen ik een onderzoek instelde naar de getuigen bij de dopen der kinderen uit deze beide huwelijken en die van verdere nazaten.

Bij de dopen der kinderen en kindskinderen van *Jan Post* zijn het geheel andere mensen dan bij die van *Antoni Post* voornoemd en omgekeerd.

De familie van deze laatste valt nog lange tijd in Haarlem te volgen, maar er blijkt generlei verband te bestaan met die van onze *Jan Post.*

Anders staat het met een vermoedelijke zuster van *Jan,* die blijkt uit de volgende acte:

Notaris W. van Vredenburg te Leiden (No. 727 fol. 182). Heden 15 augustus 1646 compareerden voor mij de E. *Pieter Post,* wonende in 's Hage voor hemzelf en vervangende *Anthoni Post* en *Bastiaen Wendels* getrout met *Janneke Post,* zijn broeder en zuster, thans mede-erfgenamen van *Catharina Jansdr. Post* en heeft comparant in zijn plaats gesteld en machtig gemaakt de E. *Frans Post,* zijn broeder om neffens de verdere erfgenamen van de voorzegde *Catharina Jansdr. Post* ter weeskamer alhier te lichten alle zulke goederen als aldaer zijn berustende en de vz. *Catharina Jansdr. Post* toebehoord hebbende ..... haar nalatenschap te verdelen, enz, enz.

Hoewel het niet met zoveel woorden gezegd is, geloof ik toch wel, dat hier sprake is van een tante van de comparant. Een oppervlakkig onderzoek in de klappers op het weeskamerarchief te Leiden heeft mij hierover geen zekerheid gegeven. Later hoop ik dit onderzoek nog eens uitvoeriger in te stellen en dan ook de ouders van *Jan Jansz. Post* te kunnen vinden.

De kinderen uit het huwelijk van *Jan Post* en *Francijntje Verbraak* blijken duidelijk uit de voorgaande acten, Zij zijn:

1. *Pieter Post.* Gedoopt te Haarlem 22 april 1607. Getuigen: Pieter Pieters, Sydes Goeterus en Marietje de Jonge. Dit kind moet al spoedig overleden zijn, gezien het volgende kind, dat Petrus (= Pieter) werd gedoopt en inderdaad vinden wij in het Haarlemse overlijdensregister van 29 juli 1607: een opening voor een kind van *Jan Jansz. Post* in de Smedestraat.
2. *Petrus Post,* volgt onder IIA.
3. *Antoni Post,* volgt onder IIB.
4. *Frans Post,* volgt onder IIC.
5. *Johanna Post,* Gedoopt te Haarlem 14 november 1614. Getuigen: Wouter Jacobs, Pieter Pietersz., Geertje Andries en Margaretha Faghet. Zij trouwde 17 april 1645 te Velsen met *Bastiaen Janse Wendel,* jonge man van ,,Krijtsnach".

Een onderzoek te Kreuznach naar zijn doop en familie was tevergeefs, aangezien de kerkboeken aldaar niet ver genoeg teruggaan.

Hij komt in het Haagse notariele archief meermalen voor als koopman te Haarlem.

Johanna Post werd 14 november 1672 te Haarlem in de Grote kerk begraven in het graf Zuidertrans No. 38. Dit was het familiegraf van Post en niet van Wendel.

Sebastiaen Wendel, weduwnaar van Cruitsnach, hertrouwde 11 maart 1674 te Haarlem met *Susanna Barry,* weduwe van *Ambrosius Gudden.*

Deze tweede vrouw werd begraven in de Grote kerk in het graf Middentrans No, 308 op 28 november 1682 (,,vrouw van *Bastiaen Wendels").*

Zijn begraven heb ik te Haarlem niet kunnen vinden. Vast staat dus dat hij op vorengenoemde datum 28 november 1682 nog leefde en als andere limiet kan dienen 4 september 1688, toen volgens een grafboek van de Grote kerk de erfgenamen van *Bastiaen Wendel,* die weder erfgenaam was van *Susanna de Barry,* verzochten het graf Middentrans No. 308 te verboeken op *Pieter Wendelszoon* en mede-erfgenamen van *Bastiaen Wendels.*

Wellicht is hij in Duitsland en m.n. in Frankfort am Main overleden, in welke plaats een tak, stammende uit zijn zoon *Johannes,* gevestigd was.

Uit zijn huwelijk met *Jannetje Post* is een vrij grote nakomelingschap gesproten [1]) uit welke ik, bij uitzondering, een afstammeling wens te bespreken.

Hun dochter *Rachel* trouwde 28 juli 1669 te Haarlem met *Mathijs Holthoven,* uit welk huwelijk een dochter *Susanna* werd geboren, die op haar beurt te Haarlem op 31 januari 1713 trouwde met *Abraham Baes.*

Uit dit laatste huwelijk werd te Haarlem geboren en aldaar gedoopt op 25 maart 1714 een dochter *Rachel.* Deze huwde te Haarlem 14 juli 1739 met Mr. *Gijsbert de Bruijn. Zij* werd te Haarlem begraven 15 mei 1761 en haar man 9 juni 1758.

Rachel Baes had haar laatste testament gemaakt 25 juli 1759 voor notaris Leonard Bylandt te 's-Gravenhage. Zij begeerde daarbij, dat haar nalatenschap zou worden gedeeld in twee gelijke delen onder haar nagenoemde vaderlijke en moederlijke vrienden.

De ene helft aan haar vaderlijke vrienden t.w. .....

De wederhelft aan haar neven Mrs. *Antoni Gerard Drijfhout, Johan François Drijfhout* en *Petrus Georgius Drijfhout* (Ned. Patr. 1938, blz. 45).

De scheiding van haar nalatenschap had plaats 1 november 1761 voor notaris Nicolaas Gallé te Haarlem *(No.* 1162, acte 136). Het totaal bedroeg ƒ 52000, waarvan haar neven *Drijfhout* dus de helft erfden.

Alsdan compareerden *Petrus Georgius Drijfhout,* wonende te Leiden doch aanwezig, voor zich zelf en procuratie hebbende van Vrouwe *Magdalena van Eijs,* weduwe van Mr. *Anthoni Gerard Drijfhout,* en Mr. *Johan François Drijfhout,* beide wonende *te* 's-Gravenhage.

Het is mij thans duidelijker geworden, waarom deze laatste een zo omvangrijke parenteelstaat van Jan Post heeft „geformeert".

Hij en zijn broeders waren in de 8ste graad verwant aan *Rachel Baes.* Zijn overgrootvader *Pieter Post* was leen broeder van de overgrootmoeder van *Rachel,* m.n. *Johanna Post.*

IIA. *Petrus Post.* Hoewel *Petrus* gedoopt, heeft hij algemene bekendheid verworven onder de naam *Pieter Post,* zoals ik hem dan ook verder zal noemen. De doop had plaats te Haarlem op 1 mei 1608 in de Grote kerk.

Getuigen waren: Peter Peters en Aeght van Balen.

Zijn huwelijk werd te Haarlem ingeschreven als volgt: *Pieter Janssen,* jong gesel van Haerlem, wonende Smestraet met *Rachel Ridders,* jonge dochter uit 't landt te Holstein. 24 mei 1638 getrouwd te Velsen. Het schijnt in die tijd veel voor te komen, dat getrouwd werd in een dorp nabij de. (grote) stad van inwoning. Wat de reden daarvan is, is mij niet duidelijk, wellicht was het goedkoper? Zo trouwde ook Pieters zuster *Johanna,* zoals wij reeds zagen, te Velsen. Zijn broeder *Frans* trouwde te Zandvoort.

Over de geboorte van *Rachel Ridders* en over haar familie is ons niets bekend en het is nauwelijks mogelijk in het land Holstein een onderzoek in te stellen.

Pieter Post, die te Haarlem, zijn geboortestad, gevestigd was als bouwkundige (ik zeide reeds, dat het niet mijn plan is over zijn vele fraaie werken te schrijven) verhuisde in 1646 naar 's-Gravenhage, toen hij op 9 februari van dat jaar benoemd werd als „architekt ordinaris" van Zijne Hoogheid Prins Frederik Hendrik.

Hij kocht, na eerst in huurhuizen gewoond te hebben, aldaar in 1656 een huis aan de Amsterdamse Veerkade, hoek Bierstraat, waarin hij ook overleden is. Op 8 mei 1669 werd te 's-Gravenhage met 2 pozen beluid: Monsieur *Post* op de Veerkade.

Zijn vrouw *Rachel Ridders* was reeds 9 jaar eerder overleden; te 's-Gravenhage werd op 31 maart 1660 met één poos beluid de huisvrouw van Monsieur *Post,*

Uit hun huwelijk werden geboren:

1. *Johannes Post.* Gedoopt te Haarlem 10 juli 1639. Als vader is ingeschreven *Pieter Post* van Haarlem, evenals bij de andere te Haarlem gedoopte kinderen. Getuigen waren *Antoni Post* (oom), Charles Molijn en *Francijntje Pieters* (grootmoeder).

   Johannes werd schilder. Wij vinden een en ander over hem bij Bredius in diens „Künstlerinventare". Hij schijnt een tamelijk rumoerige jeugd doorgebracht te hebben. Bredius noemt enkele notariële acten te 's-Gravenhage, waaronder een over een „bruidroof", een andere betreffende een „Rauferei".

   Na zijn wilde jaren trouwde hij. In het trouwboek van Rijswijk vinden wij aangetekend 21 augustus 1667 *Johannes Post,* jonge man van Wassenaar, met *Helena Heemskerck,* jonge dochter tot Rijswijk. Van zijn Wassenaarse tijd is mij niets bekend, in ieder geval is hij niet dáár, doch te Haarlem geboren.

   Volgens Bredius zou *Jan Post* eerst getrouwd zijn geweest met *Saartje van der Schilde.* Dit zou blijken uit een testament van deze echtelieden voor notaris C. Meyer te Amsterdam opgemaakt 28 oktober 1659. Deze *Post* was ook schilder. Het is dus inderdaad verwarrend maar de vondst van het huwelijk te Rijswijk, waar *Johannes* jonge man wordt genoemd is in deze overtuigend. Bredius zal dit huwelijk niet gekend hebben. Hij geeft ook enkele fascimilé's van handtekeningen, waarbij die van Jan Post (blz. 1695) aanmerkelijk afwijkt van die van *Johannes* (blz. 1692, 1701 en 1705). Een goede handtekening van onze *Johannes* vinden wij onder een nader te noemen acte van notaris J. van der Plas van 7 februari 1676 te 's-Gravenhage.

   De doop van *Helena Heemskerck is,* bij gebreke van het betreffende doopboek van Rijswijk, niet te vinden. Haar vader vinden wij echter in een acte van notaris C. van der Beek te 's-Gravenhage van 4 juni 1668, waarin genoemd wordt: *Arent Laurisz. Heemskerck,* mr. timmerman te Rijswijk, vader van Juffrouw *Helena Heemskerck,* gehuwd met Monsieur *Johannes Post.*

   Johannes Post stierf te Utrecht op 24 december 1689, hij liet na vrouw en een onmondig kind aan de

[1]) Hierin komen de volgende familienamen voor: *Baes,* de *Bruijn, Craye, du Fay, Fleischbein von Kleeberg, Hamius, van der Hoef, Holthoven, de Koher,* van der *Lahr,* van *Pullen, Schouten, Schrevelius, van Stokkum, Stompwijk, de Waal,* van der Wel.

Plompetoren, er werd 6-6-0 betaald om hem te kunnen uitvoeren naar Rijswijk. Zijn begrafenis kan niet te Rijswijk gevonden worden, daar het bewaard gebleven- begraafboek eerst begint in 1692.

Het overlijden van *Helena Heemskerck* werd niet te Utrecht gevonden. Zij huurde, als weduwe van *Johannes Posf* nog op 18 april 1693 een huis te 's-Gravenhage op de Veerkade (notaris G. Beeckman). Haar overlijden is niet te 's-Gravenhage noch te Rijswijk gevonden. Te Rijswijk is echter een hiaat in het begraafboek van augustus 1695 tot maart 1697. In het register op de impost op het begraven te Rijswijk komt zij niet voor.

Kinderen uit het huwelijk *Posf-Heenzskerck* heb ik nooit gevonden. Er staat dus alleen vast, dat een kind nagelaten is, hetgeen klopt met de parenteelstaat, waarin geschreven staat, dat een dochter nagelaten is, zonder dat daarbij haar naam genoemd wordt.

2. *Catharina Posf.* Zij werd 'gedoopt te Haarlem 26 augustus 1640, waarbij getuigen waren *Salomon Bogart* (schoonvader van Frans Post IIC), *Francijntje Pieters* en *Margarita Molijn. Zij* ging in ondertrouw te 's-Gravenhage op 20 september 1665 met *Philippus de Milly*. Deze werd gedoopt te 's-Gravenhage in de Waalse kerk op 9 januari 1642 als zoon van Marcus en Ida Paulusdr. Welde, elders Felde genoemd. Zijn vader *Marcus* was waard in de herberg „De hertog van Bouillon" in de Corte Poten. Hij zelf was marktschipper van 's-Gravenhage op Amsterdam en vroedschap van 's-Gravenhage van 1672-1679 en van 1690-1723.

   Hij werd begraven te 's-Gravenhage 27 januari 1723. *Catharina* overleed in die stad op 6 maart 1702. Hun nakomelingschap is door Jan François Drijfhout tamelijk ver uitgewerkt [2]).

3. *Elisabeth Post.* Haar doop vond plaats te Haarlem 25 augustus 1641, getuigen waren *Antoni Post* (oom), *Francijntje Pieters* en *Judith Jacobs* (vrouw van Antoni Post IIB).

   Zij ondertrouwde te Amsterdam. Wij lezen, dat op 4 oktober 1675 compareerden *Pieter van der Neer*, diamantslijper van Amsterdam, oud 27 jaar, geassisteerd met Jacob Pels en *Elisabeth Posf* van Haarlem, oud 33 jaar, ouders dood, geassisteerd met haar nicht Mayke Vinck, beide in de Nieuwe Vijzelstraat. *Pieter* werd in de Nieuwe kerk te Amsterdam gedoopt op 5 juli 1648, vader *Aert van der Neer*, moeder *Elisabeth, Govers.* Zijn vader was de bekende schilder (zie Künstlerlexicon van Wurzbach).

   De parenteelstaat geeft aan „sonder kinderen gestorven",

4. *Maria Post.* Zij werd te Haarlem gedoopt op 15 augustus 1643, waarbij getuigen waren Antoni Post, Maria Ver (meulen?) en Francyna Peters.

   Zij trouwde te 's-Gravenhage op 4 december 1661 met *Frederik Ruijsch,* die aldaar geboren was en op 28 maart 1638 gedoopt, als zoon van *Hendrik* en *Anna van Berchem.* Hij was de bekende professor in de geneeskunde, waarvoor ik moge verwijzen naar het Nieuw Nederlandsch Biografisch Woordenboek III.

[2]) In deze tak Bomen de volgende familienamen voor: *Beekman, Canegies, Duyvus, Guemar, Hardy, Hoëpeling, Reitsenstijn, Scherlansky, Millet.*

Maria overleed 18 april 1720 te Amsterdam en haar echtgenoot eveneens aldaar op 22 februari 1731. Uit hun echtverbintenis sproot een vrij grote nakomelingschap. De daarin voorkomende familienamen zal ik aangeven in noot [3]).

5, *Francijntje Post.* In het Haarlemse doopboek werd op 6 september 1644 ingeschreven *Josijntje,* dochter van *Pieter Posf* van Haarlem, de moeder werd, evenals bij de voorgaande kinderen niet genoemd. De getuigen waren *Antoni Goefieris, Frans Post* en *Josijntje Pìeters.*

Het is wel zeker, dat hier een vergissing heeft plaats gehad, want het bedoelde kind komt nooit anders meer voor dan onder de naam *Francijnfje* of *Francina.* Ook de peetmoeder zal wel *Francijntje Piefers* geweest zijn. Het is aannemelijk, dat hier een verwarring heeft plaats gevonden met de bovengenoemde *Josijntje van Balbergen,* de vrouw van *Anfoni Post,* die zeer waarschijnlijk geen familie was.

Zij ging in ondertrouw te 's-Gravenhage op 13 mei 1674 met *François Drijfhout.* Het huwelijk werd voltrokken te Loosduinen op 27 mei d.a.v.

Hier hebben wij dus wederom het verschijnsel, dat buiten de stad van inwoning getrouwd werd en wel in een naburig dorp !

Frans Drijfhout werd geboren te 's-Gravenhage op 24 januari 1646 en vier dagen later in de Grote Kerk aldaar gedoopt. Zijn ouders waren *Bartholomeus Drijfhout* en *Elisabefh van der Meer.* Voor de familie Drijfhout verwijs ik naar Nederland's Patriciaat 1938.

Hij werd klerk op de griffie van de erfstadhouder en in een acte gedateerd na zijn overlijden wordt hij genoemd: le commis ter griffie van den Raede der naelaetenschap van Sijn Kon. Majesteyt van Groot Brittagne, Gl. Mem.

Francijntje Posf stierf te 's-Gravenhage 23 maart 1711. Hij overleefde haar bijna dertien jaar, hij overleed nl. aldaar 9 februari 1724 en werd op 16 februari d.a.v. in de Kloosterkerk begraven.

Voor de familienamen voorkomende in hun nakomelingschap zie noot [4]).

6. *Maurifs Posf.* Gedoopt te Haarlem 12 december 1645. Doopgetuigen waren Z.E. Graaf *Maurits* en *Francijntje Piefers.* Dat Graaf Johan Maurits van Nassau Siegen (bijgenaamd de Braziliaan) als peetvader over dit kind heeft willen optreden, bewijst wel hoe hoog Post bij hem stond aangeschreven.

Pieter Post heeft dan ook belangrijke werken voor Graaf Maurits in Duitsland ontworpen, o.m. te Kleef en te Siegen. Of hij ook het Mauritshuis te 's-Gravenhage (zoals wij weten het Haagse woonhuis van Graaf Johan Maurits) gebouwd heeft is niet zeker, zonder twijfel heeft hij er echter zijn medewerking aan verleend. Ook de vraag of hij evenals zijn broeder Frans de vorst heeft vergezeld naar Brazilië is niet opgelost.

Maurifs Posf volgde zijn vader op als architect ordinaris van de Prins van Oranje en werd als zodanig aangesteld op 25 oktober 1670.

[3]) *van Dijk, Esser, van Eyk, Ferrand* (nisi fallor), *Hellenbroek, Hijn, Kraa, Methorst, Munniks,* van *Nek, Pelt, Pool; Rademaker, Schoof, Schuurmans,* van *Spall,* de *Swaan, Tielen, Wijnants.*

[4]) *van den Bosch, Brüning, Dreyhaupt, van Eijs, van Hardenbroek, Heeneman, Houttuyn, Severijn.*

Korte tijd daarna trouwde hij. Op 8 maart 1671 werd te 's-Gravenhage het huwelijk aangetekend van *Maurits Post* met *Cornelia Christina van Cattenburgh.* Deze woonde te Tiel, waar het huwelijk insgelijks werd aangetekend en wel op 26 februari van dat jaar.

Bij het zoeken van haar doop en ouders vond ik de volgende gegevens in ons maandblad.

Ned. Leeuw 1909, kol. 207. Transportregister van 's-Gravenhage. 5 juli 1703. Mr. *Wolfert van Cattenburg,* advocaat, voor hemzelf en procuratie hebbende van Johan *Louis van Cattenburg,* controleur te Harderwijk, tezamen erfgenamen van hun zuster *Cornelia Christina van Cattenburg,* eerst weduwe van *Maurits Post,* laast huisvrouw van *Rutger Krey,* verkopen... enz....

Ned. Leeuw 1909, kol. 21. *Otto van Cattenburg,* thesaurier en secretaris van Vianen, liet aldaar tussen november 1646 en 1650 dopen *Jean Louis* en C o r *n e l i a.*

Ned. Leeuw 1915, kol. 322. *Otto van Cattenburg,* geboren Tiel 1612, secretaris van Vianen, trouwt 1° te Tiel 24 november 1646 *Johanna van Benthem,* overleden in 1650; trouwt 2° ongeveer 1660 *Cornelia van Halewijn.* Uit het 1ste huwelijk een zoon en een dochter, uit het 2de eveneens. De oudste zoon *Jean Louis* was controleur te Harderwijk, de tweede Mr. *Wolfert* was stadhouder van het leenhof te Vianen.

Uit het bovenstaande blijkt dus, dat *Cornelia Christina* te Vianen gedoopt werd tussen 1646 en 1650 en dat zij een dochter was van *Otto van Cattenburg* en *Johanna van Benthem.*

Maurits Post overleed op 6 juni 1677 te 's-Gravenhage. Of er kinderen uit zijn huwelijk gesproten zijn, is mij niet bekend geworden. De parenteelstaat geeft er geen op. *Cornelia Christina* hertrouwde te 's-Gravenhage (ondertrouw 5 november 1679) met *Rutger Kreij,* koopman, weduwnaar wonende te Amsterdam. Het zoeken naar haar overlijden, zowel te 's-Gravenhage als te Amsterdam was tevergeefs.

7. *Henrick Post.* Dit was het eerste kind, dat werd geboren na de verhuizing van Post naar 's-Gravenhage. Het werd gedoopt in de Kloosterkerk op 10 maart 1647. Doopgetuigen waren H.H. *Amalia van Solms,* princesse *van Oranje* en *Gillis Vermeulen.* Hierbij werd wel de moeder, *Rachel Ridders, ge*noemd.

Dat Amalia van Solms, de gemalin van Prins Frederik Hendrik, getuige bij deze doop was, is weder een blijk van de hoogachting, welke het Oranjehuis Post toedroeg. Voor haar had hij het paleis ,,Het huis ten Bosch" gebouwd.

Henrick zal jong gestorven zijn, van hem is althans nooit meer sprake in enige acte.

8. *Clara Post.* Gedoopt te 's-Gravenhage in de Kloosterkerk op 24 juni 1648, getuigen waren *Aelbert Reuijl,* pensionaris van Haarlem, en *Maria Goeterus.*

Clara is op 28-jarige leeftijd in november 1676 te 's-Gravenhage overleden nadat zij nog op 27 oktober van dat jaar haar testament gemaakt had voor notaris Cornelis den Haen in die stad (Not. archief No. 994, fol. 4).

Zij was ongehuwd gebleven.

9. *Rachel Post.* Gedoopt. te 's-Gravenhage eveneens in de Kloosterkerk 25 november 1650. Doopgetuigen *Jacob van Volbergen* en *Johanna Bogaerts* (echtgenote van Frans Post IIC). Evenals haar broertje Henrick(zie boven No. 7) stierf zij blijkbaar jong. Gevonden werd slechts, dat op 8 maart 1652 in de Grote kerk te 's-Gravenhage een kind van Monsieur *Post* in de Wagestraat begraven (beluid) werd. Post woonde in de Wagenstraat alvorens hij een huis kocht op de Veerkade, Dit kind kan zowel Henrick als Rachel geweest zijn,

Alle bovenstaande kinderen, met uitzondering van Nos. 7 en 9, worden genoemd in de volgende notariële acte, waarom ik deze in uittreksel vermeld.

De nalatenschap van *Pieter Post* werd eerst 7 februari 1676 verdeeld voor notaris J. van der Plas te 's-Gravenhage (N.A. No. *368).* Hierbij compareerden *Johan Post,* wonende tot Rijswijk, *Philip de Miljé,* vroedschap, als gehuwd met *Catharina Post, Mouris Post, Pieter van der Neer* tot Amsterdam, gehuwd met *Elisabeth, Post, Clara Post,* voorz. *Miljé* als last hebbende van Professor *Frederik Ruysch* als gehuwd hebbende *Maria Post,* en voor *François Drijfhout* en zijn huisvrouw *Francina Post,* enz. enz.

Onder de doopgetuigen van de bovengenoemde en van enkele nader te noemen leden van de familie *Post* komt enige malen de naam *Goeterus* voor.

Zo bij *Pieter Post* in 1607 *Sydes Goeterus,* bij *Josijntje (Francijntje) Post* in 1644 *Antoni Goetieris,* bij *Clara Post* in 1648 *Maria Goeterus* en voorts bij *Antoni Post* (IIB) in 1610 *Antoni Gotieres* en bij *Antoni Post,* een kind van *Frans Post* (IIC) in 1655 *Maria Goeterus.*

Het is niet te verwonderen, dat ik mij heb afgevraagd of en zo ja welke verwantschap er bestond tussen de families *Post* en *Goeterus.*

Zoals wij boven vermeldden is *Francijntje Pieters Verbraak,* huisvrouw van *Jan Jansen Post* in 1656 begraven in het graf Grote kerk, Zuidertrans No. 38. Volgens de begraafboeken op het gemeentearchief te Haarlem zijn in dat graf ook begraven *Frans Post* (IIC) *en* zijn huisvrouw, benevens *Jannetje Post* (1. 5) zie boven.

Genoeg reden voor mij om dit graf eens nader te bezien. Bij een onderzoek in de grafboeken in het kerkarchief van de Grote kerk te Haarlem, welke echter slechts bewaard zijn van af het jaar 1688, vond ik boven de aantekeningen van de begravenen in het graf No. 38 vermeld: ,,In oude boek op naam van *Anthony Goeterus".* Dit gaf een verder aanknopingspunt!

Bij het zoeken in de 's-Gravenhaagse notariële klappers vond ik hierover het volgende. Notaris Willem van der Cruck (No. 603 fol. 191 e.v.) 19 september 1667. *Maria Goeteris* legateert aan de naaste bloetvrunden van haar vader sal. t.w. de erfgenamen van *Francijntje Pieters* sal., die van haar en van *Jan Jansz. Rost* zijn voortgekomen, seecker graf No. 38, Z.zijde van het Choor in de Groote kerk te Haarlem en 1200 gulden.

Het wil mij voorkomen, dat *Maria Goeterus* een dochter geweest moet zijn van *Anthoni.* Aangezien *Francijntje Pieters* het eerst genoemd wordt is het van belang er op te wijzen, dat *Francijntje*'s moeder *Maria Thoenisdr.* heette (*Thoenis =Anthonis),* zodat deze mogelijk een *Goeterus* was, zonder onze *Anthoni Goeterus* te vereenzelvigen met haar vader, waarvoor hij te jong was.

Bij de bovengenoemde notaris vond ik nog een acte van

22 juni 1680 (No. 601, fol, 17), welke van veel belang is voor de familie *Post*.

Compareren *Johannes Post*, schilder; *Philippus de Milly* als in huwelijk hebbende *Cafharina Post; François Drijfhout* getrouwd met *Francina Post*, alle voor hemzelf en hem sterk makende voor *Pieter van der Neer*, getrouwd met *Elisabeth Post*, wonende te Amsterdam, mitsgaders *Jan Post, Antonisz.* (zoon van IIB) mede voor hem en hem sterk makende voor zijn broeder *Jacobus Posf*, mede wonende tot Amsterdam; *Johannes Wende1 voor* hemselve en *Bastiaen Wendel* insgelijks hem sterk makende voor zijn verdere drie kinderen, verwekt bij zijn eerste huisvrouw *Janneke Post*, m.n. *Pieter Wendel, Rachel Wendel,* getrouwd met *Mathijs van Holthoven*, en *Maria Wendel,* getrouwd met *Wouter Schouten*, mitsgaders voornoemde *Bastiaen Wendel* en laatstgenoemde *Jan Post Antonisz.* nog in qualité als gestelde voogden over *Griefje Post* (dochter van IIC), wonende tot Haerlem,

en bekenden ontvangen te hebben van *Lauwerens Ravens*, als universeel erfgenaam van zijn overleden huisvrouw *Maria Goeterus:*

een verklaring betreffende de grafstede No. 38, Z.zijde van het Choor in de Grote kerk te Haarlem (het eigendomsbewijs was blijkbaar niet te vinden), alsmede een som van 1200 gulden, vermaakt aan de naaste bloetvrunden van *Francijntje Piefers* en *Jan Jansz. Post.*

Bij mijn voortgezet onderzoek naar *Anfhoni Goeferus* en zijn vermoedelijke dochter *Maria* vond ik een acte van notaris P. van Groenewegen te 's-Gravenhage (No. 69, fol. 279): Compareert 13 october 1632 o.a. *Geertruif van Vanevelt,* huisvrouw van *Anthoni Goeteris, le* deurwaarder van de Hooge Raad van Holland, oud omtrent 56 jaren...

Deze *Anfhoni Goeteris* komt reeds als deurwaarder te 's-Gravenhage voor 30 november 1617 (Not. Archief 's-Gravenhage L.K. 26). Voorts een *Pieter Goeteris*, koopman te Haarlem (N.A. 's-Gravenhage J.T. 495) en *Clara Goeteris*, die te 's-Gravenhage 9 april 1640 trouwde met *Thomas Belleciere*. Deze *Clara* kan zeer goed de peet geweest zijn van *Clara Post* (zie boven).

Anfhoni komt overigens nog vele malen in het 's-Gravenhaagse notariële archief voor. Een enkele acte is voor ons van meer belang, waarin nl. vermeld wordt, dat hij op 17 oktober 1661 oud 87 jaar is en reeds 47 jaar le deurwaarder van de Hoge Raad in Holland, Zijn overlijden (begraven) heb ik niet kunnen vinden.

Maria Goeterus komt ook enige malen voor. Zij trouwde als jonge dochter wonende te 's-Gravenhage aldaar op 11 maart 1663 in de Kloosterkerk met de weduwnaar *Laurens Ravens*, juwelier te 's-Gravenhage.

Onder een acte van 1662 plaatst zij een opvallend fraaie handtekening: *Maria Goeteris.* Dit laatste is niet verwonderlijk, als wij het volgende lezen.

In de Dictionaire des Peintres etc. van E. Benezit lezen Wij: Tome 4, p. 367. *Maria Gouteris*, peintre de miniatures. La Haye. XVII siècle. Peut être parente de *Anfhonis Goelterus,* p. 320. Page 320. *Goelterus (Anthoni),* peintre, né à Anvers vers 1574, mort à La Haye en 1660. Entra dans la gilde de Saint Luc à la Haye en 1605.

Het geboortejaar van deze schilder 1574 komt merkwaardig overeen met dat van *Anthoni Goeferus*, hetwelk afgeleid kan worden uit de opgave oud 87 jaar in 1661 hierboven. Het sterfjaar moet een paar jaar later vallen.

Ik ben van mening, dat wij hier met een en dezelfde persoonte maken hebben, temeer daar van zijn schilderwerk niets bekend is.

Hij zal zijn schilderwerk wel spoedig hebben laten varen om het deurwaardersambt te volgen. Zijn inschrijving in de gildeboeken 111-117 op het gemeentearchief te 's-Gravenhage is inderdaad te vinden in 1605.

Geboren te Antwerpen zal hij zich wel terwille van het geloof in Noord-Nederland gevestigd hebben en misschien eerst te Haarlem. een kunstenaarsstad bij uitnemendheid.

0 ok de naam Verbraak van *Post*'s vrouw komt mij meer Zuid- dan Noord-Nederlands voor.

Laat ik hiermede dit intermezzo *Goeterus* afsluiten en terugkeren tot de leden van de familie *Post*.

IIB. *Anfoni Post.* Gedoopt te Haarlem op 18 juli 1610, waarbij getuigen waren *Anfoni Gotieres, Gerrit Fransz.* en *Maryke Thonis* (de grootmoeder).

In de 's-Gravenhaagse notariële protocollen wordt hij herhaaldelijk genoemd procureur te Amsterdam. (zie ook de verkoopacte van het huis in de Smeestraat onder I). Een enkele maal wordt hij notaris genoemd, dit zal wel op een vergissing berusten, zijn protocol is ook niet te vinden.

Zijn ondertrouw is te Amsterdam ingeschreven. Op 14 mei 1638 compareerden *Anthonis Post* van Haarlem, oud 28 jaar, procureur, geassisteerd met *Francijntje Pieters,* zijn moeder, wonende op de Coninxgracht ende *Judith Jacobs* van Amsterdam, oud 19 jaar, geassisteerd met *Jacob Jansz.* en *Heyl de Raef,* haar ouders, in de Hartestraat.

Het onderzoek naar de eigenlijke familienaam van *Judith Jacobs* heeft nog al enige moeilijkheden opgeleverd.

De parenteelstaat geeft als naam van de vrouw van Anthony Post. *Judifh Cleyx,* welke klaarblijkelijk later is bijgeschreven en waarin nog later een „n" is tussengevoegd, dus *Cleynx*.

Bij de dopen van hun kinderen wordt zij afwisselend genoemd *Judith Jacobs* en *Judith Clare* of ook wel *Clara*. Bij de huwelijken van deze kinderen, een maal *Judith P l e ijs* en voorts *Judith Post* en *Judith Jacobs*.

Men ziet welk een grote verscheidenheid, welke wel aan de bekende slordigheid te wijten is.

Tenslotte werd op het Amsterdamse gemeentearchief in de index op de willige decreten gevonden, dat *Jacob Jansz. Clein* een huis verkocht in de Hartestraat, waar de ouders immers bij *Judith's* huwelijk woonden.

De acte in deel No. 2 fol. 1 leverde op, dat *Jacob Jansz. Clein,* hairwever, in 1641 een huis aan de Zuidzijde van de Hartestraat verkocht.

In deze acte wordt hij later ook nog *Clays* en *Cleix* genoemd. Ik meen, dat deze laatste naam (zie ook de parenteel) het meest waarschijnlijk is.

Het overlijden (begraven) van *Anfoni Post* en *Judith Jacobs* heb ik nog niet gevonden.

Uit hun huwelijk zijn de volgende kinderen geboren:

1. *Maria Post.* Gedoopt in de Nieuwe kerk te Amsterdam 10 april 1640. Vader: *Anthony Post,* moeder: *Judith Jacobs*. Getuige was *Mayke Vinck*. Dit kind komt niet in de parenteelstaat voor en is dan ook voor 1643 gestorven, in welk jaar weder een *Maria* gedoopt werd.
2. *Maria Post.* Gedoopt als voren 24 februari 1643. Ouders als voren, Getuige: *Antonij Goeferis.*

Haar voorgenomen huwelijk is als volgt ingeschreven: Compareren 22 december 1662 *Willem Storm,* van Amsterdam, oud 21 jaar, en *Maria Post* van Amsterdam, oud 19 jaar, geassisteerd met *Judith Jacobs,* haar moeder.

Maria moet al spoedig gestorven zijn, want op 6 september 1664 reeds ondertrouwde *Willem Storm,* van Amsterdam, diamantslijper, weduwnaar van *Maria Post,* met *Lijntje Mickers,*

3. *Joannes Post,* volgt onder IIIA.
4. *Jacobus Post,* volgt onder IIIB.
5. *Antonis Post.* Gedoopt in de Nieuwe kerk te Amsterdam 4 februari 1649. Vader: *Antonis Post,* moeder: *Judith Clara.* Getuige: *Engeltje Clara.*

   Ook dit kind komt evenmin als No. 1 in de paren-' teel voor en ik neem dus aan, dat het jong gestorven is.
6. *Francina Post,* Gedoopt als voren 7 april 1652. Ouders als voren, Getuige: *Mayken de Raet.* Zij huwde twee maal. De eerste maal werd zij op 30 september 1672, oud 20 jaar, geassisteerd met *Judith Post,* haar moeder, ingeschreven met *Andries Doorn,* van Amsterdam, diamantslijper, oud 22 jaar. Deze moet spoedig overleden zijn want op 27 april 1674 werd zij als weduwe van *Andries Doorn* ingeschreven met *Willem Tobias,* van Amsterdam, oud 24 jaar. Haar overlijden nog niet gevonden.

IIIA. *Joannes Post.* Gedoopt in de Nieuwe kerk te Amsterdam i2 februari 1645. Vader: *Antonis Post,* moeder: *Judith Jacobs Clare,* getuige *Francina Pieters* (de oudtante van het kind). Hij trouwde drie maal, welke huwelijken te Amsterdam als volgt werden ingeschreven:

1°. *Jan Post,* van Amsterdam, klerk ter secretarie, oud 24 jaar, geassisteerd met zijn moeder *Judith Pleijs (sic!)* en *Anna Listing,* van Amsterdam, weduwe van *Pieter Bovet.* 16 december 1667.

2°. *Jan Post.* van Amsterdam, weduwnaar van *Anna Listing,* klerk ter secretarie, en *Gerritje Bosch,* van Amsterdam, oud 26 jaar- 22 augustus 1670.

3°. *Jan Post,* van Amsterdam, klerk ter secretarie, weduwnaar van *Gerritje Bosch,* en *Susanna Outhuijs,* van Amsterdam, oud 31 jaar. 21 oktober 1681.

Jan Post werd tot klerk ter secretarie aangenomen 2 oktober 1663 (5e Groot Memoriaal fol. 114). Hij maakte zijn testament voor notaris van der Groe te Amsterdam op 5 april 1684, waarbij hij een legaat maakte aan zijn broeder *Jacobus* en zijn twee kinderen *Rachel* en *Jan* tot zijn universele erfgenamen, voogden *Jacobus Post* en *Pieter Wendel.*

Hij overleed kort daarna en werd op 13 april 1684 in de Oude kerk te Amsterdam begraven. Graf Noordzijde No. 182.

Uit het tweede huwelijk van *Jan Post met Gerritje Bosch* zijn twee kinderen nagelaten. In de acte van bewijs van Joan Post opgemaakt vóór zijn derde huwelijk, op 18 oktober 1681 voor notaris C. van Poelenburg (Not. Archief No, 3443) te Amsterdam worden deze twee kinderen genoemd *Rachel,* oud 10 jaar en *Jan,* oud 6 jaar. Er moet nog een derde kind geweest zijn.

1. *Rachel Post.* Zij werd gedoopt in de Nieuwe kerk te Amsterdam op 24 januari 1672. Ouders: *Jan Post* en *Gerritje Bos:* getuigen: *Bastiaan Wendel en Judith Post.* Zij trouwde in 1691, de ondertrouw werd als volgt ingeschreven: Op 1 maart 1691 compareerden te Amsterdam *Barnardus Coop van Groen,* van Amterdam, oud 27 jaar, opzichter van de stadshoutwallen, geassisteerd met zijn vader *Joachim Coop van Groen,* en *Rachel Post,* van Amsterdam, oud 19 jaar, ouders dood, geassisteerd met haar oom *Jacob Post,* de rato caverende voor zijn medevoogd *Pieter Wendel.*

De bruigom was een zoon van *Joachim* en *Margarita Wouters,* wier huwelijk op 21 oktober 1660 te Amsterdam werd ingeschreven, hij klerk ter tresorie, oud 24 jaar, ouders dood, geassisteerd met zijn oom *Abraham van Gangelt,* zij van Amsterdam, oud 18 jaar.

Na de dood van *Barnardus Coop van Groen* hertrouwde *Rachel Post:* op 24 januari 1704 compareerden *Laurens van Gangel,* van Amsterdam, notaris, oud 46 jaar, en *Rachel Post,* weduwe van Barnardus Coop van Groen. *Laurens van Gangel* was hoogstwaarschijnlijk een zoon van *Abraham* en *Elisabeth Lourens,* wier huwelijksacte hier volgt: Compareerden 25 maart 1654 *Abraham van Gangelt,* van Amsterdam, oud 40 jaar, goudsmid, geen ouders, geassisteerd met zijn neef *Jacob van Gangelt,* en *Elisabeth Lourens,* van Amsterdam, weduwe van *Samuel Tulman,* geassisteerd met haar vader *Lourens Jansz.*

Laurens van Gangel (welke naam ook *van Gangelt* werd geschreven, zie boven) werd 5 december 1736 te Amsterdam begraven. Rachel volgde hem eerst twintig jaar later in de dood. Zij werd eveneens te Amsterdam begraven en wel op 24 december 1756. Zij liet geen kinderen na.

Zij was de laatste afstammelinge uit de hier behandelde familie *Post. Rachel Post* moet voor die tijd in zeer goede doen geweest zijn. Haar nalatenschap ingeschreven voor de collaterale successie 34, fol. 63/64v bedroeg een huis en erf Binnen Amstel, bewoond geweest door de overledene, waarde 7800 gulden, voorts nog vijf andere huizen en de effecten, totaal aangegeven waarde ƒ 64405.

In het kohier van de verponding no. 6089 komt zij voor: Anno 1742 Wijk 60. Binnen Amstel. Weduwe *Laurens van Gangel,* rentenier. Inkomen ƒ 2500.

Van belang is ook de transportacte d.d. 21 juni 1757 (Kwijtscheldingen 131 fol. 107/108v.). Hierin worden genoemd het testament van haar ouders, testamenten van haar met haar beide echtgenoten, de acte van bewijs, hierboven genoemd, het testament van haar broeder *Jan Jansz. Post* in Italië gemaakt en ten slotte haar testament van 19 april 1752, gemaakt voor notaris Beuckelaar. Hierin noemde zij als erfgenamen o.a. familieleden *Bosch* en *Storm.* Zij legateerde aan haar neef *Jan Bosch,* kassier van de O.I.C. haar graf liggende in de Oude kerk N.Z. No. 182 (waarin' ook haar vader begraven was). Zij wenste zelf begraven te worden in haar eigen graf in de Nieuwe kerk M.W. No. 165.

2. *Jan Post.* Geboren zoals uit de bovenstaande acte van 1681 volgt ongeveer in het jaar 1675. Hij maakte zijn testament op 30 augustus 1697 voor notaris Gio Pietro Cattaneo te Novi (Italië); waaruit blijkt, dat hij en zijn zuster Rachel kinderen en geïnstitueerde

erfgenamen waren van wijlen *Joan Post* en *Gerritje Bosch*.

David Post. Volgens de parenteelstaat moet er nog een kind *David geweest zijn.* Het bleek mij, dat van *Gerritje Bosch* de vader *David* heette, zodat het kind wel naar zijn grootvader genoemd zal zijn. Het moet jong gestorven zijn, in elk geval vóór 1681.

IIIB. *Jacobus Post.* Gedoopt in de Oude kerk te Amsterdam 18 juni 1647. Vader: *Antonij Post,* moeder: *Judith Jacobs.* Getuigen: *Jacob Jansz.* en *Engel Jacobs.* Zijn huwelijk werd te Amsterdam ingeschreven:

6 juli 1674. Jacobus *Post,* van Amsterdam, oud 27 jaar, diamantslijper, ouders dood, geassisteerd met zijn broeder *Jan Post,* met *Maria Vinck,* van Leeuwarden, oud 24 jaar, ouders dood. Zij moeten volgens de parenteel twee kinderen gehad hebben *Anthony* en *Jan,* die bij de vervaardiging van de staat dood waren zonder aantekening van nakomelingschap. Zij zullen vermoedelijk wel jong gestorven zijn.

IIC. *Frans Post.* Gedoopt te Haarlem op 17 november 1612, waarbij getuigen waren *Peter Peters* en *Aecht van Balen* als bij IIA.

Hij werd kunstschilder, van algemene bekendheid is, dat hij met Graaf Johan Maurits van Nassau in 1636 naar Brazilië vertrok en daar tal van schilderijen vervaardigd heeft. Een aardig klein werkje is: „Johan Maurits van Nassau en de korte bloeitijd van Hollandsch-Brazilië 1636—1644". Hierin enige reproducties van zijn schilderijen en ook een portret van hem door Frans Hals gemaakt.

Het Künstlerlexicon van Wurzbach zegt vàn hem: '*Frans Post* trouwde te Haarlem de dochter van de schoolmeester *Salomon Bogaert,* die hem vijf kinderen schonk. Het blijken er negen geweest te zijn. De kerkelijke inschrijving van het huwelijk luidt: *Frans Post,* j.g. van Haerlem, met *Janneke Boogaerds,* j.d. van Haerlem. 27 maart **1650** getrouwd te Sandtvordt (Zandvoort, dus weder buiten de stad) .

Janneke werd gedoopt te Haarlem 21 september 1627, vader: *Salomon Boghaerd* van Haarlem, moeder: *Sara de Keij.* Geïnteresseerd door de naam *de Keij* zocht ik de doop van *Sara* en met goed gevolg. Zij werd op 12 januari 1597 te Haarlem gedoopt als dochter van *Levijn de Keij* en *Lijntje de Caluwe.* Dus inderdaad een dochter van de bekende bouwmeester *Lieven de Keij.*

Post stierf in 1680 en werd 17 februari van dat jaar in de St. Bavo begraven in het reeds besproken graf Zuidertrans No. 38.

Janneke Bogaerd was hem voorgegaan en werd 7 augustus 1664 in dat graf begraven.

Uit hun huwelijk sproten negen kinderen, waarvan een zevental ongetwijfeld jong gestorven zijn. Zij zijn allen gedoopt te Haarlem:

1. 13 april 1651. *Jan* (get.: *Salomon Bogaerf, Francijntje Post*);
2. *24* mei 1652, *Jan (get.: Salomon Bogaerf, Francijntje Post*);
3. 28 dec. 1653. *Sara* (get.: *Pieter Post, Sara Bogaert);*
4. **10** jan. 1655. *Anthoni* (get.: *Salomon Bogaert, Maria Goeterus)* ;

5. 12 maart 1656. *Jan* (get.: *Anfhoni Post, Saertje Bogaert*);
6. 5 april 1657. *Francijntje* (get.: *Samuel(?) Bogaerf, Geertruid Duyst)* ;
7. 15 sept. 1658. *Salomon* (get.: *Salomon Bogaerf, Jannetje Post)* ;
8. *4* jan. 1660. *Rachel* (get.: *Rachel Ridders, Salomon Bogaert)* ;
9. 5 april 1662. *Margrietje* (get.: *Salomon Bogaert, Geertruid Duijst*).

Van deze kinderen vond ik te Haarlem slechts begraven als kinderen van *Frans Post,* een in juli 1654, een op 20 oktober 1657 en nog twee op 24 juli 1664. Wel zijn er nog begraven kinderen van *Frans Jansz.*

Van slechts twee der bovenstaande kinderen vond ik officiële gegevens, nl. van de Nos. 8 en 9.

Op 16 augustus 1664 nl. verklaarde *Frans Post,* Mr. schilder, burger en inwoner van Haarlem tot voogden over zijn minderjarig dochtertje *Racheltje* aan te stellen *Daniel de Dieu,* apotheker en *Bastiaen Wendels* (Notaris Laurens Baert, No. 368, fol. 17bis).

Op 7 augustus te voren was zijn vrouw gestorven. Ik vraag mij af, waarom zij niet tegelijk voogden over Margrietje werden.

De parenteelstaat geeft aan, dat Frans Post stierf zonder kinderen na te laten, dit blijkt niet geheel juist te zijn. Margrietje (No. 9) heeft hem overleefd,

Zij maakte haar testament te 's-Gravenhage voor notaris Cornelis den Haen op 22 juli 1677 (No. 994, fol. 17). Grietje maakte daarbij haar vader François Post tot haar universeel erfgenaam.

In het Haarlemse weeskamerarchief vinden wij de volgende acte (No. 23, fol. 24). 23 februari 1680. Weesmeesteren der stad Haarlem, oppervoogden over *Grietje Post,* minderjarige dochter van *Frans Post,* geprocreëerd bij *Jannetje Bogaert,* autoriseeren *Bastiaen Wendels,* oom, en *Johannes Post,* neef van de vn, *Griefje Post* om de nagelaten boedel en de goederen van de vn. *Frans Post te* redderen, de goederen te verkopen enz.

Hiermede ben ik aan het einde gekomen van deze korte genealogie Rost, de afstammelingen van de Leidse glasschilder *Jan Jansz. Post* en wilde ik nog alleen een korte beschouwing wijden aan het wapen dezer familie.

In het Algemeen Nederlandsch Familieblad van 1894 (blz. 98 en 186) heeft een beschouwing gestaan over het wapen van *Pieter Post.* De heer Vorsterman van Oyen vestigde daarin de aandacht op een wapenschildering op perkament, voorstellende het volgende wapen:

'Doorsneden: 1 in zilver een ridder te paard in galop, de lans geveld, alles in natuurlijke kleur: 11 gedeeld: a. in blauw een zilveren hoorn gesnoerd en beslagen van goud, b. in rood twee zilveren luipaards (aanziende gaande leeuwen).

Op de achterzijde van deze voorstelling was geschreven: 't Wapen van *Pieter Post* (architecq van Prins Frederik Hendrik pr: v: Orange). En van *Rachel Ridders* zijne huisvr., zijn de overgrootouders geweest van Fr. Hr. Hellenbroek aan 's moeders zijde.

Deze tekening, destijds blijkbaar in het archief van Vorsterman van Oyen, is tegenwoordig niet meer aanwezig op het bureau van het Centraal Bureau voor Genealogie en Heraldiek te 's-Gravenhage, doch het Familieblad geeft een voldoende afbeelding.

Men heeft er toenmaals nog al wat over geschreven om de juiste combinatie der wapenfiguren te verklaren.

Ik kan hieraan thans het volgende toevoegen. Er is namelijk een ander (en m.i. het oorspronkelijke) wapen Post geweest.

Aan het hoofd van de hierboven vele malen genoemde parenteelstaat komt boven de naam van de stamvader *Jan Jansz.* Post het volgende wapen voor: Doorsneden: 1 een omgewende, gesnoerde hoorn (waarnaast geschreven is: witte hoorn, blau velt); 11 drie vissen boven elkaar (waarnaast geschreven: wit velt, drie posten), het is dus een dubbel sprekend wapen.

Op een in mijn bezit zijnde oude tekening in kleuren, vervaardigd door Mr. *Johan François Drijfhout* in 1747, van zijn wapen met de acht kwartierwapens, komt als wapen *Post* het zo juist beschreven voor (de hoorn is hier niet omgewend en gesnoerd van goud, de vissen zijn van natuurlijke kleur) en als wapen *Ridders* het hierboven eerst beschreven wapen, dus met ridder, hoorn en leeuwen.

Wat blijkt dus nu? De hoorn (hoewel Rietstap zegt, dat alleen de jachthoorn gesnoerd is, moet hier toch klaarblijkelijk een posthoorn bedoeld zijn) is overgenomen in het tweede wapen, de posten zijn weggelaten en toegevoegd zijn de ridder te paard en de luipaards.

Mr. J. F. Drijfhout schrijft dit wapen toe aan de familie *Ridders,* hetgeen m.i. een in het oog springende onjuistheid is. Het kan n.m.m. het wapen zijn van *Pieter Post* in een later tijdvak maar waarschijnlijker dat van de kinderen van hem en *Rachel Ridders,* waarbij dan het vaderlijk en moederlijk wapen gecombineerd zijn; het wapen *Ridders* had dan echter niet de ereplaats mogen hebben.

De aanziende, gaande leeuwen zijn n.m.m. de leeuwen van *Dietz* uit het wapen der *Nassau's* (kwartier IV) doch in zilver in plaats van goud, en zullen vermoedelijk aan *Pieter Post* (mogelijk ook aan zijn zoon *Maurits,* beide waren immers hofarchitect) verleend zijn door Prins Frederik Hendrik of wel de jonge Willem III (concessiewapen).

Hierover is niets in de archieven (Nassaus Domeinarchief of Koninklijk Huisarchief) te vinden, wel zegels van *Pieter Post,* doch deze stellen een monogram van de letters P.O.S en T. voor.

Het door Vorsterman van Oyen beschreven wapen is vrij algemeen bekend, het komt o.a. voor op een der steunpilaren van de grote zaal van het café „Het Gouden Hoofd" te 's-Gravenhage, welk gebouw oorspronkelijk door *Pieter Post* ontworpen is.

Het andere vroegere wapen van Post met hoorn en posten zal men vermoedelijk wel niet kennen.

Belkmeer,

door 0. SCHUTTE.

Inleiding+

De grondlijnen der oudste generaties van deze genealogie zijn ontleend aan een stamboom der familie *Belkmeer,* aanwezig in het familie-archief Mesdag bij de Heer G. van Mesdag te 's-Gravenhage en indertijd door hem samengesteld, waarvan mij de gegevens door hem zeer welwillend werden afgestaan. Datgene, wat ik verifiëerde, vond ik betrouwbaar en vulde het aan op enige plaatsen. Opmerkelijk is dat reeds G. ten Cate in zijn „Geslachtslijst van de familie Halbertsma" (1897) melding maakt van de huidige stamvader. Gedrukte bijzonderheden vindt men voorts in „Het Geslacht Mesdag" van G. van Mesdag, waar behalve enige genealogische gegevens ook bijzonderheden blijken uit het dagboek van Gerrit Wopkes Cnoop Middagten over de jaren 1764-1769.

De genealogie *Belkmeer* in het Mesdag-archief vermeldt dat de naam *Belkmeer* is afgeleid van een gelijknamig vroeger meertje in Zijpe. Hoewel de „Woordenlijst voor de Spelling der Aardrijkskundige Namen in Nederland, samengesteld door de Afdeling „Nederland" van het Aardrijkskundig Genootschap (Den Haag, 1884)" vermeldt dat er een Belkmeerdijk in de Gemeente Hensbroek is, had navraag bij de Gemeentesecretaris aldaar negatief resultaat. Wel vond ik inderdaad in de Gemeenteatlas van J. Kuyper ten noordwesten van de Mennistenbuurt in de Gemeente Zijpe een Belkmerweg, hetwelk ik dus als een afleiding beschouw van Belkmeer, een voormalig meertje.

De volgende portretten van leden van het geslacht en aangehuwden zijn mij bekend (in chronologische volgorde):

1. Onbekend schilder: Dr. *Nicolaas Belkmeer,* 1731-1788, ten halven lijve afgebeeld, en face, zijn rechterhand half in zijn vest verborgen:
   doek; 1763 ?; eig. Dr. R. Wartena, Weesp.
2. Onbekend schilder: *Boukje Brouwer, 1734-1808,* echtgenote van Dr. *Nicolaas Belkmeer,* ten halven lijve afgebeeld, en face: de linkerhand houdt een roos vast; zij draagt een grote luifelhoed;
   doek; 1763 ?; eig. Dr. R. Wartena, Weesp.
3. Onbekend schilder: *Cornelia Belkmeer, 1770-1854,* echtgenote van Ds. *Taco Esges Kuiper,* als jong meisje, en face; ik ken hiervan alleen een zwart-wit-foto, mogelijk een detail van een groter schilderij;
   doek; ca. 1775.
4. Onbekend schilder: Ds. *Simon Menalda,* 1763-1822, echtgenoot van *Klaaske Belkmeer,* ten halven lijve, en face afgebeeld.
   afb. in „Het Geslacht Mesdag".
5. Onbekend schilder: *Klaaske Belkmeer,* 1770-1853, echtgenote van Ds. *Simon Menalda,* ten halven lijve, gezeten, met haar beide dochters *Dieuwke Menalda,* 1794-1821, in 1813 gehuwd met *Willem Vissering,* staande, en *Baudina Menalda, 1814-1837,* in 1833 gehuwd met Ds, *Willem van Hulst,* vastgehouden door de moeder.
   doek; afb. in „Het Geslacht Mesdag"; indertijd bij familie Van Hulst, Velp.
6. Onbekend schilder: op een stoel, waarover een kleed ligt, zit, ten halven lijve afgebeeld, *Anna Pefronella Belkmeer,* 1772-1841, echtgenote van *Livius Regnerus Fockens,* het hoofd en face: zij houdt een boek in haar hand; doek, 75 x 60 cm.; afb. in „Joost en Eeltje Halbertsma in Bolsward", van Dr. 'Chr. Kroes-Ligtenberg, maar daar waarschijnlijk verkeerd om afgebeeld: eig. G. van Mesdag, 's-Gravenhage,
7. Allert Jacobs van der Poort, Dokkum 1771-Leeuwarden 1807: op een stoel gezeten, het hoofd en face, naar links gewend, zit *Boukje Brouwer* 1734-1808, weduwe van Dr. *Nicolaas Belkmeer,* met in haar hand het silhouette van haar overleden man; vóór haar staat gebogen, een boek op haar schoot leggend, *Boukje Fockens, 1795—1877,* in 1823 gehuwd met Dr. *Eeltje* Halbertsma; tussen beiden in, het hoofd naar links gewend met de rechterarm rustend op de schouder van haar nicht, de linkerhand met een schaar er in steunend op de arm der grootmoeder,

Dieuwke Menalda, 1794-1821, in 1813 gehuwd met *Willem Vissering;*
doek 113x97 cm; afb. in „Het Geslacht Mesdag" en in Joost en Eeltje Halbertsma in Bolsward", boven genoemd; eig. H. Halbertsma, Amsterdam.

Een familiewapen is mij, noch het Centraal Bureau voor Genealogie bekénd. Vooral onder de Nederlandse Doopsgezinde families zijn er velen, die in vrouwelijke lijn van deze van oorsprong Doopsgezinde familie afstammen. De namen der afstammende geslachten vermeld ik in de genealogie; zij berusten hoofdzakelijk op gedrukte bronnen, als Nederland's Patriciaat en „Het Geslacht Mesdag", en mijn eigen aantekeningen.

Genealogie:

1. *Jan Pieters,* geb. in de Belkmeer, schipper ter koopvaardij.

11. *Pieter Jans,* geb. in 1635, wordt genoemd „Schipper Belkmeer", tr. *Brecht Jans Kuiper,* geb. in Zijpe.

III. *Jan Pieters Belkmeer,* geb. Zijpe (Mennistenbuurt) 22 febr. 1668, kruidenier, lector in de Gezicht- en Natuurkunde [1]) te Enkhuizen, kreeg gratis het burgerschap te Enkhuizen; tr. 1° Medemblik 4 mei 1691 *Maartje Cornelis Knypers;* tr, 2° *Annetje Alberts de Lange.*

Hij is de auteur van: „Twee Redenvoeringen, waarvan de eerste behelst, De nootzakelijkheyt om zyn verstant te oeffenen, in welken staat öf gelegenheyt men ook gestelt is, en het nut dat daar uyt volgt, De tweede handelt over de voornaamste deelen van de Vergezigt-Kunde. Beneffens een Beschryving van eenige Machines en Instrumenten om Vergrootglazen te gebruyken. Als mede eenige waarneemingen en aanmerkingen omtrent de Sneeuw. Alles dienende tot een Proeve en Inleydinge tot de Gezigtkunde, en de veelvuldige observatien in lange Jaren daar omtrent gedaan. door Jan Belkmeer Lector in de Gezigt- en Natuurkunde tot Enkhuyzen, t'Amsterdam, by Joannes Loots, Boek- en Zeekaartverkooper in de Nieuwe Brugsteeg, in de Jonge Lootsman. 1719."

De eerste redevoering geeft enige algemene aanwijzingen om zich op wetenschappelijk gebied te bekwamen en hoe men dit moet doen: het is gesteld in de hoogdravende woorden, die toen algemeen voor dergelijke redevoeringen gebruikt werden. In de tweede redevoering deelt Belkmeer mede hoe hij de „microscoop" van Anthonie van Leeuwenhoek verbeterde; hij geeft een algemene beschrijving hiervan, zoals men tegenwoordig in natuurkundeboeken vindt. Het laatste deel is een beschrijving van de moeilijkheden, die de schrijver ondervond bij het bekijken van sneeuwkristallen en hoe hij kon bereiken, dat ze niet smolten tijdens het bekijken; hij geeft bovendien een uitvoerige beschrijving van de opbouw der verschillende soorten kristallen.

Kinderen:

1. *Maritje Belkmeer,* geb. 6 jan. 1702, † Enkhuizen 5 sept., begr. ald. 9 sept. 1733, tr. Enkhuizen 2 febr. 1727 *Jan Cornelïs Eijs (IJs),* grootschipper, begr. Enkhuizen 14 juni 1736.
2. Ds. *Pieter Belkmeer,* geb. Medemblik 26 juli 1703, chirurgijn en leraar der Doopsgezinden te Enschede 1740, † ald. in maart 1763, tr. 1° *Anna Klauw,* geb. 7 jan. 1709, † Enschede 21 jan. 1750, begr. ald.; tr. 2° *Judith Naber,* geb. in 1712, † Enschede 11 jan. 1795.

[1]) De voormelde hs. genealogie Mesdag in het fam. archief Mesdag vermeldt „Lector philosophiae et matheseos".

3. Ds. Dr. *Cornelis Belkmeer,* geb. Medemblik 15 okt. 1704, med. dr., chirurgijn en leraar der Doopsgezinden te Bolsward, † Bolsward 23 okt., begr. ald. 30 okt. 1754, tr. *Suzanna Pieters Schrijver,* geb. 20 mei 1706.

Hij is de auteur van 1: „Natuurkundige Verhandeling, of Waarneminge; betreffende den Hout-Uytraspende en doorboorende Zee-Worm. Waar in wort aangeweezen, 1. Deszelfs maaksel of natuurlijk gestel. 2. Hoe het hout, daar dit schepsel in legt, zig vertoont. En 3. eenige verdere omstandigheeden: bevattende a. den oorspronk en teeling dezes schepsels. b. De wyze hoe het zelve in het hout komt. c. En daar in zynde verder voortgaat en grooter wort. d. Den waar door dit Dier leeft, groeyt en sterft. e. En ten laatsten een hulpmiddel tegen dit schadelyk gedierte te gebruyken. Waar bygevoegt is een korte beschryving van deszelfs vyand zynde een ander schepsel. door Cornelius Belkmeer, 1: Z: Medicinae Doctor. Met Koper platen door den Auteur na 't leven getekend. t' Amsterdam, By de Erven van J. Ratelband en Compagnie, op de hoek van de Kalverstraat, aan den Dam. 1733":

Het boek geeft eerst een zo uitvoerig mogelijke anatomische beschrijving van de paalworm, teredo navalis, behorende tot de boormosselen, waarbij de schrijver gebruik maakt van de microscoop van zijn vader. Aan het eind doet hij verddgingsmiddelen aan de hand, onder andere een biologische bestrijdingsmethode door middel van de zeeduizendpoot, nercis. 11: „de Streelende Speel-Pop van Dr. Antoni Stochius naakt uytgekleet en ten toon gestelt, in de Beschouwing rakende syne sogenaamde geneeskundige verhandeling, en aanmerkingen over eene Algemeene Volk-Ziekte door een Beminnaar Der Waarheid, te Enchuysen; by Meynard Semeyns, MDCCXXXIV" :

Hoewel dit werkje anoniem geschreven is, heeft men Cornelis Belkmeer als de auteur ervan aangewezen. Het is meer een smaadschrift dan een medische verhandeling; Stochius had namelijk een Harderwijkse Hoogleraar De Gorter, leermeester van Belkmeer. on verschillende punten aangevallen; dit boek nu 'is een verdediging van de opvattingen van Prof. De Gorter. Het volgt Stochius' geschrift op de voet wat alle aanmerkingen betreft. Stochius was medicus te Enkhuizen, een reden, waarom juist B. dit geschrift geschreven zal hebben.

(Toevallig vond ik in Zwolle, dat Stochius daar lidmaat van de Hervormde Kerk was van Kersttijd 1750 tot 14 mei 1752, komende van en gaande naar Enkhuizen).

4. *Albert,* volgt IV.

IV. *Albert Belkmeer,* geb. Medemblik 1 maart 1707, mr. verver en glazenmaker te Enkhuizen, † ald. 16 nov., begr. ald. 21 nov. 1774, tr. Enkhuizen 30 jan. 1729 *Elisabeth Claas van Velden,* † Enkhuizen 8 juni, begr. ald. 11 juni 1773, dr. van *Claas Teunis en Bregjen Piefers van der Werff.*

Kinderen:

1. *Anna Belkmeer,* geb. Enkhuizen in 1729, begr. ald. 16 juli 1731.
2. *Klaas,* volgt V.
3. *Jan Belkmeer,* geb. Enkhuizen 5 april 1733, † Enkhuizen 26 nov., begr. ald. 30 nov. 1733.
4. *Anna Belkmeer,* geb. Enkhuizen 28 aug. 1735, † Enkhuizen 23 okt., begr. ald. 28 okt. 1799, tr. Enkhuizen 21 juli 1754 *Jacob Verfaille,* geb. Alkmaar, leerlooier, † vóór 1792.

Uit dit huwelijk afstammelingen in de geslachten *Verfaille, Belkmeer Verfaille, Spaarkogel Verfaille, Walbeek Verfaille,* Bosch.

5. *Brechtje Belkmeer,* geb. Enkhuizen *13* febr. 1737, † Enkhuizen *23* sept., begr. ald. 27 sept. 1737.
6. *Brechtje Belkmeer,* geb. Enkhuizen 2 sept. 1738, † Enkhuizen 16 okt., begr. ald. 20 okt. 1808, tr. Enkhuizen 9 nov. 1777 Gosse *Gorter,* geb. Leeuwarden in 1739, † Enkhuizen 11 febr., begr. ald. 16 febr. 1803, zn van *Oene Oetses,* wedr. van *Trijntje Bakker.*

Uit dit huwelijk afstammelingen Gorter.

7. *Jan,* volgt Vbis.
8. *Maria Belkmeer,* geb. Enkhuizen 4 aug. 1741, † Enkhuizen 30 dec. 1792, begr. ald. 4 jan. 1793, tr. Enkhuizen 5 mei 1776 *Claas Walbeek,* geb. Monnikendam 1718, † Enkhuizen *23* mei ,begr. ald. 26 mei 1788, zn van *Egbert* en *Geertje Mues.*
9. *Cornelis Belkmeer,* geb. Enkhuizen 3 nov. 1743, † Enkhuizen 18 nov., begr. ald. 22 nov. 1743.
10. *Margrietje Belkmeer,* geb. Enkhuizen 17 aug. 1745, † Enkhuizen 10 aug., begr. ald. 13 aug. 1746.

V. Dr. *Nicolaas Belkmeer,* geb. Enkhuizen 31 dec. 1731, med. dr., stadschirurgijn te Bolsward, † ald. 5 jan. 1788, tr. Bolsward 29 juni 1763 *Boukje Dirks Brouwer,* geb. Workum 8 sept. 1734, † Bolsward 2 okt. 1808, dr. van *Dirk Jans en Janke Cnoop.*

Kinderen:

1. *Janke Belkmeer,* geb. Bolsward 12 juli 1764, ged. ald. (Dg.) 10 febr. 1786, † Amsterdam 13 april, begr. ald. 18 april 1788; tr. Bolsward 13 aug. 1786 *Isaac Franken de Vries,* geb. Amsterdam 14 nov. 1743, ged. ald. (Dg.) 18 nov. 1764, zn van *Antony* en *Debora van Vleuten,* en wedr. van *Maria Francken.*

Uit dit huwelijk een afstammelinge de *Vries.*

2. *Elizabeth Belkmeer,* geb. Bolsward 21 aug. 1766, † ald. 27 maart 1780.
3. *Albertus Belkmeer,* geb. Bolsward 8 juli 1768, † ald. 6 febr. 1769.
4. *Klaaske Belkmeer,* geb. Bolsward 15 maart 1770, † ald. 29 jan. 1853; tr. Bolsward 2 maart 1791 Ds. *Simon Menalda,* geb. Makkum 9 mei 1763, doopsgezind predikant te Bolsward 1788-1813, † ald. 15 mei 1822, zn. van Ds. *Thomas* en *Dieuwke Mesdag* Gillisdr.

Uit dit huwelijk afstammelingen *Menalda, Visser*ing, *van Hulst, Cremer Eindhoven, de Rouville, Spiering, van Hall, Leendertz, 't Hooft, Westerman Holstijn, van Tienhoven, Vening Meinesz, Baden, Wendland, van* **der** *Stok, Cnoop Koopmans, Thomassen, Boissevain,* de *Monchy, van Oyen, Dufour, van Embden, Frid, Jansen, van der Woude, Buning, Oepkes, ter Haal-.*

5. *Anna Petronella Belkmeer,* geb. Bolsward 4 nov. 1772, † ald. 30 mei 1841, tr. Bolsward 22 april 1792 *Livius Regnerus Fockens,* geb. Bolsward 23 juli 1760, apotheker en koopman, raad, schepen en burgemeester van Bolsward tot 1813, † ald. 28 aug. 1821, zn. van *Regnerus Livius* en *Saakje Hendriks Stiensma.*

Uit dit huwelijk afstammelingen *Fockens, Mesdag, van Mesdag, Belkmeer van Mesdag, Fockens van Mesdag, Roos* van *Mesdag, Blethen Mesdag, Halbertsma, de la Lande Cremer, Piekema, Dijk, Brouwer, Ligtenberg, van der* Valk, *van der Ploeg, Doyer, van Deventer,* Blaas, *van* Lessen, *Kroes, Redelé, Goedhuis, Wartena, Fischer, Egginlc, Cramer, Schut, van Wijngaarden.*

6. *Albertina Belkmeer,* geb. Bolsward 11 april 1776, † ald. 21 jan. 1798.

Vbis. *Jan Belkmeer,* geb. Enkhuizen 8 sept. 1739, heel- en vroedmr. te Grouw en Sneek, † Sneek 16 april, begr. ald. 21 april 1788, tr. Grouw 16 april 1769 *Aaltje Haijes Visser:* geb. Grouw 4 jan. 1744, † ald. 16 juni 1810, dr. van *Haye Jurjens* en *Cornelia Annes Pranger.*

Kinderen:

1. *Cornelia Belkmeer,* geb. Grouw 5 nov. 1770, ged. ald. (Dg.) 1 jan. 1792, † Bolsward 4 juni 1854, tr. Grouw 6 nov. 1791 Ds *Taco Esges Kuiper,* geb. Leeuwarden 28 sept. 1766, ged. Amsterdam (Dg.). 10 febr. 1788, Doopsgezind predikant te Grouw 1789, te Neustadt-Gödens (Oost-Friesland) 1799, te Midwolde 1804 en te Blokzijl 1807, † ald. 7 sept. 1813, zn. van *Esge Jacobs* en *Ytje Schonegevel.*

Uit dit huwelijk afstammelingen *Kuiper, Feenstra Kuiper, Schonegevel Kuiper, Broekhuizen,* van *den Wissel, Peereboom, Rikkers, Laansma, Idzinga, Nijdam, Le Fèbre, Leendertz, Appeldoorn, Visser, Prince, Hamersma, van Twinen, Kampstra, Schipper, Bottema, Schutte, Doeve, Zandt, von Voorst Vader, Dijkstra, de Monchy, Smeets, Bouhuys, Heil, van der Maesen, Zandstra, Verkruisen, Goudsmit.*

2. *Elisabeth Belkmeer,* geb. Sneek 6 dec. 1772, † Bolsward 22 april 1863, tr. *Joseph Zeeman,* † voor 1863.
3. *Alberfus Jans Belkmeer,* geb, Sneek 15 juli 1776, koopman, † Grouw 30 nov. 1814.
4. *Haije,* volgt VI.

VI. *Haije Belkmeer,* geb. Sneek 5 mei 1780, ged. Leeuwarden (R.C.) 19 mei 1810, werkman, † 1 jan. 1821, tr. 1° Leeuwarden 14 juni 1801 *Ymkje van der Kam,* geb. 27 aug., ged. Leeuwarden (Herv.) 15 sept. 1775, † ald. 14 juli 1809, dr. van *Gabe Jans* en *Neeltje Dirks;* tr. 2° Leeuwarden (R.C.) 19 mei 1810 *Geeltje Fransen.*
Kinderen uit het 1ste huwelijk:

1. *Johannes,* volgt VII.
2. k i n d, begr. Leeuwarden 9 nov. 1804.
3. *Gabe Belkmeer,* geb. Leeuwarden 7 sept., ged. ald. (Herv.) 25 sept. 1805, kleermaker, † Leeuwarden 26 maart 1848, tr. *Grietje Eisingh,* † na *1848.*
4. *Albertus Belkmeer,* geb. Leeuwarden in 1807, ged. ald. (R.C.) 19 mei 1810, † ald. 4 dec. 1813.
5. *Pieter,* volgt VIIbis.

VII. *Johannes Belkmeer,* geb. Harlingen 20 jan. 1801, ged. Leeuwarden (R.C.) 19 mei 1810, korenmeter, † Leeuwarden 5 juli 1861, tr. Leeuwarden 24 juni 1827 *Pefronella Tielenbarg,* geb. en ged. Leeuwarden (R.C.) 19 april 1802, † Oudega 13 juni 1868, dr. van *Machiel* en *Durkje Kel.*

Kinderen:

1. *Haije, volgt* VIII.
2. *Theodora Belkmeer,* geb. Leeuwarden 27 jan. 1829, † ald. 13 juli 1848.
3. *Imkje Belkmeer,* geb. Leeuwarden 12 maart 1831, † Amsterdam 19 juni 1883; tr. Amsterdam 18 juli 1855 *Gerardus Schaylenburg,* geb. en ged. Amsterdam (R.C.) 24 mei 1799, barbier, † ald. 27 jan. 1883, zn van *Gerrit* en *Joanna Appels,* en wedr. van *Christina Elea Freesen.*

4. *Elisabeth Belkmeer,* geb. Leeuwarden 20 nov. 1833, † Amsterdam 20 febr. 1894, tr. Leeuwarden 15 sept. 1861 *Johannes Schokker,* geb. Escharen 18 nov. 1838, pettenmaker, later schilder, † Amsterdam 4 april 1895, zn. van *Jan Hendrik* en *Sibilla Wilhelmina Hermans.*
5. *Margaretha Henderika Belkmeer,* geb. Leeuwarden 1 april 1836, † na 1840.
6. *Gabriel Belkmeer,* geb. Leeuwarden 12 april 1838, † ald. 6 nov. 1840.
7. *Petrus Belkmeer,* geb. Leeuwarden 4 sept. 1840, † Den Helder 9 nov. 1860.

VIII. *Haije Belkmeer,* geb. Leeuwarden 25 aug. 1826, huzaar, later gemeente-veldwachter van Doniawerstal en Wymbritseradeel, † Gaastmeer 3 mei 1915; tr. 1° Leeuwarden 14 mei 1859 *Anna Maria Dullé,* geb. Irnsum in 1825, dr. van *Antoon* en *Akke Andries Rondema;* tr. 2° *Sipkje Anskes Dijkstra,* geb. Baard 15 april 1826, † Scharnegoutum 9 mei 1889, dr. van *Anske* en *Hijlkjen Koopmans;* tr. 3° Wymbritseradeel 17 juni 1893 *Tjerkjen Hemminga,* geb. Oldeboorn 7 april 1829, † Scharnegoutum 7 april 1896, dr. van *Klaas Haijes* en *Aaltje Hijltjes Waringa,* en wed. van *Folkert Jacobs Postma.*

Uit het eerste huwelijk:

1. *Petronella Belkmeer,* geb. St.-Nikolaasga 31 okt. 1859, † Gaastmeer 25 mei 1945, tr. Wymbritseradeel 13 mei 1882 *Johan Hempel,* geb. Parrega 5 okt. 1851, visser, † Gaastmeer 7 febr. 1929, zn. van *Jurjen Johan* en *Gatske Feikes Buma.*

   Hieruit afstammelingen *Hempel, van* der Goot, de Jong, *Reinstra.*
2. *Johannes Anthoon,* volgt IX.

Uit het tweede huwelijk:

3. *Hijlkje Belkmeer,* geb. Langweer 4 okt. 1866, † Scharnegoutum 12 dec. 1898, tr. Wymbritseradeel 7 mei 1892 *Eeuwe de Jong,* geb. Wommels 15 febr. 1861, arbeider, † Scharnegoutum 14 juli 1905, zn van *Zweitse Tjerks* en *Fijke Gerbens Nauta;* hij hertr. Wymbritseradeel 12 april 1902 *Wopkje van der Goot.*

   Uit het eerste huwelijk afstammelingen de Jong.
4. *Margaretha Belkmeer,* geb. Oudega 25 april 1869, † Scharnegoutum 28 dec. 1890.

1x. *Johannes Anthoon Belkmeer,* geb. Langweer 9 jan. 1862, schilder, † Utrecht 8 april 1950, tr. 1° Wymbritseradeel 13 okt. 1888 *Reinsche de Jong,* geb. Tjalleberd 16 febr. 1863, † Gauw 21 juli 1892, dr. van *Tjeerd Linzes* en *Grietje Tjerks Bustra;* tr. 2° Haarlem 4 okt. 1893 *Ruurdtje Robijn,* geb. Ytens 19 juni 1864, † Utrecht 31 aug. 1948, dr. van *Johannes Pieters* en *Trijtje Annes Boschma.*

Uit het eerste huwelijk.

1. *Haije,* volgt X.
2. *Tjeerd,* volgt X bis.
3. *Grietje Belkmeer,* geb. Gauw 23 juni 1892, † Arum 7 sept. 1892.

Uit het tweede huwelijk:

4. *Trijntje Belkmeer,* geb. Haarlem 18 nov. 1893; tr. 1° Zuilen 18 juni 1920 *Hermanus Johannes Lodder,* geb. Amsterdam 25 mei 1891, electriciën, † Amsterdam 28 maart 1937, zn. van *Hermanus Johannes* en *Adriana Catharina Vermeer; tr.* 2° Amsterdam 4 aug. 1938 *Pieter van der Mijl,* geb. Werkendam 26 okt. 1904, onderwijzer, zn. van *Jacob* en *Maria Elisabeth den Haan. [Amsterdam]*

   Uit het eerste huwelijk afstammelingen *Lodder.*
5. *Anna Maria Belkmeer,* geb. Haarlem 20 april 1896, [Amsterdam]; tr. 1° Zuilen 27 febr. 1919 (door echtscheiding ontbonden bij vonnis Arr. Rb. Amsterdam 14 dec. 1923) *Hendrik de Jonge,* geb. Oldeholtwolde 27 april 1892, procuratiehouder, [Amsterdam], zn van *Jentje* en *Albertje Woerdsma;* hij hertr. Amsterdam 12 maart 1925 *Aaltje Pendraat;* tr. 2° Amsterdam 3 april 1935 *Gerrit van den Berg,* geb. Zwolle 6 juli 1884, horlogemaker, † Amsterdam 13 nov. 1955, zn. van *Gerrit* en *Anna Geertruida van der Vegt.*

   Uit het eerste huwelijk afstammelingen *de* Jonge.

X. *Haije Belkmeer,* geb. Goënga 3 nov. 1888, bakker, later winkelier, tr. 1° Enkhuizen 15 juni 1916 *Aaltje Tolsma,* geb. Veenwouden 10 juni 1894, † Katwijk aan Zee 20 maart 1920, dr. van *Jetse* en *Aaltje de Vries;* tr. 2" Bergum 27 april 1922 *Jitske Inia,* geb. Tjiekerk 15 dec. 1886, dr. van *Tjeerd Pieters* en *Tjitske Ruurds Deelstra. [*Zwaagwesteinde]

Uit het eerste huwelijk slechts twee te Katwijk aan Zee doodgeboren kinderen.

X bis. *Tjeerd Belkmeer,* geb. Gauw 21 dec. 1890, fabrieksarbeider, tr. Amsterdam 12 sept. 1917 *Johanna Christina Wessels,* geb. Amsterdam 12 sept. 1893, dr. van *Johan Hendrik* en *Elisabeth Hendriks. [Amsterdam]*

Uit dit huwelijk:

1. *Johannes Anton, volgt* XI.
2. *Elisabeth Belkmeer,* geb. Amsterdam 9 juli 1919, tr. Amsterdam 22 jan. 1943 *Cornelis Borghardt,* geb. Amsterdam 25 dec. 1917, meteropnemer, zn van *Philip* en *Janke Kroes* [Amsterdam].

   Uit dit huwelijk afstammelingen *Borghardt.*
3. *Margaretha Francisca Johanna Belkmeer,* geb. Amsterdam 2 sept. 1920, tr. Amsterdam 2 febr. 1955 *Johannes de Bie,* geb. Ermelo 7 maart 1915, werkmeester metaalbewerking, zn van *Johannes* en *Aartje Hendriks [Amstelveen].*

   Uit dit huwelijk één afstammeling *de Bie.*
4. *Ruurtje Belkmeer,* geb. Amsterdam 18 juni 1922, tr. Amsterdam 12 maart 1947 *Hendrik Hartgers,* geb. Amsterdam 3 maart 1923, verzekeringsagent, zn, van *Cornelis* en *Hermina Hendrika Eveleens* [Amsterdam].

   Uit dit huwelijk afstammelingen *Hartgers.*
5. *Johanna Hendrika Belkmeer,* geb. Amsterdam 19 juli 1928, tr. Amsterdam 1 juli 1953 *Hendrik de Kat,* geb. Amsterdam 7 dec. 1928, Gemeente-ambtenaar, zn van *Steven* en *Johanna Petronella Kooper [Amsterdam].*

   Uit dit huwelijk afstammelingen de Kat.

x1. *Johannes Anton Belkmeer,* geb. Amsterdam 4 jan. 1918, timmerman, tr. Amsterdam 1 aug. 1945 *Johanna van Hamond,* geb. Amsterdam 18 dec. 1919, dr. van *Willem Antonie* en *Johanna Assink* [Murbridge, Australië].

Uit dit huwelijk:

1. *Allegonda Johanna Belkmeer,* geb. Amsterdam 22 jan. 1948.
2. *Tjeerd Belkmeer,* geb. Amsterdam 28 mei 1949.

VIIbis. *Pieter Belkmeer,* geb. Leeuwarden 12 april, ged. ald. (Herv.) 26 april 1809, werkman, † Leeuwarden 29 dec. 1840, tr. Leeuwarden 7 mei 1837' *Margaretha van der Heide,* geb. en ged. Leeuwarden (R.C.) 4 juli 1809, † ald. 5 nov. 1856, dr. van *Casparis* en *Rosa Ritschie; zij* hertr. Leeuwarden 27 dec. 1846 *Andreas Rademaker.*

Uit dit huwelijk:

1. *Gabriel Belkmeer,* geb. Leeuwarden 15 maart 1838, badmeester, later kastelein, † Leeuwarden 29 dec. 1900, tr. Leeuwarden 25 mei 1872 *Neeltje Weidema,* geb. Leeuwarden 22 nov. 1829. † ald. 20 okt. 1899, dr. van *Jacobus* en *Hendrikje Ewolts.*
2. *Martinus Belkmeer,* geb. Leeuwarden 6 juni 1840, sergeant Inf., † Paramaribo 20 aug. 1870.

Van der Paadevoort Pronk,

'door S. E. PRONK CZN.

Met zijn artikel ,,De Eltense ambtmannen en de Van de Pavorts" [1]) en de introductie van een tak Millingen van de familie *Van de Pavort vestigt* Mr. J. Belonje opnieuw en terecht de aandacht op de interessante geschiedenis van dit geslacht. Gewag wordt mede gemaakt van de weinig voorkomende voornaam *Jordaan,* die bij de *Van de Pavort*'s en dan in het bijzonder in de riddermatige stam veel werd gebruikt. Mr. W. de Vries schrijft daar in zijn aangehaalde studie over: ,,Waar een Van de Pavordt den voornaam Jordaan (Jorden) droeg, daar is afstamming langs mannelijke of vrouwelijke lijn uit de Berghse hoofdtak wel zeker te achten." Dat zowel deze voornaam als de familienaam langs vrouwelijke lijn vererfden, wordt vervolgens aangetoond bij de behandeling van de zogenaamde Vrouwelijke 1 Jzendoornse tak [2]). Deze tak ontstond in het begin van de zeventiende eeuw, doordat nakomelingen van *Jerephaes Henricks,* schout der heerlijkheid 1 Jzendoorn, en *Willemken van de Pavort* de familienaam van hun voormoeder gingen voeren.

Bij mijn onderzoek naar de nakomelingen van Jacob *Pronk Nzn.* — enigermate bekend geworden door de landing van de Prins van Oranje in 1813 te Scheveningen en stichter van de eerste badinrichting aldaar — en *Wilhelmina Catharina Sarter* [3]), kwam ik op het spoor van een min of meer analoog geval uit de negentiende eeuw. Hierdoor ontstond een ,,Vrouwelijke Zuidafrikaanse tak", zo zou ik dit willen aanduiden, die de familienaam *Van der Paadevoort Pronk* bezigt.

Op 17 mei 1800 werd te Scheveningen als achtste kind van het bovengenoemde echtpaar *Pronk-Sarter* een zoon *Daniel Pronk* geboren. De volgende dag werd hij gedoopt in de Oude Kerk aldaar, waarbij zijn grootmoeder van moederszijde, *Maria Elisabeth Delbeek,* getuige was. Eenmaal opgegroeid stond hij zijn vader ter zijde bij de exploitatie van het badhuis, dat deze in 1818 had opgericht. Toen dit bij contract van 4 februari 1828 door de gemeente 's-Gravenhage werd overgenomen, ging hij over in gemeentedienst als badmeester op een jaarwedde van ƒ1.000,— [4]). Enkele maanden daarna

1) De Ned. Leeuw LXXVI, 1959, kol. 97-100.

2) id LVII, 1939, kol. 306/307.

3) Vgl. De oudste generaties van het geslacht Pronk te Scheveningen, in: De Ned. Leeuw LXV, 1948, kol. 326—328.

4) Ten onrechte wordt hij in De Ned. Leeuw LVII, 1939, kol. 305/306 aangeduid als baddokter; de eerste badarts te Scheveningen was Dr. *Johan Franciscus d'Aumerie,* die in 1828 door de gemeente 's-Gravenhage als zodanig werd aangesteld. Vgl. Geschiedenis van Scheveningen door J. C. Vermaas, deel 11, pag. 411.

trad hij te 's-Gravenhage op 8 april 1829 in het huwelijk met *Maria Elisabeth wan der Paadevoort,* jonge dochter, oud 25 jaar, zonder beroep, geboren te Velsen en wonende te Zutphen. Zij was een dochter van *Jordaan van der Paadevoort* en *Suzanna Smits* en behoorde tot de Rijswijkse tak van het geslacht [5]). Het jonge paar ging in de Keizerstraat te Scheveningen wonen en omstreeks 1830 hielden te hunnen huize tevens verblijf: *Suzanna A. van Paadevoort,* oud 24 jaar en geboren te Amsterdam, en *Louise W. van Paadevoort,* oud 20 jaar geboren te Demerary [6]). Behalve het werk aan de badinrichting heeft *Daniel* van zijn vader, na diens overlijden in 1838, kennelijk ook overgenomen de functie van agent voor de Engelse correspondentie. Bij de bezetting in 1850 van het postkantoor te 's-Gravenhage vind ik hem althans als zodanig vermeld [7]).

Afgezien van twee respectievelijk in 1830 en 1832, levenloos ter wereld gekomen zoontjes werden uit het echtpaar *Pronk-Van der Paadevoort* vier kinderen geboren:

1. *Isaac Jordaan Pronk,* geb. Scheveningen 30 dec. 1830, die — student zijnde — in februari 1854 naar Oostvoorne verhuisde [8]).
2. *Maria Elisabeth Pronk,* geb. Scheveningen 28 maart 1834, die in september 1856 naar Heenvliet vertrekt [8]).
3. *Louisa Henriette Pronk,* geb. Scheveningen 10 sept. 1836.
4. *Wilhelmina Suzanna Pronk, geb.* Scheveningen 4 april 1845.

Tot het einde van 1856 bleven *Daniel Pronk* en zijn echtgenote te Scheveningen wonen. Op 22 december van dat jaar vertrekken zij met hun drie dochters naar Oostvoorne [8]). Zij moeten zich vervolgens naar Haarlem hebben begeven, waar Daniel Pronk op 24 september 1857 en zijn vrouw op 7 januari 1861 overleden zijn. Mogelijk zijn deze laatste jaren niet onbekommerd geweest: de nalatenschap werd in ieder geval onder het voorrecht van boedelbeschrijving aanvaard [9]).

Reeds J. C. Vermaas wijst in zijn artikel over *Jacob Pronk Nzn.* op relaties met Zuid-Afrika door de opmerking: ,,Pronk had drie zoons, de tweede vestigde zich aan de Kaap de Goede Hoop" [10]). Zo gesteld is dit echter niet juist, daar alle zoons van *Jacob Pronk* in ons land bleven wonen en er zijn overleden. Dat er evenwel geen rook is zonder vuur, bleek mij toen ik omstreeks 1949 na een aantal vruchteloze pogingen contact verkreeg met — thans wijlen — Mr. Isaac *Jordaan* (!) *Pronk Kleyn,* advocaat en procureur te Pretoria. Hij was een zoon van de hiervoor genoemde *Wilhelmina Suzanna Pronk,* overl. 7 april 1905, en van *Frederik Willem Hendrik Kleyn,* geb. Breda 23 sept. 1838, rechter in het Hooggerechtshof van Zuid-Afrika, overl. Pretoria 8 sept. 1886. Van de Heer *I. J. P. Kleyn* vernam ik, dat, behalve *Wilhelmina Suzanna Pronk,* ook haar beide zusters zich in het derde kwart van de vorige

5) Do Ned. Leeuw, LXVII, 1939, kol. 305/306.

6) G.A. 's-Gravenhage. Volkstelling 1830, Deel G fol. 117. Het ligt voor de hand in haar zusters van *Maria Elisabeth van* de *Paardevoort* te vermoeden; haar vader, die in 1502 te Haarlem hertrouwde met *Suzanna Smits, was planter en* raad en fiscaal van de kolonie Rio Demerary. Volgens Mr. de Vries zouden uit dit huwelijk echter twee kinderen zijn geboren, waarvan alleen *Maria Elisabeth* met name wordt genoemd.

7) Het postwezen van 's-Gravenhage in derdehalve eeuw, door Mr. W. J. M. Benschop, pag. 413. Deze functie was min of meer gecreëerd voor *Jacob Pronk Nzn.,* die na zijn activiteiten in 1813 aanspraken meende te kunnen doen gelden op enigerlei overheidsfunctie. Vgl. Vermaas, deel 11 pag. 300—342.

8) G.A. 's-Gravenhage, Bevolkingsregister 1849—1859 Deel 18 fol. 74.

9) Centr. Bar. voor Gen. Advertentiecollectie.

10) Nw. **Ned.** Biogr. Wdbk., deel 111 pag. 991 vv.

eeuw in Zuid-Afrika hebben gevestigd. Evenzo haar broeder *Isaac Jordaan Pronk,* waaromtrent mij het volgende werd medegedeeld [11]).

1. *Isaac Jordaan Pronk,* geb. Scheveningen **30** dec. **1830,** arts, vestigt zich omstreeks 1858 in Riversdal, verhuist vandaar naar de Oranje Vrijstaat, gaat in 1870 in Potchefstroom wonen en in 1895 te Nijlstroom, overl. Pretoria 12 jan. 1903, tr. 1860 *Margarefha Cornelia Odendaal,* geb. Riversdal 13 febr. 1840, overl. Nijlstroom 28 sept. 1926 [12]).
   Uit dit huwelijk werden tien dochters geboren en een zoon *Daniel,* volgt II.

11. *Daniel van der Paadevoorf Pronk,* geb. 12 juli 1869, onderwijzer te Beuty (Transvaal), overl. ald. 29 april 1923, tr. 1910 *Marfha Suzanna Francina Clack.*

   Uit dit huwelijk:

   1. *Izak Jordaan, geb.* Shotbelt 18 okt. 1910, veehouder, overl. ald.
   2. *George William Odendaal,* geb. Shotbelt 14 jan. 1913, overl. ald. 1936.
   3. *Elisabeth Magritha, geb.* Vrijplaats 18 dec. 1914, overl. Shotbelt 1937.
   4. *Daniel,* volgt III.
   5. *Pieter William,* geb. Nijlstroom 29 mei 1919, veehouder.
   6. *Marfha Suzanna Francina,* geb. Groothoek 26 juli 1920, overl. Shotbelt 1937.

111, *Daniel van der Paadeuoorf Pronk, geb.* Nijlstroom 7 jan. 1917, veehouder te Shotbelt, tr. 5 aug. 1944 *Wessel Johannes Chrisfiaan Preforius* [13]).

   Uit dit huwelijk:

   1. *Daniel,* geb. Nijlstroom 24 sept. 1946.
   2. *Wessel Johannes Chrisfiaan,* geb. Nijlstroom 19 sept. 1949.

Zo leeft dus onder het Zuiderkruis in merkwaardige combinatie de herinnering voort aan een Gelderse havezathe en een Scheveningis vissersgeslacht. Helaas is het mij nog steeds niet gelukt in meer rechtstreeks contact te geraken met de *Van der Paadeuoorf* Pronk-familie. Ik heb derhalve niet kunnen nagaan of deze Zuidafrikaanders wel een klare voorstelling van de historische betekenis van hun naam hebben: ik meen zulks evenwel te moeten betwijfelen. Bij het weinig consequente hanteren van familienamen daar te lande is het bovendien de vraag of deze naamscombinatie een lang leven zal zijn beschoren. Het is aan een komende generatie van genealogen om na te gaan wat grotere weerstand had: de reminiscenties verwant te zijn aan Berghse adel, dan wel de herinnering af te stammen van een Scheveningse Oranje-klant.

11) Aanvullende gegevens dank ik aan wijlen de Heer C. *Pronk* Csn. en Mevrouw *M. C. Ruyter-Pronk* te Pretoria en Mevrouw *M. J. van Everdingen-Pronk te* Amersfoort.

12) Zij werden te Pretoria begraven; door een afbeelding van het voor dit echtpaar opgerichte grafmonument waren althans deze data te verifiëren.

13) In Zuid-Afrika worden deze voornamen ook wel door vrouwen gedragen; familienamen worden soms ook als voornaam gebezigd.

KORTE MEDEDELING,

Kwartierstaat van Jan Maurits Drijfhout van Hooff.

(LXXV, kol. 453-461, 494-517)

Aanvullingen en verbeteringen:

kol. 496	no. **276**	te lezen: *Pieter de Sel, g e* d. Gouda **29** mei 1682, koster, tr. Rotterdam 18 okt. 1716 noot 13 vervalt.
	no. 281	te lezen: *Anfoineffe Chebaux, g e* d. Naaldwijk 17 januari 1674.
kol. 497	no. 562	te lezen: *Elias Chebaux dict Picar,* gerichtsbode te Steenbergen, o n d e r t r. 's-Gravenhage 1. okt. 1673
	no. 286	te lezen: *Pieter Boone,* ged. Goes 19 januari 1655, tr. Geertruidenberg 22 dec. 1702
	no. 574	te lezen: *Cornelis Swaen,* schipper, tr. Capelle 25 april 1657
	no. 572	te lezen: *Engel Boone,* tr. Goes 2 juli 1641
kol. 501	no. 662	te lezen: *Nicolaas Boonen, o n d e r t r.* Amsterdam 28 aug. 1691 noot 17 vervalt.
kol. 502	no. 346	te lezen: *Jan de Vos,* ged. Nijmegen 1 april 1666, s c h i p p e r, tr. Rotterdam 21 maart 1690
	no. 347	te lezen: *Jannetje van der Mey, g e* d. Nijmegen 19 aug. 1660, begr. Nijmegen 22 april 1736, noot 22 vervalt.
	no. 692	te lezen: *Heymerick Vos,* s c h i p p e r, tr. Beek 22 mei 1665
kol. 503	no. 694	te lezen: *T h e u n i s v a n d e r M e y,* schipper, tr.
	no. 695	te lezen: *G e r f j e V e r k e r k.*
kol. 506	no. 188	te lezen: D r. *Johan Jacob van Hasselt,* geb, Meenen (Belg.) 27 nov. 1717, auditeur-militair, † Arnhem 27 maart 1783, tr. Huizen 25 april 1745
	no. 376	te lezen: *Jacob van Hasself,* geb. Zutphen 14 januari 1674, sergeant-majoor, majoor der stad Meenen (Belg.), † Meenen 13 nov. 1723, tr. Hengelo 2 1 april 1709
kol. 516	no. 498	als beroep van *Pieter Bonser* toevoegen „g o u d s m i d".
kol. 517	no. 1002	te lezen: *Hans -Willem Cloofhack,* tr. Esklum (O.Fr.) 2 april 1702.

A. H. Drijfhout van Hooff.

Inhoud van buitenlandse boeken en tijdschriften,

Tablettes du Brabant. Publ. sous . . . Cl. R. Paternostre de la Mairie uu. Hombeek, 1958, dl. 111.

Bevat o.a.: De Decker, La famille *Charles* d'Anvers. Tot dit geslacht, waarvan de genealogie begint met *Jean Charles*, die eind XVde eeuw te Antwerpen wordt vermeld, behoort een kleine te Amsterdam/ Alphen a.d. Rijn gevestigde tak t.w. de tak van *Gaspar Charles* (VI), ged. 1607 en overleden Amsterdam 7 juli 1661, X Alphen a.d. Rijn 18 jan. 1640 *Suzanna (de)* Moor (1608-1661). Uit dit huwelijk vijf kinderen, allen te Alphen a.d. Rijn gedoopt. Aan het slot van het artikel geeft Schrijver verscheidene personen van deze naam — door Jhr. Mr. C. C. van Valkenburg hoofdzakelijk te Amsterdam vermeld gevonden -, zonder deze echter aan het onderhavige geslacht te kunnen aansluiten. — J. Anne de Molina, Esquisses généalogiques à propos des propriétaires successifs du château d'Ossel. Onder de eigenaren van dit onder Brussegem gelegen kasteel komt de bekende *Willem van Haren* (broeder van Onno *Zwier)* voor. 22 Juni 1764 heeft hij het goed door koop van het echtpaar *Philippe Marie Xavier de Pape* X *Marie Henriette Charlotte Ghislaine de Decker* verworven. In 1767 vond op verzoek van de eigenaar de publieke verkoping plaats, waarna het goed 23 juli van dat jaar werd gegund aan *Florent Bollaert* en zijn echtgenote *Catherine Félix Collin*. De in dit artikel verwerkte gegevens wijken enigszins af van hetgeen het NNBW VIII geeft over *Willem van Haren*.

Deutsches Geschlechterbuch, dl. CXXV (1959).

Dit deel (= deel XXXVII Allgem. Band), dat evenals zijn talloze voorgangers rijk geïllustreerd is, behandelt o.m. het uitgebreide uit Heidelberg/Palts stammende geslacht *Reinbach*. Nadat verschillende leden van deze familie in de eerste helft der 18de eeuw naar Nederland zijn geëmigreerd, alwaar zij in Amsterdam als wijnhandelaar enz. worden vermeld, heeft *Gisbert Conrad Wilhelm Reinhard Reinbach* (1752-1839) zich, na zijn juridische studie te Harderwijk, in Nederland en wel op Texel gevestigd. Uit zijn huwelijk met *Josina (Adolphina) Temminck* stamt de Texelse tak. Aan deze tak heeft ons lid, de Heer J. F. Daarnhouwer een artikel gewijd in „de Navorscher", jrg. XCIV. Bij de andere in dit deel voorkomende genealogieën treft men allianties *Van Haeften, Hanrath, Isphording, Kreyssig, Kiihne, Neander, Rubens, Tenhaeff, Veenhuis* en *Vissering* aan.

Eigen Schoon en de Brabander, jrg. XLII (1959), afl. 1/2.

A. Malcorps, Duizend *Van Beethovens* (lste stuk). Schrijver geeft een overzicht van de huidige stand van het genealogisch onderzoek omtrent genoemde familie met aanvullingen en verbeteringen op hetgeen reeds bekend was. — R. E. F. Caluwaerts vervolgt zijn publicatie over „De Wezembeekse geslachten en -hun familienamen." Als bron voor zijn studie heeft Schrijver de laatste kiezerslijsten gebruikt en alleen de daarop voorkomende namen van oude Wezembeekse geslachten en de namen, die veelvuldig daarop worden vermeld in zijn onderzoek betrokken. In totaal zijn 534 familienamen onderzocht en verdeeld in vijf categorieën: 1. namen die een afstamming of verwantschap aanduiden: 11. namen afgeleid van plaatsnamen; 111. namen die. een beroep aanduiden: IV. namen ontleend aan een psychische of lichamelijke eigenaardigheid en V. namen met onduidelijke betekenis. Het artikel wordt besloten met een lexicografische „Lijst van de doorlopende familienamen te Wezembeek-Oppem." Geraadpleegd hiervoor zijn cijnsboeken van de XIVde—XVIde eeuw, volkstelling 1693, parochieregisters, zetboeken 1762, registers B.S. 1800-1850 en kiezerslijsten 1956. Op deze lijst komen o.m. de namen *Van Bellingen, Boeschot, Caluwaert, Van Craenenbroe(c)k, Marcelis* en *Van der Perre(n)* voor. — P. Lindemans vervolgt: Brouwerijen en brouwers van Oud-Brussel. Bevat gegevens *Van Baeckergom, Van Cutsem, Van der Elst* en *Verheyleweghe*.

De Middelaar tuss en Genealogische Navorsers, september 1958.

E. Spelkens vervolgt: Les bourgeois de Bruxelles, notés par J. B. Houwaert. (Depuis le début du XIVe siècle jusqu'au milieu du XVIIe.) In dit vervolg, dat gaat van *Robyns* tot *Sire*, worden genoemd *De Roeck* (Bergen op Zoom), *De Roever* (Breda, 1516), *De Rotselaer, De Roy, De Roye* (Tilburg 1447), *Ruttens* (Breda, 1558), *De Ryswyck (1430)* en *'t Serclaes*.

De Middelaar tussen Genealogische Navorsers, januari 1959.

J. J. le Pas vraagt aandacht voor: „Un lignage d'ancienne noblesse limbourgeoise: Les *Parys de Rabotrath."* Dit geslacht, waarvan de oudst bekende stamvader in 1339 wordt vermeld, is o.m. verwant aan de geslachten *Amya, Proenen* en *Schuyl de Walhorn*. — In de rubriek „Réponses" komt een uitgebreid antwoord *De Moreau de Gerbehaye* voor. Volgens het gepubliceerde zou *Théodore de Gerbehaye*, ged. Brussel 13 aug. 1619, de stamvader van een familie *Martens* en identiek zijn met *Théodore (Thadeus) Martin*, begr. Amsterdam 5 mei 1780 (lees: 1680?), die trouwt Brussel (Ste. Cath.) 16 febr. 1659 *Anna Buelincx (Buylings)*. Uit dit huwelijk twee te Brussel gedoopte zoons t.w. *Guillaume* en *Pierre*. Deze beiden trouwen te Amsterdam en worden dan resp. *Willem Mackename*, van Brussel en *Pieter Martens Makûname*, van Brussel genoemd. — Ing. H. C. F. G. van Ditzhuyzen, lid van ons Genootschap, geeft als antwoord op een vraag de vier kwartieren van *Maria Lambertina E. Th,. Terbeeck van Coesfelt* (1712—1784), vrouw van de lijfarts van keizerin Maria Theresia Dr. *Gerard van Swieten*. Tevens is een uitvoerig antwoord *De Wilde* opgenomen. Betreft een uit Gent afkomstig geslacht, waarvan een lid t.w. *Pieter Jans de Wilde*, vermeld Gent 1583, X Haarlem ± 1589 *Tryntgen Jacobsdr.*, van Stekene in het land van Waas, zich te Haarlem vestigde. Tot 1887 zijn aldaar nakomelingen van dit echtpaar woonachtig geweest, de laatste drie generaties echter leefden en leven te Wijk aan Zee en Heemskerk. De genealogie van dit geslacht vangt aan met *Pieter de Wilde*, overl. vóór 4 april 1396, X *Beatrysse van de Hecke*.

Zeitschrift des Aachener Geschichtsvereins, dl. LXX (1958).

In het artikel „Die Bäche und Mühlen im Aachener Reich und im Gebiet der Reichsabtei Burtscheid" van de hand van de zo deskundige Luise Freiin von Coels von der Briigghen komen vele in Nederland bekende namen voor zoals *Ami(y)a, Buirette, Dautzenberg, Van Elmpt, Fedder, Von Fisenne, Geelen, Geuljans, Heufft, Kalkberner (zie* voor deze naam

ook: Sibbe, IV (1944), 155 en De Oranjeboom, XI, 4), De *Leeuw von Coolswyck, Pastor, Peltzer* en *Vaes von Domerswinkel,*

Jahrbuch des Heimatvereins der Grafschaft Bentheim, 1959,

Dit goed verzorgde en met vele afbeeldingen verluchte deel bevat o.a.: Zur Genealogie des ausgestorbenen Geschlechts der *von Laar zu Laarwald* door L. Edel. Schrijver geeft een beknopt historisch overzicht van het geslacht *Van Laar van Laarwolde,* stammende uit *Engelbert von Salne* (vermeld 1367 -1394) en *Jutte van den Late* (op Laarwolde).

Zeitschrift des Bergischen Geschichtsvereins, dl. LXXV (1958).

Behalve de gebruikelijke rubrieken boekbesprekingen en vereningsberichten bevat dit deel, dat evenals zijn voorafgaande delen op hoog peil staat, twee o.m. voor de genealoog belangrijke artikels: 1. Konfessionsverteilung und wirtschaftsgeographische Struktur in der nördlichen Rheinprovinz door 1. Klaus en 2, Die Abtei Altenberg und Solingen door H. Mosler. Deze studie is verdeeld in de hoofdstukken: Altenberg als Grundherr (der Fronhof; der Grashof; Pachtländereien; Höhscheid und Gönrath: das Wupperwasser), Altenberg als Zehntherr, Altenberg als Lehnherr en Altenberg als Patronatsherr.

Mülheimer Jahrbuch 1959.

Uit de inhoud van dit met zorg samengestelde jaarboek, waarvan de eerste artikels gewijd zijn aan de in 1958 herdachte 150-j. „Stadtwerdung" van Mülheim a.d. Ruhr, moge genoemd worden: Aus alten Konfirmationslisten von 1738-1740, 1746, 1749, 1750 door W. Dietz. Deze lidmatenregisters — een gealogisch rijke bron — geven verscheidene bekende namen zoals *Jonas, Krabbe, Kriens, Loos, Nies, Rombswinkel, Spieckermann* en *Wintyens.*

Quellen und Forschungen zurostfriesischen Familien- und Wappenkunde, jrg. VIII (1959), afl. 1.

Bevat o.a. van de hand van K. Kempe een overzicht over „Die Bildnisse eines Groninger Malers in Ostfriesland." In de nalatenschap van de in 1794 te Nieuwolda geboren schilder *Berend Wierts Kunst* bevond zich een „Lijst van portretten door mij in het jaar 1823 in Oostfriesland vervaardigt." Blijkens deze lijst heeft genoemde kunstenaar o.m. de volgende personen geportretteerd: te Emden apotheker *Van Zenden* en vrouw, burgemeester *Roelfsema* van Groningen, te Greetsiel Amtsvoogd *Krijgsman* en dochter, Vrouw Administraterin *Van Halem,* 1829 te Norden *Pr. Hölscher* en vrouw en 1831 te Aurich of Bentheim (dit is niet duidelijk) Heer *Drees* uit Amsterdam met 2 kinderen, Oud Heer *Drees* en vrouw.

Quellen und Forschungen zurostfriesischen Familien- und Wappenkunde, jrg. VIII (1959), afl. 2.

C. Maass: Die ältesten Tauf- und Trauregister der französisch-reformierten Kirche in Emden. De schrijver behandelt het oudste register van genoemde kerk, dat over de jaren 1611-1710 loopt en hoofdzakelijk „Résolutions consistoriales faites par les Ministres, Anciens et Diacones de l'Eglise Française" inhoudt. Slechts op enkele bladzijden komt een „Catalogus des enfants baptisés" voor en wel over de jaren 1661-1700 met 40 dopelingen. De dopen hadden gewoonlijk blijkbaar in de Duits-Herv. Grote Kerk plaats. Bij de gedoopten komen leden van de geslachten *Allard, Cock, Cremetius, Fremaut, De Goyer, Jorgena, De Lier* en *Zur Mühlen* voor, terwijl bij de zeven huwelijksinschrijvingen die (21 maart 1689) van *Jean Favre,* „marinier du pays de Virar et de la ville de Prives" en *Marie Jansen* van Amsterdam wordt genoemd. In de rubriek „Suchfragen" is een vraag aangaande het echtpaar *Renard (Renatus) de Charro (Scharro),* kapt.-luit., overl. Emden 10 dec. 1741, X 's Hertogenbosch (Herv. K., Fort Isabella) 28 en aldaar (R.K. Kerk) 29 aug. 1706 *Henriette von der Horst,* overl. Emden 18 nov. 1731 opgenomen.

Mitteilungen zur Wanderungsgeschichte der Pfälzer, jrg. 1958, afl. 1/2.

H. Jung, Herkunft, Wanderwege und Wirken der südwestdeutschen Familien *Anspach* (wordt vervolgd). Dit uit Schwabenheim komende geslacht vangt aan met *Johannes Anspach,* die 74 jaren oud zijnde, in 1684 aldaar wordt vermeld. Hij is o.m. de stamvader van één, wellicht van, twee Nederlandse takken. In dit eerste gedeelte worden de Geneefse, Brusselse en de bewezen Nederlandse tak behandeld. Laatstgenoemde tak stamt uit het echtpaar *Johann Wilhelm Anspach,* geb. Schwabenheim 1710, en *Philippine Christine Schweickhard* (1727-1763).

Mitteilungen zur Wanderungsgeschichte der Pfälzer, jrg. 1958, afl. 3/4.

Dr. H. Jung geeft hierin het slot van zijn artikel over het geslacht *Anspach* en behandelt daarin mede de tak, afstammende van *Johann Christian Anspach* (1726—nà 1774), juwelier te Amsterdam en gehuwd aldaar 28 okt. 1759 met *Rebecca ter Horst* (1735-1776). Tot de talrijke nakomelingen van dit echtpaar behoort Ds. *Jacobus Anspach* (1830-1908), lid van ons Genootschap, zn. van Dr. *Jan Adolph* en *Johanna Judith ter Haar* en kleinzn. van moederszijde van *Barent ter Haar* en *Johanna Judith Hamming.* Beide laatsten zijn mede de grootouders van Johanna Judith Romeny (1823 —1909), getr. 16 april 1847 met *Adrianus Volkmaars* (1813 —1879), behorende tot het bekende geslacht van belastingambtenaren van die naam. Omtrent de herkomst van eerdergenoemde *Johann Christian Anspach* heeft men nog geen zekerheid.

Schrifttumsberichte zur Genealogie und zu ihren Nachbargebieten, okt. 1958.

Bevat een overzicht over „Das baltische genealogische Schrifttum 1700—1939" door 0. Welding.

Mitteilungen der Westdeutschen Gesellschaft für Familienkunde, dl. XVIII (1958), afl. 5/6.

C. Füngling geeft een beknopte verhandeling over „Das Marquisat Bergen op Zoom". — J. J. Hooft van Huysduynen, Attestaties binnengekomen bij de Doopsgezinde Gemeente te Amsterdam. Van de gemeente te Kleef, Goch, Emmerik, Nijmegen, Leiden en Haarlem, Bevat gegevens *Fremery, Oldendorp* en *Van Voorst.*

THA. J. VAN ALFF.

BOEKBESPREKING,

Nederland's Adelsboek 1958, 51e Jaargang. N.V. Uitg. W. P. van Stockum en Zoon, 's-Gravenhage.

Deze 51ste jaargang van het „rode boekje" behandelt de états-présent der Nederlandse adellijke geslachten, wier namen aanvangen met de letters Rh t.e.m. St. De uitgebreide geslachten *Röell, van Rijckevorsel* en *Sandberg* nemen resp. 34, *22* en *26* bladzijden van deze jaargang in beslag.

Met Mevrouw *Zirnmerman-* barones *van Rhemen* stierf in 1951 wederom een Nederlands adellijk geslacht uit.

Portretten zijn opgenomen van Jhr. *W. Röell,* de sedertdien overleden generaal-tit. b.d. en oud-commandant van het Veldleger, en van Jhr. *J. A. C. Sandberg,* lid der Bankiersfirma Heldring en Pierson, Jhr. Mr. *Th. K. M. J. van Sasse van IJsselt,* directeur-afd. chef bij het Min. van Justitie, Malthezer ridder, en Jhr. Mr. *O. E. W. Six,* oud-secretaris-generaal van het Ministerie van Overzeese Gebiedsdelen en oud-raadadviseur van het Huis van H.M. de Koningin.

De aanvullingen en verbeteringen op de vorige jaargangen houden in o.m. een in jrg. 1954 vergeten tak *van Breugel,* gegevens over het gezin van het hoofd van het geslacht *de Mey van Streefkerk* en zeer belangrijke aanvullingen en verbeteringen op de stamreeks *de Norman d'Audenhove.*

Als steeds is deze uitgave wederom in alle opzichten keurig verzorgd.

W. W. VAN VALKENBURG.

Dr. A. W. E. Dek: Genealogie der Heren en Graven van Egmond. 's-Gravenhage, 1958.

Medio januari is van de hand van ons medelid Dr. A. W. E. Dek bovengenoemd werk verschenen. In deze offset-uitgave geeft Dr. Dek de genealogie van het geslacht, dat eens Holland's rijkste genoemd werd, met vele zij- en bastaardtakken. Als oudste stamvader wordt genoemd *Wouter van Egmond,* bijgenaamd *Kwade Wouter,* die in 1208 overleed.

De stof is verdeeld in tien hoofdstukken. Zo wordt eerst de hoofdtak behandeld, waarvan de drie belangrijkste afsplitsingen zijn de tak, die later het hertogdom *Gelre zou* beërven, de tak, waarvan de leden tot graven *van Egmond* verheven werden, en de linie van de graven *van Buren,* waarvan de erfdochter de eerste vrouw zou worden van de Vader des Vaderlands (hoofdstuk 11 tot en met V). De *Egmond's* heren van Zevenhuizen en van Wateringen steken pover af bij hun hertogelijke en grafelijke stamgenoten (hoofdstuk VI en VII). In hoofdstuk VIII en IX wordt de tak ten tonele gevoerd, die zich reeds circa 1200 van de hoofdstam afsplitste, en waaruit later de heren *van Merenstein* en de heren *van Kenenburg* voortgekomen zijn. Hoofdstuk X besluit met enige mededelingen over „andere" geslachten *van Egmond.* Het 106 bladzijden tellende boek is verlucht door genealogische tabellen, kwartierstaten en foto's van portretten. Een index op de familienamen vergemakkelijkt het gebruik.

Het in dit boek geboden genealogische materiaal is zeker niet onbelangrijk te noemen. Wat nu op overzichtelijke wijze is samengevat, moest men vroeger in een groot aantal verspreide tijdschriftartikelen zoeken, terwijl anderzijds veel ongepubliceerde gegevens in dit boek zijn verwerkt. De schrijver merkt daarom in zijn inleiding op: „Thans is echter in dit werk een poging gedaan, om te komen tot een volledige genealogie van het geslacht van Egmond". Zonder echter aan de loffelijke prestatie van Dr. Dek afbreuk te willen doen, moet ik de vraag stellen of deze „poging", voorzover het de Hollandse generaties in de middeleeuwen betreft, niet wat voorbarig is geweest. Het grootste gedeelte van deze generaties wordt thans voor het eerst in een moderne publikatie voor het voetlicht gebracht, zonder dat dit debuut in een genealogisch tijdschrift voldoende is voorbereid. Dientengevolge kunnen lacunes en onjuistheden, die overigens in elke genealogie van een middeleeuws geslacht te verwachten zijn, kracht van wet krijgen voor de niet kritisch ingestelde lezer. Weliswaar steunde Dr. Dek naast de door Jhhrr. Beelaerts, vader en zoon, gepubliceerde generaties, op het volumineuze dossier „Egmond" bijeengebracht door wijlen kolonel J. P. de Man, maar dit had zelfstandig bronnenonderzoek niet uit mogen sluiten. Het valt bovendien op, dat steeds verwezen wordt naar „fiches abdij Egmond" in plaats van naar de sinds 1951 gedrukte inventaris en regestenlijst. Dat het familiearchief der *Egmond's* zich thans in het Rijksarchief te Parijs bevindt, zij het fragmentarisch, is Dr. Dek blijkbaar onbekend gebleven. (Zie G. Busken Huet en J. S. van Veen, [Eerste] Verslag van onderzoekingen naar Archivalia in Parijs etc. 's-Gravenhage 1899.) Zeer zeker is het laatste woord over de genealogie van dit geslacht nog niet gezegd. Ook zou, naar mijn mening, uitvoeriger toelichting op enige ingrijpende supposities niet overbodig geweest zijn. Waarom wordt, bijvoorbeeld, de stamvader van de tak Merenstein, *Floris heren Wouterszoon* tot een mogelijke bastaard verklaard (bladzijde 77) ? Is het omdat hij niet onder de naam *Egmond* voorkomt? Maar dan moet om dezelfde reden zijn broer Gerrit eveneens bastaard geweest zijn, en dat lijkt toch niet erg waarschijnlijk gezien *Gerrit's* huwelijk met niemand minder dan de dochter van de heer *van Brederode.*

Het zou te veel plaatsruimte kosten, om in dit verband een lijst van aanvullingen te geven. Een enkele moge hier vermeld worden: De eerste vrouw van *Wouter van Merenstein* (blz. 77 en 78) is te vinden in jaargang 1922 van dit tijdschrift (kolom 49 bijlage VII) en archief Abdij Egmond, inv.no. 481 regest 396, namelijk *Willem Mabelye Jonkvrouwe Utenwaerde,* overleden tussen 16 juni 1363 en 27 juli 1365, weduwe van *Floris van Cralingen* en dochter van *Jan Uitenwaerde* en *Kerstine heer Willemsdochter van Oegstgeest.* Behalve *Aelbrecht* (blz. 78) had genoemde *Woufer* nog een een jongere zoon *Gijsbrecht* (charter familiearchief Cousebant d.d. 18 juni 1382).

Rest mij nog te vermelden, dat Dr. Dek's Egmond-studie, zijn veertiende genealogische publikatie binnen tien jaar is. Werkelijk een record-prestatie!

Het boek is voor de prijs van ƒ 15,50 te verkrijgen bij de schrijver, Thierenskade 104, Rijswijk (Z.-H.) (gironr. 543595).

L. J. VAN DER KLOOSTER.

VRAGEN EN ANTWOORDEN+

Andrä. In de „Chronik der Pfarrei Niederseelbach" (Kreis Untertaunus) staat o.a. vermeld *Joh. Heinr. Dönges* bei dem 2. Nass. Inf.-Regiment, ertrank am 9. Februar 1814 im holländischen Meer. Tegelijkertijd verdronk een ver familielid van mij, *Georg Adam Andrä,* geb. 9 dec. 1776 te Ehrenbach (Kr. Untertaunus) . Plaats der ramp moet Haaks dus bij Den Helder geweest zijn. Beide militairen hadden in Spanje gediend. Weet een der medeleden hiervan iets naders?

Helmond. H. J. ANDREAE.

Bert. (LVI 234, 330, 377, 568). In de protocollen van notaris Jan Fransen Bruijningh te Amsterdam komt in het begin der 17de eeuw zeer veel voor *Guillame Bert*, coopman te Amsterdam residerende. Hij dreef handel op de Canarische eilanden, Madeira en de Azoren, daarnaast speelde hij sinds 1605 een leidende rol bij de inpoldering van het Bunderneuland in Oostfriesland tussen Nieuwe Schans en Wymeer. Na 27 februari 1616 verdwijnt hij plotseling uit deze protocollen, naar ik aanneem wegens vertrek naar elders.

Wat zijn familierelaties betreft, blijkt het volgende:

dl. 107, fol. 148 vs.: Machtiging op Sr. *Barnard Le Lue*, koopman te Calais, zijn zwager, o.a. terzake van „sijn parten scheeps die hij tot Calis ende elders aen Fransche Scheepen is redende";

dl. 110, fol. 215: 19 mei 1608: Hij noemt zijn ouders *Jan Bert* en *Maria Sandra*, die te Doornik woonden;

id., fol. 213: 14 mei 1608: zijn oom mede genaemt *Guilliame Bert* te Doornik, met wie hij handel dreef;

dl. 112, fol. 241: Genoemd zijn moeder *Maria Sandra* en haar broeders *Jan* en *Mathijs Sandra* en haar zuster *Jehenna Sandra*, weduwe van *Steven de Praef*, allen kinderen van wijlen *Gielis Sandra*. (*Jan, Mathijs* en *Jehenna Sandra* woonden te Amsterdam) ;

dl. 115, fol. 63, 21 maart 1609: Hij machtigt zijn broeder

Staat A.

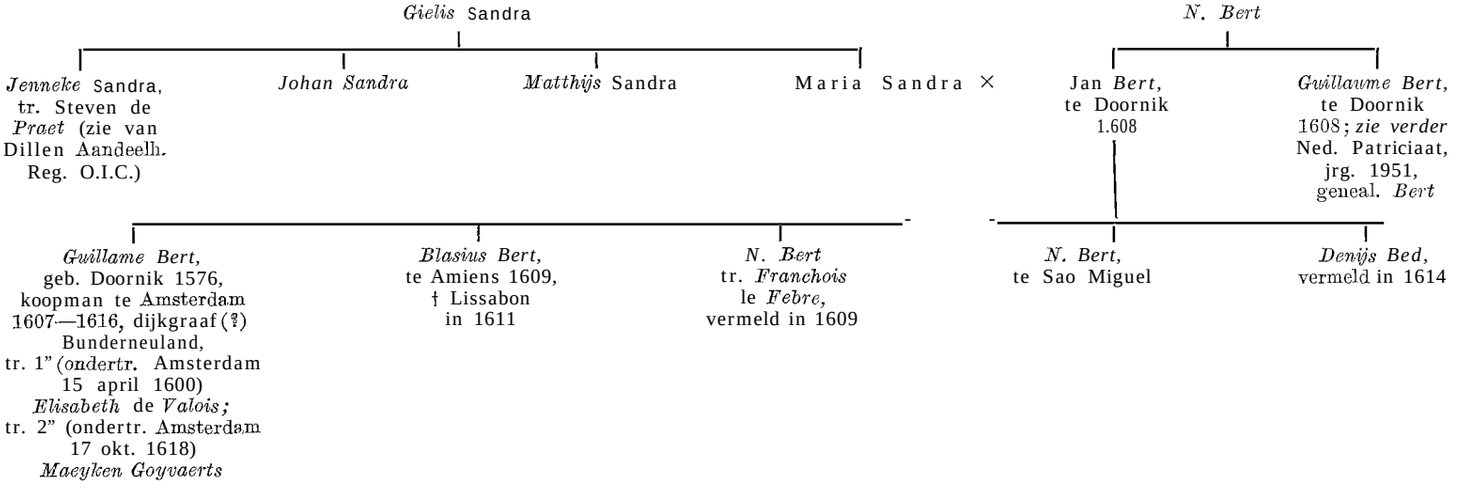

Staat B.

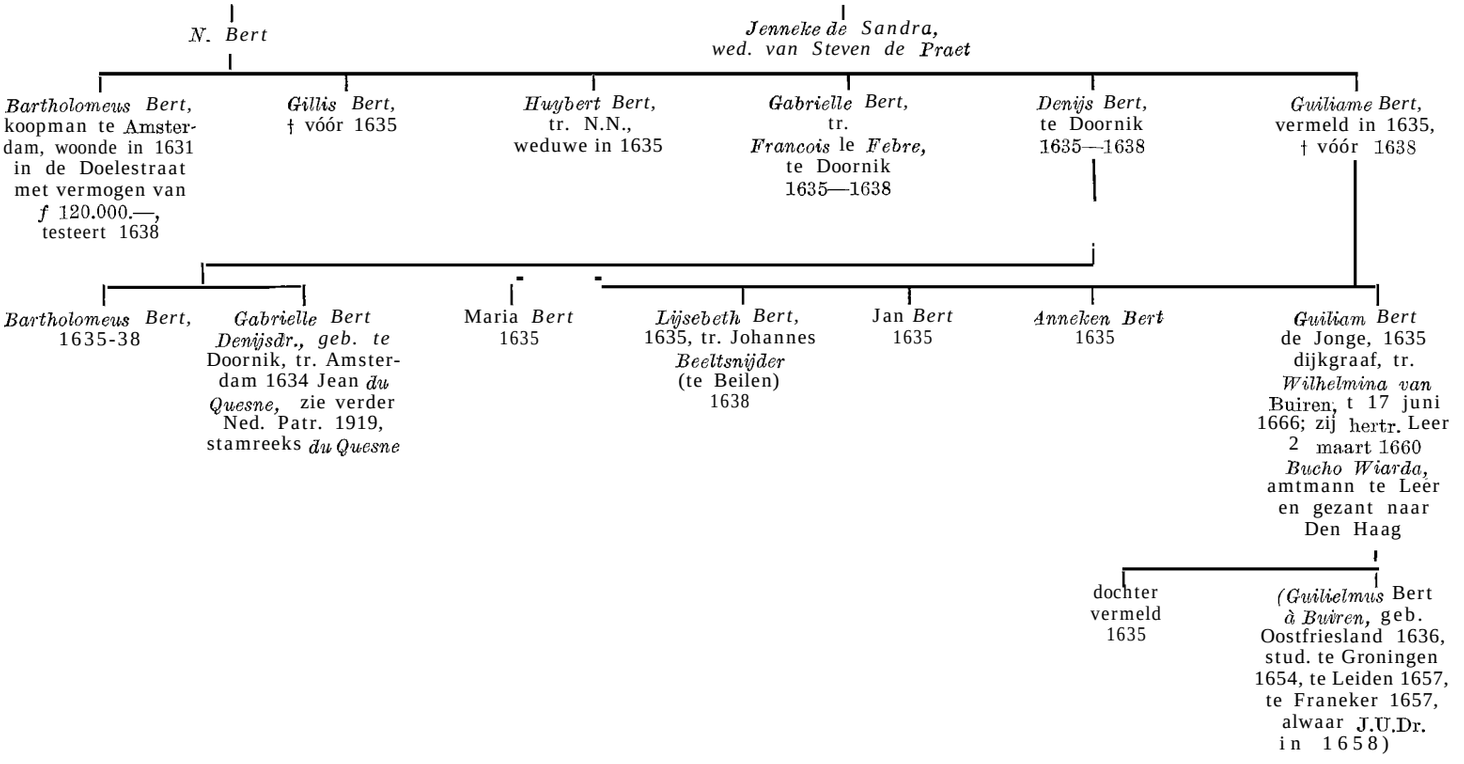

Blasius Bert om zijn zaken te Amiens en elders te behartigen;

dl. 115, fol, 41, 9 maart 1609: Jan *Valloijs* wordt naar Hoogebonde (Bunderneuland) gezonden om toezicht te houden op de boerderij aldaar:

dl. 123, fol. 173, 9 maart 1611: noemt hem nu genoemd: *Jan de Valoys,* in hetzelfde verband;

dl. 116, fol. 155, 20 juli 1609: *Guilliame Bert* vermeldt zijn zwager Sr. *Franchoys le Febre;*

dl. 124, fol. 150, 30 aug. 1611: *Guilliame Bert* approbeert het testament van zijn broeder *Blasius Bert,* overleden te Lissabon:

dl, 129, fol. 160, 30 nov. 1612: Een niet met name genoemde broeder behartigde zijn zaken op St. Michiel in de Azoren;

dl. 138, 16 okt. 1614: *Guilliame's* broeder *Denijs Bert* had een partij kousen geleverd.

Hieruit volgt de nevenstaande staat A.

De in Ned. Leeuw 1938 vermelde actes van notaris Westfrisius leveren op de nevenstaande staat B.

Uit vergelijking van deze beide staten blijkt dat het hier hetzelfde gezin betreft en is de vraag naar de herkomst van de vrouw van Ds. *Beeltsnijder* opgelost; blijft echter de vraag waar en wanneer het huwelijk *Beeltsnijder-Bert* is gesloten.

Utrecht. IR. G. L. MEESTERS.

Enterman. a. *Berend Enterman,* geb. 8 febr., ged. Holten 10 febr. 1788, als zn. van *Gerrit Janzen Enterman* en *Willemina Berendzen Groteboer,* aanvankelijk landbouwer in de Markelerbroek, tr. *Berendina Tijman,* geb. 1792/1793.

Uit dit huwelijk:

1. *Gerretje Enterman,* geb. Markelerbroek 21 juni 1816 (ingeschr. Goor 22 juni).
2. *Dirk Hendrik Enterman,* geb. Markelo 1 sept. 1819.
3. *Willemina Enterman, geb.* Markelo 21 mei 1822.
4. *Gerrit Jan Enterman,* geb. Markelo 16 maart 1824.
5. *Berend Enterman,* geb. Markelo 4 maart 1826.

Dit gezin komt niet meer voor in het Alphabetisch Register op de Bevolking van de gemeente Markelo van 1830, zodat het gezin tussen 4 maart 1826 en 1830 naar elders moet zijn vertrokken. Daar de plaats van bestemming tot dusverre niet gevonden kon worden, wordt de hulp der leden verzocht. Er zijn vage aanwijzingen, dat het gezin wel eens geëmigreerd zou kunnen zijn naar de Verenigde Staten van Noord-Amerika of naar Duitsland.

b. *Jan Enterman* (neef van a.), geb. Warnsveld in 1836 als zoon van *Gerrit Enterman* en *Willemina Hoefman, is* rond of na het midden der 19de eeuw vanuit Holten met onbekende bestemming verdwenen, en zou tevens bekend zijn geweest onder de naam *(Jan) Weber Enterman.* Emigratie als hoger bedoeld is ook hier niet uitgesloten,

Gevraagd worden derhalve nadere bijzonderheden omtrent hem, en de plaats, waarheen hij vertrokken is.

Den Helder. W. ENTERMAN.

Fricke. 30 november 1745 trouwden in de Kloosterkerk te 's-Gravenhage *Carel Albert Fricke,* luitenant, en *Maria Alida Zegelaar.* De bruidegom diende, zoals uit de officiersboekjes blijkt, als cavalerieofficier tussen 1742 en 1778. Gevraagd geboorteplaats en -datum alsmede ouders van C. *A. Fricke* voornoemd.

Leiden. E. PELINCK.

van der Kubbe. Op 31 december 1750 werd in de R.K. kerk te Rijnsaterwoude gedoopt: *Cornelius van der Kubbe,* zoon van *Willem van der Kubbe* en *Lena van Kintz.* Doopgetuigen waren: *Kornelis van Eik* en *Ariaantje van der Kubbe,* geestelijke dochter. Het echtpaar *van der Kubbe-van Kintz* was woonachtig te Nieuwe-Wetering+ waar blijkbaar geen R.K. kerk was.

Waar en wanneer huwde *Willem van der Kubbe* met *Lena van Kintz?* Waar en wanneer werden zij gedoopt?

Rotterdam. D. J. KNOOPS.

Langelaan-Ruyneman, In mijn bezit bevindt zich de volgende brief:

„Werd zeer vriendelyk verzogt op de thee en s' Avonds op de soupé, tegens Vrydag, den 17 January 1783, 's namiddags ten vier Uuren, ten Huize van Gerrit van Ham, Casteleyn in de Nieuwe Plaats Rojaal, op de Kadyk, ter gelegenheid van de aanstaande echtverbintenisse van

U Ed. Dw Dienaar en Dienaresse
Jan Fredrik Langelaan en
Tryntje Ruyneman."

Het huwelijk moet voltrokken zijn op 17 februari 1783. Van genoemde *J. F. Langelaan* heb ik bovendien nog twee brieven, gedateerd 1803 en gezonden van „Hoofd Casteel St George d' Elmina" op de kust van Guinea (gelegen tussen Cape Coast en Takoradi). Zijn genealogische bijzonderheden van genoemd echtpaar *Langelaan-Ruyneman* bekend?

Helmond. H. J. ANDREAE.

van Oostveen. Op een lakafdruk staat op de achterzijde het volgende te lezen:

„De zon in 't Oosten schijnt over
veen in 't westen". —
Hendrik van Oostveen schoolmeester
te Hilversum, † 1790,"

Gevraagd genealogische gegevens over deze *Hendrik van Oostveen.*

Helmond. H. J. ANDREAE.

Roelofs (Odinck). Blijkens het testament van *Roloff Arents (Odinck),* opgemaakt op 16 juni 1680 ten overstaan van scholtis en keurnoten van het Schoutambt Holten, woonden drie zijner dochters, t.w. *Lijsbeth, Geertjen* en *Martijntjen,* in Amsterdam. Zij zouden ieder een legaat van 50 Car.gl. ontvangen. Gevraagd worden verdere lotgevallen en bijzonderheden betreffende deze drie dochters in Amsterdam.

Den Helder. W. ENTERMAN.

van Steenler. Dr. *Cornelis van Steenler,* raadsheer in het Hof van Gelderland te Arnhem, was gehuwd (tweede helft 17de eeuw) met *Geertruyt Zoer (Soer).*

Uit dit huwelijk:

1. *Bartolt van Steenler.*
2. Dr. *Gosewijn van Steenler.*
3. *Gerarda van Steenler,* tr. *Jacob Driessen van op Heyden.*
4. Dr. *Willem van Steenler,* advocaat aan het Hof van Gelderland te Arnhem, † ca. 1730.
5. *Beatrix Johanna van Steenler,* † Moergestel 4 maart 1729, tr. Tilburg (voor schepenen) 10 jan. 1692 (ondertr. Arnhem 13 dec. 1691) *Jean Louis* Baron *de Launay* (vermoedelijk zoon van de bekende wapenkoning *Jean de Launay),* ritmeester, † Moergestel 22 juni 1734.

Waarschijnlijk ook:

6, *Reiner van Steenler.*

7. *N.* N. *van Steenler,* tr. *Erlandus Steenhouwer,* kapitein in Statendienst.'

8. *Arnolda van Steenler,* tr. *Alexander Moliaert (Mouliaert).*

Nadere gegevens gevraagd over het huwelijk *van Steenler-Zoer,* hun woonplaats en hun kinderen met allianties.

Tilburg.. J. A. J. BECX.

Turnor. (LXXVI 67). Volgens in mijn archief zich bevindende gegevens huwden op 13 januari 1599 in Den Briel: jonker *Jan Turner* en *Maria Bornstra,*' dr. van *Jurrien (Joris) Wybrantsz. Bornstra,* een Watergeus [1]); zij hertrouwt in april 1623, als weduwe, met *Paulus vander Nieustadt.*

Een *Joannes Turnerus;* Anglus, werd 1 mei 1623 als student te Leiden ingeschreven, oud 57 jaar. (!)

Een Richardus Turnor, Anglus, werd 29 juli 1643 als student te Leiden ingeschreven, oud 14 jaar. (!)

Een Johannes Turner, Anglus, werd 24 maart 1689 als student in de theol. ingeschreven, oud 24 jaar.

Assen. DR. H. P. SCHAAP.

Verweij. (LXXVI, 30, 67). Bij een onderzoek naar andere geslachten Verweij noteerde ik uit dossiers, aanwezig op het Centraal Bureau voor Genealogie, de' volgende gegevens, welke de stamreeks van *Dieuwertje Blautnus Verweij* enigszins aanvullen.

De als stamvader vermelde *Teunis Verweij,* man van Geer+ *truida Wolsing, zou* op 5 april 1674 te Drempt zijn gedoopt als zoon van *Gerrit Teunissen,* schepen te Drempt, en *Aerentje Verweij,* onder de naam *Teunis Gerritsen,* Hij zou op 23 april 1700 het halve groot-burgerrecht van Deventer gekocht hebben.

II. *Berent Verweij* en *Froukje Buma* hebben, behalve de vermelde *Wybrand,* ook een zoon *Anthony* gehad, geboren 27 febr. 1738.

Voor de juistheid van deze gegevens kan ik niet instaan, zij kunnen echter een verder onderzoek op weg helpen.

Driebergen. W. WIJNAENDTS VAN RESANDT.

Verweij. (LXXVI 30, 67). Ds. *Wybrand Verweij* (kol. 68, onder 111), predikant te Idzegahuizen 18 okt. 1767, te Noordlaren 18 okt. 1769, te IJlst 1 sept. 1776, te Franeker 30 okt. 1785, emeritus 1 dec. 1816, tr. *Hendrika Susanna Cahai(s),* geb. Wolsum (niet Workum) 2 okt., ged. 8 okt. 1747, † Franeker 7 dec. 1798. Haar vader, Ds. *Isaac Cahai,* was predikant te Wolsum, geadm. 25 okt. 1744, † ald. 13 aug. 1785, en aldaar gehuwd 21 maart 1745 met *Lupkje Buma,* ged. Leeuwarden 7 jan. 1725; zuster. van *Vroukjen Butna,* gehuwd met *Berent Verweij,* en van Ds. *Hans Buma,* predikant te IJsbrechturn, bij wie zij ten tijde van haar huwelijk inwoonde. Hun vader, *Wybe Sjoerds Buma,* was mr. hoedemaker te Leeuwarden.. (Zie voorts Ned. Patr. XXI, p. 12, noot 2.)

Ds. *Isaac Cahai* was ged. Leeuwarden 16 febr. 1721, als zoon van *Samuel Cahai. Samuel Cahai,* komende van' Villiers-le-Bel (Seine et Oise), werd 16 mei 1721 burger van Leeuwarden. mr. bakker ald. en hofbakker van de Prinses van Oranje, wonende in de Bagijnenstraat: hij werd begr. Leeuwarden

1) Zie: *„De Navorscher",* 1901, bladz. 282; *„de Vrije Vries",* 3e serie, dl. V, bladz. 83, 84; H. de Jager,,,*De Brielsche Vroedschap*" (Rijswijk, 1904), bladz. 449 e.v.

24 juli 1724 en huwde ald, 16 juli 1713 met *Susanne Ragouin,* ged. Leeuwarden (Waalse K.) 3 okt. 1688, begr. ald. 2 april 1723, dr. van *Jaques Ragouin* en *Anne Hernier.*

Cambridge. JHR. F. G. L. O. VAN KRETSCHMAR.

Verweij, (LXXVI 30, 67). 1n verband met de mededeling van de Heer D. A. N. Vriesendorp te Hengelo (Ov.), inzake: *Verwey,* in het februarinummer van de Ned. Leeuw, kan ik melden, dat ik in bezit heb een uit circa 1760 daterend cahier met wapentekeningen betr. aan mij verwante families. Daarin is ook afgebeeld een wapen:

> in goud drie ijzeren potten van sabel — de potten elk van twee oren voorzien — geplaatst 2 en 1,

met als bijschrift:

> *Maria Verwey* huysvrouw van *Tyman van Wijkersloot,* Commandeur op 't Fort Oranje in Nieuw Nederland mijn overoud Tante.

Dit bijschrift is gesteld door Mr. *Daniël Theodorus van Hamel* (1719-1782).

Voorts bezit ik — uit de nalatenschap mijner betovergrootouders: *Anthonîe Johannes Verwey* (1797—1830), burgemeester te Geldermalsen, en *Anna Theodora van Hamel* (1800—1869), kleindochter van evengemelde Mr. *D. Th. v. Hamel,* een wapentekening uit ongeveer 1840, alsmede een afdruk van een verdwenen lakstempel:

Gevierendeeld: 1. in azuur een gouden, zespuntige ster. 11. in goud drie schuinkruisjes van keel, geplaatst 2 en 1. 111. in goud een hart van keel. IV. in zilver een boom van sinopel. Helmteken: de boom: Dekkleden: zilver en sinopel.

Van *A. J. Verwey* kan ik slechts een zeer onvolledige stamreeks vermelden:

I. *Pieter Verwey.*

11. *Otto Verwey,* tr. *Grietje Verkerk.*

III. *Pieter Verwey,* geb. *20* jan. 1724, tr. *Anthonia van der Griend.*

IV. *Otto Pieter Verwey (1765-1836)* notaris te Geldermalsen, tr. *Jacoba van Otterloo* (1761—1827).

V. *Anthonie Johannes Verwey,* bovengenoemd.

Overveen. MR. C. W. D. VRIJLAND.

de Vos van Steenwijk+ Ondergetekende verzamelt gegevens voor een uit te geven genealogie van het geslacht *de Vos van Steenwijk* en de aanverwante geslachten *van Steenwijck, van Kuinre* en *van Norg.*

Allen die menen hiertoe iets te kunnen bijdragen, wordt vriendelijk verzocht, zich met ondergetekende in verbinding te stellen. Hierbij wordt vooral gedacht aan niet gedrukte gegevens.

Wassenaar, Prins Frederiklaan 28
MR. A. N. BARON DE VOS VAN STEENWIJK.

van Vijffhuysen-van Boeckholt. Op 13 dec. 1628 testeerden voor notaris Willem van Galen te Utrecht *Thiman Gerritsz. van Vijffhuysen,* goudsmid en burger te Utrecht, en zijn vrouw *Gerrichgen Henrixdr. van Boeckholt.* Gaarne nadere gegevens omtrent deze echtelieden en hun voorgeslacht.

Scheveningen. MR. J. C. MARIS.

INHOUD VAN DIT NUMMER.

De naaste verwanten van de architect Pieter Post, door A. H. Drijfhout van Hooff. — Belkmeer, door 0. Schutte. — Van der Paadevoort Pronk, door S. E. Pronk Czn. — Korte mededeling: Kwartierstaat van Jan Maurits Drijfhout van Hooff. — Inhoud van buitenlandse boeken en tijdschriften. — Boekbespreking. — Vragen en antwoorden.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

BESCHERMHEER Z.K.H. DE PRINS DER NEDERLANDEN, PRINS VAN LIPPE BIESTERFELD

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, gelieve men te richten tot de Hoofdredacteur MR. W. W. VAN VALKENBURG, *„Nijenstede", Backershaegenlaan* 70, Wassenaar.
De jaarlijkse contributie (abonnement) ad *f* 20,— gelieve men steeds vóór 1 februari te voldoen door storting op postrekening no. *20910* ten name van het Genootschap te 's-Gravenhage.

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot de Secretaris IR. C. M. R. DAVIDSON, Jacob de *Graefflaan 17, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie), zomede opgaven van adresverandering, te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleijenburg 5, 's-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of de inhoud der ondertekende stukken.

No. 5 **LXXVIe Jaargang** **mei 1959**

BESTUURSBERICHTEN.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van de Heer J. J. Cock, sedert 1933 gewoon lid van het Genootschap.

Tot lid zijn benoemd:

DR. J. H. N. VAN BOUWDIJK BASTIAANSE . . Velsen. de *Genestetlaan* 5.
MR. N. J. BINK . . . . . *St. Michiels Gestel. Huize Haanwijk.*
MR. J. H. DEURVORST . . . . . *Wassenaar. Binnenweg 16.*
A. VAN LELYVELD VAN CINGELSHOEK . . . *Velp (Geld.). van Pallandtstraat 17.*
E. H. MOENS . . . . . *Oegstgeest. Oranjelaan 25.*
W. J. ROYAARDS . . . . . *Beverwijk. Prins Bernhardlaan 18.*
H. SCHAPER . . . . . *Scheveningen. Badhuisweg 157.*
MR. A. TELDERS . . . . . *Rotterdam. Heemraadssingel 141.*
PROF. MR. DR. P. J. VERDAM . . . . . *Amsterdam-Z. Willem Royaardsstraat 18.*
Ds. C. VONK . . . . . *Schiedam. Willem de Zwijgerlaan Bl.*
J. M. VOORHOEVE . . *Amsterdam (Oost) Watergraafsmeer Linnaeusparkweg 106.*

Adreswijzigingen:

JHR. MR. N. WITSEN ELIAS . . . . . *Leeuwarden. Nachtegaalstraat 9.*
MR. J. H. BENNEBROEK GRAVENHORST . . . . *S-Gravenhage. Groot Hertoginnelaan 54.*
W. H. J. KAMERLING . . . . . *Zutphen. Oude Wand 43.*
MR. A. J. KRONENBERG . . . . . *Naarden. Julianalaan* 19.
H. E. TOE LAER . . . . . *'s-Gravenhage. Hooikade* 14.
IR. W. J. H. GRAAF VAN LIMBURG STIRUM . *Aerdenhout. van* Alphenlaan 1.
E. NOMES JR. . . . . *'s-Gravenhage. Stadhoudersplantsoen 188.*
MEJUFFROUW J. D. PEPPINCK . . . . . *Brussel (België). 78 Aarlenstraat hoek Belliardstraat.*
JHR. MR. G. J. PLOOS VAN AMSTEL . . . . *'s-Gravenhage. Neuhuyskade 72.*
JHR. H. E. R. SANDBERG VAN BOELENS . . *'s-Gravenhage.* Laan van N. O. *Indië 204.*

Nederlandse afstammelingen-naamdraagsters van gravin Juliana van Stolberg,

door JHR. MR. C. C. VAN VALKENBURG.

Het is algemeen bekend dat de voornaam *Juliana*, die Hare Majesteit de Koningin draagt, is ontleend aan die van de stammoeder van ons Vorstenhuis, gravin *Juliana van Stolberg*, echtgenote van graaf *Willem „de Rijke" van Nassau-Dillenburg. Juliana van Stolberg* is een krachtige en uitzonderlijke figuur geweest, door haar zonen ten nauwste verbonden met de strijd tegen de Spaanse overheersing.

De keuze van deze historische naam, die sedert eeuwen niet meer in ons Vorstenhuis voorkwam, wekte, gelijk in de on-

langs verschenen levensbeschrijving van H.K.H. Prinses Wilhelmina is te lezen, aanvankelijk enige verbazing. Na een halve eeuw zien wij dit anders; de naam Juliana heeft voor ons een eigen betekenis gekregen, die uitgaat boven de historische klank, Wanneer men zich in de historisch-traditionele opvatting van 50 jaar geleden verplaatst is deze eerste opwelling niettemin te begrijpen.

Het merkwaardige is dat, in tegenstelling tot'hetgeen bij de Nassau's is geschied, in enkele andere geslachten de naam van de stammoeder *Juliana van Stolberg* zich door de eeuwen heen heeft gehandhaafd en in de 17de eeuw over onze grenzen is gekomen om hier tot de huidige dag toe van generatie op generatie te worden overgeleverd. Mogelijk zullen niet alle naamdraagsters en -dragers in deze en de vorige eeuw meer hebben geweten dat zij de voornaam Juliana aan hun illustere voormoeder Juliana van Stolberg ontlenen.

De beantwoording van de vraag hoe Juliana van Stolberg haar voornaam heeft verkregen, leverde ons aanvankelijk enige moeite op. Genealogisch is deze naamgeving niet te verklaren doch bij raadpleging van Dr. Ed. Jacobs „Juliana von Stolberg, Ahnfrau des Hauses Nassau-Oranien" (Wernigerode 1889) bleek dat in een Stolbergse familiekroniek uit het jaar 1540 is vermeld: Anno domini MCCCCCVI ist geborn Freulein Juliana vff sanct Julian abent nach der Vesper, littera dominicalis d.

Waar de naamdag van de Heilige Juliana 16 februari is, wier feestdag na de vesper van 15 februari inzette, is Juliana van Stolberg dus op 15 februari 1506 geboren en genoemd naar de heilige van haar geboorteavond. Aangezien de zondagsletter voor het jaar 1506 een d was en 15 februari van dit jaar inderdaad op een zondag viel lijkt ons deze datum juist. In de literatuur o.a. van de Venne en Stols „Geslachtsregister van het Vorstenhuis Nassau" treft men meestal als geboortedatum 27 februari 1506 aan.

De vererving van de naam Juliana naar deze gewesten is tot stand gekomen door het op 8 februari 1695 te Rüdenhausen gesloten huwelijk van *Sophia Juliana* des H.R. Rijksgravin *van Castell-Rüdenhausen* [1]) met *Adolph Hendrik* des H.R. Rijksgraaf *van Rechteren,* heer van Almelo etc. De overgang van de naam Juliana van de in 1506 geboren Juliana van Stolberg op Sophia Juliana van Castell-Rüdenhausen die in 1673 het levenslicht zag blijkt uit de navolgende staat I.

Adolph Hendrik van Rechteren erfde in 1674 van zijn kinderloze oom *Zeger van Rechteren* de heerlijkheid Almelo, omvattende de tegenwoordige stad Almelo en het ambt Almelo en Vriezenveen tezamen omstreeks 11 .OOO bunder groot. Zijn oudere broeder *Joan Zeger* verkreeg het kasteel Rechteren en de hierboven in het overzicht genoemde jongste broeder *Frederik Rudolph* stichtte de tak Mennigeshave. Slechts de oudste tak, die later door erfenis weer in het bezit van Almelo kwam, leeft thans nog voort.

Adolph Hendrik heeft gewest en land in belangrijke betrekkingen gediend o.a. als landdrost van Salland, gecommitteerde ter Staten-Generaal en ambassadeur te Wenen [2]). Te Almelo houden de fraaie graftombe en de kerktoren, die hij in Beierse trant liet herbouwen om zijn van daar geboortige echtgenote een genoegen te doen, de herinnering aan dit echtpaar *van Rechteren-Castell* levendig.

1) Eén van haar portretten op *het huis* Almelo kunnen wij afbeelden door de welwillendheid van Mr. W. C. graaf van Rechteren Limpurg Almelo.

2) Zie Jhr. Dr. D. P. M. Graswinckel: Adolf Hendrik van Rechteren, heer van Almelo, Staatsman en Diplomaat 1656-1731, in Overijselse Portretten (jub.bundel Overijsselsch Regt 1958).

Staat I.

Juliana van *Stolberg-Wernigerode* 1506-1550,
tr. 2e 1531 *Willem „de Rijke" van Nassau* 1487-1559

- Jan *„de Oude"* van *Nassau*, 1536-1606, tr. le 1559 Elisabeth *v. Lewchtenberg*, † *1579*
  - *Juliana* van *Nassau* 1565-1630, tr. 1588 *Adolf Hendrik* Wild- en Rijngraaf *in Dhaun* X57-1606
    - *Wolfgang* Frederik Wild- en Rijngraaf in *Dhaun* 1589-1638, tr. 1619 *Elisabeth* van *Solms-Braunfels* 1593-1637 (haar zuster *Amalia* van *Solms* tr. de stadhouder *Frederik Hendrik* van *Oranje-Nassau.)*
      - **Johan** *Lodewijk*, Wild- en Rijngraaf in *Dhaun*, 1620-1673, tr. le 1643 *Elisabeth* Wild- en Rijngravin *van Salm* 1620—1648
        - Anna *Sibylla Florentina* Wild- en Rijngravin in *Dhaun* 1648-1685, tr. 1670 *Philips Godfried* graaf *van Castell-Rüdenhausen* 1641-1681
          - *Sophia Juliana* gravin van *Castell-Rüdenhausen*, 1673-1758, tr. 1695 *Adolph Hendrik* graaf van *Rechteren*, heer van Almelo, enz. *1656—1731*
          - *Philippina* Eleonora gravin van *Castell-Rüdenhausen* 1676-1757, tr. 1706 *Frederik Rudolph* van *Rechteren*, *heer* van Mennigeshave, 1666-1742
        - *Juliana.* t jong.
      - *Anna Juliana* 1622-1660, tr. 1640 *Adolf* Wild- en Rijngraaf van *Salm-Grumbach*, 1614-1668
    - *Juliana* *Ursula*, geb. 1595, † jong.
- *Juliana* van *Nassau*, 1546-1588, tr. 1575 *Albrecht VII van Schwarzburg-Rudolstadt*, X37-1605

Ouder hun talrijke Nederlandse nakomelingen eet de naam *Juliana* zich ui e t voort.

Wanneer wij ons nu in de vererving van de naam Juliana bij *Sophia Juliana van Castell*'s nageslacht verdiepen, dan blijkt dat deze voornaam in het nageslacht van zes van de twaalf kinderen uit haar huwelijk met *Van Rechteren* is overgegaan.

Terwille van de overzichtelijkheid geven wij dit nageslacht in drie staten met weglating van de honderden afstammelingen die voor het aantonen van de naamsovergang niet van belang zijn. Eerst behandelen wij de staken A, B en C, daarna D en E en tenslotte staak F (zie resp. de staten II, III en IV).

Te dezer plaatse zouden wij er de aandacht op willen vestigen dat onder de afstammelingen meermalen Juliana's voorkomen die in de onderstaande staten niet worden genoemd. De reden daarvan is dat hun voornaam niet is af te leiden van *Juliana van Stolberg,* doch van een andere Juliana. Als voorbeeld is te noemen het nageslacht van Jhr. *Jacob van Foreest,* die in 1796 huwde met *Maria Clara* des H.R. Rijksgravin *van Rechteren tot Heemse en Collendoorn.* Onder hun

JULIANA gravin VAN STOLBERG-WERNIGERODE
(1506—1580),
echtgenote van *Willem* graaf *van Nassau Dillenburg.*

SOPHIA JULIANA des H.R. Rijksgravin *van Castell-Rüdenhausen* (1673—1758), echtgenote van *Adolph* Hendrik des H.R. Rijksgraaf *van Rechteren*, heer van **Almelo enz.**

afstammelingen in de vrouwelijke lijn: *Van Huls van Taxis, Florison, Van Nahuys, Van Fridagh* enz. komt herhaaldelijk de voornaam Juliana voor. Deze is echter niet op hen vererfd via *Maria Clara van Rechteren*'s vader (een kleinzoon van *Sophia Juliana van Castell*) doch via Maria Clara's moeder: *Ermgard Ebella Juliana van Raesfelt*. De laatste was op haar beurt genoemd naar haar grootmoeder van moederszijde *Juliana van Jeltinga* 1630-1679, gehuwd met *Pier van Sytzama*. *Zo* moest o.a. deze groep Juliana's dus geëlimineerd worden.

In de eerste twee staken komt de naam *Juliana* telkens slechts éénmaal voor, doch in de derde staak, stammende uit het echtpaar *van Rechteren-Torck*, heeft deze zich tot de huidige dag voortgezet. Hun enig kind *Sophia Juliana van Rechteren* brengt Vorden aan de *Van der Borch'en* door haar huwelijk met *Frederik Wilhelm van der Borch*, wiens moeder bekend is geworden door L.E.'s aan haar gewijde boek „De Sterkste". Hun kleinzoon *W. F. E. van der Borch* had een naar de grootmoeder genoemde zuster *Sophia Juliana van der Borch*, geboren in 1793, die eerst op ruim 96-jarige leeftijd in 1890 kwam te overlijden en dus zowel geleefd heeft onder stadhouder Willem V als in het jaar waarin de Kroon op Koningin Wilhelmina overging. Haar oudste broeder had uit zijn huwelijk met de laatste freule *van Rouwenoort een* enige zoon *Julianus Wolter Johan* baron *van der Borch*, die in 1908, mede over de 90 jaar oud, heenging.

Haar jongste broeder, heer van Verwolde, was gehuwd met een freule *van der Heim* en had een kleindochter *Sophia Juliana van der Borch* 1874-1939, die gehuwd is geweest met *F. Defrance*. Hun in 1938 geboren in Frankrijk woonachtige kleindochter *Liliana Juliana Defrance* is in deze tak de laatste en enige die de naam van de voormoeder *Juliana van Stolberg nog* draagt.

Transisalania Charlotta Juliana Agnes Adelheid van Rechteren huwt in *1722 Frans Jan van Heeckeren van Enghuizen*. Hun dochter *Heilwich Charlotte Sophia Juliana ven Heeckeren* 1723-1783 stierf ongehuwd, maar hun zoon *Jacob Adolph* heeft uit zijn huwelijk (1751) met *Charlotte Alexandrine van Westerholt* twee kinderen die te dezer plaatse genoemd moeten worden.

Ten eerste: *Juliana Wilhelmina Heilwich van Heeckeren*, in 1778 gehuwd met *Gerrit Carel van Spaen*, heer van

Staat 11.

Staken A, B en C

Sophia Juliana des H.R. Rijksgravin *van Castell-Rüdenhausen* 1673—1758, tr. 1695 *Adolph* Hendrik des H.R. Rijksgraaf *van Rechteren*, heer van Almelo enz. 1656—1731.

A

Margaretha Florentina Eleonora v. R.
1700-1737, tr. 1720
Gooswijn Hendrik van *Coeverden*,
heer van Rhaen, enz.
† 1739,

Margaretha Sophia *Augusta Reinira v.* C.,
1723—1779, tr. 1746
Georg Jacob *von Münchhausen tot Oldemole*,
1719—1756.

Adolphina Cornelia Juliana von *M.*,
geb. 1750, tr.
Ludwig Heinrich Christian Wilhelm des H.R. Rijksgraaf von *Pappenheim*,
† 1786.

B

Reynhard Burchard Rutger v. k.,
heer van Gramsbergen en Collendoorn,
1702—1780, tr. 1733
Maria Louise des H.R. Rijlrsbarones *van* Eoeteelaer,
1714—1801.

Magdalena Sophia Elisabeth *Juliana v. R.*
geb. 1735, tr. le 1776
Nicolaas *Geelvinck*
heer van Stabroek,
1732—1787, tr. 2e 1790
Marie Gabriël
vicomte de *Riccé*

C

Rudolf Bernard Volkier v. R.,
heer van de Vellner,
1703—1731, tr. 1729
Maria Margaretha Torck, vrouwe van Vorden, † 1770.

Sophia Juliana v. R.,
vrouwe van Vorden,
1730-1793, tr. 1765
Frederik Wilhelm van der Borch,
heer van Verwolde, enz.,
1737—1781.

Mr. *Allard Philip Reinier Carel*
baron *van der Borch*,
heer van Verwolde, enz.,
1766—1836, *tr. 1790*
Johanna *Philippina* Helena *Gerardina Sloet*,
1772-1826.

Frederik Wilhelm
baron van *der Borch tot Helbergen*,
1791—1866, tr. 1812
Jkvr. Wilhelmina Maria van *Rouwenoort*,
vrouwe van Ulenpas,
1794—1874.

Julianus Wolter Johan
baron van der *Borch*,
1817—1908.

Sophia Juliana
barones *van* der *Borch*,
1793-1890.

Mr. *Willem François Emile*
baron van *der Borch van Verwolde*,
1802—1849, tr. 1839
Jkvr. *Henrica Paulina van der Heim*,
1806—1884.

Mr. *Allard Philip Reinier Carel*
baron *van der Borch van Verwolde*,
3842-1919, tr. le 1572
Maria Françoise Arnoudina
barones *van Wassenaar*,
1853-1876.

Sophia *Juliana*
barones *van* del- *Borch van Verwolde*.
1874—1939, tr. 1901.
Frédéric Defrance,
1878—1957.

Hervé De france,
geb. 1903, tr. 1939
Denise Moraillon,
geb. 1916.

Liliana Juliana Defrance,
geb. 1.935.

Voorstonden. Dit echtpaar bewoonde de Cloese en in juli 1798 zijn drie van hun vier zonen aldaar in de Berkel verdronken. Daar er geen dochters waren en de vierde zoon kinderloos overleed was de naam Juliana in deze tak tot uitsterven gedoemd,

Staat III.

Staken D en E

Sophia Juliana des H.R.. Rijkgravin van *Castell-Rüdenhausen*, tr. 1695 *Adolph Hendrik* des H.R. Rijksgraaf van *Rechteren*, hr. *v.* Almelo.

D

Transisalania Charlotte Juliana Agnes Adelheid v. R..
1704—1757, tr. 1722'
Frans Jan van Heeckeren,
heer van Enghuizen, de Cloese, enz.,
1694—1767.

Heilwich Charlotte Sophia
Juliana v. H.
1723—1783

Jacob Adolph v. H.,
heer van Enghuizen, enz.,
1724—1792, tr. 1751
Charlotte Alexandrine van Westerholt
1723-3.778.

Evert **'Frederik**
baron *v. H.*,
heer van Enghuizen,
1755—1831, tr. 1782
Henrietta Jc hanna Susanna Maria
des H.R. Rijksgravin van *Nassau la Lecq*,
vrouwe van Beverweerd en Odijek,
1764—1810.

Juliana Wilhelmina Heilwich v. H.,
1757—1795, tr. 1778
Gerrit Carel
baron *van Spaen*,
heer van Voorstonden.
1756-1841.

Hendrik Jacob Carel Johan
baron van *Heeckeren*,
heer van Enghuizen en Beurse.
1785—1862, tr.' 1816
Elisabeth Williams Hope,
1794-1860.

Juliana Louisa Wilhelmina
barones *van Heeckeren*,
1829—1849.

E

Carel Augustus Emanuel v. R.,
hoer *van* de Vellner,
1708-1789, tr. 1734
Isabella van Wassenaar,
1715-1793.

Juliana Reiniera Florentina v. R.,
vrouwe van de Vellner,
1743—1768, tr. 1765
Louis Balthasar von Weitolshausen von Schrautenbach.

Charlotte Juliana Louise
barones van *Heeckeren*,
1786—1852, tr. 1841
Dr. *Jan Lubbertus Onder den Wijngaard Canzius*,
1807—1848

Tijdens zijn leven zag *Gerrit Carel van Spaen* 19 mannelijke *van Spaen's* ten grave dalen en toen hij stierf was een 14-jarige neef de enige stamhouder. Deze bleef ongehuwd en dit betekende het einde van een geslacht dat eeuwen lang zowel op militair als staatkundig terrein zich heeft onderscheiden en thans in onze kring nog steeds bekend is door de eminente historie-vorser Mr. *Willem Anne* baron *van Spaen la Lecq*, eerste voorzitter van de Hoge Raad van Adel.

Ten tweede moeten wij van het echtpaar *van Heeckeren-van Rechteren* noemen de zoon *Evert Frederik van Heeckeren van Enghuizen* wiens echtgenote *Henriette Johanna Susanna Maria* des H.R. Rijksgravin *van Nassau la Lecq* hem Beverweerd en Odijk aanbracht. Zij hadden een dochter *Charlotte Juliana Louise van Heeckeren*, in 1841 gehuwd met Dr. *J. L. Onder den Wijngaard Canzius*, doch in 1852 kinderloos overleden. Haar broeder *H. J. C. J. van Heeckeren* huwde de dochter van de bekende bankier *Hope*, waaruit als enig kind *Juliana Louise Wilhelmina van Heeckeren*, die reeds in 1849 op 20-jarige leeftijd stierf. In deze tak is dus na 350 jaar (1506-1852) de naam *Juliana* niet voortgezet.

Over de vijfde staak (E) kunnen wij kort zijn. Hier treffen

wij alleen aan de in 1768 gestorven *Juliana Reiniera Florenfina van Rechteren,* gehuwd met *Louis Balthasar von Weitolshausen van Schrautenbach.*

In deze zesde staak is de Juliana-traditie het meest levend gebleven. *Jacob Hendrik van Rechteren,* gehuwd met *Margaretha Maria Pijnssen van der Aa* noemde tot driemaal toe een dochter *Sophia Juliana* naar zijn moeder, doch deze drie kinderen stierven allen zeer jong.

Hun broeder *Rudolph Chrisfiaan van Rechteren* was gehuwd met *Anna Elisabeth,* dochter van de befaamde patriot *Johan Derk van der Capellen.* De in 1790 uit dit huwelijk geboren dochter verenigde in zich — ironie der geschiedenis — de namen van haar voórmoeder *Juliana van Stolberg* en van haar grootvader de patriot *Johan Derk van der Capel-Zen* [3]. *Zij, Juliana Jóhanna Diederika* des H.R. Rijksgravin

JULIANA JOHANNA DIEDERIKA des H.R. Rijksgravin *van Rechteren* (1790—1834), echtgenote van Mr. *Gerard* van *Hasselt.*

van Rechteren, huwt in 1815 Mr. *Gerard van Hasselt,* en brengt het goed Wittenstein onder Kamperveen in de *van Hasselt*'s. Hun zoon *Johan Derk* en diens zoon *Jules van Hasselt,* aldus genoemd naar zijn grootmoeder *Juliana van Rechteren,* zijn beiden burgemeester van Kamperveen, Zalk en Veecaten geweest en de eerste tevens bewoner van Wittenstein. De kleindochter van *Jules van Hasselt,* de in 1904 geboren *July Mary van Hasselt* bewaart in haar verbasterde eerste voornaam nog een herinnering aan de stammoeder Juliana van Stolberg.

Het echtpaar *van Hasselt-van Rechteren* had als jongste dochter *Jacqueline Maria van Hasselt,* die gehuwd was met *Constantijn Willem Ferdinand* baron *van Lynden.* Hun in 1844

3) Te dezer plaatse moeten wij er op wijzen dat Jacob *Hendrik van Rechteren* in tweede huwelijk getrouwd was met *Juliana van Boetzelaer,* aldus genoemd naar haar oudtante *Juliana Ferens.* De mogelijkheid is niet uitgesloten dat *Rudolph Christiaan van* Rechteren, zijn dochter niet alleen genoemd heeft naar zijn grootmoeder en diens jong gestorven zusters doch tevens naar *Juliana van Boetzelaer,* de stief-grootmoeder van zijn kind.

Staat IV.

Staak F

Sophia Juliana des H.R. Rijksgravin *van Castell-Rüdenhausen,*
tr. 1695 *Adolph Hendrik des* H.R. Rijksgraaf van *Rechteren,* hr. v. Almelo.

F

Jacob Hendrik v. R.,
heer van Schoot, Westerveld en Wondenberg,
1709-1783, tr. le 1733
Margaretha Maria Pijnssen van der Aa,
vrouwe van Gerestein,
1714-1758.

Sophia *Juliana v. R.,*
geb. en t 1734;
idem geb. en t 1737;
idem 1742-1746.

Rudolph Christiaan v. R.,
heer van Westerveld, Woudenberg,
Gerestein, enz.,
1749—1812, tr. 1785
Anna Elisabeth van der Capellen,
vrouwe van Appeltern, Ahnem en Wittenstein,
1767-1839.

Juliana Johanna Diederika
des H.R. Rijksgravin van Rechteren,
1790—1834, tr. 1815
Mr. Gerard van Hasselt,
1781-1834.

Johan Derk van Hasselt,
1819-1885, tr. 1843
Henriette Johanna *Jordens,*
1820-1885.

Jules van. Hasselt,
1844—1914, tr. 1869
Mary *Casson Hill,*
1849-1926.

Johan *Derk* van Hasselt,
1.875-1956, tr. 1901
Willemina Jacoba
Beelaerts van
Emmichoven,
geb. 1877.

July Mary
van Hasselt,
geb. 1904.

Jacqueline *Maria van Hasselt,*
1822-1908, tr. 1843
Constantijn Willem Ferdinand
baron van Lynden,
1808-1876.

Juliana Anna
barones *van Lynden,*
1844-1935, tr. 1868
Mr. *Theodoor Philip*
baron Mackay,
1840-1922

Maria *Jacoba*
barones *Mackay,*
geb. 1875, tr. 1910
Mr. Dr. *Pieter* Hendrik
Willem Gerardus
van den *Helm,*
1884-1954.

Juliana Anna
van den Helm,
geb. 1915, tr. 1939
Gerard *Emil Kokxhoorn,*
geb. 1909.

Daniël baron *Mackay,*
geb. 1878, tr. 2e 1921
Marie *Françoise*
Lamaison,
1887-1959.

Juliana Anna
barones Mackay,
geb. 1925, tr. 1950
Rutger Jan *Moritz*
Albert graaf
Schimmelpenninck,
geb. 1924.

op het huis Appeltern geboren dochter *Juliana Anna* barones *van Lynden* trad in het huwelijk met Mr. *Theodoor Philip* baron *Mackay,* later voorzitter van de Algemene Rekenkamer. Twee gelijknamige kleindochters zetten de Juliana-naam voort n.l. *Juliana Anna van den Helm* tr. 1939 *Gerard Emil Kokxhoorn,* woonachtig in Amerika en *Juliana Anna* barones *Mackay* die in 1950 is gehuwd met *Rutger Jan Moritz Albert* graaf *Schimmelpenninck.* Gravin *Schimmelpenninck* is de laatste Juliana-afstammelinge die wij in dit artikel hebben te vermelden, en tevens de enige hier te lande wonende Juliana op wie na de geboorte van Juliana van Stolberg in 1506 deze voornaam in een ononderbroken reeks is vererfd.

Het geslacht van Hogendorp te Haarlem in de 15de eeuw,

door M. THIERRY DE BYE DÓLLEMAN.

Inleiding.

De naam *„van Hogendorp"* heeft steeds een fascinerende invloed uitgeoefend op de genealogen van de laatste honderd jaar. En terecht! De talloze tijdgenoten, die in hun kwartieren een voorouder kunnen aantonen, behorend tot het huidig adellijk geslacht van die naam, hebben allen belang bij de definitieve ontwarring der Gordiaanse knoop gevormd door het onmiddellijk voorgeslacht van de kwartiermeester-generaal *Gijsberf van Hogendorp,* levend in het begin der 17e eeuw, Het probleem van diens geboorte werd inmiddels door een laatste inspanning der onderzoekers vrijwel opgelost, waarbij echter nog blijft uit te maken op welke wijze zijn grootvader, Mr. *Gijsberf van Hogendorp,* de Haagse advocaat uit het midden der 16de eeuw, zou kunnen afstammen uit het oude Noord-Hollandse geslacht van de zelfde naam. Waar ik hier later nog speciaal op de heraldische bijzonderheden terugkom, meen ik daar te kunnen aantonen dat m.i. deze aansluiting hoogstwaarschijnlijk niet langs de mannelijke, doch veeleer langs de vrouwelijke, lijn moet zijn te zoeken.

Anderzijds zijn er evenveel landgenoten te vinden in wier kwartieren een lid van het zoeven genoemde Noord-Hollandse geslacht voorkomt. Omtrent de genealogie van dit laatste geslacht kan ik voor wat betreft de periode 1500-1650 verwijzen naar de uitgebreide publicatie van de hand van ons medelid Ir. G. L. Meesters, in ,,De Nederlandsche Leeuw" van juli en augustus 1958.

Onder meer bleek uit deze publicatie dat de vroeger als vaststaand aangenomen aansluiting van Mr. *Gijsberf* op de stamreeks der Haarlemmers als volkomen illusoir terzijde moest worden gelegd.

De oplossing van dit laatste probleem kan slechts gediend zijn met een zo uitgebreid mogelijke vaststelling van fragment-genealogieën van naamdragers. Ir. Meesters heeft zich, m.i. terecht, beperkt tot de bewerking van het Haarlemse geslacht gedurende het tijdvak als hierboven aangegeven, aangezien een tè uitgebreid onderzoek de degelijkheid van het te behalen resultaat nimmer ten goede kan komen. De afspraak werd hierbij gemaakt, dat ondergetekende zou trachten de hiervóór aansluitende 15de eeuwse gegevens uit de Haarlemse archivalia te voorschijn te brengen. Hierbij zij nog aangetekend, dat het onze stille hoop is dat anderen binnen niet al te lange tijd nog eens zullen trachten de alleroudste ,,Rotterdamse" gegevens verder uit te werken, daarbij voortbouwend op de uitgebreide basis welke ons medelid, de Heer W. A. Wijburg, hiervoor legde in zijn samenvattend artikel in dit maandblad van augustus 1956.

Nadat ik zowel uit de verschillende Haarlemse archieven als uit de Grafelijke archieven in het Algemeen Rijks Archief te 's-Gravenhage een zo uitgebreid mogelijk overzicht kon opstellen omtrent de naaste familieleden van de Haarlemse goudsmid *Alberf van Hogendorp,* wendde ik mij voor verder beraad tot Mr. J. W. Groesbeek, rijksarchivaris in Noord-Holland. Deze grote kenner van de Noord-Hollandse middeleeuwse geslachten was zo vriendelijk de door mij verzamelde gegevens te vergelijken met de door hem reeds vroeger bijeen gebrachte aantekeningen, waarbij echter bleek dat deze meest sloegen op de periode vóór 14.40, de datum waarmee mijn opstel eigenlijk aanvangt. Een enkel gegeven van later datum werd echter dankbaar door mij in deze genealogie 'verwerkt.

De Heer Groesbeek hoopt later nog eens deze alleroudste gegevens van Hogendorp te rangschikken en te publiceren, daarom werd afgesproken dat het resultaat mijner onderzoekingen het beste kan aanvangen met de twee gebroeders *Jan* en *Dammas (Thomas) van Hogendorp,* die beide in de Haarlemse acten sinds 1440 naar voren treden. De oplossing der puzzle of, en zo ja, welke, Claes *van Hogendorp* nu precies hun vader was, blijft dus voorshands tot later bewaard.

Bij het reconstruëren van de gezinnen van de beide broeders was het er mij in de eerste plaats om te doen het bewijs te vinden dat *Albert* de goudsmid inderdaad de zoon was van *Dammas van Hogendorp,* de heer van Spaarnwoude, zoals Scheffer dit in zijn gedrukte genealogie heeft aangegeven. Dat een en ander mij inderdaad is mogen gelukken, dank ik voor een groot deel aan de krachtdadige hulp, welke ik ten Alg. Rijksarchieve mocht ondervinden van de Heer van der Kloos-ter, die met scherpe speurzin in de Grafelijke Rekeningen en andere documenten die passages wist te vinden welke het gevraagde bewijs brachten, waarnaar in de Haarlemse archivalia tevergeefs werd gezocht. In Haarlem putte ik de meeste gegevens uit de stedelijke Tresoriersrekeningen, zomede uit de jaarlijkse ,,Rekeningen der Kerkmeesters" (Archief der Hervormde Gemeente) welke laatste een ongedacht rijke bron bleken te bevatten in de hoofdstukjes ,,van cloc en graf" die een vrijwel doorlopende reeks begraaf-registers vormen van het jaar 1420 tot 1548. Ik ontveins mij niet dat bij het doorlezen van al deze bescheiden meermalen van Hogendorp's aan mijn aandacht zullen zijn ontsnapt; wanneer hopelijk in de toekomst in Haarlem de Tresoriersrekeningen, de Transportregisters, de oude Grafboeken en het Cartularium van St. Jan eens geklapperd zullen zijn, zal het thans door mij met moeite bijeengebrachte materiaal waarschijnlijk nog wel kunnen worden uitgebreid,

Mocht een mijner medeleden reeds thans een aanvullend gegeven kunnen verstrekken, dan zou ik dit in hoge mate op prijs stellen.

Genealogie+

Hoewel het mij nog niet mogelijk is zulks te bewijzen, wil ik hier als hypothetische grootvader en vader van de gebroeders *Jan* en *Dammas van Hogendorp* ten tonele voeren:

a. *Claes van Hogendorp* die op 2 februari 1415 het patronaatsrecht over een vicarie in de kerk van Beverwijk ontvangt van ridder *Johan Uferwijc* [1]). Hij blijkt in dit jaar reeds een zoon te hebben die geestelijke was (,,clerc") en de naam *Johan Uferwijc* droeg. Deze *Claes van Hogendorp,* die dus waarschijnlijk reeds circa 1390 gehuwd moet zijn geweest, (m.i. is de kans groot dat zijn eega een dochter van genoemde ridder *Johan Uterwijc* was), is mogelijk de grootvader van onze twee gebroeders.

b. *Claes van Hogendorp* verkoopt een stuk land bij Beverwijk op 19-8-1417, en blijkt op dat moment gehuwd te zijn met *Katrin van der Bouckhorsf,* zuster van *Floris van der Bouckhorsf.* [2]) Op dit echtpaar wordt nader

1) Regesten Bisdom Utrecht: No. 1957 en 1955, resp. gedateerd 1 en 2 februari 1415.

2) Twee charters, gedateerd beide 19 augustus 1417 in het Archief der Graven van Renesse Breideubach (België); hiervan copie conform in de „Collectie Snouckaert van Schouburg", eigendom van dc Hoge Raad van Adel.

teruggekomen in het hoofdstuk: Heraldische gegevens. Ik acht een gerede kans aanwezig dat déze Claes de "vader van de twee gebroeders is geweest.

N.B. Het is zonder meer niet uit te maken welke Claes, a. of b., in het geding is bij de doodslag begaan door *'Claes van Hogendorp* tezamen met *Claes* en *Floris van Adrichem,* jegens een inwoner van Beverwijk, waarvoor de Graaf een zoen vaststelde op 20-2-1401. [3])

Het was deze laatstgenoemde Claes die door Scheffer zonder enig nader bewijs tot vader van de gebroeders Jan en Dammas werd aangewezen.

Jan van Hogendorp volgt A.

Dammas van Hogendorp volgt B.

Heer Peter van Hogendorp, door Scheffer genoteerd als zoon van Jan voornoemd; bij het behandelen van diens kinderen blijkt echter duidelijk dat Heer Peter, die in 1452 reeds tot een kerkelijke bediening werd geroepen, veel ouder moet zijn, reden waarom ik prefereer hem in dezelfde generatie als Jan en Dammas een plaats te geven.

Uit het Bisschoppelijk Archief te Utrecht blijkt: Anno 1452/53; Peter van Hogendorp krijgt door uitspraak van de Bisschop de vicarie van het St. Agatha altaar in de kerk van Beverwijk toegewezen. [4])

Anno 1472, 11 dec. Bisschop David regelt de afbetaling van een som geld aan hem geleend door de Pro visor van Kennemaria, heer Peter van Hogendorp. [5])

De Kerkelijke Rekeningen van Haarlem geven in 1475 zijn doodsbericht [6]) „Meester *Pieter van Hoeghendorpt,* ende placht provisor te weesen, cloc salvator, testament". Uit deze inschrijving blijkt dat alleen de grootste klok voor hem werd geluid, doch geen graf geopend; hij werd dus kennelijk elders,. mogelijk te Beverwijk, begraven.

A

1. *Jan van Hogendorp.* Aangenomen mag worden dat hij ouder was dan zijn broeder Dammas, aangezien in de enige acte waarin zij tezamen voorkomen, Jan vóór Dammas genoemd staat. Het is de reeds door Scheffer medegedeelde inschrijving in het Eerste Geluwe (is gele) Register, Inv. No. 2 van de Grafelijke Rekenkamer (A.R.A. 's-Gravenhage) en wel acte No. 192 op folio 75vo. Ingeschreven werd een vidimus, afgegeven door schepenen van Haarlem op 24 oktober 1458, van een schepenbrief van Texel dd. 7 april 1446, waarin laatstgenoemde schepenen vastleggen de verdeling van het nieuw ingedijkte land op dat eiland tussen de drie partners-indijkers *Jan van Hogendorp,* zijn broeder *Thomas,* en *Codevaert Fredericxzn.,* alle drie poorters van Haarlem. In de Haarlemse Tresoriersrekeningen vond ik *Jan* enkele malen vermeld tussen de jaren 1440 en 1451 [7]); het betrof hier

3) A.R.A. Holl. Leenkamer Inv. No. 304, fol. 107vo. dd. 20-2-1401.

4) P. M. Grijpink: Register op Altaren en Vicariën enz. Deel III, blz. 37, in voce: Beverwijk.

5) Regesten Bisdom Utrecht: No. 4152, dd. 11-12-1472.

6) Kerkel. Archief Haarlem: Inv. No. 147/35, fol. 7vo. dd. 1475. N.B. Deze jaarlijkse Rekeningen van Kerkmeesters lopen in de 15e eeuw practisch steeds van Pasen tot Pasen. (Later valt de aanvangsdatum in het najaar!) Data staan vrijwel nimmer vermeld, men moet, als men aan het eind van het hoofdstuk „Cloc en Graf" komt schatten of het betr. sterfgeval in het volgend kalenderjaar heeft plaatsgevonden.

7) G.A. Haarlem Tresoriersrekening 1440 fol. 27vo.
1441 fol. 92
1442 fol. 16
1447 fol. 2ovo.
1451 fol. 19.

bijdragen aan leningen, uitgeschreven (of dwingend opgelegd?) door de stad, zomede de terugbetalingen daarvan (1440, 1441 en 1442), en belastingaanslagen (1447 en 1451).

N.B. Helaas leveren de tresoriersrekeningen over de periode 1452-1470 slechts zeer weinig genealogische gegevens op, het zijn dan meer „Grootboeken" geworden waarbij de gespecificeerde rekeningen zoals belastingkohieren, en de registers inzake uitgifte respect. uitbetalingen van lijf- en losrenten in aparte boeken werden verantwoord, welke echter niet tot ons zijn gekomen.

Zijn door Scheffer opgegeven sterfdatum, 3 juli 1470, kon ik niet verifiëren, aangezien de kerkel. rekening over genoemd jaar juist ontbreekt!

Wel kan geconstateerd worden dat *Jan,* naast zijn Texelse landerijen, ook een aantal huizen in Haarlem moet hebben bezeten; zijn zoon *Claes* zien wij later over een aantal jaren wel vijf huizen verkopen, steeds tezamen met zijn zusters, zodat de bezittingen toch wel aan hun overleden vader zullen hebben toebehoord.

Hij was gehuwd met een zekere *Alijt,* die helaas nimmer met achternaam of patronym voorkomt, doch steeds als *„Alijt Jansweduwe van Hogendorp".* In de Tresoriersrekening over 1472 leest men op folio 23, dat zij een lijfrente heeft gekocht, hetgeen zeer wel te rijmen is met het, overlijden van haar man in 1470. In de volgende rekeningen vindt men steeds de rentebetalingen genoteerd, en tevens haar aanslagen op de belastingkohieren. De laatste aanslag is in het jaar 1495, hoewel Alijt toen reeds gestorven was! De kerkelijke rekening over 1493 vermeldt haar dood in dat jaar en begrafenis in de Grote of St. Bavo-kerk. [8]) Huizenbezit werd in de belastingkohieren dikwijls nog ten name van overledenen geboekt, vooral b.v. als het betreffende huis door de erfgenamen onverdeeld was gelaten.

Uit dit huwelijk:

1. *Claes Jansz. van Hogendorp,* volgt II.

2. Meester *Floris van Hogendorp,* priester. Voor 't eerst vond ik *Floris* op 22 sept. 1474 bij zijn komst als student op de Leuvense Universiteit. Dit leest men in de „Matricule de l'Université de Louvain", Deel 11, blz. 312, waar Floris vermeld staat als *„Florentius Hoghendorp* de Herlem. Traj. dioc. in art." Daarna komt men Floris tegen wanneer in juli 1487 [9]) zijn moeder *Alijt* aan haar kinderen *Claes, Floris, Aecht* en *Engbrecht* haar huis op de Burgwal overdraagt. (Typisch dat dochter *Thaems* hier niet bij genoemd wordt.)
Enkele maanden later [10]) verkoopt Mr. *Floris,* geassisteerd door zijn broeder Claes, een boomgaard.
De Kerkmeesters noteren bij de begrafenis van zijn moeder *Alijt (zie* boven), dat „Meester *Floerys"* het bij testament aan de kerk toegezegde legaat heeft uitbetaald.
Meester *Floris van Hogendorp* stierf zelf in 1499 en werd eveneens in de Grote Kerk begraven. [11])

3. *Aecht van Hogendorp.* Zij laat in het jaar 1490 een kind in de Grote Kerk begraven [12]) waarbij zij zelve

8) Kerk. A. Haarlem No. 147/45 ho. 1493 fol. 11vo.

9) G.A. Haarlem Transport Register 349, fol, 90, dd. juli 1487.

10) G.A. Haarlem Transport register 349, fol. 111, december 3457.

11) Kerk. A. Haarlem no 147/51 Ao. 1499, fol. 7vo.

12) Kerk. A. Haarlem No. 147/42 ho. 1490, fol. 5.

„weduwe" wordt genoemd. Waar er in 1487 bij het bovenvermelde huizentransport geen echtgenoot is die voor haar optreedt kan aangenomen worden dat haar — mij onbekende — echtgenoot reeds vóór juli 1487 was overleden.

In het jaar 1503 verkoopt zij een huis op de Burgwal vergezeld van haar „zwager" *Barend Huygen;* (volgens oud gebruik betekent dit woord meestal schoonzoon). [13])

Het is dan ook ongetwijfeld onze *Aechf* die bij haar schoonzoon inwoont wanneer in 1511 het vermógen der Haarlemse burgers wordt belast en in het betreffende kohier staat aangetekend: *„Barend Hugesz.* met zijn wijfsmoeder". [14])

Zij is met haar broeder *Claes* de langst levende van dit gezin, met hem samen verkoopt zij in februari 1508 de brouwerij op de Burgwal, welke de kinderen sinds 1487 gezamenlijk hadden bezeten. [15])

4. *Engbrecht van Hogendorp,* gehuwd met *Jan Hendriksz. Schatter.* Bij de huisoverdracht in 1487 waren zij reeds gehuwd. *Jan Scatter* vindt men vanaf 1477 regelmatig vermeld in de Tresoriersrekeningen. In 1500 wordt hij vermeld als deken van het Comansgilde.

Terwijl zijn vader, *Hendric Scafter,* lood leverde aan de stad voor dakbedekking van poorten en het stadhuis [16]) vinden wij *Jan* niet als loodleverancier vermeld. Eenmaal, n.l. in 1477, koopt hij het „smeer" van geslacht vee, een andere keer levert hij aan de stad kalk, zand en palen. [17]) In 1494 levert *Engbrechf* kaarsen aan de stad om op het stadhuis gebruikt te worden. [18]) In de hierop volgende jaren is het steeds haar echtgenoot die deze koopwaar aan de stad aflevert.

Engbrechf van Hogendorp stierf in het jaar 1506, in de Kerkelijke rekening over dat jaar staat zij vermeld op folio 9vo: *„Engbert Jen Schatters wijf is* doet, gheluyt alle die clocken, testament is betaelt".

> In de 17de eeuw voerde een tak der Haarlemse *Schatter*'s een samengesteld wapen met als hartschild het wapen der Haarlemse van. *Hogendorp*'s (zie Hoofdstuk Heraldische gegevens). Hoe deze -familie *Schatter* — in vrouwelijke liin — van bovenbedoeld echtpaar afstamt, heb" ik tot nu toe niet kunnen vaststellen. Naast hun twee zonen, waarvan de descendenten volledig bekend zijn, vond ik één dochter. wier doodsbericht voorkomt in de Kerkel. rekening over 1506 (fol. 10) *„Jan Schatters dochter* is doet" zonder dat hieruit blijkt of zij gehuwd was.

5. *Thames van Hogendorp* ook wel *Thaemse* geheten. Deze dochter is geboren in 1455/56, in 1485 althans wordt er een lijfrente te harer name gekocht waarbij zij „29 jaar out" blijkt te zijn. [19]) Men vindt haar naam regelmatig terug in de Tres.rekeningen, bij het jaarlijks uitbetalen der rentes; om de eeuwswisseling treedt daarbij steeds *Jan Schatter* voor haar op. De combinatie van het feit, dat voor hààr alleen een rentebrief werd gekocht, èn het feit, dat zij als enige der kinderen niet meedoet bij de overdracht van het ouderlijk huis in 1487, maakt het waarschijnlijk dat zij misschien niet geheel volwaardig was, hoewel somtijds de rente toch wel aan haar zelf werd uitbetaald. Ik meen zelfs te mogen aannemen dat *Thaemse* bij haar zuster en zwager inwoonde, en compleet onder hun hoede stond. Ook haar doodsbericht wijst m.i. hierop, aangezien haar eigen familienaam hierbij niet eens genoemd wordt. In de rekening der Kerkmeesters over 1502 [20]) leest men. *„Jan Schaffers wijf suster is* doet" enz.

6. Een niet met name genoemd „kind" van Jan van Hogendorp wordt begraven in de Grote Kerk in het jaar 1458. [21])

II. *Claes van Hogendorp Janszoon.* Een interessante persoonlijkheid, niet zozeer als Haarlems koopman en magistraatspersoon, — hij was Tresorier van Haarlem in het jaar 1483 — doch meer om zijn betrekkingen tot het eiland Texel. Daar was hij eigenaar van de door zijn vader ingedijkte landerijen, bezat tevens een huis, hetwelk als „belending" voorkomt, en was o.a. gasthuismeester van dit eiland. Tevens pachtte hij, tezamen met Claes Corff, Gerard van Assendelft en Dirck Janszn van Westzanen in 1487 voor 10 jaar (tegen 1000 pond 's jaars) de Renten en Domeinen van Texel. Dit leest men in de Grafelijke Rekeningen ten Alg. Rijksarchieve, en wel in de Invent. No. 3180 en 3181 der Rekenkamer. Zij pachtten een en ander op de voorwaarden „zoals *Albrechf van Raephorst Dircxz.* en wijlen *Thomas. van Hogendorp* dit voor den tijd van 20 jaren gepacht hadden in 1454" (zie verder bij Thomas).

In de Haarlemse Tresor.rekeningen komt Claes regelmatig voor op de belastingkohieren tot en met 1512. Ook in de Transport-Registers vindt men hem genoemd, niet alleen bij de reeds vermelde overdrachten, van 1487, doch eveneens in de registers over 1490 (fol. 36), 1501 (fol. 13.), 1502 (fol. 26. en 48vo.) en 1508 (fol. 35.).

Tenslotte is hij nog in verband met zijn koophandel gewikkeld in een proces voor het Hof van Holland in het jaar 1490. [22])

Claes van Hogendorp stierf in het voorjaar van 1514 en werd in de Grote Kerk begraven. [23])

Zijn echtgenote vond ik in de Kerkel. Rekening over 1501 [24]), waar haar overlijden als volgt vermeld staat: *„Geretruit Claes Coninxdochfer, Claes van Hoghendoerp* wijf was, is doet, over haer gheluit alle di clöcken, testament 3 R.guld.".

> ***Deze*** *Geertruit Claes Coninxsdr.* moet reeds uit een eerder huwelijk kinderen hebben gehad. Vrij onduidelijk blijkt dit uit een begraaf-inschrijving Ao. 1471 [25]), waar men leest: „Item dan *van Hogendorp docht's kint,* een opdoen van een graf, clock Salvator, ende is syen soens wief". Duidelijker echter uit de volgende inschrijving [26]): *„Claes van Hoghendorp*

13) G.A. Haarlem Transport Register 355, fol. 92, dd. februari 1503.
14) Gepubliceerd in Jaarboek Centraal Bureau voor Genealogie No. 1, Ao. 1947, blz. 80.
15) G.A. Haarlem Transport Register 357, fol. 35, dd. februari 1.508.
16) G.A. Haarlem Tresoriers Rek. 1467, fol. 40vo. en Rek. 1468, fol. 41.
17) G.A. Haarlem Tresoriers Rek. 1477, fol. 42vo. en 43 resp. 1482, fol. 120vo.
18) G.A. Haarlem Tresoriers Rek. 1494, fol. 38vo. „Engbert Jan Scatters wijf, van tnegentich pondt kaerssen die zij toter stede behoef gelevert heeft, om opter selver stedehuys gebesicht ende gebrant te worden ....., 4 p. 10 st."
19) G.A. Haarlem Tresoriers Rek. 1485, fol. 28vo.
20) Kerk. A. Haarlem No. 147/54 Ao. 1502, fol. 9.
21) Kerk. A. Haarlem No. 147/25 Ao. 1458, fol. 9vo.
22) A.R.A. Sententien Hof van Holland: Inv. No. 478, sent. No. 215 en Inv. No. 1026, sent. No. 160 en 168.
23) Kerk. A. Haarlem No. 147/63 Ao. 1512/1513, fol. 30. d.w.z. in 1514:
24) Kerk. A. Haarlem No. 147/53 Ao. 1501, fol. 9vo.

heeft doen luyen alle die clocken van weghen zijn stiepzoen".

Kinderen uit dit huwelijk:

1. *Jan Claes Jansz. van Hogendorp,* geboren ca. 1471/72. Voor hem werd een lijfrente gekocht in 1485 waarbij zijn leeftijd wordt opgegeven als 13 jaar. [19]) Waarschijnlijk is hij jong gestorven want ik vond geen enkele renteuitbetaling aan hem of zijn gemachtigde. Mogelijk is hij het „k i n t" dat vader Claes liet begraven in de Grote Kerk in hetzelfde jaar 1485? [27])

2. Heer *Peter van Hogendorp;* deze studeerde te Leuven, in 1503 staat hij aldaar ingeschreven als afkomstig uit Haarlem. [28]) In datzelfde jaar nog wordt hij begiftigd met de vicarie op het S. Maria en Agatha altaar in de parochiekerk van Beverwijk, dezelfde vicarie waarvan het patronaatsrecht reeds sedert 1415 aan de familie toekwam. [29]) Bij deze aanstelling wordt hij uitdrukkelijk *Pieter Claeszn. van Hogendorp* genoemd. Hij was lid van de Ridderlijke Broederschap van den Heiligen Lande te Haarlem. [30]) Dit lidmaatschap bracht mede dat men voor eigen rekening een tocht naar het Heilige Land moest maken. Heer *Peter* heeft inderdaad deze pelgrimsreis ondernomen. Of hij zijn doel bereikt heeft weet ik niet, uit zijn doodsbericht in de rekening der kerkmeesters over 1517 [31]) blijkt dat hij in het najaar van dit jaar op reis naar het Heilige Land is overleden. Wel werd hij in Haarlem overluid met alle klokken, doch natuurlijk werd niet gerept over 't openen van een graf. Als legaat aan de Kerk, het Gasthuis en de H. Geest-meesters (armbestuur) gezamenlijk legateerde hij een huis aan het Klokhuisplein. De toenmalige koster schreef wel een uiterst curieus taaltje, gelijk blijkt uit de tekst welke ik hier weergeef:

   „Item Meesther *Pether vaen Hoechghendoerhp* (sic) ies ghestoerven oep den vech ten heiliechghen laenth ende heft ghemaechet voer sien testhement daet hoes nechthen daet Kloeckhoes die heiliche kerck een daet ghaesthoes een den heiliechengheest ende ies beloet met alle die cloechken".

   Als Jan van Score1 ongeveer twaalf jaar later de toen levende Haarlemse Jerusalembroeders vereeuwigt op het schilderij, dat thans nog in het Frans Hals museum is te bewonderen, vermeldt hij links op een wit vlak de namen van de reeds overleden broeders. Daarbij staat ook de naam van *Peter van Hogendorp.* Peter was kennelijk de laatste van Hogendorp stammend uit het huwelijk van Jan en Alijt. Aangezien hij buiten Haarlem overleed moesten zijn erfgenamen exue betalen over de „Haarlemse" bestanddelen van zijn nalatenschap. Inderdaad vindt men de ontvangst hiervan geboekt in de Tresoriers rekening over 1517 (ongepagineerd, practisch achteraan) ; de erfgenamen blijken te zijn ooms en tantes van vaderszijde, *Bart Huygesz.* (voor de dochter van *Aechf v. H.)* en de beide broers *Frans* en *Hendrick Schatter* (voor h u n overl. moeder *Engbrecht v. H.)* terwijl de overige, mij onbekende personen waarschijnlijk „vrunden" van Peters moeder waren.

3. *Dirck van Hogendorp.* Deze Dirck kwam ik slechts twee keer tegen in de acten, zonder dat evenwel hierbij de juiste familieverwantschap blijkt. Waar voor zover ik kan zien geen andere mannelijke van Hogendorp dan Claes Jansz. voor het vaderschap in aanmerking kan komen plaats ik hier Dirck als broeder van Jan en Peter, daarbij aansluitend bij Scheffer die dit drietal eveneens als broeders noemt, echter foutief als zoons van hun tante Thaems!! *Dirck van Hogendorp* koopt in januari 1503 een huis in de Barteljorisstraat van Jan van der Bouckhorst. [32])
   Einde 1504 sterft hij gelijk blijkt uit de Kerkel. Rekening over dat jaar. [33])

4. In de Kerk. Rek, 1510 leest men op folio 1: „*Claes Hoegendoerps* K y n t is begraven te Prekers, over hem gheluit alle die clocken". Een vreemd probleem: ten eerste was het geen usance voor Claes v. H. om zijn gezinsleden in de Predikheren-kerk te begraven, terwijl anderzijds van hem toch geen kleine kinderen te verwachten zijn in 1510 gezien het feit dat zijn zoon Jan reeds ca. 1471 was geboren! Het is natuurlijk mogelijk dat Geertruit zijn tweede echtgenote was, doch dan missen wij toch de begraaf-inschrijving van zijn eerste vrouw! Curieus is de toevoeging: „over h e m gheluit" dit staat er nooit bij indien kleine kinderen werden begraven. Als plausibele oplossing wil mij voorkomen dat het hier het begraven betreft van een volwassen, doch onvolwaardig mens (zoals in die tijden zo veel voorkwam). Een andere oplossing zou zijn dat het hier een bastaard-zoontje zou betreffen, ik betwijfel echter of Jan daarvoor wel alle klokken zou hebben doen luiden!

B

Dammas, Thomas of *Thaems van Hogendorp.* Ongetwijfeld de belangrijkste figuur in de geschiedenis van dit oude geslacht. En tevens een tragische figuur, want hij, *Dammas van Hogendorp,* heer van Spaernwoude, grootgrondbezitter (na indijking) op het eiland Texel, mede-pachter van de Renten en Domeinen van Texel, rentmeester van Beverwijk cum ann., belangrijk ambtenaar in grafelijke dienst, die door zijn activiteiten doende was de positie van zijn geslacht van kleine Kennemer edellieden een krachtige stoot omhoog te geven, werd temidden van en zelfs ten gevolge van zijn werkzaamheden in de kracht van zijn leven door een gewelddadige dood aan de zijnen ontnomen. En ondanks de doortastende maatregelen van zijn weduwe tot behoud van de verworven positie voor haar zonen mocht dit niet gelukken, zodat uiteindelijk hun jongste zoon Albert moest besluiten zijn „welborenschap" op te geven door zich als „neringdoende" een nieuw bestaan op te bouwen. Laten wij thans nagaan wat heden ten dage nog over de faits et gestes van Dammas uit de archieven te voorschijn is te brengen.

25) Kerk. A. Haarlem No. 147/33 ho. 1471, fol. 11.
26) Kerk. A. Haarlem No. 147/40 Ao. 1487, fol. 9vo.
27) Kerk. A. Haarlem No. 147/38 Ao. 1485, fol. 7.
28) Archief der Universiteit Leuven in het Algemeen Rijks Archief te Brussel. Inv. No. 23, fol. 190vo. Zie ook Jaarboek No. VII van het Centr. Bureau, 1953, blz. 191.
29) Grijpink: Register op de Parochiën, Altaren en Vicariën; Deel III, Kennemaria, blz. 37.
30) Zie omtrent deze Broederschap: Bijdragen Bisdom Haarlem XI, blz. 186 e.v.
31) Kerk. A. Haarlem No. 147/68 Ao. 1517, fol. 7. Dit register begint eerst per 23 november, St. Clementsdag. De bewuste inschrijving is echter de vijfde, zodat de melding van Hr. Peters overlijden in december 1517 werd ontvangen.
32) G.A. Haarlem Transport Register No. 355, fol. 82, dd. januari 1503.
33) Kerk A. Haarlem No. 147/56 Ao. 1504, fol. 14vo.

Schema A.

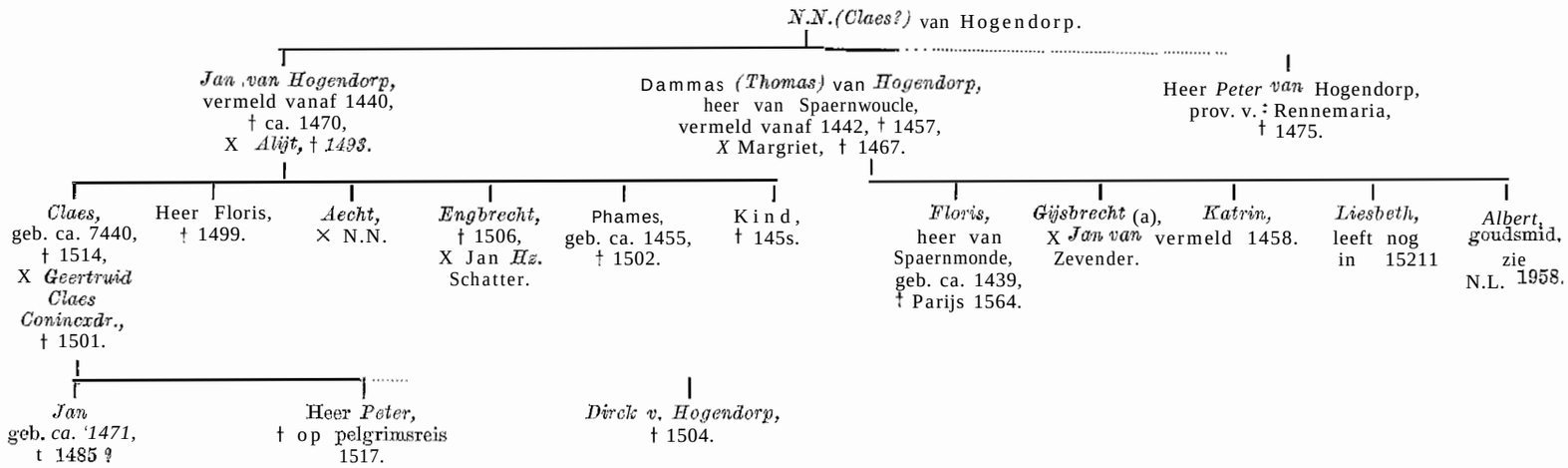

In de eerste plaats vinden wij hem vermeld als poorter van Haarlem in 1442 wanneer hij intekent op een lening aan de stad. [34]) Daarna volgt zijn activiteit op Texel vóór 1446 met het inpolderen van land tezamen met zijn broeder Jan en een derde partner. Naast het derde part van deze indijking blijkt door Dammas nog meer land op Texel te zijn ingedijkt en wel tezamen met *Aelbrecht van Raephorst* en zijn vrouw ***-Margriet.*** De verkoop van dit land, Margrietenland genaamd, in 1521, is als genealogisch bewijs zeer belangrijk (zie onder Albert van Hogendorp).

Uit de Tresoriersrekeningen van Haarlem van 1448 blijkt dat hij slechts voor een klein bedrag aan belasting wordt aangeslagen. In het zelfde jaar pacht hij van de Graaf de inkomsten der markttollen van Haarlem, zomede de inkomsten van de waag te Westzaan. [35]) In 1449 beleent de Graaf hem met de ambachtsheerlijkheid van Spaarnwoude, welke leen aan de Graaf was teruggevallen na dode van Jan van Spaarnwoude. [36]) Twee jaar later, in 1451, verkrijgt ***Dammas*** van de Graaf de inkomsten van het onder Spaarnwoude ressorterende Penninxveer, welke tolgelden bij de belening van 1449 speciaal waren uitgesloten. [37])

In het zelfde jaar pacht ***Dammas*** van de stad Haarlem het accijns op het Hamburger bier. [38])

In 1454 pacht hij van de grafelijkheid, tezamen met *Aelbrecht van Raephorst* ***Dircksz.,*** de Renten en Domeinen van Texel, en wel voor een periode van 20 jaar. [39]) (Na zijn dood gaan deze inkomsten volledig over op *Aelbrecht van Raephorst,* zonder dat blijkt dat deze een uitkering hieruit doet aan de weduwe en wezen.)

Op 1 oktober 1455 ontvangt ***Dammas*** aanstelling tot rentmeester van den Graaf voor Beverwijk cum annexis, en wel voor de zelfde periode als hij mèt zijn partner van Raephorst de Renten van Texel had gepacht. Mocht ***Dammas*** eerder komen te overlijden, dan zou zijn oudste zoon ***Floris*** dit ambt mogen uitoefenen tot de gestelde tijdslimiet bereikt zou zijn, echter onder conditie dat Floris in dit geval minstens 20 jaar oud zou moeten zijn. Deze belangrijke clausule komt na Dammas' gewelddadige dood in werking, zoals blijkt uit de aanstellingsbrief van zijn zoon Floris. [40]) De aanstellingsbrief voor Dammas zelf is helaas niet in het grafelijk archief bewaard gebleven,

Eveneens in 1455 koopt ***Dammas*** een graf in de Grote of St. Bavo Kerk te Haarlem [41]), niet bevroedend dat hij reeds twee jaar nadien aldaar zou worden begraven.

Kort voor zijn dood was ***Dammas*** nog in een proces gewikkeld met betrekking tot door hem ten onrechte buitverklaarde koopmansgoederen op Texel; de uitspraak van het Hof van Holland was voor hem ongunstig. [42])

Het dramatische einde kwam op 26 mei 1457 te Callantsoog. ***Dammas*** gaat met een assistent, — Jacob, bastaard van Alkemade — en een knecht, naar het dorp 't Oge om daar een belasting voor den graaf te innen. De bevolking loopt te hoop, en hoewel ***Dammas*** op de vlucht slaat wordt hij, gehinderd door het gewicht van zijn „pantser" (waarmede ongetwijfeld een zware maliënkolder wordt bedoeld), ingehaald en op beestachtige wijze doodgeknuppeld, waarna zijn lijk nog verder onteerd en uitgeplunderd werd. Het volledig relaas hieromtrent is te lezen in de Memorialen van het Hof van Holland en wel in Inv. No. 23, het 4e Memoriaal van Willem van Zwieten, folio 107vo en vlg. Eerst enkele dagen later komen de troepen van de Graaf in Callantsoog aan, namen vele „Ogers" gevangen en vervoeren het lijk van ***Dammas*** naar Haarlem waar hij in zijn eigen graf in de Grote Kerk ter ruste werd gelegd. Bovenvermelde inschrijving in het Memoriaal behandelt het proces — 16 nov. 1464 — waarbij blijkt dat eerst toen, 7 jaren later, de „Ogers" uit de Gevangenpoort te 's-Gravenhage waren ontslagen, doch tevens dat de nabestaanden van Dammas nog steeds protesteerden tegen het door de Graaf vastgestelde „zoengeld" ad. 200 Rijns Gulden aangezien zij dit bedrag veel te gering achtten wijl ***Dammas*** „een welboren man" was! terwijl bovendien de geroofde goederen nog niet aan de familie waren teruggegeven.

34) G.A. Haarlem Tresoriers Rekening 1442, fol. 14vo.

35) A.R.A. Rekeningen Rekenkamer. Inv. No. 2689, Rentmeesters Rek. Beverwijk lopend van 1-10-1455 tot 30-9-1456, ingeleverd door Dammas van H. zelf. Zie folio 3vo. en 4.

36) A.R.A. Holl. Leenkamer, No. 116, Hoofdstuk Kennemerland, fol. 5; dd. 29 sept. 1449.

37) A.R.A. Holl. Leenkamer idem idem, fol. 24; dd. 2 juli 1451.

38) G.A. Haarlem Tresoriers Reken. 1451, fol. 8.

39) A.R.A. Rekeningen Rekenkamer, Inv. No. 3163, eerste rekening uitgebracht door de beidé partners.

40) A.R.A. Archief Rekenkamer, Inv. No. 490; Register van de Commissiën sedert 1450;. fol. 37, dd. 31 mei 1459.

41) Kerk. A. Haarlem No. 147/23 Ao. 1455, fol. 25vo.

42) A.R.A. Sententien Hof v. Holl. Inv. No. 464, Sententien No. 176, op folio 230, gedateerd 28 -april 1457.

Deze moord betekende voor *Margriet Dammasweduwe van Hogendorp* en hare, toen nog meest' minderjarige kinderen, niet alleen een persoonlijk verlies, maar eveneens een financieel bijkans onoverkomelijke débacle. Wel wordt de ambachtsheerlijkheid Spaarnwoude en het Penninxveer op de oudste zoon Floris overgeschreven, (zie hieronder) evenals het — vrij onbelangrijke — rentmeesterschap van Beverwijk, doch het zoveel belangrijker rentmeesterschap van Texel gaat geheel over naar de mede-pachter van zijn vader, Aelbrecht van Raephorst. Toen kort daarop Floris zelf nog op zeer jeugdige leeftijd kwam te overlijden, en zijn bedieningen niet overgingen op zijn minderjarig broertje *Albert,* kwam de weduwe dan ook in moeilijke omstandigheden te verkeren en kon b.v. een privé lening door, vader Dammas opgenomen bij Otto van Egmond, niet worden afbetaald, waarover nog in 1475 werd geprocedeerd. [43])

Reeds dadelijk na de dood van haar man zag *Margriet* zich verplicht het derde part van het vóór 1446 op Texel ingedijkte land te verkopen. Zij doet dit, tezamen met al haar kinderen, op 24 oktober 1458 [44]) wanneer zij voor schepenen van Haarlem het land voor 560 R.G. overdraagt aan de Grafelijkheid. De vaststelling dezer koopsom geschiedde op een in onze ogen wel zeer onzakelijke manier!

Twaalf dagen eerder, **12** oktober [45]) verklaart *Margriet* voor de schepenbank dat zij van plan is dit „derdepart" te verkopen; aangezien zij weet dat partner No. 3, *Godevaert Frederixz.,* zijn deel al heeft verkocht verzoekt zij schepenen om aan Godevaert te vragen hoeveel geld hij daarvoor heeft weten te bedingen, Schepenen roepen Godevaert op die desgevraagd verklaart zijn part voor 560 R.G. verkocht te hebben aan Jan van Alkemade Hugesz. Daarop volgt dan de bewuste verkoop van 24 oktober:

> „..... Joncvr. *Margriete Dammaes weduwe van Hogendoirp* mit Dirk van Zanden Claesz. hant haer gecoren voochts, ende *Florys van Hogendorp* voir hem selven, *Ghysbrechf Damaesen dochter van Hogendoerp* mit *Florys* hant voircs. haers broeders ende voochts ende die selve *Floris* voir *Kafherine, Lysbeth* ende *Aelbrecht* zijne zusteren ende broeder, alle *Damaes* kinderen voirsc. ....."

Bij deze verkoop leren wij dus de kinderen van Dammas kennen, waarover hieronder meer.

Margriet bleef niet bij de pakken neerzitten. Tezamen met haar kinderen sluit zij de lopende jaarrekening van het rentmeesterschap van Beverwijk af en dient een en ander in bij de Rekenkamer te 's-Gravenhage. [46]) Ongetwijfeld zal zij bij de Graaf hebben aangedrongen op de benoeming van Floris in Dammas' plaats als rentmeester van Beverwijk c.a., hetgeen inderdaad lukte al moest de Graaf hierbij even de hand lichten met de bepalingen uit de aanstellingsbrief voor Dammas; de „oudste zoon *Floris"* bleek ten tijde van de moord nog geen twintig jaar oud te zijn. Voor. Floris werd een zaakwaarnemer aangesteld die dit rentmeesterschap en andere zakelijke beslommeringen waarnam, en Margriet stuurde haar zoon naar Parijs om aldaar te gaan studeren.

Zijzelf wikkelde enige processen van Dammas af voor het Hof van Holland, en procedeerde in 1465 eveneens tegen de

43) A.R.A. Sententien Hof. v. Holl. Inv. No. 473, Sententien **No.** 8, dd. 23 oktober 1475.

44) A.R.A. Archief Rekenkamer. Inv. No. 2; het z.g. Eerste Geluwe Register, folio 76, dd. 24 oktober 1458.

45) A.R.A. idem idem, de voorgaande inschrijving op het zelfde folio.

46) A.R.A. Rekeningen Rekenkamer, Inv. No. 2870.

zojuist genoemde zaakwaarnemer, Wouter Jansz. van den Polle, destijds „clerc" van Haarlem. [47]) Na de dood van haar oudste zoon in 1464 beëindigde zij tenslotte ook diens lopende processen. [48])

In de Tresoriersrekeningen van Haarlem vinden 'wij *Margriet* terug als in de jaren na de moord aan haar de jaarlijks verplichte som aan de Grafelijkheid ten aanzien van de markttollen van Haarlem, n.l. de St. Jans-markt en de St. Lucasmarkt, wordt uitbetaald. Helemaal duidelijk is mij dit niet geworden. Dammas zelf noteert in' zijn Beverwijkse Rekening over de periode 1 oktober 1455-1 oktober 1456 (Rekenkamer No. 2869) op folio 3vo dat hij met een partner de markt-tollen van Haarlem voor 9 jaren had gepacht, ingaande St. Jan 1448. Kort na zijn verscheiden liep dit contract dus af. In de Tresoriersrekening over 1457 vindt men dan ook niet meer als voorheen de uitbetaling aan Dammas van Hogen dorp, doch aan de reeds genoemde zaakwaarnemer, Wouter Jansz. Clerc, hier dus waarschijnlijk optredend voor de erfgenamen, terwijl in de jaren 1458 t/m 1463 de uitbetaling geschiedt aan *Margriet Dammas weduwe van Hogendorp,* waarbij mij niet bleek dat zij voor zichzelf een nieuw contract daartoe met de Grafelijkheid had gesloten, In 1464 wordt het verschuldigde dan ineens uitbetaald aan Albrecht Dircksz. van Raephorst.

Wie was nu echter die Joncvrouwe *Margriefe,* de stammoeder der van Hogendorp's? Scheffer en andere oude genealogen noemden haar steeds Margriet van Noordwijck (van Noirtich) daarbij verwijzende naar 't proces voor het Hof van Holland inzake de terugbetaling van de destijds van Otto van Egmond geleende gelden. Bij nadere lezing van de sententie van dit in 1475 beëindigde proces [43]) bleek mij echter dat de daarin optredende Margriete van Noirtich juist als eiseresse, — zijnde de dochter van genoemde Otto van Egmond — optrad tègen de „nagelaten weeskinderen", waarbij de burgemeesters van Haarlem, die optraden als oppervoogden over deze weeskinderen, en die op hoogst dubieuze juridische gronden de vorderingen der van Egmond-familie hadden afgewezen, veroordeeld werden om de hoofdsom inderdaad namens de kinderen terug te betalen. (Deze Margriet van Egmond was gehuwd met Anthonis van Noirtich.)

Helaas wordt in geen enkel officieel document over *Margrief Dammas weduwe* met haar eigen familienaam gerept, hoewel ik haar toch in de Grafelijke zowel als de Haarlemse archieven zeer vele malen tegenkwam.

De zeer nauwe samenwerking tussen *Dammas* en *Aelbrecht van Raephorst* speciaal in de Texelse aangelegenheden, het feit dat het door deze twee heren ingedijkte land „Margrietenland" werd genoemd, en tenslotte de naamsgeving aan de jongste zoon Albrecht, deed bij den Heer Groesbeek het vermoeden opkomen, dat *Margriet* wel eens een dochter van *Albrecht van Raephorst zou* kunnen zijn geweest! Een overtuigend bewijs hiervoor hebben wij echter nog niet kunnen leveren.

Volgens Scheffer zou *Margriet* in Brussel zijn overleden waar zij bij het Hof van de Graaf doende was voorrechten voor haar jongste zoon te verkrijgen. Daarna zou zij in de St. Gudule cathedraal zijn begraven. Navraag in Brussel bij het Algemeen Rijksarchief zomede bij de archivaris der St. Gudule gaf slechts een negatief resultaat. Hoe het ook moge zijn,

47) A.R.A. Hof. van Holland: Memorialen, Inv. No. 24, (het 5e Memor. van Willem van Zwieten) fol. 104vo., dd. 5 ang. 1465.

48) A.R.A. idem idem Inv. no. 23, (het 4e Memor. v. Zwieten) folio 278vo., dd. 21 maart 1465.

ik vond haar overlijden vermeld in de Kerkelijke Rekeningen van Haarlem, waarbij in 1467 Kerkmeesters noteerden het testamentaire legaat nagelaten door *„Tames van Hoghendorps wedu"* te hebben ontvangen. Daarentegen werd niet gewaagd van het eventueel „openen" van een graf, zodat practisch als vaststaand kan worden aangenomen dat Margriete elders gestorven en begraven is. [49])

Uit bovenstaand doodsbericht blijkt nog eens duidelijk dat Margriet de weduwe van Dammas nooit de Margriet van Noirtich uit 1475 kan zijn geweest!

De kinderen uit het huwelijk van Dammas en Margriet waren:

1. *Floris van Hogendorp*, geboren circa 1439. (Ten tijde van de moord in 1457 nog geen 20 jaar, in 1458 echter zelfstandig optredend bij de land-verkoop.)
   Op 19 april 1458 beleent de Graaf hem met de ambachtsheerlijkheid van Spaarnwoude inclusief het Penninxveer, hem aanbestorven na dode zijns vaders. [50])
   Evenals bij zijn vader geschiedde dit „als recht leen" waardoor het duidelijk wordt dat na Floris' dood het leen aan de Graaf terugviel en niet aan de kleine Albert werd uitgegeven.
   Wanneer de Graaf het rentmeesterschap van Beverwijk c.a. aan Floris overdraagt wordt hiervoor een Commissiebrief opgesteld welke op 31 mei 1459 in het „Register der Commissiën sedert 1450" staat ingeschreven op folio 37. [40])
   Verwezen wordt naar de „opene brieve" op 1 oktober 1455 aan vader Dammas gegeven met de speciale condities daarin vermeld (reeds hierboven aangehaald). En dan volgt:

   „..... ende wijlen *Thomaes* onlancx ..... in onsen „dienste onnoselic zijn lijf verloren heeft, wair om wij „te meer genegen zijnde tot den voirn. *Florijs van „Hogendorp* zijn oudsten zoon, den selven *Florys* „hoewel hij noch gheen twintich jaren oudt en es, ge„gonnet en geconsenteert hebben, gonnen ende con„senteren mit desen onsen brieve 't voirsc. Rentmees„terscap te doen bedienen, bewaeren ende regeren van „eenen goeden notabelen man mit dair toe wesende.. ."

   Vanaf het moment dat hij twintig wordt mag hij het ambt persoonlijk uitoefenen zoals zijn vader dat deed.
   Floris dient zijn Rekeningen voor Beverwijk c.a. in tot 2 juni 1464, welke datum zijn sterf-dag blijkt te zijn. Nadien wordt dit vroeger als „douairie" voor Margriet van Bourgondie afgesplitste rentmeesterschapje weder gevoegd onder het grote rentmeesterschap van Kennemerland (Albrecht van Raephorst!). In diens Rekening over het jaar 1465 [51]) vond ik de volgende aantekening:

   „Vant Veer tot Sparwqude dat Floris Jansz. gepacht „hadde tegens wijlen *Florys van Hogendorp* ende „siine moeder *Thomas van Hogendorps wedewe,* ..... „Welcke pachter der voirsc. wedewe tot hore voirsc. „zoons behouff, betaelt hadde een wijle tijts vor die „selve hoir zn. starf twelck was op den IIen dach in „Junio Ao LVIIII voirs. te Parijs daer hij ter scholen „lach, de penningen van XXV Rijns gulden ten voirn. „prise van XL gr.vl. stuck, die zij den voirsc. horen „zn. tot Parijs sande om zijne costen daer mede te „betaelen.. ...."

   Moeder Margriet liet in Haarlem de grote Salvator klok over hem luiden, zoals ik vond in de Kerk. Reken. over 1464 op folio 5.
   In dezelfde hogergenoemde Rekening van Kennemerland [52]) deelt Albrecht van Raephorst nog mede dat de Graaf na Floris' dood de ambachtsheerlijkheid van Spaarnwoude weder aan zich trok en bij de Domeinen voegde, m.a.w. ze niet aan een ander in leen uitgaf, althans niet de eerste jaren na 1464.

2. *Gijsbrecht(a) van Hogendorp:* deze oudste dochter was bij het transport van 1458 ook reeds boven de 18 jaar, waarschijnlijk dus zelfs ouder dan haar broeder Floris. Nog een enkele maal mocht ik haar in de acten aantreffen:

   a. Tresoriersrekening v. Haarlem over 1468 op folio 37vo, hoofdstuk: Diverse Uitgaven:
      „Item gegeven van een relievement van der appelatie „van *Gijsbrecht van Hogendorp* tegens die stede.. .... „2 p. 9 s. 8 d.".
      vermoedelijk de afkoop van een kleine aansprakelijkheid van de stad jegens Gijsbrecht?

   b. In de Rentmeesters Rekeningen van Kennemerland over de jaren 1470, 1471 en 1472 wordt door de rentmeester gewezen op de verplichting tot uitbetaling van zekere gelden aan de erfgenamen van *Floris van Hogendorp*. Deze had, met een compagnon, de Sluis en het Schout-ambt van Catwoude gepacht. Door hen gedane verschotten voor het vernieuwen van de sluis worden thans in termijnen terugbetaald- en in de Rekening over 1470 leest men: [53])
      „Janne van Zevender als wettich man ende voicht „van joncvr. *Ghijsbrecht van Hogendoirp* zijnen wive, „zuster van wijlen *Floris van Hogendoirp,* wijlen „pachter mit Claes Fredericxzoon van de sluyse ende „scoutambachte tot Catwoude" enz. enz.
      in margine staat een aantekening van de Rekenkamer dat deze wel weet dat genoemde Floris meerdere zusters en broeders heeft nagelaten, doch dat daarom nevens bovenvermelde inschrijving bewijs was geleverd dat Gijsbrecht alléén gerechtigd was tot het incasseren van deze speciale gelden.

      Het is verleidelijk te speculeren op do mogelijkheid dat de latere Mr. *Gijsbert van Hogendorp* ***in deze*** Gijsbrechta een naamgevende grootmoeder of overgrootmoeder zou hebben bezeten. Een nader onderzoek naar *Jan van Sevender* en zijn mogelijke descendenten lijkt mij dus wel zeer urgent. Ik heb niet kunnen vaststellen waar of hij met zijn eega leefde **en** woonde ; in de Haarlemse" archivalia komen zij niet voor!

3. *Katrijn* ***van*** *Hogendorp:* deze dochter van Dammas en Margriet ben ik in geen enkel document tegengekomen sinds haar vermelding als minderjarige bij de land-verkoop in 1458.
   Ik vermoed dat zij of gehuwd evenals haar oudere zuster de stad metterwoon heeft verlaten, dan wel dat zij als bagijn of kloosterzuster verder door het leven is gegaan. In het laatste geval lieten de dames, indien zij althans

49) Kerk. A. Haarlem No. 147/32 Ao. 1467. fol. 6.
50) A.R.A. Holl. Leenkamer, No. 116, Hoofdstuk Kennemerland, fol. 31, dd. 19 april 1458.
51) A.R.A. Rekeningen Rekenkamer, Inv. No. 895, fol. 15vo.

53) A.R.A. Rekeningen Rekenkamer op folio 4vo.
53) A.R.A. Rekeningen Rekenkamer, Inv. No. 901, fol. 33.

geen rentebrieven bezaten of over goederen beschikten, vrijwel geen enkel spoor in de archieven achter. Wel typisch is om in verband hiermede te memoreren dat de gelijknamige dochter van Albert de goudsmid, die dus vrij zeker naar haar tante vernoemd zal zijn, ons als kloosterzuster bekend is (N.L. 1958, k. 337).

4. *Elisabeth van Hogendorp;* deze is ongehuwd te Haarlem blijven wonen, en wel in het zelfde homanschap waar Albert onder ressorteerde, dus in de onmiddellijke omgeving van de Barteljorisstraat. Toch geloof ik niet, dat zij bij haar broeder inwoonde, want in de voor alle Haarlemmers zeer moeilijke negentiger-jaren (nà het Kaas en Brood) regelde een ander haar finantiën. In de Tresoriersrekeningen over de jaren 1492-1498 wordt zij telkens aangeslagen voor een kleine belasting, doch zij kan het kennelijk niet opbrengen en jaarlijks loopt haar schuld op. In 1498 wordt er echter een streep doorgehaald met de volgende aantekening:

> „Willem Engbrechtsz. Ramp is metten Tresoriers „overeengekomen heeft voor deze resten betaelt ende „daermede huer dat ander alt verdragen is overmits ar- „moede ..... 3 R.G. Daermede deze resten ten volle „betaelt ende overslagen zijn".

Toch was Elisabeth niet geheel en al zonder inkomsten! Zij moet een zeer hoge leeftijd hebben bereikt gezien haar vermelding in een acte verleden voor het Hof van Holland en gedateerd 27 sept. 1521, waarin sprake is van een jaarlijkse rente van 24 Rijnse Gulden, welke Lysbeth sprekende had op het reeds bovenvermelde „Margrietenland" op Texel. (Zie hiervoor onder Albert die volgt.)

5. *Albrecht* of *Albert van Hogendorp,* goudsmid te Haarlem in de Barteljorisstraat. Voor hem kan ik volstaan met te verwijzen naar het artikel van Ir. Meesters in het julinummer van 1958. Ter plaatse wordt hij het eerst „vermeld" te Haarlem in 1483. Sindsdien mocht ik hem nog één jaar eerder ontdekken in de Tresor. Rekening over 1482 en wel op folio 153:

> „*Albert van Hogendorp,* goudsmit, van sijn arbeitsloon „dat hij eenen steert gemaict heeft an dat groote ver- „bant zegel van deze stede, liggende opt sakerstij „..... 6 st."

Het overlijden van zijn eerste eega, *Lysbeth van Heussen Jansdr.* vond ik vermeld in de Kerkel. Rekening over 1494: [54])

> „*Alberts van Hoghendorps wijf',* een opdoen van een „graf, alle die clocken".

Ook Alberts overlijden — waarvoor Ir. Meesters conform de mededeling van Scheffer 19 jan. 1510 had aangenomen, vond ik genoteerd in deze zelfde Rekeningen, en wel in die van 1509, echter zóver achter in het betr. hoofdstuk, dat deze begrafenis persé nà 1 jan. 1510 moet vallen. [55])

Tenslotte laat ik hieronder volgen de transport-acte verleden voor het Hof van Holland op 27 sept. 1521, [56]) reeds vermeld bij zuster *Elisabeth,* welke acte het bewijs levert dat het weeskind *Albrecht* uit de verkoop-acte van 1458, wiens bestaan nogmaals bevestigd wordt door de marginale aantekening in de Rentmeestersrekening Kennemerland 1470, inderdaad identiek is met de sedert 1482 zelfstandig te Haarlem voorkomende goudsmid *Albert van Hogendorp.* Tevens geeft de inhoud van deze acte een antwoord op de door Ir. Meesters t.a.p. (kol. 337) gestelde vraag wààr *Soetje Storm* met haar tweede echtgenoot is gaan wonen nadat het huis in de Barteljorisstraat in 1516 verkocht was geworden.

> „Opten dach van huyden soe compareerden in den „Hove van Hollandt *Jan du Pont* ende *Soetken van* „*Hogendorp* zijnder huysvrouw ende bekenden te sae- „men ende elcx een voir all vercoft ende getranspor- „teert te hebben, vercoopen ende transporteren midts „desen Frans Claeszn, poirter der stede van Amster- „dam een seker stuck lants gelegen in Texel, genaemt „Margrietenlant, twelck *Taems van Hogendorp* tande- „ren tijden mit *Aelbrecht van Raephorst* ofte *Mat-griet* „sijn huysvrouwe hebben doen bedijcken mit alle sijne „toebehoeren zoe groot ende cleyn als die voirsc. „Taems voer, ende die voersc. comparanten nae, toe- „behoert ende beseten hebben; van welck voirsc. lant „die lenden sijn: aen die noert zijde tlant dat *Claes* „*Janszn. van Hogendorp* toe te behoren plach ende „tlant van Hillebrant Janszn. den Otter . . . . toebehoirt „aen die zuyt zijde, ende des graven landt van Hol- „landt aen die west zijde, streckende oestwaerts totter „Marsdiepe. Ende beloefden die voirsc. comparanten „den voirsc. Frans tvoirsc. lant te vrijen ende te wae- „ren van allen commer ende renten ende voirts van „alle lasten die daer op bevonden souden mogen wor- „den, ende bysunder van alsulcke vier ende twintich „Rijnsch Guldens die een *Lysbeth van Hogendorp* op „tvoirsc. lant jaerlicx sprekende heeft hoer leven lanck „geduerende; ende oeck den voirsc. Frans scadeloes „te houden ende te garanderen, zoe wel tegens hoeren „kinderen geprocreeert bij hoeren eersten man *Ael-* „*brecht van Hogendorp* als oeck tegens allen anderen. „Daer onder ende over gaendt dat voirsc. is te volbrin- „gen, verbindende ende ypotekerende specialicken „thuys daer zij comparanten alsnu innewonen genaemt „Rooman, staende (staende) inden Haghe omtrent 't „Sacraments Gasthuys ....." enz. enz.
>
> „Gedaen inden Haghe .....opten XXVII en dach „van September int jaer ons Heren duysent vijfhon- „dert en en twintich"

Heraldische aantekeningen.

Een genealogisch onderzoek in de 15de en 16de eeuw, zelfs wanneer dit een min of meer vooraanstaande familie betreft, wordt uiteraard bemoeilijkt door het feit dat het bronnenmateriaal over deze periode helaas maar beperkt is.

Gelukkig vormen de heraldische gegevens welke, hoewel zeer spaarzaam, toch ook nog voorhanden zijn, een welkome aanvulling. Zo was het ook bij het onderhavige onderzoek „van Hogendorp" zeer zeker niet zonder belang om kennis te nemen van al het heraldische materiaal dat nog in originali dan wel in reproductie aanwezig blijkt te zijn. Temeer kan ik hier de waarde van zulke gegevens naar voren brengen omdat het tijdsbestek waarover het onderzoek handelt nog tot de bloeitijd der heraldiek gerekend kan worden. In die jaren kwam usurpatie van oude adellijke wapens door „opkomende" nieuwe geslachten practisch nog niet voor.

---

54) Kerk. A. Haarlem No. 147/46 Ao. 1494, folio 11vo.
55) Kerk. A. Haarlem No. 147/61 Ao. 1509, fol. 32vo., d.w.z. begin 1510.
56) A.R.A. Hof van Holland, Inv. No. 27, fol. 107vo. en 105.

Wanneer verschillende van Hogendorp's (o.a. de huidige adellijke familie), in de 17de en 18de eeuw het ,,zwarte molenrad op zilver" gaan voeren is de toestand hier te lande echter grondig veranderd, en het aannemen van dit wapen zegt m.i. dan ook niets ten aanzien van hun afstamming, doch deze naamdragers geven daarmede slechts aan dat in die tijd algemeen erkend werd dat dit wapenschild het oer-wapen van het oudst bekende van Hogendorp geslacht zou zijn geweest.

Dit oudst-bekende geslacht nu is zonder twijfel het door mij in voorgaande regelen behandelde geslacht van Kennemer oorsprong, hetwelk na een verblijf van 75 jaar in Haarlem (1440-1516) uitwaaierde over verschillende Hollandse en Vlaamse steden (daarbij op de voet gevolgd door Ir. Meesters) !

De aldus zo volledig ten tonele gevoerde afstammelingen van *Albert van Hogendorp,* de Haarlemse goudsmid, voerden allen een gedeeld wapen: 1: het zwarte molenrad op zilver, 11: een zwarte leeuw op zilver.

Dit wapen is aldus te zien op een mansportret in het Mauritshuis, in het Spaanse Nobiliario de los reinos y senorios de España, (Ned. L. 1958, k. 378), op het rouwbord van *Catharina van Hogendorp* (N.L. 1958, k. 379) etc. etc., terwijl bovendien nog de afstammelingen van Alberts dochter *Margrief,* n.l. de *Colterman's* en de *Coussaert's* dit gedeelde wapen opnamen in hun eigen blazoen.

Wij mogen dus veilig aannemen dat Albert de goudsmid dit gedeelde wapen reeds voerde en dat het de combinatie voorstelde van zijn vaders en moeders wapen, tenzij aangetoond kan worden dat zijn vader Dammas, de heer van Spaarnwoude, zèlf dit gedeelde wapen al voerde. Gezien de oude naamsgeving van Dammas' weduwe *Margriete van Noirtich* leek een en ander wel zeer duidelijk, de zwarte leeuw immers zijnde het wapen van die tak der *Van Bouckhorst'en* die door het bezit van de heerlijkheid Noordwijk zich ,,van Noirtich" waren gaan noemen. Nu ik in voorgaande genealogie echter aangetoond heb dat Margriet zeer waarschijnlijk géén ,,van Noirtich" was, vervalt deze mogelijkheid en moeten wij de combinatie van het leeuwen-wapen een generatie hogerop zoeken.

Dit komt bovendien goed uit, aangezien, zoals ik reeds eerder aanstipte, in later jaren ook diverse leden der *Schatter*-familie het gedeelde wapen *,,van Hogendorp"* als ,,kwartier" dan wel als hartschild gingen voeren en hun waarschijnlijke voormoeder *Engbrecht Schatter* geb. *van Hogendorp* niet van *Dammas* maar van diens broeder *Jan* afstamde.

Wij zijn dus thans genaderd tot een ouderpaar van de gebroeders *Dammas* en *Jan,* waarvan de man het zwarte rad voerde, en de vrouw de zwarte leeuw op zilver. Het door mij in de Inleiding onder letter ,,b" als hypothetisch gesteld ouderpaar *Claes van Hogendorp* en *Katrijn van der Bouckhorst* voldoen aan de gestelde voorwaarde.. .... mits men maar kan aantonen dat *Claes van Hogendorp* het molenrad voerde!

Dit nu kan ik niet! Aan het bewuste charter dd. 1417 in het archief van Renesse Breidenbach (zie noot 2) hing ten tijde dat de Heer Snouckaert de inhoud copieerde, het zegel van Claes *van Hogendorp,* vertonend.. .... *,,van Adrichem"* met een bastaardstreep! Het randschrift luidt: S. *Claes van Hoghendorp;* wapen: een leeuw met barensteel, daarover heen een rechter-schuinstreep; helmteken: een op het schild rustende bokkekop met naast de snuit de twee hoeven.

Hr. Snouckaert schetste meer een ossekop, doch de beide over de schildrand komende hoeven wijzen duidelijk op de traditionele bokkekop der van Adrichem's.

Deze beide actes uit 1417 waren aan Scheffer n i e t bekend: waarop baseerde schrijver dan de mededeling in zijn Voorwoord dat hij aanleiding had te denken dat *van Hogendorp* uit *Adrichem* stamde? Mogelijk dacht hij daarbij slechts aan het feit dat de *van Adrichem's* meest op de schouder van de leeuw nog een klein schildje plaatsten met het zwarte molenrad? Heer van der Klooster deelde mij echter nog mede dat *Claes van Adrichem,* leenman van de Abdij van Egmond, op 29 okt. 1433 zegelt met het molenrad tout-seul! [57])

Een vaste lijn schijnt er dus in deze ,,clan" wat de wapentekening betreft niet te bestaan.

Gezien de huidige stand van het vraagstuk zou ik een en ander tot de volgende stelling willen samenvatten:

1. De Beverwijkse, later Haarlemse, *van Hogendorp's* stammen uit *,,van Adrichem"*
   a. als jongere tak of
   b. als bastaard-lijn.
2. Zij hadden te maken met een oud bezit der van Adrichem's genaamd ,,Hogendorp"? uitgebeeld door het Molenrad (vide het kleine schildje der van Adrichem's).
3. Na enige geslachten de naam van Hogendorp te hebben gevoerd lieten zij het van Adrichem-wapen inclusief de schuinbalk, varen en aanvaardden nà het begin der 15de eeuw het molenrad als wapenfiguur.
4. *Dammas* en *Jan van Hogendorp* deelden dit wapen met dat hunner moeder *(Katrijn van der Bouckhorst)* ter meerdere glorie van hun eigen naam.

Tijdens de Zomer-Tentoonstellina 1958 in het Rijksmuseum vestigde Dr. van Luttervelt mijn aandacht op het zogenaamde ,,Antwerpse Drieluik', geschilderd door een Haarlemse meester (omgeving Geertgen tot St. Jans) in het eerste decennium van de 16de eeuw. Dit schilderij is afgebeeld in Hoogewerff, Deel 11, blz. 207. De Moeder Gods zit op een troon, op de leuningen daarvan zitten twee gebeeldhouwde leeuwtjes, iets naar buiten gewend, vasthoudend twee wapenschilden: Links: het zwarte molenrad op zilver, Rechts: de zwarte leeuw op zilver.

De leeuw op het rechtse schild is „omgewend", doch door de draaiing der schildhouders naar buiten lijkt een en ander een verantwoorde oplossing. De leeuw schijnt nu Maria naar buiten te verdedigen!

Mijns inziens is dit drieluik een z.g. Memoriestuk, besteld door *Albert van Hogendotp* ter ere van de nagedachtenis van zijn vader.

Het vraagstuk „Mr. Gijsbert van Hogendorp" bezien van heraldisch standpunt.

Waar de afkomst van Mr. *Gijsbert van Hogendorp,* de Haagse advocaat, nog steeds in het duister ligt, is het van zeer veel belang om te weten — althans bij benadering te kunnen constateren — welk wapen hij tijdens zijn leven heeft gebezigd.

De huidige familie *van Hogendorp,* steeds overtuigd geweest zijnde van hun afstamming uit Mr. *Gijsbert,* gaf middels haar rouwborden te kennen, dat hun voorvader *Gijsbert,* de commandant van Mainz, en diens vader de kapitein *Cornelis van Hogendorp,* beiden het zwarte molenrad op zilver zouden hebben gevoerd. (Dit op zichzelf zou al weer in tegenspraak zijn met hun overtuiging dat Mr. *Gijsbert,* via *Thomas,* van *Albert* de goudsmid afstamde, wiens nazaten toch tot diep in de 17de eeuw het gedeelde wapen met rad en leeuw voerden,) De

[57]) A.R.A. Archief Abdij Egmond, Inv. no. 335; regest No. 916.

familie kon echter niet onomstotelijk bewijzen, dat deze afstamming correct was en evenmin dat kapitein *Cornelis* een zoon van Mr. *Gijsbert zou* zijn geweest. Sceptici voerden hiertegen aan dat een achterkleinzoon van de advocaat, n.l. *Gilles van Hogendorp* een geheel ander wapen voerde; n.l. een dwarsbalk vergezeld van drie klaverbladen 2 en 1, de balk beladen met een zeer klein molenrad, (de balk al dan niet voorzien van ongebruikelijke uitkepingen aan weerzijden). (Zie N.L. 1915, k. 210.)

Het is mij thans gebleken dat de familie van Hogendorp in haar eigen familiearchief — in bezit van het hoofd van het geslacht — het bewijs bezat, dat ook *Gijsbert*, de commandant van Mainz, precies het zelfde wapen voerde als bovengenoemde *Gilles*, en wel blijkens het zegel hangend aan de capitulatie-overeenkomst van Mainz gedateerd 7 dec. 1635.

Een en ander was wel degélijk aan meerdere genealogen bekend, doch werd nimmer door hen gepubliceerd! In het Museum Meermanno Westreenianum vond ik in het dossier *„Van Hogendorp"*, aangelegd door baron van Westreenen van Tiellandt in het begin der 19de eeuw een schets van zijn hand, vervaardigd naar bovenvermelde zegelafdruk! Ook de heer Scheffer, die dit dossier kennelijk benut heeft voor het samenstellen van zijn boekje *„van Hogendorp"*, moet er dus mede kennis van hebben genomen. Kolonel de Man zag de betreffende oorkonde eveneens bij een bezoek in de twintiger jaren aan de huidige eigenaar, doch verzuimde dit in de Ned. Leeuw te melden, waar de wapenkwestie ruim tien jaar te voren toch door de Heer Beelaerts ter sprake was gebracht. Gelukkig gaf hij wel zijn bevindingen door aan de Heer Muschart, die deze vondst vastlegde in zijn heraldische verzameling (thans berustend op het Centraal Bureau voor Genealogie).

Als helmteken voerde *Gijsbert* twee gekruiste sabels met aan weerszijden daarvan de letters „G" en „V.H." Voorts noteerde de heer Muschart, dat hetzelfde wapen met de vergezelde en beladen dwarsbalk te vinden is in brons aan één der bronzen pilasters van de omgang in het trappenhuis in het stadhuis van Maastricht; als wapen van *Gaspard van Hogendorp* (broeder van *Gillis* voornoemd), die in 1667 burgemeester was van Maastricht van de Brabantse zijde. Hier bestaat het helmteken uit een vlucht, elke vleugel beladen met een klein rad.

Tenslotte mocht ik nog een bijzonder interessante vondst doen in het dossier „van Hogendorp" in de collectie handschriften van het Centraal Bureau voor Genealogie! Ik vond daar namelijk een originele acte gedateerd 27 mei 1704, waarin de drossaard alsmede schepenen van stad en lande van Steenbergen een verklaring afleggen, De schepenen plaatsten hun handtekening, doch de drossaard (Mr. *Gijsbert van Hogendorp*, de latere Graaf des H.R.Rijk, No. IIIbis der stamreeks in N.A. 1942) drukte zijn zegel af. Hij bezigde daarbij het zegel van zijn vader, Mr. *Diederik van Hogendorp*, die reeds overleden was en in zijn functie van drossaard van Steenbergen inmiddels door zijn zoon *Gijsbert* was opgevolgd. Op de hieronderstaande afbeelding van deze fraai bewaard gebleven zegelafdruk leest men dan ook als randschrift: „S. *Diderick van Hogendorp"*. Als helmteken wederom een nieuwe variant, het rad tussen de vlucht geplaatst. Hieruit blijkt dus dat zelfs nog nà 1700 een van Hogendorp zich bediende van het samengestelde wapen! Het heeft echter geen zin zich thans nog te verdiepen in de vraag waarom Mr. Gijsbert's afstammelingen na 150 jaren het nodig oordeelden hun voorvaderlijk

wapen te verlaten en het enkele molenrad tot wapenfiguur te verkiezen.

Hieronder laat ik thans een klein schema volgen waarop duidelijk te zien valt wèlke naamdragers nu reeds bekend zijn als te zegelen met het wapen der vergezelde en beladen dwarsbalk, waarbij geconstateerd kan worden dat aangezien beide behandelde staken in Mr. Gijsbert hun gemeenschappelijke stamvader hadden, deze zelf ongetwijfeld eveneens het boven besproken wapen zal hebben gevoerd.

Schema **B.**

Mr. *Gijsbert van Hogendorp,*
× *Josine van Wijngaerden.*

Jaspar van Hogendorp,
X *Odilia* Schade.

Gillis van Hogendorp,
×*Catharina Hartmans* ***de*** *Custer.*

Gaspard van H., burgemr. van Maastricht, × *Geertruid Verbolt.*

Gillis van H., X ***Anna*** *Verbolt.*

Cornelis van *Hogendorp,*
X Margaretha van Hees.

Gijsbert van Hogendorp, commandant van Mainz, X 2e *Anna* van Santen.

'Mr. Diederik van H., ***drossaard*** van Steenbergen, X *Petronella Kettingh.*

Mr. Gijsbert van H., drossaard van Steenbergen, X 2e ***Margaretka*** *Beck.*

N.R. De vetgedrukte familieleden voerden bewijsbaar het wapen met de vergezelde en beladen dwarsbalk.

Het is wel jammer dat de heer Wijburg, die door nauwkeurig deduceren en combineren de stamreeks van het adellijk geslacht wederom opbouwde tot Mr. *Gijsbert* (zie Ned. Leeuw 1956) van bovenvermelde wapen-feiten onkundig bleef. Een en ander vormt toch een fraai aanvullend bewijs voor zijn uitgangspunt dat het huidig geslacht kennelijk verwant moest zijn aan de bewijsbaar uit Mr. Gijsbert gesproten staak der Jaspar's en Gillis'en. Het feit dat de Heer van der Klooster inmiddels de tot dusver „ongrijpbare" *Margaretha van Hees,*

echtgenote van kapitein *Cornelis van Hogendorp,* in een officiële acte mocht aantreffen (N.L. 1958, k. 405) zomede de thans door mij gepubliceerde vondsten op heraldisch gebied, vormen naar mijn mening de definitieve bevestiging van de door de Heer Wijburg aangegeven bewijs-constructie inzake de afstamming van het huidige geslacht.

Het hierboven zo in extenso behandelde gecompliceerde wapen vormt, zónder het kleine molenrad, mijns inziens het familiewapen van Mr. *Gijsberf's* vader *Jelis.*[58]) Daarbij spreek ik het vermoeden uit dat òf diens echtgenote, òf moeder, een *van* Hogendorp-afstammeling was, waarbij naar mijn mening de naam *van Zevender* nauwlettend in het oog moet worden gehouden. De Heer Wijburg vestigde mijn aandacht nog op het feit, dat de familie *van Zevender* omstreeks het midden der 16de eeuw zelfs tweemaal gelieerd was met de ouders van *Josine van Wijngaerden,* de eega van Mr. *Gijsbert,* en wel via de *van Abbenbroek's* en via de familie *Bloys van Treslong.*

Ook Mr. *Gijsbert's* huwelijk moet omstreeks die tijd hebben plaats gevonden. Dat men in die jaren tot een huwelijk met een dochter uit zulk een vooraanstaande en goed geparenteerde familie kon geraken zonder zelf eveneens van erkende afkomst te zijn, is m.i. niet zeer waarschijnlijk. Indien vader *Jelis,* hoewel hoogstwaarschijnlijk wèl een wapen voerend, nog geen vaste achternaam bezat, is het logisch de gangmakers voor Mr. Gijsbert's huwelijk eerder bij diens familieleden van moederszijde te zoeken. De naam *van Zevender* kan vanzelfsprekend hiervoor belangrijk genoeg geacht worden, méér dan de naam *van Hogendorp,* welke in het midden der 16de eeuw niet meer zulk een vooraanstaande klank bezat als dit een honderd jaar eerder het geval zou zijn geweest.

Hiermede wil ik thans mijn beschouwingen over het nog steeds bestaande — hoewel twee generaties opgeschoven — „van Hogendorp"-probleem beëindigen, daarbij de hoop uitsprekend dat in de nabije toekomst meerdere — en thans afdoende — vondsten aan het licht mogen komen.

De kwartieren van de domheer Engelbrecht van Nassau,

door Mr. A. P. van Schilfgaarde.

In het archief der graven van Limburg Stirum bevindt zich een merkwaardige collectie opzweringen van aanzienlijke edelen, bestemd geweest voor het Kapittel ten Dom en dat van St. Gereon te Keulen, lopende van 1433 tot 1568. Blijkens een eind-17de eeuwse inventaris van het archief der heren van Borculo berustten deze opzweringen reeds toen in dit archief, en ik vermoed, dat de collectie bijeengebracht is door *Erich van Limburg* (1572—1630), die kanunnik was in beide kapittels, wellicht om voorbeelden te hebben voor kwartierstaten en opzweringen van zijn familieleden.

De hier gepubliceerde opzweringen betreffen *Engelbert van Nassau,* domheer te Keulen en Mainz, die op 7 april 1508 overleed en uit de Walramsche Linie (tak Nassau-Wiesbaden) stamde. Daarnaast stamde hij door zijn moeder *Maria van Nassau* uit de Ottonische tak en werd zijn naam ongetwijfeld ontleend aan die van zijn grootvader, de bekende *Engelbert I van Nassau.*

58) *Gijsbert Jeliszn v. H.* met zijn eega *Josine van Wijngaarden:* Volgens Hr. Wijburg (N.L. 1956, kol. 234) zou deze *enige* vermelding van Mr. Gijsbert's patronym te vinden zijn in het Memoriehoek van het Oude Hof te Weesp, berustend in de Koninklijke Bibliotheek. Verificatie hiervan gaf de bevestiging van het patronym Jelis.

De gegevens, die door de opzwerende edelen verstrekt worden, stemmen geheel overeen met de van elders bekende, zodat deze acten niets nieuws opleveren. Het scheen mij echter toe, dat de publicatie van deze gegevens over een vrijwel onbekende Nassau, een kleinzoon en petekind van de eerste Nederlandse voorvader van H.M. de Koningin, in ons maandblad wel op haar plaats zou zijn.

1479 Juni 17

Wir Philips grave zu Katzenelnboigen und zu Dietsz, wir Philips grave zu Nassauwe und zu Sarbrücken, Gerhart grave zu Seyne etc., und Philips grave zu Rienecke bekennen und thun konth den werdigen und edeln herrenn Dechant und Capittel des Stiffts zu Sant Gereon zu Collen, das der wolgebornn Engelbrecht, junggrave zu Nassauwe, sone ist des wolgeborn Johans graven zu Nassauw, unsers lieben vittern und swagers, und des itzgenanten grave Johans vatter ist gewest eyne geborner grave zu Nassauw, genant Adolff, und des selben grave Adolffs mutter was eyne fryhe edelfrauwe geborne von Westenburg, genant frauwe Bertha, und des vorgeschrieben grave Johans mutter was eine geborne marggraffynne von Badenn, genant frauwe Margaretha, und derselben frauwen Margarethen mutter was eyne geborne graffyn von Oittingen genant Anna. So das des obgenanten Engelbrechts junggraven zu Nassauwe von sins vatter vier anchen, die dair sint Nassauwe, Westenburg, Baden und Oittingen, die alle geborne fryhe edelgraven, herren, marggraven, marggraffynnen und graffynnen sint gewest und sint auch die stemme sidder mentschen gedechtniss her zu und lenger fryhe edel genant, gehalten und gewest und noch sint, und die vorgeschrieben alle haben auch allewegen in rechter ehe gesessen und wir haben sie darvor allewegen gehalten und wissen auch nit anders angeverde.

Diss schreiben und sprechen wir auch by unsern eren und uff die eyde, die wir alle unsern rechten herren von lehen wegen gethan haben. Und des zun urkonde so hait unser igklicher sin eygen ingesiegel an dissen brieff thun hencken, der geben ist ame Dornstage nach Viti und Modesti martirum anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo nono.

1479 Juni 17

Wir Otto grave zu Solms, herre zu Mintzenbergk, und wir Joirgen grave zu Nassauwe und zu Dietz, Henrich grave zu Nassauwe, herre zu Byelstein, und Philips von Eppenstein, herre zu Konigstein bekennen und thun konth den wurdigenn und edeln herren Dechand und Capittel des Stifftes zu Sancte Gereon zu Collen, das des woilgebornen Engelbrechts junggraven zu Nassauwe mutter ist gewest eine geborne graffynn von Nassauwe, genant Maria, und der itzgenanten Marien vatter ist gewest eyne geborner grave zu Nassauwe und zu Vianden etc. genant Engelbrecht und desselben graven Engelbrechts mutter was ein geborne graffynn von der Margke, genant frauwe Margarethe und der vorgeschrieben Marien mutter was eyn fryhe edel frauwe, geborne von der Lecke, genant frauwe Johanna und der selben frauwen Johannen mutter was eyne graffynn von Salme, genant Otilia. So das des obgenanten Engelbrechts junggraven zu Nassauwe von siner mutter vier anchen, die sint Nassauwe, Marcke, Lecke und Salme, die alle geborn fryhe edel1 grafen und graffynnen sin gewest und sint auch die stemme sydder mentschen gedechtniss her zu und lenger edel genant gehalden und gewest und noch sint, und die vorgeschrieben alle haben auch alle-

wegen in rechter ehe gesessen und wir haben sie darvor allewege gehalten und wissen auch nit anders angeverde.

Diss schreiben und sprechen wir by unsern eren und uff die eyde, die wir alle unsern rechten herren von lehen wegen gethane haben. Und des zu urkonde so hait unser iglicher sin eygen ingesiegel an dissen brieff thun hencken, der geben ist am Dornstage nach Viti und Modesti martirum anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo nono.

KORTE MEDEDELING+

Een portret van Hans van Hogendorp?

In het Koninklijk Kabinet van Schilderijen „Het Mauritshuis" is onder catalogusnummer 689 een schilderij te vinden van de hand van Thomas de Keyser. Het schilderij heet voor te stellen een geneesheer, misschien uit de familie *van Hogendorp*. De Keyser vermeldde de leeftijd van de voorgestelde en het jaar van vervaardiging „Anno 1636 aetatis suae 66", zodat de geneesheer circa 1570 moet geboren zijn. Op het paneel is later een wapen aangebracht. Het wapen is niet van de hand van De Keyser [1]. Het laat zich aldus beschrijven: Ge-

1) De directeur van het Mauritshuis, aan wie hier mijn hartelijke dank, kon niet zeggen, in welke tijd het wapen aangebracht zou zijn. Een infrarood foto zou misschien nog iets aan het licht kunnen brengen. Het wapen zal m.i. nog tijdens het leven van *Hans van Hogendorp* († 1652) zijn

deeld: 1 In zilver een zwart molenrad; 11 in zilver een rood getongde en genagelde, zwarte leeuw. Helmteken: een zwart molenrad tussen een vlucht, rechts zilver, links zwart.

Het is nu opmerkelijk, dat dit wapen geheel overeenkomt met hetgeen door de „Haarlemse van Hogendorpen" gevoerd is. Alhoewel volgens Ir. G. L. Meesters [2] van deze familie nog geen zegels gevonden zijn, laat zich afleiden, dat het wapen, hierboven beschreven, van de nu zo uitvoerig behandelde Haarlemse van Hogendorpen moet zijn. Het werd gevoerd door *Daniel van Hogendorp* [3]; terwijl twee, in vrouwelijke lijn, uit de van Hogendorpen stammende families gemeld wapen met hunne kwartieleerden. [4] Noch de afstammelingen van het echtpaar *van Hogendorp-van Wijngaerden*, noch de zogenaamde Rotterdamse *van Hogendorp*'en, voerden het beschreven, gedeelde wapen.

De door Thomas de Keyser voorgestelde persoon moet dus gezocht worden onder de door Ir. Meesters behandelde personen. Gaan we deze één voor één na, dan komt alleen in aanmerking *Hans van Hogendorp* [5], goudsmid en sinds 1635 essayeur en waardijn van de Wisselbank te Amsterdam. Im-

aangebracht, of misschien door zijn neven en erfgenamen Belten. Ik mag niet nalaten om ook de leden K. A. Citroen en M. Thierry de Bye Dolleman harteliik te danken voor hun medewerking.

2) N.L. "1958, kolom 336, noot 3.

3) N.L. 1958, kolom 378. Fam. bl. 1883, nr. 10 blz. 1.

4) Namelijk de families *Colterman* en Belten. Zie: resp. N.L. 1958 kolom 339 en N.L. 1958 kolom 350 (conf. Fam. bl. 1884, nr. 83, blz. 5).

5) N.L. 1958, kolom 351-352.

HANS VAN HOGENDORP 1569-1652 (?)

Schilderij door Thomas de Keyser in het Mauritshuis te 's-Gravenhage.

mers van deze Amsterdamse juwelier is bekend, dat hij in december 1569 geboren is, zodat hij in 1636, toen het schilderij vervaardigd werd, inderdaad de zesenzestigjarige leeftijd had bereikt. Het feit, dat zowel schilder als model Amsterdammers waren, versterkt onze argumentatie. Geen van de andere, door Ir. Meesters genoemde van Hogendorpen, voldoet aan de identificatie-eisen van dit schilderij. Het is daarom, dat ik, onder zeker voorbehoud, meen te moeten stellen, dat de door Thomas de Keyser voorgestelde persoon, genoemde *Hans van Hogendorp* moet uitbeelden.

Het voorbehoud, dat ik wil maken, vindt zijn oorzaak, in het voorwerp, dat Hans in de rechterhand houdt. Dit mesje (stilet?) was voor de directie van het Mauritshuis aanleiding om in de geportretteerde een geneesheer te zien [6]). Kwamen echter op een chirurgisch instrument graveringen voor? Deze zijn op het voorwerp van Hans duidelijk te zien. Ik hoopte, dat dit mesje het instrument van een essayeur of van een goudsmid zou zijn. Ons lid, de heer K. A. Citroen, voorzitter van de Vereniging Gisbertus Voet te Amsterdam, kon het echter niet als zodanig identificeren. Gezien echter de andere, hier naar voren gebrachte argumenten, meen ik, dat het niet te gewaagd is, om te zeggen, zij het onder zeker voorbehoud, dat het hier om een portret van *Hans van Hogendorp* gaat.

L. J. VAN DER KLOOSTER.

VRAGEN EN ANTWOORDEN+

van Bokhoven-de **Raadt,** Uit het huwelijk van *Arij Aartsz. van Bokhoven* met *Maria Bastiaansdr. de Raadt* werden geboren:

1. *Pleunfje van Bokhoven* (volgens de Geslachtsboom Doen Beijensz. van Driel).
2. *Basfiaanfje van Bokhoven,* ged. 26 nov. 1771, † Nieuw Beijerland 30 mei 1846, tr. *Cornelis van Kuyk,* ged. Aalburg 11 sept. 1766, † Nieuw Beijerland 18 dec. 1835, zn. van *Paulus van Kuyk* en *Elisabeth Sprangers.* Hieruit een zeer groot nageslacht.
3. *Mayke van Bokhoven,* ged. Nieuw-Beijerland 30 okt. 1768, † Goudswaard 19 april 1844, tr. *Lodewijk van Driel,* heer van Goudswaard. Nageslacht zie Ned. Leeuw 1958, kol. 466/8.

Waar werd het huwelijk van *Arij van Bokhoven* en *Maria de Raadt* gesloten, bezit een der leden nadere gegevens omtrent hen en hun ascendenten?

Manchester. IR. J. F. STRAATMAN.

van Bockstael, Gezocht worden de kwartieren van het echtpaar *Karel Jacobsz. van Bockstael-Appollonia Jansdr.,* beiden afkomstig van Gent (M. Balen, Beschryvinge der stad Dordrecht), gehuwd omstreeks 1570, tussen 1593 en 1604 wonende te Dordrecht, woonden voordien mogelijk te Gouda. Werd, buiten het genoemde werk van Balen, nog ergens het wapen *van Bockstael* aangetroffen?

Nieuwkoop. L. J. MALHERBE.

6) **Zie** b.v. „Musée Royal de Tabeaux Mauritshuis à la Haye, Catalogue Raisonné des Tableaus et Sculptures" 3 ed. (La Haye, 1935) blz. 173.

Bosscher- (van) Heemskerk. Gezocht worden de kwartieren van het echtpaar *Frans Jansz. Bosscher,* j.m. van Haarlem, tr. ald. in 1727 *Huyberfje Arisdr. (van) Heemskerk,* j.d. van Heemstede. Zij hertr. ald. in 1738 *Jan Dirksz. van Delft,* j.m. van Sevenhoven.

Nieuwkoop. L. J. MALHERBE.

Breet-Gevers, Gezocht worden de kwartieren en plaats van herkomst van het echtpaar *Gerrit Maartensz. Breet,* bleker, tr. Berkenrode in 1713 *Lijsbeth Simonsdr. (Gevers?).* Is er een wapen bekend?

Nieuwkoop. L. J. MALHERBE.

van der Hell-Bor-van Wijnbergen-Hulsbosch enz. (LXXII 198, 321: LXXV 486). Aangezien mij uit de publicatie van Mr. Haga in „De Navorscher", 97ste jaarg., afl. 4, gebleken is, dat er nog onbekende gegevens *van Wijnbergen,* enz., in de Amersfoortse archivalia berusten volgen hier aantekeningen uit de protocollen van Amersfoortse notarissen:

Not. J. van Ingen

10 aug. 1639 *Johan Dibbitz,* burgemeester van Woerden, gehuwd met *Goortgen Hulsbosch,* als univ. erfgen. van zal. *Catharina Hulsbosch,* wed. van *Lubbert Gerritsz.; Jacob Wulphertsz.* procuratie hebbende van *Johan Haverman,* als universeel erfgenaam van zal,, *Elisabeth Hulsbosch* (proc. d.d. 8 mei 1639 gerecht van Amersfoort). Acte van ratificatie en approbatie voor *Johan Snijers,* schepen van Antwerpen, voor al hetgeen hij op naam van *Goorfgen Hulsbosch* uit hoofde van haar procur. voor burgemeester enz. van de neutrale stad Huyssen gepasseerd, gedaan heeft, mede ingevolge van de procuratie van de mombers van *Johan Haverman* voor het gerecht van Wageningen gepasseerd op 18 nov. 1628 (in de acte is sprake van een huis te Antwerpen genaamd de Vijff Roemers).

26 april 1616 Voogdijstelling door *Johan van Wijnbergen* en *Wijndelmoet Casijns.*

18 sept. 1617 procur. van *Corst Haverman* en *Elisabeth van Wijnbergen* tegen de wed. van *Johan van Wijnbergen*

28 mei 1622 testament van *Wychelmoet Casijns* wed. van *Johan van Wijnbergen;* legaten aan kinderen *Johan, Casijn, Aernt* en *Wilhelmina*

Not. C. van Ingen

29 mei 1650 test. *Wijcheman van Wijnbergen* en *Johanna Henrica van Wijnbergen,* won. onder ambt Oldebroek (lijftocht)

17 febr. 1652 Huw. voorw. *Wilhelm Christoffel de Langen* van Vredesteyn [1]) enz. en *Geertruyt van Wijnbergen,* met *Henrica van Wenckum,* wed. van *Henrick van Wijnbergen,* haar moeder, *Anthonis van Wijnbergen* haar broeder en voorts als naaste bloedverwanten *Johan van Rijswijck, Christoffel de Rechter wan Hemert, Willem* van *Wijnbergen,* schout van Montfoort, enz. en *Johan van Hoeclum,* burgemeester van Harderwijk

Not. J. Moll

16 jan. 1639 *Henrick van Wijnbergen* gehuwd met *Henrica van Wenckum,* en *Zeno van Wijnbergen,* wedr. van *Johanna van Wenckum* over het erfdeel van *Gerrit van Wenckum,* gehuwd geweest met *Wilhelmina van de Pol*

1) met vele getuigen.

Not. D. van Romare

7 sept. 1657 *Agnes Uyttenweerde, vrouwe tot* Bockhorstenburch, thans huisvr. van *Evert van Wijnbergen,* herroeping van haar testament

9 jan. 1658 Testament van *Agnes Uyttenweerde,* vrouw te Broeckhuysen, huisvr. van *Evert van Wijnbergen;* legaten aan haar zusterszoon Joost *van Baern van Schonauwen,* haar drie nichten *Maria, Elysabeth* en *Johanna Tynagel,* dochters van haar zuster Magdalena; aan de oudste zoon van haar neef *Johan van Berendrecht de* riddermatige hofstede Dompselaer; aan *Gerrit* en *Johanna Maria van Wijnbergen,* kinderen van haar mans broeder *Wichtnan van Wijnbergen,* en aan *Hendrika van Wijnbergen* het goed Cleyn Donselaer, en aan haar man *Evert van Wijnbergen* de riddermatige hof Bockhorsterborch te Voorhout in Holland

Not. W. van Gaalen (Utrecht)

14 april 1624 Jor. *Adriaan Utenweerdt* en joffr. *Agnes Utenweerdt* zijn zuster, won. te Overlangbroek, voor *Johan van Baren van Schonauwen,* gehuwd met *Geertruidt Uitenweerdt,* hun zuster, en tevens voor de onmondige kinderen van *Gerrit Tengnagel* geh. met wijlen hun zuster *Magdalena Llitenweerdt,* erfgenamen van *Gerrit Uitenweerdt,* hun vader en grootvader, geven volmacht op *Anthonis de Ridder* te Vianen. gehuwd met *Anna van Dashorst,* medeerfgenaam van wijlen *Gerrit van Dashorst* haar vader'

Not. W. Visscher

13 maart 1676 *Otto van Doeyenburgh,* was gehuwd met *Judith van Wijnbergen,* tevoren wed. van *Jan van Wijnbergen,* burgemeester van Amersfoort

25 april 1679 *Arent van Wijnbergen,* commandeur van het schip ,,De Vrije Zee", bestemd naar Oost Indië, machtigt zijn schoonvader *Otto van Doeyenborch* zijn landgoed te beheren

Not. B. Hagen

27 maart 1684 Huw. voorw. *Paulus Haverman,* wedr. van *Maria Jacobs,* en *Rosina Goedenhagen;* hun test. 26 april 1684

Not. J. van Ingen

8 juni 1615 Testament van *Evert Gerrits* en *Catharina Hulsbosch;* daarin wordt genoemd zijn broeder *Jan Gerrits* met diens zes zoons, *Pauwels, Gerrit, Jacob, Dirck, Hendrik* en *Willem,* alsmede *Anna Somers, Jan Gerrits* zijn broeders dochter en voorts:

Mattheus Hulsbosch, haar broeder, *Christiaan Hulsbosch* en *Evertgen Lubberts* haar neef en nicht, kinderen van *Catharina Hulsbosch,* haar (testactrice's) ooms dochter, huisvrouw van *Lubbert Gerrits* en nogmaals *Christiaan Hulsbosch* met *Goortge Lubbertsdr.* haar comp. neef en nicht; de kinderen van haar oom *Marten Michiels,* won. te Soest; *Elisabeth van Wijnbergen,* nagelaten dochter van *Elisabeth Hulsbosch,* haar comps. ooms dochter en tot slot de kinderen van *Jan Roosterman.* In het testament is voorts sprake van twee octrooien om te testeren n.l. een van de abdij van St. Paulus van 6 dec. 1589 en een van het Hof van Utrecht van 20 juli 1590.

25 sept. 1607 codicil van *Johan van Wijnbergen,* thans gehuwd met *Wyndelmoet Cosijnsdr.;* legaat aan zijn dochter *Lijsbeth* verwekt bij *Elisabeth Hulsbosch* zijn vorige huisvrouw

Not. Gilpin (Rhenen)

5 juli 1660 *Wolter Sloot totten Hersenberch,* majoor der stad Zutphen, en *Gosewijn van Ommeren,* schout van het ambt Ede, ooms en bloedmombers over de onmondige kinderen van jor. *Johan van Wijnbergen,* burgemeester van Amersfoort, en *Judith van Wijnbergen*

Lltrecht. **W. A.** Wijburg **Jr.**

De Jager (Jaegers). Gezocht worden plaats van herkomst en kwartieren van de gebroeders: a. *Bart Simonsz. de Jager,* geb. 1703/4, tr. Overveen in 1739 *Helena Leenders;* b. *Pieter Simonsz. de Jager.* geb. 1710/11, tr. Berkenrode in 1743 *Martijntje Borgs.*

Is er een wapen bekend ?

Nieuwkoop. L. **J. Malherbe.**

Korswagen (Cortswager), Gezocht worden de kwartieren van de gebroeders: a. *Arie Jansz. Korswagen,* tr. Vogelenzang in 1701 *Aagje Cornelis;* b. *Cornelis Jansz. Korswagen,* tr. omstreeks 1700 *Marijtje Albertsdr. van der Veld.*

Tevens worden genealogische fragmenten betreffende deze familie gezocht. Ook heraldische gegevens zijn welkom. Tot nu toe werd één wapen aangetroffen, n.l. dat van *Symon Cornelisz. Corswager,* jaar 1611: in goud 3 rode achtpuntige sterren, 2-1.

Nieuwkoop. L. **J. Malherbe.**

Kroon, Gezocht worden de kwartieren van *Jan Jacobsz. Kroon,* j.m. van Hillegom, schipper, tr. le Berkenrode in 1727 *Anna Leendertsdr. Pappers;* tr. 2e Berkenrode in 1473 *Geertruy (Jansdr.?) Krans.* Is er een wapen *Kroon* bekend?

Nieuwkoop. L. **J. Malherbe.**

Muts-de **Bruyn-Jamez-van** der **Heyden.** Gevraagd kwartieren van *Jacques Muts,* geb. te Woensdrecht, zoon van N. *Muts* en *Adrienne de Bruyn,* tr. Breda 19 april 1769 *Claire Adrienne Jamez,* geb. Breda 26 dec. 1747, dr. van *Guillaume Jamez* en *Petronille van der Heyden.*

Deze personen komen voor in de kwartierstaat van donna *Paola Ruffo di Calabria,* die in het septembernummer van ,,De Middelaar" zal verschijnen.

Namen (België) J. **P. ridder Ruzette.**

De Brabantse Leeuw jrg. 111 (1954), blz. 109, vermeldt *Gaspar Jamez,* geb. te St. Florin bij Bergen (Henegouwen), † Breda 6 mei 1727, tr. Breda 6 nov. 1712 *Clara Margaretha Knapen (1688-1738).*

Vermoedelijk waren zij de ouders van bovengenoemde *Guillaume Jamez.*

Redactie.

INHOUD VAN DIT NUMMER.

Bestuursberichten. — Nederlandse afstammelingen-naamdraagsters van gravin Juliana van Stolberg, door Jhr. Mr. C. C. van Valkenburg. — Het geslacht van Hogendorp te Haarlem in de 15de eeuw, door M. Thierry de Bye Dólleman. — De kwartieren van de domheer Engelbrecht van Nassau, door Mr. A. P. van Schilfgaarde. — Korte mededeling: Een portret van Hans van Hogendorp? — Vragen en antwoorden.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

BESCHERMHEER Z.K.H. DE PRINS DER NEDERLANDEN, PRINS VAN LIPPE BIESTERFELD

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, gelieve men te richten tot de Hoofdredacteur MR. W. W. VAN VALKENBURG, *„Nijenstede", Backershaegenlaan 70, Wassenaar.*
De jaarlijkse contributie (abonnement) ad *f* 20,— gelieve men steeds vóór 1 februari te voldoen door storting op postrekening no. 2091.0 ten name van liet Genootschap te 's-Gravenhage.

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot de Secretaris IR. C. M. R. DAVIDSON, Jacob de *Graefflaan 17, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie), zomede opgaven van adresverandering, te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleijenburg 5, 's-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of de inhoud der ondertekende stukken.

No. 6 LXXVIe **Jaargang** **juni 1959**

BESTUURSBERICHTEN.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van Dr. Ch. W. F. Winckel, sedert 1958 gewoon lid van het Genootschap.

Adreswijzigingen+

MR. J. J. BREDIUS ..... *Aerdenhout. Spiegelenburghlaan* ID.

DS. N. VAN DE WALL ..... *Laren (N.H.), Ruiterweg ZO.*

Mogelijkheid tot het stellen van vragen naar Franse voorouders+

De heer *Gérard de Villeneuoe, 16 rue du Saint Cordon, Valenciennes, Dept. du Nord, Frankrijk, is* bereid gratis vragen te plaatsen van onze leden naar hun Franse voorouders in het blad La France Généalogique (alleen vergoeding van antwoordpostzegels wordt gewenst). Dit blad wordt door veel genealogen gelezen, die gespecialiseerd zijn op een bepaald grondgebied en die dus weten, of een bepaalde naam in hun streek voorkomt.

Nederlanders als Lutherse geestelijken in Sleeswijk-Holstein,

door TM. O. ACHELIS.

Uit geen land behalve uit Duitsland en Denemarken zijn van het begin der Reformatie tot 1864, in welk jaar de band tussen Sleeswijk-Holstein en Denemarken op hield te bestaan, zo veel geestelijken naar Sleeswijk-Holstein gekomen als uit de Nederlanden. Het zijn er 27 [1]), terwijl er uit Noorwegen, dat zowel in geografisch als in taalkundig opzicht — dit wat Noord-Sleeswijk betreft — nader verwant is en ook onder dezelfde vorst stond, 17 en uit de Zuidelijke Nederlanden 10 kwamen [2]).

Deze Hollanders werden in de 16de en in het begin van de 17de eeuw geestelijken in Sleeswijk-Holstein, uitgezonderd *Urban Feiermann, die* eerst in 1716 predikant in Neuenkirchen (Dithmarschen) werd. De meeste van hen kwamen in Sleeswijk-Holstein vóór het begin van de opstand tegen Spanje in 1566. Van enige van hen weten wij slechts, dat zij in de tijd der Hervorming in de hertogdommen werkzaam waren: zo waren *Johannes* en *Jacobus* beide vóór 1568 „Diakonen" in Gaikebüll, welke plaats in 1634 met 17 andere gemeenten ten prooi viel aan de overstroming. De bekendste onder hen was *Hendrik von Zütphen,* die in 1524 als ketter in Meldorf (Dithmarschen) verbrand werd. *Gerhard Slewart,* de reformator van Flensburg, werd in 1526 predikant in deze stad, de grootste van Sleeswijk, en stierf in 1570. Tegelijk met hem was als eerste Lutherse predikant in Neuenkirchen tot 1533 *Martin Boldewin* werkzaam. In *1539* werd *Johannes*

1) Als onzeker werden 3 Brabanders weggelaten: *Matthias Bussenius,* prcd. in Koldenbüttel in 1560, *Aegidius von Meldert,* pred. („Diaconus"?) in Süderhastedt, „Diaconus" in Weddingstedt in 1556 en *Rumond Walter,* pred. in Ottensen vóór 1556. Mogelijk stamt do tweede uit Melder bij Thienen. Ook werd weggelaten *Johann Hasenfeld* uit Vlaanderen, die wij als predikant in Wesselburen, Tönning, Vollerwik en Kuddwörde (Lauenburg) in 1564 en in Nusse vinden. Hij sterft in 1596 in laatstgenoemde plaats.

2) Zie voor de Lutherse geestelijken uit Oostenrijk; Bohemen en Hongarije mijn artikel in Senftenegger Monatsblatt, Bd. I (1954), 75.

Anfonii predikant in Krempe (Elbmarschen). In het volgende jaar vinden wij twee Hollanders als predikanten in Sleeswijk-Holstein: *Hinrich Hentens* in Süderhastedt (Dithmarschen) en *Rudolf von Nimwegen* in Kiel. In 1541 werd *Cyriacus Freese* predikant in Wilster (Elbmarschen). In 1544 was *Nicolaus Calopodius* „Diakon" in Lunden (Dithmarschen) en in hetzelfde jaar werd *Vincents Alberti* „Generalpropst" in het Haderslebener Anteil (Noord-Sleeswijk). Het volgende jaar kwam *Franz Baring* als „Diakon" in Krempe. In 1548 was *Gisbert Buxmer* predikant in Westerhever (Eiderstedt) en *Herman Harstius* in Herzhorn (Elbmarschen). *Wesselin Risenius* werd in 1560 predikant in Beidenfleth (Elbmarschen), *Hinrich von Riesen* mogelijk met laatstgenoemde verwant, was tot 1576 predikant in Katharinenheerd (Eiderstedt). *Rudolph von Kattwigk* werd in 1555 predikant van de Sleeswijker Domkerk. Zijn landgenoot *Johannes vom Altenbusch* was toen predikant in het nabije Haddeby en werd in 1556 predikant in Gettorf in Zuid-Sleeswijk. *Theodor Canfherus* was in 1556 predikant in Nordhastedt (Dithmarschen). Ca. 1557 werd *Rochus van Hooven* predikant in Waabs (Schwansen). In 1558 werd *Nicolaus Staphorst* predikant in Heide (Dithmarschen), in 1559 vinden wij *Cyriacus Schulte* als „Diaconus" in Albersdorff (Dithmarschen) en ca. 1561 een zekere *Geerdt* als predikant in Kappeln aan de Schlei. Na hem zijn na de Opstand behalve de reeds genoemde *Urban Feiermann nog* slechts 2 Hollanders in Sleeswijk-Holstein gekomen: *Christian Horstmann,* die in 1585 predikant op Hallig Hooge (Noord-Friesland) was en tenslotte *Gottfried Bucherus,* predikant in Barmstedt van na 1627 tot 1639.

Ook de 10 Zuid-Nederlanders waren, met uitzondering van *Diederich Howen,* die wij in 1606 als predikant in Rieseby (Schwansen) vinden, in de 16de eeuw en wel vóór de Opstand predikant in Sleeswijk-Holstein: *Philipp Andernovius* vóór 1542 „Diaconus" in Wesselburgen (Dithmarschen), *Johannes Antwerpianus* in 1544 predikant in Hennstedt, *Wilhelm Lente* werd in 1554 „Propst" in Meldorf, in 1555 werd *Johannes Vorstius* „Generalpropst" van het Haderslebener Anteil als opvolger van de reeds genoemde *Vincents Alberti.* Tegelijkertijd was *Rumond Walter* predikant in Ottensen (nu ressorterend onder Hamburg), in 1556 vinden wij *Aegidius von Meldert* als „Diaconus" in Weddenigstedt (Dithmarschen), ca. 1559 werd *Franz Alardus* predikant in Kellinghusen. Hij is de stamvader van 12 Sleeswijk-Holsteinse predikanten tot 1812. In 1560 werd *Matthias Bussenius* predikant in Koldenbüttel (Eiderstedt) en vóór 1564 werd tenslotte *Johann Hasenfeld* predikant in Wesselburen (Dithmarschen).

Van veel der hier genoemde Hollanders staat hun geboorteplaats niet vast: zesmaal vinden wij slechts de aanduiding „Holland" *(Vom Altenbusch, Bucherus, Geerdf, Horstmann, von Hoven, Jacobus);* de aanduiding *„Brunswijk" (Johannes)* was niet thuis te brengen. De andere 20 zijn als volgt provinciegewijs te rangschikken:

Noord-Brabant	1:	Boxmeer (*v. Buxmer)*
Groningen	1:	Groningen *(Feiermann)*
Friesland	2:	Friesland *(Freese)* Leeuwarden (*Vincents Alberti)*
Overijssel	5:	Kampen (*Slewart*) Rijssen (*Risenius, v. Risen*) Staphorst *(Staphorst)* *Zwolle (Johannes Antonii)*

Gelderland	4:	Harderwijk *(Harstius)* Nijmegen (v. *Nimwegen)* Venlo (*Baring*) Zutphen (*v. Zutphen)*
Noord-Holland	5:	Dordrecht *(Cantherus, Jacob Dordraceus)* Hoorn (*Schulte*) Naarden (*Calopodius)* *Texel* (*Boldewin*)
Zuid-Holland	1:	Katwijk (*Rudolph von Kaftwigk)*
Wtrecht	1:	Utrecht (*Hentens*).

Predikanten uit Drente, Limburg en Zeeland ontbreken.

Tien van de 27 Hollanders hebben in het hertogdom Sleeswijk gewerkt (de helft hiervan in Noord-Friesland met Eiderstedt), 9 in Dithmarschen en 7 in de rest van Holstein. De meesten van hen waren werkzaam in de aan de 'Noordzee grenzende gebieden, (Elbmarschen, Dithmarschen, Noord-Friesland), enkele in het binnenland, slechts twee aan de Oostzee (in Kiel en Kappeln), geen in Oost-Holstein.

Hieronder vindt men een alfabetische lijst met gegevens betreffende hun herkomst, studie en werkzaamheid [3]).

1. *Vincents Alberti,* * Leeuwarden. Generalpropst Haderslehen 1544-53, Propst Tondern 1549-53, † 1553, tr, *Sara,* dochter van Ds. *Johann Meiger († 1561).*
2. *Johannes vom Alfenbusch,* * Holland, pred. te Haddeby . . ., te Gettorf 1556-'91 ?
3. *Johannes Anfonii,* "Zwolle, pred. te Krempe 1539, te Itzehoe 1543, Generalsuperintendent, † 7 juni 1557.
4. *Franz Baring,* * Venlo, 1 febr. 1522, zoon van *Petrus Baring en Bverharda,* Karmeliter monnik in Geldern, R.-K. priester te Elvestorf (Lüneburg) 1545-7, Diak. Krempe 1545, pred. te Buxtehude 1551, Diac. te Hamburg (St. Petri) 1558-63, Superintendent Lauenburg 1564-82, pred. te Lütau (Lauenburg) 1582-89, † 1589.
5. *Martin Boldewin,* * *Texel,* stud. Rostock 1508, pred. te Neuenkirchen 15.. .-33, †1533.
6. *Gottfried Bucherus,* * Holland, pred. te Barmstedt 16.. .-39, † 1639 tijdens een reis naar Holland.
7. *Gisbert v. Buxmer,* * verm. Boxmeer, pred. te Westerhever ca. 1548 (?), te Koldenbüttel 1571-84, † 1584.
8. *Nicolaus Calopodius (Leisten),* * Naarden, stud. Wittenberg 1543, Diac. Lunden 1544.
9. *Theodor Cantherus* (*Canthe, **Cant)*** , * Dordrecht (?), pred. te Nordhastedt 1556, te Weddingstedt ca. 1557-61, Propst 1559, † 1561,
10. *Jacob Dordraceus,* * Dordrecht (?), pred. te Weddingstedt 1544.
11. *Urban Feiermann,* * Groningen 3 jan. 1681, zoon van de Stadmuzikant in Kopenhagen *Johann F.* en *Caecilia Catharina Thugelius,* stud. Odense, imm. Kopenhagen 22 juli 1701 ,theol. examen ald. 1710, veldprediker 1711-16, pred. te Neuenkirchen 1716-31, † 1 maart 1731, tr. 1716 *Anna Dorothea,* dochter van ds. *Broder Sibbersen († 1716).* Een zoon, *Johann Urban Feiermann* (1719-78) was pred. te Ording 1749-78, een kleinzoon *Urban Gottlieb Feiermann* (1754-1823) was pred. in Noorwegen en in ösby (ambt Hadersleben) 18 11-23.

[3]) cf. Otto Arends: Gejstligheden i Slesvig og Hokten, Bd 1-3 (1932).

12. *Cyryacus Freese (Asing),* * Friesland, pred. te Wilster 1541-67, † 12 maart 1567.
13. *Geerd(t),* * Holland (?) pred. te Kappeln ca. 1561-62.
14. *Hermann Harstius,* * Harderwijk, pred. te Herzhorn ± 1548-60, † 18 febr. 1560..
15. *Hinrich Henfens,* * Utrecht (?), Diaconus te Süderhastedt 1540, Diac. Hemme 1544.
16. *Rochus von Hoven (Howen), 'Holland* (?), ca. 1524, pred. te Waabs ca. 1557, te Kappeln 1563-65, mogelijk Diac. St. Pieter 1567, pred. te Ratzeburg ca. 1567, te Hohenkirchen ca. 1577-9, † ca. 1579.
17. *Christian Horstmann,* * Holland, pred. te Hooge 1585-86.
18. *Jacobus,* * Holland, pred. te Gaikebüll 15....
19. *Johannes, „Brunswyk"* (?), * Holland, Diaconus te Gaikebüll ten tijde der Reformatie.
20. *Rudolph van Kattwigk,** Katwijk, Karthuizermonnik, pred. in Sleeswijk 1555-66, † 30 sept. 1566, tr. *Alheit,* † 30 sept. 1566.
21. *Rudolph von Nimwegen (Nouiomagus),* * Nijmegen, pred. te Kiel 1540-42, Visitator 1541, † 1 nov. 1542.
22. *Wesselius Risenius (Risonii),* * Rijssen (?), pred. te Beiden 1550-60, † 19 april 1560.
23. *Hinrich von Riesen,* * Rijssen (?), pred. te Katharinenherd 15...-76, † 21 jan. 1576").
24. *Cyriacus Schulte (n),* * Hoorn (?), Diaconus te Albersdorf (1559).
25. *Gerhard Slenerth (Sleward),* * Kampen, zoon van *Lambert* en *Margarete,* Mag. Dominikanermonnik te Maagdenburg, Lektor Hadersleben (Dominikanerklooster) 1517-19, pred. te Flensburg (St. Nicolai) 1526-70, 1538, Superintendent 1540-43, † 30 nov. 1570, tr. *Anna,* dochter van *Didrik Goldtschmidt* in Flensburg [5]).
26. *Nicolaus Staphorst (Oylemann),* * Staphorst bij Zwolle, zoon van *Henricus* en *Gertrud Olyemann,* Mag. hofprediker bij gravin Maria in Jever, pred. te Heide 1558, Propst 1561-1567, pred. te Hamburg (St. Petri) 1567-79. † 18 sept. 1579.
27. *Heinrich von Ziitphen,* * Zutphen ca. 1488, Stud. Wittenberg 1508, Bacc. theol. 1521, prior Dordrecht (Dominikanerklooster) 1516, prior Antwerpen (Augustinerkloos-ter) 1520, Luth. pred. te Bremen (St. Ansgari) ca. 1522, predikte 1524 in Meldorf, als ketter verbrand 11 dec. 1524.

*) Cf. Aurifabers Kalendernotizen, S. 70, 21 Jan.: „In Christo placide obdormivit D. Henricus pastor eccl. in Kathrinherde anno 1576 ad horam 10 antemeridianam".

[5]) Zie over hem mijn artikel in Archiv für Reformationsgeschichte 1932, S. 80 vlg.

De Sigers ther Borch,

door MR. H. L. HOMMES.

Over dit geslacht is wel reeds een en ander gepubliceerd, doch een volledig overzicht ontbreekt nog. De stamreeks is gegeven in Nederland's Adelsboek, eerst in 1903 en 1911 ontleend aan de foutieve genealogie bij de Hoge Raad van Adel, in 1917 gewijzigd naar het artikel van Van Holthe tot Echten: De comparanten in de Ridderschap van Drenthe 1600-1795, en tenslotte in 1951 nog eens gewijzigd naar aanleiding van mijn bijdrage in dit maandblad van 1948.

De oudste generaties blijven evenwel nog duister, want ik weet geen verklaring voor de opschriften van de grafsteen in de kerk te Eelde, waarvan de beschrijving en afbeelding gegeven wordt op blz. 62 van de Genealogische en heraldische gedenkwaardigheden in en uit de kerken van Drenthe. Deze vermeldt:

Anno domini/1545 storf vrou *Eltike Sigers [to de bo] rc* des dinse/dages voer Karsmis de got genedic si.

In het midden: *Reint Sigers to de borc,* met het wapen *de Sigers ther Borch.*

Op de hoeken wapenschilden:

1 *De Sigers ther Borch*	3 *Schaffer*
2 *Addinga*	4 ontbreekt

Bij de bewerking van de genealogie Schaffer (Ned. Leeuw 1956) heb ik geen alliantie met *de Sigers* aangetroffen. Ook als voor *Addinga* gelezen zou moeten worden *Ripperda* of *te Nansum,* die dezelfde ridderfiguur in het wapen voeren, kan ik geen verband vinden.

Van *Johan* (IV) 'en zijn zoons *Reint Gijsbert en Herman* komen de kwartierstaten voor in De ridderschap van Drenthe, door J. Westra van Holthe; over hen en hun familie wordt uitvoerig gehandeld in het bovenaangehaalde artikel van Van Holthe tot Echten in de Nieuwe Drentsche Volksalmanak en wel over *Johan* in jaarg. 1896, blz. 246-259, over *Reint Gijsbert* in jaarg. 1899, blz. 176-185, en over *Herman* in jaarg. 1900, blz. 219-235.

Voor de havezathen ter Borch, huis te Eelde, Vennebroek (Paterswolde) en Vennebroek (Anlo) kan ik naar dit artikel verwijzen en naar het Bulletin van de Kon. Ned. Oudheidkundige Bond 1957, blz. 171 en vlg.

Het is evenwel nog niet duidelijk hoe de havezathe ter Borch aan de familie *de Sigers* gekomen is. Enig verband met het oude geslacht *ter Borch* vond ik bij de Ordelen van de Etstoel 1518-1604, uitgegeven door Joosting, op blz. 82, waar op 5 april 1529 voorkomt:

„Tuyschen *Reynt Sigers* ind Jan *Gripp* (= Grijp) is gefonden, soe *Steuen ter Borch* seliger willichs betracht ind averlacht maich hebben, by synen leven syner huysvrow guederen versath ind eyns delss doirgebracht toe hebben: ind dat sy billix oire leven lanck wat voir uyt eygde ind dairover betuchtiget, Reynt ind Jan Gripp oick to Groningen allerley handelynge gehat hebben dat sy ter begerte des drosten ind XXIIII noch eyn frunt dach sullen halden, ind scheyden sich fruntlich tuyschen dyt ind den naesten latynck soe doich Steuens vrow nae billicheyt wat toebehoerde. Doen sy des nyet, wyllen die drosten ind etten eintlich wysen ten naesten latynck."

Op de door nu wijlen Dr. Heerma van Voss in zijn artikel: De letterlap de Sighers ther Borgh, in de Ned. Leeuw 1927, gestelde vraag naar een opgave van de voltallige afstammelingen van *Gijsbert de Sigers ther Borch* (1737-1812) is, zoals mij uit de door zijn zoon welwillend ter inzage gestelde papieren gebleken is, een antwoord binnengekomen van *J. S. van Veen,* een zwager van de- laatste afstammelinge van dit geslacht. De mededelingen, die zijn schoonzuster hem verstrekte, waren echter vrij vaag, zoals: haar zuster *Agnes* was gehuwd met de wedr. *Karelsen,* haar tante *Naatje* met *Zwens,* eerst officier.

Van een oudere generatie wordt gezegd. „Van de oudere broers is de oudste *jan Roelof,* ongetrouwd gebleven. Hij had veel geld en reed met twee zwarte paarden. De tweede is getrouwd; zijn twee zoons zijn volwassen overleden. De derde

is niet getrouwd; deze heeft veel goed aan de gemeente gedaan". Over *Jan Roelof* heb ik niets kunnen vinden en ook laatstgenoemde bleef mij onbekend. Ik vermoed, dat de toen al oude dame de door haar bedoelde personen enigszins verward heeft.

In de 18de eeuw is het geslacht blijkbaar wel in aanzien geweest, want in de officiersboekjes worden Gijsbert (Vbis) en *Reint Herman Taco* (Vbis, 7) baron genoemd, maar in de 19de eeuw is het maatschappelijk gedaald. Alleen Roelof (VII 2) werd in 1816 in de Ridderschap van Drenthe benoemd met het predicaat van Jonkheer, en *Gerhardus Bernardus* (IX *2)* verkreeg in 1889 een erkenning met hetzelfde predicaat.

De laatste generaties hebben veel moeite opgeleverd en ik heb dan ook niet alle gegevens kunnen verkrijgen. De familiepapieren, die in 1937 door mejuffrouw A. B. Wineke aan ons genootschap zijn geschonken, bevatten voornamelijk afschriften van geboorte- en andere akten, benodigd voor de adelserkenning en vrijwel niets over de andere familieleden.

Van belang was daarom de in het Rijksarchief te Groningen aanwezige memorie van successie van Jhr. *Roelof de Sigers ther Borch.* Deze heeft 14 juni 1865 een olographisch testament gemaakt, waarbij hij legaten vermaakt aan de twee kinderen van zijn zuster, gehuwd met *Jacob Sleght Swens,* en als erfgenamen stelt:

1e. de kinderen van zijn neef *Gijsbert de Sigers ther Borch* bij *Lutgerdina van Tarel* voor 1/3 gedeelte, n.l.:
Jeannette Gesina, echtg. van *Adolf Karel Wineke,* drogist te de Rijp,
Gerha'rdus Bernatdus, ontvanger te Hoogcruts,
Berendina Gerharda, mede aldaar,
Jan Roelof, militair in Oost-Indië,
Hendrik Willem Frederik, zeeman, gedomicilieerd te Hoogeveen,
Gezina Johanna Benedicta, te Hoogcruts,
Everhardus Jacobus Alexander, mede aldaar.

2e. zijn neef *Jan Gijsbert de Sigers ther Borch,* gepens. commies le kl. te Loppersum, voor 1/3 gedeelte.

3e. drie dochters van zijn zuster *Johanna Benedicta* bij *Willem van Voss* voor 1/3 gedeelte, n.l.:
Agatha van Voss, weduwe van *Willem van Raalten, te* Oosterhout,
Lucia Sophia van Voss, te Oosterhout,
Johanna Roelina Maria Gezina van Voss, te Coevorden.

Het geslacht is uitgestorven in 1935 met *Johanna Gezina Benedicta de Sigers ther Borch* als weduwe van *Dirk Franciscus van Veen.*

Genealogie:

1. *Reynt Zyghers* te Eelde, ette in Noordenveld 1542, '50, vermeld 1528-1560, † vóór 18 aug. 1573 [1]), tr. *Elteke Waeyer,* † na 18 aug. 1573, dr. van N.N. en N.N. *Retbergen.*

   Uit dit huwelijk:

   1. *Geert,* volgt 11.
   2. *Elfeke Sigers,* † Zeerijp 8 dec. 1601, begr. ald. in de kerk, tr. *Writzer ten Holte* op Bauckum, hoofdeling in Zeerijp, † tussen 8 maart en 30 aug. 1613, zn. van *Johan* en *Margareta Harkinge.*

1) J. Westra van Holthe, De ridderschap van Drenthe, blz. 99 noot 3.

II. Geert *Sigers* te Eelde, tr. *Johanna de Mepsche,* † vóór 1593, dr. van *Geert* en *Hille Alberda;* zij hertr. *Johan van Besten.*

Uit dit huwelijk:

1. *Reint,* volgt 111,
2. *Gerrit de Sigers,* in leven in 1613 [2]).
3. *Elisabeth, de Sigers ther Borch,* lidmaat der Herv. kerk te Groningen sept. 1623 als weduwe, werd nogmaals in juni 1649 ingeschreven met att. van Appingedam, tr. Groningen 31 okt. 1613 (procl. 9 okt.) *Willem Ubbena,* jr. en hoofdeling op Bolsiersema, † vóór 1623.
4. *Swane de Sigers ther Borch,* tr. Groningen 9 januari 1620 (procl. 18 dec. 1619) *Hans van Morgendal,* adelborst.

III *Reint de Sigers ther Borch,* in de Drentse landdag als eigenerfde 1642, verkreeg voor het huis ter Borch bij Eelde erkenning als havezathe 1646, vermeld 1608—'48, † tussen 15 juni 1648 en 24 okt. 1650, tr. Groningen 11 mei 1606 (procl. 11 april) *Sciadde te Nansum,* † vóór 24 okt. 1650, dr. van *Taco en Jeye Jarges.*

Rechterl. arch. Groningen IIIx 3, fol., 171. Akte van verkoop 1 mei 1618 door *Reint Sigers* en *Thiaede* te *Nansum,* e.l., en *Rixte* te *Nansum,* zuster van Thiaede, kinderen en erfgenamen van *Taco* te *Nansum* en *Jeye Jarges* e.l., en van haar overleden halfzuster *Teteke Itens.*

Uit dit huweliik:

1. *Johan,* volgt IV.
2. *Johanna,* nog in leven 19. nov. 1651, tr. Groningen 31 januari 1630 (procl. 2 jan.) *Johan Doenga,* jr. en hoofdeling op Folkerda bij Bedum, † na 1674, zn. van *Wylco en Everdt Wifringhe.*
3. *Taco de Sigers ther Borch,* tr. in 1639 (procl. Groningen 6 april) *Johanna Coninck,* dr. van *Redmar* en *Ave Jarges,* en zuster van *Hugo Coninck.*

   Uit dit huwelijk.

   Anna de Sigers ther Borch, † 1 julï 1673, begr. in de kerk te 't Zandt, tr, in 1662 (procl. Groningen 20 sept.; att. 20 okt.; huw. contr. 17 sept. [3]) *Fecko Ompteda,* jr. en hoofdeling op Ompteda en Bauckema, geb. in 1638, curator van de Hoogeschool te Groningen vanwege de Ommelanden, † Groningen 6 nov., begr. in de kerk te 't Zandt 12 nov. 1700, zn. van *Herman* en *Elteke ten Holte.*

   Reg. Feith 1e verv. 1671, nr. 22: Erfwisseling te Eelde tussen *Johan de Sigers ther Borch* en *Eva van Dedem* e.l. met hun broeders dochter *Anna de Sigers ther Borch* en *Fecko Ompteda* e.l. 11 mei 1671.

IV *Johan de Sigers ter Borch,* geadmitteerd in de Ridderschap van Drenthe 17 febr. 1646, ette in Noordenveld 1646-1680, assessor in de Etstoel 1681—'98, gedeputeerde tussen 1655 en '98, koopt de havezathen Eelde in 1683 en Vennebroek bij Paterswolde in 1689, † tussen 28 nov. 1698 en 28 febr. 1699, tr. Zwolle 27 okt. 1646 *Eva van Dedem,* † tussen 11 mei 1671 en 23 nov. 1700, dr. van *Herman,* burgemr. van Zwolle, en *Geertruid van Beinhem* tot den Appelenborch.

2) De Ned. Leeuw 1948, 32.
3) Nieuwe Drentsche Volksalm. 1896, blz. 2 5 4 .

Scheidingsakte Groningen 23 nov. 1700 tussen de kinderen van *Johan de Sigers ther Borch* en *Eva van Dedem*, n.l.:
Reint Gijsbert d.S.t.B., heer van ther Borch;
Hermen d.S.t.B. van de Vennebroek;
Berent Gruys, heer tot Lellens, voormond over de kinderen van wijlen *Taco d.S.t.B.*, en *Theodora Margreta Tamminga;*
Gijsbert d.S.t.B.;
Bartholt Canter, gehuwd met *Florentina Geertruit d.S.t.B.*

Uit dit huwelijk:

1. *Florentina Geertruid*, † jong.
2. *Reint Gijsberf de Sigers ther Borch, geb.* ca. 1648, ingeschreven als student te Groningen 28 jan. 1669, geadmitteerd in de Ridderschap van Drenthe 9 okt. 1678, in 1689 voor de havezathe Vennebroek, later voor ther Borch, ette in Noordenveld 1685-1701, in. 1701 gekozen tot gedeputeerde om op te treden in 1703, † tussen 21 maart en 13 juni 1702.

   De havezathe ter Borch werd toebedeeld aan Florentina Geertruid, het huis te Eelde, waarvan in 1689 het recht van havezathe verlegd was naar Vennebroek, werd toebedeeld aan Gijsbert de Sigers ther Borch.
3. *Mechfeld Sciaddina*, † jong.
4. *Hetman de Sigers fher Borch*, vaandrig in 1665, luitenant in 1670, majoor tot 1703, ette in Noordenveld 1707—'19, geadmitteerd in de Ridderschap van Drenthe voor de havezathe Vennebroek 7 dec. 1703, gedeputeerde voor 2 jaren in 1707, '11, '15 en '19, † in 1719').

   De havezathe Vennebroek vererfde op *Jan Reint de Sigers ther Borch* (VI).
5. *Sjaddina Mechfeld*, ged. Zwolle 9 maart 1651, † jong.
6. *Taco*, volgt V.
7. *Florentina Geertruida*, ged. Groningen 20 juli 1655, † ald. növ. 1741 (breukenboek 10 nov.), tr. in 1675 (procl. Groningen 26 juni) *Bartholt Canfer*, ged. Groningen 9 aug. 1648, gezworene in 1675, drost van het Gorecht 7 okt. 1679—'85, lid van de Hoge Justitiekamer 1701—'02, † vóór 26 juni 1703, zn. van *Joachim* en *Helena Wicheringe.*

   Na de dood van haar broer *Reint Gijsbert* was haar het huis ter Borch toebedeeld, dat zij later aan haar zoon *Jan Canter*, ged. Groningen 17 april 1678, overdroeg. Hij † 6 dec. 1725, tr. Wolvega 20 aug. 1719 *Eduarda Lucia van Haren*[5]). Zij hertr. Eelde in maart 1728 *Jan Reint de Sigers ther Borch* (VI).
   Inv. Nienoord nr. 246. 12 jan. 1707. Wisselbrief, waarbij *Florentijna Geertruyt de Sigers ther Borch*, wed. *Canter, in* erfwissel overdraagt aan haar zwager Jr *Derck Alberda en* diens echtg. *Sjadina Mechtelt d.S.t.B.* de goederen in Overijsel, het Gorecht en Omlanden, haar nagelaten door haar ouders *Johan d.S.t.B.* en *Eva van Dedem* en door haar broeder *Reynt Gijsbert d.S.t.B.*
8. *Gijsberf*, geb. en † in 1657.
9. *Gijsberf*, geb. en † in 1659.
10. *Gijsbert, geb. en* † in 1663.
11. *Gijsbert*, volgt Vbis.
12. *Sciaddina Mechfelt*, geb. in 1664, † Delfzijl, begr. in het koor der kerk aldaar 2 febr. 1731, tr. *Derck Alberda*, capitein, commandeur van Delfzijl, † ald., begr. in het koor der kerk 22 aug. 1736, zn. van *Pabo* en *Bouwina Smifs van Smitshuizen.*

V. *Taco de Sigers fher Borch.*, geb. ca, 1653, kapitein onder het reg. van de Prins van Oranje, daarna majoor, † 28/29 dec. 1692, begr. Leeuwarden (Galileïkerk), tr. 10 juni 1677 (procl. Groningen 19 mei) *Theodora Margareta Tamminga*, geb. in 1651, † 14 sept. 1690, begr. Leeuwarden (Galileïkerk), dr. van *Swier* tot Saaxumhuizen en *Lebuina Elisabeth Sloet* tot Lindenhorst.

   Eelde 5 febr. 1720. Akte van verkoop van hun aandeel in Vennebroek door *Lowine Elisabeth d.9. t.B., Eva Florentina, Cecilia Wilhelmina, Pabo Alberda* nom. uxoris, aan *Jan Reint de Sigers ther Borch.*

Uit dit huwelijk:

1. *Jan Reint*, volgt VI.
2. *Lewine Elisabeth*, ged. Groningen 30 dec. 1679, in 1715 stiftsjuffer van Dickninge, † in 1737 (breukdodenboek Groningen 13 dec., wonende Nieuwe Boteringestraat).
3. *Swier Boldewijn de Sigers ther Borch, geb.* in 1681, student te Groninagen 7 sept. 1701, kapitein 27 febr. 1709, † 1710, vóór 11 maart.

   Statenarchief Groningen. Rekeningen ontv. generaal 1710, fol. 427.
   Lijfrente op
   Sweer Baudewijn de Sygers, out 29 jaar, bet. tot versterfdag.
   Robert Frederik de Sygers, out 27 jaar, bet. tot versterfdag.
4. *Robert Frederik de Sigers ther Borch.*, geb. in 1683, student te Groningen 7 sept. 1701, vaandrig in 1704, † in 1710, kort na Swier Boldewijn.

   Rek. ontv. collaterale *successie* (Rijksarch. Drenthe) Ao 1710/11, fol. 26 verso.
   de Heer Gedepde de *Sigers* ther Borch op Vennebroek geeft aan de *erfenis* van *de* vaendrig Jor Robbert de Sigers ther Borch, groot *f* 1600,—.
5. *Eva Florentina*, geb.. in 1684/85, † Groningen 2 sept. 1745 [6]) (breukdodenboek 10 sept., gewoond hebbende aan het Nieuwe Kerkhof).
6. *Cecilia Willemina*, geb. Groningen 18 mei, ged. 20 mei 1687, † 9 mei 1774, begr. te IJlst, tr. 25 juni 1724 *Syds Anfony van Galama*, geb. IJlst 22 april 1673, † ald. 28 juni 1737, zn. van *Julius* en *Tetje van Popma*, en wedr van *Elisabeth van Coehoorn.*
7. *Sciaddina Geerfruid*, geb. ca. 1689, tr. *Pabo Alberda*, ged. Groningen 7 nov. 1697, zn. van *Derck* en *Sciaddina de Sigers fher Borch.*

---

[4]) Rijksarch. in Drenthe. Rek. ontv. collaterale successie 1719/20, fol. 20.
De Heer Gesworen *Sijgers* voor erfgenaam van zijn broeder *Harmen*
de *Sijgers* *f* 3750,—
id. Mevrouw *Canters* *f* 3750,— uitheemsch
id. Heer Capitein *Alberda* *f* 3750,—
id. Heer van Vennebroek (inheemsch)

[5]) Uit het huwelijk van *Johan Canter en Eduarda Lucia van Haren:*
a. *Rixt Canter, geh.* Eelde in 1721, † Heerenveen in 1785.
b. *Jan Poppe André Canter*, heer van ther Borch, ged. Eelde 22 aug. 1723, secr. van Weststellingwerf 1742-1300, gedep. st. van Friesland, monstercommissaris 1753—'56, comm. van Westerwoldingerland 1756, † Wolvega 24 maart 1800.
c. *Willem Canter*, ged. Eelde 30 sept. 1724, † jong.
d. *Jan Canter*, ged. Eelde 16 juli 1726, † jong.

[6]) Statenarch. Groningen, Ontvanger-generaal. Rekening 1746, fol. 391. Lijfrenten. *Eva Florentina de Sijgers ther Borgh*, 64 jaar, bet. tot sterfdag 2 sept. 1745.

Volgens de genealogie bij de Hooge Raad van Adel zouden er nog twee dochters zijn geweest:

8. *Theodora Marqreta.*

9. *Florentina.*

VI. *Jan Reint de Sigers ther Borch,* heer van Vennebroek, ged. Groningen 17 april 1678, kapitein 11 maart 1710, resigneert 1720, ette in Noordenveld 1720—'25, vermoedelijk in 1729 naar Langweer vertrokken, gedeputeerde in Friesland, † Langweer 10 maart 1753, tr. 1° Gieten dec. 1713 (afgekondigd Dwingelo 3, 10 en 17 dec. att. naar Gieten) *Anna Maria van Dongen,* † 10 okt. 1720, dr. van *Cornelis* tot Qldengaarde en *Anna Elisabeth van Echten;* tr. 2° Haren 12 dec. 1721 (procl. Groningen 8 nov.; huw. contr. 8 nov.) *Anna Margreta van Borck,* ged. Winsum 4 mei 1684, † vóór 23 nov. 1723, dr. van *Writzer* en *Allegonda Anna van Dompselaer; tr.* 3° Eelde in maart 1728 *Eduarda Lucia van Haren,* ged. Leeuwarden 22 febr. 1693, † Langweer 6 maart 1765, dr. van *Willem* en *Frouck van Burmania,* en weduwe van *J(oh)an Canter* (zn. van *Bartholt* en *Florentina Geertruida de Sigers ther Borch.*)

Uit het eerste huwelijk:

1. *Jan Reint,* † vóór 1723.

2. *Cornelis Taoo,* † vóór 1723.

R.A. Drenthe. Rek. coll. successie 1723/24, ***fol. 35.*** De Heer *Jan Reynt* ***de*** *Sygers ther Borgh* geeft aan wegens desselfs Dogtertien, de erfenis van sijn twee kinderties, hun nalatenschap *f* 12000,—.

3. *Theodora Elisabeth,* geb. in 1715, erfgename van Vennebroek bij Paterswolde, waarvan het recht van havezathe verlegd werd naar Vennebroek bij Anlo, † Vennebroek bij Anlo 10 juni 1747, tr. Langweer 1 nov. 1744 [7])(procl. Groningen 17 okt.: huw. contr. 15 okt. [8])) *Unico Evert Alberda* op Nijenstein bij Zandeweer, geb. 2 febr. 1714, ritmeester, † Groningen in jan. 1794, zn. van *Onno Tamminqa Alberda* op Nijenstein en *Josina Petronella Clant;* hij hert. Meppel 28 dec. 1748 *Johanna Agnes van Dongen,* dr. van *Frederik Hendrik* en *Eva Geertruida de Sigers ther Borch.*

Uit het derde huwelijk:

4. *Tako,* ged. Eelde 9 jan. 1729, † *jong.*

5. *Anna Allegonda,* geb. te Langweer, † jong.

6. *Taco,* geb. te Langweer, † jong,

7. *Froucke Elisabeth Titia,* geb. Langweer ca. 1732, † Amsterdam 29 okt. 1808 (in het 77e jaar), tr. Langweer 25 aug. 1765 Ds. *Hillebrand Mentes,* geb. Rauwerd 10 okt., ged. 23 okt. 1740, Herv. pred. te Langweer 1762, te Workum 1766, te Leeuwarden 1767 en te Amsterdam 1779, † ald. 24 okt. 1811, zn, van Ds. *Theodorus* en *Henrika Maria Reen.*

8. *Amelia Henriette Wilhelmina,* † na 1788, tr. 1° Marrum 27 maart 1763 Ds. *Elbertus Noordbeek,* geb. St. Jacobi Parochie in jan. 1714, pred, te Scherpenzeel (Fr.) 1736, te Marrum 1745, † ald. 6 maart 1766, zn. van Ds. *Johannes Albertuszn* en *Anna Juliana Koëller:* tr. 2° Hallum 19 maart 1769 Ds. *Engel Meinarda,* geb. te Metslawier, ged. ald. 18 febr. 1725, pred. te Tjalleberd *1750, te* Molkwerum 1757, te Hallum 4 dec. 1757, † Hallum 9 juni 1788, zn. van *Meine Lijkles,* notaris pubiicus en fiscaal van Oostdongeradeel, en *Antie Engels.*

Vbis. *Gijsbert de Sigers ther Borch,* geb. in 1662, ingeschr. als student te Groningen 10 jan. 1680, jr. en hoofdeling in Westerdeel Langewold, schepper van Aduarder Zijl in 1698 [9]), gezworene te Groningen 1690—1706, taalman 1708—'23, weesheer, erfde het huis te Eelde, † in 1725 [10]), tr. in 1688 (procl. Groningen 31 maart) *Geertruida Losecaet,* geb. na mei 1667, dr. van *Johan* en *Sibilla Gruys.*

Uit dit huwelijk:

1. *Jan,* ged. Groningen 3 maart 1689, † jong.

2. *Sibilla,* ged. Groningen 4 jan. 1691, † jong.

3. *Johanna Sibilla,* ged, Groningen 16 aug, 1692, † na 1751, tr. in 1726 (procl. Groningen 23 nov.) *Sicco van Boeckholt,* vaandrig, later luitenant, † in of vóór 1747, zn. van *Jacob en Geertruida van Millinqa.*

Hun zoon was:

Jacob van Boeckholt, ged. Eelde 4 mei 1732, kapitein, † Eelde 11 okt. 1807 (als *Jacob Jan Boekhout*), tr. *Herminia Françoise Fockens,* ged. Groningen 15 april 1744, † Eelde 25 sept. 1824, dr. van *Nathan* en *Françoise Herminia van Aalst.*

4. *Jan,* volgt VI.

5. *Eva Gijsberta Geertruida,* geb. ca. 1694, † in 1779, tr. *Frederik Hendrik van Dongen* tot Vledderinge, geb. in 1703, lid van de Ridderschap van Drenthe in 1729, rentmeester der domeinen 21 maart 1721-21 maart 1724, vaandrig in de comp. van kapt. van Westerbeek 1724-1728, † 8 febr. 1732, verluid Meppel 9, 11 en 12 febr., zn. van *Cotnelis* tot Oldengaerde en *Johanna Agnes van Wijenhorst.*

6. *Reindt Herman,* ged. Groningen 20 maart 1696, † jong.

7. *Reint Herman Taco ,de Siqers ther Borch,* geb. Groningen (Poelestr.), ged. ald. 26 nov. 1697, benoemd tot kapitein 19 maart 1748, als baron vermeld in de officiersboekjes, † 16 juni 1766.

Statenarch. Gron. Rek. ontv. gen. 1767, fol. 358. Lijfrenten. *Reind Harm Taco* de *Sygers ther Borgh* 70 jaar. betaald tol; de sterfdag 16 juni 1766.

8. *Henriette Christina,* geb. in 1699, † huis Rheebrugge bij Ruinen 4 febr. 1789 [11]), tr. Ruinen 7 juni 1743 (ondertr. te Meppel) *Rudolph Otto van den Clooster* tot Rheebrugge, ged. Harderwijk 20 sept. 1703, lid van de Ridderschap van Drenthe in 1712, ingeschr. als stud. te Harderwijk 20 sept. 1703, ette in Dieverdingspil 171 8—'53, gedeputeerde 1744—'46, '48-50, en 1753, raad 1743/44, '47/48, † 6 sept., begr. Ruinen 15 sept. 1753, zn. van *Roelof* en *Helena Schrassert* en weduwnaar van *Anna Marqaretha van Echten.*

7) G. v. Alphen, Catalogus der pamfletten in de bibl. der Rijksuniv. Groningen. nr. 992. Lierzang op het huwelijk van *Unico Evert Alberda,* ritmr ten dienste van deser staat, en *Theodora Elisabeth* ***de*** *Sighers ther Borch,* juffer op Vennebroek. Te Langweer in de Egt vereenigt den 1en van Slagtmaand 1744.

8) Rechterl. arch. Groningen IIIy.

9) ***id.*** 111 x 76, fol. 169.

10) Ned. Lecuw 1918, 219.

11) Statenarch. Gron. Ontv.-Gen. Rek. 1789, fol. 385. Lijfrenten. *Henriette Christina de Sijgers ther Borgh,* 90 jaar, bet. tot sterfdag 4 febr. 1789.

Kerkboek van Dwingelo.
20 sept. 1729 is met att. van Eelde gekomen de Hoogwelgeb. freulin *Hendriette Christina* Baronesse *de Sijgers ter Borgh* en 9 juni 1737 met att. naar Meppel vertrokken.
Statenarch. Gron. Rek. ontv.-gen. 1789, fol. 385. Lijfrenten. *Henriette Christina de Sigers ter Borgh* SO jaar. bet. tot sterfdag 4 febr. 1789.

9. *Hindrik Losecaet*, geb. Groningen (Poelestr.), ged. ald. 14 juni 1700, † jong.
10. *Dorothea Lamina*, geb. ca. 1701, † *jong*.

VI. *Jan de Sigers ther Borch*, ged. Groningen 2 jan. 1694. vaandrig in 1715, kapitein in 1720 [12]), luit.-kolonel in 1743, † in 1756, tr. 1° in 1724 *Ida Alegonda van Dongen*, stiftsjuffer van Dickninge, kwam 22 juni 1724 van Oosterhesselen naar Assen, † vóór juni 1735, dr. van *Rutger* tot Dunningen (later tot de Klencke) en *Rutgera van Loen; tr.* 2° Coevorden 12 juli 1735 *Johanna Benedicta Clant*, ged. Coevorden 24 febr. 1707, † ald. 28 dec. 1737, dr. van *Bartholt* en *Maria Elisabeth von Schönleben*.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Geertruida*, geb. in 1726, † ca. 1743.

Ontv. collaterale successie Ao 1743/44, fol. 29. wijlen freulijn *Geertruid de Sygers ter Borgh*, dr. van de overste licutenant *Sygers ther Borgh* laat na *f* 4577,—.

2. *Maria Elisabeth*, geb. in 1728, † jong.

Uit het tweede huwelijk:

3. *Gijsbert*, volgt VII.

VII *Gijsbert de Sigers ther Borch*, ged. Coevorden 12 dec. 1737, luitenant 2 okt. 1773, daarna kapitein in het reg. Oranje Drenthe, in de officiersboekjes baron genoemd, kwam in sept. 1795 met attestatie van Putten te Coevorden [13]), † Laar (graafschap Bentheim) 27 of 28 febr. 1812, begr. ald. 3 maart 1812, tr. in 1772 (ondertr. Doesburg 1 aug., att. 17 aug.) *Johanna Angenis Haasken*, ged. Coevorden 24 jan. 1751, † Groningen tussen 24 en 29 mei, begr. ald. (Martinikerk) 2 juni 1789, dr. van Roelof en *Maria Gesina Wessels*.

Uit dit huwelijk:

1. *Jan*, volgt VIII.
2. Jhr. Roelof *de Sigers ther Borch*,, geb. Nijmegen 19 juli 1775, majoor der infanterie, lid Prov. Staten van Drenthe, maakt een olographisch testament 14 juni 1865, † Groningen 21 juni 1867.
3. *Johanna Benedicta*, geb. Coevorden 8 aug., ged. ald. 9 aug. 1778, † Coevorden 10 mei 1851, tr. Laar 31 maart 1797 *Willem van Voss*, geb. Hoorn 1 sept., ged. ald. 4 sept. 1766, schout bij nacht, † Enkhuizen 15 dec. 1814, zn. van *Willem Hendrik* en *Agatha Zeeridder*.
4. *Cecilia Antoinetta Wilhelmina*, ged. Coevorden 16 okt. 1782, † vóór het huwelijk IJlst in mei 1804, ondertr. IJlst 29 april 1804 *Jan Haasken* jr. Hij tr. Leeuwarden 1807 (ondertr. Joure 25 jan., 1 febr.) *Elizabeth Wessels*.
5. *Sixtus Anthonius Galama*, ged. Groningen 19 nov. 1786, † na 9 dagen.
6. *Maria Gesina*, ged. Groningen 24 mei 1789, † Amsterdam 9 mei 1859, tr. Eelde 22 april 1819 (door echtsch. ontb.) *Sicko van Boeckholt*, ged. Eelde 20 juni 1784, (als † *Sikko von Bockholt)* Haren (Gr.) 24 dec. 1867, zn. van *Jacob* en *Hernzinia Françoise Fockens*, en kleinzoon van *Sicco en Johanna Sibilla de Sigers ther Borch* (Vbis, 3).

VIII. *Jan de Sigers ther Borch* [14]), ged. Coevorden 21 mei -1773, vaandrig [15]) in het reg. Oranje Stad en Lande en Oranje Drenthe 8 sept. 1788, een jaar in krijgsgevangenschap in Frankrijk, kwam in 1795 terug en vestigde zich in Laar; na 1803 of '4 kwam hij twee jaren terug in Coevorden, daarna weder te Laar tot 1813. Hij verkreeg te Groningen vergunning een vrijwillige compagnie oud-militairen aan te werven, om de vijand in de vesting Coevorden mede in te sluiten. Daarna kreeg hij order zich met zijn manschappen naar Heveskes te begeven voor de berenning van Delfzijl, kwam vervolgens te Weiwerd, waar hij ziek werd, vanwaar hij vervoerd werd naar Wagenborgen, waar hij 11 maart 1814 overleed; hij werd 14 maart 1814 te Heveskes met militaire eer begraven. Hij tr. Lage 10 juni 1804 *Gesina Sigers*, geb. Laar 23 maart 1776 [16]), † Coevorden 23 mei 1832 (nalatende 5 kinderen), dr. van *Jan Gijsbert* († Laar 25 febr. 1817) en *Aleida Scholten ter Horst*.

Volgens de overlijdensakte van *Gesina Sigers* is haar moeder *Aleida Scholten ter Horst;* doch bij het huwelijk van haar zoon *Jan Gijsbert* is bij de bijlagen overgelegd de overlijdensakte van *Henderika Geertruida Sigers*, † Emlichheim 18 jan. 1788, als zijn grootmoeder van moederszijde.

Uit dit huwelijk:

1. *Gijsbert*, volgt IX.
2. *Aleyda Johanna Geertruida*, ged. Coevorden 16 april 1806, † ald. 14 febr. 1834.
3. *Jan Gijsbert*, volgt IXbis.
4. *Johanna Angnis*, geb. Emlichheim 15 aug, ged. Laar 19 aug. 1 810, † Klooster (gem. Coevorden) 25 dec. 1854.
5. *Johanna Sibilla Geertuida*, geb. Emlichheim 19 sept., ged. Laar 24 sept. 1812, † Hoogeveen 3 nov. 1858, tr. Coevorden 2 juni 1837 *Jacob Sleght Swens*, geb. Dordrecht 3 1 maart 1809, luit. bij een bataillon mobiele Drentsche schutterij, later commies bij de posterijen, daarna postdirecteur te Hoogeveen, † ald. 11 nov. 1895, zn. van *Dirk Swens en Adriana Sleght;* hij hertr. Hoogeveen 12 sept. 1860 *Gerritdina Hendrika Krikke*.

IX. *Gijsbert de Sigers ther Borch*, geb. Lage 13 juli, ged. ald. 15 juli 1804, rijksontvanger, † Hoogeveen 13 juli 1855, tr. Coevorden 16 nov. 1832 *Lutgerdina van Tarel*, ged. ald. 4 januari 1809, † Roosteren 12 nov. 1865, dr. van *Geert* en *Berendina Weggeman*.

12) Inv. Raad van State nr. 1537. Commissiebock 1720—'34, fol. 11vso. den 30 April 1720 commisssie gedepecheert voor *Johan de Seigers thet Borgh* tot capitein onder het ren;. te voet van coll. van Echten tot Echten, in plaats en vermits de vrijwillige resignatie van *Jan Reint de Sigers ther Borg*, als het formulier van commissie van ord. capitains te roet was geparafeerd, geteekent en eed gedaan als hoven heeft de plaats al bedient sedert den 29 April 1720.

13) Inv. Nieuw arch. Coevorden nr. 207. Notulen kerkeraad.

14) Ontleend aan korte levensschets in Familiepapieren, in Bibl. van het Kon. Gen. v. Geslacht- en Wapenkunde.

15) Officiersboekje voor 1794, blz. 78.

16) Volgens mededeling van de predikant van Laar werd haar doop in het doopboek van Laar niet aangetroffen.

Uit dit huwelijk volgens Ned. Adelsboek 9 kinderen, van wie ik slechts 8 heb kunnen vinden: mogelijk was er nog een doodgeboren of jong gestorven kind,

1. *Jeannette Gezine,* geb. Dalen 23 mei 1833, † 's-Gravenhage 11 mei 1921, tr. Hoogeveen 3 april 1861 *Adolf Karel Wineke,* geb. Heemse 26 januari 1825, drogist eerst te de Rijp, later te Hoorn, † 's-Gravenhage 16 okt. 1906, zn. van *Hendrik* en *Anna Bertha Hein.*
2. Jhr. *Gerhardus Bernardus de Sigers ther Borch,* geb. Dalen 22 okt. 1834, rijksontvanger, † Leiden 20 febr. 1924.
3. *Johanna Agnes,* geb. Dalen 12 nov. 1836, † Amsterdam 25 dec. 1894, tr. Amsterdam 23 okt. 1873 *Servaas Carels,* geb. ald. 9 mei 1842, kantoorbediende, later broodbakkersknecht, † Nieuwer-Amstel 19 januari 1890, zn. van *Willem Jacob en Heintje Wildeman,* en wedr van *Gerritje Bossenbroek.*
4. *Berendina Gerharda,* geb. Dalen 25 juli 1838, † Peize 9 maart 1877.
5. *Jan Roelof de Sigers ther Borch,* geb. Zuidlaren 16 nov. 1840, als fuselier in Atjeh gesneuveld in 1876 [17]).
6. *Hendrik Willem Frederik de Sigers ther Borch,* geb. Zuidlaren 7 okt. 1842, stuurman, door een ongeval aan boord om het leven gekomen na 1865.
7. *Gezina Johanna Benedicta,* geb. Anlo 1 juli 1846, † 's-Gravenhage 25 okt. 1935 als laatste van haar geslacht, tr. Haarlem 30 januari 1896 *Dirk Franciscus van Veen,* geb. Delft 16 okt. 1850, commissionair in effecten ald., † Delft 7 nov. 1918, zn. van *Dirk Jacobus* en *Jannetje Krooswijk.*
8. *Everhard Jacobus Alexander,* geb. Hoogeveen 26 nov. 1848, in 1867 wonende te Hoogcruts (gem. Noorbeek) [18]), † jong (niet te Slenaken of Noorbeek).

IXbis. *Jan Gijsbert de Sigers ther Borch,* geb. Emlichheim in een huis aan de Heesterkant of Heesterkamp, ged. Emlichheim 21 aug. 1808, commies le kl. (waarsch. bij de belastingen), † Loppersum 7 juli 1879, tr, Roden 12 juli 1836 *Roelofje Geerts Roetsier,* geb. ald. 3 mei 1814, † Nieuweschans (als *Roelfien Krijthe)* 26 juni 1859, dr. van *Geert Jacobs Koetsier en Trijntje Krythe.*

Uit dit huwelijk:

1. *Jan,* geb. Roden 2 jan. 1837, op zee omgekomen op jeugdige leeftijd, na 26 juni 1859.
2. *Geerd de Sigers ther Borch,* geb. Roden 14 april 1839, in 1873 gevestigd als verwer en rijtuigschilder, te Loppersum, † ald. 29 nov. 1910, tr. Loppersum 8 jan. 1880 *Grietje Smit,* geb. Loppersum 21 mei 1845, † ald. 5 maart 1938, dr, van *Roelf Jakobs* en *Anje Freerks Bakker.*
3. *Hermanus,* geb. Roden 26 juli 1841, † ald. 19 sept. 1841.
4. *Geertruida Gesina,* geb. Peize 20 nov. 1842, † Groningen 16 juni 1928, tr. Loppersum 4 okt. 1866 *Niklaas Steenhuis,* geb. Appingedam 20 jan. 1840, winkelier te Loppersum, † Groningen 8 febr. 1932, zn. van *Aiko* en *Maria Udes Bolt.*
5. *Catharina Johanna,* geb. Gasselte 17 maart 1846, † ten Boer 2 juli 1914, tr. Loppersum 23 aug. 1873 *Garmt Nieuwenhuis,* geb. Bierum 4 febr. 1847, broodbakker te Overschild, † ten Boer 17 april 1927, zn. van *Krijno Luurts* en *Cornelia Garmts Homan.*
6. *Roelof,* geb. Nieuweschans 20 april 1852, op 23 mei 1868 in het register van aangekomen militairen te Kampen ingeschreven, op 5 juli 1869 afgeschreven naar Groningen, doch daar verder niet bekend, volgens de familie op 24-jarige leeftijd te Roermond †, maar niet aldaar voorkomend in de overlijdensregisters.
7. *Gijsbertus,* geb. Bellingwolde 17 jan. 1856, † Loppersum 4 jan. 1870.

Aan allen, die mij behulpzaam geweest zijn, wil ik hierbij mijn dank betuigen, en wel speciaal de Rijksarchivaris in Drenthe en zijn ambtenaar.

17) Bericht in de Gron. courant van 15 sept. 1576: In Atchin zijn sedert de laatste opgaven nog gesneuveld o.a. J. *R.* de *Sigers ther Borch,* fuselier.

18) Met zijn broer *Gerardus Bernardus,* rijksontvanger, en zijn drie toen nog ongetrouwde zusters werd hij 13 dec. 1866 door de gem. Roosteren, waar zij sedert 23 okt. IS64 gewoond hadden, afgeschreven naar de gem. Noorbeek.

Middeleeuwse Van der Nath's, voorzaten van de rijksgraven Von Dernath,

door MR. DR. C. MARIS VAN SANDELINGENAMBACHT.

§1. Inleiding+

Anna van Bourgondië, vrouwe van Sommelsdijk etc., gaf in het jaar 1480 aan *Paulus van der Nath c.s.* ter bedijking uit de zogenaamde „Oude Plaat" onder Sommelsdijk [1]). Hiermede ontstond de betrekking tussen de familie *Van der Nath* en het eiland Flakkee, welke tot in de achttiende eeuw bestendigd bleef. In het polderarchief van Sommelsdijk [2]) berust nog de' rekening van *Leendert van der Nath,* penningmeester van de Oude lande van Sommelsdijk en van de Oude Plate anno 1711-1712.

Tot dit geslacht behoorde *Cornelis Lenaerts van der Nath,* die zich op 2 augustus 1581 te Leiden liet inschrijven als student in de faculteit der letteren en die aldaar in dat jaar als jongman van Sommelsdijk trouwde met *Wyntje Dirks van Opmeer.* Dit echtpaar staat tot dusver bovenaan de stamreeks der rijksgraven *Von Dernath* [3]). De adelsgunst, verleend door keizer Ferdinand 111, dateert van 20 november 1655.

Van het overigens Hollandse eiland Flakkee werd Sommelsdijk vanouds tot de grafelijkheid Zeeland gerekend [4]) en dit feit was voor ons de reden, om *Paulus van der Nath* verder in Zeeland te zoeken. Met het navolgend succes: *Paulus van der Nath* wordt in 1473 [5]) en in 1481 [6]) vermeld als stadhouder van de rentmeester van Bewesterschelde; op 22 september 1474 deed hij in de rekenkamer van Mechelen de eed van rentmeester-generaal van de bede in het graafschap Zeeland [7]), zowel „van bewest als van beoist Scelt", tot welk ambt Karel de Stoute hem benoemd had in plaats van Guy de Baenst en Guillaume Bolle; het traktement werd bepaald

1) Charter van 13-9-1480 (s.a. Sommelsdijk No. 2 fol. 4 vo.).
2) Inventaris No. 23.
3) Genealogie in Ned. Leeuw 1939, Bol. 532-544.
4) Vgl. de resolutie der Staten van Holland d.d. 19-7-1578.
5) R. Fruin „De rekeningen en andere stukken in 1607 nit de Hollandsche rekenkamer naar de Zeeuwsche overgebracht 1433—1584" regest No. 126.
6) sententie No. 179 Hof van Holland, d.d. 3-4-1481; inv. No. 476.
7) cf noot 5, regest No. 134.

op de 50ste-penning, te verhalen op de belastingplichtigen. *Paulus* overleed vóór 22 maart 1487, zijn vrouw *Pieternella* kort vóór 8 mei 1505; zij was eerder weduwe van *Bazelis Blanckaert*. Tot de nalatenschap behoorden ambachtsporties en tienden in Noordmonster, Nieuwdorp, Baarsdorp, Baarsdorphoek, 's-Heer Hendrikskinderen, Hogelande, Poppendamme, St. Mariekerke en Grijpskerke [8]); de vrouw liet leengoed onder Koudekerke na [8]). Voorzover uit de regesten van Fruin [8]) kon blijken, volgden in deze bezittingen op de zoons Adolf, overleden kort vóór 7 juni 1488, *Adriaen* priester en vicaris in Oost-Souburg, overleden mei 1504, en *Pieter*, overieden kort vóór 12 december 1510, die geen manlijke nakomelingen nagelaten hebben. In dit fortuin deelde ook Paulus' dochter *Margriete*, echtgenote van *Pieter de Cocq van Opijnen*. Een kleinzoon van deze echtelieden, *Cornelis Cornelisz. de Cocq van Opijnen*, zullen wij nog ontmoeten als man van *Elisabeth Sebastiaen Gillisdr. van der Nath* [9]); ook haar aanzienlijk erfdeel der *Van der Nath's* viel aan de familie De *Cocq* toe.

De betrekkingen van *Paulus van der Nath* met Sommelsdijk zijn voortgezet door *Jan*, *Gillis* en *Paulus*, van wie alleen uit *Jan* een meer duurzame manstam is gesproten.

Alvorens deze stamreeks te beschrijven, willen wij enkele aanwijzingen geven voor mogelijke opvoering tot oudere generaties. De vader van *Paulus van der Nath* senior kan geweest zijn *Jan van der Nath*, muntmeester [10]) van de bisschop van Utrecht 1420-1433, gehuwd met *Alit But*, dochter van de Dordtse burgemeester *Worrnbout But, heere Heinric Diddericxzone*, en overleden tussen september 1433 en mei 1435 met achterlating van kinderen [11]). Verdere speculaties omtrent de afstamming, opgeroepen in dit maandblad 1940 kol. 187, voerden ons naar Erps-Kwerps, een plaats gelegen negen kilometers van Leuven op de weg naar Brussel, en in het bijzonder naar „Het hof ter Brugge". Alfons Wauters „Histoire des environs de Bruxelles" noemt onder de bezitters van dit Brabants leengoed in de dertiende eeuw *Simon van Erps*, ook *van der Nath* geheten, en, later, *Jan van der Nath 1302-1349*, *Jan van der Nath 1362* poorter van Erps en van Leuven, *Henrick* en *Johan van der Nath 1379*, *Johan van der Nat 1400*, en *Henric van der Nath* gehuwd met *Katherine Ruys*. Was deze vrouw al reeds een Stichtse relatie? De naam *Ruys* zou hierop kunnen duiden. In deze tijd verdwenen de Van der Nath's uit Erps; het „Hof ter Brugge" behoorde naderhand, van circa 1500-1850, aan de familie De Plaine [12]).

De naam *Van der Nath zou* men kunnen thuis brengen in de naburige gemeente T e r - n a t, eveneens ten westen van Brussel gelegen.

§ 2. Genealogie Van der Nath. (Sommelsdijk)

I. Mr. *Pauwels van der Nath*, † in 1487, stadhouder van de rentmr. van Bewesterschelde (Philips van Bourgondië, de latere elect-bisschop van Utrecht) 1473, hertogelijk raad, en rentmr.-generaal van de bede in Zeeland 1474, medebedijker van de Oude Plate bij Sommelsdijk 1480, tr. *Pieternella*, wed. *Bazelis Blanckaert*, † in 1505.

Zie voor documentatie: § 1.

Van de reeds genoemde kinderen komen in Sommelsdijk voor:

1. *Jan*, volgt II.
2. *Gillis van der Nath*, rentmr. 1518 van de heer van Sommelsdijk (Philips van Bourgondië, elect van Utrecht), tr. 'N.N.

30 mei 1499 *Gillis van der Naet* ca *Claes Heynricks* van der Schellingh (Sententie Hof van Holland 26e reg. g.).

15 febr. 1518 *Gillis van der Naet*, rentmr. van mijn heere Phs. van Bourgondij onsen adelij ende welgeboren heere van Uytrecht en heere van Sommelsdijk, verpacht de tienden, o.m. een blok aan *Jan van der Naet* (r.a. Sommelsdijk aanw. 1904 XLIV, No. 14).

Uit dit huwelijk:

a. *Sebastiaen Giilis van der Nath*, † vóór *1529*, tr. N.N.,

ouders van:

a. a. *Elisabeth van der Nath*, nog onmondig 1539, † in 1555, tr. vóór 1543 haar achterneef Jr. *Corneiis Cornelisz. de Cocq van Opijnen*, † in mei 1555 (kleinzoon van *Pieter* en *Margtiete Pauwels van der Nath*, genoemd in § 1).

11 jan. 1529 Bij goeddunken van de naaste vrienden en magen werden belast met de voogdij over *Lysge Sebastiaen Gillis van* de *Nath* onmondige dochter: *Jan van der Nath, van den Zomerdijk* (= Sommelsdijk), *Alaert Suys* ambachtsheer in Oude Tonge, laatst weduwnaar van *Anna Gillisdr. van der Nath*, en Jacob *Jacobs* rentmr. van den Zomerdijk (r.a. Dordrecht No. 15, akte No. 1454).

1 maart 1544 test. te 's-Gravenhage joncvr. *Elizabeth van der Nat* filia *Sebastiani* huisvr. van Jonckheer *Cornelis de Cocq van Opijnen*, vermaakt aan haar man haar leengoederen onder Ooltgensplaat, Den Bommel, Somerdijc en Oude Tonge (Holl. leenkamer No. 128).

26 april 1521 belcend met tienden in der Zwake, Ser Arentskercke en Ser Hendrickskercke Mr *Cornelis* bij dode van zijn vader *Pieter de Cocq van Opijnen;* 28 febr. 1525 daarmede beleend *Cornelis* bij dode van zijn vader Mr. *Cornelis van Opijnen* (Fruin „De leenregisters van Bewesterschelde", regesten Nos. 1372, 1429).

11 febr. 1543 *Cornelis de Cocq van Opijnen* beleend met 2/12 delen van de tienden van de uitgorzen en aanwassen in den' lande van Putten genaamd de Galenthee Ooltgensplate mitten gorzen van den Bommel, te weten 1/12 ten behoeve van zijn vrouw *Elisabet* en 1/12 ten behoeve van zich zelf (Holl. leenkamer No. 126).

b. *Anna van der Nath Gillisdr.*, † in 1538, tr. vóór *1529 Alaert Suys*, heer in Oude Tonge, † 12 maart 1536, zn. van *Pieter Suys*, heer in Oude Tonge, en *Johanna van der Burg* en weduwnaar van *Maria Willems van Boschuyzen*.

21 april 1539 Mr. *Heyndrick van der Nat*, priester (zie II, 1), en Heyman van de Ketel, clerck van de rekenkamer, als voogden van het weeskind van wijlen *Sebastiaen van der Nath* (zie I 2, a.), contra de erfgenamen van *Allert Suys* ende joncvrouwe *Anna van der Nat*, zijnde *Allert* overleden vóór Anna, die omtrent Magdalena lestleden overleden was zonder kin-

8) R. Fruin „De leenregisters van Bewesten Schelde 1470—1535", regesten. **N.B. De** oorspronkelijke leenregisters zijn bij het oorlogsgeweld van 1940 verbrand.

9) ondervolgende genealogie 1 2aa.

10) S. Muller Fzn. „Regesten van het archief der bisschoppen van Utrecht", dl. 11 regesten Nos. 2098, 2099, 2319 en 2773.

11) r.a. Dordrecht No. 14 blz. 128 akte No. 1491 d.d. 5-5-1435, en blz. 130 vo. akte No. 1525 *d.d.* 19-7-1435 (mededeeling van den heer W. Kroon).

12) Frans Maes „Oude woningen onder Erps-Kwerps", in „Eigen Schoon en de Brabander" XXXIXe jrg. blz. 220.

deren achter te laten, 't voors. weeskind haer broeders dochter, haer eenich erfgenaem (Sententie No. 9 Ho-f van Holland, inv. No. 511).

3. *Paulus van der Nafh*, †1536/44, rentmr. der heren van Oude- en Nieuwe Tonge 1532, tr. *Marycke*, † *in* 1544.

28 sept. 1536 *Pouwel van der Nat* door de gemeene heerschappen van d'oude en nyen tonge tot hueren rentmeester genomen op ten 30 octobris 1532 beeft geschil over zijn rekening (Sententie No. 72 Hof van Holland, inv. No. 509).

16 sept. 1544 *Marycken* wed. *Pouwels van der Nath en Mr. Heinrick van der Nath des* voors. Pouwels *soone* ende erfgenaam ca die chartroeysen buyten Antwerpen (Sententie No. 48 Hof van Holland, inv. No. 515).

Uit dit huwelijk:

a. een dochter, tr. *Cornelis de Nobelaer*, geb. in 1510, heer in Grijsoord[13]).

b. Mr. *Heinrich Paulusz. van der Nafh*, compareerde voor het Hof van Holland 1544, tr. N.N., ouders van:

b. a. *Margriefe Heindriks van der Nafh, vrouwe* in Melissant, † Sommelsdijk in 1611, tr. *Adriaen Lenaerts Houckling*, baljuw van Sommelsdijk, † voor 1578. Hun dochter *Kommerina* huwde *Cornelis Jacobs Breeman*, die zijn schoonvader als baljuw opvolgde.

23 nov. 1578 Jaspar Frans, als man en voogd van Duyfken Adriaens zijn huysvrouw, verkoopt een aandeel in Melissant aan *Grietje Hendriks* weduwe van *Adriaen Lenaerts; 19* sept. 1585 Huybrecht Cornelisse Couwehoort, balliu en schoudt van Melissant, verkoopt een deel in de heerlijkheid Melissant aan *Zacharias* de *Nobelaer* ten behoeve van zijn nicht *Margriete Heyndriksdr. weduwe* van *Adriaen Lenaerts; 5* maart 1597 *do* ontvanger-generaal van de confiscatiën over Holland als ratio oïiicii voor twee derden delen gesuccedeerd in de heerlijkheid van Melissant, benevens *Zacharias* de *Nobelaer* ende *Margaretha Hendriks* dr. *van der Nath* beyde voor het resterende derde deel ambagtsheer en ambagtsvrouw van Melissant; 27 maart 1601 accoord over schadevergoeding terzake het delven van de Dirkslandse haven, ondertekend door *Zacharias* de *Nobelaar* en door *Cornelis Breman*, schoonzoon van *Margaretha van der Nath* (archief ambachtsheerlijkheid Melissant, ao. 1958 bij H. F. Heerkens Thijssen te Bloemendaal).

4-9-1595 Sr. *Sacharias Nobelaer*, ambachtsheer in Grijsoord en Melissant, transporteert 17 gemet in de Oude Plate te Sommelsdijk aan syn nichte *Margriete Heyndricksdr.* wed. *Adriaen Lenaerts Houcklinck*, ongecaveld met voors. Margriete ende de erfgenamen van Pieterken Symonsdr. in 35 gemet.
n.b.: *Zacharias* de *Nobelaer* voerde in 11 van zijn gevierendeeld wapen het wapen *Van der Nath*. („Taxandria" 1900 p. 75). [13])

8 aug. 1631 testeert voor notaris Claes Pieters Boek te 's-Gravenhage juffr. *Commerina Houckling* wed. wijlen de heer *Cornelis Breeman*, wonende alhier in den Haege, vermaakt haar 1/6 deel in de ambachtsheerlijkheid Melissant, in leen gehouden van de heerlijkheid Voorne, aan haar zoon Mr. *Adriaen Breeman*, en bij diens vóóroverlijden aan haar dochter *Agatha Breeman*, huysvrouw van de heer *Heyndrik Duyst van Voorhout* (g.a. Oude Tonge No. 126).

11. *Jan van der Nafh*, † vóór 1539, gezworen clerck 1518 en secretaris van Sommelsdijk, in 1526 voogd over Elizabeth Sebastiaen Gillis van der Nath (zie 1 2, a. a.); tr. N.N.

2 juni 1318 *Jan van der Nat*, clercq en secretaris in Sommelsdijk, benoemd tot executeur-testamentair van Lenert Florisz (g.a. Sommelsdijk No. 93 „Eigendommen der Kerk").

Uit dit huwelijk.

1. Mr. *Hendrik van der Nafh*, † (overluid 's-Gravenhage 30 nov.) 1558, priester, deken van het kapittel van St. Marie (d.i. de Hofkapel) te 's-Gravenhage; volgde zijn vader op als voogd over Elisabeth Sebastiaan Gillis van der Nath.

14 aug. 1531 Overeenkomst tussen de magistraat *van* Den Haag en Mr. *Heynrick van der Nat*, deken van het kapittel van den hove van Holland, als possesseur van huis en erf gekomen van wijlen Pieter Pieters Pens, vleeshouwer, staande op de Geest, betreffende een goot (g.a. 's-Gravenhage inv. No. 5458, regest No. 249).

2 jan. 1556 Mr. *Hendrick van der Nath*, deecken van onser vrouwe kapel in Den Haag, beleend bij doode van joncvrouwe *Elisabeth van der Nath* syn oomssoonsdochter met 1/12 der tienden van de aanwassen genaamd de Galenthee, Oeltgensplaete, mitte gorzen van Den Bommel (Holl. leenkamer No. 128 caput Arkel-Putten).

13 jan. 1559 Dagvaarding uitgebracht aan de erfgenamen ab intestato van wijlen Mr. *Henricus van der Nath*, deken van het kapittel van St. Marie (De Riemer 1, 1 blz. 211).

2. *Adriaen Janse van der Nafh*, baljuw van Sommelsdijk c. 1540.

1543. Jacob Vranckensz., dijkgraaf, Jacob' Jacobs en andere schepenen van Sommelsdijk verklaren, dat de leden van de magistraat van deze heerlijkheid, onder wie de baljuw *Adriaen Janse van der Nath, de* eed hebben afgelegd aan de nieuwe heer Jacob van Bourgondië (A.R.A. archief heerlijkheid Sommelsdijk, aanw. 1894, No. 35n.).

3. *Lambrechf van der Nath*, volgt 111.

4. *Lenaerf van der Nafh*, volgt IIIa.

III. *Lambrechf Janse van der Nafh*, † vóór 1563, tr. *Griefje*, dr. van *Jacob Vranckensz.*, schepen 1524, dijkgraaf 1543 van Sommelsdijk, en *Neeltje*.

25 juni 1578. De drie weeskinderen van *Lambrecht van* der *Nath*, ca. de secretaris van Oosterhout (r.a. Dirksland D V. 30).

21 maart 1582. Cornelis Jacobs Rijckert namens de weeskinderen van Yeman Huygens ca. Corvinck Adriaen ende *Jan van der Nath* soe voor hem. selve ende als voocht van 't weeskind van *Cornelis Jacobs* ende *vervangende Jacob van der Nath* zijn jonge brom. Blijkens dit proces hadden Jacob *Vranckensz.* en *Neeltge* goederen in Sommelsdijk nagelaten aan hun kinderen Arien, Lenert, *Grietje* gehuwd met *Lambregt van der Nath*, en Neeltge gehuwd met Corvinck Adriaens. *Jan*, zijn broer en zijn zuster waren nog onmondig geweest onder roogdij van *Lenert van der Nath* (IIIa) in 1563 (Sententie No. 73 Hof van Holland, inv. No. 557).

Uit dit huwelijk:

1. *Jan Lambrechts van der Nath.*

15 nov. 1380 *Jan van der Nath Lambrechts*, gemachtigde van mr. Gillis Jacobs van Goederee (r.a. Nieuwe Tonge No. 1); 4-12-1582 Jacob Lambrechts gemachtigde van *Jan Lambrechts van der Nath* (r.a. alsvoren).

3. *Jacob Larnbrechfs van der Nafh*, volgt IV.

[13]) Volgens m.s. genealogie (in het Leenboek ran den Huyse van Uitwijk aanvangend ao 1531; Zie catalogus No. 80 tentoonstelling van ons genootschap te Delft in 1958) was *Zacharias* de *Nobelaer*, geb. 1549 enige zoon van *Cornelis de* N., heer in Grijsoord, geb. 1510.

IV. *Jacob Lambrechts van der Nath,* † medio 1617, begr. in de kerk van Oude Tonge, schepen ald. 1583, gegoed in Oude- en Nieuwe Tonge, tr. N.N.

15 sept. 1583 bestek ondertekend door schepenen van Oude-Tonge o.w. *Jacob van der Nath Lambrechts* (polderarchief Oude Tonge).

22 jnni 1592 *Jacob Lambrechts van der Nath,* wonende in Oude Tonge, vordert betaling (Hof van Holland No. *582* sententie ho. 127).

Rekeningen kerk Oude Tonge: ao. 1589 begraafrecht voor een kind van *Jacob Lambrechts;* a. 1600 id. voor een dochter van *Jacob van der Nath;* ao. 1614 en 1615 alsvoren; ao. 1617 begraven in de kerk *Jacob Lambrechts,* waarvoor betaald een godspenning van 5 sch.; 21 juli 1617 ontvangen godspenning van 13 schell. 4 den. uit coopdach van de goederen van *Jacob van der Nath* (g.a. Oude Tonge No. 22).

4 dec. 1582, 27 mei 1603, 8 april 1607, 29 aug. 1611, 28 okt. 1.616, 8 april 1617, Jacob *Lambrechts van der Nath* eiser of gedaagde terzake betaling van renten uit land in Nieuwe-Tonge; ontving onder meer een rente uit door hem verkochte 70 gemet land in Clinckersland (r.a. Nieuwe Tonge No s. 1, 2).

Hier zien wij vermoedelijk het aanknopingspunt met de latere familie *Van der Nath* op Flakkee [14]), die stamt uit *Pieter Jansen,* gehuwd als jonge man van Oude Tonge te Dirksland in 1631. In de doopregisters van Oude Tonge komt maar één *Pieter Janszoon* voor, namelijk in het rooms-katholiek doopboek dat berust in het gemeente archief van 's-Gravenhage; de akte luidt:

Ling(ua) vet(era) [= Oude Tonge] 11-7-1606 filius *Petrus,* parentes *Joannes Petri* et *Maria Jacobi,* testes Cornelius Adriani et Adriana Adriani.

Genoemde *Joannes Petri* kan men in de genealogie *Van der Nath niet* onder brengen, maar dit zou wel mogelijk zijn met diens vrouw *Maria Jacobs,* namelijk als dochter van IV *Jacob Lambrechts van der Nath,* schepen van Oude Tonge, † in 1617. In een akte van 7 april 1618 (r.a. Nieuwe Tonge No. 2) staat, onder de belendingen, land van wijlen *Jacob van der Nath* na enkele doorhalingen op naam van *Jacobsdr. van der Nath,* blijkbaar de enige nagelaten dochter. Voor het eerst daarna vonden wij de naam Van der Nath in Nieuwe Tonge terug in de index van het verloren gegane protocol over de jaren 1679-1687: *Loys Pieters van der Nath* [14]) verkoopt tarwe van zijn land. Gelijk de roomse doopakte van 1606 al doet vermoeden komen de echtelieden *Jan Pieterse X Maria Jacobs* niet voor op de uitvoerige lijst van gereformeerde lidmaten in 1608 in het trouwboek van Oude Tonge; evenmin onze *Jacob Lambrechts van der Nath,* die kenlijk ook tot de kleine kring van de principieel gebleven rooms-katholieken behoord heeft. Deze Jacob was de laatste stamhouder op Flakkee van zijn geslacht, zodat er alle reden was voor overgang van de naam *Van der Nath* op de kinderen zijner dochter. De filiatie is dan op grond van deze, nogzwakke, bewijsmiddelen vermoedelijk als volgt geweest:

V. *Maria Jacobs van der Nath,* tr. *Jan Pieterse* [15]); zij waren de ouders van *Pieter Jansen,* ged. Oude Tonge (r.k.) 11 juli 1606, die tr. Dirksland 23 nov. 1631 *Geertje Cornelisdr. Bakker,* ged. Dirksland 19 nov. 1606, dr. van *Cornelis Jacobs* en *Gheertruyd Bartholomeusdr.* (beide uit Dirksland en ald. gehuwd 14 juli 1602). Hun nageslacht heeft de naam *Van der Nath* aangenomen. De kleinzoon van *Pieter Jansen* was de in § 1 van dit, owstel, eerste alinea, genoemde *Leendert van der Nath,* ao. 1711 penningmeester van de Oude Lande van Sommelsdijk en van de Oude Plate.

IIIa. *Lenaert Jansen van der Nath,* † einde 1585, schepen 1559 en dijkgraaf van Sommelsdijk, tr. vóór 1549 joncvr. *Agnieta Cornelisdr.,* dr. van Mr. *Cornelis Anthonisz.,* † *1540,* raad-extraordinairis in het hof van Utrecht, en rentmr.-generaal der domeinen van stad, steden en lande van Utrecht, door Karel V in 1531 benoemd [16]), en N.N.

7 nov. 1540 De rekenkamer te 's-Gravenhage gelast het doen van de rekening van wijlen Mr. *Cornelis Anthonisz.* aan haar door de voogden over zijn weeskinderen; voogden waren Jan *Anthonisz.* ontvanger van 's keizers tollen in Utrecht, broer van de overledene, en Gerrit *Fransz. te* Gouda, later (1542) *Anthonis Anthonisz.* priester, en *Heynric Dierix van der Goude.* Borg was *Heynric Dierix van Cortehairlem* (R.A. Utrecht, rekenkamer No. 379, reekeninghe van wijlen Cornelis Antonis).

29 maart 1549 *Lenaert Janss van der Nat* als getrout hebbende joncvrouwe *Agnieta Cornelisdr.* voor hem selven encle" als voocht van d'andere onmondige kinderen van wijlen Mr. *Cornelis Anthonis* ca. de erfgenamen van Dirk Aerts Molenaar (Sententie No. 237 Hof v. Holland inv. No. 521).

29 jan. 1553 *Lenaert Jans van der Nat in* voormelde hoedanigheid vordert rekening en verantwoording van Pieter Jans Benninck hun gewezen rentmeester. Deze gedaagde stelt daartegenover, dat seeckere lange jaren geleden Mr. *Anthonis Anthonis* oom van de kinderen van wijlen Mr. *Cornelis Anthonis,* met *Anthonis Gerrits* schout tot Schoonhoven en *Hendrik Dircks* swager van dcselve kinderen [17]) hem procuratie hadden gegeven, waarna impetrant *Lenaert Jans van der Nat* getrout sijnde met één der kinderen, geassisteerd met Mr. *Heyndrik van der Nath,* de gedaagde binnen der stede van der Goude geijscht heeft rekeninge, waarna gedaagde rekening heeft gedaan

[14]) Genealogie Van der Nath in Maris „Een Honderdtal Nederlandsche Families" uitgave 1946, De t.a.p. sub II genoemde *Louis Pieterse vnn der Nath* hertrouwde als wnr. van Grietje *Leenderts Lodder* te Nieuwe Tonge, ondertr. ald. 28 febr. 1669, *Cornelia Adriaens Cleyn,* geb. Nieuwe Tonge 27 okt. 1647, dr. van *Adriaen Foppe Cleyn en Wouterina Cornelisdr. van de Blieck* (geh. Nieuwe Tonge 1-2-1644, de man geb. van Gorinchem en weduwnaar van *Anna Jansdr., de* vrouw j.d. geb. van Nieuwe Tonge).

[15]) Van Oude Tonge zijn vrijwel geen oude archivalia bewaard. Er bestaan nog oude kerkerekeningen (p.a. Oude Tonge No. 22), waarin sinds 1549 de godspenning geboekt werden, ontvangen uit begraafrechten en verkoopdagen van boedels. In deee reeks komen voor: ao 1602 de coopdach van *Pieter Jansz. en Mayken* lonen *Lavyne, en* ao 1624 de coopdach van *Jan Pieters,* bakker. *Jan. Pieters* bakker woonde in 1621 te Dirksland (r.a. Nieuwe Tonge No. 3 akte van 29-2-1621) en betaalde in 1623 godspenningen voor verkoop van tarwe van zijn land in Oude Tonge. Onderzoek in het heerlijkheidsarchief van Grijsoord (Oude- en Nieuwe Tonge), thans in bezit van Gravin de Chambure te Hoogerheide (N.Br.), leverde voor *Van der Nath* niets op, wel voor het geslacht *Suys* in de 15de—17e eeuw.

[16]) Mr. *Cornelis Anthonisz.* was de opvolger van Gijsbrecht van Hardenbroek (Ned. Adelsboek 1942, stamreeks hardenbroek sub IS; op grond van de in 1958 in druk verschenen Utrechtse leenregisters, van dr. A. Joh. Maris, zal men de oudere generaties van deze stamreeks moeten herzien). De motivering- van deze benoeming in de akte d.d. 26-2-1531 luidt: „zijn rechtvaerdich ende ernsteliche weldragen en clebroir in der administracie hij gehadt heeft tot den maken van onsen slot ende huys van Vredenburg tot Utrecht ende oick in diverschen onsen affairen soo 't Utrecht als in Vrieslant". De commissie van zijn opvolger mr. Pieter de Clerck is van 23 oktober 1540; mr. Cornelis Anthonissen heet in deze akte „onlangs overleden" (R.A. Utrecht, Rekenkamer No. 377-1 fol. VI verso, fol. CIIII verso en fol. XCIX); op 25 april 1540 was hij nog in leven.

[17]) Volgens de hierboven vermelde akte van 7 nov. 1540 was hij „oom" der weeskinderen; in het middelnederlands worden de woorden „swager" en „oom" wel voor een zelfde aanduiding van aangetrouwde familie gebruikt; in casu was Hendrik vermoedelijk een aangetrouwde oom van vaderszijde of van moederszijde.

in den Hage t e n huyse van Mr .*Heyndrik van der Nath*. Het Hof veroordeelde gedaagde desniettemin tot rekening en verantwoording (Sententie No. 199 Hof van Holland inv. No. 526).

15 nov. ***1569*** *Lenaert Jansen van der Nath* beleend met 1/12 tiende van de Galenthee Ooltgensplaete mitte gorzen van den Bommel, hem aangekomen bij dode van zijn broeder Mr. *Hendrik van der Naih* in leven deken van O.L. vrouwe capelle in den Haege (Holl. leenkamer inv. No. 129 caput Arkel-Putten p. 6 juncto No. 234, p. 469).

9 dec. 1570 *Leendert van der Nath Jansz.* te Sommelsdijk voor zich en de overige erfgenamen van Mr. *Hendrik van der Nath,* deken van de hofkapel, transportcert een huis te 's-Gravenhage (r.a. Den Haag, gedrukte inv.).

26 mei 1578 *Lenert* ***Jans*** *van der Nadt* als thoesiender voocht van het weeskind van *Hyych Cornelis* za protesteert togen de voogden van dit weeskind Pieter en Arien Cornelis (r.a. Dirksland DV N. 30).

1 juli 1579 *Lenaert* ***Janssen*** *van* ***del- Nadt*** *trans*porteert 15 gemet land in Dirksland (r.a. Dirksland D V No. 30).

8 april 1585 *Leendert van der Nadt* J a n s oudoom van de kinderen van † *Cornelis Heynen* in Bommene (r.a. Nieuwe Tonge No. 13).

31 mei 1585 *Lenert Janse van der Nath,* oud dijkgraaf van Sommelsdijk, gedaagde (Sententie No. 14 Hof van Holland inv. No. 555).

13 aug. 1583 Jan zoon van wijlen pastoor heer Lambrecht stelt borg voor een rente uit land in Clinckerland, verschuldigd a a n *Lenaert Janse van der Nath* (r.a. Nieuwe Tonge, No. 1).

Het scheen de aangewezen weg, om de verdere stamreeks na te gaan aan de hand van de geschiedenis van het belangrijke leengoed, waarmede *Lenaerf* op 15 november 1559 bij dode van zijn broeder Mr. *Hendrik van der Nafh* verlijd was, maar in de leenregisters bleken geen leenvolgers van *Lenaerf van der Nafh* 'voor te komen, noch krachtens transport noch krachtens vererving. De rijksarchivaris der derde afdeling van het algemeen rijksarchief kon dit probleem volledig ophelderen. De zaak was namelijk deze, dat met hetzelfde leen, als waarmede Mr. *Hendrik van der Nafh* beleend was op 2 jan. 1556, reeds tevoren op 4 juni 1555 *François de Cocq van Opijnen* beleend was. Van der Nath ontleende zijn aanspraken aan het leenrecht door de dood van zijns ooms zoons dochter *Elisabefh van der Nafh* (zie bovenstaande genealogie I 2 a. a.), die dit leengoed had nagelaten, terwijl *François de Cocq van Opijnen* zich kon beroepen op het testament, d.d. 24 april 1555, van zijn oom *Cornelis de Cocq van Opijnen* de man van *Elisabefh ven der Nafh,* voornoemd, en haar universeel erfgenaam krachtens haar testament van 1 augustus 1544. Er was dus geschil over de opvolging in het leengoed en voorlopig waren beide partijen beleend. Uit de latere beleningen blijkt, dat het leen in handen gebleven is van *François de Cocq van Opijnen* en door deze bij testament van 17 augustus 1585 is vermaakt aan zijn oomzegger *Philip de la Torre* heer van Valkenisse; laatstgenoemde werd beleend op 24 juni 1589, waarna het leengoed in de leenregisters te volgen is in de familie *de la Torre* en in het begin van de 18de eeuw, na vererving, in de familie *Van Spangen* [18]).

Naast de kwestie van het leengoed heeft *Lenaert Jansen van der Nafh* nog andere financiële tegenslagen ondervonden. Wij vermeldden reeds de ontrouw van de rentmeester over de goederen van zijn vrouw. En in de jaren 1577-1583 moest hij een reeks wanbetalers van rentebrieven in Dirksland aanspreken [19]). Zijn zoon *Cornelis Lenaerts* heeft in een zeer rijk huwelijk compensatie gevonden: diens nageslacht verliet Sommelsdijk.

In dit maandblad 1939, kolom 532, werd de zojuist genoemde *Cornelis Lenaerfs* zonder behoorlijke redengeving aangemerkt als zoon van een veronderstelde *Lenaerf Cornelisz. van der Nafh,* maar, na een diepgaande studie, menen wij te mogen vaststellen, dat alleen *Lenaerf Jansz.* de vader. geweest kan zijn; voor een Lenaert Cornelis-zoon is o.i. zelfs geen plaats in de genealogie Van der Nath. Een rechtstreeks bewijs voor de afstamming kwam tenslotte tevoorschijn uit het oud-rechterlijk archief van Dirksland door een reeks processuële vorderingen uit een zelfde rentebrief oorspronkelijk ten laste van de schepen Danckert Jans, later ten laste van diens erfgenamen, waarbij achtereenvolgens als eisers optraden: op 1 maart en op 12 juni 1577 *Lenaerf Jans van der Nadt,* op 30 maart en op 14 mei 1586 *Cornelis Lenaerfs van der Nafh,* en op 8 mei 1604 de kinderen van Cornelis met namen Sr. *Dirk van der Nath* en synen suster jonckvr. *Cornelia van der Nafh* [20]). Verder werd in het schepenprotocol van Nieuwe-Tonge (r.a. No. 13, achterin) geregistreerd een rente, welke op 20 november 1547 gevestigd was ten behoeve van *Leendert van der Nafh Jansz.,* en welke rente jouffrouw *Cornelia van der Nafh* huisvrouw van *Chierick van Trifsum* bij testament van 5 november 1622 vermaakt had aan de kinderen van haar overleden broer jonr. *Dirck van der Nafh.*

IVa. *Cornelis Lenaerfs van der Nafh,* geb. te Sommelsdijk, †1588/89, student in de letteren te Leiden 1581, tr., als j.m. van Sommelsdijk, voor de magistraat van Leiden 25 juli 1581 *Wyntje van Opmeer,* dr. van *Dirk* en *Neeltje Reyniers Brunt.* W. van Opmeer kwam uit de Amsterdamse regenten-kring [21]). Haar grootvader van vaderszijde was de burgemeester *Hendrik Dircksz.* bijgenaamd „den grooten Monarcha", leider van de „Hendrik Dirkisten", die gedurende veertig jaren de onbeperkte heerschappij over Amsterdam uitgeoefend hebben tot de ommekeer van 1578. De grootvader van Wyntje, van moederszijde, was Mr. *Reynier Brunf,* procureur-generaal (1523-36) en raad (1536-39) in den Hove van Holdand, † 15 oktober 1539, die onder Karel V een belangrijke rol gespeeld heeft o.m. bij de bestrijding van de wederdopers [22]).

28 s e p t. 1578 *Cornelis van der Nath,* wonende ***te*** Sommelsdijk, verleent procuratie inzake zijn beleening met een vrije rente uit huysinge, woning en hofstede en 35 morgen lands in den ambachte van Rijswijk, voorheen bewoond door de heer Jan van Hoclenpijl (Holl. leenkamer inv. No. 134).

1 mei 1590 met voormelde rente beleend Otto van Steense1 als voogd ten behoeve van *Dirk van der Nath*

18) Deze geschiedenis is ontleed aan Leenkamer van Holland No. 126 caput Arkel fol. 40: No. 128 caput Arkel fol. 15, en fol. 16, en fol. 17, en fol. 20verso; No. 129 caput Arkel fol. 6; No. 137, fol, 258; No. 173 caput Arkel fol. 98.

19) P.R. Dirksland D V No. JO, data 1-3-1577, 8-10-1578, 20-9-1578, 3 2-6-1579, 18-6-1579, 28-9-1583, X-11-1583.

20) r.a. Dirksland D V No. 30 en 31.

21) Elias „Geschiedenis van het Amsterdamsch regentenpatriciaat" a.o 1923 tabel I bij blz. 6. Wyntje's vader Dirk heeft nog een oudere broer Dirk gehad, in 1541 gehuwd met *Tietje Popius Occo.*

22) Elias' „De vroedschap van Amsterdam" blz. 107, 108; J. ter Gouw „Geschiedenis van Amsterdam" IV blz. 186, 213, 257, 283; De Blécourt en Meyers „Memoriaal van Rosa", waarin een lijst van raden in het Hof van Holland.

bij dode van Cornelis zijn vader (Holl. leenkamer inv. No. 137).

17 febr. 1588 schepenen wijzen aan *Cornelis van der Nath* een vordering toe van 9 pond vlaams (r.a. Nieuwe Tonge No 1).

2 nov. 1596 monsieur Steensel als voicht van de kinderen van *Cornelis Lenaerts van der Nath* ontfangt de gifte van Hubrecht Janse en vanwege het weeskind van Neelken Lenaertsdr. syne huysvrouwe van 9 gemet in Duynweert (r.a. Nieuwe Tonge No. 1).

24 sept. 1597 schuldbekentenis aan de kinderen van † *Cornelis van der Nath* en zijn huisvrouw *Wyntje van Opmeer* (r.a. Spijkenisse 1939 VI 1).

9 aug. 1605 juffr. *Cornelia van der Nath Cornelisdr.* beleend met een lijfrente van 500 gld. (Holl. leenkamer inv. No. 140).

1605 *Van der Nath* eigenaar van 234 gemet verpacht land onder Sommelsdijk (polderarchief Sommelsdijk, „veltbouck").

18 maart 1608 juffr. *Cornelia van der Nath* en jo. *Dirk van* der *Nath* beleend met een losrente van 200 car. gld. onder verband van tienden in Sommelsdijk (Holl. leenkamer *inv. No.* 140).

2 febr. 1618 *Dirk van der Nath* beleend met de ambachtsheerlijkheid 's-Gravenambacht (Holl. leenkamer inv. No. 134).

De enige stamhouder [23]) uit dit huwelijk is geweest *Dirk van der Nath,* heer van 's-Gravenambacht, die uit zijn echtverbintenis met *Johanna van Duveland* enige zoons heeft nagelaten van wie *Leendert, Gerrit* en *Dirk* door keizer Ferdinand III begunstigd zijn met verheffing tot rijksgraaf bij het in de aanvang van dit opstel vermelde, diploma van 29 november 1655. Wij vonden deze generatie bijeen kort vóórdat dit hoogtepunt in de familiegeschiedenis bereikt werd, namelijk op 3 april 1653 toen „joncheer *Leonard van der Nath* heere van Petten, Nolmerban en Nesse, joncheer *Gerard van der Nath* grootjagermeester van Z.H. de heere Prince van Oranje, ende joncr. *Diderick van der Nafh,* heere van Gestel etc., soo voor haar selven en als oom ende testamentaire voochden over de kinderen van za. joncr. *Cornelis van der Nath* heere van 's-Gravenambacht" proces-volmacht gaven aan Willem van Ravesteyn, procureur, om voor het Hof van Holland tegen het Huis Naeldwijk te procederen [24]) tot grensscheiding van de aanwassen en gorzen in Maasland, welke hun betovergrootvader Mr. *Reinier Brunt* [25]) op 20 juni 1539 gekocht had.

§ 3. Nabeschouwing,

Ter bepaling van het maatschappelijk vlak der Van der Nath's merken wij in deze studie allereerst op hun huwelijken in de riddermatige geslachten *de Cocq van Opijnen, Suys, De Nobelaer,* terwijl bij de familie Van der Nath zelf van een riddermatige kwaliteit niet blijkt. Onder de Van der Nath's zijn op de voorgrond getreden (1) Mr. *Pauwels van der Nath,* hertogelijke raad in Zeeland, en (11, 1) Mr. *Hendrik van der Nath,* deken van het kapittel van St. Marie te 's-Gravenhage, een invloedrijk man omdat het kapittel optrad als politiek ad-

[23]) Hij had een zuster *Cornelia van der Nath,* die, zoals bovenvermeld, op 5 november 1622 als huisvrouw van *Chierick van Tritsum* heeft getesteerd, en die in Ned. Leeuw 1907 kol. 60 voorkomt als echtgenote van *Gillis Jansz. Pandelaert,* secr. en rentmr. der grafelijkheidsdomeinen van Beyerland, wonende in Oud-Beyerland.

[24]) Hof van Holland, inv. No. 120, procesdossier No. 42*. Dit proces had reeds sedert 28 juli 1634 geloopen op naam van Juffr. *Johanna van Duveland* als boedelhoudster en weduwe van *Dirk van der Nath.*

[25]) hierboven, sub IVa, vermeld als de grootvader van moeders zijde van *Wyntje van Opmeer.*

vies-college in Holland [26]) van de landsheer. Omtrent de andere leden van het geslacht zijn wij, tengevolge van schaarste aan bronnen, minder goed op de hoogte. Intussen mogen wij op dit punt niet ontevreden zijn. Aan de lezer zal het ongetwijfeld moeten opvallen, hoeveel materiaal her en der gehaald is uit de meest verschillende vindplaatsen.

Ten tijde van het voorspel der Hervorming behoorde de schoonvader van (IIIa) *Lenaert* tot de hoge staatsdienaren, met wie Karel V in de Nederlanden, tevergeefs, de vestiging nagestreefd heeft van een rooms-katholiek gericht gecentraliseerd landsheerlijk gezag van het Habsburgse Huis. De vrouw van (IVa) *Cornelis* kwam uit de clericale regentencoterie van Amsterdam, die aldaar de Reformatie heeft weten te weren tot de „alteratie" van 1578 [27]). En tenslotte schikte de latere rijksgraaf *Gerrit van der Nath* zijn rooms-katholieke inzichten met diensten aan Prins Willem 11 van Oranje.

Het verdere belangwekkende grafelijke geslacht — waarvan de laatste telg *Wilhelm Graf von Dernath* op 1 juni 1876 in Hongarije overleden is — werd in dit maandblad [28]) door W. J. J. C. Bijleveld uitvoerig beschreven, alwaar deze schrijver zijn opstel op de hem eigen spectaculaire wijze [29]) etiketteerde met het opschrift „Van Heereboer tot Rijksgraaf in driekwart eeuw". Nu wij echter het voorgeslacht nauwkeuriger hebben leren kennen, lijkt ons de adelsgunst van 1655 niet zo opzienbarend, maar veeleer adaequaat aan het eeuwenlange maatschappelijk aanzien der familie, zoals dit reeds in de middeleeuwen tot uitdrukking kwam en, nadien, mede door aanhuwelijking, bestendigd bleef.

KORTE MEDEDELINGEN.

Het Museum van de Kanselarij der Nederlandse Orden.

Gaarne zou de secretaris van de Kanselarij der Nederlandse Orden de aandacht van de leden van het Genootschap willen vragen voor het in het gebouw van de Kanselarij gevestigde museum.

In dit museum is ondergebracht de in de loop der jaren bij de Kanselerij bijeengebrachte verzameling, welke in hoofdzaak bestaat uit Nederlandse en buitenlandse orde- en onderscheidingstekenen; ridderorden uit het Napoleontische tijdperk; bij Koninklijk besluit toegekende eresabels: voorwerpen waarop afbeeldingen van decoraties voorkomen; stukken die betrekking hebben op oude ridderlijke orden (Duitse Orde Balije van Utrecht, Souvereine Orde van Malta, Johanniterorde); portretten van vooraanstaande ridders der Nederlandse orden, in het bijzonder van de Militaire Willems-Orde, enz.

Dit museum, dat in september 1954 werd geopend en sedertdien is opgenomen onder de rijksmusea, geniet nog te weinig bekendheid.

In de eerste plaats mogen deze regelen dienen, om bezitters van belangrijke stukken, die vaak op vergeten plaatsen worden bewaard, op te wekken deze aan genoemd museum te schenken of in bruikleen te geven. In de tweede plaats, om te vermelden dat reeds herhaalde malen is gebleken, dat stukken die voor het museum van de Kanselarij belangrijke aanwinsten

[26]) Na de dood van mr. *Hendrik van der Nath* werd deken dr. *Wilhelmus Lindanus,* sinds 1561 tevens bisschop van Roermond en als zodanig in de geschiedenis welbekend.

[27]) J. ter Gouw „Geschiedenis van Amsterdam" dln. IV-V.

[28]) Jrg. 1939, kol. 532-544.

[29]) Vgl. mijn bedenkingen tegen dezelfde auteur in de „Ned. Leeuw" jrg. 1949, kol. 436—438, en jrg. 1950, kol. 86.

hadden kunnen zijn, louter uit onbekendheid met het bestaan hiervan, door de eigenaars onoordeelkundig van de hand zijn gedaan. Via opkopers en antiquairs zijn deze stukken terecht gekomen in het buitenland — meestal de Verenigde Staten van Amerika — hetgeen zeer wordt betreurd.

Hoewel de ter beschikking staande middelen vanzelfsprekend niet ruim zijn, is het toch mogelijk dat ten behoeve van het museum van de Kanselarij belangrijke objecten worden aangekocht. Indien stukken moeten worden verkocht — bijvoorbeeld afkomstig uit boedels — dan zal het bijzonder worde gewaardeerd, indien het Museum van de Kanselarij voorrang zou mogen genieten.

Onder de leden van het Genootschap zullen er velen zijn, die uit hoofde van persoonlijke belangstelling voor voorwerpen van historische aard, kennis nemen van hetgeen op dit gebied in de plaats hunner inwoning op veilingen of door antiquairs wordt aangeboden. Het zal op hoge prijs worden gesteld wanneer men — voor het geval stukken behorend tot het verzamelgebied van de Kanselarij worden aangeboden — genoemde dienst zou willen waarschuwen. Porto- en andere kosten worden gaarne vergoed,

Aan de uitbreiding van het Museum van de Kanselarij wordt met enthousiasme en toewijding gewerkt. Enige steun en enig medeleven van belangstellenden — die toch stellig onder de leden van het Genootschap zulen worden gevonden — is onmisbaar en zal dankbaar worden aanvaard.

Het Museum van de Kanselarij der Nederlandse Orden — gevestigd Javastraat 50 te 's-Gravenhage — is geopend elke dinsdag van 14.00 tot 16.00 uur en verder op aanvrage. De Kanselarij is telefonisch aangesloten onder de nrs. (070) 635594 en 635207.

Archieven Ginneken, Bavel en Princenhage.

In maart 1959 zijn uit het Rijksarchief te 's-Hertogenbosch overgebracht naar het Gemeente-archief van Breda de rechterlijke en notariële archieven en de doop-, trouw- en begraafboeken van de in 1942 opgeheven gemeenten *Ginneken en Bavel* en *Princenhage.* Voor het raadplegen dezer archieven zomede voor het aanvragen van afschriften, uittreksels of fotocopieën daaruit wende men zich dus voortaan tot het *Gemeente-archief van Breda, Stadserf 2 te Breda.*

DE GEMEENTE-ARCHIVARIS VAN BREDA.

BOEKBESPREKING+

Het geslacht Krijger, door Dr. A. W. E. Dek. 's-Gravenhage 1958.

Dit Zeeuwse geslacht *Krijger* stamt af van *Jan Maartensz. Krijger,* die in 1676 met attestatie van Biezelinge te Schore kwam en schepen van Kleverskerke werd. Zijn talrijke nakomelingschap was aanvankelijk hoofdzakelijk op Zuid-Beveland gevestigd en oefende de landbouw of de graan- of varkenshandel uit, Ook thans nog zijn onder de 89 in leven zijnde mannelijke *Krijger*'s nog een negental landbouwers, één tuinder en tien veehandelaren, doch ook vele andere beroepen treft men heden onder hen aan,

Genealogische tabellen en een naamregister vergemakkelijken het overzicht. Het, met verschillende afbeeldingen naar fotografische 'portretten versierde, en 44 bladzijden tellende boekje is verkrijgbaar bij de schrijver, Thierenskade 104, te Rijswijk (Z.H.).

Jierboekje fan it Genealogysk Wurkforbân. Uitgave „De Fryske Akademy", Leeuwarden 1959.

Het negende jaarboekje van het Genealogisch „Wurkforbân" van de Friese Akademie te Leeuwarden bevat wederom een groot aantal belangwekkende bijdragen. Wij vermelden hiervan in de eerste plaats „Het Halbe (r) tsma-wapen" door H. G. van Slooten, waarin, met vele afbeeldingen, de herkomst en de ontwikkeling van het wapen van het geslacht *Halbertsma* op uitvoerige wijze wordt behandeld. De genealogie van het geslacht *Langeraap,* aangevangen in het voorgaande Jaarboekje, wordt besloten. Op de blz. 33-36 wordt de gemeenschappelijke afstamming van de scheepsbouwer *Folkert van Loon* (1775-1840) en *Gijsbert Japiks* behandeld+

W. Zondervan deelt „Genealogische Aantekeningen uit het kerkeboek der vroegere Doopsgezinde gemeente Krom-wal (bij Britswerd)" mede, terwijl W. Dolk in een artikel „Van Fürsten- tot Vossenberg" de genealogie van het uit Harlingen afkomstige geslacht Vossenberg behandelt.

Van groot belang is ook de op de blz. 74-81 voorkomende en door W. Dolk samengestelde „Bibliografie", waarin een opsomming wordt gegeven van het in de laatste jaren gepubliceerde op het gebied van de Friese genealogie.

Wederom besluit een lijst van testamenten — ditmaal voorkomende in band E E E nr. 5 van het Hof Provinciaal in het Rijksarchief te Leeuwarden, en het laatste kwart van de 17de eeuw betreffende —, deze belangwekkende en grondige uitgave,

Het nageslacht van Michiel Adriaanszoon de Ruyter, samengesteld door het Centraal Bureau voor Genealogie te 's-Gravenhage, Uitg. Ad. M. Stok, Zuid-Hollandsche Uitgevers Mij., Den Haag (1958).

De 350ste herdenking van de geboortedag van *Michiel de Ruyter* in 1957 was aanleiding om deze uitgave het licht te doen zien. Reeds in 1907 was een boekwerk over *De Ruyter* en zijn volledige nakomelingschap uitgegeven, doch de sedertdien zeer toegenomen nakomelingschap maakte een nieuwe en bijgewerkte uitgave gewenst. De nasporingen naar de in de afgelopen halve eeuw opgetreden mutaties en de, niet overbodige, controle van het eerder gepubliceerde hebben ongetwijfeld zeer veel werk vereist; het alleszins bevredigende resultaat daarvan is thans in deze uitgave vastgelegd. Tevens wordt nieuw licht geworpen op de herkomst van het geslacht *De Ruyt*et-, waarbij onjuiste conclusies uit andere publicaties worden rechtgezet,

De thans voortlevende nakomelingen van de Nederlandse zeeheld stammen uit het huwelijk van zijn dochter *Afida de Ruyter* met de Vlissingse predikant Ds. *Thomas Pott* of uit dat van zijn dochter *Margaretha de Ruyter* met de Amsterdamse predikant Ds. *Bernardus Somer.*

De afstammelingen van het echtpaar *Pott* bleven tot omstreeks 1800 in Zeeland gevestigd; uit hen stamt mede het geslacht *De Ruyter de Wildt.*

De nakomelingschap van *Margaretha de Ruyter* en Ds. *Bernardus Sotner* splitste zich wederom in twee takken. De dochter *Anna Somer* huwde met de Vlissingse burgemeester Mr. *Cornelis van Pere* en werd de stammoeder van een aanvankelijk grotendeels in Zeeland gevestigde tak, waaruit o.m. het geslacht *De Ruyter van Steveninck* stamt. Uit de dochter *Margaretha Somer,* gehuwd met Mr. *Coenraad de Wilhem* te Amsterdam, stamt nageslacht, behorende tot de Amsterdamse regentenkring; één van hun nakomelingen, Jhr. *David Willem*

Elias, voert, evenals zijn nageslacht in de mannelijke lijn, het wapen van de grote admiraal in zijn wapen.

Bij het nageslacht van De *Ruyter* bestaan dus zowel zijn naam als zijn wapen heden nog voort. Onder dit nageslacht, dat zowel protestanten als katholieken telt, komen behalve de vele Nederlanders, ook Belgen, Duitsers, Engelsen, Fransen, Italianen en Oostenrijkers voor.

Voor de, aan parentelen betrekkelijk arme, Nederlandse genealogische litteratuur betekent deze uitgave een welkome aanwinst.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Barends. Gevraagd wordt de geboorte- en sterfdag van *Coenraad Barends,* door de gouverneur van Suriname benoemd bij resolutie van 16 december 1846 per 1 januari 1847 tot lid van de Koloniale Raad van Suriname, heemraad van de divisie van Boven-Commewyne, ridder Ned. Leeuw, in 1830 directeur van plantage „De Hoop", in 1856 beheerder van plantage „Badenstein", die bij publicatie van 14 juni 1852, G.B. no 5, het ambt van gouverneur tijdelijk waarnam tot 22 juni 1852, na het overlijden van de ad int. gouverneur De Kanter, tot de aankomst van de aangewezen gouverneur Von Schmidt auf Altenstadt, als zijnde het oudste lid van de Koloniale Raad. Hij leefde nog in het jaar 1859.

Men stelle zich in verbinding met de heer *Fred. Oudschans Dentz, „Pinehurst". Hk. St. Michaels- en St. Thomasweg, Claremont, Kaapstad+*

Doll. In het werk, Bausteine zu einer Geschichte Oesels. Fünf Jahrhunderte 11 Bd., Arensburg 1899, welk werk hier te lande noch in Duitsland in de openbare bibliotheken aanwezig is, zou vermeld worden, dat Johan *Doll,* jonge schipper van Rotterdam, in 1703 met zijn schip op het eiland Filsand bij Oesel strandde, daar bleef en huwde. Deze Johan Doll is gestorven vóór 1752, Van hem zou de familie *Doll,* die tot voor kort in Estland gevestigd was, afstammen, De gemeentearchivaris van Rotterdam deelde desgevraagd verscheidene gegevens-*Doll* uit de doop- en trouwboeken van Rotterdam mede. Deze gegevens zijn evenwel niet in verband te brengen met de gezochte *Johan Doll.* Beschikt soms één onzer leden over nadere gegevens betreffende dit geslacht ?

INLICHTINGENDIENST.

Enterman, (LXXVI 145). Uit de hier volgende gegevens blijkt, dat het gezin niet naar Amerika is geëmigreerd, maar steeds in Markelo heeft gewoond. Geboren 8 febr., ged. 10 febr. 1788 te Holten: *Berent,* zn, van *Gerrit Janzen* en *Wilhelmina Berenfsen* aan Entermans in den Achterhoek. Hij trouwt als *Berent Janzen* 1° te Goor 15 juni 1815 met *Berendina Tijman,* ged. Markelo 9 aug. 1791, † ald. 6 maart 1826, dr. van *Dirk Tyman* en *Anna Geertruid Lodeweges;* tr. 2° te Markelo 22 juni 1826 *Hermina Lodeweges,* geb. 1 febr., ged. Markelo 8 febr. 1795, overl. ald. 11 nov. 1834, dr. van *Berent Lodeweges* en *Hendrika Netermans,* landbouwers: tr. 3° 29 juni 1837 te Markelo *Janna Krabbenbosch,* geb. 31 okt., ged. 2 nov. 1794 te Markelo, † 4 januari 1842, dr. van *Gerrit Krabbenbosch en Geertrui Meyer,* en weduwe van *Arent Jan Driesses.* De in kol. 145 genoemde 5 kinderen uit het eerste huwelijk zijn in de Burgerl. stand ingeschreven onder de naam *Entermans.* Bij het tweede huwelijk legt *Berent Janzen een* verklaring over, afgelegd voor de burgemeester van Markelo

25 april 1826, waarbij hij verklaart ook wel de naam *Entermans* te hebben gevoerd, maar thans de naam *Janzen* te willen behouden. De familie. waaronder ook kinderen uit het tweede huwelijk, zal dus in de bevolkingsregisters van 1830, 1840 enz. niet onder de naam *Entermans* maar onder die van *Janzen* voorkomen. Mogelijk zijn ook de 5 kinderen uit het eerste huwelijk verder onder de naam *Janzen* door het leven gegaan.

Zwolle. MR. A. HAGA.

Geniets. Gaarne ziet ondergetekende aanvullingen op onderstaande stamreeks tegemoet,

I. *Anthony Geniets,* secretaris, van het Hof van Holland, huwt *Clementia van Cassiopijn.*

II. *Dominicus Geniets,* huwt *Maria van Boekhoven.*

III. *Anthony Geniets,* huwt *Anna van Roon,* dr. van *Nicolaas* en *Lucretia Bellador.*

IV. *Anthony Geniets,* geb. 's-Gravenhage omstr. 1649, kruidenier te Amsterdam op 't Water, begr. ald. (N.K.) 13 dec. 1737, tr. 1° Amsterdam (N.K.) 18 juni 1680 *Elisabeth van Oortcamp,* geb. ald. omstr. 1657, begr. Amsterdam (N.K. j *31* juli 1711; tr. 2° Aalsmeer (ondertr. 8 sept. 1714) *Maria van Rijkel.* van Alkmaar, weduwe van *Michiel Muyden,* wonende op de Oude Schans.

Uit het eerste huwelijk:

V. *Jan Geniets,* geb. Amsterdam ca. 1690, kruidenier ald. op 't Water, begr. Amsterdam (N.K.) 11 aug. 1739, tr. Zalk (Kampen) 18 april 1714 *Mària Nessinck,* ged. Kampen 24 jan. 1690, begr. Amsterdam (N.K.) 7 juli 1769, dr. van *Egbert* en *Anna van Diepenhem.*

Uit dit huwelijk:

1. *Anthony,* ged. Amsterdam (O.K.) 2 aug. 1715.
2. *Elisabeth, ged.* Amsterdam (N.K.) 2 maart 1718.
3. *Engbertus,* ged. Amsterdam (N.K.)11 okt. 1719.
4. *Elisabeth,* ged. Amsterdam (O.K.) 17 jan. 1723.
5. *Dominicus,* ged. Amsterdam (W.K.) 21 sept. 1725.
6. *Anna Clementia,* ged. Amsterdam (W.K.) 15 aug. 1732, begr. ald. 7 maart 1801, tr. Amsterdam 1 febr. 1761 *Eduard Croese,* ged. Amsterdam 12 jan. 1727, luitenant der schutterij ald., begr. Amsterdam 30 sept. 1777, zn. van *Hendrik* en *Elisabeth de Cerff.*

Wassenaar. K. VAN SOMEREN GRÉVE.

de Girard de **Mielet** van **Coehoorn** (Familie-Archief), Een ieder die aanwijzingen kan geven waar zich een groene trommel met familiepapieren van bovengenoemd geslacht bevindt, wordt beleefd verzocht zich in verbinding te stellen met de *Secretaris van de Hoge Raad van Adel, Zeestraat 71 b, s-Gravenhage. Telefoon 070-115210.*

Cate, ten. *Abraham ten Cate,* wonende te Enschede, was c. 1650 gehuwd met *Trijntje van Bebber* en had o.a. een zoon *Gerrit.* Met wie en wanneer was hij getrouwd? Vermoedelijk was hij de vader van *Jan ten Cate Gerrifsz.,* die zich te Almelo vestigde en daar 24 febr. 1709 huwde met *Aaltje van Lochem,* dr. van *Andries ?* Kinderen uit dit huwelijk waren *Aleida,* in 1732 gehuwd met *Jan ten Cate Lambertsz., Gerrit* († 1762), *Catharina* († 1796), *Elisabeth* († *1801)* en *Andries* († 1790), alle ongehuwd.

Zwolle. MR. A. HAGA.

de Kleyn. Gevraagd kwartieren van *Hendrika Cecilia de Kleyn* (echtgenote van *Gerardus Oorthuys),* geb. Katwijk 13 april 1808, † Renkurn 5 april 1886, dr. van *Jacobus de Kleyn* kleermaker te Katwijk, † aldaar '7 april 1830, tr. Utrecht 8 aug. 1805 *Anna Josina van Me(e)gers(s) e(n),* geb. Utrecht 23 aug. 1778, † Katwijk 7 nov. 1852, dr. van *Lourens* en *Cecilia van Dulmerhorst.*

Velp (Geld.). **MR. R. Ai. RUEB.**

Krans. Gezocht worden de kwartieren en plaats van herkomst van *Geertruy (Jansdr.?) Krans,* tr. Berkenrode in 1743 *Jan Jacobsz. Kroon.* Bij de doop van kinderen uit dit huwelijk worden genoemd: *Ariaantje, Fijtje, Jannetje, Rijndert* en *Symen Krans.* Is er een wapen bekend? Waar wordt omstr. 1700 deze familienaam aangetroffen?

Nieuwkoop. **L. J.** MALHERBE.

van der Kubbe, (LXXVI 146). *Cornelis Dirksz. van Eijk,* j.m. van Willeskop, huwde 19 nov. 1730 voor het Gerecht 'van Haastrecht met *Gerrigje Cornelisdr. Kubbe. Zij* woonde in Boven Haastrecht. Getuigen de vader *Dirk Jacobsz. van Eijk en Aryaantje Willemsdr. Kubbe* (haar moeie).

Ondertrouw-inschrijving schijnt ook te Willeskop te hebben plaats gehad. Uit dit huwelijk werden te Haastrecht zeven kinderen gedoopt, allen R.-K.

A.R.A., Haastrecht 1898 VIII-94, 2 okt. 1743:

Test. Beneden *f* 4000 gegoed. Mutueel.

Compar. *Arijaantje Kubbe,* bejaarde dochter, *Cornelis Dirksz. van Eijk* en *Gerrigje Cornelisdr. Kubbe,* echtelieden, ,,bij elkaar wonende en de bouwerije in gemeenschap doende in alle roerende goederen gemeen besittende in Bove Haastregt...''.

Bij overlijden van *Ariaantje* zal haar broer *Cornelis* jaarlijks *f* 20 ontvangen en diens zoon *Willem Corn. Kubbe f 100* ineens, te voldoen na het overlijden van zijn vader.

Voogden: *Klaas Cornelisz. Sirre* en *Johannes Jansz. Snoek,* neef van *Gerrigje Kubbe.*

Gouda. **DR. J. L. VAN** EIJK.

van **Kuyk.** Te Aalburg werden vanaf 1755 een reeks kinderen geboren uit het huwelijk van *Paulus van Kuyk* met *Elisabeth Sprangers* (zij ged. 22 juli 1730 te Aalburg, dr. van *Cornelis* en *Jenneken Verdoorn).*

Wanneer en waar werd dit huwelijk gesloten? Tevens gevraagd ascendenten van *Paulus van Kuyk,* Blijkens het wapen (de palen van vair en de barensteel) gevoerd door zijn zoon *Cornelis* (ged. 11 sept. 1766 te Aalburg, † Nieuw-Beijerland 18 dec. 18.35, in welke laatste plaats hij kostschoolhouder was) zou hij horen tot het Heusdense schepengeslacht *van Kuyk* (zie o.m. Ned. Leeuw 1933, kol. 234).

Manchester. **IR. J. F. STRAATMAN.**

Langeveld. Gezocht worden aanvullende gegevens en kwartieren van het echtpaar *Gerrit Langeveld-N.N.,* uit welk huwelijk werden geboren:

a. *Thomas Langeveld,* j.m. van Heemstede, tr. le Vogelenzang in 1725 *Pieternella Claasdr, van der Veld;* tr. 2e Bennebroek in 1730 *Anna Huybertsdr. van der Fits.*
b. *Dirk Langeveld,* j.m. van Heemstede, tr. Bennebroek in 1726 *Marytje Albertsdr. van Rodenburg.*
c. *Lijsbeth Langeveld,* tr. plm. 1735 *Jacob Korswagen.*

Is er van dit geslacht *Langeveld* een wapen bekend?

Nieuwkoop. L. **J. MALHERBE.**

Lasschuyt. Gezocht worden het eerste huwelijk en de kwartieren van *Andries Lasschuyt,* weduwnr. van Leiden, tr. 2e Haarlem 1721 *Jannetje Jacobs.* Is er een wapen *Lasschuyt* bekend?

Nieuwkoop. L. **J. MALHERBE.**

van de Lecq. (LXV 303). 13 nov. 1717 zijn te Schiedam ondertrouwd *Leendert Jansze Cool,* j.m., geassisteerd met zijn oom *Cornelis Theunisse Block,* en *Aegje Claes van de Lecq,* j.d. van Cape1 op d'Ysel, wonende aldaar, geassisteerd met *Claes van de Lecq,* haar vader.

Uit dit huwelijk werd o.a. een zoon *Nicolaas Cool* gedoopt op 6 juni 1723 te Schiedam, waarbij getuigen waren *Claes van de Lecq, Johanna van de Lecq* en *Maartje Cool.*

Het lijkt waarschijnlijk dat *Claes van de Lecq* de grootvader was van de door vraagsteller bedoelde *Anna van de Lecq,,* wier dochter Neeltje *van Lingen* op 30 juli 1769 te Capelle a/d. IJssel geboren werd,

Manchester. **IR. JAN F.** STRAATMAN.

Levelt **(Leeveld).** Gezocht worden de kwartieren van broer en zuster: a. *Agnes Levelt,* geb, 1677/78, † ongehuwd Haarlem in 1748;

b. *Wouter Levelt,* j.m. tot Almelo, tr. ald. in 1708 *Fenne Lessering.*

De naam *Levelt* kwam, speciaal in de 17de eeuw, voornamelijk te Almelo en omgeving voor. Enkele leden van deze familie vestigden zich te Haarlem en Amsterdam. Er zijn huwelijken bekend van een *Levelt* met een lid van de families: *Alberts, v. d. Berg, Boer(man), Buer, Bolonje, Blaas, ten Bruggencate, Cannius, v. Geesteren, v. d. Grienberg, Hagemans, Heerdink, Heyte, ten Hoften, Hoochwoerf, ten Hove, Kloppers, Lammerinck, Meyers, Otten, Stokkers, Stroinck, Tavenier, v. d. Velden, de Volder, Vreugdenberg, Warnink, Ziering* en v. *d. Zingel.*

Gaarne mededeling van alle gegevens *Levelt,* ouder dan plm, 1750. Is er een wapen *Levelt* bekend?

Nieuwkoop. L. **J. MALHERBE.**

Malherbe. Gezocht worden gegevens betreffende:

a. *M. Malherbe, geg.* Adj.Onderoff., genoemd in Kleian's Adresboek van Ned. Indië, 1907 t/m 1924. Hij komt niet voor in het Marine- en het K.N.I.L. stamboek.
b. *Henry Theodor Malherbe,* geb. 's-Gravenhage 20 sept. 1829, (zn. van *Hendrikus F. M. Malherbe,* violist in de Hofkapel, en *Henrica G. Christoffels),* verbleef 1837-1842 in het Kath. Weeshuis te 's-Gravenhage en ging van daar naar zijn oom *A. T. Ziedses Desplantes.* Verder onbekend.
c. *Joseph Conrad Malherbe,* geb. Schinnen 22 april 1871, in 1882 wonende bij zijn ouders te Elsloo. Verder onbekend.

Nieuwkoop. **L. J. MALHERBE.**

Mercier. *Matthieu (le) Mercier,* gehuwd te . . . . met *Louise du Bourd (de Bort, de Boer !)* laat te. Rotterdam op **26** januari 1689 in de Waalse Kerk als eerste kind een zoon *Jacques* dopen. In 1696 leverde hij zijn attestatie te Amsterdam in. Gevraagd huwelijk en herkomst van genoemde *Matthieu Mercier,* mogelijk ook als *Lemercier* voorkomende.

Zwolle. **MR. A.** HAGA.

Moeskop-van den Broek. Gezocht worden uitvoeriger gegevens en kwartieren van het echtpaar *Peter Joosten (Moeskop)-Catharina van den Broek,* uit welk huwelijk te Strijp tussen 1690 en 1708 negen kinderen werden geboren.

Is er een wapen bekend?

Nieuwkoop. L. J. MALHERBE.

Muts-de **Bruyn-Jamez-van der Heyden.** (LXXVI 188). *Jaques Muts is* 31 maart 1740 te Woensdrecht gedoopt. De doopinschrijving luidt: Baptisatus est Jacobus *Muts* filius legitimus *Adriani Muts* et *Adrianae de Bruyn.*

De naam *Jamez* komt in de eerste helft der 18de eeuw te Breda meer voor. 29 december 1745 trouwt *Josephus Jamez* medicus te Breda, met *Anna Maria Theresia Arnouts.* Uit dit huwelijk werden geen kinderen geboren.

's-Hertogenbosch..

JHR. MR. DR. B. R. C. M. DE ROY VAN ZUIDEWIJN.

Muts-de **Bruyn-Jamez-van der Heyden.** (LXXVI 188). *Jaques Mufs* is gedoopt als *Jacobus,* zoon van *Adrianus Muts* en *Adriana de Bruyn,* te Woensdrecht (R.K.) 31 maart 1740. Hij was het 10de kind. Het oudste kind, *Joannes* werd gedoopt 5 sept. 1724. Het huwelijk der ouders moet dus vóór sept. 1724 zijn gesloten, maar ik vond het niet in het R.K. trouwboek van Woensdrecht.

Vught. MR. W. DE VRIES.

van der **Neste.** *Iman Bonifacius Cau* (1710-1773) luitenant-kolonel en commandant van Philippine, tr. Eede bij Sluis 7 maart 1731 *Cornelia van der Neste,* geb. aldaar. (De doopboeken beginnen aldaar eerst in 1743.) Gevraagd datum van haar doop en de namen met nadere gegevens van haar ouders.

's-Gravenhage. N. VAN OOSTERZEE.

van Oostveen, (LXXVI 146). Volgens manuscript, mij welwillend ter inzage verstrekt door Mr G. *J. van Oosfveen* alhier, was *Hendrik van Oostveen,* schoolmeester, koster en doodgraver te Hilversum, geboren te Zuilen 25 juni 1752 en overleden te Hilversum 26 mei 1811,. Hij was het tweede kind uit het huwelijk van *Jan van Oosfveen,* ged. Zuilen 10 febr. 1726, timmerman, begr. ald. 8 dec. 1796(?), tr. Zuilen 10 mei 1750 *Aaltje Koning. Jan* was de zoon van *Lambert Cornelisz. van Oostveen* en *Neeltje Blom.*

Van *Hendrik van Oostveen* worden geen nakomelingen vermeld, wel van zijn broer *Lambert,* onderwijzer te Maartensdijk.

Het wapen was volgens Muschart: 6 liggende blokjes (turven), 1, 2 en 3 gerangschikt en op elkaar rustende, vergezeld van een stralende zon, uitgaande van de rechterbovenhoek. Helmteken: een stralende zon.

Dordrecht. MR. H. F. REYNVAAN.

du Prenne (Praine, Preynen). Gezocht worden de kwartieren van de gezusters: a. *Petronella Clara du Prenne,* j.d. van Leiden, tr. le ald. in 1747 *Anthony Cheval;* tr. 2e ald. in 1752 *Hendrik van Dam.* b. *Jacoba du Prenne,* j.d. van Leiden, tr. ald. in 1743 *Paulus Fleur.*

Is er een wapen *du Prenne* bekend?

Nieuwkoop. L. J. MALHERBE.

Ravekes. (LXXVI 66, 105). Omstreeks 1775 worden van de naam *Ravekes* vermeld in het dorp Uelsen:

Haus Nr. 23: Erben *Gerrid Ravekes.*
Haus Nr. 27: *Hermann Ravekes.*
Haus Nr. 31: Erben *Nermann Ravekes* und Wittibe *Stevens.*
Haus Nr. 38: Hersping fiir *Hen. Ravekes.*
Haus Nr. 62: *Everd Ravekes.*
Haus Nr. 63: *Gerrid Ravekes.*
Haus Nr. 114: *Jan Ravekes.*

In de „Bauerschaft" Bauerhausen hadden enig bezit:
Jan Raweckes Schmid in Uelsen Nr. 113 (sic!)
Tönies Raveckes in Uelsen Nr. 63.

In de „Bauerschaft" Höcklenkamp hadden enig bezit:
Herm Raveckes Schmid in Uelsen Nr. 27.
Herm Raveckes in Uelsen Nr. 38.
Everd Raveckes in Uelsen Nr. 62.

In de „Bauerschaft" Lemke woonde:
Haus Nr. 6: der Ziegeler *Jan Raveckes* (heden is aldaar nog een steenbakkerij gevestigd). Verder hadden aldaar grondbezit:
Herm Raveckes in Uelsen Nr. 38.
Tönnis Raveckes in Uelsen Nr. 63.
Jan Raveckes in Uelsen Nr. 113.

In der „Bauerschaft" Hilten had bezit:
Gerrid Raveckes in Uelsen Nr. 23.

In de „Bauerschaft" Gölenkamp had bezit:
Everd Raveckes in Uelsen Nr. 62.

Die „Erben *Wilm Calmus*" hadden in die tijd grondbezit in Uelsen, zij hadden aldaar geen huis meer. (C a l m i u s is onjuist.)

Volgens de nieuwste telefoongids woont thans nog te Uelsen:
„*B. Ravekes,* Schmiede, Uelsen, Hauptstrasse 19". Tel. 216.

Quendorf. DR. L. EDEL.

Sacré-Lovix. Gezocht worden de plaats van herkomst en de kwartieren van het echtpaar *Jan Sacré-Magdalena Lovix,* uit welk huwelijk te Haarlem tussen 1681 en 1690, Oud-Kath., vijf kinderen werden gedoopt. Is er een wapen bekend? Waar werd omstreeks die tijd de naam *Sacré* aangetroffen?

Nieuwkoop. L. J. MALHERBE.

van **Steenler** (LXXVI 146). Notaris W. Visscher, Amersfoort (a-serie) 16 febr. 1673:

Bernhard Steenhouwer, dr. utr. juris bij het Hof van Gelderland, vader en momber van zijn zoon *Erlandus Steenhouwer,* onmundig, verwekt bij *Erlanda van Lommetsum,* legt een verklaring af inzake de nalatenschap van de grootouders van het kind, *Willem van Lommetsum* en diens vrouw joffr. *Agnis Schade* [1])

Notaris J. van Herwaerden, Utrecht 27 juli 1594: *Elysabeth Jacobsdr. van der Eem,* huisvrouw van *Hessel van Deventer, te* Amersfoort herroept alle lijftochten, die zij haar man gegeven heeft. als zijnde misleid door jonckheer *Aernt Boll,* mijnheer de landschrijver *Aernt van Steenler* en *Jan Schouten* tot Scherpenzeel; getuige Mr. *Frederick W. Bogart,* adv. Hof van Utrecht.

Notaris J. Morray, Amersfoort 30 jan. 1669 en 27 juni 1670:

1) Bij notaris A. Moll huw. voorw. d.d. 23 okt. 1630 van *Willem van Lommertsum* en *Agnietje Teunisdr.* De bruidegom met als getuigen *Dirk* en *Frans van Lommetsum* en *Niclaes Simons* met *Margaretha Schade,* zijn moeder en de bruid met *Derck Reyers, Gerrit Aerts* en *Adriaan Mol.* Dit is nog geen bewijs dat dit echtpaar identiek is met het bovenstaande, want voor not. C. van Ingen testeren 28 april 1642 *Willem van Lommertsum* en *Agnes Antonis van Rijnevelt (Rinnevelt),* die dan drie kinderen hebben

Lodewijk van Lommetsum, gehuwd met *Catharina Moy, Evert van Steenler,* gehuwd met *Gerarda Moy,* met nog onmondige broeders en zusters, kinderen van *Cornelis Moy* zal. en erfgenamen van hun grootmoeder *Judith van Rhijn,* verkopen.

Voor schepenen van Utrecht huwen:

1 juli 1676 *Alexander Moiljard*[2]) en *Arnolda van Steenler* tot Arnhem: attestatie gegeven om te Arnhem te trouwen.

20 dec. 1679 *Arnoldus Bernardus Steenhouwer,* vaandrig onder kapt. Maurnault en *Wilhelmina Sale*

In het gem. arch. van Utrecht, bevinden zich stukken, ingeleverd door *Erland Bernard Steenhouwer* in zijn proces tegen *Johan Bernard,* betreffende arrest op tractement, jaar 1697 (inv. no. 11 2705)

Wat de allianties betreft — mede ter aansluiting op de gegevens *van Steenler* in Ned. Leeuw 1943, k. 124; 1950, k. 137 en 334 — een greep uit het overvloedige materiaal, te vinden bij de Amersfoortse notarissen:

. Not. D. van Romare: 23 nov. 1654 testament van *Judith van Rijn,* wed. *Willem Moy,* legateert aan *Wilhelmina,* natuurlijke dochter van haar zoon *Aelbert Moy,* die eerst gehuwd was met *Aleyda van Lielaer* en daarna met *Aleyda van Dompselaer* (huw. voorw. 5 maart 1643 not. C. van Ingen, test. d.d. 7 febr. 1646) en aan de niet met name genoemde kinderen van haar overleden zoon *Cornelis.* Als kinderen van *Aelbert* worden voorts genoemd: *Willem, Floris, Aelberta* en *Wilhelmina.* Volgens acte d.d. 4 maart 1655 heette de wed. van *Cornelis Moy* waarschijnlijk *Elisabefh van Vanevelt* (hetgeen bevestigd wordt door N.L. 1943, k. 124).

Ik moge voorts verwijzen naar de gegevens *van Steenler* en *Steenhouwer* enz. in Bijdr. en Med. Gelre 1939 (Grafzerken St, Eusebiuskerk te Arnhem) en vooral naar de Index op de Leenaktenboeken Gelre van van Gent, alsmede die op de Leenen Baer en Lathum, St. Salvator-Abdij en het Huis Bergh

Utrecht. W. A. WIJBURG JR.

de Villegas-Malharbe-Crocq, (LXXVI 104, 107). Te Luik moeten de voorouders gezocht worden van *Marie André* die achtereenvolgens de kapitein *Malherbe* en de kwartiermeester-generaal *Antoine Crocq* huwde en die de moeder was van *Gertrude Malherbe,* echtgenote van *Jean de Villegas.*

Deze *Andri's* waren kooplieden te Luik en woonden te Potiérue in de nabijheid van „la Batte" (de kade van de Maas alwaar de scheepvaart aanmeerde).

André André, zoon van *Jean André,* trouwde in het einde van de 16de eeuw met *Gertrude Giltea (Gilteau),* uit welk huwelijk ten minste zeven kinderen werden geboren. Hij verwierf en verkocht goederen in Potiérue in 1581, 1596 etc. Deze *André André (Andry Andry)* werd in 1603 verwikkeld in de moord door zijn kinderen op Sieur *Baulduin Simbert.* In verband hiermede werd hij gevangen gezet in de gevangenis te Namen, waar hij zijn testament maakte op 16 mei 1603 in aanwezigheid van zijn voornoemde echtgenote; hierbij kreeg de langstlevende der echtelieden uitgebreide bevoegdheden, zulks in verband met de onderhandelingen met de familie *Simberf.*

Het schijnt, dat een en ander is geëindigd met de terechtstelling van de ongelukkige koopman en zijn zoon *Jean André;* op 19 juli 1603 schrijft deze laatste, mede namens zijn vader, te Luik een afscheidsbrief aan zijn moeder, waarin hij haar verzoekt om niet te hertrouwen en zich te wijden aan de overlevende kinderen.

2) Zie zijn voorouders in Ned. Leeuw 1955, k. 324 enz.

In elk geval wordt op 21 juni 1605 *Gertruda Giltea* vermeld als weduwe en herneemt zij met haar kinderen (*Gilles, Jehenne, Philipette, André, Marie* en *Guillaume)* bezit van het familie-huis in Potiérue. (Archives de l'Etat te Luik, Fonds Lefort, IIIe partie, vo André et Heeswyck.)

Van de bovengenoemde, op zo tragische wijze verweesde, kinderen zullen wij ons bezighouden met de dochters *Jehenne* en *Marie André. Marie,* de jongste dochter, is identiek met de echtgenote van de kapitein *Malherbe en* later van *Antoine Crocq* (of *Krock*). Voornoemde *Malherbe* was ongetwijfeld afkomstig uit Luik maar tot op heden hebben wij hem nog niet kunnen thuisbrengen.

Uit het huwelijk *Malherbe-André* sproot een dochter *Gertrude Malherbe,* gehuwd met *Villegas.* Deze laatste wordt een enkele keer „Col. *Villegas*" genoemd en bepaalde Luikse aantekeningen noemen hem de vader van een zoon, die gouverneur van Breda zou zijn geweest.

Te Luik worden bewaard een aantal brieven uit Breda omstreeks het midden van de 17de eeuw gericht door *Gertrude Malherbe* aan haar verwanten. Zij zijn gezegeld met het wapen *Villegas* en ondertekend „*De Villegas* genaemt *Malherbe*" of „*Malherp* genaemt *Villegas*". In januari 1690 werd de familierelatie voortgezet door iemand, die waarschijnlijk de dochter was van *Gertrude Malherbe* en die ondertekende „*Alauder* (of *Allander) de Villegas*", en waarschijnlijk te Saint-Trond woonde. (Archives de l'Etat te Luik, Fonds Lefort, IIIe partie vo Heeswyck)

Degenen te Luik, aan wie deze brieven gericht waren, waren eveneens nakomelingen van de ongelukkige *André André: Jehenne André,* de oudste dochter van meergenoemde *André André,* was de echtgenote van *Jean de Rocourt dit Maitre Varlet.* Hun zoon, *Lambert de Rocourt dit Maitre Varlet,* was gehuwd met *Marie Jenicot, zij* woonden in de rue du Pont d'Avroy te Luik; met deze laatste dame correspondeerde zijn volle nicht *de Villegas-Malherbe.*

Marie Elisabeth Rocour (dochter van het bovengenoemde echtpaar *Rocourt-Jenicot*), geboren te Luik in 1650, huwde aldaar vóór 1670 *Léonard Hennin* (of *de Hennin):* hun dochter *Marguerite Hennin,* geb. in 1673, correspondeerde met voormelde dame „*Alauder de Villegas*" en woonde in 1690 in Vinave d'Ile bij de église St. Paul (de huidige kathedraal).

Deze *Marguerite Hennin* trouwde in 1696 *Antoine Jérôme van Heeswyck,* wiens grootvader *Hendrick van Heeswyck,* afkomstig uit 's-Hertogenbosch, zich in 1638 te Luik had gevestigd.

Ten gevolge van dit huwelijk interesseerde *A. J. van Heeswyck* zich voor de nalatenschap van het echtpaar *Krock-André.* Hij verzamelde verschillende documenten (charters, brieven etc.), welke op hen en op de *André's,* hun gemeenschappelijke voorouders, betrekking hadden, en stelde deze in handen van de wapenheraut Lefort, vergezeld van de volgende aantekening:

„Mémoire aux sujet de Mr le Genera1 Major Krock
„qui avoit épousé Marie André grande tante de ma belle-
„mère.

„La demoiselle Marie André, fille André André, ayant é-
„pousé en première nopce le Sr Malherbe capitaine dont elle
„a eu une fille, s'est remarïée en secondes nopces à M. An-
„toine Krock général major de cavalerie et quartier maitre
„général au service de Messrs les Etats Généraux des Pro-
„vinces Unies.

„Ce Mr Krock étant venu une fois à Liège avec sa femme,
„et Lambert Rocourt son neveu — père à ma belle-mère — lui

„allant rendre visite à son auberge, il luy dit en ces termes: „Mon neveu nous avons fait testament et vous aurés chacun „trente mille fl. après notre morte.

„La femme dudit Krock dit à son neveux la même chose. „A quoy ayant été répliqué par son neveux. mais, ma tante, „vous avez ma cousine Malherbe votre fille qui a épousé Mr „Willegas et qui est préférable. Elle répondit: Ma fille a „aussi, ce qui luy faut et n'at pas sujet de se plaindre.

„Ils étoient quatre neveux dont mon beau-père est héritiere „de trois, de sorte qu'il conviendroit de voir le testament dudit „Sr Krock.

„Sa vefve est morte environ l'an 1670. Ils residoient ordinairement à Breda aux environs de laquelle ville ils avoient leurs biens scituez".

(Archives de l'Etat te Luik, Fonds Lefort, IIIe partie vo André.)

Het is ons onbekend, of deze, tamelijke tardieve, erfenisverwachtingen al dan niet een teleurstelling hebben opgeleverd. Het echtpaar *van Heeswyck-Hennin* had twee, te Luik geboren, kinderen, t.w.: 1. *Agnès Antoinette,* geb. in 1697, en 2. *Antoine Jérôme,* geboren in 1698; zij hebben waarschijnlijk Luik metterwoon verlaten, aangezien wij dit gezin *van* Heeswyck aldaar later niet meer vermeld vonden. De publicaties van de advocaat *Gaspard François de Heeswyck* genaamd de chevalier *de Heeswyck,* (oomzegger van het echtpaar *de Heeswyck-Hennin)* echter hadden in het laatst van de daarop volgende eeuw gevolgen, welke veel stof deden opwaaien: zij veroorzaakten namelijk een conflict tussen de Luikse jurisdictie en het Keizerlijke Hof. De laatste Luikse *Heeswyck* overleed 20 november 1784 in de gevangenis.

Luik. **PIERRE** HANQUET.

De in bovenstaande uitvoerige beantwoording vermelde dame, die haar brieven met *„Alauder de Villegas"* ondertekende, is ongetwijfeld identiek met *Anna Lauder,* sedert 1679 echtgenote van *Gautier de Villegas,* luitenant -generaal en gouverneur van Breda, naar wiens afkomst in dit maandblad, jrg. 1934, kol. 64, en jrg. 1953, kol. 32, vragen zijn gesteld, zij was dus niet de dochter, maar de schoondochter van *Geertruyt Malherbe,* de echtgenote van *Jan de Villegas,* van wie de bovengemelde Luikse aantekeningen vermelden, dat zijn zoon gouverneur van Breda. zou zijn geweest.

REDACTIE.

de Villers au Tertre. Kan iemand mededelen, waar zich de oude familiepapieren van het Franse geslacht *de Villers au Tertre* bevinden? Deze papieren zouden omtrent het eerste kwart van de 18de eeuw in de Nederlanden terecht zijn gekomen. In die tijd en later zouden hier ook dragers van die naam hebben gewoond. Zijn daar gegevens over bekend en bestaan er nog naamdragers in ons land?

Bloemendaal. **MR. L. V. LEDEBOER.**

van Vlisseghem-Cappron. *Adriaan Maurits van Vlisseghem,* ged. Hulst 28 oktober 1654, was gehuwd met *Lucretia Cappron,* ged. Hulst 12 oktober 1656. Gevraagd plaats en datum van hun huwelijk en van hun overlijden.

's-Gravenhage. N. **VAN OOSTERZEE.**

van der Voort. Gevraagd nadere gegevens en voorouders van *Sara van der Voort,* dochter van *Joris en Mayke Beuns* en echtgenote van *Johan van der Carner* (1585—1657), burgemeester van Haarlem.

Behoort *Sara* tot hetzelfde geslacht als *Pieter van der Voort,* raad van Brabant 1493-1515, omtrent wiens genealogie e.e.a. vermeld staat in Armorial et Biographies des Chanceliers et Conseillers de Brabant, van Rijckman de Betz en De Jonghe d'Ardoye, dl. 11, blz. 473?

Voorts gevraagd de ouders van het echtpaar *Simon Boudewijns van der Voort* en *Neeltje Jacobs,* die te Rotterdam 18 juni 1651 huwden; hij † omstreeks 1 juli 1679 te Rotterdam, zij omstreeks 1662.

Een dochter *Adriaantje* huwt *Salomon Voltelen,* apotheker en chirurgijn (zie Ned. Leeuw 1940, kol. 391), een andere dochter, *Lydia,* tr. *Barthout Witbolts,* eveneens chirurgijn.

Had *Simon van der Voort* eveneens een medisch beroep?

Velp (Gld.). **MR. R. A. RUEB.**

van Vijffhnysen-van **Boeckholt.** (LXXVI 148). In de „Requesten om octrooi om te testeren", met gunstige beschikking van het Hof van Utrecht (R.A. Utrecht nr. 230) bevindt zich een request, opgemaakt door notaris N. Velpen ten behoeve van *Gerrit Thijmanszn. van Vijfhuysen* en diens vrouw *Elsabe Bruyn Ellartsz. van Leyenberchsd'ochter,* Dit request is gedateerd 9 november 1609. Mogelijk zijn dit de ouders van *Thiman Gerritsz. van Vijffhuysen,* Het protocol van notaris Velpen is niet op het Rijksarchief aanwezig.

Driebergen, **W.** WIJNAENDTS **VAN** RESANDT.

Witbolts-Mesjan. Gevraagd voorouders en nadere gegevens omtrent het echtpaar *Jacobus Witbolts,* chirurgijn, ondertrouwd 3 dec. 1651 te Dordrecht met *Mayken Mesjan,* ged. januari 1627 te Dordrecht, ouders van *Barthout Witbolts,* ged. 22 aug. 1655 te Dordrecht, † 12 juni 1686 te Rotterdam, chirurgijn (zie Ned. Leeuw 1940, kol. 391).

De vader van *Mayken Mesjan* was *Barthout Ariaens Mesjan,* borduurwerker te Dordrecht, tr. 6 januari 1626 te Dordrecht met *Geerfruyd Corstiaens Vogelsangen.*

Velp (Gld.). **MR. R.** A. **RUEB.**

Album amicorum van Nicolaas Ruychaver. Mr. Daniel van Alphen vermeldt in zijn Noodig Naabericht op Frans van Mieris, Beschrijving der stad Leyden, 111, Leiden 1784, blz. 27* dit album amicorum, dat o.m. bijdragen bevat van *J. J. Scaliger, Jan van der Does, Is. Casaubonius enz.* Het was in 1784 eigendom van Mr. *Cornelis Pieter Chasfelein.* Wie weet waar dit album zich thans bevindt?

Leiden. **E.** PELINCK.

Kohier van het **Hofstedegeld** te Gouda. Een legger van het hofstedegeld in het archief van de beide gasthuizen van Gouda (nr. 45) vermeldt een francijn register van het hofstedegeld in 1382, dat in 1698 berustte onder *Lambertus van Couvenhoven,* die een 7/30 aandeel daarin bezat. Dit aandeel kwam na zijn dood in november 1708 aan zijn dochter die gehuwd was met *Hillebrand Heerenbras.* Mr. *Jan Nootfbergh,* heer van Bleskensgraaf, erfde het van Heerenbras. Zijn weduwe, *Geertruid van Brandwijk,* verkocht het aandeel in 1803 aan *Marie van Wijngaerden,* weduwe van *Machiel van der Echt,* die het in 1804 verkocht aan het St. Catharinagasthuis te Gouda. In het archief van het Gasthuis is het kohier niet te vinden: het is blijkbaar onder één van de rechtsopvolgers van *Lambertus van Couvenhoven* blijven berusten tesamen met de aankomsttitels. Walvis heeft in zijn Beschrijving der stad Gouda (blz. 30-32) een uittreksel gegeven beginnende:

„Dit is mijns Heeren Sijnsse van den Husen ter Goude".

Waar is dit register, dat voor de bevolkingsgeschiedenis van Gouda zo buitengewoon belangrijk is, gebleven ? Kan iemand mij hierover inlichten ?

Gouda. DE GEMEENTEARCHIVARIS VAN GOUDA.

Onbekend wapen. (LXXVI 108) [1]). Dit onbekende wapen in het Textielmuseum te Tilburg zou heel goed het wapen kunnen zijn van de gemeente Enschede uit de tijd van vóór 1936, toen dit nog niet was opgescheept met een „slaghek". De kroon en de twee leeuwen als schildhouders vindt men afgebeeld bij het wapen van Enschede op bldz. 27 van deel 11 van de uitgave door „De Branding" in De Bilt: „Nederlandsche Wapens van het Rijk, de Provinciën en de Gemeenten".

Het wapen van Enschede wordt op bldz. 26 als volgt beschreven:

> „In zilver een slaghek van keel, bestaande uit drie „dwarsbalken', waaroverheen twee schuingekruiste bal-„ken. Het Schild gedekt met een gouden kroon van vijf „bladeren. Schildhouders: twee aanziende leeuwen van „natuurlijke kleur. Bevestigd: 25 augustus 1936.

Op de tekening zijn 'de vijf balken bovendien alle verfraaid door twee lijnen, die deze balken eigenlijk tot drielingsbalken maken. De heer S. G. v. d. Laars tekende het wapen van Enschede precies zo voor het Album No. 1: Provincie- en Gemeentewapens, uitgegeven door de N.V. Koffie Hag Mij. Men. ziet echter op deze 2 tekeningen geen enkel bewijs, dat er werkelijk sprake mag zijn van een s l a g h e k, kennelijk heeft men met de verfraaide (?) tekeningen niet goed raad geweten!

In mijn bezit zijn twee boekjes, gesschreven door Mr. L. Ph. C. van den Bergh, Archivaris van het Rijk:

1. Beschrijving van vroegere Nederlandsche Gemeentezegels in het Rijks-Archief 1878.
2. Grondtrekken der Nederlandsche Zegel- en Wapenkunde 3de druk 1881.

Eerstgenoemd boekje vermeldt op bldz. 29 een afdruk van het Sigillum civitatis Enscheidensis Anno 1670: Een schild beladen met drie faassen (dwarsbalken) waaroverheen een St. Andrieskruis.

Het tweede boekje geeft op bldz. 92 de kleuren: „Van zillver, met drie faassen, waarover een St. Andrieskruis, alles van keel (rood)".

Het ware zeer te wensen, dat Enschede spoedig hersteld werd in het bezit van haar faaie en ook voorname wapenschild van de zeventiende eeuw. Zouden de toegevoegde dubbele lijnen misschien ooit als kleuraanduiding bedoeld zijn geweest, dus de kleur blauw hebben aangegeven? Ik betwijfel nl. of werkelijk e n de drie dwarsbalken en het St. Andrieskruis van keel waren of zouden moeten zijn. Misschien kent een andere lezer van dit maandblad enig verband tussen Enschede en het huis *van Beveren* [2]) . . . en dan zouden de dwarsbalken inderdaad beter blauw kunnen worden... met over alles een St. Andrieskruis van rood.

Eindhoven. F. J. C. M. VAN ETTRO.

Onbekend wapen+ In een in Nederïand gebruikt papier, daterend van 1666, komt een watermerk voor, dat als volgt kan worden beschreven: Een verhoogde dwarsbalk, vergezeld boven van een zwemmende gekroonde vis, beneden van drie sterren. Helmteken: een ster van het schild, zwevend boven een niet te onderkennen figuur. Onder het schild de initialen G B.

INLICHTINGENDIENST.

1) 'Zowel van de Rijksarchivaris in Groningen als van Jhr. Mr. L. Op ten Noort ontving de redactie een beantwoording, waarin op de overeenkomst van het opgegeven wapen met dat der gemeente Enschede wordt gewezen.

Redactie.

2) Er is inderdaad wel enige reden in dit verband te denken aan het wapen van de heren van het Land van Beveren in het huidige België. U vindt hierover gegevens in het prachtige boek van de heer Max Servais: „Wapenboek van de provinciën en gemeenten van België". onlangs verschenen tor gelegenheid van de 95ste verjaring van de stichting (1860—1955) van Het Gemeentekrediet van België.

Op bldz. 862 vindt U dan het wapenschild van de gemeente Beveren Waas. Volgens Koninklijk besluit van 4 november 1927 : gedwarsbalkt van goud en lazuur (blauw) van 8 stukken en over het geheel een schuinkruis van keel (rood)

Op bldz. 863 vindt U dan nog het wapenschild van de gemeente Verrebroek, waaraan een besluit van de „Hollandsche" regering d.d. 13 oktobor 1819 het wapen van de heren Van Beveren toekende: een (smal) schuinkruis van keel over een veld gedwarsbalkt uit acht stukken van lazuur en goud.

Het wapenboek van de Heraut Gelre geeft do heren van Beveren een gedwarsbalkt, schild met acht stukken van goud en lazuur en een schuinkruis van keel over het geheel.

Deze „Beverense" wapenschilden hebben dus S stukken (dwarsbalken) en het in Tilburg aanwezige blijkbaar slechts zeven. Maar heel nauw namen de zegelsnijders en schilders het oudtijds niet op dit punt. Zo voert de gemeente Petegem bij Oudenaarde gedwarbalkt van r o o d en goud van z e s stukken en een vrijkwartier (of een schildhoek) van hermelijn (K.B. van 20 december 1846). Dit ls het wapen van de eerste heren van Petegem, die gesproten zijn uit het huis van Beveren.

Drie eeuwen lang telde het huis van Beveren de burggraven van Diksmuide. De gemeente Diksmuide voert een geclwarsbalktc schild van goud en blauw van acht stukken. (K.B. van 28 juli 1819). Het wapenboek van Gelre geeft aan *Diederik van Beveren,* burggraaf van Diksmuide, een gedwarsbalkt schild van S stukken met over alles een schuinkruis van rood, doch het schuinkruis blijkt in de 17de eeuw op de zegels van Diksmuide al niet meer voor te komen. Beveren bij Roeselaere voert: in goud drie dwarsbalken van blauw, (dus zeven stukken; K.B. van 26 januari 1849). Kennelijk is het schuinkruis van rood een **tijdelijke** toevoeging of breuk — zoals ook het vrijkwartier van hermelijn van Petegem een breuk is.

Dat Petegem rood en goud voert, het huis Beveren goud en bllauw, Beveren-Waas goud en blauw, doch Verrebroek blauw en goud behoeft niets tegenstrijdigs te beduiden. In de middeleeuwen was de eerste afwijking of breuk waar men aan dacht een verwisseling of wijziging van emails. Zodat ook uit dien hoofde het zilver van. Enschede een betrekking tot Beveren niet uitsluit.

INHOUD VAN DIT NUMMER.

Bestuursberichten. — Nederlanders als Lutherse geestelijken in Sleeswijk-Holstein, door Th. 0. Achelis. — De Sigers ther Borch, door Mr. H. L. Hommes. — Middeleeuwse Van der Nath's, voorzaten van de rijksgraven Von Dernath, door Mr. Dr. J. C. Maris van Sandelingenambacht. — Korte mededelingen ; Het Museum van de Kanselarij der Nederlandse Orden; Archieven Ginneken, Bavel en Princenhage. — Boekbespreking. — Vragen en antwoorden.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde.

BESCHERMHEER Z.K.H. DE PRINS DER NEDERLANDEN, PRINS VAN LIPPE BIESTERFELD

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maand b 1 ad, gelieve men te richten tot de Hoofdredacteur MR. W. W. VAN VALKENBURG, *„Nijenstede", Backershaegenlaan* 70, Wassenaar.
De jaarlijkse contributie (abonnemen t) ad *f* 20,— gelieve men steeds vóór 1 februari te voldoen door storting op post rekening no. 20910 ten name van het Genootschap te 's-Gravenhage.

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot de Secretaris IR. C. M. R. DAVIDSON, *Jacob de Graefflaan 17, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie), zomede opgaven van adresverandering, te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleijenburg 5,* 's-Gravenhage.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of de inhoud der ondertekende stukken.

No. 7 | **LXXVIe Jaargang** | **juli 1959**

BESTUURSBERICHTEN.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van Mevrouw C. van Notten geb. Baroness van Lynden en de heren Dr. J. P. de Bie en J. J. Vürtheim, respectievelijk sedert 1955, 1920 en 1919 gewoon lid van het Genootschap.

Tot lid *zijn* **benoemd:**

P. DOUGLAS . . . . . *'s-Gravenhage. Bazarstraat 36.*

B. DUINKERKEN JR. . . . . *Wieringermeer. Westerterpweg 86.*

MEVROUW C. F. NANNINCA GEB. VAN LESSEN *Bussum. P. J. Lomanlaan* 5.

A. A. VRIJLANDT . . . . . *Voorburg. Laan van Nieuw Oosteinde 161.*

Adreswijzigingen:

MR. N. J. BINK . . . . . *Rotterdam. Meent* **106.**

P. C. L. BLOM . . . . . *s-Gravenhage. Geraniumstraat* 18.

MR. B. VAN HAERSMA BUMA . . . . . *Assen. Schweitzerstraat* 17.

A. VAN LELYVELD VAN CINGELSHOUCK . . *Velp (Gld.) Alteveer* 22.

A. VAN OOSTEN . . . . . *Bilthoven. Vermeerlaan 41.*

JHR. H. E. R. SANDBERG VAN BOELENS . . *'s-Gravenhage. Jul. van Stolberglaan 63.*

JHR. MR. L. A. P. H. STORM VAN 'S GRAVESANDE . . . . . *Hengelo (Ov.) Bankastraat 39.*

H. P. J. M. VRIENS . . . . *Berchem-Antwerpen (België). Ringlaan* **2.**

Antonie Mor van Dashorst „vermaard schilder van Utrecht" en zijn naaste familie [1]),

door W. A. WIJBURG JR.

Sedert Carel van Mander zich er over beklaagde, dat het hem zoveel moeite had gekost zijn gegevens over *Antonis Mor voor* zijn Schilderboek te verzamelen, omdat zelfs diens kinderen de gevraagde inlichtingen niet verstrekten, zijn — vooral in de laatste *60* jaar — uitvoeriger bijzonderheden omtrent leven en werk van deze leerling van Jan van Scorel gepubliceerd [2]).

In de kunsthistorische literatuur is het werk van *Antonie Mor* uitvoerig behandeld [3]). De daarin voorkomende biogra-

1) Zeer erkentelijk zijn wij voor de welwillendheid waarmede Mejuffrouw Mr.- E. C. M. Prins en de heren P. H. Bogaard, G. Brinkhuis, Ir. G. L. Meestors, Dr. J. L. Noest, Jhr. Mr. L. A. M. van Sasse van Psselt, Jhr. Mr. C. C. van Valkenburg on W. Wijnaendts van Resand t hun eigen — vaak belangrijke -- vondsten ter beschikking stelden voor dit artikel of anderszins behulpzaam waren.

2) Carel van Mander, Schilderboek, uitg. 1.946 (Wereldbibliotheek).

3) In het **bijzonder door** Henri Hymans: Antonio Moro, son oeuvre et son temps (Brussel 1910). In het exemplaar berustende op het gem. arch. te Utrecht is een schematisch overzicht geplakt, verwijzende naar een aantal acten in hoofdzaak betrekking hebbende op Antonie Mor en zijn kinderen, waarvan wij een dankbaar gebruik hebben gemaakt.
Bronnen over Antonie Mor zijn o.a.:
F. D. 0. Obreen's Tijclschr. Ned. Kunstgesch., jaarg. 3 on 7; Oud Holland jaarg. 1887, 1889, 1893, 1895, 1901, 1918, 1922, 1949, 1951; Jos. van der Branden : Gesch. Antwerpse Schildersschool (Antwerpen 1883) ; H. Walpole: Anecdotes of Painting 1 (ed. Wormun 1862) : N. Sentenach : A. Mor v. Dashorst (1905); V. von Loga: A. Mor als Hofmaler

fische gegevens zijn echter over zoveel bronnen verspreid, dat uit dien hoofde een samenvatting reeds gewettigd zou zijn. Ons archiefonderzoek heeft — mede dank zij de hulp van belangstellenden — zoveel nieuwe gegevens opgeleverd, dat het mogelijk bleek met behulp van het reeds aanwezige materiaal een genealogie op te stellen van het geslacht *van Dashorst* waartoe *Antonie Mor* behoorde.

Dit geslacht *van Dashorst* [4]) stierf in mannelijke linie vermoedelijk uit met de dood van *Anfonie's* neef en oud-pupil, de schoenmaker *Philips Morrenszn. van Dashorst,* in 1645, die zo arm was, dat hij van de armen begraven werd. Het is waarschijnlijk de schrijnende tegenstelling tussen de „deftige, aanzienlijke en welbespraakte" [5]) schilder en de „niets in bonis" bezittende schoenmaker [6]), die notaris Claes Verduyn in zijn ongebruikelijk bijvoegsel bij de acte van *30* april 1645 voor het nageslacht heeft willen vastleggen (zie onder IV **A)**.

Alleen een wapenboek in het archief van Wassenaer (A.R.A.) vermeldt een wapen van een Stichtse familie *Mor van Dashorst,* n.l. in goud twee toegewende zwarte vleugels (Ned. Leeuw 1927, k. 60). Het ontstaan van deze dubbele geslachtsnaam is door ons onderzoek duidelijk geworden. Het feit, dat de stamvader *Mor van Dashorst* in 1471 burger van Utrecht werd en hij dus van elders moet zijn gekomen, maakt herkomst uit Amersfoort of omgeving zeer waarschijnlijk [7]), temeer daar er Amersfoortse relaties aangetoond kunnen worden.

Het onderzoek moest beperkt blijven tot de Utrechtse archieven, die zo rijk aan bronnen zijn, dat wij slechts een gering deel daarvan konden onderzoeken. In het belang van het onderwerp zullen wij aanvullende gegevens uit het Amersfoortse en Antwerpse archief zeer op 'prijs stellen. In het bijzonder intrigeert ons de geslachtsnaam van juffr. *Aernolda,* echtgenote van *Anfhonie Mor.* Geen enkele ons bekende acte biedt enig aanknopingspunt om die naam op te sporen.

Uit de min of meer uitvoerige noten op dit artikel blijkt, dat het onderzoek ons op vele zijpaden bracht, doch juist daar waren vaak belangwekkende aanknopingspunten te vinden, b.v. het ontdekken van de relatie [7a]) tussen de familie *van Dashorst* en *van Blocklandt van Montfoort,* die voor beide zijden nieuwe gegevens opleverde.

De in dit artikel genoemde *Meyns van Ysselt* moet o.i. in lauwe familierelatie gestaan hebben tot het geslacht *van Dashorst;* dat wij niet hebben kunnen ontdekken op welke wijze wijst erop, dat er niet gevonden familieleden *van Dashorst* runnen hebben bestaan en het artikel zelf dus niet volledig zou kunnen zijn.

Uit het feit, dat een *Dirk* en een *Philips van Dashorst* voorkomen als broeders, beide met het patroniem *Morren* volgt dat zij zoon waren van:

1. *Mor van Dashorst,* die gehuwd was met *Lijsbeth.* Hij wordt in 1471 burger van Utrecht [8]), voorts vermeld in 1479 en is mogelijk identiek met *Moer* de verwer [9]), die in 1483 met vele andere burgers gedwongen werd geld te lenen aan de stad Utrecht [10]).

   1479 19 april Burgemeester enz. van Utrecht delen aan burgemeester enz. van Tiel mede, dat hun burger *Mor van Dashorst* verklaard heeft. dat 15 zakken weit geladen zijn in het schip van *Claes van Beesd* [11]).

   Kinderen:

   1. *Dirk,* volgt 11 A.
   2. *Philips,* volgt 11 B.
   3. misschien ook een *Jacob* [12]).

      1509 (?) *Dirck Morre van Dashorst* bekent schuldig te zijn aan zijn broeder Philips. Borg hun moeder *Lijsbeth Morre van Dashorst* [13]).

      1517 *Dirck Mor* geeft procuratie aan zijn broeder *Philips* en zijn zwager *Roelof Pietersz.,* schilder [14]).

II A .*Dirck Morrens van Dashorst* (misschien identiek met *Dirk Morre* anno 1525 raad van Utrecht [15])), voogd over de kinderen van zijn broeder *Philips* sedert 1533; † 10 maart 1537, tr. 1° *Elisabeth Gijsbert Ponciaensdr,* † vóór 9 juni 1517; tr. 2° Dinsdag na St. Agatha 1520 *Elisabeth Meynsdr. van der Burch,* geb. ca. 1495, dr. van *Clemens* († *5* sept. 1496) en *Weyndelmoet Schaffelaer* († *301* april 1529 [16])). Zij overleed 1 mei 1564.

   Bovenstaande overlijclensdata blijken uit een tekening [16a]) van enige zerken of memorietafels, waarvan de tekst hieronder letterlijk volgt [17]):

Karls V und Philipps 11 (Jahrb. d. Kunsth. 1908) ; *G.* J. Hoogewerff: Med. v.h. Ned. Hist. Inst. te Rome (reeks 2 dl. 11 1932) en Nrd. Ned. Schilderkunst IV; A. B. de Vries: het Ned. Portret in de 2de helft van de 16de eeuw (1934) ; M. J. Friedländer : Altniederl. Malcrei, deel XIII (1936) ; G. Marlier: A. M. v. D. (Brussel 1934) en in Gentse Bijdragen VIII (1942) ; Jkvr. Dr. C. H. de Jonge in Inl. Cat. Schilderijen Centr. Mus. te Utrecht (1952) ; L. C. J. Frerichs: Antonio Moro (Paletserie z.j.) ; A. Pinchart: Ant. Mor in Arch. des Arts, Sciences et Lettres, 3 (Gent 1581) ; F. Schmidt Degener: Jaarversl. ver. Rembrandt 1930; *IS.* E. van Gelder: Kunsthist. Jaarboek 1947: F. Zeri Paraeqno 39. 1953 ; A. B. de Vries: in Les Arts Plastiques 1953;' Simone Bergmans in Apollo, Chronique des Beaux Arts, sept. 1941 en Ned. Leeuw 1926, k. 345, 381, 352; 1927 k. 27, GO; 1955, k. 230; 1956 k. 254; Sibbe 1941, bl. 274.

4) Geen aansluiting kon gevonden worden van vele naamdragers *van Dashorst,* die al vroeg te Utrecht voorkomen. De naam zal ontleend zijn aan het 'goed de Dashorst gelegen onder Renswoude bij Amersfoort. Op 4 juli 1.446 werden de zusters van St. Agnes te Amersfoort met dit goed beleend door heer Jacob van Gaasbeeck (Reg. no. 3316 in Regesten-van. het arch. van de Bisschoppen van Utrecht door Mr. S. Muller Fzn. e.a.) Zie voor de goederen genaamd Dashorst N.L. 1927 k. 24 en 1928, k. 317. Op 18 okt. 1656 woonde *Cornelis Brants* op het erf Groot-Dashorst onder Renswoude (not. C. van Ingen, Amersfoort) ; zie ook transp. reg. Amerongen (R.A. Utrecht) 30 dec. 1658, en Jaarbk. Oud-Utrecht 1935, bl. 143.

5) C. van Mander; bl. 93.

6) overl. rcg. Utrecht.

7) W. F. N. Rootselaar vermeldt in zijn boek „Amersfoort 777—1580" veel naamdrages van Dashorst. Zie ook Gens Nostra, juni 1959.

7a) Deze relatie werd door Prof. J. F. van Bemmelen reeds vermoed; vgl. Ned. Leeuw 1927, k. 27.

8) Index op de burgerboeken (van Utrecht) van 1306—1478, 1478—1509 en over clc nieuwe burgers ingeschreven in de Buurspraakboeken, vervaardigd door Dr. C. Booth (suppl. cat. Gem. Arch. Utrecht no.11).

9) De oudste ordonnantie van het Zadelaarsgilde, waartoe tot sept. 1611 ook de schilders behoorden, kent o.a. schilders, cleerschrijvers en' maelres. Tot welke categorie de verwers behoorden is niet gebleken. Zie Mr. S. Muller Fzn: Schildersvereenigingen te Utrecht (1880) en P. T. A. Swillens: Schilders en Beeldhouwers tc Utrecht in Jaarbk. Oud-Utrecht 1925.

10) Tijdschr. v. Geschied. Oudh. en Statist. van Utrecht onder red. van N. van der Monde, jaarg. 1839 bl. 97.

11) Minuten van proc. en cert. Gem. Arch. Utrecht 1 no. 22, gevonden door' Dr. C. Booth's index op de reg. van proc. *en* cert. over 1467—1570 3 dln. Deze (onvolledige) indices vervangen de deels verloren gegane registers (Inv. Gem. Arch. Utrecht, suppl. no. 1).

12) Volgens een onduidelijke aantekening van A. van Buchel in H.S. no. 1780, deel 1 bl. 13a (Univ. Bibl. Utrecht). 'Zou deze *Jacob* identiek kunnen zijn aan *Jacob Morre van der Maet* (zie noot 33) ?

13) Dr. C. Booth. H.S. no. 379. fol. 232 (Rijksarch. Utrecht R.A.U.).

14) G. Marlier: Antonie Mor van Dashorst.

15) J. Dodt van Flensburg: Geschiedk. Arch. jaarg. 1848, bl. 126.

16) Ned. Leeuw 1927, k. 27.

16a) In Coll. Attevelt (R.A. Utrecht).

17) Volgens Bloys van Treslong Prins: Gedenkw. Kerken Utrecht, bl. 220 lag de zerk a/b in de Geertekerk (zie ook H.S. E. van Engelen dl. 11, bl. 302 G.A. Utrecht).

Een fragment-genealogie dan dit geslacht *van* der *Borch* kan samengesteld worden uit de behingen met het goed ter Borch in het gerecht van Seldert (kerspel Leusden) (Dr. A. J. Maris: Repertorium op de

a) Int iaer ons here(n) m-cccc-lxxxxvi opte(n) v dach van september sterf clemens van borich
Int iaer ons heren m vc en xli op ten xllii decembris sterf de eerbare H. heer- Jan Verborch apt van oestbroek
Int iaer ons heren m vc xxvi opteu v dach september sterf miester evert verborch pastor van alphijn: Int iaer ons (Heren) m vc en (lv) opte sxiii octobris) sterf volcke verborch clemeltz god heb die ziel

b) op dezelfde zerk daarnaast
Int iaer ons heren m vc xxlx op ten lesten dach van april sterf Weyndelmoet clemens verborehs wijf. Int iaer ons heren m vc xxxiiii opten xv dach van Julius sterf gerichge verborch. Jan-iacobsz koeuoets-wijf.
Int iaer ons heren m vc en (lciiii) opte (1 maius) sterf (elisabet dïrck mor wijf).

c) een zerk links onder a)
Int iaer ons heren xvc ende xxxvii den x martij sterff Dirck mor van dashorst.

d) een zerk rechts onder a)
Int iaer ons heren xvc ende den x aug sterff Jan van Blocklant-cornelisz. Int iaer ons here xvc ende xev-den 2 mei sterff Cornelia dirck mor van dashorst dochter. Jan van blocklants huysfrav.

e) tussen c) en d) : mor van daslants
„De gcsublinieerde woorden (hierboven tussen () geplaatst) zijn niet ingehouwen maer alleen geschreven".

1520 Dinsdags na St. Agatha *Adriaan* van *Brevoord* [18]), *Seger Gerrits en Philips Morren van Dashorst* getuigen bij het huwelijk van *Dirk Morrens van Dashorst en Lijsbeth Meynsdr. van der Borch* [19]).

1548 6 nov. Getuigenis van *Lijsbet Dirck Morren* weduwe oud omtrent LIII jaren [20]).

1530 20 jan. *Dirck Morrens van Dashorst* en *Lijsbet* zijn vrouw dragen over aan *Jan Jacobs van Boechout* (zie noot 17) twee van de drie delen van een huis aan de westzijde van de oudegracht bij de Viebrug, waar *Mary Huygh* Poeyt *Gerritswed.* zuidwaarts *en Goeyert Peters* nakomelingen met het huis „die broucuyp" noordw. naast gelegen zijn en waarvan aan *Dircks* broeder *Philips* het andere derde deel toebehoort (G.A.U. 1 no. 704.)

1530 Copie waarbij *Dirck Morrens van Dashorst en Philips* zijn broeder ten eenre en *Jan van Voird* ter andere zijde verklaren een mageschcid tot stand te hebben gebracht tussen *Ghijsbert Roelofs* de schilder als man van Engel, Zweer *van Zulen* nat. dr. *en joffr.* Margriet, Dirck van Zulen's...? [21]) [22]).

Uit het eerste huwelijk:

1. *Geertruyt,* † *vóór* 9 juni 1517.

1517 9 juni *Dirck Morrens van Dashorst* gaf over aan *Dirck Heynrickszn.* in Ruytenberch, zijn neef [23]), alle goederen en erfenissen als hem zijn aangekomen en bestorven door het overlijden van zijn-dochter *Geertruyt,* die hij had bij *Lijsbeth. Ghijsbert Ponciaensdr.* en die voorn. *Geertruyt* zijn aangekomen door dood van haar moeder *Lijsbeth* voorz. krachtens de huw.voorw. eertijds gemaakt tussen *Dirk Morrens* en *Lijsbeth* [24]).

Uit het tweede huwelijk:

2. *Cornelia,* † 2 mei 1595; tr. vóór 5 febr. 1555 *Jan Cornelisz. van Blocklandt,* † 10 aug. 1595, zn. van Mr. *Cornelis Sweerszn. (van Blocklant),* leenman van Montfoort 1531-1567 en schout aldaar, en *Emerentia Cornelis Meertensz. van de Poll'sdr. (ex.* matre *Aeltgen Cornelisdr.* [25]). *Jan Cornelis van Blocklant* was o.a. Heilige Geestmeester van de armenpot der Geertekerk te Utrecht.

1555 5 febr. *Volcken van der Borch,* gehuwd met *Margriet Hubert van Batenborchs dr. en* heer *Clemens van* dar *Borch Janszn.,* pastoor te Everdingen, transp. aan *Jan Cornelisz. van Blocklant en Cornelia Dirck Morrens van Dashorstdr.* zijn vrouw, 'hun 1/3de delen van een huis staande aan de westzijde der

---

Stichtse Leenprotocollen 1394—1581, uitg. Min. van O.K. en W. 1956). Een *Meynse Meynsensone van der Borch* draagt op 29 dec. 1350 op aan bisschop Jan van Arckel, land te Seldrecht (Reg. v.h. Arch. der Bisschoppen van Utrecht no. 862).

De abt Jan *Verborch* werd niet in de Geertekerk begraven, doch te Oostbroek, want daar werden fragmenten vau zijn grafsteen met Latijnse tekst gevonden (Bloys van Treslong Prins: a.w. bl. 271).

Booth tekent over de hierboven genoemde personen o.a. aan: *Weyndelmoet Meyns van der Borchs*wed. *Sch.* Oud. Min. Maend. in Simonis en Judae 1509. (29 okt.)

Volken van der Burch (onder de schutenmakers) en *Mergriet* sijn wijfff *Hubertsdr. van Batenborch.* Sch. Oud. Min. 1518.

Peter Hendricks van Vianen verplach. *Lijsbeth jonge Meyns van der Borchsdr.* Donderd. na transl. Martini 1514 (6 juli) (H.S. no. 379, bl. 144 R.A. Utrecht).

Jan Jacobs van Rotterdam, wordt borger van Utrecht 1493, wordt genoemd Jan *Jacobs Eoevoet* in epitaphio. *Mechteld* zijn voorhuysvr. (van *Oostrum,* wed. *Herman van Leeuwen* na wien sij ook hr. soon, die sij had bij *Jan Jacobs* genaemt heeft *Herman van Leeuwen*). *Geritgen* sijn nahuisvr. dr. *Clemens Vel-borch* sterf an. 1534. Uit het 2e bed o.a. *Aeltgen,* die met haar man *Henrick Everts van Zwylen* woonde aan de Plompetoren; sijn erfgenaam was de moeder van *Geertruyd van Velsen,* wed. van *Ott van Hoorn* (H.S. no. 378. bl. 278 en 371).

(De moeder van *Geertruyd* van *Velsen* (volgens stamreeks van Heurn N.A. boek Elisabeth de *Rijck)* was enige erfgenaam van *Henrick Everts van Zuylen,* die zonder kinderen overleed. Transport register Utrecht 20 febr. 1598).

1537 *Volcken Verborch en Goyert Willems* mombers over *Cornelis. Margriet, Jacobgen, Aeltgen Anna en Lijsbet* onm. kinderen van *Jan Jacobs van Boickholt,* die hij had bij *Lijsbeth Cornelis de Rijckendr.* (Booth H.S. no. S 1 G.A.U.).

Volcken Verborch was raad van Utrecht 1530—1531 (N.L. 1913, k. 151) on wordt met zijn vrouw *Margriet,* dr. van *Hubert van Batenborch en Deliana* met *Gheryt* van, *Langerack* en *Cornelis Schaey* genoemd in acte van 2 juni 1530 (G.A.U. I no. 704).

18) Schepen en raad van Utrecht 1528, 1529 (Ned. Leeuw 1913, k. 116).

19) Booth. H.S. 379, bl. 232 R.A.U.

20) Minuten van transp. en plechten Utrecht (Inv. 1 no. 704).

21) *Dirk Sweer van Zuylen* nat. zoon, die hij had bij *Cornelia Aernt Gijsbertsdr.* verplach Gijsbert Roelofs de schilder, sijn swager 2 g. Oud Min 1543 (Booth H.S. 380 R.A.U.).

22) A. van Buchel. H.S. 358. deel E fol. 264 v. R.A. Utrecht.

23) *Dirck Henricks* in Rutenberch en *Jan Jans Bijl,* die snyer, sijn swager geh. met *Elisabeth Dirck* in Rutenberchs voorz. dr. met wett. geb. transp. aan *Vrederick Everts* enz. 1 nov. 1539. (Minuten van transp. en plechten Utrecht *inv.* I no. 704).

Dirck Henricks in Rutenborch verpl. Jacob *Jacobs te Luttickenhuys* (sch. oud. min. dond. na Assumptione mariae 1519 (18 ang.) Booth H.S. 380, bl. 14).

Vermoedelijk heeft *Dirk Henricks* als waard gewoond in het bekende huis Rutenberch (tussen Bleyestein en het Barbara en Laurentius Gasthuis, later de „winkel van Sinkel" a.d. Oudegracht bij het stadhuis (Booth H.S. 378 fol. 1118 en Mullers „Oude Huizen" (1902) bl. 20 en Booth H.S. Gem. Bibl. Utrecht no. 2166). Op 19 maart 1530 woonde hij echter met kind(eren?) in een huis tussen de Vie- en Jacobshrug naast *Jacob Willems* van *Scroeyestein;* in deze onduideliike acte is echter ook sarake van het huis Rutenberch tussen de Plaats en de Beyerbrug o.z. van de (oude) gracht (G.A. Utrecht 1 no. 704). Op 4 nov. 1535 draagt Marie *Evert van Voords*wed. haar helft over aan haar dochter *Elisabeth. Dirck Pijls*wed. die reeds de helft van Rutenberch bezat.

Zie over het huis Ruytenberch ook 6. charters X66-1581 (cat. van de bij het Stads-archief (Utrecht) bewaarde archieven, 2de afd. no. 1540).

24) G.A. Utrecht Plecht en proc.boek, inv. 1 no. 703.

25) Ned. Leeuw 1925, k. 362.

Mr. *Cornelis Sweerszn.* was de zoon van *Sweder Janszn, die* door de burggraven van Montfoort hun neve wordt genoemd, en van *Maria Jansdr. van Twaleffhoeven* (zie het Montfoortse leenreg. *en* K. van Mander Schilderboek bl. 136).

Volgens een 16de eeuws handschrift stierf Jan *Cornelisz. van Blockland* in aug. 1595 en zijn vrouw *Cornelia* in febr. 1595. Hij werd begraven in de St. Catharinakerk onder een zerk waarop zijn wapen voorkwam: op zilver drie molenijzers van rood en in het hartschild het wapen *van de Poll.*

Oudegracht tussen de Geerte- en Smeebrug, waar Jan *van Blocklant, Cornelia* zijn huisvrouw en Elisabeth *Dirck Morrens van Dashorst wed.* „nu ter tijt inne woenen". Uit de acte blijkt dat Jan van Blocklant zelf reeds 1/3de deel bezat [26]).

1558 26 jan. Elisabeth *Dirk Morren* van Dashorst *wed.* geeft over onder voorbehoud van lijftocht aan haar zwager (is schoonzoon) Jan *van Blocklant,* geh. met haar dochter *Cornelia* het huis waarin zij woont aan de westzijde der gracht [26]).

1559 18 maart. Jan *Cornelisz.* van Blocklandt, gehuwd mot *Cornelia Dirck Morrensdr.* regelt met *Susanne Antonis Reyersdr. van Vreeswijck* [28]), weduwe van mr. *Antonis van Blocklant,* hun broeder, diens nalatenschap (o.a. huizen te Delft en land te Snelreweerd bij Montfoort) [26]) [27]).

1589 18 maart *Jan Cornelisz. van. Blocklant en* zijn huisvr. Cornelia, als geinstitueerde erfgenamen van *Geertruyt Cornelis Meynartsdr.* [26]).

1594 10 sept. Testament van *Johan Cornelisz. van* Blocklandt en *Neeltje Dirck Mor van* Dashorstdr. (onder verwijzing naar een vorig testament van 24 maart 1584, octrooi 27 febr. 1573 en lijftochtacte van 30 juni 1.575). Zij doen afstand van de goederen van zal. *Geertgen* Cornelis *Meynartsdr.,* eerste vrouw van Mr. *Anthonis van Blocklandt* zijn broeder, ten behoeve van *Susanna* van *Vreeswijk,* weduwe van Mr. *Anthonis van Blocklandt,* en haar twee kinderen bij hem. Voorts is sprake van *Emmerentia Assueer van Blocklandtsdr.,* die naar zijn moeder is genoemd, en van *Elisabeth Cornelis Anthonis* van *Voorsten dr.* [28a]), huisvr. van *Vranck van de Poll* [29]).

1595 17 febr. en 31 mei. Volgens de eerste acte is Cornelia ziek *en volgens* de tweede dan overleden [29]).

1597 15 febr. *Herman Cornelis* en *Jan Gerrits van Overmeer* als Heilige Geestmeesters als geinstit. erfgenamen van *Jan Cornelisz. van Blocklandt* en *Cornelia Dirck* Mor van *Dashorstdr.* beide zal. ged. [30]) [26]).

TI B, *Philip Morrens van Dashorst,* †1539/1540, van beroep verwer, tr. 1° *Frederick Lubbert Roelofsdr.,* † *vóór 19 nov. 1509;* tr. 2° Allerheiligen *1510 Lijsbeth Everfsdr. van der Beeck,* † *vóór* 18 juni 1533.

Evert van der Beeck, 1460, 1454; zijn onmundige kinderen bij *Joost Jacob de Rodendr.* 1463: (n.l.)

1. *Lijsbet* tr. anno 1510 *Philips Morrenszoon van Dashorst.*

2. *Joostgen* haar zuster, huisvr. van Splinter *van Westrenen,* instit. haar zusters kinderen 1549 [31]).

1510 Omnium Sanctorum (1 nov.) : Jacob *Morren* van *der Maet* [33]) *Roelof Pietersz.,* schilder [34]), *Meyns* van *Isselt* [35]) en *Jan van IJsselt,* huwelijks: lieden tussen *Philips Morren van Dashorst* en *Lijsbeth Evertsdr. van der Eeeck* [36]).

1514 Lamberti (17 sept.) : *Goyert* van *Voerdt* transp. *Gerrit Foeyt* zijn huis op de Oudegracht, waar de Viesteeg boven en *Philips* Mor, die *verwer* en *zijn* medewerkers beneden naast gelegen zijn [37]).

1517 23 juli Schuldbekentenis van *Philips Morre* en *Lijsbeth* zijn vrouw [38]).

1530 31 mei. *Gheryt Phs. Morrens van Dashorst* doet ten behoeve van zijn vader *Ph(ilip)s Morrens van D.* afstand van de goederen enz. hem aangekomen door dood van zijn moeder *Frederickje Lubbert Roelofsdr.* [46]).

1533 18 juni *Dirck Mor en Henrick Knoep* [39]) zijn

---

[26]) G.A. Utrecht Transport register.

[27]) *Antonie van Blocklant van Montfoort (geb.* Montfoort 1534 cn overl. Utrecht 1553) behoorde tot de Utrechtse schildersschool. Leerling van zijn oom *Hendrick van Montfoort te* Delft en van *Frans Floris* te Antwerpen (Cat. v. Schilderijen in het Centr. Mus. te Utrecht, 1952 bl. XXII en K. van Mander Schilderboek bl. 136 (uitg. 1946).

[28]) Overluid door de Dom 8 aug. 1630 jonckvr. *Susanna van Vreeswijck,* wed. Mr. *Anthonis* van *Blocklandt.*

[28a]) Zij was een aangehuwde nicht van Mr. *Anthonie van Blocklant,* daar haar echtgenoot *Vranck* van de *Poll,* zoon was van *Thomas* van *de Poll,* die een broeder was van *Emmerentia,* de moeder van Mr. *Anthonis* en *Jan van Blocklandt (Ned.* Leeuw 1926, k. 11 en 1928, k. 363).

[29]) G.A. Utrecht not. J. van Herwaarden.

[30]) Zie over dit echtpaar ook G.A. Utrecht transp. reg. 9 aug. 1559, 20 maart 1571, 30 okt. 1575 en 15 nov. 1583. Zie over hun nalatenschap ten behoeve van de Armenpot der Geertekerk te Utrecht: Dr. C. C. van de *Graft:* De armenpot van de St. Nicolaas en de St. Geertruidakerk te Utrecht (Jaarboek Oud-Utrecht 1926).

[31]) R.A. Utrecht Hs. Dr. C. Booth no. 378, bl. 428.

[31a]) Cornelis *Sem Gerritsen.* 2e kameraar 1513/4; 1ste 1520/1, overl. 1527 (?) tr. 1) *Mechteld Lambert Beynopsdr.* en 2) *Margriet Ottens* (van *Resandt)* (Booth H.S. fol. 786 en H.S. 379 fol. 156 R.A. Utrecht; Ned. Leeuw 1956, k. 43; zie ook inv. G.A. Utrecht 1 nos. 589, 596, 626 en 687—29; Ned. Leeuw 1913, k. 150).

[32]) R.A. Utrecht Hs. Dr. C. Booth no. 379 bl. 232.

[33]) Juffr. *Mechtelt Dirck de Juedendr. van* der *Leck* vertijd ten behoeve van joffr. *Hillegond Stevensdr. van der Zevender,* haar moeder en *Jacob Morre van der Maet* haar stiefvader van de erfenis haars vaders 1516 (R.A. Utrecht Hs. Booth no. 379, bl. 268).

Volgens een 16de eeuws H.S. was een de *Beer* gehuwd met een *Mor* of een van der *Maeth;* het geeft als wapen van de vrouw een z.g. Agnus Dei, hetgeen volgens de schrijver een van der Maethwapen of Morwapen kan zijn, want die voerden het zelfde wapen „nademaal de van der *Maethen* oorspronkelijk *Mor* van der *Maeth* geheten kan hebben".

Het handschrift geeft enige interessante bijzonderheden; die wij met enige aanvullingen niet achterwege willen laten :

1. *Jacob* van der *Maeth* tr. *van Zevender* (die eerst gehuwd was met *Dirck de Juede* van der *Leck.*

11. *Cornelis van der Maeth,* anno 1560 burgem. van Utrecht, tr. *Mechteld van Crachtveld (Sic) van Westrenen Dirk Dirkszn.dr. (zie Ned.* Leeuw 1956, k. 371). Wapen gekanteeld van goud, rood schildhoofd en daarin twee zilveren lelies.
Kinderen (zie ook Ned. Leeuw 1956, k. 371) :

1. Jacob, schepen *en* ordinarisraad *in* het Hof *van* Utreeht, *tr. Alidt Ruysch* (een, oude vrijster die noyt en bnedde) en in jan. 1618 overleed.
2. een dochter (vlg. Booth. H.S. 378, bl. 749 *Mechteld*), tr. *Beernt* van Nevelt.
3. *Margriet* tr. *Geryt van Zuerburch* (Boot11 geeft *Suyrmont,* even-als de Domoverluiding van Margriet op 28 nov. 1634). In 1607 was zij weduwe.
4. een dochter, die jong stierf en een zeer kundig schilderes was.
5. een dochter, die bastaard *Frederick* Schenk van *Toutenburg* huwde „sij was van te voren be(suurt?) van de Spangiearts ende sterft in een melancolique . ..?... Ick wete niet of sij haar te corte dede, 1592".
6. een dochter (vgl. Booth *Cornelia),* die als oude vrijster met *Peter vaa Schonenburch* huwde. Zij werd ten Dom overluid 20 okt. 1627 als weduwe.

34) Een *Roelof Petersaoen* is anno 1514 deken van het Zadelaarsgilde te Utrecht.

[35]) *Clemens* von *Isselt,* gehuwd met *Aertge Willem Semmensdr.* instituteren in hun allodiale goederen *Margriete en Hadewich,* hun jongste dochters; *Christina,* hun oudste dochter heeft bij haar huwelijk reeds genoeg genoten (Hs. Booth R.A. Utrecht no. 378, bl. 1432).

Blijkens een sententie van het Hof van Utrecht van 20 maart 1564 (sch. Oude Minuten 1537) was *Christina* gehuwd met *Cornelis Janssoon van Vianen; Margrieta* met *Jan Boncamp en Hadewich* met *Jan* van *Blaeel* (Bladel). Zie voorts transp. reg. Utrecht 16 dec. 1558 en 30 sept. 1553 (Jaarbk. Centr. Bur. v. Genealogie 1957, bl. 200) en in het bijzonder Dr. A. J. Maris' Repertorium op de Stichtse leenprotocollen bl. 337 en 339.

[36]) R.A. Utrecht Hs. Dr. Booth no. 379, bl. 232.

37) R.A. Utrecht Hs. Dr. Booth no. 379, bl. 2 conform de originele acte in het z.g.n. Register op de Beluidingen G.A. Utrecht inv. 1 no. 708, bl. 4.

as) G.A. Utrecht Plecht en proc. boek inv. 1 no. 703.

[39]) Raad van Utrecht 1532-1534 gehuwd met *Reyertje Reyers* van der *Beeck* (Ned. Leeuw 1913, k. 118).

Gijsbert van *Scherpenzeel* won. te Zwolle gehuwd met *Mechteld* transporteert aan zijn neef *Reyer van* der *Beeck* alle goederen, die hem aangekomen zijn door dood van zijn zuster *Geertruy Tymanswijff van Schuer* (Oude minuten, dinsd. in jaersdach 1502) Dr. Booth. H.S. 379, bl. 117 (R.A. Utrecht).

mombers gesteld over *Philips Morren* VII onmundigc kinderen bij *Lijsbeth Evert Verbekendr.* [40]).

1535 up de 1ste Vrijdag in de Vasten. *Peter van* Dam, *Jacop van Westrenen,* voor henzelf en als gemachtigden van hun broeder *Willem* van Dam, enerzijds en *Philips* van *Dashorst,* mede als raad, voogd en momber van zijn mondige en onmondige kinderen, anderzijds, vragen uitspraak over het geschil over het rechte vierendeel van 18 akkers land en over het betalen aan Philips van 12 g. Arnoldus gld. die hem jaarlijks toekomen uit *Peter*'s voorn. c.s. goed te IJsselt [40a]).

1535 22 april. Schuldbekentenis van *Philips Morre aan Joost van Ratingen* en *Frederick* van *Rodenborch* [49].

1538 25 febr. *Albert Beyndop* [41]) in plaats van *Dirck Mor van Dashorst* is momber gesteld bij schout en burgemeester bii *Henrick Knoep* over de onmundige kinderen van *Philips Mor,* die hij had bij sal. *Lijsbet Verbeeck.* Borg *Philips Mor* [49]).

-1539/1540 „*Philips Mor 7* ellen" in rekening Buurkerk te Utrecht onder het hoofd „Dit nabescr. ist opbueren van de laeckenen wit ende zwart dat ons kerck opten doden gecomen is".

Uit het eerste huwelijk:

1. *Gherit,* volgt IIIA.
2. *Morre,* leeft in 1509, niet meer in 1530.

1509 Dinsdag na St. Lijsbeth van Thuringen (20 nov.): *Morre en Gherit Philipsmorrenkinderen* van *Dashorst* met *Gewit Foeyt en Cornelis Sem* [31a]) hun mombers, doen afstand ten behoeve van *Philips* voorzegd van *Frederick* haars moeders zal. erfenis [32]).

Uit het tweede huwelijk:

3. *Evert,* volgt IIIB.
4. *Mor,* volgt IIIC.
5. *Anfonis,* volgt IIID.
6. *Otto,* volgt IIIE.
7. *Geerfruyf.*
8. *Gijsberf.*
9. *Elisabeth,* tr. vóór 15 febr. 1541 [40a]) *Frederick Goirfs van Breen.* Hij wordt ten Dom overluid 7 okt. 1596 en is blijkens na te noemen acte van 4 aug. 1578 (IIIE) alsdan ca. 60 jaar. Dit echtpaar wordt o.a. vermeld in transp. reg. Utrecht 26 jan. 1566, 21 mei 1580 en 5 jan. 1587.

Kinderen van dit echtpaar:

1. *Thomas* van *Breen,* tr. *1578 Josyntgen van Voorst,* geb. *1558* een „seer schone jonge dochter", dr. van *Cornelis boosten en Petertgen van Overmeer.* Zij sterft 1580, niet veel over 22 jaar, kort na haar tweede kind. *Joostgen,* dat kort na de moeder overleed. Het eerste kind overleed kort voor haar [41a]).

Hij hertrouwt *Ida van Woudenberch* (overluid ten Dom 27 sept. 1598) dr. van *Gerrit Willems* [42]). Uit dit huwelijk 2 kinderen n.l. a) Josina (overl. Dom 18 jan. 1640, tr. vóór 5 nov. 1619 [43]) Mr. Johan *van der Well,* overl. ten Dom 5 dec. 1637; b) *Elisabeth,* overl. Utrecht 20 juni 1634.

Op 14 jan. 1606 geeft *Thomas van Bree* een schuldbekenitenis af, welke schuld 25 juni 1655 werd voldaan door *Willem Mode,* gemachtigde van *Claude Bott,* koopman te Amsterdam, gehuwd met *Maria* van *der Well,* dr. en enige erfgenaam van Josina *van Bree,* haar moeder sal., die enige erfgename was van Thomas *van Bree* 34).

2 en 3. *Willem* en Elisabeth *van Breen.* beide ongehuwd overl. Utrecht, hij op 3 dec. 1628 en zij op 17 okt. 1625. Zij testeren gezamenlijk 20 jan. 1619, 26 jan. 1619, 15 febr. 1622 en noemen daarin o.a. hun nichten *Josina* en *Elisabeth* van *Breen,* dochter ran hun broeder Thomas [45]). Hij testeert alleen 19 dec. 1625.

De kinderen van *Philips van Dashorsf* uit zijn beide huwelijken blijken uit volgende acten:

1540 9 maart „*Gerrif Philips Morrenss van Dashorst* ende gaff met zijn zelffs hant voer hem selven over *Everf Philips Morrens van Dashorsf, Antonis Philips Morrenss van Dashorsf, Mor Philips Morrens van Dashorsf, Ghijsbert Ph. M. v. D., Of Ph. M. v. D.* ende *Lijsbet* ende *Geertruyt Philips Morrens* dochteren, zijn brueders en susters alle goets ende erffenisse ruerende ende onruerende alse hem in enigerwijs aengecomen ende bestorven is overmits dode *Philips Morrenss van Dashorsf* hoers vaders sal. ged..... enz." [46]).

1540 9 maart „*Evert, Anfhonis, Mor* ende Of *Philips Morrenss van Dashorsf* ende *Lijsbeth Philips Morrenss* dochter *van Dashorsf* ende geven als *Evert* voirss. mit sijn zelffs hant voer hem selven, Anthonis voirs. vor hem ende Aertgen sijn huysfrou daer hij op dese tijt wittelcke geboerte bij heeft' *Lijsbet* voirs. mit hairs gecoren momboirs hant daer zij mit recht ende mit oerdel aen quam, *Mor* ende *Ot* voirs gaven met handen *Aelberf Beyndop* ende *Meyns van IJsselt,* alse momboirs hem bij gescict van schout ende borgemeysteren der stat Utrecht.. ." huis w.z. aan de Viebrug [46]).

1549 21 sept. *Joostgen Everfs van der Beeck,* huisvrouw van *Splinter van Wesfrenen* [47]), met als haar momber *Peter Meyns van Wesfrenen* [48]), instituit *Anfonis, Mor, Otfe* en *Elisabefh,* kinderen van *Elisabefh* haar zuster bij *Philips van Dashorsf,* haar man [48]).

1551 13 apr. *Frederick Goirfs* verklaart, dat in het Renteboek zekere lijfrente staat op het leven van *Clemens Philips Morre zoon,* doch dat deze had behoren te staan op het leven van *Lijsbet Philips Morrendr.* [50])

1551 3 aug. Vastgesteld wordt, dat zal. *Philips Mor* en *Lijsbet* zijn vrouw op Heilige Paasavond 1522 een lijfrente hebben gesloten op het leven van *Clemens* hun zoon, doch dat zij geen zoon *Clemens* hebben

40) G.A. Utrecht Raads Dagelijks Boek. Inv. 1 no. 15.

40a) Nav. 1924. bl. 166 ontleend aan Resol. boek Amersfoort.

41) Raad 1530—1549 tr. *Janne Jacobsdr. van Jutphaes, wed. van Cornelis van Leeuwen anno 1550.* wed. anno 1559 (Ned. Leeuw 1913. k. 116, Booth Hs. 378, bl. 861 en Hs. 379, bl. 240 en transp. reg. Utrecht 1 dec. 1559).

41a) Ned. Leeuw 1906. k. 52.

42) G.A. Utrecht not.' J. A. Wttenwaell 8 aug. 1598 testament van *Catharina,* wed. *Gewit Willems van Woudenberch* op haar kinderen *Yda* geh. met *Thomas van Breen, Jannichje wed. Jan van Henbrech en Andreas.*

43) G.A. Utrecht not. C. Verduyn 5 nov. 1619 testament Mr. *Johan* van *der Well* en joffr. *Josyna* van *Bree* (lijftocht). Het huwelijk werd te Utrecht niet gevonden. Wel een eerder (?) huwelijk van hem (?) op 9 sept. 1610 (voor schepenen) met *Margaretha Joris Berntsdr.*

44) G.A. Utrecht Transport reg. (gepublic. in Stichtse Heraut 1957, bl. 348).

45) G.A. Utrecht not. C. Verduyn.

46) G.A. Utrecht Minuten van Transporten en Plechten. Inv. 1 no. 704.

47) Gehuwd vóór 1537 (Hs. Booth 378, bl. 1083).

48) Overste-burgemeester van Amersfoort; op 13 dec. 1578 oud 71 jr. (W. F. N. v. Rootselaar: Amersfoort 777—1580, 1 bl. 171 en 11 bl. 429).

49) R.A. Utrecht Hs. Dr. Booth no. 379, bl. 277, conf. de orig. acte in het Amersfoortse transp. reg,

50) G.A. Utrecht Raads Dagelijks Boek.

gehad, doch wel een zoon *Evert* en een dochter *Elisabeth* en nog twee zoons jonger dan voorn. kinderen, n.l. *Mor* en *Tonis* [50]).

IIIA. *Gerrit Philips van Dashorst.* Acten waarin hij voorkomt behalve boven genoemde zijn ons niet bekend. Van Buchel plaatst in dezelfde generatie als *Anfhonis Mor* één „*Gerrit Mor* can. t'Amersfort tot ons Vrouwen, ante 8 i annes" [51]). Het laatste woord is niet duidelijk. Het is enigszins waarschijnlijk, dat hij identiek is met heer *Gerrit Mor van Amersfoort,* kanunnik van St. Marie te Utrecht, geb. 1504 en overl. 8 okt. 1564. Hij had enige natuurlijke kinderen. Zijn grafschrift met wapen komt voor in het H. S. E. van Engelen deel 1 203 en 11 175: „Gerardus Morr ab Amersfordia huius trai. eccl. can. vivus F.C. vixit annos LX dies X moritur VIII idus octobris MDLXIIII. Zijn wapen is gevierendeeld, 1 en 4 drie niet te identificeren figuren (lelies??): 2 en 3 beladen met een keper vergezeld van drie figuren (pijlen??).

1564 11 *jan. Alart Zass en.* zijn vrouw *Henrickgen* transp. aan Mr. *Gerrit Mor van Amersfoort,* can. van St. Maria, q.q. [52]).

1564 12 okt. Mr. *Johannes Bogart,* j.u.l., kanunnik van St. Pieter te Utrecht koopt zich een prebende als kanunnik in het kap. van St. Marie, na *dode van Gerard Mor van Amersfoort* (hierop geen admissie als vol kanunnik [53]).

1569 30 dec. *Abraham Brasman,* gehuwd met *Christina Geritsdr.,* genoemd i.v.m. de nalatenschap van Mr. *Gerrit Mor* van Amersfoort [52]).

1570 25 april en 28 april. Mr. *Cypriaen Mor,* med. dr. gehuwd met *Meyntgen Stockmans, Dirck Jans* van de *Graeff,* gehuwd met *Margrietge* Heer *Gerrit Mor,* can. van St. Maria te Utrecht, nat. dr. en *Christina* Gerrit *Morsdr.* met *Abraham Brasman* haar man [52]).

Christina voorn. (overluid ten Dom 29 dec. 1581) huwt 1" *Abraham Brasman en 2" Frederick Schenk van Toutenburg* [53a]), bastaard van aartsbisschop *Schenk van Toutenburg* (volgens transportacte van 18 febr. 1580 bij *Christina Dirck Janszn's dr.*).

Frederick Schenk van Toutenburg en **Thomas** *Fredericks van Breen* verkrijgen op 22 juli 1589 een machtiging van joffr. *Catharina,* dr. van Mr. *Anthonie Mor* (zie 111 D, 3). Als heer *Gerrit Mor* van *Amersfoort* een halfbroeder was van Mr. *Anthonis,* dan waren de gemachtigden dus aangetrouwde neven van haar.

IIIB. *Evert Philips van Dashorst;* is vermoedelijk niet gehuwd geweest.

1541 15 febr. *Evert Philips van Dashorst transp.* aan Dirk van *Malsen,* Driester, vicaris ten Dom de helft van een huis gelegen aan de Oudegracht w.z. tussen de Viebrug en de Jacobsbrug „daer *Frederick Goeyerss.* ende *Lijsbeth Philips Morrenss* **van** *Dashorst,* sijn huysvr., die wederhelfte aff toebehoert" [55]).

Op dezelfde dag geeft *Dirk van Malsen* bovengen. ½ huis in een eeuwige erfpacht van *Evert Philips van Dashorst.*

1541 15 febr. *Evert Philips* **van** *Dashorst* bekent schuldig te zijn aan *Mor, Ghijsbert, Ott* en *Geertruyt Philips Morrens van Dashorst* onmondige kinderen vijf karolus gulden en een oert erfelijke losrente [55]).

1541 Beloken Paschen (24 april) : *Evert Philips van Dashorst* transporteert aan *Dirk van Maken,* priester, zijn huis tussen de Viebrag en St. Jacobsbrug, naast *Mary Huych Foeyt Gerritswed.* [54])

IIIC. *Mor Philipszn. van Dashorst,* hellebardier van Koning Philips, † kort voor 14 dec. 1565, gedood door *Jan Verschuyr Brantszn.* [56]); tr. voor 1558 *Berbera Rasport.*

1565 14 dec. „Alsoe onlancx salige *Mor wan Dashorst* desz stadt burger duer handen van Jan *Verschuyr brantsz* lot *Amersfoort* God betert gewont daer hij an gestorven is soe ist dat men ten versuecke van de onschuldige vrunden ende magen van *Jan Verschuyr* voirs.

---

51) Hs. A. van Buchel no. 1780, deel I îol. 13 r. (Univ. Bibl. Utr.)

52) G.A. Utrecht Transport reg.

53) R.A. Utrecht Resoluties van het Kapittel van St. Marie.

53a) *Frederick Schenk van Toutenburg* hertrouwt voor schepenen van Utrecht 29 jan. 1586 met *Elisabeth van* der *Maeth* (zie noot 33). Zij wordt, ten Dom overluid 16 maart 1592. 'Zie over dit echtpaar transp. reg. Utrecht 8 dec. 1587, 13 jan. 1590 en 20 febr. 1594 (gepublic. in de Stichtse Heraut, april 1956 in de zeer rijk aan gegevens 'zijnde artikelenreeks: De Plompetorengracht en haar bewoners van 1552 tot ca. 1500 door Mevr. Mr. W. W. Eldering-Niemeyer) .

Mr. A. van Buchel schrijft in zijn Hs. 1750 (Univ. Bibl. Utrecht) over de familie Schenk van Toutenburg o.a. het volgende:

„*Frederick Schenk van Tautenburch* (de bekende Utrechtse aartsbisschop) was een welgeleert ioneckman ende wert anno 1535 assessor te Spiers van de hertoge van Burgunclia, daer nae... proost St. Peters t Utrecht ende ten lest ao.. 't Utrecht, sterft ao. 1550 ende leyt in den dom begraven; hij heeft verscheyden boecken gescreven ende liet bij verschepde vrouwen kynderen (na) (n.l.)

a) *Frederick Schenk,* was gehuwet met... sonder hoir ende nae troude hij j. *Elisabeth Vermaeth* weesende *een* goede vrouw doch be(proeft?) van de Spangiaerts. sij sterft in sept. 1592 daer naer verquiste hij alle sijn goet ende reysde te scheep op Spaengien en Indien; sterft te Vianen ex peste in okt. 1598 (Uit dit huwelijk) een zoon *Cornelis Schenck* page van de h. van Rynswou 1613.

b) ... troude *Jacob Tijmans van Leeuwen (volgens* haar domoverluiding in 1583 was dit Anna).

c) . . (volgens de Domoverl. van 10 aug. 1602 *Catharina)* wesende een schone dochter, die de vader bij Johanna geprocreert hadde hijlicte buyten weeten hoers vaders die se een edelman gedestineert hadde aen *Beernt van Coetsvelt* (Terbeeck van Coesvelt) secret. van Campen ende nae rentm. ten Duytsche huyse t Utrecht. Hij sterft t Antwerpen ex peste ao (1618) ende sij t Utrecht".

Het tussen haakjes geplaatst, werd door ons ingevoegd. Het is opmerkelijk dat van Buchel soms gegevens oningevuld laat, die vooral hij met zeer geringe moeite had kunnen kennen. Ziin hs. no. 1780 bevat een schat van genealogische gegevens in tabelvorm. "Zij moeten echter gezien worden als een voorlopige opzet. De veelal onduidelijke filiatie-aanduidingen zijn soms alleen maar bedoeld om een hypothese aan te geven. Het is zoals de Utrechtse gemeentearchivaris Mr. J. W. C. van Campen in zijn inleiding op van Buchel's Notae Quotidianae terecht opmerkt, dat van Buehel's werk nooit tot een synthese is geworden. In zijn materiaal is hij ten slotte verdronken.

54) R.A. Utrecht Hs. Booth no. 379, bl. 5 conf. acte in het Reg. der Beluidingen G.A. Utrecht inv. 1 no. 708, bl. 432.

55) G.A. Utrecht Minuten van transp. en plechten.

56) Hij behoort tot het geslacht *Verschuyr* behandeld in Ned. Leeuw 1939, k. 279, 426 en 1952, k. 215.

In transp. reg. Wijk bij Duurstede deel 1.576-1593 worden o.a. genoemd (acten 4 mei 1579, 25 mei 1582, 3 dec. 1589, 1 juni 1590, 30 juli 1591) *Antonia,* wed. *Jan Brants van der Schuer, Henrickgen Brants van* **der** *Schuer, Clara de Roy* haar moei.

Aan Plechtreg. Wijk bij Duurstede ontleent Abr. Booth (Hs. no. 390, R.A. Utrecht) : Mr. *Aert Hendricks van Ommeren,* medicus en *Willempgen* zijn zuster te hebben gelegateert de voorkinderen van *Brant Verschuer* bij *Aertge Jan* de *Royersdr.* 1000 gld. 13 aug. 15.50. In hetzelfde Hs. deel 11: 18 jan. 1582 *Johan* en *Frans de Roy* en *Lijsbet* en *Aeltgen de Roy, zusters, Peter, Jan en Adriaen die Reus,* **hoeders,** allen erfgenamen van *Ant. de Roy* haar vader en. grootvader, resp. mitsgaders *Henrickje 'Verschuyr en de* voorn *Aeltgen als* univ. erfgen. van *Clara* de *Roy,* hun vader. grootvader en overleden moei, transp. op *Hendrick Willems* enz.

Dr. Booth Hs. 379, bl. 278: *Brant van der Schuir,* schepen te Wijck 1549 had bij de zuster van *Anthonis* de Rode:

(a) *Geertruid,* IIIe huisvrouw van Aert van, *Duverden.*

(b) . . huisvrouw van *Evert Schrasser,* waarbij *Otto Schrasser,* **geb.** 1557.

Leenregister Culemborg 5 dec. 1560 beleend met een leen onder Rijswijk *Brandt van der Schuyr de* jonge na dood van zijn vader, door deze in 2de huw. verwekt bij *Reynera* van *Rijn;* Jan van *der Sch.* zijn oudste broeder. 21 spe. 1576 beleend *Reyerken* van der *Schuyr* na dood van *Brant* haar zoon.

Brant vande Schuyr en zijn vrouw *Reycken* Jan *van Rijnsdr.* kopen goed van *Johanna van Vianen van Rijsenburg* 29 maart 1547 (R.R. Utrecht recht. arch. no. 582, Wijk bij Duurstede.)

dieselven dootslach in vreden stelt voir alle onschuldige magen ende vrunden nu rechtvoert ingaende ende duerende tot beloken! Paaschavont soe naistcomende ende die dach all" [57].

1568 5 mei Mr. Anthonis *Mor van Dashorst* voor zichzelf en als gemachtigde van zijn vrouw joffr. *Arnolda,* krachtens procuratie van 22 april 1568 voor burgem. en schepenen van Antwerpen, als oom en geboren momber met *Gerrit Benninck* [58] *en Willem Verduyst* [59]) als geconstit. mombers [60]) 'over de onmundige kinderen van wijllen *Mor* vaa *Dashorst* bij *Berbera Rasport* (betr. goederen van *Splinter van Westrenen* en *Josyna van der Beeck* afkomstig) [61]).

In margine een onduidelijke aantekening, dat een proc. is vertoond *van Frederick Goorts van Bree,* gepasseerd voor Mr. Jasper van Bruselles, raad, van 33 nov. 1588.

1571 9 april. *Peter Ghijsberts van Heel* [62]) *en Lubbert* van *Compostel* [63]) raden, hebben aangebracht de rekening van de wed. van *Gerrit Benninck* over de goederen van de onmundige kinderen van *Mor* van *Dashorst.* Zij krijgen 6 gld. en 5 st. [64]).

IVA. *Philips Morrenszn. van Dashorst;* geb. te Brussel in 1557, † Utrecht 30 april 1645 (aangetekend in overl. reg. Utrecht 12 mei 1645 als: *Philips Mor van Dashorst,* na-

[57]) G.A. Utrecht Buurspraakboek.

[58]) Raad van Utreeht 1563-1567 (Ned. Leeuw 1913, k. 116). Op 4 okt. 1567 oud 42 jr. (Bijdr. en Med. Hist. Gen. 1932, bl. 166.)

[59]) Raad van Utrecht 3563-1564 tr. *Agatha Jansdr. van Vianen* (Ned. Leeuw 1913, k. 151 en 1905, k. 280). Alhoewel zij beiden anno 1550 naar Jerusalem zijn gereisd (dus nog in Jan van Schorel's tijd) zijn zij niet zoals andere Utrechts Jeruzalemvaarders door v. Scorel geschilderd, althans bleef hun beeltenis niet bewaard. Toch is het vrijwel zeker, dat zij in de serie van Utrechtse Jeruzalemvaarderssschilderijen opgenomen zijn geweest, want van Buchel tekent in zijn Hs. 1780, deel 1 fol. 92 v. sub voce Snss van Vianen gedichten aan, die in precies dezelfde trant onder van Seorel's schilderijen voorkomen: (zij het dan vierregelig)

„Willem Verduyst is seer verblijt
Int aensien der stede vuytvercoren
Daer ons Christus hij sij gebenedijt
Heeft door sijn dierbaer bloed bevrijt
Die van te vooren waren verloren.

Agatha Jansdr. is doorgetreden
tHeylige lant ende Verduyst haren man
Daer Christus heeft geleden
Sund doot ende helle bestreden
Soo dat wij sijn verlost daer van".

Willem *Verduyst,* die in 1548 huwde, was een goede kennis van *Antonie Mor.* Het is *zeer wel* mogelijk, dat Mor, die in 1544 de portretten vervaardigde van de Utrechtse Jeruzalemvaarders *Anthonis Taets van Amerongen* en *Cornelis* van Hoorn, ook de portretten van zijn medemomber *Verduyst* en *zijn vrouw* schilderde. De portretten van de Jeruzalemvaarders zijn over vele musea verspreid; veelal zijn zij voorzien van het familiewapen. Volgens Ned. Leeuw 1905, k. 280 zou het wapen Verduyst zijn: gedeeld: a) in goud twee rode dwarsbalken, waarvan de bovenste met drie, de andere met twee zilveren ruiten is beladen; b) in rood een goud St. Andrieskruis. Het wapen van Vinnen: in zilver een zittende eekhoorn in natuurlijke kleur. (Zie voorts o.a. Mr. J. W. C. van Campen: De Utrechtsche Jeruzalembroederschap in Jaarboek Oud-Utrecht 1935). *W. Verduyst* stond aan de zijde der beeldenstormers; hij overleed 1578/9. Zie Kron. Hist. Genootsch. 1858, bl. 279 en Bijdr. en Med. id. 1932, bl. 124 en 172.

[60]) Deze momberstelling heeft vermoedelijk gestaan in het reeds lang verdwenen Raads Dagelijks Boek van Utrecht 1556-1569.

[61]) R.A. Utrecht Transportreg. Amersfoort. De procuratie is daarin volledig opgenomen.

[62]) Raad 1540-1575 tr. *Geertruyt Joost Gerritsdr. (Ned. Leeuw 1913,* k. 116). Hij draagt in 1545 het huis die Cams onder de Lichte Ghaerde in erfpacht over aan *Jacob Aerts van Honthorst* (G.A. Utrecht Inv. 1 no. 687-7). Hij was vermoedelijk zoon van *Ghijsbert Heynricks van Heell* en overleed ca. 1553 (Gat. van de bii het stads-arch. bewaarde archieven G.A. Utrecht 11 no. 1451, 108, 252" en 2292).

[63]) Raad en Kameraar 1567-1574 tr. *Baetgew* dr. van Jan *Bogaert* (Ned. Leeuw 1913, k. 119).

[64]) G.A. Utrecht Raads Dagelijks Boek.

latende colleterale erfgenamen, doch niets in bonis: begr. Buurkerk). Hij huwt 1 ° *Geertruyt Hendricksdr. van Cranenbroeck* en 2° (schepentrouwboek Utrecht, ondertr. 21 mei 1609, att. geg. op Amsterdam 9 juni [64a]) *Elisabeth de Wind,* j.d. van Brussel, wonende te Amsterdam. Hij was schoenmaker van beroep.

1645 30 april. *Christiaan Lievens* Storm, burger te Utrecht, gehuwd met *Susanna Jacobsdr.* Mor, verklaart, dat *Philips* Mor in zijn huis is overleden en dat hij hem zal laten begraven, doch zich niet aansprakelijk stelt voor zijn schulden. Notaris C. Verduyn te Utrecht schrijft in margine en onder deze acte: „de vader van dese *Philips* was hellebardier van co. Philips van Hispanien en zijn oom gnpt. Anthony Morr was in die tijd een gerennom. schilder en de voors. *Philips Mor* was te Brussel geboren en co. Philips was zijn peter ten doope ende was *Philips* alsnu 88 jaren".

Zie voorts transport register Utrecht acten van 23 febr. 1610, 12 maart 1613, 21 april 1615 en Decreetboek Utrecht 29 juli 1617.

IVB. *Jacob Morrenszn. van Dashorst* tr. *Jutgen Gijsberts.*

1606 28 juni. *Jacob Morre* en *Jutgen Gijsberts,* won. aan Martensdijk lijftochten elkaar [65]).

Kind:

Susanna, huwt als *Susanne Jacobs Mor,* j.d. won. in de Geertesteeg te Utrecht in de Geertekerk op 5 aug. 1621 *Christiaan Lievenssoon van der Storm, j.g.* won. aan de Geertebrug. Zij overl. te Utrecht 25 okt. 1675.

1675 22 okt. Aan de weeskamer te Utrecht wordt vertoond een acte van seclusie van 4 okt. van not. Wttenwael van *Susanna* van *Dashorst,* wed. *Christiaan* Storm. In de acte is sprake van de kinderen van haar zal. mans dr. bij Willem *Wouters de Visscher.* Laatstgenoemde wordt met *Abraham van. Dashorst* [66]) tot momber benoemd [67]).

Op 28 juli 1657 huwen te Utrecht (geref.) *Willem Wouterse de Visser,* wedr. van *Gerritie Antonis Pauw, en Helena Storm.* Getuigen zijn broeder *Claes Wouters de Visser* en haar moeder *Susanna* van *Dashorst. Maddeleentje* Storm, huisvr. van *Willem de Visser,* overl. te Utrecht 4 dec. 1671; hij op 10 april 1655. Op 12 okt. 1685 wordt in het register van de besoignes der Momberkamer te Utrecht (inv. 1 no. 1385) aangetekend dat als mombers zijn gesteld *Claes Wouters de Visser* en Johan *Meyde* (op grond van *een* acte d.d. 20 okt. 1659 opgemaakt door notaris G. Houtman te Utrecht).

IIID. *Anthonis Philiosz n. van Dashorst,* meer bekend onder de naam *Anthonie Mor van Dashorst* en *Antonio Moro,* geb. te Utrecht ca. 1518, † Antwerpen in 1576, tr. vóór 9 maart 1540 joffr. *Aertgen (Arnolda).*

„Vermaert schilder van Utrecht" noemt van Mander hem, doch zijn werk is te Utrecht nog steeds niet vertegenwoordigd. Het portret, dat *Antonie Mor* maakte in 1560 van zijn leermeester *Jan van Scorel* en dat twee jaar later boven diens graf in de Mariakerk werd geplaatst, werd

[64a]) Inschr. Puireg. Amsterdam 4 juli 1609: hij is dan won. Utrecht en zij oud 38 jaar, wonende — 6 jaren — in de oudezijdsarm (steeg).

[65]) G.A. Utrecht Transportreg.

[66]) Tot welke relatie hij tot *Susanna* van *Dashorst* stond is nog niet gebleken. Misschien is hij identiek met *Abraham Isaaxs. Mor,* gehuwd met *Annichje Henricks,* leidekker en pompenmaker (transp. reg. 20 okt. 1664, 21 okt. 1662 en 23 april 1664). Hij was een buurtgenoot van *Susanna* van *D.;* in 1694 werd zijn huis op de Oudegracht w.z. tussen de Smeeen Reguliersbrug bij decreet verkocht (G.A. Utrecht Inv. v. d. bij het stadsarch. bewaarde arch. 11 no. 1795).

[67]) G.A. Utrecht Reg. v. Besoignes der Momberkamer inv. 11 no. 1385.

in 1773 te Leiden geveild en verkocht naar Londen [68]). Utrecht heeft het dan ook wel verdiend, dat *Mor* dit schilderij signeerde met: *Ant. Morus Phi. Regis Pict.* en niet met: *Antonius Mor Tra. Pictor* [69]).

Hij was leerling van *Jan van Scorel*, maar de eerste beginselen van het handwerk zal hij stellig van zijn vader *Philips* geleerd hebben in diens atelier op de Oudegracht [37]).

Een chronologie van *Mor's* leven kan uit de in noot 2) vermelde literatuur gereconstrueerd worden en wat zijn Utrechtse tijd betreft door onderstaande acten nader worden gepreciseerd. Zijn kinderen werden vermoedelijk alle te Utrecht geboren: waar zij met hun moeder hebben gewoond tijdens Mor's afwezigheid is moeilijk vast te stellen. Midden 1554 moet het gezin nog te Utrecht hebben gewoond, hetgeen opgemaakt kan worden uit een uitlating van *Joos van Cleef*, die „toen koning Philips met Maria, koningin van Engeland was getrouwd (25 juli 1554) daar aankwam... en zich begaf naar *Antonis Moro*" [70]), grote onenigheid met *Mor* kreeg en tot hem zei, „dat hij (Mor) beter naar Utrecht kon gaan om zijn vrouw tegen de kanunniken te beschermen".

Antonie Mor's echtgenote joffr. *Arnolda*, die nimmer met een patroniem of geslachtsnaam werd aangetroffen, zou voor haar huwelijk met *Mor* weduwe zijn geweest en een voordochter *Marigje Gabriels* hebben gehad, die in 1564 als gehuwd voorkomt [71]). De bevestiging hiervan werd niet gevonden.

Over het geboortejaar van *Antonie Mor* bestaat geen eenstemmigheid. Het kan alleen bij benadering afgeleid worden uit zijn leeftijd bij overlijden in 1575/6. Van Mander geeft 56 jaar en van Buchel 57 en 59 jaar. Sommige gedrukte bronnen vermelden als geboortejaar 1512 [72]).

Belangrijk is dat vastgesteld kon worden dat hij vóór 9 maart 1540 moet zijn gehuwd en toen reeds een kind of kinderen had. Uit de acte vermeld onder noot 50) zou opgemaakt kunnen worden dat *Anfonie* in 1522 het jongste kind van zijn ouders was en wel het vijfde uit het in 1510 gesloten huwelijk.

Na 20 febr. 1604 noteert van Buchel in zijn „Res Pictoriae" [73]) „Antonius Morus obiit Antwerpiae anno ante „direptionem Hispanicam annos natus 57, qui cum nepoti „ex filio omnes suas reliquisset picturas et notata sub „fideicommisso Polidamantis statuarii [74]) et Aegidii Co-

„gneti ipso mortuo cum tandem et Cognetus Hamburgae „obiiset [75]), quosdam libros in quibus ille quaedam nota„verat quasdam quoque imagines Dureri et aliorum, ad „filias Mori pervenerant, quos sed non tanti momenti vidi „anno 1604, 20 Februarii, ubi inter alia conceptum Ado„nidis mortui, quem pinxit Antwerpiae in Basilica Sena„toria cum ei objiceretur a Francesco Floro inventionis „... (esse?) nullius quamvis neque is tantopere probetur „ad vivas imagines aere exprimendas omnes fere suae „superabat".

Elders schrijft van Buchel als hij over *Mor* als Jan van Scorel's leerling spreekt: „Discipulum reliquit *Antonium „Morum*, Ultrajectensem, summis principibus ob pingen„di artem gratissimum. In Philippi aulam ascitus obiit „Antwerpae, natus annos 59" [76]).

Daar *Anthonie Mor* blijkens de onder IV C vermelde acte van 17 april 1576 alsdan is overleden en hij in 1576 een portret van zijn vriend Hubert Goltzius [76a]) schilderde, moet hij dus tussen Kerstmis 1575 en 17 april 1576 zijn overleden.

In de rekeningen van de Kathedraal te Antwerpen 1576-1578 wordt hij vermeld als: onlangs overleden [77]).

Het is onjuist, dat *Antonie* Mor voor het eerst in 1554 [78]) vermeld wordt met de toevoeging *van Dashorst*, zoals sommige gedrukte bronnen mededelen; het was zijn *familienaam*, die reeds door zijn grootvader gevoerd werd en zijn naaste familieleden.

1540 9 maart: zie acte onder II B.

1548 2 mei *Thonis Philips Mor van Dashorstszn.* is momber gesteld door schout en burgemeester over *Ot, Philips* Mor *van Dashorstszn.*, die hij had bij *Lijsbeth* zijn huisvr., zijn broeder, in plaats van zal. *Meyns van Isselt*, bij *Aelbert Beyndop*. Borg is Frederick Goirts [79]).

1554 4 jan. *Anthonis Mor* en *Metgen (is* onjuist; moet volgens de minuut van deze acte zijn *Aertgen* [80]) geven het huis op de hoek van de Twijnstraat bij de Volderbrug, waar „Cuelen" uithangt in erfpacht aan *Ghijsbert Daems* [81]).

1558 26 okt. Mr. *Anthonis Mor*, schilder gehuwd met *Aerntgen*, waar hij wettige geboorte bij heeft, verkopen een huis op St. Jansdam aan *Pauwels* van *Esscheren*, geh. met *Alijt Cornelisdr. van IJsselstein* [82]).

1564 7 jan. Transport door Gerrit *van Westrenen Henrickss.* aan Mr. *Anthonis Mor* van *Dashorst en* zijn erven van do vrije eigendom „mitssgaders alle rechts en toeseggens hij comparant enichsins heefft an die huysinge..an de Langestraet daer inne *Josyne*

---

68) L. C. J. Frerichs: Antonio Moro, bl. 53. Het schilderij bevindt zich in het bezit van de Society of Antiquaries in Londen.

as) Op een portret-medaille van *Ant. Mor, door de* Utrechtse medailleur *Steven van Herwijck*. Frerichs a.w. bl. 59.

70) C. van Mander: Schilderboek bl. 83.

71) Uit de acte blijkt niet dat zij een stiefdochter van *A. Mor was*. Dit gegeven werd vermeld door C. Kramm: De Levens *en werken* der Holl. en Vlaamse kunstschilders, deel 111, p. 1152 (Amsterdam 1859).

72) O.a. het recente Prisma-Schilderslexicon van P. T. A. Swillens (1957), een werk dat geen critiekloze bloemlezing is uit de grotere naslagwerken (met hun vele fouten), doch waarin talloze door zelfstandig onderzoek verkregen gegevens zijn verwerkt (ook genealogische).

73) Uitgegeven door Dr. G. J. Hoogewerff en Prof. Dr. J. Q. van Regteren Altena in „Quellenstudien zur Holländischen Kunstgeschichte" 1925; volgens de Utrechtse gemeente-archivaris Mr. J. W. C. van Campen echter in een slordige transcriptie en verre van volledig (bl. VIII van de Inleiding tot de Notae Quotidianae van Aernout van Buchell).

Bovenstaande passage werd ook gepubliceerd in Oud-Holland 1887, bl. 148 met kleine tekstafwijkingen.

74) De beeldhouwer *Willem van* den *Broeck*, alias *Paludanus (1529-1579)*.

75) *Gillis Coignet* (geb. ca. *1538* Antwerpen, overl. 27 dec. 1599 te Hamburg). Woonde sedert 1586 to Amsterdam. (Swillens a.w. bl. 75 ; van Mander a.w. bl. *153)*.

Zie over de nalatenschap van Mor ook Hymans a.w. bl. 15'7 e.v.

76) van Buchel: Res. Pictoriae. Quellenstadien bl. 64.

76a) Frerichs a.w. bl. *57*.

77) Thieme-Becker's Künstler Lexicon.

78) Ned. Leeuw 1927, k. 27 (1544 aldaar is een drukfout) ; Nw. Ned. Biogr. Woordenboek X, k. 648 (1551 aldaar *is een* drukfout). Kramm *a.w.* p. 1157.

79) G.A. Utrecht Raads Dagelijks boek.

80) Mej. Frerichs publiceert (a.w. bl. 19) een portret, waarvan verondersteld wordt dat het voorstelt *Metgen*, de vrouw- van de schilder. In de minuut van genoemde acte en in alle andere bekende acten wordt zij *Aertgen* of *Arnolda* genoemd. De hardnekkigheid, waarmede zij steeds zonder patroniem genoemd wordt, doet de veronderstelling rijzen, dat zij een natuurlijk kind was.

81) G.A. Utrecht Transp. reg. Zie *over* het huis Coelen ook transp. acten Utrecht van 5 mei 1598, 11 okt. 1600, 26 juli 1604 en 5 sept. 1606.

82) Wanneer en op welke wijze Mor dit huis verkregen heeft is nog onbekend. (transport reg. Utrecht.)

83) Overluid ten Dom Maria *Gabriels* wed. *Peter van Stamproy*, roedrager ten Dom 1 okt. 1590.

*van der Beeck Splinter van Westrenens*wed. gestorven is" [84].

1564 28 febr. *Anthonis Mor* gehuwd met *Aerntgen, dragen* de eigendomsbrief van het huis „Cuelen" over aan (zijn stiefdr. [71])) Maria *Gabriels* geh. met *Peter* Jans *van* Stamproy [83]).

1566 11 febr. Mr. *Anthonis van Dashorst en* joffr. *Aernolda* transp. een huis c.a. nagelaten door *Josyna van* der *Beeck* [84]).

1566 11 febr. Jacob *van Dolre Everts* geh. met *Maria Willems van der Burch* [85]) bekennen een losrente schuldig te zijn aan Mr. *Anthonis Mor van Dashorst,* geh. met *Aernolda* [84]).

1567 14 juni. *Anthonis Moor* van Utrecht wordt te Antwerpen veroordeeld 236 kronen te betalen aan *Court Seseman,* koopman te Antwerpen. Jan van Meerthen, goudsmid blijft borg voor hem [85a]).

1568 5 mei. Mr. Anthonis *Mor* van *Dashorst* als oom van de kinderen van *Mor van Dashorst (zie* onder III C).

1568 11 mei. De medebroeders van *Philips Mor* dragen hem op zijn vader te Antwerpen om een patroon te vragen [85b]).

1573. *Anthonis Mor* verschijnt voor de rechtbank te Antwerpen om een volmacht te doen opmaken waarin hij aan *Frederick* van Ghendt [86]) rentmeester van het klooster Oudwijk te Utrecht het onbeperkt beheer over zijn goederen en inkomsten opdraagt [87]).

1574. *Hubert Goltzius* schenkt aan Antonie Mor een exemplaar van zijn penningboek „Caesar Augustus sive historiae.. .", waarin *Mor*'s handtekening voorkomt.; hij tekent *Antonis Mor* [88]).

Kinderen:

1. ***Philips,*** *volgt* IV C.
2. ***Elisabeth,*** tr. vóór jan. 1568 Mr. ***Hendrick van der Horst,*** zoon van ***Rijcout*** en ***Anna Block,*** advocaat voor het Hof van Utrecht en later van Brabant, † vóór 25 nov. 1580 [89]). Uit dit huwelijk een dochter ***Henrica,*** gehuwd met ***Arnold van Emberick, wier*** zoon ***Hendrick Aerts van Emmerick*** op 3 dec. 1617 te Utrecht (geref.) huwt met ***Adriaanfje van Leeuwen.***

1568 jan. *Elizabeth Dasshorst,* met haar echtgenoot Mr. *Henxdrik* van der *Hout.* eertijds adv. van het Hof van Utrecht, geven volmacht aan *Anthonis Moers van Dasshorst, Elisabeth*'s vader om voor het gerecht van Utrecht een proces te beginnen tegen *Ricout van der Horst,* Mr. *Hendrick*'s vader [90]).

---

[84]) R.A. Utrecht Transport reg. Amersfoort, Recht. arch. no. 436.

as) *Maria Willems* van *der Borch* behoort o.i. waarschijnlijk tot hetzelfde geslacht als *Elysabeth Meynsdr. van* der *Burch. de* echtgenote van *Dirck Mor* (11 A).

Eerstgenoemde had twee zusters n.l. *Geertruyt,* gehuwd met *Evert Gerritss,* organist (3 dec. 1574), en *Margriet* (4 sept. 1563) en een broeder Anthonis. Zij waren kinderen van *Willem Stevens* Pan der *Borch* en *Mechtelt Johansdr.* en worden genoemd in zijn testament van 27 mei 1561. *Willem* voorn. had een zuster *Johanna,* gehuwd met *Peter van der Schuer (27* sept. *1526);* hun ouders waren *Steven Johanszn.* van der *Borch* en *Aleit Bertolt Pauwendr.,* die 24 juli 1490 voor het eerst beleend werden met het goed ter Borch, na dood van zijn vader Jan van der *Borch Stevens,* die het goed verkregen had na "opdracht door *Reyner Meynsezn.* van *der Borch* op 3 maart 1457. Laatstgenoemde *Meynse* van *der Borch* werd beleend 1426 en na diens dood op 24 febr. 1434 zijn zoon *Reyer* voornoemd. *Meyns van der Borch, de* vader van *Elizabeth* zou een zoon van deze *Reyner* kunnen zijn. A. van Buchel vermeldt in zijn aantekeningen „Verburch tot Amersfoort" (Hs. 1780, deel 1 fol. 46 v. Univ. Bibl.) zonder dat verband blijkt „*Meus Verborch* 1486, 1452 Wendelmoet sijn wijff". Het bovenstaande blijkt uit verschillende beleningen opgenomen in Dr. Maris' Rep. op de Stichtse leenprotocollen. Of in voornoemd milieu ook ondergebracht zouden moeten worden *Margaretha van* der *Borch, (Gerrit Jansdr. ex Gijsberta Jansdr. van Wee(de)) voor* 30 juli 1571 gehuwd met mr. Jan van *Dashorst Jacobszn* (zie het art. van der Burch-van Weede-van Oldebarneveldt in Ned. Leeuw 1928, k. 22) bleek niet. Het is o.i. onwaarschijnlijk.

Wel zou dit milieu kunnen behoren jor. *Ghijsbert van der Burch* (25 juli 1612 voor schepenen van Utrecht gehuwd met *Anna van der Loo*) die op 10 maart 1618 (resid. tot Maarssen op huis Belesteyn) een volmacht geeft aan zijn neef Gerard van *Dashorst te* Amersfoort (notaris C. Verduyn, Utrecht). van Buohel geeft in zijn voorn. aantekeningen hierover: „*Jan van der Burch* (zoon? van Willem Stevens) troude *Hend. Botter van Snellenberchs* suster; (kinderen) a) Willem troude *Aertge van Rede;* b) (*Gijsbert*) troude met (Anna) *van Loo,* c) *Rutgera* (*Lutgera*) troude *Aert de Hont* in nov. 1612. Gehuwd te Amersfoort voor schepenen 3 nov. 1612 (Ned. Leeuw 1916, k. 212) *Aert ten Holt* en *Lutgen* van *der Borch;* zij hertrouwde 11 sept. 1627 (als *Luthildis van der Burch* wed. van Sr. de *Hont*) met de Utrechtse wijnkoper *Maerten Janszn. Moreelse,* de broeder van de bekende kunstschilder *Paulus Moreelse* (Jaarbk. Oud-Utrecht 1926 en aantekeningen Moreels, *Wintershoven en Berrevelt* van van Buchel (Hs. 1780, deel 1 fol. 29 v).

[85a]) G. Marlier: Gentse Bijdragen 1942; ontleend aan scabinale protoc. van Antwerpen sub Grapheus en Asseliers, vol. 1 fol. 313.

[85b]) N.l. de kanunniken van Oud Munster: Frerichs bl. 57.

[86]) *Frederick* van, *Ghendt,* die deze vertrouwensopdracht krijgt moet wel een bijzonder goede kennis van *Ant. Mor* zijn geweest. Uiteraard werd naar een familieband gezocht, doch deze werd niet gevonden. Deze *Frederick van Gent,* behoorde vermoedelijk tot het geslacht van Gent van *Rycstel.* In verband met *Maria Gabriels (de* stiefdochter?) van Ant. Mor, gehuwd met *Peter van Stamproy Jansz.* zijn de volgende beleningen bijzonder merkwaardig: (St. Leenprot. bl. 366) leen te Valburg: *Johan* van *Staproy* beleend na dode van zijn oom *Willem Bor* „greve ende heer in Dornick" 27 febr. 1540.

Peter van Staproey na dood van zijn broeder *Johan,* 8 *aug. 1545.*

Frederick van Gendt na opdracht door zijn oom *Peter van Stepr ae* d t 23 juni 1580 *(Peter van Stepraedt tot den Parrick* (is Peter *van Staproey*) had 3 dagen te voren afstand gedaan van het leengoed ten gunste van zijn neef *Frederick van Gendt* enz.).

Frederick van Gent kent *Margriete* van der *Coelenburch,* zijn echtgenote liiftocht toe 23 iuui 1580.

"Volgens een genealogie van Gent (coll. Attevelt R. A. Utrecht) zou deze? *Frederick van Gent* („heeft eenen van Kalemburg in het graafschap van Bentem") zoon zijn van *Nicolaas* wan *Gent* te Wynsen en *Anna van Stepraedt).* Als dit juist is dan kan hij niet identiek zijn met de Utrechtse *Frederick,* die 3 maart 1600, oud 79 jr. een getuigenis aflegt ten behoeve van jonkhr. *Willem van Gent,* heer tot Gent, Appelteern. De vader van producent is jonkhr. *Henrick* van Gent (notaris J. van Herwaarden G.A. Utrecht). Een *Frederick van* Gent de oude vermeld in een acte van 13 juli 1595 zijn dr. zaliger *Elisabeth* en zoons *Cornelis, Willem* en *Frederick* (zelfde notaris).

'Zie over het geslacht *van Ghent* van *Rixtel o.a.* pastoor A. E. Rientjes en kap. J. G. Böcker: Het Kerspel Jutfaas, bl. 126; Stichtsa Leenprotocollen bl. 461 en P. A. M. Kehl: Historische Schetsen van *eenige* dorpen en kasteelen in de Over-Betuwe bl. 92.

[87]) J. van den Branden: Gesch. Antw. Schilderschool: ontleend aan scab. prot. Antwerpen Colleetanea. 1550-1582, fol. 155.

[88]) G. Marlier: Gentse Bijdragen 1942 en van Mander bl. 126 en 127.

[89]) *Matheus* van *Sypenes* is hulder na dood van Mr. *Henrick* van *den Horst, voor de* „Armen, die in de Buerkerck t Utrecht ghedeelt worden" 25 nov. 1580 (Stichtse leenprot. bl. 96). Laatstgenoemde was bij de belening van 23 aug. 1563 als hulder opgetreden.

Booth vermeld over *van der* Horst en *Block* o.a. het volgende (Hs. 375, fol. 155 en 379. fol. 149):

Rijcout van der Horst (zoon van *Henric* en *Henrickgen Aert de Gravenwed.*) tr. Anna *Block* (dr. van *Mattheus,* schepen en overste-ouderman van Utrecht, en *Margaretha Knijff*). *Rijcout* voorn. was anno 1521 nog onmundich. Hij kwam te wonen in het huis ten Aern (de gulden Arend) op de Plaats (naast het stadhuis)' 1567 (Het huis waarin *Mattheus Block* in 1520 voor de helft was geëigend; beleend 17 maart 1524). *Anna Block* wordt als *Rijcout*'s weduwe vermeld in het testament van haar broeder mr. *Johan Block,* can. St. Pieters van 15 dec. 1582 (notaris J. van Herwaarden). Kinderen van *Rijcout van* der *Horst* en Anna *Block*:

1) Mr. Henrick van der Horst.

2) Weyndelmoet Verhorst, vóór 23 juni 1562 gehuwd met *Cornelis van Kessel* (op welke datum zij machtiging verlenen aan Mr. *Herman van der Meer* te Mechelen en mr. *Peter van Aelst te* Antwerpen (Booth H.S. G.A. Utrecht inv. Suppl. 1 s)) Allerhande Acten register 2 mei 1565.

3) een dochter, huisvrouw van *Peter Janszn. van Zijpenes,* die in 1567 door zijn schoonvader voor de helft werd geëigend in het voorn. huis de Aernt.

[90]) J. van der Branden: Gesch. Antw. Schildersschool: ontleend aan scab. protoc. Antwerpen 1567 sub Grapheus en Asseliers, vol. III, fol. 104 v.

1577 4 mei. Volmacht van joffr. *Elysabeth Mor van Dashorst,* gehuwd met Mr. *Henrick* van *der Horst,* postulerende voor het Hof van Brabant *aan Jelis Block*-91).

1577 12 mei. Mr. *Jacob van Cuinretorff,* kanunnik en scholaster van Oud-Munster, oud ca. 48 jaar, getuigt ten behoeve van jonkvr. Elisabeth *Mor van Dashorst,* huisvr. van Mr. *Heynrick* van de *Horst,* dat hij huwelijksgetuige is geweest toen Mr. *Anthonis* Door *van* Dashorst zal. „tracteerde" over het huwelijk van zijn dochter *Elysabeth* en dat haar vader haar 1000 gld. heeft beloofd 91).

1581 5 dec. *Henrica,* nagelaten dochter van zal. Mr. *Henrick van der Horst,* verwekt bij *Elisabeth Anthonis Mor* van, *Dashorstdr.* (zie ook acte van 1 febr. 1584) 91).

1591 15 jan. Elisabeth *Mor,* wed. mr. *Henrick* van der *Horst* met *Arnoldt* van *Embrick* haar zwager (is schoonzoon), man een voogd van *Henricka* van der Horst 92).

3. *Catharina* huwt *Jean Cassetta,* ontvanger der belastingen van Westvlaanderen 93).

1589 22 juli. joffr. *Catharina* Mr. *Antonis Morrendr.* wed. van *Johan Cassetta,* ziek te bed liggende, testeert krachtens octrooi van 21 juli 1589 en geeft volmacht aan jonker *Frederick* Schenk van *Toutenburg, Thomas Fredricks van Breen en Huych van* Enschede. In het testament is sprake van haar zusters, die echter niet met name worden genoemd 94).

4. *Hester,* over wie slechts bekend is, dat zij als *Hester Mor van Dashorst,* won, te Utrecht, als oud-moei, getuige is bij het huwelijk van haar neef *Henrick Aerts van Embrick met Adriaantje Ghijsbert van Leeuwendr. op 17* nov. 1617 95).

IV C. *Philips Anthoniszn. van Dashorst,* † in *1578. Hij* kreeg op voorspraak van Koning Philips een kanunnikplaats in het kapittel van Oud-Munster in *1558.* Hij studeerde te Leuven en verscheen op *28* juli 1559 in de vergadering van het kapittel van Oud-Munster met het verzoek zich „studiorum causa" naar Spanje te mogen begeven 96). Hij was' dichter en geschiedschrijver van koning Sebastiaan van Portugal. Volgens van Buchel zou hij een zoon hebben gehad, over wie echter niets werd gevonden. Hij zou door het maken van schulden te Utrecht de naam van zijn vader in opspraak gebracht hebben.

„*Antonium Morum, Philippi Mori* poetae doctissimi „patrem inglorinm vitam digentem felix excitavit spi„ritus et e sordido pulvere ad aeternam nominis sui „famam extulit" 97).

1576 17 april, Mr. *Philip Mor van Dashorst* banunnik van Oud Munster geeft als erfgenaam en. leenvolger volmacht aan *Henrick Petersz.* in de Gulden Eykel te Utrecht en Coenraat *Henricks* 97a) diens zoon residerende te Antwerpen, de boedel nagelaten door zijn vader *Anthonis Mor van Dashorst* te aanvaarden 98).

„*Philippus Morus,* te Utrecht geboren is de zoon van den zeer beruchten schilder *Antonius Morus, en* kanunnik van Oud Munster geweest. Hij was een dichter en een wiskunstenaar en heeft verscheidene gedichten in de Latijnsche tale gemaakt, dewelke bij veelen gelezen worden. Onder anderen schreef hij: Triumphus Pecuniae of de zegepraal van het geld; zijnde een gezang 't welke hij de kinderen 's jaarlijks op St. Maartensdag te zingen gaf. Dit gedicht is zekerlijk welgeschaafd *en* geleerd, en *de* maker heeft er eer aan verdient. Het is te Utrecht in vieren gedrukt in het jaar 1577. Naboth, een treur-blij-eindend spel, zijnde genomen uit het 2de hoofdstuk van het derde Boek der Koningen. Het is te Utrecht openlijk gespeeld 99) in het jaar 1571 en het kon gezien worden bij den Rechtsgeleerden Arnoldus Buchelius. Morus is in het jaar 1568 100) doodgebleven in het gezelschap van Sebastiaan, koning van Portugal met denmelken veele wiskonstenaars onder de naam van historie-schrijvers, op reis gegaan waren" 101).

111 E. *Otto Philipszn. van Dashorst:* stond in mei 1548 nog onder voogdij van zijn broeder *Anthonis (zie* acte onder II D); hij wordt als voormalig hellebardier van Koning Philips 11 er van beschuldigd de predikaties van de Hervormde predikanten te hebben bijgewoond en de Heer van Brederode te Vianen als vaandrig te hebben gediend; met *61* andere uit Utrecht voortvluchtige personen werd hij bij sententie van Alva van 17 aug. 1568 verbannen en werden zijn goederen geconfisceerd (Marcus, Sententien van Alva 'enz. bl. *107* en 117) 102); hij is vóór 4 aug. *1578* overleden.

1578 4 aug. *Fredrick van Bree,* oud ca. 60 jaar, verklaart ten behoeve van Anna van *Langerack,* dat hem bekend is dat *Ott Mor zal al* vóór de eerste troebelen van 1564 en 1565 bij haar 'in huis woonde en dat na zijn overlijden Mr. *Anthonis* noch de andere erfgenamen naar zijn erfenis getaald hebben; ook hij begeert geen deel ros).

1578 4 aug. *Henrick van Riedt, oud 54 jaar,* getuigt op verzoek van *Anna Joost* van *Langerack* wed., dat *Ott Mor* bij haar in de kost is geweest 103).

1578 6 aug. jonkvr. *Weyndelmoet* van *Kessel* verklaart, dat *Ott Nor van Dashorst* zonder kinderen is overleden 103).

91) G.A. Utrecht notaris J. van Herwaarden.

92) G.A. Utrecht transp. reg.

93) K. van Mander: Schilderboek bl. 93 „De Koning had de kinderen van *Moro* begiftigd met prachtige geschenken en ambten van kanunnikschappen en dergelijke. Toen de hertog van Alva *Moro* ook naar zijn kinderen vroeg, zei deze dat hij een dochter had wier man zeer ontwikkeld en bekwaam was. De hertog van Alva bekleedde deze daarom met het ontvangerschap van West-Vlaanderen, dat hem een grote som per jaar opbracht, zodat hij er rijk van kon leven en soms te Brussel kwam met tal van paarden in zijn gevolg".

94) G.A. Utrecht not. Splinter van Hamersfelt. Zie ook opmerking onder 111 A.

95) G.A. Utrecht not. C. Verduyn, huw.voorwaarden.

96) Hymans, a.w. bl. 107 en Frerichs a.w. bl. 48.

97) van Buchel: Res Pictoriae, Quellenstudien bl. 27 en Ned. Leeuw 1892, k. 82.

97a) Was hij identiek met A. Mor's leerling Coenraad Schot, 1553 26 jr? (Frerichs, bl. 17).

98) G.A. Utrecht not. Splinter van Hamersfelt. De aandacht op deze belangrijke acte werd reeds gevestigd door Dr. A. Bredius in Oud-Holland, 1918 bl. 175. Men heeft o.i. ten onrechte uit deze acte opgemaakt dat *Ant. Mor* toen nog niet was overleden, doch dat zijn dood spoedig te wachten was (Frerichs bl. 2).

99) In 1575 ook zijn Medea en Hecastus (Jaarbk. Oud-Utrecht 1937, bl. 58).

100) Dit jaartal is een drukfout; moet zijn 1578.

101) Van, Heussen en van Rijn: Hist. van het Utrechtse Bisdom, deel 1 bl. 561; zie over *Philip Morus* ook: C. Kramm a.w. bl. 1162; Burman: Trajectum Eruditum, bl. 235 en Foppens: Bibliotheca Belgica bl. 1039 en Nw. Ned. Biogr. Woordenboek 111, k. 880.

102) Onder de mede-veroordeelden bevonden zich o.a. Gerard Sas, *Jan* van *Ysselt,* Mr. *Valentijn Steenhouder,* de gebroeders *Cornelis* en *Nicolaes* van *Leeuwen, Willem de Verwer* en zijn zoon *Pieter, Cornelis Hendricksz. van* Royen, *Jacob de* Bont, *Jan* en *Pieter van Leemputte,* Jan *Pyl.*

103) G.A. Utrecht notaris J. van Herwaarden.

De oudere generatiën en de herkomst van het geslacht Muysson,

door W. A. VAN RIJN,

Naar de oudere generatiën en de herkomst van het geslacht *Muysson* is herhaaldelijk onderzocht. Alle onderzoeken bleven echter steken bij *Cornelis Muysson*, die 2 maart 1681 te Rotterdam huwde met *Anna van Willigen*,

Als uitgangspunt voor een hernieuwd onderzoek heb ik de huwelijksakte gekozen, welke luidt:

Cornelis Maijson J.M. wonende op Visschersdijck, met
Anna van Willigen, J.d. woonende op de Delfse vaert, beijde van Rotterdam.

De gegevens, die van belang bleken voor het verdere onderzoek, waren de geboorteplaats Rotterdam en de woonplaats Visschersdijck.

In de doopfiches komen slechts drie kinderen voor, uit gemeld echtpaar geboren. Toch vermoedde ik, dat er meer kinderen geweest waren, en besloot daarom het originele doopregister te raadplegen vanaf het huwelijk tot ongeveer 1700. Tussen 1681 en 1696 werden, 12 kinderen geboren en de inschrijvingen daarvan in de doopboeken luiden.

14 okt. 1681 *Heinderina,*	*Cornelis Muysson, Annetie van Willigen,* get. *Teunis van der Willigen, Maertie Teunis.*
19 jan. 1683 *Japick,*	*Cornelis Heijnd. de Zon, Annetie Jacobs* get. *Maartie Theunis.*
22 okt. 1684 *Eva,*	*Cornelis de Sonde,* en *Annetje Jacobs,* get. *Maartje Theunis.*
23 dec. 1685 *Maria,*	*Cornelis van Son, Anna Jacobs,* In den Oppert, get. *Maertie Tuenes, Wive pieters.*
7 jan. 1687 *Heijnderick,*	*Cornelis de Son, Anna Jacobs,* get. *Maertie teunis.*
22 april 1688 *Hendrick,*	*Kornelis Hendrikse, Anna Jakops,* get. *Marijtie teunis.*
22 jan. 1690 *Marijtie,*	*Kornelis Henderickx, Anna Jacobs,* get. *Marijtie Tuenis.*
27 febr. 1691 *Maertje,*	*Cornelis Muyson, Annetje Jacobs, get. Maertje Teunis.*
10 juni 1692 *Cornelia,*	*Cornelis Hendricx, Annetje Jacobs,* opt. Slickvaart, get. *Maertje Teunis.*
23 juli 1693 *Heyndrick,*	*Cornelis Heyndrickse, Anna Jacobs,* get. *Maertje Teunis.*
28 nov. 1694 *Hendrik,*	*Cornelis Musson, Anna Jacobs van der Willigen,* get. *Maertie Teunis.*
16 sept. 1696 *Jacoba,*	*Cornelis de Son, Annetie van der Willigen,* opt' Slickvaart, get. *Wijvetie van der Willigen.*

Als men er op let hoe de naam *Muysson* verschreven werd tot *de Son, van Son, de Sonde* en *de Zon*, zal zal men overtuigd zijn van de noodzakelijkheid naast de fiches steeds de originele bronnen te raadplegen.

In dezelfde tijd, dat *Cornelis Muysson* leefde moest er nog een *Pieter Muysson* geweest zijn, die mogelijk een broeder van hem was. In de trouwregisters had ik n.l. gevonden dat te Rotterdam gehuwd waren:

11 mei 1707	*Herpert Jacobs van Doorn,* jm. van Rotterdam. wonende in Crooswijck, en *Eva Pieters Muysen,* j.d. van Rotterdam, wonende in de Breestraat.
20 mei 1720	*Timon van Schootburg,* j.m. van Rotterdam, wonende in de Lombertstraat, en *Trijntje Pietersmuison,* j.d. van Rotterdam, wonende agter de Lutherse Kerk.

Aangezien ik het mogelijk achtte, dat de doopgetuigen van de kinderen, die uit het echtpaar *van Doorn-Muysson* geboren werden, mij verder konden inlichten over de vader en moeder en eventuele broers en zusters van *Eva Pietersdr. Muysson,* werd het doonboek geraadpleegd en vond ik dat te Rotterdam gedoopt waren:

26 aug. 1708 *Elijsabet,*	*Harpert Jacobse van Doornen, Eva Pieters,* Goudseweg, get. *Jacob van Doornen, Lijsbet Jans, Klara Pieters.*
23 sept. 1711 *Pieteronella,*	*Harper van Doornen, Eva Pieters,* Heerenstraat, get. *Jacob van Doornen, Jannetje Isaacs, Clara Pieters.*
27 dec. 1712 *Jannetje,*	*Harbert van Doornen, Eva Musson,* Heerestraat, get. *Jacob* en *Aaltje van Doorn, Clara Musson.*
4 juli 1715 *Jacob,*	*Harpert Jacobs van Doorne, Eva Pieters,* Heerestraat, get. *Jacob van Doorne, Elisabeth Jans, Aaltje Jacobs.*

Hoewel in deze doopakten omtrent *Pieter Muysson* niets vermeld wordt, vormden zij toch een behoorlijke basis om het onderzoek verder voort te zetten. Behalve *Eva Pietersdr. Muysson* en *Trijntje Pietersdr. Muysson,* was er blijkens de eerste drie doopakten ook nog een *Clara Pietersdr. Muysson* geweest. Het vermoeden lag voor de hand, dat *Jannetje Isaacs,* die als getuige voorkomt bij de doop van het tweede kind en naar wie blijkbaar het derde kind werd genoemd, de moeder van de drie Pietersdochters was. Hun ouders moesten dus geweest zijn, *Pieter,* vermoedelijk *Pieter Hendricksz.,* en *Jannetje Icaacsdr.* Naar de dopen van deze drie zusters zocht ik in de gereformeerde doopregisters tevergeefs. Daarom besloot ik de remonstrantse doopregisters te raadplegen. Daarin vond ik gedoopt:

28 april 1682 *Eva,*	De ouders *Pieter Heindericksz Muishont, Jannetje Isaacks,* getuige *ijeffie cornelis.*
6 aug. 1684 *Clara,*	De ouders *Pieter Heindericksz, Jannetje Isaacks,* getuige *Sara Isaacks.*
18 sept. 1687 *Trijntje,*	De ouders *Pieter Heinrikse. Jannetje Isaacks,* getuige *Jannetie Michiels.*

Nu de ouders van *Eva, Clara* en *Trijntje Muysson* bekend waren, was het niet moeilijk hun huwelijk op te sporen. Het werd te Rotterdam voltrokken op 13 nov. 1680 en de inschrijving luidt:

Pieter Heyndrickse J.M. woonende op Visschersdijck, met
Jannetge Isaaacs J.d. woonende op het Westerhooft, beyde van Rotterdam.

Dat *Cornélis Muysson* en *Pieter Muysson* broeders waren geweest, stond nu wel vast voor mij, Zij waren beiden zoon van een *Hendrick*, beiden te Rotterdam geboren en woonden beiden ten tijde van het huwelijk op de Visschersdijk. Voorts hadden zij beiden een, dochter *Eva*, die zeer waarschijnlijk naar hun moeder was genoemd.

In *ijeffie cornelis*, die op 28 april 1682 getuige was bij de doop van *Eva*, dochter van *Pieter Hendricksz. Muishont*, meende ik de moeder te herkennen. Ik moest nu de dopen vinden van een *Cornelis* en *Pieter*, geboren uit een *Hendrick* en *ijeffie cornelisdr.* Opnieuw raadpleegde ik daarvoor de remonstrantse doopregisters. Hoewel deze eerst 1650 aanvangen en het dus op het kantje of was, dat deze daarin zouden voorkomen, had ik toch het geluk hun beider doopinschrijving te vinden.

1 sept. 1652 *Cornelis*,	Ouders *Hendrick Pietersen Muyshont* en *Jeffje Cornelis de Haas*, Peten *Marretje Cornelis de Haas.*
14 sept. 1655 *Pieter*,	d'ouders *Henrick Pietersz. Muyshondf, Yefie Cornelis de Haas.*

Het huwelijk van *Hendrick Pietersz. Muyshont* en *Jefge Cornelisdr. de Haes* was nu spoedig gevonden. Het vond plaats te Rotterdam op 23 sept. 1636:

Heyndrick Pietersse Muyshont j.g. met
jefge Cornelis j.d. beyde van Rotterdam, en woonen in Meulesteech.

Voor notaris Willem Jacobsz. te Rotterdam testeerde 23 oktober 1635: *„Maertge* (tekent: *Ma,eyken) pieterdr. Muyshont* beiaerde Jonge dochter woende t Rotterdam; zij casseert haar testament van 9 mei 1632, verleden voor Nicolaes Vogel: erfgenamen zijn: *„Henrick, Scholastica, Guilliamme* ende *Abraham*, alle vier haer comparantes halve broeders ende susters die *Pieter Willemssz Muyshont* haere comparantes vader geprocreert heeft bij *Trijntgen Henrick vyltgens* dochter haere vaders Jegenwoordige huysvrouwe", etc.

De ouders van *Hendrick Pietersz. Muyshont* waren dus *Pieter Willetnsz. Muyshont* en *Catharina Hendricksdr. Vyltgens*. Hun huwelijk werd te Rotterdam voltrokken op 28 mei 1613:

Pr. Willems Moishont wedr. van Brussel,
Catharina Hendricks Viltgens v. Dort, w.b. op de melcmart.

Tenslotte vond ik nog enkele gegevens betreffende de ouders van *Pieter Willemsz. Muyshont*.

In de week van 17-23 nov. 1630 werd ter Weeskamer het overlijden aangegeven van:

de moeder van *Pieter Willems Muyshont* op de melckmarckt.

Volgens de rekeningen van Kerkmeesters werd in de week van 16-22 nov. 1630 het begraven vermeld van:

Scholasicen Jansz Muyshont *14 0 0*

Dezelfde rekeningen vermelden dat in de week van 17-23 sept. *1616* werd begraven:

G u l i a e m Muson.

De afstamming van *Cornelis* en *Pieter Muysson* kan thans luiden:

1. *Guiliaem (Willem) Muyshont*, geb. omstreeks 1545, begr. Rotterdam (aangeg. 17-23 sept. 1616), tr. omstreeks 1575 *Scholastica* [1]) *Jansdr.*, begr. Rotterdam (aangeg. 17-23 nov. 1630).

II. *Pieter Willemsz. Muyshont*, geb. Brussel omstreeks 1575. hoedemaker, tr., als wedr. van *Maijken Fransdr. Platevoet*, 2° Rotterdam 28 mei 1613 *Catharina Hendrick Vijltgensdr.*, geb., te Dordrecht, overl. Rotterdam (aangeg. 31 aug.-6 sept. 1636).

111. *Hendrick Pietersz. Muyshont*, geb. Rotterdam omstreeks 1614, veerman op 't Tolhuis, tr. Rotterdam 23 sept. 1636 *Yeffie de Haes*, geb. te Rotterdam, dr. van *Cornelis Jacobsz.* en *Jannetje Gerritsdr. Granaetappel.*
Uit dit huwelijk (o.a.):
1. *Cornelis Muyshont*, ged. Rotterdam (rem.) 1 sept. 1652.
2. *Pieter Muyshont*, ged. Rotterdam (rem.) 14 sept. 1655.

[1]) Scholastica is de naam van een vrouwelijke heilige wier naamdag op 10 febr. valt.

Metelerkamp,

door **Mr. J. Belonje.**

In de Reformierte Kirche van het Bentheimse dorp Gildehaus trof ik een grafsteen aan, voorzien van een gedeeld alliantiewapen op een ovaal schild. Onder deze éne helft stond *Metelerkamp*, onder de andere *Norbeck*. Het lager toegevoegde bijschrift, hetwelk helaas gedeeltelijk door een planken vloer overdekt is, vermeldde behalve bijzonderheden over tenminste één in 1740 geboren en mogelijk in 1780 overleden persoon, tenslotte nog enkele op het sterfgeval toepasselijke en van vroomheid getuigende regels. Het wapen *Norbeck* bestond uit een dwarsbalk vergezeld van drie sterren (6), 2 en 1.

De zerk had in het bijzonder mijn aandacht getrokken in verband met het daarop voorkomende wapen *Metelerkamp*. Het blazoen van dat geslacht, zoals het ons o.a. bekend is uit de bijlage van de genealogie dier familie, welke in „Nederland's Patriciaat" [1]) zo uitvoerig behandeld wordt en dat drie korenaren naast elkaar op een grond te zien geeft, was hier n.l. volstrekt niet aanwezig. Het was daarop niet eens een variant te noemen, aangezien op de zerk het wapen *Metelerkamp* was voorgesteld als twee vossen, die elk van een zijkant een boom beklimmen !

Omdat het tot het Nederlandse patriciaat gerekende geslacht *Metelerkamp* volgens de laatste onderzoekingen zonder twijfel uit het Graafschap Bentheim afkomstig moet zijn, is het des te meer vreemd, dat hier in die éne landstreek twee volmaakt afwijkende wapens bij eenzelfde familienaam geconstateerd moeten worden. Nu komt de toepassing van twee uiteenlopende wapens bij een enkele familie soms wel eens meer voor. Maar — indien daarvan in dit geval geen sprake zou zijn — dan kunnen wij voor de hier gesignaleerde min of meer wonderlijke afwijking slechts die verklaring vinden, dat we in casu met twee verschillende geslachten *Meleterkamp* te doen hebben. Hoewel dus niets met elkaar uitstaande wat familieverwantschap betreft, zouden die families de éne na de andere bezitters of eigenaars kunnen zijn geweest van eenzelfde eigendom. Het goed, waarnaar deze volkomen onderscheiden geslachten zich genoemd zullen hebben, dient dan de naam gevoerd te hebben van (de) Metelerkamp. En het woord „Metelerkamp" valt gemakkelijk te verklaren. Het sloeg wel zeker op de kamp land (vgl. de Brekkelenkamp) of het afgepaalde stuk grondgebied, dat, in oude tijden toebehoord heeft aan het adellijke jufferenstift van Metelen, waaronder tot ver in

[1]) **Deel** VIII, **1.917,** bl. 303.

de omtrek een grote rijkdom aan gronden ressorteerde,

Tussen de Nederlandse provinciën enerzijds en het Graafschap Bentheim anderzijds hebben al vanouds zeer sterke relaties bestaan en uitwisseling van bewoners heeft dan ook bij voortduring plaats gevonden. Het kan kan ook allerminst een verwonderlijk feit genoemd worden, wanneer in de 2de helft der XVIIIde eeuw plotseling zich een tak der *Metelerkamp's* in Hollands Noorden voordoet.

Nu meldt het boekje „Genealogie van het Geslacht Metelerkamp" door G. S. Reehorst (Arnhem, 1883), waarop Mr. W. W. van Valkenburg de vriendelijkheid had mij attent te maken, dat *Johannes Metelercamp*, predikant te Gildehaus, daar op het koor begraven werd met als grafschrift: HIC REQUIESCIT REVER. DOMINUS JOHANNES METELERCAMP ECCLESIAE HUJUS PASTOR' VIGILANTISSIMUS, ANNO 1633, DENATUS 1693 D. 27 MART. CUM VIXISSET

IN MUNDO, IN MINISTERIO, CONIUGI } ANNOS { LIX, XXIX, XXVIII;

en dat hij gehuwd was met *Geertruijdt Nordbeck* (bl. 6). Op hem en zijn vrouw moet dus het bovenvermelde gedeelde wapen slaan. En dit komt dan goed uit met hetgeen de inleiding (bl. IX en X) aangeeft als de wapens van de familie *Metelerkamw.* ziinde:

1. drie korenaren op een grond (Ned. Patriciaat).
2. één helft de drie korenaren; de andere helfs een boom:
3. één helft de drie korenaren; de andere helft een boom, waartegen 2 herten, elk van een zijkant, met de voorpoten tegen de stam gericht staan (o.m. gevoerd door Ds. *Nicolaas Metelercamp*, predikant te Niehove, blijkens diens grafsteen van 1777).

Te Alkmaar is gereformeerd gehuwd *Arend Metelerkamp* (de naam wordt ook wel „*Meetelercamp*" geschreven; zelf tekende hij met de letter c inplaats van k), weduwnaar van Amsterdam op 31 maart 1767 (ondertrouw aldaar 15 maart tevoren) met *Catharina Meerlaan*, jongedochter. [2]) De laatstgenoemde was te Alkmaar geref. gedoopt op 31 maart 1740 als kind uit het tweede huwelijk van *Antony Meerlaan* met *Margaretha Kleij*, dochter van *Gerbrand* en *Adriana van der Sluys* [3]). De echtelieden hebben, behorende tot de klasse met vermogens tussen *f* 2000,— en *f* 4000,— te Amsterdam op 22 december 1 7 6 7 een mutueel testament op de langstlevende gemaakt voor de notaris Willem Duker aldaar (acte no. 435, invent. 13453). Destijds waren zij daar woonachtig „op de Cingel bij de Gasthuijsmoolen steegh" en was hij van beroep „ijserkooper".

Nu vermeldt het familie-boekje (bl. 18/9) het gezin van *Arent Metelercamp*, predikant te Zeist en *Cornelia Maria Creyghton*. Zijn kinderen zijn alle te Amsterdam gevestigd. Zonder meer gegevens worden daar als hun kinderen vermeldt een *Arent*, gedoopt te Zeist 6 juni 1739, en een *Geertruyd Johanna*, gedoopt aldaar 1734, gehuwd met *Antonie L. Maach*. Vrij zeker nu is deze zoon *Arent* identiek met de te Alkmaar gehuwde ijzerkoper, die dan zijn zoon naar zijn vader en een dochter naar zijn zuster noemde.

Metelerkamp's schoonvader was in 1745 kerkmeester geworden der Alkmaarse Grote Kerk, in welke functie hij gebleven is tot 1771. In dat laatste jaar is hem zijn demissie als

[2]) Trouwboek geref. kerk invent. gemeente Archief Alkmaar deel 33.
[3]) Doopboek a.v. no. 14.

zodanig verleend. [4]). *Meerlaan* was houtkoper; hij bezat op het Heiligeland ter ,ulaatse zijn schuren en houttillen en hij heeft tot de minder invloedrijke regenten van zijn woonplaats behoord. Hij werd n.l. in 1772 voor een enkel jaar schepen. In deze functie heeft hij een zegel gebruikt met een wapen voorstellende twee takken of takkebossen, kepersgewijs geplaatst (een toespeling op een „laan"??); helm met wrong; helmteken een boom [5]). Nadat hij op 12 juni 1775 beneden de *f* 20.000,— gegoed een testament had gemaakt te Alkmaar voor de daar residerende notaris Pieter de Lange [6]), overleed hij evenals zijn vrouw te dier stede, waar beide in de Grote Kerk begraven zijn in het graf Middengang 383, hij op 29 januari 1777, zij op 26 maart 1774.

Het schijnt, dat *Arend Metelerkamp* zich na zijn huwelijk niet te Alkmaar gevestigd heeft en het lijkt aannemelijk, dat de echtelieden zich naar Amsterdam begeven hebben. De drie uit hun huwelijk geboren kinderen zijn tenminste niet te Alkmaar gedoopt en van een van de dochters, *Margaretha Antonia*, is het vaststaand, dat zij te Amsterdam geboren werd. Dit drietal kinderen bestond behalve uit een zoon, evenals zijn vader *Arend Metelerkamp* genaamd, uit twee dochters, *Geertruij Johanna*, die te Alkmaar ongehuwd gestorven is en daar op 20 oktober 1801 in de Grote Kerk begraven werd in graf Zuidergang no. 72 en tenslotte de reeds zojuist genoemde *Margaretha Antonia Metelerkamp*.

Arend Metelerkamp senior is het blijkbaar in zaken allerminst voor de wind gegaan. Zulks onthult ons een acte, insgelijks verleden voor notaris P. de Lange [7]) gedagtekend 10 november 1775. De aanhef van dit stuk, die ik hier letterlijk laat volgen, verklaart reeds àlles. Er staat n.l.:

> „De Heer *Arent Meetelercamp* laast gewoond hebbende „aan den Overtoom te Amsteldam, dogh thans op zijn „vertrek na Isequebo in de Westindien sig binnen dese „stad bevindende, en mij notaris bekend, dewelke ver„klaarde staande zijn uijtlandigheijd en afweesen op het „„kragtigste hem eenigsints doendelijk te constitueeren „„ende volmagtig te maken zijn Huisvrouw Juffrouw *Ca„tharina Meerlaan*.. ...."

Of deze fortuinzoeker, als zovelen, ooit teruggekomen is uit het land van de Essequibo met zijn heet en gevaarlijk klimaat, lijkt sterk betwijfelbaar. Zeker is intussen, dat hij een jaar of tien later al niet meer tot de levenden behoorde.

De gelijknamige zoon van de West-Indië-vaarder heeft de stam niet kunnen voortzetten. *Arend Metelerkamp* junior is, na „in den jaare 1 7 8 6" voor de Kamer van Amsterdam van de O.I. Compagnie met het schip Voorschoten, gevoerd door de kapitein Willem van Groningen „voor constapelsmaat" uitgevaren te zijn op 13 juni 1787 op de reis ongehuwd en ab intestato overleden. Dit blijkt uit een tweetal acten, respectievelijk gedagtekend 5 mei 1789 en 27 december 1790 verleden te Alkmaar ten behoeve van de moeder voor de aldaar residerende notaris Cornelis van Oostveen [8]) dienende tot opvordering van de achterstallige gage van die schepeling. Zij compareerde daarin als weduwe en was toen opnieuw te Alkmaar woonachtig, hetgeen zijn oorzaak daarin wel gevonden moet hebben, dat enerzijds het huishouden aan de Overtoom te Amsterdam na het vertrek van haar man wel opgebroken

[4]) „De Navorscher", LXXVIII, 1929, bl. 53/4.
[5]) C. W. Bruinvis „De Regeering van Alkmaar tot 1795", z. pl. en j., bl. 27.
[6]) Inventaris notar. archief gem. Alkmaar decl 681, acte no. 64.
[7]) Inventaris a.v. deel a.v. acte no. 126.
[8]) Inventaris a.v. respectievelijk delen no's. 741 en 768.

zal zijn en dat zij anderzijds te Alkmaar en omgeving nog vrij wat familieleden had overgehouden. [9]) Te Alkmaar is zij tenslotte trouwens ook gestorven en wel op 4 april 1 8 1 3 in de ouderdom van 67 jaren in de na te noemen grutterij op de Laat, het perceel wijk A no. 203. [10])

De bovengenoemde *Margaretha Antonia Metelerkamp is te* Alkmaar geref. getrouwd op 12 februari 1792 met *Jan de Visser,* een te Rotterdam geboren grutter, zoon van *Reinier* en *Hendrica van Dijk.* Eerstgenoemde echtelieden hebben in het jaar van hun huwelijk uit de boedel van Jan Westerman aldaar een winkelhuis, annex grutterij, paardestalling, pakhuis en erf aangekocht, gelegen aan de zuidzijde van de Laat en de oostzijde van de Ridderstraat, zich uitstrekkende tot aan de straat het Vijvertje, welk complex aan hun bij acte van 11 september 1792 ten overstaan van schepenen van de stad getransporteerd werd. Deze steeds zeer bekend gebleven grutterij heeft hier tot onze dagen voortbestaan [11]) en alle opstallen zijn sedert in april 1925 gezamenlijk afgebroken om plaats te maken voor een warenhuis van de N.V. Vroom & Dreesmann.

Nadat het echtpaar *de Visser-Metelerkamp* op 10 april 1800 vooor de Alkmaarse notaris M. J. de Lange een mutueel testament had gemaakt [12]), waaruit o.m. blijkt, dat speciaal haar moeder bedacht werd, is eerst de man ter plaatse overleden, n.l. op 6 januari 1827, oud 62 jaren. *Margaretha Antonia Metelerkamp is* hem aldaar in de dood gevolgd op 12 februari 1837.

Uit het huwelijk *de Visser-Metelerkamp* waren drie zoons voortgekomen: *Arend,* commies bij de stedelijke accijnzen, ook wel commies ter rechergie genoemd, te Alkmaar, *Jan,* tabaksverkoper te Haarlem en tenslotte *Reinier,* geboren te Alkmaar 30 mei 1812, die wegens lichaamsgebreken vrijgesteld was van de Nationale Militie. Deze laatste heeft in het jaar van de dood zijner moeder de grutterij overgenomen [13]). Nog in datzelfde jaar heeft toen *Reinier de Visser* daarin zijn intrek genomen met zijn jonge vrouw, de „dienstbare" *Elizabeth Binneman,* dochter van *Jan* en *Elisabeth Steen,* nadat zij inmiddels ter plaatse op 3 september 1837 waren getrouwd [14]).

Een verdere afstamming te doen volgen zou hier te ver voeren. Ik moge daarom met het bovengestelde volstaan en de aandacht van onze lezers verzoeken èn voor het vraagstuk van het „dubbele" wapen èn voor de herkomst van de Amsterdamse-Alkmaarse tak van het geslacht *Metelerkamp.*

Q) Haar zuster *Susanna Meerlaan,* geref. ged. Alkmaar 7 febr. 1734 was aldaar gehuwd met *Hermanus Visser,* wellicht dezelfde als te Alkmaar overleed in het Proveniershuis B. 510 op 11 febr. 1813 en dan geb. Amsterdam, oud 74 jaar. Het echtpaar. woonde te Alkmaar achtereenvolgens wijk C. no. 4, wijk A. 24; sedert juni 1506 wijk B. no. 82 — deze adressen en de overigen, hier aangehaald, zijn ontleend aan de registers van ingezamelde gelden tot instandhouding van het Hervormd Kerkgenootschap te Alkmaar, in mijn bezit — en zij overleed aldaar wijk M. 374 op 17 juni 1814. Een tweede zuster, Sara *Adriana Meerlaan,* geref. gedoopt Alkmaar 17 december 1737 was te Zuid-Schermer gehuwd, na te Alkmaar ondertrouwd te zijn op 19 oktober 1766 met Ds. *Gerardus Puppius Cramer,* predikant te Driehuizen en Zuid-Schermer ; zie mijn „De Schermeer", Wormerveer 1933, bl. 104. Een derde zuster, **Anna Maria** *Meerlaan,* geref. gedoopt Alkmaar 14 aug. 1743, was aldaar gehuwd 73 aug. 1775 met *Jacobus de Goijer,* weduwnaar van *Margaretha Rob* (dochter van *Cornelis Theunisz.,* bakker in de Spaarpot in de Schoutestraat West, hoek Laat, en *Maria Wentel* Jansdr.; zie mijn „Gedenkwaardigheden in en uit de Kerken v. Noord-Holland", IV, Utrecht 1930, bl. 100 noot 1 en bl. 331). *Jacobus de Goijer,* diaken der Geref. Kerk en Regent v. h. Vrouwen Gast- en Proveniershuis, was nog onder het „ancien régime" (1794/5) door de Prins-Erfstadhouder Willem V tot schepen van Alkmaar benoemd. Zijn schepenzegel, evenals het eerder beschrevene, aanwezig in de collectie Alkmaarse schepenzegels in het Gem. Museum te Alkmaar, vertoont een werpende man (slingeraar, dus: „gooier"!) ; helmteken: de man uit het schild. *De Goijer* en zijn tweede vrouw hadden aldaar huw. voorwaarden gemaakt voor notaris P. de Lange 8 aug. 1775, voor welke notaris zij op 28 okt. d.a.v. beneden *f* 50.000,— gegoed testament maakten, zulks nog eens herhalende voor notaris C. v. Oostveen, thans beneden *f* 20.000 gegoed, op 27 december 1799. Zij zijn, woonachtig in wijk C. no. 26 overleden, de man 11 sept. 1803, de vrouw 12 september ISO3, beiden begraven 16 d.a.v. in graf Middengang 23 Grote Kerk te Alkmaar.

10) *Zie* ook acte van 14 febr. 1805 v. notaris M. J. de Lange te Alkmaar deel 654, acte no. 16.

11) Laatstelijk in gebruik bij de fa. Lissonne; kadaster Gemeente Alkmaar sectie A. no's. 933, 934 en 958; plaatselijk genummerd wijk A. no. 203. — In het pakhuis aan de Ridderstraat bevond zich nog in 1921 een momumentale wandmolen, op de zogen. „kaar" waarvan men las in koperbeslag: EER GEGISPT ALS VERBETERD 17 6 0 en het monogram R.D.V. (*Reinier de Visser*??).

12) Inventaris notar. archief Alkmaar deel 855 'acte no. 25.

13) Zie de acten no's. 88, 89 en 92, respectievelijk dd. 26 en 30 juni en 7 juli 1837, verleden ten overstaan van de notaris S. A. de Lange te Alkmaar.

14) Burg. Stand Alkmaar, trouwacte no. 65 (met bijlagen).

KORTE MEDEDELING,

Van Egmond te Leiden,

I. *Dirck Pietersz. van Egmond,* geboren c. 1563; hij is n.l. 18 jaar oud in 1581 als hij inwoont als klerk bij zijn oom Salomon *van der Wuerd,* de bekende *notaris* in het Cuijpersteegje in Marendorp, die tevens secretaris is van Rijnland. (Bevolk.reg. Leiden 1581, fol. 228 vo.) In deze beide functies is hij blijkbaar zijn oom opgevolgd.

In de Minuut Octrooien van Holland komt hij voor, als notaris publiek en secretaris van het Hoogheemraadschap van Leiden, op 26 maart 1631, 30 juni 1636, en 26 febr. 1639. Zijn vrouw wordt in die octrooien genoemd *Jannetgen Allertsdr. van Heemskerck.* Bij hun ondertrouw te Leiden op 12 mei 1584 worden zij ingeschreven als „*Dirck Pietersz. van Egmondt,* verg. met mr. *Maerten* zijn bestevader, met *Janneken Allertsdr.* verg. met *Allert Willemsz.* van Zassen haer vader."

Men zou dus mogen aannemen, dat *Dirck Pietersz.* vroeg wees was en de kleinzoon van *Maerten van Egmond.* doch onder de hoede en opleiding van een mogelijke broer van zijn moeder die dan een *van der Wuerd zou geweest* zijn.

In 1622 is hij met zijn vrouw en *Meijnsgen Bastingius,* het kind van zijn dochter, gevestigd op de Blick op de Aessacqbrugge w.z., d.i. de Langebrug tussen Zonneveltstraat en Steenschuur; hij heeft daar tot zijn dood gewoond. (Reg. v. h. Hoofdgeld van 1622, bon Sevenhuysen, fol. 7 v.o.)

Hij stierf in 1625, en werd op 22 augustus van dat jaar in de Hooglandsche Kerk begraven.

Hij testeerde met zijn vrouw voor Not. Ewout Henricksz Craen te Leiden op 16 sept. 1624. Zij testeert nader na haar mans dood 1 mei 1627.

Volgens de Octrooien Holland was zij geboren te Leiden, en dood vóór maart 1631. Zij kan dus niet dezelfde geweest zijn die in het Leidse begraafregister zonder verdere aanduiding vermeld werd als huysvrouw van *Dirck Egmont,* wonend op de chingel, overl. ald., begr. Hooglandsche Kerk 6 april. 1648.

Tot nu toe is niet gebleken wanneer haar toenaam *van Heemskerck* in gebruik kwam en of de daarvóór door

haar vader gebezigde toenaam *van Zassen* inderdaad een toenaam was of een aanduiding van plaats van inwoning. Volgens gen. Octrooien waren hun kinderen:

1. *Maria van Egmond. Zij* heeft in 1631 5 kinderen bij de subsituut-schout van Leiden, *Johan Bastingius,* met wie zij op 18 juni 1619 te Leiden in ondertrouw ging. Hij was geboortig van Dordrecht, en dood vóór 26 febr. 1639. Waarschijnlijk was hij een der 5 kinderen, nagelaten door *Jeremias Bastingius,* die **20** oktober 1595 te Leiden stierf, nalatende zijn vrouw *Anna Taenemans* en **5** kinderen (Nieuw Ned. Biogr. Woordenboek).
2. *Syburch van Egmond,* in 1631 wed. van *Glavier van der Werff,* met **2** kinderen.
3. *Hadewij van Egmond* in 1631 vrouw van Mr. *Robertus Robers,* advocaat te Groningen, met één kind.
4. *Maerfen,* die volgt 11.

11. Mr. *Maerten van Egmond,* I.U.D., advocaat voor het Hof van Holland. Blijkens zijn inschrijving als jur. stud. te Leiden, op 11 nov. 1601, oud 14 jaar, is hij 1587/88 te Leiden geboren. 14 april 1616 volgt zijn inschrijving als Dr. Iur. Uit de Minuut Octrooien Holland d.d. 4 okt. 1638, betreffende de neveu van zijn eerste vrouw, *Willem Jacobsz. Bom van Cranenburch,* blijkt dat hij identiek is met de *Maerten van Egmond* overleden te Brielle 3 sept. 1678, begr. ald. 8 sept. 1638. Blijkens attestaties der Pieterskerk te Leiden had hij zich met zijn derde vrouw op 9 aug. 1638 in Den Brie1 gevestigd.

Zijn eerste vrouw was *Adriana Bom van Cranenburch, met wie* hij 28 aug. 1611 **te** Delft trouwde na ondertr. te Leiden op 12 aug. Hij wordt daarbij geass. door zijn vader *Dirck,* en zijn oom *Hendrick van Heemskerck. Zij* wordt genoemd *Adriana Willem Bomsdochter van Donckebeeck* j.d. uyt Gravenhage, won. tot Delff. Wanneer haar man hertrouwt wordt zij echter *Bom van Cranenburch* genoemd. Zij was de zuster van Dr. *Jacob Bom van Cranenburch,* geneesheer te Rotterdam. Voogden over haar nagelaten kinderen waren haar „neven en naaste bloedverwanten" *Jacob Bom van Cranenbucch,* raad te Utrecht, en *Cornelis Bom van Cranenburch te* Rotterdam. Zij sterft enige maanden pa de geboorte van haar laatste kind en wordt 14 okt. 1621 in de Hooglandse Kerk te Leiden begraven. Volgens het reg. van het Hoofdgeld woont haar weduwnaar in 1622 met zijn kinderen, *Jan, Mary* en *Janneken* op de Overwulffde Voldersgracht w.z. (= Langebrug). Hij tr. 2de (ondertr. Leiden 15 jan. 1626) *Asseltgen Egberfus Lottering* j.d. van Leiden.
Hij tr. 3de Leiden 18 aug. 1632 met de eveneens op de Langebrug wonende *Odilia Bets,* laatst weduwe van *Reijnier Poos,* laatst gewoond hebbende te Cruijningen. Haar zuster *Anna Bets* is getuige.

Uit het eerste huwelijk 4, uit de beide volgende huwelijken elk 3 kinderen: Van de 7 vóór 1631 geboren kinderen zijn er in dat jaar nog 6 in leven (Min. Octr. Holl. d.d. **26** maart 1631).

Uit het eerste huwelijk:

1. *Jan.*
2. *Mary,* mogelijk dezelfde als de bij Dr. Dek blz. 95 genoemde j.d. van Leiden die ondertr. Brielle *15* mei 1639 met *Andries Bex,* j.m. van Rotterdam. (N.B. Haar volle neef *Willem Jacobsz. Bom van Cranenburch* huwt Emmerik 26 aug. 1625, bevestigd voor Schepenen Rotterdam 5 juli 1635 *Beatrix Bex Jansdr.,* j.d. van Rotterdam.)
3. *Janneken.*

Daar de doopinschrijvingen te Leiden pas na 1621 aanvangen konden van deze kinderen geen doop- en/of geb. data gevonden worden.

4. *Pieter,* ged. Leiden (Hoogl. K.) 4 juli 1621, begr. ald. 30 okt. 1621.

Uit het tweede huwelijk:

5. *Adriana,* ged. Leiden (Hoogl. K.) 22 nov. 1626.
6. *Anna,* ged. Leiden (Pieterskerk) 30 juni 1628.
7. *Emilia,* ged. Leiden (Hoogl. K.) 28 april 1630.

Uit het derde huwelijk:

8. *Dirck,* ged. Leiden (in het Gasthuis) 19 juni 1633.
9. *Dirck,* ged. Leiden (Pieterskerk) 8 nov. 1634; deze zal de latere burgemeester van Brielle zijn, vermeld op pag. 95 van de „Genealogie . . . van Egmond" door Dr. A. W. E. Dek.
10. *Barbara,* ged. Leiden (Hoogl. K.) 15 juli 1636.

JHR. F. G. L. O. VAN KRETSCHMAR.

Hooftman van Eychelbergh.

(LXXIII, kol. **306-308)**

In Ned. Leeuw 1947 k. 385 wordt melding gemaakt van *Gilles van Eichelberg* gen. *Hooftman* met zijn 3de vrouw *Margaretha van Nispen.* Hij is kennelijk identiek met de in Ned. Leeuw 1956 k. 306 vermelde *Gillis.*

Aangezien ik volgende acte zeker niet te Utrecht verwacht had, kan mededeling daarvan — mede als *van Nispen*-aanvulling — nuttig zijn.

Voor notaris W. van Galen te Utrecht verschijnt op 23 sept. 1627: *Gillis Cromwel,* medeërfgenaam van wijlen joffr. *Margaretha van Nispen* zijn grootmoeder, die een medeërfgenaam was van wijlen *Balthasar wan Nispen,* haar broeder. Hij verklaart, dat hem op heden een dagvaarding ter hand werd gesteld, om op 5 okt. d.a.v. te Antwerpen te comparen of een gemachtigde te zenden, ten einde de rekening en verantwoording aan te horen, die Sr. *Pedro Paulo Rubbens en Arnoult Lunden* af zullen leggen als executeurs van *Balthasar van Nispen te* Brusel. Hij machtigt mede namens, zijn buitenlandse broeders en zusters, mede-erfgenamen van *Balthasar* voorn., *Cornelis Hoofman,* ridder, wonende te Zevenbergen, zijn oom van moederszijde.

W. A. WIJBURG JR.

Het geslacht Hoogendijk.

(LXXVI, kol. **14-26)**

In „De Nederlandsche Leeuw", jrg. LXXVI, kol. 22 zijn onder punt VIIIb gegevens opgenomen betreffende *Fredrik Willem* Baron *van Bassewisz,* die afkomstig zouden zijn van het Krijgsgeschiedkundig Archief.

Vergelijking met De Ned. Leeuw, jrg. 1949, kol. 58/59, toont aan dat er enige fouten in de weergave geslopen zijn. Zo moet de datum van de kapiteinsbenoeming 1788 i.p.v. 1780 zijn en is er nooit meer dan één grenadiercompagnie per bataljon.

Ik bied volledigheidshalve hierbij aan de gegevens zoals ze uit de conduitelijsten en officiersboekjes bekend zijn:

Friedrich Wilhelm Baron *von Bassewifz* werd geboren

te Hoog-Geismar (Geismar, Kr. Frankenberg in Hessen-Nassau?), waarschijnlijk in 1754: op 1 januari 1784 was hij althans 29 jaar oud: op 29 dec. 1772 werd hij vendrig in de comp. van de Kapt. Feriet in het lste bataljon van het regt. Baden-Durlach, hij was toen al 31 maanden — dus sinds mei 1770 — vaanjonker in Hessische dienst geweest; in hetzelfde bataljon ging hij over naar de comp. van de Majoor Sichterman, waar hij op 23 maart 1780 luitenant werd: onder de opvolger van Baden-Durlach, van Quadt, werd hij kapitein-titulair in de comp. van Kolonel Valat, de 4de Comp. van het lste Bataljon. (11 juni 1788) ; in april 1791 werd hij kapitein-commandant van de grenadierscompagnie van het 2de Bataljon, de comp. van de Kolonel Thouars, als laatstgenoemde van Quadt heeft opgevolgd krijgt Bassewitz als kapitein-#effectief het commando over de 4de Comp. van het 1ste Bataljon (juli 1792).

Volgens de conduitelijsten was zijn religie gereformeerd, en had hij op 1 januari 1788 twee, op 1 januari 1794 drie kinderen.

Het laatst wordt hij genoemd in de conduitelijst'van januari 1795, in garnizoen te Groningen.

KRIJGSGESCHIEDKUNDIGE AFDELING VAN DE GENERALE STAF.

Het geslacht Hoogendijk.

(LXXVI, kol. 14-26)

Als kleine aanvulling, resp. verbetering, afkomstig uit de aantekeningen van wijlen ons medelid J. D. Jordaan, kan ik het volgende mededelen:

kol. 15: IVa *Arie Hendrickszn. Hoogendijk* was gehuwd met *Ariaentje Damis Hoonderhouck,* dr. van *Da tn is D ir k s z.* en *Pietertje Janse.*

De herkomst van de karakteristieke voornaam *Dammis* in de familie Hoogendijk is hiermede verklaard. Hun dochter (1) *Pietertje Hoogendijk* had o.a. als doopgetuige *Hendrik Cornelisz S a n d e w e g* en niet *Aan de weg.* Zij trouwt te Geervliet 12 sept. 1688 *Jan Jansz. Verry.*

kol. 16: Haar broeder *Dammis Hoogendijk* (Va) trouwde in tweede huwelijk met *Jannetje V e r r y,* dochter van *Jan V e r r y.*

Jaapje Hoogendijk (Va, *8)* dochter van bovengenoemde *Dammis* (Va), trouwt te Geervliet 14 mei 1730 *Ary Hoogendijk* (VIa), zoon van *Dammis* (Va), werd te Geervliet gedoopt op 2 1 juni 1699.

kol. 25: *Alida Hogendijk* (Vb, 2) dr. van *Hendrik Hoogendijk* (Vb), huwde *Jacobus Braaf,* zn van *Jacobus B r a a f,* secretaris van Vlaardingen, en *Johanna de Jong.*

kol. **25** : Haar broer *Ary Hoogendijk* (VIc) werd gedoopt te Geervliet op 2 8 dec. 1710.

kol. 26: Zijn vrouw *Barbara Roosendaal,* was een dochter van *Aarnout Stephanusz. Roosendaal, c o* m m i s s a r i s te Hellevoetsluis, Hun zoon *Hendrik Hoogendijk* (VIc, 1) had als hoofdberoep: r e d e r.

Doopgetuige van hun dochter *Johanna Hoogendijk* (VIc, 2) was *Peternella Marie Rozendael.*

Hun tweede zoon *Aarnout Hoogendijk Roosendaal* (VIc, 3) was schout van Heenvliet 1774-1795.

D. JORDAAN J. G. HZN.

Het geslacht Hoogendijk.

(LXXVI, kol. 14-26)

De stukken van het proces, gevoerd voor de Arr. Rechtbank te Tiel in 1874 en het Gerechtshof te Arnhem in 1888 om de boedel van *O. C. J. Hoogendijk van Domselaar* (IXb) zijn niet, zoals in het januarinummer op kol. **20** vermeld, „ongeclassificeerd", doch zijn te vinden in het lijvige pak in het archief Van Eck (Rijksarch. Arnhem) no. 111.

Niet de *Brulé*'s waren de oorzaak van het proces (toen zij ten tonele verschenen met nogal deugdelijke stukken, werden zij direct erkend), doch de afstammelingen van de in kolom 25 genoemde *Adriaan Hoogendijk* (VIId), die het in dit proces nog tot appel hebben laten komen en wier overgelegde summiere stamboom nogal aanvechtbaar werd geacht: zij waren in elk geval verder verwant dan de *Brulé*'s.

Ik ontleen er nog de toenmalige état présent aan:

Van de kinderen van *Adriaan Hoogendijk* (VIId) hadden toen, in 1874, slechts nazaten (de nummering van kol. 25 is gehandhaafd):

3. *Dammis,* volgt onder VIII.
3. *Trijntje,* tr. *Dirk Kranenburg.*
8. Cornelia, tr. *Cornelis Franciscus Jordaans.*
12. Catharina, zie verder kol. 25.

VIII. *Dammis Hoogendijk,* tr. *Cornelia Groenendijk:*

Uit dit huwelijk:

1. *Ary,* woonde in 1874 te 's-Gravenhage.
2. *Hendrina,* woonde in 1874 te 's-Gravenhage, tr. *Karel van der Hoek.*
3. Abraham, woonde in 1874 te 's-Gravenhage.
4. *Adrianus,* woonde in 1874 te 's-Gravenhage.
5. *Antoni,* woonde in 1874 te Voorburg.
6. *Johanna,* woonde in 1874 te Voorburg, tr. *Willem Teunis Reevers.*
7. *Cornelis,* woonde in 1874 te Amsterdam.

Omdat de Schrijvers op kol. 23 vermelden, dat *Carolina Wilhelmina* barones *von Bassewisz* (VIIIb, 6) mogelijk in 1793 te Leeuwarden is geboren, zag ik de genealogische bronnen ten Gemeentearchieve aldaar na; de naam komt echter noch in de doop- of begraaf-, noch in de lidmatenregisters voor. *Fredrik Willem* baron *von Bassewisz* kan wellicht, indien hij als officier ter repartitie van Friesland stond, in de resoluties van Gedep. Staten voorkomen; de hierop aanwezige klapper loopt slechts over de jaren 1600-1754, voor hem dus over een te vroege periode.

JHR. M. J. VAN LENNEP.

Huyssen van Kattendyke.

(LXXIII, kol. 306 e.v.)

Het navolgende zou van belang kunnen zijn voor de stamreeks *Hu yssen,* vooral in verband met een nader onderzoek.

Transportregister Goes 1570—'80, fol. 244 v.o.: **23** sept. 1577 verkopen taxeermrs. van Goes namens de weduwe en erfgenamen van *Adriaen Hugens* (evident de in 1575 overleden no. I van de stamreeks *Huyssen van Kaffendyke* in Ned. Adelboek) een meestove mitsgaders een erve, daer het stamphuys eertyts gestaen heeft ende noch alsulcken gaende werck alstar noch in es dienende tot de voirss meestoven. De

burgemr. *Adriaan Huyssen* was dus tevens meekrapfabrikant. Koper was zijn zoon *„Steven Adriaensz. (Huyssen)*, later ook burgemeester. De vroegere aankoop van deze meestoof zou mogelijk licht kunnen werpen op de afstamming van dit geslacht.

JHR. DR. H. L. J. TH. VAN RHEINECK LEYSSIUS.

De van Rensselaerk in Nederland.

(LXVI, kol. 150 e.v.)

De huwelijkse voorwaarden van *Kiliaen van Rensselaer en Hillegond van Bijler* komen voor bij notaris Cl. Verduyn te Utrecht d.d. 7 juli 1616 o.s. Als getuigen voor de bruidegom treden op *Rycout van Twiller*, schoonbroeder, *Johan* en *Hendirck van Renselaer*, alsmede *Rijcket* of *Rycout van Nulde* [1]) als naaste vrienden. Voor de bruid treden op *Mauritz van Bijler, Goerdt de Rode, Anthonius de Rode* en *Johan Thin*, als ooms en mombers.

Dr. C. Booth geeft in zijn handschrift H.S. no. 379 (Var. Gen. Rijksarch. Utrecht) bl. 260 een aantekening, die van belang kan zijn: *„Lubbert Zeybart*, borger te Amersfoort, transporteert voor *Johan van de Zijl*, tinsmeyster, *Johan Bor van Amerongen* en *Dirck Lam Spinder*, tinsgenoten te Amerongen, ten behoeve van *Jorden van Renselaer Dirc Goutssoon* [2]) de helfte van een halve hoeve landts, die hij onverdeelt hadde met meister *Jan Gout Jan Goutssoon*, daer *Dirc Gout* boven naast gelegen is met *Agniese* sijn wijff en beneden Evert Freyse [3]) in den gerechte van Derthesen. Sond. na Pontiana 1390, fasc. S. 17 a."

„Jorden van Renselaer voornt., lijftocht *Dirck Gout* en *Agniese* sijn wijff, sijn vader en moeder, in voors. halve hoeve. Ibid. fasc. S 17 b".

W. A. WIJBURG JR.

[1]) zeer onduidelijk; er kan ook staan *van Wilte* of *Wille*, doch gezien Ned. Leeuw 1949, kol. 201, kan het ook *van Nulde* zijn.

[2]) Een *Gherit Soess Deric Goutszoon* was beleend met land te Amersfoort 9 maart 1394 (Dr. A. J. Maris: Repertorium Stichtse Leenprotocollen bl. 23).

[3]) Hij bezat goed bij Darthuizen, naast het goed Langeler. Het uitgebreide geslacht *van Langelaar, de Cruijff van Langelaar*, te Amersfoort en Wijk bij Duurstede zal aan dit goed zijn naam ontleend hebben (Dr. A. J. Maris a.w. bl. 175).

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

van Diemen. *Gerrigje Gerrits van Diemen*, vóór omstr. 1630 gehuwd met *Claes Gerrits Verhaer*, past in de onderstaande — niet strikt bewijsbare — fragment genealogie *van Diemen:* de daarin vermelde personen hadden alle als woonplaats de Meyepolder bij Nieuwkoop-Bodegraven:

1. *Anthony (van Diemen?)*, geboren omstr. 1540, waaruit:
11. *Gerrit Anthonisz. van Diemen*, geb. omstr. 1570 (de vader van de zojuist genoemde *Gerrigje Gerrits van Diemen.)*

IIa. *Jan Theunisz. van Diemen.*

IIb. *Bouwes Anthonisz van Diemen* (waaruit o.a. *Cornelis, Gerrit en Marrytje).*

Er kon geen verband gevonden worden met de *van Diemen*'s uit Dordrecht en Culemborg.

Gevraagd worden aanvullende gegevens en evt. oudere gegevens betreffende bovenstaande fragment-genealogie.

Utrecht. DRS. A. C. E. TROMP.

Doll. (LXXVI 217). Op de wapenkaart, voorkomende in het werk van G. Brandt over Enkhuizen, 2e dr., door S. Ceulen, komt een wapen voor van Mr. *Cornelis Dol, geseyt Hardebol,* die in 1666 secretaris aldaar was, gekwartileerd, 1 en 4: drie (2, 1) spijkers (?); 2 en 3 twee manshoofden, die met het voorhoofd tegen elkaar stoten.

Zwolle. MR. A. HAGA.

Geniets. (LXXVI 218). De stamreeks kan een generatie worden opgevoerd:

1. *Anthonis Geniets (Antoine Genits).* geb. Mechelen, 1572 uitgeweken, 10 nov. 1572 benoemd tot secretaris extra ordinaris van het Hof van Holland en 4 dec. d.a.v. beedigd (Hof 44 f. 1-1v), 27 febr. 1577 approbatie van zijn resignatie (Hof 44 f. 156v-157v), 18 jan. 1582 benoemd tot griffier van de Hoge Raad en 8 febr. d.a.v. beëdigd (Hoge Raad 1279 f. 17v-18v), grafelijksheidsrentmeester van Egmond, † 1587, tr. *Elysabeth de Rantere.*

Resol. v. cl. Staten v. Holl.; Bor. VI 330, XVII 29 v. d. 1e druk, 1 450, 11 330 v. d. 2e druk; S. v. Leeuwen, Bat. Ill., 1479, 1454; De oprichting v. d. Hoogen Raade in Holland (1791); Jaarb. v. d. Regt. Magt 1839, 25,51; v. d. Aa, Biogr. Wb.; Tijdschr. v. Rechtsgesch., II (1920/1) 447,449; J. Smit, Den Haag in den Geuzentijd, 192; Bijdr. v. Vad. Gesch. en Oudh., Ge reeks 11 (1.925) 209,213; Memorialen Rosa, LXIV; Die Haghe 1955, 134,153.

Uit dit huwelijk: *Anthonis*, volgt **11:** *Rombout; Johanna*, tr. Mr. *Jacob Jes(sius)*, die 23 nov. 1587 zijn overleden schoonvader als griffier van de Hoge Raad is opgevolgd (Hoge Raad 1279 f. 56v-58); *Maria;* alsmede een in 1603 reeds overleden zoon *Guilliaem Geniets* (recht. arch. 's-Gravenhage 349 f. 171v-173v).

11. *Anthonis Geniets* (de jonge), 16 nov. *1586* benoemd tot secretaris extra-ordinaris van het Hof van Holland en 18 nov. d.a.v. beëdigd (Hof 47 f. 1v-2v), 18 okt. 1599 benoemd tot secretaris ordinaris van het Hof en 12 nov. d.a.v. beëdigd (Hof 50 f. 79), welke functie hij tot 13 mei 1608 vervulde (Staten v. Holl. 1572-1795 no. 1789 f. 31v-32), tr. *Clementia Cassiopijn,* zij werd begr. 's-Gravenhage (Grote Kerk) 27 aug. 1637.

Een charter van 23 juni 1564, behelzende constitutie van een rente t.b.v. de weduwe van *Dominico Cassiopijn,* bevat in dorso aantekening van aflossing aan *„Antonis Gnits* als man ende voocht van *Clementia Cassiopijne"* dd. 12 dec. 1590 (oud-arch. 's-Gravenhage 4076). Zij was een dochter van *Dominicus Cassiopijn* en *Eva Cornelisdr. van Santwijck. Nog* lang nadien bleven de relaties *Geniets-van Cassiopijn* onderhouden (not. arch. 's-Gravenhage 120 f. 171-174: recht. arch. 's-Gravenhage 381 f. *547-548*).

Resol. v. d. Staten v. Holl.; Ned. Leeuw, XL111 (1925) 286; Memorialen Rosa, LXIV; Die Haghe 19.55, 139.

Betr. *Cassiopijn:* Bloys van Treslong Prins, Geneal. Her. Gedenkw. Z.-Holl., II 38; Memorialen Rosa, LV; Die Haghe 1937. 31,32; Ned. Leeuw, LIX (1941) 361; G. 't Hart, Inventaris v. h. oud-archief der gemeente 's-Gravenhage, 647.

Uit dit huwelijk: *Dominicus*, ondertr. 's-Gravenhage (Grote Kerk) 25 febr. 1612 *Maria Franchoisdr. van Boekhoven; Franchois, tr.*, als j.m., adelborst onder de guarde van sijn furstel. genade den Prince van Orangien, te Loosduinen (inschrijving 's-Gravenhage (Grote Kerk)) 10 nov. 1619 *Anneken Lamotius;* en drie dochters: *Eva, Johanna en Catharina Geniets.* Van hen waren in 1654

Dominicus en *François* reeds overleden: *Dominicus* nalatende een zoon *Anthony Dominicusz.; François* nalatende drie kinderen: *J(oh)an, Anthony Françoisz.* en *Maria Geniefs* (not. arch. 's-Gravenhage 121 f. 37-40).

François had wellicht nog een voorkind, *Marifgen Fransdr. van Genifs*, tr. *Louris Huybertsz. Hooghduyn*, van welk echtpaar een drietal testamenten uit de jaren 1639-1655 bekend is (recht. arch. Wassenaar A-XV 39). Hun kinderen namen de naam *Van Genifs* aan, een zoon *Frans* heet eenmaal zelfs „den Ed. Jor. *Francoys Laurissen van Gnifs*" (recht. arch. Wassenaar A-XV 18 f. 129v-130v). Toch moet daargelaten blijven, of een afstamming van *François Geniefs* met respectieve leeftijden te verenigen is.

Voorburg. J. F. JACOBS.

De Ned. Leeuw XXXIV (1916), kol. 306, vermeldt de ondertrouw te Utrecht, 9 jan. 1607, van *Margarefha Duyven*, weduwe van capitein *Rembold Geniefs*, won. te Utrecht, met *Hendrik Peersk*, vaandrig onder kol. Utenhove. Is deze *Rembout* wellicht identiek met de hierboven als zoon van *Anfhonis Geniefs* (Gen. I) genoemde *Rombouf?*

Ned. Patr. 1933/34, blz. 394, noemt *Anfhony François Geniets*, gehuwd met *Geertruyd Vos* en vader van de in 1680 gehuwde *Clementia Geniefs* († 1709), echtgenote van de luit. kol. in Statendienst *Hugo de Virieu.*

REDACTIE.

Coomans-Vrijlandt. (LV 28; LXXV 565-569; LXXVI 60. 61). De volgende aanvulling op de Overschiese familie *Coomans* kan gegeven worden.

1. *Jan Coomen.*

Hieruit: (Not. Overschie 6726 a/83 d.d. 7 okt. 1658)

1, *Cornelis Jansz. Coomen*, volgt 11.

2. *Jacob Jansz. Coomen?*

3. *Fliphs Jansz. Coomen*, genoemd als jongste broer van Cornelis.

11. *Cornelis Jansz. Coomen*, j.m. van Rotterdam, reder en aandeelhouder van het schip „De Vijgeboom" (Not. Overschie 6726 d, d.d. 14 sept. 1674), † 1669/74, ondertr. Rotterdam 8 sept., tr. Overschie tussen 19 sept. en 7 okt. 1658 *Griefje Cornelisdr. de Bij.*

Uit dit huwelijk (Not. Overschie 6726 e/335, d.d. 27 dec. 1690):

1. *Maria Cornelisdr. Coome (Komans).* tr. 1° Overschie, trouwattestatie afgegeven te Warmond 25 mei 1681, *Arie Jansz. Overlee*, ged. Warmond 30 mei 1655, mr. scheepmaker, woonde over de Lee (Not. Overschie 6726 e/169,, d.d. 26 jan. 1689), zn. van *Jan Ariensz.*, mr. scheepmaker, en *Marfgen (Annetgen) Ponsen;* tr. 2° Overschie 26 mei 1686, ondertr. Warmond 19 mei, *Ary Cornelisz. Vermij*, j.m. van Alphen, wonende Rijpwetering, chirurgijn. Hij hertr. Alphen 16 dec. 1719 *Griefje Klaasdr. Hoogzaat*, weduwe, van Amsterdam.

2. *Jan Cornelisz. Coomen*, in dienst bij de O.I.C., † in Oostindië vóór 27 dec. 1690.

3. *Cornelis Cornelisz. Comans, o.a.* gerechtsbode van Overschie, begr. ald. 11 juni 1731, tr. *Anna Huigendr. van Harmelen*, begr. Overschie 13 april 1742, dr. van *Huig Jansz.*, korenmolenaar, en *Rusje Piefersdr.* (Not. Overschie 6726 e/148, d.d. 5 febr. 1683, beide laatstgenoemden woonden op 22 juni 1677 te Rotterdam).

4. *Agatha Cornelisdr. Coomen*, begr. Schiedam 16 april 1743, tr. Overschie 16 mei 1700 *Cornelis van der Beeck*, schipper, luitenant van de burgerij, † Schiedam 24 okt. 1735, wedr. van *Maria Bagelaar.*

5. *Cafharina Cornelisdr. Cooman*, ged. Overschie 6 febr. 1669 (doopget. Japick Krijger en Geertie Gerritsdr.) , † Schiedam 9 juni 1712.

De stamreeks van het geslacht *Coomans alias Vrijland(t)* te Pernis kan eveneens met een generatie worden 'opgevoerd:

I. *Jan Coman*, tr. omstr. 1582 *(Heilfje?) N.* (mogelijk is hij identiek met *Coman Jan Leenderfsz.*, in 1589 heemraad van Rhoon (zie Ned. Leeuw 1930/13,14), tr. *Eyl(t)gen N.* (doopgetuige 20 mei 1590 en 24 juni 1592 te Poortugaal). Volgens de registers van de 10de penning (Staten van Holland voor 1572, nr 1415, Rhoon), anno 1558 en 1562 wordt het huis van deze *Coman Jan Leendersz.* in grootte direct na dat der van Rhoon's genoemd) .

Hieruit:

1. *Neeltje Jansdr. Coman* (zie doopboek Poortugaal 14 dec. 1603, zij woonde op deze datum te Poortugaal), geb. omstr. 1582, † Poortugaal 6 nov, 1648, begr. Ned. Herv. kerk ald., tr. Poortugaal (eerste proclamatie 14 dec. 1603) *Basfiaen Piefersz. Spruit*, geb. omstr. 1571, † Poortugaal 27 april 1627, begr. Ned. Herv. kerk ald., zn. van *Pieter Basfiaensz. Spruif* en N N. (zie Leenregister van Spangen fol. 48 e.v. d.d. 31 okt. 1613, copie in het Rotterdamse Gemeentearchief en Weeskamer van Strijen deel 1, fol. 308verso d.d. 10 juli 1626): wedr van 1° *Marifge Jansdr.* en 2° *Lijs Pleunendr.* (vgl. stamreeks Spruit in Bijblad van de Ned. Leeuw 1950 blz. 215, waarin drukfouten!).

2. *Jan Jansz. Coman*, woonde in 1618 eerst te Rhoon, daarna in Poortugaal, † De Hijde ('s-Gravenambacht onder Pernis) vóór 21 april 1635 (Not. J. Duyfhuyzen te Rotterdam deel 51/57, tr. mei/okt. 1618 (huwelijkse voorwaarden zie Not. Jac. Symonsz. te Rotterdam deel 21/307 d.d. 4 mei 1618, hierbij assisteren de zwager *Basfiaen Piefersz. Spruit* en de „cousijn" *Basfiaen Leenderfsz. Wercker* van Jan Jansz. Coman; zie ook het testament van dit echtpaar voor Not. Duyfhuyzen te Rotterdam deel 37/51 d.d. 31 okt. 1618) *Trijntje Pietersdr..*, ged. 'Poortugaal 12 nov. 1600, † vóór maart 1669, dr. van *Pieter Jansz. Waegemaecker en Griefje Piefersdr Vermaef* (afkomstig uit Poortugaal): zij hertr. Pernis (ondertr. Barendrecht 3 juni) 1635 *Feys Meesz. Palsrock* (zie Weeskamer van Barendrecht deel 7 anno 1643), o.a. schout van Deyffelsbroek en Madroel, Rhoon en 's-Gravenambacht,

Verder is de in de Ned. Leeuw LXXVI, kolom 569, genoemde *Basfiaan Woutersz. Oostdorp een zoon* van *Wouter Piefersz. Kouwenhoven* en *Lijsbefh Basfiaensdr.* (R.A. Rhoon E XXXIX - 2 fol. 252 d.d. 26 sept. 1669 en R.A. Charlois deel 17 fol. 74 d.d. 30 april 1659). De in kolom 569 vermelde *Maria van der Weyde* is gedoopt te Poortugaal 11 aug. 1632 en † vóór 18 *mei 1679* (R.A. Poortugaal E XXXVI - 3 fol. 12), weduwe van *Willem Aryensz. de Man* en dochter van *Willem Piefersz.*, schepen van Poortugaal, en *Neelfgen Cornelisdr.*

Rotterdam. H. J. BARENDREGT.

Verhaar **(Verhaer).** Bij de samenstelling van een genealogie van het geslacht *Verhaar (Verhaer)*, werd als oudste „top" te Bodegraven-Nieuwkoop (Meyepolder) gevonden:

I. *Gerrit (Verhaer)*, geb. omstr. 1570.

II. *Claes Gerrifs Verhaer*, geb. omstr. 1600, tr. *Gerrigje Gerrits van Diemen.*

Uit dit huwelijk:

11.1. a. Roel *Claesz. Verhaer,* geb. omstr. 1630, tr. N.N. (Uit dit huwelijk talrijk nageslacht).

b. *Annetje Claesdr. Verhaer,* geb. omstr. 1630, tr. 1° Nieuwkoop 13 jan. 1654 Mr. *David Nouts,* chirurgijn; tr. 2° Nieuwkoop 16 juni 1658 Jan *Florisz. van der Plas,* „Laeckenbereyder te Leyden".

c. *Marijtje Claesdr. Verhaer,* geb. omstr. 1630, tr. 1° Pooll(?) *Corn. Griffioen;* tr. 2° Nieuwkoop 6 mei 1663 *Cornelis Jacobsz. Schipper.*

d. waarschijnlijk ook: *Willem Claesz. Verhaer,* tr. *Jannetje Jans.*

Gaarne aanvullingen of oudere gegevens betreffende bovengenoemde fragment-genealogie.

Is er verband met de *Verhaer's,* die tezelfdertijd werden aangetroffen te Zwammerdam, Alphen a/d. Rijn, Haastrecht, Dordrecht en in Gelderland? Heeft dit geslacht mogelijk iets te maken met het geslacht *van der Haer*?

Utrecht. DRS. A. C. E. TROMP.

Vrijlandt-Deurnagel-van Dijck, (LXXVI, **301 e.v.)**

1. *Gabriël* (een *Gabriël Hendricksz.* wordt op 18 maart 1563 vermeld als heemraad van Poortugaal Ned. Leeuw 1930, k. 117; een *Gabriël Willemsz.* wordt a° 1593 in de Domeinrekeningen van Holland no. 2553 genoemd),

Hieruit:

1. *Cornelis,* volgt 11.
2. *Jan,* volgt IIbis.
3. *Henric,* volgt IIter.

11. *Cornelis Gabriëlsz.* geb. ±1559/69 (R.A. Poortugaal E XXXVI-13 f. 148, d.d. 18 sept. 1623).

Hieruit:

1. *Crijn Cornelisz.,* tr. *Leijchje Claesdr.;* zij hertr. vóór 6 maart 1631 *Frans Ghijsbrechtsz.* (R.A. Poortugaal E XXXVI-13 f. 157).

2. *Gabriël Cornelisz.,* schepen van Langebakkersoord 1637, schepen van Deyffelsbroek en Madroel 1645.

3. *Gerrit Cornelisz, Vrijlandt,* tr. 1° Poortugaal 5 aug. 1612 *Trijntje Pietersdr. (Verbos?),* weduwe van *Jan Cornelisz.* († 1609/10), secretaris van Pernis (R.A. Poortugaal E XXXVI-13 f. 113v, dd. 5 okt. 1615).

> Uit het huwelijk, gesloten omstreeks aug. 1605, van *Jan Cornelisz.* en *Trijntje Pietersdr.* werd één kind geboren. De oom van *Jan Cornelis* was *Huibrecht Pieters, en de voogden* van zijn kind *Pieter Dirx (van der Weyde, schepen* van Hoogvliet) en *Arien Tijsse* (waarsman en schepen van Hoogvliet).

4. *Willem Cornelisz. (Hoogstewerf),* ged. Poortugaal 20 aug. 1595 (doopgetuigen Claessie Ariensdr., op de Hije, dus vrouw)van Jan Gabriëlsz. (IIbis), en Henric Gabrielsz. (IIter) .

IIbis. *Jan Gabriëlsz.,* geb. ±1564/65 (R.A. Pernis 1321/163, d.d. 3 jan. 1633).

Hieruit (o.a. R.A. Poortugaal E XXXVI-13 f. 289):

1. *Gabriël Jansz. van de Heyde,* woonde op de Hijde ('s-Gravenambacht), tr. *Maartje Jansdr.,* † 's-Gravenambacht vóór 3 dec. 1676 (R.A. Pernis 1216).

2. *Claes Jansz. van de Heyde* (Not. Z.H. 3837/452), woonde in Hekelingen op 23 mei 1644 (R.A. Poortugaal XXXVI-1 f. 26 en f. 289), tr. *Jannetje Gabriëlsdr.;* zij hertr. *Jacob Gabriëlsz. Schelhoek,* uit Spijkenisse+

3. *Arie Jansz.,* geb. te Pernis, snijder, † vóór 12 maart 1644 (R.A. Poortugaal E XXXVI-25 f. 32), tr. Poortugaal 11 okt. 1627 *Jannefje Theunisse van der Straten,* ged. Poortugaal 11 juni 1608, dr. van *Teunis Claesz.,* bode van Albrandswaard en Poortugaal, en *Heyltgen Lambrechtsdr.;* zij hertr. Poortugaal 14 juli 1641 *Willem Jansz. Westerhout.*

4. *Willem Jansz. van de Heyde,* woonde in Hoogvliet, zijn neef was Gerrit Pietersz. Verbosch (Not. Schiedam 759, dd. 12 dec. 1657, zie ook R.A. Poortugaal E XXXVI-3 f. 29v dd. 27 jan. 1680). begraven Poortugaal 20 febr. 1679, tr. *Neeltje Cornelisdr. Jongebroer,* begraven Poortugaal 21 nov. 1670.

5. *Adriaantje Jansdr. van de Heijde,* † vóór 8 juni 1652 (R.A. Pernis 15/103), tr. *Engel Cornelisz. de Voocht* (R.A. Poortugaal E XXXVI-1 f. 289 en 259), woonde in Nieuw Beyerland op 23 mei 1644.

6. *Neeltje Janslr.,* tr. *Arien Staes,* woonde in Rhoon op 23 mei 1644,

IIter. *Henric Gabriëlsz.,* geb. ±1573/74 (R.A. Pernis 1321/140v., dd. 15 sept. 1624), ged. Poortugaal 28 jan. 1598, schepen van Hoogvliet 1606, ondertr. Poortugaal 16 jan., tr. ald. 19 febr. 1598, als j.m. van de Hijde, *Neeltje Lenertsdr.,* j.d. uit Hoogvliet. Beiden woonden op 24 nov. 1629 in Hoogvliet (R.A. Pernis 1267122).

Uit dit huwelijk:

1. *Gabriël Henricxz.*
2. *Lenert Henricxz.,* † na 6 maart 1627 (R.A. Pernis 1267).
3. *Gabriël Henricxz.* † na 6 febr. 1636 (R.A. Poortugaai E XXXVI-13 f. 176).
4. *Arjaentje Henricxdr.*

Bovengenoemde *Gerrit Cornelisz. Vrijlandt* (II,3) was inderdaad geen kind van *Cornelis Hendriksz. Vrijland* van *Dijck,* o.a. schout van Pernis, en *Maria Crijnen van Dijck.* Dat blijkt (R.A. Poortugaal E XXXVI-13 f. 152, dd. 30 jan. 1629) uit de mening, die hij bij een borrelpartij ten huize van Frans Jansz., waard in Pernis, over hun zoon *Hendrik* en over de schout zelf heeft.

Cornelis Hendricksz. Vrijlandt van Dijck, geb. ±1580/81 (R.A. Poortugaal XXXVI-13 f. 161, dd. 14 okt. 1631), o.a. schout van Pernis, tr. *Maria Crijnen van Dijck,* geb. ±1581/82 (R.A+ Poortugaal XXXVI-13 f. 148, dd. 20 aug. 1627), dr. van *Crijn (Quireyn) Jansz. van Dijck,* woonde op Ackersdijck in 1602, schout van Ackersdijck (oud archief Delft 1326, dd. 23 nov. 1591). 1582-1604 kerkmeester Overschie (oud archief Delft 332).

Uit dit huwelijk (o.a. R.A. Pernis 15 f. 120v, dd. 27 febr. 1654) ,o.a.:

6. *Cornelis Cornelisz. Vrijlandt van Dijck* (o.a. Not. Delfshaven 3843/143, dd. 28 juni 1651), tr. *Adriaantje Jacobsdr. Porre (Pors),* dr. van *Jacob Leeendertsz.,* schepen van 's Gravenambacht, en *Leentje Witten* (R.A. Poortugaal XXXVI-13 f. 169, dd. 15 juli 1633).

Uit dit huwelijk: *Willem* (R.A. Rhoon E XXXIX-2 f. 11, dd. 18 nov. 1645).

Volgens R.A. Pernis 16/46 dd. 3 febr. 1683 compareerden nog *Wit Jansz., Joris van Dijck* en *Hendrick van der Linden* als erfgenamen van *Bastiaan Jans Vrijlant. Wit Jansz. Vrijlandt* was volgens Leenkamer 232/118, dd. 28 april 1668, 54 jaar oud.

Een *Willem Willemsz. van Vrijlant,* alias *Willem Piersz.,* verrekent geld met de rentmeester van „Noord-Holland" (charter d.d. 4 mei 1487, eertijds Schieland, nu Graaflijkheidsrekenkamer doos 80, A.R.A.). Hij blijkt bij de baljuwschap-

pen Vlaardingen, Schiedam, Bleiswijk en de schoutambachten Benthuizen, Maasland, Pijnacker, Rotterdam, Moordrecht en Bergambacht financieel geïnteresseerd te zijn. Zijn uithangend zegel vertoont in het schild een klimmende eenhoorn, helm-, teken een uitkomende eenhoorn, randschrift gebroken.

Delft. P. M. VRIJLANDT.

van **Wely.** (LV, 176, 263, 294, 327, 423).

Navolgende acte, voorkomende in een, voor mij geheel onverwachte, bron biedt zonder meer geen oplossing voor het probleem, doch brengt een vermoedelijk nog niet bekend familierelatie aan het licht tussen een aantal prominente Tielse regeringsgeslachten.

Bij notaris Splinter van Hamersfelt te Utrecht komt een acte voor van 30 juli 1580, waarin Mr. Jan *Jansz. van Nuys* [1a]), chirurgijn te Utrecht overgaat tot scheiding van de boedel van zijn vrouw *Dauifken Jansdr. van Ackervelf* (op 18 jan. 1580 was zij nog in leven vlg. een acte bij dezelfde notaris). Haar erfgenamen waren:

Heer *Willem Teynagel* pastoor te Buren, en diens zuster *Wilhelmina: Aelberf van Bronckhorsf; Jan van Leeuwen; Cornelis de Wolf van Brakel* gehuwd met *Geertruyt van Leeuwen: Hendrick Vaeck* gehuwd,, met *Adriana van Leeuwen; Anna van Leeuwen* wed, van *Joost Teynagel; Claes Wolboocker* gehuwd met *Marfina van Leeuwen;* Mr. *Henrick van Ommeren* [1]) gehuwd met *Johanna van Wely; Cornelia van Wely, Jan van* Wijcksweduwe; *Gerrif Henricxs,* optredende mede voor zijn zusters *Anna Jacob van* Wijckshuisvrouw en *Catharina Anfhonis* Nenricxshuisvrouw; voorn. *Gerrif Henricks* als voogd over *Mesken, Anna, Wilhelmina* en *Huberken,* dochters van *Willem van Ackervelt; Jan Janss.* te Utrecht gehuwd met *Anna van Bronckhorst; Jan van Bronkhorsf* en *Everf* en *Marrigje van Bronckhorsf.*

Volgens de Regeringslijsten der stad Tiel door wijlen de heer J. P. de Man in de Jaarboeken van het Centr. Bur. v. Genealogie waren de hierboven genoemde *Jan, Geertruyt, Adriana, Anna* en *Marfina van Leeuwen* kinderen van *Jan van Leeuwen,* die in 1522 huwde met *Soefe van Heessel* (Jaarbk C.B. 11, blz. 171 en 179); hij verwijst daarbij naar de genealogie *van Leeuwen* bij Vorsterman van Oyen, deel 11 pag. 212, die naar zijn mening in hoofdzaak juist is (doch m.i. onvoldoende bewezen).

Opmerkelijk is dat de heer de Man t.a.v. deze van Leeuwen's vaag blijft. Hij acht (zonder daarvoor gronden aan te voeren) *Jan van Leeuwen* (geh. met *Soefe van Heessel)* een zoon van zekere *Herman van Leeuwen,* dood 1494, en *Adriana* [2]) en dan een broeder van *Gerefaes* en van *Gerrif van Leeuwen.* Het komt mij voor dat enige van deze *van Leeuwen's* identiek moeten zijn met degenen die genoemd worden in het Repertorium op de Stichtse Leenprot. van Dr. A. J. Maris i.v. met lenen te Rijswijk (a.w. bl. 303-308). In Jaarbk. C.B. deel IV IV bl, 74 merkt de heer de Man op, dat hij niet bevestigd vond dat *Jan Jansz. van Leeuwen* (ex Soefe *van Heessel) als* 1 ste echtgenote had *Johanna van Ackervelt* (deze bewering komt gezien bovenstaande acte nu echter in een ander daglicht te staan).

Op welke wijze waren de hierbovengenoemde personen erfgenamen van *Davitken Jans van Ackervelf?*

1a) Vermoedelijk is hij hertrouwd, want 19 juni 1616 wordt ten Dom verluid *Geertruyd Buermans,* **wed.** Mr. *Jan van Nuys.*

1) Zie Ned. Leeuw 1908 kol. 124, en Ned. Leeuw 1937, kol. 423.

2) Mogelijk identiek met *Adriana van Ackerveld Gerritsdr., wed. Herman van Leeuwen* (N.L. *1937,* k.327) ?

(Abr. Boot tekent in zijn H.S. no. 390 R. Arch. Utrecht sub voce Tegnagel aan: *Henrick Tegnagel* en *Anna van Ackervelde* transporteren de opweg aan do (Reanskenswecrt?) Bes (egelde) Coopbrieven Catharine 1546 [3]).

Bootb vermeldt voorts onder zijn aantekeningen *van Leeuwen:* **Joost** *van Leeuwen* **en** *Henrick Tegnagel* eigenaars van een kamp die *Herman Hermans* toekwam (1538) Gasthuis Oud Huur register fol. 163.

Joost' van Leeuwen en Henrick Tijnagel zijn broeder, ibid. fol. 165

Willem van Ackervelt vermeldt als leenman van Culemborch 14 nov. 1527 (Wapenher. 1915 bl. 433).

De in bovengenoemde acte van 1580 'genoemde *Teynagel's* behoorden kennelijk tot de Tielse groep. Uit de Tielse regeringslijsten van de heer de Man zijn slechts enige losse fragmenten te construeren. In het bijzonder zou ik gaarne ingelicht worden over *Gerrit (Lubbertszn.?) Tijnnagel,* die schepen van Wijk bij Duurstede was en evenals de Tielse naamgenoten een haan in zijn wapen voerde. Hij overleed tussen 1534-1537 en was gehuwd met *Geertruif van Scherpenzeel* († *1572 -1582)* ; een van hun dochters (blijkende uit een acte van 5 maart 1580 (recht. arch. Wijk b. D. no. 580)) wier naam nog onbekend is moet gehuwd zijn geweest met *Derick Claeszn Wijburch,* die zich laat inleiden in de boedel van *Neel Lubbertszn.* en heer *Joachim Tijngnagel* o.a. mede namens zwager *Cornelis Goossens de Bij* (geh. met *Elisabeth Gerrif Tijnnagelsdr.)* op 8 april 1555 (Schepensignaat van Tiel, Inv. no. 299, fol, 11). Gevraagd gegevens over de in dit relaas genoemde *Tijnagel's* en hun relatie tot elkaar.

Utrecht. W. A. WIJBURG JR.

3) Aangetekend uit originele archivalia van Wijk bij Duurstede, die thans veelal niet meer aanwezig zijn.

Onbekend wapen. (LXXVI 108, 227). In de Hervormde Kerk te Stad-Delden. bevindt zich een oud graf van na 1769 der familie *Slaghecke* (bij de ingang bij de toren), waarop nog te lezen moet zijn: „... Unt Fromen *Engelberf Slachek* Der Sele Godes Genedich Si", waar tussen een paar onduidelijke figuren ook een slaghek van drie dwarsbalken met ongeveer zes palen en over dit alles een rechterschuinbalk. Deze familie woonde eerst op een vrij-erve onder Bentelo (aan de weg Delden-Hengevelde), nog de zogenaamde Slakhekkenhoek. Vermoedelijk was *Engelberf Slaghecke* '(van bovengenoemde grafsteen) één van de hofmeyers („hoveluden") uit de boerschap Bentelo. In de rekeningen van 1529/30 van de vicaris van de bisschop vindt men een domproost *Johannes Slagheck;* in de kroniek van Arent toe Boecop in 1578: in Delden een *Roleff van Slachhecke.* In juli 1698 trouwde *Berenf Slaghecke* in Bentelo met *Cafharina van Heek* uit Delden. Later vinden we het Erve „Slaghecke" behorende onder de havezathe „Backenhagen" ten tijde dat de familie *Dull* eigenaresse van dit landgoed is, en waren nazaten van Engbert toen pachtboeren onder Backenhagen. Op 7 februari 1905 werd de thans nog bestaande oude boerenplaats „Slakhekke" verkocht. — In de buurt lag ook de havezathe „Oldemeule" van het geslacht *van Beverfoerde tot Oldemeule.*

Pijnacker. A. B. DULL.

INHOUD VAN DIT NUMMER:

Bestuursberichten. — Antonie Mor van Dashorst, „vermaard schilder van Utrecht" en zijn naaste familie, door W. A. Wijburg Jr. — De oudere generatiën en de herkomst van het geslacht Muysson, door W. A. van Rijn. — Metelerkamp, door Mr. J. Belonje. — Korte mededelingen: Van Egmond te Leiden, Hooftman van Eychelbergh, Het geslacht Hoogendijk, Huyssen van Kattendijke, De van Rensselaer's in Nederland. — Vragen en antwoorden.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW.

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- -en Wapenkunde,

BESCHERMHEER Z.K.H. DE PRINS DER NEDERLANDEN, PRINS VAN LIPPE BIESTERFELD

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, gelieve men te richten tot de Hoofdredacteur MR. W. W. VAN VALKENBURG, *„Nijenstede", Backershaegenlaan* 70, *Wassenaar.*
De jaarlijkse contributie (abonnement) ad *f* 20,— gelieve men steeds vóór 1 februari te voldoen door storting op postrekening no. 20910 ten name van het Genootschap te 's-Gravenhage.

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot de Secretaris IR. C. **M. R. DAVIDSON,** *Jacob de Graefflaan 17,* ***'s-Gravenhage.***
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie), zomede opgaven van adresverandering, te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleijenburg* ***5, 's-Gravenhage.***

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of de inhoud der ondertekende stukken.

No. 8 en 9 | **LXXVIe Jaargang** | **aug. / sept. 1959**

BESTUURSBERICHTEN.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van Mevrouw N. Bonhof geb. van de Geer en Jhr. W. J. H. Hora Siccama, respectievelijk sedert 1955 en 1958 gewoon lid van het Genootschap.

Jonkheer Dr. D. P. M. Graswinckel, die sedert 1953 als voorzitter van het Genootschap is opgetreden en die dit jaar aan de beurt was om af te treden,, stelde zich niet voor herkiezing als voorzitter beschikbaar.

Als blijk van waardering voor de verdiensten van jonkheer Graswinckel gedurende de jaren, dat rij als voorzitter het Genootschap geleid heeft, in het bijzonder bij de herdenking van het 75-jarig bestaan van het Genootschap, is hem in de algemene vergadering het ere-lidmaatschap van het Genootschap aangeboden, hetwelk hij gaarne aanvaard heeft.

Het is het bestuur een genoegen te kunnen mededelen, dat de oud-voorzitter wederom hersteld is van de ongesteldheid, die hem na afloop van de algemene vergadering trof. De beste wensen van het bestuur en de leden van het Genootschap blijven hem vergezellen.

Als voorzitter van het Genootschap is gekozen de kolonel b.d. J. K. H. de Roo van Alderwerelt.

Tot lid zijn benoemd:

K. FABIUS . . . . . *Bilthoven.*
Verhulstlaan **10.**

A. FOURNIER . . . . . ***Nijmegen.***
0. *Heesselaan* **468.**

Mevrouw K. L. M. LABAN geb. QUINTUS BOSZ *'s-Gravenhage.*
Aarnoud Drostlaan 21.

H. J. **SCHOONDERWOERD** . . . . . *Amsterdam-C.*
Keizersgracht **683.**

Adreswijzigingen:

MR. P. J. W. BELTJES . . . . . ***Arnhem.***
van ***Sonsóeeckweg*** **40.**

PROF. DR. W. G. HELLINGA . . . . . *Amsterdam-C.*
O.Z. Achterburgwal 213.

DR. J. C. HOOYKAAS . . . . . *'s-Gravenhage.*
Flat Boschzicht, Benoordenhout **35.**

PROF. MR. P. W. A. IMMINK . . . . . ***Haren. (Gr,)***
Rijksstraatweg 128.

P. H. KOOMAN . . . . . *Zandvoort.*
Piet *Leffertstraat 37.*

MR. L. W. SLUYTERMAN VAN LOO . . . . *'s-Gravenhage.*
van. *Hogenhoucklaan* **54.**

H. LOURENS . . . . . ***Amersfoort.***
Bachweg ***88*** *B.*

J. W. LUGARD . . . . . ***Den Helder***
Timorlaan 99.

DR. IR. J. MAC LEAN . . . . . ***Rotterdam. 12***
Moltzerstraat 11.

Mevrouw J. L. **TER MEULEN** geb. WIJNMALEN ***Huizen.*** *(N.H.)*
Vliegheiweg **1.**

J. W. F. Baron **VAN WASSENAER** . . . . ***Groningen.***
Oude Kijk in 't Jntstraat 15 a.

In memoriam Dr. Johan E. Elias
18 augustus 1875—1 augustus 1959.

Het lijkt wonderbaarlijk, dat Elias zijn Vroedschap in vijftien jaar heeft kunnen voltooien. En het is dat nog veel meer, wanneer men weet, dat er van die jaren nog heel wat afgaat. In de aantekeningen van de archivaris de Roever, waarin ook de komst van nieuwe volontairs werd verwerkt, ontbreekt Elias. De jonge scholier, die door een slechte gezondheid en door doofheid was gedwongen het gymnasium op de Weteringschans te verruilen voor het archief in het Waaggebouw, werd blijkbaar niet belangrijk geacht. Het moet echter volgens het voorwoord van de Vroedschap in 1891 zijn geweest, toen Johan Elias dus juist zestien jaar zal zijn geworden. Daar begon hij zijn loopbaan met het sorteren van de 146 pakken met minuutacten van de vredegerechten, die sedertdien op het kantongerecht zijn verdwenen. Het was een geestdodend werk, zoals hij mij eens schreef. Een volontair had echter niet te kiezen.

Het is, naar later op het archief werd verteld, door toedoen van Mr. W. R. Veder geweest, dat de jonge Elias na enige tijd aan de weeskamerarchieven mocht beginnen. En het was deze zelfde Veder, die als archivaris in 1895 voor het eerst in zijn jaarverslag gewag maakte van de jeugdige volontair en in 1898 schreef over zijn werkzaamheden aan „een Biografische lijst der Regeeringsleden van 1578—1795", de eerste aankondiging van de Vroedschap. In 1903 verscheen deel 1, in 1905 deel II. Daar toonde Elias, die dertig jaar was, toen het tweede deel van dit levenswerk verscheen, zich niet alleen een bijzonder bekwaam en practisch systematicus, maar ook een uitstekend historicus en niet te vergeten een begaafd schrijver.

Hij verliet het archief als volontair en in 1922 ook de stad. Zijn gezondheid was steeds slecht gebleven. Sedertdien onderhield hij de band met het Amsterdamse archief, dat hem lief was, per brief. Elk levensteken van daar werd door hem per ommegaande beantwoord op zijn bekende levendige wijze. Tot de archivaris sprak hij op 27 november 1955, na ontvangst van het jaarverslag, zijn bewondering uit over alles wat er geschiedde in dit „grootbedrijf" met de vele „technische hulpmiddelen": „Maar toch gedenk ik met weemoed die dagen van olim, toen alles zooveel eenvoudiger was en het persoonlijk contact tusschen de weinigen zoo direct en gemoedelijk: „het kleine republiekje", zooals wij het waaggebouw plachten te noemen. Een saamhoorigheid, die zich zelfs uitstrekte tot den ouden Joodschen schoenpoetser vóór de voordeur, met de minzame grijns tusschen zijn zware bakkebaarden en zijn onveranderlijke groenuitgeslagen gekleede jas: „David", de onverstoorbare".

In dat kleine republiekje, zoals wij het waaggebouw plachten te noemen, staat het woord Elias thans nog steeds gelijk met twee omvangrijke delen, die altijd wel het allerbelangrijkste technische hulpmiddel daar zullen blijven.

Als bescheiden mens, altijd nog onder de indruk van het ontijdig vertrek van het gymnasium, heeft Elias zelf in de aanvang niet de betekenis van zijn magistraal werk durven bevroeden. Slechts op den duur krijgt de schrijver immers genoeg afstand om tot een oordeel te kunnen komen. Pas het eredoctoraat van de Universiteit van Amsterdam in 1922 en vooral het lidmaatschap van de Koninklijke Akademie in 1927 maakten hem duidelijk, zoals uit zijn autobiografie blijkt, dat hij niet voor zijn afgestudeerde tijdgenoten onderdeed. Integendeel!

Verschillende eerbewijzen volgden, waaronder het erelidmaatschap van dit genootschap. Terecht werd dit hem aangeboden, want geen Nederlands genealoog bracht ooit de genealogie in zulk een vorm van zuivere wetenschap.

Zijn latere grote boeken betroffen de zeegeschiedenis en de opkomst en groei van zijn familie. Van de vrij zeldzame artikelen verschenen er twee kostelijke in dit maandblad, in 1947 over de familie van zijn eenvoudige grootmoeder d'Amblé en in 1949 over de snelle opkomst van de familie zijner moeder, ter Meulen. Elias behaorde niet tot de mensen, die alleen deftige, geleerde of althans hoogstaande voorouders kunnen hebben gehad. Dat is dan ook veelal het geval bij personen, die zich ergens aan moeten optrekken. En als iemand dat niet heeft hoeven doen dan is dat wel Johan E. Elias geweest.

I. H. VAN EEGHEN.

STAAT VAN AANWINSTEN.

A. Afdeling Familie-archieven.

Archivalia de Bie.
(Bruikleen van Mr H. de Bie te Rotterdam.)

Archivalia Caan van Neck.
(Bruikleen van Douairière A.C. Baron van Heerdt-Barones van Hardenbroek.)

Archivalia Cau.
(Bruikleen van Jhr Mr R.C.C. de Savornin Lohman.)

Archivalia van der Hoop.
(Bruikleen van de Heer D.J.N. van der Hoop te Oosterbeek.)

Ordelen van de Etstoel van Drente, welke betrekking hebben op leden der familie Hiddingh, gewezen tijdens lottingen van de jaren 1629—1647. (Afschriften.)
(Geschenk van Mr C. van der Poel Hiddingh te Hengelo, Ov.)

Memorie, opgesteld door de procureur van Jonker Gosewijn van Lawick ter ontzenuwing van mogelijke bezwaren van zijn oudere broeder Jonker Maximiliaan van Lawick tegen het legaat van de heerlijkheid Geldermalsen, 15 mei 1611 door beider broedersdochter Anna van Lawick gemaakt aan haar oom Gosewijn voornoemd (1611 of 1612).
Memorie van advies van de rechtsgeleerden Radelantius en Schrasser(t) over deze zaak. 19 december 1612.
Brief van een kleinzoon van het echtpaar Willem Pijnssen van der Aa en Geertruid van Lawick aan een neef over familierelaties. (Eind 17de eeuw: minute?)
N.B. Zonder ondertekening.

Memorie omtrent de huwelijken van haarzelve en haar bloedverwanten, opgesteld door Geert ruid van Lawick voornoemd. (17de eeuw.)
Rekening van Johan van Lawick van de onkosten gemaakt naar aanleiding van zijn afvaardiging naar de Nationale Synode van Dordrecht. (16 19.) (Afschrift.)
(Geschenk van H. Ch. G. Baron van Lawick.)

B. Afdeling Handschriften+

Blankenjr., J. Genealogie Blanken (uit Hoogeveen).
(Geschenk van de Samensteller.)

Crommelin, Daniël, 1707-1789 (?) en N.N. Parentelen van verscheidene leden der familie Crommelin.
N.N. Genealogie Sinclair.
(Geschenk van Mr C. L. F. Crommelin.)

Heemskerk, Mr R. van. Genealogie van Waesberghe. *(Geschenk van Mr L. V. Ledeboer.)*

Jacobs, J. F. Genealogie van der Voort.
Idem. Kwartierstaat (65536) van Johannes Friedrich Jacobs, geb. 1936.
(Geschenk van de Samensteller.)

Lawick, H. Ch. G. Baron van . Genealogieën van vier takken van Lawick: 1) de Nijmeegse (bloeiend), 2) de Herveldse (uitgestorven in de 16de eeuw), 3) de Veluwse of Wageningse (uitgestorven in 1766), 4) de Vlaams-Franse (bloeiend) sedert c. 1600.
N.N. Genealogie van Reede van Oudshoorn.
(Geschenk van H. Ch. G. Baron van Lawick.)

Meesters, Ir G. L. Genealogie Bl'ommaert.
(Geschenk van de Samensteller.)

Sickinghe, Jhr. D. W. Der Sickinghe Musiefwerk. Deel 1. *(Geschenk van de Samensteller.)*

Hermans, V., gemeentearchivaris van Mechelen, 1897. Aantekeningen Bogaert.

N.N. Fragment-genealogie Boogaert.

N.N. Genealogie de Vries e.

N.N. Parenteel van Jan Corneliszn (de Glopper), geb. c. 1560, fragment-genealogie Dane en Zeeuwse varia.

N.N. Uittreksels omtrent leden van de families Catshoek, Dane, Douw, van Driel, Geluk, Heyboer, de Koninck, van Oeveren, Oudesluys, Tuck, de Wilde en varia uit een 18de-eeuw Zeeuws doopboek.
N.B. Onder de moeders en getuigen leden der familie Bo(o)gaert.
(Geschenk van de Heer F. 0. Boogaard te Parijs.)

N.N. Genealogieën Paets, de la Palma de St. Fuentes, Schrassert.

N.N. Genealogiën, in vrouwelijke lijn (en) uitgewerkt, Bisschop, Hollaer, Hoynck, Huizinga, Lobé, Messschaert, van der Peel gezegt Maashoek en van der Kay, Thierry, Verschoor, de Visser, van de Vliert, van Vollenhoven.

'N.N. (waarschijnlijk ten onrechte toegeschreven aan Atteveld!). Familie-aantekeningen Beth, vander Broeck, Graaff, Bartolotti van den Heuvel, Holland geseyt Plemp Fonteyn, Plemp en Rodenburgh.
N.N. Familie-aantekeningen van 1ngen.
(Geschenk van de Heer K. van Someren Greve.)

Hiddingh, Mr. L. van der Poel. Genealogische aantekeningen van den Brande, Hiddingh en van der Hooghe en aanverwante geslachten.

Vos, P. D. de. Genealogische aantekeningen Nebbens.

Hiddingh, Mr. L. van der Poel en N.N. Kwartierstaat (32) van Jhr Aarnout Reinier Schuurbeque Boeye, geb. 1862.
(Geschenk van Mr C. van der Poel Hiddingh te Hengelo, Ov.)

Enterman, W. Kwartierstaat (131072) van de kinderen van het echtpaar Willem Enterman en Henriëtte Ottilie Wilhelmine Schaap, gehuwd Deventer 17 september 1949. *(Geschenk van de Samensteller.)*

Notulen van de Algemene Vergadering, gehouden op 4 juli 1959 in De Beyerd te Breda+

Aanwezig : de bestuursleden Jhr. Dr. D. P. M. Graswinckel, voorzitter, Ir. C. M. R. Davidson, secretaris, W. A. H. C. Boellaard, penningmr., Mr. A. P. van Schilfgaarde, onder-voorzitter, Jhr. Mr. C. C. van Valkenburg, Dr. R. F. P. de Beaufort, Jhr. Mr. A. J. M. van Nispen tot Pannerden ; het corresponderende lid Dr. J. P. F. Chevalier Ruzette ; de gewone leden J. K. H. de Roo van Alderwerelt, Th. Arp, Mr. F. J. J. Besier, Mr. J. J. Beyerman, C. W. L. Baron van Boetzelaer, F. M. J. L. Ridder de Decker, A. B. Dull, Mr. E. A. Engelbrecht, Mr. J. M. F. Eskens, H. 's Graeuwen, W. H. van Hasselt, G. Heuff, Jhr. Mr. D. J. M. Hoeufft, J. J. Hooft van Huysduynen, W. H. J. Kamerling, Mr. H. A. de Bruyn Kops, Mr. J. J. Korndörffer, H. L. Kruimel, Aug. P. C. Laane, Mevrouw K. L. M. Laban geb. Quintus Bosz, Mr. N. H. de Lange, H. Baron van Lawick, Mr. Dr. J. C. Maris van Sandelingenambacht, W. C. E. K. J. G. Baron van Oldeneel tot Oldenzeel, Mejuffrouw J. D. Peppinck, Jhr. Mr. G. J. Ploos van Amstel, Mejuffrouw Mr. E. C. M. Prins, Mr. H. F. Reynvaan, W. A. van Rijn, Mevrouw L. P. van den Clooster Baronesse Sloet tot Everlo geb. van Linden Tol, Mr. E. Stricker, H. F. Heerkens Thijsen, Mevrouw A. M. D. van Linden Tol geb. Sieger, Mr. W. de Vries.

De Voorzitter opent de vergadering te 11.55 uur en brengt dank uit aan het Gemeentebestuur van Breda voor het beschikbaar stellen van De Beyerd. Hij betuigt voorts onze erkentelijkheid aan de directeur van De Beyerd, de heer Van Velzen, voor het onze leden laten bezichtigen van de tentoonstelling van tapijten van Larçat en voor het aanbieden van koffie.

De notulen van de vergadering van 13 december 1958 worden goedgekeurd.

Het jaarverslag over 1958 wordt goedgekeurd na enkele opmerkingen van ondergeschikt belang.

Mr. Dr. J. C. Maris van Sandelingenambacht brengt hulde aan het Bestuur voor het vele in het afgelopen jaar verrichte werk.

Op voorstel van de heer H. F. Heerkens Thijssen wordt de heer J. K. H. de Roo van Alderwerelt bij acclamatie tot Voorzitter van het Genootschap benoemd, evenals Jhr. Mr. H. E. van Weede tot bestuurslid. De Voorzitter brengt Dr. R. F. P. de Beaufort dank voor het vele werk, dat hij als bestuurslid heeft gedaan.

Mr. F. J. J. Besier brengt mede namens Mr. F. Daniëls het volgende verslag uit van de kascommissie:

> ,,De kascommissie ter controle van de boeken van de penningmeester over het jaar 1958 heeft de boeken van de penningmeester gecontroleerd en in orde bevonden. De aan de hand daarvan opgestelde balans en staat van baten en lasten zijn juist. De commissie stelt voor aan de ledenvergadering de penningmeester décharge te verlenen voor zijn beheer over het jaar 1958".

De afgetreden penningmeester wordt onder dank gedéchargeerd.

Mr. W. de Vries vraagt of een antwoord is ingekomen op de prijsvraag over het nut der genealogie+ Dit is niet het geval. Hij informeert verder naar kwartierstaten in De Nederlandsche Leeuw voor een verder Kwartierstatenboek. Dit zal mogelijk zijn, doch het Bestuur wil voorlopig wachten

totdat de verkoop van het' jubileum Kwartierstatenboek verder is voortgeschreden.

Mr. Dr. J. C. Maris van Sandelingenambacht merkt op, dat de vergadering niet statutair, immers na 1 juli, is gehouden. De Vergadering verleent hiervoor alsnog dispensatie.

Jhr. Dr. D. P. M. Graswinckel spreekt zijn vreugde uit, dat de heer J. K. H. de Roo van Alderwerelt tot zijn opvolger is benoemd en draagt de voorzittershamer aan hem over.

De nieuwe Voorzitter dankt voor het in hem gestelde vertrouwen en stelt voor Jhr. Graswinckel tot erelid te benoemen, wat bij acclamatie wordt aangenomen. Hij brengt bijzondere dank aan de afgetreden Voorzitter voor de vele moeite, die hij zich voor het Genootschap heeft getroost en het vele werk, dat hij daarvoor heeft gedaan, in het bijzonder ook bij het jubileum.

Jhr. Graswinckel zegt dank voor zijn benoeming tot erelid, welke onderscheiding hij zeer waardeert, temeer daar „De Leeuw" de eerste vereniging was, waarvan hij lid werd. Hij prijst de nieuwe Voorzitter om zijn voortvarendheid en scherpzinnigheid en wenst hem toe, dat het Genootschap onder zijn leiding moge bloeien.

Te 12.40 uur sluit de nieuwe Voorzitter de vergadering, waarna de aanwezigen zich naar het Begijnhof en de Grote Kerk begeven. Vervolgens wordt een bezoek gebracht aan de Koninklijke Militaire Academie, waar de heer H. Huisken, Majoor der Infanterie, een boeiende, interessante inleiding houdt over het Kasteel van Breda. Daarna wordt de Academie onder zijn leiding bezichtigd en wordt na afloop hiervan aan de deelnemers thee aangeboden.

Ten slotte verenigen zich vele deelnemers aan het diner in het Oranje Hotel.

Jaarverslag 1958

Het jaar 1958 kan met gulden letters in de analen van ons Genootschap worden aangetekend als het jaar, -waarin het 75-jarig bestaan van ons Genootschap op luisterrijke wijze is gevierd. Het verheugt ons, dat van de zijde van het Koninklijk Huis, de Regering en onze leden zoveel aandacht besteed is aan dit jubileum, Met grote erkentelijkheid vermelden wij dat het Z.K.H. de Prins der Nederlanden behaagd heeft naar aanleiding van dit jubileum het beschermheerschap van het Genootschap te aanvaarden.

De herdenking van het 75-jarig bestaan werd ingezet met de opening van de jubileumtentoonstelling „De Nederlandsche Leeuw" in het museum Het Prinsenhof te Delft. Nadat de directeur, de heer D. H. G. Bolten, en de voorzitter van het Genootschap, Jhr. Dr. D. P. M. Graswinckel, een inleidend woord hadden gesproken, werd Z. Ex. Mr. R. G. A. Höppener, Staatssecretaris van 0. K. en W., bereid gevonden deze tentoonstelling te openen met een rede, waarin hij op grote betekenis van het werk van het Genootschap wees voor de genealogie en de heraldiek in het algemeen, en het feit „dat het zoveel onmisbare bouwstoffen en gegevens heeft verschaft en daarmede voor de cultuur van ons vaderland een zo grote bijdrage heeft geleverd".

De tentoonstelling was voorbereid door een commissie, bestaande uit : Jhr. Dr. D. P. M. Graswinckel, de heer D. H. G. Bolten, mejuffrouw Dr. A. A. J. Berendsen, de heer H. L. Kruimel, mejuffrouw Mr. E. C. M. Prins, Dr. R. F. P. de Beaufort en de heer J. K. H. de Roo van Alderwerelt. Zij mocht een zeer grote belangstelling ondervinden.; het aantal bezoekers bedroeg 11.323.

De Algemene Vergadering werd op 12 juli 1958 in het museum Het Prinsenhof te Delft gehouden.

Na de vergadering volgde een rondleiding door de tentoonstelling onder leiding van de dames Van Alff en Prins. Hierna vond de jubileumvergadering plaats, eveneens in het museum.

Onder de ± 150 aanwezigen bevonden zich o.a. Mr. F. P. Th. Rohling, hoofd van de afd. Oudheidkunde en Natuurbescherming,, mej. Dr. A. A. J. Berendsen als vertegenwoordigster van de directie van het Museum, afgevaardigden van de Nederlandse Genealogische Vereniging, de Zuidhollandse Genealogische Vereniging en het Centraal Bureau voor de Genealogie. De voorzitter opende de vergadering met een redevoering, waarin hij vele belangrijke gebeurtenissen in het bestaan van het Genootschap gedurende de laatste 25 jaar memoreerde.

Er werden telegrammen verzonden aan H.M. de Koningin en Z.K.H. Prins Bernhard. De voorzitter las een gelukwens van ZE. Minister Mr. J. M. L. Th. Cals voor.

Vervolgens bracht Mr. Rohling de gelukwensen over van de Staatssecretaris van O.K. en W. na uitvoerig de betekenis van het Genootschap te hebben geschetst. Hij deelde mede, dat het H.M. de Koningin behaagd had de penningmeester Jhr. Mr. C. C. van Valkenburg te benoemen tot Officier in de Orde van Oranje Nassau, gezien zijn grote en vele verdiensten op genealogisch gebied. Jhr. van Valkenburg betuigde zijn dank.

Hierna volgde de aanbieding van het Kwartierstatenboek door Mr. Dr. L. de Gou en de overhandiging door Jhr. Ir. A. C. von Weiler van een door de medailleur H. Wetselaar geboetseerd model, waarnaar de gedenkpenning ter herinnering aan het jubileum is geslagen. De voorzitter betuigde grote erkentelijkheid van het Genootschap.

De heer J. K. H. de Roo van Alderwerelt bracht namens het Centraal Bureau voor Genealogie de gelukwensen over en bood het boek „De Haarlemse drukkers en boekverkopers van 1540—1640" van Dr. H. J. Laceulle-van de Kerk aan. Mr. E. H. Y. van Hees, voorzitter van de Nederlandse Genealogische Vereniging feliciteerde het Genootschap en schonk het werk, getiteld „Les Maréchaux du 1er Empire" van J. Valynseele.

De heer J. J. Hooft van Huysduynen deed de gelukwensen van de Westdeutsche Gesellschaft für Familienkunde vergezeld gaan van het boek „Geschichte der Rübel von Elberfeld".

Vervolgens hield Prof. Mr. W. P. Prins een boeiende voordracht over „Lessen der Genealogie", die met grote belangstelling werd aangehoord. 's Avonds vond het jubileumdiner in het Kurhaus te Scheveningen plaats. De voorzitter las hier een telegram van H.M. de Koningin voor, waarna hij een dronk op het Koninklijk Huis uitbracht.

De uitgave van het Kwartierstatenboek door een commissie, bestaande uit Mr. Dr. L. de Gou, de heer F. van Hoogstraten, de heer W. F. del Campo Hartman en de heer J. K. H. de Roo van Alderwerelt, bleek een groot succes. Niet minder dan 314 kwartierstaten zijn in dit fraaie werk opgenomen.

De gedenkpenning was voorbereid door een commissie bestaande uit : de voorzitter, mejuffrouw Mr. E. C. M. Prins, Jhr. Mr. Dr. A. J. C. Rethaan Macaré en Jhr. Ir. A. C. von Weiler.

In de Algemene Vergadering werd als secretaris herkozen Ir, C. M. R. Davidson, terwijl in de plaats van Mr. F. A.

Holleman de heer W. A. H. C. Boellaard tot bestuurslid werd gekozen, die aan het einde van het jaar het penningmeesterschap overnam van Jhr. Mr. C. C. van Valkenburg.

Het bestuur is thans als volgt samengesteld :

Jhr. Dr. D. P. M. Graswinckel, voorzitter,
Mr. A. P. van Schilfgaarde, onder-voorzitter,
Ir. C. M. R. Davidson, secretaris,
W. A. H. C. Boellaard, penningmeester,
Jhr. Mr. C. C. van Valkenburg,
W. F. del Campo Hartman,
Dr. R. F. P. de Beaufort,
Jhr. Mr. A. J. M. van Nispen tot Pannerden.

Het aantal leden bedroeg aan het eind van 1958 3 ereleden (1957 : 3), 9 corresponderende leden (1957 : 8) en 954 gewone leden (1957 : 951). Het Genootschap stond met 140 binnen- en buitenlandse instellingen in ruilverkeer (1957 : 140), terwijl 70 instellingen en personen op het maandblad waren geabonneerd (1957 : 67).

De najaarsvergadering werd gehouden op 13 december 1958 in de Burgerhal van het Stadhuis te Gouda. Tijdens de vergadering deelde de voorzitter mede, dat deel 3 van het Bijblad binnenkort zal worden voltooid.

Na de vergadering vond een ontvangst plaats door de Burgemeester van Gouda, Mr. Dr. K. F. C. James, die persoonlijk het gezelschap door het Stadhuis leidde.

Vervolgens bezochten de aanwezigen het Museum St. Catharina Gasthuis en het Pijpenmuseum, alwaar de directeur, de heer J. Schouten, een interessante toelichting gaf. De bijeenkomst vond zijn slot in een opgewekte maaltijd in hotel „De Zalm".

Op het IVe Congrès International des Sciènces généalogique et héraldique te Brussel was het Genootschap door een aantal leden vertegenwoordigd. De Nederlandse delegatie stond onder voorzitterschap van het bestuurslid van het Genootschap, Jhr. Mr. C. C. van Valkenburg.

Tot corresponderend lid werd benoemd Dr. J. P. F. Chevalier Ruzette te Namen. Deze deelde namens de Service de Centralisation des Etudes Généalogique et Démographique de Belgique mede, dat de leden van het Genootschap voor een verminderde contributie van Bfrs. 100,— kunnen toetreden. Omgekeerd kunnen hun leden voor ƒ 10,— lid van ons Genootschap worden.

De Archiefcommissie werd opnieuw ingesteld en bestaat thans uit : de heer J. K. H. de Roo van Alderwerelt, voorzitter, Jhr. Dr. D. P. M. Graswinckel, Jhr. Mr. A. J. M. van Nispen tot Pannerden.

De viering van het 75-jarig bestaan van het Genootschap heeft zware eisen gesteld aan de kas. De uitgaven uit dien hoofde bedroeg ƒ 5382,01, waarvan ƒ 3000,— bestreden kou worden uit het jubileumfonds, extra giften van leden en een bijzonder subsidie van het Ministerie van 0. K. en W., van welke schenkingen hier met erkentelijkheid melding moge worden gemaakt.

Van het in het verslagjaar uitgegeven Kwartierstatenboek was op 31 december nog een kleine voorraad aanwezig. Deze is zeer conservatief gewaardeerd waarna het resterende saldo ad ƒ 515,52 ten laste van de exploitatierekening werd gebracht.

Aan contributies en abonnementen werd ƒ 20.960,— ontvangen, zijnde ruim ƒ 5000,— meer dan in het vorige jaar. Zulks is te danken aan de op 1 januari 1958 ingegane contributieverhoging.

Hierdoor en tengevolge van enkele toevallige baten kon de verlies- en winstrekening worden afgesloten met een nadelig saldo van slechts ƒ 24,22.

Het maandblad „De Nederlandsche Leeuw" onder hoofdredactie van Mr. W. W. van Valkenburg, bereikte over 1958 een omvang van 572 kolommen, terwijl een groot aantal illustraties werd opgenomen. Dit aantal kolommen is verkregen door de tot 40 kolommen vergrote omvang per aflevering en door de uitgave van een uitgebreid Jubileumnummer. Deze rijk geïllustreerde jubileum-aflevering van het maandblad besloeg, dank zij veler medewerking, in totaal 132 kolommen in druk.

Gedurende het verslagjaar nam mejuffrouw Th. J. van Alff wederom de rubriek „Inhoud van buitenlandse boeken en tijdschriften" voor haar rekening.

Aan de velen, die door hun talrijke bijdragen, waaronder ook voor de rubriek „Vragen en antwoorden", medewerkten aan de inhoud van het maandblad, komt onze dank toe.

De achterstand bij het publiceren van ingekomen kopij is thans vrijwel geheel ingelopen ; plaatsing van ingezonden en geaccepteerde bijdragen kan thans binnen een redelijke termijn geschieden.

De directeur van de N.V. Drukkerij De Residentie, waar het maandblad gedruk wordt, de heer Schuering, met wie steeds de prettigste samenwerking heeft bestaan, overleed dit verslagjaar.

Ook dit verenigingsjaar hebben velen, leden zowel als niet-leden, blijk gegeven van belangstelling in de verzamelingen door schenking van boeken op het gebied, waarop het Genootschap zich beweegt. In het bijzonder mogen hier de van het Ministerie van 0. K. en W. ontvangen aanwinsten worden gememoreerd en daarnaast de door het lid de heer D. H. P. Mackay te Amsterdam gelegateerde werken. Deze belangrijke aanwinst, die hoofdzakelijk boeken over leden van het geslacht Mackay en over Schotland omvat, zal binnenkort in het maandblad worden beschreven. Bovendien werden verscheidene voor het Genootschap van belang zijnde boeken aangekocht dan wel ter bespreking ontvangen.

Het bezoek aan de bibliotheek, die onder het bekwame beheer van mejuffrouw Th. J. van Alff staat, is in dit verslagjaar enigszins teruggelopen. Daartegenover staat evenwel een sterke stijging van het aantal personen en instellingen, dat van de mogelijkheid van uitlening van boeken en tijdschriften heeft gebruik gemaakt. Met ongeveer 5000 fiches is de kartotheek op de litteratuur vermeerderd. Dank zij de van de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid verkregen goedkeuring tot tewerkstelling in werkverruiming van twee hoofdarbeiders kon aan het ficheren van de „Burgerlijke Stand van Nederlands Oost-Indië" worden doorgewerkt. Deze kartotheek, waarvoor een tweede ladenkast is aangeschaft, omvat reeds ± 134.000 fiches. Het aantal tot de Inlichtingendienst gerichte genealogische en heraldische vragen vertoont geen' noemenswaardige verandering. Dat het Genootschap ook buiten de landsgrenzen bekendheid heeft, moge mede uit de verscheidene uit het buitenland ontvangen verzoeken om inlichtingen blijken. Vele van de aan deze afdeling gestelde vragen konden afdoende worden beantwoord. In menig geval is hiervoor de op het Centraal Bureau voor Genealogie berustende collectie Muschart geraadpleegd. O.a. zijn inlichtingen verzocht over de geslachten Bo(u)lijn, Boutmy, Celosse, Dikkers, Frescarode, Grimes, Van Grootveld, Van Hemert, Kaaks, Meyburgh, Minthorne,. Van Ornum, De Preter, Rolling, De Salengre, Stap en Ter Swaek.

Behalve met vele andere werkzaamheden heeft mejuffrouw

W. E. Smelt zich beziggehoaden met de samenstelling van het register op het maandblad.

De afdeling Familie-archieven, die onder leiding staat van mejuffrouw Mr. E. C. M. Prins, ontving uit voornoemde nalatenschap van de heer D. H. P. Mackay zijn familiearchief als legaat en verwierf in bruikleen archiefstukken Van der Hoop, betrekking hebbend op dezelfde tak dier familie, die reeds in 1929 een deel van het familiearchief geschonken had. Door bemiddeling van het Genootschap verwierf het Gemeentearchief van Arnhem uit dezelfde bron een aantal ,,Arnhemse Regenten-Papieren", zulks eveneens in aansluiting bij een vroeger ontvangen collectie van dezelfde herkomst, De kleinere schenkingen van archivalia aan ons Genootschap kan men in de staten van Aanwinsten in ,,De Nederlandsche Leeuw" vinden.

In het najaar ondernam mejuffrouw Smelt de ordening en beschrijving van het archief Ripperbant, dat een onderdeel uitmaakt van het familiearchief Van Boecop.

De Afdeling Handschriften verwierf van Jhr. D. W. Sickinghe een zeer bijzonder geschenk in de vorm van een door hem samengesteld getypt handschrift in drie delen, getiteld ,,Der Sickinghe Musiefwerk" (musief = mozaïk). Dit manuscript beschrijft de geschiedenis van dit vermaard Groningse geslacht over zeven eeuwen, geeft vele kwartierstaten van aangehuwden en is met portretten en andere afbeeldingen rijk verlucht. Voorts verdient afzonderlijke vermelding een grote verzameling negentiende-eeuwse handschriften, geschonken door de heer K. van Someren Greve, Ook een bruikleen van geslachtlijsten van en aantekeningen omtrent Blokzijlse families dient hier met waardering te worden genoemd. Vele welkome kleinere aanwinsten zijn in de desbetreffende staten in het maandblad opgesomd.

Uit de Afdelingen Familie-archieven, Handschriften en Zegels- en Wapenafbeeldingen werden enkele stukken ingezonden naar de Jubileumtentoonstelling van het Genootschap. Het Bestuur schonk aan de Remonstrantse Gemeente te Utrecht het fraaie gesneden en gepolychromeerde wapenschild Reede-Duyst van Voorhout, ter plaatsing in de Geertekerk, waar het van 1761 tot 1795 de Wezenbank der Fundatie van Renswoude moet hebben gesierd, zulks met instemming van Regenten der Fundatie, die dit wapenschild in 1932 aan ons Genootschap hadden geschonken.

Aan mejuffrouw Prins werd, evenals vorige jaren, toegestaan een les over genealogie aan leerlingen van de Rijksarchiefschool te geven in de Bestuurskamer van het Genootschap.

Met voldoening kan gesproken worden van een opgewekt verenigingsleven in de verschillende genealogische groepen., waar men vele belangrijke voordrachten op ons gebied kon beluisteren. Met voldoening ook blikken wij terug op ons jubileumjaar 1958 en vol vertrouwen gaan wij de toekomst tegemoet.

Genealogen, Ikonografen en de Musea,

door O. L. VAN DER AA.

Voor vele leden van het Koninklijk Nederlandsch Genoot+ schap voor Geslacht- en Wapenkunde zal de titel van deze bijdrage wellicht enige verwondering wekken ,,et ils seront bien étonnés de les trouver ensemble".

Toch behoeft dit bij nader inzien niet het geval te zijn, wanneer men zich herinnert dat de eerste pogingen om te

komen tot een systematische documentatie omtrent portretten van Nederlanders nu bijkans twee en veertig jaar geleden, werd ondernomen in het kader van de toen zojuist ingestelde commissie voor de documentatie van voornoemd Genootschap.

Wat de Musea in dit verband te maken hebben zal nader blijken.

De omstreeks 1917 ondernomen stappen in het belang van de ikonografie werden in sterke mate gestimuleerd door wijlen Jhr. Mr. Dr. E. A. van Beresteyn, die aanstonds enkele medewerkers vond, wier namen een goede klank hadden in de kringen van genealogen en kunsthistorici.

Het zou de grenzen van deze bijdrage overschrijden indien wij hier de gehele ontwikkeling van het ikonografisch onderzoek in Nederland zouden volgen en *wij* beperken ons er toe erop te wijzen, dat dit werk tot op de huidige dag wordt voortgezet door de Stichting ,,Iconographisch Bureau" te 's-Gravenhage.

Was dus in de aanvang reeds de band tussen genealogie en ikonografie gelegd, ook nu nog geldt de genealogie als een zeer voorname hulpbron bij het ikonografisch onderzoek en wij mogen dan ook met grote erkentelijkheid wijzen op het voorrecht dat het Iconographisch Bureau geniet van het onder één dak verkeren met het Centraal Bureau voor Genealogie, waarvan de verzamelingen zelden tevergeefs worden geraadpleegd.

Is o.i. door het bovenstaande de samenwerking van genealogen en ikonografen wel duidelijk gemaakt, anders staat het met het belang van beider werk voor de Musea.

Men kan de portretten in de musea van tweeërlei standpunt uit waarderen, n.l. van een zuiver kunsthistorisch, waarbij men uitgaat van de ontwikkeling in de portretkunst en deze in de loop van enkele eeuwen volgt, daarbij lettend op de opvattingen en de stijleigenaardigheden van de betrokken kunstenaars, zowel schilders en beeldhouwers als tekenaars en grafici. Aan de andere kant kan men meer belangstelling aan de dag leggen voor de persoon van de afgebeelde en zich verdiepen in de omstandigheden waaronder het portret is ontstaan. Hierbij rijzen vragen omtrent de authenticiteit, tijdstip en reden van ontstaan, benevens talloze punten betreffende kleding en attributen, waarbij, indien er een wapen op het kunstwerk is aangebracht, ook de heraldiek een rol speelt.

Er is een tijd geweest, waarin de musea zich over laatstgemelde factoren weinig bekommerden en het is nog niet zo lang geleden, dat in een van de voornaamste Nederlandse musea de plaatjes op de lijsten met de naamsaanduiding van de afgebeelden werden verwijderd als niet ter zake dienende. Van deze opvatting is men later wel teruggekomen en het is vooral in het laatste decennium dat de musea zich meer op het, laten wij zeggen ikonografisch. standpunt hebben gesteld.

Dit is ook onlangs weer gebleken toen op *,,The 5th Genera2 Conference of the International Council of Museums" (Icom), in* het begin van juli van dit jaar te Stockholm gehouden, in de vergadering van *,,The Icom Committee for Museums of archeology and history"* door de waarnemend voorzitter, Dr, R. van Luttervelt, een lans werd gebroken voor het belang van de ikonografische documentatie voor de musea voor geschiedenis,

Op deze 5e Icom-Conference was Nederland onder anderen vertegenwoordigd door Mr. F. P. Th. Rohling, chef van de afdeling Oudheidkunde en Natuurbescherming van het Ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen; Dr. H. C. Blote, onderdirecteur van het Rijksmuseum voor Na-

tuurlijke Historie" te Leiden en secretaris van „De Museumdag", Vereniging van Directeuren van Nederlandse Musea; Prof. Dr. H. Engel, directeur van het Zoölogisch Museum te Amsterdam en voorzitter van De Museumdag; Mej. Dr. M. Elisabeth Houtzager, directrice van het Centraal Museum te Utrecht: Dr. R. van Luttervelt, bovengenoemd: Dr. P. H. Pott, directeur van het Volkenkundig Museum te Leiden; Dr. A. F. E. van Schendel, directeur van de Afd. Schilderijen van het Rijksmuseum te Amsterdam; Dr. R. E. J. Weber. directeur van het Nederlands Postmuseum te 's-Gravenhage en penningmeester van De Museumdag en Dr. A. B. de Vries, directeur van het Koninklijk Kabinet van Schilderijen (Mauritshuis) te 's-Gravenhage.

Voor de ikonografische documentatie zijn in Icom-verband ook van belang de *„Icom Committee for documentation"* en de pogingen die worden aangewend om te komen tot de instelling van een *„Icom-commission for costumes"*.

Wat de eerste commissie betreft is het belang wel duidelijk, vooral wat aangaat de coördinatie van het verzamelen van reproducties van portretten en het bewaren van negatieven van reeds gefotografeerde kunstwerken. Aangaande de commissie voor kostuums, moet het streven worden gesteund om te komen tot een juiste en voor alle belangstellenden begrijpelijke terminologie betreffende de kleding van de op de portretten afgebeelden.

Tenslotte een enkel woord over de internationale organisatie van de ikonografische documentatie.

In 1928 reeds besloot het 6e Congres van het *„Comité International des Sciences Historiques" (C.I.S H.). tot* het instellen van een sub-commissie voor de ikonografie en beval de oprichting aan van nationale commissies in verschillende landen.

Daaraan gevolg gevend besloot de toenmalige Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, op aandringen van de Algemeen Rijksarchivaris Prof. Mr. R. Fruin in 1929 tot het instellen van een *„Nederlandsche Commissie voor Ikonografische Documentatie"*, waarvan naast Prof. Fruin als voorzitter, o.a. ook Jhr. Mr. Dr. E. A. van Beresteyn heeft deel uitgemaakt. Deze commissie bestaat nog en komt op geregelde tijden bijeen onder voorzitterschap van Mr. A. Staring.

Enkele landen bezitten een soortgelijke instelling als het Iconographisch Bureau, b.v. Zweden met het Svenska Porträttarkivet, gevestigd in het National Museum te Stockholm, en Spanje, alwaar het Bureau van de Junta Iconografia Nacional is gevestigd in het Museo Romántico te Madrid.

In andere landen zijn het musea die de documentatie verzorgen, zoals in Engeland „The National Portrait Gallery" te Londen, in Denemarken „Det Nationalhistoriske Museum par Frederiksborg-Slot" te Hillerød, en in Polen het Prentenkabinet van de Universiteit van Warschau.

In 1960 zal een Congres van het C.I.S.H. te Stockholm plaats vinden. Het is te hopen dat daarvan wederom een activering van de internationale samenwerking op het gebied van de ikonografische documentatie het gevolg zal zijn.

Het geslacht (de Vos) van Steenwijck,

door **Mr. A. N.** baron **de Vos van Steenwijk.**

Voorwoord.

Reeds te lang rust de laatste „proeve ener geslachtslijst" van de familie *de Vos van Steenwijk* in de bibliotheken (J. S. Magnin - 1844).

Wel verschenen inmiddels een viertal belangrijke studies over het geslacht, te weten: van Jhr. Mr. R. 0. van Holthe tot Echten in de Nieuwe Drentse Volks Almanak van 1891 en 1892, van Jhr. Mr. W. A. Beelaerts van Blokland in „De Ned. Leeuw" van januari 1916, van de heer J. de Groot in „De Ned. Leeuw" van november 1937 en van Jhr. Dr. Th. van Rheineck Leyssius in „De Ned. Leeuw" van december 1938. Deze en vele andere gegevens leverden het materiaal voor de navolgende verhandeling. Ik ben mij wel bewust, dat deze open staat voor aanvulling en verbetering, Alhoewel de schrijfwijze van de familienaam in de loop der eeuwen zich wijzigde, is *„Steenwijck"* het langst in gebruik geweest. Deze schrijfwijze heb ik derhalve voor de gehele hier beschreven periode (1212-1779) gebruikt.

Niet vermeld zijn in deze bijdrage een aantal personen voor-'komend in Vlaanderen, Brabant en Limburg in de 17de en 18de eeuw, die zich de Vos van Steenwijck noemden en zich van het familiewapen bedienden. Zij stammen vermoedelijk allen af van een zekere René de Vos, die in 1610 wordt benoemd tot rekenmeester te Rijsel en die in 1639 overlijdt. Van diens zoon of kleinzoon Robert maakte de beruchte Pierre Albert de Launay in 1665 een stamboom. Dit stuk is rijk aan fantasieën en de aansluiting aan het noord-Nederlandse geslacht uiterst vaag. Uit geen andere. bron bovendien, zijn gegevens voorhanden, die er op wijzen, dat een telg van het geslacht zich in de 15de of 16de eeuw in de zuidelijke Nederlanden zou hebben gevestigd.

Het wapen,

Meer dan zes eeuwen voert het gelacht *de Vos van Steenwijck* een wapen, dat omschreven wordt met: „in zilver vijf rode linker schuinbalken omgeven door een zwarte schildzoom beladen met acht gouden penningen". Het wapen wordt gedekt door een aanziendgestelde traliehelm van zwarte metaalkleur, rood gevoerd, goud omboord, met gouden tralies, gekroond met een gouden kroon met drie bladeren en twee parels. Het helmteken is een uitkomende gouden adelaar. De dekkleden zijn zilver en rood [1]).

Een heraldische ontleding van dit wapen leidt tot het volgende:

Het hoofdbestanddeel is het zilveren schild met de vijf rode schuinbalken. De schildzoom of bordure strekte in de eerste tijden der wapenkunde tot breuk, dit is tot onderscheidingsteken voor de jongere zonen van een huis. Aannemende dat we dus hier met een jongere linie te maken hebben, wijst de rest van het wapen ons vanzelve naar de oude graven en heren van *Kuinre*, wier wapen bestond uit vijf rode schuinbalken in goud [2]).

Wanneer we nu bedenken, dat de graven *van Kuinre* het muntrecht bezaten, dan is het duidelijk, dat door de acht penningen in de schildzoom de herinnering aan dit muntrecht bewaard wordt. Evenzo voerden de, graven *van Berg* om hun wapen een zwarte schildzoom met penningen.

— Men zal opmerken, dat de Kuinre's de schuinbalken op een gouden veld voerden, de Vossen van Steenwijck op een zilveren. Ook dit was een wijze van breken, die in ons land algemeen toepassing vond [3]).

— Op merkwaardige wijze wordt dit veronderstelde verband tussen de Kuinre's en Vossen van Steenwijck bevestigd in het wapen van *Volkier van Dwingelo,* evenals de broeders

---

1) **J. B. Rietstap. De** wapens der **Ned.** adel p. **256.**
2) **Idem. Handboek** der Wapenkunde.
3) Idem. p. **33s.**

Roelof *van Steenwijck* en *Johan de Vos van Steenwijck,* behorende tot de erfgenamen van heer *Hendrik van Norch.* Zijn wapen is gedeeld, met rechts vijf rode schuinbalken in zilver (zonder bordure), links in zilver een klimmende zwarte vos ![4]).

De **stamreeks.**

Alvorens de geregelde stamreeks begint, komen we tegen:

1212 *Engelbert van Steenwijck,* ridder.
Hij is getuige bij een verpanding van goederen door Rudolf van Koevorden aan het klooster te Ruinen [5]).

1223 *Bertold van Steenwijck,* ridder.
Hij is getuige bij een schenking van een tiend door de bisschop van Utrecht aan het klooster te Ruinen [6]).

1227 *Cornelis van Steenwijck.*
Hij sneuvelt met bisschop Otto van der Lippe en vele andere edelen bij Ane tegen de Drenten [7]).

1231 *Coenraad van Steenwijck,* schout.
Hij sneuvelt met zijn troepen te Bakkeveen [8]).
In 1233 sticht bisschop Willebrand een klooster te Mariënberg voor het zielenheil van zijn voorganger Otto en allen die met hem in het veen bij Koevorden (Ane) zijn gesneuveld en van allen die met schout *Coenraad van Steenwijck* zijn omgekomen [9]).

1235 *Johan van Steenwijck,* kanunnik van Deventer.
Hij is getuige van de elect Otto van Holland bij een ruil van goederen tussen Gijsbert van Bronckhorst en het klooster Bethlehem [10]).

1262 *Hendrik, gezegd Papinc, van Steenwijck,* ridder.
Hij verkoopt goederen aan de abdij van Ruinen, die hij in leen hield van graaf Otto van Bentheim [11]).
Vermoedelijk is hij dezelfde als *Henricus gezegd Pape,* die op 15 augustus 1251 samen met Bernardus Binzinc (Bentinck?) goederen opdraagt aan de bisschop van Utrecht [12]).
Vermelding verdient, dat ook reeds in een akte van 1225 een *Henricus Papinck* genoemd wordt [13]).

1272 *Coenraad van Steenwijck,* kanunnik te Zutphen.
Hij is op 19 juli 1272 getuige bij het vaststellen der statuten betreffende het verdelen der prebenden door de deken en het kapittel te Zutphen [14]).

1339 Roelof *van Steenwijck.*
Hij verklaart voor 'schepenen van Kampen geld geleend te hebben [15]).

1340 *Albert van Steenwijck.*
De schepenen hebben gewilkeurd nimmer een man van buiten Campen toe te staan zijn paard te slaan in de stadsweide, want Clawes Scureman heeft verdriet gedoogd van „heren *Alberte van Stenwiic*" [16]).

4) *Ned.* Leeuw 1935 p. 529 e.v.
5) Oorkondenboek Utrecht (O.B.U.) 11 no. 606.
6) O.B.U. 11 no. 711.
7) Dumbar. Analecta 11 p. 229.
8) Nagge. Historie van Overijssel p. 85.
9) O.B.U. nrs. 859 en 860.
10) O.B.U. no. 894.
11) Arch. Dikninge R 30.
12) Idem R 28.
13) Oorkondenboek Groningen en Drenthe (O.B.G.D.) no. 83
14) Sloet. Oorkondenboek Gelre en Zutphen no. 940.
15) Oud arch. Kampen V p. 58.

De stamreeks vangt aan met:

1. *Coenraad,* zich noemende *„in den Ghore"* naar het gelijknamige goed bij Steenwijk en voorkomende in de akten met de namen. *in den Ghore, van den Ghore, Utengore, de Gore,* en *van den Goer.* Hij wordt vermeld van 1318 -1340 en is vermoedelijk nog in leven in 1354. Althans wordt dan zijn zoon *Johan Vos van den Goer,* later zich noemend *Vos van Steenwijck,* domicellus genoemd. Zijn zegel is gedeeld. De heraldische rechterhelft vertoont een palen-wapen met schildhoofd, de heraldische linkerhelft vertoont het huidige wapen van het geslacht *de Vos van Steenwijck,* een wapen waarmee reeds eerder de *van Norch's* zegelen, als eerst bekenden, ridder *Hendrik van Norch 1302-24* en *Otto van Norch 1316-35.* Volgens de regelen van de heraldiek is in het algemeen de heraldische rechterhelft het vaderswapen, de heraldische linkerhelft het moederswapen. De moeder van deze Coenraad zou dus een *Norch* geweest zijn, waarmede tevens de verwantschap tussen *Coenraad* en *Otto van Norch* verklaard is [17]). Daar waar de kinderen van Coenraad de naam *van den Goer* laten varen en de naam *van Sfeenwijck* aannemen, ligt het om deze en andere redenen voor de hand in het vaderswapen het wapen der 13de eeuwse *Steenwijck*'s te zien. De geslachtsnaam *van den Goer* komt in de 13de eeuw niet voor, echter wel een goed van die naam gelegen bij Steenwijk. Ook thans nog ligt er een gehucht Goor onder Steenwijkerwold. Op 22 maart 1260 schenkt bisschop Hendrik van Vianden aan meester *Arnoldus,* hoofdpriester der kerk te Steenwijk, het land genaamd Gore om daarop een huis met toebehoren te bouwen [18]). Niet onmogelijk acht ik het, dat deze *Arnoldus* (= *Arent*) tot het geslacht der Steenwijck's behoorde en dezelfde is als de magister *Arnoldus de Steenwijck,* die deel uitmaakte van het kapittel van de St. Plechelmikerk te Oldenzaal [19]).

In de Kamper Schepen Akten komen we *Coenraad* niet minder dan 11 maal tegen in de periode 1318—1327, altijd in gezelschap *van Norch*'s en *Clenke*'s.
In 1324 beloven hij, zijn broer *Jan,* vele Norchen en andere Drentse edelen, bisschop Jan van Diest bij te staan in de strijd tegen de Drenten „wegens het geweld hun door het land van Drenthe aangedaan [20]).
In 1325 is hij getuige als de bisschop van Utrecht het over, de Drenten gevelde vonnis laat aflezen [21]).
Dat de strijd hiermee niet geëindigd was blijkt o.m. uit een akte" van 10 oktober 1340 waarin hij met Bertold Knas van Eelde, Bertold van Ansen e.a. verklaart van de stad Groningen het vredegeld te hebben ontvangen wegens een doodslag [22]).
Als *Otto van Norch* 25 maart 1334 zijn tienden verkoopt aan de abt van Ruinen en Dikninge verzoekt deze zijn „maghen" (verwanten) *Herman Polleman* en *Coenrade van den Goer* mede te zegelen [23]).
Dat we in *Coenraad* van den *Goer* de vader moeten zien van de broers *Johan Vos van den Goer alias Vos van Steenwijck, Roelof van* Steenwijck en *Egbert van*

16) Idem deel V no. CC VI.
17) O.B.G.D. no. 336.
18) O.B.U. III no. 1518.
19) Geerdink, Calendarium en Necrologium van de St. Plechelmikerk te Oldenzaal.
20) O.B.G.D. no. 282 en 253.
21) O.B.G.D. no. 293.
22) O.B.G.D. no. 362.
23) O.B.G.D. *no.* 336.

den Ghore alias van Steenwijck, priester, acht ik bewezen op grond van de volgends gegevens:

a. zowel Johan als *Roelof* noemen een zoon *Coenraad,* naar het gebruik van die tijd de oudste zoon de voornaam van vader's vader te geven.
Van Coenrand *Johanszoon* is het bekend, dat hij inderdaad de oudste zoon was. De voornaam *Coenraad* kwam in geen andere Drentse en Overijsselse adellijke geslachten van die tijd voor;

b. de overgang van de naam *Goer in Steenwijck* bij althans twee broeders ;

c. **het vererven** van Batinghe, dat in leen werd gehouden door *Jan Pipe, Coenraad*'s broer, aan zoon Johan;

d. een mededeling van Picardt [24]), dat een *Coenraad* de Vos *van Steenwijck* in 1315 Batinghe zou hebben gesticht;

e. een mededeling van van Rhemen [25]), dat een *Conrat de Vos van Steenwijck* in 1330 oorlog voerde tegen de Drenten en Friezen.

In „De Ned. Leeuw" 1937 komt J. de Groot tot de *conclusie,* dat Coenraad *van* der *Goer* stamde uit het geslacht der graven *van Goor.* In „De Ned. Leeuw" december 1938 bestrijdt Jhr. Dr. Th. van Rheineek Leyssius deze conclusie terecht. Niets wijst op deze afstamming behalve een zekere overeenkomst tussen het palenwapen uit het zegel van Coenraad en het wapen van de gemeente Ameyde, oudtijds een bezit der graven *van* Goor.

Zijn kinderen zijn:

1. Roelof, volgt IIA.
2. Johan, volgt IIB.
3. ***Egbert,*** volgt IIC.

IB. *Jan Pipe,* vermeld 1324 en 1335.

In 1324 beloven „*Conraerd van den Ghoere, Jan* sinen broder" en andere Drentse edelen bisschop Jan van Diest bij te staan in hun gemeenschappelijke strijd tegen de Drenten [26]).

In een register van inkomsten van het Domkapittel te Utrecht komt voor als bezitter van Batinghe een zekere *Jan Pipe* [27]). Daar waar Bathinghe later in leen gehouden wordt door *Coenraad*'s *zoon Johan,* ligt het voor de hand in *Jan Pipe, Coenraad*'s broer Jan te zien.

Vermoedelijk stammen van hem, uit niet wettelijke echt, de *Hiddingh*'s, een geslacht van Drentse eigenerfden, dat tot op de huidige dag het wapen van het geslacht de *Vos van Steenwijk* voert, aanvankelijk met een extra penning op de middenbalk. In 1443 vinden wij o.m. zijn naam gereproduceerd in *Johan Hiddingh anders geheten Pype.*

IIA. Roelof ***van*** *Steenwijck,* vermeld 1363-1384, † vóór 1387, ambtman van Drenthe. Uit hem stamt de tak *van Steenwijck.*

Uit het leenregister der goederen van de Utrechtse kerk blijkt, dat hij de voornaamste Norchse goederen heeft geërfd. Dit en het feit dat hij ambtman van Drenthe is, doet mij aannemen, dat hij de oudste der drie broers is.

Uit genoemd leenregister [28]) blijkt dat hij in leen hield „Bensigegoet to Dalen. Item dat vierde1 van den tienden to Dalen. Item die twe olden hove to Norch ende dat huys to Rchultinghe met al sinen toebehoren, alsie gelegen siin in den kerspel to Norch. Item dat Eden, in den kerspel to Norch, dat huys to Zibertinghe, dat huys to Hagheninghe, dat huys to Willemijnge ende dat huys to Weteringhe, mit horen toebehoren. Item die boterpacht to Fenehusen. Item dat goet dat ghelegen is in der noerder ziit der nyer Ae, mit sinen toebehoren. Item dat goet dat Evert van Wilre te holden plach van Heren Heynen van Norch. Item dat huys to Hesselinghe op Steenwiker Wolt. Item die twe hove van Anlo ende daartoe dat broec, dat ghelegen is tusschen Ede en Westerlande, dat gheheten is Edermarke, myt al horen toebehoren".

Als getuige zien we hem optreden in akten van 1363, 13'75, 1376, 1379, 1380, 1382 en 1384. Hij komt hierin veelvuldig voor met Reinold IV van Coevorden en als diens leenman.

In 1375 zien we hem vermeld als „ambtman des landes van Drenthe" [29]), een functie die later drost zou heten, vervolgens gouverneur en thans commissaris des Konings.

In 1387 wordt zijn zoon *Arent* als zijn leenopvolger door de bisschop *van* Utrecht beleend 30).

Hij zegelt met het huidige familiewapen en omschrift: S. *Roelof de Steenwic.*

Zijn kinderen:

1. Coenraad, volgt IIIA.
2. *Arent,* volgt IIIB.
3. Johan, volgt IIIC.
4. *Amelte,* volgt IIID.

IIB. ***Johan Vos van den*** *Goer* ***alias Vos van Steenwijck,*** vermeld 1'354-1396, tr. (disp. van Paus Innocentus VI ddo 2 april 1354) ***Hadewich van*** *Ansen,* dochter van *Bertold.* Uit hem stamt de tak ***de Vos van*** *Steenwijck.*

De huwelijksdispensatie had hij nodig daar Hadewich van Ansen zijn nicht in de 8e graad was. Naar alle waarschijnlijkheid was zij erfdochter en bracht Ansen aan het geslacht de *Vos van Steenwijck, maar* deze havesathe tot 1716 bleef. De Pauselijke bul spreekt over: „*Johannes dictus Vos Vandenggoer* domicellus en *Hadewigis de Anshem* domicella, nobiles Traj. dioec." [31]).

We komen hem tegen in vele akten in de periode 1360—1396. Hij heet daarin *Johan gezegd* Pos *van Steenwijck, Johan de Steenwije dictus Vos, Johan Vos van Steenwije* en *Johan de (die) Vos van Steenwije.* **Het** omschrift van zijn zegel luidt: S. *Johannis de Steenwic.*

In het leenregister der Utrechtse kerk opgemaakt circa 1382, komt hij voor als in leen te hebben: „den hof te Dwingelo, Batingher-goet ende watermolen mit horen toebehoren, Endelingher- encle Smedingher-goet, ende den vriën tienden to Lecle ende tot Dwinghelo, smal ende grof, mit sinen toebehoren"[32]).

Wanneer 6 december 1357 de broers *Arent* en *Johan van Steenwijck* een opbrengst uit Benninghegoet te Holte verkopen, zijn getuigen: „hun oom *Johan de Vos van Steenwijck* en diens zoon Coenraad de *Vos van Steenwijck,* hun neef"[33]).

Op 21 september 1385 bekrachtigt Floris van Wevelichoven, bisschop van Utrecht, de stichting door *Johan de Vos van Steenwijck* en *Hedewigh* e.l. van het Onzer Lieve Vrouwealtaar in de Kerspelkerk te Dwingelo en de begiftiging ervan met zekere goederen en het voorbehouden door de stichter voor zich en zijn nakomelingen van het recht van presentatie [34]).

Op 24 augustus 1394 verklaren enige geestelijken te Groningen, dat heer Otto Folkerdinc voor hen een getuigenis heeft afgelegd over het gevangen nemen van Folne en Harke Lippema door Johan de *Vos,* Henrich Polman en Gherd Hoptes [35]). Dit speelt zich af in het kader van de strijd tussen Schieringers en Vetkoopers.

24) J. Picardt. Chronyk der Lantschap Drenth p. 208.
25) m.s. van Rhemen. (Rijksarch. Arnhem).
26) O.B.G.D. no. 282 en 253.
27) O.B.G.D. no. 340.
28) O.B.G.D. no. 699.
29) O.B.G.D. no. 638.
30) Bissch. arch. no. 272.
31) Brom. Bullarium Trajoctense no. 1.503.
32) O.B.G.D. no. 699.
33) O.B.G.D. no. 778.
34) Arch. Batinge R 4.
35) O.B.G.D. no. 868.

Op 11 maart 1395 verklaart hij in eeuwige huur tc hebben afgestaan een hofstede te Steenwijk, t.b.v. een altaar in de kerk aldaar, gesticht door zijn broer *Egbert van Westerhesselen* [36]).

In hetzelfde jaar huldigen hij en vele andere Drentse edelen de bisschop van Utrecht als hun heer. Behalve hij worden genoemd de broers *Arent en Johan van Steenwijck* en zijn zoons *Coenraad, Reinold* en *Bertold do Vos* [37]).

Op 14 december 1396 *kiest* hij zijn zoon *Reinolt* tot momber in een rechtsvordering tegen Cyse van Ansen [38]).

Na zijn dood zien wij zijn vrouw beleend met zijn goederen: „Item denzelfde dages *Hadewich van Anssen des Vosses wijf van Steenwijc* verzoek en ontfiag den hof te Dwingelo en die watermolen, enz." [39]).

Hun kinderen:

1. *Coenraad,* volgt IIIP.
2. *Bertolt,* volgt IIIQ.
3. *Reinolt,* volgt IIIR.

IIC. *Egbert* ***van den Ghore alias dicfus van Sfeenwijck,*** vermeld 1360-1386, pastoor te Westerhesselen, kanunnik te Steenwijk.

In een akte van 1360 komen we hem tegen als „vir discretus dominus *Egbert van den Ghore,* alias *dictus van Steenwijck* rector ecelesie *in* Westerhessleeng" [40]).

Dat hij een broer is van *Johan* de 'Pos *van Steenwijck* zagen wij hierboven sub IIB [36]).

In 1361 koopt hij het goed den Hoenoever onder Avereest van heer Johan van Eerde, ridder [41]).

In 1371, 1375 en 1376 worden door verschillende personen erfnachten te zijnen behoeve gevestigd.

In 1354 sticht hij in de St. Clemenskerk te Steenwijk het Onzer Lieve Vrouwe Altaar en voorziet dit van genoegzame inkomsten ter voorziening in het onderhoud van een vicaris [42]).

Deze dotatie vermeerdert hij in 1356 door bij testament te beschikken over den Hoenoever. Het vruchtgebruik van dit goed schenkt hij aan „zijn neef den heer *Coenraad van den* Ghore,," pastoor te Dalen", onder bepaling dat na diens overlijden de eigendom verdeeld zal worden over de pastoor te Hesselen (Havelte), het St. Clemensaltaar en het Onzer Lieve Vrouwe altaar in de kerk te Hesselen en het O.L.V. altaar in de kerk te Steenwijk [43]).

Hij moet vóór 30 mei 1391 overleden zijn [44]).

IIIA. ***Coenraad van den Ghore,*** vermeld 1386 en 1395, pastoor te Dalen,

Algemeen wordt aangenomen. dat hij een zoon is van *Roelof van Steenwijck* (IIB) [45]).

Sub 11 C zagen wij reeds, dat hem in 1356 het levenslang vruchtgebruik van het goed den Hoenoever te Avereest vermaakt word door zijn oom *Egbert,* pastoor te Westerhesselen.

Hij is getuige als „*Johan* Vos vnn *Steenwic*" verklaart in eeuwige huur te hebben afgestaan een hofstede te Steenwijk t.b.v. een altaar in de kerk aldaar, gesticht door zijn broer heer *Egbert* van Westerhesselen. Hij wordt hier genoemd: „heer *Coinraet* vnn den Ghore, *cureyt tho Dalen*" [46]).

36) O.B.G.D. no. 573.
37) O.B.G.D. no. 902.
38) T.R.O. 11 p. 47.
39) Leenregister Frederik *van* Blankenheim.
40) O.B.G.D. no. 500.
41) O.B.G.D. no. 503.
42) Magnin. Besturen 1. le deel p. 127.
43) O.B.G.D. no. 763.
44) O.B.G.D. no. 819.
45) Ned. Leeuw januari 1916 en november 1937.
46) O.B.G.D. no. 873.

IIIB. *Arent van Steenwijck,* vermeld 1382-1431, tr. ***Beerte van Amen,*** dochter van Cyse.

In 1387 wordt hij vermeld als broer van *Johan van Steenwijck en neef* van *Johan de Vos van Steenwijck* (IIB) en diens zoon *Coenraad* [47]).

Met de goederen van zijn vader onder Norch wordt hii beleend in 1387.

"Het zijn de goederen, die „heer *Hendrik van Norch* van het sticht te houden placht" [48]).

In 1395 is hij onder de Drenten, die de bisschop van Utrecht als hun heer huldigen [56]).

In 1402 treedt hij op als getuige van zijn zwager *Albert van Ansen* [49]).

Hij behoort tot de „schildboortige *mannen", die* in 1405 moeten getuigen in het proces van Mensinghe te Roden [50]).

Met zijn neven *Coenraad* en *Reinolt* de Vos behoort hij *tot* de Vetkoopers die op zondag na L.Vr. Exaltatio 1415 Groningen veroveren op de Schieringers. Zij waren uit deze stad verbannen en naar Emden uitgeweken, toen de Schieringers op 23 okt. 1413 deze stad in hun macht brachten [51]). Op 3 november 1415 beloven *Coenraad* de Vos, *Arent van Steenwijck* e.a. burgemeesteren, *Reynalt* de Vos e.a. raadslieden der stad Groningen aan bisschop Frederik van Blankenheim niet meer te zullen toelaten heren, die het Sticht kwaad kunnen doen, b.v. Reinold van Coevorden, Men no van den Broeke, de gemene Friesen of het een of ander land van Friesland, en dat de stad Groningen niets vijandigs zal aanvangen tegen zijn heerschappij over Coevorden of het land van Drenthe, blijvende echter alle vroegere overeenkomsten tussen den bisschop *en* de stad van kracht [52]).

Hierop volgt een nieuw conflict van de Groningse Vetkoopers met de bisschop van Utrecht. Laatste weet de keizer voor zijn belangen te winnen, die de rijksban uitspreekt over de Groningers. Op 15 mei 1419 heeft de verzoening tussen de Vetkoopers en de bisschop plaats en wordt de ban opgeheven.

Op 7 augustus 1425 zegelt hij met anderen namens de Ridderschap van Drenthe het verbond met Salland, Twenthe en Vollenhove tot steun aan de postulaat Rudolf van Diepbolt.

Wederom treedt hij op voor de Ridderschap van Drenthe als op 6 okt. 1426 ook het Nedersticht zich met het Oversticht ten dezen verbindt en de tegencandidaat, Sweder van Culenborch als bisschop ontzegt [53]).

In 1428 en 1431 komen we hem nog tegen als leenheer van en getuige voor *Hendrik de Vos van Steenwijck, zijn neef* [54]).

Hun kinderen zijn:

1. ***Johan*** de oudere, volgt IV A.
2. ***Albert,*** volgt IV B.
3. ***Johan*** de jongere, volgt IV C.

IIIC. *Johan van Steenwijck,* vermeld 1387-1426.

In 1387 zien we hem vermeld als broer van *Arent* en neef van *Johan de Vos van Steenwijck* (IIB) en diens zoon *Coenraad,* wanneer hij en zijn broer verkopen een jaarlijkse opbrengst uit Benninghegoet te Holten [55]).

47) O.B.G.D. no. 778.
48) Bissch. arch. no. 272.
49) Magnin. Onderzoek naar de adel van het geslacht de Vos van Steenwijk in de drie laatste jaren der XIVde eeuw, p. 49.
50) Tijdrekenkundig register op het Oud Provinciaal Archief van Overijssel (T.R.O.) B p. 162.
51) Nieuwe Drentse Volks Almanak (N.D.V.A.) 1891 p. 209 en Diest Lorgion, Gesch. der Stad Groningen.
52) T.R.O. F p. 223.
53) N.D.V.A. 1891, p. 224 e.v.
54) Arch. Dikninge R 245 en 258.
55) O.B.G.D. no. 778.

In 1395 treffen we hem aan onder de Drenten, die de bisschop van Utrecht als hun heer huldigen. Hij is dan in gezelschap van zijn broer *Arent van Steenwijck,* van zijn oom Johan de Pos *van Steenwijck,* van zijn neven *Coenraad, Bertolt* en *Reynalt* de *Vos* en van zijn verwanten *Arent Huys* (heer van Ruinen) en diens zoon *Johan*[56]).

Wanneer in 1405 beslist moet worden of twee personen schildboortige lieden waren en als zodanig Stichts leen konden bezitten, wordt hij met veertien andere Drentse edelen opgeroepen om een uitspraak te doen [57]).

IIID. *Amelte van Steenwijck,* vermeld 1413-1420, tr. *Cyso Guesinge.*

Magnin maakt haar een volle nicht van *Reinalt* de *Vos van Steenwijck*[58]). Mogelijk is zij daarom een dochter van *Roelof van Steenwijck* (IIA). Met haar man draagt zij goederen te Ruinen over aan het klooster Dikninge in 1413 59).

Op 13 mei 1420 draagt *Cyso Geusinge* met goedvinden van zijn vrouw „*Amele van Steenwic*" wederom goederen over aan de abdij te Dikninge [60]).

Op 15 juni 1413 zien we hem renten overdragen uit de goederen Hovinghe en Bensinghe te Vries [61]).

In 1408 behoort hii tot de schildboortige mannen van Drente, die opgeroepen worden om recht te spreken (zie sub IIIC).

111 P. *Coenraad* de *Vos van Steenwijck,* vermeld 1387, † 1419, tr. *Agnes van Buckhorst,* dochter van *Johan* 11 en diens eerste vrouw *Ermgart Hackfort.*

Met zijn vader zegelt hij een akte in 1387 [62]).

In 1395 behoort hij tot de Drenten die de bisschop van Utrecht als hun heer huldigen.

Op 30 okt. 1406 wordt hij — na dode van *Hadewich* van *Ansen* zijn moeder — beleend met de hof te Dwingelo, en de goederen Batinge, Endelinge en Smedinge met hun toebehoren, met de Hiddinghtienden, de vrije tienden, te Lede en te Dwingelo es).

In 1407 schenkt hij jaarlijks 11 mud rogge uit een goed te Eczele aan de provisor van de Heilige Geest te Groningen [64]).

Hij behoort tot de schildboortige lieden, die in 1408 worden opgeroepen om een uitspraak te doen in een leenkwestie (zie sub IIIC).

In 1410 sticht hij in de kerk te Dwingelo een altaar, doteert dit met opbrengsten uit goederen te Ansen, Wittelte en Lede, met de bepaling dat de begeving zal blijven aan hem *en* zijne erfgenamen, dat de te benoemen priester zelf de mis moet bedienen, geregeld voor hem moet bidden en na zijn dood, 's zondags *na* Martini zijn memorie vieren [65]).

In 1415 is hij aanvoerder van de Drenten, die op zondag na L. Vr. Exaltatio Groningen veroveren en de Schieringers verdrijven [66]).

Op 3 nov. van dat jaar behoort hij met *Arent van Steenwijck,* Reynalt Huging en Bruyn Clinge tot de burgemeesteren van de stad Groningen, die aan bisschop Frederik van Blankenheim beloven de stad te bewaken tegen de vijanden van het Sticht en hem erkennen als heer van Coevorden en Drenthe [67]).

Op 1 juli 1416 draagt hij een losrente van 6 mud rogge uit een goed te Legello onder Dwingelo over aan Reynolt van Echten es).

Bij testament van 18 jan. 1416 bepaalt Johan *II* van *Buckhorst,* dat zijn zoon Johan jaarlijks aan zijn zuster Nese *(Agnes)* 100 gulden zal uitkeren. Dat zij niet uitvoeriger werd bedacht, zal zijn reden wel hierin vinden, dat zij gehuwd zijnde, reeds uitgeboedeld was [69]).

Hij is vermoedelijk in 1419 overleden. In dit jaar althans wordt zijn oudste zoon Hendrik beleend [70]).

Zijn vrouw komen we nog tegen in 1423, als zij voor de Hoge Bank precedeert tegen haar moeder (of wat aannemelijker lijkt, haar stiefmoeder) *Elisabeth van Almelo* [71]).

Zijn sehoonvader *Johan van Buckhorst* was sedert 1394 drost van Diepenheim en van 1405-1412 drost van Coevorden en Drenthe,

Hun kinderen zijn:

1. *Hendrik, volgt* IV P.
2. *Arent, volgt* IV Q.

III Q. *Bertolt de Vos van Steenwijck,* vermeld 1395.

Wij vinden hem slechts eenmaal vermeld en wel als broer van *Coenraad,* wanneer in 1395 een aantal Drenten de bisschop van Utrecht als hun heer huldigen [72]).

Was hij het, die de hof te Ansen erfde? Dit is niet onwaarschijnlijk, immers Coenraad kreeg Batinge met de *overige* goederen van zijn vader, terwijl *Reinalt* de dochter van de bannerheer Pelgrim *van Putten* huwde, waarmee hij dit belangrijke bezit in het geslacht de *Vos van Steenwijck* bracht.

Dat Ansen aan de Vossen kwam, zou kunnen blijken uit een akte van 1436, waarin *Reinolt* de *Vos van Steenwijck* tot Putten en Coenraad's zonen *Hendrik* en *Arend* hun dochter en nicht *Mechteld van Putten,* non te Assen, een zeker bedrag geven, dat men hun schuldig was te betalen „in den hof toe Ansen". Het *is* niet onmogelijk, dat de eigendom een tijdlang in drieën is gesplitst geweest. Immers op een lotting in 1516 gelasten Drost en Etten een minnelijke schikking tussen „*Bartold de Vos van Ansen*" en „de Erbare *Hendrik de Pos van Steenwijck*", *van* „den darden deel van Vosses arve thoe Ansen".

Het is niet bekend van wie deze *Bartold de Vos van Ansen* afstamt. Hij komt voor 1516-1527 en is in 1530 overleden. Hij heeft een broer *Steven* de Vos, van 1546-1555 schout van Anlo, die zegelt met het wapen de *Vos van Steenwijck*[73]). Waren zij wettige afstammelingen van *Bertolt de Vos* vermeld 1395 ? (zie ook sub VI W).

111 R. *Reinold de Vos van Steenwijck,* vermeld sedert 1395, † in 1442, tr. ± 1399 *Aleyt van Putten,* dochter van *Pelgrim,* ridder, en *Catharina van Zinderen.*

Al vroeg zal hij als schildknaap in dienst getreden zijn van de machtige Gelderse ridder en bannerheer *Pelgrim van Putten,* mogelijk een vriend van zijn vader.

Althans reeds in 1325 zien wij een relatie tussen de beide grootvaders, wanneer *Coenraad* van den *Goer* voor schepenen van Kampen verklaart, dat hij met Otto en Wycher van Norch de verpande goederen van *Pelgrim van* **Putten** binnen zekere tijd zal lossen [75]).

In 1395 is hij onder de Drenten, die de bisschop van Utrecht als hun heer huldigen [76]).

56) O.B.G.D. no. 902.
57) T.R.O.-B p. 162.
58) Magnin p. 46.
59) Arch. Dikninga R 195.
60) Idem R 218.
61) Joosting. Stukken afkomstig van ambtenaren en particulieren in het R.A. in Drenthe (Ambt. en Part.) R 8.
62) O.B.G.D. no. 778.
63) Leenboek b.v. U. no. 272 fol. 58.
64) Arch. Mensinge te Roden.
65) Huisarch. Batinge R 9.
66) Magnin, Besturen 11 2 p. 20.
67) T.R.O. aanh. p. 223.
68) Magnin, p. XXXV.
69) Ter Kuyle. Zalk en Veecaten p. 32.
70) Leenreg. Fred. v. Blankenheim.
71) T.R.O. - B p. 266.
72) O.B.G.D. no. 902.
73) N.D.V.A. 1892 p. 196 e.v.
74) O.B.G.D. no. 1032.
75) Kamper Schepen Akten no. 199.
76) O.B.G.D. no. 902.

In 1399 blijkt hij gehuwd te zijn met *Aleyt, Pelgrim*'s dochter [77]).

Hij behoort in 1408 tot de schildboortige lieden van Drenthe, die worden opgeroepen om recht te spreken in een leenkwestie [78]).

In 1415 behoort hij tot degenen, die Groningen veroveren op de Schieringers.

Hij behoort tot de raadslieden van deze stad, die de bisschop beloven de stad te bewaken tegen de vijanden van het Sticht en hem erkennen als heer van Coevorden en Drenthe [79]).

Voor de prebende van zijn dochter *Herbrande,* non te Assen, draagt hij in 1416 een opbrengst uit zijn tienden te Schoenlo in de kerspel Rolde over aan het klooster te Assen [80]).

Door de hertog van Gelre worden hij en zijn vrouw in 1420 beleend met het huis te Putten, 36 beleende mannen, de horige luiden van Oosterwolde, de hof te Putten bij Ermelo, de gruit en cijse te Elburg en Doornspyk en met het gericht te Drempt geheten Schottinge in de Graafschap. Verdere beleningen volgen in 1424: de tienden te Telgt bij Ermelo, het borehleen te Vollenhove, met 32 leenmannen, de tienden te Putten bij Elburg, te Heerde, Vorchten, Wesep en Spankeren, het dagelijks gericht te Hollandshuis, de visserij in des graven net enz. enz. [81]).

In 1428 behoort hij tot degenen, die vijanden van het Sticht geworden zijn ter wille van hertog Arnoud van Egmont [82]). Hij is inmiddels in de Ridderschap van Veluwe opgenomen. Voor zijn dochter *Mechteld,* eveneens non te Assen, draagt hij in 1431 4 mud rogge aan dit klooster over [83]).

Met zijn neven *Hendrik* en *Arend* is hij op 29 september 1436 scheidsman bij een erfenis-verdeling tussen *Hendrik*'s zonen [84]).

In hetzelfde jaar zegelt hij met zijn zoon *Hendrik* een verbond tussen de Ridderschap van Veluwe en de steden Arnhem, Harderwijk, Wageningen, Hattem en Elburg [85]).

In 1442 zien we hem in een akte met zijn vrouw, zijn zoon *Hendrik* en zijn dochters *Hadewich,* weduwe van *Johan* bastaard *van Beyeren,* en Mechtelt, non te Assen. In 1443 blijkt hij te zijn overleden, daar dan zijn neef *Hendrik* de schenkingen aan het klooster te Assen t.b.v. *Reynolt*'s dochters Herbrande en *Mechteld* bevestigt [86]).

Zij overlijdt in 1450, daar dan haar zoon *Hendrik,* als haar erfgenaam met alle Puttense goederen beleend wordt.

Hun kinderen zijn:

1. Hendrik, volgt IV R.
2. ***Hadewich,*** vermeld 1442-1446, tr. 1° ***Johan*** bastaard van *Beyeren;* tr. 2° ***Hendrik*** *Bentinck.*
3. ***Herbrande,*** non te Assen, vermeld 1416.
4. *Mechteld,* non te Assen, vermeld 1431-1442.

IV A. ***Johan van*** *Steenwijck,* de oudere, vermeld sedert 1441, † in 1460, tr. ***Hadewich*** *Mulert.*

Op St. Elisabeth 1441 verkoopt „*Johan* van *Steenwijck,* de oldeste broeder" aan het convente te Assen de halve tiende grof en smal in de buurschap Schoonlo in de marke Grollo. In deze akte worden als zijn broers genoemd, *Albert* en *Johan.*

Op St. Bonifacius 1443 verkoopt hij een voet waardeels in Dalermarke aan Egbert Buser [87]).

77) Nijhoff, Ged. 111 p. 212.
78) T.R.O.-B p. 162.
79) T.R.O.-Aanh. p. 223.
80) Magnin p. XXXIII.
81) Leenregister Gelre.
82) T.R.O.-F p. 255.
83) Magnin p. XXXIV.
84) Huisarch. Batinge R 11.
85) Nijhoff Ged. IV no. 158 C.
86) Magnin. blz. XXXV.
87) N.D.V.A. 1892 p. 228.

Een ordel van 1456 tussen de broers Johan. en *Roelof* de Vos vermeldt een brief, waaraan hij zijn zegel hecht [88]). In hetzelfde jaar op 22 okt. wordt hij herbeleend met de lenen, die in 1387 zijn voorvader *Arend van Steenwijck* hield, de twee olde hoven tc Norch enz. [89]).

Na zijn dood, 23 okt. 1460 wordt hiermee zijn zoon *Egbert* beleend [90]).

Hun dochter *Bate* sluit huwelijkse voorwaarden in 1464 met *Roelof* van Echten. Hierbij zijn tegenwoordig haar moeder *Hadewich Mulert* bijgestaan door haar zoon *Egbert van Steenwijck* [91]).

Hun kinderen zijn:

1. ***Egbert,*** volgt V A.
2. *Arent,* ***volgt*** V B.
3. *Bate,* vermeld 1464, tr. Roelof ***van Echten.***

IV B. *Albert* ***van*** *Steenwijck,* vermeld sedert 1446, † in 1485, tr. ***Johanna van*** *Selwert,* vermeld sedert 1456, † in 1525, dochter van ***Hendrik*** en *Mechtelt* ***van den*** *Buggenberge.* Zij hertr. in 1514 ***Johan*** *Santinck.*

22 okt. 1456 komt hij voor als hulder van zijn vrouw bij de belening met het goed Geerding [92]).

Als gerichtsman van Eininghen wordt hij vermeld van 1459—73 [93]).

In 1460 zien wij *Egbert* van. *Steenwijck* beleend, na dode van zijn vader en onder momberschap van zijn oom *Albert* [94]).

Als huwelijksvriend van zijn nicht ***Bate,*** die trouwt met *Roelof van* ***Echten,*** treedt hij op in 1464 [91]).

In 1470 is hij borg bij de huwelijksovereenkomst tussen Hendrik *van* der *Ese van Gramsbergen* (voor diens dochter Sophia) en *Roelof* van Coevorden [95]).

Met zijn vrouw verkoopt hij in 1473 een opbrengst uit hun goed Aveking te Beerte [96]).

Op 6 maart 1482 beleent de bisschop hem uit zonderlinge gunst met het kerkerecht van Emmen, Odoorn en Schonebeke, een vijfmarksleen [97]).

In 1484 treffen we hem nog aan bij de Klaringen te Deventer en Kampen [98]).

Hij moet overleden zijn in 1485, daar dan zijn zoon Johan met de kerkerechten wordt beleend es).

Uit een akte van 1457 leert men zijn kinderen kennen. Het zijn *Johan, Hendrik, Arend, Mechtelt* gehuwd met *Wolter van Lennep* en *Femme* [100]).

In 1514 hertrouwt zijn weduwe met Johan *Santinck* [101]); zij moet vóór *30 jan. 1525* overleden zijn, daar dan haar zoon *Hendrik* met haar goederen beleend wordt [102]).

Hun kinderen zijn:

1. ***Johan,*** volgt V E.
2. ***Hendrik,*** volgt V F.
3. ***Arend,*** volgt V G.
4. *Mechtelt,* vermeld 1487-1494, tr. *Wolter* ***van Lennep.***
5. ***Femme,*** vermeld 1487.

IV C. ***Johan van*** *Steenwijck* (de jongere), vermeld 1445—1485.

88) Gratama. Enige ordelen no. 640.
89) T.R.O.-D. p. 11.
90) T.R.O.-D p. 128.
91) Arch. Echten.
92) N.D.V.A. 1892 p. 229.
93) Arch. Sibeulo p. 95, 97.
94) T.R.O.-D, p. 128.
95) Arch. Rechteren.
96) Arch. Sibeulo.
97) N.D.V.A. 1892 p. 229.
98) Nagge p. 294.
99) N.D.V.A. 1892 p. 229.
100) Idem.
101) T.R.O.- E p. 522.
102) T.R.O.-E p. 357.

Hij komt voor als op 27 maart 1447 kwijtschelding verwervend met de vrienden van. het klooster te Assen wegens de doodslag van Egbert Eskyng, begaan te Banlo in 1445 [103]).

IV P. ***Hendrik de Vos vam Sfeenwijck*** tot Batinge, vermeld sedert 1419, † in 1457, tr. 1° ***Elisabeth N.N.;*** tr. 2° in 1425 ***Mechfelt van*** *Gheesteren,* dochter van ***Ludiken.***

Uit processen gevoerd in de 16de en de 17de eeuw over de status van de vicarie te Dwingelo blijkt, ,dat hij een broer is van *Arend de Vos van Steenwijck* [104]).

Hij is een neef van *Arena de Pos van Steenwijck genaamd Huzeken,* zoon van *krent Hwys, heer* van Ruinen, en *Agnes de Vos van Steenwijck* [105]).

In 1419 wordt hij te Deventer beleend met: „Batinge met de watermolen en zijn toebehoren, met Endelinge, Hovinge en Smedinge met hun hoebehoren. met de Hidding-tienden, alles gelegen in het kerspel Dwingelo [106]). Het valt op, dat thant de hof te Dwingelo ontbreekt. Niet onmogelijk is deze de naam Batinge gaan dragen, dan wel is de kwaliteit van havesathe verlegd van de hof te Dwingelo op het Batinge-goed [107]).

Hij trouwt in tweede huwelijk met *Mechtelt van Gheesteren,* dochter van *Ludiken.* De huwelijksovereenkomst is vastgelegd in een oorkonde van 2 april 1425 [108]).

In 1426 behoort hij tot clc Drenten, die Sweder van Culenborch ontzeggen.

Uit een orde1 van 1432 blijkt, dat hij niet het recht van de wind heeft in de marke van Lede [109]).

Van belang is de akte van 29 sept. 1436 waarin hij met zijn broer *Arent en neef Reynolt,* als scheidslieden tussen zijn zoons *Johan* en *Roelof* het volgende bepaalt t.a.v. de nalatenschap van wijlen zijn vrouw en de te verwachten nalatenschap van hem, *Hendrik de Vos,* hun vader:

„1. Johan. zal ontvangen het goed Batinge te Dwingelo enz. enz., het halve -goed te Wittelte (behoudens de lijfrente ervan voor junefer *Mechtelt,* de vrouw van *Hendrik*), de Hidding-tienden enz. enz.

2. *Roelof* zal ontvangen de goederen Endelinge en Smedinge te Dwingclo, het halve goed te Wittelte (behoudens enz.).

Allles met de bepaling, dat deze goederen eerst bij overlijden van de vader aan de zoons zullen komen. doch dat deze zullen blijven in het genot van do nalatenschap hunner moeder enz.. *en* dat de kinderen, die den vader nog mochten geboren worden, zullen delen in de nalatenschap „als clan dat recht daervan wiset" [110]).

In *1438* krijgt hij een vrijgeleide van bisschop Rudolf van Diepholt om heer Geert van Buckhorst te vangen [111]).

Hij *is* overleden in 1457, daar op 21 april zijn *zoon Johan* beleend wordt met Batinge [112]).

Zijn kinderen uit het eerste huwelijk zijn:

1. ***Johan,*** volgt V P.
2. Roelof, volgt V Q.
3. ***Johanna,*** vermeld 1451-1458, priorin van het klooster Dikninge [120]).

103) T.R.O.-F p. 300.
104) N.D.V.A. 1899 p. 163.
105) N.D.V.A. 1912.
106) Leenboek Rudolf van Diepholt.
107) Lunsingh Meyer. De rechtspositie van de eigenerfden in Drenthe, p. 235.
108) Döhmann en Dingeldein. Singraven, deel 1 p. 39.
109) Feith. Ordelen Etstoel.
110) Arch. Batinge R 11.
111) N.D.V.A. 1891 p. 210.
112) Arch. Batinge St. 1.

IV Q. ***Arend de Vos van Sfeenwijck,*** vermeld 14 19-1447, tr. *Berta Mulert* [113]).

Het is verwarrend, dat tegelijk met hem leeft, een neef *Arend de Vos van, Steenwijck genaamd Huzeken, zoon* van *Arent Hwys,* heer van Ruinen, en *Agnes de Vos van Steenwijck.*

Evenals zijn broer wordt hij beleend in 1419 [114]).

In 1423 verkoopt hij met zijn vrouw een opbrengst uit een hofstede in de stad Steenwijk [115]).

Hij behoort ook tot de Drenten, die in 1426 Sweder van Culenboreh ontzeggen ten behoeve van Rudolf van Diepholt [116]).

In 1436 is hij scheidsman bij de erfenisverdeling tussen zijn neven Johan en *Roelof* (zie sub IV P).

In 1423 en 1432 verkopen hij en *Beerte* zijn vrouw een opbrengst uit hun goed Astobringe aan de abdij te Dikninge [117]).

Als gerichtsman vinden we in 1447 genoemd een *Aernt die Vos* [118]).

Hun kind is:

Agnes (Nese), vermeld 1439-1477 [119]).

IV R. ***Hendrik de Vos van*** *Steenwijck* ***van*** *Putten,* vermeld sedert 1426, † in 1478, tr. ***Margriet van Uferwijck,*** vermeld 1458-1481, dochter van *Herman.*

Hij wordt genoemd als richter *van* Veluwe tussen 1436 en 1475, als landdrost van Veluwe 1454, 1456 en 1457 en als burgemeester van Elburg in 1474 en 1477 [121]).

In 1438 houdt hii binnen Hattem enige Hollandse burgers in arrest [122]).

In 1446 cedeert zijn zuster *Hadewich* hem al hare rechten op Putten en Drempt [123]).

In dienst van hertog Arnold van Egmont wordt hij in 1447 door de stad Harderwiik als ritmeester aangenomen [122]).

Als erfgenaam van zijn moeder *Aleyt,* wordt hij in 1450 met al hare goederen beleend [133]).

Op 9 juni 1455 wordt hij door de hertog van Gelre naar de stad Elburg gezonden om te spreken over het zenden van 20 gewapenden, die een maand bij de hertog in het vijandelijke land (Munster) moeten blijven [124]).

Het landdrostambt houdt hij in pandschap voor 7516 Rijnse guldens en wordt daaraan gelost door Peter bastaard van Egmont [125]).

Van 1468—1474 heeft hij geschil met Elburg over de gruit en het gruitgeld binnen de stad en de stadsvrijheid [126]).

In 1470 cedeert zijn neef *Johan van Alphen,* ridder, hem al zijn aanspraken [123]). Deze *Johan van Alphen* noemt *Pelgrim van Putten* zijn grootvader.

Op 5 febr. 1476 ontslaat hii Mette Claesdochter van alle horigheid en keurmedigheid zolang zij geestelijk is *en* in een convent blijft, maar zij zou hem en zijn erfgenamen horig en keurmedig blijven, wanneer zij een wereldlijk mens werd [127]).

Hij moet in 1475 overleden zijn, daar in dat jaar zijn zoon *Herman* met alle Puttense goederen beleend wordt [123]).

113) Magnin en N.D.V.A. 1591.
114) N.D.V.A. 1891.
115) ms. de Groot. (bibl. N.L.)
116) T.R.O.-F p. 245:
117) Arch. Dikninge R 237 en 261.
118) T.R.O.-F p. 301.
119) Magnin. Geslachtslijst.
120) Magnin. De voormalige kloosters in Drenthe
121) Arch. Elburg en ms. van Spaen (Hoge Raad van Adel).
122) Arch. Harderwijk.
123) Geld. Leenregister.
124) Arch. Elburg R 290.
125) m.s. van Spaen.
126) Arch. Elburg R 366.
127) Oudarch. Kampen 1 no. 768.

Zijn vrouw, wordt als juffer *Margriete* van *Putten* nog vermeld in 1481 [128]).

Hun kinderen zijn:

1. *Herman,* volgt V R.
2. *Pelgrim, volgt* V S.
3. *Johan, zie* bij V R en V S.
4. *Derk, zie* bij V R en V S.
5. *Berta,* tr. *Gijsbert van Broekhuisen* van Barlham.
6. *Frans, volgt* V T.
7. *Arend,* vermeld 1487.

V A. *Egbert van Steenwijck,* vermeld sedert 1460, † 1485.

Op 23 okt. 1460 wordt *Egbert van Steenwijck,* na dode van zijn vader *Johan en onder* momberschap van zijn oom *Albert,* beleend met de lenen zijns vaders. Het zijn nog steeds de twee olde hoven te Norch enz. enz. (zie sub 11 A) [129]).

Hij staat zijn moeder bij als in 1464 huwelijkse voorwaarden worden opgemaakt tussen zijn zuster *Bate* en *Roelof van Echten* [130]).

Hij is dood in 1485, daar dan zijn broer *Arend* met zijn lenen beleend wordt [131]).

V B. *Arent van Steenwijck,* priester, vermeld 1485-1487.

Na dode van zijn broer Egbert wordt hij op 12 aug. 1485 beleend met de Norchse goederen, onder hulderschap van *Johan van Steenwijck* (de jonge) [131]).

Op 22 aug. 1487 gaan al zijn goederen naar *Herman van Voerst* [132]), van wien ze in 1501 weer overgaan naar zijn neef *Johan van Steenwijck* [133]).

Tussen do erfgenamen van zijn neef Johan (VE) en *Jacob van Uterwijck* hangt in 1527 voor het Etstoel een proces over zijn goederen [144]).

V E. *Johan van Steenwijck,* vermeld 1472, † in 1519, tr. *Lutgarde van den Clooster,* vermeld 1487-1539, dochter van *Reinold* en N.N. *van Voorst.*

Op 8 juli 1472 wordt *Johan van Steenwijck Albertszoon* beleend met het goed Hering met de grove en smalle tienden te Zees, gelijk Rutger van den Buggenberge des is uitgegaan [134]).

Hij wordt na dode van zijn vader beleend als vijfmarkleen, het kerkerecht van Emgne, Odoorn, Schoonebeek en de vicarie te Empne met toebehoren, in het land van Drenthe, om mijnen Gen. Heeren of zijn nakomelingen een bekwaam persoon te presenteren of te noemen [135]).

In 1486 wordt hij beleend met het Oldenhuis met de halve grove en smalle tienden, in de buurschap Zees onder het kerspel Ommen, gelijk Geert Borre des is uitgegaan [136]).

Hij vermaakt zijn echtgenote, *Lutgert,* dochter van *Reinold van* den *Clooster* in 1459, ter lijftucht na zijn dood 40 mud rogge per jaar uit de erven Oldenhuis en Hering, alsmede derzelver tienden [137]).

In 1490 wordt hij beleend met het goed Assing c.a. in de buurschap Junne, onder Ommen, gelijk meester Arent Mulert des is uitgegaan [138]).

In hetzelfde jaar, doet de bisschop uitspraak in een geschil tussen hem en Johan Borre over de leengoederen Hermeling en Oldenhuis in het kerspel Ommen. Hij wijst Hermeling en Oldenhuis toe aan Johan Borre voor zijn leven. waarna zij zullen komen aan *Johan van Steenwijck 'of* zijn leenvolger. Hij belast echter Johan Borre met de uitkering van een lijftocht aan de weduwe van Rutger van Buggenberge [146]).

In 1492 volgt een belening met het erve Meynol dinck, in de buurschap Holtheem, onder het kerspel Hardenberg, en de grove en smallen tienden over 7 erven in de buurschap Itterbeke, onder het kerspel Ulzen, gelijk zijn moeder, *Johanna van Selwert,* onder momberschap van haar man, *Johan* Santinge, des uitgegaan is [139]).

Hij koopt in 1491 het goed het Holt c.a. in het kerspel Coevorden [140]).

Hij beleent op 6 dec. 1492 Johan Knasse na het overlijden van zijn broer Bertolt Knasse met Haynghc goed te Ede, de Oldenhof, Westerhovinge en Oosterhovinge in de kerspelen Norch en Veenhuisen, als leen van het Sticht Utrecht [141]).

Op 20 maart 1501 wordt hij beleend met de twee olde hoven te Norch en andere oude lenen der Steenwijcken, na uitgang van *Herman van Voerst* [142]).

Na zijn dood, wordt 18 dec. 1.519 zijn zoon Dirk beleend met twee olde hoven te Norg enz., behoudens de lijftucht aan zijn moeder joffer *Luytgart* [143]).

Tussen zijn erfgenamen en *Jacob van Uterwijck* hangt in 1527 een proces bij de Etstoel over de goederen van „zalige Heer *Arend van Steenwijck*" [144]).

Zijn weduwe komen we in 1532 nog tegen als zij en haar kinderen verzoeken ontlast te worden van de ordonnantie, die verplicht tot het houden van een paard. Dit wordt niet toegestaan [145]). Zij leeft nog in 1.539 wanneer haar zoon *Johan,* wegens het overlijden van zijn broer *Diederick* beleend wordt.

Hun kinderen zijn:

1. *Dirk,* volgt VI A.
2. *Johan,* volgt VI B.
3. *Albert,* volgt VI C.
4. *Alof* [147]) (m.s. van Rhenen: *Adolph).*
5. *Roelof* [148]).

V F. *Hendrik van Steenwijck,* priester, vermeld 1472-1525.

Op 23 juli 1475 machtigt bisschop David van Bourgondië o.a. *Henricus de Steenwick* (een geestelijke) hem in rechte voor de pauselijke curie te vertegenwoordigen [149]).

In 1487 wordt hii genoemd onder de zonen en dochters van *Albert van Steenwijck,* die Hoeynghc erve *in* Edermarke aan Bartold Knasse verkopen.

Op 30 jan. 1525 wordt hij beleend, na dode van zijn moeder Johanna, dochter van *Hendrik van Selwert,* met Geerding enz. gelijk deze op 18 jan. 1518 [150]).

V G. *Arent van Steenwijck,* vermeld 1481—1520.

Hij wordt als schout van Dalen genoemd vanaf 1481151).

Op 25 mei 1506 doet hij hulde en eed voor Agnes van der Eze van Gramsbergen, na dode van haar echtgenoot Vincentius van Buren, ridder [152]).

Hij wordt beleend met het goed Geerding op 23 april 1518 gelijk zijn moeder des uitgegaan is [153]).

128) Arch. Ter Hunnepe, Inv. 537.
129) T.R.O.-D p. 128.
130) N.D.V.A. 1892 p. 229.
131) T.R.O.-D p. 427.
132) T.R.O. D p. 482.
133) T.R.O.-E p. 144.
134) T.R.O.-D p. 245.
135) T.R.O.-D p. 427.
136) T.R.O.-D p. 460.
137) T.R.O.-D p. 510.
138) T.R.O.-D p. 517.

139) T.R.O.-D p. 578.
140) Ambt. en Part. R 35.
141) Ambt. en Part. R 41.
142) T.R.O.-E p. 144.
143) T.R.O.-E p. 425.
144) Joosting. Ordelen p. 61 e.v.
145) Overijssel onder Karel V. p. 176.
146) Register b.v. U. - 4678.
147) Magnin. Geslachtslijst.
148) Idem.
149) Reg. b.v. U. 4226.
150) T.R.O.-E p. 522.
151) Ambt. en -part. R 33.
151) T.R.O.-E p. 355.
153) T.R.O.-E p. 357.

V P. *Johan de Vos van Steenwijck, tot* Batinge, vermeld sedert 1436, † 1481, tr. *Beerfe van Echten* en/of N.N. *van Ruytenberg.*

Sub IVP werd reeds vermeld, dat in 1436 een scheiding van nalatenschappen plaats vond tussen de broers Johan en *Roelof. Johan* zou o.m. ontvangen Batinge en de Hiddinger-tienden, Roelof Endelinge en Smedinge[154]). Ondanks deze verdeling schijnt er veel geschil tussen de gebroeders geweest te zijn. In 1456 wijst de Etstoel een vonnis tussen beiden en in 1.460 gelasten de broers elkaar „oire gedaine scheidinge to willen onderholden end erfflick naleven"[155]).

Op 21 april 1457 wordt *Johan,* na dode van *Hendrik de Vos* zijn vader, beleend met Batinge, de watermolen en toebehoor, Endelinge, Hoevinge en Smedinge met toebehoor en de Hiddingh-tienden[156]).

In een akte van 1470 komt hij voor met zijn vrouw Beerte, dio mogelijk een *van Echten* [157]) is. Van Spaen geeft als kwartieren van zijn kleindochter Anna althans:

VOS	*Mulert*
Echten	*Hoenlo*

Daarentegen geven de kwartieren van zijn kleindochter *Rudolpha,* enige dochter van de maarschalk *Roclof* de Vos:

POS	*Mulert*
Ruitenborg	*Ittersum*

Op 1ŭ jan. 1481 geeft de bisschop aan *Coert (Coenraad)* de *Vos,* na dode van zijn vader *Johan* de Pos, uitstel van de leenverheffing tot St. Jan e.k. of 14 dagen vroeger, bij aldien hij vroeger in Overijssel komt[158]).

1. *Coenraad,* volgt VI P.
2. *Hendrik,* volgt VI Q.
3. Roelof, volgt VI R.
4. *Reinolt,* volgt VI S.
5. *Agnes, tr. 1471 Hendrik Edzard van Munster,* heer van Ruinen, zoon van *Bernhard* en *Johanna van* Ruinen.

V Q. Roelof: *de Vos van Steenwijck,* vermeld sedert 1456, † vermoedelijk in 1501, tr. *Hille van Ittersum,* vermeld 1465 en 1466.

In 1436 werden hem, in geval van overlijden van zijn vader, de goederen Endelinge en Smedinge c.a. te Dwingelo en het halve goed te Wittelte toegewezen[154]). Niet duidelijk is, waarom zijn broer *Johan* in 1457 met deze goederen werd beleend. Sub V P werd reeds vermeld, dat de broers veel geschil hadden over de erfenis.

In 1.438 behoort hij tot degenen, die vrijgeleide krijgen om Geert van Buckhorst te vangen[159]).

In 1447 leent hij aan bisschop Rudolf van Diepholt 300 Rijnse guldens[160]) en *in* 1453 zien we hem met anderen borg staan voor de bisschop voor een bedrag van 2000 Rijnse kuldens[161]).

Hij zegelt in 1453 met de Ridderschap van Overijssel[162]).

In 1460 draagt Johan van Zwijnre een opbrengst over uit het erf Subbertinge in Zwijnre in het kerspel Hesselen[163]). Deze rente zien wij op 27 okt. 1470 toegekend aan *Nese* Pos, zijn nicht.

154) Arch. Batinge R 11.
155) Fam. blad IV. 1887 p. 281.
156) N.D.V.A. 18991p.210.
157) N.D.V.A. 1891 p. 210.
158) T.R.O.-D p. 334.
159) T.R.O.-F p. 274.
160) T.R.O.-F p. 305.
161) T.R.O.-F p. 330.
162) Div. Rudolphi Ep. Traj.
163) Ambt. en Part. R 20.

Hij is geërfd in 1463 in Mastebroek en bezit goederen heenkomende van Mr. Johan *van Ittersum* (1380—1464)[164]).

In 1465 wordt hij genoemd in een ordel met zijn vrouw *Hille*[165]).

Van Rhemen zegt, dat hij in 1469 beleend was wegens 't huis te Ruinen met tienden te Gees, met Endelinge en Smedinge te Dwingelo en met tienden te Dalen.

In 1501 beleent *Bernt* wan *Ittersum* de kinderen van *Roelof* de *Vos van Steenwijck* met al de lenen 'zoals *Roelof van Ittersum*'s voorouders daarmee beleend zijn geweest[166]).

In een stuk van 1502 wordt gesproken over de erfgenamen van *Roelof* Vos[167]).

Hun kinderen zijn:

1. *Hendrik,* volgt VI T.
2. *Lyse,* tr. *Herman van den Clooster.*
3. *Roelof,* volgt VI U.
4. *Reinolt,* volgt VI V.
5. *Beatrix,* tr. *Gerrit Mulert,* raad en maarschalk te Amersfoort, zoon van *Ernst* en N.N. *van Isselmuden.*

VR. *Herman de Vos van Sfeenwijck van Putten,* vermeld sedert 1469, † in 1507.

In 1478 wordt hij hij dode van zijn vader *Hendrik* beleend met alle Puttense goederen, de gruit te Elburg, het borgleen te Vollenhove enz. enz.[168]). In de strijd om Gelre staat hij aan de zijde der Bourgondiërs.

In 1482 geraken hij en zijn broers *Pelgrim, Dirk en Frans* benevens hun neef *Roelof* de *Vos* in strijd met de steden Kampen, Harderwijk, Elburg en Hattem.

Over deze strijd lichten ons de archieven van Kampen en Elburg uitvoerig in. De vier steden brengen een lezertje bijeen (Kampen levert 400 gewapenden), dat onder aanvoering van Dirk van Lintelo, het beleg slaat voor het slot Putten. Dit valt op 3 oktober door verraad in handen van de vijand. *Herman* en *Roelof* de *Vos* worden gevankelijk binnen Elburg gevoerd. Door tussenkomst van Zutphen en na overleg met Kampen laat Elburg *hen vrij,* daar zij goede vrienden zijn van aartshertog Masimiliaan van Oostenrijk. Zij moeten echter oorvede doen en *Herman* moet er in berusten, dat zijn slot wordt afgebroken. De strijd is hiermee niet beëindigd en gaat voort zowel in de vorm van processen als met de wapenen. Uit een stuk van 1485 kan blijken, dat hij wederom versterkingen aan zijn huis heeft aangebracht. Het optreden van hem en zijn broers tegen de burgers van Kampen wordt in 1459 door hertog Philips van Bourgondië gelegaliseerd met „letteren van sommatie en marke". Kampen lijdt thans' overal aanzienlijke schade en geeft op 25 aug. 1495 de volgende bekendmaking uit:

„Om het groot geweld en onrecht, dat de kinderen van Putten, de Possen geheten, openbaar in alle landen, waarzij kunnen en mogen, dagelijks aan de burgers van Campen doen, wordt verordend, dat zo *wie* van schepenen en raad *enige* gezellen of soldeners overhalen konde, om de *Vossen voors. ter* dood te brengen, die zoude men daarvoor geven van der stad goederen voor elke persoon 100 gouden rijnse guldens, en voor *Herman,* de oudste broer, die aan de stad oorvede gedaan heeft, 100 oude schilden".

Eerst in 1499 komt er een einduitspraak van de Hoge Raad van Mechelen, waarbij de letteren van marke te niet morden gedaan en zij gecondemneerd worden aan Kampen alle goederen terug te geven en hovendien een schadeloosstelling van 2000 gouden rijnse guldens te betalen.

164) Arch. Sibculo p. 84.
165) Feith. Ordelboek p. 76.
166) Fam. blad 1887 p. 281 e.v.
167) Huisarch. Batinge R 21.
168) Geld. Leenregister.

Het schijnt, dat in 1503 zijn goederen door hertog Karel van Gelre in beslag zijn genomen en hij het land heeft moeten ruimen, doch dat hij in 1505 weer is teruggekeerd in Gelderland [169]).

VS, *Pelgrim de Vos van Steenwijck van Putten,* vermeld 1482—1498.

Hij is niet op het slot Putten als dit op 3 okt. 1482 door de steden veroverd wordt. Met zijn broer *Johan* beijvert hij zich voor de vrijlating van zijn broer *Herman.* Zij wenden zich hiertoe tot de stad Zutphen.

In 1485 overrompelt hij Elburg en achtervolgt hier met het blote zwaard de burger, die het slot Putten verraden heeft aan de vijand.

Hij wordt in 1488 door keizer Maximiliaan van Oostenrijk benoemd tot bruggraaf van het slot Roosendael, nadat dit door de Kleefsen ontruimd was.

Op 20 okt. 1489 geven Maximiliaan, Rooms Koning en Philips, aartshertog enz. „op verzoek van hun lieve en getrouwe schildknapen, de gebroeders *Pelgrim* en *Derk de Vos van Steenwijck van Putten,* letteren van marke tegen de poorters en ingezetenen van Kampen, hunne goederen en koopmanschappen, wegens de inneming en vernieling van het huis en slot Putten en de schade van meer- dan 30000 rijnsg. hun daardoor aangebracht, Hunne ambtenaren worden gelast, de poorters en ingezetenen dier stad en hunne goederen te arresteren. De goederen en koopmanschappen hun ontnomen, zouden ten hoogsten prijze verkocht en de penningen in handen der gebroeders voorn, gesteld worden tot de tijd dat zij geheel voldaan waren". Gegeven te Trier enz.

In hetzelfde jaar klaagt Kampen over een nieuwe aanslag der gebroeders *Pelgrim* en *Dirk* de *Vos,* n.l. dat zij op de Veluwe 250 ossen onderweg van Kampen naar de markt in Brabant, met geweld hebben genomen en bij Alphen in Holland Kamperschepen en goederen hebben in beslag genomen en weggevoerd.

In 1491 beklaagt Kampen zich bij de bisschop over het weigeren van vrijgeleide. „Burgemeesteren, schepenen en raad van Campen zijn zeker, dat het bij de maarschalk schuilt, die de drosten verboden heeft geleide te geven". Deze maarschallk was Roelof de *Vos* van. *Steenwijck,* hun neef!!

In 1492 blijkt *Pelgrim* een schip met rogge te *Goeree* te hebben *genomen en* dat, schrijft Kampen, „terwijl de zaak tussen hem en Campen, zo in Gelderland als te Mechelen voor kanselier en hoge raad rechtshangig is".

Op het volgens jaar lezen we in de Oude Arch. van Kampen, dat „de stad een schip, vollk en gereedschap ter zee heeft gezonden, om de Camper burgers te beschermen tegen Pelgrim de *Vos van Putten* en andere kwaadwilligen, die van Medemblik *bij* dag en bij nacht uitzeilen, om schepen en goederen der stad te beschadigen".

In 1494 zijn het enige Bergen-vaarders van Kampen en Deventer, die de Maas opkomend, *door* de Bossen vervolgd zijn en nu te Utrecht liggen. Kampenvraagt aan Amsterdam en de kastelein van Muiden deze 18 schepen met Berger-vis een veilig geleide te geven „niettegenstaande *enige* brieven *van* marke of sommatie".

Dat in 1495 een prijs van 100 gouden rijnsg. op zijn hoofd werd gesteld zagen wij reeds hiervoor.

In 1497 worden de letteren van marke door hertog Philips van Bourgondië en de Grote Raad geschorst. In hetzelfde jaar beklaagt Kampen zich. dat de Possen op het huis te Muiden geduid worden om van daar haar kooplieden te verspieden en aan te tasten. Het blijkt, dat in 1495 voor dit verspieden ten behoeve van *Pelgrim. de Vos,* een zekere Wolbert Goertsoen van Deventer de ogen waren uitgestoken.

In 1499 valt de eerder vermelde uitspraak van de Grote Raad te Mechelen. In dit jaar verklaren de heren *van Wisch* en de *Vossen van Putten* de bisschop

169) Arch. Elburg en Kampen, Fam. blad IV p. 281 e.v.

en de steden van Overijssel de oorlog [170]). Met een leger van 4000 man vallen zij het Oversticht binnen, nemen Goor in en plunderen Twenthe. Zij worden tenslotte bij Deventer verslagen.

De gevangenen worden geradbraakt, terwijl zij, die niet gevangen worden genomen, naar het buitenland vluchten.

V T. *Ft-ans de Vos van Steenwijck van Putten,* vermeld sedert 1488, † vóór 10 okt. 1524.

Met zijn broer *Pelgrim* belooft hij in 1488 het slot, Rosendael goed voor de keizer te bewaren.

In 1506 is hij richter van Arnhem.

In 1507 wordt hij, na dode zijns broeders *Herman,* beleend met de grove en smalle tienden, in de buurschap Telgt en andere Puttense lenen.

Hij wordt gevangengenomen door hertog Karel van Gelre in 1508 en in zijn plaats Herman van Mekeren tot richter van Arnhem aangesteld.

In 1509 heeft hij dit ambt echter weer overgenomen.

Hij zegt in 1515 Deventer, Kampen en Zwolle de oorlog aan wegens het geld, dat *zij aan zijn oom,* van wie hij heeft geërfd, schuldig waren en wegens de schulden van Ittersum.

Hij is overleden *in* 1524. daar op 10 okt. van dat jaar zijn dochter *Margriet* beleend wordt met Putten en de andere lenen haars vaders.

Hun kinderen zijn:

1. *Margriet, volgt* VI *Z.*
2. *Katerine,* non in het St. Agnietenklooster te Elburg.

VI A. *Dirk van Steenwijck,* vermeld 1517-1539, tr. Berta *van Vilsteren,* dochter van *Otto,* van Laerwolde.

In 1519 wordt hij — na dode zijns vaders — met de voorouderlijke lenen beleend de twee olde hoven te Norg en andere goederen in Drenthe, de goederen Hering en Hermeling, behoudens de liftucht aan zijn moeder Joffer Luytgart [171]). Over de Itterbekertienden procedeert hij in 1532. In 1539 wordt zijn vrouw weduwe genoemd [172]).

In 1551 verkopen *Albert van Steenwijck en* zijn vrouw *Nesa* aan *Berta van Pilsteren,* weduwe van *Dirk van Steenwijck* [173]).

Hun kinderen zijn:

1. *Johanna,* vermeld 155 1.
2. *Margriet,* vermeld 1551, tr. *Jacob van Uterwijck,* † *in 1594* [173]).

VI B. *Johan van Steenwijck,* geb. in 1510, † in 1559, tr. *Johanna van Dorth,* dochter van *Gysbert, tot* Blankena, en *Anna van Vianen.*

Van zijn broer Dirk erft hij in 1539 de voorouderlijke goederen [174]).

In 1546 wordt hij vermeld met zijn broer *Albert,* in 1549 wordt hij genoemd *Johan* van *Steenwijck* ter *Scheere,* waaruit kan volgen, dat hij de havesathe de Grote Scheer verwierf.

Als erfgenaam van *Herman van den Clooster* wordt hij nog genoemd in 1550 [172]).

Hun kinderen zijn:

1. *Johan,* volgt VII A.
2. *Lutgarde,* tr. *Wolter van Ittersum,* zoon van *Wolf, tot* Swarveld, en *Anna van Brienen* [175]).

170) Dumbar. Analecta dl. 2 p. 450.
171) T.R.O.-E p. 425 en 533.
172) m.s. Snouckaert ((Hoge Raad van Adel).
173) van Doorninck. De gecommitteerden ten landdage van Overijssel p. 46 e.v.
174) N.D.V.A. 1892 p. 230.
175) Archief v. Ittersum.

3. *Anna,* vermeld 1590, tr. *Herman van den Campe,* heer van Dunningen en Clooster 1546-1590, zoon van *Johan en Beafrix Cruse*[176]).

4. *Maria,* vermeld 1596 [177]).

5. *Gijsberta,* † in 1604, tr. in 1584 *Joost van Weerdum,* heer van Weerdum, † in 1603.

6. *Swane,* tr. in 1581 *Reinier de Mepsche op den Ham,* zoon van *Johan* en N.N. *Jensema.*

VI c. *Alberf van Sfeenwijck,* vermeld 1539-1568, tr. *Agnes fen Bussche,* vermeld 1551-1571.

In 1541 wordt hij vermeld als leenheer van het klooster St. Agnietenberg bij Zwolle.

In 1551 verkopen hij en zijn vrouw *Nesa* een opbrengst aan *Berta van Vilsteren,* weduwe van *Dirk van Steenwijck* [178]).

In hetzelfde jaar wordt hij beleend met Wilberink in Overijssel.

Van Rhemcn noemt hem Meester *Albert.*

VI P. *Coenraad de Vos van Sfeenwijck fof Bafinge,* vermeld sedert 1478, † vóór 12 jan. 1484, tr. N.N. *Mulert,* dochter van *Hendrik.*

In 1475 is hij hulder van Elisabeth echtgenote van Johan van Diepholt, wanneer deze beleend wordt met het goed te Hoenhorst [179]).

Als ette van Dieverdingspcl komen we hem tegen in 1479 [180]).

Op 6 okt. 1481 wordt hij beleend met Batinge, de watermolen enz. na dode van zijn vader *Johan de Vos* [181]).

Hij is jong overleden, daar reeds op 12 jan. 1484 aan zijn leenvolger uitstel wordt gegeven [182]). Op 14 juni 1484 wordt zijn enige dochter Anna onder hulderschap van Hendrik *Mulert (wel zeer* vermoedelijk haar grootvader) met zijn lenen beleend [183]).

Hun kind:

Anna, volgt VII P.

VI Q. *Hendrik de Vos van Sfeenwijck, Johanszoon,* de olde, vermeld sedert 1487, † in 1501, tr. *Guers Kruse,* dochter van *Herman Kruse,* kastelein en rentmeester van Vollenhove. en *Cunegonda van den Cloosfer.*

In 1482 staat hij borg voor *Roelof* de *Vos, als* deze onder oorvede, door de steden wordt vrijgelaten [184]).

Als huwelijksvriend van *Johan van Echten kome4 me* hem tegen in 1457.

Als dedingsvrienden van dezelfde treden in 1491 op *Roelof de Vos van Steenwijck,* maarschalk, en *Henric de* Vos *van Steenwijck,* de olde [185]).

In 1495 wordt hij beleend met het huis te Batinge met de bergvrede enz. enz., gelijk Anna, dochter van *Coenraad* de *Vos,* onder momberschap van haar oom *Reynolt de Vos,* des is uitgegaan [186]).

Een scheiding wordt in 1501 getroffen van vaders en moeders versterf tussen *Hendrik en Reinolt de Vos en Jutte Mulert,* weduwe van *Roelof de Vos* [187]).

Met (zijn zwager) *Hendrik van Munster* komen we hem in 1500 tegen als *Hendrik de Vos van Steenwijck Johansz.* onder de dedingslieden tussen *Reynalt de* Vos *van Steenwijck* en de abdijen van Dilrninge en Assen [188]).

Hij *is* vóór 6 juni 1501 overleden, daar dan zijn minderjarige zoon *Johan* onder hulderschap van zijn grootvader *Herman Kruse* beleend wordt met Batinge [189]). Deze zoon overlijdt in 1502, daar op 15 dec. van dat jaar zijn minderjarige broer *Hendrik* onder hulderschap van *Albert Kruse* beleend wordt. Deze gaat weer Batinge uit in 1509, dat dan terugkomt aan Anna (VII P) [190]).

In 1505 is zijn broer *Reinolt* voogd over zijn minderjarige kinderen.

Zijn weduwe *Guers Kruse* draagt in dit jaar een roggepacht over aan *George Schenck* en *Anna* de vos [191]).

Hun kinderen zijn:

1. *Johan,* vermeld 1501, †1502.
2. *Hendrik,* vermeld 1502-1509.
3. *Coenraad, volgt* VII Q.

VI R. Roelof *de Vos van Sfeenwijck Johanszoon,* vermeld 1482-1495, huismaarschalk van de bisschop van Utrecht 1489-1495, tr. *Jutte Mulert,* vermeld 1493-1513, dochter van *Hessel* en *Agnes van Ittersum.*

In 1482 verdedigt hij met zijn neef *Herman* het slot Putten tegen het legertje der vier steden. Na de overgave gevangen genomen, wordt hij onder oorvede vrijgelaten, waarvoor *Hendrik van Munster,* heer van Ruinen (zijn zwager), Johan Stelling, drost van Coevorden en Drenthe en zijn *broers Hendrik en Reinolt* borgstaan [192]). Hij moet beloven nooit meer iets tegen de steden Kampen, Hattem en Elburg te zullen ondernemen [193]).

Van 1489-1495 zien we hem optreden als (huis)-maarschalk van de bisschop van Utrecht.

Bij de boedelscheiding van 1501 wordt genoemd naast de broers Hendrik en *Reinolt,* juffer *Jutte Mulert,* weduwe van *Roelof de Vos* [194]).

Zij is nog in leven als op 29 aug. 1513 de huwelijkse voorwaarden worden gesloten voor hun dochter *Rudolpha* [195]). Uit Rudolpha's kwartieren in een raam te Lndinghuisen volgt, dat *Roelof*'s moeder een *Ruytenberg was,* zijn schoonmoeder van *Ittersum* [196]).

Hun dochter:

Rudolpha, volgt VII R.

VI S. *Reinolt de Vos van Sfeenwijck Johanszoon,* vermeld 1482-1518, tr. ? *Zueke Polman.* Zij hertr. in 1529 *Johan Rengers.*

In 1482 staat hij borg voor zijn broer *Roelof,* als deze door de steden wordt vrijgelaten.

Hij is voogd over zijn minderjarige nicht Anna van 1493-1497 [197]).

In een akte van 1500 komen voor de broers *Hendrik de Vos Johanszoon* en *Reynalt de Vos Johanszoon en* hun zn-ager *Hendrik* van *Munster,* heer van Ruinen [198]).

Bij de scheiding van vader's en moecler's versterf in 1501 wordt hij genoemd met zijn broer *Hendrik en Jutte Mulert,* de weduwe van *Roelof de Vos* [199]).

In 1505 is hij voogd over de minderjarige kinderen van zijn broer *Hendrik* [200]).

176) N.D.V.A. 1955 p. 115 e.v. en Ambt. en Part. R 117.
177) v. Doorninck p. 121.
178) m.s. Snouckaert.
179) T.R.O.-D p. 323.
180) Feith. Ordelboek.
181) T.R.O.-D p. 361.
182) T.R.O.-D p. 382.
183) N.D.V.A. 1891 p. 211.
184) Arch. Elburg R 520.
185) Ned. Heraut 111 p. 35.
186) T.R.O.-D p. 627.
187) Fam. blad IV 1887 p. 281.
188) Arch. Dikninge R 335.
189) T.R.O.-E p. 148 ten onrechte staat er Herman de Vos,
190) T.R.O.-E p. 172.
191) N.D.V.A. 1892 p. 200.
192) Arch. Elburg. R 520.
193) Arch. Elburg. R 519.
194) N.D.V.A. 1891 p. 211 en Fam. blad 1887 p. 251.
195) Arch. Hackfort Inv. 39.
196) m.s. van Spaen.
197) Arch. Batinge Staat 1.
198) Magnin XXXVII, 38.
199) N.D.V.A. 1891 p. 211.
200) N.D.V.A. 1892 p. 200.

Ale ette van Dieverdingspel komen we hem tegen in 1516 [201]).

Zijn neef *Borchard* van *Westerholt* treedt als zijn gevolmachtigde op in 1521 [202]).

Op 4 april 1529 trouwt Johan *Rengers*, zoon van *Sweder Rengers* tot Oldenhuis en *Rencke Fraylema van Slochteren*, met *Zueke Polman*, weduwe *van Reinolt de Vos van Steenwijck* [203]).

Het is niet geheel zeker, dat dit laatste deze *Reinolt* betreft. In een acte van 15 sept. 1503 worden n.l. na elkaar genoemd: *Reynolt de Vos en Reynolt de Vos Johanszoon* [204]). Er leefde toen ook een *Reinolt, vader* van *Bartolt de Vos van Ansen.*

VI T. Hendrik de Vos van *Steenwijck Roelofszoon*, vermeld 1512-1518, tr. *Johanna van der Heest genaamd Laer*, † in 1540.

Uitdrukkelijk vermeld als *Hendrik Roelofszoon* komen we hem tegen in 1512 en 1518 [205]). Over hem zegt Jhr. Mr. R. O. van Holthe tot Echten in de N.D.V.A. 1891 het volgende: „Blijkens een stuk in het oud-archief van Overijssel had *Johanna van der Heest*, weduwe van *Hendrik* de Vos in 1530 veld gekocht in de marke van Tyenraan. Deze *Hendrik* de *Vos en Johanna van* del- *Heest* hadden een zoon *Roelof* en een dochter *Anna*, vrouw van *Reinier van* den *Clooster*, beleend na haar moeder en broeder met Zuidloon in 1541 en overleden 1561, nalatende *Johan van* den *Clooster*. Deze *Anna* zal een kleindochter van *Roelof de Vos van Steenwijck, broer van Johan tot Batinge geweest* zijn, enz.".

Van Spaen geeft als kwartieren van hun dochter Anna:

Vos van Steenwijck	*Heist*
Ittersum	*Osterhuis*

Van 1503-1525 komen we vele malen een *Hendrik* de *Vos van Steenwijck* tegen, doch liet is niet uit te maken of *Hendrik Johansz.* de jonge of *Hendrik Roelofsz.* betreft. Vermoedelijk is liet *Hendrik Roelofsz.* in 1505, 1513, 1517 en 1520, als een *Hendrik de Vos* optreedt als member van *Lubbe*, vrouw van *Wolf van Ittersum*, als borg en getuige voor Johan *van Ittersum Wolfszoon.*

Hun kinderen zijn:

1. Roelof, beleend met Zuidloon 1540, † in 1541.
2. *Anna, eerst* vermeld in 1541, † in 1561, tr. *Reinier van den Clooster*, weduwnaar van *Agnes van Ittersum.*

Zij wordt in 1541 beleend met Zuidloon, testeert in 1557, waarbij zij aan haar dochter *Agnes* gehuwd met *Jan van Heeckeren geη. Rechteren* haar kleren en juwelen legateert.

Haar zoon Johan van den Clooster neemt in 1580 Batinge in bezit als vermeende erfopvolger van aartsbisschop *Frederik Schenck van Tautenberg* [206]). Hieruit volgt een lang proces met de *van Boetzelaer*'s. Deze zoon *Johan*, geb. ± 1520, overl. in 1591, trouwt Anno *Onsta.* Hij procedeert in 1567 over een recht van weg in de marke Tyenraan [207]).

3. *Beerte*, non te Assen.

In 1502 verklaart de abdis van het klooster te Assen, dat *Hendrik* de Vos en zijn huisvrouw haar voldaan hebben de proeve en medegave van hun dochter *Beerte en* dat zij *Hendrik de Vos en* zijn huisvrouw en hun „twyer" kinderen de erfenis kwijt scheldt, die haar en het klooster mogen toekomen van vader en moeder, broers en zusters, tenzij weer bij hun overlijden *Beerte* nog in leven was.

201) Feith. Ordelboek p. 180.
202) Joosting. Ordelen p. 33 en 36.
203) m.s. Polvliet aant. Rengers 90 a. (bibl. N.L.).
204) Arch. Batinge R 23.
205) T.R.O.-E p. 268 en 370.
206) Ned. Leeuw 1945 p. 255.
207) Ned. Leeuw 1950 p. 347 e.v.

VI U. Roelof de *Vos van Sfeenwijck Roelofszoon*, vermeld 1503, tr. N.N. *van Eerde.*

Mogelijk is hij do *Roelof* de *Vos* vermeld in de akte van 1503 (zie sub VII).

Indien zijn vrouw inderdaad ene vnn Eerde was, moeten we in hem de vader zien van *Rudolpha de Vos* vnw *Steenwijck*, die trouwt met *Frederik van* Twickel. Aldus Polvliet in zijn aantekeningen [208]).

Rudolpha's tweede zoon *Jaspar* erft n.l. Eerde [209]).

Hun dochter:

Rudolpha, vermeld 1509-1563, tr. *Frederik van Twickelo*, ridder, 1498-1545, drost van Diepenheim 1504—1520, kastelein van Coevorden en rentmeester van Drenthe 1518, drost van Drenthe 1521, heer van Hengelo en Beugelskamp, zoon van *Johan*, drost van Twenthe, en *Adriana van Rutenberg.*

VI V. *Reinolt de Vos van Sfeenwijck Roelofszoon*, vermeld 1506-1516, tr. *Elisabeth van der Ese*, vermeld 1506, dochter van *Bertolt.*

In 1506 wordt *Lysbeth van der Eze*, onder hulderschap van haren man *Reynalt die Voss van Steenwijck*, beleend met het erve Tocssing enz. gelijk haar vader Bertolt van der Eze des is uitgegaan [210]).

'Zij is kort daarna overleden, daar op 17 febr. 1508 de bisschop aan de rechte leenopvolger van wijlen *Lusbeth van der* Em. vrouw van *Reynalt* **de Pos**, uitstel geeft om het leen te verzoeken" tot de komst van zijn Genade in Overijssel [211]).

Op 3 juni 1509 wordt clan ook hun dochter *Nese* beleend met het erve Tocssing [212]).

In 1516 wordt hij ette van Dieverdingspel.

Hij is dood in 1519 daar dan zijn dochter *Nese* beleend wordt onder hulderschap van heer *George Schenck van Toutenburg* [213]). In 1525 is *Herman van den Clooster Reynaltsz.* haar hulder [214]).

Hij had een bastaardzoon *Roelof*, die gewettigd werd in febr. 1536 bij opene brieven van keizer Karel V.

Hun dochter:

Agnes, vermeld 1509, † in 1562, tr. *Christiaan von Oldhues*, in 1539 drost te Coevorden.

VI W. *Hendrik de Vos van Steenwijck Johanszoon* (de jonge)', vermeld 1491-1521.

In 1491 kwamen me zijn neef tegen als *Hendrik de Vos van Steenwijck de* olde († in 1501). Er moet toen dus een jongere *Hendrik* geleefd hebben. Dat dit niet *Hendrik Roelofszoon* was, doch een tweede *Hendrik Johanszoon* blijkt uit meerdere akten. Zo verkoopt in 1519 *Hendrik de Vos van Steenwijck Jans. aan* zijn zwager *Jorien (George) Schenck* vrijheer te Tautenburch en zijn nicht *Anna* de *Vos van Steenwijck* e.l. zijn goederen in het land van Drenthe in de kerspelen Dwingelo en Ruinen. Moet uit dit „zwager" gelezen worden, dat hij een zuster van *George Schenck* tot vrouw had? [215])

Op 6 april 1521 draagt *Hendrik* de Pos van *Steenwijck Johanszoon* op aan bisschop Philips van Bourgondië verschillende goederen en renten te Ansen, Dwingelo en Wapserveen, die lang aan het geslacht de *Vos van Steenwijck* behoord hebben. De bisschop beleent hiermee dan *Anna*, vrouw van *George Schenck van Toutenberg* [216]).

208) m.s. Polvliet. (bibl. N.L.)
209) Singraven 1 p. 200.
210) T.R.O.-E p. 230.
211) T.R.O.-E p. 238.
212) T.R.O. E p. 245.
213) T.R.O.-E p. 416.
214) T.R.O.-E p. 533.
215) Arch. Batinge R 25.
216) Register b.v. U. 5511.

In 1516 heeft hij een proces met *Bartolt de Vos van Ansen* over het derde deel van Vosses erve te Ansen [217]).

Aangezien uit niets blijkt, dat deze *Hendrik Johanszoon een* broer was van *Hendrik Johanszoon de* olde (hij komt o.m. niet, voor bij de boedelscheiding van 1501) kan er slechts een conclusie zijn, dat er in de 5de generatie een tweede *Johan* de Pos *van Steenwijck* heeft bestaan. Deze zou zeer wel een achterkleinzoon kunnen zijn geweest van *Bertolt de Vos* (III Q), waarop het bezit van Ansen-goederen mede wijst. Als laatsten van deze tak zouden we kunnen beschouwen *Bertolt de Vos van Ansen* (1516—1530 en diens broer *Steven*, schout van Anlo.

Als tweede schakel in deze tak, dus zonen van *Bertolt* (III Q) waren mogelijk te zien een *Johan* de *Vos* voorkomend in een proces van 1426 en een *Roelof de Vos* vermeld 1426 en 1432 [218]). In een akte van 1520 komt voor een *Bartolt de Vos Reinoltszoon*, die vicaris wordt te Dwingelo. Als dit dezelfde persoon is als *Bertolt de Vos van Ansen*, zou diens vader dus *Reinolt* heten en een broer kunnen zijn van *Hendrik Johanszoon*, de jonge.

Resumerend kan gezegd worden, dat de zesde generatie drie Hendrikken, drie Reinolt's en minstens twee Roelof's telt. Hierdoor wordt dan ook het orde1 van 18 sept. 1.503 iets duidelijker, dat vermeldt, dat *Hendrik* de Pos veroordeeld wordt, wegens het (op last van Herman Kruse, schout van Vollenhove), vernielen van de kubben en viskorven van Reynolt van Echten. Hierbij verklaren *Reynolt* de *Vos, Roloff* en *Reynolt* de *Vos Johansz. en Roloff de Vos en Hen- && de Pos Johansz.*, dat zij noch hun vooronders enig meerder recht op de Dwingeler stroom voor zich vorderen dan de overige markegenoten [219]).

Het is voor de genealoog niet eenvoudig om uit deze warwinkel van gelijksoortige voornamen te Bomen. Veel speurwerk zal nog moeten worden verricht om voor deze periode een verantwoorde genealogie op te bouwen. Een geluk is, dat de filiatie t.a.v. het huidige geslacht in dit tijdsbestek vaststaat.

VI Z. *Margriet de Vos van Steenwijck van Putten,* vermeld sedert 1524, † in 1554, tr. 1 ° *Otto* van *Haeften,* vermeld 1524—1530, zoon van *Claes* en *Wilhelmina Pieck;* tr. 2° in 1539 *'Johan van Beest,* vermeld 1539-1544.

Zij wordt 10 okt. 1524 vermeld als erve van haar vader *Frans*. Zij is dan de vrouw van Otto van *Haeften* [220]).

In 1525 wordt zij beleend onder hulderschap van haar man met de tienden in de buurschap Telgt [221]).

Met haar neven *Gijsbrecht van Broekhuisen* en *Reinier van Veltbruggen* maakt zij in 1526 een overeenkomst [222]).

In 1527 zendt hertog Karel van Gelre Otto *van Haeften* naar Elburg om de stad te helpen bewaren tegen de vijand [223]).

In 1539 bouwt zij met *Johan van Beest*.

Zij wendt zich in 1545 tot de keizer en vraagt om 30000 rijnse guldens schadevergoeding van Rampen, voor hetgeen haar voorouders *Pelgrim* en *Dirk* de *Vos door de* vernieling van het huis Pattenstein geleden hadden [224]).

Zij is dood in 1554, daar clan haar zoon *Willem van Haeften* met Putten wordt beleend.

VII A. *Johan van Steenwijck tot* de Grote Scheer, vermeld sedert 1559, † vóór 6 april 1611, tr. 1° 7 maart 1570 *Margaretha van Isselmuden,* dochter van *Derk* en *Anna Stelling;* tr. 2° *Roelofje van Raesfelt,* dochter van *Goossen, tot* Roenburg, en *Jaspera van Wullen;* tr. 3° *Josina van Wullen.*

Hij volgt op 28 maart 1559 zijn vader *Johan* in diens Overijsselse lenen op [225]). Mogelijk is hij in 1563 student te Keulen [226]).

Op 16 aug. I.569 ondertekent hij met vele andere leden van de ridderschap van Overijssel en met de gedeputeerden der steden, een verzoekschrift aan de stadhouder, de graaf van Megen, tot opheffing van enige door de hertog van Alva voorgenomen „nijrheden" (nieuwigheden?) [227]).

Overigens blijkt hij wel de Spaanse koning trouw te blijven, daar hij op 16 febr. 1587 met Otto van Egmont, drost van Sallant, J. Mulert tot Voerst, drost van Twenthe, Rutger Torck, heer van Almelo en enkele andere leden van de ridderschap, en met de raad van Deventer, de stad Kampen vermaant om evenals Deventer, tot gehoorzaamheid aan Zijn Majesteit terug tc lieren [228]).

Van X92-1594 blijkt hij te Deventer gevangen te worden gehouden, beschuldigd van correspondentie met Verdugo tijdens liet beleg van Coevorden door prins Maurits. Hij verzoekt onder borgstelling in vrijheid te worden gesteld, hetgeen in aug. 1594 geschiedt [229]).

Bij de aanvang van het Bestand in 1609 bericht hij met anderen, dat hij geen contributiën of penningen meer betalen zal [230]).

In hetzelfde jaar bezegelt hij een scheiding van goederen tussen 'de kinderen uit "zijn eerste en derde huwelijk [231]). Zijn weduwe blijkt in 1640 nog te leven [232]).

Uit het eerste huwelijk:

1. *Anna, volgt* VIII A.
2. *Seyna,* tr. in 1601 *Roelof van Snetlagen; zij is* dood 1620, de kinderen van Anna zijn haar erfgenamen.
3. *Coenraad,* vermeld 1609-1615, ,,innocent".
4-7. *Johanna, Derricka* (of *Dirk), Agnes* en *Johan* (overl. 1604), allen jong overleden.

Uit het derde huwelijk:

8. *Rudolf,* volgt VIII B.
9. *Margaretha,* tr. Zwolle 22 febr. 1625 *Willem van Rijswijck,* luitenant 1625, kapitein 1640, † vóór 29 juni 1656, zoon van *Jan van Rijswijck,* kolonel en commandeur te Zwolle. Zij overlijdt in 1626 en wordt begraven in de St. Michaelskerk te Zwolle. Hij hertrouwt Zwolle 3 juni 1628 *Anna van Ittersum.*
10. *Julius Diederick;* hij ontvangt in1617 een aanbeveling voor de ambassadeur te Parijs, om geplaatst te worden onder de compagnie der gardes van zijne Franse Majesteit. Hij overlijdt als gewezen vaandrig onder kapitein Derk Mulert vóór 21 juni 1622.

VII P. *Anna de Vos van Steenwijck* tot Batinge, vermeld sedert 1484. † in 1526, tr. in 1502 *George Schenck van Toutenburg,* drost en kastelein van Vollenhove 1502-1521, stadhouder van Friesland 1521, kastelein van Coevorden en drost van Drenthe, stadhouder van Groningen, Drenthe en Overijssel 1528, ridder van het Gulden Vlies, † in 1540: hij hertrouwt in 1526 *Johanna* gravin *van Egmont.*

217) Feith. Ordelboek p. 189.
218) Gratama 11 p. 30 en 48, Fam. blad IV 1887 p. 281.
219) Arch. Batinge R 23.
220) Leenakten Arnhem.
221) T.R.O.-E p. 530.
222) Geld. Leenregister.
223) Arch. Elburg R S49.
224) Arch. Kampen 111 no. 1972.
225) van Doorninck p. 22.
226) Bijdr. Gesch. Ov. X p. 337.
227) Arch. Batinge R 72.
228) Arch. Kampen IV no. 2800.
229) Idem no. 2974.
230) Idem no. 3617.
131) van Dedem no. 334.
232) van Doorninck p. 22 e.v.

Op 14 juni 1484 wordt *Anna, na dode van* haar *vader Coenraad de Vos,* onder hulderschap van *Hendrik Mulert* beleend met Batinge c.a. [233]).

Echter draagt zij op 22 sept. 1495 het huis te Batinge met de bergvrede en de gehele sate — onder momberschap van haar oom *Reinolt de* Vos — over, aan haar oom *Hendrik* de *Vos* [234]), terwijl zij Endelinge, Hovinge, Smedinge en de Hidding-tienden behoudt, waarmee zij 7 juni 1497 beleend wordt, onder hulderschap van *Egbert Mulert* [235]).

In 150'2 trouwt zij met George *Schenck van Toutenburg,* een Duits krijgsman, die in het gevolg van Frederik markgraaf van Baden, bisschop van Utrecht, naar, Nederland was gekomen. Bij huwelijkse voorwaarden van 14 sept. 1502 brengt zij Hovinge, Smedinge, de Hidding-tienden en een jaarrente uit Batinge ten huwelijk, onder voorwaarde dat George *Schenck* de door haar aangebrachte of aan te brengen goede. ren niet zal vervreemden of bezwaren, dat de goederen zullen vererven naar de zijde van waar zij gekomen zijn enz. enz. [236]).

Haar man doet voor haar hulde, wanneer zij op 28 aug. 1503 wordt beleend met Endelinge. Op 23 mei 1509 wordt zij wederom beleend met Batinge, ditmaal blijkbaar aan haar verkocht door de kinderen van haar oom *Hendrik de Vos* [237]).

Het is duidelijk, dat de machtige George *Schenck* meerdere Vossen-goederen heeft opgekocht. Ook bouwt hij in de jaren, dat hij kastelein en drost van Vollenhove is, het kasteel de Toutenburg, waar zij in 1526 en hij in 1540 overlijdt. Haar zoon *Frederik* erft al haar goederen, waarmede hij op 12 april 1527 wordt beleend [238]).

Haar dochter *Maria,* kloosterlinge later abdis te Rijnsburg, had reeds in 1526 afstand gedaan van haar rechten [239]). *Frederik* verkoopt en levert aan zijn vader echter alle goederen hem aangekomen van zijn moeder, in ruil voor een lijfrente van 150 Car. guldens 's jaars, dit in verband met zijn voornemen in de geestelijke stand te treden [240]) en van wege het feit, dat het huis Batinge door de Geldersen verwoest was en hij niet in staat was het weer op te bouwen, daar hij bezwaard was met de schulden van zijn broer *Lodewijk,* overleden in Spanje. *Frederik* overlijdt als (eerste) aartsbisschop van Utrecht in 1580, waarna Batinge komt aan zijn neven *van Boetselaer. Johan van den Clooster, zoon* van *Anna de Vos ex Hendrik Roelofszoon* (VI T), neemt echter de havesathe in bezit, daar hij vermeent betere rechten te hebben. Hij verliest het proces waarbij terecht wordt opgemerkt, dat hij niet de naaste was van de familie der Vossen, maar er nader of even na bloed was in de mannelijke lijn, te weten *Hendrik* de *Vos,* drost van Drenthe (volgt VIII P) [241]). Over de nalatenschap van *Frederik Schenck* is veel geprocedeerd en veel geschreven [242]).

VII Q. *Coenraad de* ***Vos van Steenwijck tot*** Ansen, vermeld 1528-1551, ette van Dieverdingspel tussen 1534 en 155 1, plaatsvervangend drost van Drenthe (voor zijn neef George Schenck) 1536-1538, tr. Johanna van *Isselmu*den, dochter van ***Johan*** en ***Margaretha van Essen.***

In 1528 verkoopt hij een dagmaat hooiland uit Batinge aan George *Schenck,* vrijheer te Tautenborch, 's keizers stadhouder in Friesland en Overijssel [243]).

Als huwelijksvriend van Elisabeth *van den Clooster Reinolds* doehter komt hij voor *in* 1530 244).

233) T.R.O.-D p. 387.
234) T.R.O.-D p. 627.
235) T.R.O.-E p. 30.
236) Arch. Batinge R 21.
237) N.D.V.A. 1891 p. 212.
238) Regesten b.v. U. 5570.
239) Arch. Batinge R 34.
240) Idem R 35.
241) N.D.V.A. 1891.
242) Versl. en Med. Ov. Regt 1922.
243) Arch. Batinge R 39.
244) N.D.V.A. 1892.

In 1531 is hij op een klaring te Vollenhove onder de Ridderschap van Overijssel [245]).

Hij ruilt goederen met zijn neef *George Schenck* in 1533 [246]).

In 1536 is hij op een buurtuig te Echten als geerfde aldaar 244).

Van 1536-1536 komen we hem tegen als plaatsvervangend drost van Drenthe [248]). In 1537 wordt hij door edelen en ingezetenen van Drenthe met Reinold van Burmania en Reinold van den Clooster tot Havixhorst afgevaardigd om keizer Karel een bede van 12000 goudguldens over te brengen [241]).

Met zijn vrouw *Johanna* koopt hij in 1549 een kerkstoel in de kerk te Ruinen 244).

Grafstenen in Vollenhove en Rijssen maken zijn moeder *Kruse* [247]).

Hun kinderen zijn:

1. ***Hendrik, volgt*** VIII P.
2. *Everhardina,* vermeld in 1567 in magescheid met broer en zuster over de erfenis van ***Jan*** *Cruse* [249]), † in 1592, tr. ***Johan*** *Sloet* (de olde), † in 1597, drost van Vollenhove, zoon van ***Johan*** en *Mechteld van* ***Apeldoorn*** [250]).
3. ***Anna,*** vermeld 1567-1570, non te Gronepe [249]).

VII R. *Rudolpha* ***de Vos van Steenwijck*** tot Entinge, vermeld 1513-1551, tr. in 1513 ***Borchard van*** *Westerholt,* heer tot Coppel, Dinckelburg en Brockhaus, † in 1540, zoon van *Herman,* heer tot Westerholt en Coppel, en ***Maria van*** *Keppel* tot Coppel, erfdochter van Dinckelburg.

Van 29 aug. 1.513 dateren de huwelijkse voorwaarden tussen juffer *Roelof Vos,* dochter van maarschalk *Roelof Vos* zaliger en dient huisvrouw *Jutte,* en *Borchard van Westerholt, zoon van Herman van Westerholt* zaliger en *Maria* zijn huisvrouw. *Rudolpha* brengt ten huwelijk een huis en hofstede genaamd Entinge (het oorspronkelijke Endelinge, vermoedelijk door haar vader van een adellijk huis voorzien en havesathe gemorden) onder Dwingelo, de erven Havinge en Sinckinge, 22 morgen land in Mastebroek enz. [251]). Deze *Borchard van Westerholt* komt uit het land en sticht Munster, doch wordt door de bezittingen van zijn vrouw lid van de Ridderschap van Drenthe. Als zodanig zegelt hij in 1518 de landbrief van de bisschop [252]).

In 1521 wordt hij drost en kastelein van Vollenhove, als hoedanig hij oorlog voert tegen de Geldersen [253]). Zij hebben een geschil met George en *Anna Schenck* over het recht van presentatie en begeving der kerk te Dwingelo [254]).

Hij overlijdt op 17 dec. 1540 te Dordrecht. Zij leeft nog in i551, wanneer zij een opbrengst verkoopt uit een goed in de buurschap Wendele bij Vollenhove [255]). Hun tweede zoon *Hendrik* erft Entinge.

Haar kwartieren bij die van haar zoon *Coenraad* in een venster te Ludinghuisen : [256])

vos	*Mulert*
Ruitenborg	*Ittersum*

VIII A. *Anna van Steenwijck* tot de Grote Scheer, vermeld sedert 1599, † in 1630, tr. 1 ° 18 maart 1606 ***Gerard***

245) Overijssel onder Karel V.
246) Arch. Batinge R 42.
247) Bloys van Treslong Prins. Gedenkw. kerken Overijssel,
248) Linthorst Homan. Drenthe's rechtsgroei.
249) m.s. van Spaen.
250) van Doorninek, Gecomm.
251) Arch. Hackfort Inv. 39 R. 95.
252) Nagge 1 p. 411.
253) Arch. Kampen 1551..
254) Arch. Batinge R 28.
255) Arch. Kampen 2015.
256) m.s. van Spaen.

Sloet van Singraven, hopman in Staatse dienst, † 2 okt. 1606 bij de belegering van Rhijnberk, zoon van *Bertolt* en *Armgard van Doetinchem;* tr. 2° 24 mei 1612 *Engelbert van Ensse,* kamerheer van de keizer en in Spaanse dienst, zoon van *Evert* en *Elisabeth van den Clooster.*

Evenals haar eerste man was zij protestant. Haar tweede man was katholiek. Uit 1599 dateert van haar een bijdrage in een Album hmicorum. In 1611 draagt zij — na dode van haar vader — 6 morgen land over in Mastebroek[257]). In 1616 verkoopt zij onder momberschap van haar man *E. van Ensse* het goed Hoerink onder Zeese [258]).

In 1622, 1628 en 1630 procedeert zij over boterpachten nit het erve Smeclink. Zij overlijdt in dit laatste jaar [259]).

De kinderen van haar tweede man erven de Grote Scheer.

VIII B. *Rudolf van Steenwijck tot* de Bonkenhave, ged. Deventer 19 febr. 1596, † in okt. 1654, kapitein, later commandeur, tr. in 1627 *Hendrina van Brienen tot* Musschenberg, † in 1656, dochter van *Hendrik en Beatrix van Lynden.*

Op 28 nov. 1616 wordt hij — na dode van zijn vader — o.a. beleend met het recht van viearie te Empne in Drenthe tot een vijfmarkleen en verplichting om aan Ridderschap en Steden een bekwaam persoon daartoe te presenteren of nomineren. In 1626 stelt hij t.b.v. zijn moeder juffer *Josina van Wullen* zijn tienden te Itterbeke en Dalen tot onderpand. Tot de Ridderschap van Overijssel wordt hij geadmitteerd op 15 maart 1642 na de havesathe Bonkenhave te hebben gekocht van Sweder van Haersolte, drost van Salland.

Op 27 okt. 1654 wordt hij, als commandeur, begraven in de Michaelikerk te Zwolle. Zijn weduwe verzoekt op 20 jnli 1655 ratificatie van een boedelscheiding tussen wijlen haar man en de luitenant *Walraven van Rijswijk* over de erfenis van beider vader en grootvader [260]).

Hun kinderen zijn:

1. *Johan,* volgt IX A.
2. *Beatrix tot* de Bonkenhave, tr. 8 aug. 1679 *Alart Gansneb gen. Tengnagel,* † *29* maart 1704, zoon van *Otto* en *Ida Droste van Molenbeek,* en weduwnaar van *Beatrix Schimmelpenninck van der Oye tot* de Clouse. *Beatrix* vermaakt haar man bij dispositie van 6 juni 1689 de volle eigendom van de Bonkenhave.

VIII P. *Hendrik de Vos van Steenwijck tot* Ansen, geb. in 1522, † in okt. 1598, kastelein van Coevorden en drost van Drenthe 1580-1596, tr. *Mechtelt Mulert tot* den Ordel, dochter van *Hendrik* en *Johanna van Apeldoorn.*

Met zijn twee zusters maakt hij in 1567 een boedelscheiding over de erfenis van *Jan Cruse* [261]). In 1569 is hij onder de etten en gedeputeerden van Drenthe, die protesteren tegen de benoeming van Javit van Botnia tot drost [262]). Hij is lid van de Ridderschap van Drenthe 1578 [263]). Nadat op de landdag in het Grollerholt op 19 maart 1550 de Unie van Utrecht door de Drenten was aangenomen, committeren Ridderschap en Eigenerfden hem en Johan van Echten de Unie te tekenen. Dit doen zij op 11 april 1580. Op 28 april 1580 wordt hij op advies van prins Willem van Oranje aangesteld tot kastelein van Coevorden en drost van Drenthe, daar de vorige drost Evert van Ensse's vijands zijde heeft gekozen. Na het verraad van Rennenberg valt echter ook Drenthe in vijand's handen en wijkt hij uit naar Kampen. In 1592 herovert prins Maurits Steenwijk en Coevorden en keert *Hendrik* naar Coevorden terug. Met andere gevolmachtigden van Drenthe verzoekt hij graaf Willem Lodewijk van Nassau het stadhouderschap van Drenthe op zich te nemen. Wegens vergevorderde leeftijd. moet hij in 1596 het drostambt neerleggen [264]).

Hij overlijdt in okt. 1595. In het kohier van goederen van de vijanden en rebellen van Zijne Kon. Majesteit, opgemaakt in 1557 komt ook hij voor, met de vermelding, dat hij woonde op het huis Roderbruggen te Ansen.

Hun kinderen zijn:

1. *Coenraad,* volgt IX P.
2. *Reinolt,* volgt IX Q.
3. *Hendrik,* kapitein, † in 1605.
4. *Herman.*
5. *Johanna,* † in 1592, tr. ? N.N. *van Wees.*
6. *Anna,* tr. in febr. 1608 *Unico Ripperda* tot Weldam, zoon van *Johan* van Weldam en *Anna van Virmundt tot* Odinck, weduwnaar van *Catharina van Voerst tot* Schoonderbeeck.
7. *Margaretha,* tr. in 1604 *Volkier Sloet tot* Oldhuis, geb. in 1563, † in 1627, zoon van *Bartold* en *Ermgard van Doetinchem.*
8. *Sophia.*
9. *Mechteld,* tr. Maastricht 26 mei 1620 *Dirk Mulert tot* Campherbeeck, kapitein 1642, overste 1650, commandant te Goch en Gennep, † 9 juli 1651, zoon van *Peter* en *Wilhelmina van Langen.*
10. *Geertruid,* geb. in 1580, † op huis Benthuis te Vollenhove 24 april 1653, tr. Vollenhove in 1618 *Gerhard van Woldenburgh,* † 6 aug. 1629, kapitein en commandant te Rees, zoon van *Wessel* en N.N. *Doys,* en weduwnaar van *Mechteld van den Wall* [265]).

IX A. *Johan van Steenwijck,* tot de Bonkenhave, geb. in 1629, † in 1681, tr. *Margriet van Ittersum,* ged. Zwolle *24* juni 1630, † 15 sept. 1679, dochter van *Robert* tot Nijenhuis, drost van Haaksbergen, later van Twenthe, en *Ida van Rechteren.*

Op 25 juli 1651 wordt hij geadmitteerd tot de Ridderschap van Overijssel. Hij wordt op 27 okt. 1655 beleend met de viearie te Empne en de andere lenen van zijn vader. Volgens van Rhemen komt hij in 1567 voor als lid van de Admiraliteit te Rotterdam.

In 1666 wordt hij genoemd als kapitein. Hij overlijdt in jan. 1681 als lid der Generaliteits Rekenkamer [266]).

Bij de verdeling van zijn boedel, blijkt zijn zuster *Beatrix* een hypothecaire vordering op hem te hebben van *f* 12.000,— [267]).

Zij verkrijgt dan ook de Bonkenhave, die zij in 1682 verkoopt aan haar man *Alard Gansneb* [266]).

Hun zoon:

Rudolf Ernst, vermeld 1676, † in 1692, kapitein [268]).

IX P. *Coenraad de Vos van Steenwijck,* † *23* okt. 1598, drost van Coevorden en Drenthe 31 juli 1596 -tot overlijden [269]), ongehuwd.

257) v. Doorninck p. 550.
258) Idem p. 414.
259) v. Dedem nrs. 65 en 69.
260) v. Doorninck p. 121, v. Dedem no. 392.
261) m.s. van Spaen.
262) Magnin. Besturen.
263) N.D.V.A. 1592 p. 201.
264) Linthorst Hcmnn. Drenthe's rechtsgroei.
265) Westra van Holthe. R.v.D.
266) van Doorninck. Geeomm.
267) van Dedem no. 392.

Onder de ordelen van de Etstoel van Drenthe komen we er meerdere tegen „gewesen bij tijden des edelen erentfesten ende vromen *Coenraadt* de *Vos van Steenwijck,* drost toe Coevorden ende slands Drente".

IX Q. *Reinolt de Vos van Sfeenwijck tot* Ansen, † in 1634, door Ridderschap en Eigenerfden benoemd tot drost van Drenthe 30 okt. 1598 als opvolger van zijn broer Coen-'raad. Deze benoeming werd evenwel door de Staten Generaal niet erkend, die 21 nov. 1598 benoemen Caspar van Ewsum; rentmeester der domeinen 1609-1634, gedeputeerde der Staten van Drenthe 1631 en 1634, lid van de Ridderschap van Drenthe, tr. huize 't Weldam **te** Goor 17 juli 1608 *Agnes Ripperda,* dochter van *Johan tot* Weldam en *Anna van Viermundt tot* Oding [270]).

Hun kinderen zijn:

1. *Hendrik,* volgt X P.
2. *Johan, volgt X Q.*
3. *Anna Margaretha,* stifsjuffer van Dikninge, † in 1657.
4. *Mechteld.*
5. *Geerfruid* [271]).

X P. *Hendrik de Vos van Sfeenwijck tot* Ansen en Glinthuis, † vóór 27 febr. 1666, rentmeester der domeinen 1634-1663, in de Ridderschap van Drenthe wegens Ansen 30 juli 1634, tr. Hasselt 20 maart 1636 *Helena Haghen,* geb. in 1604, † in aug, 1655, dochter van *Seino* en *Adriana van Twickelo* [272]).

Op 11 febr. 1634 resigneert zijn vader aan hem, met toestemming van Ridderschap en_ Eigenerfden, het rentambt der domeinen. Vermoedelijk verkrijgt hij in 1638 bij het overlijden van zijn schoonvader de havesathe Glinthuis (bij Hellendoorn), althans in 1639 besluiten de Staten hem aan te schrijven „vuur en rook" te houden binnen Drenthe, daar hij anders niet zal verschreven worden op de landdagen.

Reeds in 1.647 schijnt hij in zijn verstandelijke vermogens gekrenkt te zijn. Op 22 aug. 1655 stellen Gedeputeerden van Overijssel 4 curatoren aan, waaronder zijn broeder *Johan.* Op 24 febr. 1663 krijgt zijn oudste zoon *Zeino Coenraad* toestemming het rentambt over te nemen. Hij is overleden vóór 27 febr. 1666, daar dan zijn zoon Zeino Coenraad tot de Ridderschap wordt geadmitteerd [273]).

Hun kinderen zijn:

1. *Reynold Adriaan,* † vóór 1666.
2. *Zeino Coenraad, volgt* XI P.
3. *Jan Unico,* in de Ridderschap van Overijssel wegens Glinthuis 30 april 1668, luitenant 27 febr. 1672, † in 1704 of 1705.
4. *Philip Boudewijn,* ged. Zwolle 26 okt. 1645, *luitenant* 14 maart 1671, laatst vermeld 1676.

X Q. Johan de Vos van Sfeenwijck tot de Havixhorst, † in okt. 1679, vaandrig 1635, luitenant 1642-1649, in de Ridderschap van Drenthe wegens de Havixhorst 3 maart 1659, ette van Dieverdingspel 1662-1678, gedeputeerde der Staten voor 2 jaren 1664, 1668, 1672 en 1677, tr. Vollenhove (ondertr. 3 april) 1636 *Wendelina van Woldenburg,* geb. in. 1607, † 15 febr, 1688, dochter van *Gerhard* en *Mechteld van den Wall* [274]).

268) van Doorninck p. 143, 148.
269) Res. en Comm. St. Gen.
270) Westra van Holthe: R.v.D. p. 70.
271) m.s. van Rhemen.
272) Westra van Holthe. R.v.D. p. 90.
273) N.D.V.A. 1895.
274) Westra van Holthe R.v.D. p. 108.

Op 27 mei 1658 verkrijgt hij door koop en ruiling van goederen de havesathe de Havixhorst met de Braamskamp e.a., waaronder de grafkelder en de banken in de kerk te Havixhorst, van Reint van Munster tot Folckerda [275]).

Hun kinderen zijn:

1. *Reint,* volgt XI Q.
2. *Johan,* luitenant 1667, in de Ridderschap van Drenthe wegens de Havixhorst 10 nov. 1679, † huize de Havixhorst 27 jan. 1689.
3. *Gerrit,* vaandrig 1668, luitenant 1670, kapitein 1677 -1689, † 27 jan. 1689.
4. *Mechteld Elisabeth,* tr, Koekange 5 febr. 1682 *Zeino Coenraad de Vos van Steenwijck* (XI P).

XI P. *Zeino Coenraad de Vos ven Steenwijck* tot Ansen, geb. in 1641, † in 1699, rentmeester der domeinen 1663—1699, in de Ridderschap van Drenthe wegens Ansen 1666, ette in Dieverdingspel 1679 tot overlijden, gedeputeerde voor 2 jaren 1681, 1685, 1689, 1693 en 1697, assessor van de Etstoel 1699, tr. Koekange 5 febr. 1682 *Mecheld Elisabeth de Vos van Steenwijck,* dochter van *Johan* en *Wendelina van Woldenburg.*

Op de landdag van 22 maart 1681 werd hij gekozen tot gedeputeerde voor twee jaren, onder bepaling, dat „alleene om besondere redenen en de goede diensten van den Heer de Vos, Sijn Ed. de deputatie neffens het rentambt is toegestaan".

In 1696 behoort hij tot degenen, die aan Z.M. van Grootbrittanje het erfstadhouderschap aanbieden en hem gelukwensen met zijn behouden aankomst en de verijdeling der conspiratie tegen zijn geheiligde persoon [276]).

Hun dochter:

Helena Agnes, volgt XII P.

XI Q. *Reint de Vos van Steenwijck* tot de Havixhorst en Nijerwal, † h. de Havixhorst 24 nov. 1705, kapitein 1658, luitenant kolonel 1691, in de Ridderschap van Overijssel wegens Nijerwal 1680, lid van Gedep. Staten van Overijssel 1692-1705, tr. Wanneperveen 31 aug. 1679 *Margaretha Sloet,* † *29* mei 1687, dochter van *Arend* tot Nijerwal en *Mechteld Sloet* tot Oldhuis, weduwe van *Sweder van Haersolte* tot Toutenburg.

Hun zoon:

Jan Arent, volgt XII Y.

XII P. *Helena Agnes de Vos van Sfeenwijck* tot Ansen, ged. Ruinen 1 jan. 1687, † h. Ansen 12 febr. 1716, tr. h. Singraven, Denekamp, 26 dec. 1707 *Christoffel Bernhard Julius von Schwarz,* geb. 9 febr. 1676, † 19 okt. 1754, luitenant-kolonel in Munsterse dienst, in de Ridderschap van Drenthe wegens Ansen 1713, ette in Dieverdingspel 1723-1726, gedeputeerde 1719-1752, raad 1729-1745, assessor in de Etstoel 1725, zoon van *Anton Gunter von Schwartz* tot Onsborch en *Mechteld Josina van Welvelde.* Hij hertr. Ruinen 13 juli 1721 *Ernstine Geerfruid van Ittersum,* weduwe van *Christopher van Slippenbach* [277]).

Zijn zoon uit eerste huwelijk *Zeino Coenraad von Schwartz* erft Ansen.

275) N.D.A.V. 1916 p. 56.
276) Westra v. Holthe. R.v.D. p. 114 en N.D.V.A. 1898.
277) Westra v. Holthe. R.v.D. p. 155 en N.D.V.A. 1899.

XII Q. *Jan Arent de Vos van Sfeenwijck tot* de Havixhorst en Nijerwal, geb. 7 april 1684, † h. Nijerwal 2 juli 1713, in de Ridderschap van Drenthe wegens Havixhorst 1703 -1710, in de Ridderschap van Overijssel wegens Nijerwal 1710, ette van Dieverdingspel 1705-1709, gedep. staat van Drenthe 1708-1710, tr. 's-Gravenhage 9 febr. 1708 *Susanna Eleonora van Tuyll van Seroockerke en Welland,* geb. 1679, † 1750, dochter van *Godert Willem* en *Eleonora Constantia van der Meyden van Papekop.* Zij hertrouwt in mei 1724 *Rutger Andreas van Patkull tot* den Cranenburg, weduwnaar van *Arnoldina Maria van Lintelo tot* de Marsch.

J. A. de Vos van Steenwijck woont tot 1710 op de Havixhorst, daarna op Nijerwal [278]).

Hun kinderen zijn:

1. *Margareta Eleonora,* geb. en † in 1709.
2. *Reynt,* geb. in 1710, † in 1725.
3. *Dorothea,* geb. in 1711, † in 1741.
4. *Margaretha Leonora,* geb. in 1712, † in 1725.
5. *Jan Arend Godert, volgt* XIII,

X111. *Lan Arend Godert de Vos van Steenwijck tot* de Havixhorst, Nijerwal, Hogenhof, Oldenhof, Noord- en Zuid-Welle, Serooskerke, Nederhorst den Berg en Overmeer, geb. Vollenhove 30 nov. 1713, † Vollenhove 17 juni 1779, in de Ridderschap van Overijssel wegens Nijerwal 1738, wegens Hogenhof 1770, gecommitteerde ter Staten Generaal 1741 en 1744, landdrost van Vollenhove en Kuinre 1751-1779, tr. Barneveld 11 febr. 1743 *Geertruid Agnes van Isselmuden,* ged. Vollenhove 16 nov. 1721, † 18 sept. 1793, dochter van *Joan tot* Rollecate en *Theodora Margaretha van Essen tot* Helbergen.

De Havixhorst draagt hun alliantiewapen met jaartal 1753.

In *1757* koopt hij Nederhorst den Berg van zijn nicht *Dorothea van Tuyll van Serooskerke,* weduwe van *Georg Wilhelm von Hohendorff.* In 1758 wordt hij beleend met Overmeer. In 1767 koopt hij de Hogenhof van Christiaan Warner Jacob van Coevorden tot Rande en diens vrouw Hendrina Jacoba van Raesfclt. Hij verkoopt Nederhorst den Berg in 1774 aan John Hope. In 1776 koopt hij de Oldenhof van Derk Boldewijn Hiddo Gansneb gen. Tengnagell.

Hun kinderen zijn:

1. *Susanna Eleonora,* geb. Vollenhove 31 okt. 1743, † 27 mei 1745.
2. *Johanna Theodora Margaretha,* geb. 26 dec. 1744, † 27 maart 1745.
3. Mr. *Joan Arend,* zie Ned. Adelsboek 1953. Uit hem de tak *de Vos van Steenwijk* tot Windesheim,
4. *Godert Willem,* zie Ned. Adelsboek 1953. Uit hem de takken *de Vos van Steenwijk* tot de Havixhorst, (thans tot Diepenheim) en *de Vos van Steenwijk* tot Dikninge.
5. *Hendrik,* geb. Vollenhove 11 maart 1749, † 3 dec. 1750.
6. *Reynt,* geb. Vollenhove 30 nov. 1750, † in febr. 1751.
7. *Susanna Eleonora,* geb. Zwolle 27 juni 1752, † Zwolle 14 jan. 1823, tr. Dalfsen 1 dec. 1772 *Coenraad Willem van Dedem* tot Rollecate en den Berg, geb. in 1738, † in 1816, zoon van *Gijsbert Willem* en *Theodora Judith Margriet van Isselmuden* tot Rollecate,
8. *Reint Hendrik de Vos van Steenwijk* tot de Havixhorst en Oldenhof, geb. De Wijk 2 juli 1755, † De Wijk 2 febr. 1836, in de Ridderschap van Overijssel wegens Oldenhof 1780, hoogschout van Hasselt, lid der Prov. Staten van Overijssel, met zijn broer Carel en zoons van zijn overleden broer Joan Arend erkend te behoren tot de Ned. adel met de titel van baron, bij K.B. van 11 maart 1821 no, 56, tr. Ruinen 28 april 1812 *Henriette Christina van Holthe,* geb. 14 aug. 1777, † 21 aug. 1812, dochter van *Pieter Adam* tot Rhebrugge en *Roelina Gijsberfa Gardina van den Clooster.* Hij koopt in 1796 Dikninge en verkoopt in 1800 Nijerwal.
9. *Carel,* geb. 10 okt. 1757, † 12 jan. 1759.
10. *Carel,* zie Ned. Adelsboek 1953, uit hem de tak *de Vos van Steenwijk* tot Voorstonden.

278) N.D.V.A. 1916 p. 57.

De oudste generaties van het geslacht Michiels van Vaerlaer,

door JHR. MR. C. C. VAN VALKENBURG.

Het is een aan allen die zich met genealogisch onderzoek bezighouden bekend feit, dat al naarmate men in de tijd teruggaat, men steeds minder kan bouwen op overgang van de achternaam van vader op kinderen. Wat wij tegenwoordig de geslachtsnaam noemen was immers enkele eeuwen geleden niet meer dan een toenaam, een hulpmiddel ter nadere bepaling van de identiteit van een persoon, die overigens onder zijn voornaam en patronym bekend stond.

Niettemin lijkt de navolgende filiatie op het eerste gezicht zeer onwaarschijnlijk:

1 *Henrick van der Heze*
11 *Henrick van Vynckel*
111 *Jan van Vaerlaer*
IV *Everart van Strijbosch*
V *Michiel van Ghemert*
VI *Goossen van Vaerlaer*
VII *Jan Michiels*

Wij zien in deze opsteliing in 7 generaties niet alleen 6 verschillende achternamen, doch ook geen enkele maal de gebruikelijke overgang van de voornaam van grootvader op kleinzoon.

Toch is deze stamreeks geen verzinsel, maar een geval ontleend aan de praktijk. De betreffende personen hebben in bepaalde stadia van hun leven deze namen gevoerd, doch gebruikten om het nog verwarrender te maken in een andere periode soms weer de ,,toenaam'' van hun vader, grootvader of overgrootvader. De reconstructie van het voorgeslacht van de als VII vermelde *Jan Michiels,* tot dusverre bekend als oudste stamvader van het geslacht *Michiels van Vaerlaer is* door deze eigenaardige naamvoering verre van gemakkelijk geweest. Wij zullen trachten de opbouw van dit artikel eenvoudig te houden door ons strikt te beperken tot de acten die voor het bewijs van de filiatie noodzakelijk zijn.

Tevoren moge evenwel een kort overzicht volgen van het artikel dat Mr. P. van Eeghen en schrijver dezes enkele jaren geleden (N.L. 1955, 45) publiceerden over dit zelfde geslacht,

waarover voordien slechts verspreide gegevens in de litteratuur te vinden waren, terwijl handschrift-genealogieën geheel ontbraken.

De stamreeks ving toen aan met *Jan Michiels,* een aanzienlijk doopsgezind lakenkoopman in het 16e eeuwse Antwerpen, gehuwd met *Margriete Zekers.* De nagelaten goederen van dit echtpaar werden 10 januari 1583 voor schepenen van Antwerpen gescheiden en gedeeld tussen de vier overlevende kinderen, die enkele jaren later, na de inneming van Antwerpen door Parma, naar Noordelijker streken vertrokken.

De stamouders *Jan Michiels* en *Margriet Zekers* hadden 25 kleinkinderen, maar onder hen was slechts één naamdrager *Johan Michiels van Vaerlaer,* heer van Jaarsveld en Ter Horst, die het geslacht voortzette. Hij liet slechts twee, voor haar 25ste jaar overleden dochters na, van wie de oudste gehuwd was met *Diderick Pauw,* en zo was nadat ook de bejaarde *Clara Michiels van Vaerlaer,* nicht van haar vader, was overleden, dit geslacht in 1660 uitgestorven. In vrouwelijke lijn is het aantal afstammelingen echter ontelbaar groot.

Een onderzoek naar de voorouders van de 16de eeuwse stamvader *Jan Michiels* leek zeer tijdrovend en weinig hoopvol, daar, gelijk bij steekproeven was gebleken, in de voor de hand liggende bronnen, de schepenregisters en poorterboeken van Antwerpen, talrijke *Jan Michiels'en* voorkwamen. Niettemin werd dit ondernomen en zo vonden wij tenslotte de navolgende acte:

> 25 Maart 1550. Adriaen Stevens, vuytsnijdere ende Franchijne Schoofs eius uxor gaven t'erve ende in erfflijcke rechte *Janne Michiels Ghoessenssone* wijlen, zijdenlakencooper ende *Margriete 't Zekers* eius uxor een huijs enz. geheetcn de Blijde ende gelegen besijden den Stadthuyse bij d'ijseren brugge aldaer, tusschen 't huys geheeten Springael ter Mercktwaert ex una ende 't huys geheeten de Sterre daer deser stadt Wisselcamere op te stane plege ex altera (Schepenbr. 238, fol, 332).

Nu stond dus vast, dat *Jan Michiels'* vader *Ghoossen* geheten had en met dit gegeven werd het Antwerpse poorterboek opnieuw ter hand genomen. De navolgende inschrijving onder die van een aantal andere Jan Michiels'en bood houvast:

> 22 Juni 1548. *Jan Michiels Goossenssone, uyt* 's-Hertogenbosch, sijdenlakencoopere.

Alvorens nu het onderzoek in 's-Hertogenbosch voort te zetten, werden nog een aantal jaren van de Antwerpse schepen-protocollen geraadpleegd en dit leverde een acte op die voor het verder onderzoek van veel belang zou blijken te zijn:

> *15* September 1553. *Jan Michielss,* zijdenlakenkooper en *Margriete 't Zekers* zijn vrouw verklaren, dat zij onlangs Hilleke Voghels en haar kinderen kwijting gegeven hebben voor zekere één mud rogge erfelijk welke wijlen *Elisabeth,* wettige dochter van wijlen *Michiel van Ghemert,* huisvrouw van *Marcelis Henricx,* moeye van de voorzegde *Jan Michielss* heeft nagelaten. Deze mud rogge placht men te heffen uit de goederen van de voorzegde Hilleke Voghels en haar kinderen te Brueghele gelegen.
>
> Op dezelfde bladzijde volgt dan een verklaring van *Jan Michielss* en *Margriete 't Sekers* zijn vrouw, dat zij 800 kar. gulden ontvangen hadden van Jan van der Straten en Willem Pijnappel, executeuren van wijlen *Elisabeth,* wettige dochter van wijlen *Michiel van Ghemert,* huisvrouw van *Marcelis Henricx,* die *Jan Michiels'* moeye was, welke 800 kar. gulden gekomen zijn van zekere erfelijke goederen door wijlen *Elisabeth* aan *Jan Michielss* nagelaten. (Schepenbr, 248, fo. 187.)

Wij hadden geen gelegenheid het onderzoek te 's-Hertogen+bosch zelf in te stellen en prijzen ons daarom gelukkig dat de Heer F. W. Smulders kenner bij uitnemendheid van het Bossche archief, zich bereid verklaarde deze taak op zich te nemen. Van al hetgeen dit archief aan acten opleverde komt dus uitsluitend hem de eer toe.

Waar wij nu weten dat in 1553 de nalatenschap van *Elisabeth van Ghemert* werd afgewikkeld, lag het voor de hand eerst de protocollen te raadplegen van de Bossche schepenen, voor wie behalve de inwoners van 's-Hertogenbosch ook tal van bewoners van Brabantse dorpen rechtshandelingen plachten te verrichten.

Uit de honderden acten die de Heer Smulders wist te vinden vermelden wij de vier volgende:

> 11 Juli 1551 (den Bosch R 1355 fo. 427) :
>
> *Dirck* en *Jan,* kinderen van *Goessen Michielss,* ook namens hun kinderen, als erfgenamen van *Elisabeth Michiels van Ghemert,* huisvrouw van *Marcelys Henrixs,* verklaren van Marcelys voornoemd en Willem Pijnappel, executeurs van het testament van Elisabeth, alle huisraad die hun toekomt krachtens haar testament van 18 mei 1551, gemaakt ten overstaan van Mr. Henrick Loekeman, priester en notaris, ontvangen te hebben.
>
> 22 Januari 1544 (n. st.) (den Bosch R. 1341, fo. 11vo.): *Jan,* zoon van wijlen Gooswijn, zoon van wijlen *Michiel Everaerts van Vaerlaer,* draagt op aan Marcelis Hendrick Geritsz., kremer, een pacht van ½ mud rogge uit een huis in Haren, ter plaatse geheeten Belver, welke pacht *Michiel Everaerts van Vaerlaer* verkregen had van Jan en Guedelt, kinderen van wijlen Pauwels van Uden en Mechtelt Jan Steen.
>
> 10 Mei 1539 (den Bosch R. 1330, fo. 196 vo.): *Jan,* zoon van wijlen *Gooswijn Michiels* en van wijlen *IJda Gijsbert Spierinck,* draagt op aan *Marcelis Henrick Geritsz,* man van *Elisabeth,* dochter van wijlen *Michiel Everaerts van Vaerlaer,* een cijns van 2 gulden op Paschen uit een beemd in d'Elschot te Scijnle.
>
> 20 Aug. 1527 (den Bosch R. 1307, fo. 241 vo.): *Hillegont,* dr. van wijlen *Everaert van Vaerlaer alias van Strijbosch,* inwoonster van Ghemert had in haar testament een pacht van 3 vaten rogge uit erven van Anthonis Floermans vermaakt aan *Ancem Michiels wan Vaerlaer. Ancem* geeft de voornoemde pacht over aan *Marcelis Henricx,* man van *Elisabeth Michiels van Vaerlaer.*

Uit deze vier acten en de Antwerpse vondsten is het navolgende schema op te stellen:

Everart van Vaerlaer alias **van** *Strijbosch*

Michiel Everarts van Vaerlaer alias van *Ghemert* † voor 1544		*Hillegont Everarts* 'van Vaerlaer t voor 20 aug. 1527
Gooswijn **Michiels** t voor 1539 X *Yda Gijsbert Spierinck* † voor 1539	Ancem *Michiels* van *Vaerlaer* vermeld 1527	*Elisabeth Michiels* van Vaerlaer alias van *Ghemert* † 1551 X *Marcelis Henrick Geritsz.,* kinderloos

Dirck Michiels
vermeld 1551
×
N.N.
kinderen in 1551

Jan Michiels
×
Margriete 't Zekers
woont aanvankelijk te 's-Hertogenbosch,
koopman in zijden lakenen,
poorter van Antwerpen 1548
koopt aldaar *1550 het* huis
de Blijde bij het Stadhuis
kinderen in 1551

Thans volgen nog een viertal acten die het bewijs leveren voor de eerste generaties:

2 December (Dinsdag ante concept. Marie) 1511 (Gemert R 99):
Michiel, *Henryck, Anssem en Hyllegont,* kinderen van wijlen *Efferart van Stribos* en wijlen *Lysbet.* delen de goederen van hun ouders. *Michiel, Anssem* en *Hyllegont* verkrijgen de hoeve op Striboschs enz.

19 mei 1470 (den Eosch R 1239, fo. 456):
Lambert die Bruyn draagt op aan *Everart* zoon van wijlen *Jan van Verlair* zeker erf geheeten die Strijbossch, in de parochie Ghemert met akkers, heiden, weiden en pedel, Enz.

4 Jan. 1442 (n. st.) (den Bosch R 1212, Eo. 108 vo.): *Jan van Vaerlaer,* zoon van *Henrick van der Heze, ver*koopt aan Dirck Gerits van der Hoeven een pacht van ½ mud rogge uit zijn huis te Gemert, ter plaatse genaamd in die Weyde. *Everarf, zoon* van voornoemde *Jan van Vaerlaer,* belooft de pacht tc zullen waarborgen,

16 Maart 1440 (n. st.) (den Bosch R 1210, fol. 185): *Henrick, zoon* van wijlen *Henrick van der Heze,* weduwnaar van *Luytgart,* dochter van wijlen *Jan van Vaerlaer,* geeft aan zijn zonen *Henrick, Jan* en *Ancem zijn* vruchtgebruik in 11 mud rogge, welke pacht Gooswijn Aert Snieders betalen moest aan *Henrick Henricx van der Heze* uit het leengoed „dat goed ten Boer" in Ghemert, dat Gooswijn in erfpacht gekregen had van *Henrick Henricx van der Heze.*

Schematisch voorgesteld leiden deze acten tot de navolgende conclusies:

Henrick van der Heze
Henrick van der Heze
† na 1440
×
Luytgart Jansdr. van Vaerlaer
† voor 1440

Henrick — *Jan van Vaerlaer* † voor 1470 — *Ancem*

Everard van Vaerlaer alias van Strijbosch
† na 1470
×
Lysbet

Michiel 1470 — *Henrick* 1470 — *Ansem* 1470 — *Hillegont* 1470

De aansluiting op het vorige overzicht is zonder meer duidelijk. Alvorens nu de genealogie te geven van de zes generaties, die — voorafgaande aan de omstreeks 1510 geboren *Jan Michiels* — werden gevonden, moge nog een korte beschouwing volgen over de door hen gevoerde „toe"-namen.

De generaties I en II zullen genoemd zijn naar hun plaats van herkomst Hees of Heeze, waarna 111 de naam van zijn moeder *van Vaerlaer* overnam. Vermoedelijk verkreeg hij als petekind van Jan van Vaerlaer, zijn grootvader van moederszijde, gelijk meer voorkwam diens volle naam en toenaam.

De zoon *Everart* (IV) kocht de hoeve Strijbosch en komt nadien meestal onder deze naam voor. Wanneer na Everart's dood de hoeve uit de familie is geraakt en diens zoon *Michiel* (V) naar 's-Hertogenbosch verhuist, wordt hij aldaar aanvankelijk vermeld als *van Ghemert,* naar zijn plaats van herkomst. De hoeve Strijbosch iag immers in de parochie Gemert, Al spoedig neemt hij echter de oude familienaam *van Vaerlaer* weer op. Generatie VI *Goossen Michielsz* komt steeds voor als *van Vaerlaer* met één uitzondering in 1539, wanneer hij alleen met zijn patronym wordt aangeduid.

Het is zeer merkwaardig, dat na het vertrek van *Jan Michiels* (VII) naar Antwerpen, wat omstreeks 1540 zal hebben plaatsgevonden, de naam *van Vaerlaer* stelselmatig wordt verzwegen, op één uitzondering na: een Bossche acte van 1544, welke evenwel teruggrijpt op een vroegere acte. Te vreemder is dit daar in Antwerpen anders dan in Brabant achternamen toen reeds gemeengoed waren. Opvallender nog is dat in de Bossche acten uit die tijd, die te Antwerpen ter tafel moesten komen, evenals in de voor schepenen van Antwerpen gepasseerde acten, ook *Jan Michiels'* erftante *Elisabeth* (zuster van zijn vader) in acten die op instigatie van *Jan Michiels zijn* opgemaakt, steeds wordt aangeduid als *Elisabeth van Ghemert,* dochter van *Michiel van Ghemert,* een naam die zij zelf nimmer en haar vader een halve eeuw eerder slechts korte tijd bij zijn komst in den Bosch had gevoerd,

Dit alles voert ons tot de conclusie, dat men met de naam *van Vaerlaer* na plm. 1540 te Antwerpen niet voor de dag kon komen. Na de val van Antwerpen in 1585 wijken *Jan Michiels'* kinderen en kleinkinderen naar het Noorden uit *en* al spoedig zien wij hen dan ook de oude familienaam *van Vaerlaer weer* opnemen. Wanneer men deze feiten combineert en in het oog houdt, dat *Jan Michiels en* zijn kinderen doopsgezind waren, dan lijkt het waarschijnlijk, dat aan de naam *van Vaerlaer* het begrip wederdoperij verbonden was en dat men alle reden had om in Antwerpen de relaties met de doopsgezinde Bossche van *Vaerlaer's te* verdonkeremanen.

Het woord *Vaerlaer* betekent in het oud-Nederlands open plek of onbebouwd land. Aldus is te verklaren, dat deze naam in verschillende streken voorkomt. Ook bij Antwerpen was een gebied onder Wilrijk aldus genaamd. Ten onrechte legden wij in 1955 verband tussen dit gebied en het later voorkomen van de naam *Michiels van Vaerlaer.* In een noot wezen wij toen op een *Michiel van Vaerlaer,* in 1532 te 's-Hertogenbosch als belending genoemd. Deze *Michiel is* thans te identificeren als gen. V van de hierna volgende genealogie. Hij was in 1532 reeds minstens 10 jaar dood, maar het is bekend, dat de belendingen dikwijls ongewijzigd uit oudere acten werden overgenomen.

I. *Henrick van der Heze,* geb. plm. 1325, † vóór 15 juni 1379 [24], tr. N.N.

II. *Henrick Henricksz. van der Heze die men hiet van Vinckel* [1], ook voorkomend als *Henrick van Vinckel* en als *Henrick van der Heze,* geb. plm. 1360, verhuurt 1379 de hoeve ten Boer onder Gemert [24], vermeld 1380, 1381 [24],

De letter R betekent in de noten Rechterlijk Archief den Bosch indien het tegendeel niet is vermeld.

[1]) R. 1210, *fo.* 185, *311 vo.* Arch. Heerlijkheid Gemert *no. 2,* 24-5-1440.

verkrijgt 1421 de hoeve „des Roeden guet" te Boekel in erfpacht [1a]), 1425 vermeld als leenman van de Duitse Orde te Gemert [1b]), schenkt in 1440 aan zijn zonen Henrick, Jan en Ancem vruchtgebruik van een erfpacht gaande uit het goed ten Boer te Gemert, leenroerig aan de Duitse Orde [1]), tr. *Luytgart Jansdr. van* Vaerlaer, † vóór 16 maart 1440 [1]).

Uit dit huwelijk.

1. *Henrick (van der Heze),* vermeld 1440, 1442 [2]).
2. *Jan,* volgt III.
3. *Ancem (van der Heze),* vermeld 1440, 1442 [2]).

111. Jan *van Vaerlaer,* geb. plm. 1390, vermeld 1435, 1437, 1438, 1439, 1440, 1442 met zijn broeders [2]), 1438 als zoon van Hendrick van Vynckei en 1442 als zoon van Henrick van der Heze en beide malen als vader van Everart van Vaerlaer [3]), 1446 [4]), † vóór 30 maart 1458 [5]). Mogelijk gehuwd geweest met *Lijsbeth Lambert van den Borcharde,* vermeld 1456 [6]) met haar echtgenoot *Jan van Vaerlaer.*

Als zijn kinderen komen voor:

1. *Gielis van Vaerlaer,* vermeld 1458 [5]).
2. *Everart,* volgt IV.

IV. Everart *Jansz. van Vaerlaer alias van Strijbosch,* geb. plm. 1420, koopt 1470 [7]) de hoeve Strijbosch te Handel in de parochie Gemert, vermeld 1446 [4]), 1478 [8]), idem te Gemert sedert 1482 [9]), † tussen 10 februari 1489 [9]) en 1 februari 1492 [9]), tr. vóór 7 juli 1446 *Lijsbeth Henrick Ansems* [9a]), † vóór 27 april 1503 [9]). Hun boedel wordt door de drie zoons en de dochter Hillegont gescheiden en gedeeld 15 11, waarbij Henrick een huis te Gemert en de drie anderen de hoeve Strijbosch verkrijgen [9]).

Uit dit huwelijk:

1. *Michiel,* volgt V.
2. *Henrick Everarts van Strijbosch,* verkrijgt 1512 door naasting de hoeve Strijbosch die hij in hetzelfde jaar overdraagt aan Melijs Jan Anssems [9]), vermeld te Gemert 1488-1529 [9]).
3. *Ansem Everarts van Strijbosch,* gegoed te Gemert, vermeld aldaar 1492-1529 [9]).
4. *Hillegont Everarts van Strijbosch,* woonachtig en gegoed te Gemert, vermeld sedert 1492, † tussen 10 maart 1523 en 20 augustus 1527 [9]).
5. *Lutgen Everarts van Strijbosch* (dochter), vermeld te Gemert 1492, † tussen 27 april 1503 en 2 dec. 1511 [9]).

1a) R 1192, fo. 226.
1b) R 1195, fo. 123vo.
2) R 1212, fo. 292.
3) R 1205, fo. 404, R 1212, fo. 108vo.
4) R 1216, fo. 98, R 1217, fo. 24.
5) R 1228, fo. 291vo., 297.
6) R 1226, fo. 99vo.
7) R 1239, fo. 456.
8) R 1247, fo. 451.
9) Gemert R 96 t/m 102.
9a) Zij heette blijkens een tweetal acten (Gemert R 99, 2 dec. 1511 en R 99, 9 dec. 1511) Lijsbet. Haar kinderen erven van hun oom Ansem, priester, zoon van Henrick Ansems, een pacht die zij 19 april 1507 (Gemert R 99) verkopen. Hieruit volgt, dat hun moeder Lijsbet Henrick Ansems heette. Wij mogen aannemen, dat zij reeds voor 7 juli 1446 gehumd was met Everart Jansz. van Vaerlaer, daar deze op genoemde datum borg was voor Henrick Ansem Henricx Maessoon in wie we! Lijsbet's vader te zien is.

6. *Margriet Everarts van Strijbosch,* vermeld te Gemert 1492, † tussen 27 april 1503 en 2 dec. 15i 1 [9]).

V. *Michiel Everarts van Strijbosch,* noemt zich na zijn komst te 's-Hertogenbosch wederom *van Vaerlaer* en aanvankelijk ook *van Ghemerf,* geb. plm, 1450, gegoed te Gemert, aldaar vermeld 1478-1511 [9]), vermeld in acten te 's-Hertogenbosch sedert 1502 [10]), cremer aldaar, legt dit ambacht wegens hoge leeftijd neer 1518 [11]), † vóór 9 april 1522 [12]), tr. *Mechtelt van den Steen,* † na 11 februari 1517 [13]), dochter van *Jan Henricksz, en Elizabeth Gijsbertsdr. van der Vlasvoert* [14]) *en* weduwe van *Pauwel Pauwels van Uden* [15]).

Uit dit huwelijk:

1. *Goossen, volgt* VI.
2. *Ancem Michiels van Vaerlaer,* vermeld in acten te 's-Hertogenbosch 1522-1527 [16]).
3. *Elisabeth Michiels van Vaerlaer, alias van Ghemert,* vermeld in acten te 's-Hertogenbosch sedert 1504, † tussen 18 mei en 1 1 juli 1551 [17]), tr. tussen 1509 [18]) en 1522 [12]) *Marcelis Henrick Gerritsz,* cremer [21]), † na 11 juli 1551 [17]).

VI. *Goossen Michiels van Vaerlaer,* geb. plm. 1480, † vóór 9 april 1522 [12]), tr. *Yda Gijsbertsdr. Spierinck,* † tussen 1523 [19]) en 1539 [20]).

Uit dit huwelijk:

1. *Dirck Michiels van Vaerlaer,* vermeld in Bossche acten 1523—1550, onmondig 1523 [19]), kwiteert zijn oom Marcelis Henricksz als momboir 1537 [21]), tr. N.N., waaruit in 1551 kinderen in leven [22]).
2. *Jan,* volgt VII.

VII. (= gen. I van de genealogie in Ned. Leeuw 1955) *Jan Michiels (van Vaerlaer),* vermeld in Bossche acten 1523-1555, onmondig 1523 [19]), kwiteert zijn oom Marcelis Henricksz als momber 1537 [21]) zijdenlakenkooper, poorter van Antwerpen 1548. Koopt aldaar het huis de Blijde 1550, † Antwerpen (doodgeschoten door inbrekers) 20 nov. 1571 [23]), tr. plm. 1540 *Margriet 't Zekers,* † vóór 10 jan. 1583.

10) R 1270, fo. 119vo.
11) R 1290, fo. 216vo.
12) R 1296, fo. 237.
13) R 1287, fo. 103vo.
14) R 1244, fo. 169vo en R 1246, fo. 269.
15) R 1326, fo. 300.
16) R 1307, fo. 240vo, 241vo.
17) R 1355, fo. 427.
18) R 1272, fo. 75vo.
19) R 1297, fo. 109vo.
20) R 1330, fo. 196vo.
21) R 1326, fo. 299.
22) R 1355, fo. 427.
23) Antw. Arch. blad 1864, I, 304 in verband met 1864, XXII, 232, alwaar zijn vrouw in 1574 als weduwe wordt vermeld.
24) Juist voor het ter perse gaan van dit artikel verschafte de heel Smulders ons nog de navolgende acten:

15 jnni: (woensdag na Barnabas) 1379 (den Bosch R 1176, fo. 131vo): Henrick zoon van wijlen Henrick van der Heze verhuurt voor 3 jaar vanaf Pinksteren 1.1. aan Goyart Smit van den Grave de hoeve ten Boer in het gericht van Hemort.

9 aug. 1380 (Kommanderij Gemert no. 31): Heinric Heinricsoen was van der Heze verpacht aan Goeswijn Arndt Sniedderssoen het goed ten Boer tot Gemert voor elf mud rogge. Bezegeld door broeder Heynrick van Lewenberch, landcommandeur der Balije van den Biessen en zijn *leenmannen* Dyederich van Gheemert en Ansem *Maessoen* van der Hoefstal;. (Vgl. de in de tekst vermelde acte van 16 maart 1440.)

17 jan. 1381 n.st. (den Bosch R 1176, fo. 163): Henrick zoon van mijlen Hinrick van der Heze heeft opgedragen aan Goyart van den Grave, hoefsmid, een pacht van 5½ mud rogge, die Henrick beurt uit het goed ten Boer, alsmede al diens erven in het gericht van Gemert.

Aan het einde gekomen van dit artikel, zouden wij tenslotte nog willen vermelden, dat — teneinde de materie niet al te ingewikkeld te maken — aantekeningen over tal van naamgenoten van de hier behandelde personen niet in deze studie zijn verwerkt. Zij worden echter gaarne ter beschikking van de leden van het Genootschap gesteld.

Rosmolen,

door DR. J. MAC LEAN.

Genealogie.

I. *Willem,* geb. ca. 15 10, tr. N.N.

II. *Willem Willemsz.*, geb. ca. 1540, schepen van Heinenoord in 1596 en 1597, † na 10 april 1598 en vóór 4 mei 1600, tr. *Jannichje Jacops.*

Kinderen o.a.:

1. *Jacob Willemsz Rosmolen,* volgt 111.
2. *Stijentgen Willems, tr.* ca. 1600 *Claes Cornelisz, Rosmolen,* schepen van Heinenoord in 1619, 1622, 1624 en 1626, † vóór 21 okt. 1635.
3. *Ariaentgen Willems,*

R.A. Heinenoord no. 8: op 4 mei 1600 verklaart *Jannigen Jacops, wed. van Willem Willems,* wonende te Heynenoord, met haar gecoren voocht *Aryen Dircxs, schout* van Godschalxoort, ende *Jacop Willems* voor hem selven ende mede vervangende *Styentgen Willems, Ariaentgen Willems* sijn susters en *Lenert Jans* sijnen swaeger schuldig te zijn aan de erfgenamen van Cornelis aerts waersman en Soetgen heynriex *f* 300.

R.A. Heinenoorcl no. 1: Op 7 jan. 1601 verklaart *Jannigen Jacobs,* weduwe *van Willem Willems,* geassisteerd met haar zoon *Jacob Willems* en haar schoonzoon *Claes Cornelisz.*, geld schuldig te zijn aan Jan Jansz. te Dordrecht. Zij neemt een hypotheek op een stuk land waarop een hooiberg, een schuur en een rosmolen staan. In margine: Op 21 okt. 1635 gecasseerd door *Stijnte Willems,* wed. van *Claes Rosmolen.*

R.A. Heinenoord no. 8: Op 22 nov. 1601 verklaart *Jannighen Jacops,* wed. van *Willem Willems,* met haar gecoren voocht *Claes Cornelisz.*, haeren schoonzoon, schuldig te zijn aan Arien Ariens, vleyshouwer te Dordrecht *f* 216.

R.A. Heinenoord no. 10: Op 12 mei 1615 verkopen *Jacob Willems, Cornelis Jaspers, Lenert Aeriens, mede* namens hun zwager *Lenert Jans als* erfgenamen van *Willlem Willems* en *Jannigen Jacobs* aan hun zwager *Claes Jacobs* (schrijffout!) *Rosmolen* hun portie in het gehypothequeerde land.

Op 12 mei 1616 verkoopt *Claes Cornelisz. Rosmolen een* losrente.

Op 17 juni 1618 verkopen *Cornelis Jaspers, Lenert Jans:., Lenert Ariens en Jacob Willems* als erfgenamen van *Willem Willems* en *Jannegie Jacoós* (hun *ouders)* een stuk land.

Op 27 okt. 1635 verkoopt *Stijntje Willems,* weduwe *van Claes Cornelisz. Rosmolen,* geassisteerd met haar broer *Jacob Willems Rosmolen* een stuk land.

Uit het voorafgaande blijkt, dat de naam *Rosmolen* ontstond, doordat *Willem Willemsz.* een rosmolen in bezit had. Ook zijn schoonzoon *Claes Cornelisz.* voerde de naam *Rosmolen.*

111. *Jacob Willemsz. Rosmolen,* geb. ca. 1570, woonde te Oud Beierland, † tussen 24 mei en 1 nov. 1637, tr. N.N.

In het rechterlijk archief van Oud Beierland vond ik de volgende gegevens: a) verkoop van een huis in 1613 (R.A. 3, fol. 203) ; b) idem in 1617 (R.A. 3, fol. 226 en 368) ; c) akte van aecoort en een verklaring op 14 mei resp. 28 aug. 1627 (R.A. 30) ; cl) borg op 3 nov. 1629 (R.A. 30); e) koopt en pacht op 11 aug. 1632 (R.A. 6) ; f) verkoopt een huis op 24 nov. 1634 (R.A. 7) ; g) huwelijksgetuige op 24 mei 1637 (zie verder) ; h) zijn erfgenamen verkopen een huis op 1 nov. 1637 (R.A. 7).

Kinderen (volgorde onbekend) :

1. *Jacob Jacobsz. Rosmolen,* volgt IVa.
2. *Willem Jacobsz. Rosmolen,* volgt IVb.
3. *Maertge Jacobs Rosmolen,* tr. als j.d. van en wonende te Oud Beierland (ondertr. 24 mei) 1637 *Cornelis jansz.,* i.m. van Mijnsherenland en wonende te Oud Beierland (getuigen: Heyndrick Jansen, Jacob Willemsz. en Jacob Jacobsz.).
4. *Bastiaentge Jacobs Rosmeulen,* † Rotterdam 13 aug. 168 1, tr. *Hendrik Arense van Kuick,* begr. Rotterdam in de week van 2 tot 8 april 1679. Zij testeerden aldaar 26 nov. 1670, 20 april 1673 en 30 dec. 1678 (not. prot. 524, 525 en 527). Na het overlijden van haar man testeerde *Bastiaentge Jacobs Rosmeulen* alleen op 16 april 1680 (not. prot. 838). De testamenten bevatten vele namen van leden van het geslacht *Rosmolen.* Blijkens de boedelscheiding liet zij ca, *f* 10.050.— na.

IVa. *Jacob Jacobs Rosmolen.* tr., als j.m. wonende te Oud Beierland, op 29 okt. 1634 aldaar, *Burghje Roelands,* j.d.. mede ald. wonende (getuigen: Jacob Willemsen en Aert Roelants).

In het rechterlijk archief van Oud Beierlancl (nos 7 en 8) vond ik de volgende gegevens: a) schuldbrief op 27 dec. 1636; b) transporten op 1 nov. 1637 en 26 sept. 1639; e) Hij wordt vermeld in een schuldbrief op 22 sept. 1640; cl) Koopt een boomgaard en een huis op 17 mei resp. 6 juli 1640; e) Verkoopt een huis op 19 jan. 1646.

Kinderen:

1. *Roeland Jacobsz. Rosmeulen,* volgt Va.
2. *Neeltje Jacobs Rosmeulen,* ged. Oud Beierland 26 jan. 1639 (get. Bastiaentge Jacobs).
3. *Jacob Jacobsz. Rosmoolen,* volgt Vb.
4. *Emmerentia Jacobs Rosmoolen,* ged. Oud Beierland 13 jan. 1644 (get. Maertge Jacobs), tr. 1° (ondertr. Oud Beierland 20 mei 1663) *Claes Cornelisz. Stougie.* j.m. van Moerkerken, attestatie naar Rotterdam 11 juni. Getrouwd te Rotterdam 12 juni 1663. Bij de ondertrouw wonen beide te Oud Beierland en Jacob Jacobsz. Rosmoolen is getuige; zij tr. 2° (ondertr. Oud Beierland 15 maart 1676) *Jan Leenderts Evenblij.* Attestatie naar Sillershoek 1 april. Hij hertr. op 5 dec. 1696 te Oud Beierland *Catharina Kraeckrugh,* j.d. geboortig van Sweertzen in 't Marcksland.

Va. *Roelandt Jacobse Rosmeulen,* ged. Oud Beierland 14 nov. 1635 (get. Marritge Roelandts), begr. Rotterdam in de week van 24 febr. tot 2 maart 1675, tr. 1 ° Rotterdam 16 okt. 1657 (ondertr. Oud Beierland en Rotterdam 30 sept.) *Jannetgen Salomons Withocks.* Beide wonen dan in de Westerwagenstr.; tr. 2° (ondertr. Rotterdam 4 juli 1666, attestatie naar Bleiswijk 18 juli) *Pietertje Sanders,* begr. Rotterdam in de week van 6 tot 12 dec. 1671, wed. van *Pieter Jacobse van Braeckel* en van *Pieter Jansz. van Riel. Zij* woont in 1666 op de Markt.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Klara Rosmeulen,* ged. Rotterdam 19 juli 1658 (get. Bastiaentje Jacobs en Maertje Jacobs), † jong.

2. *Salomon Rosmeulen,* ged. Rotterdam 22 juli 1659 (get. Ingetje Adriaens Molegraaf en Adriaen van der Venne), † jong.
3. *Salomon Rosmeulen,* ged. Rotterdam 3 1 augustus 1664 (get. Ingetje Ariens), † jong.

Op 6 juli 1666 werden voor notaris van Aller **te Botterdam** huwelijkse voorwaarden opgericht, waarbij de wederzijdse bezittingen werden beschreven (not. prot. 646). Hieruit blijkt, dat de bruid de herberg het Swijnshooft bezit aan de Zuidzijde van de Grote Markt. Zij verkoopt deze op 25 jan. 1667 (not. prot. 710). Op 1 maart d.a.v. huurde hij voor twee jaar een pakhuis in de Raamstraat (not. prot. 710). *Roeland Rosmolen benoemde* zijn vrouw en haar twee voorkinderen tot erfgenamen op 30 augustus 1667 en annulcerde dit op 12 jan. 1672 (not. prot. 700). Wij mogen daarom aannemen, dat bovenstaande kinderen uit zijn eerste huwelijk overleden waren. Nog in 1683 wordt een verklaring afgelegd over een in zijn sterfhuis gepleegde diefstal (not. prot. 1388, fol. 65).

Vb. *Jacob Jacobs Rosmolen,* ged. Oud Beierland 27 oktober 1641 (get. Martge of Clartge Jacobs) ondertr. ald. 1 april 1663, attestatie naar Rotterdam 21 april, gehuwd Rotterdam 26 april *Macheltie Lauwerens van Dijk* j.d. van Charlois (ondertr, Charlois 1 april). Het trouwboek van Oud Beierland vermeldt als huwelijksgetuige ds W. Paludanus van Charlois.

Uit dit huwelijk:

1. *Neeltje Jacobs Rosmolen,* ged. Oud Beierland 22 jan. 1664 (get. Lauwerens Cornelis en Pietertge Lauwerens), ondertr. Oud Beierland 29 maart 1686 (attestatie naar Heinenoord 28 april) *Arent Arense Gouswaart,* j.m. van Goudswaard, zoon van *Ary Ariens en Maertje Cnijns. Uit* dit huwelijk werd ged. Gouds waard *21* dec. 1687 *Ary* (get Ewit Cornelissen en Arentje Arentsen). Hij hertr. (ondertr. Goudswaard 9 juli 1690) *Marijtje Bastiaans van der Linde.*

Neeltje Jacobs Rosmolen wordt genoemd in het testament van haar oud-tante *Bastiaantje Jacobs Rosmolen* (zie aldaar).

IVb. *Willem Jacobsz. Rosmolen,* geb. ca. 1605, schepen van Goudswaard 1645-1648, † ca. 1648, tr. (ondertr. te Oud Beierland in 1630) als j.m. van aldaar *Thoentgen Lodewijcks* j.d. van Abbenbroek. Op 10 nov. 1630 werd attestatie gegeven naar Abbenbroek. Zij hertr. (le gebod Goudswaard 4 juni 1651) *Marinus Rogiersse,* j.m. van Burgh, die op 20 april 1674 te Oud Beierland opnieuw ondertrouwde als wed. van *Centje Roke* met *Rachel Pieters,* de schoonmoeder van *Lodewijk Willemsz. Rosmolen (zie IVc).* Uit het tweede huwelijk van *Theuntje Lodewijks* werd te Goudswaard gedoopt *Ary* (4 juli 1655).

Kinderen:

1. *Lodewijk Willemsz. Rosmolen,* volgt Vc.
2. *Neeltje Willems Rosmolen,* ged. Oud Beierland 27 nov. 1633, erfgename van haar tante Bastiaantje Jacobs Rosmeulen, tr. 1 ° *Jan Claasz Goutswaert.* (Hieruit werden kinderen gedoopt te Goudswaard op 20 jan. 1664 en 30 sept. 1668); tr. 2" (ondertr. Goudswaard 27 okt. 1669) *Pieter Bastiaensz. Dolaar* j.m. van Strijen. In 1681 wonen zij te Oud Beierland.
3. *Willem Willemsz. Rosmolen,* ged. Goudswaard 21 juni 1643 (get.: in de plaats van Catarina Kettings Magdaleentje Jans Hoecxwech; item Jaques Jansen Leys), † jong.

4. *Maertje Willems Rosmolen,* ged. Goudswaard 4 maart 1646 (get. Maertge Hendriks en Pieter Ariens), tr. 1 ° (ondertr. Goudswaard 8 april 1668) *Gillis Abrahamsz. Blenckvliefh,* j.m. van Zuidland. (Hieruit *Gillis,* ged. Goudswaard 21 juli 1669): tr. 2° (ondertr. Goudswaard 18 jan. 1671) *Cornelis Teunisz. Dubbeldestuyver* of *Schipper,* j.m. van Simonshaven. Beiden wonen dan te Goudswaard; tr. 3° *Willem Willemse Cousijn,* die ca. 1683 nog in leven is.

In no. 7 van de weeskamer van Goudswaard bevinden zich de rekeningen van *Lodewijk Willemsz. Rosmolen* als oom en voogd betreffende de nagelaten kinderen van *Maertge Willems Rosmolen* en *Cornelis Teunisz. Dubbeldestuyver* Schipper, beide in Goudswaard overleden. De eerste begint op 24 juni 1683. De laatste is van 17 sept. 1694.

Tussen 1 okt. 1682 en 31 maart 1683 koopt *Lodewijk Willemsz. Rosmolen* een huis van deze kinderen, waarbij de vader ten onrechte *Cornelis Ariens Schipper* heet (R.A. Goudswaard no. 21, fol. 19).

Vc. *Lodewijk Rosmolen Willemsz.,* wordt als dijkgraaf van Goudswaard vermeld in 1683, 1690 en 1695; overl. aang. Goudswaard 1699 door zijn zoon Jacobus (recht *f* 3); tr. 1° (ondertr. Goudswaard 16 okt. 1667, geh. te Heinenoord) *Niesje Hoppel,* ged, Heinenoord 23 jan. 1639, dr. van *Stephanus,* schout aldaar, en *Neeltje Cornelis.* Niesje Hoppel is op 30 sept. 1668 te Goudswaard doopgetuige; tr. 2° *Maritie Jacobs (Langenboer),* ged, Goudswaard 6 april 1648 (get. Johanna Wits, Ary Arense en Willem Jacobse (Rosmolen), dr. van *Jacob Crijnen,* schout en dijkgraaf ald., en *Rachel Pieters.* (In hun testament van 24 mei 1676 te Piershil (not. prot. 6826) is sprake van hun ongedoopte kinderen *Willem* en *Jacob;* tr. 3" *Maritie IJserman,* dr. van *Jan* en *IJffje Jacobs van Es,* † aang. Goudswaard 29 maart 1718 door haar zoons *Johannis* en *Aerdt Rosmolen* (recht *f* 3).

De huwelijkse voorwaarden van *Lodewijk Rosmolen en Maritie Ysermans* zijn **van 19** nov. 1678 (not. Piershil 6826). Hieruit blijkt, dat zijn enige zoon is *Willem Rosmolen. Jacob is* dus jong **overleden.** Zij testeerden op 23 april 1695 (not. prot. 6827 van Piershil).

Op 20 febr. 1674 is er sprake van *Maria Jacobs,* dochter van *Rachel Pieters,* die **nog** niet haar vaderlijk erfdeel ontvangen heeft. Op 27 okt. 1679 wordt *Lodewijk Rosmolen* vermeld als erfgenaam van *Rachel Pieters.*

Op 29 jan. 1680 koopt hij (R.A. Goudswaard no. 6).

Op 8 dec. 1684 verkoopt hij vee (not. 6826).

Op 26 april 1701 wordt Maartje Jans weduwe Rosmolen vermeld als pachtster van ca. 69 morgen land (not. 6828).

Maartie Jans is een dochter van *Iefje jacobs van* Es. Dit blijkt uit een transport op 29 maart 1683 te Strijen (R.A. no. 4).

Uit het tweede huwelijk:

1. *Willem Rosmolen,* ongedoopt op 24 mei 1676, † jong.
2. *Jacob Rosmolen,* ongedoopt op 24 mei 1676, † vóór 19 nov. 1678.

Uit het derde huwelijk (volgorde onbekend):

3. *Johannes Rosmolen Lodewijkszn,* geb. te Goudswaard, † vóór 27 april 1748, tr. Goudswaard 14 jan. 1742 (ondertr. 15 dec. 1741) *Engeltje (Ingetje) Paulusdr Snip,* geb. te Oud Beierland.

Johannes Rosmolen pacht land op 15 juni 1741 en 4 april 1744 (not. prot. 7667, Brijen). De weduwe pacht op 27 april 1748 ± 80 morgen land (not. prot. 7667). Uit hun huwelijk geen descendenten! daar de bezittingen in de collaterale successie vervielen (zie R.A. Gondswaard no. 23, fol. 15 etc.).

4. *Theuntje Rosmolen*, tr. 1° (ondertr. Goudswaard 8 maart 1699) *Hendrik Cornelisz. Rolloſ*, geb. te Goudswaard; tr. 2° Goudswaard 8 nov. 1722 *Jan Barents van Wijk*, geb. te Oud Beierland, † 1741. Theuntje Rosmolen wordt nog vermeld op de lidmatenlijst van 1754 te Goudswaard.
5. *Jacob Rosmolen*, volgt VIa.
6. *Dirk Rosmolen*, volgt VIb.
7. *Aart Rosmolen*, volgt VIc.

VIa. *Jacobus Rosmolen*, geb. ca. 1680, † (aang. Geervliet 6 dec. 1719 door zijn broer Dirk (recht ƒ 3)), tr. Geervliet 29 jan. 1708 (aang. Goudswaard 12 jan. (recht ƒ 3)), *Neeltje Rodenburg*, ged. Heenvliet 1 jan. 1669 (get. Maertje Cornelis), † (aang. Geervliet 15 sept. 1723 door Dirk Rosmolen (recht ƒ 3)), dr. van *Cornelis Leendertsz.* en *Marijtje Cornelis*.

Testament op 24 nov. 1719 (R.A. Geervliet D VI no. 22).
Jacob Rosmolen koopt op 14 mei 1712 (R.A. Geervliet D VI no. 7, fol. 184v.).

Kinderen:

1. *Lodewijk Rosmolen*, ged. Geervliet 30 sept. 1708.
2. *Marijtje Rosmolen*, ged. Geervliet 20 okt. 1709, † (aang. ald. 17 nov. 1729 door Dirk Rosmolen (recht ƒ 3)).
3. *Cornelis Rosmolen*, ged. Geervliet 1 jan. 1712.

Het overlijden van de sub 1 en 3 genoemde kinderen kon niet gevonden worden, daar de gaarder eerst aanvangt in 1714.

VIb. *Dirk Rosmolen*, ged. Goudswaard 3 sept. 1684 (get. Pleuntje Joosten), † (aang. Geervliet 18 okt.) 1737 (recht ƒ 3), tr. Geervliet 24 juli 1707 *Maartje Rodenburg*, ged. Heenvliet 5 maart 1673 (get. Maertge Cornelis), dr. van *Cornelis Leenderts en Marijtje Connelis*, en weduwe van *Cornelis Leenderts Ronge*.

Testament 19 maart 1720 (R.A. Geervliet D VI no. 22). Ca. 1726 zijn *Dirk Rosmolen en Maartje Cornelis* geld schuldig (B.A. Geervliet D VI no. 10).
Op 3 nov. 1756 is sprake van de verkochte bezittingen van *Maartje Rodenburg*, wed. van *Dirk Rosmolen*, gewoond hebbende aan de Conijndijk (R.A. Geervliet D VI no. 11, fol 69v.).

Kinderen:

1. *Marijtie Rosmolen*, ged. Geervliet 23 sept. 1708, † jong.
2. *Cornelis Rosmolen*, ged. Geervliet 22 juni 1710, † jong (de gaarder begint in 1714).
3. *Marijtie Rosmolen*, ged. Geervliet 8 mei 1712.
Willem van de Bostel geeft op 12 maart 1732 het overlijden van *Maria Rosmolen* aan (recht ƒ 3).
4. *Lodewijck Rosmolen*, ged. Geervliet 11 maart 1714.
Johannes van Heusden geeft op 27 juli 1739 te Geervliet het overlijden aan van *Lodewijk Rosmolen* (recht ƒ 3).
5. *Cornelis Rosmolen*, ged. Geervliet 21 maart 1717, † (aang. ald. 28 mei 1717 door de vader).

6. *Cornelis Rosmolen*, ged. Geervliet 10 april 17'18.
Arij Schenk geeft 20 nov. 1742 het overlijden van *Cornelis Rosmolen* (Geervliet, recht ƒ 3) aan.

VIc. *Aart Rosmolen Lodewijksz.*, ged. Goudswaard 1 febr. 1688 (get. Neeltje Rosmolen), tr. Geervliet 3 mei 1716 (aang. Goudswaard 9 april, recht ƒ 6) *Ariaantje Hogendam*, ged. Geervliet 4 jan. 1693 (get. Annitte Leenderts Hoogendam), dr. van *Hendrik Leenderts* en *Neeltje Cornelisdr. Rodenburg*. Volgens het lidmatenregister overleed *A. Hogendam* in 1747.

Kinderen:

1. *Maria Rosmolen*, ged. Goudswaard 1 aug. 1717 (get. Grietje Leenderts Rodenburg).
2. *Margaretha Rosmolen*, ged. Goudswaard 1 dec. 1720 (get. Marijtje Jans IJserman).
3. *Lodewijk Rosmolen*, volgt VIIa.
4. *Hendrik Rosmolen*, volgt VIIb.

VIIa. *Lodewijk Rosmolen Aartsz.*, heer van Goudswaard, ged. Goudswaard 15 nov. 1722 (get. Theuntje Lodewijks Rosmolen), bouwman, schepen van Goudswaard, † vóór 21 dec. 1772 (zie not. prot. 602 van Zuid Holl.), tr. Zuid Beierland 2 juni 1748 *Adriana van de Polder*, ged. Maasdam 12 juni 1718, † Delfshaven 20 aug. 1795, dochter van *Hendrik* en *Lijsbet Roele Kavelaar*.

Lodewijk Rosmolen, bouwman, verkoopt op 18 aug. 1752 vlasland (zie not. protocol 594 van Zuid-Holland); in 1757 en 1767 is hij schepen *van* Goudswaard. Door koop werd hij Ambachtsheer van Goudswaard. Zijn vrouw *Adriana van de Polder* transporteert op 25 maart 1774 land te Goudswaard aan haar schoonzoon *Jan van Driel* (R.A. no. 12). In 3.759 woont zij te Zwartewaal.
In het rechterlijk archief van Goudswaard bevindt zich (no. 44) een dossier betreffende *Lodewijk Rosmolen* en *A. van* de *Polder*. Op 15 april 1759 stelt vrouwe *Adriana van* de *Polder* zich borg voor haar schoonzoon *Jan Kruyf* wegens de koop van een zoutketel te Delfshaven (not. prot. 3477 van Rotterdam).

Uit dit huwelijk:

1. *Adriana Rosmolen*, ged. Goudswaard 28 sept. 1749, † jong.
2. *Adriana Rosmolen*, ged. Goudswaard 2 mei 1751, † (aang. Oud Beierland 5 dec.) 1781, tr. Goudswaard 11 okt. 1770 (ondertr. 21 sept.) *Jan van Driel*, ged. Oud Beierland 18 sept. 1737, schout ald. 1770-1785 en 1795, baljuw 1795-1811, † Oud Beierland 22 nov. 1814, zoon van *Jan* en *Haasje Hoogenboom*. Adriana Rosmolen werd lidmaat te Goudswaard op 24 maart 1769. Door haar huwelijk met *Jan van Drie1* kwam de ambachtsheerlijkheid Goudswaard in de familie van Driel. Jan van Drie1 hertr. a) *Maria den Haan*, b) *Annetje Waardenburg*. Voor gegevens zie men „De Nederlandsche Leeuw" van 1958.
3. *Elizabeth Rosmolen*, ged. Goudswaard 3 juni 1753, werd lidmaat 11 april 1770, tr. ald. 23 aug. 1780 (ondertr. Zwartewaal 20 aug.) *Jan Kruyff*, ged. Zwartewaal 4 juli 1756, burgemeester van Delfshaven, † 1836, zoon van *Pieter* en *Johanna Regenboog*. Zijn portret bevindt zich in het Rotterdamsch Jaarboekje van 1948.
Uit dit huwelijk werd op 12 maart 1791 te Delfshaven een zoon *Adrianus* geboren.

4 *Maria Rosmolen,* ged. Goudswaard 29 jan. 1758, † jong.

5. *Aart Rosmolen,* ged. Goudswaard 27 jan. 1760, † jong.

VIIb. *Hendrik Rosmolen Aartsz,* ged. Goudswaard 27 febr. 1732, schepen ald. in 1757, † ald. 28 dec. 1792, begr. 3 jan. 1793 (zie de huwelijksakte van zijn kleinzoon VIIIa 4 in 1835), tr. tweemaal: 1° Goudswaard 12 juni 1757 (ondertr. 21 mei) *Anna van der Velde,* ged. Zwartewaal 23 okt. 1735, † Goudswaard 7 okt. 1773, dochter van *Ary* en *Aeltje Alblas.* In het testament voor schepenen (R.A. no. 63) van 7 juli 1757 benoemt hij tot voogden zijn broer *Lodewijk* en zijn neef *Sebastiaen Hoogendam,* heemraad van Nieuw Beierland; zij benoemt haar ooms *Ary de Bruyn te* Rotterdam en *Adrianzzs de Voogd te* Middelharnis. Zij verklaren beneden *f* 20.000,— gegoed te zijn; 2° Goudswaard 29 mei 1774 (ondertr. 6 mei) *Lena Trouw,* geb. Piershil 6 jan. 1754, overl. Piershil 8 maart 1828, dochter van *Gabriel* en *Marya Verhulp. Zij* hertr. *Wouter van der Stoep.*

De huwelijkse voorwaarden zijn van 6 mei 1774 (not. prot. GO2 Oud Beierland). Zij bezitten dan ca *f* 100.000,—.

Op IS juni 1793 machtigt *Lena Trouw* haar oom *Theunis Verhulp* voor haar zaken (not. prot. 6832, Piershil). Op 27 aug. 1793 is zij *f* 2000,— schuldig (R.A. no. 64).

Kort voor zijn dood gaf *Hendrik Rosmolen* nog procuratie (2 juni 1792, not. prot. 6532, Piershil).

Uit het eerste *huwelijk:*

1. *Aart Rosmolen,* ged. Goudswaard 1 jan. 1758, † jong.
2. *Ary Rosmolen,* ged. Goudswaard 17 dec. 1758, † jong.
3. *Adrianus,* volgt VIIIa.
4. *Adriana Rosmolen,* ged, Goudswaard 19 febr. 1764 (get. Maartje Vermeule), overl. Nieuw Beierland 11 febr. 1845, ondertr. Goudswaard 23 april 1784 *Antony Boender,* landbouwer, wed. van *Neeltje Verhagen,* ged. Goudswaard 30 okt. 1754, † Nieuw Beierland 1 juli 1817, zoon van *Ary* en *Adriana van de Polder* (dit echtpaar komt voor in de kwartierstaat van de kinderen van de samensteller van deze genealogie).
5. *Aaltje Rosmolen,* ged. Goudswaard 22 juni 1766, † jong.
6. *Cornelis Rosmolen,* volgt VIIIb.
7. *Lodewijk Rosmolen,* ged. Goudswaard 22 april 1770 (get. Adriana Rosmolen), † jong.
8. *Lodewijk Rosmolen,* ged. Goudswaard 24 maart 1771 (get. Maartje Vermeule), † jong.
9. *Aart Rosmolen,* ged. Goudswaard 21 juni 1772 (get. Adriana van de Polder), † jong.

Uit het tweede huwelijk:

10. *Maria Rosmolen,* ged. Goudswaard 21 april 1776 (get. Maria Verhulp), † Zuid Beierland 23 nov. 1836, tr. ald. 24 okt. 1796 *Arie Groeneweg,* geb. ald. 25 dec. 1770, ged. 30 dec., landbouwer, † ald. 26 april 1835, zoon van *Bastiaan* en *Pieternella Stozzgie.*
11. *Margaretha Rosmolen,* ged. Goudswaard 17 aug. 1771, † Piershil 4 nov. 1840, tr. 1° Goudswaard 25 nov. 1798 (ondertr. 9 nov.) *Leendert Hoogwerff,* ged. Nieuw Beierland 6 sept. 1767, landbouwer, † Zuid Beierland 13 juli 1818, zoon van *Christoffel* en *Maria't Grein;* tr. 2° Zuid Beierland 8 mei 1820 *Jan van Pelt,* geb. Westmaas in 1797, zoon van *Cornelis,* bouwman, en *Maartje van Ryt.*
12. *Aart Rosmolen,* volgt VIIIc.
13. *Gabriel Rosmolen,* volgt VIIId.
14. *Lodewijk Rosmolen,* ged. Goudswaard 20 jan. 1782, ongehuwd, † Zuid Beierland 2 aug. 1841 als arbeider. In zijn testament van 17 dec. 1797 (r.a. Goudswaard no. 64) benoemt hij tot erfgenamen zijn moeder en zijn broers en zusters, genoemd sub 10, 11, 12, 13, 16, 17, 18 en 20.
15. *Geertruy Rosmolen,* ged. Goudswaard 11 okt. 1783, † jong.
16. *Geertruy Rosmolen,* ged. Goudswaard 8 mei 1785, † Heinenoord 20 april 1812, tr. ald. 23 maart 1803 *Willem van der Zijde,* vermoedelijk zoon van *Willem* en *Elisabeth Hogenhoek.*
17. *Dirk,* volgt VIIIe.
18. *Teuna Rosmolen,* ged, Goudswaard 8 juni 1788, † na 1851, tr. Goudswaard 29 april 1810 (ondertr. 22) *Bastiaan Visser,* ged. Numansdorp 20 febr. 1774, landbouwer, overl. Zuid Beierland 17 april 1847, zoon van *Cornelis* 'en *Marya Polderdijk. Zij* testeerden 16 febr. 1813 te Klaaswaal (not. prot. 5142).
19. *Maartje Rosmolen,* ged. Goudswaard 25 dec. 1792 (get. Adriana Rosmolen), † jong.
20. *Ariaantje Rosmolen,* ged. Goudswaard 25 dec. 1792 (get. Adriana Rosmolen), † Goudswaard 11 april 1860, tr. Goudswaard 20 febr. 1814 *Jan de Jong,* ged. Dordrecht, 9 febr. 1770, landbouwer, wed. van *Tomasje Arensdr. Gorseman,* zoon van *Jan Theunisz. de Jong* en *Pleuntje Pieterse de Vries.* Hij woont te Zuidland. Huwelijksgetuige haar broer Dirk Rosmolen.

VIIIa. *Adrianus Rosmolen Hendrikszn.,* ged. Goudswaard 10 mei 1761, landbouwer, † Zuid Beierland 20 sept. 1822, tr. ald. 15 mei 1785 *Annigje Verrijp,* ged. 9 febr. ged. ald, 24 febr. 1762, † ald. 25 juli 1828, dr. van *Jan* en *Anna 't Grein.*

Kinderen:

1. *Hendrik Rosmolen,* volgt IXa.
2. *Jan Rosmolen,* ged. Piershil 3 juni 1787, † aang. ald. 10 sept. 1787 (recht *f* 6).
3. *Jan Rosmolen,* ged. Piershil 6 juli 1788, † aang. Zuid Beierland 20 okt. 1800 (recht *f* 15).
4. *Aart Rosmolen,* ged. Piershil 4 okt. 1789, in 1835 particulier, in 1843 melkboer, † Zuid Beierland 4 sept. 1846 als arbeider, tr. Piershil 30 okt. 1835 *Magfeld Boftenberg,* geb. 19 aug., ged. Piershil 26 aug. 1810, † ald. 12 mei 1843, dr. van *Willem,* metselaar, en *Neeltje van Rij.* Hieruit: *Adrianus Willem Rosmolen,* geb. Piershil 20 sept. 1840, verwersknecht, † ald. 7 april 1858.
5. *Annetie Rosmolen,* ged. Piershil 15 dec. 1890, † aang. Zuid Beierland 18 april 1823, tr. Piershil 29 april 1810 *Bastiaan Mast,* ged. ald. 12 dec. 1781, landbouwer, † Goudswaard 11 april 1829, zoon van *Pieter* en *Katie de Raad.*

6. *Anna Rosmolen,* geb. 13 jan., ged. Zuid Beierland 20 jan. 1793, † aang. ald. 6 aug. 1793 (recht *f* 15).
7. *Arie Rosmolen,* volgt IXb.
8. *Adrianus Rosmolen,* volgt IXc.
9. *Anna Rosmolen,* geb. 8 jan., ged. Zuid Beierland 14 jan. 1798, ongehuwd † Piershil 27 jan. 1872.
10. *Lodewijk Rosmolen,* geb. 13 dec., ged. Zuid Beierland 16 dec. 1804,

IXa. *Hendrik Rosmolen Adrianuszn.*, ged. Piershil 19 febr. 1786, particulier in 1847, rentenier in 1858, † Zuid Beierland 20 jan. 1856, tr. ald. 5 nov. 1847 *Annigje de Regt,* geb. Piershil 16 mei 1820, † na 1875, dr. van *Ary* en *Annigje Rosmolen,* wed. van *Izaäk Hokken.* Volgens de huwelijksakte was Hendrik Rosmolen epilepticus,

Kinderen:

1. *Adriaantje Rosmolen,* ged. Zuid Beierland 13 maart 1849, † ald. 29 maart 1849.
2. *Hendrina Rosmolen,* ged. Zuid Beierland 21 aug. 1850.
3. *Adrianus Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 26 april 1852, landbouwer, woont in 1919 te Rotterdam, tr. Piershil 30 april 1875 *Hendrika Wilhelmina Tol,* geb. ald. 22 nov. 1849, dr. van *Leendert,* landbouwer, en *Jaapje de Bruyn.*
4. *Aria Kornelia Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 6 juli 1854, tr. Piershil 24 april 1874 *Leendert Tol,* geb. ald. 28 jan. 1848, zn. van *Leendert* en *Jaapje de Bruyn.*

IXb. *Arie Rosmolen Adrianuszn.*, geb. 8 maart, ged. Zuid Beierland 16 maart 1794, landbouwer, † Piershil 19 april 1837, tr. ald. 14 okt. 1826 *Maayke Veldhuizen,* geb. 18 jan., ged. Piershil 2 febr. 1806, † aldaar 11 maart 1840, dr. van *Hendrik* en *Annetje Verbaas. Zij* hertr. Piershil 3 okt. 1838 *Ary Vermaet,* landbouwer.

Kinderen:

1. *Annetje Rosmolen,* geb. Piershil 20 jan. 1827, tr. ald. 30 april 1845 *Jacob Bottenberg,* geb. Piershil 16 dec. 1822, metselaar, zn. van *Willem* en *Neeltje van Rij.*
2. *Adrianus Rosmolen,* geb. Piershil 22 april 1828, melkboer, † Goudswaard 20 mei 1853, ongehuwd.
3. *Hendrik Rosmolen,* volgt Xa.
4. *Jan Rosmolen,* geb. Piershil 2 maart 1832, † ald. 16 nov. 1834.
5. *Willem Rosmolen,* geb. Piershil 29 nov. 1833, † ald. 11 dec. 1834.
6. *Jan Rosmolen,* volgt Xb.

Xa. *Hendrik Rosmolen Ariezn.,* geb. Piershil 8 juli 1830, landbouwer, † Heenvliet (Nieuwesluis) 10 mei 1907, tr. Zuid Beierland 18 april 1856 *Adriaantje Wey,* geb. ald. 13 jan. 1835, dr. van *Bastiaan,* landbouwer, en *Pietertje Vermaat.*

Kinderen.

1. *Arie Rosmolen,* geb. Piershil 3 febr. 1857, † Heenvliet (Nieuwe Sluis) 11 nov. 1908, tr. *Adriaantje van der Meer,* geb. 1864, † Heenvliet (Nieuwe Sluis) 28 maart 1925.
2. *Pietertje Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 19 febr. 1859.
3. *Maaik,e Rosmolen,* geb. Numansdorp 18 aug. 1861.

4. *Levenloos kind,* geb. Numansdorp 12 okt. 1863.
5. *Bastiaan Rosmolen,* geb. Numansdorp 7 okt. 1864.
6. *Adrianus Rosmolen,* geb. Numansdorp 8 april 1867.
7. *Dirk Rosmolen,* geb. Numansdorp 25 febr. 1870.
8. *Annigje Rosmolen,* geb. Numansdorp 20 dec. 1872.

Xb. *Jan Rosmolen Ariezn.,* geb. Piershil 20 dec. 1835, korenmolenaar, kocht de Klaaswaalse molen in 1863 (zie Welker, p.159), tr. Westmaas 17 okt. 1862 *Jannigje van Oudheusden,* geb. Westmaas 20 sept. 1837, dochter van *IJsbrand Stevenszn.,* melkboer, en *Jannigje Hendriks de Jong.*

Kinderen:

1. *Maaike Rosmolen,* geb. Westmaas 16 febr. 1863, † ald. 11 sept. 1868,
2. *Izaäk Rosmolen,* geb. Westmaas 4 nov. 1864.
3. *Arie Rosmolen,* geb. Westmaas 31 dec. 1866, woont in 1919 te Rotterdam.
4. *Levenloos kind,* geb. Westmaas 18 jan. 1868.
5. *Maaike Rosmolen,* geb. Westmaas 14 jan. 1869, † ald. 1 jan. 1870,
6. *Adrianus Rosmolen,* geb. Westmaas 16 jan. 1870, woont in 1919 te Rotterdam.
7. *Maaike Rosmolen,* geb. Westmaas 20 sept. 1870.
8. *Jannigje Rosmolen,* geb. Westmaas 12 okt. 1872, † ald. 18 okt. 1873.
9. *Jannigje, Rosmolen,* geb. Westmaas 11 dec. 1873.
10. *Antje Rosmolen,* geb. Westmaas 24 aug. 1875.
11. *Adriaantje Rosmolen,* geb. Westmaas 28 maart 1877.
12. *Anna Rosmolen,* geb. Westmaas 27 juni 1878.
13. *Maria Rosmolen,* geb. Westmaas 12 okt. 1879.
14. *Cornelia Rosmolen,* geb. Westmaas 28 mei 1881.

IXc. *Adrianus Rosmolen Adrianuszn.*, geb. Zuid Beierland 12 jan., ged. 17 jan. 1796, landbouwer, † Piershil 28 okt. 1860, tr. Piershil 28 mei 1841 *Adriaantje de Regt,* geb. Piershil 8 febr., ged. 10 febr. 1811, † ald. 13 juli 1881, dr. van *Ary* en *Annigje Rosmolen.*

Kinderen:

1. *Annigje Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 22 juli 1842, † ald. 25 okt. 1842.
2. *Adrianus Rosmolen,* volgt Xc.
3. *Arie Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 3 nov. 1845, in 1872 onderwijzer te Groningen, in 1874 hulponderwijzer te Piershil, later ontvanger der gemeente Piershil, † 23 sept. 1897.
4. *Hendrik Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 28 aug. 1847, † ald. 11 nov. 1847.
5. *Annigje Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 27 maart 1849, huwt Piershil 24 april 1874 *Johannes Bouman,* landbouwer, geb. Geervliet 25 jan. 1849, zoon van *Andries,* beurtschipper, en *Jaapje Visser.*
6. *Anne Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 12 dec. 1851, † ald. 29 jan. 1852.

Xc. *Adrianus Rosmolen Adrianuszn.,* geb. Zuid Beierland 10 maart 1844, landbouwer, tr. ald. 3 mei 1867 *Johanna Adriana Breure,* geb. Zuid Beierland 4 maart 1847, dochter van *Simon Simonsz.,* landbouwer, en *Kornelia Schutter.*

Kinderen:

1. *Adrianus Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 15 maart 1868.
2. *Cornelia Rosmolen,* geb. ZuidBeierland 27 aug. 1869.
3. *Simon Rosmolen,* geb. ZuidBeierland 11 juli 1871, † Piershil 28 febr. 1956,
4. *Adriaantje Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 5 aug. 1873.
5. Neeltje *Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 25 sept. 1875.
6. *Arie Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 27 nov. 1877.
7. *Annigje Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 21 nov. 1879, † ald. *19* dec. 1879.
8. *Hendrik Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 16 dec. 1880.

VIIIb. *Cornelis Rosmolen Hendrikszn.,* ged. Goudswaard 22 mei 1768 (get. Maartje Vermeule), landbouwer, † Piershil 29 mei 1820, vermeld in transporten te Piershil in 1799 en 1800, tr. ald. 9 april 1786 (aang. 17 maart, recht *f* 15) *Geertje Nieuwburg,* ged. Piershil 15 dec. 1767, † ald. 16 juni 1847, dochter van *Leendert* en *Mach+teltje van der Lof.*

Kinderen:

1. *Annetje Rosmolen,* ged. Piershil 6 dec. 1786 (get. Adriana Rosmolen), † aang. ald. 28 dec. 1786 (recht *f* 6).
2. *Leendert Rosmolen,* ged. Piershil 30 jan. 1788 (get. Magteltje van der Lof).
3. *Annetie Rosmolen,* ged. Piershil 21 jan. 1789, † ald. 12 maart 1876, tr. ald. 29 april 1810 *Ary de Regt,* geb. , arbeider, zoon van *Jan*
4. *Hendrik Rosmolen,* ged. Piershil 30 mei 1790, † aang. ald. 1 dec. 1797 (*f* 3).
5. *Johannes Rosmolen,* ged. Piershil 13 nov. 1791, † aang. ald. 22 dec. 1791.
6. *Arie Rosmolen,* volgt IXd.
7. *Johannes Rosmolen, volgt* IXe.
8. *Magteltje Rosmolen,* geb. 11, ged. Piershil 13 sept. 1795, naaister, † ald. 2 jan. 1826.
9. *Henderika Rosmolen,* geb. 3, ged. Piershil 6 dec. 1797, † aang. ald. 26 dec. 1797 (*f* 3).
10. *Henderika Rosmolen,* geb, 2, ged. Piershil 13 okt. 1799.
11. *Cornelis Rosmolen,* geb. 31 maart, ged. Piershil 5 april 1801, † aang. ald. 13 juni 1801 (*f* 3).
12. *Henderik Rosmolen,* volgt IXf.
13. *Cornelis Rosmolen,* geb. 25 juni, ged. Piershil 2 juli 1809.

IXd. *Arie Rosmolen Cornelisz.,* geb. 3 nov., ged. Piershil 11 nov. 1792, landbouwer in 1816, 1819 en 1822, wagenaar in 1824 en 1827, arbeider in 1828 en 1844, tr. Goudswaard 10 april 1814 *Anna Vos,* geb. 27 jan., ged. Piershil 29 jan. 1794, dr. van *Johannes* en *Antonetta van Oudheusden.*

Kinderen:

1. *Geertje Rosmolen,* geb. Goudswaard 4 juni 1816, † ald. 14 juni 1817.
2. *Geertje Rosmolen, geb.* Piershil 26 jan. 1818, tr. Piershil 15 dec. 1843 *Pieter Remers,* geb. Goudswaard

19 juli 1814, arbeider, zn. van Joost en Sijgje *Sint Maartensdijk.*

3. *Anthonetta Rosmolen,* geb. Piershil 22 nov. 1819, vermoedelijk † ald. 2 mei 1844 als *Anna.*
4. *Cornelis Rosmolen,* geb. Piershil 10 april 1822.
5. *Johannis Rosmolen,* geb. Piershil 9 aug. 1824, † ald. 4 febr. 1827.
6. *Leendert Rosmolen,* geb. Piershil 8 aug. 1826.
7. *Johannes Rosmolen,* geb. Piershil 29 aug. 1828, † ald. 21 okt. 1828.
8. *Elisabeth Rosmolen,* geb. Piershil 1 sept. 1831.
9. *Johannis Rosmolen,* geb. Piershil 1 maart 1834.

IXe. *Johannes Rosmolen Cornelisz.,* geb. Piershil 11 jan., ged. 15 jan. 1794, landbouwer, † Piershil 4 febr. 1820, tr. Goudswaard 31 dec. 1815 *Cornelia Meeldijk,* geb. 1 juli, ged. Biert 10 juli 1791, dr. van *Dirk* en *Jannetje van der Molen.*

Kinderen:

1. *Jannetje Rosmolen,* geb. Piershil 3 okt. 1818, † ald. 13 okt. 1818.
2. *Johannis Cornelis Rosmolen,* geb. Piershil 11 juli 1828, † ald. 26 juli 1820,

IXf. *Hendrik Rosmolen Corneliszn.,* geb. 27 dec. 1802, ged. Piershil 5 jan. 1803, arbeider, † Zuid Beierland 21 juli 1856, tr. Piershil 8 maart 1825 *Jaapje Baars,* geb. 11 mei, ged. Oud Beierland 13 mei 1798, † Zuid Beierland 8 nov. 1872, dr, van *Abram* en *Jaapje Groen.*

Kinderen:

1. *Jaapje Rosmolen,* geb. Piershil 3 nov. 1824, erkend op 8 maart 1825, † Zuid Beierland 21 juni 1838.
2. *Hendrika Rosmolen,* geb. Piershil 3 nov. 1824, erkend op 8 maart 1825, † Zuid Beierland 16 nov. 1844.
3. *Maggeltje Rosmolen,* geb. Piershil 14 aug. 1826, † Zuid Beierland 16 okt. 1829.
4. *Cornelis Rosmolen, volgt* Xd.
5. *Abraham Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 11 maart 1832, arbeider, tr. ald. 1 april 1870 *Hadewey Boender,* geb. Oud Beierland 22 okt. 1824, dr. van *Maarten* en *Hadewey van der Burg,* weduwe van *Leendert Korbijn.*
6. *Maggeltje Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 3 juni 1834, † Goudswaard 31 dec. 1836.
7. *Leendert Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 6 okt. 1835, arbeider, † ald. 1 dec. 1861, tr. Klaaswaal 29 april 1860 *Cornelia Kramp,* geb. Zuid Beierland 8 dec. 1832, dr. van *Jacob* en Jaapje *van Es.*
8. *Geertrui Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 12 mei 1838, tr. Numansdorp 21 okt. 1859 *Tobias de Geus,* arbeider, geb. ald. 9 maart 1832, zn, van *Willem* en *Krijna van Rees.*

Xd. *Cornelis Rosmolen Hendrikszn.,* geb. Zuid Beierland 11 dec. 1829, bouwman in 1854, arbeider, tr. Heinenoord 9 aug, 1854 *Maaike de Best,* geb. ald. 16 april 1833, dr. van *Arie* en *Hadewij van Luik.*

Kinderen:

1. *Hendrik Rosmolen,* geb. Heinenoord 26 okt. 1856, † ald. 3 febr. 1857.

2. *Hendrik Rosmolen,* geb. Heinenoord 4 jan. 1858, † ald. 7 juni 1872.
3. *Arie Rosmolen,* geb. Heinenoord 17 sept. 1859, † ald. 26 sept. 1859,

VIIIc. *Aart Rosmolen Hendrikszn.,* geb. Goudswaard 31 okt. 1778, wordt in 1821 nog als landbouwer vermeld, in 1832 is hij arbeider, † Zuid Beierland 25 nov. 1842, tr. Strijen 3 nov. 1805 *Lijntje de Geus,* ged. ald. 10 juli 1785, † Zuid Beierland 25 aug. 1832, dr. van *Izak* en *Jacoba de Weerd.*

Kinderen:

1. *Hendrik Rosmolen, volgt* IXg.
2. *Izaak Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 3 aug., ged. 14 aug. 1808, † ald. 8 maart 1827 als arbeider.
3. *Gabriel Rosmolen, volgt* IXh.
4. *Jacoba Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 18 sept., ged. 25 sept. 1811, † ald. 5 dec. 1857, ongehuwd.
5. *Aart Rosmolen, volgt* IXi.
6. *Lena Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 3 okt. 1814, † ald. 15 nov. 1814.
7. *Leendert Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 24 maart 1816, † ald. 22 jan. 1833.
8. *Lena Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 12 dec. 1817.
9. *Lodewijk Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 16 okt. 1819, † ald. 9 sept. 1820.
10. *Maria Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 15 mei 1821, † ald. 23 mei 1823.

IXg. *Hendrik Rosmolen Aartszn.,* geb. 5 april, ged. Strijen 13 april 1806, melkboer 1834 en 1835, vrachtrijder 1838 en 1841, arbeider 1858 en 1864, tr. Heinenoord 23 nov. 1831 *Lena van der Sijde,* geb. ald. 15 maart 1806, † vóór 1858, dr. van *Willem,* landbouwer, en *Geertrui Rosmolen.*

Kinderen:

1. *Aart Rosmolen,* geb. Heinenoord 1832, arbeider, † ald. 20 aug. 1858.
2. *Geertrui Rosmolen,* geb. Heinenoord 28 april 1834.
3. *Willem Rosmolen,* geb. Heinenoord 12 juli 1835, arbeider, tr. *Johanna van Es,* dr. van Willem. Hieruit Hendrik, geb. Heinenoord 28 april 1866, erkend 9 juni 1866, † ald. 14 maart 1871.
4. *Lijntje Rosmolen,* geb. Heinenoord 14 dec. 1838, ongehuwd, † ald. 31 mei 1864.
5. *Hendrik Rosmolen,* geb. Heinenoord 30 dec. 1841, † ald, 25 jan. 1844.
6. *Hendrika Rosmolen,* geb. Heinenoord 14 febr. 1847, † ald. 2 jan. 1853.

IXh. *Gabriel Rosmolen Aartszn.,* geb. 7 dec., ged. Zuid Beierland 24 dec. 1809, arbeider, † ald. 12 maart 1848, tr. 1° Zuid Beierland 25 juli 1834 *Annigje van Es,* geb. ald. 24 maart 1799, † ald. 8 maart 1838, dr. van *Simon* en *Adriana de Bruyn.* Hieruit levenloze kinderen, geb. Zuid Beierland 20 mei 1836 en 27 febr. 1838: tr. 2° Zuid Beierland 3 mei 1839 *Geertruy Smits,* geb. 24 juli, ged. ald. 4 aug. 18 11, † ald. 19 dec. 1847, dr. van *Evert,* kleermaker, en *Pietertje Leeuwenburg.*

Uit het tweede huwelijk:

1. *Lijntje Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 8 juli 1840, tr. ald. 18 febr. 1870 *Arie Korbijn,* arbeider, geb. Numansdorp 13 aug. 1834, zn. van *Meeuwis* en *Pieternelletje van der Bom.*
2. *Pietertje Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 28 aug. 1841, tr. Numansdorp 16 dec. 1864 *Arie van Garneren,* arbeider, geb. ald. 29 juli 1828, zn. van *Antonie* en *Jaapje Kuipers,* weduwnaar van *Pieternella Kleiberg.*
3. *Aartje Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 27 maart 1844, † ald. 3 april 1846.
4. *Aartje Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 11 febr. 1847, † ald. 20 okt. 1859.

IXi. *Aart Rosmolen Aartszn.,* geb. ZuidBeierland 7 aug. 18 13, arbeider, † na 1868, tr. Zuid Beierland 29 dec. 1837 *Lidewei Vernée,* geb. ald. 14 dec. 1818, † na 1868, dr. van *Jacob* en *Elisabeth Kloofwijk.*

Kinderen:

1. *Aart Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 10 okt. 1838, † ald. 27 nov. 1838,
2. *Aart Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 14 jan. 1840, † ald. 17 maart 1840.
3. *Jacobus Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 18 maart 1841, † ald. 1 okt. 1842.
4. *Lijntje Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 2 april 1842, † ald. 28 sept. 1842.
5. *Elizabeth Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 9 aug. 1843, † ald. 29 dec. 1845.
6. *Aart Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 3 nov. 1844, † ald. 5 juni 1845.
7. *Aart Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 30 jan. 1846.
8. *Elizabeth Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 24 nov. 1847, † ald. 16 febr. 1848.
9. *Jacobus Rosmolen,* geb. ZuidBeierland 6 febr. 1849, † ald. 14 febr. 1849.
10. *Elizabeth Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 19 april 1850, tr. ald. 13 nov. 1868 *Abraham Tuk,* bouwmansknecht, geb. Rockanje 4 maart 1844, zn. van *Lambregt* en *Geertrui van der Sluis,*
11. *Jacobus Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 24 maart 1852, † ald. 16 juli 1852.
12. *Jacobus Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 28 aug. 1853, † ald. 20 okt. 1854.
13. *Lijntje Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 17 okt. 1854, † ald, 20 okt. 1855.
14. *Jacobus Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 2 maart 1856, † ald. 4 okt. 1856.
15. *Jacobus Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 30 juni 1857, † ald. 1 nov. 1857.
16. *Lidewy Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 14 febr. 1859, † ald. 20 aug. 1860.
17. *Levenloos kind,* geb. Zuid Beierland 24 aug. 1862.

VIIId. *Gabriel Rosmolen Hendrikszn.,* ged, Goudswaard 14 mei 1780, in 1820 vermeld als landbouwer: in 1817, 1825 en 1834 arbeider, † Goudswaard 13 aug. 1834, tr. Numansdorp 14 mei 1809 *Lidewey Trouw,* ged. Mijnsherenland 17 juli 1785, † Goudswaard 6 okt. 1843, dr. van *Teunis* en *Teuntje Monster.*

Kinderen:

1. *Hendrik Rosmolen, volgt* IXj.
2. *Teunis Rosmolen,* geb. Numansdorp 15 nov., ged. 24 nov. 1811 (get. Maria Rosmolen), † ald. 14 juli 1816.
3. *Teuntje Rosmolen,* geb. Numansdorp 30 maart 1813, tr. Piershil 28 april 1832 *Jan Schenk,* timmerman, geb. Piershil 30 dec. 1809, zn. van *Bastiaan,* timmerman en *Adriaantje Ketting.*
4. *Lena Rosmolen,* volgt IXk.
5. *Teunis Rosmolen,* geb. Numansdorp 14 sept. 1817, † Zuidland 11 sept. 1822.
6. *Aart Rosmolen,* geb. Zuidland 16 sept. 1820, † ald. 19 okt. 1820.
7. *Teunis Rosmolen,* geb. Zuidland 15 sept. 1822, arbeider, ongehuwd † Goudswaard 28 dec. 1844.
8. *Maartje Rosmolen,* geb. Zuidland 8 maart 1825.

IXj. *Hendrik Rosmolen Gabrielszn.,* geb. 30 okt., ged. Numansdorp 5 nov. 1809 (get. Maria Rosmolen), arbeider, † Goudswaard 25 jan. 1847, tr. Piershil 6 mei 1832 *Wilhelmina van Wamelen,* geb. Piershil 19 maart 1814, dr. van *Hendrik,* metselaar, en *Lijntje van der Kulk.*

Kinderen:

1. *Lidewij Rosmolen,* geb. Goudswaard 18 juli 1833.
2. *Lijntje Rosmolen,* geb. Goudswaard 16 febr. 1835, † ald. 10 febr. 1837.
3. *Hendrik Rosmolen,* geb. Goudswaard 9 juni 1837, † ald. 14 aug. 1838.
4. *Hendrik Rosmolen,* geb. Goudswaard 8 febr. 1841, † ald. 2 maart 1841.
5. *Lijntje Rosmolen, geb.* Goudswaard 3 juni 1842.

IXk *Lena Rosmolen Gabrielsdr.,* geb. Numansdorp 17 febr. 1816, † Goudswaard 29 maart 1851, tr. ald. 5 mei 1840 *Klaas de Vos,* geb. Abbenbroek ca. 1814, arbeider, zn. van *Cornelis,* schoenlapper, en *Lijntje Kwekel.*
Lena Rosmolen had een natuurlijke dochter *Pieferfje Rosmolen, volgt Xe.*

Xe. *Pietertje Rosmolen,* geb. Goudswaard 2 aug. 1837, tr. Nieuw Beierland 29 juli 1864 *Jan Huip,* geb. ald. 13 aug. 1840, arbeider, zn. van *Cornelis,* koopman, en *Kaatje Munnikhof.* Pietertje Rosmolen woont in 1879 te Hekekingen. *Pietertje Rosmolen* had vijf natuurlijke kinderen:

1. *Gabriel Rosmolen,* geb. Goudswaard 21 nov. 1854, arbeider, tr. Nieuw Beierland 19 dec. 1879 *Jannetje Molendijk,* geb. ald. 11 febr. 1857, dr. van *Ary* en *Pleuntje Verloop.* Hieruit a) *Pietertje Pleuntje Rosmolen,* 'geb. Nieuw Beierland 28 april 1880, † ald. 30 mei 1881; b) *Arie Rosmolen,* geb. Nieuw Beierland 6 mei 1882, † ald. 12 juni 1882.
2. *Hendrik Rosmolen,.* geb. Goudswaard 24 febr. 1856, arbeider, tr. Hekelingen 7 nov. 1879 *Cornelia van der Sluis,* geb. ald. 1858, dr. van *Cornelis,* arbeider, en *Christina van Goolen.* Hieruit *Cornelis Rosmolen,* geb. ald. *26* sept. 1879, die in 1919 te Rotterdam woont.
3. *Lena Rosmolen,* geb. Goudswaard 26 nov. 1857, † ald. 5 febr. 1860.
4. *Teuntje Rosmolen,* geb. Goudswaard 25 jan. 1860.
5. *Lena Rosmolen,* geb. Goudswaard 17 febr. 1862, †

Hekelingen 28 febr. 1956, tr. *J. Hoogstad.*

VIIIe. *Dirk Rosmolen Hendrikszn.,* ged. Goudswaard 27 aug. 1786, landbouwer tot 1831, later wordt hij vermeld als arbeider, † Goudswaard 31 dec. 1843, tr. 1° Zuid Beierland 22 april 1810 *Annetje Verhulp,* geb. Goudswaard 24 jan. 1790, † ald. 30 sept. 1814, dr. van *Teunis en Neeltje Bakker;* tr. 2° Goudswaard 28 dec. 1818 *Maartje de Baan,* geb. Spijkenisse 7 sept., ged. 8 sept. 1793, † Goudswaard 4 aug. 1832, dr. van *Ary,* timmerman, en *Jannigje Huybregts Vermaat.*

Uit het eerste huwelijk.

1. *Lena Rosmolen,* geb. Piershil 30 aug., ged. 9 sept. 1810 (get. Maria Rosmolen), † ald. 29 april 1837, tr. Goudswaard 12 juni 1831 *Bastiaan Groeneweg,* aardappelboer, geb. Piershil 9 febr., ged. 17 febr. 1805, zn. van *Paulus* en *Maria Hordijk;* hij hertr. Piershil 21 maart 1839 *Maayke van Wijngaarden.*
2. *Teunis Rosmolen,* volgt IX 1.
3. *Neeltje Rosmolen,* geb. Goudswaard 18 febr. 1813, † ald. 16 dec. 1844, tr. ald. 28 sept. 1834 *Aart Andeweg,* landbouwer, ged. Goudswaard 23 aug. 1789 (get. Maria Andeweg), † ald, 8 febr. 1858, zn. van *Bastiaan* en *Lena van der Waal.*
4. *Hendrik Rosmolen,* volgt IXm.

Uit het tweede huwelijk:

5. *Jannetje Rosmolen,* geb. Goudswaard 4 okt. 1819, † ald. 25 juli 1824.
6. *Arij Rosmolen,* geb. Goudswaard 26 okt. 1820, in 1859 aardappelboer; wethouder van Klaaswaal, heemraad van de Polder het Westmaas Nieuwland, † Klaaswaal 28 juli 1883, tr. 1° Klaaswaal 19 febr. 1848 *Elisabeth Maasdam,* geb. Klaaswaal 17 sept. 1808, † ald. 15 sept. 1859, dr. van *Pieter* en *Maayke de Raad, we*duwe van *Jakob Schutter; tr. 2°* Strijen 1 maart 1861 *Maartje Barendrecht,* geb. ald. 8 nov. 1815, dr. van *Jan,* landbouwer, en *Leena Schelling.*
7. *Geertrui Rosmolen,* geb. Goudswaard 8 juni 1822, † ald. 28 sept. 1822.
8. *Geertruy Rosmolen,* geb. Goudswaard 12 sept. 1823.
9. *Jannefje Rosmolen,* geb. Goudswaard 8 jan. 1825.
10. *Aart Rosmolen,* volgt IXn.
11. *Maria Rosmolen,* geb. Goudswaard 21 juli 1828.
12. *Adriaantje Rosmolen,* geb. Goudswaard 26 sept. 1829.
13. *Huibregt Rosmolen,* geb. Goudswaard 20 juni 1831.

IX 1. *Teunis Rosmolen Dirkszn.,* bouwknecht, geb. Goudswaard 25 jan. 18 12, † Puttershoek 1 dec. 1872, tr. Goudswaard 26 nav. 1837 *Neeltje Meyster,* geb. Goudswaard 7 mei 1812, † Puttershoek 19 april 1873, dr. van *Adrianus* en *Heyndersie Snijder.*

Kinderen:

1. *Adrianus Rosmolen, volgt* Xf.
2. *Dirk Rosmolen, volgt Xg.*
3. *Teunis Rosmolen,* geb. Zuid Beierland 22 febr. 1842. † ald. 17 maart 1844.
4. *Annigje Hendrika Rosmolen,* geb. Goudswaard 4 maart 1846, † Puttershoek 6 febr. 1866.

XE. *Adrianus Rosmolen Teuniszn.,* arbeider, geb. Gouds-

waard 8 dec. 1838, † Puttershoek 17 maart 1871, tr. Puttershoek 23 okt. 1864 *Adriana den Boer*, geb. 's-Gravendeel 11 dec. 1834, dr. van *Cornelis*, bouwman, en *Janna Verkerk*.

Kinderen:

1. *Janna* Rosmolen, geb. Puttershoek 17 maart 1865, † ald. 4 jan. 1866.
2. *Teunis Cornelis Rosmolen*, geb. Puttershoek 19 febr. 1867.
3. *Janna Neeltje Rosmolen*, geb. Puttershoek 25 sept. 1869, † ald. 10 maart 1872.

Xg. *Rirk Rosmolen Teunisz.*, geb. Zuid Beierland 5 okt. 1840, arbeider, † Puttershoek 26 febr. 1877, tr. 1° Puttershoek 6 sept. 1863 *Willemijntje de Pee*, geb. ald. 13 maart 1838, dr. van *Simon* en *Cornelia Dekker;* tr. 2° Puttershoek 12 mei 1872 *Maria de Pee*, geb. ald. 15 nov. 1842, zuster van zijn eerste vrouw.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Neeltje Rosmolen, geb.* Puttershoek 7 febr. 1864, † ald. 24 april 1864.
2. *Cornelia Rosmolen*, geb. Puttershoek 21 febr. 1865, † ald. 1 april 1865.
3. *Teunis Rosmolen*, geb. Putttershoek 11 maart 1866.
4. *Cornelia Rosmolen*, geb. Puttershoek 14 dec. 1868,
5. *Simon Rosmolen*, geb. Mijnsherenland 14 juni 1870, † ald. 30 jan. 1871.

Uit het tweede huwelijk:

6. *Neeltje Rosmolen*, geb. Mijnsherenland 19 febr. 1873, † ald. 24 maart 1873.
7. *Simon Rosmolen*, geb. Mijnsherenland 2 febr. 1874.
8. *Adrianus Rosmolen*, geb. Mijnsherenland 9 mei 1875, † ald. 21 juni 1875.
9. *Dirk Rosmolen*, geb. Puttershoek 19 mei 1877, † ald. 12 sept. 1877.

IXm. *Hendrik Rosmolen Dirksz.*, arbeider, geb. Goudswaard 24 sept. 1814, † ald. 1 aug. 1857, tr. Hekelingen 18 juni 1839 *Maartje van 't Hof*, geb. Nieuw Beierland 15 maart 1812, dr. van *Jan* en *Neeltje Kraayoog*.

Kinderen:

1. *Dirk Rosmolen*, geb. Hekelingen 5 maart 1840, † Goudswaard 20 nov. 1856.
2. *Neeltje Rosmolen*, geb. Hekelingen 22 juni 1841, tr. Zuid Beierland 27 okt. 1865 *Kornelis Huisman*, arbeider, geb. Klaaswaal 29 okt. 1830, wed. van Neeltje van Driel, zn. van *Pieter* en *Adriaantje de Jong*.
3. *Annetje Rosmolen*, geb. Hekelingen 8 okt. 1842, tr. 1° Zuid Beierland 25 nov. 1864 *Jacob van der Heiden*, dagloner, geb. Heinenoord 1 okt. 1836, † Zuid Beierland 25 dec. 1864, zn. van *Jacob* en *Jannetje de Geus:* tr. 2° Zuid Beierland 12 okt. 1866 *Kornelis Kooy*, bouwknecht, geb. Klaaswaal 30 dec. 1837, zn. van *Adriaantje Kooy*.
4. *Elisabeth Rosmolen*, geb. Hekelingen 12 nov. 1845, † Goudswaard 15 juni 1846.
5. *Lena Rosmolen*, geb. Goudswaard 13 aug. 1848.

IXn. *Aart Rosmolen Dirksz.*, aeb. Goudswaard 2 maart 1827.

arbeider, tr. Oud Beierland 19 juli 1855 *Pietertje van der Hoeven*, geb. Zuid Beierland 17 april 1833, dr. van *Bastiaan*, arbeider, en *Aaltje Graauw*.

Kinderen:

1. *Dirk Rosmolen*, volgt Xh.
2. *Aaltje Rosmolen*, geb. Zuid Beierland 4 okt. 1857.
3. *Bastiaan Rosmolen*, geb. Klaaswaal 27 nov. 1859.
4. *Maartje Rosmolen*, geb. Numansdorp 25 jan. 1862.
5. *Elizabeth Rosmolen*, geb. Klaaswaal 29 okt. 1864.
6. *Arie Rosmolen*, geb. Klaaswaal 29 jan. 1868, † ald. 25 jan. 1870.
7. *Huibrechf Rosmolen*, geb. Klaaswaal 29 jan. 1868, † ald. 16 juni 1869.
8. *Arie* Rosmolen, geb. Klaaswaal 2 jan. 1871.
9. *Levenloos kind*, geb. Klaaswaal 19 okt. 1873.
10. *Aart Rosmolen*, geb. Klaaswaal 18 febr. 1878.

Xh. *Dirk Rosmolen Aartsz.*, geb. Zuid Beierland 3 dec. 1855, arbeider, tr. Klaaswaal 16 nov. 1877 *Maria Bleumink*, geb. Strijen 20 febr. 1848, dr. van *Wijnand*, schoenmaker, en *Jannigje van Haren*.

Kinderen:

1. *Pietertje Rosmolen*, geb. Klaaswaal 7 febr. 1878.
2. *Wijnand Rosmolen*, geb. Klaaswaal 10 febr. 1879, † ald. aug. 1879.
3. *Aart Rosmolen*, geb. Klaaswaal 24 febr. 1880, † ald. 18 april 1880.
4. *Wijnand Rosmolen*, geb. Klaaswaal 12 aug. 1881.

Thans volgen nog enkele gegevens betreffende een geslacht Rosmolen, dat niet in verband staat met het voorafgaande geslacht.

1. *Leendert Haddemanse* tr. *Maertgen Willems*,

Kinderen:

1. *Willem*, ged. Spijkenisse 18 maart 1657 (get. de vader en Commertje Jans j.d.).
2. *Claas*, volgt 11.

II. *Claas Leendertsz. Rosmeulen*, ged. Spijkenisse 12 jan. 1659 (get. de vader en Maertje Ariens), tr. *Pleuntje Elant (get.* de vader en Maartge Pieters), ged. ald. 26 maart 1667, dr. van *Pieter Aryense Eelant* en *Willemke Jans*. Claas Rosmolen koopt in 1686 (r.a. Spijkenisse no. 4, fol. 32v.).

Kinderen:

1. *Leendert Rosmolen*, volgt 111.
2. *Willemtje Rosmolen*, ged. Spijkenisse 24 okt. 1694 (get. Trijntie Pieters), tr. Spijkenisse 14 nov. 1716 (ondertr. Hekelingen 22 okt., pro deo) *Willem Cornelisz. van der Megden*, j.m. van Spijkenisse. Zij testeerden te Oud Beierland (not. prot. 566, fol. 48) en woonden te Hekelingen.
   Voor gegevens zie men de not. protocollen van Rotterdam 2901/721 en 2861/516-519-522.
3. *Maertie Rosmolen*, ged. Spijkenisse 28 juli 1697 (get. Maertie Willems).
4. *Pietertje Rosmeulen*, ged. Spijkenisse 21 mei 1702 (get. Jantie Jans), tr. ald. 6 mei 1736 (ondertr. 20 april) *Cornelis Weeda*, geb. Zuidland. (Zie not. prot. 2822/606 van Rotterdam).

5. *Cornelia Rosmolen,* ged. Spijkenisse 28 maart 1706 (get. Trijntie Reyersz. de Hoogh).
6. *Lena Rosmolen,* ged. Spijkenisse 13 jan. 1709 (get. Meinsje Cornelisse).

111. *Leendert Claesse Rosmolen,* ged. Spijkenisse 11 maart 1691 (get. Maertie Willems), ondertr. ald. 12 april 1720 *Seytje Pieters Cuyper,* j.d., geb. te Abbenbroek.

Kinderen:

1. *Klaes Rosmolen,* ged. Spijkenisse 16 dec. 1721, tr. vermoedelijk *Catharina Berghof* (not. prot. 2907/929 van Rotterdam).
2. *Rijna Rosmolen,* ged. Spijkenisse 10 juli 1723.
3. *Reyna Rosmolen,* ged. Spijkenisse 16 sept. 1724, tr. ald. 15 mei 1746 (ondertr. *22* april) *Marte Claasz. Braaf,* geb. en wonende te Hekelingen.
4. *Pleuntje Rosmolen,* ged. Spijkenisse 31 maart 1726.
5. *Claas Rosmolen,* ged, Spijkenisse 7 maart 1728.

KORTE MEDEDELING+

De militaire **loopbaan van Gijsbert van Hogendorp,**

In Ned. Leeuw 1915, k. 132, heeft Jhr. Mr. W. A. Beelaerts van Blokland de militaire loopbaan van *Gijsbert van Hogendorp* ter sprake gebracht, waarbij reeds bleek dat hij geen generaal is geweest.

Bij een kort bezoek aan het Krigsarkivet te Stockholm was ik in de gelegenheid de gegevens over te nemen uit het daar aanwezige Namnregister över officerare m.fl.i serien Rullor 1620-1723. Zij geeft over *Giesbrecht von Hogendorf:*

Kapten vid F. B. von Thurns Hofregemente Ao 1624 vol. *6, 7, 8, 9*

Löjtnant vid Blaa regementet 1624 vol. *9,* 10; 1625 vol. *3.*

Major vid Röda regementet *1624 vol. 4, 5, 6: 1626* vol. *6, 7,* 10, 11; 1627 vol. 4, 5.

Öfverste löjtnant 1627 vol. 6, 7, 8, 14; 1628 vol. 6, 8-15; 1629 vol. 5-10, *12, 14, 16,* 18, 19, 20.

öfverste för Röda regementet 1630 vol, 29, 30, 31, 32, 33; 1631 vol. 12, 13, 14, 15.

Latere gegevens over hem behelst de klapper niet: van de genoemde monsterrollen zag ik slechts Ao 1624 vol. 9 waarop fol. 80: Thurns Arnins reg:ten, Rolle von Capitain *Gisbrecht von Hogendorff.* Dit bevat geen nadere gegevens; via de genoemde bronnen bestaat er echter wel een mogelijkheid na te gaan waar hij telkens in garnizoen heeft gelegen.

Zijn rang in 1621 is die geweest van luitenant en generaal (algemeen) kwartiermeester van de Graaf van Mansvelt. Gezien de opeenvolging der rangen schijnt het niet onmogelijk dat het Zweedse öfverste gelijk stond met het Hollandse kolonel.

IR. G. L. MEESTERS.

Van Hogendorp.

(LXXXVI, 161).

Ir. G.L. Meesters vroeg mij of er te Vlaardingen *Van Hogendorp's* voorkwamen. De heer A. Bijl Mz. was zo vriendelijk mij naar aanleiding hiervan mede te delen, dat in het notarieel archief van Johan Dwinglo dd. 16 september 1636 een testament voorkomt van *Neeltje Dirksdr.,* lijdende aan de pest, welk testament echter gepasseerd werd voor „Mr. *Tobias van Hogendoerp",* chirurg@, en Marcus Marcusse de Reu, ziekentrooster, „Begerende dat dese hare wille naer gecome werde, alsoo door de voor(schreve) besmettel(ijke) siekte geen not(ari) s become conde werden omme hare wille nader ende bondeger te beschrijve". Voorts deelde de heer Bijl mij mede, dat op woensdag 29 september 1728 in de Hervormde Kerk te 't Woudt het huwelijk werd besloten (ondertrouwd 8 september) van Mr. *Diderik van Hogendorp,* regerend schepen en rentmeester „der publique kerke" der stad Rotterdam, j.m., met Jonkvrouwe *Catharina Willemina van Hogendorp,* wonende te 's-Gravenhage. In het Nederl, Adelsboek 1942, blz. 569 wordt als plaats en datum van het huwelijk gegeven: 's-Gravenhage *12* september 1728,

M. C. SIGAL.

BOEKBESPREKING,

Gelderse Kastelen - Het kwartier Zutphen. Uitg. van Loghem Slaterus, Arnhem 1958.

Een fraai uitgevoerd boek, dat de genealoog behulpzaam kan zijn bij het 'ontwarren van het web der ingewikkelde familieverhoudingen in de Gelderse Achterhoek in de 15de en 16de eeuw, de vererving van huis en land en de opvolging der bewoners van nog bestaande of reeds tot ruïne vergane kastelen en versterkte huizen.

Evert Zandstra schreef de tekst, romantisch getint, boeiend voor wie de draad van zijn soms speels doch altijd #degelijk gedocumenteerd verhaal wil vasthouden. Wie gegrepen wordt door zijn beschrijving van het gebeuren in deze historisch zo belangrijke landstreek zal onweerstaanbaar naar de studie van de genealogische samenhang gedreven worden.

Wouter van Heusden verzorgde de illustratie, een 22-tal foto's - waaronder verschillende opmerkelijk goede - van kastelen, versterkte huizen en buitenplaatsen, daar herbouwd, waar eertijds de burchten de omtrek beheersten.

D. J. G. Buurman heeft de zeer overzichtelijke documentatie geleverd van 74 in de tekst genoemde huizen. Veel speurwerk en grondige studie moeten vooraf gegaan zijn aan vastleggen van de oudst bekende data, van de opvolgende bewoners, soms van de bouwmeesters, van de mengeling der bouwstijlen en de zorgvuldig opgezette litteratuurvermelding.

W. H. A. C. BOELLAARD.

Karl E. Mummenhoff, Schlösser und Herrensitzein Westfalen. Verlag Wolfgang Weidlich, Frankfurt am Main. 1958.

Dit aardige boek *maakt* als Band 3 deel uit van de serie „Schlösser und Herrensitze" en geeft van een 96-tal kastelen en „Herrensitze", gelegen in het gebied van Westfalen, een korte geschiedkundige en uiterlijke beschrijving; van alle beschreven huizen zijn afbeeldingen, voor het grootste gedeelte reproducties naar 19de eeuwse prenten, opgenomen.

Talrijk zijn de banden, die deze goederen hebben gehad met ook in Nederland gevestigde geslachten; wij noemen hiervan: Gemen, van 1640-1775 in het bezit van een tak van het geslacht *van Limburg Stirum;* Lembeck van 1631-1702 in het bezit van het geslacht *van Westerholt;* Raesfeld, stamslot en tot 1559 in het bezit van het gelijknamige, ook in Nederland gebloeid hebbende geslacht, en van 1733-1822 in het bezit van graven *van Limburg Stirum;* Vornholz en Tttingen, beide eeuwen lang aan de familie

von Nagel toebehorende: V o r h e l m behoord hebbende aan de geslachten *Torck, van Westerholt* en *van Reede tot Brandlecht;* L a n g e b r ü c k in de 13de eeuw bezit van de heren *van Ledebur en* in 1851 verkocht aan een lid van het Nederlandse geslacht *Ledeboer te* Rotterdam: H o l z h a u s e n, lange tijd in het bezit der *van der Borch'en,* H a r d e n s t e i n, achtereenvolgens in handen van de geslachten *van Brempt, van Laer zu Laer* en *van Spaen;* de Rittersitz „S t e i n h a u s e n", welke in 1853 werd gekocht door enige Nederlandse kooplieden; A l t e n a en H o h e n l i m b u r g, beide eigendom van de oudere generaties van het huidige geslacht *van Limburg Stirum,* en *Siegen,* eeuwenlang in het bezit van de *Nassau's.*

Het 208 bladzijden tellende boekje, verlucht met 96 afbeeldingen en een kaart, is voor D.M. 16,80 in de handel.

W. Wl. VAN VALKENBURG.

G e n e a l o g i e v a n d e f a m i l i e H e i j m e i j e r, samengesteld door R. C. M. J. B a r o n v a n H ö v e l l t o t Westerflier, met medewerking van Joseph I. A. M. Heijmeijer van Heemstede. Wylré 1959.

Dit Rooms-Katholieke geslacht Heijmeijer heeft als stamvader *Johannes Heijmeijer,* „landes"- of „gutherrlicher" eigenaar te Westerloh (in het land Delbrück) en lid van de Senaat van het land Delbrück, † Westerloh in 1674. Zijn afstammeling, *Johannes Liborius Heijmeijer* werd in 1764 grootburger te Kampen: diens kleinkinderen vestigden zich te Amsterdam, waar het geslacht zich in de 19de eeuw fortuin en aanzien verwierf. Een lid van het geslacht verwierf in 1919 de ambachtshaerlijkheid en ridderhofstad Heemstede onder Houten (U.) ; een ander lid der familie is thans heer van Wylré (Limburg).

Een wapenafbeelding, portretten en fraaie afbeeldingen van voormelde kastelen sieren dit 48 blz. tellende boekje.

W. W. VAN VALKENBURG.

Inhoud van buitenlandse boeken en tijdschriften,

B r a b a n t i c a. B u n d e l w e r k e n o v e r f a m i l i e g e s c h i e d e n i s, g e s l a c h t - e n w a p e n k u n d e v o o r d e p r o v i n c i e B r a b a n t. B r u x e l l e s, 1 9 5 9, d l. IV, 1.

Dit met vele illustraties verluchte deel bevat o.m. 1. Quatre siècles de bourgeoisie urbaine: Les *Cattoir à* Gand et à Bruxelles (1545-1958) door F. de Cacamp. Een lid van dit geslacht is gehuwd met een nakomelinge van het uit Heerlen stammende geslacht *Sysfermans,* van welk laatste een fragment-genealogie is opgenomen; 2. Lijst van de Meesters, Meesteressen en Zusters van het Groot Gasthuis van Leuven door J. C. G. Theys-Ghysels. Na de opgave van de geraadpleegde bronnen en een beknopt geschiedkundig overzicht van het Groot Gasthuis, thans het Universitair St. Pietersgasthuis te Leuven volgt in chronologische volgorde een lijst van de Meesters of geestelijke Directeuren, de Meesteressen (Moeders, Alg. Oversten) en de Zusters. Bedoelde lijsten bevatten o.a. de volgende namen: *Van Fierlant, Kelders (Elisabeth,* uit Hilvarenbeek, overl. 1694, 58 j.), *Morren, Peeters (Joanna,* uit Middelborch (Middelburg ?), overl. 1602), *Perdieus* (uit Velp) , *Roosemont* (Dr. *Godschalk,* uit Eindhoven), *Van Santvliet (Adriana,* uit Rozendaal, overl. 1674, 43 j.) en *Tapper* (Dr. *Ruwardus,* geb. Enkhuizen 15 febr. 1487, o.m. inquisiteur-generaal der Nederlanden; 3. Armoiries brabançonnes médiévales d'après des sources inédites door P. Adam en F. Collon (wordt vervolgd). Voorafgegaan door een korte verhandeling over de „Caractéristiques de l'héraldique brabançonne" en een opgave van de bewerkte middeleeuwse wapenboeken volgt het eerste deel van de beschrijving der voor deze studie in aanmerking komende wapens. Men kan er heraldische gegevens *Van Baerle, Bautersem, Van Berchem, Bergen op Zoom* (heren van), *Berthout de Berlaer, Beversluys, Van Blitterswijk, Boxetel* (heer van) [Cuyk], *Bronckhorst* en *Van Emichoven* in vinden.

B r a b a n t i c a. B u n d e l w e r k e n o v e r f a m i l i e g e s c h i e d e n i s, g e s l a c h t - e n w a p e n k u n d e v o o r d e p r o v i n c i e B r a b a n t. B r u x e l l e s, 1 9 5 9, d l. IV, 2.

J. Anne de Molina, E. Spelkens, Fr, de Cacamp, J. van Camp-Vandervelde: Généalogie des familles inscrites au lignage *Sleeus* en 1376 d'après le Liber familiarum de J. B. Houwaert. In dit met wapen- en zegelafbeeldingen geïllustreerde artikel wordt mede het geslacht *Hinckaert* behandeld, waarvan enige leden in betrekking tot Noord-Brabant en Gorinchem hebben gestaan en verwant waren aan de geslachten *Van Balveren, Clant van Stedum* (betreft *Eilco Clant van Steclum — in* het artikel abusievelijk *Elie Claut a Stedum* genoemd —, overl. Groningen 1 febr. 1614; zie: NL. 1938, 451), *Van Hemert, Van Os (Willem,* burgem. van 's-Hertogenbosch 1549), *Van Scherpensele* en *Van Spangen.*

H. M a h r e n h o l t z, R e g i s t e r z u m h a n d s c h r i f t l i c h e n T e i l d e r g e n e a l o g i s c h e n S a m m l u n g d e s G r a f e n v o n O e y n h a u s e n. [H a n n o v e r, 1 9 5 9.]

De genealogische verzameling *Von Oegnhausen,* waarop bovenstaand register betrekking heeft, is afkomstig van Graf *Julius Karl Adolf Friedrich von Oeynhausen (1843-1886)* en berust in de Niedersächsische Landesbibliothek te Hannover. 'De verzameling van Prof. *Wilhelm Havemann* (1800—1869) is destijds door Graf von *Oeynhausen* — goed kenner van de geschiedenis van de Nedersaksische adel — met zijn handschriften-collectie samengevoegd en aangevuld. De onderhavige collectie bevat gegevens *Von Arnheim, Von Aschwede, Von Boddien, Brunsich von Brun, Chappuzeau, Von Dedem, Von Hoensbroich, ldsinga, Von Inn- und Knyphausen, Von Insinger, Von Jonquières, De Launay, Lochmann von Königsfeld, Malcolmesius, Von Pestel, Sloot zu Syngraven, Von Spaen, Vultejus* en *Wiarda en* o.m. een genealogie *Von Böttticher (1600-1866)* en *Von Limburg (1350-1880).*

T h e N e w Y o r k g e n e a l o g i c a l a n d b i o g r a p h i c a l r e c o r d, dl. XC (1959), afl. 1.

Hierin is o.m. opgenomen het vervolg van: „Marriages of the Dutch Reformed Church of Claverack, Columbia County, New York." Het bevat de huwelijksinschrijvingen gedurende de periode van 8 okt. 1805-20 okt. 1811 en vermeldt de namen *Van Benthuysen, Buys, van Deusen, Elmendorf, Van* Hagen, *Hogeteling, Staats* en *Van Valkenburg.*

E i g e n S c h o o n e n d e B r a b a n d e r, j r g. XLII (1959), afl. 3/4.

A. Malcorps vervolgt het artikel: „Duizend *Van Beethovens."* Naast takken te Perk, Elewijt en Antwerpen wordt in dit gedeelte de Maastrichtse tak van genoemd geslacht

behandeld. Deze stamt uit *Jacob Frans van Beethoven, ged.* Antwerpen 22 april 1761, loodgieter, overl. Maastricht 12 aug. 1833 en (getr. Maastricht 20 april 1789) *Maria Ludovica Lux,* Volgens een op het R.A. te Maastricht berustend dagbladartikel uit 1950 wonen daar ter plaatse geen personen van de naam *Van Beethoven* meer.

De Middelaar tussen de Genealogische Navorsers, dec. 1958.

E. Spelkens publiceert het slot van zijn artikel over: „Les bourgeois de Bruxelles notés par J. B. Houwaert. (Depuis le début du XIVe siècle jusqu'au milieu du XVIIe)." Ook dit gedeelte van deze genealogisch belangrijke bronnenpublicatie — lopende van *Sittaert tot Van den Zype* — bevat voor Nederland bekende namen als *Sloute* (geb. Maastricht, 1585), De Suys, *Tack, Thoenys* (*Will* wonende in den Oudenbosch in den lande van Bergen op ten Zoom f.q. *Antonii Thoenys, 29-5-1545*), *Van Thol (Floris* s.q. *Martyn* geb. van Delft, cremer heeft geen kinderen, 9 maart 1599), *Utenhove, Veen* (sr *Octavio* s.q. Heer ende Meester *Cornelis* geb. van Leyden in Holland 22 okt. 1620), *Van Wachtendonck (geb.* Vierlingsbeek), *Wangen* (*Arnoldus* f. *Gerardi* de Ooesterwyck, 1387), *De Wesemaele, Van de Wiele* (*Gerardus* f.q. *Petri* de Oisterwyck, 1480), *De Ymmersele, Ysendooren* (meester *Hendrick sone Lambrechts;* geb. tot Hertogenbosch (Buscoduciensis) 4 maart 1557), *De Zevenbergen (Henricus* f. nat. dni *Hugonis de Stryen,* dni de Zevenbergen quem habuit a quadam *volckwyf* fa q. *Theodori Scamelhulps,* 1403) en *Van den Zype (Wouter* cousemaker s. *Govaert* geb. van Bergen op Zoom, 3 nov. 1572).

De Middelaar tussen de Genealogische Navorsers, maart 1959.

De rubriek „Questions" bevat vragen *Langeraet (Pieter Lambrechtse Langeraet* tr. *25* april 1702 te Zierikzee Lena Pieters) en *Von Sandrart.*

De Schakel, jrg. XIII (1958), afl. 4.

R. van Passen: Aanvulling op de Kontichse Parochieregisters. Overlijdens 1561-1596. De hier gepubliceerde gegevens zijn ontleend aan 1. de oudste kerkrekeningen, waarin o.m. voorkomen lijsten van „pellen" (= registers met aantekeningen omtrent voor het gebruik van het baarkleed verschuldigde rechten) en 2. het inkomstenregistertje van Pastoor Geerts. Of beide bronnen op volledigheid aanspraak kunnen maken, is twijfelachtig. Doch zij vullen in ieder geval de overlijdens-(begraaf-)registers, die eerst 1652 aanvangen, belangrijk aan en bevatten gegevens *Asselberchs, Moons, Van Ranst, Van Regemorter, Ruys, Schillemans, Thielens* en *Wuijts.*

Annalen van den Oudheidkundigen Kring van het land van Waas, dl. LX111 (1959), afl. 1.

Dit nummer wordt geopend met: „Mercatoriana in Duisburg" van de hand van G. von Roden, archivaris der gemeente Duisburg. Hierin wordt een overzicht gegeven van hetgeen te Duisburg aan de bekende *Gerard Mercator, wiens* dochter *Dorothea* gehuwd is geweest met *Allard Six en Tilmann de Neufville,* herinnert. — R. van Goethem publiceert een artikel over „Nieuwkerken-Waas" en geeft daarin o.m. lijsten van meiers, schepenen en griffiers. Op deze worden naast andere de namen *Charles, De Loose, Luijckx, Varendonck, Vercauferen, Van de Voorde en Weyn* aangetroffen. Het hoofdstuk, handelende over „De vrije gilde van retorica „De Vlas Blomme" bevat lijsten van hoofdmannen, kapelaans enz. en geeft namen als *Backx, Baert, Coeckelbergh, Pypeseel, Speelman, Su ys, Verberckmoes, Verbraecken* en *De Zutter.* — E. H. van Geertsom, pr. geeft een studie over „Erfelijke renten van Haasdonk." Schrijver behandelt in het eerste deel van zijn publicatie de renteboeken der kerk en zal in het tweede deel, dat in een volgende aflevering van dit tijdschrift zal verschijnen, de renteboeken van de H. Geest bespreken. Bedoelde registers bestrijken de jaren 1390-1642. De twee oudste renteboeken worden geheel, de overige gedeeltelijk weergegeven. In het laatste geval is de auteur uitgegaan van hetgeen z.i. voor de plaatselijke- en voor de familie-geschiedenis van belang is. *Boye, Brielman, Dullaert, Van Perre, Van Roye, Van Steelant* en *Van Weyn* zijn namen, die in de renteboeken van de kerk voorkomen

Zeitschrift für Niedersächsische Familienkunde, jrg. XXXIV (1959), afl. 2.

Naast de vaste rubrieken „Hinweise und Suchanzeigen," „Bücherschau" en „Genealogische Schrifttum" bevat deze aflevering de artikels: 1. Hamburgische Ehezerter door H. Kellinghusen. In het zakelijke archief van de advocaat Dr. Nicolaus Matsen (1763-1833) bevinden zich vele ontwerpen van huwelijkse voorwaarden. Deze stukken, die in het Hamburgse Staatsarchief te raadplegen zijn, hebben veelal betrekking op bekende Hamburgse geslachten. Op de door de Schrijver in chronologische volgorde samengestelde lijst komen de namen *Cordes, Momma, De Posse, Van den Sautheuvel* (sic!) (*Johanna Wilhelmina — William Elliot, 20* febr. 1816), *Sillem en Schues* voor; *2.* Zur Crivitzer Ratslinie im 16hundert door K. E. Schultze. Op de lijst van burgemeesters enz. komt o.m. voor *Chrisfoph Busch,* wiens in febr. of maart 1659 te Crivitz geboren zoon *Caspar Christian Busch* zich in 1688 als heelkundige in Straatsburg heeft gevestigd. Volgens mededeling van de Schrijver heeft een der elf zoons van laatstgenoemde — uit zijn beide huwelijken zijn 14 kinderen geboren — op Terschelling een familie gesticht. De nakomelingen van deze tot op de huidige dag bloeiende tak hebben zich over Nederland verspreid.

Quellen und Forschunsen zurostfriesischen Familien- und Wappenkunde, jrg. VIII (1959), afl. 4.

G. Scherz, Die Familie *Beninga* von der „Beningaborg". In dit artikel wordt het geslacht *Beninga* behandeld, dat van de tussen Grimersum en Wirdum gelegen Beningaborg stamt, Tevens worden genealogische gegevens medegedeeld omtrent *Allena's* en de *Beninga's,* die uit het huwelijk van *Imel Allena* (overl. 1458) en *Heberich Beninga* stammen en dus de moedersnaam zijn gaan voeren. Bij de *Allena's* vindt men een alliantie met *Torn Brok* en bij de *Beninga's* komt men de namen *Alberda (Egbert,* burgemeester van Groningen en zoon van *Reindt* en *Wilhelmina Coenders), Bentink (ex* mater *Van Ittersum), Von Diepholt, Von Inn- u. Kniphausen, Von Isselmuiden, Meckena, Ripperda* en Zoete *Lake von Villers* tegen.

Tha. J. van Alff.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

de **Buck.** Op 16 mei 1751 huwde te Rotterdam *Johanna de Buck,* ged. ald. 13 nov. 1696, begr. ald. 5 dec. 1754, dr. van *Barent* en *Anna Roosboom,* en weduwe van *Anthony Carnier,* met *Willem de Roo,* wijnkoper te Rotterdam,

Enige jaren geleden werd aan Dr. *Hendrik de Buck,* geb.

Oostkapelle (Z.), 25 nov. 1893, zn. van Ds. *Pieter* en *Johanna Cafharina Agatha Vermaas,* wonende te Haren (Gron.) een zilver encachet van de Rotterdamse familie *de Buck* te koop aangeboden: hierin werd toen niet getreden.

Weet een onzer leden welk wapen die Rotterdamse familie *de Buck* voerde, waar dat cachet thans berust en of er verwantschap bestaat met het sedert vele generatiën in Zeeland vertoevende geslacht *de Buck ?*

Assen, DR. H. P. SCHAAP

Doll. (LXXVI, 217). De naam *Doll* is in zijn verschillende vormen in Duits sprekende landen niet ongewoon. Zo vinden wij in 1527 *Peter Dholl* en zijn onmondige broeder *Hans Dholl* (Lehnsregister des Kurfiirsten Joachim 1. von Brandenburg). Eveneens in Brandenburg verschijnen in velerlei stukken leden van de familie *Von der Dollen* (Märkischer Uradel). In 1565 wordt aan de Universiteit van Wittenberg ingeschreven *Maffhias Dol* uit Baden (Album Acad, 11, 81). Etc.

In de Baltische landen leefde in de 14de eeuw een familie *Von Dolen,* die drie ,,Dohlen'' in het wapen voerde. *Gerlacus de Dolen,* ridder, wordt vermeld in 1209; *Johannes Dolen* bewoonde het Schloss Dolen bij Riga omstreeks 1226 (Mrk. B. der Stadt Riga). In 1324 zou *Michail Wassiljewitsch Toll* of *Doll* zich gevestigd hebben in Twer (Siebmachers Wappenbuch, 3 : 11, 1, S. 69; Geneal. Handb, der Balt. Rittersch., T. 11, Estland, Bnd 3, S 304, no. 57). Ook in later eeuwen blijkt deze verhaspeling van *Doll en Toll* in Duits sprekende gebieden meermalen voor te komen.

Johann Toll wordt in 1596 in de Oostenrijkse adelstand verheven. Wapen: een ,,Dhole'' (o.a.).

Johannes dictus Tolle wordt vermeld in 1341 bij Hapsal op Oesel (Geneal. Handb, der Balt. Rittersch. T. 11, Estland, Bnd 1, S. 423, no. 1). Een oorkonde van 1537 vermeldt de belening van Johan Buxhöwden door de bisschop van Oesel met ,,1 Haken Landes, *Hans Toll* gehiessen" (sic) (Est- und Livländische Brieflade I, no. 1108).

De stamvader van de latere Russische graven, Zweedse graven en baronnen en andere buitenlandse takken van het geslacht *(Von) Toll* is (tot op heden bewijsbaar) *Lucas Toll.* Deze zou volgens de Annuaire de la Noblesse de Russie, Troisième Année, St. Péterbourg 1900, blz. 485, meegekomen zijn met hertog Magnus von Holstein, die op 19 april 1560 landde op Oesel (zie ook: Sibbe 111, 19 en Geneal. Handb. etc. S. 422). Recent onderzoek bracht echter de onjuistheid hiervan aan het licht. Reeds op 2 juni 1554 wordt *Lucas Toll* als Landschreiber te Arensburg vermeld (Øsels Stiftsreg. 4 b, fol. 380, Riksarkiv Kopenhagen). Tussen de familie *Toll op* Oesel en de Nederlanden bestond contact; op 17 nov. 1616 ondertrouwen en op 2 februari 1617 trouwen te Arnhem *,,Jorgen Tol!, Lucas Tollen soene* van 0 e ss e 11 uth Lijflandtt ende *Willemken Hendrix, Hendrick van Megens dochter van* Arnhem" (Trouwboek 127, R.A. Arnhem).

Mogelijk biedt het bovenstaande een aanknopingspunt voor nader onderzoek inzake de familie *Doll* in Estland.

Amsterdam. D. VAN TOL.

Geniets. (LXXVI *218, 262).* In ,,Aanteekeningen omtrent de Regeeringsfamilien van 's-Gravenhage en Scheveningen sedert 1353 tot 1739" door M. A. van Rhede van der Kloot komt voor:

Thomas Geniets, regent van het Sacrements-Gildehuis 1582-84, en van het weeshuis 1584, extra-ordin. secretaris van den Hove van Holland 1599—1604; Wapen: in zilver vijf gouden schelpen in kruisvorm gerangschikt.

Vermoedelijk moet in plaats van Thomas: Thonis gelezen worden en wordt dan bedoeld *Anfhonis Geniefs* de jonge (11).

Thomas van Cassiopijn, weesmeester 1597-1600, regent van het St. Nicolaas Gasthuis 1607, 1615, 1631, burgemeester 1618, 1619, 1622-1630, vroedschap 1620, 1626, kerkmeester van de Grote Kerk 1622-1630, tr, 1° N.N.; tr. 2° (ondertr. 's-Gravenhage 29 jan. 1615) *Alijdt Duyck,* dochter van *Gijsbrecht Duyck* en Soefe *van Persijn* en weduwe van N.N. Wapen: gevierendeeld: 1 en 4 in goud een groene boom op een losse grasgrond: 2 en 3 een opgerichte zwarte beer, en om alles heen een rode schildzoom, beladen met acht gouden St. Andrieskruisen,

Sinjeur *Johan Cassiopijn* (ook *de Cachiopin*) , was in 1593 als koopman te Antwerpen woonachtig.

Thomas van Cassiopijn zal wel een broer van *Clemenfia* en dus eveneens een zoon van *Dominicus* en *Eva Cornelisdr. van Sanfwijck* geweest zijn.

Wassenaar. K. VAN SOMEREN GRÉVE.

Geniets. (LXXVI 218, 262). Drie leden van dit geslacht komen voor als Secretaris van het Hof van Holland, te weten *Anfhonie Geniets* van 1572 tot 1577, *Thomas Geniets* in 1579 en *Anfhonie Geniefs* de jonge van 1586 tot in 1608. Van laatsgenoemde is bekend, dat hij eerst secretaris extra-ordinaris is geweest. 18 okt. 1599 werd hij tot secretaris-ordinaris aangesteld.

Clemenfia Geniefs, geb. Geertruidenberg, † 19 sept. 1709, begr. 's-Gravenhage (Kloosterkerk), dr. van *Anfhony François* en *Geerfruyd Vos,* tr. 's-Gravenhage (Eng. k.) 7 jan. 1680 *Hugo de Virieu,* geb. ald. 19 aug. 1649, luit.-kolonel in Statendienst regt. Swansbell, impost begr. betaald 's-Gravenhage 8 okt. 1711, zn. van *Jacob en Dorofhea van Cassiopijn.*

J. C. van der Muelen, De Registers der graven in de Kloosterkerk te 's-Gravenhage, 's-Gravenhage 1887, blz. 55 (Alg. Ned. Fam. blad 1886, blz. 29), geeft de vererving van een graf in de Kloosterkerk te 's-Gravenhage, afkomstig van ,,den heer Secret. Cassiopijn". Dit graf werd 15 dec. 1674 voor de helft overgeboekt op naam van Juff. *Johanna Gemits (lees Geniefs),* die er zelve 1 maart 1675 in werd begraven, Vervolgens werd dit graf 29 april 1741 overgeboekt op *Hugo de Virieu* (zoon van *Hugo* en *Clementia Geniets),* die er zelf in 1745 in is begraven,, in 1749 gevolgd door zijn zuster *Dorothea Magfelina de Virieu.*

Michiel Muyden en *Maria van Rijckel* worden vermeld Kwartierstatenboek 1958, No. 104. Blijkens een handschriftgenealogie *Muiden* door Mr H. Waller en W. Ph. Veeren was *Maria van Ryckel,* dochter van *Nicolaes van Ryckel,* chirurgijn te Alkmaar, en *Johanna Lenarfs. Zij* trouwde 1 °. Alkmaar 17 (ondertr. Amsterdam 9) dec. 1673 *Michiel Muyden,* geb. Amsterdam 1638, poorter van Amsterdam 21 mei 1684, opperwaelredder 1673, capitein van de waelredders 1680 (de waelredders vormden een soort havenpolitie: dit haventoezicht had zijn zetel in de Montelbaanstoren), opziener van le schutsluizen en het verdiepen van de buitenwateren'langs t Ykant, opziener van de modderwerken 1681, generaal-opziender van Stads sluysen en wateren 1691, begr. Amsterdam, Oude Kerk, 27 nov. 1698, zoon van *Jan* en *Elsje Colyn* en weduwnaar van *Maria Visvlief.*

's-Gravenhage. E. C. M. PRINS.

van der Horst, De overgrootvader van *Anna Gerdina van der Horst* (1826—80), echtgenote van *Adriaan P. J. v. Rossem*

(zie Ned. Patr.), was *Casimir van der Horst,* ged. Rheden 23 mei 1728, † Arnhem 26 juli 1801, zoon van *Herman van der Horst* en *Mechtelt Theunissen.*

Gevraagd nadere gegevens en voorouders van dit echtpaar. Is *Herman* identiek met *Herman van der Horst, te* Hummelo 27 nov. 1695 gedoopt als zoon van *Jan van der Horst* en *Hermina Krijgers,* die te Hummelo 30 jan. 1695 huwen? In de Achterhoek komt de naam *van der Horst veel* voor, o.a. de verwanten van *Adriaan van der Horst Kerstzoon* van Breukelen, die te Terborg in april 1681 huwt met *Geertruid Seekmans.*

Wellicht komt dit geslacht uit Nederhorst den Berg.

Velp (Gld.). **Mr. R. A.** Rueb.

Cort-La Via. Te Enkhuizen huwden op 2 febr. 1670 (voor schepenen) *Jan Jacobs Cort* **en** *Cornelia La Via.*

Jan Jacobs Cort (Kort) kwam van Hoorn, namen der ouders onbekend.

Cornelia La Via (Lavia, de la Vie) werd geref. gedoopt te Enkhuizen op 27 jan. 1647 als dochter van *Abraham La Via,* brouwer en deurwaarder, en *Pietertjen Pieters.*

Abraham La Via, zoon van *François de la Vie,* tafelhouder te Enkhuizen, overl. 27 mei 1652, en waarschijnlijk van *Cornelia Ferraris.*

Pieferfjen Pieters, dochter van *Pieter Dirks (Schot?)* en *N.N.*

Gevraagd worden aanvullingen en verbeteringen op de kwartierstaat van het echtpaar *Cort-La Via* en gegevens omtrent het geslacht *La Via.*

Naarden. J. Th. A. **Peskens.**

Krans, (LXXVI, 219). In „De Navorscher" 1857, p. 35, staat onder „weinig bekende wapens van Ned. geslachten" ook een wapen *Krans:* van sinopel, waarop een gouden gekroonde vogel met ooijevaarsbek, een grote kop, geen staart en uitgespreide vleugels.

Lunteren. **F. v. Hoogstraten.**

van de Lecq, (LXV 303, LXXVI, 220). Naar aanleiding van het gestelde op kol. 220 van de lopende jaargang kan mogelijk onderstaand fragment de vragensteller van nut zijn:

I. *Bouwen Huygen,* † Capelle a.d. IJssel (Imp. aang.) 10 aug. 1718, tr. aldaar 6 maart 1661 *Annetje Jans van Tol,* geb. te Capelle a.d. IJssel

11. *Cornelis Bouwens (van der Lecq),* ged. Capelle a.d. IJssel 31 okt. 1677, tr. ald. in sept. 1698 *Anna van der Neelen,* geb. te Roterdam.

111. *Abraham Cornelis van der Lecq,* ged. Capelle a.d. IJssel 6 juli 1710, † ald. 22 jan. 1791, tr. Capelle a.d. IJssel 29 nov. 1733 *Neeltje van der Duijn,* ged. Capelle a.d. IJssel 19 nov. 1710, † ald. 21 mei 1774, dr. van *Claas Claasen* **en** *Ariaantje Jans Waling.*

IV. *Anna van der Lecq,* ged. Capelle a.d. IJssel 19 juni 1735, tr. Capelle a.d. IJssel 22 jan. 1764 *Cornelis van Lingen,* geb. te Ouderkerk a.d. IJssel.

Rotterdam. H. J. **van der Waag.**

van der **Neste.** (LXXVI 221). Van de Rijksarchivaris in Zeeland ontving ik bij brief dd. 13 aug. 1943 de volgende gegevens:

Den 7 Maert 1734 zijn te Eede met attestatie van Sluis in den houwelijken staet ingezegent: *Jemand Bonifacius Cau,* j.m. van Zierikzee, met *Cornelia van den Nesten,* j.d. **van Sluis** in Vlaenderen.

Compareerde voor de weeskamer te Sluis dd. 17 maart 1732: *Mattheus van de Neste,* doende eed als voogd van *Cornelia,* oud omtrent 20 jaren, nagelatene weese van *Cornelia Volkers,* daer vader van is *Andries van de Neste.*

Compareerde voor de weeskamer van Sluis dd. 24 febr. 1698: *Martinus Treutelaar,* als voogd van *Sara,* out 9 jaeren, en *Maria,* out *7* jaeren, naegelaten weesen van *Sara Treutelaer,* daar vader van is *Andries van de Neste de Jonge,*

Uit de in het Alg. Ned. Familieblad jrg. 3, 7 en 9 gepubliceerde trouwregisters van de gemeente Sluis blijkt dat aldaar op 25 febr. 1700 zijn getrouwd *Andries van der Nesten,* weduwnaar van *Sara Treutelaar,* **met** *Cornelia Volckerts,* j.d. van Oudekerk (de registers van Ouwerkerk in Zeeland zijn verloren gegaan: plaatsjes Ouderkerk liggen in Noord-Brabant en Friesland).

Wapen: In de kwartierstaat Cau in „van der Dussen en Smissaert" is bij *Cornelia van den Neste* het gevierendeelde wapen opgenomen dat wordt vermeld in het „Armorial Général" van Rietstap voor een familie *van den Neste* in Zeeland en Friesland, ook voorkomende met de naam *van Nijsten.* Met deze naam *van Nijsten* vond de heer Muschart, blijkens bij zijn brief van 18 febr. 1948 verstrekte gegevens, hetzelfde wapen in drie verschillende M.S. wapenboeken en op de lakafdruk in een collectie brieven in het Gemeentearchief te Enkhuizen als wapen van *A. S. van Nijsten,* weduwe *Beijma,* in 1700 *te* Leeuwarden als dochter van *Bartold van Nijsten,* grietman over Rauwarderalem en raad ter Admiraliteit te Harlingen, † 12 maart 1696, oud 69 jaar, en *Margaretha Huijck,* † *27* april 1700. V d gens de courant New York Herald van 11 jan. 1890 — aldus besluit de heer Muschart — vestigde zich een tak der familie *van den Neste te New* York en noemde zich aldaar *van Nest.*

's-Gravenhage. Jhr. **Mr.** R. C. C. **de Savornin Lohman.**

Vrijlandt-Deurnagel-van Dijck. (LXXVI, 30 e.v., 265 e.v.). Ad 11, 1 *Leycken Claesdr.* weduwe van *Quirijn Cornelisse Hollander (zie* kol. 265, onder 11, 1) **tr.** Fijnaart 6 juli 1626 *Frans Gijsbrechtse van den Hill,* schepen van Heiningen (zie Maris, „Een Honderdtal Nederlandsche Families", uitgave 1946, blz. 45). 0 nroerend goed, toekomende aan Leycken Claesdr.,. gelegen onder Roosant, werd voor 5000 gld. verkocht door *Frans Gijsbrechfse* en getransporteerd door diens erfgenamen 18 mei 1642 (G.A. Rotterdam no. 1290, transporten Roosant). Is er meer bekend over de familie van *Leycken Claesdr.?*

Scheveningen. **Mr. J. C. Mark**

INHOUD VAN DIT NUMMER.

Bestuursberichten. — **In** memoriam **Dr. Johan E.** Elias 18 augustus 1875—1 **augustus 1959,** door I. H. **van** Eeghen. — Staat van aanwinsten. — **Notulen van** de Algemene Vergadering, gehouden op 4 juli 1959 in De Be)-erd te Breda. — Jaarverslag 1958. — Genealogen, Ikonografen en de Musea, door 0. L. van der Aa. — Het geslacht (de Vos) van Steenwijck, door Mr. A. N. baron de Vos van Steenwijk. — De oudste generaties van het geslacht Michiels van Vaerlaer, door Jhr. Mr. C. C. van Valkenburg. — Rosmolen, door Cr. J. Mac Lean. — Korte mededelingen : De militaire loopbaan van Gijsbert van Hogendorp ; Van Hogendorp. — Boekbesprcking. — Inhoud van buitenlandse boeken en tijdschriften. — Vragen en antwoorden.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

BESCHERMHEER Z.K.H. DE PRINS DER NEDERLANDEN, PRINS VAN LIPPE BIESTERFELD

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, gelieve men te richten tot de Hoofdredacteur MR. W. W. VAN VALKENBURG, *„Nijenstede", Backershaegenlaan 70, Wassenaar.*
De jaarlijkse contributie (abonnement) ad *f* 20,— gelieve men steeds vóór 1 februari te voldoen door storting op postrekening no. 20910 ten name van het Genootschap te 's-Gravenhage.

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, *gelieve* men te richten tot de Secretaris IR. C. M. R. DAVIDSON, *Jacob de Graefflaan* 17, *'s-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie), zomede opgaven van adresverandering, te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleijenburg* 5, *'s-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of de inhoud der ondertekende stukken.

No. 10 **LXXVIe Jaargang** **oktober 1959**

BESTUURSBERICHTEN:

Bestuur Groep Noord-Holland.

Het Bestuur van de Groep Noord-Holland is thans als volgt samengesteld: H. F. Heerkens Thijssen, Voorzitter; F. W. A. Baron van Asbeck, Secretaris; Dr. W. Gaade, Penningmeester: H. J. Baron van Nagell, Lid.

In memoriam G. C. Ansoul.

Amsterdam 2 april 1885—Arnhem 22 mei 1959

Gerhard Carl Ansoul werd geboren uit het huwelijk van Carl August Ansoul en Johanne Friederike Dorothée Helene Lüning. Zijn vader, die grote papierexportzaken dreef (Firma Loeber), was geboren Duitser – naar verluidt van Belgische origine –, doch werd in 1890 genaturaliseerd als Nederlander. Voor de handelszaken zijns vaders werkzaam in Hamburg, keerde Ansoul na het uitbreken van de eerste wereldoorlog naar Nederland terug en toen de Nederlandse regering ter afdoening van extra werk op haar gezantschapsposten administratieve krachten met grote talenkennis zocht, viel de aandacht op hem: bij K.B. van 9 mei 1917, St. 81, werd hij tijdelijk te werk gesteld aan H.M.'s gezantschap in Bulgarije. Dit werk „lag" Ansoul veel beter dan de handel. In de twintiger jaren was hij werkzaam in het bankwezen te Amsterdam (Philips), daarna vestigde hij zich te 's-Gravenhage.

Woonachtig in hetzelfde Haagse pension als wijlen ons getrouwe lid J. de Groot, maakte Ansoul kennis met ons Genootschap en trad in 1937 toe als lid. Zijn belangstelling ging uit naar de genealogieën van vorstengeslachten en naar hun arondbezit en door de jaren heen bracht hij een grote bibliotheek op dit gebied bijeen. Tussen de twee oorlogen vond hij gelegenheid tot belangrijke aankopen op de Duitse boekenmarkt. Enkele werken uit zijn boekerij dragen nog de stempels van voormalige vorstelijke bibliotheken.

In de tweede wereldoorlog werd het hem wederom gegeven ons land te dienen: in 1942 werd hij op arbeidsovereenkomst verbonden aan het Consulaat Generaal der Nederlanden te Parijs. Zijn paspoort noemt in maart 1943 als zijn beroep: kanselier, secretaris van het Bureau tot behartiging van Nederlandse belangen in Frankrijk te Parijs en in oktober 1944: attaché aan het Consulaat Generaal der Nederlanden aldaar, Dit arbeidscontract is verlengd tot september 1947. Spoedig na zijn terugkomst in Nederland openbaarde zich de stoornis in zijn gezondheid, waartegen hij zijn verdere leven met bewonderenswaardige energie heeft gevochten. Een winter op Sicilië (1947/8), een winter in Marocco (1948/9) bevredigden wel zijn aangeboren reislust, maar brachten geen genezing. Na een verblijf van verscheidene jaren in een sanatorium te Doorn, vestigde hij zich in 1954 in Heelsum, waar zijn geliefde boeken weer onder zijn bereik kwamen. Van Heelsum uit bezocht hij trouw de bijeenkomsten van de Groep Gelderland.

De Heer Ansoul heeft velen aan zich verplicht door zijn kennis en zijn boekenschat te hunner beschikking te stellen. Reeds in 1957 schonk hij onze Bibliotheek een deel van zijn kostbare boekerij (N.L. LXXIV, 1957, k. 387, 388). Wat hem nog restte, is thans bij legaat overgegaan aan ons Genootschap, dat daardoor o.a. eigenaar werd van verscheidene hier te lande „onvindbare familie-uitgaven" en zeldzame monografieën van vorstengeslachten. Ze behoudt ons Genootschap een blijvende herinnering aan een trouw vriend.

In memoriam Dr. J. P. de Bie.

Jan Pieter de Bie, geboren Rotterdam 7 augustus 1871, cum laude gepromoveerd aan de Universiteit te Utrecht in 1899, overleed te 's-Gravenhage 2 juni 1959, Ds. de, Bie diende al9 predikant de Hervormde gemeenten van Kethel (1899), Arnhem (1904) en 's-Gravenhage (1910) en was sedert 1930 emeritus. Dr. de Bie heeft ontelbare genealogen aan zich verplicht door zijn werk aan het Biographisch Woordenboek van protestantsche godgeleerden in Nederland, waarvan hij sedert 1936 hoofdredacteur was. Het materiaal, hiertoe bijeengebracht, berust thans in het Theologisch Instituut van de Rijksuniversiteit te Utrecht.

Ridderlijke Duitsche Orde
Balije van Utrecht
Verruiming eisen van toelating,

door JHR. MR. C. C. VAN VALKENBURG.

Een onlangs tot stand gekomen nieuw statuut voor de Ridderlijke Duitsche Orde, Balije van Utrecht, geeft aanleiding aan deze uit de 12de eeuw daterende instelling een korte beschouwing te wijden, in het bijzonder wat de nieuwe eisen van toelating betreft.

De Ridderlijke Duitsche Orde is, gelijk bekend, oorspronkelijk een militaire en godsdienstige orde, bestaande uit ridder- en priester-broeders. Na de afzwering van Philips II verdwijnt uit de te Utrecht gevestigde afdeling, de Balije van Utrecht, het priesterelement en van toen af zijn aldaar in het algemeen slechts hervormde edellieden in het bezit van vier adellijke kwartieren toegelaten. Deze Balije staat dan niet meer onder de grootmeester der Orde, doch gaat een zelfstandig bestaan leiden. Op de verkiezing van de landcommandeur wordt de goedkeuring van de Staten van Utrecht vereist. Sedertdien is de Balije van Utrecht een zuiver Nederlandse instelling,

In 1811 wordt de Balije bij decreet van Keizer Napoleon opgeheven, doch bij de wet van 8 augustus 1815, Stbl. no. 43, is zij hersteld. Sedertdien is geleidelijk ook weer meer de nadruk komen te liggen op de charitatieve doelstelling, welke in het nieuwe statuut 'duidelijk is geformuleerd.

De Balije van Utrecht wordt bestuurd door een kapittel, bestaande uit de landcommandeur, tien commandeurs en twee kapittelridders. Thans is als 74ste landcommandeur in functie Mr. *B. F.* baron *van Verschuer.*

Sedert 1814 is het statuut van de Balije van Utrecht herhaaldelijk gewijzigd en aangevuld, doch steeds bleef de eis gehandhaafd, dat toelating tot de Orde slechts openstaat voor meerderjarigen, die de Hervormde godsdienst belijden en vier smetteloze stamdelen kunnen bewijzen van oude riddermatige huize of minstens twehonderdjarige adeldom.

Bij besluit van het kapittel d.d. 17 februari 1959 is nu een nieuwe redactie voor het statuut van de Balije vastgesteld, waarbij de eisen van toelating enigermate zijn verruimd. Daartoe is ongetwijfeld besloten,. omdat het aantal leden van de Nederlandse Adel, dat gekwalificeerd is om tot de Orde toe te treden, gedurende de laatste halve eeuw vrij sterk is teruggelopen. Het was te voorzien, dat over een aantal jaren zelfs vacatures in het kapittel niet aangevuld zouden kunnen worden.

In het nieuwe statuut is de eis van vier adellijke kwartieren terecht gehandhaafd. Bepaald is evenwel, dat de adeldom van de geslachten, waartoe de vader en de moeder behoren, slechts dient terug te gaan tot vóór 1795.

Deze bepaling lijkt vergeleken bij de vroegere eis van twee,honderdjarige adeldom een verruiming, doch is slechts van belang voor de weinige geslachten, wier diplomata niet ouder zijn dan 200 jaar, doch wèl van vóór 1795 dateren. In dit verband kan worden volstaan met hier te noemen: van *Rappard* (diploma 1792), de *Smeth -(diploma* 1772), *de Stuers* (diploma 1791) en *Röell,* wanneer men - wat dit laatste geslacht betreft - althans aanneemt, dat de verkrijging van adeldom binnen de bovengenoemde begrenzing valt.

In wezen is deze nieuwe bepaling echter een beperking, daar onder het oude statuut van het jaar 2014 af een aantal geslachten, behorende tot de regenten-adel of tot de 19de eeuwse verdienste-adel, voor toelating gekwalificeerd zouden zijn geworden, hetgeen nu niet meer het geval zal zijn. Hetzelfde geldt voor enkele geslachten, die kort vóór 1813 Napoleontische titels verkregen.

Ten aanzien van de geslachten, waartoe de beide grootmoeders behoren, zijn thans geen speciale eisen met betrekking tot de 'ouderdom van de adeldom meer gesteld en het is deze wijziging die er toe leidt, dat ruim 40 leden van de Nederlandse adel nu kunnen verzoeken als toekomstig lid der Balije te worden ingeschreven.

Deze ruim 40 personen behoren tot de geslachten *Bentinck, van Boetzelaer, Boreel, van Dedem, van Eysinga, van Hardenbroek, van Harinxmathoe Slooten, van Heeckeren, van Heemstra, van Randwijck, van Rappard, Röell, Sirtema van Grovestins, de Smeth, Snouckaert van Schauburg, de Stuers, van Tuyll van Serooskerken, de Vos van Steenwijk* en *van Weede.* Een voorbehoud moge worden gemaakt voor een enkel geval, waarin bij het opmaken van deze lijst niet voldoende documentatie over de adeldom van een bepaald kwartier ter beschikking stond, terwijl het anderzijds mogelijk is, dat een tot inschrijving gekwalificeerde over het hoofd werd gezien.

Thans moge nog een kort overzicht volgen van de vereisten tot toelating en de verdere opklimming in de Balije van Utrecht.

Voor inschrijving als edelexpectant komen in aanmerking mannelijke personen van de Nederlandse nationaliteit, van protestant-christelijke huize en in het bezit van vier adellijke kwartieren, welke aan de hiervoren omschreven eisen voldoen. Het kapittel kan tot inschrijving overgaan na gunstig advies van de Hoge Raad van Adel. Alsdan geldt als datum van inschrijving de dag, waarop het verzoek is ingekomen. Aangezien niet geëist wordt, dat de leden der Orde tot de *Nederlandse adel* behoren, kan dus ook inschrijving aangevraagd worden door leden van buitenlandse adellijke geslachten, die hier te lande zijn genaturaliseerd zonder ingelijfd te zijn in de Nederlandse adel, voorzover zij overigens aan de voor toelating gestelde voorwaarden voldoen.

De edel-expectant, die de meerderjarige leeftijd heeft bereikt, van onberispelijk bedrag is en lidmaat is van een protestant-christelijk kerkgenootschap,, kan verzoeken als ridderexpectant in de Orde te worden opgenomen. De hoedanigheid van ridder-expectant wordt vereist om t.z.t. tot het kapittel te worden toegelaten. Voor de toelating tot ridderexpectant is naast de goedkeuring van het kapittel de Koninklijke agreatie vereist. De ridder-expectant is onder het nieuwe statuut lid van de Orde en is gerechtigd het kleine Orde-kruis te dragen.

Ingeval van een vacature in het kapittel kan de in anciennі-

teit oudste ridder-expectant verzoeken om als kapittelridder tot het kapittel te worden toegelaten. Ook hierop is na verkregen goedkeuring van het kapittel de Koninklijke agreatie vereist.

Bij verder voorkomende vacatures in het kapittel kan de kapittelridder tot hogere rangen in het kapittel opklimmen.

Waar te verwachten is dat op grond van de verruimde bepalingen van toelating in de eerstvolgende maanden een aantal leden van de Nederlandse Adel een verzoek tot inschrijving als edelexpectant zal doen, is bij wijze van overgangsmaatregel bepaald, dat al diegenen die binnen 2 jaar en 3 maanden na 17 februari 1959 - zijnde de datum van in werking treden van het nieuwe statuut - toelating verkrijgen,, volgens rangorde van de datum van geboorte worden ingeschreven. Daarna - dus na 17 mei 1961 - worden nieuwe inschrijvingen wederom geboekt naar de datum van aanmelding.

Tenslotte is bepaald, dat de rechten met betrekking tot de rangorde van de vóór 17 februari 1959 ingeschreven expectanten, voorzover zij voldoen aan de oorspronkelijke eisen van toelating inzake de adeldom, gehandhaafd blijven.

De Riderlijke Duitsche Orde, Balije van Utrecht, heeft sedert 1231 haar zetel in Utrecht en is daar thans gevestigd aan het adres Hofpoort 4. Er zullen niet veel instellingen zijn, die op een zo hoge ouderdom kunnen bogen. Daarom is het verheugend, dat dit oude instituut op voorzichtige wijze met zijn tijd is meegegaan, gelijk het zich gedurende ruim zeven eeuwen steeds aan de zich veranderende omstandigheden heeft weten aan te passen.

Het geslacht Huising uit de Buurschap Wachtum onder Dalen in Drenthe,

door IR. G. L. MEESTERS **en** IR. T. W. SIERTSEMA.

Wapen: in goud een dubbele zwarte ketelhaal, vergezeld rechts boven en links onder van een groene eikel en links boven en rechts onder van een groen hulstblad. Helmteken: een eikel.

Het wapen is te vinden op een glasruitje, afkomstig uit Gasselte en nu in het Prov. Museum van Oudheden in Drenthe, dat als onderschrift draagt:

(Hen)drick Huisinghe (Erfgeseten) tot Gieten (*Willemtien) Hiddinghe anders(Husinghe)* sijn Huis (vrouw) (**A)** nno 16....

Met dit wapen bezegelde ook *Lambert Ludolf Huising,* de schulte van Sleen in 1771 een acte (Ambt. en Part. n° 917): hetzelfde zegel in een zegelverzameling, gedateerd 1 juli 1755 en in Archieven Etstoel nr. 9 van 7 dec. 1733.

Bij het opstellen ener genealogie van een Drents eigenerfden geslacht moet rekening worden gehouden met het oude Drentse landrecht, dat aan de zoons het recht gaf hunne zusters uit te kopen of af te boedelen van de nalatenschap der ouders. Aangezien de eigenerfden Drenthe regeerden en het stemrecht gebonden was aan het landbezit, werd van dit recht steeds gebruik gemaakt. Hieruit volgt, dat wanneer vrouwen land van hun ouders erfden, zij geen broeders hadden of dat deze reeds eerder kinderloos gestorven waren.

In het oosten van Drenthe waren familienamen van oudsher in gebruik, tenminste bij de eigenerfden geslachten. Doch deze achternamen waren niet vast zoals zij dat tegenwoordig zijn. Herhaaldelijk kregen kinderen bij de doop de achternamen van b.v. hun grootvader aan moederskant: later is het dan mogelijk dat zij zowel met hun vaders als met hun moeders achternaam voorkomen.

Het geslacht *Huising* levert bovendien de moeilijkheid op, dat deze naam in geheel Drenthe, oorspronkelijk wel het meest op de Hondsrug, en ook daarbuiten in de stad Groningen reeds vroeg zeer veel voorkwam. De naam wordt sterk uiteenlopend gespeld, waarvan hier worden genoemd, *Huesinge, Huisinge, Huijsinge, Husinge* en *Huusinge.* De oudste vermelding wordt gevonden op 4 januari 1287 [1]) toen de grove. tienden van H u s i n g a h u i s te Bonnevelde, ten z.o. van Zweelo aan het klooster te Assen werden geschonken.

Doch slechts enkele *Huising's* behoorden tot de eigenerfden en doordat zij aan hun grond gebonden waren, bleven zij in het algemeen gedurende eeuwen in dezelfde buurschap en marke wonen. Zo treft men zowel te Gieten als te Wachtum in het kerspel Dalen dragers van de naam *Huising* aan, die zich door welstand en huwelijken en door de ambten die zij bekleedden, sterk onderscheidden van de vele andere in die buurt voorkomende *Huizing's;* toch bleken zij tenslotte één geslacht te vormen.

Van degenen, die niet zijn aan te sluiten aan de hierna volgende genealogie, mogen worden vermeld zij die meer op de voorgrond traden en wel:

Roeloff Huising voorkomende onder de Drenthen die mijnen heere van Utrecht (de bisschop) gehuldet hebben in den jare 1395; in deze opgave volgt hij direct op Aernt Huys, heer tot Runen, Johan syn soen [2]). Hij zal identiek zijn met de *Roeleff Huisinge* tho Bargum (N. en Z. Barge onder Emmen) uit '1412 [3]).

In 1442 studeert een *Johannes Husinck* uit Zuidlaren te Erfurt.

In 1454 verschijnt een schulte *Egbert Huesinghe* [4]) mogelijk te identificeren met andere *Egbert Huising's* tussen 1431 en 1467 o.a. in verband met Grollo en Eext vermeld, in 1480 traden Egbert's erven op [5]).

In 1482, 23 maart, is *Rolof Husinge* schulte te Emmen [6]).

In 1516 is *Wermbolt Husinghe* ette wegens het dingspil Oostermoer, in de ordelen komt hij voor van Pinksteren 1482 af [7]).

In 1524 is *Johannes Husinck* pastoor te Gieten, zijn naam staat ook op de klok die in 1520 werd gegoten [8]).

Met Drenthe stond ook in direct verband *Jacob Huysinghe,* van *1555* tot 1566 vermeld als hopman van een vendel knechten te Groningen en gehuwd met een zekere *Barbara* [9]). In jan. 1567 is hij mijns genedigen Heere Luytenant (d.w.z. de plaatsvervanger van de stadhouder Aremberg in Friesland) overste over vier vendelen, tezamen 1200 man sterk. Met hen vocht hij aan Spaanse zijde in de slag bij Heiligerlee [10]), later in het jaar commandeerde hij vijf vendels in Friesland [11]). Hij was buir d.w.z. eigenerfde te Zuidlaren [12]) en op 15 maart 1563 wordt hij door Overijssel beleend met Mesteringe te Anlo; met dit goed laat hij 17 april 1573 zijn tweede vrouw

1) Oorkondenboek Drenthe en Groningen nr. 174.
2) Oork. Dr. en Gr. nr. 902.
3) Ordelboek Feith I in P.J.E.P.
4) Ordelboek Feith 1 zworenmaandag 1454.
5) Ordelboek Feith 1 St. Magnus 1447; St. Magnus 1467; Zworen maandag 14SO. Ordelboek Feith 2e supplement blz. 47, 44, 61 en St. Magnus 1447. Inv. Archief kapittel St. Pieter te Utrecht 1004.
6) Inv. Statenarchief Drenthe Regest 92.
7) Ordelboek Feith Ao 1516, Pinksteren 1482 en Zworenmaandag 1489.
8) N. Dr. V. Alm. 1937; Arch. Aartsbisdom Utrecht 1916 blz. 295.
9) Graswinckel. Overijss. Rek. 26 nov. 1555; Feith Reg. Arch. Groningen 12 febr. 1563; Bijdr. Gesch. Groningen VIII blz. 247.
10) Vrije Fries 16 blz. 415, 466, 469.
11) Vrije Fries 9 blz. 402, 422, 430.
12) Goorspraken Drenthe 15 april 1573 de overste Jacob Hnisinck.

Johanna Isbranfs belenen [13]). Hij schijnt echter een ander wapen te hebben gevoerd. dan het bovenbeschrevene [14]).

Niet aan te sluiten was ook de volgende naamgenote, gezien het milieu behoort zij echter hier wel thuis:

Anneken Huisinge, gest. omstreeks *1687,* tr. magister *Arend Buiting tot* Buinen, erfgezeten aldaar en bezitter van een erve van 51 mud, op 28 aug. 1640 gecommitteerd uit de Staten naar 's-Gravenhage, 1641 gecommitteerd tot de Rekendag, ette wegens Oostermoer 1639-1658, gedeputeerde 1643—1657, bezat in 1651 land te Drouwen mandelig met de Old Eitinge's, echtelieden 15 jan. 1647. Hij heeft een broeder *Otfo Buiting* en is mogelijk een zoon van de gedeputeerde *Johan Buitinge.*

De oudste *Huising te* Wachtum is *Lueken Huesynck* to Wachtmen die als ette weqens het dingspil Zuidenveld optreedt in de jaren 1532 en '33 [15]). Op hem volgt:

1. *Herman Huysinghe,* die beschouwd kan worden als de vermoedelijke stamvader van het onderhavige geslacht. Het eerst treedt hij op 12 juli 1564 als erfbuur (eigenerfde) te Wachtmen, 18 maart 1574 wordt hij als dedingsman (scheidsrechter) aangewezen in een geschil, van 1577—'79 procedeert hij over een huis in het schultambt Dalen dat hij had verkocht, wordt te Wachtum vermeld 1 juli 1586 [16]) en verdwijnt temidden van het oorlogsgewoel enige jaren van het toneel om 5 januari 1593 te Kampen op te duiken als medevolmacht van het Landschap Drenthe bij de medeondertekening van de benoeming van Graaf Willem Lodewijk van Nassau als stadhouder van Drenthe [17]), is in de jaren 1596 en 1597 ette wegens het dingspil Zuidenveld [18]), landdagscomparant 1603, was daarna betrokken bij de onenigheden tussen de Eigenerfden en de nieuw opgerichte Ridderschap in Drenthe. Hoewel door de eigenerfden op 11 januari 1603 als gedeputeerde verkozen, had hij op 25 febr. 1603 nog geen zitting genomen en is hij ook nadien nimmer in functie gekomen [19]). Op 27 nov. 1606 vraagt hij reductie in de grondschatting wegens zijn vier verbrande boerderijen te Wachtum, geheten: Huisinge, Olde Apinge, Nieu Apinge en Murren (het laatste was, zoals onder blijkt, leengoed [20])). 30 maart 1607 werd hij als gijzelaar gevangen gehouden door de Graaf van Solre, Spaans commandant in Lingen [21]). In 1608 is hij de oudste landdagscomparant uit Zuidenveld [22]) en tevens volmacht van het kerspel Dalen [23]). Het laatste komt, *Herman Husing* te Wachtum voor in 1612 op het register der bezaaide landen, waaruit blijkt dat hij 30 mud land had ingezaaid met koren [24]), hierbij dient in het oog te worden gehouden dat een volle boerderij in Drenthe 32 mud (1 last koren) groot was.

13) Statenarch. Overijss. 3113 111 fol. CV, 17 april 1573 en 2 nov. 1626.
14) Mededeling van wijlen Mr. A. S. Miedema die als zijn wapen opgaf: een hakenkruis vergezeld van 6 rozen, vier tusschen de armen van het kruis, een er boven en een er onder.
15) Ordelboek Joosting blz. 4, 5.
16) Goorspraken 12.7.1564; 18.3.1574; 20.3.1577; 9.4.1579 en 1.7.1586.
17) Magnin. Gew. best. blz. 57.
18) *N.* Dr. V. Alm. 1903, blz. 26, 28.
19) N. Dr. V. Alm. 1891 blz. 236; Magain. Gem. Best. blz. 123.
20) Res. Drost en Ged. 17-11-1606.
21) Res. Drost, en Ged. 30-3-1607; Philips van Croy, graaf van Solre wordt ook vermeld als gouverneur van Rijnberk.
22) Drentsch Placcaatboek 23-6-1608.
23) Act. Prov. Synoden 18-4-1608.
24) Statenarchief 621, mei 1612.

Hij zal de vader zijn van *Hinrich,* volgt IIa, en *Luyfien,* volgt IIb.

IIa. *Hinrich Huising,* vermeld 18 juni 1599 [25]) met zijn vrouw in 1614 [26]), te Wachtum in 1625 [27]) tot 1654 [28]), tr. *Janfien,* samen vermeld 7 jan. 1638 [29])—10 mei 1647 [30]).

Hun kinderen waren:

1. jonge *Jan Huising,* volgt IIIa.
2. *Anneken Huising,* van Wachtum, tr. (huw.. voorw. 7 jan. 1638) *Jan Luitgens* [29]), † na 25 aug. 1661 [31]), zn. van *Luyten Eepes,* burger en gesworen meente te Coevorden [32]).

IIIa. jonge *Jan Huising* tot Wachtum, voor ¼ gerechtigd in Schuiringe te Gees, † na 8 juni' 1669 [33]) en vóór 16 april 1670 [34]), tr. vóór 24 nov. 9647 N, *Piefersdr. Schuiringe* uit Gees, die hem ten huwelijk aanbracht Eeftinge erve te Gees [35]), waarop in 1664 een Jan Eefsinge meyer was [36]); zij † vóór 8 juni 1669 [33]).

Uit dit huwelijk twee dochters [37]):

1. *Geesien Huisinge,* † vóór 27 nov. 1703 [38]), tr. 1° *Eilhard Crul,* stud. te Groningen 19 febr. 1657, meerderjarig 1660, schulte van Dalen en Oosterhesselen [39]), woonde in 1672 te Wachtum [40]) en in dat jaar overleden [39]), zoon van *Arnold Crul,* advocaat en schulte te Dalen, en *Cafrina Nyhofs* [38, 41]). *Geesien is* weduwe 3 juni 1675 [42]) en tr. nadien *Lucas Hiddinck* te Wachtum, samen vermeld 12 nov. 1678 [43]) en 27 aug. 1687, compareert ten landdage in 1674, † vóór 1703 [44]), zn. van de Ette *Hendrik (Basfiaansz.) Hiddingh* [45]) en *Lamme Smeingh* of *Smeenge* [46]).
2. *Jantien Huisinge* uit Wachtum, scheidt in 1671 de

25) Goorspraken blz. 144.
26) N. Dr. V. Alm. 1892, blz. 194.
27) Versl. Arch. 1924, blz. 568.
28) Statenarch. 845. Grondschatting 20-3-1654.
29) Aant. van Mr. Dr. van Oosten Slingeland uit het huisarchief Mensinge. 7 jan. 1638 huw. voorw. 'tussen Jan *Luytgens* en *Anneke Huysingh* van, Wachtum; bruidegoms vader *Luyten Jans* woont in Coevorden, heeft een dochter *Hyndrickien Luutgens;* gehuwd met *Roelof Quants;* de ouders der bruid zijn *Hendrick Huysinge* en *Jantien* e.l.
30) Arch. Schultengerechten 5. Schuldbekentenis van dit echtpaar d.d. 10-5-1647, geregistreerd 9-9-1671.
31) Huw. voorw. tussen *Harmen Buitink* en *Jantien Huising* te Wachtum d.d. 25 aug. 1661, mede ondertekend door *Jan Luytiens.* Arch. Mensinge, med. van 0. SI.
32) Burgerboek Coevorden: wordt burger 5 febr. 1632. Roelof *Quants* tr. *Hindrickien Luitqens,* de dochter van *Luytqhen Eepes* onse mede Borger ende Gcswooren Gemeente; Roelofs „als synde een eygen Arffde mans soon van Odoren in der Lantschap Drenth alwaer geen eygenluiden sijn".
33) Lottingsprotocol van de Etstoel (verder aan te halen als L.P.) 8 juni 1669.
34) Schultenger. 38 Dalen 16-4-1670.
35) L.P. 28-11-1647, fol. 198 e.v. en L.P. 15-6-1648, fol. 281 e.v.
36) Rechtdag Dr. en Gr. 29-4-1664.
37) Schultenger. 38 Dalen 16-6-1664 Harmen Buitink is schoonzoon van Johan Huizing te Wachtum.
38) L.P., dl. 36, fol. 193, 27 nov. *1703.* De cornet *Jan Hidding is* hoofdmomber over de kinderen van zijn broeder.
39) N. Dr. V. Alm. 1902, blz. 151.
40) Haardstedenregister 1672.
41) L.P. 24-6-1633, fol. 31.7; *Arnold is* een kleinzoon van de richter: te Ulsen en *Arnold Krul,* vermeld Ned. Patriciaat 1921/22, blz. 243.
42) Schultenger. 36 Dalen, fol. 1 vo.
43) L.P. 1678. fol. 242.
44) L.P., dl. 36, fol. 195.
45) Schytzedel Hidding 29 juli 1674. Rijksarch. Drenthe, stukken Lint. horst Homan. Geneg. penningen, fol. 274, 23 sept. 1750.
46) L.P., dl. 41, fol. 69.

ouderlijke nalatenschap met haar zuster [47]), tr. (huw. contract 25 aug. 1661 [48])) *Harmen Buitinck offe Huising*, wonen te Wachtum 17 juni 1670 [49]) en 1672 [40]), wonen te Buinen 3 juni 1675 [50]) en 3 juni 1678 [51]), weduwe 13 juni 1680 [52]) en 9 okt. 1689 [53]).

IIb. *Luyfien Huising* te Wachtum, eigenaar van Murren erve 1640-1646 [54]) ette wegens Zuidenveld 1610-1635 [55]), gecommitteerde tot de Rekendag 1617 en 1625 [56]), † vóór 20 maart 1654, tr. *Johanna Ovinck*, samen vermeld 6 dec. 1603 [57])—6 dec. 1636 [58]), beleend door Overijssel met Ovinck te Bonnevelde 6 'dec. 1603, † vóór 6 okt. 1654 [59]), dr. van *Johan Ovinck (Roloff olde Huysingzn.)*

Uit dit huwelijk twee zoons:

1. *Johan Huising*, volgt IIIb.
2. *Henrick Huising*, volgt IIIc, waaruit de tak Gieten.

IIIb. *Johan Huising* te Wachtum, erfgezeten te Wachtum, als gedeputeerde steeds aangeduid met „de Heer *Johan Huising*", 20 maart 1654 vermeld als eigenaar van Murren erve aldaar [60]), beleend met Ovinck te Bonnevelde 6 okt. 1654 [61]), ette wegens het Dingspil Zuidenveld 1637-1674 [62]), gedeputeerde 1641-1672 [63]) en als zodanig in 1644 gecommitteerd naar Prins Frederik Hendrik [64]) en in 1647 naar Prins Willem bij diens benoeming als stadhouder [65]), † vóór 8 dec. 1674 [66]), tr. *Griete (Margreta) Eppinge*, samen vermeld mei 1639 [67]). Zij overleed als weduwe na 20 juni 1675 [68]) en vóór 28 maart 1678 [69]), dr. van de ette *Jan (Lamberfs) Eppinge* [70]), uit Gieten en diens vrouw *Jantien Carst Wiffendr.* [71]), zuster van Warmeltien, zie bij IIIc.

Uit dit huwelijk vijf kinderen bekend [72]):

1. Roelof, volgt IVa.
2. *Harmen*, volgt IVb.
3. *Lambert*, volgt IVc.
4. *Carst Huisinge*, vermeld 1 mei 1660.
5. *Johan Huisinge*, vermeld 1 mei 1660.

IVa. *Roeloff Huisinge*, geb. te Wachtum, alwaar vermeld 1 mei 1660 [72]), beleend met Ovinck te Bonnevelde 16 juni 1675 [73]), burger van Coevorden sinds 28 dec. 1663, diaken ald. 1664 en 1668, solliciteur van een compagnie te voet 27 febr. 1666 [74]) en van een compagnie te paard sinds 2 maart 1669 tot zijn dood [75]) en als zodanig vermeld op 21 okt. 1672 te Amsterdam, waarheen hij bij de inval van de bisschop van Munster gevlucht was [76]), † tussen 28 maart 1678 [69]) en 27 dec. 1679 [77]), tr. Coevorden 6 nov. 1663 *Bouwe Wildricks*, uit Coevorden, beleend ten behoeve harer kinderen met Ovinck op 23 sept. 1686 [78]), lidmaat Ned. Herv. Gem. aldaar, † na 1701 en vóór nov. 1707 [83]).

Uit dit huwelijk 5 kinderen:

1. *Christiaen*, volgt Va.
2. *Gerrif*, volgt Vb.
3. *Ludolf Huising*, ged. Coevorden 1 nov, 1668, stud. te Groningen 24 jan. 1686, S.S.M. Cand. 11 mei 1694 [80]), proponent te Gieten en Zuidlaren [81]), beroepen te Sleen 16 maart, 1697 [82]), doch † vóór 29 sept. van dat jaar [81]), nalatende een erfenis van ƒ 950,— [83]).
4. *Janfien Huisingh*, ged. Coevorden 15 febr. 1671, † vóór haar man [84]), tr. Coevorden in sept. 1689 (ondertr. Groningen 17 aug. 1689) Dr. *Lucas Allertshof*, uit Groningen, † vóór 11 juni 1700 [84]), broeder van Gezina (zie bij Va), zn. van *Engelbert Allershof*).
5. *Jan Huisinge*, ged. Coevorden 14 maart 1675, † jong.

---

47) L.P. 1-11-1671, fol. 64. De schults van Dalen *Eylardus Crull* tegen syn swager *Harmen Buijtinck*, hadden de goederen van hun huisvrouwen gescheiden.

48) Huw. voorw. tussen *Harmen Buitinck* tot Buinen en Jnntien *Husing* tot Wachtum. Mede ondertekend door *Cornelis Buiting*, *Otto. Buitinck*, *Willem Olde Eytingh van* zijn zijde en *Jan Huisingh* en *Jan Luytiens van* haar zijde. Uit de mede ondertekening door *Jan Luytiens*, zie onder IIa 2, volgt dat deze een der naaste verwanten was i.c. eenaangehuwde oom; hieruit volgt de plaatsing van jonge Jan *Huising* onder de kinderen van *Hinrich*. Het contract berust on Mensinge. med. van. 0. Sl.

49) Schultenger. 72, Emmen.

50) Schultenger. 38, Dalen, fol. 4. *Harmen Buitinge* van Buinnen ende wed. van sall. *Eilardt Krull* schults Geesien *Huisinge* verkopen het vierde part van Schuiringe behuizinge enz. aan de bewoner *Lambert Huisinge* (zie onder IVe).

51) Schultenger 35, Dalen, fol. 2.

52) Arch. fam. Boonstra. Accoord tussen de Schults van Borger en o.a. de wed. wijlen *Harmen Buitingh*.

53) Rechtdagen Drost en Gedep. 9-10-1689.

54) Grondschattingen Dalen Ao. 1640, 1642, 1645, 1646. (19 jan. is sprake van Huis, Schuire, Goerden (tuin) met Murren hofte, 2 april van Murren camp) en 20-3-1654 (op de laatste staat *Johan Huisinghe* in Luitiens plaats).

55) N. Dr. V. Alm. 1917, blz. 92.

56) Drentsch Placcaatboek 24-2-1617 en 10-1-1625.

57) Leenregister Overijssel. St. Archief 3113, fol. C XXIII d.d. 1 dec. 567 (zie ook N.L. 1948. kol. 37). 31.13, fol. L X1 vso. d.d. 6 dec. 1603.

58) Schultenger, Coevorden 2."

59) St. Arch. Overijssel 3115 *(leenreg.)*, fol. 397, d.d. 6 okt. 1654.

60) Grondschatting Wachtum 20 maartt 1654, o.a. huis, hoff en Mürren gorden en hoff.

61) St. Arch. Overijssel 3115 (leenreg.), fol. 397.

es) N. Dr. V. Alm. 1917, blz. 92.

63) N. Dr. V. Alm. 1921, blz. 141.

64) K. Lijndrajer. Drente's recht op sessie ter Generaliteit p. 38.

65) Piccardt. Annales Drenthiae, blz. 256.

66) Lottingprotocollen.

67) Schultenger. 2, Coevorden, mei 1639.

os) Sclrultenger. 3, Coevorden.

69) Schultenger. 38, Dalen, fol. 33 vs. *Herman, Roloff* en *Lambert Huisingh*, gebroeders, wegens *Johan Huisinge en Margareta Eppinge*, hun vader en moeder sall.

70) Rechtdagen Dr. en Gedep., 27 jan. 1652, request van den E. *Johan Huisinge* ouclt gedeputeerde voor hem selffs en mede als momber voor sijn s. broeders *Hendrick Huisinge* kinderen hoe dat sijn schoonvader *Joan Eppinge* tot Gicten hem soll hebben ingelaten als borge enz., bij houwlijcksvoorwaarden tusschen hem en zijn zall. broeder en gemelte *Joan Eppinge* dochteren, enz.

71) Arch. Mensinge, *11* juni 1622. Wemele wed. *Berent Eninge te* Onnen, Jacob *Ottens* en *Jeye* e.l. en *Johan Eppinge* en *Janttien* e.l. swagers en susters, wier zal. vader en moeder *Karst Wiffen* en *Hille* e.l. enz.

72) Schultenger. 5, Coevorden. Geregistr. 14-12-1671 Schuldbekentenis d.d. 1 mei 1660 aan de vier gebroeders *Roeloff, Carst, Lambert* en *Johan Huisinge*.

73) Staten Arch. *Overijssel* 3116 (leenreg.), fol. 134.

74) Res. Ridderschap en eigenerfden 27-2-1666.

75) Res. R. en E. 2-3-1669.

76) Not. Arch. 's-Gravenhage nr. 364, acte van 21 okt. 1672. Ritmeester Harmen Sichterman laat persoon en goederen van den solliciteur *Huysingh* tot Amsterdam arresteren om daarop te verhalen het geld bij hem voor sijne compagnie ontvangen.

77) Schultenger. 38, Dalen. Geregistr. G mei 1680 acte van 27 dec. 1679.

78) St. Arch. Overijssel 3116 (leenreg.), fol. 232.

80) Rechtdagen Dr. en Gedep. 11 mei 1694.

81) Rechtdagen Dr. en Gedep. 29 sept. 1697.

82) Romein, Herv. precl. in Drenthe, bl. 306.

83) St. Arch. Drenthe 1785, Rek. Collaterale successiën (aan te halen als C.S.) Ao. 1707/08, fol. 32 vs. de huisvrouw van *Gerrit Huising* te Dalen geeft aan de nalatenschap van zijn broeder de candidaat *Huisingh;* dc moeder was dus toen niet meer in leven.

84) L.P., fol. 265, 11 juni 1700.

Va. *Christiaen Huisinge,* ged. Coevorden 24 aug. 1664, stud. te Groningen 30 maart 1683, luitenant, † in 1693, tr. Dalen *in* jan. 1689 (ondertr. *Groningen* 22 dec. 1688) *Gezine Allertshoff,* ged. Groningen 22 okt. 1669, nog vermeld in 1707 [85]), dr. van *Engelbert Allershof* en *Jantien Titsinge;* zij hertr. Groningen 3 maart 1697 Dr. *Henricus à Schìffardt,* med. dr.

Uit dit huwelijk 2 kinderen bekend:

1. *Rudolph Jan Huising, volgt* VIa.
2. *Christina Margreta Huising,* posthuum ged. Groningen 26 sept. 1693.

VIa. *Rudolph Jan Huising,* ged. Groningen 30 aug. 1691, † na 29 sept. 1724 [86]) en vóór 21 juni 1727 [87]), tr. *Bouwina Johanna Huìsing,* wonen 27 jan. 1719 te Dalen [88]) enz. *Zie* bij Vb onder 1.

Uit dit huwelijk twee kinderen bekend:

1. *Christìaen Huising,* minderjarig 24 aug. 1734 [89]), kort vóór 3 juni 1747 kinderloos gestorven [90]), nalatende *f* 1200,—.
2. *Johanna Roelina Huising,* ged. Dalen 1 jan. 1728, beleend met Ovinck te Bonnevelde 2 nov. 1752 [91]), tr. Coevorden 19 jan. 1752 *Jan Lourens Wispelwey,* vaandrig in het Regt. Oranje-Drenthe 22 maart 1748, sous-lieutenant 19 febr. 1771, lieut. 2 sept. 1773, capitein bij de armée 19 juli 1779 [92]) nog te Coevorden vermeld 29aug.93 [93]), wonen te Coevorden 30 april 1767 [94]), beiden † vóór 11 maart 1797 [95]).

Vb. *Gerrit Huising,* erfgezeten te Dalen 6 juni 1694 [96])—22 nov. 1731 [97]), † tussen 22 nov. 1731 en 1 mei 1732 [98]), tr. 1° Kropswolde 17 mei 1692 *Jantjen Eisinge,* uit Dalen, samen vermeld 27 jan. 1719 [99]); tr. 2° *Geertruid Waldrix,* die als zijn weduwe voorkomt 1 mei 1732 [98]).

Uit het eerste huwelijk twee kinderen bekend:

1. *Bouwina Johanna Huising,* uit Odoorn, tr. 1° *Roeloff Jan Huising, zie* VIa, wonen te Dalen 27 jan. 1719 [99]), † tussen 20 mei 1724 [100]) en 21 juni 1727 [67]); tr. 2° Groningen 26 april 1729 *Teunis Jan Pruist* (hij heet ook: *Proes*), uit Odoorn, wonen te Dalen 17 juli 1731 [101]) tot 31 okt. 1747 [102]).
2. *Rudolphus Huising,* beleend na verzuim met Ovinck te Bonnevelde 12 juni 1734 [103]). Op Coevorder marktdag 11 mei 1723 [104]) stak hij na een korte woordenwisseling Claas Neyenhuis dood, sindsdien voortvluchtig, verbleef echter clandestien nu en dan wel te Dalen, doch retireerde als zijn verwanten hem tegen arrestatie waarschuwden. Werd gevangen genomen en op 19 nov. 1743 [104]) veroordeeld om onthoofd te worden, executie op de Brink te Assen 13 dec. 1743 [105]). Hij liet geen kinderen na, zijn nalatenschap bedroeg *f* 300,—. [106]).

IVb. *Harmen Huising,* eigenerfde in het schultambt Dalen 1674 [107]), ette wegens Zuidenveld 1674-1681 [108]), in welk jaar hij wegens doofheid bedankt [109]), † vóór 18 nov. 1685 [110]). Had bij een onbekende vrouw vier kinderen.

1. d o c h t e r. † vóór 18 nov. 1685 [110]), tr. *Wildrick Wildrix,* wonen Coevorden 7 nov. 1675 [111]) tot 7 nov. 1677, medicus, ontvanger te Coevorden 1678, '79, '85, '86, '94, '95, '96, '97, '98, nog vermeld in 1708, zn. van de apotheker *Joan Wildrix* [112]) en *Anna Bartelinks,*.
2. *Hillechien Huìsinge,* geb. omstr. 1660, minderjarig in 1683, meerderjarig in 1685,
3. *Jan, volgt* Vc.
4. *Jantien Huising,* geb. te Wachtum, tr. (ondertr. Lieroord 13 febr. 1681), *Joan Crul,* geb. Dalen, voluntair onder de Cie van kapt. Everhard Monter, wonen Dalen 19 mei 1681 [113]), eigenerfde [114]), beleend met tienden te Gees door Ruinen 1657 en 1683 [115]), ette wegens Zuidenveld 1692-1702 [116]), zn. van *Arnold Crul,* advocaat en schulte te Dalen en *Catarina Nijhofs* [41]).

Vc. *Jan Huising,* van Wachtum, solliciteur te peerde sinds 27 febr. 1672 [117]), ette wegens Zuidenveld 1681-1 696 [118]), † tussen 12 nov. 1695 en 8 juni 1696 [119]), tr. Gieten 28 mei 1682 *Jantyn Huìsinge,* uit Bonnen, als weduwe vermeld te Wachtum in nov. 1708 [119a]), † na 1738 [120]), dr.

85) *C.S.* 1707/8, *fol. 24.*
86) Schultenger. Dalen 1674-1736, *29 sept. 1724 Roelof Jan Huisingh,* erfbuir te Dalen.
87) L.P.
88) Prot. Oblig. en Transp. Coevorden no. 9, fol. 163 vs.
89) Momberprotocol Dalen, fol. 49.
90) C.S. 1746147. fol. 22 vs.
91) Leenregister 'Overijssel no. 3124, fol. 62.
92) Med. Krijgsgeschiedkundig archief Gen. Staf.
93) Leenvolmachten Overijssel; fol. 43.
94) Schultengerecht Coevorden nr. 9.
95) Leenregister Overijssel 3132, d.d. 21 april 1797. De oudste zoon *Johannes Bernardus Wispelwey* Lt. van de Bataafsche artillery beleend met Oevink te Bunnevelde.
96) L.P. Hij wordt steeds aangeduid als „Monsieur *Gerrit Huising*".
97) Sehultenprotocol Dalen 1674.1736, fol. 273/4, 22 nov. 1731 Dalen. Testament van Gerrit *Huysingh* tot Dalen, erfgenamen zijn de zoon *Roelof* en de kinderen van zijn dochter *Bouwina,* wed. wijlen *Roelof* Jan *Huisingh,* die onterfd wordt „om haar ontuchtig en ongeregelt leven, so als alle de werelt bekent is en daarom onnodig alhyr nader te specifieeeren".
98) Schultenprotocol Dalen 1674-1736, fol. 275/6.
99) Prot. Oblig. en Transp. Coevorden nr. 9, fol. 163 vs.: zij verkopen vast goed mandelig met vrouw Margareta Wildriks wed. kapitein Daniel van Amija.
100) Schultenprotocol Dalen 1674-1736, fol. 169.
101) Schultenprotocol Dalen 1674-1736, fol. 275.
102) C.S. 1746/47, fol. 26 vs.
103) Leenïegister Overijssel no. 3121, fol. 3 vs.
104) Etstocl Crimineele Sententiën 19 nov. 1743, Etstoel nr. 7; Etstoel nr. 9, Dossier 1723.
105) Rekening ontvanger Dominiën 1743. Uitgaven. Declaraties van den Capitain Geweldiger, de cipier te Assen en de landspander wegens het transport on gevangen houden van *Roelof Huising* en het logeren der scherprechtersknechten.
106) C.S. 1746/47, fol. 26 vs. nr. 39.
107) N. Dr. V. Alm. 1899, blz. 247.
108) N. Dr. V. Alm. 1917, blz. 92.
109) L.P. 25 mei 1681. *Halmen Huisinge* vervangen door zijn zoon ban *Huisinge.*
110) Schultenprotocol Dalen, IS nov. 1685. Erfgenamen van *Harmen Huising* zijn *Wildrick Wildricks* voor zich en zijn kinderen, Jan *Huisinge, Jan Krull en Hillechien Huisinge.*
111) Doopboek Coevorden: op 7-11-1675 een kind van *Wildrick* Wildrix gent Gerrit; *Gerhard Wildrix* 1.1. studiosus nam op 12 sept. 1698 te Wachtum geld op van zijn moeie vrouw *Jantien Huisinge,* wed. van de Ette *Huisinghe.* Zie Vc.
112) L.P., dl. 34, 'fol. 406/7. 28 juni 1701. De apotheker *Joan Wildrix en* zijn zoon de medicus *Wildrick Wildrix te* Coevorden.
113) Schultenprotocol Dalen, 19 mei 1681, fol. 109 vs.
114) Landdag 1674, onder de Heeren Eygenerfden: *J. Krul.*
115) N. Dr. V. Alm. 1889, blz. 232.
116) N. Dr. V. Alm. 1917, blz. 93.
117) Res. Ridderschap en Eigenerfden. dl. 5. fol. 202 vs., nr. 33.
118) L.P., dl. 24-32.
119) L.P., dl. 32, fol. 2.
119a) N. Dr. V. Alm. 1939, blz. 61.
120) Rantsoenpenningen Rek. 1699/1700, 1705, 1738/9.

van *Harmen Huising* en *Lammechien Hilbinge* (zie bij IVd).

Uit dit huwelijk vier kinderen:

1. *Harm Huising*, geb. in 1684 [120a]), solliciteur sinds 21 maart 1724 [121]), † kinderloos kort vóór 15 maart 1735, nalatende ƒ 4000,— [122]).
2. *Jan Huising*, geb. vóór 1690, † kinderloos kort vóór 22 juni 1740 [123]), nalatende ƒ 2000,— [124]), tr. *Gesina Bottichius*, samen vermeld 29 mei 1736 [125]), weduwe 22 juni 1740 [123]) en † vóór 1743, nalatende ƒ 10.000,— [126]), dr. van de schulte van Dalen *Hendrik Bottichius* en *Jantien Coops* [126a]) en weduwe van de advocaat *Arnold Krull*.
3. *Maria Huising*, van Wachtum, † Gasselte 4 juni 1740, tr. 1° Gasselte 8 juni 1721 [127]) *Herman Hammink*, geb. in 1699, schulte van Gasselternijeveen 16 maart 1717 [128]), eed als zodanig 26 maart 1721 [128]), eigenerfde te Gasselte, † Gasselte 19 jan. 1730, zn. van de schulte van Gasselternijeveen *Jan Hammink* en *Catrina Huising (zie* bij IVd); tr. 2° Gasselte 6 dec. 1733 *Tjitse Wittinck*, van Wildervank, treedt op Wildervank 2 maart 1722 [128a]), brouwer aldaar, verkoopt de brouwerij. 29 jan. 1731, verwalter schulte van Gasselternijeveen 10 dec. 1733-26 febr. 1749 [128]).
4. *Henricus Huising*, volgt VIb.

VIb. *Henricus Huising*, geb. 2 april 1685 [120a]), diaken te Dalen op 7 maart 1714 [129]), vermeld te Wachtum 19 aug. 1712 [130])—4 juli 1748 [131]), tr. *Willemina Coops*, samen vermeld 15 juni 1715 [132]) en 7 juni 1733 [133]). Beiden † vóór 19 nov. 1754 [134]), zij was dr. van de ette *Lucas Coops* te Dalen en *Hillechien Huisinge (zie* bij IVc onder 5) [134a]).

Uit dit huwelijk zeven kinderen:

1. *Jan Huising*, ged. Dalen 6 okt. 1720, solliciteur sinds 17 maart 1722 !!, † kort vóór 21 maart 1724 [135]).
2. *Lamina Huising*, vermeld te Wachtum 7 aug. 1756 [136]) en 28 juni 1765 [137]).
3. *Hillegonda Huising*, lidmaat Ned. Herv. Gem. te Coevorden met att. van Dalen 23 nov. 1755, † Wachtum 6 aug. 1764 [138]) nalatende ƒ 3300.— [138a]), tr. (huw. contr. 20 okt. 1753 [139]), (ondertr. Dalen 3 febr. 1754) *Ryck Hajo Ridder*, ged. Maeseyck 28 nov. 1713, luitenant, wonen Coevorden 7 aug. 1756 [140]) en later te Wachtum. Hij † vóór 1 febr. 1786 en begraven te Dalen: hij hertr. Steenwijk 9 april 1769 *Susanna Henriette Versluis*, weduwe van de burgemeester van Deventer *Arnold van Sugfelen*, en was weduwnaar van *Maria Magdalena Marlet de Ronsay* en zn. van de luitenant-kolonel *Jacob Ridder* en *Jacoba Ylst* (zie Ned. Leeuw 1935, k. 46).
4. *Maria Huising*, tr. Dalen 12 nov. 1752 Ds. *Isaac Wesferlo*, geb. Oldenzaal in 1708, stud. te Groningen 25 sept. 1725, pred. te Oosterhesselen 19 juli 1733, naar Kantens 1 mei 1735, naar Denekamp 1739, emeritus 1761, samen vermeld 28 juni 1765 [141]), † Denekamp 31 juli 1766 [141a]), wedr. van *Hillegonda Reiners* en zn. van Dr. *Joan Wesferlo* en *Lucia Borgerink* [141b]).
5. *Gesien Huising*, ged. Dalen 20 sept. 1723, † Wachtum 8 nov. 1780, tr. Assen 18 juni 1754 *Henricus Oosting*, ged. Yhorst 24 juli 1718 [142]), J.U.D. te Groningen op 13 juli 1744, advocaat te Assen, sinds 1754 te Dalen, landdagscomparant 1750 en 1779, schulte van Sleen sinds 24 maart 1788 [142]), † Wachtum 7 febr. 1793 [142]), wedr. van *Johanna Margarefha Haak* en zn. van Dr. *Nicolaas Oosting* en *Johanna Huising* (zie bij IVc onder 7).
6. *Jan Huising*, voigt VIIa.
7. *Lucas Huising*, ged. Dalen 7 juni 1733, woonde te Groningen in 1759 [143]), landspander van Drenthe 28 juni 1765, † in dr loos Meppel 13 febr. 1773, begr. te Meppel op het koor der kerk 20 febr. 1773, nalatende ƒ 2850,— [144]).

VIIa. *Jan Huising*, ged. Dalen 10 aug. 1727, nog vermeld in 1759 [143]), solliciteur sinds 15 maart 1735 [146]), † vóór 28 juni 1765 [147]), tr. Dalen 19 nov. 1752 *Lammigje Luin*, ged. Dalen 3 febr. 1732, dr. van *Harm Luin* (bij *Margien Rosinge*?) [145]).

Uit dit huwelijk drie kinderen:

1. *Willemina Huising*, ged. Dalen 3 febr. 1754, † Coevorden 1 jan. 1796, tr. Coevorden 1 april 1781 *Marten Luinge*, geb. Hoogeveen 1 nov. 1749, † Coevorden 18 sept. 1814, goudsmid en horlogemaker te Coevorden [147a]); hij hertr. *Agnis Köhler* en was zn. van *Albert Luinge* en *Janna Verwerda*.
2. *Hindricus Huising*, ged. Dalen 28 nov. 1756.
3. *Harm Huising*, ged. Dalen 14 jan. 1759.

IVc. *Lambert Huising* [148]), te Wachtum 1660 [149]) en 1665 [150]), te Gees in 1669 [151]) en 1675 [152]), woonde in het laatste

120a) Inv. Ambt. en Partie. 649 1.
121) Res. Ridderschap en Eigenerfden, dl. 9, fol. 216, nr. 9.
122) C.S. 1736/37, fol. 15, nr. 17 en Res. Ridderschap en Eigenerfden dl. 10, fol. 14s vs., nr. 14.
123) Schultenprotocol Dalen.
124) C.S. 1740/41, fol. 22 vs.
125) Schultenprotocol Dalen.
126) C.S. 1742/43, fol. 14 vs. en 1746/47, fol. 23 vs.
126a) Schultenprot. Dalen, fol. 188: 30 aug. 1727.
127) Trouwboek Gasselte.
128) N. Dr. V. Alm. 1902, blz. 191.
128a) Recht. Arch. Groningen, V m.m. 5.
129) Schultenprotoeol Dalen 1674-1736, fol. 238.
130) Schultenprotoeol Dalen 1674-1736, fol. 225.
131) L.P. dl. 49, fol. 70.
132) Schultenprotocol Dalen 1674-1736, fol. 141.
133) Doopboek Dalen.
134) L.P. 19-11-1754.
134a) L.P. 20-11-1715.
135) Res. Ridderschap en Eigenerfden, dl. 9, fol. 216, nr. 9.
136) Schultenprotocol Dalen 1736-1772, fol. 350.
137) L.P., dl. 53, fol. 100.
138) R.A. Zwolle. Collectie van Dedem nr. 580, dossier Ridder.
138a) C.S. 1768/69, nr. 23.
139) L.P., dl. 53, fol. 100 vs.
140) Schultenprotocol Dalen 1736-1772, fol. 350.
141) L.P., dl. 53, fol. 100.
141a) Boekzaal 1766, Deel 11; Romein, Herv. prcd. in Drenthe.
141b) Collectie Regt. bij Centr. Bur. v. Genealogie.
142) N. Dr. V. Alm. 1902, blz. 156.
143) Schultenprotocol Sleen, 8 juni 1759.
144) C.S. 1773/74, fol. 11, nr. 45.
145) Schultenprot. Dalen, fol. 415. 14 juni 1733 Harmen Luin van Dalen en zijn vrouw Margien hosenge.
146) Resol. Ridderschap en Eigenerfden, dl. 10, fol. 148 vs., nr. 14.
147) L.P., dl. 53, fol. 100.
147a) N. Dr. V. Alm. 1957, p. 115; 1956, p. 76.
148) Bij de familiepapieren van wijlen Ir. A. A. Oosting bevond zich een uittreksel uit een „ms. van Veen", waarvan de schrijvers de verblijfplaats niet bekend is. Dit geeft:

jaar op Schuiringe erve aldaar, eigenerfde en volmacht van Gees en Swinderen 1674 [153]), † tussen 10 mei 1680 en 13 mei 1681 [154]), tr. *Marchien (Maria) Schuring,* samen vermeld 8 juni 1669 [151]), † na mei 1705 en vóór okt. 1710, dr. van *Jan Schuiring* en *Hillechien.*

Uit dit huwelijk acht kinderen:

1. *Roedolff Huising,* ged. Coevorden 8 okt. 1665 [157]), † *jong.*
2. *Lucas Huising,* geb. *2* maart 1667, ette wegens Zuidenveld 1698-1704, † ongehuwd tussen 24 juni [155]) en 4 nov. 1704, aan vaderlijk goed nlatende *f* 2500,— [156]).
3. *Pieter Huising, volgt* Vd.
4. Dr. *Jan Huising,* stud. te Groningen 3 mei 1686, promotie 18 okt. 1692, advocaat, diaken te Dalen op 2 febr. 1699, † ongehuwd 25 mei 1705, aan vaderlijk goed nalatende *f* 2500,— [158]).
5. *Hillechien Huising,* tr. *Lucas Coops, te* Dalen, samen vermeld 7 maart 1698 en 8 april 1700 [159]), **ette wegens** Zuidenveld 1695-1713 (zn. van de ette *Hendrik Coops?)* [160]).
6. *Jan Huising,* †1712/1713 [161]) ongehuwd en nalatende *f* 6000,—.
7. *Johanna Huising,* geb. te Wachtum, † Den Hof *2* aug. 1722, tr. Sleen 10 dec. 1709 *Nicolaas Oosting* J.U.D., geb. Meppel 29 dec. 1678, stud. te Groningen 10 dec. 1698, advocaat, woonde eerste te Meppel, sinds 1713 [162]) op den Hof in de Wijk, comparant ten landsdage 1720, †Den Hof 9 juni 1748, zn. van de advocaat Dr. *Rudolph Oostingh Haak* en *Anna Wichers Oosting.* Hij hertr. 28 nov. 1723 *Grietje Hidding,* wed. van *Hendrik Carst Huising* (zie bij Vi).

Lambert Huysingh, zn. van *Jan Huysingh,* gedeputeerde, en *Margaretha* Eppinge, tr. *Maria Schuring,* dr. van *Jan Schuring en Hillechien.* Waaruit:
1. *Lucas Huysingh,* geb. 2-3-1667, Ette, stierf ongehuwd.
2. *Pieter Huysingh,* tr. 3 april 1702 0. *M.* Schierbeek.
3. Dr. *Jan Huysingh,* advocaat, stierf 25 mei 1705, ongehuwd.
4. *Hillechien Huysingh,* tr. *Lucas* Coops.
5. *Jan Huysingh,* stierf ongehuwd.
6. Johanna *Huysingh,* tr. 1709 Mr. *N. Oostingh.*
7. *Jan Huysingh,* tr. *'21* sept. 1710 *Aaltie Hiddingh.*

149) Schultenger. 5, Coevorden, geregistr. 14-12-1671 schuldbekentenis d.dd. 1 mei 1660 aan de vier gebroeders *Roeioff, Carst, Lambart* en *Johan Huisinge.*
150) Haardstedenregister 1672.
151) L.P. 8 juni 1669.
152) Schultenprotocol Dalen 1674-1736, fol. 4. *Harm Buitlinge* van Buinnen en de wed. van sall. *Eilardt Krull* Schults *Geesien Huisinge* verkopen het vierde part van Schuiringe behuisinge enz. aan de bewoner *Lambert Huisinge.*
153) N. Dr. V. Alm. 1899, blz. 248.
154) Schultenprotocol Dalen 1674-1736, 19-5-1680 en 13-5-1681.
155) L.P., dl. 36, fol. 274.
156) C.S. 1703/04, fol. 28 vs. Dr. Johan *Huysingh* tot Wachtum voor hem en C.S. geven aan de nalatenschap van haar broeder de ette *Lucas Huysingh.*
157) Doopboek Coevorden : *Lambert Hwysing* gevlucht van Wachtum (wegens de oorlog met de bisschop van Munster).
158) C.S. 1705/06, fol 10: de ette *Lucas* Coops geeft aan de nalatenschap van Dr. *Johan Huisingh* tot Wachtum.
159) Schultenprotocol Dalen 1673-1736, fol. 197 vs.
160) *Lucas* volgt een Hendrik als ette op, blijkens schultenprotoeol Dalen 14 aug. 1722 liet *Lucas* een zoon *Hendrik* na.
161) C.S. 1712/13, fol. 24, nr. 12.
162) Protocol van obligatiön de Wijk 1671-1770, fol. 143; 23-12-1712 zijn zij met attestatie van Meppel naar de Yhorst vertrokken.

8. *Jan Huising,* volgt Ve.

Vd. *Pieter Huising,* schulte van Sleen, sinds 11 maart 1701 [163]), † in 1717 [164]), tr. 3 april 1702 *Euphemia Mechtelt Schierbeek,* vermeld als zijn weduwe 11 juli 1 X17-3 nov. 1722 [164a]).

Uit dit huwelijk:

1. *Margaretha Huising,* ged. Sleen in 1701.
2. *Hermannus Huising,* geb. in 1703, schulte van Sleen 1718-1732 in welk jaar hij overleed [165]).
3. *Lambert Ludolf Huising,* geb. in 1708, herbergier te Sleen, van hem werd gezegd „een gullen en obligeanten hospes", eigenaar van een windkorenmolen aldaar en sinds 1755 van een brouwerij te Sleen [166]), ette wegens Zuidenveld 1729-1732, schulte van Sleen sinds 1732 [165]) en sinds 1758 tevens van Zweeloo [165a]), † Zuidsleen 25 febr. 1772 [167]). Zijn nalatenschap werd grasvellig verklaard [167a]).

Ve. *Jan Huising* te Wachtum, ette sinds 1 dec. 1716, bedankt 21 juni 1729 wegens zwakheid, oud-ette 19 aug. 1745 [168]), door de familie Vriesen te Zwolle beleend met het erve Murren te Wachtum 3 okt. 1715 [169]) en na dode van de leenheer met de. ledige hand 7 okt. 1719 [169]), tr. 21 sept. 1710 *Aaltie Hiddingh.*

Uit dit huwelijk één kind:

Maria Huising, geb. te Wachtum, vermeld als weduwe 20 juni 1769 [170]), tr. Dalen 7 nov. 1736 *Jan ten Holte,* geb. te Wachtum, 27 nov. 1740 vermeld als naaste bloedverwant van *Rolina Huising* (tr. *Verschuir zie* bij Vi) en wel uit hoofde van zijn verwantschap via de Hiddingh's uit Wachtum [170a]). Samen met zijn vrouw koopt hij in 1760 [169]) de leenplicht van het erve Murren af.

Tak Gieten+

IIIc. *Henrick Huising,* werd in de avond van 28 april 1646 [171]) aangevallen door Jhr. Joachim Frans Ubbena tot Bunne en de luitenant Conraet Gombrecht van Warin en de knecht van de laatste en „sulx gewondet, dat hij daerover corte daernae deser werelt overleed", tr. *Warmeltien Eppinge,* samen vermeld 26 febr. 1634 [172]), **zij**

163) N. Dr. V. Alm. 1902, blz. 155.
164) Schultenprotocol Sleen 1726-1765, fol. 129 en 152.
164a) Zij is een kleindochter van dc schout van Sleen *Claes Schierbeek* (1627-1647). Zie C.S. 1705/06, fol. 28 vs. en 1707/08, fol. 11 vs., waaruit blijkt dat de scholts Huising nomine uxoris voor een vierde part collaterale erfgenaam is van de Heer Gedeputeerde *Harmannus Schierbeek en* van diens zuster Johanna *Schierbeek,* wed. Ds. *Bernhard Rusius;* dit in tegenspraak met het kwartierstatenboek waarin aan deze *Hermannus* kinderen worden toegekend.
165) N. Dr. V. Alm. 1902, blz. 156.
165a) Nav. 45. blz. 361; N. Dr. V. Alm. 1955, blz. 54.
166) Schultenprotocol Sleen 1726-1765, fol. 266.
167) Doop-, trouw- en overlijdenboek Sleen: 1722 den 25 febr. is tot Zuidsleen overleden *Lambert Ludolf Huisingh* schout van Sleen en Zwelo en banherschout van Zuidevelt de laatste van het mannelijk geslacht van die stam (bedoeld is de tak Wachtum) die met zijn voorvaderen hetzelve ampt alhier over de 100 jaar hebben bedient out 64 jaaren.
167a) L.P. 26-5-1772.
168) C.S. 1744/45, fol. 43 vs.
169) Inv. Ambt en Partic., nr. 1511 en 1513.
170) Schultenarotoeol Dalen, fol. 574.
170a) L. P. 27-11-1740.
171) Resol. Drost en Gedep. 21 mei 1646. De gedep. de Heere *Johan Huisinge* beklaagt zich over de aanslag op zijn broeder *Hendrick Huisinge.*
172) Schultenprotocol Anlo, gereg. 2-8-1671, fol. 22.

als weduwe 13 jan. 1647 [173]), begr. Gieten 16 nov. 1690, na hertr. te zijn met *Boele Hamming,* samen vermeld 14 dec. 1657, met wie zij op Eppinge erve te Gieten woonde, dr. van de ette *Jan (Lamberfsz.) Eppinge* uit Gieten en diens vrouw *Jantien Carsf Wiffendr.* (zuster van Griete, zie bij IIIb).

Uit dit huwelijk zes kinderen bekend:

1. *Harmen,* volgt IVd.
2. *Lamberf Eppinck,* volgt IVe.
3. *Carsf,* volgt IVf.
4. *Jan Huising,* alias *Jan Eppinghe,* minderjarig 1665 [174]), bezit een halve solliciteursplaats sinds 15 febr. 1676 [175]), † Gieten 13 dec. 1679, kinderloos.
5. *Geesyn Huising,* tr. *Jan Coops* te Dalen, samen vermeld in 1665 [174]), eigenerfde schultambt Dalen 1672 [176]), ette wegens Zuidenveld 1659-1684, zn. van *Joachim Egberts Coops* [176a]).
6. *Rolofyen Huising,* begr. Groningen 5 april 1673 [177]), tr. *Luifyen Hamminghe,* wonen Groningen 20 dec. 1659-1665 [174]), slachter, wordt burger van Groningen 1658, buirrecht aldaar 1658, broeder van Arent Hammink te Gasselte; zij tr. 2° (ondertr. Groningen 31 dec. 1670) *Tiaert Tiabbens Hatnmerick,* burger van Groningen 1653, grootburger 1666, luitenant 1673, hopman 1680, lid Coopman- en Cramergilde Groningen 1652, begr. Groningen 27 nov. 1680 [177]), wedr. van *Annetjen Wichers;* hij hertr. vóór 1676 met *Joanna Smit.*

IVd. *Harmen Huysinge,* bezat in 1658 veel landerijen te Gieten [174]) eigenerfde kerspel Gieten 1674 en 1685, erfde van zijn moeder Eppinge erve te Gieten, woonde te Bonnen 1666-1692, kerkvoogd te Gieten 1666 en 1683/84[178]), lidmaat te Gieten 21 dec. 1678, diaken 1681—'83, † Gieten 20 dec. 1692 [178]), tr. na 1656 *Lammechien Hilbinge,* weduwe van *Willem Hiddingh,* geb. omstr. 1625 Gasselte, samen vermeld 24 mei 1660 [179]), †1673/74 (zie Ned. Patr. 1938, p. 132).

Uit dit huwelijk vijf kinderen, minderjarig 6 juni 1682 [179]):

1. *Jan Harms Huising,* geb. vóór 1667, vermeld 15 sept. '1706 [179]), † kinderloos.
2. *Hendrik,* volgt Vf.
3. *Pieter,* volgt Vg.
4. *Jantyn Huising,* van Bonnen, tr. in 1682 *Jan Huising,* van Wachtum (zie bij Vc).
5. *Cafrina Huising,* lidmaat Ned. Herv. Gem. te Gieten 18 juni 1686, † Gasselte 2 mei 1719, tr. Gieten 13 nov. 1698 *Jan Hamminck,* schulte van Gasselternijeveen 17 maart 1685 tot 16 maart 1717 [180]), brouwer en' biertapper te Gasselte sinds 1692[180a]), † 27 dec., begr. Gasselte 6 jan. 1724, wedr. van *Marchjen Rosinghe.*

173) Protocol geneg. penningen 13-1-1647, dl. 1, blz. 82.
174) Archief Mensinge Roden. Rochtbrief 9-5-1665.
175) Res. Ridderschap en Eigenerfden, dl. 8, fol. 16 vs.
716) Heerdstedengeldregister Dalen 1672.
176a) L.P. 15 juni 1658. fol. 56.
177) Gem. Arch. Groningen. Gildeboek Coopman en Cramergilde.
178) Diaconierekeningen Gieten.
179) Archief Mensinge, Roden.
180) N. Dr. V. Alm. 1902, blz. 190/92.
180a) Haardstedenregistetr.

6. dochter,, † vóór 1704.

Vf. *Hendrik, Huising,* lidmaat N.H. Gem. te Gieten 1693, diaken aldaar 11 maart 1699 tot 1 febr. 1701 [181]), woonde te Bonnen in 1696 [182]), markgenoot van Gieten 1702 [183]), markgenoot van Buinen 29 okt. 1718 [179]), ette wegens het dingspil Oostermoer 1696-1721, † tussen 14 juli 1722 [184]) en 1 dec. 1722 [185]) tr. Gasselte 25 sept. 1698 *Jantje Hilbinge,* geb. 3 aug., ged. Gasselte 8 aug. 1675, † vóór 22 febr. 1705 [181]), dr. van de ette en solliciteur *Jan (Harms) Hilbinge en Frerickien (Cornelisdr.) Buininge.*

Uit dit huwelijk:

1. *Lucas Lubberfus Huising,* vermeld 16 juni 1740 [186]), † vóór 1 juli 1755 [187]).
2. *Lammechien Huising,* geb. te Gieten (in 1703?) lidmaat N.H. Gem. te Gieten 1713, † Zwinderen 9 nov. 1764, tr. vóór 20 okt. 1723 [188]) *Tymen Oldenhuis,* eigenerfde te Zwinderen, schulte van Dalen en Oosterhesselen 17 maart 1722 tot zijn dood [189]), † 9 jan, 1734 te Zwinderen, zn. van *Jan (Tymens) Oldenhuis* en *Geesien (Luifgens) Old Eifinge* [190]).

Vg. *Pieter Huising,* markgenoot van Gieten in 1702 [191]), lidmaat te Gieten 1705, vermeld te Bonnen 1706 [192]) en 1732 [193]), diaken te Gieten van 1713-1715 [194]), ette wegens Oostermoer 1722-1738, † vóór 15 dec. 1739 [195]), kinderloos, nalatende ƒ12.500,— [196]), tr. *Willemtien (Hindriks) Hogenes,* wonende te Gieten 1733 [197]); zij hertr. Gieten 5 maart 1741 *Teunis Braam,* uit Bonnen.

Hieruit één kind bekend:

dochter, † als kraamkind Gieten 27 spet. 1739.

IVe. *Lamberf Eppinck,* ook wel *Lamberf Huising,* eigenerfde te Gieten [198]), † Gieten 5 dec. 1679, tr. *Roeloffien Neyenhuis,* samen vermeld 28 sept. 1663 [199]), aangenomen als

181) Diaconierekeningen Gieten.
182) Archief Mensinge Roden. Citaties d.d. 22-4-1696—26-5-1696.
183) L.P., dl. 35, fol. 330.
184) L.P.; dl. 41, fol. 120.
185) L.P., dl. 41, fol. 177 vs.
186) Genealogie Kymmell, blz. 35.
187) L.P., dl. 51, fol. 199.
188) Archief Mensinge, Roden. Pacht door *T. Oldenhuis* en huisvr. *Lamina Huysinck* aan Jacob Pepping c.s. Aant. van Mr. Dr. van Oosten Slingeland.
189) N. Dr. V. Alm. 1902, blz. 152.
190) De afstamming uit de eerste vrouw van *Jan Oldenhuis. Lammechien Buitink,* vermeld in de geneal. Kymmell op blz. 34 is onjuist. De afstamming uit *Geesien Old Eytinge* volgt uit het dubbele humelijkscontr. d.d. 21-10-1695 van de broeders en zusters *Willem Old Eytinge* met *Jantien Oldenhuis* en de in okt. 1694 gehuwde *Jan Oldenhuis* met *Geesien Old Eytinge,* (Archief Mensinge, Rooclën) en uit de namen der vier dochters van *Aaltien Oldenhuis,* dr. van *Jan,* die geen dr. *Lammechien had,* maar wel *een Geesien. Ook Tymen Oldenhuis,* broeder van *Aaltien* had een dochter *Gesina.*
191) L.P., dl. 33, fol. 330.
192) Archief Mensinge, Roden. 5 april 1706. De gebroeders ette *Hindrick Huisinge en Pieter Huisinge* scheiden hun mandelige goederen te Bonnen.
193) Schultenprotocol Anlo, Gieten en Zuidlaren, 3de C., fol. 323.
194) Diaconierekeningen Gieten.
195) Archief Mensinge, Roden. 15 dec. 1739. Inventaris van de nalatenschap van de ette *Pieter Huising.* Erfgename o.a. de weduwe *Willemtien Hogenes.*
196) *C. S.* 1741/42, fol. 32.
197) Lidmatenlijst Gieten.
198) Schultenprotocol Anlo, Gieten en Zuidlaren, 21 april 1672 *Lambert Epping* is keurnoot.
199) Schultenprotocol Anlo, Gieten en Zuidlaren, dl. A, fol. 25.

lidmaat N.H. Gem. te Gieten 26 juni 1679, woonde als weduwe te Gieten in 1687 [200]), en op 12 okt. 1692 [201]) op Eppinge erve, markgenote van Gieten 1702 [191]), † na 4 jan. 1714 [202]), geb. te Zwinderen, zuster van *Maarten* en *Aaltien* en verm. dr. van Roelof *Neyenhuis*.

Kinderen:

1. *Hindrick Huising, volgt* Vh.
2. *Roelofje Huising,* † 1 juni, begr. Gasselte 8 juni 1725, tr. *Willem Hidding,* van Gasselte (broeder van *Willemtyn zie* bij Vh), samen vermeld Gasselte 15 dec. 1700 [203]), worden lidmaat N.H. Gem. te Gasselte Midwinter 1704, geb. in 1667, † in 1739, zn. van *Jan (Harmens) Hiddingh te* Gasselte en *Roelfje Hiddingh* van Bonnen (Gieten), (dr. van *Willem Hidding te* Bonnen en *Lammechien Hilbinge,* zie bij IVd).
3. *Lambert Epping,* markgenoot te Gieten 12 dec. 1702 [191]), † zonder nazaten vóór 2 dec. 1750 [204]).
4. *Hendrikje Huising,* † Gasselte 12 okt. 1693, tr. Gieten 13 sept. 1689 *Roelf Hidding,* vermeld te Gasselte in 1702 tot 1723 [205]), † vóór 12 april 1750 [206]); hij hertr. *Lutgertien Hamminge.*
5. *Jan Eppinge - Jan Huesink,* gemeenlijk *Jan Eppink-Jan Eppink Huesinge-Jan Huisinghe* genoemd, geb. vóór 1666, lidmaat N.H. Gem. te Gieten 1 juli 1716, diaken te Gieten 1726-1728 [194]), vermeld 1740 [206a]), † kinderloos kort vóór 28 dec. 1748 [207]) te Gieten en nalatende *f* 1 O.OOO,- [208]).

Vh. *Hindrik Huisinge* alias *Hendrick Huisinge de groofe,* geb. vóór 1666, lidmaat N.H. Gem. te Gieten 1693, diaken te Gieten 1710—1711 [194]), woonde te Bonnen in 1696 [209]), markgenoot van Gieten in 1702 [191]), ette wegens Oostermoer 1709-1723, resigneert als ette in 1723, † vóór 1 727 [210]), tr. Gasselte 21 sept. 1600 *Willlemtyn Hiddinge,* geb. Gasselte in 1669, lidmaat N.H. Gem. te Gieten 25 juni 1696, vermeld te Gieten als weduwe 1730—1733 [211]) en 1740 [212]), dr. van *Jan (Harmens) Hidding* te Gasselte en *Roelfyn Hidding* van Bonnen (zuster van *Willem, zie* bij IVc 2).

Kinderen:

1. *Lammert Huising,* ged. Gieten 26 juli 1691.
2. *Lammigje Huising,* lidmaat N.H. Gem. Gieten 1713, komt 15 april 1724 met attestatie van Odoorn weer te Gieten, † vóór 2 april 1750 [213]), tr. ca. 1710 *Jan N., te* Bonnen.

200) Schnltenprotocol Anlo, Gieten en Zuidlaren, dl. B, fol. 133.
201) Archief Mensinge Roden. Scheiding nalatenschap *Hindrick Huisinge* en *Warmeltje Eppinge.*
202) Protocol genegotieerde penningen, dl. 2, fol. 260.
203) Doop- en trouwboek Gasselte.
204) C.S. 1749/50, fol. 13 vs., nr. 62.
205) Ambten. en Particulieren. Inv. blz. 146/7, nrs. 1286-1292.
206) Goorspraak Anlo, 2 april 1750.
206a) Momberprot. Anlo, Gieten en Zuidlaren.
207) Archief fam. Boonstra te Gieten. Acte d.d. 28-12-1748, „wijlen *Jan Epping Huising*".
208) C.S. 1749/50, fol. 13 vs., nr. 62.
209) Archief Mensinge Roden. Citaties d.d. 22-4-1696 en 26-5-1696.
210) Momberprotocol Anlo, Gieten en Zuidlaren. 11-7-1727 Rekeningen door *Wilhelmus Costerus* hoofdmomber erven wijlen *Carst Huising,* ten overstaan van de ette Pieter *Huising* instede van den overleden medemomber *H. L. Husing.*
211) Schultenprotocol Anlo. Gieten en Zuidlaren; L.P., dl. 45, fol. 37 vs.
212) Momberprotocol Anlo, Gieten en Zuidlaren.
213) Goorspraak Anlo, 2 april 1750.

3. *Lambert Huising,* volgt VIc.
4. *Roelefien Huising,* geb. 25 maart 1708, lidmaat N.H. Gem. te Gieten 21 sept. 1724, † Gasselte 16 juli 1784, tr. (huw. contr. 20 sept. 1724 [214])) *Jan Alingh.,* geb. Roden 24 juni 1702, schulte van Borger en Gasselte sinds 19 maart 1720-5 april 1769 [215]) en sinds 1759 tevens van Gasselternijeveen [215]), † Gasselte 28 april 1784, zn. van *Albert (Jans) Aling* en *Willempje (Jans) Meiering.*

VIc. *Lambert Huising,* geb. na 1698, lidmaat N.H. Gem. te Gieten 26 sept. 1723, diaken te Gieten 1730—'32 [194]), ette wegens Oostermoer 1725-1733, begr. Gieten 11 juni 1734, tr. 1° *Willemtjen Meyers,* † na 16 nov. 1725 [216]) en vóór 5 aug. 1729, kinderloos, nalatende *f* 5500,- [217]); tr. 2° *Jantien Cluvinge,* † na 10 jan. 1745 [218]) en vóór 1763 [219]), dr. van *Otto Cluivinge* te Paterswolde en *Jeigien Homans* [219a]); zij hertr. Eelde 16 jan. 1737 de ette *Jan Buitink* op de Veenhoff onder Gieten.

Uit het tweede huwelijk:

1. *Jeggien Huising,* † te Gasselte, tr. Gasselte 8 nov. 1758 *Albert Aling,* ged. Gasselte 13 maart 1729, samen vermeld 1798 [220]), schulte van Borger en Gasselte sinds 5 april 1769 [221]), † Gasselte 25 febr. 1810, zn. van *Jan (Alberts) Aling* en *Roelfien (Hendriks) Huising* (zie bij Vh 4).
2. *Hendrik Huising,* ged. Gieten 1 febr. 1733, lidmaat N.H. Gem. te Gieten 21 maart 1758, nog vermeld in 1798 [222]), met hem is waarschijnlijk het geslacht in mannelijke lijn uitgestorven.
3. *Lamberfina Huising,* posthuum ged. Gieten 10 okt. 1734, lidmaat N.H. Gem. te Gieten 2 mei 1758, nog vermeld te Gieten in 1790 [223]), † schultambt Anlo, Gieten en Zuidlaren omstreeks 1791/92, kinderloos en nalatende *f* 14.282,— [224]).

IVf. *Carst Huising* alias *Carst Epping,* geb. te Gieten, minderjarig in 1665 [225]), woonde te Bonnen in 1671 en 1688 [226]), † Gieten 28 maart 1685, tr, Gasselte 24 sept. 1671 *Wubbechien Mensinge* (tekent *Wibbeyen Menschenghe)* minderjarig in 1667 [227]), als weduwe te Gieten 1692 en 1695 [228]), te Bonnen 1696 [229]), markgenoot van Gieten 12 dec. 1702 [230]); zij worden lidmaat N.H. Gem. te Gieten 18 juni 1680, dr. van *Barelt Mensinge* te Bonnen en *Aele Alinge.*

214) L.P., dl. 66, fol. 52 vs.
215) N. Dr. V. Alm. 1902, blz. 190-192.
216) C.S. 1724/25, fol. 30.
217) C.S. 1728/29, fol. 21 vs.
218) Doopboek Gieten, ged. een dochter.
219) Doop- en Trouwboek Gieten: Jan *Buitink* hertr. 1763.
219a) N. Dr.V. Alm. 1958, blz. 109.
220) Schultenprotocol Borger en Gasselte 1769-1807, blz. 503 en 509.
221) N. Dr. V. Alm. 1.902, blz. 190-192.
222) Mededeling Mr. Dr. van Oosten Slingeland.
223) Schnltenprotocol Borger en Gasselte.
224) C.S. 1791/92 onder Anlo.
225) Archief Mensinge Roden. Rochtbrief 9 mei 1665 in het proces van *Boele Hamminghe* en zijn vrouws voorkinderen contra *Marisse Caspers* en cons. inzake Hebelinge goed tet Gieten.
226) Lidmatenlijst Gieten.
227) L.P., dl. 20, fol. 34 [illegible]
228) L.P., dl. 31, f o 100 vs
229) Archief Mensinge Roden. Citaties d.d. 22-4-1696 en 26-5-1696.
230) L.P., dl. 35, fol. 330.

Kinderen:

1. *Hendrik Huising,* volgt Vi.
2. *Jan, volgt* Vk.
3. *Barelt Mensinge,* ged. Gieten 13 juni 1682, † Gieten 18 aug. 1682,
4. *Jantje (Johanna) Huising,* lidmaat te Gieten 1711, † na 15 nov. 1734 [231]), tr. Gieten (ondertr. Groningen 20 aug. 1712, huw. contr. 25 aug. [232])), *Wilhelmus Costerus,* ged. Groningen 15 maart 1663, ontvanger en hopman 1712-1727, † juni-juli 1737 [232a]), zn. van de advocaat *Albertus Cosferus* en *Alberdina Drews* en wedr. van *Catharina Schuiring.*
5. *Jantyn Huising,* † Gieten 1703-1704, nalatende *f* 1500,— [233]).

Vi. *Hendrik Carst Huising* alias *H, Huising Wibbechies soons,* erfgezeten tot Gieten, medesolliciteur (voor de helft) sinds 2 maart 1680 [234]), lidmaat N.H. Gem. te Gieten 17 sept. 1706, diaken te Gieten 1706-1708 [235]), † in 1722, na 27 okt. [235]), nalatende *f* 4.000,— [236]), tr. (huw. contr. 22 aug. 1716 [237])), *Gretien* of *Grietje Hiddingh,* geb. in Wachtum 1692, 25 sept. 1716 met attestatie van Wachtum te Gieten gekomen, † Yhorst 6 juli 1730, dr. van *Willem Hiddingh* en ..... *van Cuyck.* Zij hertr. Yhorst 28 nov. 1723 *Nicolaas Oosting* J.U.D. en advocaat te den Hof onder de Wijk, wedr. van *Johanna Huising* (zie bij IVc onder 7).

Kinderen:

1. *Roelina Huising,* geb. Gieten in 1717, † jong.
2. *Carst Huising,* ged. Gieten 15 mei 1718, begr. Gieten in 1720, na okt.
3. *Roelofyn* of *Roelina Huising,* geb. Gieten 31 aug., ged. ald. 6 sept. 1719, op 20 juni 1767 met attestatie, weduwe zijnde, van Sleen naar Gieten [238]), † Groningen 20 okt. 1798, tr. Sleen 4 okt. 1741 Ds. *Hendrik Verschuir,* geb. Groningen 17 jan. 1702, pred. te Nesserland 1726, te Neundorf in Reiderland juni 1727, te Sleen 20 juli 1738, † Sleen 6 maart 1766, wedr. van *Meinou Froon* en *Margaretha Forsten,* zn. van Ds. *Jan Verschuir* en *Amarenske Ter Maet* (zie Ned. Adelsb. 1953, p. 64).
4. *Kars Huising,* ged. Gieten 16 nov. 1721, † na zijn vader en kort vóór 30 april 1726 [239]).

Vk. *Jan Huising,* meerderjarig 25 aug, 1712 [240]), woonde te Erm onder Sleen, ette wegens Zuidenveld sinds 6 nov. 1714, † in 1716, tussen 16 juni en 1 dec. [241]), tr. *Tryntien Warminge,* geb. in 1681, woonde als weduwe te Erm [242]), † ald. 10 maart 1777, nalatende *f* 14.000,— [243]) en toen kinderloos, dr. van *Luitten Warminge* en *Lammechien Stt-abbinge.*

231) C.S. 1733/34, fol. 9.
232) Ambtenaren en Particulieren nr. 1304.
232a) Collecteboek der stad Groningen; hopman in de Boteringestraat.
233) C.S. 1703/04, fol. 28 vs. en 1704/05, fol. 15 vs.
234) Resol. Ridderschap en Eigenerfden, dl. VI, fol. 70, nr. 9.
235) Diaconierekeningen Gieten.
236) C.S. 1725/26, fol. 29 vs., nr. 8.
237) L.P., dl. 42, 13-6-1724.
238) Lidmatenlijst Gieten.
239) C.S. 1725/26, fol. 29 vs.
240) Ambtenaren en Particulieren, nr. 1304.
241) L.P., dl. 40, waarin schrijffout Wachtum inplaats van Erm, zie benoeming in dl. 39.
242) Schultenprotocol Sleen, 1-11-1760.

Uit dit huwelijk bekend:

1. *Jan Huising,* ged. Sleen 29 jan. 1702, † jong, vóór zijn vader.
2. *Wubbina Huising,* vermeld 1726 en toen minderjarig [244]), † kort vóór 15 nov. 1734, nalatende aan vaders goed *f* 8.000,— [245]).

Naschrift,

Doordat enkele *Huizing's* huwden met *Hidding's* was het nodig de afstamming van deze *Hidding's* te vermelden. Hierbij deden zich moeilijkheden voor, die het gewenst maken deze afstamming toe te lichten. Daarbij komen vier groepen *Hidding's* ter sprake, waar niet van onderzocht is of deze onderling verwant zijn.

Geesien Huizinge (IIIa, 1), hertrouwde *Lucas Hiddinck* te Wachtum. Zij kregen een dochter *Anna (Annegien) Hidding* [246]), die huwde [247]) met de ette *Jan (Johannes, Jannes) Homan* te Vries. Onder de nagelaten papieren van de advocaat Mr. C. W. Ellents te Meppel bevinden zich de stukken van een proces [246]), dat de gebroeders *Lucas* en *Johan Hardenberg* in 1740 voerden tegen vrouw *Anna Hiddink,* wed. wijlen de ette *Homan,* over de nalatenschap van de in dat jaar te Rolde overleden ette *Bastiaan Hidding,* Partijen zijn het er over eens dat op de dag der begrafenis niet gekrakeeld moet worden en ook over' de familierelaties, die niet weersproken worden. Voor ons is van belang, dat hier blijkt van de broeders en zusters van *Lucas Hidding,* n.l. *Willemtien Hidding* tr. *Jan Wyntiens, Bastiaan Hidding,* de grootvader van de erflater en de cornet Jan *Hidding* te Schipbork, hoofdmomber over *Anna.* Deze cornet stierf op 14 april 1707 [246]) te Schipbork, hetgeen wordt bewezen met een uittreksel uit het kasboek van de brouwer en herbergier te Anlo, die aan de zoon *Hendrik* op die dag ½ ton bier leverde en op 21 april „tot sijn vaders uittinck" nog 2 tonnen bier en 3 kroezen brandewijn. Elders [248]) blijkt dat deze cornet een broeder was van *Lucas.*

Tussen papieren, afkomstig van de familie *Linthorst Homan,* aanwezig in het Rijksarchief te Assen, bevindt zich een „Schytzedel Hidding" d.d. 29 juli 1674, tussen de broeders en zusters: *Bastiaan Hidding, Jan Wyntiens* en huisvrouw, *Lucas Hidding, Roeloff Voskuyl* en huisvrouw en de cornet *Jan Hidding.* Dit zijn onze *Lucas* met zijn broeders en zusters.

Op dit punt dreigt verwarring door een acte van 19 aug. 1713 [249]) te Wachtum, waarbij *Lucas Hidding* tot Wachtum aan zijn schoondochter *Lammegien Nijenhuis,* wed. van zijn zalige zoon *Jan,* schenkt zijn quota van Nijensplaetze te Erm, dat hij mandelig bezit met zijn broeder *Willem,* Weliswaar had onze *Lucas* een zoon *Jan,* broeder van *Anna,* maar van een broeder *Willem* blijkt uit de scheiding van 1674 niets *en* bovendien was onze *Lucas* in 1703 [248]) reeds overleden. Dit moet dus een andere *Lucas Hidding* zijn, behorende tot de *Hidding's* die reeds te Wachtum woonden, voordat *Lucas,* tr. *Geesien Huisinge,* zich daar vestigde.

Bij de genoemde scheiding verkrijgt deze *Lucas* goederen te

243) Zweeloo en Neen Protocol 40ste penning, blz. ll.
244) Schultenprotocol Emmen, 16 okt. 1726 geregistr. 30-4-1734, fol. 39.
245) C.S. 1733/34, fol. 9.
246) Ambten. en Part.. nr. 649 1. Anna Hidding, geb. 6 aug. 1683 Wachtum, † 4 okt. 1755 Vries, zuster van Lammegyn, geb. 10 april 1681, moeder van L. en J. Hardenberg en van Jan, geb. 19 juni 1679.
247) Ambten. en Part., nr. 649 1: Huwel. contr. d.d. 26 april 1710. Trouwen 1 juli 1710 Zweeloo.
248) L.P. 27-11-1703, fol. 193.
249) Schultenprotocol Dalen 1674-1736, fol. 228.

Ellersloo, onder Rolde, die later in het bezit geraken van de familie *ten Berge Homan,* nakomelingen van *Jan Homan* en *Anna Hidding.* Helaas wordt niet vermeld van wie deze goederen afkomstig zijn. Echter beklaagt zich, tussen 1645 en 1656, *Hendrik Hidding* over de te hoge taxatie van landen te Ellerslo, die hij bezit [250]). Hij was -gehuwd met *Lamme Smeingh* of *Smeenge* [251]).

In 1683 [252]) wordt *Bastiaan Hidding,* de broeder van *Lucas,* aangesproken door Beilen over een stuk dijk, dat hij moet onderhouden wegens *Smeenge* tot Mackinge. Beilen beweert, dat *Hiddinge* en *Smeenge* daar een huis mandelig hadden. Uitspraak: Voorlopig moet de dijk onderhouden worden door „*Hindrik Hiddinge* en *Smeenge* erfgenamen" d.w.z. de erfgenamen van *Hindrik Hiddinge* en van *Smeenge. Bastiaan* erft naar het schijnt van *Hindrick.*

Het bewijs komt, zeer onverwacht, te voorschijn in een acte d.d. 6 aug. 1671 Assen, geregistreerd 8 jan. 1684 te Anlo [253]), waarbij *Lamme Smeenge,* wed. *Hiddinge,* geld leent voor haar zoon Johan Hiddinck, cornet van den manhaften *Gerraedt Struick.*

Dat *Hendrik* een zoon was van een *Bastiaan* blijkt uit een eis van Tan van Selbach in 1609 en 1611 [254]) tegen de gebroeders *Jan* en *Hindrick Hiddinge* over de nalatenschap van za. *Dubbelt Luttringe* huisvrouw van za. *Bastiaan Hiddinge* en uit een proces in 1634 [255]), waar *Hendrick Hiddinge* zich verweert inzake een obligatie door wijlen *Bastiaan Hidding,* des verweerders vader, op 1 mei 1607 gepasseerd.

Jan Huising (Ve) tr. *Aaltie Hidding* wier ouders niet bekend werden. Vermoedelijk behoort zij tot de Wachtumse familie *Hidding.*

Roelofje Huizing (IVe, 2), tr. *Willem Hidding* van Gasselte. Uit het doopboek Gasselte blijkt dat hij een zoon is van *Jan Hidding* en *Roelofje Hidding* samen vermeld [256]) te Gasselte; *Roelofje* kwam van Bonnen onder Gieten.

Zowel te Gasselte als te Gieten (Bonnen) leefde een familie *Hidding,* waar in het begin der 17de eeuw geen verwantschap mede bestond: de enige band is het bovengenoemde huwelijk, van *Jan Hidding* van Gasselte met *Roelofje Hidding* van Bonnen. Of voordien deze families verwant zijn, is niet nagegaan.

Een ander kind van *Jan* en *Roelfje* was *Willemtien Hidding,* die trouwde met *Hindrik Lamberts Huisinge* (Vh). Op 6 april 1675 [257]) werd te Gasselte een z.g.n. „oevelganck" contract gesloten, te weten een overeenkomst, waarbij één of meer bejaarde erflaters reeds bij hun leven hun goederen aan hun erfgenamen schenken in ruil voor levenslange verzorging. In dit geval komen de neven *Laurenss Hidding, Jan* en *Frerick Hiddinge* overeen, dat zij de scheiding door hun vaders gemaakt zullen respecteren en naleven. Voorts verdelen zij de nalatenschappen van drie ooms, te weten van *'Willem Hidding,* olde *Jan Hidding* en van de reeds overleden *Bastiaan Hidding,* die dus alle drie kinderloos waren en zouden blijven. Er waren dus zes gebroeders *Hidding* n.l. *Willem,* olde *Jan* en *Bastiaan* en de vaders van de drie neven *Laurens, Jan* en *Frederick.*

250) Statenarchieven nr. 845. Grondschattingregister c.a. Rolde.
251) L.P. okt. 1633, fol. 364 en juni 1677, fol. 2.
252) L.P. 13 nov. 1653, fol. 184.
253) Schultenprotocol Anlo, Gieten en Zuidlaren, B 1682-1710, fol. 47.
254) L.P., dl. 1, 21 aug. 1609 en 1 april 1611.
255) L.P., dl. 9, 27 okt. 1634, fol. 22.
256) Trouwboek Gasselte. 19 Trinit 1664, Jan Hiddingha en Rouleffye Hiddingha van bonne.
257) Ambt. en Part., nr. 1487; zie ook: L.P., dl. 22, fol. 399, 6 juni 1676, waarbij van den etstoel approbatie van dit contract werd verkregen.

Volgens het doopboek Gasselte is *Laurens,* ged. 1633 Pinkstermaandag, een zoon van *Johan Hyddinge* en *Grietjen Lerinks,* die op 28 nov. 1628 te Noordlaren trouwden.

Evenzo is *Frerick,* ged. 1638. 17 Post Trinit, een zoon van *Luychien Hyddinge* en *Greta.* Blijft onbekend, vooreerst, de vader van neef *Jan.*

Een dubbel huwel. contract d.d. 26 aug. 1666 [258]) noemt als bruidsparen *Hynderyck Vrylinck* van Zuid Barge met *Hillechyn Hiddingha* en *Geert Vrylinck* met *Jantyen Hiddingha* tot Gasselte. De bruiden zijn dochters van *Harmen Hiddinge,* zij hebben een broeder *Jan Hiddinge.* Gekoren momber der bruiden is *Lourens Hiddinck.*

Het oevelganck contract wordt mede ondertekend door *Hindryck Vrylinghe* mede voor zijn broeder *Geerdt Vrylinghe,* blijkbaar als schoonzoons van de in 1671 overleden *Harmen Hidding* [259]), die dus de zesde broeder was en vader van neef *Jan.*

Blijft de vraag of deze *Jan* met *Roelfien Hidding* van Bonnen trouwde. Een aanwijzing schuilt in de medeondertekening door *Harmen Huising* (zie bij IVd). Deze was de stiefvader van *Roelfien Hidding.* Dit, gevoegd bij het feit dat *Jan en Roelfien* hun oudste zoon *Harmen* noemden en er in de zeer kleine kring van Gasselter eigenerfden niemand anders te vinden is, die in aanmerking komt, is voldoende om *Harmen Hidding* en *Willemtien Hamming* ouders te doen zijn van *Jan Hidding,* tr. *Roelfien Hidding.*

Verwarring dreigt slechts van de kant van *Jan Hidding en Willem Hidding, † 1652,* beiden te Gasselte, die ook wel *Ohms* of *van Ohme* genoemd werden en zoons waren van *Jan van Amen* en *Roeloffje Hidding.*

Roelof Hidding (zie bij IVe, 4) werd té Gasselte gedoopt in 1657 als *Rouloff Hylbinga,* zoon van *Laurens Hidding* en *Greetyn Hylbinga.* Hij trouwde te Gieten op 13 sept. 1689 met *Hindrickyn Huisinge.* Dit echtpaar woonde te Gasselte en liet daar op 30 aug. 1691 dopen *Jan Hiddinge;* ook hadden zij een zoon *Henricus,* zoals blijkt uit een proces, Goorspraak Anlo 2 april 1750. *Hindrickje Huising* sterft te Gasselte op 24 sept. 1693 „vier dagen oud in de kraam". Daarna hertrouwt *Roelf Hidding* met *Lutgertyn Hamming,* vermoedelijk te Gieten, waar echter in die jaren een hiaat in het trouwboek is. Zij wonen eveneens te Gasselte blijkens de dopen van vier kinderen in 1705, '13, '15 en '18. Dat dit dezelfde *Roelf Hidding is,* blijkt uit bovengenoemd goorspraak proces, waarbij de naaste verwanten van *Hendrikje Huising* de kinderen van *Lutgertien Hamming* aanspreken over de nalatenschap van *Hendrikus Huising,* aldaar uitdrukkelijk als zoon van *Hendrikje Huising* beschreven.

De ouders van *Willem Hidding* (zie bij Vi) zijn niet gevonden.

Het Doopsgezinde geslacht Van der Wissel,

door 0. SCHUTTE.

Inleiding.

Slechts twee families *Van der Wissel,* waarvan leden na de invoering van de Burgerlijke stand in 1811 nog voorkomen, zijn mij bekend. Van de ene, Doopsgezind van oorsprong, volgt de genealogie. De stamvader *Jacob Gillissen* komt voor

258) Archief fam. Boonstra, Gieten.
259) Harmen Hidding, genoemd 1645, † 1671, tr. 1632 Willemtien Hamming, † 1661.

in de twee lidmatenboeken van de Doopsgezinde gemeente 't Lam te Amsterdam, afschriften van elkaar, eenmaal als *Jacob Gjllissen,* de andere keer als *Jacob Gillissen van Wisselen* (overigens de enige plaats, waar de naam zo voorkomt). Als getuigen bij zijn doop en die zijner vrouw *Mariken Huiberts* treden *Trijntje Jans,* weduwe van *Minne Harmens,* en *Marritje Stevens,* weduwe *Babtysz,* op; enige familiebetrekking heb ik niet kunnen vinden. In het Haarlemse trouwboek heten zij „van Amsterdam". De op voornamen geklapperde puiondertrouwboeken van Amsterdam maken het onwaarschijnlijk dat de ouders van *Jacob Gillissen, Gillis N.* en N.N., daar getrouwd zijn, terwijl ik met enige zekerheid kan aannemen dat de ouders van *Mariken Huiberts* in Amsterdam op 14 nov. 1643 ondertrouwd zijn: *Huybert Arentss de Lange.* van Amsterdam, cock, wonende in de Betaniestraat, geen ouders hebbende, geassisteerd met zijn oom *Wouter* Woutersz., en *Sara Jacobs,* van Amsterdam, als voren, geassisteerd met *Jacob Beyer,* haar vader.

Jacoba van der Wissel en *Cornelis Heijmuijs* (sub IIa) zijn begraven in het uiterste oosteinde der Grote Kerk van Haarlem; de grafkelder wordt gedekt met een steen, waarop behalve opschrift en cartouchewerk een alliantiewapen met gekroonde helm gebeeldhouwd is, waarvan jammergenoeg de wapens weggekapt en onbekend zijn (zie: Mr P. C. Bloys van Treslong Prins en Mr J. Belonje: „Gedenkwaardigheden in de Kerken van Noord-Holland" en F. Allan: „Geschiedenis en Beschrijving van Haarlem"). Ik kan daarom slechts mededelen dat de familie wel een wapen gehad heeft; het is mogelijk dat dit hetzelfde is dat Rietstap in zijn Armorial Général vermeldt: van goud met twee dwarsbalken van sabel, beladen met drie en twee schelpen van goud. Van dit wapen is een foto in mijn bezit, maar het origineel is mij onbekend: het heeft een naar rechts gewende, getraliede helm: wrong en dekkleden: sabel en goud; helmteken: een in 16de-eeuwse kledij geklede gekroonde vrouw, met in haar linkerhand een gouden schelp; dit wapen is met zekerheid gevoerd door *Cornelia van der Wissel,* grootmoeder van de Haarlemse schepen Mr. *Daniel Jan Camerlingh (1746)* (zie MS. Wapenboek, Stamregisters met de Wapens der Haarlemsche Regeering, Gemeente-Archief, Haarlem) en door *Jan van der Wissel,* Kerkmeester van de Nieuwe Kerk te Amsterdam (1715) (hij voert de schelpen van zilver; zie: MS Wapenboek met de Namen en Wapens der Kerkmeesters der verschillende Kerken te Amsterdam, Gemeente-Archief, Amsterdam). Dit wapen wordt tegenwoordig door de familie gevoerd.

Verwantschappen met een der onderstaande Hervormde families heb ik dus niet kunnen vaststelien:

A. *Von Wissel, Van Wisselt,* in Kleef voorkomende tussen 1144 en ± 1600; waarschijnlijk ging een tak *Van der Wissel* naar 's-Hertogenbosch en ± 1580 naar Haarlem: waarschijnlijk in 1684 uitgestorven. Wapen: van zilver met een dubbele vlucht van keel; aanziende gekroonde helm; helmteken: een vlucht van keel of van zilver en keel: (zie R. Scholten: „Beiträge zur Geschichte von Wissel und Grieth und zur Genealogie niederrheinischer Geschlechter", Cleve 1889 en MS Genealogie, U.B., Amsterdam).

B. *Van der Wissel,* Amsterdam, uit welk geslacht een dochter huwde met *Johannes Commelin (zie:* J. E. Elias: „De Vroedschap van Amsterdam 1578–1795", Haarlem 1903).

C. Van der Wissel, 's-Gravenhage en Amsterdam, uit welk geslacht *Jan van der Wissel* stamt, klerk van de Raadpensionaris *Jan de Witt* (zie Wagenaar: „Vaderlandsche Historie", XIV, 159, 166; N.L. 1884, 13, 89).

D. *Van der Wissel,* de andere familie van die naam, die nog na 18 11 voorkomt. De stamreeks kon ik echter niet verder opvoeren dan tot *Jan van der Wissel,* geb. Oudkarspel 7 febr. 1787, gerechtsdienaar te Alkmaar en † ald. 21 dec. 1842, zoon van *Jan* en *Antje Cornelis van Veen,* getrouwd te Schagen 7 febr. 1812 met *Jannetje Cornelis Borst* (deze gegevens zijn ontleend aan zijn trouw- en overlijdensacte). Uit hun drie zonen *Cornelis, Evert* en *Jan* stamt een nog levende, vrij talrijke familie *Van der Wissel,* vooral te Alkmaar, Purmerend en Amsterdam, merendeels tot de arbeidersstand behorende. Het is natuurlijk niet uitgesloten dat *Jan van der Wissel* van huis uit Doopsgezind was, waardoor hij niet voorkomt in de Hervormde doopboeken van Oudkarspel. Het rechterlijk archief van Alkmaar verschaft ook geen nadere gegevens omtrent zijn voorgeslacht (eventueel in verband gebracht met mogelijke kinderen uit het tweede huwelijk van *Gillis van der Wissel,* IIIc.).

E. In de doop-, trouw- en begraafregisters, vooral van Amsterdam en Haarlem gedurende de 18de eeuw, komt de naam *Van der Wissel* herhaaldelijk voor.

Genealogie.

1. *Jacob Giliissen van Wisselen,* geb. te Amsterdam, ged. ald. (Doopsgez.) 5 dec. 1677, tr. Haarlem 19 mei 1675 *Mariken Huiberts,* geb. te Amsterdam, ged. ald. (Doopsgez.) 5 dec. 1677, waarschijnlijk dr. van *Huybert* Arents *de Lange* en *Sara Jacobs Beyer.*

   Uit dit huwelijk:

   1. *Gillis,* volgt IIa.
   2. *Jacobus,* volgt IIb.
   3. *Sara van der Wissel,* ged. Amsterdam (Doopsgez.) 1 dec. 1709.

IIa. *Gillis van der Wissel,* geb. te Haarlem ± 1676, ged. Amsterdam (Dg.) 24 okt. 1697, plaatsnijder, later boekhouder, begr. Haarlem 30 juni 1740, ondertr. Amsterdam 4 mei 1697 *Anna Eijloff,* geb. te Amsterdam ± 1672, ged. ald. (Dg.) 1 febr. 1693, dr. van *Jacob Pieters* en *Aaltie Barends.*

Uit dit huwelijk:

1. *Maria van der Wissel,* geb. Amsterdam 12 april 1698, ged. ald. (Dg.) 29 nov. 1716, † Haarlem 23 mei, begr. ald. 28 mei 1773.
2. *Alida van der Wissel,* geb. Amsterdam 14 jan. 1700, ged. ald. (Dg.) 1 mei 1729, † Haarlem 3 nov., begr. ald. 10 nov. 1769.
3. *Jacoba van der Wissel,* geb. Amsterdam 24 juli 1706, ged. ald. (Dg.) 1 mei 1729, † Haarlem 30 aug. 1781; tr. Haarlem 6 jan. 1771 *Cornelis Heijmuijs,* geb. Breda 29 maart 1714, eerste commies ten Comptoire van de Gemeene Lands Middelen te Haarlem,. † ald. 19 juni 1782, wedr. van *Catharina Anthonia Kreij.*

Cornelis Heijmuijs testeerde voor not. Wernerus Köhne te Haarlem 21 dec. 1781: hij legateerde *f* 20.000,— aan de familie zijner vooroverleden vrouw, te weten: aan *Jan* (IVa) en *Johanna Alida* (sub IIIa) ieder *f* 6000,—, aan *Wijbrand* (IVb), *Abraham* (sub IIIa), *Elisabeth Jacoba* (sub IIIa) en de kinderen (Elisabeth *Maria, François, Tobias en Abraham* den *Boer) van* wijlen *Maria Alida van der Wissel* (sub IIIa) ieder *f* 2000,—. Dit bedrag werd na zijn dood gedeponeerd bij de Haarlemse weeskamer, in het archief waarvan zich een omvangrijk dossier bevindt over de verdeling en afrekening; door het afwezig

zijn der erfgenamen is men niet erg opgeschoten met de verdeling, want toen twee hunner in 1792 en 1800 kinderloos stierven, had men weer moeilijkheden met de nieuwe verdeling en het duurde tot 1836 voor de gehele nalatenschap met renten definitief aan de erfgenamen uitgekeerd werd.

IIb. *Jacobus van der Wissel*, geb. te Amsterdam, ged. Vlissingen (Dg.) 25 sept. 1707, koopman, diaken der Doopsgez. kerk te Vlissingen 1731-1734, 1737-1740, begr. Haarlem 25 april 1766, tr, 1° Vlissingen (impost bet. 8 mei) 1709 *Elisabefh Dhonf*, geb. Vlissingen, ged. ald. (Dg.) 23 maart 1704, † ald. 31 mei 1747, dr. van *Jan;* tr. 2° Haarlem 6 dec. 1748 *Anna Geerfruid Onsfeijn*, geb. te Rees,

Jacobus van der *Wissel* komt voor in „Het Handelshuis van Eeghen", pag. 50.

Jacobus van ***der Wissel en*** *Elisabeth Dhont* 'cesteerden voor not. Philips Hodde te Vlissingen 5 febr. 1723.

R.A. Haarlem 965, 110, 29 nov. 1748 (not. Jacob Gallé): Huwelijkse voorwaarden van ***Jacobus*** *van der* Wissel en Juffr. Anna *Geertruid Onsteyn.*

R.A. Haarlem 1040, 23, 19 mei 1754: Testament van ***Jacobus*** *van der* ***Wissel en*** Anna *Geertruid Onsteyn* (onder *f* 30.000.— gegoed) ; zij wonen op het Klein Heiligland, en bezitten o.a. een huis aan de westzijde der Schachelstraat bij de Anegang en een tuin aan de oostzijde van het Zuider Buitenspaarne.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Jacobus*, volgt IIIa.
2. *Jan*, volgt IIIb.
3. *Gillis*, volgt IIIc.
4. *Tobias*, volgt IIId.

IIIa. *Jacobus van der Wissel*, geb. te Vlissingen, ged. ald. (Dg,) 25 sept. 1729, † Middelburg 4 dec. 1757, tr. *Johanna Maas*, ged. Middelburg (Dg.) 13 april 1738, begr. Amsterdam 7 febr. 1774.

Uit dit huwelijk:

1. *Maria van der Wissel*, geb. Middelburg ± 1741, ged. ald. (Dg.) 18 april 1762, ondertr. Amsterdam 3 juni 1744 *Thomas Schmidt*, geb. Harmanstadt ± 1741.
2. *Johanna Alida van der Wissel*, geb. Middelburg ± sept. 1752, ged. ald. (Dg.) 22 april 1770, † Amsterdam 7 maart, begr. ald. 12 maart 1800, ondertr. Amsterdam 10 mei 1771 *Harmanus Selliger*, ged. te Amsterdam (Luth.) 8 jan. 1751, begr. ald. 3 april 1797, zn. van *Johannes* en *Maria Boudijn.*
3. *Abraham van der Wissel*, geb. te Middelburg, ged. ald. (Dg.) 17 april 1774, cadet, † Batavia 7 juni 1792.

IIIb. *Jan van der Wissel*, geb. te Vlissingen, ged. ald. (Dg.) 25 okt. 1733, † waarschijnlijk te Alkmaar ± 1788, tr., *Maria Jansen Dhonf*, geb. ± 1726, † Schermer 15 okt. 1797.

Uit dit huwelijk:

1. *Jan*, volgt IVa.

IVa. *Jan van der Wissel*, geb. Vlissingen ± 1751, koopman, † Alkmaar 3 maart 1822, tr. 1° Bergen (N.-H.) 23 jan. 1774 *Huigje van der Maaten*, ged. Bergen (N.-H.) 10 okt. 1751, begr. Schermer 18 nov. 1779, dr. van *Gerrit* en *Antje Willems ter Mate;* tr, 2° ± 1788 *Aafje Simons Visser*, † Schermer 10 juni, begr. Noord-Schermer 11 juni 1789, dr. van *Simon* en *Guurfje Willems Zoone.*

Uit het eerste huwelijk.

1. *Antje van der Wissel*, geb. Bergen (N.-H.) 20 okt. 1776, tr. 1° *Pieter Alberfs de Vries*, geb. ± 1761, † Alkmaar 9 juli 1807; tr. 2° Leiden 23 maart 1826 *Jan Abraham van Nierop*, ged. Leiden 12 jan. 1755, warmoezier, † Roelofarendsveen 18 nov. 1831, zn. van *Matfheus* en *Petronella de Ruijter*, wedr. van *Judith Kwesfroo.*

Uit het tweede huwelijk:

2. *Guurfje van der Wissel*, geb. Schermer 23 april 1788, † Alkmaar 8 aug. 1849, tr. Alkmaar 31 mei 1821 *Nicolaas Breebaarf*, ged. Harenkarspel 21 juli 1771, grutter, † Alkmaar 31 maart 1849, zn. van Ds. *Johannes* en *Maria van Doorn*, en wedr. van *Trijntje Besf* en daarvoor van *Aaltje Vermeulen.*
3. *Maria van der Wissel*, geb. Schermer 2 juni 1789, tr. 1° Alkmaar 27 juni 1813 *Jan Wouter Hellingwerff*, geb. te Oudendijk, ged. Beets 14 okt. 1787, percepteur der directe Belastingen van Oudcarspel, later schout en secretaris van Winkel, † ald. 18 mei 1823, zn. van Ds. *Wouter Roelof* en *Catharina van Foreesf*, tr. 2° Winkel 24 april 1825 *Jan Hille*, geb. Nieuwe Niedorp 12 dec., ged. ald. 19 dec. 1790, koopman, † Alkmaar 16 aug. 1846, zn. van *Cornelis* en *Maartje Pieters Roos.*

IIIc. *Gillis van der Wissel*, geb. Vlissingen ± 1715, ged. ald. (Dg.) 14 april 1737, winkelier, begr. Amsterdam 21 febr. 1779, tr. 1° Amsterdam 9 april 1741 (scheiding van tafel en bed door Schepenen van Amsterdam uitgesproken 15 juli 1755) *Roelina Bouwscholfen*, geb. Ruinen ± 1711, begr. Amsterdam 25 mei 1770; tr. 2" Alkmaar 1 juli 1770 *Christina Eekholf.*

R.A. Amsterdam 11138, 291, 11 juli 1755 (not. Mr Johs. Beukelaar) : De heer *Gillis van* der *Wissel* en Juffr. *Roelina Bouwscholten* zijn geconvenieerd en overeengekomen, omme het huwelijk tusschen beiden vermits verregaande oneenigheden en huyskrakeelen provisioneel tusschen tafel en bedt, samenwoning en gemeynschap der goederen te doen separeren en dat op volgende conditien: dat de eerste compt. voor zig zal behouden alle de klederen van linnen, wolle, goud en silver tot zijn lijff behorende mitsgaders alle de gedrukte boeken; dat daar en tegens bij de Juffr. compte. als vry eygen goed voor haar prive reekening in eygendom zal werden na haar genomen: alle de meubelen, huysraet en inboedel, mitsgaders alle de coopmanschappen en negociegoederen, -item klederen, goud, silver en juweelen tot derselver lijff behorende, mitsgaders alle de contanten, die onder haar soo in de winkel als 't huyshouden berustend zijn, gelijk ook alle de uytstaande boek- en negocieschulden, geen uytgesondert, des dat door dezelve werden voldaan en betaald, soals dezelve alsdan aanneemt te doen de volgende schulden als: (enz.. waaronder *f* 2400.— aan *Jacobus van* der *Wissel*), tesamen dus bedragende *f* 6164:13:8. Blijvende voorts alle de verdere schulden en lasten voor rekening van de eerste compt.. Dat wyders het kindt. door de eerste compt. bij de Juffr. compte. verwekt 'altoos zal blijven onder handen, opvoeding en directie van de tweede compte., almaarvan hij eerste compt. verklaart te desisteren. zoo lange zij Juffr. tweede compte. in weezen zal zijn, als wanneer 't zelve kind dan zal blijven onder diegeenen, welke bij haar daarover tot voogden zullen zijn gecommitteert, neemende de eerste compt. aan dat voor onderhout van zijn kindt zal werden betaalt, na dat het zelve in zijn vermogen zal zijn. Dat ook verder eerste compt. aan de Juffr. compte. zal cederen en overlaten de bewoning van 't huis, bij hun tans werdende be-

woont. Dat verder alle erffenissen, besterfenissen, donatien, legaten oft andere makinge en generalyk alle voordeelen hoe ook genaamt, die aan d'een oft andere zijde mogten aankomen en devolveren, zullen zijn voor rekeninge van diegene van wien dezellve zullen aankomen off gemaakt zijn, sonder dat het zelve off enig gedeeltte van dien zal komen en geconsidereert mogen werden tot de gemeenschap van goederen te behoren (enz.).

Uit het eerste huwelijk:

1. kind, begr. Amsterdam 27 okt. 1744.
2. *Anna Margaretha van der Wissel,* ged. Amsterdam 4 sept. 1746, begr. ald. 15 of 30 dec. 1747.
3. kind, begr. Amsterdam 15 of 30 dec. 1747.
4. *Anna Elisabet van der Wissel,* ged. Amsterdam 25 dec. 1748, begr. ald. 2 dec. 1778.

IIId. *Tobias van der Wissel,* geb. Vlissingen ± 1722, ged. ald. (Dg.) 18 maart 1742, winkelier, werd Burger van Zierikzee 25 okt. 1753, † ald. 12 nov. 1759, tr. Vlissingen (impost bet. 30 maart) 1742 *Elisabeth Oosterling,* geb. te Vlissingen, ged. ald. (Dg.) 18 maart 1742, † Zierikzee 7 febr. 1781, dr. van *Wijbrand* en *Maria Willeboorts;* zij hertr. Zierikzee 29 mei 1768 *Anthony Gillissen van den Cingel.*

Uit dit huwelijk:

1. *Jacobus van der Wissel,* geb. Vlissingen ± 1743, † 22 mei 1755.
2. *Maria Alida van der Wissel,* geb. Vlissingen ± 1745, ged. Zierikzee (Dg.) 4 dec. 1763, † Zierikzee 25 mei, begr. ald. 28 mei 1773, tr. Zierikzee 27 dec. 1763 *François* den *Boer,* geb. Zierikzee 9 april 1733, ged. ald. (Dg.) 8 april 1753, † Zierikzee 28 febr., begr. ald. 3 maart 1806, zn. van *François en Maria Goedhals.*
3. *Wijbrand,* volgt IVb.
4. *Abraham van der Wissel,* geb. Vlissingen ± 1752, † Zierikzee 10 sept. 1754.
5. *Elisabeth Jacoba van der Wissel,* geb. Zierikzee 29 dec. 1756, ged. ald. (Dg.) 2 maart 1775, † Haarlem 17 nov. 1829, tr. Zierikzee 19 juni 1781 *Anthony den Boer* Jr., geb. Zierikzee 26 sept. 1760, ged. ald. (Dg.) 1 april 1781, † in juli 1806, zn. van *Anthonie en Dirkje van Melssen,*

IVb. *Wijbrand van der Wissel,* geb. Vlissingen 11 maart 1747, ged. Zierikzee (Dg.) 29 jan. 1769, winkelier te Zierikzee en Goes, diaken der Doopsgezinde kerk te Zierikzee 1772-1775, † Haarlem 1 nov. 1836, tr. Middelburg (attest. van Zierikzee 14 maart) 1769 *Catharina Standaart,* geb. te Middelburg, ged. ald. (Dg.) 18 april 1762, dr. van *Joos Standaart.*

Uit dit huwelijk:

1. *Tobias,* volgt Va.
2. *Joos van der Wissel,* geb. Zierikzee 22 aug. 1771, † ald. 21 febr. 1773.
3. *Abraham van der Wissel,* geb. Zierikzee 8 nov, 1772, † ald. 4 maart 1773.
4. *Joos van der Wissel,* geb. en overl. Zierikzee in 1775.
5. Joost, volgt Vb.

Va. *Tobias van der Wissel,* geb. Zierikzee 20 juni 1770, ged. ald. (Dg.) 21 maart 1790, winkelier, † Goes 24 okt. 1807, tr. *Elisabeth den Boer,* geb. Zierikzee 10 juni 1771, † Amsterdam 19 april 1836, dr. van *Anthonie* en *Dirkje van Melssen.*

Uit dit huwelijk:

1. *Wijbrand van der Wissel,* doodgeboren te Zierikzee.
2. *Cafharina van der Wissel,* geb. Zierikzee 6 febr. 1796, ged. Amsterdam (Dg.) 6 maart 1815, † Utrecht 22 okt. 1873, tr. Amsterdam 28 mei 1817 *Pieter Sipkes,* geb. Amsterdam 8 april 1793, ged. ald. (Dg.) 6 maart 1815, zeeman, zn. van *Feike* en *Maartje Jans Gerkes.*
3. *Anthonie,* volgt VIa.
4. Joost, volgt VIb.
5. dr., geb. Zierikzee 9 juli 1801, † kort daarna.
6. dr., tweeling met de voorgaande, geb. Zierikzee 9 juli 1801, † kort daarna.
7. *Cornelia van der Wissel,* geb. Zierikzee 11 maart 1803, † Amsterdam 31 juli 1820.
8. *Jacobus van der Wissel,* tweeling met voorgaande, geb. Zierikzee 11 maart 1803, † 11 aug. 1804.

VIa. *Anthonie van der Wissel,* geb. Zierikzee 3 febr. 1797, ged. Haarlem (Dg.) 3 nov. 1816, heel- en vroedmr te Zaandam, † ald. 2 febr. 1848, tr. Amsterdam 20 nov. 1822 *Maartje Sipkes,* geb. Amsterdam 21 nov. 1794, ged. ald. (Dg.) 26 febr. 1815, † Zaandam 19 febr. 1831, dr. van *Feike en Maartje Jans Gerkes.*

Uit dit huwelijk:

1. *Elisabeth van der Wissel,* geb. Zaandam 22 jan. 1824, † Epe, h. Soltane, 23 febr. 1903, tr. Amsterdam 19 juni *1851 Caspar Geres Bosch,* geb. Amsterdam 13 nov. 1822, behanger en schilder, † Amsterdam 9 mei 1889, zn. van *Caspar Geres* en *Anna Katriena Kooring.*
2. *Felix,* volgt VIIa.
3. *Maartje van der Wissel,* geb. Zaandam 16 maart 1829, † Rotterdam 2 mei 1914, tr. Leiden 24 juni 1857 *Abraham de Munnik,* geb. Leiden 21 aug. 1825, koopman, † Rotterdam 1 febr. 1885, zn. van *Jan* en *Elizabeth Atnalia Johanna van der Veldts,* en wedr. van *Hermina Femmietje van den Berg.*
4. *Wijbrand van der Wissel,* geb. Zaandam 18 febr. 1831, † ald. 19 febr. 1831.

VIIa. *Felix van der Wissel,* geb. Zaandam 18 mei 1827, heel- en vroedmr. te Amsterdam, erelid van het Genootschap tot Bevordering van Heel- en Verloskunde te Amsterdam, † Epe, h. Soltane, 18 juni 1900, tr. Bolsward 5 aug. 1855 *Anna Cornelia Kuiper,* geb. Bolsward 27 febr. 1831, † Amsterdam 7 nov. 1887, dr. van *Esge Taco* en *Neeltje Feenstra.*

Uit dit huwelijk:

1. *Maria van der Wissel,* geb. Amsterdam 11 mei 1856, † ald. 11 dec. 1862.
2. *Neeltje van der Wissel,* geb. Amsterdam 27 dec. 1858, † Epe, h. Soltane, 29 april 1950.
3. *Cornelia Elizabeth van der Wissel,* geb. Amsterdam 13 febr. 1860, † Bilthoven 12 dec. 1936, tr. Amsterdam 30 sept. 1897 Prof. Dr. *Johan Gerrit Appeldoorn,* geb. Harlingen 12 nov. 1862, theol.doctor, Doopsgezind predikant te Gorredijk-Lippenhuizen 1889, te

Emden (Oost-Friesland) 1904, hoogleraar in de Theologie aan de Gem. Universiteit en de Kweekschool der Alg. Doopsgez. Sociëteit te Amsterdam 1916-1932, † Bilthoven 7 febr. 1945, zn. van Jan en *Joukje Alberts Stuur*.

4. *Elisabeth van der Wissel*, geb. Amsterdam 8 april 1861, † Epe, h. Soltane, 12 febr. 1941.
5. *Anthonie*, volgt VIIIa.
6. *Maria van der Wissel*, geb. Amsterdam 21 febr. 1864, † ald. 13 juni 1869.
7. *Felix*, volgt VIIIb.
8. *Anna Cornelia van der Wissel*, geb, Amsterdam 13 juni 1866, † Nijmegen 17 juli 1953, tr. Epe 16 juli 1902 Dr. *Hendrik Ludwijn Visser*, geb. Schiedam 26 dec. 1872, pharm. doctor, apotheker te Nijmegen, † ald. 17 mei 1944, zn. van *Frans* en *Johanna van Linden van den Heuvell*.
9. *Fenna van der Wissel*, geb. Amsterdam 19 juni 1869, † Bilthoven 3 aug. 1951, tr. Amsterdam 16 juni 1898 Dr. *Jan Prince*, geb. Gouda 17 mei 1869, med. doctor, geneesheer te Hoorn en Nijmegen, † Bilthoven 13 juni 1954, zn. van *Cornelis Jan Christiaan* en *Cornelia Jacoba Diderica de Jong*.

VIIIa. Ds *Anfhonie van der Wissel*, geb. Amsterdam 11 mei 1862, Doopsgezind predikant te Tjallebert 1888, te Drachten 1890, Vrijz. Hervormd predikant te Leiden 1903—1925, † Bilthoven 1 aug. 1951, tr. 1° Arnhem 20 aug. 1891 *Geerfrui Maria Herderschêe*, geb. Nijmegen 19 maart 1854, † Bilthoven 3 april 1929, dr. van Ds. *Johannes Hooijkaas Herderschêe* en *Jeanne Petronella Maria Brutel de la Rivière; tr.* 2° De Bilt 10 febr. 1931 *Jeannette Donker*, geb. Amersfoort 8 febr. 1878, † Lochem 8 april 1955, dr. van *Hendrik* en *Aartje Hageman*.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Felix*, volgt IXa.
2. *Johannes*, volgt IXb.
3. *Anna van der Wissel*, geb. Drachten 15 maart 1899, tr. Leiden 23 juni 1925 Mr. *Henri Doeve*, geb. Keboemen 16 maart 1897, vice-president van het Hof van Justitie van Oost-Indonesië, † Makassar 22 nov.' 1948, zn. van *Evert Willem Henri* en *Janke Lucea ter Meulen. [Scheveningen]*

IXa. Ds. *Felix van der Wissel*, geb. Amsterdam 22 juni 1892, onderwijzer te Appelscha 1922, Doopsgezind predikant te Aardenburg 1927, te Kampen 1932, te Leeuwarden 1937 -1957, tr. Wageningen 20 juni 1924 *Alberfa Francisca Zeller*, geb. Katwijk (Z.-H.) 5 nov. 1894, dr. van *August Frans Gottlieb* en *Jacomina Alberta Romein*. [Leeuwarden]

Uit dit huwelijk:

1. *Anfhonie van der Wissel*, geb. Appelscha 20 juni 1925, psych. drs.,, directeur van het Instituut van geestelijke Gezondheidszorg te Leeuwarden 1955. Psycholoog bij de G.G. en G.D. te Rotterdam 1958. [Rotterdam]
2. *Geerfrui Maria van der Wissel*, geb. Aardenburg 17 okt. 1928, onderwijzeres te Middenmeer 1948, te Leeuwarden 1949-1952 en te Rotterdam 1954—1957; psych. stud. [Groningen]

3. *Jacomina Alberta van der Wissel*, geb. Aardenburg 17 mei 1930, litt. neerl. cand., lerares Nederlands te Hilversum 1956. [Amsterdam]

IXb. Mr. *Johannes van der Wissel*, geb. Drachten 21 febr. 1894, surnumerair der Belastingen 1923, ambtenaar Departement van Financiën 1924, referendaris daarbij 1927-1945 in Nederlands Indië, administratief ambtenaar 1 bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken 1955, tr. Batavia 5 mei 1926 *Ferdinanda Elisabeth Braun*, geb. Pontianak 6 okt. 1902, dr. van *Louis Mathijs Paul Bonaparte* en *Carolina Frederika Cooke*. ['s-Gravenhage]

Uit dit huwelijk:

1. *Paul Johannes van der Wissel*, geb. Weltevreden 11 april 1927, † Batavia 24 dec. 1949.
2. *Geertrui van der Wissel*, geb, en † Weltevreden 20 okt. 1928.
3. *Innocentia Elisabeth van der Wissel*, geb. Weltevreden 14 okt. 1930, technol. stud. [Delft]

VIIIb. *Felix van der Wissel*, geb. Amsterdam 25 april 1865, boomkweker te Epe, † Soest 13 april 1945, tr. 1° Groningen 27 juni 1902 (door echtsch. ontb. 17 nov. 1917) *Alberdiena Margaretha Kolk*, geb. Groningen 14 mei 1878 [Groningen], dr. van *Herman Berend* en *Afiena Hammink Veltman;* tr. 2" Vriezenveen 25 sept. 1919 *Hannah Isabella Thorn Leeson*, geb. Ter Aar (Z.-H.) 25 dec. 1873, dr. van *John* en *Catharina Elizabeth Egbertha Klinkenberg. [Soestdijk]*

Uit het eerste huwelijk:

1. *Felix*, volgt IXc.
2. *Max*, volgt IXd.
3. *Elisabeth Alberdiena van der Wissel*, geb. Epe, h. Oost-Raven, 11 febr. 1913, tr. Groningen 20 mei 1938 *Jacob Simon Zandt*, geb. Baflo 17 juni 1911, makelaar in onroerende goederen en assurantiën, zn. van *Berend* en *Elisabeth Broekerna. [Groningen]*

IXc. *Felix van der Wissel*, geb. Epe, h. Oost-Raven, 22 juli 1904, planter, † Rankas Bitoeng 5 nov. 1950, tr. 1° Rengat in 1926 *Heike Joanne Joling*, geb. Scheemda 8 mei 1902, † Rengat 13 mei 1927, dr. van *Koert Willem en Jantje Post;* tr. 2° Groningen 8 okt. 1946 *Wiebina Frouws*, geb. Ede 19, jan. 1916, dr. van *Jen* en *Geerfruide Hendrike Dee. [* 's-Gravenhage]

Uit het tweede huwelijk:

Katrijn Gertrude Alberdiena van der Wissel, geb. Groningen 23 juli 1947.

IXd. *Max van der Wissel*, geb. Epe, h. Oost-Raven, 27 febr. 1906, reclame-tekenaar en -schilder, tr. Uithuizermeeden 13 dec. 1933 *Nantje Hekkema*, geb. Uithuizermeeden 13 mei 1907, dr. van *Kornelis Pieter* en *Harmine Faire. [* Paterswolde]

Uit dit huwelijk:

Hermine Gerfrude van der Wissel, geb. Groningen 31 maart 1939.

VIb. *Joost van der Wissel Tzn.*, geb. Zierikzee 21 jan. 1799, ged. Amsterdam (Dg.) 22 nov. 1818, heel- en vroedmr te Velsen 1826, te Bloemendaal 1835, † ald. 2 okt. 1880, tr. 1° Haarlem 3 sept. 1829 *Engelberfa Maria Brink*, geb. Haarlem 10 jan., ged. ald. 23 jan. 1803, † Velsen 9 febr.

1832, dr. van *Herman Sybrand* en *Sara Maria Dyserinck; tr.* 2° Haarlem 18 april *1833 Johanna Loos van Westerkappel,* geb. Amsterdam 28 sept. 1799, † Bloemendaal 22 april 1880, dr. van *Jacob* en *Maria Clara Sterk.*

Op het kerkhof der Ned. Herv. Kerk te Bloemendaal zijn de graven van *Herman Tobias van der Wissel,* Johanna *van der Wissel-Loos van Westerkappel* en *Joost van der Wissel Tzn.,* Ds. Abraham *Faure Beeckman en* Anna *Bodisco-Loos van Westerkappel.*

Uit het eerste huwelijk:

1. dochter, doodgeboren, Velsen 6 juli 1830.
2. *Herman Tobias,* volgt VIIb.

Uit het tweede huwelijk:

3. *Jacob van der Wissel,* geb. Velsen 25 juni 1834, † ald. 20 dec. 1834.
4. *Jacob van der Wissel,* geb. Bloemendaal 5 juli 1835, † ald. 6 juli 1835.
5. *Jacob,* volgt VIIc.
6. *Justus van der Wissel,* geb. Bloemendaal 24 juli 1837, † ald. 21 aug. 1837.
7. *Maria Elizabeth van der Wissel,* geb. Bloemendaal 14 maart 1839, † Haarlem 14 april 1930.
8. *Elizabeth Johanna van der Wissel,* geb. Bloemendaal 4 jan. 1844, † Haarlem 10 april 1932.

VIIb. *Herman Tobias van der Wissel,* geb. Velsen 18 jan. 1832, heel- en vroedmeester te Alkmaar 1855, te Vlieland 1858. te Marken 1864 en te Haarlemmermeer 1875, † Bloemendaal 1 sept. 1876, tr. Velsen 14 juni 1855 *Mina Helena Aleida Beeckman,* geb. Voorst 25 mei 1829, † Marken 30 juni 1875, dr. van Ds. *Abraham Faure Beeckman* en *Helena Aleida Hoffman.*

Uit dit huwelijk, waarvan 7 R.C.:

1. *Abraham Justus van der Wissel,* geb. Alkmaar 25 juni 1856, † Marken 29 okt. 1874.
2. *Herman van der Wissel,* geb. Alkmaar 21 nov. 1857, † Marken 22 okt. 1874.
3. *Helena Maria van der Wissel,* geb. Vlieland 8 juli 1859, † Marken 4 sept. 1873.
4. *Sophia Juliana van der Wissel,* tweeling met de voorgaande, geb. Vlieland 8 juli 1859, † Capelle aan de IJssel 18 nov. 1878.
5. *Willem Jacobus van der Wissel,* geb. Vlieland 9 sept. 1860, † Marken 5 dec. 1865.
6. *Egbertus van der Wissel,* geb. Vlieland 21 okt. 1862.
7. *Abraham, volgt* VIIIc.

VIIIc. *Abraham van der Wissel,* geb. Marken 24 april 1865, kunstschilder, † 's-Gravenhage 28 okt. 1926, tr. Rotterdam 19 juni. 1890 *Francisca Maria Gouverne,* geb. Rotterdam 21 april 1871, † 's-Gravenhage 4 juni 1945, dr. van *Anfhonie* en *Johanna Josina de Hoog.*

Uit dit huwelijk:

1. *Abraham van der Wissel,* geb. Rotterdam 22 maart 1891, † ald. 25 april 1891.
2. *Johanna Josina van der Wissel,* geb. Rotterdam 2 mei 1892. [Zeist]
3. *Catharina Maria van der Wissel,* geb. Rotterdam 21 okt.. 1893, tr. Laren 11 aug. 1921 Mr. *Antonius Johannes Marie Schuurmans,* geb. Rotterdam 17 aug. 1893, advocaat en procureur, † Rotterdam 8 dec. 1947, zn. van *Johannes Antonius* en *Chrisfine Catharina van der Linden.* [Rotterdam]
4. *Yolanda Maria Victoria van der Wissel,* geb. Rotterdam 7 okt. 1894 [Rheden], tr. Malang 11 okt. 1924 *Berend Rijkens,* geb. Sappemeer 4 dec. 1890, administrateur H.V.A. in Indië, [Zeist], zn. van *Ferdinand* en *Delina Rubben.*
5. *Maria Helena van der Wissel,* geb. Rotterdam 3 nov. 1895. ['s-Gravenhage]
6. *Abraham,* volgt IXe.
7. *François Marie,* volgt IXf.
8. *Herman Tobias,* volgt IXg.
9. *Wilhelmina Maria van der Wissel,* geb. Oosterbeek 13 aug. 1902, † ald. 5 nov. 1902.
10. *Wilhelmina Maria van der Wissel,* geb. Oosterbeek 6 jan. 1904, † ald. 24 mei 1904.
11. *Wilhelmus Maria,* volgt IXh.
12. *Johannes,* volgt IXj.

IXe. *Abraham van der Wissel,* geb. Rotterdam 21 nov. 1896, kunstschilder, leraar Tekenen M.O. te Tondano 1923, te Semarang 1926-1929, te Batavia 1931, te Djokjakarta 1934 en te Semarang 1938-1941, † Pakanbaru 26 juli 1945, tr. le 's-Gravenhage (bij volmacht) 18 maart 1931 (door echtsch. ontb. Arr.-Rb. 's-Gravenhage 10 mei 1938) *Willemina Nothdurft,* geb. Rotterdam 9 dec. 1888, ['s-Gravenhage], dr. van *Wilhelm* en *Johanna Adriana Ilmer,* en gesch. echtgenote van *Cornelis Johannes Sauveur;* tr. 2e 's-Gravenhage 1 juni 1938 *Gusti Adolphine Yolanda Kriens,* geb. Rijswijk (Z.-H.) 21 nov. 1905, dr. van *Otto Gustav' Adolf* en *Jansje Guldemond.* [Rijswijk (Z.H.)]

Uit het tweede huwelijk:

1. *Frank van der Wissel,* geb. Semarang 13 dec. 1939.
2. *Annelize van der Wissel,* geb. Semarang 3 juli 1942.

IXf. *François Marie van der Wissel,* geb. Rotterdam 11 dec. 1898, employé Amsterdamsche Bank te Rotterdam, districtsverzorger van het Apostolisch Genootschap te Heerlen 1946, † ald. 5 okt. 1951, tr. 's-Gravenhage 19 sept. 1923 *Anfoneffe Gerritje Aaltje Hilhorst,* geb. Nijmegen 4 sept. 1899, dr. van *Johan* en *Anna van Zetten.* [Heerlen]

Uit dit huwelijk:

1. *Nettie van der Wissel,* geb. Rotterdam 2 april 1929.
2. *Francina van der Wissel,* geb. Rotterdam 2 sept. 1939.

IXg. *Herman Tobias van der Wissel,* geb. Rotterdam 29 sept. 1900, keurmeester bij de B.P.M., tr. 's-Gravenhage 21 juli 1932 *Barbara Maria Lorz,* geb. Wenen 18 nov. 1910, dr. van *Johann en Rosalia Pocker.* ['s-Gravenhage]

Uit dit huwelijk:

1. *Rosalia Francisca Johanna van der Wissel,* geb. Essen 29 juni 1933.
2. *Barbara Maria Antonia van der Wissel,* geb. Essen 26 juni 1935.
3. *Antonia Maria Hermine van der Wissel,* geb. 's-Gravenhage 7 jan. 1938.
4. *Herman Antonius Maria van der Wissel,* geb. 's-Gravenhage 19 mei 1942.

5. *Edith Maria van der Wissel,* geb. Wassenaar 14 febr. 1944.
6. *Victor Edward van der Wissel,* geb. Wassenaar 3 mei 1945.

IXh. Mr, *Wilhelmus Maria van der Wissel,* geb. 's-Gravenhage 1 nov. 1911, advocaat en procureur te 's-Gravenhage 1941, employé bij Vroom & Dreesmann te Nijmegen 1950, tr. 's-Gravenhage 6 maart 1943 *Veronica Geertruida Maria Vroom,* geb. ald. 29 juli 1922, dr. van *Hendricus Josephus* en *Anna Bernardina Maria Dreesmann. [Nijmegen]*

Uit dit huwelijk:

1. *Hendrik van der Wissel,* geb. 's-Gravenhage 17 nov. 1945.
2. *Maria Helena van der Wissel,* geb. 's-Gravenhage 28 dec. 1946.
3. *Lidwina Maria van der Wissel,* geb. 's-Gravenhage 31 jan. 1948.
4. *Anna Maria van der Wissel,* geb. Nijmegen 24 maart 1950.
5. *Clara van der Wissel,* geb. Nijmegen 9 jan. 1955.
6. *Joseph Thierry Marie van der Wissel,* geb. Nijmegen 28 okt. 1956.

IXj. *Johannes van der Wissel,* geb. 's-Gravenhage 17 febr. 1917, scheepsbouwkundig constructeur, tr. 's-Gravenhage 7 nov. 1941 *Maria Rosa Lorz,* geb. Wenen 7 okt. 1911, dr. van *Johann* en *Rosalia Pocker.* ['s-Gravenhage]

Uit dit huwelijk:

1. *Maria Francisca van der Wissel,* geb. 's-Gravenhage 28 okt. 1942.
2. *Jacintha van der Wissel,* geb. 's-Gravenhage 31 mei 1944.
3. *Johannes Maria van der Wissel,* geb. .'s-Gravenhage 25 sept. 1946.

VIIc. Dr. *Jacob van der Wissel,* geb. Bloemendaal 26 juli 1836, med. doctor, genees-, heel- en vroedmr te Capelle aan de IJsel, † Rotterdam 12 juli 1901, tr. Zaandam 10 mei 1866 *Trijntje Endt,* geb. Zaandam 20 mei 1832, † Amsterdam 7 jan. 1908, dr. van *Gerrit* en *Dorothea Kerbert.*

Uit dit huwelijk:

1. *Johanna Dorothea van der Wissel,* geb. Capelle aan de IJsel 14 sept. 1867, pianiste, † Bandoeng 9 april 1945, tr. 1° Capelle aan de IJsel (bij volmacht) 26 juni 1895 (door echtsch. ontb. Arr.-Rb. Amsterdam 30 nov. 1906) *Herman Oskar Schröder,* geb. Dusseldorp 13 maart 1865, kapitein der Inf., Commissaris der Padangsche Hulpbank 1903-1905, secretaris van het College van Regenten der Vereniging tot Wezenverpleging te Padang 1904-1905, † Watergraafsmeer 20 febr. 1916, zn. van *Hermann* en *Katharina Hamacker;* tr. 2° Batavia 8 jan. 1908 (door echtsch. ontb. Arr.-Rb. 's-Gravenhage 22 juli 1921) *Cornelis Burgemeister,* geb. 's-Gravenhage 21 sept. 1883, 2de commies van het Departement van Landbouw, hoofdcommies van het Departement van Koloniën, zn. van *Cornelis* en *Jeanetta Mathilda van der Vegt;* hij hertr. 's-Gravenhage 6 aug. 1926 *Hillegonda Johanna Abeleven.* [Rijswijk (Z.-H.)]

2. *Dorothea van der Wissel,* geb. Capelle aan de IJsel 19 jan. 1869, † ald. 31 jan. 1869.
3. *Gerard van der Wissel,* geb. Capelle aan de IJsel 23 maart 1870, † Loosduinen 14 mei 1921.
4. *Joost,* volgt VIIId.
5. *Dorothea van der Wissel,* geb. Capelle aan de IJsel 1 april 1873, † Amersfoort 26 april 1946, tr. 1° Capelle aan de IJsel 24 sept. 1895 (door echtsch. ontb. Arr.-Rb. Haarlem 4 maart 1924) Dr. *Adolph Fredrik Meijer,* geb. Amsterdam 16 okt. 1868, med. doctor, arts te Wemeldinge 1895, te Sliedrecht 1898, te Hilversum 1907, te Amsterdam 1912; psychiater te 's-Gravenhage 1915, te Haarlem 1921, te Bloemendaal 1924, † Haarlem 28 maart 1926, zn. van *Johannes Hendrik en Cornelia Kooy;* hij hertr. Bloemendaal 30 okt. 1924 *Hendrica Pleyte;* tr. 2° Haarlem 4 febr. 1925 *Theodorus Wilhelmus Nieuwenhuis,* geb. Noord-Scharwoude 26 april 1866, binnenhuis-architect, † Hilversum 5 dec. 1951, zn. van *Franciscus* en *Hendrika Anna Scholten,* gescheiden echtgenoot van *Johanna Cornelia Elisabeth Geertruida Knottenbelt* en daarvoor wedr. van *Jacoba Rajers.*
6. *Jacoba Maria van der Wissel,* geb. Capelle aan de IJsel 17 juni 1875, † ald. 10 aug. i875.

VIIId. *Joost van der Wissel,* geb. Capelle aan de IJsel 19 mei 1871, violist, leraar aan de Muziekschool te Rotterdam, 2de kapelmeester van het Residentieorkest, † Delft 5 juli 1916, tr. Moordrecht 19 aug. 1896 *Maria Elizabeth Mari,* geb. Numansdorp 16 juni 1873, † 's-Gravenhage 1 nov. 1920, dr. van *Petrus Wilhelmus* en *Helene Marie Zijlstra.*

Uit dit huwelijk:

1. *Jacob Joost van der Wissel,* geb. 's-Gravenhage 22 maart 1898, boekhouder bij Blom & Van der Aa te Weltevreden 1926, boekhoudkundig ambtenaar Departement van Binnenlandsch Bestuur 1930-1942, † 18 sept. 1944 nabij Sumatra bij de torpedering van het schip, waarop hij voer, tr. Hilversum (bij volmacht) 6 nov. 1939 *Hendrika Maria van Ree,* geb. Hilversum 1 mei 1899, dr. van *Hendrik Adriaan* en *Gerritje Drieënhuizen,* en weduwe van *Johannes Hendrik Meijer. [Hilversum]*
2. Ir. *Petrus Wilhelmus van der Wissel,* geb. 's-Gravenhage 21 mei 1901, civ. ing., ingenieur bij Werkspoor te Amsterdam, leider van een Ingenieursbureau te Brastagi, civiel ing. 2de klasse der Genie te Bandoeng, daarna bij de Marinewerken te Soerabaja, † Malang 2 febr. 1942, tr. Amsterdam 3 sept. 1 931 (door echtsch. ontb. Arr..-Rb. Amsterdam 20 juli 1932) *Eugenia Stoyanova,* geb. Varna (Bulgarije) 6 nov. 1903, dr. van *Todor Stoyanow* en *Maria Stefanova.*
3. *Helena Maria van der Wissel,* geb. 's-Gravenhage 12 dec. 1906, tr. Laboean Bilik 5 nov. 1928 *Hendrikus Schönbeck,* geb. Amsterdam 23 febr. 1888, chef der locale Waterstaat van S.O.K., leider van een ingenieursbureau te Brastagi, † ald. 17 maart 1942, zn. van *Gottfriet Lodewijk Johann* en *Catharina Wienissen* en gesch. echtg. van *Davina Deibert.* [Amsterdam]
4. *Maria Elisabeth van der Wissel,* geb. 's-Gravenhage 31 okt. 1908, zangeres, tr. Bandoeng 25 maart 1938 *Willem Jacob Gerardus van Swers,* geb. Apeldoorn

5 maart 1888, pianist, † Bandoeng 27 sept.. 1943, zn. van *Johannes Adrianus* en *Adriana de Pagter,* gescheiden echtgenoot van *Christina Cornelia Frederika van der Weele.* [Amsterdam]

Vb. *Joost van der Wissel,* geb. Zierikzee 18 jan. 1777, ged. ald. (Dg.) 23 aug. 1795, officier van Gezondheid der 2de Klasse aan het Hospitaal te Fijenoord 1799, heel- en vroedmr te Haarlem 1801, lid van de Plaatselijke 1811 en der Provinciale Geneeskundige Commissie 1825, lector aan de Geneeskundige School te Haarlem 1824, kerkeraadslid en diaken der Doopsgezinde. Gemeente te Haarlem 1813, † ald. 14 april 1846, tr. Goes 11 jan. 1802 *Margaretha Fitzner,* ged. Goes 30 okt. 1778, † Haarlem 1 okt. 1859, dr. van *Johannes* en *Pieternella van den Thoorn.*

Zie over Joost *van* der Wissel: Van der ba „Biographisch Woordenboek" ; T. Nagtglas : „Levensberichten van Zeeuwen" ; „Konst- en Letterboek" 1846, Deel 1; F. Allan: „Geschiedenis en Beschrijving van Haarlem".

Uit dit huwelijk:

1. *Jacob Wijbrand van der Wissel,* geb. Haarlem 20 nov. 1802, ged. ald. (Dg.) 4 nov. 1821, heel- en vroedmr. te Amsterdam 1828, te Haarlem 1834, † ald. 11 febr. 1835, tr. Haarlem 24 april 1834 *Maria Alida Harbrink,* geb. Amsterdam 24 juni, ged. ald. (Luth.) 29 juni 1806, † Amsterdam 26 okt. 1874, dr. van *Jan* en *Catharina Elizabeth Uhlenbroek, en* weduwe van *Abraham Adriaan Clarisse.*
2. *Maria Johanna Petronella van der Wissel,* geb. Haarlem 17 aug. 1804, † Haarlem 15 aug,, begr. ald. 19 aug, 1885.
3. *Johanna Petronella* van *der Wissel,* geb. Haarlem 13 sept. 1806, ged. ald. (Dg.) 20 maart 1825, † Haarlem 3 febr. 1854, tr. Haarlem 13 sept. 1827 *Jan van Geuns,* geb. Haarlem 10 aug. 1799, apotheker, fabrikant van caoutchoucproducten te Haarlem, † ald. 23 'okt. 1865, zn. van Ds. *Mathias* Jzn en *Trijntje Cornelis Sytses.*
4. kind, doodgeboren, Haarlem 26 april 1808,
5. *Wilhelmina Anthonetta Hendrika van der Wissel,* geb. Haarlem 30 sept. 1810, ged. ald. (Dg.) 2 nov. 1828, † Haarlem 6 sept. 1839, tr. Haarlem 24 april 1834 *Michiel Marinus Adrianus de Lange,* geb. Tholen 22 juni, ged. ald. 5 juli 1807, apotheker, zn. van *Johannis* en *Tanna de Wit.*
6. *Josina Catharina van der Wissel,* geb. Haarlem 21 mei 1814, † ald. 5 aug. 1817.

VRAGEN EN ANTWOORDEN+

de Bercker-Roeffs. Gevraagd de kwartieren van *Cornelis Jansz. de Bercker,* ged. Helmond 1618, overl. vóór 1667, tr. *Catharina Roeffs,* † waarsch. te Gemert tussen 1667 en 1684.

Den Helder, W. ENTERMAN.

Boucardus. Gevraagd ascendenten van Ds. *Johannes Boucardus,* geb. Berkhout in 1607, † Woensel in 1696, candidaat te Waarder 1634, predikant te Woensel april 1649.

Den Helder. W. ENTERMAN.

de **Buck.** (LXXVII 344). Het wapen van de Rotterdammer *Wijnandus de Buck,* voorkomend op het bewuste cachet, toont:

op een grond een hert, naar rechts opspringend tegen een boom. Helmteken: hert ten halve lijve, naar rechts. Het wapen heeft racaille-vorm en vertoont geen kleuren. De zilvermerken van het cachet zijn: Rotterdam (kleine keur), Z = 1758, meesterteken. 2 onduidelijke letters, vermoedelijk „IH". Dit cachet is in mijn bezit,

Amsterdam. K. A. CITROEN.

van der Burch-Bruyne (**n**). Reeds lang zoek ik naar de ouders van *Johannes van der Burch,* j.m. van Delft, schoenmaker, op 20 april 1656 te Utrecht getrouwd met *Grietje Bruyne.* Hun kinderen waren: *Pieter, Johannes, Anna, Johannes, Cornelia, Elisabeth, Johanna, Teuntjen, Willem. Dieuwertjen.*

Op het archief te Delft vond ik de gezochte ouders niet. Wel trof mij daar de huwelijksacte van *Pieter Cornelisz. van der Burch* en *Annetgen Dirks Bruynen,* extra ord. getr. op attest van Pijnacker 13 aug. 1608. De vraag rees of deze echtelieden de ouders of grootouders zouden kunnen zijn van *Johannes van der Burch.* In de archieven te Delft en Pijnacker vond ik geen kinderen van dit echtpaar. Gevraagd worden nadere gegevens over beide echtparen,

In het boek van Jhr. Mr. Dr. E. A. van Beresteyn „Grafmonumenten en grafzerken in de Oude Kerk te Delft" wordt op blz. 122 onder no. 259 het wapen van *Anniesgen Bruynen* beschreven als: 1 *en* 4 een ankerkruis belegd met een hartschild, 2 en 3 drie leeuwenkoppen opgehangen aan een tak. Is van dit wapen een volledige beschrijving bekend?

Rijswijk (Z.-H.). DR. A. J. P. VAN DEN BURG.

de Dammartin. Gevraagd gegevens omtrent ouders en grootouders van *Simon de Dammartin,* (door zijn echtgenote) comte de Ponthieu en Montreuil, † 21 september 1239; zijn dochter *Philippa* trouwt *Otto II* graaf *van Gelre.*

Amsterdam. MR. D. DUNLOP.

Grau van Egmond+ Gegevens gevraagd betreffende de persoon en het voorgeslacht van *Augustinus Grau* (1744-1808), gehuwd in derde huwelijk te Amsterdam met *Alida Pieters* (ook wel *Pieterson).* Hij was een broer van de bekende Delftse patriot Dr. *Hieronimus Grau,* geb. in 1751, overleden in ballingschap te Duinkerken na 1791, De eerste maal dat ik de beide broers vermeld vind met de dubbele naam *Grau van Egmond* is te Brussel, op 25 septembe 1791, bij de doop van *Alida Wilhelmina Grau van Egmond,* dochter van de voornoemde *Augustinrzs* uit diens derde huwelijk, bij welke doop *Hieronimus* als getuige optrad. *Alida Wilhelmina (* 1791-1877) huwde in 1813 *Hendrik van Vladeracken,* schout van Bergen (N.-H.).

Scheveningen. MR. E. VAN WEEL.

Hesselt van **Dinter.** Gezocht foto's en silhouetten van de familie *Hesselt van Dinter* en aanverwante families.

Pijnacker, Westlaan 34 JHR. J. E. HESSELT VAN DINTER.

van der **Horst,** (LXXVI 346). Het Herv. trouwboek van Rheden (Geld.) geeft de volgende inschrijvingen:

1713 *Harmen Berents van der Horst,* j.m. van Ulsen, met *Megteld Teunissen,* j.d. wonende op de Steeg, iunxi illam illi den 12 Maart.

1691 den 13 April *Wolter Jansen van der Horst,* j.m. van Ulsen, met *Geertrui Aveling,* j.d. uit de Havikerweert, iuncti tot Latum op onse attestatie den 27 April.

'1689 *Gerrit Jansen van der Horst,* j.m. van Ulsen, met *Jenneken Janssen,* j.d. van Worthree. iunxi den 21 April.

Zij tr. 2° 1 jan. 1702, als weduwe van G. J. van der Horst, met Hendrik *Gerritsen*, j.m. van Eerbeek.

Uit deze drie huwelijken van der *Horst* vele nakomelingen, gedoopt te Rheden of Ellecom, doch blijkbaar is Ulsen de bakermat van dit geslacht.

Assen C. J. SIERTSEMA-HEUWELINK.

Carmiggelt, Gevraagd nadere gegevens betreffende *Willem Cobusse Karmichel*, gehuwd met *Maria Joosfen*. Hij laat tussen 1766 en 178 1 te Brummen kinderen dopen en overleed aldaar in 1793.

Rotterdam. C. HOEK.

(van) **Couwenhoven-van** Isendoorn, Gevraagd kwartieren van *Jeremias (van) Couwenhoven* (tr. Delft 15 juli 1657 *Lysbefh van der Ceel)*, zoon van *Pieter Jansz. (van) Couwenhoven*, molenaar op de Slik- of Slijkmolen in Vrijenban (thans in het Openluchtmuseum, te Arnhem), en *Annefje Jeremiasdr. van Isendoorn.*

Den Helder. W. ENTERMAN.

de Lange, Wie kan inlichtingen geven omtrent het wapen van het geslacht *de Lange*, waartoe behoorde *Dirk de Lange*, geb. 15 dec. 1858 te Vlaardingen, zoon van *Dirk de Lange*, geb. 25 okt. 1819 te Zegwaard, en *Kafharina Hoorns*, geb. 20 febr. 1827 te Maasland,

Pijnacker. JHR. J. E. HESSELT VAN DINTER.

Langenberg-Bovy. Gevraagd kwartieren van *Wendelina Langenberg*, ged. Zutphen, 20 juli 1757, dochter van *Adriaan Willem Langenberg* en *Hendrica Bovy.*

Den Helder, W. ENTERMAN.

Saysoms. Gevraagd ascendenten van *Abigael Saysoms* (van 's-Gravenhage), ondertr. Delft, 6 september 1609 *Adriaen Gerritsz. van Beijeren,* boekverkoper en uitgever te Delft, verm. geb. 's-Gravenhage, overl. Delft in 1651.

Den Helder. W. ENTERMAN.

Spaander-Gellis. Gevraagd de familierelatie tussen (de kinderen: *Trijntje*, geb. 1696: *Gijsbert*, geb. 1700; *Jan*, geb. 1702, † 1727; *Marrijtje*, geb. 1704; *Jacob*, geb. 1707; *Geertruid*, geb. 1707; *Claas*, geb. 1710; *Joijntje*, geb. 1712; *Abraham*, geb. en † 1714 van) *Jan Jacobs Spaander*, belijdenis te Bloemendaal 22 okt. 1690, mr. smid, begr. Bloemendaal 18 april 1720 (ondertr. Bloemendaal 27 febr. 1695 *Stijntjen Gijsberts van Alphen)* en *Bruijn Abrahams Gellis, ged.* Wormer 30 maart 1659, schepen van Wormer, begr. ald. 19 nov. 1727 (tr. in of vóór 1687 *Wijven Jacobs*, ged, Wormer 18 juni 1662, † tussen 1719 en 1727, dr. van *Jacob Floris en Bregje Jans)*, zoon van *Abraham Carszen* (ged. Wormer 7 febr. 1627 als zoon van *Kars Jansen en Barber Jacobs)* en *Guurfje Bruijns Gellis* (dr. van *Bruijn Cornelis Gellis* en *Reimpje Simons)*; in het testament van *Bruijn Abraham Gellis* en *Wijven Jacobs* (Wormer 12 okt. 1719) laat hij zijn goederen na aan zijn zusterlingen of bij derzelver vooroverlijden aan hun kinderen; de kinderen van *Jan Spaander* waren één der vijf groepen en erfden tezamen 1/5 deel. De andere vier groepen waren:

1. *Rijmke Cornelis*, ged. Wormer 10 aug. 1670 als dr. van *Connelis Jacobs* en *Neeltje Bruijn Gellis*, zuster van *Guurfje Bruijns Gellis.*

11. De kinderen van *Sijmen Jans Gorfer*, gehuwd met *Hillegond Jacobs*, ged. Wormer 10, febr. 1668 als dr. van *Jacob Jacobs Rups* en *Lijsje Bruijns Gellis*, zuster van *Guurtje Bruijns Gellis.*

III. *Bruijn Piefers Al*, verwantschap onbekend.

IV. *Claes de Boer*, verwantschap onbekend.

Voorzover ik weet had *Bruijn Abrahams Gellis* geen broers of zusters.

De Sfeeg. 0. SCHUTTE.

Potter. Gevraagd ascendenten van *Geertruid Jansdr. Poffer*, tr. *Jan (van) Onderwafer*, brouwer in „De Roos" te Delft; ouders van *Aagje (Agafha) Onderwafer* tr *Arend Anfhonisz. van Puffvlief*, begr. Delft, 22 augustus 1621.

Den Helder. W. ENTERMAN.

Tjallis-van Hensbeeck. Volgens het huwelijksproclamatieboek van Gouda zijn aldaar in september 1606 verschenen: Mr. *Cornelis Tjallis*, secretaris van Enkhuizen, en *Cornelia Cornelisdr. van Hensbeeck*, van Gouda. Zij huwden te Enkhuizen.

Bestaat er verwantschap tussen deze *Cornelia van Hensbeeck* en *Dirk Cornelisz. Hensbeek van Oudewafer*, burgemeester van Gouda, in 1561 schenker van raam nr. 9 van de St. Janskerk, waarop hij staat afgebeeld met zijn vrouw en 15 kinderen. Het in de vraag *Tjallis-Maelson* genoemde gezin *Tjallis is* ook erfgenaam van *Cornelis Tjallis* en *Cornelia Hensbeeck*. Zijn dit kinderen en kleinkinderen van dit echtpaar?

Naarden, J. TH. A. PESKENS.

Tjallis-Maelson. In 1682 worden genoemd als erfgenamen van *Agafha Maelson*, weduwe van *Abraham de Velaer, verschillende* leden van het geslacht *Tjallis*, o.a. *Dirk Tjallis* en zijn broers *Gerrif* en *Jacob (Tjallis Scharlaken)*, *Catharina Tjallis*, de kinderen van *Cornelis Tjallis de* oude en de kinderen van *Geertruy Tjallis* en *Cornelis Swaegs.*

Welke verwantschap bestond er tussen *Agatha Maelson en* de familie *Tjallis?* Gaarne meerdere gegevens over het geslacht *Tjallis*. Is er een wapen *Tjallis* bekend?

Naarden. J. TH. A. PESKENS.

Vermaat (Vermaet). (LXVI 64, 192. *Griefje Piefersdr. Vermaet,* tr. Poortugaal 8 dec. 1594 *Pieter Jansz. Waegemaecker*. Uit dit huwelijk werd 12 nov. 1600 een dochter *Trijnfje te* Poortugaal gedoopt, die vóór maart 1669 overleden moet zijn en tr. le mei/okt. 1618 *Jan Jansz. Coman* en tr. als diens weduwe, 2e Pernis in 1635 *Feys Meesz. Palsrock* (vgl. Ned. Leeuw 1959, kol. 264). Gevraagd de kwartieren van bovengenoemde *Trijntje Pietersdr.* (1600-omstr. 1669), alsmede genealogische gegevens omtrent de oudst bekende genesaties van het Poortugaalse geslacht *Vermaaf* en de mogelijke samenhang van deze familie met het gelijknamige geslacht afkomstig uit het naburige Spijkenisse.

Rotterdam. H. J. BARENDREGT.

INHOUD VAN DIT NUMMER:

Bestuursberichten. — In memoriam G. C. Ansoul. — In memoriam Dr. J. P. de Bie. — Ridderlijke Duitsche Orde Balije van Utrecht. verruiming eisen van toelating, door Jhr. Mr. C. C. van Valkenburg. — Het geslacht Huising uit de Buurschap Wachtum onder Dalen in Drenthe, door Ir. G. L. Meesters en Ir. T. W. Siertsema. — Het' Doopsgezinde geslacht van der Wissel, door 0. Schutte. Vragen en antwoorden.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

BESCHERMHEER Z.K.H. DE PRINS DER NEDERLANDEN, PRINS VAN LIPPE BIESTERFELD

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, gelieve men te richten tot de Hoofdredacteur MR. W. W. VAN VALKENBURG, *„Nijenstede", Backershaegenlaan 70, Wassenaar.*
De jaarlijkse contributie (abonnement) ad *f* 20,— gelieve men steeds vóór 1 februari te voldoen door storting op postrekening no. 20910 ten name van het Genootschap te 's-Gravenhage.

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot de Secretaris IR **C.** M. R. DAVIDSON, Jacob **de** *Graefflaan 17, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie), zomede opgaven van adresverandering, te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleijenburg* 5, 's-Gravenhage.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of de inhoud der ondertekende stukken.

No. 11 LXXVIe Jaargang **november 1959**

BESTUURSBERICHTEN:

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van de Heer A. J. H. M. van Baar en Mejuffrouw C. H. Raue, respectievelijk sedert 1958 en 1923 gewoon lid van het Genootschap.

Tot lid zijn benoemd:

D. SCHEPPER . . . . . *Remscheid (Duitsland). Schütterstrasse 47.*

A. J. M. STERCK . . . . . *Wehl. (Gdl.). Grotestraat 8.*

Adreswijzigingen:

K. P. ACKEMA . . . . . *Amsterdam; Z. Hobbemakade 92/I.*

MR. P. J. W. BELTJES . . . . . *Arnhem. Sonsbeekweg 40.*

J. H. BEKOUW . . . . . *Bussum. Beerensteinerlaan 73.*

MR. N. J. BINK . . . . . *St. Michielsgestel. Huize Haanwijk.*

MR. W. DOWNER . . . . . *Leiden. Hoge Rijndijk 77.*

B. VAN DER FEEN DE LILLE . . . . . *Zeist. Homeruslaan 8.*

J. P. W. F. LAKKE . . . . . *Zeist. Ernst Casimirlaan 4.2.*

IR. N. A. VAN NOORDEN . . . . . *Ommen. Wolfskuil 27.*

JHR. MR. G. A. STRICK VAN LINSCHOTEN . . *Wilp. (Gld.) Groote Noordijk, Iordensweg 108.*

MR. A. TELDERS . . . . . *Gorinchem. Koningin Emmastraat 6.*

Met grote waardering bericht het bestuur dat het overleden lid G. C. Ansou 1 te Heelsum zijn gehele boekerij aan het Genootschap heeft vermaakt. Een opgave van de verkregen werken treft men aan in de rubriek „Aanwinsten".

Voorts deelt het bestuur met grote erkentelijkheid mede, dat het overleden lid Dr. J. P. de Bie te 's-Gravenhage een bedrag van *f* 1000,— vrij van rechten aan het Genootschap heeft gelegateerd.

In de maand oktober zijn aan het gebouw en aan het meubilair verschillende onderhoudswerkzaamheden verricht en vernieuwingen aangebracht, welke -- naar het bestuur hoopt — evenzovele verbeteringen zullen blijken te zijn.

Tevens is gedurende die maand de administratieve behandeling- en verantwoording van de boeken in de bibliotheek bijgewerkt evenals van de handschriften in de handschriftenverzameling.

De toename van de aanwinsten aan boeken in de bibliotheek, alsmede van het aantal tijdschriften, en de steeds in omvang toenemende dagelijkse correspondentie, die door het bureau moet worden verwerkt, en anderzijds de kleine bezetting aan personeel scheppen bijzondere problemen voor het bestuur. Het probleem heeft de bijzondere aandacht van het bestuur, dat de aandacht ervoor vraagt van de leden, die gebruik maken van de verzamelingen. Het bestuur doet een dringend beroep op de leden het bezoeken en raadplegen van de bibliotheek en de andere verzamelingen te beperken tot de hiervoor vastgestelde dagen en uren, n.l. maandag 9½—12 uur en 14-17 uur en donderdag 9½—12 uur.

Bij correspondentie met het bureau van het Genootschap gelieve men deze te adresseren: Aan het bureau van het

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde, Bleyenburg 5, te 's-Gravenhage, zonder persoonsnamen te vermelden.

Voordragen van nieuwe leden.

Het Bestuur vestigt er gaarne de aandacht op, dat elk lid het recht heeft één of meer nieuwe leden voor ons Genootschap voor te dragen. Het spreekt de hoop uit, dat vele leden van dit recht gebruik zullen maken+

AANWINSTENLIJST 'DER BIBLIOTHEEK+.

Aarbog, Danmarks Adels. Kjöbenhavn [,1902], jrg. 1902, *(Geschenk van het Centraal Bureau voor Genealogie.)*

Adriaens, F. H. M. C. De magistraat van Nijmegen en de armenzorg (1750—1800). Nijmegen, 1956. Bijdr. tot de soc. en econ. gesch. van het zuiden van Ned., II.
(Geschenk van het Gemeentebestuur van Nijmegen.)

Aldfaer s-erf. Driemaandelijks orgaan van de Schotanus-Stichtingen. Groningen, 1957—. nr. 9 vv.
(Geschenk van de Schotanus-Stichting.)

Algra, A. De historie gaat door het eigen dorp. Leeuwarden [,z.j.]. 3 dln. *(Aankoop.)*

Almanak, Kamper, 31 okt. 1957-31 okt. 1958. Kampen [, 1957]. *(Geschenk van de Heer C. N. Fehrmann.)*

Amburger, E. Die Familie Marselis. Studien zur russischen Wirtschaftgeschichte. Giessen, 1957. Osteuropastudien der Hochschulen des Landes Hessen, R. 1, 4.
(Recensie-exemplaar.)

Archiefdienst, Honderd jaar gemeentelijke, Haarlem. [Haarlem,] 1957.
(Geschenk van de Archivaris der gem. Haarlem.)

Archievenblad, Nederlands. Orgaan van de Ver. van archivarissen in Nederland. Groningen, 1958-1959. jrg. LXII (1957—1958), afl. 1-4, jrg. LX111 (1958—1959), afl. 1-4. *(Geschenk van het Min. van O., K. en W.)*

Arnould, M. A. Les dénombrements de foyers dans le comté de Hainaut (XIVe—XVIe siècle). Bruxelles, 1956.
(Ruil.)

Ausstellung, Kaiser Maximilian 1. (1459-1519) und die Reichsstadt Nürnberg, des Germanischen National-Museums ... zum 500. Geburtstag Maximilians. Nürnberg, 1959. *(Ruil.)*

Baalen, D. van en † J. P. Medema. Kwartierstaat van Ds. Johannes Schouten. [Z.pl., z.j.]
(Geschenk van de Heer D. van Baalen.)

Baerderadie 1. In geakunde. Drachten, 1957.
(Recensie-exemplaar.)

Baillien, H. Chronologische inventaris der oorkonden van St.- Jacobsgasthuis te Tongeren (1233—1619). Brussel, 1958. *(Ruil.)*

Bakker, M. M. de. De abdij Mariënkamp te Assen. Wylré, 1959. Overdr. uit: „N. Drentse Volksalm.", 1959.
(Recensie-exemplaar.)

Bakker, R. J. Het nageslacht van Jacob Duirts en Geertjen Peters Woest. Groningen [, z.j.]. gestenc.
(Recensie-exemplaar,)

Bakker. R. J. Het nageslacht van Tamme Geerts en Bouke Jacobs. Groningen, 1957—1958. 4 dln. gestenc. dl. I. Geert Tammes en Aaltje Ennens. (Tammens.) dl. III. Jan Tammes en Grietje Willems. (Tammens.) dl. IV. Wibbe Tammes en Hyktje Jans. (Van Douwen.) dl. V. Jacob Tammes en Hindrikje Jans. (Tammens.) *(Aankoop.)*

Beck, W. The descent of Beck of Northern Ireland, from the.. . family of Beck Aachen (Aix-la-Chapelle), kin to Beck of London, Stolberg, and families of Beck in Holland in the seventeenth century. Sydney [,z.j.].
(Geschenk van de Schrijver.)

Beltonje, J. De Groote Hegge te Thorn. 's-Gravenhage, 1957. *(Recensie-exemplaar.)*

Beltjes,. P. J. W. De kostbaarheden van Elisabeth van Culemborg,, 1475'—1555. Culemborg, 1957. Culemborgsche Hist. bl. 1e s., IV. *(Geschenk van de Schrijver.)*

Beltjes, P. J. W. Jonker Timan Sloot en de zijnen en het goed Boekelo te Bennekom. [Z. pl., z.j.] Overdr. uit: „Een Veluws dorp." *(Geschenk van de Schrijver.)*

Berg, C. vom. Geschichte der evangelischen Kirchengemeinde Lennep. Erweitert durch P. Kolfertz und R. Thielmann, überarbeitet von Ch. Meyer. [Lennep, z.j.]
(Geschenk van de „Evangelische Kirchengemeinde" te Lennep.)

Bergh man, A. Exlibris. En bok om bokägarmärken. [Malmö, 1957.1 *(Geschenk van de Schrijver.)*

Berkenvelder, F. C. Korte geschiedenis van de Nederlandse familie Berkenvelder. Een Amsterdams-Enschedees geslacht 1758-1958. [Groningen, 1958.1 gestenc.
(Geschenk van de Samensteller.)

Berner Schilden Holsten, H. og A. Fabritius. Lehnsbaron Hans Berner Schilden Holsten's Slaegtebog. København, 1956-1957, dl. 1, 3; dl. 111, 2.
(Geschenk van Lehnsbaron H. Berner Schilden Holsten.)

[Bess em, A. G.] Kwartierstaat van Johannes Stevels, ged. Amsterdam 6 juni 1764, begr. Amsterdam 24 april 1808, korendrager 'en schuytevoerder. [Rijswijk (Z.-H.), 1958.1 gestenc. *(Geschenk van de Samensteller.)*

Beterams, F. G. C. Inventaire des archives des états Belgiques Unis. Bruxelles, *1957*. *(Ruil.)*

Bewoners, De, van het kasteel Ilpenstein en hun nakomelingen, 1827-1957. [Door J. H. de Bruijn, J. J. van de Stadt, N. J. Zadeits, W. P. J. Osinga. Ilpendam, 1958.1 gestenc. *(Aankoop.)*

Bibliographie, Familiengeschichtliche. Neustadt a. d. Aisch, 1958. dl. VII, 3. 1938-1945. Bew. door J. Hohlfeld. *(Aankoop.)*

Bischoff, J. Das Amtssiegel des Brandburg-Bayreutischen Klosterverwalter-Amtes Frauenaurach u. das Dorfsiegel von Eltersdorf. [Erlangen, 1957.1 Erlanger Bausteine zur fränk. Heimatforschung, jrg. V, afl. 5.
(Geschenk van de Schrijver.)

Blomhert-Knottnerus, J. 0. Genealogie van het geslacht Knottnerus. [Z. pl., z.j.] gestenc.
(Geschenk van de Samenstelster.)

Bopp, M. J. Die evangelisch& Geistlichen und Theologen in Elsass und Lothringen von der Reformation bis zur 'Gegenwart. Neustadt a.d. Aisch, 1959. Bibl. fam. gesch. Quellen, XIV. *(Recensie-exemplaar.)*

Bos Jzn., W. De Sliedrechtse Moeders uit het geslacht Bos. [Z.pl., z.j.] *(Geschenk van de Schrijver.)*

Bos Jz n., W. Aan de dijk. De opkomst en ontwikkeling van Sliedrecht en het baggerbedrijf. Sliedrecht, 1956. *(Geschenk van de Schrijver.)*

Bos Jzn., W. Van Slè dechtse stam. Het Sliedrechtse dorpsleven als achtergrond van historische waterwerken en hun ondernemers. Sliedrecht, 1958. *(Geschenk van de Schrijver.)*

Bö t t g er, H. Friedrich Flender vor der Hardt. Ein Kämpfer für Recht und Freiheit des Siegerländer Volks. Gedenkschrift zur 250. Wiederkehr seines Todestags 29. März 1707. Siegen, 1957. *(Ruil.)*

Boumans, R. Inventaire des papiers de H. J. W. Frère-Orban. Bruxelles, 1958. *(Ruil.)*

Boumans, R. Inventaire des papiers de Charles Rogier. Bruxelles. 1958. *(Ruil.)*

Brabantica. Bundel werken over familiegesch., geslacht- en wapenkunde voor de prov. Brabant. Bruxelles, 1957-1959. dl. 11, 1 en 2; dl. 111, 1 en 2; dl. IV, 1 en 2. *(Ruil.)*

Brandts, R. Inventar des Archivs der Pfarrkirche St. Martin in Euskirchen. Düsseldorf, 1956. Inv. nichtstastl. Arch... Rheinland, III. *(Recensie-exemplaar.)*

Brandts, R. Inventar des Archivs der Pfarrk'rche St. Antonius in Wickrath. Düsseldorf, 1957. Inv. nichtstaatl. *(Recensie-exemplaar.)*

Brechenmacher, J. K. Etymologisches Wörterbuch der Deutschen Familiennamen. Glücksburg, 1957. Afl. 1. Arch... Rheinland, IV. *(Recensie-exemplaar.)*

Brenner, S. O., V. Ljungfors. Släkten Gülich-von Gülich under 400 är. Malmo, 1956. *(Ruil.)*

Brouwer, H. Supplement-beschrijving van de doop-, trouw- en begraafboeken, registers van overledenen, en bescheiden behorende tot de gaardersarchieven in Zuid-Holland daterende van vóór de invoering van de burgerlijke stand. 's-Gravenhage, 1959. *(Geschenk van het Min. van O., K. en W.)*

Buntinx, J. Inventarissen: land van de Woestijne en heerlijkheid Woeste, keure van Sleidinge, Daknam. Brussel, 1957. *(Ruil.)*

Carstens, A. L. Familieboek Haverschmidt. Leiden, 1956. offsetdr. *(Geschenk van de Samensteller.)*

Catalogus tentoonstelling in... het Kon. Oudheidkundig Gen. Rijksmuseum 18 mei-13 juli 1958: Uitgaan in Oud-Amsterdam in tekening. Amsterdam, 1958. *(Ruil.)*

Cate, J. A. ten. De notariële archieven in Noord-Brabant, 's-Gravenhage, 1957. *(Geschenk van het Min. van O., K. en W.)*

Coetzee, N. A. Jacobus Coetsee: Die boerepionier van Groot-Namakwaland. [Z.pl., z.j.] Overdr. uit: „Historia", III. *(Geschenk van de Schrijver.)*

Dagboek van broeder Wouter Jacobsz (Gualtherus Jacobi Masius), prior van Stein, Amsterdam 1572-1578 en Montfoort 1578—1579. Groningen, 1959. Werken Hist. Gen., 4de s., V. *(Ruil.)*

Danhieux, L. Inventaire de la Jointe des Monnaies. Bruxelles, 1957. *(Ruil.)*

Dek, A. W. E. Genealogie der heren en graven van Egmond. 's-Gravenhage, 1958. offsetdr. *(Recensie-exemplaar.)*

Dek, A. W. E. Het geslacht Krijger, 1668-1958. 's-Gravenhage, 1958. offsetdr, *(Recensie-exemplaar.)*

Dek, A. W. E. Het Zeeuwse geslacht Lavooij. Rijswijk, 1957. *(Retentie-exemplaar.)*

Dek, A. W. E. De heren van Reimerswaal en het Zeeuwse geslacht Blok. 's-Gravenhage, 1957. offsetdr. *(Recensie-exemplaar.)*

Dek, A. W. E., A. P. C. Laane en V. L. Lanen. Een bijdrage tot de geschiedenis van het geslacht Lanen (Laene, Lanen) uit West-Brabant. Wassenaar, 1959. *(Geschenk van de Heer V. L. Lanen.)*

Delhougne, E. M. A. H., G. W. Vloon, J. J. Hooft van Huysduynen. Genealogieën. Nijmegen [,1957]. dl. 1. 1957. *(Recensie-exemplaar.)*

Derveeghde, D. van. Le polyptique de 1280 du chapitre de la Cathédrale Saint-Lambert à Liège. Bruxelles, 1958. *(Ruil.)*

Descheemaeker, J. Les titres de noblesse en France et dans les pays étrangers. Paris [,1958]. Les cahiers nobles, XII en XIII. 2 dln. *(Aankoop.)*

Despy, G. Inventaire des archives de l'abbaye de Villers. Bruxelles, 1959. Inv. analytique des arch. eccl. du Brab., 1e s.: Abbayes et chap., 1. offsetdr. *(Ruil.)*

Despy, G. Les chartes de l'abbaye de Waulsort. Etude diplomatique et édition critique. Bruxelles, 1957. dl. 1. 946-1199. *(Ruil.)*

Dillen, J. G. van. Het oudste aandeelregister van de Kamer Amsterdam der Oost-Indische Compagnie. 's-Gravenhage, 1958. Werken Ver. Het Ned. Ec. Hist. Arch., XIV. *(Geschenk van Jhr. Dr. D. P. M. Graswinckel.)*

Donkersloot, H. Een terugblik op mijn leven. [Z. pl., 1957.1 *(Recensie-exemplaar.)*

Dorp, Een Veluws. Een herinneringswerk voor Ir. M. M. van Hoffen. [Z.pl., z.j.] *(Aankoop.)*

Douxchamps-Lefèvre, C. Inventaire des archives des métiers de Namur. Bruxelles, 1959. *(Ruil;)*

Duinen, G. van. Heemstede in de Franse tijd. Heemstede, 1956. *(Aankoop.)*

Eeghen, 1. H. van. Inventaris van het familie-archief Bicker. [Amsterdam,] 1956. *(Geschenk van de Gemeente-archivaris van Amsterdam.)*

Eeghen, 1. H. van. Een Amsterdamse burgemeestersdochter van Rembrandt in Buckingham Palace. Amsterdam, 1958. *(Recensie-exemplaar.)*

Erdmans, M. Pieter Stuyvesant, an historica1 documentation. Grand Rapids, 1957. *(Geschenk van het Gemeentebestuur van Weststellingwerf.)*

Elema, F. R. en H. J. van Beek. Rond Ermel's Wehme. Gedenkboek van Ermelo (855-1955). [Amsterdam, 1955.1 *(Recensie-exemplaar.)*

Emmanuel, 1. S. Precious stones of the Jews of Curaçao. Curaçaon Jewry 1656-1957. New York, 1957. *(Aankoop.)*

Feller, F. X. de. Dictionnaire historique ou histoire abrégée des hommes qui se sont fait un nom par le génie, les talens enz. [Met: Supplément.] Liège enz., 1797-1820. 8 dln. en 4 dln. suppl. *(Geschenk van de Heer H. F. Heerkens Thijssen.)*

Festbuch, Freudenberg in Vergangenheit und Gegenwart., zur 500. Wiederkehr der Bestätigung Städtischer Rechte.. . herausgeg. von, W. Güthling. Freudenberg, 1956. *(Geschenk van het Gemeentebestuur van Freudenberg.)*

Formsma, W. J. De oude archieven der gemeente Hasselt, Assen, 1959. Van Gorcum's archief der archieven, III. *(Geschenk van het Min. van O., K. en W.)*

Formsma, W. J. Inventaris van de archieven der Staten van Stad en Lande (1594-1798). 's-Gravenhage, 1958. *(Geschenk van het Min. van O., K. en W.)*

Fradcourt, G. 1. Inventaire des archives de la conférence ministérielle 20 mai 1793-12 juin 1794. — 11. Inventaire des archives de la commission pour la liquidation des dettes de 1789—1790. — 111. Inventaire des archives de la loterie aux Pays-Bas Autrichiens. Bruxelles, 1957. *(Ruil.)*

Frenken, A. M. Documenten betreffende de kapittels van Hilvarenbeek, Sint Oedenrode en Oirschot. ['s-Hertogenbosch,] 1956. *(Aankoop.)*

Freytag von Loringhoven, F. Europäische Stammtafeln. Stammtafeln zur Geschichte der europäischen Staaten. Marburg, 1957. dl. IV. *(Aankoop.)*

Garbe, F. Inventare der Archive des Kirchenkreises Bodenwerder. Göttingen, 1957. Inv, kirchl. Arch. Niedersachsens, XI en XII. 2 dln. *(Geschenk van Ir. C. M. R. Davidson.)*

Garbe, F. Inventare der Archive des Kirchenkreises Diepholz. Göttingen, 1958. Inv. kirchl. Arch. Niedersachsens, XIV. *(Geschenk van Ir. C. M. R. Davidson.)*

Garbe, F. Inventare der Archive des Kirchenkreises Springe. Göttingen, 1956. Bestandsübersichten niedersächs. Arch., Reihe B: Inv, kirchl. Arch. Niedersachsens, X. *(Geschenk van Ir. C. M. R. Davidson.)*

Garbe, F. Inventare der Archive des Kirchenkreises Wunstorf. Göttingen, 1958. Inv. kirchl. Arch. Niedersachsens, x111. *(Geschenk van Ir. C. M. R. Davidson.)*

[Gedenkboek] Stichting „Nalatenschap de Drevon" 20 okt. 1808-1958. 's-Gravenhage [, 1958].
(Geschenk van het Bestuur der Stichting „Nalatenschap de Drevon".)

*Ged*enkboek, Veendam 300, in opdracht van. h,et Gemeentebestuur uitgeg. bij het 300-jarig bestaan van Veendam, 1655—1955. Veendam, 1955.
(Geschenk van het Gemeentebestuur van Veendam.)

Gedenkboek bij het 125-jarig jubileum 1832-1957 [van het] Gymnasium Winschotanum. Onder red. van E. J. Jonkers, Th. P. E. de Klerck, A. F. Mellink. [Winschoten, 1957.1 *(Recensie-exemplaar.)*

*Ge*1der, H. E. van. Ikonografie van Constantijn Huygens en de zijnen. 's-Gravenhage, 1957. Ikonografieën van bekende Nederlanders, onder red. van Stichting Icon. Bureau, 1. *(Aankoop.)*

Genealogie van het geslacht Diepen. 's-Gravenhage, 1958. *(Geschenk van de Directie van N.V. Gebrs. Diepen.)*

Genealogie van het geslacht Hooykaas. 's-Gravenhage, 1956. gestenc. *(Geschenk van Dr. J. C. Hooykaas.)*

Genealogie van het geslacht van Manen. ['s-Gravenhage, 1958.1 gestenc.
(Geschenk van Prof. Dr. J. G. van Manen.)

,Geschlechter, Wappenführende, der Bundesrepublik Deutschland. Stuttaart, 1959. dl. XVI. Pforzheimer Geschlechter. *(Recensie-exemplaar.)*

Geschlechterbuch, Deutsches, Limburg a.d. Lahn, 1959, dl. CXXV. *(Aankoop.)*

Gesel schap, J. E. J. Inventaris van de polderarchieven in de bewaarplaats van de gemeente 's-Gravenhage. ['s-Gravenhage, 1956.1 gestenc.
(Geschenk van de Gemeente-archivaris van 's-Gravenhage.)

Gesel schap, J. E. J. Inventaris van de archieven van de ambachtsgilden, de bussen, het college van stadsdoctoren, en de Confrerie Pictura. ['s-Gravenhage,] 1958. gestenc.
(Geschenk van de Gemeente-archivaris van 's-Gravenhage.)

Geselschap, J. E. J. Inventaris van de archieven van de buurten van 's-Gravenhage, 1584-18 16. ['s-Gravenhage, 1958.] gestenc.
(Geschenk van de Gemeentearchivaris van 's-Gravenhage.)

Gewin, J. P. J. Herkunft und Geschichte führender bayerisch-österreichischer Geschlechter im Hochmittelalter. 's-Gravenhage, 1957. *(Recensie-exemplaar,)*

Goudoever, W. A. van. Onder de hoede van een naam, Leven en werken van Elisabeth M. L. van Deventer-Maas, 1857-1942. Amsterdam [, 1957].
(Geschenk van het Bestuur van de Van Deventer-Maas Stichting.)

Graaf, H. v. d. Rockanje. Wording en groei. [Rockanje,] 1958. gestenc. *(Recensie-exemplaar.)*

Graaff, H. H. A. de. De militair-rechterlijke organisatie en haar verband met de bevelsverhoudingen bij de landmacht 1795-1955. 's-Gravenhage, 1957.
(Geschenk van de Schrijver.)

Gras winckel, D. P. M. Geschiedenis der Johanniter Orde in Nederland van 1934 tot en met 1959. 's-Gravenhage, 1959, *(Geschenk van de Schrijver.)*

Greup-Roldanus, S. C. Regt door zee. Geschiedenis der Haarlemmer bleekerijen, 's-Gravenhage, 1936. Econ.- en soc. hist. onderzoekingen, V. *(Aankoop.)*

Griffioen, De. Orgaan van de familie-vereniging De Lange. Valthermond-Oost, 1957. jrg. IV, afl. 6. gestenc.
(Geschenk van Mr. A. M. de Lange.)

Groen, K. Johannes Schouten, 1883-12 aug.-1958. [Z.pl., z.j.] *(Geschenk van de Heer D. van Baalen.)*

Grönhoff, J. Kieler Bürgerbuch. Verzeichnis der Neubürger von Anfang des 17. Jahrhunderts bis 1869. Kiel, 1958. Mitt. der Ges, f. Kieler Stadtgesch., XLIX.
(Recensie-exemplaar. j

Gysseling, M. Inventaris van het adelsarchief Piers de Raveschoot. Brussel, 1956. *(Ruil.)*

Hahn, H. Die Ausgrabungen am Fuldaer Domplatz 1953. Sonderdr. aus St. Bonifatius. Fulda [, z.j.] Veröffentl. des Fuldaer Gesch. ver., XXXV.

Halbertsma, H. en W. H. Keikes. Sneek, drie kronen met ere. Sneek, 1956.
(Geschenk van het Gemeentebestuur van Sneek.)

Handbuch, Genealogisches, des Adels. Glücksburg, 1956-1957. dl. XIV. Fürstl. Häuser, IV; dl. XV. Adelige Häuser A, 111; dl. XVI. Freiherrl. Häuser B, II.
(Recensie-exemplaar.)

H a n d b u c h, Genealogisches, des in Bayern immatrikulierten Adels. Neustádt a.d. Aisch, 1955-1957. dl. V en VI. *(Aankoop.)*

H a n d s c h r i f t, Het Frensweger, betreffende de geschiedenis van de moderne devotie. Uitgeg. door W. Jappe Alberts en A. L. Hulshoff. Groningen, 1958. Werken Hist. Gen., 3de s., LXXXII. *(Ruil.)*

H a n n a a r t, T, J. [Genealogie van het geslacht Hannaart.] Rotterdam, 1956. fotostaat, *(Aankoop.)*

H a n r a t h, J. J. De betekenis van Napoleon voor het ex-libris. Amsterdam enz., 1957. *(Recensie-exemplaar.)*

H a n s o t t e, G. Inventaire des archives du Charbonnage des Six-Bonniers à Seraing. Bruxelles, 1959. *(Ruil.)*

H a r t, S. The prehistory of the New Netherland Company. Amsterdam not. records of the first Dutch voyages to the Hudson. Amsterdam, 1959.
(Geschenk van de Archivaris der gemeenfe Amsferdam.)

H a r t, G. 't. Inventaris van het oud-archief der gemeente 's-Gravenhage. ['s-Gravenhage,] 1957. dl. 1. Voorw., inl., inv. dl. 11. Inv., lijst van plattegronden en prenten, regestenlijst 1313-1574, index.
(Geschenk van de Archivaris der gemeenfe 's-Gravenhage.)

H a r t m a n s, C. A. Twee Amsterdamse geweermakers. Stockholm, 1957. Overdr. uit: „Livrustkommaren", VII.
(Geschenk van de Schrijver.)

H a z e n b e r g, A. J. en W. Tsj. Vleer. Familieboek Hazenberg. [Leeuwarden, 1957.1 offsetdr.
(Recensie-exemplaar.)

H e e r d t, A. C. van. Herde, Heerde, Heerdt. Geschiedenis van het geslacht van Heerdt. Met een woord vooraf van J. Ph. de Monté ver Loren. Assen, 1957. Van Gorcum's Ned. fam. archief, IV. *(Geschenk van de Schrijver.)*

H é 1 i n, E. Inventaire des archives du prieuré et de la seigneurie d'Aywaille. Bruxelles, 1956. *(Ruil.)*

H é l i n, E. Inventaire des archives de la seigneurie de Rachamps. Bruxelles, 1957. *(Ruil.)*

H e p p, J. Stammbuch der Familien Hepp. Köln-Deutz., 1956, 3e uitg. gestenc. *(Recensie-exemplaar.)*

H e r a l d i k in Niedersachsen und Westfalen. Archivahen-Ausstellung des Niedersächs. Staatsarchivs in Osnabrück zusammengest. von E. Crusius. Göttingen, 1957. Veröffentl. der niedersächs. Archivverw., Beiheft 2.
(Recensie-exemplaar.)

H e r m e s d o r f, B. H. D. De herberg in de Nederlanden. Assen, 1957. Van Gorcum's Hist. Bibl., LIII.
(Recensie-exemplaar.)

Hinsbergen, Ph. J. C. G. van. Bronnen voor de geschiedenis van Zeist. Assen, 1957. Van de Poll-Stichting. dl. 1, afl. 1 (838—1339), -, afl. 2 (1339-1400).
(Geschenk van hef Min. van O., K. en W.)

H o g e, J. Bydraes tot die genealogie van ou Afrikaanse families. Verbeterings en aanvullings op die Geslacht-register der oude Kaapsche familiën van C. C. de Villiers. Amsterdam, 1958. *(Aankoop.)*

H o 11 e m a n, F. A. Neerland's vorstenhuis en de Groote Kerk te Breda. Redevoering, op 9 juni 1956 ter gelegenheid van de weder-ingebruikneming van voormelde, nagenoeg geheel gerestaureerde, kerk. Zutphen, 1957.
(Geschenk van de Schrijver.)

H o 11 e m a n, F. A. Zoomvliet.' Historie van een buitenhuis onder Bergen op Zoom en zijne bewoners, met een bijlage over oud-Brabantsch jachtrecht. Zutphen, 1956.
(Geschenk van de Schrijver.)

H o o ft van H u y s d u y n en, J. J. en W. P. Thijsen. De Gelderse steenindustrie en het geslacht Arntz. Uitgeg. ter gelegenheid van het 75- resp. 85-jarig bestaan der steenfabrieken De Roodvoet .en De Lunenburgerwaard te Wijk bij Duurstede. Assen [,1957.]
(Geschenk van de Directie van de N.V. Mij. tot Expl. van Waalsfeenfabrieken.)

H o o g d a 1 e m, H z n., H. v a n. Het geslacht van Hoogdalem. Gorinchem, 1958. *(Aankoop.)*

H ö v e l l tot Westerflier, R. C. M. J., J. 1. A. M. Heijmeijer van Heemstede. Genealogie van de familie Heijmeijer. Wylré, 1959. *(Recensie-exemplaar.)*

Huisman, M., J. Dhont, L. van Meerbeeck. Les relations militaires des années 1634 et 1635, rédigées par Jean Antoine Vincart, secr. des avis secrets de guerre aux Pays-Bas. Bruxelles, 1958. *(Ruil.)*

H u i z i n g a, A. Encyclopedie van voornamen. Amsterdam [, 1957.1 *(Recensie-exemplaar.)*

H u l s t, H. d'. Le mariage de Philippe le Beau avec Jeanne de Castille à Lierre le 20 oct. 1496. Anvers, 1958.
(Aankoop.)

H u 1 s t, H. d'. Kunstglasramen in de collegiale kerk van Sint-Gummarus te Lier, Antwerpen, 1956. *(Aankoop.)*

J a a r b o e k j e [van de] fam.-gemeenschap „Ter Laeck". [Pernis, 1957—1958.] jrbk. XIII en XIV. gestenc.
(Geschenk van de fam.-gemeenschap „Ter Laeck".)

J a a r v e r s 1 a g [van de] Fundatio Hondius. 's-Gravenhage, 1956. 5de jaarversl. gestenc.
(Geschenk van hef Besfuur van de Fundatio Hondius.)

J a a r v e r s 1 a g, 47ste, [van de] Ver. Fam. Salm te Amsterdam, uitgebracht in de acht en veertigste Alg. Verg. 7 juni 1959. [Amsterdam, 1959.1
(Geschenk van de Ver. Fam. Salm.)

J a c o b s, J. F. Ahnenliste der Ella Jacobs geb. Schumacher, aus Jac.-Drebber., [Diepholz, 1958.] In: Heimatblätter für die Grafschaft Diepholz, 11. F., 1.
(Geschenk van de Samensteller.)

J a m e e s, A. Inventaris van het archief van de polder van Lillo, Stabroek, Berendrecht en Zandvliet. Brussel, 1957.
(Ruil.)

J a m e e s, A. Inventaris van het archief van de Raad van Beroerten. Brussel, 1958. *(Ruil.)*

J a n s o n i u s, H. J. Genealogie Jansonius. [Overschild,] 1956. *(Aankoop.)*

[J u r r y, J. E. J.] Genealogie van de Ned. tak van het geslacht Dees, Dez, geparenteerd in '1775 met de Ned. tak van het geslacht Alvarez. ['s-Gravenhage, 1957.1 gestenc.
(Geschenk van Ir. C. M. R. Davidson.)

[J u r r y, J. E. J.] Genealogie van het geslacht Jarry, branche de Hollande van 1415-1959. ['s-Gravenhage, 1958.1
(Geschenk van de Samensteller.)

J u x, A. Die Johanniter-Kommende Herrenstrunden nebst Pfarrgeschichte. Bergisch Gladbach, 1956.
(Geschenk van hef Gemeenfebesfuur van Bergisch Gladbach.)

Ka 1 m a, J. J. Ostfriesische Studenten in Franeker. Auszug aus der Matrikel der Akademie zu Franeker 1585-1843. Mit Ergänzungen von J. Stracke. Leeuwarden, 1957. offsetdr.
(Recensie-exemplaar.)

K a m e r m a n s, J. P. Inventaris van het archief van- de familie Van Linden van den Heuvell. Vlaardingen, 1956. gestenc.
(Geschenk van de Gemeente-archivaris van Vlaardingen.)

K a m p, P. A. v a n d e. Volkmaars, de geschiedenis van een geslacht van belastingambtenaren. Amsterdam, 1958.
(Geschenk van de Heer L. H. Bodde Bouman.)

Kan n i k, P. Vlaggen, standaarden en wapens. [Voor Ned. bew. door N. J. H. Gregory en W. W. Kuyck]. Amsterdam [,z.j.] *(Recensie-exemplaar.)*

K a t a 1 o g. Die Innsbrucker Plattnerkunst. [Innsbruck, 1 9 5 4 . 1
(Geschenk van de Heer J. K. H. de Roo van Aldewerelf.)

K e a t o r, A. D. Three centuries of the Keator family in America. New York, 1955. *(Recensie-exemplaar.)*

K e d d e, B. De opkomst van de arbeidersbeweging in Schiedam. Schiedam, 1956. Schiedamse miniaturen, V.
(Aankoop.)

Klose, 0. 125 Jahre Gesellschaft für Schleswig-Holsteinische Geschichte 13. März 1833-13. März 1958. Neumünster [,1958]. *(Ruil.)*

K o 11 e r, F. Sceaux et cachets armoriés reposant dans les divers dépôts d'archives de Belgiques. [Z. pl.,] 1956.
(Recensie-exemplaar.)

K o r n e r u p, B. Kirkehistorie og historie. Bibliografi over Bjørn Kornerups Forfatterskab. København, 1959. *(Ruil.)*

K r e f t i n g-S t o 1 t e n h o f f, M. Das Geschlecht Stoltenhoff aus der Grafschaft Mark. Stammfolgen, Nachrichten, Bilder. Neustadt a. d. Aisch, 1956. Bibl. familiengesch. Arbeiten, XX. *(Recensie-exemplaar.)*

Kroeger, P. In de schaduw van de Woudse Dom. De historie van de Ned. Herv. Kerk en haar dienaren te Rijnsaterwoude. Rijnsaterwoude, 1957. *(Aankoop.)*

Kr o n i e k van de Stichting geslacht Mees. Rotterdam, 1959. no. 13. *(Geschenk van Mr. W. C. Mees.)*

[K u i l e, G. J. t e r.] Archief Van Haersolte en andere familie-archieven, afkomstig van de Ver. tot beoefening van Overijsselsch Regt en Geschiedenis. [Zwolle, 1957.1 gestenc.
(Geschenk van de Rijksarchivaris in de prov. Overijssel+)

Kuip er, N. J. Register op de bijdragen van Mr. P. C. Bloys van Treslong Prins in Bataviaasch Nieuwsblad, De Locomotief en Ons Nageslacht. [Z.pl., z.j.] getypt.
(Geschenk van het Centraal Bureau voor Genealogie.)

K u r t z, G. H. Kenu Symonsdochter van Haerlem. Assen, 1956. *(Aankoop.)*

La a n s m a, Sj. Voorlopig geslachtsboek van de familie Laansma. [Vinkeveen,] 1958, gestenc. *(Aankoop,)*

La c e u 11 e-v a n d e K e r k, H. J. De Haarlemse drukkers en boekverkopers van 1540 tot 1600. 's-Gravenhage, 1951. Bijdr. tot de gesch. van den Ned. boekhandel, XIV.
(Geschenk van het „Centraal Bureau voor Genealogie" ter gelegenheid van het 75-j. bestaan van het Gen.)

L a n d, Das Monschauer, historisch und geographisch gesehen. Red.: H. Prümmer. Monschau, 1955.
(Geschenk van het Gemeentebestuur van Monschau.)

L e f è v r e, J. Correspondance de Philippe PI sur les affaires des Pays-Bas. Bruxelles, 1956. dl, III. 1585-1591.
(Ruil.)

Lenn ep, F. J. E. van. Appie en Ampie en hun nakomelingen. [Heemstede,] 1956. gestenc.
(Geschenk van de Samensteller.)

L e r n e r, F. Das tätige Frankfurt im Wirtschaftsleben dreier Jahrhunderte (1648-1955) zugleich ein Handbuch der Altfrankfurter Firmen. Frankfurt a. M., 1955.
(Recensie-exemplaar.)

Linden, M. P. van der. De burggraven van Montfoort in de geschiedenis van het Sticht Utrecht en het graafschap Holland (± 1260-1490). Assen, 1957. Van Gorcum's Hist. Bibl., LIL *(Recensie-exemplaar.)*

Lis s enber g, J. C. en H. S. Rijnbende. Genealogie Rijnbende. Schiedam, 1958. gestenc. *(Aankoop.)*

L o o, L. v a n d e. Wie wurde die Abtei Asnide (Essen) widukindisches und danach liudolfingisch-ottonisches Familienkloster? [Z. pl., 1956.1 Overdr. uit: „Beitr. des Hist. Ver. f. Stadt u. Stift Essen", LXXI (1956).
(Geschenk van de Schrijver.)

[L o o s-H a a x m a n, J. d e.] Johannes Rach aan de Kaap. [Leiden, 1951.] Overdr. uit: „Bijdr. voor Taal-, Land- en Volkenkunde, jrg. CVIII. *(Geschenk van de Schrijfster.)*

[L o o s-H a a x m a n, J. d e.] Een portret van de landvoogd Adriaan Valckenier. ['s-Gravenhage, 1956.1 Overdr. uit: „Bijdr. tot de Taal-, Land- en Volkenkunde", jrg. CXII.
(Geschenk van de Schrijfster.)

L u i t j e n s-D i j k v e l d Stol, R. A. De Ripperda's v a n Winsum. [Z.pl., z.j.] Overdr. uit: „Winsums verleden".
(Geschenk van de Schrijfster.)

Lij s t van aanwinsten van... 1956 [van het] Algemeen Rijksarchief. Brussel, 1957. gestenc. *(Ruil.)*

M a c L y s a g h t, E. Irish families, their names, arms and origins. Dublin, 1957. *(Recensie-exemplaar.)*

M a h r e n h o l t z, H. Register zum handschriftlichen Teil der genealogischen Sammlung des Grafen von Oeynhausen. [Hannover, 1959.1 Niedersächs. Landesver. f. Fk., Sonderveröffentl. IX.
(Geschenk van de „Niedersächs. Landesver. f. Fk.")

M a r i s, A. J. Repertorium op de Stichtse leenprotocollen uit het landsheerlijke tijdvak. 's-Gravenhage, 1956. dl. 1. De Nederstichtse leenacten (1394-1581) .
(Geschenk van het Min. van O., K. en W.)

M a r t a g n e, R. et L. Wirion. Complément à l'Armorial Général de J. B. Rietstap. Pays de Luxembourg. Luxembourg [,1956]. afl. 1.
(Geschenk van „Les Amis de l'hist., Conseil héraldique".)

M e d e d e e l i n g e n der familievereeniging Kalff. Heiloo, 1958, no. 47. *(Geschenk van de Heer J. Kalff.)*

M e e s, W. C. Alva. Assen, 1957. Van Gorcum's Hist. Bibl., LVI. *(Geschenk van de Schrijver.)*

[M e l c h i o r, S. W.] Blaffert van het Huisgeld uit de Resolutieboeken berustende ten Gem.-archieve van Amers-

foort . . . 1755. Alphabetisch naamregister met vermelding der eigendommen. Amersfoort [,1958]. getypt.
(Geschenk van de Samensteller.)

Mensonides, H. M. Historische wandeling door Leeuwarden. Leeuwarden [,1957].
(Geschenk van hef Gemeentebestuur van Leeuwarden.)

Merens, A. De geschiedenis van een Westfriese regentenfamilie. Het geslacht Merens. 's-Gravenhage, 1957.
(Recensie-exemplaar.)

Merk, E. Heimatbuch für das zwölfhundert Jahre alte Weindorf Erpolzheim. Erpolzheim, 1956.
(Geschenk van het Gemeentebestuur van Erpolzheim.)

Mertens, A. J. en J. Henkens. Schetsen uit de geschiedenis van het land van Weert, [Weert, 1956.1
(Recensie-exemplaar.)

Michels, P. Paderborner Inschriften, Wappen und Hausmarken, [Met: Bildbeilage.] Paderborn, 1957. 2 bdn.
(Aankoop.)

Monatsblatt, Senftenegger, für Genealogie und Heraldik. Ferschnitz, 1957. jrg. IV, afl. *2 v.v.*
(Geschenk van de Heer K. F. von Frank.)

Mosler, H. Altenberg. Neustadt a. d. Aisch, 1959.
(Ruil.)

Mulder, H. en H. G. Mulder. Genealogie van het geslacht Wigboldus 1545-1957. 's-Gravenhage, 1957.
(Aankoop.)

[Mulder, T. R.] Rombout Verhulst's monument voor Johannes van Gheel in de Ned. Herv. Kerk van Spanbroek. [Z.pl., z.j.] Overdr. uit: „W.-Frieslands Oud en Nieuw", xxv.
(Geschenk van de Schrijver.)

Mummenhoff, K. E. Schlösser und Herrensitze in Westfalen. Frankfurt a. M., 1958. Schlösser u. Herrensitze, III.
(Recensie-exemplaar.)

Mummenhoff, W. Regesten der Reichsstadt Aachen (einschliesslich des Aachener Reiches und der Reichsabtei Burtscheid). Herausgeg. von A. Huyskens. Köln, 1937. Publ. der Gesellschaft f. Rhein. Gesch.kunde, XLVII. dl. 11. 1301—1350.
(Geschenk van Mejuffrouw A. Lüttger.)

Nageslacht, Het, van Michiel Adriaanszoon de Ruyter. Den Haag [,1957].
(Recensie-exemplaar.)

Namen voorkomend in het doopregister van de gem. „Nieuw-Gelderland" (Natal). [Z.pl., z.j.]
(Geschenk van Dr. J. Ploeger.)

Niekerk, W. en J. P. Ferwerda. Parenteel van het echtpaar Willem Niekerk en Johanna Hendrika van der Wel, [Z.pl., 1957.1
(Geschenk van de Heer W. Niekerk,)

*[No*len, J.] Genealogie Nolen. [Amstelveen, 1959.1
(Geschenk van de Samensteller.)

Nuyens, E. M. Th. W. De staatkundige geschiedenis der prov. Limburg vanaf haar ontstaan tot aan haar uiteenvallen in 1839 (met atlas). Maastricht, 1956. Werken Limburgs Gesch.- en Oudheidk. Gen., 11.
(Ruil.)

Oediger, Fr. W. Landes- und Gerichtsarchive von Jülich-Berg, Kleve-Mark, Moers und Geldern. Bestandsübersichten. Siegburg, 1957. Das Staatsarchiv Düsseldorf u. seine Bestände, 1.
(Aankoop.)

*Oeve*ren, J. C. van. Monster. Klapper op de transporten van onroerende goederen 1803-18 11. ['s-Gravenhage, 1957.] offsetdr.
(Geschenk van de Heer D. G. E. Middelburg.)

Oldewelt, W. F. H. De oudste lastgeldrekeningen van directeuren van de Levantse handel (1625-1631). [Amsterdam,] 1958.
(Geschenk van de Samensteller.)

Oosterbaan, D. P. Kroniek van de Nieuwe Kerk te -Delft. [Met] inl. en aantn. [Z. pl., z.j.]
(Recensie-exemplaar.)

Ooststroom, S. J. van. Het herbarium van David de Gorter. [Z.pl., 1941.1 Overdr. uit: „Ned. Kruidk. Arch.", LI.
(Geschenk van de Schrijver.)

*O*singa, W. P. J. Kerk en kasteel. Bijdrage tot de historie van Ilpendam. Uitgeg. ter gelegenheid van het driehonderdjarig bestaan der Herv. Kerk 31 okt. 1956. [Ilpendam, 1956.1
(Geschenk van de Schrijver.)

*O*stende, J. H. van den Hoek. Inventaris van de archieven der Hersteld Evang. Luth. Gemeente te Amsterdam 1791-1952. [Amsterdam,] 1957.
(Geschenk van de Archivaris der gemeente Amsterdam.)

Palen, De Vijf. Jaarlijkse kroniek der familie Verpaalen. Breda, 1959. 2de rks. 1 en 2. gestenc.
(Geschenk van Mr. 0. A. C. Verpaalen.)

Pama, C. Die wapens van die Nederlandse kommandeurs, goeverneurs en kommissarisse-generaal aan die Kaap, 1652-1806. [Z.pl., z.j.] Overdr. uit: „Historia", 111.
(Geschenk van de Schrijver.)

Pama, C. Het geslacht Pama. Geschiedenis van een Humsterlandse familie gedurende vijf eeuwen. Kaapstad, 1956. offsetdr.
(Geschenk van de Samensteller.)

Pama, C. Heraldiek in Suid-Afrika. Kaapstad, 1956.
(Recensie-exemplaar.)

Papierfabrik, Die, in Werden. Gegründet 1718, Seit 50 Jahren im Besitz der Familie Linneborn. [Essen-Werden, z.j.]
(Geschenk van de Directie van A. Linneborn G.m.b.H.)

Pater, J. C. H. de. Het 's-Gravenhaagsch Christelijk Gymnasium, 1908-1958. Gedenkboek van het 50-jarig bestaan. [Z.pl., 1958.1
(Geschenk van Dr. N. Vels Heyn.)

Pathuis, A. De borgen te Bellingeweer en Obergum. [Z.pl., z.j.] Overdr. uit: „Winsums verleden".
(Geschenk van de Schrijver.)

Patriciaat, Nederland's. 's-Gravenhage, 1959. jrg. XLV *(1959).*
(Ruil.)

Ploeg, D. T. E. van der. Dantumadiel. Hoe 't it wie en hoe 't it is. Drachten, 1957.
(Aankoop.)

P[loeger, J.] Ulrich Gerhard Lauts, de schakel tusschen Nederland en de voortrekkers. [Z.pl., z.j.] Overdr. uit: „Holl. Weekbl. voor Zuid-Afrika".
(Geschenk van de Schrijver.)

Ploeger, J. Die laaste uitreis van die „Zalt-Bommel". [Johannesburg, 1958.1 In: „Africana, aant. en nuus", XIII (1958).
(Geschenk van de Schrijver.)

Poel, J. M. G. van der. Van Brakel1 van den Eng. Een Betuws hereboer uit het begin van de 19de eeuw. Wageningen, 1959. Agron.-hist. bijdr., V.
(Aankoop.)

Poortman, J. J. De betekenis van de alliantie Johan van Goltstein-Henrica van Egmond gen. Baeck voor de betrokken kwartierstaten. [Den Haag, 1958.1 gestenc.
(Geschenk van de Samensteller.)

Portretten, Overijselse, Jubileumbundel, uitgeg. ter gelegenheid van de viering van het honderdjarig bestaan van de Ver. tot Beoefening van Overijsselsch Regt en Gesch. op... 14 juli 1958. Zwolle, 1958.
(Geschenk van het Best. van de Ver. tot Beoef. van Overijsselsch Regt en Gesch.)

Postma, C. Korte geschiedenis van Vlaardingen. Vlaardingen, 1958. *(Geschenk van de Schrijver.)*

Praetorius, 0. u. F. Knöpp. Die Matrikel der Universität Giessen. Neustadt a. d. Aisch, 1957. Bibl. fam. gesch. Quellen, XI. dl. 11. 1708-1807. *(Recensie-exemplaar.)*

Prop, G. De historie van een kleine landstad „Lochem". Lochem, 1958. *(Aankoop.)*

Publicatie no. 13 [van het] fam. verband der Boissevains. [Hilversum, 1957.1 gestenc.
(Geschenk van de Heer B. H. Boissevain.)

Quadflieg, E. Aachens älteste Namenliste 1150-1200. Aachen, 1958. *(Aankoop.)*

Quadflieg, E. Millendonk und seine „Vererbung". Aachen, 1959. Gen. Forsch. zur Reichs- u. Territorialgesch.", 111. *(Recensie-exemplaar.)*

Recueil du IVe congrès internat. des sciences généalogique et héraldique. Bruxelles, 1958. *(Aankoop.)*

Regout, G. M. H. M. Généalogie de la famille Regout. Bruxelles, 1953. *(Aankoop.)*

Renaud, J. G. N. en E. van Dijk. Het huis te Wedde. Groningen, 1959. *(Recensie-exemplaar+)*

Rensselaer, F. van. The Van Rensselaers in Holland and America. Ass. by E. L. Fitz Randolph. New York, 1956.
(Geschenk van de Schrijfster.)

*[*Ritzema van Lkema, K. J.] Ommelander geslachten. Het nageslacht van Jacob Sybolts, landbouwer te Warffum en Geertruid Cornelis'. [Rasquert, 1957.1 dl. 1. 2de dr.
(Geschenk van de Schrijver.)

*[*Roarda, R. S.] Kriminaliteit yn Dantumadiel 1700-1811. [Ljouwert, 1957.1 Overdr. uit: „Nieuwsblad van N.O.-Friesland — Kollumer Courant", 1958.
(Recensie-exemplaar.)

Roarda, R. S. Nammen ut de bylagen fan de Sivile Sentinsjes fan it Hof fan Fryslan, 1700~1709. [Leeuwarden, 1957.1 offsetdr. *(Recensie-exemplaar,)*

id. 1710—1727. [z.j.] offsetdr, *(Recensie-exemplaar.)*

Roarda, R. S. De Van Loon's. De foarfaers fan Folkert van Loon, Eisma van Loons, Glastra van Loons, Potter van Loons, Swartte van Loons, van Loon Penning ensfh. fan plm. 1545 oant sa likernôch 1842. [Leeuwarden, 1959.] offsetdr. *(Recensie-exemplaar.)*

[Roorda, R. S.] Kriminaliteit yn Achtkarspelen 1700-181 1. [Leeuwarden, 1958.1 Overdr. uit: „Nieuwsblad van N.O.-Friesland-Kollumer Courant, 1958.
(Recensie-exemplaar.)

Roorda, R. S. Het voorgeslacht van Angenietje Davids Eisma, 1500-1958. [Leeuwarden, 1958.1 offsetdr.
(Recensie-exemplaar.)

[Roorda, R. S.] Kriminaliteit yn Kollumerlân 1700—1811. [Leeuwarden, 1958.1 Overdr. uit: „Nieuwsblad van N.-O.-Friesland — Kollumer Courant, 1958.
(Recensie-exemplaar.)

Rooz en, N. Rondom de grafzerken in de voormalige abdijkerk te Susteren. [Susteren,] 1958.
(Recensie-exemplaar.)

Roesler, G. Familienkundliches Lese- und Studienbuch. Neustadt a. d. Aisch, 1957. *(Recensie-exemplaar.)*

Roesler, G. Leitfaden für familiengeschichtliche Forschungen, ihr Sinn, ihre Ordnung, ihr Verfahren. Neustadt a. d. Aisch, 1957. Praktikum f. Fam. forscher, XXXII.
(Geschenk van de Uitgever.)

Rouhart-Chabot, J. Inventaire des archives de la commune de Florée (1806-1954). Bruxelles, 1956. *(Ruil.)*

Ruwet, J. La principauté de Liège en 1789. Carte de géographie historique. Bruxelles, 1958. *(Ruil.)*

Ruwet, J. Les archives et bibliothèques de Vienne et l'histoire de Belgique. Bruxelles, 1956. *(Ruil.)*

Ryckman de Betz et F. de Jonghe d'Ardoye. Armorial et biagraphies des chanceliers et conseillers de Brabant. Hombeek [, z.j.] Recueil des Tabl. du Brab., 1 t/m IV.
(Aankoop.)

[Rije, K. van] Genealogie van Rije. [Z.pl., 1957.1 getypt* *(Recensie-exemplaar.)*

Saffroy, G. Bibliographie des almanachs et annuaires administratifs ... de l'Ancien Régime et des almanachs et annuaires généalogiques et nobiliaires du XVIe siècle à nos jours. Paris, 1959. *(Aangekocht.)*

Schnath, G. Das Sachsenross. Entstehung und Bedeutung des niedersächsischen Landeswappens. Hannover, 1958. Schriftenr. der Landeszentr. f. Heimatdienst in Niedersachsen. Reihe B, VI. *(Geschenk van de Schrijver.)*

Schwarzenberg, K. zu. Das Wappen der Fürsten zu Schwarzenberg. Geschichtl. Erklärung. [Murtau, 1596.1 Overdr. uit: „Schwarzenbergisches Jahrbuch", 1956. *(Ruil.)*

Schwencke, J. Het exlibris in Tsjechoslowakije. Amsterdam enz. [, z.j.]. *(Recensie-exemplaar.)*

Schijnde 1, B. W. van. Genealogie der familie van Opzeeland. [Z.pl., 1958.1 Overdr. uit: „Met Gansen Trou", 1958. *(Geschenk van de Samensteller.)*

Scufflaire, A. Inventaire des archives du Grand Bailliage de Hainaut. Bruxelles, 1957. *(Ruil.)*

Scufflaire, A. Inventaire des archives de la famille de Roisin (XIIIe—XIXe s.). Bruxelles, 1957 . *(Ruil.)*

Scufflaire, A. Inventaire des archives de la ville de Thuin (1475-1890). Bruxelles, 1957. *(Ruil.)*

*[*Siertsema, T. W.] Kwartierstaat Siertsema. [Assen, 1958.1 fotostaat. *(Geschenk van de Samensteller.)*

Sinninghe, J. R. W. Haagse paleizen. 's-Gravenhage, 1959. Rond de Hofvijver, V. *(Geschenk van de Schrijver.)*

Smit, J. P. W. A. De Brabantsche beelden en teekens van recht. 's-Gravenhage, 1957. *(Recensie-exemplaar.)*

Stadtgeschichte, Heinsberg 700 Jahre Stadt. Beiträge zur, aus Anlass der 700 Jahrfeier 1956, 1255-1955. Schriftl. H. P. Funken. Heinsberg, 1956.
(Geschenk van het Gemeentebestuur van Heinsberg.)

Stadtwerdung, Monschau 1356-1956, und Bürgerhäuser. [Monschau,] 1956. Eremit am hohen Venn, V. *(Aankoop.)*

Stikker, A. H. Het geslacht Meursing. [Driehuis-Velsen, 1958.1 *(Geschenk van de Samensteller.)*

Stöbe, H. Die Unterwerfung Norddeutschlands durch die Merowinger u. die Lehre von der sächsischen Eroberung. [Jena, 1956.1 Overdr. uit.: „Wissenschaftl. Ztschr. der Friedrich-Schiller-Univ., VI. *(Geschenk van de Schrijver.)*

Strutz, E. Geschichte der Rübel von Elberfeld. Neustadt a. d. Aisch, 1956. *(Geschenk van Dr. Riibel.)*

Swierstra, R. Genealogisch overzicht van het geslacht Swierstra. [Z.pl.] 1958. 9 bldn. fotostaat. *(Geschenk van de Samensteller.)*

Taal, J. De archieven van de Goudse kloosters. 's-Gravenhage, 1957. *(Geschenk van het Min. van 0. K., en W.)*

Tablettes du Brabant. Généalogie, histoire, héraldique. Publ. sous... Cl. R. Paternostre de la Mairieu. Hombeek. 1956-1958. 3 dln. *(Aankoop.)*

Tablettes des Flandres: généalogie, histoire, héraldique. Publ. sous la dir. de Ch. van Renynghe de Voxvrie. Bruges, 1955. dl. VI. *(Aankoop.)*

Tablettes du Hainaut. Généalogie, histoire, héraldique. Publ. sous... Cl. R. Paternostre de la Mairieu, Hombeek, 1956-1959. 3 dln, *(Aankoop.)*

Tex J. den. Nederlandse studenten in de rechten te Padua 1545—1700.[Z.pl.,] 1959. Overdr. uit: „Meded. Ned. Hist. Inst. te Rome", 3de rks., X. *(Geschenk van het Min. van O., K. en W.)*

Themen, Aktuelle, zur Genealogie. Herausgeg. von der Deutschen Arbeitsgemeinschaft genealogischer Verbande. Glücksburg/Ostsee, 1957, afl. 1. Die 8. Tagung der Deutschen Arbeitsgemeinschaft. *(Recensie-exemplaar.)*

[Thewissen, Ch.] Vijftig jaar Vroom en Dreesmann, Maastricht. Maastricht, 1957.
(Geschenk van de Directie van Vroom en Dreesmann N.V.)

Theys, C. en J. Geysels. Geschiedenis van Linkebeek. Brussel, 1957.
(Geschenk van het Gemeentebestuur van Linkebeek.)

Thomas, H. Die Häuser in Alt-Korbach und ihre Besitzer. Korbach, 1956-1959. 4 afl. gestenc.
(Geschenk van de Archivaris der gemeente Korbach.)

Tilanus, S. M. Kwartierstaat van F. J. F. Slingenberg-Tilanus, A. M. [en] C. B. Tilanus. Amstelveen, 1957. gestenc. *(Geschenk van de Samensteller.)*

Triller, A. und B. Schön. Stadtbuch von Dinslaken. Dokumente zur Geschichte der Stadt von 1273 bis zum Ausgang des 17. Jahrhunderts. Neustadt a. d. Aisch, 1959. Beitr. zur Gesch. u. Volksk. des Kreises Dinslaken am Niederrhein, *(Recensie-exemplaar.)*

Tynge, De Nijdamstra. Periodiek voor de geslachten Nijdam, Nieuwdam, Vleer, Wynia. [Leeuwarden,] 1956-1959. jrg. VIII, afl. dec. w. gestenc.
(Geschenk van de Heer W. Tsj. Vleer.)

Unger, W. S. De archieven der gewestelijke besturen van Zeeland 1799-1810 (met stukken over 1795-1799). 's-Gravenhage, 1956.
(Geschenk van het Min. van O., K. en W.)

Unger, W. S. Catalogus van de historisch-topografische atlas van het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen. Middelburg, 1957, *(Ruil.)*

[Uyl, W. F. J. den.] Utrechts wapenboek. [Z.pl., 1957.1 Overdr. uit: „Prov. Alm. voor Utrecht", 1957.
(Geschenk van de Rijksarchivaris in de prov. Utrecht.)

Uijttenhout, G. Samenstelling van de gezinnen [in] Noordwijk-Binnen 1830, 1860. Voorburg [, z.j.]
(Geschenk van de Samensteller.)

Valynseele, J. Les maréchaux du Premier Empire, leur famille et leur descendante. Avec une préface d'A. Bouch. Paris [,1957].
(Geschenk van de Ned. Genealogische Vereniging" ter gelegenheid van het 75-j. bestaan van het Gen.)

Valynseele, J. Les princes et ducs du Premier Empire non maréchaux. Leur. famille et leur descendance. Paris [, 1959]. *(Aankoop.)*

Vemer, W. P. Stamboom Vemer. [Z.pl., 1958.1 fotostaat. *(Geschenk van de Samensteller.)*

Verhoofstad, P. M. Inventaris der archieven gevormd door de besturen van het bisdom Haarlem, 1559-1853. IJmuiden [,1956]. *(Geschenk van de Samensteller.)*

Vermaak, N. Genealogie Vermaak. Hilversum, 1957.
(Recensie-exemplaar.)

Verslagen omtrent 's Rijks oude archieven. 's-Gravenhage, 1956-1958. 2de s., XXVIII (1955)—XXX *(1957).*
(Geschenk van het Min. van 0. K., en W.)

Verzeichnis[der] Stadtbücherei Mülheim a.d. Ruhr. Heimatbücherei und Heimatarchiv. [Mülheim a.d. R.,] 1956. dl. 1. *(Geschenk van de Directeur der „Stadtbücherei" van Miilheim a.d. R.)*

Vidal de St. Germain, G. L. Geslagt-register en raadgeving aan zijnen zoon, 1815 (, en vervolgd). [Uitgeg. door J. H. de Vey Mestdagh. Utrecht, 1959.1 gestenc.
(Geschenk van Mr. J. H. de Vey Mestdagh.)

Visser, J. Inventaris van het archief der Opsterlandse Veencompagnie. [Z.pl.,] 1957.
(Geschenk van de Rijksarchivaris in Friesland,)

Vleer, Tsj. Het Nijdamstra-boek. [Z.pl., 1957.1 dl. 11 en 111. gestenc. *(Aankoop.)*

[Volkmann, R.] Verzeichnis der Leichenpredigten der ehemaligen Universitätsbibliothek Helmstedt. Helmstedt, 1957.
(Recensie-exemplaar.)

Vollmer, B. Inventare von Quellen zur deutschen Geschichte in niederländischen Archiven: Allgem. Reichsarchiv in 's-Gravenhage, Reichsarchiv der Prov. Gelderland in Arnheim. München, 1957. Archiv u. Wissenschaft, 1.
(Geschenk van Jhr. Dr, D. P. M. Graswinckel.)

Vos, A. de. Inventaris der landbouwpachten in de Gentse jaarregisters van de keure. Gent, 1958. Verhandelingen Mij. 'voor Gesch. en Oudheidk. te Gent. *(Ruil.)*

Wackernagel, H. G. Die Matrikel der Universität Basel. Basel, 1956. dl. II.1532/33—1600/01. Met medew. van M. Sieber en H. Sutter. *(Aankoop.)*

[Walland, J. A. Genealogie van het geslacht] Walland. [Z. pl.,] 1957. fotogr. *(Geschenk van de Samensteller.)*

-- Wappenkalender, österreichischer, 1958. Wappen bedeutender Österreicher. Wien [,1957].
(Recensie-exemplaar.)

Wappenrolle. Dochtermann. Stuttgart, 1946-1953. 1.5 dln., 9 bdn. *(Geschenk van de Heer A. Dochfermann.)*

Wasmansdorff, E. Verzeichnis der Familienforscher und Familienverbände, Familienstiftungen und familienkundlichen Vereinigungen, Archive und Bibliotheken. Glücksburg/Ostsee, 1956. 4e dr. *(Recensie-exemplaar.)*

Westra van Holthe, J. Vollenhove 1354-1954 en haar havezathen. Assen, 1958. offsetdr. *(Recensie-exemplaar.)*

Wilkes, C. und R. Brandts. Inventar der Urkunden des Archivs von Schloss Diersfordt bei Wesel. Essen 1957. Inv. nichtstaatl. Archive, V. dl. 1. 1272—1599. *(Recensie-exemplaar.)*

Wyffels, C. Inventaris van de oorkonden der graven van Vlaanderen. Chronologisch gerangschikt supplement. [Gent, z.j.] *(Ruil.)*

Wijn, J. W. Het Staatsche leger. 's-Gravenhage, 1956. dl. VIII, 1. Inl. en veldtochten van 1702—1705. *(Geschenk van de Krijgsgeschiedk. afd. van de Gen. Staf.)*

Wijnaendts van Resandt, W. Aanvullingen en verbeteringen op de Geschiedenis en genealogie van het Cleefsch-Zutphensche geslacht van Hasselt. [Wageningen,] 1952. gestenc. *(Geschenk van de Fam. ver. Van Hasselt.)*

Zandstra, E. D., J. G. Buurman. Gelderse kastelen. Arnhem, 1958. dl. 1. Het kwartier Zutphen. *(Recensie-exemplaar.)*

Zimmermann, W. Das Munster zu Essen. Essen, 1956. Die Kunstdenkmäler des Rheinlands, Beiheft 3. *(Recensie-exemplaar.)*

Zondervan, W. Geschiedenis van de zeepolder Arkemheen 1356-1956. [Z.pl., 1956.1
(Geschenk van het Gecombineerd College van de zeepolder Arkemheen.)

Legaat van de Heer G. C. Ansoul.

Almanach généalogique, chronologique et historique pour . . . 1749. Door Abbé***. Paris [,1749].

Almanach de Gotha. Gotha [,1942—1944]. jrg. CLXXIX (1942)—CLXXXI (1944).

Annuaire généalogique et historique. Paris [,1821]. jrg. 1821.

Annuaire, Rex, généalogique de la noblesse de France. Paris, 1909-1913. jrg. 1 (1909) en V (1913).

Apfelstedt, F. Das Haus Kevernburg-Schwarzburg von seinem Ursprunge bis auf unsere Zeit. Sonderhausen, 1890.

Bain, R. The clans and tartans of Scotland. Foreword by... the Duke of Montrose. London enz. [,1950].

Blum, P. Geschichte Dauns. Daun, 1920.

Blond, A. le. Charlotte Sophie Countess Bentinck. Her life and times, 1715-1800. London, 1912. 2 dln.

Bouillet, N. Atlas universel d'histoire et de géographie. Paris, 1877. 3de dr.

Brinckmeier, E. Genealogische Geschichte des uradeligen, reichsgräflichen und reichsfürstlichen, standesherrlichen, ... Hauses Leiningen und Leiningen-Westerburg. Braunschweig, 1890-1891. 2 dln., 1 bd.

Buffenoir, M. Sur les pas de la Comtesse d'Egmont ou les beaux jours de Braine au XVIIIe siècle. Soissons, 1930.

Burkhardt, C. A. H. Stammtafeln der Ernestinischen Linien des Hauses Sachsen. Weimar [,1885].

Chenaye-Desbois, de la. Généalogie des Hauses Rohan. Nach dem Dict. de la Nobl., p. 245 u. folg. Prag, 1857.

Chrismar, E. von. Genealogie des Gesammthauses Baden vom 16. Jahrhundert bis heute. Gotha, 1892.

Dingeldein, W. H. Singraven. Beelden uit verleden en heden van een Twentsche havezate. Enschede, 1948.

Dumax, V. Grand album généalogique et biographique des princes de la maison de Bourbon depuis ses plus anciennes origines.. . jusqu'au 31 mai 1888. [Paris, 1888.1

[Dyserinck, H.] Nassau-Stamboom. [Z.pl., z.j.] Overdr. uit het Oranjenummer van „Marineblad".

Flines, Q. Alliances illustres de la Maison Royale des Pays-Bas. Bruxelles, 1821.

Garnier, E. Tableaux généalogiques des souverains de la France et de ses grands feudataires. Paris, 1863.

Gedenkblatt, Genealogisches, f. das Clevische Jubel-Eest 1859, darstellend die Abstammung aller jetzt lebenden Glieder des kön. Hauses u. aller in dasselbe vermählten fürstl. Personen von Herzog Adolph zu Cleve. Cleve [,1859].

Généalogie ascendante jusqu'au quatrième degré inclusivement, de tous les rois et princes de maisons souveraines de l'Europe enz. Berlin, 1768.

Genealogie des Gesamthauses Hohenzollern. Von J. Grossmann, E. Berner, G. Schuster, K. Th. Zingeler. Berlin, 1905.

Gesellacht, Het, de Geer. Van het begin der XIIde tot het einde der XIXde eeuw. Oisterwijk, 1893. Overdr. uit: „ Jrbk. Ned. Adel", 1892/93.

Logau, H. Stammtafel des Schleswig-Holstein'schen Fürstenhauses von 1460 bis auf die Gegenwart. Cassel [, 1863].

Grotefend, H. Stammtafeln der Schlesischen Fürsten bis zum Jahre 1740. Breslau, 1875.

Handatlas, Meyers geographischer. Leipzig, 1928. 7de nieuw-bew. en verm. dr.

Handatlas, Meyers historischer. Leipzig, enz. 1911.

Handbuch, Genealogisches, des Adels. Glücksburg/Ostsee, 1958-1959. dl. XVIII: Gräfl. Häuser A dl. 111; dl. XIX: Fürstl. Häuser, dl. V.

Handbuch, Historisch-heraldisches, zum genealogischen Taschenbuch der gräflichen Häuser. Gotha, 1855.

Haeutle, Chr. Genealogie des.. . Stammhauses Wittelsbach von dessen Wiedereinsetzung in das Herzogthum Bayern (11. Sept. 1180) bis herab auf unsere Tage. München, 1870.

History, Burke's genealogical and heraldic, of the peerage, baronetage and knightage enz. London, 1949, jrg. XCIX (1949).

Hofkalender, Gothaischer. Gotha [,1787—1870]. jrg. 1787, 1801, 1803, 1825, 1870.

Hopf, K. Historisch-genealogischer Atlas seit Christi Geburt bis auf unsere Zeit. Gotha, 1858. 2 dln.

Hübner, J. Genealogische Tabellen.. . vom Anfange biss auf diesen Tag continuiret. [Met: Kurze Einleitung zum dritten Theile.] Leipzig, 1719-1766. 4 dln., 5 bdn.

Kalender, Geschichts-, Geschlechts- und Wappen-. Nürnberg [, z.j.]. jrg. 1725, 1757 en 1764.

Kalender, Gothaischer... auf das Jahr 1814. Gotha, 1814.

Kisse1, C. Alte historische Adelshöfe in Mainz. Alte Mainzer Klosterhöfe u. Profan-Gebäude. Mainz, 1899. afl. 2. 2de dr.

Konarski, S. Armorial de la noblesse polonaise titrés. Préf. de . . . Orbec. Paris, 1958.

Kruse, H. Wilhelm von Oranien und Anna von Sachsen. Eine fürstliche Ehetragödie des 16. Jahrhunderts. Wiesbaden, 1934. Overdr. uit: „Nass. Ann.", LIV.

Kuile, E. H. ter. Kastelen en adellijke huizen. [Met] 123 foto's van H. Sibbelee. Amsterdam [,1954]. De schoonheid van ons land, X111.

Lorenz, 0. Genealogischer 'Hand- u. Schul-Atlas. Berlin, 1892.

Mehler, J. B. Das fürstliche Haus Thurn und Taxis in Regensburg. Regensburg [,1898].

Mémorial de chronologie généalogique et historique enz. Paris, 1754.

Meulleners, J. L. Geschiedenis van de heerlijkheid en heeren van Obbicht en Papenhoven, voorn. van Jr. Filips van Bentinck. Roermond [,z.j.].

Mulder, A. W. J. Het kasteel Amerongen en zijn bewoners. Met medew. van wijlen D. F. Slothouwer. Maastricht, 1949.

Müller, E. Die Adelshöfe der Stadt Munster i. W. Nebst einem Anhange: Die Münsterischen Adelsgesellschaften. Munster (Westf.), 192 1.

id. 2de en 3de dr. 1930.

Nachtrag zur Ehrentafel des Kriegsopfer des reichsdeutschen Adels 1914-1919. Gotha [,1926].

Peerage, Debrett's, of the United Kingdom of Great Britain and Ireland. [London,] 1826. dl. 1. England. 16de verb. dr.

Piers on, J. L. De Medici. Amsterdam, 1935.

Posse, 0. Die Wettiner. Genealogie des Gesammthauses Wettin Ernestinischer u. Albertinischer Linie mit Einschluss der regierenden Häuser von Grossbritannien, Belgien enz. Leipzig enz., 1897.

Roelofsz, H. Ch. J. De invloed van het geslacht Thurn und Taxis op de verkeersontwikkeling in Europa van 1500—1900. Utrecht [, z.j.].

Roller, 0. K. Ahnentafeln der letzten regierenden Markgrafen von Baden-Baden und Baden-Durlach. Heidelberg, 1902,

Schmidt, B. Die Reussen. Genealogie des Gesamthauses Reuss älterer u. jüngerer Linie sowie der ausgestorbenen Vogtslinien zu Weida, Gera enz. Schleiz, 1903.

Steffens, A. Geschiedenis der... heerlijkheid en der heeren van ter Horst. Roermond, 1888.

Taschenbuch, Gothaisches genealogisches, auf das Jahr 1821. Gotha, 1821.

[Türckheim, J. von.] Histoire généalogique de la maison souveraine de Hesse, depuis les temps les plus reculés jusqu'à nos jours. Strasbourg, 1819—1820. 2 dln.

Vater, 0. Das Haus Schwarzburg. Rudolstadt, 1894.

Vehse, E. Geschichte der deutschen Höfe seit der Reformation. Hamburg, 1851—1860. 48 dln., 25 bdn.

Voigtel, T. G. Genealogische Tabellen zur Erläuterung der Europäischen Staatengeschichte enz. Halle, 1811.

Wäschke, H. Die Askanier in Anhalt. Dessau, 1904.

Weingartner, J. Die Kunstdenkmäler Südtirols. Wien, 1923-1930. 4 dln., 5 bdn.

Wilken. Einladung zu den öffentl. Prüfungen der Schule und des Gymnasiums zu Meppen am 28. u. 29. Aug. enz. Voran geht eine kurze Geschichte des Herzogl.-Arenbergschen Hauses. Meppen, 1861.

Witzleben, A. v[on]. Genealogie und Geschichte des gesammten Fürstenhauses Nassau, Kön. Niederl. u. Herz. Nassauisches Haus von den ältesten bis zu den neuesten Zeiten. Stuttgart, 1854.

Zottmayr, F. X. Genealogie des kön. Hauses Bayern. Füssen, 1834.

Problemen rond de kwartieren van Elisabeth Gratiana Sayer (1726—1788), echtgenote van Albert Dominicus graaf van Limburg Stirum,

door MR. W. DE VRIES.

§ 1

In het voorjaar van 1957 werd door een onzer medeleden mijn aandacht gevraagd voor het in november 1940 in dit Maandblad (jg. LVIII, kol. 442 vlg.) van de hand van ons toenmalige medelid, wijlen de heer W. Wijnaendts van Resandt verschenen artikel „Bijdrage tot de geschiedenis van het geslacht *Sayer*". Over de in die studie vermelde *Elisabeth Palmer,* echtgenote van de generaal-majoor *John Thomas Sayer* (1660-1737) — zie jg. LVIII, kol. 448/449 — bleek ondanks uitgebreide onderzoekingen niets meer bekend geworden te zijn, dan de heer Wijnaendts van Resandt in 1940 had vermeld. Daar *Elisabeth Palmet-*, als grootmoeder van Elisabeth Gratiana Sayer (1726—1788), de echtgenote van *Albert Dominicus* des H.R. Rijksgraaf *van Limburg Stirum* (1725—1776), in tal van kwartierstaten voorkomt, zou mijn zegsman gaarne zekerheid hebben, dat over die *Elisabeth Palmer* inderdaad verder niets meer te vinden zou zijn. Nu bleek het zijn aandacht te hebben getrokken, dat *Elisabeth Gratiana Sayer* was gehuwd en begraven te Esch (bij 's-Hertogenbosch), terwijl de Van Limburg Stirums met dat dorp geen oude banden bezaten, en — voor zover bekend — er ook geen betrekkingen hadden bestaan tussen Esch en de uit Engeland afkomstige familie *Sayer.* De vraag was derhalve gerezen, of de banden van *Elisabeth Gratiana Sayer* met Esch verklaard konden worden uit haar afstamming van *Elisabeth Palmer.* Het feit, dat bij een door het Centraal Bureau voor Genealogie in 1955 ingesteld onderzoek was ontdekt, dat op 30 maart 1759 in de Grote (St. Jans) Kerk te 's-Hertogenbosch een „juffr. *Elisabeth Palmer*" was begraven, scheen in dit verband zeer opmerkelijk.

Kennisneming van een groot aantal stukken, die op het hierbedoelde probleem betrekking hadden, deed mij volgaarne besluiten mijn krachten op dit probleem te beproeven, te meer omdat ik spoedig ontdekte, dat er nog een ander onopgelost vraagstuk bestond. Uit brieven van de heer Wijnaendts van Resandt, die reeds meer dan 25 jaren oud waren, bleek, dat

volgens de Haagse Kloosterkerk-rekeningen „mevr. *Sayer*" — dus ongetwijfeld *Elisabeth Palmer,* de echtgenote van *John Thomas Sayer,* die zelf in die kerk is begraven, en van 1709 tot zijn dood een huis te 's-Gravenhage heeft bezeten (LVIII, 446 en XI, 83) — van 10 mei 1722 tot 14 februari 1732 te boek had gestaan wegens „het besit van een plaats op een banck in de Westbuyten rije (Westpand) nr. 42, voor desen beseten bij juffr. Pessers" (G.A. 's-Gravenhage, Inv. 222 en 225, fol. 34); desondanks deelden die zelfde rekeningen mee, dat op 27 november 1727 „vergunt" was „aan mevrou *Francis Roijers,* hu y s v r o u van de Heer Generael major Sayer, het besit van een plaats in de voorschr. banken" (t.w. in de vijf witte banken) „nr. 33, voor desen beseten bij de vrou van Colster" (G.A. 's-Gravenhage, Inv. 223, fol. 37), welke plaats echter alweer vóór 1730 in andere handen was overgegaan (G.A. 's-Gravenhage, Inv. nr. 224, fol. 31vso.). Daar de heer Wijnaendts van Resandt, toen hij de aantekening uit 1727 ontdekte, nog niet wist, dat een onderzoek in 's-Hertogenbosch een notariële acte aan het daglicht zou brengen, volgens welke *John Thomas Sayer* nog op 21 april 1725 met een *Elisabeth Palmer* was gehuwd (LVIII, 447), *en* dat deze laatste de moeder van *John Sayer* (ca. 1695-1744) was geweest, had hij aanvankelijk gemeend, die *Francis Roijers* te mogen beschouwen als de grootmoeder van *Elisabeth Grariana Sayer;* al zijn pogingen een voor ca. 1695 gesloten huwelijk van *John Thomas Sayer* en een *Francis Royers* te vinden hadden echter ten enenmale gefaald, en na de vondst van de Bossche notariële acte bleek hij die *Fräncis Roijers* verder maar buiten beschouwing te hebben gelaten, Bij mij rees nu echter het vermoeden, dat *John Thomas Sayer* in 1726 of 1727 (vóór 27 nov.) was hertrouwd [1]), maar er rezen dan onmiddellijk twee vragen De eerste was, wie dan wel de Bossche doopgetuige „vrouwe *Elisabeth Sayer"* was geweest, die nog op 5 september 1727 aanwezig was geweest bij de doop van John Thomas' kleinzoon *Daniël Johan Sayèr* (1727- na 1766; LVIII, 450), en die door de heer Wijnaendts van Resandt geïdentificeerd was met „de grootmoeder van het kind, nl. mevr. *Sayer,* geboren *Elisabeth Palmer*". De andere vraag was,' of de in november 1727 in de Haagse Kloosterkerk-rekeningen vermelde „huysvrou van de Heer Generaal major *Sayer"* inderdaad wel. „*Francis Roijers*" had geheten; mijn twijfel in dit opzicht sproot voort uit het feit, dat bij de doop van John Thomas' kleinzoon *Samuel Thomas Sayer* in de kerk van het fort Isabella bij 's Hertogenbosch op 24 augustus 1730 als doopgetuige vermeld was: „Mevr. *Françoise Rogers*" (LVIII, 450), die naar mijn mening met voornoemde „huysvrou" identiek geweest kon zijn. Laat ik er onmiddellijk bijvoegen, dat blijkens -de hieronder nog nader te vermelden gegevens haar naam inderdaad *Rogers* moet hebben geluid, maar dat ik noch haar huwelijk met *John Thomas Sayer,* noch een bevredigend antwoord op de eerste vraag heb kunnen vinden. En om de lezer bij voorbaat *een* teleurstelling te besparen, deel ik ook thans reeds mee, dat — zoals ook uit de in ons Kwartierstatenboek gepubliceerde- kwartierstaat van *Otto Leopold* graaf *van Limburg Stirum* (1801—1879; staat nr. 10) blijken kan — het 'mij evenmin gelukt is over *Elisabeth Palmer,* de (eerste?) vrouw van *John Thomas Sayer,* veel meer aan het daglicht te brengen, dan dankzij vroegere onderzoekingen van anderen reeds bekend geworden was. Wel vond ik een aantal andere aanvullende gegevens, die in bedoelde kwartierstaat opgenomen zijn, o.m. over de eerste vrouw van John Thomas' enige zoon *John Sayer, Johanna Susanna Lucretia Chambrier* [2]), alsmede over haar naaste familie. Daarenboven stelde ik vast, dat de mededelingen van de heer Wijnaendts van Resandt in ons Maandblad van 1940 op sommige punten correctie behoefden, omdat zij — zoals mijn eigen ervaring mij leerde — door hun (vermoedelijke) onjuistheid latere onderzoekers op een dwaalspoor kunnen brengen. *Ten slotte* hoop ik door deze nieuwe bijdrage over de familie *Sayer* te kunnen bereiken, dat ook anderen met misschien meer succes zich willen gaan beijveren om de nog bestaande problemen tot een oplossing te brengen.

1) Dit vermoeden is verwerkt in de Kwartierstaat ni. 10 van het Kwartierstatenboek van ons Genootschap.

§ 2

Uiteraard ben ik mijn onderzoek begonnen met mij zo volledig mogelijk op de hoogte te stellen van alle tot dan toe bekende gegevens over de „Hollandse" *Sayer's en* hun naaste verwanten. Zonder veel moeite kon ik vervolgens vaststellen, dat de grootmoeder van *Elisabeth Grariana Sayer, Gratiana Catharina Sweerts de Landas,* dr. van *Frederik Hendrik,* heer van Baerschot, en *Joanna Margaretha van Raesfelt,* op *7* mei *1743* in de Grote (St. Jans) Kerk te 's-Hertogenbosch was begraven, en dat zij haar man, *Daniël Chambrier* († 13 februari 1728), behalve de dochter *Johanna Susanna Lucretia,* die *John Sayers* vrouw werd,, nog vijf andere kinderen had geschonken, t.w. twee zonen: *Samuel* (ged. 's-Hertogenbosch (Grote Kerk) *16* september *1705) en Lodewijk Willem* (ged. ald. *22* november 1709) — en drie dochters: *Grariana Maria* (ged. ald. 22 juli 1707), *Jacoba Theodora* (ged. ald. 18 maart 1711) en *Françoise* (ged. ald. 13 november 1714). Laatstgenoemde drie dochters moesten echter vóór 1728 zijn gestorven (Nots. A. van der Horst, N. 2974, fol. 354 [3])).

Voor wat *Johanna Susanna Lucretia Chambrier* en naar kinderen betreft, bevatte het artikel van de heer Wijnaendts van Resandt betrekkelijk volledige gegevens. Waarschijnlijk op grond van een in dit Maandblad (1923: XLI,166/167) opgenomen „Antwoord" van wijlen de gen, majoor b.d. J. G. Kist had de heer Wijnaendts van Resandt destijds medegedeeld, dat *John Sayer* na de dood van zijn (eerste) vrouw op 7 maart 1743 „met zijn 4 kinderen" naar Indië was vertrokken. Bij de *mij ter* inzage verstrekte papieren bevond zich echter de originele brief van de heer Kist, waaruit mij bleek, dat het laatste gedeelte van die brief niet in bedoeld „Antwoord" opgenomen was. Daaruit bleek, dat alleen de beide oudste zonen, *Daniel Johan* en *François Salomon Sayer* hun vader naar Indië hadden vergezeld. Blijkbaar waren de Sayers niet geschikt voor het tropische klimaat, want niet alleen overleden in Indië de vader (op 7 juli 1744) en *François Salomon* (op 12 jan. 1745), maar bij de afwikkeling van de beide erfenissen bracht Johns tweede vrouw *Anna Maria Falck* ook nog in rekening de dokters-kosten voor *Daniel Johan.* Waarschijnlijk hebben dus gezondheids-over-

2) In alle Nederlandse 18de eeuwse, authentieke acten vond ik de naam steeds vermeld als „Chambrier" (dus zonder het voorvoegsel „de"). Ook *Daniel Chambriers* voorouders en andere verwanten in Neuchâtel komen daar vóór de 18de eeuw nog voor onder de naam „Chambrier", zij het dan, dat de eerste twee generaties van dit geslacht zich *Girardin,* alias (Ze) *Chambrier* noemden. In Zwitserland is thans de naam „*de Chambrier*". Zie Schweizerisches Geschlechterbuch V (1933), blz. 123—128.

3) Alle in deze bijdrage vermelde notarissen hadden — voorzover niet het tegendeel wordt vermeld — standplaats te 's-Hertogenbosch, en de door een N voorafgegane inventarisnrs. verwijzen dan ook naar het notarieel archief in het Rijksarchief aldaar.

wegingen bewerkt, dat deze laatste spoedig weer naar Nederland terugkeerde, Hetgeen hij o.m. als provisioneel assistent ter secretarie-generaal te Batavia verdiend had (ruim ƒ 342.—) werd hem bij gedeelten op 30 augustus 1746 en 14 augustus 1748 te Amsterdam uitbetaald. Binnen enkele jaren na zijn vertrek was hij dus weer in het vaderland terug. Dat wat hem en zijn broer en zuster toekwam als erfgenamen van hun vader en oudste broeder, werd eind december 1748 van de weeskamer in Batavia in hoofdzaak overgebracht naar de weeskamer te Amsterdam. Een door Jhr. Mr. C. C, van Valkenburg, naar aanleiding van deze mededeling, ingesteld onderzoek in de archieven van de Amsterdamse weeskamer had een negatief resultaat opgeleverd.

De heer Wijnaendts van Resandt had indertijd het vermoeden geuit, dat *Daniël Johan* na zijn terugkeer hier te lande onder de hoede zou zijn gekomen van zijn verwanten *Sweerts* de *Landas te* 's-Hertogenbosch (LVIII, 450) ; mij interesseerde derhalve de vraag, wie dat dan wel geweest waren. Een onderzoek toonde aan, dat van de kinderen van *Frederik Hendrik Sweerts de Landas* en *Joanna Margaretha van Raesfelt* op *23* december 1726 behalve mevrouw *Chambrier* alleen nog een zoon *Jacob Lodewijk Sweerts de Landas,* heer van Baerschot, in leven was geweest (Nots. F. van Woerkom, N 2989, fol. 303; zie ook N 2975, fol. 337). Deze was evenwel na twee malen te zijn gehuwd — eerst met *Henrietta Coenen van Zegenwerff,* daarna met *Maria Sophia* gravin *van Bylant-Halt,* — op 4 juni 1732, ruim 61 jaren oud, te 's-Hertogenbosch kinderloos gestorven (Nots. I. Bopp, N 3075, fol. 141). Van de „verwanten *Sweerts de Landas*" was dus, toen John Sayer naar Indië scheep ging, alleen nog de grootmoeder zijner kinderen over, en deze overleed nog in mei 1743. Genoemde verwanten konden zich dus niet over *Daniël Johan* en zijn broer en zuster hebben ontfermd. Bleef de vraag, wie er nog leefde van de ooms en tantes der kinderen. Van de zijde der Sayers waren deze er nimmer geweest, daar *John Sayer* (hun vader) een enige zoon was (LVIII, 446). Reeds deelde ik mede, dat de zusters van der kinderen moeder jong gestorven moeten zijn. Ik stelde voorts vast, dat de oom *Lodewijk Willem* nog geleefd had op 27 december 1730 (Nots. A. van der Horst, N 2975, fol. 595), op welke datum hij luitenant was in het (Zwitserse) regiment van de brigadier Hirzel, maar dat hij voor 17 december 1742 moest zijn overleden (Nots. W. de Raeff, N 3112, fol. 226). Dit kwam overeen met een aantekening, volgens welke op 12 juni 1733 „de heer *Chambrier*" in de Bossche St. Jacobskerk was begraven. Er bleef dus alleen over *Samuel Chambrier,* die ik inderdaad als voogd van de kinderen van *John Sayer* aantrof in een Bossche notariële acte van 29 juni 1746 (Nots. W. de Raeff, N 3114,. fol. 31). Op grond evenwel van het feit, dat na de dood van *Gratiana Catharina Sweerts de Landas* de afwikkeling van haar nalatenschap moeilijkheden had kunnen baren, omdat haar kleinkinderen *Sayer* nog allen minderjarig waren, en beschikkingen dan door de Bossche schepenen geautoriseerd hadden moeten worden, raadpleegde ik ook het Bossche „Boek van Autorisatiën" (R.A. 's-Hertogenbosch, Recht. Arch. 's-Hertogenbosch, R. 1958). Een daarin voorkomende acte van 9 november 1742 (dus vroeger, dan ik had verwacht) onthulde mij, dat de douairière *Chambrier* met haar schoonzoon *Johan Sayer* een „different" had gehad over de voldoening van een bedrag van ƒ 18.000.—, en dat dit verschil van mening in der minne bijgelegd was bij acte van 6 november 1742, gepasseerd voor de Bossche notaris W. de Raeff. Omdat bij deze transactie ook de belangen van Johns minderjarige kinderen betrokken waren,, bleken partijen „approbatie en confirmatie" te hebben verzocht door Bossche schepenen. Zij kregen de gewenste goedkeuring, nadat de schepenen eerst ingewonnen hadden „het seer ampel detailleerde schriftelijk advies van ... *Samuel Chambrier,* oom maternel, en *Elisabeth Palmer,* volle nigte paternel van de voorn(oemde) minderjarige kinderen". Ongetwijfeld was deze nicht geen ander dan de op 30 maart 1759 in de Grote Kerk te 's-Hertogenbosch begraven „juffr. *Elisabeth Palmer*", en vermoedelijk heeft zij — onder het wakend oog van de steeds ongehuwd gebleven oom *Samuel* — na de dood van de douairière *Chambrier* de opvoeding van John Sayers kinderen geleid; „verwanten *Sweerts de Landas*" waren er zeker niet bij betrokken.

§ 3

Samuel Chambrier, „capitein van een compagnie Zwitsers in het regt. van de luitenant generaal Hirsel in garnizoen te Gorinchem" volgens de acte van 29 juni 1746,. zal door zijn militaire dienst die opvoeding ook niet steeds zelf uitgeoefend kunnen hebben. Dezelfde acte noemt hem „Heere van Baarschot", als hoedanig ook zijn grootvader al voorkomt. *Frederik Hendrik Sweerts de Landas* had dit bij Esch gelegen huis op 7 mei 1677 gekocht (R.A. Den Bosch, Recht. Arch. Esch, R 30, fol. 177vso), en het was daarna gekomen in het bezit van Frederik Hendriks zoon *Jacob Lodewijk,* Vermoedelijk evenwel had *Daniel Chambrier* het huis van zijn zwager gehuurd, want reeds in 1724 en 1725 werden te Esch begraven resp. „de hovenier" en „de knegt" van de „bregadier Chambrier", en mij is niet kunnen blijken, dat Daniël in Esch een eigen buitenverblijf had. Hij en zijn vrouw woonden te 's-Hertogenbosch in het z.g. Masschereelshuis aan het einde van de St. Jorisstraat (LVIII, 451), maar blijkbaar des zomers buiten. Dit bezit in de Bossche landelijke omgeving blijkt een belangrijke rol te hebben gespeeld in het leven der „Hollandse" *Sayers,* en geeft dan ook een verklaring voor de banden, die *Elisabeth Gratiana Sayer zo* nauw aan Esch verbonden blijken te hebben. Daar in 's-Hertogenbosch alleen de ondertrouwacte van *John Sayer* en zijn vrouw is te vinden, en zij aldaar niet zijn gehuwd, vermoed ik dat *John* en zijn bruid hun huwelijk in Esch hebben laten voltrekken; het trouwboek van Esch is ons helaas niet overgeleverd, maar ik acht het niet onaannemelijk, dat het jonge paar op de trouwdag (in mei 1725) uitgereden is van het huis Baarschot.

Blijkens de reeds door de heer Wijnaendts van Resandt vermelde huwelijksvoorwaarden (Nots. F. van Woerkom, N 2988, fol. 165 vlg.; LVIII, 447) had de vader van de bruid zich verplicht het jonge echtpaar met één knecht, kamenier en dienstbode ten zijnen huize voor minstens twee jaar onderdak te verlenen,, en bij het einde dier samenwoning aan *John* en zijn vrouw ƒ 20.000.— uit te keren. Mocht John vóór zijn vrouw overlijden, dan zou zijn vader dat geld aan haar restitueren „omme bij haar Ho: Ged: naar afflyvigheyt van hem Heere *Jan Thomas Sayer* en zijn H: Ed: huysvrouwe, vrouwe *Elisabeth Palmer,* uyt de eerste en gereetste effecten genoote en geprofiteert te worden". Het was deze acte, die de heer Wijnaendts van Resandt de naam van Johns moeder had onthuld. Wel kan worden opgemerkt, dat de acte wel *John Thomas Sayer* de vader van *John Sayer* noemt, maar *Elisabeth Palmer* niet als Johns moeder vermeldt, maar uit de acte van autorisatie van 9 november 1742 blijkt toch, dat *Elisabeth Palmer* Johns moeder moet zijn geweest. De gelijknamige nicht was kennelijk een dochter van een oom van *John Sayer.*

Volgens een notariële acte d.d. 16 januari 1734 (Nots. J. L. Verster, N 3051, acte nr. 38) moet de samenwoning voordien zijn geëindigd, en inmiddels was van de toegezegde ƒ 20.000.— op 13 februari 1729 een bedrag van ƒ 2.000.— betaald (N 2975, fol. 43). Er restten dus nog ƒ 18.000.— en John en zijn vrouw kwamen nu met hun (schoon)moeder overeen,. dat hun daarvoor in de plaats het huis Baarschot zou worden overgedragen. In werkelijkheid is daar echter niets van gekomen. De douairière *Chambrier,* die het huis blijkbaar van haar broer of diens weduwe [4]) had verkregen, bleef eigenaresse van Baarschot. Toen John wegens belangrijke schulden zijn voorgenomen reis naar Indië niet kon ondernemen voordat hij die schulden afgelost had, werd nu de reeds genoemde overeenkomst van 6 november 1742 gemaakt (Nots. W. de Raeff, N 3112, fol, 176); zijn schoonmoeder zou Baarschot behouden en in stede daarvan aan John alsnog de ƒ 18.000.— uitkeren. Bij testament van 17 december 1742 (Nots. W. de Raeff, N 3112, fol. 226) vermaakte zij het goed aan haar enige zoon *Samuel Chambrier;* deze bepaalde bij testament van 30 maart 1760 (geopend 10 juli 1784), dat de kinderen *Sayer* zijn enige erfgenamen zouden zijn (Nots. L. W. van Beusekom, N 3182, fol. 43). Door het vooroverlijden van *Daniel Johan* en *Sanzuel Thomas Sayer* (waarover zo dadelijk nader) kwam Baarschot aan *Elisabeth Gratiana Sayer,* douairière van *Albert Dominicus* graaf *van Limburg Stirum, en* daardoor in het bezit van laatstgenoemde familie, die het op 8 oktober 1806 verkocht (R.A. 's-Hertogenbosch, Recht. Arch. Esch R 45„ fol, 179).

§ 4

De banden der Sayers met Esch dankten zij dus niet aan hun afstamming van *Elisabeth Palmer,* doch via de *Chambriers* aan de familie *Sweerts de Landas.* Maar de rol die het huis Baarschot in hun leven gespeeld had, deed mij nu verder zoeken in Esch. Mij bleek, dat ,,de huysvrou van den hr. Capteyn *Sayer"* er op 6 mei 1737 was begraven (met de toevoeging: ,,laat man en kindere na"; vermoedelijk is *Johanna Susanne Lucretia Chambrier* dus op Baarschot gestorven, en had het gezin er zijn intrek genomen, hetgeen de overeenkomst van januari 1734 verklaart). Waarschijnlijk kwam het overlijden niet onverwachts, en heeft ziekte van zijn vrouw *John Sayer* genoopt uit te zien naar bijstand voor zijn vrouw: blijkens het lidmatenregister van de Ned. Herv. Gemeente van Boxtel (waaronder Esch ressorteerde) is de nicht *Elisabeth Palmer* op 21 maart 1737 naar Boxtel (Esch) overgekomen met attestatie van de predikant van de Engelse kerk in 's-Gravenhage. Door het overlijden van mevrouw *Sayer is* aan haar dan de taak van de moeder t.o.v. de kinderen toegevallen; zij bleef lidmaat te Boxtel tot haar dood.

Van de Engelse kerk te 's-Gravenhage zijn geen lidmatenboeken van voor 1737 overgebleven, en haar herkomst is mij mede daardoor onbekend moeten blijven; misschien woonde zij te voren bij haar oom *John Thomas Sayer,* die in de eerste week van januari 1737 moet zijn overleden (begr. 's-Gravenhage, Kloosterkerk 7 januari 1737).

Doch niet alleen Johns vrouw bleek in Esch begraven te zijn, maar (behalve *Elisabeth Gratiana Sayer)* ook „de Heer *Samuel Thomas Sayer,* oud schepen der stad 's Bosch" (11 januari 1774) [5]) en zijn broer ,,de Heer *Daniel Jan Sayer,* oud schepen der stad 's Bosch (op 17 mei 1780) [6]). Blijkens een notariële acte d.d. 12 juni 1774 (Nots. L. W. van Beusekom, N 3172, fol. 117) was Samuel Thomas op 6 januari 1774 in 's-Hertogenbosch gestorven; Daniel Jan Sayer overleed daarentegen op het huis Baarschot op 12 mei 1780 (Nots. van Beusekom, N 3178, fol. 25 en 27, acten d.d. 13 juni 1780). En op 12 juli 1784 werd te Esch ook ter aarde besteld „de ... Heer *Samuel Chambrier,* Lt. Generaal van de Infantery ten dienste deezer Landen" [7]) (met de toevoeging: „was nog Jonkman"). Als executeur van zijn nalatenschap trad op de zoon van *Elisabeth Gratiana Sayer, Samuel Johan* graaf *van Limburg Stirum (N 3182,* fol. 151). Zij zelf zou op 17 mei 1788 te ruste worden gelegd in de kerk te Esch.

§ 5

Na door de overeenkomst van 6 november 1742 in staat te zijn gesteld zijn schulden te regelen, blijkt *John Sayer* (die dan heet: *„Johan Sayer,* eenige zoon en erfgenaam ab intestato van zijnen vader, de Heer *Johan Zayer* ... in leeven Esq., collonel commandant van de guardes te paard") op 10 december 1742 ,,staande op zijn vertrek ... als luit.col. onder de kavallerie van Ned. 0. Indië voor de Kamer van Amsterdam" nog enige voorzieningen te hebben getroffen o.a. ten aanzien van de verhuur van het door zijn vader in 1709 aangekochte huis te 's-Gravenhage (N 3112, fol. 218; zie ook N 3192, fol. 80). O.m. werd bepaald, dat uit de huurpenningen betaald zou moeten worden ,,,aan mevrou *Rogers,* wonende in Den Hage, zoolang zij leeft, alle half jaar de somme van 75 gulden". Wij hebben hier m.i. te doen met de reeds in de eerste paragraaf vermelde ,,huysvrou van de Heer Generaal major Sayer", Francis ,,Roijers". Drie dagen later maakte de luit.kolonel *Johan Sayer* te 's-Hertogenbosch zijn testament, waarbij hij zijn zwager *Samuel Chambrier* als voogd over zijn vier kinderen benoemde (N 3112, fol. 220). Zoals we al weten, verscheen *Samuel* in die kwaliteit op 29 juni 1746 voor notaris De Raeff. Hij machtigde toen een Haags timmerman in verband met de verhuring van het huis te 's-Gravenhage, en bepaalde nogmaals uitdrukkelijk, dat uit de huurpenningen elk half jaar een bedrag van ƒ 75.— betaald diende te worden aan de aldaar wonende *„Mevrouw*

[4]) *Jacob Lodewijk Sweerts de Landas* had op 29 mei 1732 (dus kort voor zijn dood) bij eigenhandig testament zijn vrouw als enig erfgename aangewezen (N 3075, fol. 141).

[5]) *Samuel Thomas Sayer* werd schelpen te 's-Hertogenbosch op 1 oktober 1758 en 1 oktober 1763. Sedert 1,759 was hij raad van die stad, waar hij o.a. tot mei 1773 optrad als postmeester van het Generaal Post-comptoir. In oktober 1773 werd hij nog opperdeken van het schippersgilde en provisor der leprozen.

[6]) De kinderen *Sayer* hebben volgens verschillende notariële acten (Nots. De Raeff, N 3116, fol. 312, d.d. 22 september 1753; en fol. 370; nots. Van Beusekom, N 3162, fol. 467, d.d. 1764 en N 3163, fol. 29, d.d. 19 maart 1765) op 20 oktober 1750 de erfenissen van hun moeder en van hàar ouders bij onderhandse acte gescheiden. Volgens eerstgenoemde acte had *Daniël* Johan uit die nalatenschappen een aantal obligaties gekregen, die hij toen (in 1753) overdroeg aan zijn broer, de luitenant *Samuel Thomas Sayer.* Zelf woonde hij destijds in Amsterdam, waar hij in januari 1748 in de leer was gegaan bij de kooplieden Th. en A. Hope (Nots. De Raeff, N 3115, fol. 1). Hij werd schepen van 's-Hertogenbosch in oktober 1766. In 1763 was hij reeds komzegelaar en diaken van de Waalse Gemeente. In 1767 trad hij op als opperdeken van het beenhouwersgilde en als provisor van de „Jonge Schuts", van welke schutterij hij in 1767 en 1772 kapitein-laitenant was. Na in 1767 binnen-heemraad van de polder Van der Eygen te zijn geweest, werd hij in 1775 opperdeken van het kramersgilde en provisor van de „Oude Schuts", in 1777 secretaris van commissarissen tot de huwelijkszaken en in 1778/1779 wederom schepen.

[7]) *Samuel Chambrier* was sinds 1722 lidmaat van de Waalse Gemeente te 's-Hertogenbosch, en sedert 2 mei 1728 kanunnik van hert Kapittel van St. Pieter te Boxtel. Hij was op 16 maart 1769 generaal-majoor (N 3167, fol. 65.)

Rogers". Deze dame,. die nooit als „mevr. Sayer" voorkomt, moet dus na 29 juni 1746 zijn overleden. Uiteraard blijft het mogelijk, dat de rentmeester (of de koster?) der Kloosterkerk zich heeft vergist, en dat hij een gezelschapsdame ten onrechte als „huysvrou" heeft betiteld; zeker is, dat hij ook haar naam verkeerd spelde. Bij het opmaken der huwelijksvoorwaarden van John en zijn bruid was alleen zijn vader aanwezig, en daaruit zou misschien afgeleid kunnen worden, dat Johns moeder *Elisabeth Palmer* een niet al te beste gezondheid bezat, of dat er andere omstandigheden waren, die voor *John Thomas* de hulp van mevrouw Rogers (en van het nichtje *Elisabeth Palmer*?) gewenst hebben gemaakt. Ik vermeld deze mogelijkheden „pour acquit de conscience", omdat zij veel zouden kunnen verklaren: o.m. ook het optreden van de „vrouwe *Eiisabeth Sayer*" als doopgetuige op 5 september 1727. Dan zou *John Thomas Sayer* dus niet zijn hertrouwd, en het overlijden van *Elisabeth Palmer* gesteld moeten worden op na de doop van haar kleinzoon *Daniel Johan:* te 's-Gravenhage blijkt zij niet te zijn begraven ... Vertoefde zij misschien dikwijls in Engeland en is zij dan daar overleden? ... En evenmin vond ik te 's-Gravenhage het overlijden van mevr. *Rogers* [8]).

Het feit, dat de kinderen *Sayer* bij de verkoop van het huis te 's-Gravenhage in 1756 (LVIII, 446) met nadruk poneerden, dat hun vader *Jan Sayer* „eenige zoon en erfgenaam was van wijlen ... *Jan Sayer* Esq." is minder opvallend, dan dat *John Sayer* zelf dit in de notariële acte van 10 december 1742 deed. Waren er misschien nog andere kinderen, die niet wettig waren, dan wel had *Elisabeth Palmer* misschien kinderen uit een voorgaande verbintenis ? Helaas is ondanks zeer uitgebreide naspeuringen zowel hier te lande, als in Engeland het huwelijk van *John Thomas Sayer* en *Elisabeth Palmer* niet kunnen worden gevonden [9]). De heer Wijnaendts van Resandt heeft destijds gemeend dat de ouders van *John Sayer,* „geb. Londen ca 1695, kapitein van een comp. dragonders ..... 7 juli 1724" (in Engeland) „vóór Januari 1694" gehuwd moesten zijn (LVIII, 449). In zijn overigens goed-gedocumenteerde bijdrage, deelde hij niet mee, waarop zijn mening berustte. Bij onderzoek bleek mij, dat Londen als geboorteplaats van John werd vermeld in zijn Bossche ondertrouw-acte (Waalse Kerk 19 april 1725), maar het is overbekend, dat in (onder)-trouwacten vaak de woonplaats van de ouders ten tijde van de geboorte of de eerste levensjaren ten onrechte ook als geboorteplaats opgegeven wordt. De acte noemde voorts John's militaire rang. Hij diende toen in het regiment Van Wassenaer, dat zijn winterkwartier in 's-Hertogenbosch had. Daardoor zal hij zijn latere vrouw hebben leren kennen. Daar hij reeds kapitein was in 1724 zal zijn geboorte gesteld kunnen worden op vóór 1700. Mogelijk ligt zijn geboorte nog een aantal jaren eerder terug. De door de Heer Wijnaendts van Resandt gegeven schatting: 1695 is misschien beïnvloed door zijn datering van John Thomas' huwelijk op „vóór januari 1694" (LVIII, 449). Deze laatste datum vindt echter in de bronnen geen bevestiging. Een passage in de ook reeds door de heer Wijnaendt van Resandt aangehaalde Journalen van Constantijn Huygens (de zoon), waarop deze datering blijkbaar is gebaseerd, is mijns inziens niet overtuigend. Daarom mogen latere onderzoekers zich er wel voor wachten, om — zoals ik zelf lange tijd heb gedaan — aan te nemen, dat het huwelijk van *John Sayer's* ouders niet na januari 1694 kan zijn gesloten. Het vermoeden, dat het in Engeland voltrokken moet zijn (LVIII, 499), is daarenboven door diepgaande onderzoekingen dáár hoogst onwaarschijnlijk geworden: het zal naar mijn mening veeleer aan deze kant van de Noordzee gezocht moeten worden, maar zeker is de kans niet gering, dat het — zo het niet door een legerpredikant is voltrokken — ingeschreven is in een trouwboek, dat inmiddels verloren is gegaan [10]). Een onderzoek naar *John Thomas Sayer's* verwanten in de Republiek der Verenigde Nederlanden toonde aan, dat hier te lande omstreeks 1700 alleen nog woonden zijn neven de kapiteins *Gillis en Casper van Hesse van Piershil* (de eerste sinds 1694 gehuwd met *Cornelia de Crauwelaer,* de ander — die overigens pas in 1708 kapitein werd — sinds 1698 getrouwd met *Louise Hesselt van Dinter*), en misschien hun in 1690 en 1691 te Londen vertoevende zusters (Huygens Journaal 1, blz. 257 en 503). John Thomas' moeder, *Catharina van Hesse van Piershil,* was op 15 december 1660 tot Engelse genaturaliseerd, en daar haar zusters Mrs *Killegrew* en Lady *Culpepper* ook naar Engeland waren gegaan, waren de relaties der Sayers met onze Republiek geenszins zo sterk, als de heer Wijnaendts van Resandt heeft gemeend (LVIII, 445). w aarschijnlijk stamde het bezit van een hoeve in de Selnissenpolder onder 's Heer-Arendskerke, waarop *Catharina van Hesse van Piershil* op 24 mei 1678 hypotheek nam, en die zij op 15 januari 1701 van de hand deed (R.A. Middelburg, Inv. 2726, fol. 1, en Inv. 2720, fol; 115) [11]), nog van haar grootvader, Jhr. *Abel van Cats,* baljuw van de stad en het markiezaat Veere, maar van verder bezit hier te lande heb ik overigens niets kunnen vinden. *John Thomas*

[8]) Een „mrs. *Rogers*" werd — of was — in 1741 **lid** van **de** Engelse kerk te 's-Gravenhage. (Ned. Leeuw 1893, jg. SI, blz. 13). Op 4 mei 1721. ondertr. aldaar (gehuwd aldaar 18 mei 1721) een Schot (*Alexander Mackenzy)* met *Anna Ro(t)gers* uit Engeland [Ned. Leeuw XI, 46 en G.A. 's-Gravenhage). Mevr. *Rogers* zal dus ook wel een Engelse zijn geweest.

[9]) In Engeland werd het onderzoek geleid door de Windsor Herald Mr. Preston Graham-Vivian, die mij mededeelde alle in aanmerking komende bronnen te hebben aangeboord.

Jhr. van Kretschmar te Cambridge raadpleegde nog op mijn verzoek de klapper op het „Original Register from the British Legation at the Hague, Marriages 1627—1889" (Registrar General, Somerset House, Londen, afd. „Miscellaneous Foreign Registers and Records"), dat wel zeer vele huwelijken van vooraanstaande Nederlanders bleek te vermelden. Blijkbaar was het destijds „bon ton" om op de Britse legatie te trouwen.

[10]) Bij de tot nog toe ingestelde naspeuringen is uitgegaan van het feit,' dat *John Thomas Sayer als* page van de Prins van Oranje en „(eldest)groom of the bedchamber" van de Koning-Stadhouder (ook blijkens Huygens' Journalen) doorgaans in de naaste omgeving van deze laatste vertoefd heeft, terwijl hij tevens sinds 12 oktober 1691 ritmeester was van een comp. te paard in Hollandse dienst (LVIII, 449). Op 6 september 1691 met Willem 111 op veldtocht in Frankrijk zijnde, kreeg hij toen „een compagnie te peerd onder de Hr. van Nyenhuys" (Journaal 1, blz. 486), dus in het ter repartitie van Overijssel staande regt. van *Robert van Ittersum à Nyenhuis,* die in februari 1690 het regt. van „de graaf van der Lip" had ontvangen (Journaal 1, 236) ; op 18 maart 1694 tekende Huygens aan: „Sayer kreeg de compe. te peerd van Ritmr. Preselwitz". Er is dus o.a. gezocht te 's-Gravenhage en naaste omgeving, alsmede in verschillende garnizoenssteden. De trouwboeken van Apeldoorn (en 't Loo) van róór 1772 zijn verloren gegaan, terwijl tevergeefs is gezocht in de trouwboeken van Spankeren (waaronder ook Ellecom en Dieren — met het Huis te Dieren — ressorteerden). Verder zijn geraadpleegd de trouwboeken van Amersfoort, Amerongen en Leersum (waar Sayers vrienden de Van Nassau-Zuylensteins woonden), Amsterdam, Bergen op Zoom, Breda, Delft, Deventer, Heusden, 's-Hertogenbosch, Hellevoetsluis, Hulst, Roosendaal, Rotterdam, Tilburg, Grave en Zwolle alsmede van 's Heer-Arendskerke (waar Sayers moeder gegoed was; zie daarover hierboven nader), in de Gelderse trouwfiches op het Centraal Bureau voor Genealogie en de collectie fiches van de „Bibliothèque Wallonne" te Leiden. Het trouwboek van 's Heer-Arendskerke vertoont een lacune van 18 september 1693—15 oktober 1695 !

[11]) Mededelingen van de heer H. L. Kruimel te 's-Gravenhage.

zelf schijnt zijn zoon alleen het huis te 's-Gravenhage nagelaten te hebben, en dit verklaart, dat hij in 1713 financiële moeilijkheden had, die gelukkig opgelost werden (GA. 's-Gravenhage, not. arch. Inv. 1939, no. 68). Het behoeft dan ook niet te verwonderen, dat hij — 'evenals zijn moeder (LVIII, 444) — zonder testament overleed, en dat in de archieven van het „Prerogative Court of Canterbury" ook geen „administration of effects" met betrekking tot zijn nalatenschap is aangetroffen. Tijdens zijn leven had hij van zijn broer *Robert Sayer* († augustus 1700) niet meer geërfd dan de helft van een rente van 100 pond, uitstaande bij de O.I. Compagnie (de andere helft kwam aan zijn moeder), en zijn broer *George* († 1718) liet hem slechts 200 pond na (Prerogative Court of Canterbury, Probate-Registry of Wills; „Noel", fol. 119 en „Tenison", fol. 122). Onder die omstandigheden is het ook niet onbegrijpelijk, dat volgens de notariële overeenkomst van 6 november 1742 zijn zoon zich tijdens zijn huwelijk in schulden had moeten steken en dat bij zijn huwelijk zijn schoonvader, *Daniel Chambrier*, het jonge paar in aanzienlijke mate financiëel tegemoet was gekomen. *John Thomas Sayer* schijnt mij een treffend voorbeeld van een jongere zoon uit een aanzienlijk Engels geslacht, die — zoals zo vele anderen — carrière in het Staatse leger heeft gemaakt,

§ 6

Over de afkomst van *Elisabeth Palmer* is, zoals ik al mededeelde, niets naders bekend kunnen worden, Men kan slechts het vermoeden uiten, dat zij in geboorte mogelijk niet gelijk stond met de *Sayer*'s. Ook dit is echter een gevaarlijke theorie, want als Engelse had zij hier te lande mogelijk geen belangen, die hun weerslag in de archieven hebben gevonden, al was zij de echtgenote van een generaal in Statendienst.

Wat de Engelse archieven betreft, ligt de zaak nog moeilijker,, aangezien daar een getrouwde vrouw in het algemeen alleen met de achternaam van haar echtgenoot voorkomt, wat het reconstrueren van de band met haar eigen geslacht tot een zeer ingewikkelde en tijdrovende bezigheid maakt. Het vermoeden van de Heer Wijnaendts van Resandt, dat *Elisabefh Palmer* een dochter kon zijn geweest van een zekere *William Palmer,* tweede zoon van Sir *William Palmer* of Oldwarden (LVIII, 448), bleek onhoudbaar.

Mijn hoop, dat wij, uitgaande van de „volle nicht" *Elisabeth Palmer* (begr. 30 maart 1759), tot de grootvader van deze laatste en dus tevens tot de vader van *John Thomas'* vrouw zouden kunnen opklimmen, is niet in vervulling gegaan. Het feit, dat de naam *Palmer* in alle lagen van de Engelse bevolking voorkomt, geeft uiteraard tot veel moeilijkheden aanleiding.

In 1951 blijkt de heer Wijnaendts van Resandt zich nog met de Sayers bezig te hebben gehouden. Aan Jhr. van Kretschmar verzocht hij nog eens voor hem te willen nagaan, of *John Sayer* wellicht was gedoopt in de Royal Chapels van St. James Palace, daar hij zelf reeds tevergeefs alle andere „in aanmerking komende" Londense doopboeken had doorgenomen. Ook het onderzoek van Jhr. van Kretschmar bleef zonder het gewenste resultaat. In dit verband blijft het de vraag, naar welke norm de heer Wijnaendts van Resandt zijn keuze van de „in aanmerking komende" doopboeken bepaald heeft. Misschien heeft hij zich te veel laten leiden door zijn vermoedens over de aanzienlijke afkomst van *Elisabefh Palmer* en zijn datering van haar huwelijk [12]).

[12]) Hoewel Huygens herhaaldelijk genoten heeft van Saycrs gastvrijheid, vermeldt hij bij die gelegenheid nooit Sayers vrouw; wel noemt hij als gastvrouw Sayers moeder (19 december 1692 en 10 januari 1696). Als *John Sayer* in 1695 in Apeldoorn moeht zijn gedoopt, kan hij behoord hebben tot de dopelingen, die daar niet ingeschreven zijn, omdat men een lijstje met gedoopten van ca. een maand kwijtgeraakt was (aantekening in het betreffende doopboek).

Herkomst en oudste generaties van het adellijke geslacht Stern,

door † J. J. VÜRTHEIM GZ N.

Inleiding+

De in Nederland's Patriciaat 1928/29 (18de jaarg.), blz. 355 e.v., gepubliceerde genealogie van het geslacht *Stern* geeft bij generatie 11 *(Hans Ludwic Stern),* de navolgende voetnoot:

> *Johannes Lodewic Sfern* (111) staat in zijne huwelijksacte van 20 Dec. 1750 te boek als „j.m. van Durenberg in 't land van Hessen-Cassel". De geographische lexica vermelden evenwel geen plaats van dezen naam in Hessen-Cassel. De generatie 1. en 11. ontleenden wij aan eene handschriftelijke genealogie.

De aldaar opgenomen genealogie luidt — wat de oudste generaties betreft — als volgt:

1. *Hans Stern,* tr. *Gertrud Wöller.*

Uit dit huwelijk:

Hans Ludwic, volgt II.

11, *Hans Ludwic Sfern,* ged. Durenberg (Hessen-Cassel) 9 April 1682, tr. Durenberg 24 Nov. 1712 *Maria Magdalena Schmals.*

Uit dit huwelijlc:

1. *Johannes George Stern,* ged. Durenberg 6 Maart 1714, † vóór 20 Oct. 1723.
2. *Maria Elizabeth Stern,* ged. Durenberg 27 Juni 1717.
3. *Johannes David Stern,* ged. Durenberg 6 Juli 1719,
4. *Johannes Gerardus Sfern,* ged. Dürenberg 23 Aug. 1721.
5. *Johannes George Sfern,* ged. Durenberg 20 Oct, 1723.
6. *Johannes Lodewic Sfern,* ged. Dürenberg 5 April 1727, † vóór 18 Febr. 1729.
7. *Johannes Lodewic,* volgt III.

III. *Johannes Lodewic Sfern,* geb. 18 Febr., ged. Dürenberg 24 Febr. 1729, kwam naar de Nederlanden, enz.

Als gevolg van het feit, dat een kleinzoon van laatstgenoemde, n.l. *Johan Lodewijk Stern,* geb. Leeuwarden 19 maart 1790, bij K.B. d.d. 2 mei 1841, no. 7, werd verheven in de Ned. Adel, volgde opname in het Nederland's Adelsboek, waarvan jaarg. 1952, blz. 25 e.v., de stamreeks en de descedenten van de adelsontvanger vermelden.

In de „kop" van dit artikel (waarin wij ons — hieronder — veroorloven enkele uitroeptekens te plaatsen achter de niet-juiste details) neemt de redactie een meer positieve houding aan dan die van Nederland's Patriciaat ten aanzien van de plaats van herkomst en doet het voorkomen alsof hierover generlei ongewisheid meer bestaat, waarbij zij gebruik maakt van de op de uitspraak berustende en uitgesleten vorm uit vorige eeuwen, t.w. „Dürnberg". Een oplossing van het vraagstuk brengt zij evenwel niet. Bedoelde „kop" luidt:

> Hessen-Kassel. — De stamreeks vangt aan met *Hans Stern,* die te Dürnberg (!) geboren zou zijn (!) en

uit wiens huwelijk met *Gertrud Wöller* (!) een op 9 April 1682 te Dürnberg (!) gedoopte zoon *Hans Ludwic* werd geboren. Deze gegevens zijn ontleend aan familie-aanteekeningen, die een betrouwbaren indruk maken. *Johannes Lodewijk Stern* (gen. III) vestigde zich te Sluis en werd aldaar 3 Sept. 1773 tot schepen benoemd.

De daarop volgende „Stamreeks", waarbij wij eveneens enkele malen het waarschuwingssein zullen hijsen, brengt het navolgende:

I. *Hans Stern* [geb. te Dürnberg (!)], tr. *Gertrud Wöller* (!).

II. *Hans Ludwic Stern*, ged. Dürnberg 9 April 1682, tr. aldaar 24 Nov. 1712 *Maria Magdalena Schmall* (!).

III. *Johannes Lodewijk Stern*, geb. 18 (!), ged. Dürnberg 24 (!) Febr. 1729, schepen van Sluis 1773, enz.

In de eerste plaats moge bij het voorafgaande worden opgemerkt, dat de plaatsnaam Dürnberg een uitgesleten vorm is en het bedoelde dorp thans als Dörnberg bekend staat. Zou zulks op zich zelf in 1928 geen reden geweest- zijn, om beide benamingen niet als identiek te herkennen, het blijft een feit, dat op geen enkele geografische kaart, waarover wij in die jaren de beschikking hadden, het plaatsje voorkomt en het is slechts aan de gevolgen van het in zo sterke mate toegenomen auto-verkeer te danken, dat de particuliere benzine-maatschappijen in West-Duitsland ons — uit een oogpunt van reclame — verblijd hebben met zeer gedetailleerde wegen-kaarten (waarop zelfs de kleinste gemeenten voorkomen), waardoor het ons mogelijk was het tot dusverre legendarische Dürnberg (Dörnberg)te traceren.

Van Kassel uit voert een (thans geasfalteerde) Bundes-Strasse in westelijke richting naar Sachsenhausen. Het thans in onze belangstelling gekomen Dörnberg wordt — op 14 km afstand van Kassel gelegen — door deze drukke verkeersweg doorsneden, nadat men het ter plaatse slechts 4 km breed zijnde en op een bergrug liggende Habichtswald langs een weg met talrijke haarspeldbochten over getrokken is, Aan het begin van de oostelijke helling ligt het plaatsje Harleshausen en nog iets meer terug — dus in de richting van Kassel — de voormalige gemeente Kirchditmold, welke thans door Kassel geannexeerd is. Het Habichtswald waarvan de hoogste toppen ca, 600 meter boven de zeespiegel liggen, omvat o.m. de Karlsberg (met een reusachtig Herculesbeeld), op de oostelijke helling hiervan prijkt — hoog boven de stad Kassel — het kasteel „Wilhelmshöhe" met zijn prachtige tuinen en (door de luchtbombardementen gedurende de laatste wereldoorlog zwaar beschadigde) grootse waterwerken. Het gehele gebied was oudtijds een bezit van de Keurvorsten van Hessen-Kassel, die zich uit de in deze vulkanische bergrug aanwezige rijke bazalt- en tufsteengroeven aanzienlijke inkomsten wisten te verschaffen. Nog heden ten dage spelen de bruinkoolgroeven een rol van betekenis. De geschiedenis van dit deel van Hessen kenmerkt zich door conflicten tussen regering en volk; nog in 1830 brak er een oproer uit tegen de verkwistingen van keurvorst Wilhelm II. De schrijnende tegenstelling tussen deze overdadige weelde en de grote armoede van het merendeel der bevolking, dat o.m. door weinig lonende arbeid in de „Bergwercken" in zijn onderhoud moest voorzien, bracht vele hunner er toe naar de „steinreiche" Nederlanden te emigreren en daar te trachten nieuwe bestaansmogelijkheden te vinden. Onze burgerboeken alsmede de kerkelijke huwelijksregisters leveren daarvan overtalrijke bewijzen. Dat deze new-corners hier te lande de

kans zagen te slagen en voor hun nageslacht de grond te leggen voor later aanzien en vermogen blijkt uit vele voorbeelden, in onze genealogische litteratuur omstandig verhaald. Dat tot deze categorie ook de *Stern's* behoren, moge door het hierna volgende bewezen worden.

Bronnen en afkortingen+

De kerkregisters van Dörnberg beginnen (doop 26 jan., trouw 12 jan., belijdenispasen) 1623 en begraven zelfs reeds 25 dec. 1622 nog ten tijde van de 30-jarige oorlog (1618—1648), hetgeen als een bijzonder gelukkige omstandigheid kan worden beschouwd. Deze registers berusten bij de Pastor van de Ev. Gemeente. Eveneens werden geraadpleegd de registers van de plaatsen Hoof, Kirchditmold, In de hier volgende genealogie zijn bij de bronnenopgaven de namen van voormelde plaatsen aangegeven met de eerste letter, dus resp. met D. (Dörnberg) , H (Hoof) en K. (Kirchditmold) ; de daarachter vermelde letters d, b, t en c. betekenen resp. doop-, begraaf-, trouw- en confirmations-register.

Toevallig in de gelegenheid zijnde om enige dagen voor het doornemen van deze registers te besteden, werden de hieronder volgende inschrijvingen genoteerd, waarbij nadrukkelijk zij aangetekend, dat het niet uitgesloten moet worden geacht, dat — gezien de weinig beschikbare tijd tegenover het grote aantal — een enkele inschrijving aan de aandacht is ontsnapt.

Genealogie.

1. *Jost Stirn*, bijgenaamd *Krähe Josten*, geb. omstr. 1595 herder te Kirchditmold 1627, vermeld als doopget. ald. 4 nov. 1625, begr. Kirchditmold 26 juli 1638, tr. vóór 17 nov. 1625 *Catharina N.*, vermeld als doopget. ald. 23 sept. 1527, wed. van N.N.

K.d. 4 nov. 1625. Antecessor Reinhard Wilcken ein Kind getauft. *Jost Stirn* Gevatter.
K.b. 17 nov. 1625. *Jost Stirn* Stiefdochter begraben.
K.d. 23 sept. 1627. Hans Herman 1 Tochter getauft. Gevatterin *Catharina Jost Stirns* des hirtens Hausfrauen.
K.b. 26 juli 1638. *Jost Stirnen* sonst *Krähe Jostenn.*

Uit dit huwelijk:

1. *Elisabeth Stirn*, geb. omstr. 1626, belijdenis Rothenditmold pasen 1640.

R.c. pasen 1640. *Elisabeth Stirn.*

2. z o o n, ged. Kirchditmold 23 nov. 1628, begr. ald. 15 april 1635.

K.d. 23 nov. 1628. *Jost Stirnen* einen Sohn getauft. Gevatter Johannes, Curt Attendorns' Sohn vom 10 Jahren.
K.b. 15 april 1635. *Jost Stirnen* einen Sohn von 6½ Jahr wenig 1 Mont.

3. *Johannes, volgt* 11,

11. *Johannes (Johan, Hans) Stirn*, ged. Kirchditmold 30 juni 1633, belijdenis ald. pasen 1647, „Bergknecht auf dem Habichtswalde", begr. Dörnberg 26 febr. 1711, tr. le. Dörnberg 27 okt. 1652 *Anna Weber*, geb. omstr. 1620, belijdenis Dörnberg '1632, begr. ald. 22 okt. 1654, dr. van *Claus* en *Margareta N.;* tr. 2e. Kirchditmold 7 juni 1655 *Agnesa (Agnisa, Agnes) Reuneman*, ged. Harleshausen 20 febr. 1625, begr. Dörnberg 14 juni 1676, dr.

van *Thiletnan (Thiel, Til)* en N.N.; tr. 3e Dörnberg 19 april 1677 *Gerdruf (Gertraud, Giddert) Müller (Möller),* ged. Dörnberg 14 *mei 1643,* belijdenis ald. pasen 1656, doopget. Hoof 12 juli 1691, begr. Dörnberg 22 juli 1720, dr. van *Thiele* en *Anna Viehman.*

K.d. 30 juni 1633. *Jost Stirn* einen Sohn getauft. Gevatter Johan von Emde organist (die dus — als te doen gebruikelijk — de dopeling zijn eigen roepnaam gaf. V.).
K.c. pasen 1647. *Joes (Johannes) Stirn. Jost* pater.
D.b. 26 febr. 1711. *Hans Stirn,* alter Bergknecht auf dem bergwerck, aet. 78 Jahr minus 4 Monath.
D.t. 27 okt. 1652. *Johanies Stirn von* Kirehditmöl u. *Anna, Claus Webers* filia.
D.c. 1632. Anna, *Claus Webers* filia 12 ann.
D.b. 22 oct. 1654. Anna, Johannes *Stirns* bergknechts frau ufm Habichtwald in puerpio gestorben.
D.b. 1 aug. 1647. *Claus Weber* 70 (ann.)
D.b. 18 oet. 1663. *Margareta, Claus* Webers rel. octogenar.
K.t. 7 juni 1655. Walerb(er)g. *Johannes Stirn* bergknecht mit *Agnisa, Til Rinemans* tochter, ehlich copuliret.
H.d. 20 febr. 1625. *Agnes Thileman Reunemans* Töchterlein getauft und Goddel Henrics Rciss hausfrauw gewesenn.
D.b. 14 juni 1676. *Agnesa, Hans Stirns,* Bergknecchts ufm Habichswalde seiner Hausfrau, aet. 51 ann.
H.b. aug. 1625. In diesem Monat hstt die Pest angefangen.
H.b. 3 oct. 1625. *Thiel Reunemans* Hausfraue.
D.t. 19 april 1677. Hans Stirn, wittiber und berknecht ufm Habichtswalde und *Gerdrut Thie e Molers* rel. nachgel. ehel. tochter.
D.c. 14 mei 1643. *Thiele Müllers,* Tochter *Gerdrut* get. G(e)v(a)t (ter) Baltzar Shneeclslerg uxor Gerdrut.
D.c. pasen 1656. *Giddert, Thiele Müllers* filia 13 ann.
D.b. 22 juli 1720. *Gertraud, Johannes Stirns* sael. gewesene Ehefrau, alt 77 Jahr, 2 Monate, 6 Tage.
H.d. 12 juli 1691. *Hans Martin Stirn* vom bergwerge 1. tö-hterl. no (m)i(n)e *Anna Magdalena* getauft, die Zeugin war, *Giddert, Hans Stirns* seines leibl. Vatters frau, und derer eho, gleichfalls wohnhaft uf dem berg-werge, u. also seiner stieff-Mutter.
D.b. 21 maart1676. *Thiele Möller,* aet. 74 ann.
D.b. 25 maart 1676. *Anne* ejuisd. uxor aet 54 ann. (Deze Anna was derhalve in 1622 geb. en kan onmogelijk de moeder van Gerdrut zijn, aangezien het huwelijk harer ouders te Dörnbcrg op 29 nov. 1630 gesloten werd. Waarschijnlijk betreft het hier dus een 2e vrouw, eveneens met name Anna).

Uit het le huwelijk:

1. *Anna Gerdrut Stirn,* ged. Dörnberg 23 sept. 1654, doopget. ald. 17 febr. 1715.

   D.d. 23 sept. 1654. *Johan Stirns* Tochter *Anna Gerdrut* ufm Bergwerck get. Gev. des H. Bergsehreibers Masers Tochter.

Uit het 2e huwelijk:

2. *Hans Martin,* volgt IIIa.
3. *Hans Georg Stirn,* geb. omstr. 1658, belijdenis Dörnberg 1671, begr. Hoof 13 mei 1713, tr. *Dorothea N.,* geb. omstr. 1659, begr. Hoof 3 sept. 1717.

   De. 1671. Hans Georg, *Hans Stirns,* eines berg Knechtos.
   H.b. 13 mei 1713. Alhir *George* Stern von 54 Jahren begraben.
   H.b. 3 sept. 1717. Alhir *Dorothea, George Sterns* hinterlassene wittib von ungefhr 57 Jahren begraben.

4. *Herman Stirn,* geb. omstr. 1665, belijdenis Dörnberg pasen 1678.

   D.c. pasen 1678. *Herman,* Hans *Stirns,* berg Knechts Sohn.

Uit het 3e huwelijk:

5. *Anna Elisabeth Stirn,* ged, Dörnberg 2 febr. 1678, belijdenis ald. 1691, begr. Dörnberg 22 jan. 1700.

   D.d. 2 febr. 1678. *Hans Stirns,* bergknechtes, *Gerdrut* conjugis ihr ltes Toehterl. in 3ter Ehe ufm bergwerck get. Gev. Elisabeht, uxoris soror, Anna *Elisabetha* genant.
   D.c. Im Jahr 1691. Anna Elisabeth, Hans *Stirns,* 13¼.
   D.b. 22 jan. 1700. *Anna Elisabeth, Hans Stirns,* Bergknechts tochter, aet. 22 an.

6. *Johannes Stirn,* ged. Dörnberg 10 okt. 1679.

   D.d. 10 oct. 1679. Hans *Stirns,* Bergknechts und s. frauen *Gerdrut* ihrer Sohn *Johannes,* des nachts im Hause seines schwagers alhier get. Gev. Johannes Weber.

7. *Hans Henrich Stirn,* ged. Dörnberg 4 april 1681, begr. ald. 15 juni 1681.

   D.d. 4 april 1681. *Hans Stirns* bergknechts ufm Habichtswalde, *Gerdrut* s. frauren, ihren Sohn *Hans Henrich* get. Gev. Johannes Möller, d. Mutter Bruder.
   D.b. 15 juni 1.681. Hans *Henrich,* Hans *Stirnes,* bergknechts ufm Habichtswalde sein söhnl. aet. 10 hebd. 2 dies.

8. *Hans Ludwig,* volgt IIIb.
9. *Catharina Sophia Stirn,* ged. Dörnberg 9 maart 1684, begr. ald. 31 aug. 1691.

   D.d. 9 maart 1684. Hans *Stirns* und s. frau *Gerdrut,* ihre tochter *Catharina* **Sophia** get. Gev. Jungfr. Catharina Sophia H. Johan Christop Studenrots fiirstl. Bergsehreibers ufm Habichtswalde tochter, sed q(u) a nomen confirmata, mcdiante matre.
   D.b. 31 aug. 1691. *Catharina* Sophia, *Hans Stirns* filia aet. 7 ann. 5 mens.

10. *Anna Magdalena Stirn,* ged. Dörnberg 21 maart 1686, begr. ald. 6 april 1686.

    D.d. 21 maart 1686. *Hans Stirns* bergknechts u. s. frauen *Gerdrut* ihre tochter Anna *Magdalena* get. Gev. Magdalena, Lüdicks Frölichs Hfrau.
    D.b. G april 1686. *Anna Magdalena,* Hans *Stirns* töchterl. aet. 18 septim(anas).

IIIa. *Hans Martin Stirn,* geb. omstr. 1657, belijdenis Dörnberg 1670, doopget. ald. 23 juni 1678, „Bergknecht auf dem Habichtswalde", begr. Hoof 26 mei 1711, tr. Dörnberg 18 okt. 1679 *Göddeling Ackerman,* dr. van *Thiele en Cafharina N..*

D.c. 1670. *Martin,* Hans *Stirns.*
D.d. 23 juni 1678. Lüdicke Frölichen und s. Efrauen Magdalena 2ten Sohn Martin get. Gev. -*Martin Hans Stirns* Bergknechts ufm Habichtswalde Sohn adol.
H.b. 26 mei 1711. *Martin Stern* gewesener Bergman ufs hoch-Furstl. bergwerck uften Habichswalde von 54 jahren begraben.
D.t. 18 oct. 1679. *Hans Martin, Hans Stirns* bergKnechts Sohn u. *Göddeling, Thiele Ackermans* stegers ufm Habichtswalde, ehrl. tochter. (Steger, ook Steiger, Bergsteiger = klimmer, stijger).
H.b. 26 jan. 1700. *Catharina,* w. *Thiele Ackermans* zeitige Steigers uft dem Bergwerkt uftm Habichtswalde, Ehelichc Hansefrau von 73 Jahren zur erden bestattet.

Wit dit huwelijk:

1. *Anna Gerdrut Stirn,* ged. Hoof 10 okt. 1680, tr. ald. 10 nov. 1699 *Hans Henrich Burckhardt,* uit Ober-Vellmar, zn. van *Johannis* en N.N.

H.d. 1.0 oct. 1680. *Martin Stirns* uff dem Berchwerck ein bergman ein Kindt von seiner Efr. uf dem Bergwerck getauft worden mit Nahmen *Anna Gerdrut, hath* Anna Gerdrut, Dictrich Ackermans des Steigers Dochter, gehoben.

H.t. 10 nov. 1699. Duica 20. et Seqq. p. Trin. *Hans-Henrich, Johannis Burckhardts* seel. weijlands Einwohners zu Ober-Vellmar nachgelassener eheleibl. Sohn, u. *Anna Gertrudt, Hans-Martin Stirns* zeitigen Einwohners alhier u. Bergmans uff dem Habichts-walde, eheleibl. tochter, publice proclamiret u. d. 10the 9vbr. ibid. in s. hause copuliret. (Ober-Vellmar dorp n.o. van Dörnberg).

2. *Andreas Stirn*, ged, Hoof 3 okt. 1682.

H.d. 3 oet. 1682. ***Martin*** *Stirns* zum Hoff ein Kindt getauft nahmens *Andreas*, hatt Andreas Wiesze von Rengershausen gehalten.

3. *Anna Catharina Stirn, ged.* Hoof 14 juli 1685, † 27 dec. 1758, tr. Hoof 24 sept. 1711 *Johan George Fremders, (Frembder, Fremdter),* uit Altgeissing in Saksen, „Bergmann auf dem Habichtswalde", zn. van George en N.N.

H.d. 14 juli 1685. *Martin Stirns* zum Hoff ein Kindt im Hause getauft nahmens *Anna Cathcrina* hatt Catharina Dietr. Ackermans des Steigers Frau ufs dem H(abich) twa (1) cl gehoben. (Later toegevoegd: † 27 Dec. 1.755).

H.t. 24 sept. 1711. Den 4 Sontag nach Trin. und 2 Seqq. 1711 alhir *Johan George, George Fremders* bergmans in Altgeisig in Sachsen Ehl. Sohn, und *Anna Catharina, Martin Stirns* gewessener bergmans ufm Habichswalde nachgelassene Ehl Tochter publice proclamirt und den 24 7bris uftm Habichtswalde copuliret. (Altgeissing stad in ***Saksen)*** .

4. *Elisabeth Stirn*, ged. Hoof 8 sept. 1688, † Dörnberg 24 dec., begr. ald. 27 dec. 1744, heeft uit een verhouding met *Johan Daniel Croll, uit* Niedenstein, „Soldat unter dem löbl. Grenadier Regiment" een onecht kind: *Johannes*, geb. Dörnberg 5 en ged. ald. 19 nov. 1722,

H.d. 8 sept. 1688. Den 13 Deie p. Trin. 1688-8 sept. Uff dem Bergwerck, *Martin Stirn*, einem bergman ein töchterl. no (min) e *Elisabetha* ***getauft*** die Patin war Elsabeth, Jost Kivels (?) zu Wahlershausen ehcl. Tochter. (Wahlershausen is een dorp ten zuiden van Kirchditmold).

D.b. 27 dec. 1744. ***Elisabeth*** *Hans Martin Stern* gewe***zenen*** bergknechts ufem Habichtswalde nachgel. Tochter, aet. 57 jahr und u(nge)fär 3 monate den 24te hujus denata,

D.b. 19 nov. 1722. *Johannes* filius nothus, deszen Mutter ist *Elisabeth Stirnin* Weijl. *Hansz Martin Stirns* Bergmanns aufen Habichts Walde rel(ict) a filia, welche *Johan Daniel Croll* von Niedenstein, Soldaten unter dem löbl. Grenadier Regiment, vor den Vatter angibt. Gevatter ist gewesen Johannes Tonzong aus der Welchen Schwaitz von Remus in Engadin gelegen, Steinmetz aufm Carlsberg. Natus est 5ta Nov. nach mittags aufm Berghaus dasz. und getauft.

5. *Anna Magdalena Stirn,* ged. Hoof 12 juli 1691, † Altenstädt 14 febr. 1759, tr. Hoof 27 dec. 1715 *Johannes Gasolwonder,* uit Bieberwehr in Tirol, metselaar, zn. van *Marcus* en N.N.

H.d. 12 juli 1691. *Hans Martin Stirn* vom bergwerge 1 töchterl. noie. *An(n)a Magdalena* getauft, die Zeugin war *Giddert, Hans Stirns* seines leibl. Vatters frau, und derer eho, gleichfalls wohnhaft uf dem bergwerge, und also seiner Stieff-Mutter, etc.

H.t. 27 dec. 1715. *Johannes Gasolwonder,* mourer, *Marcus Gasolwonders* gewesenen Bergmans und Einwohners zu Bieberwehr in Tyrol nachgelassener Ehl. sohn, und *Anna Magdalena, Martin Stirns,* gewesenen Bergmans ufd. Hochfürstl. Bergwerck ufdem Habichtswalde nachgelassene Ehl. tochter, publice proclamiret und den 27 Xbr. ibidem (1715) uf Hochfürstl. Consistorial befchl copuliret.

6. *Christian Stirn,* ged. Hoof 19 aug. 1694, begr. ald. 2 april 1695.

H.d. **19** aug. **1694.** *Marten Stirn* dem Bergman ein Söhnl. nam. *Christians* getaufft, der V. war Christian Johan, Hr. Christoph Studenrothes Bergschreibers ehel. Sohn anf dem Bergwerk, etc.

H.b. 2 april 1695. *Marten* ***Stirn*** dem Bergman 1 Söhnl. 'nam. *Christians* von 32 wochen, etc.

7. *Dorothea Stirn,* ged. Hoof 26 april 1696, † 19 febr. 1759; zij had een onecht kind, geb. te Dörnberg „Etle Jahren" vóór 31 okt. 1723, wiens vader was *Gabriel von Gombelte,* uit Dörnberg, „Reüter".

H.d. 26 april 1696. *Märten Stirn* den Bergman uff dem Bergwerck 1 töchterlein, no(m)i(n)e *Dorothea* getaufft, allwo die Gevatterin war Dorothea, Joh. Rüttings Einwohners alhier Ehefrau alias gedachten Sterns Frauen leibl. schwester.

D. (Liber Poenitendorum) 31 okt. 1723. *Dorothea Stirnin, Hanz Martin Stirns* rel. Bergmans vom Hoff Tochter, so vor etle. Jahren hier dienend ein Kind, welche sie auf einen reüter gibt, nahmens *Gabriel von Gombelte* Ambts Homberg, auf Consistorial Befehl auf einen Sontag vor d. Gemeinde ***die*** Busze abgenommen.

8. *Anna Elisabeth Stirn,* geb. in 1700, belijdenis Hoof 1714, begr. Dörnberg 4 maart 1738, had een onecht kind, wiens vader was *Johannes Wilder,* „Soldat unter den Grenadiern": *Johann Andreas,* geb. en ged. Dörnberg 21 febr. 1738, begr. ald. 28 maart 1738.

H.c. 1714. *Anna Elisabeth, Martin Sterns* nachgel. tochter vom Bergwerck.

D. 1738 den 25te febrs. hob ***Anna*** *Elisabeth Sternin,* ***des*** Bergman *Fremdters* Frauen Schwester uf dem Bergwerck, so mit *Johannes Wilder,* soldaten unter den Grenadiern hurerij begangen, wegen groszer schwachheit, da sie etliche tage vorher mit einem jungen Sohn niederkomen, die buse, scd reservatione, wan sie wiederum ***die*** gesundheit erreichen würde, dasz sie dennach sich der Kirchen, uf Consist. befehl unterwerffen müsse, abgenommen, etliche tage aber darnach gestorben unt ui Constist. befehl in der stille doch ehrl. begraben.

D.b. 4 maart 1738. *Anna* Elisabeth, *Hans Martin Sterns* Rel. tochter, gewesenen bergman ufdem Habichtswalde, aet. 38 jahr 1 monath, uf consist Befehl in der stille begraben, weilen sie von *Johannes Wilder,* Soldat unter den Grenadiern in unpflichten geschwängert u. ein söhnlein gebohren, da sie die Büsze noch nich offentlich sondern af dem Kramsbette abgelegt, den 1ne huj.. welcher der 7te tag war, nachdem sie ins Kindbette komen yst.

D.d. 21 febr. 1738. *Anna Elisabeth Sternin,* desz Bergmann *Fremdters* af dem Habichtswalde frauen Schweszter, ein hurkind, der Vatter ist *Johannes Wilder,* soldat unter den Grenadiern. Patte *Johann Andreas Fremdter* j.m. des Bergmans sohn so ihm s. nahmen gegeben hodie hors 3 po(st)mer. natus u. ist wegen schwachheit getaufft.

D.b. 25 maart 1736. *Johann Andries, Anna* ***Elisabeth*** *Sternin* hurkind aet. 31. dies, 12 stunden.

9. *Catharina Elisabeth Stirn,* ged. Hoof 5 febr. 1702.

H.d. 5 febr. 1702. Uff dem hs bergwerck *Hans Martin Stirn* 1 töchterl. nom. *Cath. Elisabeth* getaufft, wo Catharina Christoph ..... (onleesbaar) seiner Frauen Schwester beygestanden, etc.

10, *Sophia Elisabeth Sfirn,* ged. Hoof 3 febr. 1704, (begr. Hoof 5 mei 1709 ?).

H.d. 3 febr. 1704. *H. Marten Stirn,* zeitigen Bergman uff dem Fürstl. Bergwerck ufm Habichtswalde, und *Göddelingen,* dessen eheliche Hausfrauen, ein töchterl. nahmens Sophia *Elisabeth* getauft, allwo Elisabeth Sophia, Jost Ruittings seel. weyl. Hoff soldaten ehel. tochter ... bygestanden.

H.b. 5 *mei* 1.709. ist allhir *Martin Sterns* vom bergw. töchterl. no(min)e *(niet* ingevuld) *in* meiner abwesenh. von ehr. Hartman Pf (arrer) im Elgersh(ausen) begraben. Alt (niet ingevuld).

IIIb. Hans *Ludwig Stirn,* ged. Dörnberg 9 april 1682, belijdenis ald. pasen 1696, „Bergknecht auf dem Habichtswalde" (als zodanig vermeld 1712-'15), later „Wirth" te Dörnberg, † Dörnberg 24 mei, begr. ald. 26 mei 1744, tr. Dörnberg 24 nov. 1712 *Maria Magdalena Schmaltz,* ged. ald. 7 nov. 1697, † Dörnberg 25 april, begr. ald. 27 april 1741, dr. van *Bartholdt* en *Maria Elisabeth Himmelreich.*

D.d. 9 april 1682. *Hansz Stirn,* bergknecht ufm Habichtswalde, und *Gerdrut* s. frau ihren Sohn *Hansz Ludwig* t(aufen) l (assen). Gev(atter): Lüdicke Frölich d(er) Mutter Schwester mann.

D.c. Ostern 1696. *Ludwig, Hans Stirns.* 13¼.

D.b. 26 mei 1744. *Hans Ludwig Stirn,* ätat. 62 jahr 1½ Monath, den 24 hujus.

D.t. 24 nov. 1712. *Ludwig Stirn,* ein bergknecht auf dem Habichtswalde, *Johannis Stirns* rel. filius, und *Maria Magdalena Schmaltzin, Bartholdt Schmalzens,* gewesene einwohners alhier relicta filia.

D.d. 7 nov. 1697. *Barthold Schmaltz, der* Schmidt u. s. fr. *Maria* Elisabeth ihre 1te tochter 2ter Ehe *Maria Magdalena* get (auft). Gev(atter) Johanna, Joh..... (onleesbaar) burgers aus Cassel uxor matertera.

D.t. 19 nov. 1696. *Bertholdt Schmaltz,* viduus, und *Maria Elisabeth, Albert Himmelreichs* vom Hofs ehel. tochter.

D.b. 27 april 1741. Maria *Magdalena, Hans Ludwig Sterns* Ehweib. den 25ten denata, aetat. 43 jahr 6 monath weniger einige tage.

D.d. 12 mei 1724. „*Hans Ludwig Stirn,* Einwohner und Wirth alhier" treedt on als Gevatter bij de doop van *Johan Ludwig,* zoon van *Nicolaus Wilhelm Schmaltz* en *Maria Elisabeth Frölich.*

Uit dit huwelijk:

1. *Johann Georg Sfirn,* geb. Dörnberg 6 maart, ged. ald. 11 maart 1714, begr. Dörnberg 23 maart 1714.

D.d. 11 maart 171.4. *Johann Georg, Ludwig Stirns,* eines bergknechts ufm Habichtswalde, u. s. fr. *Mariae Magdalenae* sohn get. Gev. war George Jacob Nat(us) den Gen Martii hora 12 nocturna.

D.b. 23 maait 1714. *Johan George, Ludwig Stirns,* eines bergknechts, söhnlein aet. 2 septim. 2 dierum.

2. *Catharina Sophia Stirn,* geb. Dörnberg 14 febr., ged. ald. 17 febr. 1715, belijdenis Dörnberg pasen 1727, nog doopgetuige aldaar 9 juli 1780, tr. Dörnberg 6 mei 1738 *Johannes Weste,* uit Zierenberg, „Soldat unter Ihre Mayt. Konigs in Schweden unseres Landes Fürsten Regt. zu fues" (4 maart 1738), „dimittirter Soldat" (6 mei 1738), „Wirth" te Dörnberg (1753), † vóór 1769, zn. van *Johann Daniël* en N.N.

D.d. 17 febr. 1715. *Catharina Sophia, Ludwig Stirns* und *Mariae Magdalenae* nfm Bergwerck töchterlein get(auft) Goddel vor des Vatters Mutter, *Anna Gerdruth* **Slim.** Nata den 14 hujus circa hor. 12 po (st) merid(iem).

D.c. „Ostern" 1727. *Catharina* Sophia, *Hans Ludwig Stirns,* im 13ten.

D.t. 6 mei 1738. *Johannes Weste,* dimittirter Soldat, weyl. *Johann Daniel Westen* geweszenen Bürgers und einwohners zu Zierenberg nachgelassener ehlr. Sohn, mit *Catharina Sophia, Hans Ludwigs Stirns* Tochter, welche er vorher in unehelichten geschwängert, uf Consistorial Befehl in der Bätstunde, nach abgelegter Buse, copulicrt worden.

3. *Maria Elisabeth Sfirn,* geb. Dörnberg 27 juni, ged. ald. 30 juni 1717, † Dörnberg 8 febr., begr. ald. 15 febr. 1718.

D.d. 30 juni 1717. *Maria Elisabeth, Ludwig Stirn* u. s. fr. *Maria Magdalena* tochterlein, Goddell Maria Elisabeth, George Jacobs Ehefrau, nata die *27* hujus, *etc.*

D.b. *15* febr. 1718. *Maria Elisabeth, Johann Ludwig Stirns* und sr. fr. *Maria Magdalena* töchterlein, begraben; nata d. 27 jun. 1717, denata d. 8 hujus mensis circa horam 8 antemerid. aetatis 32 hebd ex 2 dies.

4. *Johann David Sfirn,* geb. Dörnberg 6 juli, ged. ald. 11 juli 1719, belijdenis Dörnberg pasen 1732.

D.d. 11 juli 1719. *Johann David, Hansz Ludwig Stirns* und s*r.* Fr. *Mariae Magdalenae* ihr sohn get. gvt. war Johann David Jakob des Schmidts sohn alhier, der Mutter halbbruder. Natus 6 hujus hor. 5 po (st)merid (iem), etc.

D.c. Ostern 1732. *Johan David, Joh. Ludwig Stirns* 13½.

5. *Johan Henrich Sfirn,* geb. Dörnberg 23 aug., ged. ald. 31 aug, 1721, belijdenis Dörnberg pasen 1736.

D.d. *31* aug. 1721. *Johan Henrich, Ludwig Stirns* und *Mariae Magdalenae* seiner Hsfrauen Söhnlein. Gevatter war Johan Henrieh Dornman, Schulmeister alhier. Natus est 23en Aug. hora circiter quarta p. meridiem.

D.c. Ostern 1736. *Johan Henrich, Ludwig Stirns, 14-7.*

6. *Johan George Sfirn,* geb. Dörnberg 20 'okt., ged. ald. 24 okt. 1723, belijdenis Dörnberg pasen 1738.

D.d. *24* okt. 1723. *Johan George, Johan Ludwig Stirns* und Marien *Magdalenen* seiner Hfrauen Söhnlein. Gevatter war Georee Jacobs. Schmid alhier. Natus est *20* hujus, nachmittags.

D.c. Ostern 1738. *Johan George, Hans Ludwig Stirns* Sohn, 14-3.

7. *Anna Magdalena Stirn,* geb. Dörnberg 22 jan., ged. ald. 27 jan. 1726, begr. Dörnberg 19 april 1726.

D.d. 27 jan. 1726. *Anna Magdalena, Hansz Ludwig Stirns* und *Maria Magdalena* seiner Hfr. Töchterl. Gevatterin Anna Magdalena, meine Zeitigen Predigers alhier Hausfrau. Nata 22en hujus mittags.

D.b. 19 april 1726. *Anna Magdalena, Hansz Ludwig Stirns* und *Maria Magdalena* seiner Hauszfr. Töchterl. an ein flusz schnell u. sanft verblichen ; alt 12 wochen.

8. *Johannes,* volgt IVa.

9. *Johan Ludwig,* volgt IVb.

IVa. *Johannes Stern* (ook wel *Stirn),* geb. Dörnberg 18 april ged. ald. 20 april 1727, belijdenis Dörnberg pasen 1741, † tussen 3 april 1761 en 22 aug, 1769, tr. *Martha Elisabeth Neusteck,* geb. omstr. 1722, † Dörnberg 5 jan., begr. ald. 6 jan. 1798; zij hertr. Dörnberg 22 aug. 1769 *Jost Henrich Nolte,* weduwnaar van *Elisabeth N.*

D.d. 20 april 1727. Johannes, *Ludwig Stirns* u. *Maria Magdal.* seiner Hfr. Söhnlein. Gevatter Johannes Rudolf Kutscher im Marstall zu Cassel. Natus 18 huius. meridie.

D.c.. Ostern 1741. *Johannes, Ludwig Sterns* Sohn *14.*

D.t. 22 aug. 1769. *Jost Henrich Nolte,* witwer alhier, mit *Martha Elisabethe, Johannes Sterns* hinterl. Wittib alhier.

D.b. 6 jan. 1795. *Marthe* Elisabeth, *Jost Henrich Nolte* nachgelassene Wittwe, eine geb. *Neusteck,* t am 5ten des Morgens um 9 Uhr, alt 75 Jahr.

Uit dit huwelijk+

1. *Anna Catharina Stern,* geb. Dörnberg *21* okt., ged. ald. *27* okt. 1754, tr. Dörnberg *30* aug. 1789 *Conrad Steinert, uit* Weidelbach (**Amt** Spangenberg), „Grenadier beijm hochlöbl. 2ten Rgmt. Garde".
2. *Johan George Stern,* geb. Dörnberg 9 febr., ged. ald. 13 febr. 1757, in 1785 vermeld als „verabschiedeter Soldat", tr. Dörnberg *12* nov. *1785 Anna Elisabeth Frölich,* geb. Dörnberg *27* dec. 1745, ged. ald. *2* jan. *1746,* dr. van *Johann Henrich* en *Anna Margaretha Feijrabend,* en weduwe van *Henrich Carl,* „Garnisons-Grenadier".
3. *Maria Magdalena Stirn,* geb. Dörnberg 31 maart, ged. ald. 3 april 1761.

IVb. *Johan Ludwig Stirn* (in Nederland *Johan Lodewijk Stern),* geb. Dörnberg 24 febr., ged. ald. 27 febr. 1729, belijdenis Dörnberg 1743, komt, waarschijnlijk als militair, naar Nederland, schepen van Sluis 1773, burgemr. van de keure aldaar 1781—'85, begr. Sluis 12 april 1785, etc. etc. (= Generatie 111 in Ned. Patriciaat 1928/29 en Ned. Adelsboek 1952). Zijn kleinzoon *Johan Lodewijk Stern* (1790-1870) werd bij K.B. d.d. 2 mei 1841, no. 7, in de Nederlandse adel verheven.

D.d. 27 febr. 1729. *Johan Ludwig, Hansz Ludwig Stirns* und *Maria Magdalena seiner* Hfr. Söhnlein. Gevatter Hansz Ludwie Maiberts alhier. Natus *24* hujus, Abends.

D.c. Ostern 1743. *Johan Ludwig, H(ans) Ludwig Stirns* Sohn. *14-2.*

Notaris van Hougen te Sluis d.d. 11 april 1758. Huw. voorw. van „monsr. Johan *Lodewijk* Stern, borger alhier, weduwenaar sonder kinderen van w(ijlen)t juffr. *Maria Testelet,* toekomende bruydegom, ter eenre, en juffr. *Anna Flom,* jonge doghter oud tusschen de 15 en *16* jaren, geboortigh en woonende binnen dese stadt, toekomende bruyd, ter andere zijde. De toekomende bruyd geadsisteert met haar eygen ouders monsr. *Gerrit Flom* en juffr. *Hermana van Veurden,* mede alhier woonaghtigh.. . ."

Van Hille(n) of 'Von Hill,

door **Dr. A.** Johanna Maris.

Als erfgename ex testamento van *Marie de Brimeu* vermeldt de heer J. L. van der Gouw in zijn artikel „Marie de Brimeu" (Ned. Leeuw LXIV, kol. 5-49) *Anna van Hille,* een dochter, naar men wil, van haar halfbroeder *Jan van Hille* en echtgenote van *Jan van Groesbeeck* [1]). Behalve het Brabantse leengoed het graafschap Megen behoorden tot de erfenis onder meer enige Kleefse en Gelderse leengoederen, namelijk het Kleefse leen Maasakker (Maesacker) en de beide Gelderse lenen a) het gemaal te Apeltern (Appeltern) en Altvorst en b) tien morgens land, gelegen onder Apeltern in drie blokken, welke genaamd waren de Morman, de Grote en de Kleine Rijsakker. Deze goederen waren afkomstig van het geslacht der *Apeltern's* en in 1520 door *Eustache de Britneu,* graaf van Megen, *Marie's* grootvader, -aangekocht van *Johan van Elderen.* Blijkens het door de Vereniging „Gelre" uitgegeven „Register op de Leenaktenboeken ... Het Kwartier van Nijmegen" (blz. 79) gingen de twee Gelderse leengoederen na dode van *Eustache († 1549)* over op diens zoon *Charles de Brimeu,* graaf van Megen, in 1550 en na het overlijden van de laatstgenoemde in 1572 († 8 januari) [2]) op *Marie,* dochter van zijn broeder *Georges de Brimeu,* heer van Quierieu, die 11 augustus 1595 beleend werd onder hulde van *Robert Valckenborch,* haar hofmeester [3]). *Anna van Hille,* vrouw van *Johan van Groesbeeck,* ontving beide lenen 8 augustus 1610, terwijl in het daarop volgende jaar, 9 augustus 1611, *Carel van Hill(e)* en zijn zoon *Carel* afstand deden van hun aanspraken terzake van de opvolging naar leenerfrecht. Bij deze gelegenheid werden er in het Gelderse leenaktenboek P twee Luikse schepenakten, gedateerd 15 augustus en 16 september 1610, afgeschreven, waaruit de onderlinge betrekking tussen *Marie de Brimeu, Anna van Hille* en de beide *Carels van Hille* blijkt. Vooral de eerste akte is hierbij van belang.

Volgens deze akte verschijnen voor „maieur" en schepenen van het land van Luik 15 augustus 1610 Sr. *Charle de Hille,* „chevalier", wonende te Tilff (Prov. Luik, in het Ourthedal), te ener zijde en Sr. *Lambert Helspiegel,* kanunnik-cantor der collegiale kerk van St. Jean evangeliste en Isle te Luik, optredende voor Sr. *Jean de Groesbeeck,* „chevalier, baron du St. Empire et de Groesbeeck, grand escuier et premier conseiller d'estat et secret de Prince Ser.me Electeur de Cologne etc. (d.i. de prins-bisschop van Luik Ernst van Beieren, die in 1583 tevens aartsbisschop van Keulen was geworden), gouverneur pour Son Alteze des ville et chasteau de Huy etc.", man en voogd van Madame *Anne de Hille,* ter andere zijde. Zij verklaren, dat wijlen Madame *Marie de Brimeu,* hertogin de Croy et d'Arschot, gravin van Megen, 18 april 1605 met toestemming van haar echtgenoot bij testament beschikt heeft over de heerlijkheid en goederen van Maesacker c.a. en alle andere Kleefse en Gelderse leengoederen in het ambt tussen Maas en Waal ten gunste van *Anne de Hille,* vrouwe van Groesbeeck, „sa niece, fille de son frere uterin Messire *Franchois Guillaume de Hille,* chevalier", Op grond van deze beschikking hebben thans vijf jaren geleden de heer en vrouwe van Groesbeeck de genoemde lenen verzocht en er zich van in het bezit laten stellen, in welk bezit zij nog zijn. Teneinde toekomstige moeilijkheden te ontgaan, zijn partijen tot een accoord gekomen, volgens hetwelk Sr. *Charle de Hille,* die leenvolger is „comme neveu de ladte. feue dame duchesse, filz et hoir maslé de feu Messire *Jan de Hille,* qui fut frere uterin d'icelle duchesse et l'aisné frere dudt. Messire *Franchois Guillaume",* van zijn rechten afstand doet tegen een schadeloosstelling van de zijde der *Groesbeeck's* van 3000 Brab. gul. [4]).

Bij de tweede akte van 16 september 1610, sluit de zoon van de zojuist genoemde Sr. *Charle de Hille,* eveneens ge-

1) Maandblad „De Nederlandsche Leeuw", LXIV, 1947, kol. 47.

2) De sterfdatum van deze Gelderse stadhoncler is 8 en niet 9 januari 1572, *men* zie R.A. Gelderland, archief Hof, brieven uit en aan het Hof (algemene reeks), no. 2564 (J. L. van der Gouw heeft in navolging van Dr. J. S. van Veen 9 januari, t.a.p. kol. 5). Zie Jos. Habets, Les Gouverneurs des Duchés de Limbourg et de Gueldre, in „Publications... du Limbourg", t. XIV, 1877, blz. 204.

3) Men vergel. R. A. Gelderland, archief Gelderse Leenkamer, leenboek 0, fol. 135 vso, acte van 1595 aug. 11. Het blok de Morman heet hier verkeerdelijk de Norman.

4) Archief Gelderse Leenkamer, leenboek P, fol. 152-153 vso.

naamd *Charle*, „chevalier, seigneur de Loverval (Prov. Henegouwen bij Charleroi), fils naturel et legitime aisné de Messire *Charle de Hille*, Sr. de Loveral, chevalier, demourant a Tilff", zich bij de boven vermelde overeenkomst met de *Groesbeeck's* aan [4]).

Uit het medegedeelde volgt, dat in het door de Heer Van der Gouw t.a.p. kol. 47 en 48 afgedrukte staatje een verbetering dient te worden aangebracht. Niet Jan *van Hille* was de vader van *Anna van Hille*, vrouw van *Jan van Groesbeeck*, maar zijn jongere volle broeder *Franchois Guillaume*. Daarentegen was *Jan van Hille* vader van *Charles*, heer van Loverval, en grootvader van de eveneens *Charles* geheten zoon van *Charles*.

In de bekende verzameling-Van Rhemen (Rijksarchief in Gelderland) treft men in de „Genealogieën" van Steven van Rhemen de jonge onder de letter H (bladen 407-410) aantekeningen aan omtrent *„Hillen"*. Hierbij is een beschrijving met tekening van een geslachtswapen *Van Hille*, welke luidt als volgt: „Twee groene lauriercransen, elck met vier roode roosjes end een geel knopjen in een wit bovenste. Noch twee blancke dwers overeen gecruiste sweerde met geele cruicen en gevesten in een blau onderste. Op den helm een slechten blauwen rock, daerwt een voorstaende jufferenhooft met geel hangende hair ende om het hooft den laurencrans met 3 roosjens, eene voor en twee an de syden".

Aan blad 408 van de hierbedoelde aantekeningen is een kladje gehecht, waar de *Van Hille's* op voorkomen, die aan Marie de Brimeu verwant waren. Hieraan ontleen ik (na het klad zo goed mogelijk in fatsoen te hebben gebracht):

(I) . . . *van Hillen* „ex illegitimis",
tr. . . . *Swartzenburg*,

(II) . . . *van Hillen*, graaf van Thurn,
„heeft beslapen *Margareta*, bastertdochter van Keyser *Maximiliaen van Oostenrijk* (ter zijde: „haer moeder wapen . . . *Neydau* credo *Badenweiler*", met een tekening van het wapen, te weten in blauw een paal van goud, beladen met twee kepers, de bovenste van zwart, de benedenste van rood); daerover vluchtende ende wordende gebannen, edoch sij, geen ander dan hem willende nemen ende blijvende alsoo obstinaet, erhielt eindelijck bij den Keyser, dat hij genade creegh, weder ingeroepen wiert, haer troude ende tot groot-jaegermeester des Keysers gemaect wierde".

(III) a. Heer *Frans-Willem van Hillen*,
tr. . . . a . . ., volgens andere zegslieden genaamd . . . *a de Walhause:* zij is weduwe van *Carel de Brimeu*, graaf van Megen, in 157 . . Volgt IV.

b. *Barbara van Hillen*,
tr. *Eustacius*, zoon van Heer *Guido van Brimeu*, graaf van Megen, en *Antonetta van Rambure*, graaf van Megen en heer van Humbricourt.

(IV) . . . *van Hillen*, ridder,
tr. *Else*, volgens andere zegslieden *Elisabeth Drijvers*, „een postmeestersdochter to Nimwegen"; zij is weduwe in 1611.

(V) a, *Barbara van Hillen*,
tr. . . ., een Fransman, graaf van *Schollenberg* of *Schallenberg*.

b. *Anna van Hillen*,
tr. *Johan van Groesbeeck*, zoon van heer *Zeger*

es Josina van Tuyl (de naam van de moeder is doorgestreept), vrijheer des H. Rijks, „seigneur de Bollant"; „daeraen gebracht het graefschap Megen, seer verschuldet, 't welck hij gevrijet; haer moye (d.i. *Marie de Brimeu)* geen kinderen hebbend, hadde haer opgebracht ende tot haer erfgen. gemaect, also sij geen kinderen en kreeg: beleend 1610 ten Zutphens rechte." Uit dit huwelijk een dochter genaamd *Maximiliene van Groesbeeck*.

c. Maria van Hillen,
tr. . . . *Waddel*, „een capitein, welcke sich heeft laeten Baron maecken".

Bij de drie zusters van generatie V staat aangetekend: „educatae ab amita *Marie de Brimeu* (die getrout was 1° an *Lancelot van Berlaimont*, huwt 2. met *Car. de Croy*, hertoch v. Arschot, prins van Chimay)".

Het wekt bevreemding, dat Van Rhemen niet alleen de volgorde der twee huwelijken van Marie de *Brimeu* omkeert, maar ook, dat hij *Anna* de *Walhause* in 157 . . weduwe van *Carel de Brimeu* noemt. Anna's man was niet de bekende Gelderse stadhouder (1560—†1572), die ongehuwd is overleden, doch zijn broeder *Georges*, heer van Quierieu. Ook moet worden opgemerkt, dat de ouders van *Barbara van Hille* (III b) *bij* de Heer Van der Gouw (t.a.p. kol. 7) genoemd worden *„Frans van Hille* en *Margaretha*, onechte dochter van *Maximiliaan van Oostenrijk* en een overigens onbekende dame uit het geslacht cie *Brimeu"* [5]), hetgeen afwijkt van de mededelingen van Van Rhemen. Ook noemt de Heer Van der Gouw de voornaam van *Anna de Walhause's* echtgenoot niet blijkens het staatje in kol. 47/48 van zijn opstel. In hoeverre Van Rhemen het bij het rechte eind heeft met hem *Frans Willem van Hillen* te noemen, is mij niet bekend. Wij zagen reeds, dat dit de naam van een zijner- zoons geweest is, namelijk van de vader van *Anna van Hille*,. echtgenote van *Johan van Groesbeeck*. Ik ben geneigd de titel „graaf van Lavalle" in Van der Gouw's staatje voor een verbastering te houden van „heer van Loverval".

In „Genealogieën B *2"* van St. van Rhemen de oude en de jonge, art. „Brimeu", worden fol. 302 vso en 304 de huwelijken van *Marie de Brimeu*, gravin van Megen enz., in de juiste volgorde vermeld. De naam *von Hyllen* heeft als variant *von Hylleri*, terwijl Anna von Walthausen hier vermeld staat als *„Anne,...* co. *de Hilen,. . . Walfhuser* end . . . *Gaffler* docht (er)".

Bij Steven van Rhemen de jonge is *Johan van Groesbeeck* o.m. heer van Bolland. De heerlijkheid Bolland en Julémont in de huidige Provincie Luik bij Hervé [6]) verkreeg de heer

[5]) J. L. van der Gouw heeft het t.a.p. kol. 28 over de heerlijkheden Agimont en Orchimont, waarop Marie de Brimeu rechten liet gelden en welke afkomstig zouden zijn van de Luikse prins-bisschop George van Oostenrijk. Men zie voor deze heerlijkheden, welke van het geslacht Van der Marck afkomstig waren en in de huidige prov. Namen ligger! Eugène de Seyn, Dictionnaire Historique et Géographique des Communes Belges, 1 en 11, in voce. Bs. George van Oostenrijk was een bastaardzoon van Keizer Maximiliaan, geb. in 1505 te Gent, wiens moeder hetzij tot het geslacht Brimeu, hetzij tot het Hongaarse geslacht Walga zou hebben behoord (Ds. W. Bas, Het Protestantisme in het Bisdom Luik en vooral te Maastricht, 1, 1505-1557, 1937, blz. 240-249). Aangezien de bisschop zelf een natuurlijke zoon gehad heeft, die o.a. proost van Sint Pieter te Leuven is geweest en in 1619 overleed, is het bevreemdend, dat Marie de Brimeu (door haar grootmoeder Barbara van Hille?) goederen *geërfd* zou hebben van bs. George. De bisschop was een volle of een halve broeder van Margaretha, bastaarddr. van Maximiliaan van Oostenrijk, de echtgenote van (Frans) van Hille.

[6]) De Seyn, als aangeh. boven 1, Bolland in voce. De heerlijkheid is o.a. de geboorteplaats van de beroemde Jezuiet Jean Bollandus, die do „Acta Sanctorum" in gang zette.

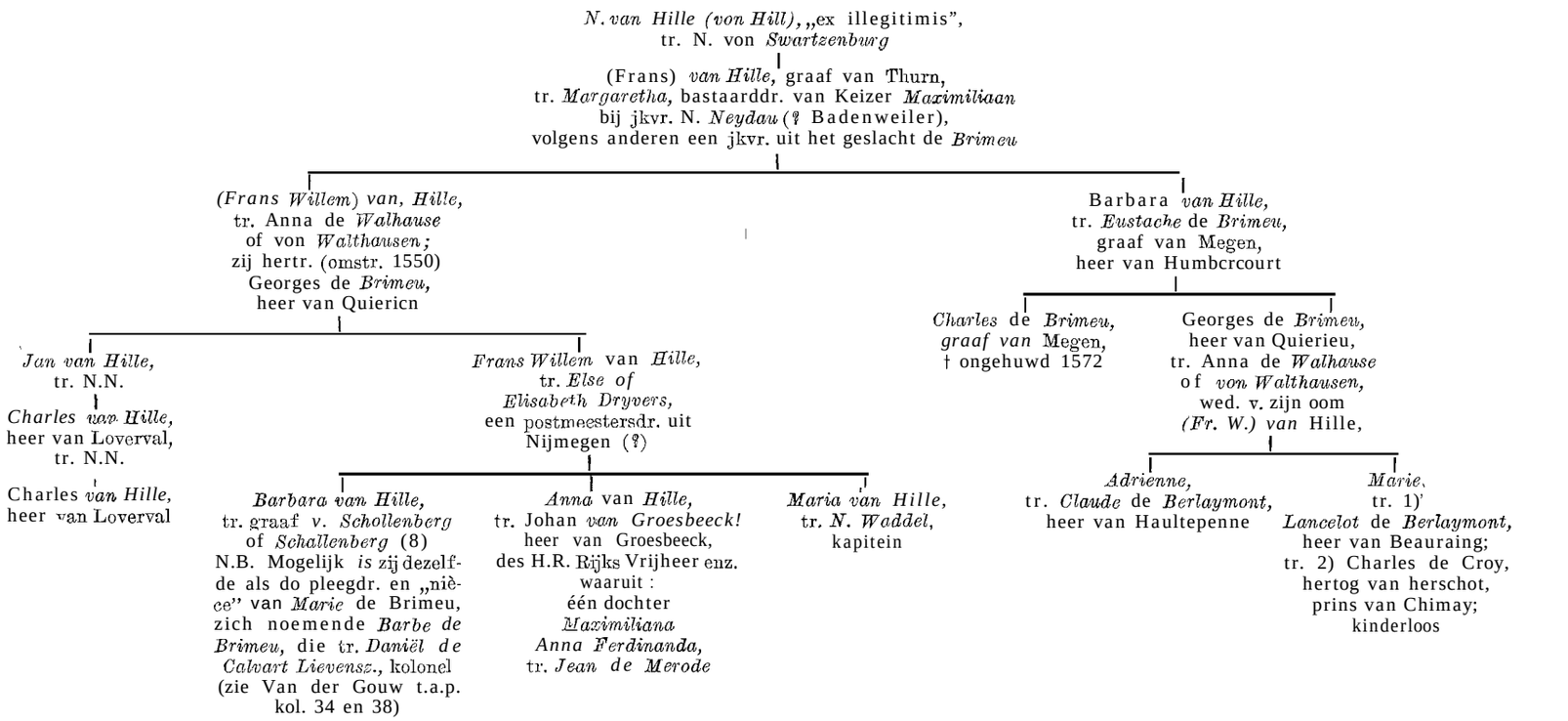

van Groesbeeck, toen hij als weduwnaar van *Anna van Hille* hertrouwde met *Margaretha van Eynatten,* weduwe van *Jean* baron de *Berlo,* heer van Brust (lez Glons), Wagnée en Faux († 1625). *Margaretha van Eynatten* was de erfdochter van *Hendrik* († 1579), heer van Bolland en Julémont, hofmeester van de kardinaal en prins-bisschop van Luik Gerard van Groesbeeck (1564-1580). Aangezien *Margarefha* kinderloos bleef, kwam de heerlijkheid Lolland na haar dood aan de nazaten uit het tweede huwelijk van haar moeder *Anne de Duras* met *Adriaan van Rheede,* heer van Saesfeld, groothofmeester van de prins-bisschop van Luik († 1585). Tengevolge van de echtverbintenis tussen *Anna Margarefha van Rheede van Saesfeld* en *Albert Eugène de Lannoy* (omstr. 1645) kwam de heerlijkheid in het geslacht *Lannoy.* De band tussen Groesbeeck en Bolland is dus maar van korte duur geweest [7]). Wat *Johan van Groesbeeck* zelf aangaat: hij was oomzegger van de eerder genoemde kardinaal *van Groesbeeck en* werd tot graaf des H.R. Rijks verheven door keizer Rudolf II in 1610 [8]). Hij overleed niet lang voor 28 mei 1639. Op deze dag namelijk werd *Jean Constant de Merode, oudste* zoon van *Johan* of *Jean* en *Maximiliana* Anna *Ferdinanda van Groesbeeclc,* beleend met de Gelderse leengoederen in Apeltern en Altvorst als erfgenaam van zijn grootmoeder *Anna van Hille* [9]).

7) Zie het art. „Eynatten" in „Annuaire Généalogique des Pays-Bas, publié sous la direction de A. A. Vorsterman van Oyen en G. D. Franquinet", année 1574, blz. 107.

8) *Zie* voor de prins-bisschop van Luik Gerard kardinaal van Groesbeeck Ds. W. Bas, a.a.b., II, X57-1632, 1941, blz. 59-66. Hij werd geboren in 1517 als zoon van Johan van Groesbeeck en Bertha van Goer. Zijn broeder was Zeger van Groesbeeck, de vader van Johan van Gr., heer van Groesbeeck en schoonvader van Anna van Hille.

„Nobiliaire des Pays-Bas et du Comté de Bourgogne par le Baron J. S. F. J. L. de Herckenrode", I, 1865, blz. 876 vgl., De Groesbeeck, noemt *N.....* de *Baillewl-de Lesdain* verkeerdelijk als vrouw van Jean IV de Groesbeeck in de plaats van Anna van Hille.

De nalatenschap van Pieter Huising,

door IR. T. W. SIERTSEMA.

Over de nalatenschap van *Pieter Huising* (zie Ned. Leeuw LXXVI (1950), kol. 366, onder Vg) werd in 1755 voor de Etstoel van Drenthe een interessant proces [1]) gevoerd.

Ds. *Jansonius* nom. ux. *Catharina Hamming* en de schults *Jan Hamming,* kinderen en representanten van wijlen de schults *Harmannus Hammink,* en dus kracht. huwel. contr. d.d. 26 mei 1721 voor $^1/_6$ medegerechtigd tot de nalatenschap van wijlen de Ette *Pieter Huising,* Impetr., procederen tegen de scholts *Alinge* tot Gasselte, als hoofdmomber over de kinderen van de Ette *Lambert Huisinge, Jan Hiddinge* en *Harm*

9) Archief Gelderse Leenkamer, leenboek S, fol. 135, belening van Johan baron de Merocle de Jehaing, gouverneur van Hoey, als vader en voogd hulder voor Jean Constant de Merode, zijn oudste zoon bij vrouwe Maximiliana Anna Ferdinanda, dochter van wijlen h. Johan van Groesbeeck, *met de* heerlijkheid Groesbeeck en de lenen in Apeltern en Altvorst, waarvan de heerlijkheid Groesbeeck Jean Constant aangekomen is van wijlen zijn grootvader Johan van Groesbeeck en clc andere lenen van wijlen zijn grootmoeder Anna van Hil (le), 1639 mei 28.

In het onlangs verschenen „Die Burgen im Reich von Nimwegen", door Friedrich Gorissen („Niederrheinisches Jahrbuch", bd. IV, 1959, in overdruk verspreid door het Gemeentebestuur van Nijmegen), blz. 134, heet Anna van Hille (tengevolge van drukfout?) Hiller en haar dochter bij Johan van Groesbeeck, die ten onrechte „Domherr zu Lüttich" genoemd wordt, *Ernestine* in de plaats van Maximilienne of Maximiliana Anna Ferclinanda.

De lezer zij gewaarschuwd, dat *mijn artikel slechts berust op enige* vondsten uit *het Rijksarchief* in *Gelderland.* Nader onderzoek in België (Luik, Namen) zal waarschijnlijk meer verheldering *in* de genealogie Van Hille brengen.

1) Lottingprotocollen. dl. 51, blz. 199, 1 juli 1.735.

Alinge, mede te Gasselte, als medeërfgenamen en pro portione bezittende de boedel van *P. Huising,* Gerequireerden.

Impetr. eisen $^1/_6$ part van de boedel, zeggende dat *Pieter Huisinge* heeft nagelaten vijf erfgenamen, te weten: de scholtinne *Oldenhuis, Hinricus* en *Maria Huisinge,* als volle broeders- en zusterskinderen, de wed. *Huisinge, Harm Hiddink. Hillegien* en *Jantien Tebinge,* als halve. zusters-kinderen; dat *H. Hammink* een volle zusters-zoon was van *Pieter Huising* en hij dus voor $^1/_6$ geërfd zou hebben. Zij beroepen zich op het huwel. contr. d.d. 26 mei 1721 tussen *H. Hammink en Maria Huising.* Impetr. worden ongefundeerd verklaard, zonder motivering.

Zie hier een aantal lieden uit velerlei geslachten, „questieus" over de nalatenschap van een *Huising.* Inzonderheid doet het vreemd aan, dat de kinderen van *Lambert Huising* [2]) erven van een tamelijk ver verwant lid van de tak Gieten.

Het verrassende is, dat de kinderen van *Lambert Huising* niet erven omdat zij *Huising's* zijn, maar omdat zij van *Hidding's* afstammen. De centrale figuur van de gehele groep is *Lamina Hylbing,* moeder van de erflater, die eerst trouwde met *Willem Hidding en* daarna met *Harmen Huisingh* [3]). Van deze huwelijken uitgaande, kunnen de relaties tussen partijen gevonden worden.

1. *Lamina (Lammechien) Hilbinge* [3]) geb. Gasselte omstr. 1625, †1673/74, tr, 1° Gasselte in 1645 *Willem Hidding.* geb. Bonnen (Gieten) in 1601, † Bonnen 21 juli 1648; tr. 2° na 1656 *Harmen Huysingh,* † Gieten 20 dec. 1692").

   Uit het eerste huwelijk:

   1. *Roelfje Hidding,* volgt 11 1.
   2. *Willem Hidding,* volgt 11 2.
   3. *Willemtien Hidding,* volgt 11 3.

   Uit het tweede huwelijk:

   4. *Jan Huizing,* geb. vóór 1667, leeft nog 1706, † kinderloos.
   5. *Hendrik Huizing,* volgt 11 4.
   6. *Pieter Huising,* de erflater, † vóór 15 dec. 1739, en was toen kinderloos, tr. *Willemtien Hogenes.*
   7. *Jantien Huising,* volgt 11 5.
   8. *Catrina Huising,* volgt 11 6.
   9. d o c h t e r, † vóór 1704.

11 1. *Roelfje Hidding,* geb. Bonnen 18 sept. 1645, † Gasselte 9 febr. 1718, tr. Gasselte 1664, 19 Trinit. *Jan Hidding,* geb. Gasselte ± 1632, † 15 maart 1713.

Kinderen:

1. *Harmen Hidding,* geb. Gasselte 31 jan. 1686, † vóór 3 maart 1753 [4]) kinderloos, tr. *Jantien ten Rodengate,* tussen 3 maart en 1 dec. 1753 [5]). Zij woonden te Zuidlaren. Hij is medeërfgenaam van P. Huising.

2) Zie voor het geslacht *Huising:* Ned. Leeuw LXXVI (1959), kol. 353 e.v.

3) **Ned.** Leeuw 1950, kol. 365, onder IVd.

4) Colletarale successiën 1752/53 3 maart 1753. Vrouw weduwe *Hiddinge* te Zuidlaren geeft aan een legaat van haar man à *f* 2000,—.

Coll. succ. 1753/54 15 juni 1754. *Jan Hiddinge* van *Gasselte* geeft aan de erfenis van wijlen *Harmen Hiddingh,* de goederen in de Landschap (Drenthe) buiten een morgengave aan de vrouw wed. *Hiddingh* zal. besproken à *f* 2000,— eerder ingebracht, begroot hij op 8198 gld. 9 st. en 8 penn.

5) Coll. snee. 1752/53 1 dec. 1753. Gedcp. *A. Nysingh* van Beilen uom. ux. (zie Ned. Patr. 18, blz. 145/146) betaalt van dc erfenis van wijlen J. *ten Rodengate,* med. van wijlen *Harmen Hidding* tot Zuidlaren, begroot op 15000 gld.

2. *Willem Hidding,* volgt 111 1.
3. *Willemtien Hidding, volgt* 111 2; erfgename.

11 2. *Willem Hidding,* geb. Bonnen 9 april 1648, † vóór 23 juni 1700 [6]), tr. Noordlaren 25 april 1675 *Lammyen Heminge,* † Gieten 24 april 1685.

Kinderen:

1. Dr. *Willem Hidding,* volgt 111 3.
2. *Luytien Heminge Hidding,* ged. Gieten 19 okt. 1681, † kort vóór 170.3 [7]).
3. *Lucas Heminge Hidding,* geb. Gieten 23 dec. 1683, † aan de pokken 4 nov. 1706 te Gasselte, naar Gieten vervoerd en aldaar begraven.

IJ 3. *Willemtien Hidding,* geb. Bonnen 9 april 1648 (tweelingzuster van Willem), † vóór 15 dec. 1739 [17]), tr. Gasselte 11 okt. 1674 *Herman Tebing,* geb. Gasselte 1640, † Gasselte 3 jan. 1706, wednr. van *Lutgertien Hamminge.*

Kinderen:

1. *Lammechien Tebinge,* volgt 111 4.
2. *Hillegien Tebinge,* volgt 111 5, erfgename.
3. *Jantje Tebinge,* geb. Gasselte 26 okt. 1684, † vóór 1743/44 kinderloos [8]). Ook zij is mede erfgename.

11 4. *Hendrik Huising,* †14 juli-1 dec. 1722, woonde te Bonnen, tr. Gasselte 25 sept. 1698 *Jantje Hilbinge,* geb. Gasselte 3 aug. 1675, † vóór 15 dec. 1705.

Kinderen:

1. *Lucas Lubbertus Huising,* † vóór 15 dec. 1739, immers wordt hij niet bij de erfgenamen genoemd.
2. *Lammechien Huising,* geb. Gieten (in 1703?), † Zwinderen 9 nov. 1764, tr. vóór 20 okt. 1723 *Tymen Oidenhuis,* schults van Dalen en Oosterhesselen, † Zwinderen 9 jan. 1734. Deze scholtine Oldenhuis is erfgename.

11 5. *Jantien Huising,* leeft nog in 1738, † vóór 15 dec. 1739 [17]), tr. Gieten 28 mei 1682 *Jan Huising,* tak Wachturn, † tussen 12 nov. 1695 en 8 juni 1696.

Kinderen:

1. *Harm Huising,* geb. in 1684, † omstr. 1735 kinderloos.
2. *Jan Huising,* geb. vóór 1690, † vóór 15 dec. 1739, tr. *Gesina Bottichius,* weduwe van *A. Krull,* † vóór 1743 kinderloos.
3. *Maria Huising,* volgt 111 6, erfgename, halve staak.
4. *Henricus Huising,* volgt 111 7, erfgenaam, halve staak.

11 6. *Catrina Huising,* † *2* mei 1719, tr. Gieten 13 nov. 1698 *Jan Hamminck,* schults van Gasselternijeveen, † 27 dec. 1723, wedr. van *Marchjen Rosinge.*

Kinderen:

1. *Marrijen Hammink,* ged. Gasselte 6 aug. 1699, † Gasselte 20 aug. 1699.
2. *Herman Hammink,* zie bij 111 6.

6) Diaconierek. Gieten 23 juni 1700. Doctor *Hiddinge* en zijn broeder *Lucas Hiddinge* betalen een legaat van hun zal. vader aan de diaconie.

7) {Coll. succ. 1703/04. Dr. *Hiddinck* van de Wildervanck geeft aan het overlijden Van zijn broeder en erft goederen te Bonnen en Annen, begroot op *f* 4000,— na deductie van schulden.

8) Coll. succ. 1743/44. Den 6 dec. 1753 heeft *Harm Alinge* **van** Gasselte wegens zijn Moeye *Hillegien Tebinge* de nalatenschap van wijlen haar zuster *Jantien Tebinge* begroot op 2100 gld.

Hiermede zijn de vijf erfgenamen opgespoord, blijft na te gaan de relaties met de gerequireerden, die in hun plaatsen traden, en met de impetranten.

111 1. *Willem Hidding,* geb. in 1667, † vóór 15 dec. 1739 [17]), tr. *Roelfien Huising* [9]), † 1 juni 1725. Hij is blijkbaar vóór de erflater overleden en daardoor geen erfgenaam.

Kinderen:

1. *Jan Hidding,* ged. Gasselte 15 dec. 1700, † Gasselte 6 januari 1701.
2. *Jan Hidding,* ged. Gasselte 1 jan. 1702, † Gasselte 10 mei 1703.
3. *Lambert Hidding,* geb. Gasselte 31 sept. 1704, † kort vóór 15 dec. 1741 [10]) kinderloos.
4. *Jan Hidding,* geb. Gasselte 31 sept. 1704, † na 1781; Gerequireerde als erfgenaam van zijn oom Harmen Hidding.
5. K i n d, doodgeboren 2 januari 1708.
6. *Hendrik Hidding,* geb. Gassselte 20 okt. 1709, brouwer te Groningen, klein burgerrecht aldaar 1 dec. 1735 [11]), † in máart 1750, tr. 1" Groningen 25 nov. 1735 *Sophia Hamminck,* van Glimmen: tr. 2° Zuidlaren 3 april 1743 *Hilligjen Tamming,* van Zuidlaren.
   Uit het eerste huwelijk:
   a. Willem, ged. Groningen 14 dec. 1736.
   b. *Tale,* ged. Groningen 27 dec. 1737, in 1781 gezworen te Noordlaren [12]).
   c. *Willem,* ged. Groningen 19 juli 1740, in 1781 te Zuidbarge [12]).
   Uit het tweede huwelijk:
   d. *Willem,* ged. Groningen 19 juni 1744.
   e. *Jan,* ged. Groningen 20 juni 1745.
   f. *Hindrikje,* ged. Groningen 24 juli 1750.
7. *Aeltjen Hidding* ged. Gasselte 22 mei 1712. † in 1780 [12]), kinderloos.

111 2. *Willemtien Hidding,* geb. Gasselte in 1669, † na 1740 en vóór 1 juli 1755, erfgename als weduwe Huising, tr. Gasselte 21 sept. 1690 *Hendrik Huising,* geb. vóór 1666, † vóór 1727'").

Kinderen:

1. *Lammert Huising,* ged. Gieten 26 juli 1691.
2. *Lammigje Huising,* † *vóór 2* april 1750, tr. *Jan. N.*
3. *Lambert Huising,* geb. na 1698, † Gieten in juni 1734, tr. 1 ° *Willemtjen Meyers,* † *1725-29,* kinderloos; tr. 2° *Janfien Cluvinge,* †1745—'63, bij haar drie kinderen, gerequireerden, over wie de scholts Jan Alingh te Gasselte, hun oom, hoofdmomber is.

4. *Roelfien Huising,* geb. 25 maart 1708, † Gasselte 16 juli 1784, tr. in 1724 *Jan Alingh,* geb. Roden 24 juni 1702, schults van Borger en Gasselte, hoofdmomber over de kinderen van Lambert Huising † Gasselte 28 april 1784 [14]). Hij heeft een zoon *Harmen Alingh* [15]) niet te verwarren met de gerequireerde.

III 3. Mr. *Willem Hidding,* over hem zegt het Ned. Patr. 1938: geb. Bonnen 28 juni 1671, advocaat. 1697, landsdagscomparant 1698, † Bonnen 2 mei 1705 [16]), tr. (ondertr. Wildervank 31 juli) 1701 *Johanna Elisabeth Wildervanck,* geb. 20 sept., ged. Veendam 25 sept. 1670, † na 1740, dr. van *Gerhard* en *Hemma Emmen;* zij hertr. *Jacob Coehoorn.*

III 4. *Lammechien Tebinge,* ged. Gasselte 2 sept. 1677, † vóór 15 dec. 1739 [17]), tr. Gasselte 6 okt. 1705 *Jan Aling,* leeft nog in 1733 [18]).

Kinderen:

1. *Jantjen Alinge,* ged. Gasselte 10 april 1707.
2. *Harmen Alinge,* ged. Gassselte 10 jan. 1710, gerequireerde.
3. *Roeloffjen Aling,* ged. Gasselte 20 nov. 1712.
4. *Roeloffjen Aling,* ged. Gasselte 25 nov. 1713.
5. *Lucas Aling,* ged. Gasselte 21 nov. 1717,
6. *Willempien Aling,* ged. Gasselte 11 aug. 1720.
7. *Willem Aling,* ged. Gasselte 23 sept. 1725.

III 5. *Hillegien Tebinge,* ged. Gasselte 29 jan. 1682, † vóór 1754, kinderloos [19]), tr. *Albert Alinge,* ged. Gasselte 12 maart 1676, † vóór 1733, woonde te Barge.

III 6. *Maria Huising,* † Gasselte 4 juni 1740, tr. 1 ° Gasselte 8 juni 1721 *Herman Hammink, zoon* van 11 6, *Catrina Huising,* en *Jan Hatnminck,* geb. in 1699, † Gasselte 19 jan. 1730; tr. 2° *Tjitse Wilfink.*

Uit het eerste huwelijk:

1. *Catharina (Trientien) Hamtnink,* ged. Gasselte 19 april 1722, tr. Ds. *Jansonius,* eisers.
2. *Jan Huisink Hammink,* ged. Gasselte 17 april 1727, eiser.

III 7. *Henricus Huising,* ged. 2 april 1685, † vóór 1754, tr. *Willemina Coops,* † vóór 1754. Uit dit huwelijk zeven kinderen.

---

9) Ned. Leeuw 1959, kol. 367, onder IVe 2.

10) Coll. succ. 1741/42. 15 dec. 1741. *Jan Hiddink* van Gasselte geeft aan dat zijn broeder *Lambert Hiddinge* overleden was, nalatende *f* 2000,—, waarvan hij en zijn zuster 2/3 erven en de brouwer *Hiddink* te Groningen 1/3.

11) Gem. Arch. Groningen. Reg. klein burgerrecht. 1 dec. 1735. *Hindrick Hiddingh* tot Gasselt geboortig, genegen de brouwerneringen te exerceeren enz.

12) Schultengerecht Gasselte n° 299. 6 aug. 1781. Gezworen *Taale Hidding* tot Noordlaren en *Willem Hiddingh* te Zuidbarge, kinderen van wijlen *Hendrik Hidding* en *Sophia Hamming,* vragen rekenschap van de boedel van hun vaders volle zuster *Aeltjen Hiddingh,* in het gepasseerde jaar te Gasselte overleden, van *Jan Hiddingh* te Gasselte, bezitter van de boedel.

13) Ned. Leeuw 1950, kol. 367, onder Vh.

14) Schultengerecht Gasselte n° 299. 26 juni 1760. Rochtbrief. Getuige zegt: *Roelfien Hiddingh* is geweest de grootmoeder van de huisvrouw van de scholts *Alingh. Trijntien (Catrina) Huisingh* is geweest de grootmoeder van Ds. *Jansonius* zijn overleden huisvrouw; *Trijntien* en *Roelfien* waren halve zusters.

15) Lottingprotocollen. 3 juli 1759. *Albert* en *Harmen Alingh* volmagten van den scholts *J. Aling* van Gasselte, hun vader.

16) Lottingprotocollen dl. 37, blz. 9. 16 juni 1705. *Jan Heming* van Glimmen, *Jan Hidding* en *Harmen Tebinge* als oomen van wijlen doctor *Willem Hidding,* impetr., en de weduwe van deze Dr. *Hidding,* gereq. Er is een minderjarig kind van Dr. *Hidding.*

17) Erft niet van *Pieter Huising.*

18) Coll. succ. 1733/34. *Jan Alinge* tot Gasselte geeft aan wegens *Hillegien Tebinge,* wed. van *Albert Alinge,* en *Jantien Alinge,* wed. van *Willem Rabberts* tot Barge, dat dezelve van haar broeder *Frederick Alinge* tot Gassclte hadden geërfd 1200 gld.

19) Schultengerecht Gasselte en Borger, n° 299. 30 sept. 1754 Gasselte. *Lucas Aling en* zijn *mager Egbert Bouwer,* brouwer op Gasselternijeveen, en swager *Harmannus Cruise* tot Zuidlaren, citeren op de goorspraak van 1 okt. 1754 tot Borger zijn broeder *Harm Alingh* tot Gasselte, omdat deze nalatig is de boedel af te wikkelen van hun overleden moeyen *Hilliegien* en *Jantien Tebinge,* beiden tot Gassclte overleden.

Waarom verloren de eisers het proces? Het landrecht van 1712, derde boek art. 32, bepaalde:

„Maar ingevalle niet als Broeders, en Zusterskinderen overgebleven zijn, zullen dezelve de Erfenisse van haren Oom ofte Moeye in Capita, en naar Mannen hoofden onder haar scheyden, en deelen; zoo nogtans dat volle Broeders, ende Zusters kinderen eens, zoo veel zullen genieten als halve Broeders en halve Zusterskinderen, in gelijken gevalle als in het vorige Artikel gezegt is".

Toen *Pieter Huisinq* overleed, leefde zijn vrouw *Willemtien Hogenes* nog. Het dochtertje, dat als kraamkind stierf op 27 sept. 1739 en dus geleefd heeft, zou erfgename geweest zijn als haar vader vóór haar overleden was en wel volgens art. 20 bepalende: „...zijn onder den rechten Sibtal te rekenen, gelijk ook de kinderen, die na doode van eene, of beyde ouderen geboren worden".

Van haar zou haar moeder geërfd hebben, doch waar dit niet gebeurde, moet dus *Pieter Huisinq* tussen 27 sept. en 15 dec. 1739 overleden zijn, zonder nakomelingen. Zijn volle broeders en zusters en ook zijn halve broeders en zusters zijn blijkbaar allen reeds vóóroverleden, dus ervan de volle en halve broeders- en zusterskinderen volgens art. 32, voorzover toen in leven. Dit waren:

Harmen Hiddinq, halve staak, † kinderloos vóór 1755, zijn neef *Jan Hiddinq* erft en misschien ook de kinderen van *Willemtien Hidding*, tenzij deze inclusief zijdval[20]) uitgeboedeld was.

Willem Hidding erft niet en was dus reeds overleden.

Willemtien Hiddinq, wed. *Huising*, erft een halve staak, † blijkbaar vóór 1 juli 1755. Haar dochter *Roelfien Huisinq* zal uitgeboedeld zijn, de oudste *Lammert* is zeker overleden vóór de geboorte van de jongste *Lambert*, wiens kinderen in zijn plaats treden en aangesproken worden.

Van de tak *Willem Hidding* tr. *Lammyen Heminqe* is nog de zoon van Dr. *Willem Hidding* in leven, maar erft niet, evenmin als Ds. *Jansonius* en *Jan Hammink*, de eisers.

Lammichien Tebinge is blijkbaar reeds overleden, haar nog levende zusters *Hillegien* en *Jantien* erven ieder een halve staak, overlijden echter kinderloos vóór 1 juli 1755 en hun neef *Hermen Tebinge* erft en wordt aangesproken.

Lucas Lubbertus Huising is blijkbaar reeds overleden, maar zijn zuster *Lammechien Huising*, de scholtinne *Oldenhuis*, erft een volle staak, wordt echter niet aangesproken, evenmin als: *Maria Huisinq* en *Henricus Huisinq*, die ieder een volle staak erven, terwijl *Harm Huisinq* en *Jan Huising* reeds overleden waren.

Dit zijn dus vier halve en drie gehele staken, uitmakende de „vijf erfgenamen", die *Pieter Huising* naliet.

Eisers willen nu *Herman Hammink*, de zoon van *Catrina Huisinq*, ook laten erven en dan in diens plaats gaan staan. Van hun moeder *Maria Huisinq* erfden zij reeds ieder een halve portie.

Herman Hammink overleed echter vóór de erflater en de Etstoel besliste, dat zijn kinderen hem niet konden vervangen.

---

[20]) Zijdval = ***collateriale successie*** = vererving ***in zijlinie.***

BOEKBESPREKING.

Rondom de grafzerken in de voormalige abdijkerk te Susteren, door N. Roozen C.M. [Susteren] 1958.

Dit boekje omvat de beschrijving en de foto's van twaalf grafzerken uit de jaren 1445-1787 (een dertiende zerk werd nog gevonden, maar was teveel afgesleten om beschreven te worden). Vele genealogische en heraldische gegevens over de abdissen en kanunnikessen van de adellijke abdij te Susteren worden vermeld. Eveneens worden gegevens verstrekt over de abdij, die in 714 reeds bestond. Voorts geeft het werkje een lijst van abdissen en een vermelding van grafkruisen 1612—1686.

De schrijver van deze fraaie uitgave is een in 1947, na ruim 25 jaar missiearbeid, uit China teruggekeerd missionaris. Het 128 bladzijden en 31 illustraties tellende boekje, opgedragen aan Mr. J. Belonje, is voor ƒ 10,50 franco te verkrijgen bij N. Roozen, Mariaveld-Susteren (L.), gironr. 278362.

A. J. M. VAN NISPEN TOT PANNERDEN.

Naamlijst der Friese Hervormde Predikanten (1880—1959), door Ds. J. J. Kalma. Uitgeg. door het Fries Genootschap van Geschied-, Oudheid- en Taalkunde. Leeuwarden 1959. Offsetdr.

Deze uitgave vormt een voortzetting van het in 1886 uitgegeven werk van Ds. T. A. Romein, Naamlijst van Friese predikanten; het boek verstrekt een opgave van de Ned. Herv. predikanten, welke sedert deze vorige publicatie tot op heden in Friesland hebben gestaan, zulks onder vermelding van hun vorige en volgende standplaats. Een register op de namen vergemakkelijkt de raadpleging van dit 154 bladzijden tellende boek, hetwelk voor de prijs van ƒ 4,— (franco per post) bij de uitgever verkrijgbaar is.

W. W. VAN VALKENBURG.

Kriminaliteit yn Dantumadiel 1700—1811. [door R. S. Roorda. 1958];
Kriminaliteit yn Achtkarspelen 1700—1811 [door R. S. Roorda. 1958];
Kriminaliteit yn Kollumerlân 1700—1811 [door R. S. Roorda. 1958].

In het raam van het „Wâldeplan" van de Friese Academie heeft de genealoog R. S. Roorda te Leeuwarden uit de bijlagen van de criminele sententies van het Hof van Friesland gegevens verzameld over hen, die in de periode van 1700-1811 uit de bovengenoemde plaatsen in deze bijlagen voorkwamen. De boekjes verstrekken over de betreffende personen. alphabetische gerangschikt, vele biografische gegevens, welke voor de genealoog van groot belang kunnen zijn.

Deze overdrukken van de in het „Nieuwsblad van Noord-Oost-Friesland-Kollumer Courant" in de loop van 1958 verschenen artikelen zijn bij de samensteller, R. S. Roorda, Maria Louisastraat 19 te Leeuwarden, voor de prijs van ƒ 3,25 per exemplaar verkrijgbaar.

W. W. VAN VALKENBURG:

Nammen út de bijlagen fan de sentensjes fan it Hof fan Fryslân 1710—1721, door R. S. Roorda. (Uitg. Friese Academie, Leeuwarden 1959,) Offsetdr.

Dit boek, waarvan de naam voor zichzelf spreekt, vormt

een vervolg op reeds eerder verschenen naamregisters op de sententies van het Hof van Friesland (het laatste omvatte het tijdperk 1700—1709). Het verstrekt in alphabetische rangschikking de namen van hen, die in deze bijlagen voorkomen. met opgave van de daarin verstrekte biographische gegevens en vormt dus een belangrijk hulpmiddel bij genealogische nasporingen in Friesland over dit tijdperk.

'W. W. VAN VALKENBURG.

VRAGEN EN ANTWOORDEN

van Aken, *I. Frans van Aken,* geb. Utrecht 3 april 1657, † Amsterdam 10 sept. 1719, tr. te ..... 20 okt. 1680 *Anna van Duisburgh,* geb. te ..... 11 mei 1658, † Amsterdam 14 juli 1707, dr. van .....

11. *Frans van Aken,* geb. Amsterdam 24 okt. 1691, † te ..... 18 aug. 1755, tr. Scheveningen 20 april 1727 *Magdalena Koorman,* ged. ald. 12 nov. 1706, † te ....., dr. van *Martinus* (ged. Dordrecht 6 maart 1678, † 's-Gravenhage 29 dec. 1749, ex *Crijn* en *Jenneke Martinus*) en *Magdalena Hutte* (ged. Dordrecht 5 maart 1670, † 's-Gravenhage 6 juni 1742, ex *Isaac* en *Neeltje Isbrants*).

Uit dit huwelijk o.a.:

1. *Magdalena,* geb. ....., † Amsterdam 25 nov. 1811 (oud 74 jaren), tr. Amsterdam 30 aug. 1761 *Laurens Lamaison,* geb. Amsterdam 4 aug. 1736, † Heenvliet 3 juni 1813, zn. van *Jean* en *Marie Magdalaine Cary.*
2. *Anna,* geb. ....., †....., tr. Amsterdam 21 jan. 1759 *Jacobus Das,* ged. Amsterdam 16 jan. 1732, †....., zn. van *Jacobus en Margaretha van Duren.*

Aanvulling van bovenstaande stamreeks verzocht.

-Wassenaar. K. VAN SOMEREN GRÉVE.

van der Beets. Gevraagd voorgeslacht van en gegevens omtrent *Jan van der Beets,* secretaris van de vroedschap en notaris te Barsingerhorn, in 1732 aldaar gehuwd met *Neeltje Spaander.*

's-Gravenhage. MR. E. IDEMA GREIDANUS.

de **Buck.** (LXXVI 344, 385.) Het wapen *de Buck,* waar-, van ons lid de heer K. A. Citroen ons verzekert dat het door *Wijnandus de Buck,* van Rotterdam, gevoerd werd, beschrijft J. B. Rietstap in zijn „Armorial Général" als volgt:

Zilver' met een zwarte b o k springend tegen een groene boom; het geheel rustend op een grasgrond (ondersteund door een grasgrond is wellicht juister). Terecht is hier sprake van een bok — niet van een hert — daar het hier een (ten dele) sprekend wapen betreft; immers is de buck de westvlaamse uitspraak van de bok (bock).

Dank zij enige inlichtingen van mevr. Van Breemen-Kruyt ('s-Gravenhage) kunnen wij over die Rotterdamse familie De *Buck* thans iets meer vertellen. *Wijnandus de Buck,* ged. Rotterdam 5 febr. 1730, zn. van *Johannes* en *Alida Doesberg,* tr. Delft 27 mei 1759 *Maria van der Kaag,* j.d. van Delft.

Johannes de Buck voornoemd, ged. Rotterdam 20 juli 1687, koopman en schepen te Rotterdam, was een van de vele kinderen uit het huwelijk van *Barent de Buck* en *Anna Poosboom,* j.d. van 's-Gravenhage, wonende te Dordrecht.

Intussen staat de verwantschap met het Zeeuwse geslacht *De Buck*-— zonder twijfel óók van Vlaamse afkomst — nog steeds niet vast !

Assen. DR. **H. P. 'SCHAAP.**

Buckingh(c) **(Bocking(h))-Rombout.** Gevraagd gegevens en voorgeslacht van *Albert Jansen Buckinck,* van Meppel, en van *Ziertjen Andries,* 5 januari 1701 te Koekange gehuwd. Hun zoon *Jan Bocking* werd 2 november 1707 te Meppel gedoopt en huwde aldaar in de tweede helft van 1740 *Geertruid Rombout.* Ook elk gegeven omtrent dit echtpaar alsmede omtrent het voorgeslacht van *Geertruid Rombout is* welkom.

's-Gravenhage. MR. E. IDEMA GREIDANUS.

Das. I. *Joannes Jacobsz. Das,* geb. Amsterdam ....., in 1681 zilversmid te Leiden, tr. (ondertr. Leiden 3 dec. 1683) *Elisabeth Marchand.*

II. *Jacobus Das,* ged. Leiden 5 febr. 1686, goud- en zilversmid te Amsterdam, tr. (ondertr. Leiden 10 juni 1717) *Margreta van Dueren,* ged. Leiden 26 juli 1691, †..... dr. van *Claes* en *Margaretha Reneth.*

III. *Jacobus Das,* ged. Amsterdam 16 jan. 1732, tr. ald. 21 jan. 1759 *Anna van Aken,* geb. ....., dr. van *Frans* en *Magdalena Koorman.*

IV. *Margaretha Magdalena Das,* ged. Amsterdam 15 nov. 1765, † ald. 13 jan. 1844, tr. Amsterdam 29 maart 1789 *Laurent Jacques Lamaison,* geb. Amsterdam 17 juli 1762, makelaar, comm. v. d. Rekenkamer en curator der Stadsarmenscholen, † Amsterdam 24 jan. 1826, zn. van *Laurens* en *Magdalena van Aken.*

Gaarne aanvullingen op het bovenstaande.

Wassenaar. **K.** VAN SOMEREN GRÉVE.

van Diest-de Monjé, Gevraagd personalia en kwartieren van het echtpaar *George Hendrik van Diest* en *Hendrina de Monjé,* uit wie op 23 dec. 1778 te 's-Gravenhage een dochter *Cornelia* geboren wordt.

Lunteren. *F.* VAN HOOGSTRATEN.

van der **Heyden.** Gevraagd voorgeslacht van en gegevens omtrent *Christoffel van der Heyden,* te Bergen op Zoom gedoopt 20 december 1686 en ald. gehuwd 1 ° 11 mei 1709 *Pieternella de Bel* en 2° 7 mei 1718 *Justina Philippina Stuel.*

's-Gravenhage. MR. E. IDEMA GREIDANUS.

Eangenberg-Bovy, (LXXVI 387). *Henderika Bouvy,* ged. Zutphen 14 dec. 1728, samen vermeld met haar man *Adriaen Willem Langenberg* op 21 febr. 1760, was dochter van *Jellis (Egidius) Bouuij,* ged. Maastricht (St. Nicolaas) 29 april 1676, wordt Hervormd, burger van Zutphen 1703, tr. 1° Zutphen 1 jan. 1699 *Margriet Winckels* of *Wyckel;* tr. 2° Zutphen 18 april 1703 *Fenneken Zimlings* of *Simmelink:* tr. 3° Voorst 28 aug. 1719 *Wendelina Romeyns, j.* dr., wonende te Voorst.

Jellis Bouvij was zoon van *Egidius Bovij,* † vóór 23 maart 1703, tr. Maastricht (St. Nicolaas) 17 okt. 1664 *Maria Janssen,* begr. Maastricht (kerkhof St. Nicolaas) 15 dec. 1724.

Bovi komt reeds in 1590 te Maastricht voor.

Utrecht. IR. G. L. MEESTERS.

Muller-Wassenaar. Gevraagd voorgeslacht van en gegevens omtrent *Onofrius Muller* en *Grietje Wassenaar,* gehuwd te Purmerend 4 oktober 1722. Bij de bruidegom staat vermeld „J. M. van Schafhuyzen in Switzerland". In het doopboek van Schaffhausen komt in de periode van 1665-1712 geen Onofrius Muller voor.

Grietje Adriaans Wassenaar, jongedochter van Egmond op Zee, tr. 1° Purmerend **28** april 1720 *Klaas Jacobsz. Komejans*, van Purmerend. Haar doop is niet bekend, daar de doopboeken van Egmond aan Zee eerst in 1730 beginnen.

's-Gravenhage. MR. E. **IDEMA GREIDANUS.**

Potter. (LXXVI 388.) Wie de ouders waren van *Geertruid Jansdr. Potfer* kan ik niet aangeven, maar het kan van belang zijn te weten wat de menng van de familie *Onderwater* daarover was in het jaar 1644. Toen legde *Jacobus Onderwater*, out 26 Jaren, woonende tot Utrecht, een verklaring af op verzoek van Sr. *Jan van der Loo sone* wylen *Diricx Jacobssone* die sone was van wylen *Dirick Potter van der Loo Philipsssne* in synen Leuene Heere der Amboechsheer lyckheyt van Sparendam.

Jacobus verklaart dat zijn grootmoeder *Dircke* (sic!) *Potter van der Loo* behoorde en het wapen voerde van dit bekende geslacht.

Deze verklaring maakt geen betrouwbare indruk; merkwaardigerwijze vond zij haar weerslag in ms. Booth (R, Arch. Utrecht) fol. 214 waar vermeld wordt: Mr. *Dirck Potter van der Loo Philips* .. geweest sij grootvader van *Dirck Jacobss*, die de vader was van *Jan Potter van der Loo* eertyts gewoondt hebbende te Amsterdam ende nu te Brussel getuygt Sr *Matheus Onderwater* coopman tot Amsterdam wiens grootmoeder (soo hy verclaert) geweest is *Dirckje Potter van der Loo.* Volgen acht kwartierwapens.

Het wapen van deze Belgische *Potter van der Loo* in F. Koller, Sceaux et cachets armoriés: effen met een schildhoofd beladen met drie torens.

Wat duidelijker is ms. Goethals 788 fol. 100 (Bibl. Roy. Brussel) die als wapen van *Christina Potter van der Loo* geeft: in zilver een rood schildhoofd beladen met 3 gouden torens, aan haar vader *Jan Potter van der Loo* (tr. *Alverado Catwyck)* hetzelfde wapen toekent, maar aan haar grootvader *N. Potters van Loo:* in goud 3 zwarte potten met oren.

Hieruit meen ik te mogen opmaken, dat het wapen van *Geertruid Potter* de drie kookpotten was. Hetzelfde wapen voert *Jan Potter* te Delft, vermeld als landmeter van Rijnland, Delfland en Schieland 1564-1586 (Tijdschr. Kon. Ned. Aardr. Gen. 1911, p. 602), en dat de *Potter van der Loo's* te Brussel tot haar geslacht behoorden. De verklaringen zullen wel verband houden met het verlenen van adeldom aan *Jean* en *Theodore François Potter van der Loo* (Bulletin de la Com. Roy. d'Histoire 76) in de 17de eeuw.

Utrecht. IR. G. L. **MEESTERS.**

Rijckers-de Wit-'t Hooft. *Adriaan Rijckers* huwde te Enkhuizen in 1665 *Margaretha La Via.* Een zoon uit dit huwelijk! noemde zich *Rijcker Adriaansz. 't Hooft.*

Pieter Rijckers (broer van Adriaan), huwde te Enkhuizen in 1660 *Maritje Pancras.* Uit dit huwelijk o.a. een zoon, zich noemende *Pancras de Wit.*

In het testament van *Rijcker Adriaansz 't Hooft* worden, behalve zijn neef *Pancras de Wit,* o.a. nog genoemd: *Aris Cornelis Backer,* diens broer *Rijcker Cornelis* en *Geertje Cornelis.*

Bij de afwikkeling van de nalatenschap treden deze erfgenamen on als *Aris Cornelis de Wit, Rijcker Cornelis de Wit* en *Geertje Cornelis de Wit.* Zij zijn dan nog vergezeld van *Jacob Cornelis de Wit.*

Gevraagd: Gegevens over het voorgeslacht van *Adriaan* en *Pieter Rijckers.*

Naarden. J. TH. A. PESKENS.

Slotemaker-Lust. Gevraagd personalia en kwartieren van het echtpaar *Cornelius Slotemaker* en *Jacoba Elisabeth Lust,* uit wie op **30** sept. **1831** te 's-Hertogenbosch een zoon *Lucas* geboren wordt.

Lunteren. F. VAN HOOGSTRATEN.

van Someren. *Hendrik van Someren,* geb. omstr. 1670, begr. Haarlem (Gr. K.) 15 maart 1722, tr. 1° Haarlem (Schepenen) 4 april 1701 *Margaretha Beeren,* ged. Zutphen **(N.H.) 23** febr. 1670, begr. Haarlem 11 dec. 1708, dr. van *Henrick* (boekverkoper te Zutphen — ex *Derck* en *Teunisken Woltersdr. Vaerling)* en *Claesken van Munster (ex Gerrit* en *Hermken van Tricht);* zij huwde 1° (ondertr. Zutphen 5 aug. 1688) *Peter Meyer,* chirurgijn, wedr. van *Barthalina Sarinck: zij* huwde 2° (ondertr. Zutphen 1 maart 1696) Haarlem (R.K. Statie St. Marie) 13 jan. 1697 *Jacob Maass,* ged. Haarlem 27 okt. 1669, begr. ald. 26 maart 1698, zn. van *Carel* en *Geertruyd van Vaerle; Hendrik van Someren* tr. 2° 'Haarlem (Schepenen) 5 mei 1709 *Catharijntje Snap Albertsdr.,* wed. van Haarlem.

Kinderen uit het eerste huwelijk gevonden:

1. *Anthonia,* ged. Haarlem R.K. St. Bernardus) 30 dec. 1701.
2. *Joanna,* ged. Haarlem (R.K. St. Bernardus) 30 mei 1708.

Kinderen uit het tweede huwelijk gevonden:

3. *Joannes,* ged. Haarlem (R.K. St. Bernadus) 24 juni **1710.**
4. *Anna Anthonia,* ged. Haarlem (R.K. St. Bernardus) 26 juni 1712.

Vermoedelijk liet het echtpaar *van Someren X Beeren* nog een zoon dopen: *Nicolaas,* die omstr. oktober 1703 werd geboren: zijn doop is in Haarlem niet gevonden.

Hendrik van Someren is waarschijnlijk zoon van het echtpaar *Hendrik Theunisz. van Someren,* gehuwd met *Anna Langenes,* die op 12 okt. 1681 in de R.K. Statie Vier Heemskinderen te Haarlem een dochter *Anna* lieten dopen.

Inlichtingen of aanvullingen op het bovenstaande zijn ondergetekende bijzonder welkom.

Wassenaar. **K. VAN SOMEREN GRÉVE.**

Stuel. Gevraagd voorgeslacht van en gegevens omtrent *Justina Philippina Stuel,* j.d. 'van Breda, 7 mei 1718 te Bergen op Zoom gehuwd met *Christoffel van der Heyden.* In de doopboeken van Breda komt haar doop niet voor.

's-Gravenhage. MR. **E.** IDEMA GREIDANUS.

(de) Vo(o)gel. Gevraagd voorgeslacht van en gegevens omtrent *Jan de Vogel,* gehuwd met *Jannetje van Mechelen.* Hun dochter *Welmoed Voogel* werd 13 oktober 1726 te Edam gedoopt en huwde (wanneer?) *Claes Pietersz. Versteveren..* burgemeester van Edam en heemraad van de Purmer.

's-Gravenhage. MR. E. **YDEMA** GREIDANUS.

INHOUD **VAN DIT NUMMER:**

Bestuursberichten. — Aanwinstenlijst der bibliotheek. — Problemen rond de kwartieren van Elisabeth Gratiana Sayer (1726—1788), echtgenote van Albert Dominicus graaf van Limburg Stirum, door Mr. W. de Vries. — Herkomst en oudste generaties van het adellijke geslacht Stern, door † J. J. Vürtheim Gzn. — Van Hille(n) of Von Hill, door Dr. A. Johanna Maris. — De nalatenschap van Pieter Huising, door Ir. T. W. Siertsema. — Boekbespreking. — Vragen en antwoorden.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

BESCHERMHEER Z.K.H. DE PRINS DER NEDERLANDEN, PRINS VAN LIPPE BIESTERFELD

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, gelieve men te richten tot de Hoofdredacteur MR. W. W. VAN VALKENBURG, *„Nijenstede", Backershaegenlaan 70, Wassenaar.*
De jaarlijkse contributie (abonnement) ad *f* 20,— gelieve men steeds vóór 1 februari te voldoen door storting op postrekening no. 20910 ten name van het Genootschap te 's-Gravenhage.

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot de Secretaris IR. C. M. R. DAVIDSON, *Jacob de Graefflaan 17, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie), zomede opgaven van adresverandering, te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleijenburg* 5, *'s-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of de inhoud der ondertekende stukken.

No. 12 | LXXVIe Jaargang | december 1959

BESTUURSBERICHTEN.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van Dr. C. P. J. Penning en Mr. F. W.R. Wttewaall respectievelijk sedert 1909 en 1929 gewoon lid van het Genootschap.

Adreswijzigingen:

Ds. H. VAN **BEEK** . . . . . **Den** *Helder, Kanaalweg 142.*

JHR. MR. E. N. DE BRAUW . . . . . *S-Gravenhage, Bavoylaan* 5.

A. **L.** CARSTENS . . . . . *Groningen. Illegaliteitslaan 84.*

DR. A. M. LORENTZ DE HAAS . . . . . *Aerdenhout. Goudsbloemplein 12.*

JHR. MR. C. C. VAN LIDTH DE JEUDE . . . *Baarn. Prins Hendriklaan 6.*

JHR. MR. C. H. J. I. M. VAN NISPEN TOT SEVENAER . . . . *Nijmegen. Groesbeekseweg 44.*

JHR. MR. J. W. D. H. SCHORER . . . . *Arnhem. Diepenbrocklaan 21.*

MR. S. J. J. Baron **VAN VOORST TOT VOORST** *Köniz-Bern, Zwitserland. Waldrainstrasse 12.*

JHR. H. W. M. VAN DER WIJCK . . . . *Elst bij Amerongen. Plantage Willem 111*

W. **ZONDERVAN** . . . . . *Doesburg. Molenveldsingel 38.*

De Oude Hofstede te Sassenheim en haar bewoners,

door L. J. **VAN** DER KLOOSTER.

Inleiding.

In het Rijnlandse kastelenboek wordt in zake het Huis te Sassenheim het volgende medegedeeld:

> „In 1322 door *Dirc van Sassenheim* als vrij eigen aan de graaf opgedragen en als leen terugontvangen. Kort hierop verdwijnt. dit huis uit de registers; we weten niet waar het gestaan heeft". [1])

Door een, naar aanleiding van dit povere bericht, ingesteld onderzoek zijn evenwel verdere bijzonderheden aan het licht gekomen.

Een ouder gegeven, dan de in het kastelenboek vermelde oorkonde van 1322, is tot nu toe niet gevonden, maar wel is komen vast te staan, dat het huis met de bijbehorende gronden nog 100 jaar lang in het bezit is gebleven van. afstammelingen van een zuster van deze *Dirk van Sassenheim.* Eerst in 1421 raakt het landgoed, het huis zelf moet in 1420 verwoest zijn, in andere handen. Sindsdien draagt het de naam van „De Oude Hofstede te Sassenheim". De kanunniken van het klooster Engelendaal te Leiderdorp worden door koop de nieuwe eigenaars. Tot aan de afwerping van het Spaanse juk in 1572 zijn zij het oude riddergoed blijven beheren. Enige jaren daarna wordt het als gesaeculariseerd kloostergoed verkocht en na verscheidene wederwaardigheden gaat de „Oude Hofstede" zijn loop in de eeuwen verder onder de naam: Ter Leede. Van het landgoed Ter Leede bestaat thans

[1]) S. J. Fockema Andreae, J. G. N. Renaud en E. Pelinck, Kastelen, ridderhofsteden en buitenplaatsen in Rijnland (Leiden, 1952) blz. 58.

nog het gelijknamige huis, dat omstreeks 1661 gebouwd is vlak naast de plaats, waar eens de „woninghe" van *Dirk van Sassenheim* gestaan moet hebben.

Aan de hand van enige mededelingen over de familie van de oudst-bekende bezitter en over de latere eigenaars zijn in het hiernavolgende de weinige en bescheiden berichten betreffende de Oude Hofstede zelf, die uit vervlogen eeuwen bewaard zijn gebleven, verwerkt [2]).

1. **Het geslacht Van Sassenheim** 1244-1345 **(1368).**

In het grafelijke register EL 1 is de oorkonde te vinden, waarbij graaf Willem 111 op 7 mei 1322 *Dirk van Sassenheim* beleent met „sine woninghe met vierdalf morghen ghestlands, daer die woninghe op staet te Sassenhen, ende dertiendalf morghen broeclands, die an die zelve woninghe legghen". *Dirk* had tevoren deze woning met de 16 morgen land als allodiaal goed bezeten en wenst nu voor zijn huis leenman van de graaf te worden [3]).

Wie was nu deze *Dirk van Sassenheim* en tot welke familie behoorde hij? Van het geslacht *Van Sassenheim* bestaat tot nu toe geen bevredigend overzicht [4]). Hetgeen Ds. Craandijk erover geschreven heeft is verre van volledig [5]), en het vermelde bij Muller te beknopt en niet geheel juist [6]). De eerste keer, dat *Van Sassenheim* als achternaam voorkomt is op 12 mei 1272. In een oorkonde, van die dag wordt gesproken over *Floris van Sassenheim* [7]). Een maand later wordt deze *Floris* weer vermeld. Hij blijkt dan een broer te zijn van heer *Dirk van Sassenheim,* ridder, van *Arent,* pastoor van Haarlem, en van *Walewijn* [8]). Beide laatstgenoemden verschijnen reeds eerder, zij het zonder achternaam. Het vroegst komen zij voor in een stuk van 14 oktober 1261. Ze worden daar zoons genoemd van heer *Walewijn van Alkemade,* ridder [9]). Met deze ridder *Walewijn* wil ik enige mededelingen aanvangen betreffende het geslacht *Van Sassenheim.*

Van heer *Walewijn van Alkemade,* wordt slechts twee keer in de oorkonden gewag. gemaakt. In een stuk van 1244 wordt genoemd een heer *Waliman* [10]). Dit moet een schrijffout zijn, want er is ongetwijfeld onze ridder *Walewijn* mee bedoeld [11]). Deze oorkonde handelt namelijk over de uitgifte van de grafelijke wildernis Poeliën bij Waddinxveen. Als een van de begrenzingen van deze wildernis wordt opgegeven het veen van heer *Waliman. Nu* is het bekend, dat Poeliën ten Noorden paalde aan het ambacht Snijdelwijk, een bezit van de *Van Sassenheims* [12]). Het ligt daarom voor de hand om in heer *Waliman* van 1244 dezelfde te zien als heer *Walewijn van Alkemade,* de stamvader van het hier behandelde geslacht. Hij heeft dus deelgenomen aan de ontginning van het gebied bij de Gouwe. Waarschijnlijk 'omtrent 1244 zal Walewijn het veengebied Snijdelwijk van de graaf verworven hebben en de bewerking van zijn bezit begonnen zijn. In 1284 blijkt Snijdelwijk reeds ambachtsheerlijkheid te zijn. Enige jaren eerder wordt het nog niet als zodanig vermeld [13]). Heer *Walewijn's* zoon *Dirk* is zijn vader te Snijdelwijk opgevolgd. Dit moet voor 14 oktober 1261 geweest zijn, daar toen heer Walewijn reeds overleden was. Walewijn is in zijn dagen een vermogend man geweest. Dat valt op te maken uit het wijdverspreide goederenbezit van zijn zoons. Zo lagen de landerijen, die Arent en Walewijn van hun vader erfden te Noordwijk, Oegstgeest, Lisse, Sassenheim, Warmond, Valkenburg, Voorschoten, Tolle (in Rijnland,), Heilo en Maasland [14]). Ridder Walewijn moet in een bijzondere verhouding zijn komen te staan tot Sassenheim. Hoe dit precies zat, is nog niet duidelijk [15]). In elk geval is het op te maken uit het feit, dat zeker twee, en waarschijnlijk alle vier zijn zoons, zich, met verwaarlozing van de naam *Van Alkemade, Van Sassenheim* zijn gaan noemen. Er zijn geen sporen te vinden, dat de heerlijkheid Sassenheim in hun bezit geweest is, zoals Ds. Craandijk wat al te haastig aanneemt [16]). Misschien vindt deze naamsaanneming zijn reden in het grote grondbezit, dat *Walewijn* te Sassenheim gehad heeft. Muller noemt als vader van *Walewijn* een heer *Dirk van Alkemade* [17]). Waarschijnlijk bedoelt hij daarmee de persoon van die naam, die in 1236 en 1244 vermeld wordt [18]). Een bewijs voor deze filiatie ontbreekt echter.

De eerste van de vier zoons van heer *Walewijn,* die in de

2) Dit opstel beoogt geen volledig overzicht betreffende de wederwaardigheden van de bezitters te geven. Er is slechts een keuze gedaan uit de belangrijkste gegevens. Met namen over de heren Pan, *Polanen* en *Heenvliet* zijn de bronnen verre van uitgeput. Een systematisch doorwerken van de grafelijke registers en rekeningen, waarvoor ik geen gelegenheid had, kan waardevolle berichten aan het licht brengen. Dit geldt eveneens voor de leenregisters van de heren Van Wassenaer, berustend op kasteel Twickel. Mogelijk bevat ook het archief van de familie Van Rijnegom te Brussel gegevens. Deze fnmilic stamt af van rentmeesters van de heren van Naaldwijk.

3) Algemeen Rijksarchief, Archief van de Leen- en Registerkamer van Holland 1 folio 27. Dit archief aan te halen als: Leenkamer.,

4) Het geslacht, wordt niet genoemd in het Genealogisch Repertorium.

5) J. Craandijk. Bijdrage tot de geschiedenis van de ambachtsheerlijkheid Cralingen en het slot Homingen, benevens genealogische aanteekeningen betreffende hunne bezitters, in J. H. Scheffer en F. D. 0. Obreen, Rotterdamsche Historiebladen, tweede afd., deel 1 (Rotterdam, 1876) blz. 585 e.v.

6) S. Muller Hz., Het Oude Register van Graaf Florens, in: Bijdragen en Mdedelingen van het Historisch Genootschap XXII (Amsterdam! 1901) blz. 216 noot 18 en blz. 265 noot 6.

7) L. P. C. van den Bergh, Oorkondenboek van Holland en Zeeland (Amsterdam/'s-Gravenhage, 1866/73) deel II no 231. Aan te halen als : O.K.B.

8) O.K.B., 11 no 235.

9) O.K.B. 11 no 77.

10) O.K.B. 1 no 406.

11) 1. H. Gosses, De vorming van het graafschap. Holland, in: Bijdragen voor de Vaderlandsche geschiedenis en oudheidkunde, 5e -reeks, deel II (1915) blz. 290 en 291; H. van dor Linden, De Cope, Bijclrage tot de rechtsgeschiedenis van de openlegging der Hollands-Utrechtse laagvlakte (Assen, 1955) blz. 28.

12) 'Zie bijv. het kaartje bij Van der Linden, blz. 29.

13) Muller, blz. 216.

14) O.K.B. 11 no 282.

15) Daar de grondheerlijkheid waartoe Sassenheim behoord heeft, nog niet voldoende bestudeerd is, waag ik het niet om op een mogelijke relatie van heer *Walewijn* tot deze hof te speculeren.

16) Craandijk, blz. 587. Het vermelde bij S. J. Fockema Andreae, Rijnlandsche dorpsheeren en hunne archieven, in Nederlands& Archievenblad, jrg. 45 (1937/38 blz. 50, „de ambachtsheerlijkheid van dit dorp is in den boezem der Grafelijkheid verbleven" is evenmin juist. Op 10 oktober 1332 is het ambacht reeds in het bezit van de burggraaf van Leiden. Op tal van plaatsen blijkt, dat diens opvolgers er nog vele jaren ambachtsheer geweest zijn. Op 22 april 1615 draagt de prins *De Ligne de* ambachtsheerlijkheicl van Sassenheim aan de Staten, van Holland over. (Leenkamer 141, caput Noord-Holland, folio 51). Deze overdracht geschiedde ter compensatie van de mutatie van de heerlijkheid Voorschoten met de Horst en het Schakenbos van rechte in onversterfelijke erflenen. Op 6 januari 1617 verkrijgt de luitenant-houtvester-generaal van Holland en. Westfriesland toestemming om enige heerlijke rechten te Sassenheim uit te oefenen. Sindsdien noemt hij zich: Heer van Sassenheim. Hoewel de restrictie gemaakt werd, dat deze toestemming niet door zijn „successeuren in officio, in consequentie getrocken" mocht worden, zijn de luitenant-houtvesters tot het einde van de Republiek heer van Sassenheim gebleven. (A.R.A. Archief Rekenkamer van de Domeinen van Holland, inv. no 165, folio, 218 verso.).

17) Muller, blz. ,216 noot 18.

18) O.K.B. 1 no 406 en 361. Zie ook: 0. Oppermann, Fontes Egmundenses, Werken Historisch Genootschap, 3e serie na 61 (Utrecht, 1933) blz. 92 en 94 (circa 1214).

oorkonden verschijnt, is *Arent,* pastoor [19]) van Haarlem, die bekend is gebleven als stichter van het Haarlemse Begijnhof en van de abdij Leeuwenhorst of Ter Lee bij Noordwijk. Op 14 oktober 1261 bestemt hij samen met zijn broer *Walewijn* jr. vrijwel al zijn bezit aan roerende en onroerende goederen te Noordwijk en Langeveld tot stichting aldaar van een vrouwenklooster van de orde van Cystercium [20]). In december 1262 verzoeken zij de bisschop van Utrecht om de schenking te bekrachtigen, hetgeen in januari 1263 gebeurt [21]). De eerste nonnen zijn afkomstig van het klooster Mariëndaal bij Utrecht [22]). Pastoor *Arent* kan op 21 januari 12 nonnen van dit klooster naar Noordwijk brengen [23]); de stichting van Leeuwenhorst is tot stand gekomen. Hoewel *Arent* in eigentijdse oorkonden niet met de naam *Van Sassenheim* voorkomt, moet hij deze toch gedragen hebben, In het Fundatieboek van het Begijnhof van Haarlem namelijk, dat een betrouwbaar bericht over hem bevat, wordt hij *Arent van Sassenheim* genoemd [24]). Hoewel dit register eerst in het begin van de vijftiende eeuw is aangelegd, dus meer dan 100 jaar na *Arent's* dood, kan toch op de juistheid van deze bron vertrouwd worden. Zouden de vrome begijntjes de naam van hun stichter niet juist hebben overgeleverd? Mogelijk hadden ze ook nog oude, thans verloren, documenten tot hun beschikking. Heer *Arent* is op 15 maart 1272 overleden"[25]). Enige dagen eerder, op 9 maart 1272, had hij in zijn testament diverse geestelijke instellingen bedacht. Dat Leeuwenhorst en het Begijnhof samen het meeste toebedeeld krijgen ligt voor de hand [26]). Ongeveer tien jaar later, dus circa 1282, krijgen zijn broer *Walewijn* en de nonnen van Ter Lee toestemming om zijn stoffelijk overschot van het Begijnhof over te brengen naar Leeuwenhorst, waar het voor het hoogaltaar een laatste rustplaats krijgt [27]).

De tweede zoon van heer *Walewijn van Alkemade,* eveneens *Walewijn* geheten, kwam reeds eerder ter sprake. In tegenstelling tot zijn vader heeft hij nooit de ridderlijke waardigheid verkregen. In verband met de stichting van Leeuwenhorst komt hij in de oorkonden van 1261 tot 1274 herhaaldelijk voor [28]). Hij is hoog twaarschijnlijk dezelfde als de in 1279 genoemde *Wolwinus,* procurator van Ter Lee [29]).

19) *Arent* wordt steeds aangeduid als: „Persona in Harlem", „persona ecclesie in Harlem", „persona et plebanus ccclesic in Harlem" en „rector ecclesie in Harlem". Zie voor deze titels: W. Nolet en P. C. Boeren. Kerkelijke instellingen in de middeleeuwen (Amsterdam, 1951) blz. 314, 320 en 326. Zijn, niet heraldische, zegels zijn afgebeeld in: Corpus Sigillorum Neerlandicorum ('s-Gravenhage, 1937—1940) nos. 296 en 297.

20) O.K.B. 11 no 77.

21) O.K.B. 11 no 93. 95 en 96.

22) O.K.B. II no 97:

23) F. Allan, Geschiedenis en beschrijving van Haarlem, deel 11 (Haarlem, 1877) blz. 499. Hier is het bericht gedrukt over Arent van Sassenheim dat voorkomt in het Fundatieboek van het Begijnhof. Alleen de volgende zin is bij Allan weggelaten: „Ende drie jaer na sijnre doot wort dat cloester ter Liede voerscreven anghenommen van der oerden voerscreven".

24) A. J. Enschedé, Inventaris van het archief der stad Haarlem, deel I (Haarlem, 1866) blz. 257 no 1962.

25) Fundatieboek folio 17 verso. En niet 13 maart zoals bij Allan blz. 499.

26) O.K.B. 11 no 223. Niet 17 februari 1272. In het Oorkondenboek van het Sticht Utrecht, is voor dit stuk geen paasstijl gebruikt (Deel IV no 1793) zodat het op 18 februari 1271 gedateerd wordt. In hetzelfde Oorkondenboek (deel III no 1582) is evenwel een akte, uitgegaan van dezelfde oorkonder, terecht gedateerd volgens de paasstijl. Daardoor is wel zeker, dat liet testament van Arent eveneens volgens paasstijl berekend en op 9 maart 1272 gesteld moet worden.

27) Fundatieboek folio 17 verso. Allan blz. 499.

28) Zie de oorkonden bij zijn broer *Arent* aangehaald.

29) O.K.B. 11 no 390.

Volgens het Fundatieboek, waar hij ook *Van Sassenheim* heeft, heeft hij circa 1282 het lijk van zijn broer naar Noordwijk overgebracht [30]). Muller veronderstelt, dat *Walewijn* de vader is geweest van *Dirk van Alkemade,* die van 1272 tot 1282 vermeld wordt, en daardoor de stamvader van het veertiende eeuwse geslacht van die naam [31]). Hiervoor zijn naar het mij voorkomt, geen bewijzen aan te voeren. Bij de bestudering van de samenhang van de geslachten *Van Sassenheim* en *Van Alkemade,* zal men rekening moeten houden met het feit, dat *Van Sassenheim* vier schuinbalken voert en *Van Alkemade een* leeuw [32]).

In 1272 worden voor het eerst de twee andere zoons genoemd. Het zijn *Floris van Sassenheim* en heer *Dirk van Sassenheim,* ridder. *Floris* heeft in dat jaar onenigheid met Mariëndaal en Leeuwenhorst over de schenking van zijn broers en over het testament en de begrafenis van de juist overleden *Arent.* Beide partijen komen in mei 1272 overeen hun geschil aan scheidslieden voor te leggen [33]). Deze doen op 30 juni daaraanvolgend uitspraak. Zij bepalen, dat de schenking gestand blijft, onder voorwaarde, dat het klooster gebouwd wordt en binnen 6 jaar moet zijn ingelijfd bij de orde der Cysterciënsers. Indien dit niet gebeurt, zal *Walewijn* de goederen verkrijgen behoudens de rechten van *Floris* en heer *Dirk,* Na de inlijving mag heer *Arent* te Leeuwenhorst herbegraven worden [34]). De kloosterstichting van 1263 is dus niet zo vlot verlopen. Römer en anderen wijten deze stagnatie aan de moeilijkheden, veroorzaakt door het optreden van *Floris* [35]). Deze kunnen echter pas stammen van na de dood van broer *Arent* in maart 1272 en zijn in juni van hetzelfde jaar al uit de weg geruimd. Voor het niet vlotten van de kloosterstichting zullen dus, andere oorzaken gezocht moeten worden. Een andere kwestie is, of *Floris* en *Dirk* wel zoons zijn geweest van heer *Walewijn van Alkemade. Ze* worden wel broers van diens zoons *Arent* en *Walewijn* jr. genoemd, maar dat kan evengoed halfbroers betekenen, zodat ze slechts een gemeenschappelijke moeder gehad hebben, die dan twee keer getrouwd moet zijn geweest. Naar het mij voorkomt hoeft met deze mogelijkheid geen rekening gehouden te' worden. Immers *Arent* noch *Walewijn* zouden dan *Van Sassenheim* geheten hebben en *Floris zou* dan geen aanspraken hebben kunnen maken op de aan Leeuwenhorst geschonken goederen, waarvan duidelijk geregistreerd staat, dat ze een va d er 1 ij k erfdeel zijn [36]). Dat zowel *Floris* als heer *Dirk* hierop rechten konden doen gelden, blijkt nog in 1274, wanneer Floris V zegt dat de schenking aan Leeuwenhorst is geschied met beider goedkeuring [37]). *Floris van Sassenheim* moet volgens het Necrologium van Egmond op 13 april 1310 overleden zijn. Uit dezelfde bron weten we, dat hij gehuwd is geweest met een *Christina,* die op 14 november 1311 verscheiden is [38]).

De laatste van de vier zoons van ridder *Walewijn,* die in de oorkonden verschijnt, is de hierboven reeds vermelde *Dirk*

30) Allan, blz. 499.

31) Muller. blz. 256 noot 22.

32) *Dirk van Alkemade* zowel als zijn zoon *Hendrik* voerden een leeuw. Voor Dirk blijkt dat uit het zegel van zijn vrouw *Aleid.* Zie: Corpus Sigillorum Neerlandicorum, nos. 645 en 646.

33) O.K.B. 11 no 231..

34) O.K.B. 11 no 235

35) R. C. H. Römer, Geschiedkundig overzigt van de kloosters en abdijen van Holland en Zeeland, Eerste afdeling (Leiden, 1854) blz. 129.

36) O.K.B. 11 no 95 „ad nos per mortem patris nostri jure hereditario devoluta".

37) O.K.B. 11 no 282.

38) H. van Wijn, Huiszittend leeven, deel II, 1e stuk (Amsterdam, 1812). blz. 106 en 134.

van Sassenheim. Wanneer hij in juni 1272 voor het eerst genoemd wordt, is hij reeds ridder [39]). In het Oude Register van Graaf Florens (ca. 1281-1284) vinden we hem weer terug, als zijn grafelijke leengoederen opgesomd worden [40]). Zijn lijstje vangt aan met „Te Zassenem haer *Didderic van Zassenem*". Volgens Muller wijst dit erop, dat hij te Sassenheim gewoond heeft. Wie denkt er dan niet gelijk aan de ridderlijke woning, die zijn kleinzoon in 1322 aan de graaf opdraagt? *Dirk's* grafelijke lenen zijn: de tienden van Snijdelwijk, een tiende lopend van Alfer Hoorn tot in Boskoop en 15 morgen land te Rijswijkerbroek. Uit een oorkonde van 1284 blijkt, dat hij ook de ambachtsheerlijkheid van Snijdelwijk bezeten heeft, waar hij dus zijn vader opgevolgd moet zijn [41]). In zijn testament, dat van 13 april 1282 is, bedenkt hij evenals zijn broer, verscheidene kloosters en andere vrome stichtingen [42]). Dat Leeuwenhorst er het beste afkomt, gaat een Sassenheimse traditie worden. Het enige familielid, dat bedacht wordt, is zijn nicht *Cille,* die het vruchtgebruik van een stuk land bij Leiden krijgt. Deze dame zal dezelfde zijn als *Cille Eggaertsdochter,* die blijkens haar testament wel tot de Sassenheimse stam behoort [43]). In haar laatste wil van maart 1301 namelijk, bedenkt ze, naast schenkingen aan Leeuwenhorst, waar ze tevens haar laatste rustplaats kiest, onder meer, de kerk en de armen van Sassenheim en de kapelaan van het altaar van heer Walewijn in genoemde kerk. In 1325 heeft ze nog *een* zuster, met name *Clara,* in leven [44]). Mogelijk zijn deze dames dochters van een zuster van heer *Dirk van Sassenheim.*

Van heer *Dirk* is slechts één zoon bekend. In de lijst van Teil'ingse lenen (ca. 1285) treedt hij voor het voetlicht als „*Walwin haren Didderics sone*" [45]). Behalve Snijdelwijk heeft hij ook de tiende van Alpher Hoorn en Boskoop van zijn vader geërfd. Tot zijn Teilingse lenen behoren een tiende te Maasland, de halve tijns van Lisse en een paar zwanen. Wanneer hij in 1288 toestemming verkrijgt om een kapelanie verbonden met de kerk van Sassenheim te stichten, heeft hij de ridderslag reeds ontvangen [46]). Volgens Bockenberg moet hij in 1306 nog in leven zijn geweest [47]). In elk geval is hij vóór 6 september 1323 overleden, daar er in een akte van die datum gesproken wordt over zijn erfgenamen, die dan land te Alphen bezitten. Ook zijn bastaardzoon *Floris* was daar gegoed [47a]). In 1324 blijken tien morgen land in Eskamp

39) O.K.B. 11 no 235.

40) Muller, blz. 216 no 165.

41) O.K.B. II no 525, beter: J. de Fremery, Oorkondenboek van Holland en Zeeland, Supplement, ('s-Gravenhage, *1901)* no 226: „Snidelwijck, heren Dirx ambocht van Sassenem". Uit dit stuk behoeft niet geconcludeerd te worden, dat heer *Dirk* toen nog in leven was.

42) O.K.B. 11 no 449.

43) A.R.A., Archief Abdij Leeuwenhorst, charter d.d. 22 maart 1301.

44) Charter Leeuwenhorst, d.d. 1 mei 1325. Voor de bewering van enige oude schrijvers, dat zij dezelfde is als de van 1314 tot 1318 vermelde *Clara,* abdis van Leeuwenhorst, heb ik geen bewijzen gevonden.

45) Muller, blz. 268 no 318.

46) O.K.B. 11 no 637. Het collatierecht blijkt later in het bezit te zijn van 'zijn kleindochter *Lijsbeth van der Made* en haar man *Philips van Polanen* blijkens P. A. Meilink, Het archief van de abdij Egmond, Tweede stuk ('s-Gravenhage, 1951) regest 347. De viearie was gevestigd op het altaar van St. Catharina; zie P. M. Grijpink en C. P. M. Holtkamp, Register op de parochiën, 'altaren. vicarieën en de bedienaars zoals die voorkomen in de middeleeuwsche rekeningen van den officiaal des aartsdiakens van den Utrechtschen Dom, 4de deel, Rijnlandia (Haarlem, 1932) blz. 104.

47) Craandijk, blz. 586. 'Zie ook W. Gouthoeven, D'oude chronijeke ende historien van Holland (met West-Vriesland) van Zeeland ende van Utrecht ('s-Gravenhage, 1636) blz. 360.

47a) Leenkamer 1 folio 39 11. Conf. ook folio 81. Dit land is waarschijnlijk hetzelfde als de veertien morgen land in Alpher Hoorn, in het

te Haagambacht, die van heer *Walewijn* geweest waren, in het bezit te zijn van *Jakob van Bakenesse* [47b]).

Een zoon van heer *Walewijn* is *Dirk van Sassenheim* geweest. Hoewel ik dat nog nergens uitdrukkelijk vermeld vond, is dit toch wel zeker, daar hij op diverse plaatsen als heer *Walewijn's* leenvolger' voorkomt. Evenals zijn vader heeft hij de ambachtsheerlijkheid van Snijdelwijk bezeten [48]). Ook de tienden te Maasland, Alpher Hoorn en Boskoop en de halve tijns van Lisse zijn op hem overgegaan [49]). Het vroegst wordt hij in 1320 genoemd [50]). Op 7 mei 1322 draagt hij aan de graaf zijn woning te Sassenheim met 16 morgen land op om er gelijk weer mee beleend te worden. Zowel zijn zoons als dochters mogen opvolgen, maar na hen moet het verder vererven als recht leen [51]). In 1329 breidt hij het leen uit tot ruim 20 morgen en wordt de opdracht en belening herhaald [52]). Op 15 juli van het volgende jaar is hij getuige bij de huwelijkse voorwaarden van 's graven bastaardzoon *Jan* met *Kerstine Dirksdr. van Alkemade* [52a]). Tussen 1330 en 1337 is *Dirk* ridder geworden [53]).

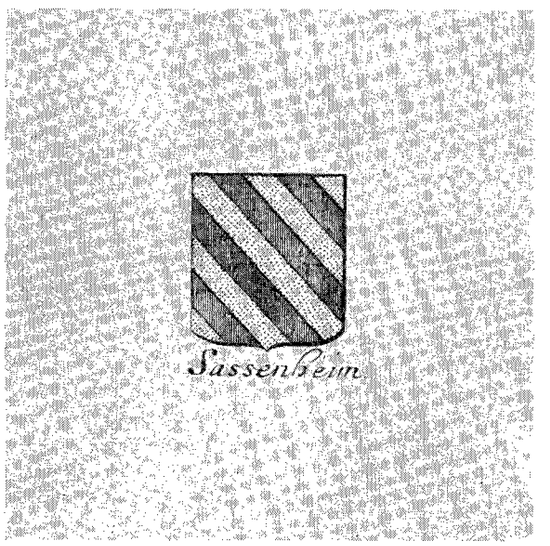

Afb. 1. Detail van de Wapenkaart. van Smallegange (Zie Bijlage B)

Dirk is de enige *Van Sassenheim* omtrent wiens zegel ik wat meer gevonden heb. Het zegel zelf valt helaas nog niet te produceren, maar een zestiende-eeuwse inventarisator van een familie-archief is zo voortvarend geweest om een toen nog bestaand exemplaar te beschrijven [54]). Onder het regest van

ambacht van Alphen, dat *Walewijn's* kleindochter *Lijsbeth van der Made* samen met haar man *Philips van Polanen* op S mei 1353 verkoopt aan Dirk Tierloet, poorter van Leiden (Twee charters Leeuwenhorst, d.d. S mei 1353).

47b) Leenkamer 1 folio 46. De bij Van Mieris, 1 blz. 549 afgedrukte akte van september 1292 betreffende de intrede van Willem van Avesnes als bisschop1 van Kamerijk, waarin naast andere Hollandse ridders genoemd wordt „*Valuinus* de *Sasse*", wordt als een falsum beschouwd (Zie Ned. Leeuw 1923, kolom 319).

48) Leenkamer 42 folio 11.

49) Muller, blz. 289 no 1.

50) F. Van Mieris, Groot charterboek der graaven van Holland etc., deel 11 (Leiden, 1754) blz. 236 (1 juni 1320).

51) Leenkamer 1 folio 27. *Dirk* ontving hiervoor van de graaf 50 pond.

52) Leenkamer 1 folio 77 verso (31 december 1329).

52a) Leenkamer 1 folio 83 verso.

53) Nog niet op 15 juli 1330 (leenkamer 1 folio 83 verso). Ridder in charter Leeuwenhorst d.d. 15 mei 1337.

54) A.R.A., Familie-archief Van Wassenaer-Rosande no XVI z, Ver-

een door *Dirk van Sassenheim* in *1325* uitgevaardigd charter, waarbij hij *IJsbrand Hendriksz. van Alkemade* beleent met 3 morgen land te Oegstgeest, staat vermeld:

„Ende is verwapent bekans als Cuynre".

Dit betekent, dat het wapen van *Dirk* op dat van het geslacht *Van Cuynre* leek. Het laatstgenoemde voerde: in goud vijf rode schuinbalken, Slaan we nu de Hollandse Wapenkaart van Smallegange op, dan is daar te zien, dat een geslacht *Van Sassenheim* voerde: in goud vier rode schuinbalken [55]), en dat lijkt inderdaad op het wapen van *Cuynre*. Dank zij een zegelregistratie van vier eeuwen her, weten we nu dus, dat Smallegange goed geïnformeerd was.

Dirk van Sassenheim is getrouwd geweest met Jutte *van Benthem*. Dit blijkt op verscheidene plaatsen. In 1325 lijftocht hij haar aan zijn tienden te Snijdelwijk, te Alpher 'Hoorn en te Boskoop [56]), en in 1330 aan zijn tijns te Lisse; zijn tiende te Maasland en aan zijn woning „tote Sassenem mit den heemwerve" en met 20 morgen land [57]). Van wie *Jutte* een dochter is geweest is nog niet geheel duidelijk geworden. Muller geeft haar tot ouders: *Walraven van Benthem (1283/1313) en Ada,* zonder evenwel een bewijs daarvoor te leveren [58]). Het komt mij aannemelijker voor, als haar vader te beschouwen de blekende heer *Simon van Benthem (1280/1327)* aan wie Dr. H. Obreen in jaargang 1936 van dit tijdschrift een opstel gewijd heeft [59]). Een aanwijzing voor deze relatie geeft een oorkonde van 1329, waar de man van *Jutte, Dirk van Sassenheim* dus, samen met heer *Simon van Benthem* als „maag" voorkomt van *Jan van Lichtenberg* [60]). Na 1330 vernemen we niet veel meer over *Dirk* en *Jutte*. Een militaire of ambtelijke carrière schijnt hij niet gemaakt te hebben. Evenmin trof ik hem onder de grafelijke raad aan. Zijn dagen zal hij gesleten hebben als landedelman, terwijl hij op de Sassenheimse woning zijn tijd doodde met het beheer van zijn uitgestrekte bezittingen. In een charter van 15 mei 1337 wordt *Dirk* nog een keer genoemd, zij het in passieve zin [61]). Maar toch is dit stuk van belang, daar er uit blijkt, dat hij voor die datum de ridderslag reeds ontvangen had, en voorts, dat de vrouwe *Van der Made* zijn zuster geweest is. Wanneer op 16 mei 1346 *Dirk's* nicht *Lijsbeth van der Made* met de woning te Sassenheim beleend wordt is hij reeds overleden [62]). Ook vrouwe *Jutte* was toen reeds ter ziele. Het is niet onmogelijk, dat zijn schijnbaar zo vredig bestaan een einde vond bij het bloedbad van september 1345, toen de bloem van de Hollandse adel in de slag bij Warns samen met graaf Willem IV het leven verloor. Heer *Dirk* is namelijk wel leenman van Willem IV geweest, maar niet van diens opvolgster keizerin Margaretha, evenwel zijn *Dirk's* rechte lenen, doordat hij geen kinderen naliet, wel aan haar vervallen [63]). Dit valt alleen te verklaren wanneer zowel *Dirk* als graaf Willem nagenoeg tegelijkertijd overleden zijn.

slagen omtrent 's rijks oude archieven, 1891 blz. 85-86; Lijsten van oude charters berustende op het huis van Mathenesse, folio 52 vs.

55) Zie afbeelding no 1. Zie ook toelichting bij de afbeeldingen, bijlage B. Ook oudere wapenboeken geven een dergelijk wapen voor *Van Sassenheim*.

56) Leenkamer 1 folio 49 (19 februari 1325).

57) Leenkamer 1 folio 81 verso (18 mei 1.330).

58) Muller, tabel bij Bijlage C, blz. 301.

59) Ned. Leeuw 1936, kolom 389 e.v.

60) Van Mieris, 11 blz. 481 (13 mei 1329).

61) Charter Leeuwenhorst d.d. 15 mei 1337. De abdis van Leeuwenhorst heeft het over goederen te Sassenheim, die eerder gekocht zijn van „dominum *Theodoricum* de *Sassenem*, militem, et eius sororem dominam de Made".

62) Leenkamer 49 folio 8 verso.

63) Keizerin Margaretha zegt over het goed te Sassenheim: „als heer Dirc . . . . . plach te houden van onse lieve broeder de grave".

Van heer *Dirk van Sassenheim* zijn twee zusters bekend; Hierboven vermeldde ik reeds de vrouwe *Van der Made.* Dit is *Lijsbeth van Sassenheim,* die gehuwd is geweest met heer

Afb. 2. Zegel van *Willem van der Made,* 1318
(Zie Bijlage B)

Willem van der Made, ridder, zoon of kleinzoon van *Bartholomeus van der Made,* stichter van de Oude kerk van Delft en van de kerk van 't Woud [64]). Vanaf 1312 komt heer *Willem* regelmatig voor [65]). *Op* 19 juli 1330 blijkt hij reeds niet meer in leven te zijn [66]). Een jaar eerder had hij nog als bezitter van de hofstad Ter Made bij Delft een leenakte uitgevaardigd [67]). Zijn enige dochter, eveneens *Lijsbeth* geheten, weet na zijn dood het goed Ter Made te verkrijgen. *Lijsbeth's* jeugdige leeftijd bij het overlijden van haar vader, doet vermoeden, dat heer *Willem's* echtelijk geluk slechts van korte duur is geweest. Zijn weduwe heeft hem nog geruime tijd overleefd. Deze Sassenheimse jonkvrouwe noemt zich *„Lisebeth heren Willems wijf was van der Made"*, wanneer zij in haar testament van 5 augustus 1335 verscheidene vrome instellingen bedenkt. Natuurlijk worden hierin de kerk van Sassenheim en de abdij Leeuwenhorst niet vergeten. De geestelijke, broeder *Wolwijn,* haar „neve", aan wie ze *een* lijfrente vermaakt, is mogelijk door bastaardij aan de Sassenheimse stam ontsproten. Hoe haar familierelatie was tot *Katharina van Velsen,* non te Rijnsburg, die ze haar nicht noemt en die eveneens bedacht wordt, kon ik nog niet ontwarren, *Katharina van Velsen* en haar zuster *Margriet,* vrouw van

Albrecht heeft het later over leengoederen, die zijn moeder „aenghecomen waeren van heren Dircs doit van Sasnaem" (Leenkamer 49 folio 8 verso en no 4 folio 37 verso.).

64) *O.R.E.* 11 no 349. J. F. Niermeyer, Delft en Delfland (Leiden, 1944) blz. 27, 37 en 69.

65) Charter d.d. 1 maart 1312, A.R.A. Archief van de Nassause Domeinraad folio 1177 verso no X; H. G. Hamaker, De Rekeningen der Grafelijkheid van Holland onder het Henegouwsche Huis, deel 1 (Utrecht; 1575) blz. 68 (1316); M. Hüffer, Bronnen voor de Geschiedenis der Abdij Rijnsburg, deel 1, 1e stuk (R.G.P. Kleine Serie no 31, 's-Gravenhage, 1931) blz. 74, 76, 79, en 83 (1318—1321). Zie voor zijn broei Dirk: Ned. Leeuw 1957, kolom 192 en 193.

66) Leenkamer 1 folio 89 verso.

67) Nassause Domeinraad 6525 folio 254 (21 juli 1329). Aldaar folio 254 verso nog een leenakte d.d. 2 juni 1328.

Jacob van der Binkhorst (een *Van Benthem),* waren dochters van een jongere zoon van de *Persijns* heren van Waterland. Het huis van *Lijsbeth te* Haarlem, waarin ze tijdens het opstellen van haar testament nog woonde, had ze reeds eerder aan de Onze Vrouwen Broederen (het Carmelietenklooster) vermaakt. Tot executeurs van haar laatste wil benoemt ze onder meer haar zuster *Sophie* met haar man *Willem van der Woerf. Niet* lang daarna is *Lijsbeth* overleden, want op 27 augustus 1336 verzoekt een van de *executeurs* aan de graaf om het testament te bevestigen [68]).

Uit het zojuist genoemde testament blijkt, dat *Dirk en Lijsbeth van Sassenheim* een zuster *Sophie* gehad hebben, de echtgenote van *Willem van der Woert.* Door Jhr. W. A. Beelaerts van Blokland, die in jaargang 1935 van dit maandblad over de *Van der Woert's* heeft geschreven wordt ze evenwel niet genoemd [69]). Volgens Beelaerts komt *Willem van der Woerf* het eerst voor in 1309. Vermoedelijk is hij een zoon van *Floris van der Woerf,* die in 1304 tegen de Vlamingen sneuvelde. *Willem* was ambachtsheer van Naaldwijk, Zijn testament *is* bekend door vele schenkingen ad pios usus [70]). Uit een andere bron weten we, dat hij ook het Kapittel van Naaldwijk bedacht heeft tot zieleheil „voer hem ende voir jonfrouwe *Sophyen* sijn wijf ende voir der vrouwen *Van der Made"* [71]). Tussen 2 en 31 augustus 1336 is hij overleden [72]). Het huwelijk is kinderloos gebleven.

Een tijdgenoot van heer *Dirk* en zijn zusters is geweest *Jan van Sassenheim,* knape, die van 1309 tot 1363 regelmatig vermeld wordt, zonder dat tot nu toe met zekerheid zijn relatie tot de andere *Van Sassenheims* is aan te wijzen [72a]). Voor het eerst wordt hij genoemd — als het tenminste steeds om dezelfde persoon gaat — in 1309, bij de zoen van de moord op Wolphert van Borselen [73]). In augustus 1315 dient hij de graaf, door samen met Gerard Ever en Jan van der Mie 107 man ten strijde te voeren in de mislukte veldtocht naar Vlaanderen [74]). Omtrent vijftien jaar horen we dan niets meer van hem, tot hij in 1331 vermeld wordt als baljuw van Zuid-Holland, welk belangrijke ambt hij tot september 1333 vervuld heeft [75]). Als ambtenaar heeft hij sindsdien niet minder dan vijf Hollandse graven trouw gediend. Hij behoorde tevens tot de grafelijke raad, in welke hoedanigheid hij veelvuldig voorkomt [76]). Ondanks het wisselend getij van de weldra uitbrekende politieke woelingen, weet hij het grafelijk vertrouwen tot het einde van zijn leven te bewaren. Voor Hoek, noch voor Kabeljauw zien we hem partij kiezen. In augustus 1336 wordt hij benoemd tot schout van Haarlem, welke aanzienlijke post hij zeker meer dan twintig jaar bekleed heeft [77]). Of *Jan van Sassenheim* ook grafelijk leenman is geweest, heb ik nog niet kunnen vinden. Te Alpher Hoorn, in De Lier, te Haarlem, te Sassenheim, te Spaarndam en te Wateringen (Naaldwijkerbroek) heeft hij enig land bezeten [78]). In maart 1356 krijgt hij het grafelijk voorrecht zijn schoutambt van Haarlem door een plaatsvervanger te laten bedienen [79]). Een teken van ouderdom? In 1360 wordt *Jan* nog wegens gebleken onschuld van een gijzeling ontheven [80]) en dan wijst zijn testament van 21 oktober 1363 op de naderende dood [81]). Bij dit testament, waarvan slechts een extract bewaard is,' heeft hij onder meer een vicarie op het hoogaltaar in de Haarlemse parochiekerk gesticht, alwaar hij ook begraven wilde worden. Tot 'eerste bedienaar van de vicarie benoemt hij zijn „neve" de priester *Floris Jan Berchmans zoon,* Het collatierecht heeft nog bijna twee eeuwen aan de familie *Van Cralingen* toebehoord [82]). Op 29 oktober 1363 is hij overleden. Dit blijkt uit het Fundatieboek van het Begijnhof te Haarlem, waaraan hij een rente van tien schellingen vermaakt had [83]). 'Tot nu toe is steeds 31 oktober 1364 als zijn overlijdensdatum beschouwd, zoals het Necrologium van Egmond opgeeft [84]). Dit Necrologium is echter slechts in een onnauwkeurig zestiende-eeuws afschrift bewaard. De onbetrouwbaarheid ervan, voorzover het deze overlijdensdatum betreft, blijkt eveneens uit het feit, dat *Ogier* en *Willem van Cralingen* in mei 1364 reeds spreken over de hun aanbestorven erfenis van hun oom *Jan van Sassenheim* [85]). Het is dus niet nodig, om zoals Ds. Craandijk wat voorbarig gedaan heeft, te concluderen, dat twee personen met dezelfde naam tegelijkertijd bestaan hebben [86]). Jan heeft slechts een dochter nagelaten, jonkvrouw *Agatha van Sassenheim, die* in 1368

---

68) Hüffer, blz. 97 en 99, aangevuld uit het charter zelf. (Archief Abdij Rijnsburg, no 867). De in dit testament vermaakte jaarrenten worden verzekerd op haar land te Alphen.

69) Ned. Leeuw 1935, kolom 171 e.v. Zijn zegel is afgebeeld bij H. A. van Foreest, Het oude geslacht Van Foreest (Assen, 1950) plaat II.

70) Charter Leeuwenhorst d.d. 15 oktober 1329.

71) Cartularium van het Kapittel van Naaldwijk, folio 118 verso. Dit belangrijke, doch weinig bekende archiefstuk berust merkwaardig genoeg in de handschriften-collectie van de Koninklijke Bibliotheek. (Signatuur 73 E 38).

72) Op 2 augustus is hij nog in leven (Cart. Naaldwijk folio 115). Vóór 31 augustus is hij overleden (Van Mieris, 11 blz. 584). In een op handen zijnde publicatie, zal Jhr. H. A. van Foreest uitvoerig op de oude Van der Woert's ingaan.

72a) Dat hij wel verwant was aan de andere *Van Sassenheims* lijkt aannemelijk, doordat Jan land bezat te Alpher Hoorn dat gelegen was vlak bij het land, dat van heer *Walewijn* en later van zijn erfgenamen is geweest (Vergelijk noot 47a met 78). Het terugvinden van een exemplaar van het zegel van *Jan van Sassenheim, zou in dit* verband van belang zijn.

73) Van Mieris, 11 blz. 84. Reeds in „het Oude Register" (ca. 1282) komt een „Jan van Zassenem voren Mabelien sone" voor. (Muller, blz. 217 no 167).

74) L. P. C. van den Bergh, Gedenkstukken tot opheldering der Nederlandsche Geschiedenis, deel 1 (Leiden, 1842) blz. 115 en 122.

75) H. J. Smit, De rekeningen der graven en gravinnen uit het Henegouwsche Huis, deel 111, (Inleiding] blz. 157.

76) Zie behalve de bronnen bij Smit vermeld, nog: J. W. Berkelbach van der Sprenkel, Regesten van Oorkonden betreffende de Bisschoppen van Utrecht uit de jaren 1301-1340 (Utrecht, 1937) blz. 414 en 477: V.R.O.A. 1923 1 blz. 293; Leenkamer 23 folio 48 verso; no 42 folio 52 verso.

77) Leenkamer 38 folio 30 verso (17 augustus 1336). Bevestigd op 27 juli 1345 (Van Mieris, II blz. 695) en on 26 maart 1356 (Leenkamer 26 folio 21).

78) Leenkamer 30 folio 25 verso; Leenkamer 52 folio 158 verso; Charter Leeuwenhorst d.d. 25 november 1381; Charter Leeuwenhorst d.d. 1 mei 1353; Fundatieboek folio 57 verso; Hüffer, blz. 165, 166, 169, 170 en 197.

79) Leenkamer 26 folio 21 (26 maart 1356).

80) Van Mieris, 111 blz. 116.

81) 16de eeuwse copie in het archief der kerkvoogdij van Haarlem, no 221.

82) Op 7 juni 1537 transporteert Floris van Cralingen aan Gerard van Assendelft, als bezitter van het huis Cralingen of Honingen, het collatierecht „cuiusdam vicarie erecte et datatc in parochiali ecclesia oppidi Haerlemensis Traiectensis diocesis ibidem ad altare nostre Domine per aucmdam *Johannem de Sassenem* anno millesimo trecentesimo sexagesimo tertio die vicesima prima mensis octobris" (Enschede, Inventaris, deel I blz. 165, daar staat foutief op het Drievuldigheidsaltaar). Niet lang daarna moet de vicarie overgebracht zijn naar het St. Joris altaar, want op 31 december 1546 draagt Gerard van Assendelft aan de heer van de Lek de leenhoogheid op van „*die collatie van een vicarye gefondeert* in de parochie kercke tot Haerlem op St. Jorisoutaer bij eenen *Jan van Zassenen,* daer off het recht mij getransporteert is gëweest bij wijlen *Floris van Cralingen,* mijnen neven" (Archief van de gemeente Amsterdam, Archief van het Huis Marquette, regest no 919).

83) Fundatieboek folio 57 verso.

84) Van Wijn, blz. 132; Craandijk, blz. 585; Smit blz. 157 noot.

85) Van Mieris, 111 blz. 162.

86) Craandijk, blz. 585.

voorkomt bij een schenking van Meyne Uten Waerde aan de armen van Leiden [87]). Met het verscheiden van jonkvrouw *Agatha* zal het hier behandelde geslacht *Van Sassenheim* uitgestorven zijn [88]).

Jan van Sassenheim heeft waarschijnlijk een zuster gehad, die getrouwd geweest is met *Ogier van Cralingen,* vermeld vanaf 1296 en sedert 1314 tot 1325 als ridder en die mogelijk in of kort vóór 1327 overleden is [89]). Zo noemt een dochter van *Ogier,* namelijk *Hildegonde van Cralingen,* jonkvrouw van Bulgersteyn en weduwe van *Dirk de Visser,* in 1370 *Jan van Sassenheim* haar oom [90]). Aan haar zuster *Alide van Cralingen,* non te Rijnsburg, had hij een rente vermaakt [91]). Ook twee kleinzoons van ridder *Ogier,* met name *Ogier en Willem van Cralingen,* zoons van *Gillis* en van *Badeloghe van Hodenpijl,* noemen *Jan* in 1342 en *1364* hun oom (lees: oudoom) en behoren tot zijn erfgenamen [92]). Speuren we onder de kinderen van *Ogier* naar een „Sassenheimse" voornaam, dan vallen slechts die van *Floris* en *Dirk* op. Kunnen *Jan* en zijn zuster nazaten geweest zijn van de in *1310* overleden *Floris van Sassenheim* en diens vrouw *Christina,* of hebben zij ridder *Dirk* (1272-1284) tot voorvader gehad? Het is minder aannemelijk om hen als kinderen van *Floris,* de bastaard van heer *Walewijn te* beschouwen. Naar te hopen is zullen nieuwe vondsten deze gissingen bevestigen of ontkennen [93]).

II. De geslachten Van der Made, Van Polanen en Van Heenvliet (1346-1421).

Hierboven heb ik vermeld, dat de rechte lenen van heer *Dirk van Sassenheim* bij zijn kinderloos overlijden aan de grafelijkheid zijn vervallen. Hiertoe behoorde ook het huis te Sassenheim. Het goed is hierna niet in grafelijke boezem gebleven, want, zoals in de middeleeuwen zo vaak de gewoonte was, heeft een verwant van de laatste bezitter de leenroerigheid weten terug te kopen. Dit is *Lijsbeth van der Made* geweest, de dochter van heer *Willem van der Made* en *Lijsbeth van Sassenheim, Dirk's* zuster. Op 16 mei 1346 wordt ze beleend met de „woninge te Sassenem mit haren hiemwerf daar heer *Dirc van Zassenem* in plach te wonen" ze zal het houden „in alzulke rechte, als 't heer *Dirc van Zassenem,* hoer oem, placht te houden" [94]).

Een dergelijke terugkoop van een voorvaderlijk leen, dat aan de grafelijkheid vervallen was, heeft ook plaatsgevonden in 1330. Kort voor de negentiende juli van dat jaar was de hofstad Van der Made, even buiten Delft, door het overlijden van *Lijsbeth's* vader, aan de grafelijkheid teruggekomen. Als vrouw kon zij in dit rechte leen niet opvolgen. *Willem's* broer, *Dirk van der Made,* weet in 1330 het goed de Made voor 500 pond terug te kopen ten behoeve van zijn nichtje, die er dan ook prompt mee beleend wordt [95]). *Lijsbeth van der Made* moet toen nog heel jong geweest zijn, want elf jaar later wordt ze nog aangeduid met het „kinde *van der Made"* [96]) en eerst in 1344 als de jonkvrouwe *van der Made* [97]). Tussen laatstgenoemd jaar en 16 mei 1346 is *Lijsbeth* getrouwd met *Philips van Polanen* [98]), tweede zoon van de bekende heer *Jan van Polanen en* van *Katharina van Brederode,* en oomzegger van heer *Willem van Duvenvoorde alias Snikkerieme, de* invloedrijke „kamerling", geldschieter en vertrouwensman van de Hollandse graven. Het huwelijk *Van Polanen-Van der Made* zal wel op rekening van Snikkerieme gesteld moeten worden, die in de erfdochter der Van der Made's en Van Sassenheims geen slechte partij voor zijn neef Philips gezien heeft. Als behorende tot de Duvenvoordse clan heeft het Philips tijdens de hoogtijdagen van de Hoeken, niet aan rijkdom en aanzien ontbroken. Reeds in 1330 verkrijgt hij het erfrecht op het huis in de Lier, dat zijn vader en oom toen bezaten [99]). In het zelfde jaar nog bepaalt zijn oom *Hendrik van Brederode,* knaap, dat de halve tiende van Papendrecht na zijn zuster vrouw *Katharina van Brederode,* vrouw van Polanen, zal vererven op *Philips,* zijn neef [100]). Wanneer na de dood van *Jan van Polanen* Sr. de „huizinge" van Polanen, als grafelijk leen, op diens oudste zoon *Jan* gekomen is, geeft deze het op

87) Jhr. J. J. de Geer tot Oudegein, Archieven der Ridderlijke Duitsche Orde. Balie van Utrecht. deel II (Utrecht. 1871) blz. 717 no 606.

88) Behalve de tot nu genoemde kunnen nog enige personen met de naam *Van Sassenheim* gesignaleerd worden. Een familierelatie tot de hier behandelden lijkt twijfelachtig. Ik noem hier: *Nicolaas.* abt van Egmond 1263—1269. *Nicolaas* had een broer *Gerardus,* die 'weer een zoon *Theodoricus* had. Zie: V. J. G. Roefs, De Egmondsche Abtenkroniek van Johannes à Leydis 0. Carm (Sittard, 1942) blz. 165—166 en O.K.B. 11 no 172. Een *Dirk van Sassenem* en zijn vrouw *Hillegaart* zijn tussen 1367 en 1420 in de Oude Kerk van Delft begraven. Zie Wapenheraut XIV (1910) blz. 244. Voorts valt te vermelden een *Jan van Sassenheim,* die tussen 1406 en 143G voorkomt. Zie Hüffer blz. 270 en 757 noot *en* J. C. van Overvoorde Archieven van de Kloosters (Gemeente Archief Leiden. Leiden 1917) regest no 578. 579 en 621. Hij zal wel dezelfde zijn als degene die bij Hüffer ten onrechte op ongeveer het jaar 1383 en als vrouw genoemd wordt. Zie Hüffer blz. 714. 717 (vergeleken met het origineel) en blz. 1140.

89) Tijdschrift voor Geschiedenis, jrg. 49 (1934) blz. 244; Craandijk blz. 565 e.o.; zie verder de in het Genealogisch Repertorium opgegeven litteratuur. Een uitvoerige publicatie over het geslacht *Van Cralingen* is binnen afzienbare tijd te verwachten.

90) Hüffer, blz. 165.

91) Hiiffcr, blz. 165, 166, 169 en 170.

92) Afschrift van een akte d.d. 28 september 1342 voorkomend onder de papieren van Johan van Oldenbarneveld, Algemeen Rijksarchief, Archieven van de Staten van Holland en Westfriesland no 2636 D; Van Mieris, 111 blz. 162; Hiiffer blz. 166. Het hierbovengenoemde stuk van 1342 bewijst tevens het huwelijk van *Ogier van Cralingen* met *Badeloghe* van *Hodenpijl,* dat Jhr. H. A. van Foreest in Ned. Leeuw 1957, kolom 200 slechts onder voorbehoud durfde te vermelden.

93) Hoe *Coen van Oosterwijk* (x *Meyne Hermansdochter van Swieten*) en zijn twee zoons, die *Jan van Sassenheim* eveneens hun oom noemen, tot hem in relatie stonden, is mii niet duidelijk geworden. Zij waren nauw verwant met *Meyne Uten Waerde* tot wier erfgenamen zij met andere Van *Swietens* behoorden. Deze *Meyne Uten Waerde* had op haar beurt *meer* geërfd van *Alide van Cralingen.* Misschien is *een* tweede zuster van Jan *van Sassenheim* met een Pan *Swieten* gehuwd geweest. *Sophie van der Spangen* en *Jan van, Schie* zijn waarschijnlijk via *Van Cralingen* aan *Jan van Sassenheim* verwant. (Zie: Hüffer blz. 169, 170 en 197; Overvoorcle, Kloosters Leiden, regest 35-40; Leenkamer 52 folio 158 verso).

94) Leenkamer 49 folio 8 verso. Uit dit stuk blijkt tevens, dat tot de hofstede ook nog allodiaal land behoord heeft. Over de grootte staat evenwel niets vast. Het zal wel vrij gauw door verkool) in andere handen gekomen zijn.

95) Van de belening is drie maal, steeds met een kleine tekstwijziging, een akte opgemaakt. Namelijk op 19 *juli* 1330, op 29 oktober 1330 en op 20 juli 1331 (Leenkamer 1 folio 84 en 89 verso). De graaf behoudt evenwel aan zich o.m. het patronaatschap van de kerk van Delft en aanvankelijk ook de achterlenen van heer *Willem. Ze* ziin later. waarschijnlijk nog vóór 20 juli 1331 ook aan *Lijsbeth* gekomen getuige o.m. het afschrift van het leenboek Van der Made (Nassause Domeinarchief no 6525, folio 248 verso 273). De mededeling 'zonder meer, dat graaf Willem 111 *Dirk van* der *Made* beleende, is onvolledig, omdat Dirk slechts ten behoeve van zijn nichtje *Lijsbeth* beleend werd (Niermeyer, blz. 37).

96) S. A. Waller Zeper, Jan van Henegouwen, heer van Beaumont, ('s-Gravenhage, 1914) blz. 408 no 219 (25 juli 1341).

97) De Geer, II blz. GO3 no 514.

98) Leenkamer 49 folio 8 verso. H. G. A. Obreen, Geschiedenis van het Geslacht Van Wassenaer (Leiden 1903) blz. 187; Nieuw Nederlandsch Biographisch Woordenboek, deel 11 (Leiden, 1912) blz. 1113. Op de onjuiste bewering bij Gouthoeven (blz. 203) e.a., dat zij gehuwd is geweest met *Jan Uuternesse* gen. *van Spanghen, is reeds* eerder geweezen (Rotterdamsch Jaarboekje 1943, blz. 206).

99) Van Mieris, 11 blz. 479.

100) Rijksarchief in Utrecht, Archief van het Kapittel van St. Marie, no 909 (3 augustus 1330).

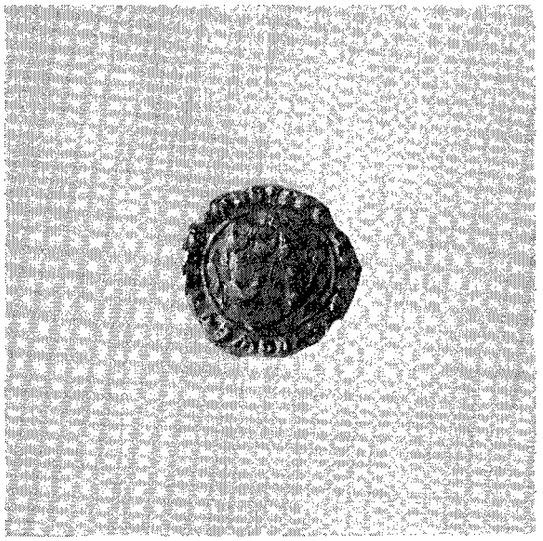

Afb. 3. Zegel van *Lijsbeth van der Made,* 1353
(Zie Bijlage B)

Afb. 4. Zegel van Philips *van Polanen* Sr., 1357/1363
(Zie Bijlage B)

17 november 1345 aan zijn broer *Philips* in achterleen, die het met vele andere goederen tot een onversterfelijk erfleen zal houden [101]). *Philips* is dan reeds ridder geworden. In 1348 wordt hij vermeld als baljuw van Zuid-Holland [102]), welk ambt hij waarschijnlijk gecombineerd heeft met de waarneming voor zijn broer *Jan* van het burggraafschap van Geertruidenberg [103]). Hoewel de voornaamste bezittingen van Snikkerieme naar Philips' broer Jan zijn gegaan, vermaakt oom Willem hem het huis te Capelle met de ambachtsheerlijkheden van Capelle en Nieuwerkerke [104]). Wanneer Margaretha in juni 1350 de afstand van Holland en Zeeland ten behoeve van haar zoon Willem V herroept, behoort Philips als getrouw Hoek natuurlijk tot degenen, die haar in september daaraanvolgend trouw beloven en in bescherming genomen worden [105]). De burgeroorlog, bekend als Hoekse en Kabeljauwse twisten, staat op uitbreken. Weldra wordt ook *Philips* door Willem V en zijn volgelingen tot 's graven vijand verklaard en gaat het bevel uit om zijn huis te Polanen te belegeren [106]). Heer *Philips* was niet te Polanen aanwezig, daar zijn kasteleinschap van Geertruidenberg een verblijf aldaar noodzakelijk maakte. Hoewel de nederlaag in de zeeslag bij Zwartewaal in juli 1351 de Hoeken zowel materieel als moreel geslagen had, weet *Philips* Geertruidenberg nog een jaar lang bezet te houden. Eerst op 22 juli 1352 is hij gedwongen om een wapenstilstand van vier weken af te sluiten [107]). 'Op 19 augustus volgt de bezegeling van de capitulatie [108]). *Philips* en zijn mannen krijgen vrije aftocht en mogen naar verkiezing het land verlaten of binnen 's graven palen blijven, mits ze hem huldigen als landsheer. De strijd van de Hoeken, wordt nu een verloren zaak. In 1354 sluiten moeder en zoon vrede: Willem verkrijgt Holland en Zeeland. Een verzoening met de volgelingen van zijn moeder kan nu ook plaatsvinden. De vrede met heer Philips wordt op 26 augustus 1355 gesloten [109]). *Philips* komt er goed af, want in vrijwel al zijn goederen wordt hij hersteld. Van een restauratie in zijn invloedrijke ambten van voorheen was natuurlijk nog geen sprake. Stilgezeten heeft *Philips* in deze tijd zeker niet. Op 8 mei 1353 verkoopt hij samen met zijn vrouw veertien morgen land in Alpher Hoorn, in het ambacht van Alphen, aan Dirk Tierloet, poorter van Leiden, welk land waarschijnlijk uit oud Sassenheims bezit stamt [109a]). Ruim drie jaar later, op 26 april 1356, verkopen *Philips* en *Lijsbeth* een aantal renten gaande uit enige huizen en erven te Delft, gezamenlijk bedragende achtien pond, vijf schellingen en twee penningen jaarlijks [109b]). In 1357 ontmoeten we hem in Brabantse dienst, wanneer hij van hertogin Johanna een schadeloosstelling krijgt wegens geleden verliezen aan geld, paarden, wapens en tenten bij de herovering van Brussel [110]). Wanneer in 1358 de meer gematigde Albrecht ruwaard van Holland en Zeeland wordt, kunnen de Hoeken het hoofd weer opsteken. Geen wonder, dat heer *Philips* een jaar later onder de grafelijke leengetuigen verschijnt [111]). In hetzelfde jaar nog lijftocht hij zijn vrouw „Veren *Lisebetten, vrouw van der Made"* aan tienden te Alphen, Boskoop en Hazerswoude, welke tienden hij gekocht had uit de vervallen lenen van haar oom heer *Dirk van Sassenheim* [112]). Bij de anti- Hoekse relletjes te Delft in, 1358

101) Nassause Domeinraad no 6461 folio 365 verso.
102) Van Mieris, 11 blz. 756 (4 november 1348).
103) D. Th. Enklaar, De Burggraaf van Geertruidenberg in: Jaarboek van de Geschied- en Oudheidkundige Kring Stad en Land van Breda 'De Oranjeboom' IV (1951) blz. 126. Reeds op 24 juni 1348 houdt hij te Geertruidenberg verblijf (Leenkamer 78 folio 51 verso).
104) Van Mieris, 11 782.
105) S. W. A. Drossaers, Het Archief van den Nassauschen Domeinraad, Eerste Deel, Het Archief van den Raad en Rekenkamer te Breda tot 1581 ('s-Gravenhage, 1948) regest no 475 en 476 (beide d.d. 5 september 1350). Het laatstbedoelde stuk is gebrekkig gedrukt naar een beschadigd vidimus d.d. 16 augustus 1351 bij. J. C. de Jonge, Verhandeling over den oorsprong der Hoeksche en Kabeljauwsehe twisten (Leiden, 1817), blz. 290.
106) J. G. N. Renaud, Polanen, de geschiedenis van een stamhuis, in Oudheidkundig Jaarboek,' XI (1942) blz. 56.
107) Leenkamer 31 folio 10 verso.
108) Drosssers, regest 488. Het ongedateerde ontwerp van deze akte, opgesteld te Dordrecht: Leenkamer 31 ***folio 11.***
109) Leenkamer 23 folio 75.
109a) Twee charters Leeuwenhorst d.d. 8 mei 1353. Zie ook noot 47a.
109b) P. M. Verhoofstad, Inventaris der archieven van kerken, kloosters en staties, berustend in het archiefdepôt van het bisdom Haarlem, (Haarlem, 1959), inventaris no 645 regest no 3.
110) A. Verkooren, Inventaire des Chartes et Cartulaires des Duchés de Brabant et de Limbourg et des pays d'outre Meuse (Bruxelles-Renaix 1910—1922), tome 11 no 1230; 111 no 1514; IV no 2028 (resp. d.d. 21 mei 1357, 20 sept. 1357 en 29 januari 1363).
111) Van Mieris 111 blz. 79 (18 februari 1359).
112) Leenkamer 4 folio 37 verso (5 juni 1359). De akte is door de

OVERZICHT:

De namen van de bezitters van de „Oude Hofstede" zijn vet gedrukt.

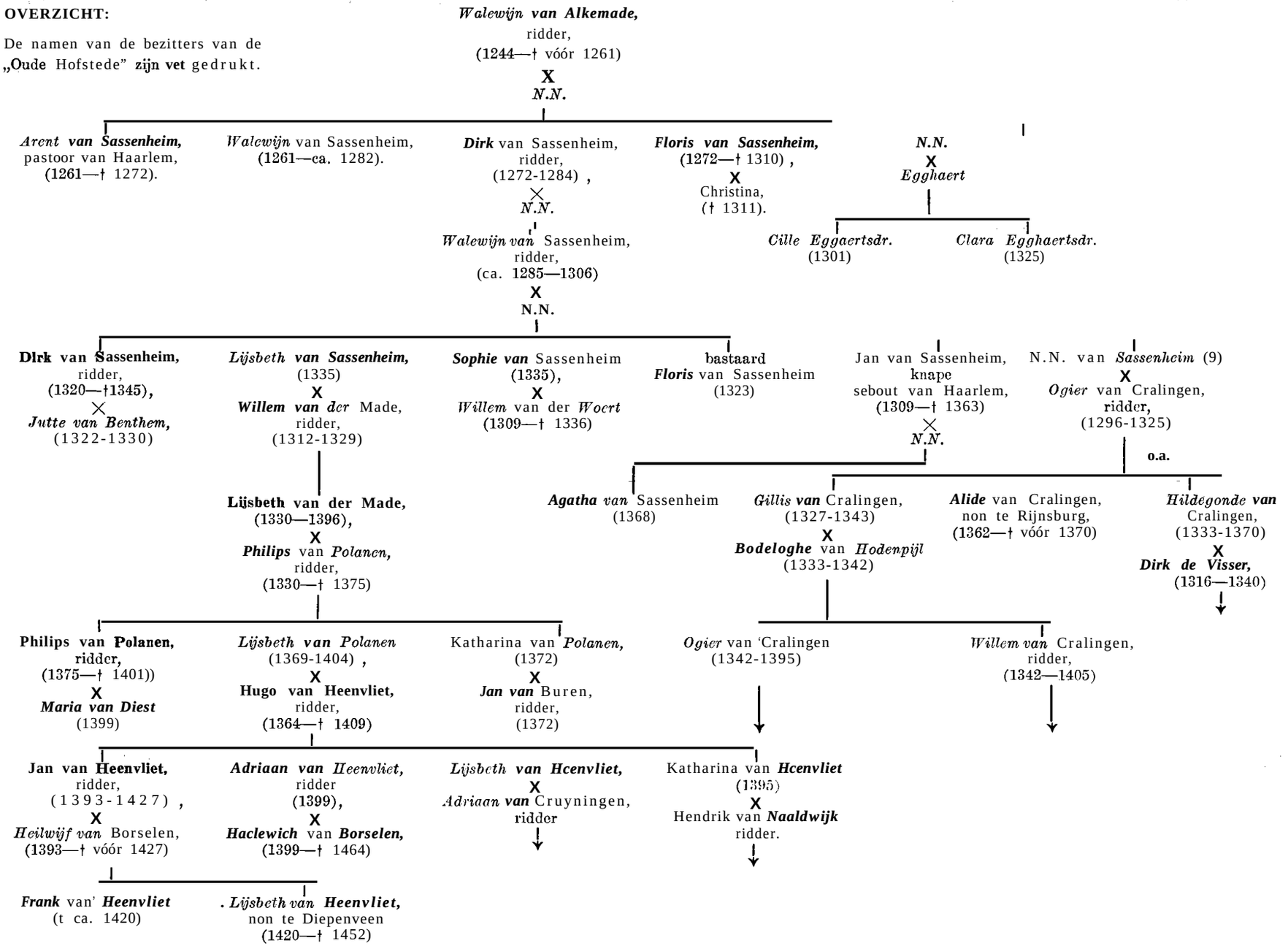

moet ook *Philips* het ontgelden. Het slot te Polanen valt ten offer [113]). Wanneer ondanks zware straffen, de Delftenaars maar niet rustig willen worden, verbiedt de graaf in 1364 aan *Philips* om voorlopig in Delft te wonen [114]). Hierdoor komen we tevens te weten, dat *Philips* en *Lijsbeth* voornamelijk te Delft verblijf hielden. Vanaf 1366 komt *Philips* weer onder de grafelijke raad voor en van datzelfde jaar tot 1371 is hij meesterridder van de herberg van de hertogin geweest [115]). Op 30 juni 1.370 wordt hij door zijn bejaarde moeder, *Katharina van Brederode, tot* één van de executeurs van haar testament benoemd [115a]). In 1374 voert hij 25 man ten strijde bij de krijgstocht van Albrecht tegen de Utrechtse bisschop [115b]). Op 29 juni 1374 is hij te Breda als afgevaardigde.van de graaf om het bestand met de hertog van Brabant te verlengen. Maar dan komt een einde aan zijn bewogen leven. Want volgens het Necrologium van de abdij van Egmond sluit hij op 4 mei 1375 voor goed de ogen [116]).

Lijsbeth heeft haar man nog bijna een kwart eeuw overleefd, hoewel we dan weinig meer van haar horen. Na de dood van haar echtgenoot heeft ze met haar zoon *Philips* onenigheid over de nalatenschap. In hetzelfde jaar wordt het geschil al weer bijgelegd [116a]). Haar bezittingen worden verder beheerd door haar zoon [117]). Het laatst komt ze voor in 1396 wanneer ze afstand doet van recht op zeker land [118]). Kort vóór 23 november 1399 moet ze overleden zijn [119]).

Philips en *Lijsbeth* lieten behalve de hierna te noemen zoon nog twee dochters na: *Lijsbeth,* getrouwd met heer *Hugo van Heenvliet,* welk echtpaar nog ter sprake komt, en *Katharina,* die op of vóór 24 januari 1372 in de echt verbonden is met heer *Jan van Buren heer Ottenzoon* [120]), over welke edelman in de Gelderse archieven wel het een en ander te vinden zal zijn.

De enige zoon, eveneens *Philips* geheten, is de leenvolger van zijn vader, zowel als van zijn moeder geweest. Reeds op 27 december 1375 wordt hij beleend met Polanen en de heerlijkheid Capelle [121]). Als heer van Polanen en Capelle zien we hem dan regelmatig optreden [122]). Weldra verkrijgt hij ook de ridderlijke waardigheid [123]). Evenals zijn vader heeft hij de Hollandse graaf in openbare ambten gediend. Zo is hij volgens Van Spaen in 138 1 baljuw van Schieland geweest [124]). Tien jaar later wordt hij benoemd tot hoogheemraad van Delfland [125]). Slechts kort heeft hij deze functie bekleed, want als telg van een doorgewinterde Hoekse familie had hij een belangrijk aandeel in de moord op Aleid van Poelgeest en Willem Cuser, en haalde daardoor graaf Albrecht's woede op de hals (sept. 1392). Weldra wordt hij verbannen en uit zijn ambt van hoogheemraad gezet [126]). Polanen wordt met de grond gelijk gemaakt [127]). Eind 1394 schijnen de gemoederen wat tot rust gekomen te zijn, maar de definitieve verzoening laat nog twee jaar op zich wachten [128]). Deze komt pas op 12 april 1396 en houdt stellig verband met de grafelijke krijgsplannen tegen de Friezen [129]). Als hoogheemraad wordt hij weer hersteld [130]). En alsof er niets is gebeurd, is hij in de nu volgende jaren steeds van de partij in Albrecht's oorlogen tegen de Friezen [131]). Zo is ook zijn wapen te vinden onder de ridders, die in 1396 naar Cuinre trokken [132]).

Afb. 5. Zegel van ***Philips*** *van Polanen* Jr., 1396
(Zie Bijlage B)

Na het overlijden van zijn moeder wordt hij op 23 november 1399 beleend met „die goide Ter Made mit allen hoiren toebehoren" [129]). Op dezelfde dag lijftocht hij zijn vrouw *Maria van Diest,* aan de mindere helft van Ter Made, z'n tienden te Alphen en Boskoop en aan de hofstede in de Lier met de 62 morgen [133]). Op het eerste gezicht is het vreemd, dat de woning te Sassenheim thans niet genoemd wordt, die *Philips*

graaf „ghegheven in onser thente voir Delf". Hieruit is te concluderen, dat ***Philips deel*** heeft genomen aan de belegering van Delft.

113) W. van Gouthoeven, blz. 397.

114) Van Mieris, 111 blz. 171 (3 november 1364).

115) Th. H. F. van Riemsdijk. De tresorie en kanselarij van de graven van Holland en Zeeland uit het Henegouwsche en Beyersche huis ('s-Gravenhage, 1908) blz. 143 noot 1.

115a) A. Mattaeus, Veteris aevi analecta, tomus 1 (Hagae Comitum, 1738) blz. 771.

115b) A.R.A., Collectie Handschriften van de derde afdeling, no la.

116) Van Mieris, 111 blz. 292. Van Wijn, blz. 109.

116a) Handschrift van Arent van Buchel, Rijksarchief in Utrecht, Collectie Handschriften no 357 folio 166 verso, A° 1375.

117) Dit blijkt uit het afschrift van het leenregister Van der Made, dat akten bevat door Philips jr. uitgevaardigd vóór de dood van zijn moeder (Nass. Dom. 6525).

118) P. A. Meilink, Het archief van de abdij van Egmond, Tweede stuk, regest 640 (24 juli 1396).

119) Leenkamer 52 folio 356.

120) V.R.O.A. 1909 blz. 116. Conf. Rijksarchief Utrecht, Collectie Handschriften 357 folio 166 verso en 167.

121) Nass. Dom. 6461 folio 365.

122) Zie het afschrift van het Leenregister van Polanen (Nass. Dom. 6525) passim; J. H. W. Unger, Regestenlijst voor Rotterdam en Schieland tot in 1425, Bronnen voor do geschiedenis van Rotterdam IV (Rotterdam, 1907) passim.

123) Hij is in elk geval ridder geworden vóór 4 oktober 1378 (Nass. Dom. 6525 folio 217 verso).

124) Hoge Raad van Adel, Collectie Van Spaen no. 182, deel 111 folio 337 verso.

125) Van Mieris, 111 blz. 584 (20 november 1391).

126) Verbanning: Th. H. F. van Riemsdijk en J. Ph. de Monté ver Loren, De rechtspraak van den graaf van Holland. deel 11 (Oud-Vaderlandsche Rechtsbronnen 3e reeks no IV, Utrecht 1934) blz. 26 (28 mei 1393). Ontheffing: Van Mieris 111, blz. 600 (8 oktober 1393).

127) Renaud, blz. GO.

128) De latere Willem VI stelt zich op 24 oktober 1394 borg onder meer voor Philips (Van Mieris, 111 blz. 617).

129) Leenkamer 52 folio 205 verso. Zie ook Van Mieris, 111 blz. 643 en 644.

130) Van Mieris, 111 blz. 646 (10 mei 1398).

131) Obreen blz. 190-191.

132) Zie het wapenboek van de Heraut Beyeren. (Uitgave J. M. Lion, 1889).

133) Leenkamer 52 folio 356 verso. Obreen, die bij *Philips* waarschuwt voor verwarring met zijn gelijknamige neef, gaat zelf mank, door juist die neef met *Maria van* ***Diest*** te laten trouwen. Zie Obreen, blz. 189 en 190).

zeer zeker mede van zijn moeder geërfd heeft. De reden hiervan is, dat de tweede gemalin van hertog Albrecht, Margaretha van Cleef, blijkens latere stukken, de leenhoogheid over dit goed verkregen had, zodat de belening in 1399 van haar uitgegaan moet zijn. Een register van haar leenakten heb ik evenwel niet terug kunnen vinden.

In februari 1401 komt voor *Philips* een benoeming tot rentmeester van Voorne [134]). Nog geen jaar heeft hij dit ambt bekleed, want vóór 30 november 1401 [135]) is hij overleden. Doordat zijn huwelijk kinderloos gebleven is vervallen *Philips'* rechte lenen, waaronder Ter Made en de hofstede te Sassenheim, en keren terug in de boezem van de leenheer c.q. leenvrouw. Zijn goede lenen evenwel, komen aan zijn zuster *Lijsbeth.*

Deze *Lijsbeth van Polanen* is gehuwd geweest met heer *Hugo van Heenvliet,* ridder [136]). Hugo stamt uit een zijtak

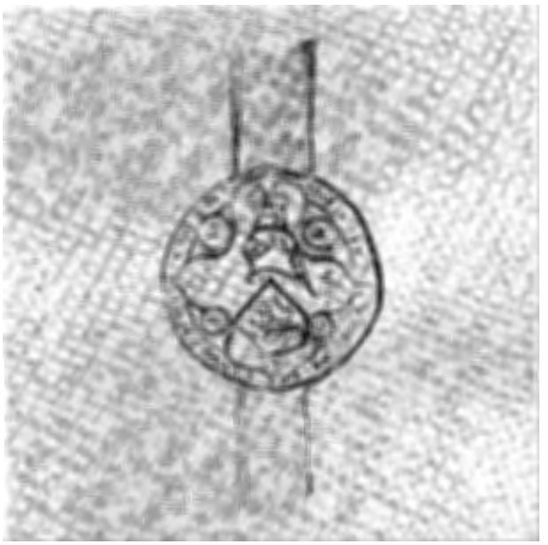

Afb. 6. Zegel van *Hugo van Heenvliet,* 1393
(Naar een tekening; zie Bijlage B)

van de Heren van Voorne. In 1364 is hij zijn vader, eveneens *Hugo* geheten, opgevolgd in de heerlijkheid Heenvliet. Op 7 november 1369 lijftocht hij zijn vrouw aan al zijn tienden te Bornisse, vóór welke datum ze dus in het huwelijk getreden zijn [137]). *Hugo* heeft in grafelijke dienst mede zijn sporen verdiend. Tussen 1393 en 1403 komt hij herhaaldelijk voor als rentmeester Bewesterschelde [138]). In 1401 volgt hij zijn zwager *Philips van Polanen* op in het rentmeestersambt van Voorne [139]). Ook in de diverse krijgshandelingen rond de eeuwwisseling heeft *Hugo* een werkzaam aandeel gehad [140]). In oktober 1402 wordt zijn vrouw *Lijsbeth* door de graaf beleend met de haar aanbestorven goederen van haar broer Philips [141]).

134) Leenkamer 324a folio 96 verso (22 februari 1401).
135) Algemeen Rijksarchief, Archief van de Grafelijke Rekenkamer, Rekeningen no 1377.
136) J. W. des Tombe, Het geslacht Van Heenvliet, in: Navorscher 1904, blz. 629; G. 't Hart, Historische beschrijving van de vrije en hoge heelijkheid van Heenvliet (Heenvliet, 1949) blz. 37.
137) Leenkamer 90 folio 55 verso; 't Hart, blz. 447 regest no 1.
138) J. H. Schffer, Nederlands Familie-archief, Grafelijke Commissie of Beveelboeken (Rotterdam 1883) deel 1, blz. 10 en 33; K. Heeringa, De rekeningen en andere stukken in 1607 uit de Hollandsche Rekenkamer naar de Zeeuwsche overgebracht ('s-Gravenhage, 1913) nos. 57—58 en 60-66.
139) Graf. Rekeningen nos 1378 en 1379.
140) Des Tombe, blz. 628 en 629.
141) Leenkamer 53 folio 11 (6 oktober 1402).

Ook het goed de Made. is weer in de familie gekomen. Toen deze hofstede in 1401 aan de graaf vervallen was. heeft Albrecht het bezit aan zijn vrouw Margaretha van Cleef geschonken. Van deze gravin weet *Hugo van Heenvliet* de Made in 1402 voor 2400 oude Wilhelmus Dordrechts guldens als vrij eigendom terug te kopen. In februari 1405 draagt hij het goed aan de graaf op, om er weer mee beleend te worden, naar nu ten onversterfelijk erfleen [142]). Een dergelijke schenking, verkoop en opdracht moet ook met Sassenheim hebben plaats gevonden. Hoe dit precies gegaan is, valt moeilijk te zeggen, hetgeen voornamelijk te wijten is aan het ontbreken van een register van akten van Margaretha van Cleef. Uit latere stukken blijkt echter, dat heer *Hugo* het goed te Sassenheim van deze gravin in leen heeft gehouden. *Hugo van Heenvliet* is bekend gebleven als de stichter van het klooster te Rugge bij Brielle in 1403 [143]). Ook na dat jaar heeft hij herhaaldelijk dit convent van Reguliere Kanunniken met schenkingen bedacht. Kort voor 5 april 1405 is *Lijsbeth van Polanen* overleden [144]). Het goed Polanen en de heerlijkheid Capelle komen aan haar zoon *Jan.* Heer *Hugo* heeft haar nog enige jaren overleefd. Tussen 30 april en 2 november 1409 is hij overleden [145]). Er zijn geen aanwijzingen gevonden, die er op wijzen dat het echtpaar op de hofstede te Sassenheim heeft verblijf gehouden. Uit de vele hun ten dienste staande woningen, zal het kasteel te Heenvliet wel de voorkeur gehad hebben.

Hugo en *Lijsbeth* hebben twee zoons en twee dochters gehad. De oudste, *Jan,* leenvolger van zijn vader en moeder, komt hierna ter sprake. De tweede zoon heer *Adriaan van Heenvliet,* ridder, heeft op oudjaarsdag 1399 huwelijkse voorwaarden gemaakt met *Hadewich van Borselen,* dochter van *Claas van Borselen,* ridder, heer van Brigdamme, en van *Maria van Arnemuiden* [146]). Voordien had *Adriaan* reeds in hertog Albrecht's oorlogen tegen de Friezen meegestreden [147]). Hij heeft ook zijn vader vervangen als rentmeester Bewesterschelde [148]). Vóór 18 september 1403 is hij kinderloos overleden [149]).

De oudste dochter is *Lijsbeth van Heenvliet geweest,* die, volgens Dek omstreeks 1388, gehuwd is met *Adriaan* heer *van Cruyningen,* ridder, zoon van *Jan* heer *van Cruyningen* en Woensdrecht en van *Aleida van Borselen* [150]). De tweede dochter, die niet bij Des Tombe noch bij 't Hart genoemd wordt, doch wel bij Gouthoeven [151]) en zijn navolgers, is *Katharina van Heenvliet,* die; op 8 januari 1395 door haar man *Hendrik van Naaldwijk,* ridder, maarschalk van Holland, zoon van *Willem van Naaldwijk* en van *Sophie van Teylingen,* gelijftocht wordt [152]).

142) Leenkamer 54 folio 3 (22 februari 1405). Zie ook Leenkamer 56 folio 3 verso en vooral no 131, Caput Noord-Holland folio 52 verso.
143) [F. van Heussen en] H. van R[hijn] Oudheden en gestichten van Zuid-Holland en Schieland (Leiden, 1719) blz. 275 e.v. A.R.A., Archief van het klooster van St. Elisabeth te Ru'gge, no 1 en 2.
144) Leenkamer 54 folio 4 verso.
145) Des Tombe, blz. 629.
146) Beschrijving eener verzameling charters en papieren afkomstig van Jhr. A. W. van Borssele, heer van Borssele, berustende in het Rijksarchief-bewaarplaats in Zeeland (V.R.O.A. 1916 deel II) regest 57; H. Obreen, Bijdragen tot de kennis der middeleeuwsche geslachten van Holland en Zeeland, Het geslacht Borselen, Ned. Leeuw 1927, kolom 328. Het is niet geheel zeker, dat het huwelijk voortgang gehad heeft.
147) Des Tombe, blz. 635.
148) Scheffer, I blz. 44.
149) Des Tombe, blz. 635.
150) A. W. E. Dek, *Genealogie* der Heren van Cruijningen, in: Jaarboek van het Centraal Bureau voor Genealogie XI (1957) blz. 94.
151) Gouthoeven, blz. 182.
152) Leenkamer 52 folio 147 verso.

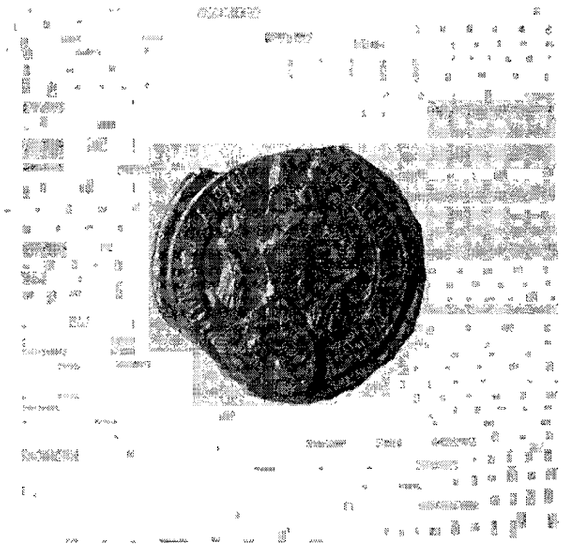

Afb. 7. Zegel van Jan *van Heenvliet*, 1421
(Zie Bijlage B)

Van Jan heer *Hugenzoon van Heenvliet* vinden we voor het eerst gewag gemaakt op 10 mei 1393 wanneer hij huwelijkse voorwaarden maakt met *Heilwijf van Borselen*, dochter van *Raas van Borselen*, ridder [153]). In 1395 koopt hij een uitgors van Aleit van Putten. Met zijn vader neemt hij in de eerste jaren van de nieuwe eeuw deel aan de Arkelse oorlogen [154]). Weldra verkrijgt hij de ridderlijke waardigheid. Op 5 april 1405 wordt hij door de graaf beleend met de goederen van zijn moeder [155]). Ook volgt hij haar te Polanen en Capelle op. Na de dood van zijn vader in 1409 verkrijgt *Jan* de heerlijkheid Heenvliet [156]). Op 5 augustus 1410 komt daar nog het goed Ter Made bij [157]) en in diezelfde tijd moet ook de hofstede te Sassenheim op hem vererfd zijn. Aan goederenbezit heeft het *Jan* dus niet ontbroken. Of zijn erfdeel ook financiëel groot is geweest valt te betwijfelen, want op 2 november 1409 moet hij zijn goederen in de Lier verkopen, teneinde de schulden van zijn vader te betalen [158]). Het volgend jaar evenwel kan hij weer een belangrijke schenking aan het Klooster te Rugge doen [159]), en in 1418 koopt hij van een neef huis en heerlijkheid van Blijdenstein [160]). *Jan van Heenvliet* heeft door bij de opvolging van Jacoba van Beieren voor de jonge gravin te kiezen, blijk gegeven het onvervalste Hoekse bloed der Polanens te bezitten [161]). Geen wonder dat hij het met de pretendent Jan van Beieren niet kon vinden. Wanneer deze bij het beleg van Leiden in 1420 een verschroeide aarde taktiek toepast op de Hoekse kastelen in. Rijnland [162]), zal waarschijnlijk ook de woning te Sassenheim onder de moker gevallen zijn. Wanneer *Jan van Heen-*

153) Beschrijving (V.R.O.A. 1916 11) regest 53. Des Tombe en 't Hart geven aan Heilwijf onjuist *Claes van Borselen* tot vader. Gouthoeven (blz. 182) was hier beter geïnformeerd. Zie ook: Ned. Leeuw 1927, kolom 335.

154) Des Tombe, blz. 634.

155) Leenkamer 54 folio 4 verso.

156) 't Hart, blz. 38.

157) Leenkamer 54 folio 67; no 56 folio 3 verso en 4 verso'.

158) Des Tombe, blz. 634.

159) Van Heussen-Van Rhijn, blz. 326 (31 mei 1410).

160) 't Hart, blz. 38 en 448 regest 8.

161) Des Tombre, blz. 634.

162) Gouthoeven, blz. 441 „Ende terwijle dit belegghe duerde, worden daer vele schoone sloten ende huysen ontrent Leyden staende van beyde partijen gedestrueert, verbrant ende ter neder geworpen".

vliet een jaar later dit oude erfgoed gaat verkopen, wordt dan ook slechts over land gesproken en met geen woord over het bestaan van een huis erop gerept. Om verkocht te kunnen worden, moest het goed eerst ontslagen worden uit de leenroerigheid. Deze allodialisatie weet Jan te verkrijgen bij akte van 2 maart 1421 van de toenmalige leenvrouwe, Catharina van Cleef [163]). Ze staat *Jan* toe om „alsulcke goede als hij leggende heeft tot Zassenem ende sijn vader saliger gedachten van, onsser liever vrouwen ende suster van Hollant, dier Got genadich sij, te leen plach te houden" te mogen „vercopen ende vertieren..... tot sijnen besten oirbair ende wille". Ruim een maand later heeft *Jan* een koper gevonden. Op 18 april 1421 verkoopt hij voor 304 Engelse Nobelen, 1 Franse-Kroon en 1 Wilhelmus Hollands Schild aan het Regulieren convent Engelendaal te Leiderdorp „twintich morghen lants, luttel min of meer..... gelegen in den ambochten van Zassenem ende Lis ende gheheeten is die Oude Hofstede van Zassenem" [164]). Op 19 november 1426 stelt hij het klooster Diepenveen in het bezit van de goederen, die zijn dochter *Lijsbeth* van haar moeder aanbestorven zijn [165]). Inmiddels is Jan het oorlogen moede geworden. In 1427 verkrijgt hij van Philips van Bourgondië, wegens ziekte en ouderdom, de status van neutraliteit voor hem en zijn onderzaten in het land van Voorne [166]). Niet lang heeft hij dan nog geleefd, want vóór 11 augustus 1429 is hij overleden [167]). *Jan* heeft geen kinderen nagelaten, die hem op konden volgen. Zijn enige zoon, volgens Gouthoeven *Frank* geheten, is omstreeks 1420 op weg naar het Heilige land op ongeveer twintigjarige leeftijd overleden. En zijn enige dochter, *Lijsbeth van Heenvliet*, hield al vanaf haar elfde jaar, tegen de wens van haar ouders, verblijf in het klooster van de Windesheimer Congregatie te Diepenveen, alwaar ze in 1416 op veertienjarige leeftijd gekleed werd en op 11 november 1452 overleden is. Noch de aandrang van haar ouders, noch het vooruitzicht van een rijke erfenis hebben haar kunnen bewegen het klooster te verlaten [168]). Doordat „*Lijske*" niet wilde opvolgen, zijn de goederen van *Jan van Heenvliet* gekomen aan de kinderen van zijn beide, reeds overleden, zusters. In Heenvliet volgt *Jan van Cruijningen* zijn oom op [169]). Polanen, Capelle en Ter Made vererven op *Willem van Naaldwijk*.

III. Latere lotgevallen (1421—1706).

Nu het goed te Sassenheim aan de monniken van Engelendaal gekomen *is*, zwijgen de bronnen meer dan honderd jaar+ De nijvere geestelijken zullen weldra de twintig morgen weer van een behuizing voorzien hebben, en we mogen wel aannemen dat deze gebouwd is op de oude funderingen. De nieuwe boerenhoeve leent zich het best om met het omliggende land verpacht te worden. Zo vinden we het goed, nog ongewijzigd terug, wanneer in 1553 *Willem Willemsz.* als

163) J. C. Overvoorde, Archieven van de kloosters (Gemeente-archief Leiden) deel 1 (Leiden, 1917) inventaris no 772 regest no 366.

164) Ovorvoorde 1 inv. no 772 regest 371. Conf. regest 368.

165) Archief voor de geschiedenis van het aartsbisdom Utrecht, 33 (1908) blz. 462 e.v.

166) Des Tombe, blz. 634.

167) Zijn neef en #opvolger *Willem van Naaldwijk* treedt dan namelijk als heer van Polanen op (Nass. Dom. 6525 folio 224). Gouthoeven stelt zijn overlijden op 1427, wat zeer wel mogelijk is. Door een drukfout bij Des Tombe is dit door deze en latere schrijvers naar 1436 verschoven.

168) A. Matthaeus, Vita virginis nobillissimae Elisabethae van Heenvliet; gedrukt achter: Anonymi sed veteris et fidi chronicon ducum Brabantiae (Lugdunum Batavorum, 1707) blz. 240; D. A. Brinkerink, Van den doechden der vuriger ende stichtiger Susteren van Diepen Veen (Groningen, 1904), blz. 138—170.

169) 't Hart, blz. 40.

pachter genoemd wordt, tegen een bedrag van 47 pond per jaar [170]). We zijn dan reeds in de eeuw van de kerkhervorming beland. Wanneer Holland in 1572 het Spaanse juk afwerpt, worden weldra de kloosterbezittingen geconfiskeerd. De goederen van de Leiderdorpse Regulieren waren hiervan niet uitgezonderd, Na eerst aan de stad Leiden in pand te zijn gegeven, komt in 1591 ook de Oude Hofstede te Sassenheim onder de hamer. Op 1 februari van dat jaar kopen twee Haarlemmers Jan *Marcus van Yperen* en *Gerrit van der Laen* de 20 morgen, 1 hont en 65 roeden met de woning [171]). De kopers moeten ieder 2730 pond betalen, Het goed blijft evenwel als één geheel verhuurd. Enige tijd daarna heeft *Gerrit van der Laen* ook de andere helft in zijn bezit weten te krijgen [172]), om het hele landgoed, genaamd ‚de Oude Hofstede', op 1 april 1616 aan twee stadgenoten, *Pieter Hendriksz. Laeckenkoper* en *Egbert van Bosveld* van de hand te doen [173]). Deze burgers van de Spaarnestad hebben in hun nieuwe aanwinst wel financiëel voordeel gezien, want ze laten het op 5 september 1617 door de bekende landmeter *Jan Piefersz. Dou* nauwkeurig in kaart brengen, en in 12 partijen verdelen, die elk met letter worden aangeduid (A t/m M). Op 28 december 1617 worden de 12 porties aan de man gebracht [174]). Over 11 verschillende eigenaars wordt het eeuwenoude bezit versnipperd. Betekende dit het einde van het landgoed?

In maart 1660 verschijnen twee Amsterdamse broers te Sassenheim, door wier, zij het kortstondig optreden de hereniging van het verscheurde landgoed bewerkstelligd is. Het zijn *Johan en Nicolaas Dragon,* die tussen 1660 en 1671 9 van de' 12 percelen in handen weten te krijgen [175]). Eén der eerste stukken, die ze kopen, is het land waarop de boerenhofstede staat. Vlak er bij zijn de Dragons een herenhuis gaan bouwen, dat weldra de naam van Ter Leede krijgt, naar een nabijgelegen stroompje. De financiële positie van *Nicolaas Dragon,* — over *Johan* horen we niets meer, — heeft hem niet op zijn nieuwe buiten kunnen handhaven. Op 5 november 1675 is hij genoodzaakt het goed voor *f* 23300.— bij willig decreet van het Hof van Holland te verkopen aan de Amsterdammer *Joan Haen* [176]). In 1698 en 1706 weten de bezitters van Ter Leede nog 2 percelen erbij te verwerven, zodat het landgoed op een klein gedeelte na, z'n oude vorm herkregen heeft [177]).

IV. Topografische aantekeningen.

Tenslotte nog enige opmerkingen over de ligging van het landgoed en het huis.

In het bovenstaande zijn aan de hand van belenings- en transportakten de diverse bezitters van de twintig morgen

170) P. A. Meilink, Archieven van de Staten van Holland en de hen opgevolgde gewestelijke besturen, deel 1, Archieven van de Staten van Holland vóór 1572 ('s-Gravenhage, 1929) nos 768 en 1091.

171) Algemeen Rijkssrchief, Rechterlijk Archief Lisse 2 folio 25 verso en 27. Het transport geschiedde op 5 maart 1591 ten overstaan van de schepenen van Lisse en Sassenheim (folio 26 verso en 28).

172) Volgens R.A. Lisse 4 folio 173 verso is dit ondershands geschied.

173) R.A. Sassenheim 1, 2e gedeelte folio 53 verso; R.A. Lisse 4 folio 173.

174) R.A. Sassenheim 2, le gedeelte folio 13 verso t/m 40; R.A. Lisse 4 folio 222 verso.

175) Zie Bijlage A.

176) Algemeen Rijksarchief, Archief van het Hof van Holland no 3422 akte no 84.

177) 'Zie Bijlaee A. Alleen perceel E is in andere handen nebleven. Een stuk land, dat niet tot het oude landgoed behoorde, maar er wel aan grensde is op 4 juli 1670 door *Dragon* gekocht. (RA. Sassenheim 5, 2e gedeelte folio 115). Over Ter Leede kan men verder raadplegen: W. J. J. C. Bijleveld, Verscheidenheden uit de omgeving van Leiden (Leiden, 1951) blz. 5 e.v. Dit werkje bevat echter nogal wat onjuistheden.

aangetoond, en is getracht duidelijk te maken, dat het bezit van *Dirk van Sassenheim* van 1329 vrijwel identiek is met het landgoed Ter Leede uit de 17de eeuw, welke landgoed zijn bestaan gerekt heeft tot het begin van deze eeuw, en waarvan thans nog het huis Ter Leede de herinnering levendig houdt aan vervlogen tijden.

De oudste akten vermelden, wat de ligging betreft, slechts de namen van de eigenaars der belendende percelen, waarvan we niet veel wijzer worden, De akte van 1346 geeft als de zuidwestgrens op: „die burchgrave van Leyden met den Cleypoele" [178]). De Kleipoel is voldoende bekend. Het was aanvankelijk een uitloper van de Haarlemmermeer, die een wig in het noordelijkste gedeelte van Sassenheim dreef. In 1622-1624 is dit water tegelijk met de Lisserpoel ingepolderd, en het is nu nog bekend als „de Poel" [179]). Door de akte van 1421 weten we, dat het landgoed zich voor een klein gedeelte over de grens van Lisse strekte [180]). Uit latere stukken blijkt, dat dat iets meer dan 3 morgen betrof. Door de zeventiende-eeuwse transporten is bekend, dat de westgrens van het landgoed de Herenweg (tegenwoordig de straatweg) vormde, in het oosten vormde de Poelpolder de afscheiding, en naar het zuiden strekte het goed zich uit tot de Lee (dat is het oostelijke gedeelte van de tegenwoordige Sassemersloot) .

Van ouds hebben de twintig morgen gedeeltelijk uit broekland en uit geestgrond bestaan. Het huis lag natuurlijk op de hogere geestgrond [181]).

Dit huis is altijd het centrum van het landgoed geweest. Het lag op de „heemwerf", wat een afgesloten omheind of door water omgeven erf betekent [182]). De afsluiting bestond hier uit een „heyninge". Dit aparte gedeelte wordt, later „de Werf" genoemd.

Zoals ik boven reeds heb opgemerkt, is, indien het huis in 1420 verwoest is, waarschijnlijk op dezelfde plaats een boerenhof verrezen, die we in de akten uit de 16de en 17de eeuw terugvinden. Waar op het landgoed lag nu deze boerderij precies ?

In elk geval is zeker, dat ze op de werf lag, en aan het einde van een lange oprijlaan, waarover men de Herenweg kon bereiken. Later ligt aan het eind van die laan het huis Ter Leede. Ter Leede is dus ook op de werf gebouwd. Verrees Ter Leede op de grondvesten van de oude boerderij ?

Zolang de kaart van 5 september 1617 of een kaartboek van het lclooster Engelendaal niet teruggevonden is, valt hiernaar slechts te gissen [183]). Een archaeologisch en eventueel een bodemkundig onderzoek, zou meer aan het licht kunnen brengen.

Naar mijn gevoel is Ter Leede vlak naast de oude boerderij gebouwd, want tegenwoordig ligt nog tegen het buiten een boerenhofstede aan, die er inderdaad ouder uitziet dan Ter Leede zelf. Met het nodige voorbehoud beschouw ik die boerderij als staande op de plaats van heer Dirks' „Woninghe te Sassenem" van 1322.

178) Leenkamer 49 folio 8 verso.

179) Octrooi tot inpoldering verleend op 1 oktober 1622 (Algemeen Rijksarchief, Archief van de Rekenkamer der Domeinen van Holland no 14 folio 165 e.v.). Een niet geheel bevredigend bericht over deze inpoldering te vinden bij: L. F. Teixeira de Mattos, De Waterkeringen, waterschappen en polders van Zuid-Holland, deel 1 ('s-Gravenhage, 1906) blz. 377. Vergelijk hierbij: Archief van het huis Duivenvoorde no 485.

180) Overvoorde, Archieven Kloosters 772 regest 371.

181) Leenkamer 1 folio 27, 77 verso; no 49 folio 8 verso.

182) E. Verwijs en J. Verdam, Middelnederlandsch woordenboek, deel 111 ('s-Graveuhage, 1894) blz. 216.

183) De bekende kaarten van Rijnland door Van Berckenrode en door Dou/Van Broeckhuysen zijn wat deze details, betreft niet nauwkeurig genoeg.

Bijlage A.

De restauratie van het landgoed in de zeventiende eeuw.

Op 28 december 1617 is het landgoed „de Oude Hofstede" te Sassenheim in 12 percelen (A t/m M) verkocht.
Vanaf **1660** zijn 11 van 12 percelen successievelijk weer in één hand gekomen, waardoor de oude omvang van vóór 1617 vrijwel geheel hersteld werd. Alleen het perceel gemerkt E is in andere handen gebleven,

De akten, waarbij de 11 kavels zijn teruggekocht, zijn hier onder aangeduid. Zij zijn te vinden in het Algemeen Rijksschief; voor perceel A tot en met K, behalve D, in het rechterlijke archief van Sassenheim en voor perceel L en M in het rechterlijke archief van Lisse.

A. 28 mei 1666 R.A. Sassenheim 5, 2e gedeelte folio 37 verso;
B. 3 maart 1660 R.A. Sassenheim 5, le gedeelte folio 73;
C. 27 mei 1706 „ „ 8 „ 113;
D. 14 december 1671 Archief Hof van Holland 3415 akte no 119;
F. 20 mei 1664 R.A. Sassenheim 5, 2e gedeelte folio 19 verso:
G. 26 mei 1698 „ „ 8 „ 10;
H. 3 maart 1660 „ „ 5, le gedeelte „ 73;
J. 3 maart 1660 „ „ 5, **le** „ „ 72;
K. 6 mei 1661 „ „ 5, le „ „ 96 verso.
L. en M. 1 november 1663 R.A. Lisse 9 folio 62 verso.

Bijlage **B.**

Toelichting bij de afbeeldingen+

N.B. De zegels zijn iets vergroot.

Afbeelding 1. Het -wapen van het geslacht *Van Sassenheim.* In goud vier rode schuinbalken.

Detail van de Hollandse Wapenkaart in 1676 uitgegeven door Mr. Matthaeus Smallegange. Bij deze uitgave behoort een toelichting getiteld: Beschrijving van den Hollandschen Adel. De titel van de tweede druk van deze toelichting luidt: Wapenen der steden en oud-adellijke geslachten in de magtige republiek van Holland en Westvriesland, met verklaaringe[184]).

Door een 16de eeuwse aantekening is bewezen, d-at Smallegange in zake het wapen Van Sassenheim goed geïnformeerd was. Het is niet alleen hierom, dat deze weinig bekende wapenkaart een reproductie-uitgave verdient. Besprekingen hierover zijn in een gevorderd stadium.

Afbeelding 2. Zegel van heer *Willem van der Made,* ridder. Wapen: Een gebogen schuinbalk beladen met drie pennningen. Randschrift:

S WILLELMI DE MADE MILITIS.

Origineel in het Algemeen Rijksarchief, Archief van de Abdij Rijnsburg inventaris no 391 regest no 146 (18 mei 1318).

184) In dit verband moge ik er terloops op wijzen, dat de oorsprong van het wapen van de huidige gemeente Sassenheim terug gaat op het wapen van het geslacht *Van Sassenheim.* Want in zijn rekest van 19 april 1816 aan de Hoge Raad van Adel om vaststelling van het gemeente-wapen te verkrijgen, deelt de vice-president van Sassenheim, na opgave van het wapen, mee: „zijnde van de origine bij mij niets anders bekend, dan dat volgens het verhaal van een individu dezer gemeente het gemelde wapen tusschen 1780 en 1783 is gevonden in eene generale wapenkaart". Het is evident, dat met deze wapenkaart het werk van Smallegange bedoeld is, maar deze' beoogde slechts het wapen van het ges l acht *Van* Sassenheim te geven.

Afbeelding 3. Zegel van *Lijsbeth van der Made,* vrouw van heer *Philips van Polanen,* ridder. Wapen: Gedeeld. 1. drie wassende manen, de eerste beladen met een ster *(Polanen).* 11. een gebogen schuinbalk beladen met drie penningen *(Van der Made).* Randschrift:

S ELISABET VROWE VAN DER MADE.

De ster op de eerste wassende maan komt op de afbeelding niet geheel tot zijn recht.
Origineel in het Algemeen Rijksarchief, Archief Abdij Leeuwenhorst charter d.d. 8 mei 1353.

Afbeelding 4. Zegel van heer *Philip* (Sr.) *van Polanen,* ridder. Wapen: Drie wassende manen: de eerste beladen met een ster. Helmteken: Een gebaard manshoofd en profil, met een hoed en golvende haren bij wijze van dekkleden. Randschrift:

S FLIPS VA: POLLANEN RIDDER

De ster op de eerste wassende man is op deze afbeelding niet te zien. Deze ster is hier een teken, waarmee een jongere zoon zijn wapen breekt.

Origineel in het Algemeen Rijksarchief te Brussel, zegel no 24912. Chartes des Duchés de Brabant (Inv. Verkooren) tome 111 no 1514 (20 september 1357) en tome IV no 2028 29 januari 1363). Zie J. Th. de Raadt, Sceaux armoriés etc. tome 111 blz. 143.

Van heer *Philip* is nog een ander zegel-type bekend, dat alleen het wapenschild vertoont.

Afbeelding 5. Zegel van heer *Philip* (Jr.) *van Polanen,* ridder. Wapen: Drie wassende manen: de eerste beladen met een ster. Helmteken: Een gebaard manshoofd en profil met een hoed en golvende haren bij wijze van dekkleden. Schildhouders: Twee leeuwen; de staarten tussen de achterpoten. Randschrift:

(S P)HILIPS VAN POLLANEN RIDDER.

Origineel in het Algemeen Rijksarchief, Charters van de Grafelijkheid van Holland, Inventaris C. Suys folio 185 no 1, d.d. 26 maart 1396.

Afbeelding 6. Zegel van heer *Hugo* heer *van Heenvliet,* ridder. Wapen: Een aanziende leeuw. Helmteken: Een gaande leeuw. Randschrift: niet leesbaar.

Achttiende eeuwse tekening naar het origineel, dat hing onder een charter d.d. 20 december 1393.

Rijksarchief in Zeeland, Collectie Jhr. A. W. van Borssele, inv. no 58 folio 2 verso (regest no 54).

Afbeelding 7. Zegel van heer *Jan* heer *van Heenvliet* en van Capelle, ridder. Wapen: Een aanziende leeuw. Helmteken: Een kroon met een aanziende, zittende leeuw, Schildhouders: Twee vrouwen, ieder komende uit een wassende maan. Randschrift:

S IAN HEER VÄ HEENVLIET EN:
VAN DER CAPELLE.

Origineel in het Archief van de Gemeente Leiden, Archieven van de kloosters (Inv. Overvoorde) no 772, regest no 368 d.d. 27 maart 1421.

Inhoud van buitenlandse boeken en tijdschriften.

The New York genealogical and biographical record, jrg. XC (1959), afl. 2.

1. Heyward Peck, The rev. *Johannes Theodorus Polhemius* and some of his descendants. (Wordt vervolgd.) Het eerste gedeelte van deze publicatie behelst hoofdzakelijk biografische gegevens van genoemde predikant, die mede in Gieten (11 nov. 1624) en Meppel (16 mei 1627) heeft gestaan. Aangezien tussen zijn in 1629 te Meppel gedoopt dochtertje — naam van de moeder is niet bekend — en het daarop volgend bekende kind 15 jaren liggen, vermoedt Schr., dat Ds. *Polhemius twee* malen getrouwd is o.a. waarsch. in Brazilië omstreeks 1643 met *Catharina van der Werven*. Ds. *J. Th. Polhemius*, in 1636 met *Johan Maurits van Nassau* naar Brazilië vertrokken en aldaar werkzaam geweest, is overleden in Flatbush, Long Island, 9 sept. 1676. Gegevens — bewezen omtrent het voorgeslacht van deze predikant zijn niet bekend. — Marriages of the Dutch Reformed Church of Claverack, Columbia County, New York. (Vervolg.) Dit stuk loopt van 10 nov. 1811-28 okt. 1818 en bevat huwelijksinschrijvingen *Beem, Boucher, Ten Broeck, Van Deusen, Maul, Proper* en *Schermerhorn*. — Records of Trinity Church Parish New York City. (Vervolg.) Naast de geboorte- en doopdata houdt deze lijst de namen in van de ouders en getuigen van de dopelingen. In dit vervolg, dat doopinschrijvingen van 25 mei 1783-27 juli 1785 geeft, komen o.a. de namen *Van Norden, Swartwout* en *Spadenburgh* voor.

Eigen Schoon en de Brabander, jrg. XLII (1959), afl. 7/8.

Bevat enige artikels, waarvoor ook Nederlandse genealogen belangstelling zullen hebben: 1. L. Lindemans, De voorouders van *Jan III*, hertog *van Brabant* en van *Willem III*, graaf *van Holland*. (Wordt vervolgd.) Deze verhandeling geeft in stamreeks-vorm de kwartierstaten van genoemde personen. Voor de samenstelling hiervan heeft Schrijver gedrukte werken geraadpleegd; 2. P. Lindemans, Brouwerijen en brouwers van Oud-Brussel. (Vervolg). Hierin vindt men fragment-genealogie& van enige brouwersgeslachten: 3. A. Meulemans, Leuvense ambachten. (Slot.) Dit laatste gedeelte behandelt het beenhouwersambacht. In 1570 bestond dit uit 31 meesters uit 14 verschillende geslachten en 1794 uit 48 meesters behorende tot 7 verschillende families nl. *Claes, Van Gobbelschroy, Van Kerckhoven, Leunckens, Van der Vekan, Van Vossem* en *Willemaerts; 4.* A. Malcorps, Duizend *Van Beethovens*. (Vervolg+) In dit hoofdstuk wordt o.a. de te Wouw gevestigde tak van dit geslacht behandelt, aanvangende met *Franciscus van Beithoven*, geb. te Putte (bij Mechelen) 20. XII. 1676 en getrouwd Wouw 1709 met *Maria Nijssen*. en eindigende in de eerste helft der 20ste eeuw. *Franciscus is* de jongste zoon van *Hendrik* (geb. Haacht 1641) en *Elisabeth van den Brande*.

Handelingen van de Kon. Kring voor Oudheidkunde, Letteren en Kunst van Mechelen, dl. LXII (1958.

Naast andere lezenswaardige artikels bevat dit deel het vierde vervolg van „De Mechelse Schepenbrieven op het Rijksarchief te Antwerpen" door F. C. G. Beterams. Men vindt hierin gegevens *Baecx, Beckx, Van Bentinck, De Bruyne, Lobello, Du Quesne, Spierinckx, Van Varick* en *Vleming*.

De Middelaar tussen de Genealogische Navorsers, juli 1959.

M. Berge, Famille *de Jamez*. Schrijver behandelt een geslacht van die naam te Villers-Saint-Ghislain en te Harvengt. Verwantschap tussen beide families is niet bewezen. Aan het slot van het artikel worden o.m. generaties *Jamez* te Breda gegeven, beginnende met *Gaspar Jamez*, overl. 1727, getrouwd met *Claire Marguerite Knaepen* en eindigende met *Adrienne Pétronille Antoinette Jamez* (1789—1864), vrouw van Jean *Smits*.

De Middelaar tussen de Genealogische Navorsers, september 1959,

J. Grauwels, Hasseltse testamenten en huwelijkscontracten. (Vervolg+) Hierin worden o.a. de namen *Hoelen, Houben, Schoepen* en *Smeets* vermeld. — De rubriek „Réponses" geeft een uitvoerig antwoord *Diercxsens*, een geslacht, dat afstamt van *Juris Dierixsen* van der Gouwe, „sailmaker" te Gouda (XVIde eeuw) en waarvan leden in Antwerpen en Mechelen voorkomen.

De Schakel, jrg. XIV (1959). afl. 1.

Chev. De Decker behandelt „La famille *Loos*", Betreft het uit Perck afkomstige geslacht van die naam. Enige leden hiervan behoren tot de oprichters van „N.V. Alg. Transport- en Exp. Ondern. Van Gend & Loos." — Chev. De Decker, Inscriptions funéraires et monumentales de l'église St.-Bavon à Wilrijk. Geeft notities *Cambier, Van Eersel, Guyot* en *Le Grelle*.

Taxand'ria, n.r. dl. XXX (1958), nr. 1-4,

Houdt o.a. in: 1. Historische marginalia voor Bouwel door Fr. Verbiest. In deze verhandeling wordt in beknopte vorm een overzicht van de op de pastorie van Bouwel berustende archivalia gegeven, die voor de plaatselijke geschiedenis van belang zijn. Onder de personen, die een testamentaire beschikking hebben getroffen komen de namen *Van Rompa, Van Roy, Van Tendeloo, Verstockt* en *Vleminckx voor:* 2, Lijst der Kanunniken van de Sint-Pieterskerk te Turnhout door C. de Clercq. De gegevens voor deze publicatie zijn ontleend aan a. een register, dat bekend is onder de naam „Decanorum... brevis catalogus" en dat berust in het archief van de Sint-Pieterskerk te Turnhout en b. aan „Catalogus decanorum et canonicorum nec non cantorum Capituli Turnhoutani. 1796. Ex documentis Capituli" door Paulus Wins, die onder nummer „handschrift 11 255" in de Kon. Bibliotheek te Brussel te vinden is. In het onderhavige artikel worden twee lijsten gepubliceerd t.w. a. lijst der kanunniken van de dertien prebenden en der rectoren van Sint-Nicolaas en 2. alfabetische lijst van de door Wins genoemde kanunniken, mede die, waarvan de prebende onbekend is. Er zijn aantekeningen in te vinden over: *Van Dungen (Sibertus*, geb. 's-Hertogenbosch, benoemd 23 juni 1596), *Van der Goes, Van Kinschot, Mac Mahon, Nuyens, Taminiau, Timmermans (Arnold* en *Godfried*, broeders, geb. 's-Hertogenbosch, benoemd resp. 20 sept. 1676 en 23 juni 1679), *Van Trier (Jan*, geb. 's-Hertogenbosch, benoemd 28 juni 1692), *Vlierden (Godfried*, geb. en overl. 's-Hertogenbosch, benoemd 23 juni 1605) en *De Vries (Antoon*, geb. Oudenbosch, benoemd 12 okt. 1734).

Personalhistorisk Tidsskrift, jrg. LXXVI (1956), afl. 1/2.

E. Juel Hansen, Brødrene Biskop *Peder Hansen's og* Overbygningsdirektør *Christian Frederik Hansen's* Slaegt. De

oudste broeder van genoemde personen t.w. *Claus Hansen* was gehuwd (1780) met *Sara Goudoever*. — *N.* Friis, Dødsfald i Danmark i Aaret 1954. Onder de in lexicografische volgorde vermelde namen treft men die van *Ebeling, Meulengracht, Schwencke, Stricker* en *Tutein* aan.

Personalhistorisk Tidsskrift, jrg. LXXVI (1956), afl. 4.

H. F. Klaer, Anesammenfald indenfor slaegten *Tutein*. Geeft een kwartierstaat (64) van *Pauline Frisch* (1866-1945), die een opvallend kwartierverlies vertoont: van de vier grootouders zijn er drie *Tutein* genaamd. Grootvader van moederszijde is *Carl Diderich Tutein* (1785—1847), broeder van *Julie Tutein*, echtgenote van *Willem Hendrik Nolthenius*.

Düsseldorfer Jahrbuch, dl. XLIX (1959).

Naast de vaste rubrieken „Besprechungen" en „Vereinsnachrichten" bevat dit belangrijke deel o.a. het artikel „Beiträge zur Geschichte des Hubertusordens der Herzöge von Jülich-Berg und verwandter Gründungen" door H. Lahrkamp. Deze orde, ook wel de Orde van den Horen genaamd, is gesticht door Hertog *Gerard van Gulik-Berg* ter herinnering aan zijn overwinning in 1444 op *Arnold van Egmond*. In het artikel zijn enige fraaie afbeeldingen o.m. aan het wapenboek van de orde ontleend opgenomen.

Der Grafschafter, februari 1959.

E. Sandow, Das Stadtarchiv in Nordhorn. In 1648 bestond dit archief uit tenminste 19 oorkonden en 2 „Stadtbücher." Van deze 19 oorkonden is er één behouden. Thans omvat het archief 63 oorkonden, 10 „Stadtbücher" en 3305 akten.

Der Grafschafter, maart 1959.

E. Sandow vervolgt: Das Stadtarchiv in Nordhorn.

Der Grafschafter, april 1959.

E. Sandow, Das Stadtarchiv in Nordhorn.

Der Grafschafter, september 1959.

L. Edel, Die Gräber in der Schüttorfer Kirche. Blijkens de kerkerekeningen (1576-1682) zijn in bedoelde kerk o.a. begraven *Johan Clant, Rodolf von Ittersumb* „von Schwoll", *Catharina de Reiger, Carl Victor Ripperda zum Venhauss, Liibbert Steveningk, Margaretha Theben* geb. *Rademachers*.

Hessische Familienkunde, jrg. IV (1959), afl. 9.

J. Hoge vervolgt: Hessen in Südafrika unter holländischer Herrschaft. Vermeldt mede onder de aangehuwden de volgende namen: *De Beer, De Grys, Joubert, Mostert, Van Reenen, Serrurier, Spangenberg, Verwey, De Villiers en Van Wijk*. — H. Knodt. Ahnenproben Friedberger Burgmannen. Onder deze in het Staatsarchief Darmstadt berustende opzweringen, waarvan enige uit de 16de, de meeste echter uit de 18de eeuw dateren, komen voor: *Biilow, Bylandt Canstein, Chalon, Harff, Ketteler, Ledebur, Lintelo, Nassau, Nesselrode, Plettenberg, Riedesel* en *Wolff-Metternich*.

Hessische Familienkunde, jrg. IV (1959), afl. 10.

H. F. Friederichs, Soziale Schichtungen in Altfrankfurter Führungsgruppen. Bevat mede gegevens over, het geslacht *Braun [van der Dussen]*. (Zie voor deze tak van het geslacht *Van der. Dassen:* Ned. Leeuw 1918, 33 en 1931, 250).

Nassauische Annalen, dl. LXX (1959).

Uit dit omvangrijke deel moge hier worden genoemd: Das Grabmal eines *Nassauer* Grafen in der Stiftskirche San Quirico a.d. Orcia door H. Heck. Betreft de kortelings ontdekte laatste rustplaats van de 18 'jan. 1451 in Italië overleden Graaf *Hendrik II van Nassau, Vianden* en *Diez*.

Oldenburgische Familienkunde, jrg. 1 (1959), afl. 2.

C. Woebcken, Alte Jeverländer Familien. Vermeldt o.a. een geslacht *Berlage*.

Quellen und Forschungen zur ostfriesischen Familien- und Wappenkunde, jrg. VIII (1959), afl. 3.

A. Koolmann, Eine alte Reiderländer Familienbibel erzählt von vergangenen Geschlechtern. Deze bijbel met familie-aantekeningen, die van geslacht op geslacht is overgegaan en door de laatste eigenares aan de schrijver van het artikel is geschonken, begint met de huwelijksinschrijving (Bunde 8 sept. 1765) van *Albert Eerkes Smid en Ida Waterman*. Men vindt er mede gegevens *Knoop en Pannenborg* in.

Rheydter Jahrbuch für Geschichte, Kunst und Heimatkunde, dl. 11 (1957).

Bevat o.a. 1. Über die Vorfahren der Herren, späteren Freiherren *von Bylandt-Rheydt* door 0. Merckens. Is op sommige punten iets uitvoeriger dan NAB 1940; 2. Des Generals *Jan von Werth* Geburtsort, Konfession und Vorfahren door H. Müllers †. Geeft verbeteringen en aanvullingen op het door E. Becker en door H. F. Macco gepubliceerde. Bron voor het hier gestelde is: Liber Churmodialis Anno 1668, blz. 1555-1565 (Staatsarchief Düsseldorf, abdij Gladbach, Rep. en Hs. nr. 15).

Beiträge zur westfälischen Familienforschung, dl. XV (1957).

Het gehele deel is gewijd aan een overzicht van de in het Staatsarchief te Munster berustende „Steuerlisten des Fürstbistums Munster", samengesteld door W. Kohl,

Tha. J. VAN ALFF.

BOEKBESPREKING.

Archief voor de geschiedenis van de Katholieke Kerk in Nederland. Uitg. Het Spectrum N.V., Utrecht/Antwerpen.

In deze periodiek zijn opgegaan het „Archief voor de geschiedenis van het Aartsbisdom Utrecht" en de „Haarlemse Bijdragen", daterende respectievelijk van 1874 en 1895. De Bossche Bijdragen blijven nog afzonderlijk bestaan. Naast het diocees 's-Hertogenbosch houdt Roermond zich nog afzijdig, zodat de periodiek, wel de Nederlandse kerkgeschiedenis tot observatieveld hebbende, toch vooral gevoed zal worden door deskundigen uit het aartsbisdom Utrecht en de bisdommen Haarlem, Rotterdam, Groningen en Breda.

De drijvende kracht voor de samensmelting en de gezichtsverruiming — ter overwinning van enige „uitputtingsverschijnselen" — is Prof. Dr. L. J. Rogier geweest,. die in 1946 sterk de aandacht trok met zijn driedelig boek over de Geschiedenis van het katholicisme in Noord-Nederland in de

zestiende en de zeventiende eeuw en in 1955-1956 door zijn met de P. C. Hooftprijs bekroonde bijdragen aan „In vrijheid herboren", gevolgd door „Katholieke herleving",

Prof. Rogier opent dit kerkhistorisch tijdschrift met een artikel over de beoefening van de geschiedenis der Katholieke Kerk in Nederland sedert omstreeks 1870. P. Noordeloos neemt dan het grootste deel van de eerste aflevering in beslag met een artikel „Antoniana", dat een goed overzicht geeft van de verering van de H. Antonius abt, „Antonius met het varken", in de late middeleeuwen en van de orde der antonianen. A. F. Manning beschrijft de permanente commissie uit de Raad van State voor de zaken van de R.K. Eredienst van 1827-1830, waarbij vooral de — al eerder door Rogier aangewezen — figuur van *Pieter Gabriël van Ghert,* de secretaris van de commissie, opvalt. Hij was bevriend met zijn leermeester, de Duitse wijsgeer *Hegel,* die hem tweemaal in ons land bezocht.

Voor genealogen, heraldici en beoefenaars van de familiegeschiedenis bevatten de twee thans samengevoegde tijdschriften vele waardevolle artikelen. Wij hebben goede verwachting, dat dit evenzeer zal gelden voor deze nieuwe periodiek, welke drie maal per jaar zal verschijnen en waarvan de abonnementsprijs ƒ15,— per jaar bedraagt.

JHR. MR. A. J. M. VAN NEPEN TOT PANNERDEN.

J. Westra van Holthe, Vollenhove 1354-1954 en ha ar have z a t h en; korte schetsen uit de geschiedenis van deze stad en van de havezathen en haar bewoners; 1958, Druk Bremer, Assen.

Zoals de titel reeds aangeeft, moet men hier niet een volledige geschiedenis van Vollenhove verwachten, maar slechts een aantal schetsen over belangrijke gebeurtenissen, instellingen, gebouwen en andere bijzonderheden van Stad en Ambt-Vollenhove. De schrijver deelt in zijn voorwoord mede, dat litteratuur over Vollenhove zeer schaars is; daarom vormt dit werk een aanwinst voor de Geschiedenis, ook van het gehele quartier van Vollenhove.

Het hoofdstuk over belangrijke Vollenhovers (pag. 213) is voor de genealogie van belang: over de families der daar behandelde leden der geslachten *Sloet, Vollenhove, De Vos van Steenwijk* en *Cuperus* is echter als regel elders reeds uitvoerig geschreven, De beschrijving der ± 20 havezathen geven genealogische bijzonderheden, doch alleen in verband met de geschiedenis dier havezathen, waar het overdracht, afbraak of vernieuwing betreft: van enkele havezathen vangt de geschiedkundige beschrijving eerst in de 17de eeuw aan.

Het ontbreken van een naamregister is te betreuren: in de tekst staan veel afkortingen, die niet altijd even duidelijk en consequent toegepast zijn, Het boek telt 346 pag. en bevat 11 illustraties.

0. SCHUTTE.

Maria M. de Bakker, De abdij Mariënkamp te Assen. Uitg. Van Gorcum te Assen.

De geschiedenis van Assen tot 1600 is eigenlijk die van de abdij Mariënkamp. De abdij werd circa 1260 te Assen gevestigd en was tussen 1234 en 1246 in de omgeving van Coevorden gesticht. Marienkamp, in 1246 opgenomen in de Cisterciënzerorde, was een dochterklooster van de abdij van Aduard en werd later veraristocratiseerd en geseculariseerd tot een jufferenstift. In 1602 werd het klooster geconfisceerd; de nonnen mochten tot haar dood met een jaargeld in het klooster blijven wonen. De gebouwen zijn vervolgens

overgegaan op bestuurscolleges.

Het 50 bladzijden en 1 afbeelding tellende hoekje is voor de prijs van ƒ1,50 (ingenaaid) te verkrijgen.

JHR. MR. A. J. M. VAN NISPEN TOT PANNERDEN.

N. Roozen C.M., Susteren en zijn oude zegels. 1959.

Dit boekje vangt aan met een „Kort overzicht van de geschiedenis van de Abdij van Susteren" en beschrijft vervolgens, onder opgave van de vindplaatsen, uitvoerig een aantal zegels van de voormelde abdij en van enige abdissen, van de St. Salvatorkerk aldaar, van het Dekenaat Susteren, van de stad, later de gemeente Susteren en haar schepenbank, van de heerlijkheid Dieteren, etc. Het oudste behandelde zegel is dat van de abdij en dateert van 1170. Van het diploma van wapenverlening aan de gemeente Susteren door de Hoge Raad van Adel, d.d. 8 nov. 1820, wordt de inhoud en een afbeelding gegeven. In totaal sieren 26 zeer duidelijke afbeeldingen dit 87 bladzijden tellende boekje, hetwelk voor de prijs van ƒ5,50 (franco) is te verkrijgen (giro nr. 278362 van E. E. P. P. Lazaristen, Mariaveld 2, Susteren, hierbij vermelden „t.g.v. N. Roozen, C.M.")

W. W. VAN VALKENBURG.

VRAGEN EN ANTWOORDEN,

(van) Blo(c)kpoel. Op 30 oktober 1667 ondertrouwt te 's-Gravenhage *Adam Dirxe van Barendreght,* jongeman, met *Hilletie Ariens van der Sijde,* jongedochter, beide wonende te 's-Gravenhage. De huwelijksinschrijving te Rijswijk op 13 november 1667 luidt: *Dirck van Barendregt,* j.m., ende *Hilletie Ariens van der Sijde,* jd., haar attestatie van 's-Gravenhage.

Op 14 januari 1671 wordt te 's-Gravenhage gedoopt *Dirck,* kind van *Adam Dirckse van der Hoel* en *Hillegont Adtiaense van der Sijde,* terwijl bij de doop van een dochter *Anna* op 26 december 1675 de vader wordt genoemd *Adam Dirckse van Blok.*

In een notariële akte van 1669 wordt de echtgenoot van *Hilgont Ariens van der Sijde* genoemd *Adam Dirkse van der Poel.*

Met grote waarschijnlijkheid betreft het hier éénzelfde persoon, die dus tussen 1665 en 1675 de volgende achternamen voert: *van Barendreght, van der Hoel, van Blok* en van *der* Poel. Daarna voert hijzelf en verder zijn gehele nageslacht tot op heden de- achternaam *(van) Blo(c)kpoel.* In de Kerk. registers van Barendrecht is geen aansluiting te vinden. Kan iemand mij nadere gegevens verstrekken over deze persoon, zijn afstamming en de achtergrond van de naamswisselingen ?

Bilthoven. A. VAN **OOSTEN.**

Buckingh. (LXXVI 442). Over de *Bucking's* is mij het volgende bekend: *Albert Wessels,* was in 1637 lidmaat te Meppel, kerkvoogd 1638/41, gecommitteerde 1650, gezworen 1655, † vóór 1662, tr. *Aleid,* † tussen 1637 en' 1652.

Uit hen drie kinderen:

1. *Wessel Alberts,* tr. *Lumme Lucas Dorreboom,* waaruit nazaten in mannelijke lijn, die zich *Groenenberg* en *Dorreboom* noemden:
2. *Greetien Alberts.*

3. *Janien Alberts,* tr. 1° Meppel in juni 1643 *Jan Roelofs Kiste,* zn, van Roelof *Jans Kiste* en *Petertien Jans;* tr. 2° Meppel 3 dec. 1654 *Jan Jans Bockinck* uit Haarlem, samen vermeld in 1662; hij op 20 nov. 1677 als medevoogd over een neefje *Wessell Durreboonz.* Daar hij van elders kwam is hij, naar ik meen te mogen aannemen, de stamvader van alle *Buckingh's te* Meppel.

Kinderen:

A. *Albert Wessels,* ook *Albert Wessels Buckinck* genoemd, beurtschipper op Amsterdam? (Goorspraak 4 sept. 1708).

Kinderen:

a. k i n d overluid Meppel 9 sept. 1686.
b. *Jentjen,* ged. Meppel 20 maart 1687.
c. *Jan Albers,* ged. Meppel 25 nov. 1688.
d. *Jan Buckinqh,* ged. Meppel 13 nov. 1692.
e. *Femtniqhje,* ged. Meppel 1 april 1703.
f. k i n d, overluid Meppel 5 okt. 1693.

B. *Catalena Jans Buckinqh,* ged. Meppel 27 juli 1659, lidmaat Meppel 17 aug. 1677, tr. Meppel 16 aug. 1685 *Egbert Berents Noest,* wedr. van *Aeltjen Jacobs.*

Kinderen

a. *Helena Noest,* tr. Hasselt in 1716 *Jan Matheus de Olde.*
b. *Jan Buckinck,* ged. Meppel 19 mei 1696.
c. *Jan Noest* tr. *Marrighje van der Weide,*

Kind:

Jan Bucking, ged. Meppel 14 juli 1734.

C?. N. tr. *Roeloff Peters.*

Kind:

Jan Buckinqs, ged. Meppel 7 jan. 1687.

D?. *Jan Buckinck.*

Kind:

Albert Jansen Buckinck tr. *Ziertjen Andries.*

Blijkens Rek. Ontv. Coll. Successie 1730/31, fol. 23, geeft op 10 juni 1731 de vrouw van *Albert Buckingh* tot Meppel aan dat zij en haar broeder *Koop Andries* en kinderen van hun broeder *Frerik Andries* erfden van broeder *Jan Andries* op de Linthorst (dit is een boerderij onder Koekange).

Utrecht. IR. G. L. MEESTERS.

van der Bij-Jon (c) **ker.** Op 16 mei 1688 huwen te Ter Heide *Dirk Leenders van der Bij, j.m.,* en *Leuntie Cornelis Jonker. Dirk is* vermoedelijk de op 27 dec. 1661 te Monster gedoopte *Dirck,* zoon van *Leendert Siren van der Bij* en *Apolonia Cornelis (dr.),* die afkomstig zijn van Ter Heide. Gegevens verzocht over de afstamming van het echtpaar *van der Bij-Joncker.*

Bilthoven. A. VAN OOSTEN.

de **Dammartin.** (LXXVI 386). De aanvrager kan de ouders van *Simon de Dammartin* vinden in het „Kwartierstatenboek", staat 6; volgens gegevens, die ik indertijd van ons corresponderend lid de Saint Jouan ontving, was zijn grootvader: *Albertic* I, comte *de Dammartin,* chambrier de France, komt voor van 1162-1181, tr. *Clémence van Bar,* dochter van *Reinourt* 1 graaf *van Bar,* en *Gisèle de Vaudémont.*

De vader van Simon de Dammartin, *Alberic* 11, komt voor in 1162, † ca, 1200, huwde *Mahaut,* wier familienaam onbekend is.

Arnhem. MR. A. P. VAN SCHILFGAARDE.

de Dammartin, (LXXVI 386). *Simon van Dammartin,* † Abbeville 21 sept. 1239, graaf van Aumale en, door zijn huwelijk, graaf van Ponthieu, tr. *Maria,* † in 1251: erfgename van Ponthieu-Montreuil in 1225, dochter van *Willem II.* graaf *van Ponthieu,* heer van Montreuil, en van diens eerste echtgenote *Alix van Frankrijk (Capet)* (dr. van *Lodewijk* VIII); zij hertr. *Mathias van Montmorency.*

O u d e r s: *Alberich* II, graaf *van Dammartin* sinds 1162, † Londen 19 sept. 1200, tr. *Mathilde N.*

Grootouders: *Alberich* I, graaf *van Dammartin* 1162—1181, zoon van *Hugo* 11 en *Hothwinde N.,* tr. *Clementia van Bar (-Mousson),* weduwe van *Reinald* 11 graaf van *Clermont* (die weduwnaar was van *Adelheid van Vermandois),* dochter van *Reinald* 1 *de Eenogige* graaf *van Bar* en van diens eerste echtgenote *Gisela van Vaudemont;* Clementia huwt in 3e echt *Theobald* 111 *van Nanteuil-Haudouin.*

Eindhoven. H. F. J. HESSELFELT.

van Dashorst-Mertens, Inlichtingen gevraagd speciaal over ascendentie en familie van Sieur *Abraham van Dashorst,* die gehuwd was met Jouffrouwe *Jacqueline Mertens,* dochter van *Michel Mertens* en *Catherine van den Plassche.* Hij was burger van Brussel (17 april 1660).

Brussel. F. CARDYN.

van Lobbrecht. (LXXV 410, 530; LXXVI 28). Ik vond nog de volgende aanvullingen op de gegevens, vermeld in dit maandblad jrg. 1958, k. 530:

ad. I. *Matthijs van Lobbrecht was* anno 1606 stoelmaker[1]).

ad III. B. *Quirijn van Lobbvecht,* controlleur van 's lands fortificatiën. Hij blijkt na de dood van *Anna Libert* nog tweemaal gehuwd te zijn n.l. 2° met *Josina Schrevels,* met wie hij op 21 dec. 1648 en 14 juni 1649 vermeld wordt te Doorn, en 3° met *Marqaretha Vileers (Fileers)* met wie hij voor het eerst vermeld wordt op 13 aug. 1660. Op 25 aug. 1657 blijkt hij eigenaar te zijn van de Swaen te Doorn. Vóór 12 mei 1661 moet hij zijn overleden want dan compareert *Marg. Villeers* als zijn weduwe met haar schoonzoon (is stiefzoon) *Adriaan van Lobbrecht,* mede voor *Cornelis* en *Cornelia, Quirijns* zoon en dochter, Zij ook voor de onmondige *Quirijn van Lobbrecht* en voor *Anna Elders,* onm. dr. van *Elisabeth van Lobbrecht* bij *Hendrick Elders* (111 B, no. 3) en machtigen hun schoonbroeder en oom *Cornelis Luda* (11 A, no. 3).

Op 24 aug. 1664 compareert *Marg. Vileers* voorn. met haar broeder *Firmijn Fileers,* mede voor de hiervoor genoemde kinderen en kleinkind van *Quirijn van Lobbrecht,* bij transport van goederen, die bij decreet van het Hof van Utrecht van 7 dec. 1646 aan de controlleur *van Lobbrecht* geleverd zijn.

Op 19 maart 1661 machtigt *Quirijn van Lobbrecht* de opzichter van het Generaliteitsfort te Zutphen, Andries Pleger, van de Heer Schimmelpenninck schade te vorderen aan 's lands werken te Zutphen.

Quirijn's zoon Cornelis van Lobbrecht compareert herhaaldelijk te Doorn. Hij was commies van de vivres te Nijmegen en gehuwd met *Maria Brecht.*

Op 24 juli 1688 compareert Mr. *Eqbertus de Leeuw,* advocaat te Utrecht als gemachtigde van de heer *Rutgerus Brecht,* raad en schepen van de stad Rees als grootvader en momber maternel voor de drie onmondige kinderen van *Cornelis van Lobbrecht* bij wijlen *Maria Brecht* en diens halve erfgenam. onder beneficie van inventaris; volgens procuratie van Rees van 18 juni 1688.

[1]) Uittreksels uit de Utr. Kameraarsrekeningen gepubl. in Dodt van Flensburg's Archief jaarg. III (1543).

De kommies *Cornelis van Lobbrecht* voorn. vertoont het contract tussen de erfgenamen van *Quirijn van Lobbrecht,* opgemaakt door not. Jac v. Bijller d.d. 5 aug. 1671 op 7 april 1674 (van deze notaris bleef niets bewaard). Hij compareert voorts op 20 april 1676, 13 sept. 1681 (dan als cautionaris voor *Cornelis Luda,* gewezen rentmeester van Floris Borre van Amerongen, in leven landcommandeur van het Duitse Huis te Utrecht), 26 juni 1682; 4 dec. 1688; 20 aug. 1689 (met proc. van *Anna Maria van Lobbrecht* en haar twee onmondige zusters, dus blijkbaar de voornoemde drie kinderen van *Cornelis* zelf),

Bovenstaande acten zijn alle ontleend aan recht. arch. Doorn, inv. no. 1246.

In recht. arch. Doorn no. 1244 compareert *Quirijn van Lobbrecht* op 6 febr. 1651, 16 april 1656 en 2 sept. 1658 en zijn wed. *Margaretha* op 17 juli 1669,

Cornelis, de kommies te Nijmegen, machtigt op 2 dec. 1676 zijn oom *Cornelis Luda,* brouwer te Utrecht, en op 23 febr. 1681 treedt hij op als vader van drie onmondige kinderen en oom van *Anna Ellerts* contra *Willem Hoppinck,* commies, als gehuwd zijnde met *Catharina van Groeneijck,* die wed. was van de heer *Lobbrecht* (van welke bleek mij nog niet).

Op 4 nov. 1681 machtigt *Eduart van Lobbrecht* gewezen kapitein van de koning van Denemarken, *Cornelis van Lobbrecht* wegens zijn recht op de boedel van *Cornelis Luda,* die zijn administrerende voogd was geweest, terzake van de erfenis van de overleden brouwer *Evert van Lobbrecht* te Utrecht (111 A) en mede om de vordering van zijn (Eduard's) overleden vader, te innen, die in leven geweest was kolonel en kwartiermeester-generaal van de koning van Denemarken,

Aangezien de brouwer *Evert van Lobbrecht* in zijn testament van 13 okt. 1646 (not. G. Houtman, Utrecht) onder zijn erfgenamen ook noemt eventuele kinderen van zijn broeder *Willem* (111 C die in 1651 luit.-kolonel was in Brazilië) moet deze *Willem van Lobbrecht* de vader van *Eudard van Lobbrecht* zijn geweest.

Quirijn van Lobbrecht, de controlleur woonde in 1642 te 's-Gravenhage, want toen schonk de stad Utrecht hem een glas voor zijn nieuw huis aldaar.

Utrecht. W. A. WYBURG JR.

Meyers - van **Sluisdam** - Temperman - **Verwest.** Voor een kwartierstaat gegevens gevraagd over: *Jacob Meyers* (zn, van *A. Meyers* en *Margaretha van Sluisdam),* tr. *Adriana Jacoba Temperman* (dr. van *N. Temperman* en *Johanna Verwest).*

Uit dit huwelijk o.a. een dochter *Johanna Margaretha Meyers,* geb. Goes 28 sept. 1865 (zie Ned. Patr. XXXV 287).

Volgens de familie zou *Margaretha van Sluisdam* een doopvont geschonken hebben aan een kerk te Dordrecht

Amersfoort. H. **LOURENS.**

Palmer. Aanvulling gevraagd van het volgende fragment: *Richard Palmer* (of *Pamer),* koopman te Rotterdam (blijkens testament prot. 14, d.d. 23' febr. 1689, blz. 37), tr. 1° *Maria (Pamer),* wier eigen naam niet vermeld wordt bij de dopen harer kinderen: tr. 2° *Jane Dixon,* dood in 1689, wed. van *Robert Baxter,* bij wie zij een zoon *Robert Baxter* had, die zich later vaak *Palmer* noemde.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Ritsert,* ged. Rotterdam 22 juni 1655, tr. 's-Gravenhage (Engelse K.) 22 april 1680 *Agnita Coothoff.*

2. *Susanna,* tweeling met de voorgaande, ged. Rotterdam 22 juni 1655.
3. *Elisabeth,* later vermeld als weduwe van *Edward Garet.*
4. *Sara.*

Uit het tweede huwelijk:

5. *Johanna,* begr. Rotterdam 28 juni 1734, tr. 1° Rotterdam 8 sept. 1699 *Adriaan de Vallée,* wijnkoper en brouder, zn. van *Abraham de Vallée* en *Henrica Ravesteyn.* (Uit dit eerste huwelijk drie kinderen); tr. 2° Rotterdam 28 aug. 1708 *Laurens Hartong,* geb. Koningsbergen 22 jan. 1681, overl. op weg naar Indië omstr. 1724, zn. van *Michael Hartong* en *Anna Maria Furch.* (Ondergetekende is een afstammeling uit dit tweede huwelijk.)

Een nader onderzoek zou kunnen uitmaken of verwantschap bestaat met *Elisabeth Palmer,* de echtgenote van *John Sayer* (Ned. Leeuw LXXVI, kol. 410 e.v.)

Geertruidenberg. F. L. **HARTONG.**

van der **Stael-de Roo.** In 1681 worden te 's-Gravenhage en in 1682 te Monster gedoopt kinderen van *Christoffel van der Stael* en *Jannetje N.* Uit het Gerecht. Arch. van Monster blijkt dat de vrouw is genaamd *Jannetje de Roo* (Pietersdr.?) en een broer *Pieter* heeft, die in 1701 te Leiden woont. Gevraagd worden gegevens over het huwelijk en de afstamming van het echtpaar.

Bilthoven. A. **VAN OOSTEN.**

van **Voorne-van** Cysoing. Hoe luidt de voornaam van de jonkvr. *Cysoing,* met wie Heer *Henric van Voorne* in ± 1231 het huwelijk trad. Het geslacht *Van Cysoing,* uit de buurt van Rijssel en Roöbeke (= Roubaix) behoorde tot de aanzienlijkste geslachten van het graafschap Vlaanderen. Dr. Henri Obreen zegt er van: „Heer Henric had in 1231 huwelijksvoorwaarden gesloten met een dochter van Jan, heer van Cysoing". (Ned. Leeuw 1928, kol. 297). En in een voetnoot daarbij verwijst hij naar: „Onuitgegeven stuk: Arch. Noord„derdepart. Rijssel, B. 33; ook vermeld: De Saint-Genois, „Monumens anciens", bladz. 526. — Zie over dit geslacht: „Leuridan, „Les sires de Cysoing et leur domaine féodal". (Roubaix, 1898.)

Bekend is, dat een *Arnold van Cysoing* huwde met *Isabella van Gistel,* en dat in 1252 *Catherine van Cysoing,* óók een dochter van *Jan,* trouwde met *Gerardus van Roden,* zn. van *Radulphus van Roden en N. van Melle.* Maar de naam van de andere dochter, gehuwd met *Henric van Voorne* blijft onbekend. Onlangs meenden wij op het goede spoor te zijn.

In het Rijksarchief te Gent bleek een in het Frans opgestelde of vertaalde oorkonde te berusten, kennelijk afkomstig van Heer *Aelbrecht van Voorne,* en van ±1270 daterende. — Zoals men weet volgde *Aelbrecht,* Heer *van Voorne en* burggraaf van Zeeland (beooster Schelde) zijn vader *Henric* op tussen 22 febr. 1259 en 1 mei 1261. [o.m. blijkens' Oork. Holl. 11, no. 72 en 111].

Het stuk bovenvermeld, is een „supplicatio" aan de gravin van Vlaanderen, waarin sprake is van „me sires de Voernes" en van „me dame me mère...", doch waarin de naam van Aelbrecht's moeder, al wéér, niet genoemd wordt. De requestrant vordert de grond op, die zijn moeder gedurende 30 jaren en 30 dagen in vrij, eigen, bezit hield, en hij vraagt aan de gravin een onderzoek te willen instellen.

Is er, sedert Leuridan in 1898 zijn „Les sires de Cysoing" schreef, geen genealogische litteratuur over dit belangrijke. Vlaamse geslacht meer verschenen?

Assen. DR. **H. P. SCHAAP.**

Turnor. (LXXVI 67, 147.) *Margaretha Turnor* woonde, toen zij op 29 aug. 1643 in de Catharijnekerk te Utrecht [1]) huwde met *Godard Adriaan van Reede, te* Utrecht en verkreeg toen attestatie uit 's-Gravenhage. Een summier onderzoek te Utrecht naar haar familie leverde geen resultaat op. Een onderzoek te 's-Gravenhage zal vermoedelijk wel iets op kunnen leveren, want zij bracht ten huwelijk mede een huis aldaar, gelegen op de Plaats, hoek Kneuterdijk. In 1662 kocht haar man een huis daarnaast in de Hartogstraat *(Mej.* A. W. J. Mulder: Het Kasteel Amerongen en zijn bewoners, 1949, bl. 34).

Volgens de literatuur (o.a. Ned.. Leeuw 1905, k. 45 en 251, en Gen. en Her. Bladen 1907, bl. 191) was *Marg. Turnor* een dochter van George *Turnor* en *Salomé van Meetkerken* en zou laatstgenoemde van Zuid-Nederlandse afkomst zijn. Ik vraag mij af of zij misschien een dochter was van *Adolph van Meetkercken,* die als voormalig president van de Raad van Vlaanderen in de tijd van Leicester (1586) met *Gerard Prouninck een* rol te Utrecht speelde (Jaarbk. Oud-Utrecht, 1953, bl. 146).

Volgens het wapenbord in de Andrieskerk te Amerongen (beschreven door Bloys van Treslong Prins) van *Godard van Reede, le* graaf van Athlone (1644—1704), de zoon van *Marg. Tut-nor,* waren haar kwartieren 1. *Turnor, 2. Morijn, 3, v. Metkerken, 4. v. Lichterveld, 5. Wiltfelt, 6. Serft, 7. Santvoort, 8. Gros.* Als in de volgorde van deze kwartieren dezelfde fout is gemaakt als in de volgorde van de vaderlijke kwartieren van *Godard* voornoemd, dan zou de volgorde ten rechte moeten zijn 1, 3, 2, 4, 5, 7, 6, 8.

Op het sobere wapenbord van *Marg. Turnor* in de kerk zijn haar kwartieren als volgt geplaatst: (Bloys van Treslong Prins, bl. 20):

Turnor	*Morin*
Lichtervelde	*ven Meetkercken*

Deze opstelling is volgens Bloys van Treslong Prins onjuist.

In een oude schets van het wapenbord aanwezig in de collectie Attevelt op het Rijksarch. Utrecht worden de kwartieren echter als volgt geplaatst:

Turnor	*Metkerken*
Morin	*Lichtervelde*

In de kerk nam ik het wapen *Meetkercken* over n.l.: 2 gekruiste degens. In H.S. no. 376 Rijksarch. Utrecht komt ditzelfde wapen voor van *Jacob van Metkercken* (tot Leyden) met als kwartieren:

Metkercken	*Steenhuysen*
Maulde	*van den Veene*

In Ned. Leeuw 1948, k. 162 wordt naar een Leidse bron verwezen voor gegevens over een geslacht *van Meetkerken.*

Gegevens ter samenstelling van een gedocumenteerde kwartierstaat van *Margaretha Turnor* schijnen tot nu toe te ontbreken.

Publicatie van dergelijke gegevens zij zeer aanbevolen !

Volaens de stamreeks *van Reede* in Ned. Adelsboek 1950 was *Frederik van Reede* in eerste echt gehuwd met *Cornelia van Oostrum.* Uit een document, dat zijn broeder *Adriaan* ca. 1608 opstelde, om aan te tonen, dat *Cornelia van Oostrum* van lagere afkomst was dan de *van Reede's,* blijkt dat *Frederik* voordien reeds gehuwd moet zijn geweest. Dit document werd gepubliceerd in het Tijdschrift voor Geschiedenis, Oudheden en Statistiek van Utrecht, jaarg. 1844 (belangrijke gegevens over de maatschappelijke status van een aantal Utrechtse geslachten).

Utrecht. W. A. WIJBURG JR.

[1]) dus niet te 's-Gravenhage, zoals Ned. Adelsboek 1950 vermeldt.

van Velse (n) **-Muller+** Gevraagd voorgeslacht van en gevens omtrent het echtpaar *Arent ven Velse* en *Elisabet Muller,* wier dochter *Maria 29* augustus 1717 in de Westerkerk te Amsterdam werd gedoopt.

's-Gravenhage. **MR. E. IDEMA GREIDANUS.**

Vermaat (Vermaet.) (LXVI 64, 192, 388.) Enige kwartieren van *Trijntje Pietersdr Waegemaecker* zijn te vinden in het antwoord, op een door mij gestelde vraag *Landmeeter-Vermaat,* in Ons Voorgeslacht nr. 78, blz. 98.

's-Gravenhage. **MR.** R. PARQUI.

van der Vinne-Boekaart-van Rees. Op 1 april 1685 huwde voor schepenen te Amsterdam (doopsgezind) *Laurents Vincents van der Vinne* met *Elisabeth Boekaart.*

Laatstgenoemde is geboren te Amsterdam 30 okt. 1662 uit het echtpaar *Jacob Boekaart* en *Lijsbeth Heere.*

Zijn over het echtpaar *Boekaart-Heere* nog meer gegevens bekend ?

Uit het echtpaar *van der Vinne-Boekaart* werd op 23 juni 1688 te Haarlem geboren *Jacob Laurens van der Vinne,* die op 23 maart 1710 voor schepenen te Haarlem huwde met *Anna van Rees.* Gegevens over de familie van deze *Anna van Rees* zijn ondergetekende in het geheel niet bekend. Misschien moge het feit dat zij op 14 juni 1715 een zoon *Joris* lieten dopen, een naam totaal onbekend in de familie *van der Vinne,* wijzen op een afstamming van *Anna van Rees* uit een *Joris van Rees.* Gevraagd nadere gegevens.

Wassenaar. K. VAN SOMEREN GRÉVE.

van der Voort. (LXXVI 225). *Sara van der Voort,* wonende ten tijde van haar huwelijk met *Jan van de Camere,* wonende Spaarne, in de Koningstraat te Haarlem, was ged. Haarlem 13 jan. 1591. Zij † ald. 5 nov. 1652. Haar ouders waren: *Joris Jansz. van der Voort,* van Turnhout, † Haarlem 3 nov. 1602, en *Mayken Jansdr. Beuns* (ook *Beens, Buels, Buens),* † Haarlem 16 jan. 1605.

Het huwelijk van deze ouders kon ik in het G.A. te Haarlem niet vinden. Zij woonden reeds vóór 2 nov. 1589 in Haarlem en op 16 febr. 1603 in de „Sijlstrate" aldaar, op welke laatste datum een kind van hen overleed. Zij zijn voor of in 1589 gehuwd.

In Jaarb. Centraal Bureau 1958, p. 54, vindt men *Mayken Beuns* vermeld te Leiden als getuige in 1594, en als zuster van *Trijntgen van den Berge,* j.d. van IJsenbergen. Ook vindt mén ter aangegeven plaatse wellicht aanwijzingen omtrent de herkomst van de ouders van *Johan van der Carrier,* de burgemeester van Haarlem, op de blz. 52 en 61. O.a. worden daar 16 april 1594 vermeld *Cathelijne van Meulen,* j.d. van Comines, aan de Franse grens tussen Belle en Tourcoing, en 9 nov. 1596 drie gezusters *Sjakelijn, Claudijn* en *Grietgen van den Camere,* eveneens van Comines.

(De ouders van Johan van der Camere hierboven genoemd waren: *Guilliam v. d. C.* en *Aeltje van der Moelen.)*

Lunteren. **C. W. L. BARON** VAN BOETZELAER'.

INHOUD VAN DIT NUMMER.

Bestuursberichten. — De Oude Hofstede te Sassenheim en haar bewoners, door L. J. van der Klooster. — Inhoud van buitenlandse boeken en tijdschriften. — Boekbespreking. — Vragen en antwoorden.

LEXICOGRAFISCH NAAMREGISTER

Jaargang 1959,

Het teken *) wil zeggen dat in het artikel ook aantekeningen van wapenkundige aard voorkomen.

A

A, van der **52, 53.**
Aa, Pijnsen van der 159, 160, 272.
Aalst, van 56 *), 57, 200.
A(a)ndeweg (h) (Aendewech) 14, 15, 26, 259, 336.
Abbenbroek, van 181.
Abeleven 383.
Ackema 61, 6'7.
Ackere, van ll.
Ackerman 424.
Ackervelt, van 267, 268.
Addinga 194.
Adrichem, van 163, 177, 178 *).
Aefferden, van 90.
Aegidii ((von) Egidii (Egidy)) 59, 60, 103.
Aeken, van 17.
Aelbeeck, van 74, 77.
Aelmonde, van 47.
Aelst. van 246.
Aendewech (A(a)ndeweg(h)) 14. 15, 26, 259, 336.
Aerschot, van 100.
Aken, van 441, 442.
Al 388.
Alardus 191.
Alauder (Allander) de Villegas 224, 225.
Alberda 196-199, 344.
Alberts 220.
Alblas 327.
Alderwerelt, van 57.
Ales 29, 64, 65.
Aling(h)(e) 368, 434438.
Alkemade. van 104, 447-450, 452, 453, 461.
Allander (Alauder) de Villegas 224, 225.
Allard 140.
Allena 344.
Aller(t)shof(f) 358. 359.
Almelo, van' 290.
Alphen, van 294, 387.
Altenbusch, vom 191, 192.
Amen (Ohme), van (Ohms) 372.
Amerongen., Taets van 241.
Amija (, van) 138, 359.
Andechs, Diessen- (huis) 59.
Andelaar (Handelaar) 106.
Andernovius 191.
Andrä 142.
André 104, 223, 224.
Andries 442.
Angermont, van 16.
Ankersmit 30.
Ansen (Anshem), van 286, 288, 289.
Ansen, de Vos van 290, 303, 305.
Anspach 140.
Apeldoorn, van 308, 309.
Apeltern 430.
Appeldoorn 130, 378.
Appelle, von der 32.
Appels 130.
Arnemuiden, van 466.
Arnheim. von 342.
Arnouts '221.
Aschwede, von 342.
Asing, Freese 191, 193.
Asselberchs 343.
Assink 132.
Audenhove, de Norman d' 141.
Aumerie, 'd' 133.
Aveling 386.

B

Baan, de 336.
Baars 332.
Babenberg (huis) *) 102, 103.
Backer 37, 38, 64, 443.
Backx 344.
Baden 129.
Badenweiler, Neydau credo 431*), 433, '434.
Baeckereom. van 138.
Baecx 473.
Baenst, de 204.
Baerle, van 342.
Baern (Baren) van Schonau-Wen, 'van 187.
Baert 344.
Baes 113.
Bagelaar 264.
Bailleul-de Lesdain, de 433.
Bakenesse, van 452.
Bakker 57. 129. 203. 210. 336.
Bakker, Blaumus 57, 68.
Balbergen, van 111, 116.
Balen, van 113, 123.
Balveren, van 342.
Banten 57.
Bar, van 479, 480.
Bar-Mousson, van 480.
Barendrecht 336.
Barendreght, van 478.
Barends 217.
Baring 191, 192.
Bark; de 21, 22.
Barkhorn 64.
Barry (, de) 112, 113.
Bartelinks 360.
Barten 66.
Bartens 18, 21, -22.
Bartolotti van den Heuvel 273.
Bassewisz, van (von Basse-witz) 20, 22, 23, 258—260.
Bastingius 256, 257.
Bataille 9-11.
Batenborch, van 233,234.
Bautersem 342.
Baxter 481.
Bebber, van 218.
Beck 180.
Beckx 473.
Beeck, van der 32, 235, 236, 238, 241, 245, 263.
Beeck (Be(e)ke), van der 57, 58.
Beeckman (, Faure) 381.
Be(e) ke (Beeck) van der 57, 58.
Beekman 115.
Beelaerts van Emmichoven 160.
Beeltsnijder 143-145
Beem 473.
Beemen, van 56.
Beens (Buens. Buels, Beuns) 225, 484.
Beer, de 236, 475.
Beeren 444.
Beesd, van 232.
Beest, van 56, 305.
Beethoven (Beithoven), van 137, 342, 343, 473.
Beets, van der 441.
Beínhem, van 196.
Bel, de 442.
Belkmeer 125-133.
Belkmeer van Mesdag 129.
Belkmeer Verfaille 128.
Bellador 218.
Belleciere 119.
Bellingen, van 138.
Belten 184.
Beninga 344.
Benninck 210, 241.
Bentem, van 64.
Benthem, van 117, 453, 455, 461.
Benthuysen, van 342.
Bentinck 291, 352.
Bentinck, van 473.
Bentink 344.
Berchem, van 115, 342.
Bercker, de 385.
Berendrecht, van 187.
Berg. van *) 282.
Berg, van den 132, 378
Berg, v. d. 220.
Berge, van den 484.
Berge Homan, ten 371.
Bergen op Zoom, heren van 342.
Berghen, van 41.
Berghof 337.
Berkers 73.
Berlaer, Berthout de 342.
Berlage 476.
Berlaimont, van 432, 434.
Berlo, de 433.
Bernard 223.
Eerrevelt 245.
Bert 143-145.
Berthout de Berlaer 342.
Best 376.
Best, de 332.
Besten, van 196.
Beth 273.
Bets 257.
Beuns (Beens, Buels, Buens) 225, 484.
Beusdael, van Eys- 76, 78.
Beveren, van *) 228.
Beverfoerde tot Oldemeule, van 268.
Beversluys 342.
Bex 257, 258.
Beyer 373, 374.
Beijeren, van 58, 387.
Beyeren, bastaard van 291.
Beyeren Schagen, van 104.
Beijma 348.
Beyndop 237, 238, 244.
Beynop 235.
Bie, de 61, 132, 272.
Biebuyck 20, 21, 24.
Biessen, van der 86. 87.
Binkhorst, van der '455.
Binneman 256.
Bisschop 273.
Blaas 220.
Blaauw 63.
Bladel (Blaeel), van 236.
Blaeel (Bladel), van 236.
Blanckaert 205, 206.
Blanken 272.
Blankenheim, van Mander-scheid- 97.
Blaumus Bakker 57, 68.
Blaumus (Tegge) 57, 68.
Blaumus Verweij 67 *), 68, 147.
Bleeker 63.
Blenckvlieth 324.
Blethen Mesdag 129.
Bleumink 337.
Blieck, van de 209.
Blitterswijk, van 342.
Block 220, 246, 247.
Blocklan(d)t, van 234 *), 235.
Blocklan(d)t van Montfoort, van 232, 235.
Blo(c)kpoel(, van) 478.
Blocquery, van de 65.
Blok 65.
Blok, van 478.
Blom 19, 221.
Blommaert 273.
Blonck 37-39, 45.
Bloys van Treslong 181.
Bocking(h) (Buckingh, Buckinck) 442, 478, 479.
Bockstael, van 185.
Boddien, von 342.
Bodisco'381.
Boechout, van 233.
Bo (e) ckholt (Boekhout), van 148, 200, 202, 226.
Boekaart 484.
Boekhout (van Bo (e)ckholt) 148. 200, 202, 226.
Boekhoven, van 218, 262.
Boen 49, 50.
Boender 15. 25. 327, 332
Boer, de 388.
Boer (du Bour, de **Bort)** , de 220.
Boer, den 337, 374, 377, 378.
Boer (man) 220.
Boers (Bours) 74.
Boeschot 138.
Boetzelaer, van 157, 159, 303, 307, 352.
Boeye, Schuurbeque 273.
Boga(e)rt(s) (Boogaerds, Boogaert, Boghaesd) 115, 118, 123, 124, 222, 239, 241, 273.
Boickholt, van 233.
Boissevain 129.
Bokhoven, van 185.
Boldewin 190, 192.
Boll 222.
Bollaert 137.
Bolle 204.

Bolonje 220.
Bolt 204.
Bom van Cranenburch (Cranenburg) 29 *), 257, 258.
Bom van Donckebeeck 257.
Bom, van der 334.
Bommel, van 107.
Boncamp 236.
Bonser 136.
Bont, de 248.
Boogaerds (Boogaert, Boga(e)rt(s), Boghaerd) 115, 118, 123, 124, 222, 239, 241, 273.
Boone(n) 136.
Boorsma 67.
Bor 186. 246.
Bor van' Amerongen 261.
Borch, ter 194.
Borch. van der 155-157. 341.
Borch' (Burch), van der' (Verborch) 232-234. 245.
Borch tot Helbergen, van der 157.
Borcharde, van den 319.
Borck, van 199.
Boreel 352.
Borgerink 362.
Borghardt 132.
Borgs 188.
Bornstra 147.
Borre 295, 296.
Bors (s)elen. van 47-49., 462, 466, 467.
Borssele van der Hooghe. van 104.
Borst 374.
Bort (du Bourd, de Boer), de 220.
Bos(ch) 78, 121-123, 128, 378.
Bosch, ten 105.
Bosch, van den 51, 82, 116.
Boschma 131.
Boschouwers 74.
Boschuyzen, van 206.
Bose, von 91.
Boshuysen, van 49.
Bosscher 186.
Bossenbroek 203.
Bostel, van de 325.
Bosveld, van 469.
Boten 83.
Botnia, van 309.
Bott 238.
Bottema 130.
Bottenberg 328, 329.
Botter van Snellenberch 245.
Bötticher, von 342.
Bottichius 361, 436.
Boucardus 385.
Boucher 473.
Bouckhorst. van der 162, 168 177 *), 178.
Boudijn 375.
Bouhuys 130.
Bouman 330.
Bounam de Ryckholt, de 90.
Bourd (de Bort, de Boer), du 220.
Bourgondië (-Capet), van 59.
Bours (Boers) 74.
Bo(u)vy 387, 442.
Bouwer 438.
Bouwscholten 376.
Boxtel, heer van 342.
Boye 344.
Braam 366.
Braas 129.
Braat 21, 22, 25, 259, 337.
Brabant, hertog van 473.
Braeckel, van 322.
Brakel, de Wolff van 267.
Brande, van den 273, 473.
Brandwijk, van 226.
Bransenborch, van 98.
Brants 231.
Brasman 239.
Braun 380.
Braun (van der Dussen) 475.
Brecht 480.
Brederode, van 108, 142, 458, 463.
Brederode van Veenhuysen, van 68, 108.
Breebaart 376.
Bre(e)man 207.
Bree(n), van 237, 238, 240, 241, 247, 248.
Breet 186.
Brempt, van 341.
Bresser 17, 18, 22.
Breugel, van 141.
Breuls 88.
Breure 330.
Brevoord, van 233.
Brielman 344.
Brienen. van 300, 309.
Brimeu, de 100, 101, 429434.
Brink 380.
Broc(c)art 12, 13.
Brocx 78, 81.
Broeck, ten 473.
Broeck, alias Paludanus, van den 243.
Broeck, van der 273.
Broeils 27.
Broek, van den 221.
Broekema 380.
Broekhuisen, van 295, 305.
Broekhuizen 130.
Brok, torn 344.
Brommer(t), 32.
Bronckhorst 342.
Bron(c)khorst, van 267.
Brouwer 126., 129.
Bruggencate, ten 220.
Brulé 20. 21. 24, 260.
Brun, Brunsich von 342.
Brüning 116.
Brunn, v. *) 102.
Brunsich von Brun 342.
Brunswyk (?) 193.
Brunt 212, 213.
Brute1 de la Rivière 379.
Bruyn, de 65, 98, 113, 188, 221., 327, 329, 333.
Bruyne, de 62, 473.
Bruyne (n) 386 *).
Bruynvis 63.
Bucherus 191, 192.
Buck, de 344, 345, 385, 386 *) 441 *).
Buckhorst, van 289, 290, 297.
Buckingh (Buckinck, Bocking(h)) 442, 478, 479.
Buddingh (Buddinck) 28.
Buelincx (Buylings) 138.
Buels (Buens, Beens, Beuns) 225, 484.
Buer 220.
Buermans 267.
Buggenberge, van (den) 292, 295, 296.
Buininge 366.
Buiren, van 144.
Buirette 138.
Buissonet 59.
Buit(t)ing(e) (Buitink) 355-357, 363, 366, 368.
Bülow 475.
Buma 68,' 131, ,147.
Buning 129.
Burch, van der 386.
Burch (Borch), van der (Verborch), 232. 233. 245.
Burckhardt 424, 425.
Buren, van 141, 296, 462, 463.
Burg, van der 206, 332.
Burgemeister 383.
Burgh, van der 28.
Burmania, van 199.
Busch 344.
Buser 291.
Bussche, ten 301.
Bussenius 190, 191.
Bustra 131.
But 205.
Buxmer (, van) 191, 192.
Buylings (Buelincx) 138.
Buys 107, 342.
Bij, de 60, 263.
Bij. van der 479.
Bijl 53, 234.
Bijlandt Canstein 475.
Bylandt-Rheydt, von 476.
Bylant-Halt, van 413.
Bijler, van 261.
Bijman 65.

C

Ceel, van der 387.
Cerff, de 218.
Chalon 475.
Chalon, van 59.
Chambrier (, de) 412-416, 419.
Chambrier, Girardin, alias (le) 412.
Chanu, van 48.
Chappuzeau 342.
Charles 1.37, 343.
Charro (Scharro), de 140.
Chastelain. le 27. 28.
Chastelein' 226.
Chebaux dict Picar 136
Chimay, van 100.
Christoffels 220.
Cingel, van den 377.
Cysoing, van 482.

D

Dam, van 52, 237.
Dammartin. de 386, 479, 480.
Damoisseau 84.
Dane 273.
Das 441. 442.
Das, van der 62.
Dashorst. van 187. 237, 240, 242, 245, 480.
Dashorst, (Mor) van 230-248 *).
Datema 27.
Dautzenberg 138.
Decker, de 137.
Decrème 5, 12.
Dedem, van 196-198, 313, 352
Dedem, von 342.
Dee 380.
Deelstra 132.
Defrance 156, 157.
Degel (De Yell) 32.
Deibert 384.
Dekker 337.
Delbeek 133.
Delft, van 186.
Delhougne 80, 84, 86.
Dernath, von (van der Nath) 204-214 *).
Desmulier (Lemulier. de Mulier, Mul(l)ie(r)) 3 *)-13.
Desplantes, Ziedses 220.
Deurnagel(e) (, van) 30, 31 *), 265-267, 348.
Deusen, van 342, 473.
Deventer, van 129, 222.
Deym 52.
Deys 28.
Dhaun, in 152.
D(h)ol(l)(Toll) 217, 262. 345.
Dhont 375.
Dibbitz 186.
Dicque, De le 13.
Diemen, van 261, 264.
Diepenhem, van 218.
Diep (en) horst 36—45*)
Diepholt, van 301.
Diepholt, von 344.
Diephorst alias Soos 39-42, 45.
Diercxsens 474.
Diessen-Andechs (huis) 59.
Diest, van 442, 462, 464.
Dieu, de 124.
Dinouare 89.
Dinter, Hesselt van 386.
Dirks 130.
Dixon 481.
Dockum, van 106.
Doe 39.
Doelen, van 19.
Doenga 196.
Does, van der 226,
Doesberg 441.
Doetinchem, van 309, 310.
Doeve 130. 379.
Doeven (Douven) 75, 76, 78.
Doeyenburgh, van 187.
Dol301, geseyt Hardebol 262.
Dolaar 323.
Dolen, von 345 *).
Dol(l) (Toll, Dholl) 217, 262, 345.
Dollen, von der 345.
Dolmans 84.
Dolre, van 245.
Domens (?) 51.
Domerswinkel, Vaes von 139.
Dom(p)selaar, (Hoogendijk) van 18-22, 24, 260.
Dompselaer, van 199, 223.
Donckebeeck, Bom van 257.
Dongen,, van 199-201.
Dönges 142.
Donker 379.
Doorn 121.
Doorn, van 376.
Doorn(e(n)), van 250.
Dornman 428.
Dorreboom (Durreboom) 478, 479.
Dorth, van 300.
Dou 469.
Douven(Doeven) 75, 76,78.
Douw 273.
Douwer, die 55.
Doyer 129.
Doys 310.
Dragon 469.
Drees 139.
Dre(e)sens (Dr(i)esen(s)) 78-80, 85, 87.
Dreesmann 383.
Drenckwaert, van 53.
Drews 369.
Dreyhaupt 116.
Drieënhuizen 384.
Driel, van 185, 273, 326, 337.
Drie1 (alias Groenendijk), van 14.

Driesen 72, 73.
Dr(i)esen(s) (Dre(e)sens) 78-80, 85, 87.
Driessen van op Heyden 146.
Driesses 217.
Droste van Molenbeek 309.
Drijfhout 109, 113, 116, 118, 119, 125.
Drijvers 431, 433.
Dubbeldestuyver of Schipper 324.
Duer 77.
Du(e)ren, van 441, 442.
Dufour 129.
Duisburgh, van 441.
Dull 268.
Dullaert 344.
Dullé 131.
Dulmerhorst, van 219.
Dungen, van 474.
Dupont 77.
Duras, de 433.
Durreboom (Dorreboom) 478, 479.
Durselen 61.
Dussen, (Braun) van der 475.
Duveland, van 213.
Duvenvoorde alias Snikkerieme, van 458.
Duverden, van 240.
Duyck 346.
Duyker 73.
Duyn, van der 347.
Duyst 56, 124.
Duyst van Voorhout 207.
Duyven 263.
Duyvus 115.
Dwingelo, van *) 282.
Dijck, van 31, 32, 265-267, 348.
Dijck, Schoutten van 31.
Dijck, Vrijlan(d)t van 30-32, 266.
Dijk 129.
Dijk, van 116, 255, 323.
Dijkstra 130, 131.
Dyserinck 381.

E

Ebeling 475.
Echt, van der 226.
Echten, van 199, 200, 290, 292, 295, 297, 301, 305, 309.
Eck van 19-21.
Eden, van 18.
Eefsinge 356.
Eekholt 376.
E(e)lant 337.
Eem. van der 222.
Eerde, van 304.
Eersel, van 474.
Eggink 129.
Egidii (Egidy) (, von) (Aegidii) 59, 60, 103.
Egmond, van 141, 142, 172, 306, 475.
Egmond, Grau van 386.
Egmond(t) (, van) 47, 48, 256-258.
Eichelberg gen. Hooftman, van 258.
Eik, van 146.
Eindhoven, Cremer 129
Eisinge 359.
Eisingh 130.
Elderen, van 430
Elders 480.
Elf(f)rink (Elfrinck, Elferingh) 27.
Elias 217.
Ellerts 481.
Elmendorf 342.
Elmpt, van 138.
Elst. van der 138.
Embden, van 129.
Emb(e)rick (Emmerick), van 246, 247.
Emichoven, van 342.
Emmen 438.
Emmerick (Emb(e)rick), van 246, 247.
Empel, van 19.
Endt 383.
Engels 200.
Eninge 358.
Enschede, van 247.
Ensse, van 309, 310.
Enterman(s) 145, 217, 218, 273.
Epping(h)e (Eppinck) 357, 358, 363-368.
Erens 86, 88.
Ernou 74, 77.
Erps, ook van der Nath geheten, van 205.
Es, van 324, 332, 333.
Ese, van der 304.
Ese van Gramsbergen, van der 292, 296.
Eskyng 293.
Essche, van 52, 53.
Esscheren, van 244.
Essen, van 307, 313.
Esser 116.
Esther 91, 96.
Eveleens 132.
Evenblij 322.
Everdingen, van 135.
Eversdyck, van 104.
Ewolts 132.
Eychelbergh, Hooftman van 258.
Eyk, van 26, 116, 219.
Eijloff 374.
Eymael 90.
Eynatten, van 433.
Eijs (Ys) 127.
Eys, van 28, 65, 113, 116.
Eys (-Beusdael), van 76, 78.
Eysinga, van 352.

F

Faghet 112.
Faire 380.
Falck 412.
Fauchille 8.
Faure Beeckman 381
Fay, du 113.
Fèbre, Le 130. 144, 145.
Febure, Le 8—10, '12, 13.
Fedder 138.
Feenstra 378.
Feenstra Kuiper 130.
Feiermann 190—192.
Felde (Welde) 115.
Fels (Vels) 106.
Ferens 159.
Ferrand 116.
Ferraris 347.
Fervaques 10.
Feijrabend 429.
Fierlant, van 341.
Fileers (Vileers) 480.
Fischer 129.
Fisenne, von 138
Fits, van der 219.
Fitzner 385.
Fleischbein von Kleeberg 113.
Flenshoorn 62.
Flom 429.
Florison 155.
Fock 84, 87.
Fockens 126, 129, 200, 202.
Fockens van Mesdag 129.
Fockink (Vocking) 103.
Foeyt 234, 236, 237, 240.
Fonckert 14.
Fonteyn, Holland geseyt Plemp 273.
Foreest, van 152, 376.
Forsten 369.
Francken 129.
Franken de Vries 129.
Fransen 130.
Fraylema van Slochteren 303.
Freese (Asing) 191, 193.
Freesen 130.
Fremault 8.
Fremaut 140.
Fremders (Frembder, Fremdter) 425, 426.
Fremery 140.
Fricke 145.
Frid 129.
Fridagh, van 155.
Frisch 475.
Frölich 427, 429.
Fromont, de 9.
Froon 369.
Frouws 380.
Furch 482.

G

Ga(e)rdin, du 9, ll.
Galama, van 198.
Gallon, Mulier gezegd 7.
Garneren, van 334.
Gangel(t), van 122.
Gansneb 310.
Gansneb gen. Tengnagel 309, 313.
Garet 482.
Gasolwonder 425. 426.
Geelen 138.
Geelvinck 157.
Geertsema 28.
Geesteren, v. 220.
Geffen, van 74.
Gellis 387, 388.
Gelre, graaf van 386.
Geluk 273.
Geni(e)ts (Gnits)(, van) 218, 262, 263, 345, 346 *).
Gent van Rycstel, van 245, 246.
Gerbehaye, de (Moreau de) 138.
Gerkes 378.
Germain 80.
Gerritsen 147, 387.
Gersdorf, von 59.
Gesseler, van 28.
Geuljans 138.
Geuns, van 385.
Geus, de 332, 333, 337.
Geusinge (Guesinge) 289,
Gevers 186.
Gheesteren, van 293.
Ghemert, van 314-316, 318, 320.
Ghemert, van Vaerlaer alias van 316, 320.
G(h)en(d)t, van 245, 246.
Ghert, van 477.
Ghore (inden, van den) (Utengore, de Gore, van den Goer) 284, 285, 287, 290.
Ghore alias dictus van Steenwijck, van den 287.
Giffen, van 27.
Gilst, van 16.
Giltea(u) 223, 224.
Girard de Mielet van Coehoorn, de 218.
Girardin, alias (le) Chambrier 412.
Girerd 23, 24.
Gistel, van 482.
Glopper, de 273.
Glorieux ll.
Gnits (Geni(e)ts)(, van) 218, 262, 263, 345, 346 *).
Gobbelschroy, van 473.
Göbel 65.
Goddin 13.
Goedenhagen 187.
Goedhals 377.
Goedhuis 129.
Goelterus 119.
Goer (Gh()ore), van den (in den, de) (Utengore) 284, 285, 287, 290.
Goer, Vos van den 284.
Goes, van der 51, 104, 474.
Goessens 88.
Goeterus (Goet(i)eris) 112, 116-120. 123.
Goetiers 58.
Goldtschmidt 193.
Goltzius 246.
Gombelte, von 426.
Gombrecht van Warin 364.
Gon 28.
Goolen, van 335.
Goor, van 285.
Goot, van der 131.
Gorseman 328.
Gorter 129, 388.
Goube 9,
Goude, van der 210.
Goudoever 475.
Goudsmit 130.
Goudt (s) 47, 50.
Gout 261.
Gou(t)swaart 14,323.
Gouverne 381.
Gouw, van der 32.
Govers 115.
Goyer, de 140. 255 *).
Goyvaerts 143.
Yraaff 273.
Yraauw 337.
Graeff, de 37.
Graeff, van de 239.
Graeff, van der 14.
Gramsbergen, van der Ese van 292, 296.
Granaetappel 252.
Grau (van Egmond) 386,
Grave, de 246.
Grein, 't 328.
Grelle, le 474.
Greneroede. van 48.
Grienberg, v. d. 220.
Griend, van der 148.
Griffioen 265.
Gripp (Grijp) 194.
Sroen 332.
Groen, Coop van 122.
Groenenberg 478.
Groenendijk 260.
Groenendijk, van Driel alias 14.
Groenewald 58.
Groeneweg 327, 336.
Groeneiick, van 481.
Groeningen, van 104.
Groesbeeck, van 429-433.
Grondt 98.
Groot 65.
Groot, de 56.

Groote, de 62.
Gros 483.
Groteboer 145.
Grüningen, von 104.
Grutershoff, van 37.
Gruys 197, 200.
Grijp (Gripp) 194.
Grypskercke, van 104.
Grys, de 475.
Gudden 112.
Guederthuys 51.
Guemar 115.
Guesinge (Geusinge) 289.
Guldemond 382.
Gulik-Berg, hertog van 475.
Guyot 474.
Gijsse, van 14.

H

Haak 362.
Haak, Oostingh 363.
Haan; de 61.
Haan, den 132, 326.
Haar, ter 129 ,140.
Haas (Haes), de 62, 251, 252.
Haasken 201.
Habets 77, 90.
Habsburg, van 102.
Hackfort 289.
Haddemanse 337.
Haeften, van 137, 305.
Haelewijn, van ll.
Haen 469.
Haene, de 97.
Haer, van der 52, 54, 265.
Haersolte. van 312.
Hagedoorn 65.
Hageman 379.
Hagemans 220.
Hagen, van 342.
Haghen 311.
Haitsma Mulier 3-13 *).
Halbertsma 126, 129, 216.
Halem, van 139.
Halewijn, van 117.
Hall, van 129.
Halling 106.
Halt, van Bvlant- 413.
Hamacker 383.
Hambrouck 60.
Hamel, van 148.
Hamelers 82.
Hamersma 130.
Hamius 113.
Hammerick 365.
Hammin(c) k (Hamming(h)e) 140, 361, 365, 367, 368, 372, 434-439.
Hammink Veltman 380.
Hamond, van 132.
Handelaar (Andelaar) 106.
Hanecops 15.
Hanen 79, 82.
Hanrath 137.
Hansen 68, 474, 475.
Harbrink 385.
Hardebol, Dol geseyt 262.
Hardenberg 105, 370.
Hardenbroek, van 116, 352.
Hardy 115.
Haren, van 137, 197, 199, 337.
Harff 475.
Harinxma thoe Slooten, van 352.
Harkinge 195.
Harmelen, van 263.
Harstius 191-193.
Hartgers 132.
Hartoghs 86.
Hartong 482.
Harts 66.
Hasenfeld 190, 191.
Hasselt, van 136, 159, 160.
Haudouin, van Nanteuil- 480.
Hault, de la 87.
Havelaer 16.
Havelange 80.
Havemann 342.
Haverman 186, 187.
Hazius 51. 52.
Hecke, van de 138.
Heeckeren. van 352.
Heeckeren' (van Enghuieen), van 156, 158.
Heeckeren gen. Rechteren, van 303.
Heek, van 268.
Heel(l), van 241.
Heemskerck 114, 115.
Heemskerck, van 256, 257.
Heemskerk (, van) 186.
Heemstra, van 352.
Heeneman 116.
Heenvliet, van 447, 457, 462, 463, 465-468 *), 472 *).
Heerdink 220.
Heere 484.
Heerenbras 226.
Hees, van 180.
Heessel, van 267.
Heest genaamd Laer, van der 303.
Heeswyck. van 224. 225.
Hegel 477.
Heide, van der 133.
Heiden, van der 337.
Heil 130.
Heim. van der 156. 157.
Heimerick (Heymerich) (, van) 76. 78-82.
H e m 203.
Hekkema 380.
Hell, van der 186.
Hellenbroek 116.
Hellingwerff 376.
Helm, van den 160.
Helspiegel 430.
Hemert, van 342.
Hemert, de Rechter van 186.
Heming(e) 436, 438, 439.
Hemminga 131.
Hempel 131.
Henbrech, van 237.
Hendriks 132.
Hengel, van 67.
Hennin (, de) 224, 225.
Hensbeeck, van 388.
Hensbeek van Oudewater 388.
Hentens 191-193.
Herderschêe (, Hooiikaas) 379.
Hermans 131.
Hernier 148.
Herve, van 75, 76.
Herweyer 15.
Herwijck, van 243.
Hespeel 10.
Hesse van Piershil, van 418.
Hesselt van Dinter 386, 418.
Heufft 138.
Heusden, van 325.
Heussen, van 175.
Heuvel, Bartolotti van den 273.
Heuvell, van Linden van den 379.
Heuyter, de 50.
Heyboer 273.
Heyde, van de 30, 265.
Heyden, van der 188, 221, 442, 444.
Heymelrijck, van 75.
Heymerich (Heimerick) (, van) 76, 78-82.
Heymerick (Heymricken) *) 71.
Heijmeijer 341.
Heijmuijs 373, 374.
Heyte 220.
Heze, van der 314, 317—320.
Heze die men hiet van Vinckel, van der 318.
Hidding(h) (e)(Hiddin(c)k) 272, 273, 285*), 353, 356, 363 -365, 367, 369-372, 434-439.
Riddingh anders geheten Pype 285.
Hiddingha 372.
Hilbinge (Hylbing), 361, 365-367, 372, 435, 436.
Hilhorst 382.
Hill, Casson 160.
Hill, van den 348.
Hill, von 429.
Hille 376.
Hille, van (de Gylle) 100, 101.
Hille (n) , van 429-434 *)
Himmelreich 427.
Hinckaert 342.
Hobers 67.
Hodenpijl, van 457, 462.
Hoeclum, van 186.
Hoecxwech 324.
Hoef, van der 113.
Hoefman 145.
Hoek, van der 260.
Hoel, van der 478.
Hoelen 474.
Hoenderhoek (Hoonderhouck) 15, 259.
Hoen10 297.
Hoensbroich, van 342.
Hoepeling 115.
Hoeve, van der 51.
Hoeven, van der 103, 317, 337.
Hof, van 't 337.
Hoffman 381.
Hoften, ten 220.
Hogendorp, van 161-181 *), 183-185 *).
Hogendorp (Hogendorf (f)), van (von) 339—340.
Hogenes 366, 435, 439.
Hogenhoek 328.
Hogeteling 342.
Roggen, von 59.
Hohendorff, von 313.
Hohenstaufen, van 59.
Hokken 329.
Hollaer 273.
Holland, graaf van 473.
Holland geseyt Plemp Fonteyn 273.
Hollander 348.
Hölscher 139.
Holstiin, Westerman 129.
Holt, ten 245.
Holte. ten 195, 196, 364.
Holthe, v a n 314.
Holthoven (, van) 113, 119.
Holthuizen, van 88.
Homan 204, 370, 371.
Homan, ten Berge 371.
Homan, Linthorst 370.
Homans 368.
Hondecoeter 107.
Hondius 65.
Honig(h) 63.
Hont, de 245.
Honthorst, van 241.
Hoochwoert 220.
Hoofd van Maalstede 28.
Hoofman 258.
Hooft, 't 129, 443.
Hooftman, van Eichelberg gen. 258.
Hooftman van Eychelbergh 258.
Hoofts 72, 74, 75.
Hoog, de 381.
Hoogenboom 326.
Ho (o)gendam 326, 327.
Ho(o)gendijk 14 *)-26, 258-260.
Hoogendijk van Domselaar 18-22, 24, 260.
Hoogendijk Roosendaal 26, 259.
Hoogh, de 337.
Hooghduyn 263.
Hooghe, van der 273.
Hooghe, van Borssele van der 104.
Hoogstad 336.
Hoogstewerf 30, 265.
Hoogwerf 14.
Hoogwerff 327.
Hoogzaat 263.
Hoorns 387.
Hoonderhouck (Hoenderhoek) 15, 259.
Hoon, van der 272.
Hoorn, van 233, 241.
Ho(o)ven van (von) 191, 193.
Hooijkaas Herderschêe 379.
Hopcooper 37.
Horse 158, 313.
Hoppel 324.
Hoppinck 481.
Hoptes 286.
Hordijk 336.
Hordijk, Pijnacker 19.
Horsse (Horsen), van 17.
Horst, ter 140.
Horst, Scholten ter 202.
Horst, van der 65, 346, 347, 386, 387.
Horst. van de(r) 246. 247.
Horst; von der 140.
Horstmann 191, 193.
Houben 4 7 4 .
Houckling (Houcklinck) 207.
Houttuyn 116.
Hove, ten 220.
Hövel 97.
Howen 191, 193.
Hoynck 273.
Hoyos, de 90.
Huchtenburg, van 16.
Huging 289.
Huip 335.
Hu(i) sing(he) (Huizing) 353-372 *), 434-439.
Huisman 337.
Huizinga 273.
Huls van Taxis. van 155.
Hulsbosch 186, 187.
Hulst, van 126, 129.
Hunterler 98.
Hutte 441.
Huuns 106.
Huijck 348.
Huygen 347.
Huynen 78, 81.
Huys 289, 293, 294, 354.
Huyssen (van Kattendyke) 260, 261.
Huzeken, de Vos van Steenwijck genaamd 293, 294.
Hyllen (Hylleri), von 432.
Hijn 116.

I

Idsinga 342.
Idzinga 130.
Ieperen, van 106.
Ilmer 382.
Imbert 6.
Ingels 15.
Ingen, van 28, 273.
Inia 132.
Inn-und Knyphausen, von 342, 344.
Insinger, von 342.
Isbrants 441.
Isendoorn. van 387.
Isphording 137.
Isselmuden, van 298. 305. 307. 313, 314.'
Isselmuiden, von 344.
Isselt (Ysselt), van 232, 236, 238, 244, 248.
Itens 196.
Ittersum, van 297, 298, 300, 302, 303, 306, 308, 310, 312, 344.
I'ctersum à Nyenhuis, van 418.
Ittersumb, von 475.

J

Jacobs 27. 273.
Jaegers (de Jager) 188.
Jager, de (Jaegers) 188.
Jamez (, de) 188, 221, 474.
Jamin 107.
Jansen 129. 140.
Jansonius 434, 438, 439.
Janssen 89, 113, 386, 442.
Janzen 217, 218.
Japiks 216.
Jardin dit de Jardin de Blehem de Merdorp, du 88.
Jarges 196.
Jeltinga, van 155.
Jenicot 224.
Jensema 301.
Jes (sius) 262.
Jeude, van Lidt de 19-21.
Joling 380.
Jonas 139.
Jon(c)ker 479.
Jong, de 41, 43, 45, 65, 131, 259, 328, 330, 337, 379.
Jonge. de 46-50. 52-54. 62. lï2,' 132.
Jongeb(r)oer 30, 266.
Jongejan 24, 26.
Jonquières, von 342
Joosten 387.
Jordaans 260.
Jordens 160.
Jorgena 140.
Jorissen 79, 80, 82, 85.
Joubert 475.
Juede van der Leck, de 236.
Jutphaes, van 237.

K

Ca, van der 15.
Kaag, van der 441.
Caan van Neck 272.
Cabeljouw 28.
Cachiopin (Cassiopijn) (, van) 51, 218, 262, 346 *).
Cackaert 51, 52.
Kaeck 98.
Cahai(s) 57, 68, 147.
Kalkberner 138.
Calm(i)us 106, 222.
Calopodius (Leisten) 191, 192.
Caluwaert 138.
Caluwe, de 123.
Calvart, de 433.
Kam, van der 130.
Cambier 474.
Camer(e), van de(r) 225, 484.
Camerlingh 373.
Campe, van den 301.
Campen, van 104.
Kampstra 130.
Candrelier 12.
Canegies 115.
Cannegieter 106.
Cannius 220.
Kans 25.
Canstein, Bylandt 475.
Cant (Canthe(rus)) 191, 192.
Canter 197, 199.
Cantherus (Canthe, Cant) 191, 192.
Canzius, Onder den Wijngaard 158.
Capellen, van der 159, 160.
Capet 480.
Capet, van Rourgondië- 59.
Cappron 225.
Karckbahr 98.
Cardinaal 64.
Carels 203.
Karelsen 194.
Carmiggelt (Karmichel) 387.
Carnier 344.
Carrette 8-11.
Cary 441.
Casaubonius 226.
Cassetta 247.
Cassiopijn (Cachiopin) (, van) 51, 218, 262, 346 *).
Casson Hill 160.
Castel 10, 12.
Casteleyn 8-10.
Castell-Rüdenhausen, van 151, 152, 155-158, 160.
Kat, de 132.
Cate, ten 218.
Caters 85.
Cats. van 418.
Catsburgh 56.
Catshoek 273.
Cattenburgh, van 117.
Cattepoel 27, 28.
Cattoir 341.
Kattwigk, van (von) 191-193.
Catwyck 443.
Cau 221, 272, 348.
Kavelaar 326.
Kay. van der 273.
Ke(e)r(e)ns (Kernen, Kien) 71 *)—90.
Kel 130.
Kelders 341.
Kenenburg, van 141.
Keppel, van 308.
Kerbert 383.
Kerbiin 32.
Kerckhoven, van 473.
Kerens de Wolfrath 89.
Kerens de Wylré 87.
Kernen (Ke(e)r(e)ns. Kien) 71 *)—90.
Kessel, van 246, 248.
Ketel, van de 206.
Ketteler 475.
Ketting 335.
Kettingh 180.
Kettings 323.
Keij, de 123.
Keyzer 28, 64, 65.
Kien (Ke(e)r(e)ns, Kernen) 71 *)—90.
Kilens 76.
Killegrew 418.
Kinderen, der 65.
Kinschot, van 474.
Kintz, van 146.
Kirbergh, de 97.
Kiste 479.
Clack 135.
Claes 473.
Claessens 88.
Clant 199, 201, 475.
Clant van Stedum 342.
Clara (Clare) 120, 121.
Clarisse 385.
Klauw 127.
Clays (Cley(n)x, Cleix) 120.
Cleef, van 243.
Kleiberg 334.
Clein 120.
Clermont, van (Clermont (s)) 74, 75, 77, 78, 480.
Cleverdam 48.
Kleij 253.
Cleyn 209.
Kleyn, de 219.
Kleyn(, Pronk) 134.
Cley(n)x (Clays, Cleix) 120.
Clinge 289.
Klinkenberg 380.
Kloeck 98.
Clooster, van den 200, 295, 298, 300. 301, 303, 304, 307-309, 314.
Cloothack 136.
Klootwijk 334.
Kloppers 220.
Kluit 24.
Clu(i)vinge 368, 437.
Cluzeau 20, 21, 24.
Kna(e)pen 188, 474.
Knasse 296.
Knippenborch 98.
Knoep 236, 237.
Knoop 476.
Cnoop (Koopmans) 129.
Knoppert (Knoppers) 27.
Knottenbelt 384.
Knouwen 78, 81.
Knijff 246.
Cnijns 323.
Coblijn 57.
Cock 140.
Cocq van Opijnen, de 205, 206, 211, 23.3.
Coebel 51.
C'oeckelbergh 344.
Coehoorn 438.
Coehoorn, van 198.
Koeks 65.
Coelenburch, van der 246.
Koëller 200.
Coenders 344.
Coenegracht 88.
Coeneñ van Zegenwerff 413.
Coesfelt (Coesvelt), Terbeeck van 138, 239.
Coetsee (Coetche) 28.
Koetsier 203.
Coetsvelt., van 239
Coeverden, van 157.
Koevoet 233.
Coevorden, van 292, 313.
Koher, de 113.
Köhler 362,
Coignet 244.
Kokxhoorn 160.
Kolk 380.
Collin 137.
Colterman 177 *), 184.
Colyn 346.
Koman (Koome, Co(o)man(s), Coome(n)) 60, 61, 263, 264, 388.
Komejans 443.
Commelin 373.
Compostel, van 241.
Königsfeld, Lochmann von 342.
Coninck 166, 169, 196.
Koninck, de 273.
Koning 221.
Cooke 380.
Cool 220.
Coole 66.
Coolswvck. de Leeuw von 139.
Coomañs alias Vrijland (t) 264.
Koome (Koman, Co(o)man(s), Coome(n)) 60, 61, 263, 264.
Coop van Groen 122.
Kooper 132.
Koopmans 131.
Koopmans, Cnoop 129.
Coops 361. 363, 365. 438.
Kooring 378.
Koorman 441, 442.
Koornneef 14.
Coothoff 481.
Kooy 337, 384.
Korbijn 332, 334.
Cordes 344.
Corporael 30.
Korswagen (Cortswager) 188*), 219.
Corswarem (de Merdorp), de Looz- 88.
Cort 347.
Cortehairlem, van 210.
Cortswager (Korswagen) 188 *), 219.
cos 40.
Kosters 88.
Costerus 367, 369.
Coulster, van 52.
Courier 64.
Coussaert 177 *).
Cousijn 324.
Couvenhoven, van 226.
Couwehoort 207.
Kouwenhove (Couwenhoven) 37, 39, 41, 264.
Couwenhoven (, van) 387.
Kraa 116.
Kraaykamp (Craykamp, Kreykamp, van de Crayencamp) 27.
Kraayoog 337.
Krabbe 139.
Krabbenbosch 217.
Crachtveld van Westrenen, van 236.
Kraeckrugh 322.
Craenenbroe (c) k, van 138.
Cralen 37.
Cralingen, van 142, 456, 457, 461, 462.
Cramer 129.
Cramer, Puppius 255.
Kramp 332.
Cranenbrouck (Cranenbroeckj, van 85, 242.
Cranenburg (Cranenburch) , Bom van *) 29, 257, 258.
Kranenburg 260.
Cranendonck (Kranendonk) 14.
Krans 188, 219, 347 *).
Crassier, de 83, 89.
Crauwelaer, de 418.
Craye 113.

Kraye(r) 64.
Craykamp (Kraaykamp, Kreykamp, van de Crayencamp) 27.
Cremer Eindhoven 129.
Cremer, de la Lande 129.
Cremerius 140.
Cremers 77, 81.
Creuznach(er)(, von) 91-96.
Creuznach(er) von Wil(l)bach 91, 92, 96.
Krey (Kreij) 117, 374.
Creyghton 253.
Kreyssig 137.
Kriens 139, 382.
Krikke 202.
Krins (Crijns) 75, 78, 82.
Crocq (Krock) 104, 224, 225.
Kroeger 65.
Kroes 129, 132.
Croese 106, 218.
Croll 425.
Crommelin 272.
Cromwel 258.
Cronesteyn, van 47.
Kroon 188, 219.
Krooswijk 203.
Croy, de 100. 432. 434.
Cruise 4 3 8 .
Crul(l) (Krull) 356, 357, 360, 361, 363, 436.
Cruse(Kruse) 301, 302, 305, 308, 309.
Cruts 83, 85-87.
Crutsers 81.
Kruyf(f) 326.
Cruyff van Langelaar, de 261.
Cruyningen., van 462, 466, 468.
Krijger 60, 215, 264.
Krijgers 347.
Krijgsman 139.
Crijns (Krins) 75, 78, 82.
Krijthe 203.
Kubbe (, van der) 146, 219.
Kühne 137.
Kuick, van 322.
Kuinre. van 148. 282 *).
Cuinretorff, van 247.
Kuiper 126. 127, 130, 378.
Kuiper, Feenstra 136.
Kuiper, Schonegevel 130.
Kuipers 334.
Kulk, van der 335.
Culpepper 418.
Kunst 139.
Cuperus 477.
Custer, de 180.
Cutsem, van 138.
Cuvelle 8.
Cuyck, van 369.
Kuyk 65.
Kuyk, van 185, 219.
Cuynre, van 453 *).
Cuyper 337.
Kuypers 127.
Cuypers 85, 90.
Cuyper, van Proemeren alias 73.
Kwekel 335.
Kwestroo 376.

L

Laansma 130.
Laar, van de 61.
Laar van Laarwolde (von Laai zu Laarwald), van 139.
Labbat 3, 13.
Ladezou (Ladessou), de 8.
Laeckenkoper 469.
Laen, van der 469.
Laer zu Laer, van 341.
Laer, van der Heest genaamd 303.
Lahr, van der 113.
Lake von Villers, Zoete 344.
Lam 64, 261.
Lamaison 160, 441, 442.
Lammerinck 220.
Lamotius 262.
Landas, Sweerts de 412-415.
Lande Cremer, de la 129.
Landmeeter 484.
Lanen, van der 108.
Lange, de 30, 127, 373, 374, 385, 387.
Langelaan 146.
Langelaar, (de Cruijff) van 261.
Langen, de 186.
Langen, van 310.
Langenberg 387, 442.
Langenboer 324.
Langenes 444.
Langeraap 216.
Langerack, van 233, 248.
Langeraet 343.
Langerak Mor 106.
Langeveld 219.
Lankhorst 106.
Lannoy, de 433.
Lare, van den 139.
Lasschuyt 220.
Lauder 225.
Launay. de 146., 342.
Laurin 104.
La Via (de la Vie) 347. 443.
Lawick, 'van 272, 273.
Lebensteyn (Levenstein), van 52.
Leck, de Juede van der 236.
Leclercq 11, 13.
Lecompte 4, 13.
Lecq, van de(r) 220, 347.
Lecq, van Spaen la 158.
Ledeboer 341.
Ledebur 475.
Ledebur, van 341.
Leempoel 61.
Leemputte, van 248.
Leenders 188.
Leendertz 129, 130.
Leeson, Thorn 380.
Leeuw, de 480.
Leeuw von Coolswyck, de 139.
Leeuwen, van 233, 237, 239, 246-248, 267, 268.
Leeuwenburg 333.
Leeveld (Levelt) 220.
Leisten (Calopodius) 191, 192.
Leithen, van der 27.
Lelienburg 62.
Lem 24, 25.
Leman (de Man) ll.
Lemercier ((le) Mercier) 220.
Lemmel 59.
Lemulier (Desmulier. de Mulier, Mul(l)ie(r)) 3 *)—13.
Lenaerts 80, 81, 83, 84, 207.
Lenarts 89, 346.
Lennep, van 292.
Lens 67.
Lente 191.
Leperre ll.
Lerinks 372.
Lesdain, de Bailleul- de 433.
Lessen. van 129.
Lessering 220.
Leuchtenberg, v. 152.
Leunckens 473.
Levelt (Leeveld) 220.
Levenstein (Lebensteyn), van 52.
Lewenberch, van 320.
Leyenberch, van 226.
Leys 324.
Libborch 13.
Libert 480.
Lichtenberg, van 453.
Lichterveld(e) (, van) 483.
Lidt de Jeude, van 19-21.
Lielaer, van 223.
Lier, de 140.
Ligne, de 448.
Ligtenberg 129.
Limburg, van 181.
Limburg, von 342.
Limburg Stirum, van 340, 341, 410-419.
Lindanus 214.
Linde, van der 323.
Linden, van der 266, 382.
Linden van den Heuvell, van 379.
Lingen, van 220, 347.
Lingen, van der 28.
Link 67.
Linschoten, van 58.
Lintelo 475.
Lintelo, van 298, 313.
Linthorst Homan 370.
Listing 121.
Lith, van der 15.
Lobbrecht (Lobbregt), van 28, 480, 481.
Lobé 273.
Lobello 473.
Lochem, van 218.
Lochmann von Königsfeld 342.
Lodder 131, 132, 209.
Lodeur 90.
Lodeweges 217.
Loe, van 49.
Loen, van 201.
Lof, van der 331.
Lommetsum, van 222, 223.
Loo, van (der) 245.
Loo, (Potter) van der 443 *).
Loon, van 216.
Loos 139, 474.
Loos van Westerkappel 381.
Loose, de 343.
Loosveldt ll.
Looz-Corswarem (de Merdorp) de 88.
Lorz 382, 383.
Losecaet 200.
Loten 19.
Lottering 257.
Louw 64.
Lovix 222.
Loyens 89.
Luda 480. 481.
Lue, le 143.
Luik, van 332.
Luin 362.
Luinge 362.
Lulsdorf 88.
Lunden 258.
Lust 444.
Luttinckenhuys, te 234.
Luttringe 371.
Lux 107. 343.
Luijckx '343.
Luytelaar, van 26.
Lydius 17.
Lynden, van 159, 160, 309.
Lijssens 80.

M

Maach 253.
Maas 375.
Maasdam 336.
Maashoek, van der Peel gezegt 273.
Maass 444.
Maaten, van der (ter Mate) 375.
Mach 24.
Mackay 160.
Mackename (Makûname) 138.
Mackenzy 417.
Mac Mahon 474.
Vlade, van der 451455 *), 457-461 *) 471 *), 472 *).
Maelson 388.
Maesen, van der 130.
Maet, ter 369.
Maet, Mor(re)van der 232, 236.
Maeth, van der *) (Vermaeth) 236, 239.
Magnus 104 *),
Maitre Varlet, de Rocourt dit 224.
Makûname (Mackename) 138.
Malcolmesius 342.
Malherbe (Malharbe) 104, 107, 220, 223-225.
Malherbe, de Villegas genaamd 224.
Kalsen, van 52, 54, 240.
Man, de (Leman) 11.
Man, de 24, 264.
Manderscheid-Blankenheim, van 97.
Mangelaer 38.
Marcelis 138.
Marchand 442.
Marez, du 7.
Mari 384.
Marlet de Ronsay 362.
Martens 81. 138.
Martin 138.
Martinus 441.
Mase, van de 46.
Massen, de 87.
Mast 328.
Mate, ter (van der Maaten) 375.
Mathon 4.
Maul 473.
Maulde 483.
Maijson (Muysen, Muysson, Muison, Musson, Muishont) 249—252.
Mechelen, van 444.
Meckena 344.
Meeckeren. van 98.
Me(e)gers(s) e(n), van 219.
Meeldijk 332.
Meendering 30.
Meer, van der 116, 246, 329.
Meerlaan 253-255 *).
Meerthen, van 245.
Meetker(c)ken, van 67, 483.
Meevels 11.
Megen, van 97, 100, 101, 345.
Meiering 368.
Meiger 192.
Meinarda 200.
Meinesz, Vening 129.
Meldert, von 190, 191.
Melle. van 482.
Melssen, van 377, 378.
Menalda 126, 127. 129.
Mens 64.

Mensinge (Menschenghe) 368, 369.
Mentes 199.
Mepsche, de 196.
Mepsche op den Ham, de 301.
Meran, van 59.
Mercator 343.
Mercier (, le) (Lemercier) 220.
Merenburgh 16.
Merens 65.
Merenstein, van 141, 142.
Merode, de 433.
Mersch 50.
Mertens 480.
Mesdag, (Belkmeer) van 129.
Mesdag (, Blethen) 129.
Mesdag, Fockens van 129.
Mesdag, Roos van 129.
Mesjan 226.
Messchaert 273.
Metelerkamp (Meetelercamp) 252-256 *).
Methorst 116.
Metternich. Wolff- 475.
Meulen, ter 379.
Meulen, van 484.
Meulen. van der 106.
Meulengracht 475.
Mey, van der 136.
Mey van Streefkerk, de 141.
Meyde 242.
Meyden, van der 337.
Meyden van Papekop, van der 313.
Meijer 217, 384, 444.
Meyers 220, 368, 437, 481.
Meyster 336.
Michiels (van Vaerlaer) 314—321.
Mickers 121.
Middelburch (Middelborgh), van 74, 75, 82.
Middelhoven 65.
Middelkoop 106.
Mielet van Coehoorn. de Girard de 218.
Miljé, de 118.
Millebrugensi, de 51.
Millet 11%.
Millinga, van 200.
Milly, de 115, 119.
Mode 238.
Moelen. van der 484.
Moeskop 221.
Moiljard 223.
Mol 222.
Molegraaf 323.
Molen, van der 332.
Molenaar 65.
Molenbeek, Droste van 309.
Molendijk '335.
Moliaert (Mouliaert) 147.
Möller (Müller) 423, 424.
Molijn 114, 115.
Momma 344.
Monchy, de 129, 130.
Monjé, de 442.
Monster 334.
Montfoort, (van Blocklan(d)t) van 232, 235.
Montfoort, (de Rover) van 55.
Montmorency, van 480.
Moons 45-54, 343.
Moor (, de) 137.
Moor, de 22.
Mor, Langerak 106.
Mor van Amersfoort 239 *), 240.
Mor (van Dashorst) 230-248*).
Moraillon 157.
Moreau de Gerbehaye, de 138.
Moreels(e) 245.
Morgendal, van 196.
Morin (Morijn) 67, 483.
Moris 25, 26.
Mor(re) van der Maet 232, 236.
Morren 341.
Morsche 50.
Morijn (Morin) 67, 483.
Mostert 475.
Motreghen 37.
Motte, de 77.
Mouliaert (Moliaert) 147.
Mousson, van Bar- 480.
Mouthaan 61.
Mouwen 76.
Moy 223.
Mues 129.
Mühlen, zur 140.
Muishont (Musson, Maijson, Muysson, Muison, Muysen) 249-252.
Muison (Muysson, Maijson, Musson, Muysen, Muishont) 249-252.
Mulert 291. 292. 294, 295. 297. 298, 301, 302, 306—310.
Mulier gezegd Gallon 7.
Mulier de (Mul(l)ie(r), Desmulier, Lemulier) 3 *)—13.
Mulier (,Haitsma) 3-13 *)
Muller 442, 484.
Müller (Möller) 423, 424.
Mu(l)ier (Desmulier, de Mulier, Lemulier) 3 *)-13.
Münchhausen tot Oldemole, von 157.
Munnik, de 378.
Munnikhof 335.
Munniks 116.
Munster, van 17, 297, 301, 302, 312, 444.
Musson (Muysson, Maijson, Muison, Muysen, Muishont) 249-252.
Muts 188, 221.
Muyden 218, 346.
Muysen (Muysson, Maijson, Muison, Musson, Muishont) 249-252.
Muysson (Muison, Maijson, Musson. Muysen. Muishont) 249—252.
Mijl, van der 132.
Mijs(se) 61, 62.

N

Naaldwijk. van 462. 466. 468.
Naber 127.
Nagel, von 341.
Nagels 88.
Nahugs, van 155.
Nansum, te 194, 196.
Nanteuil-Haudouin, van 480.
Nassau 125*), 341, 475.
Nassau, van 152, 181,473.
Nassau-Dillenburg, van 150.
Nassau la Lecq, van 158.
Nassau, Vianden en Diez, graaf van 476.
Nath (Naet, Nadt), van der (von Dernath) 204-214 *).
Nath, Erps ook geheten van der 205.
Nauta 131.
Neander 137.
Nebbens 273.
Neck, Caan van 272.
Neelen, van der 347.
Neer. van der 115. 118. 119.
Ne(e)ven 79, 81, 84.
Nek, van 116.
Nel 66.
Nesselrode 475.
Nessinck 218.
Nest, van 348.
Neste(n), van de(r) (den) 221, 347, 348 *).
Neste, van den (van Nijsten) 348 *).
Netermans 217.
Neufville, de 343.
Neusteck 428, 429.
Neydau credo Badenweiler 431 *), 433, 434.
N(e)ijenhuis 360, 366, 367, 370.
Nicaisen 10.
Nicolay 66.
Nierop, van 376.
Nies 139.
Nieuwburg 331.
Nieuwenhuis 204, 384.
Nieuwenhuysen, van 32.
Nievelt. van 236.
Nimwegen, van 191-193.
Nispen, van 258.
Nobelaer (, de) 207, 213.
Noest 479.
Noirtich, van 172, 177.
Nolle 81.
Nolte 428, 429.
Nolthenius 475.
Nomen 64.
Noordbeek 199.
Noortbergh 226.
Nootstock 79, 80, 86, 87.
Norch, van 283 *), 284. 290.
Nor(d)beck 252 *).
Norden, van 473.
Norg, van 148.
Norman d'Audenhove, de 141.
Notemans 22.
Nothdurft 382.
Nouts 265.
Nulde, van 261.
Nuyens 474.
Nuys, van 267.
Nijdam 130.
Nijhofs 356, 360.
Nypels 74, 79, 81, 82, 88.
Nysingh 435.
Nijssen 473.
Nijst 82.
Nijsten 87.
Nijsten, van (van den Neste) 348 *).

0

occo 212.
Odendaal 135.
Odinck 146.
Oegstgeest, van 142.
Oepkes 129.
Oeveren, van 273.
Oeynhausen, von 342.
Ohms (van Ohme, van Amen) 372.
Okkers 61.
Old Eitinge 355, 357, 366.
Oldendorp 140.
Oldenhuis 366, 435, 436, 439.
Oldhues, von 304.
Olst, van 66.
Olyemann 193.
Ommeren, van 188, 240, 267.
Ompteda 196.
Onderden Wijngaard Canzius 158.
Onderwater (, van) 63, 388, 443.
Onsta 303.
Onsteijn 375.
Oortcamp, van 218.
Oorthuys 219.
Oostdorn 264.
Oostenrijk, van 100.
Osterling 377.
Oosterwijk, van 457.
Oosting, Wichers 363.
Oosting(h) 362. 363. 369.
Oostingh Haak'363.
Oostrum, van 233, 483.
Oostveen, van 146, 221 *).
Opmeer, van 204, 212, 213.
Oranje-Nassau, van 152.
Orden, van 65.
Os, van 342.
Osterhuis 303.
Otten 220.
Otter, den 176.
Otterloo, van 148.
Oudesluys 273.
Oudewater, Hensbeek van 388.
Oudheusden, van 330, 331.
Outhoff 66.
Outhuijs 121.
Outshoorn, van Reede van 273.
Ouweian 64.
Overlee 263.
Overmeer. van 235. 237.
Ovinck 357.
Oyen, van 129.
Oylemann (, Staphorst) 191, 193.

P

Paadevoort Pronk, van der 133-135.
Paedevoirt (Pavort), van de 97-100, 133.
Paets 273.
Paeu 56.
Pagter, de 385.
Palma de St. Fuentes. de la 273.
Palmbeek 58.
Pa(l)mer 410, 411, 414, 415, 417, 419, 481, 482.
Palsrock 264, 388.
Paludanus 323.
Paludanus, van den Broeck, alias 243.
Pameyer 19.
Pancras 443.
Pandelaert 213.
Pannenborg 476.
Pape (Papinck) 283.
Pape, de 51, 137.
Papinck (Pape) 283.
Pappenheim, von 157.
Pappers 188.
Par, van de 66.
Parys (de Rabotrath) 138.
Pastor 139.
Pater 41.
Patkull. van 313.
Pauw 242, 245, 315.
Pavort (Paedevoirt) ,van de 97-100, 133.
Pee, de 337.
Peel gezegt Maashoek, van der 273.
Peereboom 130.
Peemayer (Permair) (, von) 91-93, 96.

Peersk 263.
Peeters 341.
Pel 64.
Pelkwijk, ter 67.
Pellen 46.
Pels 115.
Pelsers 87.
Pelt 116.
Pelt, van 328.
Peltzer 139.
Pendraat 132.
Pens 208.
Pepping 366.
Perdieus 341.
Pere, van 216.
Peres, von 59.
Permair (Peermayer) (, von) 91-93, 96.
Perre, van 344.
Perre(n), van der 138.
Persijn, van 45, 46, 52, 54, 346, 455.
Pessers 411.
Pestel, von 342.
Petersom, van 106.
Picar, Chebaux dict 136.
Pieck 305.
Piekema 129.
Pieters(on) 386.
Pil 106.
Pipe 285.
Pistoris, von 59.
Plas, van der 265.
Plassche, van den 480.
Plateel 83, 86.
Platevoet 252.
Plemp (Fonteyn, Holland geseyt) 273.
Plettenberg 475.
Pleijs 120, 121.
Pleyte 384.
Ploeg, van der 129.
Pocker 382, 383.
Poel, van der 478.
Poilvache, de 86.
Pol, van de 186.
Polanen, van 447, 451, 452, 457, 458, 460*), 462, 464*)—466, 472 *).
Polder, van de 326, 327.
Polderdijk 328.
Polhemius 473.
Poll, van de 234*), 235.
Polle, van den 172.
Polleman 284.
Pollenus 88.
Polman 286, 302, 303.
Pols 61.
Ponsen 263.
Pont, du 176.
Ponthieu, graaf van 480.
Pool 116.
Poos 257.
Popma, van 198.
Porre (Pors) 32. 266.
Posse, de 344.
Post 109-125 *), 380.
Postma 131.
Potas 64.
Pott 216.
Potter 388.
Potter (van der Loo) 443*).
Pottey 66.
Praet, de 143, 144.
Praine (Preynen, Prenne), du 221.
Pranger 130.
Prenne (Praine, Preynen), du 221.
Prens 4, 13.
Pretorius 135.
Preuyt 26.
Preynen(Prenne, Praine), du 221.
Prez, du 10.
Prince 130, 379.
Proemeren alias Cuypers, van 73.
Proenen 138.
Proest (Pruist) 359.
Pronk (, van derPaadevoort) 133-135.
Pronk Kleyn 134.
Proper 473.
Prouninck 483.
Pruist (Proest) 359.
Puffvliet. van 388.
Pullen, van 113.
Puppius Cramer 255.
Putten, van 62, 290, 294, 295.
Pijl 234, 248.
Pijnacker Hordijk 19.
Pijnappel 315, 316.
Pynss 50.
Pijnssen van der Aa 159, 160, 272.
Pype, Hiddingh anders geheten 285.
Pypeseel 344.

Q

Quants 356.
Querceto, de 51.
Quesne, du 143, 473.

R

Raad, de 328, 336.
Raadt, de 185.
Raalten, van 195.
Rabberts 438.
Rabo'crath, (Parys) de 138.
Rademachers 475.
Rademaker 116, 132.
Raedts 77.
Raephorst, van 166, 169, 171-174, 176.
Raesfelt, van 155, 306, 313, 412, 413.
Raet, de 120, 121.
Raaouin 148.
Rajers 384.
Rambure, van 431.
Ramp í75.
Randwijck, van 352.
Ranst, van 343.
Rant 107.
Rantere, de 262.
Rappard, van 352.
Rasch 20, 21.
Rasport 240, 241.
Ratingen, van 237.
Rave(c) ke (s) 66, 67, 105-107, 221, 222.
Ravens 119.
Ravesteyn 482.
Rechter van Hemert, de 186.
Rechteren, van 150-152, 155-160, 310.
Rechteren tot Heemse en Col-, lendoorn, van 152.
Rechteren, van Heeckeren gen. 303.
Rede, van 245.
Redelé 129.
Ree, van 384.
Reede, van 483.
Reede-Amerongen, van 6'7.
Reede tot Brandlecht, van 341.
Reede van Cutshoorn, van 273.
Reen 199.
Reenen, van 475.
Rees, van 332, 484.
Reevers 260.
Regemorter, van 343.
Regenboog 326.
Regout 84.
Regt, de 14, 329-331.
Reiger, de 475.
Reinbach 137.
Reiners 362.
Reinstra 131.
Reitsenstijn 115.
Remers 331.
Renaut 24.
Reneth 442.
Rengers 302, 303.
Renoy, van 49.
Rens (s) elaer, van 261.
Rep 65.
Resandt, van 235.
Rest. van 62.
Retbergen 195.
Reu, de 339.
Reuneman (Rineman) 422, 423.
Reus, die 240.
Reuijl 117.
Reijger, de 60.
Rhebensch(e)vdt 5.
Rheede (van Saesfeld), van 433.
Rhemen. van 141.
Rheydt, 'von Bylandt- 476.
R(h)ijn, van 223.
Rhijnenburg 37.
Riccé, de 157.
Richards 74.
Ridder 362.
Ridder, de 187.
Ridders 113, 114, 117, 124, 125 *).
Riedesel 475.
Riedt, van 248.
Riel, van 322.
Ri(e)sen, van 191, 193.
Rikkers 130.
Rineman (Reuneman) 422, 423.
Rinnevelt (Rijnevelt), van 222.
Ripperbant 59, 60, 103.
Ripperda 194, 310, 311, 344.
Ripperda zum Venhauss 475.
Risenius (Risonius) 191, 193.
Ritschie 132.
Rivière. Brutel de la 379.
Robers 257.
Robette 6.
Robijn 131.
Robyns 138.
Rocour 224.
Rocourt dit Maitre Varlet. de 224.
Rode, de 240, 261.
Roden, van 482.
Rodenborch, van 237.
Rodenburg 325, 326.
Rodenburg, van 219.
Rodenburgh 273.
Rodengate, ten 435.
Roeck, de 138.
Roeffs 385.
Roelfsema 139.
Röell 141, 352.
Roelofs 146.
Roever, de 138.
Roe-aar 64.
Roke 323.
Rollof 325.
Rombout 44.2.
Rombswinkel 139.
Romein 379.
Romeyns 442.
Rompa, van 474.
Rondema 131.
Ronge 325.
Ronsay, Marlet de 362.
Roo, de 344, 482.
Roo van Rosenburgh, de 57.
Roon, van 218.
Roos 376.
Roos van Mesdag 129.
Roosant, in 't 32.
Roosboom 344, 441.
Roosemont 341.
Roosen 80. 86. 87.
Roosendaal (Rozendael) 259.
Roosendaal (, Hoogendijk) 26, 259.
Roosterman 187.
Rooy, de 67.
Rosing(h)e 362, 365, 436.
Rosmolen (Rosmeulen) 321-339.
Rossem, v. 346.
Ro(t)gers 411, 416, 417.
Roth Ullow, von 59.
Rotselaer, de 138.
Rotterdam, van 233.
Roubaix, de 9.
Roules, de 10.
Roussel 13.
Rouville, de 129.
Rouwenoort, van 156, 157.
Rover (van Montfoort), de 55.
Roy, van 474.
Roy(e), de 138.
Roye, van 344.
Royen, van 248.
Roy(er), de 240.
Roijers 411, 416.
Rozendael (Roosendaal) 259.
Rubben 382.
Rubbens 258.
Rubens 137.
Rüdenhausen, van Castell- 151, 152, 155-158, 160.
Rue, de la 12.
Ruffo di Calabria 188.
Rups 388.
Rusius 364.
Ruttens 138.
Ruychaver 226.
Ruychrock 47, 48, 50.
Ruygrok 17.
Ruyneman 146.
Ruys 205, 343.
Ruijs de Beerenbrouck 90.
Ruijsch 115, 118, 236.
Ru(y)tenberg, van 297, 302, 304, 308.
Ruyter 135.
Ruyter, de 216, 217*), 376.
Ruyter van Steveninck, de 216.
Ruyter de Wildt, de 216.
Rij, van 328, 329.
Rijck, de 233.
Rijckel, van 346.
Rijckers 443.
Rijckert 208.
Rijckevorsel, van 141.
Rycstel, van Gent van 245, 246.
Rijkaert 24.
Rijkel, van 218.
Rijkens 382.
Rijn, van 60, 61, 240.
Rijnevelt (Rinnevelt), van 222.
Rijsenburg, van Vianen van 240.
Ryswyck, de 138.
Rijswij(c van 186, 306, 309.
Ryt, van 328.

S

Sacré 222.
Sale 223.
Salm (-Grumbach), van 162.
Salne, von 139.
Sandberg 141.
Sandbrink 28.
Sandelyn 47. 48.
Sandeweg 259.
Sandra 4, 5, 12, 13, 143, 144.
Sandrart, von 343.
Sandt, van de 97.
Sante, van 62-66.
Sante (Zanten), van 28, 29.
Santen, van 180.
Santheuvel, van den 344.
Santinck (Santinge) 292.
Santvliet, van 341.
Santvoort (, van) 67, 483.
Santwijck, van 262, 346.
Sarinck 444.
Sarter 133.
Sas 248.
Sasse van Ysselt, van 141.
Sassenheim, van 446-472 *)
Sauveur 382.
Savoye, van 59.
Sayer 410—419, 482.
Saysoms 58, 387.
Scaliper 226.
Scamelhulps 343.
Schaap 273.
Schaap ('t Schaep) 62, 63.
Schade 180, 222.
Schaey 233.
Schaffelaer 232.
Schaffer 194.
Schagen, van Beyeren 104.
Schallenberg (Schollenberg), van 431.433.
Scharlaken, Tjallis 388.
Scharro (Charro), de 140.
Sc(h)atter 165 *), 166, 168, 169, 177 *).
Scheffer 66.
Scheidius 107.
Schelhoek 265.
Schelling 336.
Schelling, van der 206.
Schen(c)k 239, 302, 304, 308.
Schen(c)k van Tautenberg 236. 239; 240, 247, 303, 304, 306; 307.
Schenk 63, 326, 335.
Scherlansky 115.
Schermer 66.
Schermerhorn 473.
Scherpensele, van 342.
Scherpenzeel, van 236, 268.
Schie, van 457.
Schierbeek 363, 364.
Schiffardt, à 359.
Schilde, van der 114.
Schillemans 343.
Schimmelpenninck 160.
Schimmelpenninck van der Oye 309.
Schipper 130, 265.
Schipper, Dubbeldestuyver of 324.
Schlotheim, von 59.
Schmals (Schmall) 420, 421.
Schmaltz 427.
Schmidt 375.
Schoemaecker 38.
Schoen 63.
Schoepen 474.
Schokker 131.
Schollenberg (Schallenberg), van 431 433.
Scholten 384.
Scholten ter Horst 202.
Schonauwen, van Baern (Baren) van 187.
Schönbeck 384.
Schonegevel (Kuiper) 130.
Schonenburch, van 236.
Schönleben, von 201.
Schoof 116.
Schootburg, van 250.
Schorel 66.
Schot 247, 347.
Schouten 113. 119. 222.
Schouten (, Vroom alias) 31.
Schoutten van Dijck 31.
Schrasser 240.
Schrassert 200, 273.
Schrevelius 113.
Schrevels 480.
Schröder 383.
Schrijver 128.
Schuer, van 236.
Schuer, van der (Verschuyr) 240, 245.
Schues 344.
Schu(i)ring(e) 356, 363, 369.
Schulte(n) 191-193.
Schultze 98.
Schut 129.
Schutte 130.
Schutter 330, 336.
Schuurbeque Boeye 273.
Schuurmans 116, 382.
Schuyl de Walhorn 138.
Schuylenburg 130.
Schwar(t)z, von 312.
Schwarzburg-Rudolstadt, van 152.
Schweickhard 140.
Schwencke 475.
Scorel, van 241-243.
Scroeyestein, van 234.
Seekmans 347.
Segers 73.
Sekers (Zekers) (, 't) 315, 317, 320.
Sel. de 136.
Selbach, van 371.
Selliger 375.
Selwert, van 292, 296.
Sem 236, 237.
Serclaes,' 't 138.
Serft 483.
Serrurier 475.
Seseman 245.
Sevender (Zevender), van (der) 170, 174, 181, 236.
Severijn 116.
Seyde(n), van der 15, 26.
Seyffardt 107.
Sichterman 358.
Sickinghe 273.
Sigers202.
Sigers (ther Borch), de 193-204 *).
Sillem 344.
Simbert 223.
Simmelink (Zimlings) 442.
Sinclair 272.
Sint Maartensdijk 332.
Sipkes 378.
Sire 138.
Sirre 219.
Sirtema van Grovestins 352.
Sissingh 27.
Sittaert, van 343.
Six 141, 343.
Slagheck (e) 268 *)
Sleeus 342.
Sleght 202.
Sleutels, van Valckenborgh alias 73, 74.
Slewart (Slewerth) 190, 191, 193.
Slippenbach, van 312.
Sloet 157. 198, 308—310, 312. 4 7 7 .
Sloot totten Hersenberch 188.
Sloot zu Syngraven 342.
Slotemaker 444.
Sloute 343.
Sluis (Sluys), van der 17, 21, 253, 334, 335.
Sluisdam, van 481.
Sluys (Sluis), van der 17, 21, 253, 334, 335.
Smeenge (Smeingh) 356, 371.
Smeets 79, 130, 474.
Smeingh (Smeenge) 356, 371.
Smeth, de 352.
Smid 476.
Smit 40, 203, 365.
Smits 79, 81, 85, 134, 333, 474.
Smits van Smitshuizen 198.
Smitshoeck 30.
Smitskam 16.
Snap 444.
Snellenberch. Botter van 245.
Snetlagen, van 306.
Snikkerieme, van Duvenvoorde alias 458.
Snip 324.
Snoek 68. 219.
Snouckaert van Schauburg 352.
Snijder 336.
Snijers 186.
Soer (Zoer) 146, 147.
Solders 79, 80, 82.
Solms(-Braunfels), van 152.
Sombeecke (Somneecken). van 49, 53.
Somer 216.
Someren, van 444.
Somers 187.
Son (Zon), de (van) 249.
Soos (, de) 39, 40, 43.
Soos, Diephorst alias 39-42, 45.
Sory 4, 13.
Sotius 42.
Spaan 62.
Spaander 387.
Spaarkogel Verfaille 128.
Spadenburgh 47.3.
Spaen, van 156, 158, 341.
Spaen la Lecq, van 158.
Spaen, von 342.
Spall, van 116.
Spangen, van 211, 342.
Spangen, van der 457.
Spangenberg 475.
Spanghen, Uuternesse gen. 458.
Speckeslager 97.
Speelman 344.
Spelder 66.
Spelt 39.
Spengler, van 20, 21.
Spieckermann 139.
Spierinck 316, 320.
Spierinckx 473.
Spiering 129.
Splinter 53.
Sprangers 185. 219.
Sprengstain (, von) 100, 101.
Springher 100.
Spruit 264..
Spruyt 56.
Staats 342.
Stael, van der 482.
Staes 266.
Sta(m)proy, van 244-246.
Standaart 377.
Staphorst (Oylemann) 191, 193.
Starmans 90.
Steelant, van 344.
Steen 256, 316.
Steen, van den 19, 320.
Steenhouder 248.
Steenhouwer 147, 222, 223.
Steenhuis 204.
Steenhuysen 483.
Steenler, van 146, 147, 222, 223.
Steenwijck, van 148, 292, 295, 296, 300, 301.
Steenwij(c)k, (de Vos) van 281 -314 *), 352, 477.
Steenwijck, van den Ghore alias van 287.
Steenwijck ter Scheere, van 300.
Stefanova 384.
Stegen, van der 98.
Steinbicker 98.
Steinert 429.
Stelling 306.
Stepraedt (tot den Parrick), van 246.
Sterk 381.
Stern (Stirn) 420429.
Sterrenberch 74.
Steveninck, de Ruyter van 216.
Steveningk 475.
Stevens 84.
Steyer, von *) 103.
Steyl 62.
Steynemolen 51.
Sticker 40.
Stiensma 129.
Stirn (Stern) 420-429.
Stirum, van Limburg 340, 341, 410-419.
Stockem, van 89, 90.
Stockmans 239.
Stoep, van der 327.
Stoffels 31, 88.
Stok 25.
Stok, van der 129.
Stokkers 220.
Stokkum, van 113.
Stokman 1 0 6 .
Stolberg, van 150-160.
Stolberg-Wernigerode. van 152.
Stom 81, 84.
Stompwijk 113.
Storm 121, 122, 176.
Storm (, van der) 242.
Stougie 322, 327.
Stoyanow 384.
Straatman 17, 18, 21, 22, 66.
Strabbinge 369.
Straten, van der 266, 315.
Streuff 97-99.
Stribos, van 317.
Stricker 475.
Stroinck 220.
Struick 371.
Strijbosch, van 314, 319, 320.
Strijbosch, van Vaerlaer alias van 316, 317, 319.
Stryen, de 343.
Stuel 442, 444.
Stuers, de 352.
Stuur 379.
Sugtelen, van 362.

Suyrmont (van Zuerburch) 236.
Suys 50, 54, 206, 210, 213, 344.
Suys, de 343.
Swaan, de 116.
Swaardemaker 64.
Swaegs 388.
Swaen 136.
Swaen. van der 16.
Swart '61.
Swartwout 473.
Swartzenburg, von 431, 433, 434.
Sweerts de Landas 412-415.
Swens 202.
Swers, van 384.
Swierink 105.
Swieten, van 55, 138, 457.
Sijde, van der 333, 478.
Sypenes(Zijpenes), van 246.
Sijstermans 341.
Sijtses 385.
Sytzama, van 155.

T

Tack 343.
Taenemans 257.
Taets van Amerongen 241.
Taminiau 474.
Tamming 437.
Tamminga 197, 198.
Tannaert 52.
Tapper 341.
Tarel, van 195, 202.
Tass 104.
Tavenier 220.
Taxis, van Huls van 155.
Tebing(e) 435, 436, 438, 439.
Tegge, Blaumus 57, 68.
Temminck 137.
Temperman 481.
Tencking(ch) 67.
Tendeloo, van 474.
Te(n) gnagel (Teynagel, Tijnnagel) 187, 267, 268 *).
Tengnagel, Gansneb gen. 309, 313.
Tenhaeff 137.
Tenkink 105.
Terbarghorst 79, 80, 82.
Terbeeck van Coesfelt (Coesvelt) 138, 239.
Tertre, de Villers au 225.
Testelet 429.
Teylingen, van 49, 51, 466.
Teynagel, (Tijnnagel, Te! n)gnagel) 187, 267, 268 *).
Theben 475.
Theunissen 347.
Thielens 343.
Thierry 273.
Thin 261.
Thoenys 343.
Thol, van 343.
Thomassen 129.
Thoorn, van den 385.
Thorn Leesoa 380.
Thugelius 192.
Tielen 116.
Tielenburg 130.
Tienhoven, van 129.
Tierloet 452.
Timmerman 66, 67, 105.
Timmermans 474.
Tin 64.
Titsinge 359.
Tjallis (Scharlaken) 388.
Tobias 121.
Tol 329.
Tol, van 347.
Toll (D(h)ol(l)) 345.
Toll (, von) 345.
Tolsma 132.
Torck 155, 157, 341.
Torre, de la 211.
Toutenburg, Schenk van 236.
Treslong, Bloys van 181.
Treutelaar 348.
Tricht, van 444.
Trier, van 474.
Tritsum, van 212, 213.
Trost 91-93.
Trouw 327, 334.
Tuck 273.
Tuinen, van 130.
Tuk 334.
Tulman 122.
Turchi, de 104.
Turnor (Turner) 67*), 147, 483.
Tutein 475.
Tuyl, van 432.
Tuvll van Serooskerken, van 352.
Tuyll van Serooskerke en Welland, van 313.
Twaleffhoeven., van 234.
Twickel(o), van 304, 311.
Twiller, van 261.
Tijman 145, 217.
Tijn(n)agel (Te(n)gnagel, Teynagel) 187, 267, 268*).

U

Ubbena 196, 364.
Uden, van 66, 316, 320.
Uhlenbroek 385.
U(i) tenwaerde 142.
Ullow, von Roth 59.
Utengore (van den G(h)ore, in den G(h)ore, van den Goer) 284, 285, 287, 290.
Utenhove 343.
Utenweerdt (Uyttenweerde) 187.
Uterwijc 162.
Uterwijck, van 294-296, 300.
Uuternesse gen. van Spanghen 458.
Uytrecht, van 50.
Uyttenweerde (Utenweerdt) 187.

V

Vader, van Voorst 130.
Vaeck 267.
V(a) erlaer, (Michiels) van 314-321.
Vaerlaer alias van Ghemert, van 316, 320.
Vaerlaer alias van Strijbosch, van 316, 317, 319.
Vaerle. van 444.
Vaerling 444.
Vaes van Domerswinkel 139.
Valck 60.
Valckenborch 430.
Valckenborgh (alias Sleutels), van 73-75, 77, 78.
Valk 66.
Valk, van der 129.
Valkenburg, van 342.
Vallée, de67, 482.
Valois(, de) 143, 145.
Vanevelt, van 119, 223.
Varendonck 343.
Vargas, de 73.
Varick, van 473.
Vaudémont, de 479, 480.
Veen 64, 343.
Veen, van 194, 195, 203, 374.
Veene, van den 483.
Veenhuis 137.
Veer, ter 67.
Vegt, van der 132, 383.
Veken, van der 473.
Velaer, de 388.
Veld, van der 188, 219.
Velde. van der 327.
Velden, van 128.
Velden, v. d. 220.
Veldhuizen 329.
Veldts, van der 378.
Velpe, van 87.
Vels (Fels) 106.
Velse(n), van 233, 454, 484.
Veltbruggen, van 305.
Veïtman, Hammink 380.
Vening Meinesz 129.
Venne, van der 323.
Verbaas 329.
Verbeeck 237.
Verbeke 237.
Verberckmoes 344.
Verbolt 180.
Verboon 38.
Verborch (van der Borch, van der Burch) 232-234, 245.
Verbos 265.
Verbraak (Verbra(ec) 110-112, 118.
Verbraecken 344.
Vercauteren 343.
Vercruysse 11.
Verdoorn 219.
Verduyst 241 *).
Verfaille (.Belkmeer) 128.
Verfaille, Spaarkogel 128.
Verfaille,Walbeek 128.
Verhaer 261, 264, 265.
Verhagen 28, 327.
Verheüvel 39.
Verheyleweghe 138.
Verhorst 246.
Verhulp 327, 336.
Verkerk 32, 136, 148, 337.
Verkruisen 130.
Verkruysen 64.
Verloop 335.
Vermaas 345.
Vermaet (Vermaat) 264, 329, 336, 388, 484.
Vermaeth (van der Maeth) *) 236. 239.
Vermandois, van 480.
Vermeer 107, 132.
Vermeule 327, 331.
Vermeulen 115, 117, 376.
Vermeii 37.
Vermij"263.
Vernatti *) 29.
Verneé 334.
Verr (e) y 16-18,259.
Verrijp 328.
Verschoor 107, 273.
Verschuer, van 351.
Verschuir 364, 369.
Verschuyr (van der Schuer) 240, 245.
Versluis 362.
Versteveren 444.
Verstockt 474.
Verwer, de 248.
Verwerda 362.
Verwest 481.
Verweij 30, 57, 68, 147, 148 *), 475.
Verweij, Blaumus 67 *), 68, 14'7.
Vet 64.
Veth, de 38, 39.
Veurden, van 429.
Vianen, van 233, 236, 241 *), 300.
Vianen van Rijsenburg, van 240.
Viatis 92.
Vie, de la (Lavia) 347, 443.
Viehman 423.
Vi (e) rmundt, van 310,311.
Vil(l)eers (Fileers) 480.
Villegas (Villegars, Willegers) (, de) 104, 107, 223-225 *).
Villegas, Alauder (Allander) de 224, 225.
Villegas genaamd Malherbe, de 224.
Villers au Tertre, de 225.
Villers, Zoete Lake von 344.
Villiers, de 475.
Vilsteren, van 300, 301.
Vin(c)k 62, 115, 120, 123.
Vinckel (Vynckel), van 314, 318, 319.
Vinckel, van der Heze die men hiet van 318.
Vinne, van der 484.
Virieu, de 263, 346.
Visscher, de 22.
Viss(ch)er, de 242.
Visser 31, 56, 130, 255, 328, 330, 375 ,379.
Visser, de 255, 256, 273, 457, 462.
Vissering 126, 127, 129, 137.
Visvliet 346.
Vivien 4.
Vladeracken. van 386.
Vlasvoert, van der 320.
Vlecken 88.
Vledder 106.
Vleminckx 474.
Vleming 473.
Vleuten, van 129.
Vlie(ck)x 83, 86.
Vlieger 31.
Vlierden 474.
Vliert, van de 273.
Vliet, van 26.
Vlisseghem, van 225.
Vocking (Fockink) 103.
Voerd (Voird, Voord), van 234, 236.
Voerst, van 295, 296, 310.
Vogelaar 58.
Vogelsangen 226.
Voghels 315.
Voird (Voord, Voerd), van 234, 236.
Volbergen, van 118.
Volden (Volders) 72.
Volder, de 220.
Volders (Volden) 72.
Volger 64.
Volkers (Volckerts) 348.
Volkmaars 140.
Vollenhove 477.
Vollenhoven, van 273.
Voltelen 226.
Voocht, de 266.
Voogd, de 327.
Vo(o)gel(, de) 444.

Voord (Voird, Voerd), van 234, 236.
Voorde, van de 343.
Voorne, van 62, 482.
Voorst. van 140. 235. 237. 295.
Voorst' Vader, van 130.
Voort, van der 225, 226, 273, 484.
Vorm, van der 107.
Vorst, van der 21.
Vorstius 191.
Vos 61, 263, 331, 346.
Vos, de 14, 335.
Vos(, de) 136. 286., 288., 289. 290, 292, 293, 297—299, 3oí -304, 307, 308.
Vos van Ansen, de 290, 303,305.
Vos van Steenwij (c)k, de 148, 281—314*), 352, 477.
Vos van Steenwijck tot Batinge, de 301.
Vos 'van Steenwijck van Putten, de 294, 298—300, 305.
Vos van Steenwijck genaamd Huzeken, de 293, 294.
Vos van den Goer 284.
Voskuyl 370.
Voss, van 195, 201.
Vossem, van 473.
Vouw, de 18.
Vrankestijn 25.
Vrecken, van der 89.
Vreeswij(c)k, van 235.
Vreugdenberg 220.
Vries, de 132. 328, 376, 4'74.
Vries; Franken de 129.
Vriese, de 273.
Vriesendorp 68.
Vroom 383.
Vroom alias Schouten 31
Vrij 15, 16.
Vrij(en)lande, van den 31.
Vrijland(t) (, van) 30 *)—32, 60, 265-267, 348.
Vrijland(t), Coomans alias 264
Vrijlan(d)t van Dijck 30—32. 2 6 6 .
Vrijlant, van 266, 267 *).
Vrylinck (Vrylinghe) 372.
Vultejus 342.
Vijffhuysen, van 148, 226.
Vynckel (Vinckel), van 314, 318. 319.

W

Waal, de 113.
Waal, van der 25, 336.
Waardenburg 326.
Wachtendonck, van 343.
Wadde 62.
Waddel 432, 434.
Waegemaecker 264, 388, 484.
Waele, de 48.
Waerde, uten 457.
Waert. de 53.
Waesberghe, van 273.
Waeyer 195.
Walbeek 129.
Walbeek Verfaille 128.
Naldrix 359.
Ralhorn, Schuyl de 138.
Naling 347.
Wall, van den 310, 311.
Nalter 190, 191.
Wal(t)hause(n) (Walthuseren), von (de) 100, 431-434.
Wamelen, van 335.
Wangen 343.
Warin, Gombrecht van 364.
Waringa 131.
Warminge 369.
Warnink 220.
Wartena 129.
Washington 107, 108.
Wassenaar 442, 443.
Wassenaar, van 157, 158.
Wassenaer, van 104.
Waterman 476.
Webels 78.
Weber 422, 423.
Weeda 337.
We(e)de, van 245, 352.
Weel, van 25.
Weele. van der 385.
Weerd, de 333.
Weerdum, van 301.
Wees, van 310.
Weggeman 202.
Weide, van der 479.
Weidema 132.
Weitolshausen von Schrautenbach, von 158, 159.
Wel, van der 113.
Welde (Felde) 115.
Well, van der 237, 238.
Welvelde, van 312.
Welv. van 267. 268.
Wenckum, van 186.
Wendel(s) 111-113, 119, 121, 122, 124.
Wendland 129.
Wentel 255.
Wercker 264.
Werff, van der 128, 257.
Wernigerode, van Stolberg-152.
Werth, von 476.
Werve, van de 48.
Werven, van der 473.
Wesemaele, de 343.
Wessels 132, 201, 202.
Weste 427, 428
Westerholt, van 156, 158, 303, 308, 340, 341.
Westerhout 266.
Westerkappel, Loos van 381.
Westerlo 362.
Westerman Holstijn 129.
Westre(e)nen, van 28, 235, 237, 238, 241, 244, 245.
Westrenen, van Grachtveld van 236.
Wevelinkhoven, van 97.
Wever 98.
Wey 329.
Weyde, van der 25, 265.
Weyn 343.
Weyn, van 344.
Wiarda 144, 342.
Wicheringe 197.
Wichers 365.
Wichers Oosting 363.
Wiele, van de 343.
Wienissen 384.
Wifringhe 196.
Wilde, de 138, 273.
Wildeman 203.
Wilder 426.
Wildervanck 438.
Wildon, von *) 103.
Wildri (c)ks 358—360.
Wildt, de Ruyter de 216.
Wilhem, de 216.
Wille (Wilte) 261.
Willeboorts 377.
Willemaerts 473.
Willich 97.
Willigen, van 16.
Willigen, van (der) 249.
Wilpart ' 1 3 .
Wilte (Wille) 261.
Wiltfelt 67, 483.
Wiltink 438.
Winckels (Wyckel) 442.
Wind, de 242.
Wineke 195, 203.
Wingaerden, van 47.
Winkel 66.
Winter, de 65.
Wintershoven 245.
Wintgens 139.
Wipperman 107.
Wispelwey 359.
Wissel, van der 130, 372-385 *).
Wisselen, van 373. 374.
Wissel(t), van (von) 373 *).
Wit, de 385, 443.
Witbolts 226.
Withocks 322.
Wits 324.
Witt, de 373.
Wittebrood 63.
Wittinck 361.
Woerdsma 132.
Woert, van der 455, 461.
Woesthoff 106.
Wolboocker 267.
Woldenburg(h), van 310—312.
Wolff-Metternich 475.
Wolff van Brakel. de 267.
Wolffs 80, 82, 83.
Wöller 420, 421.
Wolsing 147.
Wolssinks 68.
Worst, van der 27.
Woude, van der 129.
Woudenberch. van 237.
Woutman 106.
Wuerd, van der 256.
Wullen, van 306, 309.
Wuijts 343.
Wijburch 268.
Wijck, van 267.
Wyckel (Winckels) 442.
Wijenhorst, van 200.
Wyfflet 52.
Wijk, van 32, 325, 475.
Wijkersloot, van 148.
Vijnants 116.
Vijnbergen, van 186-188.
Vijngaarden, van 129, 336.
Vijngaerden, van 180, 181, 184, 226.
Yyntiens 370.
Nijsenseel 66.

Y

Jell, De (Degel) 32.
Jlst 362.
Jmmersele, de 343.
Jperen, van 469.
Js (Eijs) 127.
Jsendooren 343.
Jserman(s) 324, 326.
Jsselstein, van 244.
Jsselt (Isselt), van 232, 236, 238, 244, 248.
Jsselt, van Sasse van 141

Z

Zalen, van 40.
Banden, van 171.
Zandstra 130.
Zandt 130, 380.
Zanten (Sante), van 28, 29.
Zass 239.
Zassen, van 256, 257
Zeeman 130.
Zeeridder 201.
Zegelaar 145.
Zekers (Sekers) (, t) 315, 317.
Zeller 379.
Zenden,, van 139.
Zetten, van 382.
Zevenbergen, de 343.
Zevender (Sevender) , van (der) 170, 174, 181, 236.
Zeybart 261.
Ziedses Desplantes 220.
Ziering 220.
Zimlings (Simmelink) 442.
Zimmerman 141.
Zinderen, van 290.
Zingel, v. d. 220.
Boer (Soer) 146, 147.
Zoete Lake van Villers 344.
Zoeteman 24.
Zon (Son, Sonde), de (van) 249.
Zoone 375.
Zoutelande, van 48, 50.
Zuerburch, van (Suyrmont) 236.
Zulen (Zuylen), van 233, 234.
Zutphen, von 190, 192, 193.
Zutter, de 344.
Zuylen (Zulen), van 233, 234.
Zwens 194.
Zwijnre, van 297.
Zijde, van der 328.
Zyghers 195.
Zijl, van 108 *).
Zijl, van de 261.
Zijlstra 384.
Zype, van den 343.
Zijpenes (Sypenes), van 246.

Mededelingen van het Bestuur, van het Kon. Ned. Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde

BIJEENKOMST GENEALOGISCHE SOCIETEIT ZEIST

zaterdag 10 januari 1959, te 14.30 uur in **Hôtel Figi te Zeist,**

Prof. Dr. W. Ph. Coolhaas zal een voordracht houden over het onderwerp: „De maarschalken van Napoleon en hun verwanten".

Introductie gaarne toegestaan na voorafgaande aanmelding.

BIJEENKOMST GROEP NOORD-HOLLAND

woensdag 14 januari **1959, te** 20.00 uur, in het American Hôtel, Leidseplein te Amsterdam,

Mr. D. Dunlop zal spreken over „Het Erfrecht van Schotsche families".

Met dit nummer worden medegezonden de **bladz.** 137 **t.e.m.** 152 van het Bijblad,

---

CONTRIBUTIE 1959

Aan de leden en abonné's wordt verzocht de contributie (abonnement) voor het jaar 1959 ad ƒ 20,— over te boeken vóór 1 februari a.s. op postrekening 20910 ten name van het Genootschap te 's-Gravenhage. Junior-leden (onder 21 jaar) zijn ƒ 15,— verschuldigd.

Aan hen, die zich hebben geabonneerd op het Bulletin Heraldique International „Archivum Heraldicum" wordt verzocht om aan bovengenoemd bedrag de 'kosten van dit abonnement ad ƒ 4,50 toe te voegen: de penningmeester zorgt voor doorzending naar Lausanne.

Uitgaven van het Genootschap

De volgende uitgaven van het Genootschap zijn nog in beperkte mate verkrijgbaar:

„KWARTIERSTATENBOEK" . . . . . ƒ 25,— per exemplaar
(bij toezending + ƒ 1,10 porto binnenland of ƒ 1,81 porto buitenland)

„JAN VAN RIEBEECK, ZIJN VOOR- EN NAGESLACHT" .. .. ƒ 9,30 „ „

„JUBILEUMNUMMER 1933" . . . . . ƒ 2,— „ „

Tevens vestigen wij er de aandacht op, dat de volgende oude jaargangen van het Maandblad *„De Nederlandsche Leeuw"* nog verkrijgbaar zijn:

1884 (c), 1885(b), 1886(b), 1887(b), 1888(b), 1908(c), 1913(d), 1914(b), 1915(a), 1916(a), 1917(b), 1922 (c), 1925(b), 1926(c), 1928(b), 1929(b), 1932(b), 1934 (c), 1935 (c), 1939(d), 1941(b), 1942(d), 1943(b), 1944(d), 1945/46(a), 1947(a), 1948(c), 1949(b), 1950(b), 1952(b), 1953(d), 1954(b) en 1956(c),

a = ƒ 2,50; b = ƒ 3,50; c = ƒ 5,—; d = ƒ 7,50.

Bestellingen gelieve men te richten aan het: Bureau van het Koninklijk Nederlandsch Genootschap **voor** Geslacht- en Wapenkunde, Bleijenburg 5, 's-Gravenhage.

VRAAG EN AANBOD.

Deze rubriek is uitsluitend bestemd voor leden van het Genootschap en *niet voor de handel.*

De Hoofdredacteur beslist als enige instantie over het al of niet opnemen van de ingezonden vragen en aanbiedingen.

Ter bestrijding van de kosten van deze rubriek dient vooreerst ƒ 0,50 te worden overgemaakt, desgewenst in postzegels, aan de hoofdredacteur; plaatsing geschiedt alleen na ontvangst van dit bedrag.

A a n g e b o d e n aan meestbiedende: J. B. Rietstap, Wapenboek van den Nederlandschen Adel, 2 delen. A. A. Vorsterman van Oyen, Stam- en Wapenboek van aanzienlijke Nederlandsche familieën, 3 delen,

Aanbiedingen aan *Redactie Nederl. Leeuw, Backershagenlaan 70, Wassenaar.*

Benoeming van gewone leden.

De gewone leden van het Genootschap worden op voordracht van ten minste één lid, na gehouden ballotage, door het Bestuur benoemd.

Opgave van candidaat-leden gelieve men te richten tot de Secretaris, Ir. C. M. R. Davidson, Jacob de *Graefflaan 17, 's-Gravenhage.*

De jaarlijkse contributie voor de gewone leden bedraagt *f* 20,—.

Men gelieve deze te voldoen door storting vóór 1 februari op **postrekening** no. 20910 van de „Penningmeester van het Genootschap" te 's-Gravenhage.

Na 1 maart zal over de verschuldigde contributie met verhoging van inningskosten worden beschikt.

Nieuwe leden, die in loop van het jaar tot het Genootschap toetreden, gelieven hunne contributie op de hierboven aangegeven wijze te voldoen vóór het verstrijken van de maand, volgende op die van hunne benoeming, bij gebreke waarvan als boven zal worden gedisponeerd.

Opzegging moet geschieden vóór 1 december, voorafgaande aan het Genootschapsjaar, met ingang Waarvan men zijn lidmaatschap wenst te beëindigen.

Dezelfde bepalingen gelden o.m. voor de abonnementsgelden.

Maandblad.

Het Maandblad „De Nederlandsche Leeuw" verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.

Voor niet *leden van* het Genootschap, alsmede voor bibliotheken en archieven, is het Maandblad verkrijgbaar tegen een abonnementsprijs van *f* 20,—.

Men gelieve zich hiervoor op te geven bij het Bureau van het Genootschap, Bleyenburg 5 te 's-Gravenhage.

Zie voor de wijze van betaling hierboven onder: Contributie.

Bibliotheek en Verzamelingen van het Genootschap.

De Verzameling van het Genootschap, inclusief de Bibliotheek, gevestigd *Bleyenburg* 5 te 's-Gravenhage, zijn voor de leden toegankelijk iedere maandag van 9½—12 en van 14—17 uur, iedere donderdag van 9½—12 uur.

Inlichtingendienst.

Ten behoeve van de leden is een inlichtingendienst ingesteld, die tegen onderstaand tarief uit de talrijke verzamelingen, welke het Genootschap ten dienste staan, gegevens op genealogisch en heraldisch gebied verstrekt.

Voor de beantwoording van elke gestelde vraag wordt bij de inzending aan het Bureau van het Genootschap een bedrag van *f* 2,50 ingewacht, met dien verstande, dat inlichtingen op verschillende vragen, in één brief samengevat, elk afzonderlijk in rekening worden gebracht.

Mededelingen van het Bestuur van het Kon. Ned. Genootschap voor Geslacht- en wapenkunde

BIJEENKOMST GENEALOGISCHE SOCIETEIT ZEIST

zaterdag 7 februari 1959 in Hôtel Figi te Zeist,

14 uur: voorziening voorzittersvacature.

14.30 uur: (of zoveel later als het huishoudelijke gedeelte der vergadering zal zijn beëindigd) zal Mr. **W. de Vries een** voordracht houden over het onderwerp: „Een West-Europees gezelschap, De verwanten van de engelse leraar Gymnasii Hagani Robert Ward Bulkley (1805-1872) ."

Introductie bij het **t** w e e **d e** gedeelte der bijeenkomst gaarne toegestaan, na voorafgaande aanmelding.

BIJEENKOMST GROEP NOORD-HOLLAND

woensdag 18 februari 1959, te 20.00 uur, in het American Hôtel, Leidseplein te Amsterdam.

F. W. A. Baron van Asbeck houdt een lezing over: „Erfelijkheid".

Met dit nummer worden medegezonden de **bladz. 153 t.e.m. 168** van het Bijblad.

Uitgaven van het Genootschap

De volgende uitgaven van het Genootschap zijn nog in beperkte mate verkrijgbaar:

„KWARTIERSTATENBOEK" . . . . . **ƒ 25,—** per exemplaar
(bij toezending + ƒ 1,10 porto binnenland of ƒ 1,81 porto buitenland)

„JAN VAN RIEBEECK, ZIJN VOOR- EN NAGESLACHT" . . . . **ƒ 9,30** „ „

„JUBILEUMNUMMER 1933" . . . . . **ƒ 2,—** „ „

Tevens vestigen wij er de aandacht op, dat de volgende **oude jaargangen van het Maandblad** *„De Nederlandsche Leeuw"* nog verkrijgbaar zijn:

1884(c), 1885(b), 1886(b), 1887(b), 1888(b), 1908 (c), 1913(d), 1914(b), 1915(a), 1916(a), 1917(b), 1922(c), 1925(b), 192@(c), 1928(b), 1929(b), 1932(b), 1934 (c), 1935 (c), 1939(d), 1941(b), 1942(d), 1943(b), 1944(d), 1945/46(a), 1947(a), 1948(c), 1949(b), 1950(b), 1952(b), 1953(d), 1954(b) en 1956(c).

a = ƒ 2,50; b = ƒ 3,50; c = ƒ 5,—; d = ƒ 7,50.

Bestellingen gelieve **men te richten aan het: Bureau** van **het Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde, Bleijenburg 5, 's-Gravenhage.**

VRAAG EN AANBOD.

Deze rubriek is uitsluitend bestemd voor leden van het Genootschap en *niet voor de handel.*

De Hoofdredacteur beslist als enige instantie over het al of niet opnemen van de ingezonden vragen en aanbiedingen.

Ter bestrijding van de kosten van deze rubriek dient *vooreerst* ƒ 0,50 te worden overgemaakt, desgewenst in postzegels, aan de hoofdredacteur; plaatsing geschiedt alleen na ontvangst van dit bedrag.

A a n g e b o d e n: Nederland's Adelsboek jaargangen 1940, 1941 en 1942.

Te bevragen bij Jhr. Mr, C. C. van Valkenburg, Aerdenhoutsduinweg 19, Aerdenhout.

Benoeming van gewone leden.

De gewone leden van het Genootschap worden op voordracht van ten minste één lid, na gehouden ballotage, door het Bestuur benoemd.

Opgave van candidaat-leden gelieve men te richten tot de Secretaris, Ir. C. M. R. Davidson, Jacob de *Graefflaan 17*, 's-Gravenhage.

De jaarlijkse contributie voor de gewone leden bedraagt *f* 20,—.

Men gelieve deze te voldoen door storting vóór 1 februari op postrekening no. 20910 van de „Penningmeester van het Genootschap" te 's-Gravenhage.

Na 1 maart zal over de verschuldigde contributie met verhoging van inningskosten worden beschikt.

Nieuwe leden, die in loop van het jaar tot het Genootschap toetreden, gelieven hunne contributie op de hierboven aangegeven wijze te voldoen vóór het verstrijken van de maand, volgende op die van hunne benoeming, bij gebreke waarvan als boven zal worden gedisponeerd.

Opzegging moet geschieden vóór 1 december, voorafgaande aan het Genootsehapsjaar, met ingang waarvan men zijn lidmaatschap wenst te beëindigen.

Dezelfde bepalingen gelden o.m. voor de abonnementsgelden.

Maandblad.

Het Maandblad „De Nederlandsche Leeuw" verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.

Voor niet leden van het Genootschap, alsmede voor bibliotheken en archieven, is het Maandblad verkrijgbaar tegen een abonnementsprijs van *f* 20,—.

Men gelieve zich hiervoor op te geven bij hel, Bureau van het Genootschap, Bleyenburg 5 te 's-Gravenhage.

Zie voor de wijze van betaling hierboven onder: Contributie.

Bibliotheek en Verzamelingen van het Genootschap.

De Verzameling van het Genootschap, inclusief de Bibliotheek, gevestigd *Bleyenburg* 5 te *'s-Gravenhage,* zijn voor de leden toegankelijk ie dere maandag van 9½—12 en van 14-17 uur, iedere donderdag van 9½—12 uur.

Inlichtingendienst.

Ten behoeve van de leden is een inlichtingendienst ingesteld, die tegen onderstaand tarief uit de talrijke verzamelingen, welke het Genootschap ten dienste staan, gegevens op genealogisch en heraldisch gebied verstrekt.

Voor de beantwoording van elke gestelde vraag wordt bij de inzending aan het Bureau van het Genootschap een bedrag van *f* 2,50 ingewacht, met dien verstande, dat inlichtingen op verschillende vragen, in één brie-f samengevat, elk afzonderlijk in rekening worden gebracht.

Mededelingen van het Bestuur van het Kon. Ned. Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde

BIJEENKOMST GROEP NOORD-HOLLAND

woensdag 11 maart 1959, te 20.00 uur, in het American Hôtel, Leidseplein te Amsterdam.

waar Mr. D. Dunlop zijn tweede lezing zal houden: de titel luidt: „Schotse genealogie en heraldiek".

Met dit nummer worden medegezonden de bladz. 169 t.e.m. 184 van het Bijblad,

---

Uitgaven van het Genootschap

De volgende uitgaven van het Genootschap zijn nog in beperkte mate verkrijgbaar:

„KWARTIERSTATENBOEK" . . . . . ƒ 25,— per exemplaar
(bij toezending + ƒ 1,10 porto binnenland of ƒ 1,81 porto buitenland)

„JAN VAN RIEBEECK, ZIJN VOOR- EN NAGESLACHT" . . . . ƒ 9,30 „ „
(bij toezending: ƒ 9,90)

„JUBILEUMNUMMER 1933" . . . . . ƒ 2,— „ „

„JUBILEUMNUMMER 1958" . . . . . ƒ 4,50 „ „

Tevens vestigen wij er de aandacht op, dat de volgende **oude jaargangen** van het Maandblad *„De Nederlandsche Leeuw"* nog verkrijgbaar zijn:

1884(c), 1885(b), 1886(b), 1887(b), 1888(c), 1908(c), 1914(b), 1915(a), 1916(a), 1917(b), 1921(d), 1922(d), 1925(b), 1926(d), 1928(b), 1929(b), 1932(b), 1934(c), 1935(d) 1936(d), 1939(d), 1940(d), 1941(b), 1942(d), 1943(b), 1945/46(a), 1947(a), 1948(c), 1949(c) 1950(b), 1952(b), 1953(d), 1954(b), 1955(d), 1956(b) en 1957 (b).

a = ƒ 2,50; b = ƒ 3,50; c = ƒ 5,—; d = ƒ 7,50.

Bestellingen gelieve men te richten aan het: Bureau van het Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde, Bleijenburg 5, 's-Gravenhage.

VRAAG EN AANBOD,

Deze rubriek is uitsluitend bestemd voor leden van het Genootschap en *niet voor de handel.*

De Hoofdredacteur beslist als enige instantie over het al of niet opnemen van de ingezonden vragen en aanbiedingen.

Ter bestrijding van de kosten van deze rubriek dient vooreerst ƒ 0,50 te worden overgemaakt, desgewenst in postzegels, aan de hoofdredacteur: plaatsing geschiedt alleen na ontvangst van dit bedrag,

---

Te koop gevraagd:

De Bie en Loosjes. Biografisch Woordenboek van Protestantsche Godgeleerden in Nederland, alleen *aflevering 13.*

Aanbiedingen aan Gemeente-archief, Stadserf 2, Breda.

Mededelingen van het Bestuur van het Kon. Ned. Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde

BIJEENKOMST GROEP GELDERLAND

zaterdag 4 april 1959, te 14.30 uur, in restaurant ,,Riche", Nieuwe Plein, te Arnhem.

De Heer H. J. van 't Lindenhout zal zijn lezing over ,,De Van Boetbergen's Erfmaarschalken van Gelre, hun geslacht en hun afkomst" vervolgen en besluiten,

---

BIJEENKOMST GROEP NOORD-HOLLAND

woensdag 8 april 1959, te 20.00 uur, in het American Hôtel, Leidseplein te Amsterdam.

De Heer D. J. G. Buurman, directeur der Stichting Vrienden der Geldersche Kasteelen, zal een tweede lezing houden over: ,,De kastelen en historische landhuizen in Gelderland in hun chronologische ontwikkeling".

BIJEENKOMST GENEALOGISCHE SOCIETEIT ZEIST,

zaterdag 11 april 1959, te 14.00 uur, in Hotel ,,Figi" te Zeist.

Te 14.30 uur zal Mr. A. P. van Schilfgaarde, Rijksarchivaris te Arnhem, een causerie houden, getiteld: ,,Oom was". Introductie na 14.30 uur gaarne toegestaan, na voorafgaande aanmelding.

Met dit nummer worden medegezonden de bladz. 185 t.e.m. 200 van het Bijblad.

Uitgaven van het Genootschap

De volgende uitgaven van het Genootschap zijn nog in beperkte mate verkrijgbaar:

,,KWARTIERSTATENBOEK" . . . . . ƒ 25,— per exemplaar
(bij toezending + ƒ 1,10 porto binnenland of ƒ 1,81 porto buitenland)

,,JAN VAN RIEBEECK, ZIJN VOOR- EN NAGESLACHT" . . . . ƒ 9,30 ,, ,,
(bij toezending: ƒ 9,90)

„JUBILEUMNUMMER 1933" . . . . . ƒ 2,— ,, ,,

„JUBILEUMNUMMER 1958" . . . . . ƒ 4,50 ,, ,,

Tevens vestigen wij er de aandacht op, dat de volgende oude jaargangen van het Maandblad *„De Nederlandschc Leeuw"* nog verkrijgbaar zijn:

1884(c), 1885(b), 1886(b), 1887(b), 1888(c), 1908(c), 1914(b), 1915(a); 1916(a), 1917(b), 1921(d), 1922(d), 1925(b), 1926(d), 1928(b), 1929(b), 1932(b), 1934(c), 1935(d) 1936(d), 1939(d), 1940(d), 1941(b), 1942(d), 1943(b), 1945/46(a), 1947(a), 1948(c), 1949(c) 1950(b), 1952(b), 1953(d), 1954(b), 1955(d), 1956(b) en 1957 (b),.

a = ƒ 2,50; b = ƒ 3,50; c = ƒ 5,—; d = ƒ 7,50.

Bestellingen gelieve men te richten aan het: Bureau van het Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde, Bleijenburg 5, 's-Gravenhage.

Nieuwe Ledenlijst

De nieuwe ledenlijst zal half april verkrijgbaar zijn tegen overmaking van ƒ 1,— op girono. 20910 van de Penningmeester van het Genootschap.

Costuum van Ridder Orde van de Unie gevraagd,

De secretaris van de Kanselarij der Nederlandse Orden zou ten behoeve van het museum van de Kanselarij gaarne in het bezit komen van een costuum van een ridder der Koninklijke Orde van de Unie.

Op bladzijden 31 en 32 van de „Gedenkschriften van de Koninklijke Orde der Unie voor de jaren 1807, 1808 en 1809", in 1810 uitgegeven bij Johannes Allart te Amsterdam, wordt dit costuum als volgt beschreven:

„Een donkerblaauw kleed, op de borst met negen knoopen toegeknoopt, De knoopsgaten in zilver geborduurd. Twee gelijke knoopsgaten op de kraag. Behalve dit een zilveren bies rondom het kleed, Deze bies moet dubbel zijn op de omslagen der mouwen, die niet gepunt maar van een ronde gedaante zijn moeten, op zijde aan de hand toegeknoopt. Op elk pand van het' kleed zullen drie, in het zilver geborduurde, kepers (chévrons) zijn, met een knoop aan de punt van elk derzelve. De kraag, de opslagen der mouwen, en de voering van scharlaken. Op de omslagen der panden van het kleed, aan de eene zijde een leeuw, aan de andere zijde een bundel pijlen, De knoopen wit, allen naar één model. Broek en kousen wit. De hoed opgetoomd".

„De orde-versiersels toonen alleen het onderscheid der graden. Intusschen is het den Ridders Groot-Kruissen en Commandeurs vergund, het borduursel te hebben in pailletten of lovers".

In de „Almanac de la Cour pour l'année 1810" (uitgave E. Maaskamp te Amsterdam) komt een plaatje voor van een Unieridder in costuum.

Bij dit costuum behoorde een degen. De greep van het. gevest van de degen bevatte een zilveren plaatje met een pijlenbundel: de knop van het gevest aan beide zijden een bij; de stootplaat was versierd met een uit de golven omhoogkomende leeuw.

De ridders van de op 18 oktober 1811 te Amsterdam ingestelde Orde van de Réunie droegen dezelfde degen, met dien verstande, dat het plaatje met de pijlenbundel op de greep van het gevest, was vervangen door een leeuwenkop.

Ook onderdelen van het beschreven costuum of een losse degen van een der genoemde orden zouden zeer welkom zijn.

Het Museum van de Kanselarij der Nederlandse Orden is gevestigd: **Javastraat 50, 's-Gravenhage, Telefoon K 70—635594.**

VRAAG EN AANBOD.

Deze rubriek is uitsluitend bestemd voor leden van het Genootschap en *nief voor de handel.*

De Hoofdredacteur beslist als enige instantie over het al of niet opnemen van de ingezonden vragen en aanbiedingen.

Ter bestrijding van de kosten van deze rubriek dient vooreerst ƒ 0,50 te worden overgemaakt, desgewenst in postzegels, aan de hoofdredacteur; plaatsing geschiedt alleen na ontvangst van dit bedrag.

A a n g e b o d e n :

1. Amsterdam's Heerenboekje 1781, geb. in behoorlijke staat. ƒ 10,—.
2. Genealogie Huyssen van Kattendijke uit Ned. Fam. Arch. bewerkt door Scheffer. ingen. 1879. ƒ 1,— .
3. S. D. van Veen „Uit drie eeuwen" 1894 (bevat volledige lijst van de predikanten bij de Gereformeerde Gemeente te Groningen van 1594-1894). geb.

H. H. Mallinckrodt, Huize „Walhalla", Haersterveerweg 27, Zwollerkerspel.

A a n g e b o d e n :

Nederland's Adelsboek, alle jaargangen verschenen van 1919 t/m 1953, alsmede Hist. Overz. Dl. II. Bod gevraagd. Tevens enkele exx. Geschiedenis v. h. Geslacht van Heerdt (1957) à ƒ 17,50.

I. E. A. barones van der Feltz- barones van Heerdt, Hart Nibbrigkade 34, **'s-Gravenhage.**

Mededelingen van het Bestuur van het Kon. Ned. Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde

ALGEMENE LEDENVERGADERING.

De Najaarsvergadering van het Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde zal gehouden worden op 21 **november** 1959 te 15.00 uur in Het Museum Van Gijn te Dordrecht, Na de huishoudelijke vergadering zal ons lid Mr. J. J. Beyerman, gemeente-archivaris, een causerie houden over de bijzondere wijze van klapperen van het oude stads gerechtelijk en notarieel archief van Dordrecht en deze klappers tentoonstellen. Daarna zal het Museum Van Gijn worden bezichtigd.

Het is de bedoeling dat ten slotte een gezamenlijke maaltijd wordt gehouden in Hotel Ponsen (tegenover het station), Nadere berichten volgen in het Mededelingenblad van November.

BIJEENKOMST GENEALOGISCHE SOCIETEIT ZEIST,

zaterdag 10 oktober 1959 te **14.30** uur in Hotel „Figi" te Zeist.

Dr. A. W. E. Dek zal een causerie houden, getiteld: „Jan de middelste van Nassau (1561—1623), stamvader van de tak Nassau-Siegen, gezien in de kring van zijn verwanten".

Introductie gaarne toegestaan, na voorafgaande aanmelding.

Sluiting Bibliotheek en Verzamelingen.

In verband met te verrichten noodzakelijke werkzaamheden is het wenselijk het bureau, de bibliotheek en de overige verzamelingen van het Genootschap gedurende de maand oktober te sluiten.

Boekwerken, handschriften en andere bestanddelen van de verzamelingen kunnen gedurende die tijd niet worden uitgeleend. Leden, die boekwerken e.d., geleend uit de collecties, onder hun berusting hebben, wordt vriendelijk verzocht om indien zij die niet meer nodig hebben voor inlevering c.q. terugzending te willen zorgdragen, uiterlijk op 1 oktober a.s.

De leden wordt tevens verzocht eventuele verzoeken om inlichtingen uit te stellen tot 1 november a.s. Het bureau van het Genootschap zal gedurende de maand oktober voor dringende aangelegenheden telefonisch alleen te bereiken zijn tussen des morgens 9 uur en 9.30 uur,

---

Nieuwe Ledenlijst

De nieuwe ledenlijst is verkrijgbaar tegen overmaking van ƒ 1,— op girono. 20910 van de Penningmeester van het Genootschap.

Blauwe linnen **stempelbanden** voor het maandblad zijn verkrijgbaar tegen overmaking van ƒ 3,— (per stuk) op gironr. 20910 van de Penningmeester van het Genootschap.

Uitgaven van het Genootschap

De volgende uitgaven van het Genootschap zijn nog in beperkte mate verkrijgbaar:

„KWARTIERSTATENBOEK" . . . . . ƒ 25,— per exemplaar
(bij toezending + ƒ 1,10 porto binnenland of ƒ 1,81 porto buitenland)

„JAN VAN RIEBEECK, ZIJN VOOR- EN NAGESLACHT" . . . . ƒ 9,30 „ „
(bij toezending: ƒ 9,90)

„JUBILEUMNUMMER 1933" . . . . . ƒ 2,— „ „

„JUBILEUMNUMMER 1958" . . . . . ƒ 4,50 „ „

Tevens vestigen wij er de aandacht op, dat de volgende oude jaargangen van het Maandblad *„De Nederlandsche Leeuw"* nog verkrijgbaar zijn:

1884(c), 1885(b), 1886(b), 1887(b), 1888(c), 1908(c), 1914(b), 1915(a), 1916(a), 1917(b), 1921(d), 1922(d), 1925(b), 1926(d), 1928(b), 1929(b), 1932(b), 1934(c), 1935(d), 1939(d); 1941(b), 1942(d), 1943(b), 1945/46(a), 1947(a), 1948(c), 1949(c), 1950(b), 1952(c), 1953(d), 1954(b), 1955(d), 1956(b) en 1957(b).

a = ƒ 2,50; b = ƒ 3,50; c = ƒ 5,—; d = ƒ 7,50.

Bestellingen gelieve men te richten aan het: Bureau van het Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde, Bleijenburg 5, 's-Gravenhage.

VRAAG EN AANBOD.

Deze rubriek is uitsluitend bestemd voor leden van het Genootschap en *niet voor de handel.*

De Hoofdredacteur beslist als enige instantie over het al of niet opnemen van de ingezonden vragen en aanbiedingen,

Ter bestrijding van de kosten van deze rubriek dient vooreerst ƒ 0,50 te worden overgemaakt, desgewenst in postzegels, aan de hoofdredacteur: plaatsing geschiedt alleen na ontvangst van dit bedrag.

T e r o v e r n a m e uit de dubbelen van de Bibliotheek van het Genootschap, voetstoots, tegen de achter de verkorte titels vermelde prijs.

1.	Van der Venne en Stols, Geslachts-register van het Vorstenhuis Nassau,, 1937	ƒ	10,—
2.	Stols, Luxembourg-Nassau, 1937	,,	5,—
3.	Alberdingk Thijm en Vorsterman van Oyen, Het Geslacht Hooft, 1881	,,	5,--
4.	Geslachtsregister van de 'Huize van der Capellen, 1723	»	5 ; -
5.	Van Keppel, Genealogische tabellen van het geslacht van Keppel, 1912	,,	10,—
6.	Kymmel, Het geslacht Sloet, 1914	,,	10,—
7.	Flament, Kwartierstaten Thorn, 1899	,,	1 O,-
8.	Fahne, Fürsten zu Salm-Reifferscheid, 1866	,,	100,—
9.	Kekule v. Stradonitz, Ahnentafel Atlas Regenten Europas, 1898-1904	,,	60,--
10.	Gen. Handbuch des Adels, Bd 1, Fürstl. Häuser, 1951	,,	1 o,--
11.	Gen. Handb. d. Adels, Bd 11, Fürstl Häuser, 1953	,,	10,—
12.	Gen, Handb. d. Adels, Bd III, Fürstl. Häuser, 1955	,,	10,—
13.	Gen. Handb. d. Adels, Bd A 1, Gräfl. Häuser, 1952	,,	10,—
14.	Gen. Handb. d. Adels, Bd B I, Gräfl. Häuser, 1953	,,	1 o,-
15.	Gen, Handb. d. Adels, Bd A 11, Gräfl. Häuser, 1955	,,	10,—
16.	Vorsterman van Oyen, Het Geslacht Toe Laer, 1890	,,	0,50
17.	Hesselink, Genealogie geslacht Hesselink, 1892	,,	1,—
18.	Hoffman, Beiträge zu einer Genealogie der Familie Hoffmann, z.j.	,,	0,50
19.	Ten Cate, Geslachtslijst van de Friesche tak der familie ten Cate, z.j.	,,	3,50
20.	Van Bemmelen, Hoornsche Families, z.j.	,,	0,50
21.	Le Maire, Geslachtslijst der Familie Ghijsbrechts, 1930	,,	3,50
22.	Donkersloot, Stamboom van het Geslacht Donkersloot, 1936, met nog drie levensschetsen. 4 dln.	,,	5,—
23.	Van Aerde,, Les ancêtres flamands de Beethoven, 1927	,,	2,—
24.	Van Schijndel, Hoogstraten's oude huizen en families, 1940—1941. 2 dln.	,,	10,—
25.	Van den Brande de Reeth, Recherches sur la Famille des Berthout, z.j.	,,	2,50
26.	Van Gendt, Otto baron van G(h)en(d)t, heer van Diedden en Biesterfeld, en zijn nakomelingen, z.j., (niet in de handel)	,,	3,—

Gegadigden dienen zich zo spoedig mogelijk te wenden tot het *Bureau van het Genootschap, Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.*

T e r o v e r n a m e, voetstoots, een collectie van circa 60 verschillende achttiende eeuwse kaarten van verschillende Duitse vorstendommen en graafschappen, van verschillende herkomst,, makers en graveurs, gedetailleerde weergave en voorstelling. Formaat verschillend, circa 45 x 55 cm, in het algemeen in zeer goede staat, mooie, verzameling, enkele licht beschadigd, enkele met vochtvlekken, En bloc ter overname voor ƒ 150,—. Correspondentie over de samenstelling is niet mogelijk. Eventuele vrachtkosten voor. kopers rekening.

Gegadigden dienen zich zo spoedig mogelijk te wenden tot het *Bureau van het Genootschap, Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.*

B o d g e v r a a g d op: Nederland's Patriciaat jg. 22, 1935/6; jg. 26-45, 1940-1959. *Mevrouw E. Oberman-de Bie, Ch. de Bourbonlaan 46, Rotterdam.*

T e r o v e r n a m e g e v r a a g d een exemplaar van Ned. Adelsboek jg 1954.
Mr. A. J. Kronenberg, Julianalaan 19, Naarden.